

THE ZOROASTRIAN CALENDAR.

FOR THE YEAR OF YEZDIJIRD 1277.

14th September 1907 to 12th September 1908

ઝોરોસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર

યા ને

પારસી પંચાંગ.

યઝદેજરદી ૧૨૭૭ નાં વરસનું.

તારીખ ૧૪ મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૭ થી તે

તારીખ ૧૨ મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૮ સુધીનું.

આહુ રહેય વરસપર વરસો શદા શસો તેજ ને કરે નેક કામો અદા.

મુંબઈ:

ચંદનવાડી નંબર ૧૪૧ વાલાં ઘેરમાં,
મુંબઈવર્તમાન પ્રેસમાં મનચેરજી હોશંગજી જાગોશ પોતાને માટે
છાપાને પ્રગટ કર્યું છે.

છાપાની નાં ૧૯૦૭.

PRINTED AND PUBLISHED AT THE "DOMBAY VARIMAN PRESS

NO. 141 CHUNDANWADY,

BY MUNCHIRAJEE HOSHANGJEE JAGOSH.

1907.

ક્રીમત

ચાલુ સંવત ૧૯૪૦ થી નીકળે છે.

વર્તમાન પંચાંગની મધ્યે.

WILKINSON'S (SINCE 1823 ESTABLISHED)

ESSENCE OF FLUID EXTRACT OF RED JAMAICA

Pronounced by the
Highest Medical
Authorities
the most

SARSAPARILLA

WONDERFUL PURIFIER OF THE HUMAN BLOOD.

THE BEST SECURITY FOR HEALTH.

લોહી અને રંગ સુધારનાર ઉત્તમ દવા.

**વીલકીનસનનો રાતા જમેકા
સારસાપેરીલાનો અરક.**

શને ૧૮૨૯ થી બનાવવો સર કીધેલો.
લોહીના સઘળા બગાડ, સુસ્ત ક્ષેત્ર, કમ
શક્તી, શરીરનું તવાઈ જવું, ગુમડાં, થાક,
નબળાઈ અને મદ લાગણીઓ-એ સરવેને દુર
કરવા માટે સક્રિય વધારે જાણીતો ઉપાય છે.

લીવર, બદલજમી અને નબળાઈ માટે સક્રિય
સરસ ઉપાય તરીકે દરરોજ જરા જરા સારસા
પેરીલા લેવાથી કોઈપણ માંદગીનું જોર આવતું
અટકાવે છે એવી ખાતરી આપવામાં આવે છે.

જ્યારેપણ જરા નબળાઈ જેવું માલમ પડે
કે વીલકીનસનનો સારસાપેરીલા લેવો કે જે
પીક-મી-અપ-ના જેવો સ્વાદીસ્ટ છે.

જોખી બોખાર-જીની તાવ અને મલેરીયા
ખસર જણાય ત્યારે વીલકીનસનનો
આરક ક્વીનોગ્ઝન લીધાથી
સાધારણ તાવ જેણ

અને કોઈપણ જન-
નાઈન કરતાં એ
જ અટકાવ
કેટરોના

જરૂરની વખતે કામમાં આવે માટે દરેક કુટુંબે
પોતા પાસે એ દવા રાખવી જોઈએ.

તંદરોસ્તી સહેલાઈથી માલમ પડે છે, તે સાફ
મગજ, રોશન આંખો, અને દરેક ચીજની સફા-
ઈમાં સમાયલી છે. જે લોહી સ્વચ્છ હોય છે તે
દરદોનો અટકાવ થઈ શકે છે, તથા તેઓનો ઉપાય
થાય છે. અશક્ત લીવર નાતવાની અને ચામ-
ડીનાં દરદોવાલા માણસોએ લોહીને સક્રિય ચમ-
કારીક સ્વચ્છતા આપવાના કામમાં સક્રિય ઉત્તમ
તબીબોએ બલામણુ કીધેલો **વીલકીનસનનો
સારસાપેરીલા** વાપડવો.

અગતયનું.

“અમે એના વીશે જેટલું ઉચું મત આપ્યે
તેટલું થોડું છે”-લેનસેટ.

“તમારા લાલ જમેકા સારસાપેરીલાની અમો
બલામણુ કરીએ છે” મેડીક્લ રીવ્યુ.

ચેતવણી-નુકશાન કરનારા, નજીવા નકલ
કરેલા ખોટા સારસાપેરીલાથી શાવધ રહેજો.

વીલકીનસનનો સારસાપેરીલા ધણીજ
ખાતરી પુરવક રીતે બનાવવામાં આવે છે તે માટે
સરવેથી સરસ સરટીફિકેટો મેલવી છે.

સઘળા દવા વેચનારાઓ તથા જથ્થાબંધ વેચ-
નારાઓ પાસેથી નાની, મધ્યમ, ને મોટી સીસી-
ઓમાં મલશે.

સરકારી પત્ર ૧૯૧૪

નહેર ખખરો.

ગુજરાતી કોમીશનર-સંગ્રહ

૩

DHUNJEEBHOY COWASJEE OOMRIGAR & CO.
WINE & PROVISION MERCHANTS.

ધનજીભાઈ કાવસજી ઉમરીગરની કું

વાઈન અને પ્રોવિઝન મરચંટસ,

નાં ૧૦-૧૨-૧૪ અબદુલ રહેમાન સીટ—કરાઈ માંડીની સામે.

અંગરેજ દારૂકામ છુટક તથા જથાબંધ તથા ખોરાકી કામ
કીશાયતથી વેચવામાં આવે છે.

સરવે ખાશાઆમને તથા બહારગામના તથા અતરેના વેપારીઓને નમનતાઈથી નહેર કરવામાં આવે છે કે નીચે લખેલા માલ હમારે ત્યાંથી મંગાવીઆથી તાબરતોખ મલશે. દેશાવરવાલા સાહેબો રોકડા અવેજથી મંગાવશે તો કીશાયતથી મોકલી આપવામાં આવશે.

ઉપલે ઠેકાણે સરવે જાતનો ઉંચો દારૂકામ જેવો કે ચાંડી, જીન, ઓલતામ, વીશકી, જીનજર વાઈન, જમેકા રમ, પોરટ વાઈન, શેરી વાઈન, ચમપીન, લીકર હોક, કલારેત, મોજલ, તથા મીશીએરસ કટલર પામર, ટરીચર તથા ગીલબીની કંપનીનો દરેક જાતનો દારૂ કીશાયત ભાવે આપવામાં આવશે.

વલી સ્પીરીટ આફ વાઈન રેકીફાઈડ ૬૮) ડીગરી ઓવર પુરફનો તથા મેડીલેટડ સ્પીરીટ પણ મલશે.

સરવે ઉંચા મેકરની ખોરાકી તથા હેમ, બેકન, ચીઝ તથા પંદ્યુમરી, પેટ્ટ મેડીસીન વીગેરે કીશાયતથી મલશે.

“બાટલીબોઈ હાઉસ લંડન.”

“પારસી માબાપોને અગત્યનું.”

“વીદ્યારથીઓને ઉત્તમ સગવડ.”

લંડન શહેરમાં દર વરસે પારસી વીદ્યારથીઓની વધતી જતી સંખ્યા ધ્યાનમાં લઈ, પોતાની કામનાં ઉમંગી અભીયાસીઓનાં સુખ, સગવડ સાથે મેસરસ બાટલીબોઈ એન્ડ સનસે દર માસે ફેબ્રુ ૧૦૦) લઈ પોતાનાં કુશાહે મકાનમાં ઉતારે આપવાને જોડવણુ કીધી છે.

વળી મેસરસ બાટલીબોઈ એન્ડ સનસ, આખરદાર માબાપો પોતાના ફરજદોને તેઓની જાતી દેખરેખ હેઠલ, આવા અનેક લાલચોથી ભરપુર શહેરમાં કેવવણુ લેવા મોકલી આપે તો તેમને પણ પોતાની સંભાલ હેઠલ રાખવાને ખુશી છે.

ધંધા મા તંદરેસ્તીને અર્થે આવતા પીઝીટરો માટે ખાસ જોડવણુ રાખી છે.

જે મહરથો આ ખાતામાં થોડો વખત જીવનરી આજ્યાં છે તેમની તરફથી મને સરકારીકો મંગાવી વાંચો.

વધુ પીગનો નીચલે સરનામે લખી મંગાવો.

BATLIBOI & SONS.

BATLIBOI HO

10, Trebovir Road, Earl's Court, Lo

४

FIRE

LIFE.

LIMITED.

**THE ROYAL is the Largest
and Strongest FIRE INSURANCE
COMPANY in the world.**

CLAIMS PAID EXCEED

£ 55,000,000.

INVESTED FUNDS EXCEED

£ 13,000,000.

FIRE INSURANCES

**Effected at the Lowest
possible Rates.**

LIFE BUSINESS

**Of every class trans-
acted.**

**Greatly Reduced
Rates now in force.**

Send for prospectus & Particulars to

C. M. ROSS,

Resident Secretary,

Bombay Agents:—

Messrs. T. H. MOORE & Co.,

97, Humnum Street, Fort.

Royal Insurance Buildings,

Church Gate St.

BOMBAY.

-Mofussil Agents wanted in unrepresented Districts.

You cannot possibly have
a better Cocoa
than

EPPS'S COCOA

It forms a welcome delicacy for the morning and evening meal. A fragrant, delicious, and most healthful beverage. As a food for quite young children it is admirable too, on account of its nourishing and strengthening qualities.

EPPS'S COCOA

is a valuable article of diet,
and should be in
every home.

This excellent Cocoa is sold in $\frac{1}{2}$ lbs. and 1 lbs. tins, and is untouched by hand in its manufacture, JAMES EPPS & Co., Ltd., Homeopathic Chemists, LONDON, ENGLAND.

એ પ સ કો કો.

એ કોકો કરતાં ખીજે વધારે સારો કોકો મલવો મુશ્કેલ છે, એ સહવારે અને સાંહજે ખાણા વખતે લેવાથી તાજગી આપે છે. એ ઘણું સુગંધી, સ્વાદીસ્ત અને તંદરેસ્તી આપનાર ખીણું છે. એની અંદર પુસ્ટીકારક અને શક્તી આપનારા ગુણો સમાયલા હોવાથી ઘણાંજ નાના બચ્ચાંના ખોરાક તરીકે એ ઘણો વખણાય છે.

એ પ સ કો કો.

ખોરાક માટે અમુક ચીજ છે અને તે દરેક કુટુંબે વાપરવો જોઈએ. આ કોકો અરધા રતલી અને એક રતલી ટીનના દબામાં વેચાય છે અને તેને બનાવતી વખતે મુઠલ હાથ લગાડવામાં આવતો નથી.

જેમ્સ એપ્સની કંપની,

હોમીઓપેથીક કેમીસ્ટ,

લંડન, ઇંગ્લેન્ડ.

Arthur Road Chemical Works,

JACOB'S CIRCLE, BOMBAY.

Founder, Director and Proprietor,
DR. E. M. MODI, D.Sc., LL.D., LITT.D., F.C.S.
(Lond. & Berl.), etc.

All Chemical Products of Dr. Modi's manufacture are invariably pronounced both by Chemical and Practical Experts to be
Simply invaluable, quite pure, and excellent,
and every one of them found worthy of
HIGHEST GOLD MEDAL AWARDS IN COMPETITION.

TWO GOLD MEDALS

AWARDED AT THE
BOMBAY EXHIBITION
(1904-1905)

AND
FOUR GOLD MEDALS
AT THE

SURAT EXHIBITION 1907

For Excellence of Dr. Modi's
different Disinfectants
and for Purity, Ex-
cellence and
Utility of
Dr. Modi's various
Chemical Products for
the Textile & Engineer-
ing Industries, etc.

Economy. Efficiency. Excellence.

*Success Unparalleled and Unprecedented, always
Guaranteed by the Use of*

Dr. E. M. MODI'S

**Celebrated Registered Specialities in Sizes,
Finishes, Softenings, Soaps, Disinfectants,
Non-Conducting Boiler Covering Cements,
Paint Removing and Boiler Composi-
tions, etc., etc., as used for years
and highly appreciated by the
Government, numerous
Mills, Municipalities,
Railways, Steam-
ships etc., of
India:—**

"Excelsior Kaikol Boiler Fluid."—The only Scientific and Specific Preventative of Incrustation and Corrosion in Steam Boilers and Economisers, always supplied to suit individual requirements on Quantitative Chemical Analysis of feed water and boiler and economiser scales. Effects considerable saving in fuel, repairs, and longevity of boilers and economisers. Used by some 500 Steam-Users, and unanimously acknowledged to be "the Best and the only Safest, Absolutely High-Quality Boiler Compound in the Market."

"Perfectum Mica Non-Conducting Cement."—For externally coating Boilers, Steam-Pipes, etc., etc. A Most Perfect Non-Conductor. Quite Non-Inflammable, Non-Combustible, Non-Corrosive. Pronounced by numerous Steam-Users to be a "Matchless Non-Conductor, Simply Unsurpassed in Self-Adhesive, Lasting, and Non-Radiating properties."

"Herculean Compo."—The Strongest and the Most Effective Paint Remover in the World. Completely removes in one single application all oldest, hardest and thickest Paints, Tars, Dammars, Collin's Composition, and Grease from Wood-work, Iron-work, Stone-work, etc., without scraping, scrubbing, or burning.

"Cera-Vegetaline."—Purified Natural Vegetable Fat (Stearine), for Textile Sizing. An absolute perfection for weaving with maximum of production. Pronounced by Chemical Experts to be "a Perfect Tallow-Substitute, rich in Vegetable Stearine, Incomparably Superior to and Quite Different from Palmine and kindred solidified oils."

"Cottolein."—An Extract of Cotton itself, a most valuable Softener for Textile Sizing and Finishing.

"Gelsiz Size."—A most powerfully adhesive Jelly, serving admirably to attach the size firmly to the Warps during the process of weaving and to cause very great advantage to Mill Proprietors by reducing dusting in the looms to a minimum.

"Excelsior Sizol."—Useful Sizing Fluid for facilitating Weaving in cold, dry climates & weather.

"Sapona."—The Best, Cheapest, Cleanest, Purest, and the most Elegant Soap Extant. Powerful Emulsifier of Fatty Matters. Special Soap for Sizing, safely used with Magnesium, without making the size lumpy.

"Transparatose."—A matchless Finish for imparting High-class Transparent Gloss and Lustre to cotton goods.

"Oleantine."—A splendid Finish for giving Soft Silky Feel to cotton goods.

"Oxolein Disinfectant."—Most Unfailing Antiseptic, Disinfectant, and Deodoriser, and a True, Powerful Germicide for Local, Aerial, and Personal Disinfection. A most powerful Oxidising Agent, and in Germicidal or Disinfecting powers, no hitherto known disinfectant equals it. Quite Non-Corrosive. Perfectly Non-Poisonous. Rapid & complete Destroyer of all Pathogenic Microbes, and their poisonous products, the Toxines, and the most deadly Ptomaines.

"Dr. Modi's Other Preparations also in very great demand are **Palmines** (artificially solidified Castor Oil for Textile sizing), **Dextrines** (both white and yellow, for Finishing Cotton Fabrics to impart crisp feel to finished goods), **Glycerine** and **Glucose** (for Sizing and Finishing, to impart Softness to Sized Warp and Finished Fabric), **Turkey Red Oil** (for Turkey-Red dyeing), **Tannin Extract 50% T.** (for dyeing, to be used with economy and better results in place of Myrabolan powder), **"Phenolic" Disinfecting Fluid** (cheaper and going somewhat farther than Phenyl), **10%, 15%, 20%, and 25% Carbolic Disinfecting Powders**, etc., etc.

For descriptive Handbills, Samples, Prices, Numerous Patrons and Testimonials, etc.

Please apply to—

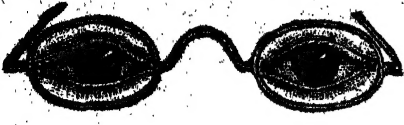
E. M. MODI & Co.,

Sole Manufacturers and Proprietors of Dr. Modi's all Celebrated Registered Specialities, etc.,

Furnishers of Mill and Gin Stores of every Description.
Dealers in High-Class and High-Test Lubricating Machinery Oils, etc.

Office:—OPPOSITE GRANT ROAD STATION, SLEATER ROAD, BOMBAY.

Factory:—167, ARTHUR ROAD CHEMICAL WORKS, JACOB'S CIRCLE, BOMBAY.

જરૂર વાંચો! મુક્ત લાભ!!

દીનશાહ એમં દસ્તુર કુંઝી

પુરાણી પેઢીમાં

લનડનની જાણીતી આંખની હોસ્પિટલોમાં લાંબી મુદત રહી “કલીનીકલ એસીસ્ટન્ટનો ઓધો બજાવી આંખના દરદીઓની દવા, ઈલાજ અને ઓપરેશન કરી જાતી અજમાયસ” મેળવી ત્યાંના વીદવાન વડીલ આંખનાં ડાક્ટરોના લેખીત શબ્દો જેવા કે:—

“ડાક્ટર દીનશાહ દસ્તુરે આંખનાં ઘણાં ઓપરેશનો ઘણી સફાઈ અને ચતુરાઈથી કર્યાં છે અને આંખનાં દરેક કામમાં પુરેપુરા પ્રવીણ અને કુશળ આંખના સરજન ડાક્ટર છે.”

એ વીગેરે ઉંચા મતોનું માન મેળવનાર અમારી કંપનીના આંખના ડાક્ટર

દીનશાહ એમં દસ્તુર, એમં ડીં.

ચસમાથી આંખને મુશકેલ ખામીઓ સુધારવા આંખ મુક્ત તપાસે છે, જેવો લાભ મુંબઈમાં ફક્ત અમારે ત્યાં જ મળે છે. વળી ખાસ બંદોબસ્તથી આંખની દવા તેમજ ઓપરેશન પણ કરતા આવયા છે. જે કામ મુંબઈમાં કોઈ પણ ખાતામાં થવું મુશકેલ છે.

સરવે કરતાં ઓછા લાવે

ઉંચી જાતના પથરના ચસમા તરેહવાર કમાનોમાં, દુરખીનો, નકલી આંખો, તાવ તપાસવાના થરમામીટરો મળશે.

“લુ-લુ” આંખનાં ટીપાં !

આંખનાં દરદાનો તદ્દન ખાત્રીભરેલો ઠંડક આપનાર અકસીર ઈલાજ છે.

આંખોનું આવવું, સુજવું, રતાસ, બલત્રા, ખીજ, કાઝ, પોપચાનું સુજવું, પાણી ગલવું, અજવાલું ન દેખી શકાય, આંખ, જલ્લાં, આંખોમાં ચીપડા થવા, વલગી જવું, ચાંદાં વીગેરે આંખનાં દરદો તેમજ નખલી અને કાકેલી આંખો માટે ખીનહરીફ સલામત ઈલાજ છે. ‘લુ-લુ’ આંખનાં ટીપાં છેદલી શોધ અને લાંબા વખતની અજમાયશનું પરિણામ છે. કીમત રૂ. ૧.

નં ૫૬ એસપલેનેડ રોડ, કોટમાં બોંમબે કલબ સાંમે, મુંબઈ.

શા માટે રીખો છો ?

હાંફણ, ખાંસી, બ્રોંકાઈટીસ, સસની જેવાં જીવલેન સખત અને મુદતનાં દરદોમાં “કાદી” નો એકજ લાગ તુરત આરામ આપી શાર

Kadi.

કરવાને કદી નીશકલ જશે નહીં. કીં રા. પા. ઉપલે ડેકાણીથી તથા ખીજ દવા વેચનારાઓ પાસેથી મલશે.

બહાર ગામના જરથોસ્તીઓને પુરા બબર!!!

તમેને મુંબઈથી કાંઈબી જોઈતું કરતું હોએ તો હમેને લખજો.
તરત મોકલી આપશુ.

હમે આજ ૨૦) વરસ થયા એ ખાતામાં પડેલા છઠએ.

ફરમાશુ શંતલા, મોશમખી રૂ. ૦૧૧ દળન; લાલકેલા રૂ. ૧૮ દળન;
શપરચંદ રૂ. ૧) થી રૂ. ૧૧૧ દળન; લીપતન આહે લાલ
દબો રૂ. ૧૧૮; નીલગરીની પાંચ રતલી આહેના રૂ. ૩૫;
ફરમાશુ રોઝ તથા વેનીલા હલવો રૂ. ૧) નો શેર ૩;
ફરમાશુ લીલો બદામી હલવો રૂ. ૧) નો શેર ૪;
ફરમાશુ શુતરફેની રૂ. ૧) ની શેર ૪;
નવો શુકા મેવો બધી જાતનો; જાત
જાતના કેક, પેસ્ટ્રી, નાતાલના કેક,
ફરમાશુ તોફા ફરત; શુખડ;
લોખાન; ગરમ મશાલો; ખાંડ
વગેરે વગેરે.

તાજ છમના બરખમાં પેક કરીને કોઈબી શોશનપર મોકલાવીશું.

કાંઈબી મંગાવાથી બબર લાવેજ મોકલવામાં આવશે.

એકવાર આરડર મોકલવે તમારી ખાતરી થશે કે હમારી એજનસી
સરવેથી સસતીજ છે. બબર લાવે દારૂકામ તથા સરવે અંગરેજી ખોરાકીકામ
પણ મોકલશું.

તુકીનાની કુંપનીને,

મારકેટ સામે, મુંબઈ, નાં ૩ લખો.

SUN INSURANCE OFFICE.

FOUNDED 1710.

સન ઇનસુરન્સ આફીસ.

સ્થાપી ૧૭૧૦ માં

વડી આફીસ :—૬૩, શ્રેડ નીદલ સ્ટ્રીટ, લંડન, ઇ. સી.

૧૯૦૬ ની કુલે આવક.....પાણિડ ૧૫,૭૦,૯૫૦ રૂ. ૨,૩૫,૬૪,૨૫૦

કુલે રૂંડ.

તા૦ ૩૧ મી ડીસેમ્બર	પાણિડ ૨૦,૮૬,૧૦૪.
૧૮૯૬ સુધીમાં.	રૂપીઆ ૩,૧૨,૯૧,૫૬૦.
તા૦ ૩૧ મી ડીસેમ્બર	પાણિડ ૨૫,૪૫,૩૨૯.
૧૯૦૬ સુધીમાં.	રૂપીઆ ૩,૮૧,૭૯,૯૩૫.

ડી રે ક ટ રો :—

ક્રેડીટ હેનરી નોરમન, એસ્કવાયર, પ્રમુખ અને ખગનચી.

ફરાંક ચપલીન, એસ્કવાયર.

એડવરડ ડેન્ટ, એસ્કવાયર.

વાઈકાગિંટ એમલીન.

લોર્ડ ફ્રેમર.

આલફ્રેડ ફરકુહર, એસ્કવાયર.

ધી ઓનરેબલ વીલીઅમ હેનરી ગોસ ચેન.

એડવરડ ચારલસ ગ્રેનફેલ, એસ્કવાયર.

જોન જી. પી. ટી. હીલડર્ડ, એસ્કવાયર.

સર રીચર્ડ બીડલ્ફ માર્ટીન, બારોનેટ.

ધી ઓનરેબલ એલ. ગરનન એચ. મીલસ.

સર હ્યુજ સી. જી. મોન્ટગોમેરી, બારોનેટ.

લારડ હેનરી જી. આર. નેવીલ.

માર્લબરો રોબર્ટ પ્રચોર, એસ્કવાયર.

ધી ઓનરેબલ ચારલસ એલ. સ્કલેટર બુડ.

ચારલસ એ સ્કોટ-મરે, એસ્કવાયર.

જી. ઇ. મીલ્ડ, { એસીસ્ટન્ટ સેક્રેટરીઓ.
જોન સ્મીથ, }

જી. એસ. મેનવેલ,

પરદેશ માટેનો મેનેજર.

એડવરડ બોમર,

મેનેજર અને સેક્રેટરી.

કરીમલાલ ઇલરાહીમની કુંઠ

એજન્ટો.

તા૦ ૧૦, ચર્ચ ગેટ સ્ટ્રીટ, કોલ્ડ-મુબંધ.

THE YOKOHAMA SPECIE BANK LIMITED.

ધી યોકોહામા સ્પેશી બેંક, લીમીટેડ.
આલબરટ બીલડીંગ, કોટે કોટ, મુંબઈ.

ભરાયલી થાપણ...	ચેન	૨,૪૦,૦૦,૦૦૦
પગાર થયલી થાપણ...	,,	૨,૧૦,૦૦,૦૦૦
ઑરડીનરી રીઝરવ ફંડ	,,	૧,૧૦,૫૦,૦૦૦
રૂપા માટે સ્પેશીઅલ રીઝરવ	,,	૧૦,૦૦,૦૦૦
સ્પેશીઅલ રીઝરવ ફંડ	,,	૨૫,૦૦,૦૦૦

વડી આફીસ-યોકોહામા, જાપાન.

શાખાઓ અને આડતો.

લંડન.	હૉંગકોંગ.	તાઇલીંગ.	દાઇરેન. (ગલની.)
લાયનસ.	હૉનકો.	ચાનચન.	કોબી.
ન્યુ યોરક.	ટીન ટસીન.	આનટન-હુશન.	ઓસાકા.
સેન ફ્રાન્સીસકો.	પેકીંગ.	રીચોજન(પોર્ટઆરથર)	તોકીયો.
હોનોલુલુ. (હાવાઈ.)	ન્યુચંગ.	ફેંગતાઇન.	નાગાસાકી.
શાંહૅંગાહી.	ચેકુ.	લીયાચોંગ.	મુંબઈ.

લંડનના બેંકરો.

ધી બેંક ઓફ ઇંગલંડ, ધી લંડન નેઇટ સ્ટોક બેંક લીમીટેડ,
ધી યુનીયન ઓફ લંડન એન્ડ સમીથસ બેંક લીમીટેડ,
ધી પારસ બેંક લીમીટેડ.

મુંબઈની આડત.

ચાલુ ખાતાઓ અને શીક્ષડ અનામતો ઉપર સારૂ વ્યાજ આપવામાં આવે છે, જેની સરત પુછપરછ કરવાથી જણાવવામાં આવશે.

સધર જમીનગીરીઓ ઉપર ધીરધાર કરવામાં આવે છે અને દરેક જાતનું બેકીંગ અને એક્સચેન્જનું કામ કરવામાં આવે છે.

જાપાન અને દુનીયાનાં સઘણાં વેપારી મથકો ઉપર ડરાફ્ટો આપવામાં આવે છે.

K. KODAMA,

Manager.

Y. HARA,

Sub-Manager.

INTERNATIONAL BANKING CORPORATION.

ઇન્ટરનેશનલ બેંકિંગ કોર્પોરેશન.

વડી ઓફીસ: ન્યુ યૉરક.

યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ અમેરીકા, ચીન, ફીલીપાઇન ટાપુઓ અને પનામાં ખાતાના ફીસકલ એજન્ટો.

ભરાયલી થાપન...	સોનાના ડાલર.
રીઝર્વ ફંડ તથા નહીં વેહેંચાયેલો નફો.	૩૨૫૦૦૦૦.૦૦
						૩૪૫૯૦૩૮.૦૮

લંડનની ઓફીસ: થરેડ નીડલ હાઉસ,
બીશપ ગેટ સ્ટ્રીટ, લંડન, ઇ. સી.

શાખાઓ.

મુંબઈ	હાંગકાંગ	શેહેંગાહી	સેનફ્રાન્સીસકો
કલકત્તા	કેન્ટોન	ચોકોહામા	સીટી ઓફ મેક્સિકો
સીંગાપોર	મનીલા	કોલોન	વોશીંગટન
પીનાંગ	સીયુ	કોબી	પનામા

આ કોર્પોરેશન હુડીઓ ખરીદે છે અને વેચે છે, લેટરસ ઓફ ક્રેડીટ આપે છે અને દરેક જાતનું બેંકિંગ અને એક્સચેન્જનું કામ કરે છે.

ચાલુ ડીપોઝીટ ખાતા ઉઘાડવામાં આવે છે કે જે માટે રૂ. ૧૦૦૦ થી રૂ. ૧૦૦૦૦૦ સુધી રોજની બાકી ઉપર દર વરસે દર સેંકડે બે ટકા લેખેનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે.

બાંધી મુદતની ડીપોઝીટો બાર માસ માટેની અથવા તે દુક મુદત માટેની લેવામાં આવે છે અને તેના વ્યાજના ભાવો તથા શરતો બેંકમાં નીચે સહી કરનારને અરજ કરવાથી માલમ પડશે.

જીઓરજ હોંગ,

કામચલાઉ મેનેજર.

મુંબઈની ઓફીસ, ૪૨-૪૩ ચંદ્રચંદ્ર સ્ટ્રીટ.

NATIONAL BANK OF INDIA

(LIMITED.)

નેશનલ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા, લીમીટેડ.

વડી આફીસ:—૧૭ બીશપગેટ સ્ટ્રીટ વીધીન લનડન ઇ. સી.

નામની થાપણ...	પાઉંડ ૧૨,૦૦,૦૦૦
લેરાયલી થાપણ	,, ૬,૦૦,૦૦૦
રીઝર્વ ફંડ	,, ૬,૦૦,૦૦૦

શા ખા ઓ.

કલકત્તા.	કાનપોર.	માંડલે.	એડન.
મુંબઈ.	દીલી.	ચીતાગોંગ.	સ્વીમર પોર્ટ, એડન.
મદરાસ.	લાહોર.	કોલ્કો.	જાંજીર.
કરાંચી.	ટયુટીકોરીન.	કેનડી.	મોમબાસા.
અમરીતસર.	રંગુન.	નેવારા ઇલ્યા.	નધરોબી.
			એનટોબી.

લંડન મધેનાં બેંકરો.

બેંક ઓફ ઇંગ્લંડ; નેશનલ પ્રોવીનશીયલ બેંક ઓફ ઇંગ્લંડ લીમીટેડ; નેશનલ બેંક ઓફ સ્કોટલંડ લીમીટેડ.

ચાલુ ડીપોઝીટ ખાતાંઓ.

આ બેંક સાથ ચાલુ ડીપોઝીટ (અનામત) ખાતાં રાખનારાઓને રૂપયા ૧,૦૦,૦૦૦ સુધીની રકમો ઉપર દરરોજની બાકી કલાકતા જઈ, દર વરસે દર સેંકડે બે ટકાનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે; પણ રૂ ૧,૦૦૦ ની અંદરની બાકી ઉપર વ્યાજ આપવામાં આવતું નથી. પણ વ્યાજ છ માસનું રૂ ૫ થી વધુ નહીં થાય તો વ્યાજ મળે નહીં.

હુડી પત્રીનું કામ.

આ બેંક, લનડન ઉપરની હુડીઓ તરત મુદતની અથવા તે વધતામાં વધતી છ માસની આપે છે. તેમજ ઇંગ્લંડ, સ્કોટલંડ તથા આયરલેન્ડનાં બીજાં શહેરો ઉપર તરત મુદતની આપે છે, વળી તે પોતાની શાખાઓ તથા આડતો ઉપર પણ હુડી આપે છે, અને મુસાફરોના ઉપયોગ માટે દુન્યાના સઘળા ભાગ ઉપર ચાલતી સરક્યુલર નોટોબી આપે છે.

આડતનું કામ.

પોતાના ધરાકોના શેરો તથા સરકારી લોનો પોતાની પાસે આ બેંક સલામત રાખવા માટે લે છે અને જ્યારે એ કાગળ્યાં પાછાં ધરાકને આપે ત્યારે તેનાં નામની કુશિમત ઉપર સેંકડે ૦૧ ટકો કમીશન લે છે. લોન તેમજ શેરો ઉપરનું વ્યાજ બેંક ઉધરાવી આપે છે અને જે રકમ ભેગી થાય તે ઉપર સેંકડે ૦૧ ટકો કમીશન લે છે, સરકારી લોન તેમજ બીજાં કાગળ્યાં વગેરે લેવા તથા લેવામાં આવે છે અને જેટલી રકમ ખરચાઈ અથવા ભેગી થઈ હોય તે ઉપર સેંકડે ૦૧ ટકો કમીશન લે છે.

ફીક્સ ડીપોઝીટસ.

ખાંધી મુદતના પદ્ધતિને સારૂ બેંકમાં ખર્ચ કાઢવાથી કહેવામાં આવશે.

હેરી. એચ. જોન્સન,

એક્ટીંગ મેનેજર.

THE MERCANTILE BANK OF INDIA LIMITED.

મરકન્ટાઇલ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા લીમીટેડ.

નાં ૨૨, એસપલેનેડ રોડ, મુંબઈ.

સત્તા આપેલી થાપણ.....પાઉંડ	૧,૫૦૦,૦૦૦
શેરો ભરાયેલી થાપણ.....	,, ૧,૨૨૫,૦૦૦
પુરી ભરાયેલી થાપણ.....	,, ૫૬૨,૫૦૦
ભાગીદારોની રીઝર્વ જોખમદારી.....	,, ૫૬૨,૫૦૦
રીઝર્વ ફંડ.....	,, ૧,૭૦,૦૦૦

વડી આફીસ:--૪૦ થરેડનીડલ સ્ટ્રીટ, લંડન, ઈ. સી.

લંડનના બેંકરો.

ધી બેંક ઓફ ઇંગ્લેન્ડ, ધી લંડન જોઇન્ટ સ્ટોક બેંક.

શાખાઓ અને આડતો.

મુંબઈ, કરાંચી, કલકત્તા, મદરાસ, કોલ્કો, કાંડી, ગોલ, સીંગાપોર,
હોંગકોંગ, પીનાંગ અને શેંગાહી.

આ બેંક પોતાની શાખા તથા આડતો ઉપર હુડી આપે છે તથા હુડીનાં નાણાં ઉધરાવી આપે છે અને મુસાફરો માટે લેટરસ ઓફ કરેડીટ આપે છે.

ચાલુ ડીપોઝીટ રાખનારાઓને રૂ ૧,૦૦,૦૦૦ સુધીની રકમો ઉપર દરરોજની આફી કાઢડતા બર્ધ દર વરસે દર સેંકડે બે ટકાનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે પણ રૂ ૧૦૦૦ની અંદરની આફી ઉપર વ્યાજ આપવામાં આવતું નથી. રૂ ૧,૦૦,૦૦૦ કરતાં વધુ રકમના વ્યાજના ભાવો અરજ કરવાથી નક્કી કરવામાં આવશે.

બાંધી મુદતની બાર માસની અથવા તેથી ઓછી મુદતની ડીપોઝીટ માટેના વ્યાજના ભાવો અરજ કરવાથી નક્કી થઈ શકશે.

વળી બેંક હીંદુસ્તાનની અથવા બીજી સરકારોની લોનો ખરીદ કરી અથવા વેચી આપે છે. તેમજ પગાર, પેનસન, વેહેંચણી અને વ્યાજ ઉધરાવે છે, અને જો વસુલ થયેલી રકમ બેંકની મારફતે હુડી લઈ મોકલવામાં આવે તો તે ઉપર કમીશન કથું લેતી નથી.

બેંક વળી સરકારી લોનો તથા કંપનીઓના શેરો વગેરે સલામત રાખવા લે છે, અને તે ઉપરનું વ્યાજ નીચલે ભાવે ઉધરાવે છે:—

કમીશન.

હીંદુસ્તાનમાં મલતું હોય તો દર સેંકડે..... બે ટકા.

સલામતી માટે રાખેલી લોનો કે શેરો પાછા આપતી વેળા સેંકડે..... બે ટકા.

હીંદુસ્તાનમાં વેચેલા શેરો અથવા લોનોનું નાણું આપતી વેળા સેંકડે..... બે ટકા.

જેમ્સ મરડોક,

મેનેજર.

HONGKONG & SHANGHAI BANKING CORPORATION.

હોંગકોંગ એન્ડ શેંગાઈ બેંકીંગ કોર્પોરેશન.

ભરાયલી થાપણ ડા	૧,૦૦,૦૦,૦૦૦
સોનાનું ફંડ ,,	૧,૦૦,૦૦,૦૦૦
ચાંદીનું ફંડ ,,	૧,૧૦,૦૦,૦૦૦

ડાયરેક્ટરોની કોર્ટ અને હેડ ઓફીસ—હોંગકોંગ.

જે. આર. એમ. સ્મીથ—વડા મેનેજર.

લંડનના સરારો—લંડન એન્ડ કાઉન્ટી બેંકીંગ કું લીમ

લંડનની કમીટી.

સર થોમસ બેંકશન આરોનેટ—ચેરમેન.

કારલ મેઅર, એસ્કવાયર (હાજીની નેશનલ બેંકના ડાયરેક્ટર.)

વીલીઅમ ગેયર રેથબેન, એસ્કવાયર (મેનીનશુલર એન્ડ ઓરીઅન્ટલ સ્ટીમ નેવીગેશન કું ના ડાયરેક્ટર)

સર યુએન કેમેરીન, કું સીં એમં છં

એ. એમ. ટાઉનસેન્ડ, એસ્કવાયર. } લંડનના જોડ્યા મેનેજરો.
સી. એસ. એડીસ, એસ્કવાયર.

શાખા અને આડતો.

લંડન, હોંગકોંગ, શેહેંગાઈ, એમોય, બેંગકોક, બટ્ટેવીઆ, મુંબઈ, કલકત્તા, કોલમ્બો, કુઆલિ, હેમબરગ, હેનકાઉ, કોબે, હલો હલો, લાયનસ, મનીલા, નાગાસાકી, ન્યુ યોરક, પેકીંગ, પીનાંગ, રંગુન, શેંગીન, સેન્ટ ફ્રાન્સીસકો, સીંગાપોર, સરબાયા, તીનતસીન અને ચોકોહામા.

મુંબઈની આડત.

ચાલુ હીસાબર દરરોજની બાકી ઉપર દર વરસે, જે રૂ ૧,૦૦૦ ની અંદર ન હોય અને રૂ ૧,૦૦,૦૦૦ થી વધારે નહી હોય તો સેક્ટે બે ટકાનું વ્યાજ આપવામાં આવે છે. પણ જે દર છ માસે એનું વ્યાજ રૂ ૫) જેટલું નહીં હોય ત્યારે તે અપાતું નથી.

નાણાંઓ સરતે શીક્સડ વખત સુધી દીપાછટ ઉપર લેવાનું અરજ કરવાથી જણાવવામાં આવશે.

સુધર જમીનગીરીપર નાણાં ધીરવામાં આવે છે અને ખીસો ખરીદવામાં આવે છે તથા દરેક જાતનું શરારી તેમજ વટાવને લગતું કામકાજ થાય છે.

યુરોપ, હીંદુસ્તાન, આસ્ટ્રેલીઆ, અમેરીકા, ચીન અને જાપાનના મુખ્ય વેપારના મથકો ઉપર તથા લંડનમાં દરાહતો આપે છે.

સી. એચ. વીલસન,

કામચલાઉ એજન્ટ.

નંબર ૫, મરચબેટ સ્ટ્રીટ, મુંબઈ.

સારી લુખ.

સાફ પાચન.

નીરોગી કાળજી (લીવર).

આલોક મગજ.

મજબુત જ્ઞાનતંતુ.

આ બધાની કીમત મોટી દોલત કરતાં વધારે છે અને આ બધું સુખ આયરસ સારસાપેરીલાની એક બાટલી અગર આયરસ ગોળીઓની નાની બાટલી લીધાથી મળે છે. આવી બે શુભકારક દવાઓ પૈસા આપીને ખરીદવા જેવી બીજી કોઈ નથી.

તમને લુખ સારી રીતે લાગતી નહીં હોય, તમારું પાચન ખરાબર ન હોય, અને તમને નબળાઈ અને નાતવાની લાગતી હોય, તો તમોએ

DR. AYER'S SASSAPARILLA

ડૉ આયરસ સારસાપેરીલા લેવાનું જોઈએ.

લોહી માંહેની બધી અશુદ્ધતા આ દવાથી નીકળી જાય છે અને લોહી ઘણું લાલ અને તાકાદવાળું થાય છે, તેથી જ્ઞાનતંતુમાં પણ શક્તી અને તાકાદ આવે છે. તમે જરા માંદા હોવ કે બહુ ખીમાર હોવ, તમે નાના હોવ કે વૃદ્ધ હોવ, શ્રીમંત હોવ કે ગરીબ હોવ અને તમારી માંદગી જોઈએ તેટલી ઘણી હોવ, તોપણ ડૉ આયરસ સારસાપેરીલાથી તમારી તબીબત પ્રથમ જેવી તનદરોસત અને સારી થશે, એમાં કશો શક નથી.

બનાવનાર, ડૉક્ટર જી. સી. આયર અને કુંપની,

લોવેલ, મેસ, યુનાઈટેડ સ્ટેટ્સ ઓફ અમેરીકા.

HEALTH FOR ALL.

HOLLOWAYS PILLS & OINTMENT

સર્વેને વાસ્તે તનદરોસ્તી.

ગાલીઓ, લોહીને સાફ કરે છે અને કલેજાં, ફેફસાં, પીશાબના તથા ગ્રહાગ્રાના અવયોને સુધારે છે તેથી નબળા બાંધાનાં તથા નબળી તનદરોસ્તીવાળાં માણસોને પુર તનદરોસ્તી આપે છે, તથા ઓરત જાતનાં તરેહવાર દરદોને વાસ્તે એ ગાલીઓ ઘણી અકશીર છે. બધાંઓને તથા ખુજરોગોને વાસ્તે એ ગોળીનું કંઈ મુલજ નહીં થાય.

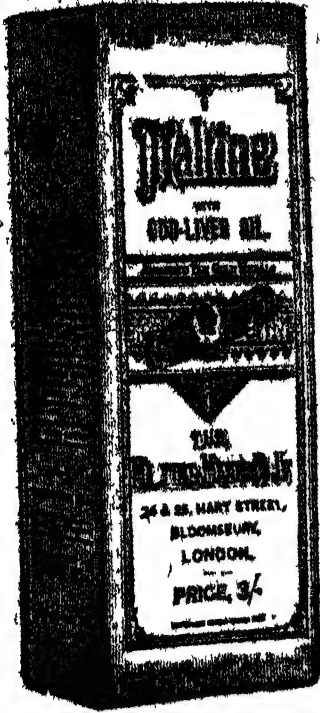
મલમ—ખરાબ થએલા પગો, બગડેલી છાતી, જુના જખમો, શુભડાં તથા ડુલાઓને વાસ્તે સઉથી સરસ ઉપાય છે. નજલો તથા વાને વાસ્તે પ્રખ્યાત છે અને છાતીની અંદરની અડચણ દુર કરવામાં એની ખરાબર કોઈબી દવા નથી, સુન્નેલાં ગળાં, સસની ઠંસો અને સરકમ તથા ગરજીલા અને સઘળાં ચાંમડીનાં દરદો ઉપર કોઈબી બીજી દવા એની ખરાબરી કરી શકે નહીં અને નકર થએલા સાંધાના ઉપર એ એક જાદુઈ અસર કરે છે.

એ દવા ફક્ત થામસ હાલોવેના કારખાનામાં બને છે—તેનું ઠેકાણું—૭૮ ન્યુ ઓક્સફર્ડ સ્ટ્રીટ, (આગળ પૃથ્વિ ઓક્સફર્ડ સ્ટ્રીટ,) લંડન.

એની કીમત—એક શીલીંગ દોહડ પેન્સ, બે શીલીંગ નવ પેન્સ, ચાર શીલીંગ છ પેન્સ, ૧૧ શીલીંગ, ૨૨ શીલીંગ અને ૩૩ શીલીંગ. એક પેટી અથવા દાખરી સઘલા દુનીઆના દવા વેચનારાઓને લાંબી મલરો.

ખરીદદરોએ દરેક દાખરીઓ ઉપરનાં કવરો તમાસીને લેવાં કે તે ઉપર નંબર ૩૩૫ ઓક્સફર્ડ સ્ટ્રીટ ઓક્સ સરનામું લખેલું હોય તે જોવું.

“Maltine” with Cod Liver Oil.

“MALTINE” with Cod Liver Oil admirably disguises the odour of the Oil, so that it will be readily taken by the most Delicate and Fastidious Invalids. By our process of manufacture, the Oil is so intimately combined with the “MALTINE” that it is not a burden to the digestive organs, but is in a condition to be at once digested. Thus the full benefit of the Cod Liver Oil is obtained, as the system is able to absorb it.

Not only is “MALTINE WITH COD LIVER OIL” more *Palatable* and more *Easily Digested* than any other form of Cod Liver Oil, but it is incomparably superior as a Nourishing Food to the plain Oil or any emulsion. Besides the valuable Fat-forming properties of the Oil, it supplies the Bone-making, Flesh-forming principles derived from the best malt.

Hence its great value in all Wasting Diseases, Consumption, Debility, Convalescence, etc. and especially with Delicate Children.

Prepared only by

**THE MALTINE MANUFACTURING CO., LD.
LONDON.**

કોડલીવર ઓઈલ સાથનું માલટાઈન.

કોડલીવર ઓઈલ સાથના માલટાઈનમાં તેલનો વાસ મુદ્દત માલમ પડતો નથી તેથી ઘણાંજ નાનુક તથા સુગ ધરાવનાર આસામીઓ ઘણીજ સેહેલાઈથી તે લઈ શકે છે, અમારી બનાવટથી કોડલીવર તેલને માલટાઈનમાં એવી રીતે મેલવી નાંખવામાં આવે છે કે તે પાચણ કરનાર અવ્યવો ઉપર બોજ સમાન થઈ પડ્યા વગર એકદમ સેહેલાઈથી હજમ થઈ જાય છે અને એ મુજબ સઘળું કોડલીવર તેલ હજમ થવાથી તેનો પુરેપુરો લાભ મળે છે.

કોડલીવર ઓઈલની બીજી દ્રાઈ પણ મેલવણી કરતાં માલટાઈન વીચ કોડલીવર ઓઈલ ઘણુંજ સ્વાદીષ્ટ છે અને સેહેલાઈથી પચાવી શકાય છે; એટલુંજ નહીં પણ તે સાદા કોડલીવર તેલ અથવા કોઈ પણ હમલશન કરતાં વધારે પુસ્ટીકારક છે, વળી તેમાં ઉલ્લમ જાતનું માલટાઈન વાપડવાથી ચરબી પેદા કરવાના શુભા ઉપરાંત હાડકાં અને માસને વધારે તાકાત આપવાના શુભા સમાયતા છે અને તેથીજ તે ઘાસણી, ખર્ષ, નબલાઈ અને આંત્રક વગેરેના દરદો ઉપર અને મુખ્ય કરીને નબલાં બાંધના છોકરાંઓને માટે અમુક થઈ પડ્યું છે.

બનાવનાર-વી માલટાઈન મેન્યુ. કંપની લીમીટેડ-લંડન.

MAYPOLE SOAP FOR HOME DYEING.

THE ART of DRESSING
most Ladies and MAY-
means for all.

WELL is understood by
POLE soap furnishes the

What we wish to convey by this statement is:—that to buy new things for every change in colour dictated by fashion is extravagant, and for most people impracticable. It is also unnecessary, when by use of **MAYPOLE** soap you can **DYE AT HOME** in **15 Minutes**, to the most delicate shade or colour, your Blouses, Laces, Silks, Satins, Gloves Ribbons, Scarves, Feathers, Lingerie, Curtains, &c.

**NO MESS. NO TROUBLE.
WON'T WASH OUT OR FADE.**

COLOURS STOCKED.

ECRU, CREAM, PINK, SALMON PINK, SCARLET, CERISE, CRIMSON, CARDINAL, TERRA COTTA, FAWN, NUT BROWN, DARK BROWN, CANARY, ORANGE, HELIOTROPE, DARK GREEN, MAUVE, LIGHT BLUE, NAVY BLUE, PURPLE, PLUM, MAROON, ALOE GREEN, BLACK.

SOLD EVERYWHERE.

The MAYPOLE COMPANY (1899) Ltd.,

17, CUMMING STREET, KING'S CROSS. LONDON, N.

SEND FOR OUR FREE PAMPHLET, "THE PERFECTION OF HOME DYEING"

ધરગતુ રંગવાનો "મેપોલ સાપુ"

ઘણી ખાનુઓ ઘણી સરસ રીતે કપડાંનો સંગાર કરવાનો હુનર સમજે છે, જેને માટે મેપોલ સાપુ સઘલા સાધણો પુરા પાડે છે, જે વીધે અમે એટલું જ કહીએ છીએ કે દરેક નવી સીઝનમાં કપડાંની ફેશનમાં જે જુદા જુદા ફેરફારો થાય છે તેવી વખતે એવા ફેશનેબલ કપડાં ખરીડવા એ લખલુટપણું, મોટે ભાગે તેમ બનવું અશક્ય, અને વળી બીજાનું જે તેનું કારણ એ કે મેપોલ સાપુ વાપરવાથી તમે ધરમાં ૧૫ મીનીટની અંદર જેવાં માગો, તેવા બીકટ રંગો તમારા કપડાં જેવાં કે સારી, લેસ, રેશમી તથા સતીનનાં કપડાં, મોઝા, ડગલા, પાટલુન વગેરે વગેરે, પર આપી શકશો.

કાંઈથી બગડતું નથી, બજા ખટપટ તથા મેહનત પડતી નથી,
અને વળી રંગ નીકલી જઈ જાંબો પડતો નથી.

નીચલા રંગના સાપુઓ દરેક કેકાણેથી વેચાતા મલશે :—

એકુ, કીમ, ગુલાબી, સામન ગુલાબી, કીરમજી, સેરાઈજી, ગુલાબી, કારકીનલ, ટેરા કાટા, હરણના બચાંનો રંગ, 'નટ બ્રાઉન' બુરો, ઘેરો બુરો, સેફ્ટન પલે, તારંગયા, હેલીથાન્ડપ, બુરો લીસો, મોવ, સહેજ જુ, નેવી જુ, બાંજુરો, પલમ, મારન, ઘેરો લીસો, ટાંગા.

ધી મે પો લ કં પ ની (૧૮૯૯) લી મી ટે ડ,

૧૭, ક્યુમીંગ સ્ટ્રીટ, કીંગ્સ ક્રોસ, લન્ડન, એન.

"પરફેક્શન ઓફ હોમ-ડયીંગ" ની બુક મુગાવવાથી મોકલવામાં આવશે.

SHAPOORJEE N. CHANDABHOY

F. R. I. B. A., M. S. A., M. S. E., (LONDON.)

ARCHITECT, ENGINEER AND FIRE INSURANCE**SURVEYOR AND ADJUSTER,****MUNICIPAL LICENSED SURVEYOR.****MARKER'S BUILDING,****Opposite "OLD SECRETARIAT" BUILDING,****APOLLO STREET, FORT,****BOMBAY.****શાપુરજી નશરવાનજી ચાંદાભાઈ,**

એફ. આર. આઇ. બી. એ., એમ. એસ. એ., એમ. એસ. ઇ., (લંડન)

આર્કીટેક્ટ, ઇનજીનીયર અને આગના

વીમાના સર્વેયર તથા એડજસ્ટર,

મ્યુનિસીપલ લાઇસન્સ્ડ સર્વેયર.

માર્કર સ બીલ્ડીંગ,

“જુની સેક્રેટરીએટ” બીલીડીંગ સામે,

એ પો લો સ્ટ્રીટ, ફોર્ટ,

મુંબઈ.

રાજ રજવાડામાં વખણાતી દવાઓ.

રાજ રજવાડામાં જાણીતા તથા કેટલાક રાજવંશીઓના ખાસ વૈદક સલાહકાર ડાક્ટર કાલિદાસે સરકારમાં મેડીકલ ઓપીસરના હોદ્દા પર નોકરી ખાતી ઉત્તમ સરવીશીકેટ મેળવેલી છે.

આદશાહી યાકુતી.

અનંગ વિલાસ.

જમે તે કારણથી શુભાવેલી તાકાત પાછી લાવે છે, પુરૂષાતન કાયમ રાખે છે. સંસાર સુખ ભોગવવા માટે ઉંચામાં ઉંચી દવા જોઈએ તો અનંગ વિલાસ યાકુતી છે. રાજ રજવાડામાં તથા શ્રીમંત લોકોમાં આ દવા ખુબ વખણાય છે. વીર્ય દોષના તમામ વ્યધિ મટાડી ખરૂં પુરૂષાતન આપે છે. ખરી મરદાઈ આપનાર અને નબલા માણસને પણ જીવાનની માફક જોરાવર બનાવનાર આ દવાનો લાભ લેવા, અમારી ખાસ ભલામણ છે. શુભાવેલી તાકાતને પાછી લાવી જીવાનીને ટકાવી રાખવી એ તો આ દવાનો ખાસ ગુણ છે. આ દવા વાપરવામાં કોઈપણ ખતની પરેશની જરૂર નથી. ૪૦ ગોલીની ડબી એકના રૂ. ૬૫.

ખાનુઓના લાભની વાત.

પ્રદર, ધુપણી, રતુદોષ, દસ્તાન સંબંધી વ્યાધિ અને ધાતુ વિકારના સ્ત્રીઓના દરેક રોગ મટાડી અખલા જીવન નામની દવા ગર્ભાશય સુધારે છે. ૬૪ ગોલીની ડબી એકના રૂ. ૩૫૫૫ જે.

ગરમીનો દુશ્મન!!

રક્ત સુધારક નામની વનસ્પતીની ગોળીઓ, ગરમીને લીધે બગડી ગયેલું લોહી સુધારવા માટે અમૂત સમાન દવા છે. આ દવાના સેવનથી (Syphilis ઉપદ્રવ) ગરમીનું ખરાબ દરદ ફરીથી થવાની ધારતી રહેતી નથી. ૬૪ ગોલીની ડબી એકના રૂ. ૩૫૫૫ જે. ગરમીના જખમને તુરત રૂઝવનાર મલમની ડબીના આઠ આના. તમામ દવાઓનું પોસ્ટ ખર્ચ જીરું.

ડાક્ટર કાલિદાસ મોતીરામ,

રાજકોટ-કાઠીયાવાડ.

એક વાર જરૂર પરીક્ષા કરી ખાતરી કરજો અને તમારા
દર દોસ્તદારોનેથી લલામણુ કરજો.

જ્યોતીષ શાસ્ત્ર બધામાં સર્વેથી ઉત્તમ છે.

અમને જન્મના શ્રદ્ધ તથા બીજી વસ્તુની કંઈ પણ જરૂર નથી, ફક્ત એક પોષ્ટકારક ઉપર કોઈ ફલ અથવા ફલનું તથા પોતાનું નામ લખીને મોકલવાથી એક વરષનું સુખ, દુઃખ, લાભ, હાની, મહિનાવાર, તથા કયા વ્યાપારથી ફાયદો થશે, કયા પ્રકારથી કેટલો લાભ થશે, અથવા શું તુકશાન થશે, વેપાર વિશેમાં વધારે પ્રોમોશન, રિઝકશન અને ત્રાન્સફર, રાજ પ્રાપ્ત, સન્માન, રોગ, મૃત્યુ, તથા શું સંતાન પેદા થશે, વિસ્તાર પુર્વક લખીને વર્ષફલ ફક્ત એક રૂપીએ ચાર આનામાં ટપાલ મારફતે વેલ્યુ પેબલથી મોકલવામાં આવશે. જવાબ સાર અરધા આનાની ટીકીટ જરૂર મોકલવી જોઈશે. અમો વર્ષફળ રૂ. ૧૧) સુધીના બનાવીએ છીએ. નં ૦ ૧ લો તેમાં મહિના મહિનાનું ફળ રહેશે તેની દક્ષિણા રૂપયો ૧) છે; નં ૦ ૨-તે પક્ષ પક્ષનું ફલ હશે તેના રૂ. ૩; નં ૦ ૩-તેમાં દિન ૨ નું ફલ વિસ્તાર પુર્વક હશે તેના રૂ. ૭; અને જન્મપત્રીકા પણ બધી જાતની રૂ. ૫ થી રૂ. ૫૦ સુધીની હિંદુસ્તાની, ઉર્દુ, ફારસી, અંગ્રેજી, ગુજરાતી, મરાઠી બાષામાં બનાવી આપીએ છીએ. અરધી દક્ષિણા પહેલા મનીઆર્ડથી મોકલવી જોઈયે અને બાકીની વેલ્યુપેબલથી લેવામાં આવશે.

વર્ષફલ મલવાનું ડેકાણું—પંડિત મુલચંદ્ર શર્મા, પોસ્ટ અજેરકા, જીલ્લા
અલવાર, પ્રાંત રજપુતાના.

અમેને ઘણા સારા સારા માણસો, પંડિતો, આશીશરો તથા રાજ રજવાડાઓ તરફથી પુસકલ સર્ટિફિકેટ મળી છે તેમાંની થોડીક નીચે આપીએ છીએ.

સરટીફિકેટ અજ મહકમાં ઈજલાસ ખાસ હજુર મહારાજ શમ્ભુસિંહજી સાહેબ વાલિયે સુહાગિયા તેની તા. ૧૮૯૯ ઈ. ૧૦ નં ૫૫ ત્રીયુત. પંડિત મુલચંદ્ર શર્મા અજેરકા નિવાસીનો વર્ષફલ મુકેલો હર્ષ સહિત સ્વીકાર છે. પંડિતજી એક ફલનું નામ પુછીને વર્ષફલ બનાવી દીધું અને તેની વીધી પણ એવી મિલી કે તેનું વાક [વાણી] ની શક્તિ તથા ક્ષમથી લખવાથી પણ પડે છે. તેમ જ્યોતિષી પણ પુર્ણજી અને રમલ શાસ્ત્રમાં પણ સંપુરણ છે અને આ વખતનાં મનુષ્ય આવી વિદ્યાને મુકીને બીજા ઉદ્યોગમાં છે. પરંતુ પંડિતજી અવાંચીન પંડિતોના સમાન નથી પરંતુ આગલના વખતના વિદ્વાનોના બરાબર સ્વધર્મમાં તપ્પર રહે છે. સંપુરણ વરસના વર્ષફલ ઘણા પરિશ્રમથી બનાવે છે અને તેની નોંધાવાર રૂ. ૧ છે. જે પંડિતજીને પ્રાપ્ત થયેલા ગુણુ અપેક્ષા દશાંશ પણ નથી. વિશેષ શું લખિયે પંડિતજીના ગુણુને ધન્યવાદ છે અને અમારા જન્મમહ પણ મોકલ્યા હતા તેની પણ વિધિ ઘણીજ સાર મેલી હતી.

શ્રીમહાશય પ્રિયવર તમાર મુકેલું વર્ષફલનાં બરાબર ફલ દિન દિન પ્રતિ પ્રાપ્ત થઈ રહ્યો છે, અને મેં ઘણાં લોક પાસે વર્ષફલ બનાવ્યાં પરંતુ એવું યથાર્થ ફલ કોઈને બતાવ્યાથી તદ્દરૂપ નહીં થયું. તમારા સાચા વિચારનો અમત્કાર અમે અમારા મિત્રોને કહ્યો છે, અને એવી આશા છે તે એવજી તમારા પાસે વર્ષફલ બનાવવાની વીનંતી કરશે. મને શોખ એ વાતનો છે કે ઘણા એ માણસ કુંડલી વર્ષફલના ફલ જાણવામાં એવે ડેકાણે વૃથા પરિશ્રમ અને ધન ખર્ચ કરે છે કે જે લોકોના બતાવેલા ફલમાં થોડો થાય, સેહજમાં તમારાથી વર્ષ ફલ બનાવીને એક વરસ સુધી નિશ્ચિત કેમ નહીં થાય કે જે ડેકાણેને વિચાર અટક (ચિયર) અને લેખ વક્ત શક્તિ મળે. અને અમારા વરષફલ દર વરષે વરષ પુરા થતાજ મોકલતા રહે, અને મને તો તમારા નિયમ (ધાસ) થી દુપ્પર દક્ષિણા દેવામાં પણ સન્તોષ નથી ધર્યેલો!

મહારાજ કુમાર શ્રીલાલ ત્રિભુવનપતિ દીનસાહ સિંહજી દેવ જાગીરદાર, પુંદરપુર
પ્રિયવર પંડિતજી મુલચન્દ્રશર્મા તાત નિવેદન એ છે કે ખાછલા વરષે જે વરષ ફલ
તમે મોકલ્યો હતો તે ધણુજ ઠીક થયો, તમે યથાર્થ જ્યોતિષ વિદ્યામાં પુરણ પડિતછો. તમારી
જેટલી પ્રશન્સા કરીએ તે થોડી છે. કૃપા કરીને નવા વરષનું વરષફલ મોકલજો.

જગન્નાથ પ્રાસાદ, સેટલમેન્ટ આફીસર-ખંડવા

શ્રીયુત પંડિત મુલચન્દ્રજી શરમાએ મેહરખાતી કરીને મારે વરષફલ બતાવ્યો હતો
તેમાં જે જે શુભ તથા અશુભ ફલ તમે લખ્યા હતા તે બધા બરાબર થયા, અને એથી
આગલા મોટા મોટા જ્યોતિષિયોં ધણીક વાર મને અનેક ફલ બતાવ્યા પણ તે ફલ આના
જેવા સત્ય નહીં થયા કે જેવા પંડિત મુલચન્દ્રજીનાં દેખવામાં આવ્યા. તમારે કામ વાસ્તવમાં
વિશ્વાસ લાયકછે. અમારા દેશના રાજા મહારાજાઓએ પંડિતજીના ઉત્તમ ગુણની પરીક્ષા જરૂર
કરવી જોઈએ. અમને એ આશાછે કે પ્રત્યેક મોટા માણસ એના કામથી સન્તોષ પામશે.

રામદાસ વરમા સમ્પાદક શ્રી વેંકટેશ્વર સમાચાર-મુંબઈ.

શ્રીયુત પંડિત મુલચન્દ્ર શરમા મહારાજ કુમાર શ્રીરાવ બહાદુર વંકજીદેવ જાગીરદાર સાહવા
અત્યારે છત્તપુરની પગેલાગણ અપરંચ જે વર્ષફલ અમારે સંવત ૧૯૫૪ નું મોકલ્યો હતો તેવારા
મહિના સુધી બરાબર મિલ્યુ. કાંઈ પણ ફરક નહીં રહ્યો. તમારી જ્યોતિષ શાસ્ત્ર વિદ્યાની તારીફ
કેમ સુધી વરણુન કરવામાં આવે ?

જાગમડી સિંહ ઇન્સપેક્ટર પંડિત બહાદુર ગંજથી લખે છે કે આપનો મોકલેલો વરસફલ
બરાબર ફલ દિવસ દિવસ પ્રતિ પ્રાપ્ત થાય છે. હવે વરસફલ પુર થયું છે તેથી કૃપા કરીને નવા
વરસ ફલ મોકલજો.

I hereby certify that Pandit Mool Chandra Sharma of Ajereka
is a far advanced scholar of "Astrology." At my request he sent
me an year extract from my horoscope for verification by my per-
sonal experience. The test has proved to be the most satisfactory
one, and every event and occurrence took place as it was laid down
by the Pandit. No doubt the Pandit has hit the mark, and deserves
much credit. He who will search him will have his future life
searched.

Pandit Ram Harkh-Dy. postmaster--Akola.

Certified that I got a Varasphal from Pandit Mool Chand Sharma
of Ajeraka and I am glad to be able to state that all his predictions
have come to be fulfilled. He makes his calculations according to
the *Ramal Shastar*, and I had no idea that they could be so exact.
It is indeed a wonderful Science as is Pandit Mool Chand a perfect
adept in his art.

M. N. Chatterji, Manager Jushpur State-Bengal.

Dear Pandit Mulchand Shurma Ajeraka, I am very much obliged
to you for making my *Varas Phal* for the 12 months from May 1901.
It is now since 4 months that I am watching your foretellings, and
can say that what you have written is appearing exactly true.
Similarly several of my subordinates to whom you have sent in your
foretellings have found you quite right, and a body of men at Jug-
dalpore is praying your Foretellings.

Yours truly, Jwala Prasad, settlement office, Baster State.

ડાક્ટર પી. ડી. કુપરની અકસીર દવાઓ.

ડાક્ટર કુપરનું એન્થ્રીક્ષચર તથા તાવની ગોળીઓ, ઘડીઓ, આંતરીઓ, રોજીઓ ને ચોથીઆ તાવ સારૂ અકસીરમાં અકસીર ઇલાજ છે અને માત્ર ત્રણ દીવસમાં સારો કરે છે, સહીસલામત ને ખાતરી ભરેલો ઇલાજ છે. દુધમત્ર બચ્ચાને પણ સલામત રીતે આપી શકાય છે. ઈન્ફ્લુએન્સા અને લાંબા વખતની ઝેરી તાવો આ દવાથી સારી થાય છે. મરદીના અટકાવ તરીકે આ દવા ખાતરી ભરેલી માલમ પડી છે ને કીમતી હળવો જીનો બચ્ચ જીલ્લામાં બચ્ચા છે.

ઉપલી દવા સારૂ નીચલી સરટીપીક્ટો વાંચવાથી ખાતરી થશે.

કીમત ગોળીની એક સીસીનો ૩. ૧) અને મીક્ષચર ૧) શીશીના આના આંક.

૧. મુંબઈતી હાઈ કોરટના નામદાર ચીફ જજસ્ટીસ સર લોરેન્સ જેનકીનસન સાહેબના ખાતુ લેડી જેનકીનસ લખે છે કે:—પ્યારા ડાક્ટર કુપર—તમારી તાવની ગોળીઓને માટે હું તમારો ધણો આભાર માનું છું. હું જંગલમાં ગઈ હતી, ત્યાં એ ગોળીઓ લેતી હતી અને જો કે મારી સાથના તમામ માણસો તાવથી પીડા પામવા લાગ્યાં તોપણ હું પુરતી રીતે તંદરોસ્ત રહી હતી.

૨. ડાક્ટર પોલન સાહેબ, પંચમહાલના માજી કલેક્ટર તથા માજી મુંબઈ ઇલાકાના કમીશનર સાહેબ લખે છે કે:—મને પંચમહાલનો સખત તાવ લાગ્યું પડ્યો હતો ત્યારે મેં ડાક્ટર કુપરની ગોળી વાપરી હતી, અને તેથી હું તદ્દન સારો થઈ ગયો હતો.

૩. લેફ્ટનન્ટ કરનલ ડાક્ટર મીસતરી સીવીલ સરજન સાહેબ બચ્ચથી લખે છે કે:—પ્યારા સાહેબ—તમારી તાવની ગોળીઓ મેં ઘણાક તાવના કેસોમાં ફરમાવી ઉપયોગ કર્યા છે, અને મને તે ધણી અસરકારક માલમ પડી છે.

ડાક્ટર કુપરની ટોનીક પીલ સ.

શરીરની કમશક્તી તેમાં બચ્ચપણમાં નાદાનીઅત ટેવથી જે ખરાબ પરીણામો થાય છે, તેમજ ધાતુ ક્ષય, લાંબા વખતનું કમનાકાતપણું, હીસતીરીયા, લખવો, બદલ્લખી, સ્ત્રીઓને થતી તમામ જાતની નબળાઈ, ડાએમેટીસ તથા ધાતુના વેડવાથી થતી નબળાઈ સારૂ થવા માટે સલામત અને અકસીર ઇલાજ છે. કીમત શીશી ૧ નો ૩૧૦ ૧-૮-૦

લેફ્ટનન્ટ ડાક્ટર કરનલ નરીમાન સીવીલ સરજન સાહેબ સુરતથી લખે છે કે:—પ્યારા સાહેબ—તમારી શક્તીની ગોળીઓનો મેં ઉપયોગ કરાવ્યો છે અને ઘણી નબળાઈના કેસમાં તે ઉપયોગી માલમ પડી છે.

ડાક્ટર કુપરનું ખુશખોઈદાર દાંતનું મંજન.

દાંત અને દાંતના પારાને મજબુત કરે છે. મોઢાંમાંનાં દુરગંધ વાસને દુર કરે છે. દાંતને સ્વેદ તથા સાફ રાખે છે. (કીમત ૧) શીશીના આના ૫.)

સરજન મેજર ડાક્ટર જે. રોથ. સીવીલ સરજન સાહેબ અમદાવાદથી લખે છે કે:—પ્યારા સાહેબ, તમારું દાંતનું મંજન ધણું સુગંધી અને પસંદ આવે તેવું અને ઉપયોગી છે.

ઉપલી સઘળી દવાઓ મુંબઈ તેમજ તમામ દેશાવરના આખરદાર હુકમદારોને ત્યાંથી મળશે. આખરદાર એજન્ટો જોઈએ છે. સારૂ ડીસકાઉન્ટ મળશે. અમારી દરેક દવાની શીશી ઉપર મારનો દરેક મારક છે, તે વગર કોઈખી શીશી લેવી નહીં.

મુંબઈમાં દવા મલવાનાં ઠેકાણા—શેઠ માણિકશા હોરમજી મુંબઈવાલા, બાહરેઈટ મોઢા મોહલામાં—તથા દવા વેચનારા મેસરસ એલ્ફ્રાઈડ બ્રધરસ અને મેસરસ ડી. સી. ઉપરીમર.

માલેક અને યનાવનાર જી. પી. કુપર,

ખા. બા. ડાક્ટર ડાયાલાલ કુપરના ઘરમાં, મુંબઈસર, મુંબઈ.

“પછસા આપયે પણ ભેદ નહીં આપયે.”

“મારા બાલ કેમ વધયા તેનો ખુલાસો થયો હુંક છે. બેહેન શીરીન, તમોને ખબર છે કે બે વરસપર તમો મારા ટુંકા-ટુંકા બાલ જોઈ મારી મશકેરી કરતાં હતાં? મારું માથું બાલથી બરેલું દેખાડવાને તરેહવાર ઉપાયો લેતી હતી અને મારા બાલ વધારવાને જે કોઈ કહે તે કરતી, પણ સધળા મારા પછસા અને મહેનત નીશફળ ગયાં. મોટી વગાઈથી છપાતાં તેલ, અરક, અને યોમેતમની તારીફ સાંભળી મેં સધળાં વાપડ્યાં, પણ ફેકટ. એક દીવસે મારા હાથમાં એક રોઝાંદુ પત્ર આવ્યું તેમાં “ઝરીના કેનથરેદીન ટાંનીક” હેર આઈલિની જાહેર ખબર વાંચી. મેં તે સેવટને માટે અજમાવા ધાર્યું. મેં વીચાર કીધો કે જે એમાં “ફલ” થઈ તો પછે કોઈ જાણસપર પછસો ખરચવો નહીં. સવા રૂપિયાવાળી મોટી બાટલી માદન સનસવાળાઓને ત્યાંથી મંગાવી. એ તેલ તો અડવાડ્યામાં ત્રણ કે ચાર વખતજ લગાડવા ફરમાવ્યું છે તેમ મેં લગાડવા માંડ્યું. પહેલી સીસીથીજ મને ફાયદો જણાયો. ખોરો નીખ જતાંજ રહ્યાં. બાલ પેચા નરમ અને ચક્કતા થવા લાગ્યા. બીજાં તેલ લગાડતાં મારું માથું ચીકણું થઈ રહેતું તેને બદલે આ તેલથી બાલ નરમ અને છુટા રહેવા લાગ્યા અને જેમ જેમ વાપરતી ગઈ તેમ તેમ મને થયો ફાયદો થયો. બાલ વધવા લાગ્યા, એટલુંજ નહીં પણ માથાનો દુખારોખી જતો રહ્યો, એ મને થયો મોટો ફાયદો થયો. મને લોભ લાગ્યો કે એ તેલ દરરોજ લગાડું, પણ મને કહેવામાં આવ્યું કે દરરોજ લગાડવાને માટે ‘ઝરીના રેડ રોઝ હેર આઈલ’ કે ઝરીના જસમીન હેર ટાંનીક આવે છે તેવડે દરરોજ બાલ હોરું છું તેથી જે દીને બાલ વધવાતું તેલ નહીં લગાડું તે દીવસે ઉપલાં બંને તેલમાંથી જે મને ભાવે તે તેલથી બાલ હમેશાં સાફ કરું છું. એ પ્રમાણે બાલની મેં જતન કીધી તેવું પરીણામ તમો જુવો છો તેવું આવ્યું. હવે મારા બાલ વધપર રહ્યા છે, તેથી કેનથરેદીન ટાંનીક હેર આઈલ ફક્ત આઠ દીવસમાં એકવાર લગાડું છું અને બીજા દહાડા ઉપલાં હેર આઈલ વાપડું છું. “ન્યુસ પેપર” તો હમારે ત્યાં રોજ આવે છે, પણ જાહેર ખબર વાંચે કોણ કે ખબર પડે! મારો સોરાબ એક દીને તેમાંજ છપાવેલી “ફોલોરલ હેર દુધ”ની તારીફ વાંચવા બેઠો. તે તારીફથી કાણે કીધેલી કે વેલાતના લેનસેટ નામના વધદેક પત્ર-તેમજ યોસદીક હીલ જેવાં નામીયા રસાયણીઓએ! હેરદુધ સાંજે ફરવા જતી વખતે બાલપર છાંતી બ્રશે હોરી નાખું છું, તેથી તાળવાંને અને આંખને એવી થંડક વળે છે કે બોલવાની વાત નહીં. પણ એના ખુસ સોહોદમની મીઠી લમપટ તો જાણે આખા ઝોરડાને બેહેક બેહેક કરી મેલે છે, એટલુંજ નહીં પણ બાલની વધ-જાળવી રાખવાને એનો થયો ટેકો છે. વળી મારે કહેતાં જીલવું નહીં જોઈએ કે રેડ રોઝ હેર આઈલથી જેમ ગુલાબની મીઠી ખુશબો માથામાં પમરી રહે છે, તેમ જેસમીન હેર આઈલથી તો ચંબેલી અને બટ મોઢરાનો મનોરંજક સુધંધ વ્યાપી રહે છે. એવાં એ તેલ સોહોરમદાર છે. તમો જુવો બેહેન, કે મારા બાલ વધારવાના તલેસમ ઉપલી ત્રણ જણસો છે. એ તેલ કાફરડ મારકીટ આગલ અમદુલ રહેમાન સ્કીટમાં અસલ માદનના દવાખાનામાંથી મંગાઉ છું. મને કહેવામાં આવ્યું છે કે એ તેલોની નક્કલ નીકળી છે તેથી ઝરીના નામ જોઈને ભેડું છું.”

માદન સનસની કંપની.

કરાકરક મારકીટ-મુંબઈ.

ડા. ર. એ. હકીમના અકસીર ઇલાજો.

જ વારી રો ૩૧૮ મી.

વીર્ય વરધક તથા શક્તિને માટે અકસીર ઇલાજ.

કોઈ પણ ગીતની નખખાઈથી ધાતનું જવું, કમતાકાની, ગુરકા તથા છાતીના દરદો, લકવાનું દરદ, માથાનો ચાલુ દુખાવો, ચકરી, અભયાસ કરવાથી આંખની નખખાઈ, પીશાબનું વારંવાર થવું, પાચન શક્તિમાં થતો ખીગાડો, ગરમીનાં દરદથી થતો લોહીનો ખીગાડો, સાંધાનો દુખાવો, કળતર, નજબો, સંધીવા, કમરનો દુખાવો વગેરે મરદ તથા ઓરતને એક સરખો ફાયદો કરે છે. એ પાખ નખખા માણસોને માટે એક ઉત્તમ ઝીજ છે. દરેક પ્રકારની નખખાઈ માટે રામખાણુ ઇલાજ છે. સેંકડો ખીમારોને ફાયદો થયો છે. ખાવાની રીત પાખની ડબી સાથે છે કી'મત રૂ. ૧. તા. ૨.

હકીમની ગરમીના રોગની દવા.

પીશાબના કોઈ પણ જાતનાં દરદ તેમજ ગરમીના રોગથી અથવા તો ખરાબ સંગતથી થતાં વેહેતાં દરદને તથા તેમાં થતી અનેક વેદનાને ફક્ટ સેહેજ વખતમાં નાખુદ કરે છે અને એ દવા મરદ તથા ઓરતને બંનેને એકસરખો ફાયદો કરે છે. કી'મત શીશી ૧ નો રૂ. ૧.

હરસ તથા મસાને માટે ખાસ થંડો મલમ.

આએ મલમથી હરસ તથા મસામાંથી પડતું લોહી બંધ કરી, સફરામાં પડેલા ચીરાને રૂઝવી અકરસાત તથા સોજો નરમ પાડી હરસ તથા મસાને જડથી નાખુદ કરે છે. કી'મત શીશી ૧ ના રૂ. ૩.

શીરપ ઉશખા.

લોહી સુધારનાર, પેટની કબજાઆત દુર કરનાર, જીખ વધારનાર, ધાતુપુષ્ટ અને ખોરાક હજમ કરનારી દવા છે. લાંબી માંદગીથી ગયલી શક્તિ પાછી લાવે છે. લોહીના ખીગાડથી અનેક દરદો લાગુ પડે છે, જેવાં કે ડુલ્હા, કદરૂપી ચાથાં શરીર ઉપર પુટી નીકળે છે તે, કંથમાલા, નાશુર, ગાંથ, ખુજલી તથા સરવે પ્રકારનાં ગરમીના જખમ તથા એને લગતાં દરદો, સાંધાનું રહી જવું, કલતર, લીવરને લગતાં દરદો, ચાલુ બદહજમી, ઓરતોનાં દરદો, મગજની ચાકથી થતી નખખાઈ, એ સરવે ખીમારી માટે શીરપ ઉશખા રામખાણુ ઇલાજ છે. વાપરવાની રીત શીશી સાથે છે. બાટલીની કી'મત રૂ. ૧.

ડા. આર. ઇ. હકીમસ નરવાહન ટોનિક પીલસ, ધાતુ પુષ્ટની ગાળીઓ.

આ પ્રખ્યાત, ખીન હરીફાઈથી વખણાતી ટોનિક પીલસ જલદી વીજળીની માફક તન તથા મનને શક્તિ આપે છે. એનાં ગુણો અદ્ભુત છે. નખખા થયલી પાચનશક્તિને તેજસ્વી કરે છે; સારી જીખ લગાડે છે. લોહી સુધારે છે. હરકોઈ કીસમની નખલાઈને દુર કરે છે. કુટેવથી કે ખુરા રોગથી થયલી નાકઉતીને હાંકી કઢાડે છે. ધાતુને પુષ્ટ બનાવી સુધારે છે અને ગયલી શક્તિ પાછી આપીને દરદોને નિરોગી અને શક્તિવાલો ટુંક સમયમાં બનાવે છે. વાપરવાની રીત ડબી સાથે આપેલી છે. ૪૦ ગોળીની ડબીની કી. રૂ. ૧.

દરાજ તથા કીડને માટે અકસીર મલમ.

દરાજ, કીડ, ખરપસું તથા એવાંજ ચામડીનાં દરદોને જડમુલથી નાખુદ કરે છે. કી'મત શીશી એકના આના ૪.

હકીમ "ડેનટીક્રીસ," મુગંધી દાંતનું મંજન.

દાંતને મોલી જેવા સાફ કરી, થતો દુખાવો નરમ પાડી મજબુતી આપે છે જે વાપરવાથી ખાત્રી થશે. કી'મત ૪ તથા ૮ આના.

હરસ, મસા, નાશુર, લગંદર, પાથા, કંથમાલા તથા શરીર ઉપરના બીકટ દરદો ફક્ટ યુનાની ઇલાજોથી સારા કરવામાં આવે છે.

ડા. રસ. વેળુટબલ હેર ઓઇલ.

આ તેજ ખુશખોદાર, માથાને થંડક આપનાર હોવાથી ચાદાસ્ત તેજસ્વી કરી માથાના દુખારોને દુખદો કરે છે. બાથમાં થતા ખોરા તથા ખીજ રોગોને અટકવી ખરતા બાલોની જડને પુષ્ટી આપી

ખાલનો વધારો કરે છે. તેમજ બાલ ચલકતા, કાળા અને સુવાસા બનાવે છે, જેથી ચહેરો સુશોભીત રહે છે. કીંમત શીશી ૧ ના રૂ. ૧.

૬૦ આર. ઇ. હકીમની ડાંસાપર રામબાણુ ગોળીઓ.

વૈદકશાસ્ત્રને આધારે લાંબા અનુભવની બનાવટ ઉધરસ, સરકમ, ગળાસુઝ, શ્વાસ ધુંતામણ, દમ, અને હાંફણપર વીજલીની માફક અસર કરે છે, છાતીનો દુખાવો તથા ચીપળાવું તુરત દૂર કરે છે. કીંમત શીશી એકના આના રૂ. ૬.

ઉપલી દવા હમારાં કોટ તથા કાલખાદેવીનાં દવાખાનામાંથી દીવસના કોઇ પણ વખતે મળશે.

હમારો મેળાપ સવારનાં ૮ થી ૧૧ અને સાંજના ૪ થી ૬ કોટમાં શાપુરજી શેઠના ચક્લા ઉપરનાં દવાખાનામાં અને ૧૧ થી ૧ અને સાંજના ૬ થી ૮ સુધી ભાંગવાડીની સામે હમારા દવાખાનામાં થશે.

ડાક્ટર રસતમજ એદલજી હકીમ.

હાડ વઘડ.

હોરમજ બેરામજ બોનસેટર.

(મરનાર લીમજના ભાણેજ.)

— ૦૦૦૦૦૦ —

મુ કાં મ—પાંચધોણી ઉપરની ટાંકીની સામેની દુકાન ખાલી કરીને કનસારા ગોળ દેવલમાં ખાલી કીધી છે. નંબર ૫૦૭, વાળી દુકાનમાં રોજ સવારના ૭ થી તે રાતના ૯ વાગા સુધી પોતાનું કામ ચલાવે છે.

સુ ચ ના—ગરીબોને મફત દવા કરે છે; અને શક્તીવાનોને ઘેર પણ જ્યારે બોલાવે ત્યારે જવાને તૈયાર છે ને કાંઈબી બગડેલું કામ ધણી તકેદારીથી કરી આપવામાં આવશે.

હમારી પાસે ઘણા ઈંદ્રિજોની તથા સારા સારા ચહસ્થોની સરટીકીકોટા છે.

તમે ચાહ રાખજો

ને તમારા દોસતોનેથી કહેજો કે અમે મુ'બઈમાં સઉથી વધારે મોટા જથ્થામાં ડાયરેક્ટ માલ મંગાવી સઉથી સસતી પીકચર ફરેમો બનાવી આપયે છીએ.

તદન નવી જાતના સેંકડો નમુના બોવાને ખુલા છે.

તમે ચાહ રાખજો ને બીજાઓનેથી કહેજો કે 'પરમેનંટ ફ્રોટો એનલારન્જમેન્ટ' સઉથી સસતી અમારે ત્યાં થાય છે.

કીંગ કુંપની.

ખાંચ { ૧૮૩, કાલખાદેવી રોડ.
{ ૧૩૬, ૩૭, અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.

હૅડ આફીસ નં ૦ ૧૬ ચરચગેટ સ્ટ્રીટ, કોટ, મુ'બઈ.

વાંચો!

રોયલ સ્વીટ માર્ટ.

અમારા માલ માટે નામદાર મુંબઈ સરકાર—ચીફ જસ્ટીસ—પ્રીન્સ સામંતસીંહજી અને દેશી છાપાએ તથા બીજા મહત્વેશોએ ઉત્તમ મત આપેઆપે.

મોટી જલેબી

મોટી સુતરફેની

બદામી લીલો તથા

મુકો મસાલાનો હલવો

દાધીનો હલવો

સેવ ગાંઠયા ભજ્યાં

ગોવીંદજી વસનજી-સોજી ધીનો હલવો તથા મીઠાઈ બનાવનાર: અધરણીના લાડવા જાત જાતના હલવા મેસુર તથા માવાનો મેસુર, મોરાં ખાન્ન, દધથરાં, ખારી પુરી, પેંડા મોરા, બરફી, બદામની બરફી વગેરે

તઈઆર તથા વરદીથી મલશે. બાહ્યરગામવાલાના ઓરડરો તાકીદથી બગવવામાં આવશે.

ગોવીંદજી વસનજી—મીઠાઈ બનાવનાર.

ગીરગામ રોડ—નાનાશંકર શેઠની ચાલ.

ફળ ઝાડોની ફરમાસુ કલમો વેચવાની છે.

જસાવાલાના ફળ તથા ફુલ ઝાડોના બનાવતી ઉત્તમ ખાતરો વેચવાનાં છે.

મારા ચીમોડના બગીચા (દાદીબાગ) માં જાતી દેખરેખ તલે બાંધેલી હાકુશ ખાએરી, ચીકુ, પપેનાસ, લાચી વગેરે ફળ ઝાડોની ઉત્તમ કલમો વેચવાની છે. મારા બગીચાના પપેનાસના ફળો સાડ મુંબઈના પ્રદરશનમાં રૂપાનો ચાંદ મલ્યો છે તથા સુરતના પ્રદરશનમાંથી ઇનામ મલ્યું છે.

જસાવાલાના બનાવતી ખાતરો બગીચાના અનુભવીઓના લખેલાં પુસ્તકો તથા મારા પોતાના બગીચામાં મેલવેલા ૧૫) વરસના જાતી અનુભવને આધારે બનાવવામાં આવ્યા છે. એ ખાતરોને સુરતના પ્રદરશનમાંથી ઇનામ મલ્યું છે. એના ઉપયોગથી ફળ તથા ફુલો વધારે જથામાં તથા મોહટા કદના આવવા સાથે તેઓની આશીએત સુધરે છે. કલમો તથા ખાતરોના ભાવ તથા વીગતના નવા ચોપાનયાં નીચલે ઠેકાણેથી મંગાવો.

દાદાભાઈ ધનજીભાઈ જસાવાલા,

તે જસાવાલાના બનાવતી ખાતરોના બનાવનાર તથા 'ફળ ઝાડોના નક્કરક ખીલવણી' ના લખનાર,

ઠેકાણું—શંકરચેતના દેસાંની સામે, વારરેવ—મુંબઈ.

S. R. BOTTLEWALLA & Co.,
Financial Agents and General Merchants.
(Established 1886.)

*Transact every kind of Personal Agency,
 particularly :—*

Native State Agency.—The Sovereigns, Princes, Chiefs, Nobles and Jaghirdars of Native States will best consult their interests by employing this Firm as their Bombay Agents.

House, Land, and Estate Agency.—A Register kept of Houses &c., wanted and of all properties in the Market, which affords the best means of meeting the requirements of Vendore, Purchasers and all who wish to hire or let Houses, Offices, &c.

Advances on fixed and equitable mortgages (deposit of title deeds.)

Loans on every description of tangible or good personal security. Secrecy and dispatch guaranteed.

Mofussil Agency.—Up-country residents will find it greatly to their advantage to place all their Orders and Commissions in our hands. We undertake to execute them with care and fidelity and to give complete satisfaction.

Government Paper, Stocks and Shares, bought and sold and advice given as to investments.

Recovery of Outstandings, Rent, and Debts collected and recovered.

Partnership and Business Agency.—Partnerships negotiated. Partners with capital introduced, Capital procured for starting businesses. Purchases and Sales of businesses negotiated.

Fire and Life Insurances effected with the best Offices and at the most favourable rates.

Charges Moderate. Terms on Application.

Save time, trouble, money and temper, by sending all your orders and commissions to

S. R. BOTTLEWALLA & CO.,

who will execute them with the utmost promptitude, care, and attention.

OFFICES.

17, BANK STREET, FORT, BOMBAY. (OVER CRAWFORD & Co.)

સો રા બી અને જ મ શે દ બી ખા ન,
 ઝવેરીઓ.

કોટમાં દેવળની પાસે, મુંબઈ
 અને કેપ કરાંચી.

હી રા બી લી આ ન

જથાબંધ તથા છુટક બજાર કરતાં ઘણા કીશાયત સાવથી મળશે.

ઝવેરીતના હાગીના:—

લંડન અને પેરીસના તથા અત્રેના બનાવેલા કોઈપણ કીમતના તથ્યાર મળશે
 અથવા અનુસંદ બનાવી આપવામાં આવશે.

સાહેર બેકરી.

અમારી દુકાનનો વહીવત ૫૦) વરસનો છે.

સરવેને જાણીતું
સુરતવાલા સાહેરનું
મીઠાઈ બનાવવાનું
સુરત,

અને માનીતું
કેક, બીસકોટ તથા
ગંજવર કારખાનું,
નાનપુરા.

પ્રાંજ્ય—ધોલીતલાવ નવાં આતશબેહરામની સામે.

અમારે ત્યાં સુરતી ખતાશા, ખતાઈ સાદી, તથા બદામની, બરશી સાદી તથા બદામની, મોરા પેન્ડા, મેશુર સાદો તથા માવાનો, કોપરાંપાક, બગલા, કુમાસ, લેવરા, ચણાપાપરી, બદામનાં નાના તેમજ મોટા મકરમે, માવાના ખાજ તથા માવાના સમોસા, આરા દહીતરા, બચ્ચાંઓને માટે ચાર આને દળનવાલા કેક, તેમજ બીજા તરેહવાર જાતનાં કેકો જેવાં કે કરન, ચીજ, લેમન, સુલતાન વગેરે, તરેહવાર જાતની બીજાકોટો જેવી કે ખારી પાપરી, લેમન, વેનીલા, કરન વગેરે. નવીજ જાતના હલવાઓ રોઝ, વેનીલા, આઈશકીમનો, સુકો, મસાલાનો, ઓરનેજ વગેરે તથા છાંટા પાણી સાથે સુરતી પનીર મલશે. શીયાળાની મોસમ માટે સુવાપાક, ઈંડાપાક, મેથીપાક, બદામપાક, કેસરીપાક, ને રસ્તમી પેહેલવાનપાક મલશે. યાદ રાખજો કે અમારા રસ્તમી પેહેલવાન પાકની નકલ થાય છે; માટે સાહેરનોજ રસ્તમી પેહેલવાન પાક ખાધાથી નબળાં માણસો લોહીયાર ને જોરેમંદ બને છે. ગરમીની રીતમાં મગજને દુકક આપનાર તરેહવાર જાતનાં સરખતો જેવાં કે ગુલાબ, લીલોદળ ઉનાઈ, દાડમ, ફાલશા વગેરે. તે ઉપરાંત સુકી ચાહે, મસાલો, અચાર, મલખારીજ સુખડ, લોખાન, નવસારીની કસ્તી, નારાં, તેમજ સુરતની કોઈપણ બીજા જોઈશે તે ઓરડર મુજબ મોકલવામાં આવશે. વેપારીઓને કીફાયત ભાવે. બહારગામના ઓરડરો એક કાર્ડ મલકે તરત વી. પી. થી રવાના કરવામાં આવશે. શેહાદી રામશની વર્ષગાંઠના ઓરડરો તાકીદથી બળવ્યે છીએ.

માવાની માછલીઓ તથા કેકના આકારના તરેહવાર જાતના પેન્ડા ઓરડર મલકે તરત બનાવી આપવામાં આવશે.

અમારું હોટેલ ફક્ત સુરતમાંજ છે કે જે હોટેલ ફરીયે કીનારે આવેલું છે, જ્યાં ખાવા પીવાની તથા સુવા બેસવાની દરેક રીતની ધણી સારી મોકલણ છે.

નસરવાનજી ખરશેદજી સાહેર,

કનરેકશનર એન્ડ કમીશન એજન્ટ,

સુરત અને મુંબઈ.

THE CENTRAL INSURANCE CO., LD.

CAPITAL-£ 15,00,000.

ધી સેન્ટ્રલ ઇન્સ્યુરન્સ કુલ્ડી.

કેપીટલ-રૂ. ૨,૨૫,૦૦,૦૦૦.

હમો નીચે સહી કરનાર ઉપલી કુંપનીના ચીફ એજન્ટ આગના વીમા મધ્યમ દરે ઉતારવાને તથ્યાર છઈએ.

શ્રીરોઝ સી. શેઠના,

ચીફ એજન્ટ,

નંબર ૧૭, બેંક સીટ, કોટ--મુંબઈ.

NO MORE ICE.

A BOON TO MANKIND!

Our Simplex Water Coolers will cool water, or any liquid, to freezing point in a minute. G. Silver Rs. 5 & Zinc Rs. 3.

Packing charge & Postages annas 14 Extra.

B. GHOSE & CO.,

Chemists,

85, Bechu Chatterjee St., CALCUTTA.

WONDERFUL DISCOVERY!

“ Specific for Hydrocele and Elephantiasis ” guaranteed to cure, of any nature and standing, radically by using this medicine externally, Rs. 2-8 each bottle. Highest Testimonials and any number of them.—Apply to

B. GHOSE & CO.,

Chemists,

85, Bechu Chatterjee St., CALCUTTA.

PRICE LIST.

SODA WATER	— of very high pressure... per doz...	0— 8
LEMONADE	— most delicious.....	0— 8
TONIC	— a speciality.....	0—12
GINGERADE	— from rich Jamaica ginger...	0—12
RASPBERRYADE	— colouring guaranteed harmless and free from poisonous substance...	0—12
GINGERALE	— (Belfast), sparkling and of very superior quality...	0—12
ICE-CREAM SODA	— Refreshing and Cooling...	0—12
LIME JUICE & SODA	— Cooling and thirst quenching.	0—12
POTASH WATER	— guaranteed to contain 5 gr. of pure carb. of Potash...	0—12
LITHIA WATER	— guaranteed to contain 6 gr. of pure carb. of Lithia...	0—12
PICK-ME-UP	— A nonalcoholic Phosphatic Drink indispensable after fatigue or exhaustion	1— 4
	Bottles glass stoppered.	2— 0

DUKE & SONS,

14, Hummum St., Fort.

N. B.—Special reduced rates for Hotels, Clubs, Messes, Merchants and Wholesale Buyers.

દાંતના ડાક્ટર

ડાક્ટર

પીરોજશાહ પાલનજી

ઢેકાણું—ધોભીતલાવ, નાં ૮૭.

દાંતનાં સરવે દરદ પતરોગે દાંતને લગતું સરવે કામ ખાતરી પુરવક કરી આપવામાં આવે છે, નવા દાંત નવીજ કળા પ્રમાણે શોભઈતા તથા તેમાંથી વગર દરદે ચવાઇ શકાય એવા બને છે.

ભાવ કીકાયત.

જાહેર અભીપ્રાય.

માથાનો ચાલુ દુખારો, મગજની ગરમી, નાકના બુદ્ધ બુદ્ધ રોગો, અને સ્વેખમ વીગેરે ઉપર અજમાવેલો.

ખાત્રી ભરેલો સેહુલો ઉપાય

એજ છે કે કાલખાદેવીવાળા રૂસ્તમજી નસરવાનજી જરીવાળાને ત્યાંથી ઉચી મદ્રાસી તપખીર લાવી તેનો ઉપયોગ કરવો. અનુભવ ઉપરથી એમ સાબીત થયું છે કે આ તપખીર મગજના સરવે રોગોને ઘણીજ ઝડપથી મટાડે છે.

રૂસ્તમજી નસરવાનજી જરીવાળા,

મલખારની, મુંબઈ.

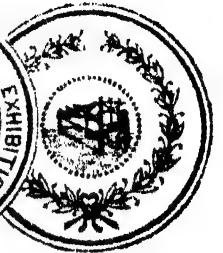
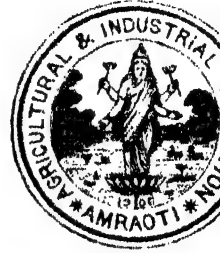
અમારા કારખાનામાં થતાં કામો સર્વોત્તમ નીવડી તેઓને
ખનારસ, અમરાવતી, કલકત્તા અને સુરતના

ગંગાવર પ્રદર્શનોમાં સોનાના અને ચાંદીના

ચાંદ બક્ષીસ

મળ્યા છે.

પી. પી. રેળે અને કંપની.

રબર સ્ટેપ મેકર્સ અને એન્ગ્રેવ્લર્સ વીગેરે.

કાલકાદેવી રોડ, મુંબઈ.

અમારા કારખાનામાં જાતજાતના રબર સ્ટેપસ, લાખને માટે પીતળની ફેન્સી
સીલ, ચપરાસ, વુડકટ, સ્ટીરીઓ, ઇલેક્ટ્રો, સ્ટેનસીલ પ્લેટ, સોના, ચાંદી વીગેરે
ઘાતુ ઉપરનું મનહર કોતરકામ, નોટપેપર અને લીફાફાંપર વેલાતી ફેશનના મોનો-
ગ્રામ, બ્લીજીટીંગ કાર્ડની પ્લેટ વીગેરે કામો બહુજ કાલજીથી કીકાયત ભાવથી
અને વખતસર કરી આપવામાં આવે છે.

તેમજ અંગુઠા છાપનો સામાન કીંમત ૧૨ આના. કપડાંપર લખવાની પાકી
શાહી ૪ આના, તારીખો છાપવાના ડેટર ૧૨ આના, નંબર છાપવાના ન્યુમરેટર
કીંમત રૂ. ૧ થી રૂ. ૫૬, સ્ટાયલો પેન કીંમત આના ૧૪ થી રૂ. ૧૧, ખુશખોદાર
તથા હાંતના તમામ હરફ મટાડનાર ટુથ પાવડર કીંમત આના ૪, હરાજનું રામખાણુ
મલમ કીંમત આના ૪ વીગેરે ઘણા માલ વેચવા માટે રાખેલો છે.

રબર ટાઈપ પ્રેસ-ધેર બેડા ગમે તેટલું અંગ્રેજી
લખાણુ છાપવાના ફેન્સી પ્રેસ.

નાહના પ્રેસ-કીંમત આના ૧૨ થી રૂ. ૧૧૧.

મોટા પ્રેસ-કીંમત રૂ. ૨ થી રૂ. ૧૨.

આ પ્રેસને લગતો તમામ સામાન પ્રેસ સાથે
મલશે. અરધા આનાની ટીકીટ મોકલી અમારો
સચીવ કટલોગ મંગાવી લેવો.

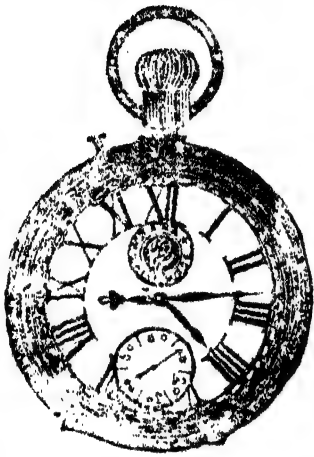
રામદાસ રામચંદર એન્ડ કું.

વોચીસો, કલાકો, ફોનોગ્રાફો મરચંટસ.

ખાસ અમેરીકાથી તથા સ્વીટઝરલેન્ડથી માલ
મંગાવનાર તથા વેચનાર.

નં ૦ ૫૭૦ પાયધુની મુંબઈ.

તારા વોચ નાની સાઈઝનો
નમુનો છે.

રાસકોપ સીસટમ વોચીસો ખાસ જોરડરથી મંગાવેલાં
ધણાંજ મજબુત ને ટકાઉ તેની ગેરંટી વરસ ૫ ની આપવામાં
આવશે.

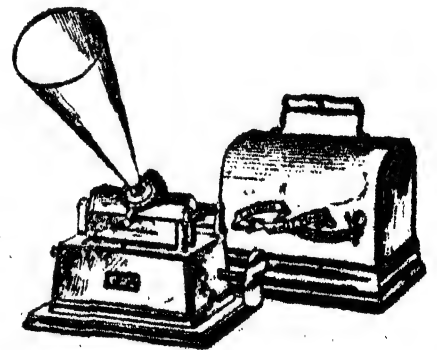
૧ થી સુપર વોચ રૂ ૩૩, ૨ થી વંસત વોચ રૂ ૪,
૩ થી દીપક વોચ રૂ ૪૩, ૪ થી વીજ્ય વોચ રૂ ૫,
૫ થી તારા વોચ રૂ ૫૩, ૬ થી તારા વોચ

નાની સાઈઝનાં રૂ ૫૩.

એ સીવાય દરેક મેકરોનાં સોનાનાં તથા ચાંદીનાં ઘડી-
યાળો મળશે.

અમેરીકન કલાકો તથા ટાઈમ પીસો થી એનસોનીઆ, થી સેથ થામસ, થી વોટરવર્થી કલાક
કું ૦ એ સિવાય જરમન તથા જાપાનીસ કલાકો પણ મળશે. બીજાં ટાંગવાનાં તથા મોટાં રેલવે
રેગ્યુલેટર તથા ટેબલ ઉપર મુકવાનાં વીગેરે ફ્રેન્સી માલ નવો જથ્થાખંધ માલ રાખવામાં આવે છે
તેની ગેરંટી વરસ ૫) મલશે.

એડીશનના ફોનોગ્રાફો તથા ઓફીશિન તથા ગ્રામો પ્લેટ-
વાળાઓ આ દુનીઆમાં વખણાએલા એડીશન તથા ઓફીશિન
તથા કોલંબીઆ તથા જરમની રૂ ૪ થી રૂ ૨૫૦ સુધીના મળશે.
નાના ફોનોગ્રાફોનાં ગાયનો રૂ ૧૦ થી રૂ ૧૮ સુધી, કાનસટનાં
ગાયન મોટાં રૂ ૩૦ થી રૂ ૫૦ સુધી, પ્લેટનાં ગાયનો દબ્બન
૧ ના રૂ ૨૭ થી રૂ ૩૦ સુધી, બહાર ગામ માલ જોઈ જમીન
કરી વી ૦ પી ૦ થી મોકલવામાં આવે છે.

એ સીવાય રીપેરીંગ કામ અતુલવી કારીગરો પાસે કરાવી
આપવામાં આવે છે.

અમારા માલનું પ્રાઇસ લીસ્ટ એક આનાની ટીકીટ મોકલવેથી
મોકલવામાં આવે છે.

SURGEON BONESETTER FAKIRJEE RATANJEE L. M. & S.

હાડવૈદ,

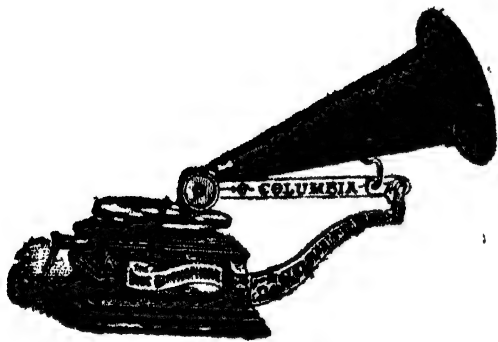
ડાક્ટર ફકીરજી રતનજી, એલ. એમ. એન્ડ એસ.

ડાક્ટરનું, વહાડકાપનું, સરવે પ્રકારનું કામ કરવા ઉપરાંત હાડવૈદનું કામ એટલે હાડકાં ભાગેલાં તથા ખસેલાં દૃઢ કરવાનું કામ અસલના દેશી તેમજ હાલના જમાનાના શુધરેલા ઇંગરેજી કાનુન મુજબ ખાસ રીતે ૨૮) વરસ થયાં ખાત્રી પુર્વક બજાવે છે. અકસ્માતથી હાડ ભાગેલા તથા જખમી થયેલા “કેસો” ની પુરતી સંભાલ અને ધ્યાનથી માવજત કરવામાં આવે છે.

ટેકાણું—બહારકોટ, સર જમશેદજીના અલાહીબાગની નજદીકમાં અબદુલ રહેમાન સીટ, નંબર ૫૦૦ વાલાં, દવાખાનામાં

મેલાપ—દીવસના ૧૦ થી રાતનાં ૮ વાગા સુધી; બાકીનો રાતનો અને સવારનો વખત વાલકેશ્વર રોડ, મલબાર હીલ, ચોક્કાની પાસેના દવાખાનામાં ફૂંકીની અગીયારી આગળ.

ગ્રામોફોન તથા ગ્રાફોફોન.

પ્લેટનાં સરવે જાતનાં મશીનો અમારે ત્યાં આખી મુંબઈમાં સરવેથી મોટા જયામાં મંગાવી વણાંજ કીકાયતે વેચ્યે છીયે. ૩ ૧૮) થી ૨ ૩૦૦).

પ્લેટના ગાયણો—ગુજરાતી, હિંદુસ્તાની, મરાઠી, અંગ્રેજી, અરબી ઇ. જેવાં ગાંગો તેવાં, મોટા જયામાં તૈયાર રહેછે. પારસી લગનનાં ગીતો અમે ખાસ બનાવ્યાં છે.

કેઝરલનાં હારમોન્યમો, હિંદુસ્તાની રાગની વાજાંની પેતીઓ, તથા રબર સ્ટેપ બનાવવાને લગતો સરવે સામન, આખી મુંબઈમાં સરવેથી કીકાયતે વેચ્યે છીયે.

જેમ્સ મેન્યુફેક્ચરીંગ કંા

૧૦૩, કાલકાદેવી રોડ, મુંબઈ.

બેજનજી ડોં મોતીવાળા.

જથાબંધ તથા છુટક સ્ટેશનરી વેચનાર, તથા ચોપડી બાંધનાર,
૧૮, ચર્ચગેટ સ્ટ્રીટ દેવળનો મોહલો, કોટ, મુંબઈ.

મીલો તથા ઓફીસને ખરની દરેક જાતની સ્ટેશનરી ઘણા કીશાયત લાવે મળશે.

બુક બાંધકામનું કામ ધણીજ સફાઈથી, તાકાદે, સવળ પડતા લાવે કરીશું.

બહારગામના વેપારીઓને વી. પી. થી મોકલશું.

તોં કું—એક અજમાયશ લેશો ?

EASTERN INSURANCE COMPANY, LD

ઈસ્ટર્ન ઇન્સુરન્સ કંપની, લીમીટેડ.

થાપણ રૂ ૫૦,૦૦,૦૦૦

રૂ ૧૦૦ ના ૫૦,૦૦૦ શેરો (વધારાના સંભવ સાથે)

માં વેંહેંચી નાખવામાં આવી છે.

મુખ્ય ઓફીસ—૪, કલાઈવ રો, કલકત્તા.

કલકત્તા ખાતેના ડીરેક્ટરોની ઓર્ડ.

સી. લોરી વેન્સ્ટન, એક્સ્કાયર (નરડીન સ્કીનરની કું)—પ્રમુખ.

નર. એસ. ફ્રેઝર, એક્સ્કાયર, (ઓક્ટોવીઅસ, સ્ટીલની કું)

બીસ્વામ ભુર સીકદાર, (બીસ્વામ ભુર સીકદાર એન્ડ સન્સ.)

આર. ડી. મેહતા, એક્સ્કાયર, (ડી.બી. મેહતા એન્ડ કું)

સી. ઇ. ગઝદર, એક્સ્કાયર, (પી. ઇ. ગઝદરની કું)

જર્ડીન સ્કીનરની કું—મેનેજીંગ એજન્ટો.

ડબલ્યુ. આર. યુલ, એક્સ્કાયર, મેનેજર.

આગ તથા દરીઆઈ જોખમનો વીમા કીશાયત લાવે ઉતારવામાં આવે છે

તથા દાવાઓ તુરતા તુરત આપવામાં આવે છે.

જીવનદાસ મુલજની કું—મુંબઈ ઇલાકા મધેનાં જેનરલ એજન્ટો.

નાં ૫, ઝીન, સ્ટ્રીટ, મુંબઈ.

SUNDER PANDURANG,

BOOKSELLER, &C., KALKADEVI ROAD, BOMBAY.

AGENT FOR THE SALE OF GOVERNMENT PUBLICATIONS.

School and College Books of all sorts, Law, Medicine, Engineering, Science, Technology and Art, Novels and General Literature &c.

RATES EXCEEDINGLY CHEAP.

Orders promptly attended to. Subject Catalogues on application. New publications are received for Sale on Commission. Terms moderate.

For Presentation.—Life and Times of Queen Victoria by Mrs. Oliphant 4 Vols. Handsomely bound & Gilt, fully Illustrated Rs. 22/8.

આખા હિંદુસ્તાનમાં પહેલો દરજ્જો ધરાવતું ફેનસી તથા

દેશી મીઠાઈનું સુંદર સંપ્રસ્થાન.

 પ્રજા અવાજ-દરેકે દરેક માણસ કબુલ કરે છે કે, આખા હિંદુસ્તાનમાં ગમે ત્યાં ફરી વળો પણ મુંબઈમાં પંકા-યેલ હરીદાસ વાલજીનો હરીફ બીજો મળવો મુશ્કેલ છે!!!

આવો જુવો
અને
ખાત્રી કરો.

હરીદાસ વાલજી

ચીરા બજાર-મુંબઈ.

સરદારીકર આપનાર સાહેબોનાં જીવ નાશો—સર જમશેદજી જીલ્લાઈ બારોતેની સુલની ગુમીલી તરફથી, સર દીનશાહ માલોડે પીટીટ, સર હરકીસનદાસ તરોતમદાસ તાઈટ ને. પી. ડાક્ટર હોરમજી માલોડેક માસીના, આનંદેશ્વર મી. ચીમનલાલ હિરાલાલ શીતલવડ, પારલામેન્ટના મેમ્બર, સર મનચેરજી મેસ્વાનજી લાવનગરી, જોન-રેમલ મી. વીડ્યાદાસ હામોદર દાકરશી ને. પી., શેઠ બેરામજી જીલ્લાઈ સી. આઈ. ઈ. જી. જોન. પારેખ જનમહામદ જીલ. એમ. એન્ડ એસ. શેઠ નગમોહનદાસ સામળદાસ કોળ નાતના માન-વંત સેક્રેટરી, શેઠ આર. ઈ. કાંગા સીટી માલ્ટ્રેટ લરૂચ, શેઠ ત્રીભોવનદાસ મંગલદાસ, શેઠ આર. ઈ. કાંગા સીટી માલ્ટ્રેટ લરૂચ, શેઠ ત્રીભોવનદાસ નેમ્બર, શેઠ હારા હોરમજી દી. ગાંધી ચીફ ઈન્સપેક્ટર (લંડન), શેઠ ઘેલાલાઈ પદમણી (મુંબઈ), શેઠ ડયાણુદાસ કાશીનાથ (લંડન), શેઠ ઈન્સપેક્ટર કસ્ટમર-ને. પી., શેઠ ધનજીશાહ હોરમજી કરાડા, મેમ્બર મેકડોનલ્ડ, પાનળલાલ શી. મરજવાન સી. આઈ. ઈ. જોડ ખરજેદજી ભીખાજી ચીતાઈ ચીનથી,

જી. આઈ. પી. રેલવે, વાટસન હોટેલના માલેક સરદાર મેનશંસ, શેઠ શી. ખંખાતા આર્ય ઉતેજક મંડળી, શેઠ ધનજીભાઈ ડોસાભાઈ નાળીએરવાલા, બોમબે મ્યુ. સેક્રેટરી સાહેબ તરફથી, પ્રોફેસર દી. કે. ગજર, પેસ્તાનજી બરજેજી ધનજીન દ્રાઈવર જળલપુર, શેઠ મલેકજી અબ્દુલ ગજુર (જાપાન.)

૭૫—૬૮—પોણોસો જાતની જુદા જુદા “ટેસ્ટ” આપનારી મીઠાઈઓ પણ હમારે ત્યાં હર વખતે મળી શકે છે.

તમારે ત્યાં કોઈ અમીર યા રજવાડાને “પાર્ટી” આપવાની હોય તે પહેલાં હમારી દુકાને આવી ખાત્રી કરશો તો જાણી શકશો કે, છેલ્લા છ વરસમાં મુંબઈમાં જેટલીયે “પાર્ટી”ઓ થઈ હશે તેમાંના સેકડે ૯૯ ટકા ઉપર અમારી દુકાનની મીઠાઈઓની પાર્ટીઓ આપવામાં આવી હશે. દરેક પારસી કુટુંબો હરીદાસ વાલજીનીજ મીઠાઈને માન આપે છે. તેનું કારણ? એક વખત ખાત્રી કરશો તો જાણી મળી આવશે!!!

હરીદાસ વાલજી મીઠાઈવાલા,

ચીરાબજાર-મુંબઈ.

પ્રોફેસર ગજગરની દેખરેખ નીચે નીકલેલી ધી ઍલેમબીક કેમીકલ વર્કસ કં૦ લી૦ મુંબઈ અને વડોદરા.

આ કારખાનામાં ખનતાં ટીંકચર્સ, ઍકસ્ટ્રેક્ટસ કેમીકલસ, રેકટીફાઇડ સ્પીરીટ, મેથીલેટડ સ્પીરીટ વીગેરે તમામ દવાઓ વડોદરાના નામદાર મહારાજ ગાયકવાડના રાજ્યની તમામ હાસ્પીટલો, તથા ડીસપેનસરીઓમાં વપરાય છે. તેમજ બીજાં દેશી રાજ્યોની હાસ્પીટલો, તથા ચેરીટીબલ ઇનસ્ટીટ્યુશનમાં વપરાય છે. ઘણાં વરસના અનુભવી પ્રખ્યાત ડાકતરો અને રસાયણ શાસ્ત્રીઓની પુરતી દેખરેખ નીચે તક્યાર કરેલી ખાસ સ્વદેશી બનાવટો.

ટીંકચર્સ-આ કારખાનામાં ખનતાં દરેક ટીંકચર્સ બ્રીટીશ (ફાર્માકોપી આ) પ્રમાણે તક્યાર કરવામાં આવે છે, અને પરદેશથી આવતાં તમામના કરતાં ઘણાજ ઉત્તમ અને કીમતમાં સસ્તો છે.

લીકવીડ અને સોલીડ એક્સ્ટ્રેક્ટસ-એક્સ્ટ્રેક્ટસ કેના બીસ ઇનડીકા, તથા એક્સ્ટ્રેક્ટસ બેલાડોના વીગેરે તમામ જાતના એક્સ્ટ્રેક્ટસ સંપૂર્ણ સંભાળથી વીલાયત કરતાં ઘણાજ ઉત્તમ પ્રકારનાં તથા કીમતમાં સસ્તાં બનાવવામાં આવે છે.

મેડીકેટડ સીરપ-ઈસ્ટર્ન સીરપ, સીરપ કેલસીસ, હાઇપોફોસ્ફેટ, સીરપ લીમોનીસ, સીરપ ઝીનજીબેરીસ વીગેરે ઘણીજ જાતના આ કારખાનામાં ખનતા સીરપ આજ કાલ મોટા જથ્થામાં વેચાય છે. એજ એના અસરકારક ઉત્તમ ગુણોની ખાત્રી બતાવી આપે છે, સદેહ રેલવાનું કંઈ કારણ નથી. ઘણા વરસના અનુભવી પ્રખ્યાત ડાકતરો તથા રસાયણ શાસ્ત્રીઓની બહુજી તાલીમથી તક્યાર કરવામાં આવે છે. હાંફણ, દમ, ક્ષય, અને ઉદરસ વીગેરે દુષ્ટ દરદોનો આ સર્વોત્તમ સસ્તાં સીરપસ ઘણાં ટુંક વખતમાં નાશ કરે છે.

કેમીકલ ડ્રુડ-અચ્ચાઓની તનદરસ્તી જાળવી રાખી રૂપ પુટ બનાવે છે. બચપણમાં થતા તમામ બાધીઓને દાખી દઈ પોતાના અદ્યુત ચમત્કારી ગુણોથી લોહીની વૃદ્ધી કરી ચેહેરાને ગુલાબી બનાવે છે.

ઓઇન્ટમેન્ટ (મલમ)-દરેક જાતના ચાંમડી ઉપરના ચેપી દરદો જેવાકે દરાજ, લુખસ, ખરજ વીગેરેને એકવાર લગાડવાથી જડમુળથી નાશુક કરે છે.

કેસ્ટર ઓઇલ (એરંડીયુ)-આ કેસ્ટર ઓઇલ (એરંડીયુ) રસાયણ પદાર્થોથી શુદ્ધ કરી વાસ રહીત બનાવવામાં આવ્યું છે જેથી રેચક દવા તરીકે વાપરવામાં ઘણુંજ ઉત્તમ છે.

વાહીટ વેક્ષ-શોધ કરેલું સફેદ મીણ. આ મીણ કેળવાયલા રસાયણ શાસ્ત્રીઓની દેખરેખ નીચે તક્યાર કરવામાં આવે છે. વીલાયતથી આવતાં મીણ કરતાં ઘણું ઉંચા પ્રકારનું અને કીમતમાં સસ્તું છે. ફક્ત એકવાર વાપરી જોવાથી ખાત્રી થશે.

કલોરોડાઇન-ડાયરીઆ, ડીસેન્ટ્રી, મેલેરા, વીગેરે દરદો, વારંવાર દસ્તનું ચાલુ રહેવું, ચુંક મરડો વીગેરે ઉપર આ દવા રામબાણ છે.

રેકટીફાઇડ સ્પીરીટ-અમારા કારખાનાની ખાસ ડીસ્ટીલરીમાં આ સ્પીરીટ બનાવવામાં આવે છે, અને તેની બનાવટ વીલાયતી સ્પીરીટ કરતાં પણ ઘણીજ સસ્તી અને ઉત્તમ પ્રકારની છે.

મેથીલેટડ સ્પીરીટ-આ સ્પીરીટ ઘણીજ સંભાળથી બનાવવામાં આવે છે. મુંબઈના બજારમાં ગંજવર ઉણવથી આ સ્પીરીટ ઘણાજ ઉત્તમ માલમ પડ્યો છે. કીમતમાં પણ સસ્તો છે.

ફરેંચ પોલીશ-આ ફરેંચ પોલીશ ખાસ અમારા કારખાનામાં ખનતી ઉત્તમ (શેલેક) અપડા લાખમાંથી તથા સ્પીરીટમાંથી સંપૂર્ણ કાળજીથી બનાવવામાં આવે છે. એટલુંજ નહીં પરંતુ પરદેશથી આવતો કોઈ પણ જાતના પોલીશ કરતાં ચલકાટ, સફાઈ, અને ટકાઉપણામાં ઉતરતો નથી. એની બનાવટમાં વપરાતી ચીજો અમારા કારખાનામાં ખનતી હોવાથી કીમતમાં પણ સસ્તો બનાવી શકીએ છીએ.

ફોટોગ્રાફીક કેમીકલ્સ—સરવે જાતના ફોટોગ્રાફીક કેમીકલ્સ અનુભવી રસાયણ શાસ્ત્રીઓ અને પ્રખ્યાત ફોટોગ્રાફરોની દેખરેખ નીચે બનાવવામાં આવે છે.

સીલવર નાઇટરેટ—આની ઉત્તમ બનાવટની ખાત્રી સુબંધના બજારમાં તેના ગંજવર ઉકાવથી માલમ પડે છે.

પરફ્યુમરી—(સુગંધી પદાર્થો) બહાર, ગુલાબ, નાગ ચંપો, ટયુપરોઝ, વસંત સુગંધ વીગેરે નામોથી ઓલખાતાં સેંટસ આખા હીંદુસ્તાનના રાજ્યવંશીઓ તથા અમીર ઉમરાવો વાપરે છે.

સુગંધી તેલ-જેસમીસ હેર ઓઇલ, કોકોનટ હેર ઓઇલ વીગેરે સુગંધી તેલોની બનાવટ ઘણી ઉત્તમ પ્રકારની માલમ પડી છે. માથામાં થતાં તમામ દરદોનો નાશ કરી ખુશબોની લહેજત પુરી પાડે છે. વાળની વૃદ્ધી કરી સુંવાળા રેશમ જેવા નરમ બનાવે છે મગજને ઠંડક આપી ગરમી નાબુદ કરે છે.

અત્તરો—ગુલાબ, ચંપો, નારંગી, જુધ, જુલાઇ, ખસ, કેવડો, હીના, મોગરો, પડો પાંદડી વીગેરે અનેક પ્રકારના અત્તરો ધણુજ ઉત્તમ પ્રકારનાં બનાવવામાં આવે છે.

મસકલવેનડર વોટર—એક જાતની ઘણી ઉપયોગી કસ્તુરીમાંથી બનતી સુગંધી છે જેનો કપડાં વીગેરે પર છંટકાય કરવાથી દુરગંધમય હવાને દુર કરી સુગંધીમય બનાવી ખુશબોની લેહેરો પુરી કરે છે.

કોલનવોટર—આ સુગંધી પદાર્થ રૂમાલમાં છાંટી માથા ઉપર મુકવાથી માથે ચઢેલી ગરમીને શાંત કરી ઠંડક આપે છે.

લાઇમજુસ—ગ્લીસેરીન આ સુગંધી પદાર્થ માથામાં નીકળતા ગડ ગુમડ વીગેરેનો નાશ કરી બાલ સ્વચ્છ કરી પ્રકાશીત કરે છે.

વેસેલાઇન યોમેડ—આ સુગંધી પદાર્થ બાલને નરમ, સુંવાળા, તેજસ્વી બનાવી શુશોભીત કરે છે; તેમ બાલને ગમે તેવી સ્થિતિમાં વાલી રાખી શકાય છે. ખરતા બાલને અટકાવી ભુખરા બાલને કાળા રંગમાં ફેરવી દે છે.

દુધ પાઉડર (દાંત મંજન) આ મંજન દાંતના દરેક રોગ નાબુત કરી દાંતને મજબુત કરી દુરગંધ દુર કરી સફેદ મોતી જેવા બનાવે છે. આ મંજન અમરો ખાસ અનુભવી રસાયણ શાસ્ત્રીઓની પુરણ દેખરેખ નીચે બનાવવામાં આવે છે. આ મંજન કાલવટ દુધ પાઉડર (મંજન)ના કરતાં કોઈ પણ રીતે ઉતરતો તથી.

સીરમ્સ (સરખતો)—સાસમરી, ગુલાબ, ખસ, દાડમ, જાંજર, પાઈન એપલ, નારંગી, લીંબુ, આઈસક્રીમ, વીગેરે શરબતોની બનાવટ આખા હીંદુસ્તાનમાં બહુકે આફ્રીકા શુધી પણ વપરાયલો માલમ પડ્યો છે. સ્વાદમાં ધણુજ લેહજતદાર અને લાંબા વખત સુધી બગડવાની ધાસ્તી રહીત ટકી શકે છે.

સોલ્યુબલએસેન્સીસ—આ સુગંધી પદાર્થની બનાવટ એરેટેડ વોટરસ જેવાકે સારખમરી, જાંજર, ટોનીક લેમેનેડ વીગેરે બનાવનારી કંપનીઓ જથ્થાબંધ ખરીદે છે.

આ શીવાય દરેક જાતનાં અત્તરો, ફ્રેટ એસેન્સીસ, કેમીકલ્સ, ડીસઇનફેક્ટનસ, બુટક્રીમ, એસીડ, સોલ્ટ્સ, વાઇનમસ, વીગેરે બનાવામાં આવે છે.

વધુ માહિતી માટે—નીચેના સીરનામે પત્રબહાર કરવાથી આ કારખાનામાં બનતી દરેક બનાવટોનું પ્રાઇસ લીસ્ટ સાથનું કેટલોગ મોકલવામાં આવશે.

મે ને જ ર

ધી એલેમબીક કેમીકલ સ્ટોર્સ.

મારકેટ-સુતારચાલ, નંબર ૧૬, મુબંબ.

કુરસદે શું વાંચશો ?

મુલકમશહુર, જગતપ્રસિધ્ધ, સર્વ પ્રીય,

નાના તેમ મોટા, જવાન તેમ વૃદ્ધ, સ્ત્રી પુરુષોને ખાસ વાંચવા
લાયક અતી ઉત્તમ ગ્રંથ

કોકશાસ્ત્ર સચીત્ર !

આ ગુજરાતી કોકશાસ્ત્રની બીજી આવૃત્તીની કીંમત ઘટાડી વીપયો પુષ્કળ વધાર્યા છે.

પ્રીય વાંચકો ! આ તેજ પરમ અલભ્ય ગ્રંથ છે કે, જેની શોધમાં લોક હેરાન હતા, અને જેનું મળવું સૌ રૂપીઆ ખર્ચ કરતાં પણ મુશ્કેલ હતું તેને હમોએ ઘણી મહેનત અને ધન ખર્ચી પ્રકાશીત કરી પબ્લીક આગલ રજુ કરવાનો હક મેળવ્યો છે. એમાં એવા એવા સ્ત્રી પુરુષ સંબંધી ગુહ વીપયો અને સ્ત્રી પુરુષના અનેક ગુપ્ત રોગોની અચુક અકસીર રામબાણુ દવાઓ અને સોખદા જેવાકે—ચાર જાતના સ્ત્રી પુરુષો, જેવાકે—શશક, મૃગ, વૃષભ, અસ્ત્ર અને પદમણી, ચીત્રણી, શંખણી અને હસ્તણીને ઝોળખવાની રીત, તેમના ભેદ, લક્ષણ, પીછાણ, સહવાસના નીયમ આસન, રજો ધર્મ વ્યાખ્યા, ગર્ભરક્ષા, વંશ પ્રભાવ, સામુદ્રીક લક્ષણ, ઇન્દ્રિયનું સાર સંતાન પેદા કરવાની અનેક પરીક્ષીત રીતો મોટા મોટા ડાક્ટરોના મત સાથેની, યોગ્યાયોગ્ય જોડાનું સીલાન, તીથી, ઉતાર ચઢાવ, પ્રેમનાસ્થાન વીગેરે વીગેરે અનેક ગુપ્ત વીપયો, ઉપરાંત નપુશક અને વાંઝના ઇલાજ પ્રકાશીત કરેલા છે, કે જેની આજ કાલના નવ જવાનોને તેમ ધરડાઓને અત્યંત જરૂર હોય છે. દુકમાં કોકશાસ્ત્રમાંના તમામ વીપયો અત્રે દર્શાવવા ના દરસ્ત સમજી એટલું જ કહીએ છીએ કે, કાયદાને અનુશરીને કોકશાસ્ત્રમાંનો કોઇ પણ વીપય કમી માલુમ પડે તો ૪૮ કલાકની અંદર જેવી ને તેવી સ્થિતિમાં પરત મોકલેથી કીંમત પાછી આપીશું. ગૃહસ્થો આજ સુધીમાં આવા નીકળેલા તમામ ગ્રંથોમાં આ અમુલ્ય ગ્રંથને પહેલે દરજ્જે મુકવાનું કારણ કે, જેને જુદી જુદી ભાષાઓમાં ત્રીસ વાર છપાવ્યા છતાં, ત્રીસ હજાર નકલો, ફક્ત થોડાજ વખતમાં એકે સપાટે ચપો ચપ વેચાઈ ગઈ છે, અને હજુ પણ દીન ઉગે બહોળો ફેલાવો થતોજ જાય છે, કારણ નાના તેમ મોટા, જવાન તેમ વૃદ્ધ અને સ્ત્રી તેમ પુરુષ આ ગ્રંથને શોખથી ખરીદી, જીવની માફક સાચવી રાખી, કુરસદે હમેશાં પ્રેમથી વાંચે છે, ઉપરાંત જ્યાં એક કોપી ગઈ ત્યાંથી સંખ્યાબંધ માંગણીઓ ચાલુજ રહી છે, અને જેની ઠેઠ વીલાયત સુધી તારીફ ગવાઈ રહી, અને જેનો ચીનના મીશ્ર દેશ સુધી ફેલાવો થયો અને જેને માટે સ્મર્ય વિદ્વાનોના, બાહોશ બેરીસ્ટરોના, જાણીતા જડજેના, વીખ્યાત વકીલોના, પત્રાધીપતીઓ અને મેનેજરોના, અને માન પામેલ પ્રખ્યાત ન્યુશ પેપરો વિગેરેના એક બે નહિ પણ સેંકડો સારા સારા અભીપ્રાયો અને પ્રશંસાપત્રો—શરટીફિકેટો મળી ચુક્યાં છે, એજ આ લોકપ્રીય ગ્રંથની ઉત્તમતાનો જાગતો અને જીવતો જખરો પુરાવો છે; વળી હાથ કંકણની ઉત્તમતા સાબીત કરવા માટે જેમ આરસીની જરૂર રહેતી નથી તેમ આ કોકશાસ્ત્ર વાંચી જેઈ વિચારનારને માટે વધારે તારીફ કરવાની છેજ નહિ. હમારા કોકશાસ્ત્રનું દીન ઉગે જખરું વેચાણુ જેઈ, નકલી લેમાણુ નીકળેલા કોકશાસ્ત્ર મંગાવી નાસીપાસ થયેલા લોકોએ વિશ્વાસ લાવી, આ હમારું સચીત્ર કોકશાસ્ત્ર મંગાવી જેઈ ખાત્રી કરી લેવી. કદ ઉમી સોળ પેજ, અગીઆર ફરમા, ૧૭૬ પેજનું; કીમત ફક્ત રૂપીઆ સવા ; પોસ્ટેજ ખર્ચ બે આના જુદું પડશે. આ કોકશાસ્ત્ર ગુજરાતી, નાગરી (હીંદી), ઉરદુ અને ગુર મુખીમાં તૈયાર છે, મરજી આહે તે ભાષાનું વી. પી. થી મંગાવી લેવું. દરીઆપાર અને જ્યાં વી. પી. થઈ શકતા નથી, ત્યાંના ધરાકોએ મનીઝોરડરથી દોઢ રૂપીઆ પહેલેથી મોકલી આપવો !

પઠાણુ સીકંદરખાંન, જે. બુનેરવાલા,

મુકામ ગોધરા, હલ્લે પંચમહાલ, ગુજરાત.

હરકોઈ રતુમાં જવાન પુરુષોને

ખાસ ખાવા લાયક

અતીશય કામોદિપક, શક્તિવર્ધક, સ્થંભન કરતાં અનંગવિલાસ

વાજકરણ પાક!!

હરેક પ્રકારના ધાતુશ્રાવ, વીર્યાશ્રાવ, સ્વપ્નદોષ, શુક્રદોષ, ધાતુનું પાતળાપણું, શીઘ્રવીર્ય-પાત, પ્રેમની ઇચ્છાએજ ઈંદ્રિયાંથી જતો પ્રવાહી, યા વીર્યનું સ્ખલીત થવું, સ્થંભન શક્તિ ન હોવી, કોઈપણ આંડે માર્ગે જતી ધાતુ, બદ્ધજમ્બી, કમજોરી, મગજની કમતાકતી, શરીરનું તવાઈ જવું, જીખનું માર્યા જવું, દસ્ત સાફ ન થવા, શરીરમાં કળતર થવી, વીચીત્ર સ્વપ્ના આવવાં વીગેરે ને મટાડી, લોહી વીર્યને સુધારી વધારી, ધાતુ પિકાર અને ધાતુ પાતના તમામ રોગોને મટાડી, પાણી જેવી પાતળી ધાતુને ઘટ્ટ બનાવી, સુદ્ધ કરી પુષ્ટ કરે છે. આ વાજકરણ પાક માટે ચરક, સુશ્રુત, વાઙ્મત, રક્ષરત્નાકર અને પાકાવલી આદી વૈદક ગ્રંથો શું કહે છે તે સાંભળો ! આ વાજકરણ પાક યુક્તરંગીમાં જવાની બતાવે છે, અને જવાનને નવ જવાન બનાવી, જ્ઞાનતાંતુઓની નખખાઈ, શારીરીક સાંચાઓનું કમજોરપણું, દીવસે દીવસે નાંખાતું જવું શરીર વિગેરેને મટાડી, દીલદીમાગને પુરી તાકાદ આપી, હરેક પ્રકારની નખખાઈ અને પુરુષત્વહાની દુર કરી, સંસાર સુખ ભોગવવા જોરાવર બનાવી, નવી જીવાની અને નવાં જીવસંજ્ઞા બક્ષી, તમામ નપુશકત્વદોષ દુર કરી, પરીપુર્ણશક્તિ આપી, ક્ષીણ થયેલા અંગોને સતેજ કરી અખુટ કૌવત આપે છે. એક રતલી ડાબાની કીંમત ફક્ત રૂપિયા અઢી; પોસ્ટેજ ખર્ચ જીવું સમજવું. હિંદુસ્તાનની જાહેરના ધરકોએ દવાની કીંમત ઉપરાંત પારસલ પેકીંગ ખર્ચ મનીઓરકરથી પહેલેથી મોકલી આપવું.

પુરુષી પડે ત્યારે જોઈ લ્યો

ધૃશ્વરી વીધાના ઉત્તમ ચમત્કારથી પરસ્તાનની પરીઓ.

જાયા દર્શક—ભુત ભવીજ અને વર્તમાન દકીકત જાણવા માટે, મોટાં મોટાં શહેરો, જાત્રાના સ્થળો, દેવદેવસ્થાનો, દેવતાઈ દરબારો, મરેલાં માખાપો, મીત્રો, સગા વહાલાં, બાગબગીચા, મહેલ વીગેરે જોવા માટે, દુરદેશની લગાઈઓ, સુખદુઃખ, નોકરી ચાકરી, વેપાર રોજગાર, નફા નુકસાન, સુકેદમામાં હારજીત વિગેરેની ખબર અંતર કાઢવા માટે, અને દુઃકાળમાં પુજોતો મનના હરેક પ્રશ્ન સમાધાન કરવા માટે મગાવો આજકાલ વિદ્વાનોના એકજ અવાજે વખણાઈ રહેલ

ત્રીકાળદર્શી જુદું આયના.

કીંમત ફક્ત રૂપીઆ એક. પેકીંગ અને પોસ્ટેજ ચાર્જ સાત આના જુદું પડશે. આયનો વાપરવાની રીત આયના સાથે મળશે. આયનો પસંદ ન પડે તો આયનો મદયા પછી ૪૮ કલાકની અંદર અમને જોવીને તેવી સ્થિતિમાં પરત મોકલેથી રૂપીઆ એક હમો પરત મોકલી આપીશું. હિંદુસ્તાનની ખાહેરના ઘરાંકાએ મનીઓરડરથી આયનાની કીંમત તથા પારસલ ખર્ચ પહેલેથી મોકલી આપવો.

નીરાશ ન થતાં આ દેશી દવાઓની

હવે પરીક્ષા કરી જુઓ?

કમળેરી, અશક્તિ, લાગીરી તથા કમતાકતપણા માટે, અતીશય

કામોદિપક અને શક્તિવર્ધક, જગજાહેર પ્રખ્યાત

નીચલી બે ઉત્તમ દવાઓ.

મદન મસ્ત પીલસ!

અને જગજાહેર મશહુર પ્રખ્યાત અમુલ્ય લેપ

નપુશક શંજીવન ઘૃત

એક સાથે આ બંને દવાના ઉપયોગથી જુવાનીની છક, યાતો નાદાન્યતાનાં ખુરાં કમોથી વહેરી લીધેલું કમતાકતપણું, અથવા બચપણમાં અજ્ઞાનતાને લીધે કરેલાં હસ્તકર્મ તેમજ બીજા અનેક કુકર્મોથી અથવા તો અવસ્થાને લીધે થયેલ પુરુષના શુભ અંગની શીથીલતા, વકતા, નશોનું દુરી જવું, ચઢી જવું, નશોની કમળેરી, ઈલાહી તમામ નપુશક દોષ દુર થઈ અમુલ્ય કૌવત પ્રાપ્ત થાય છે. કમતાકતપણું અને સુસ્તી દુર કરવા માટેની આ દવાઓની ખરોખરી કરનાર બીજા

દવા લાગ્યેજ મળી શકશે. એક ડબી તેમાં ૪૨ ગોળીઓ અને સાત દિવસના લેપની ડબીની કીંમત ફક્ત રૂપીઆ અઢી. પોસ્ટેજ ખર્ચ ગુદું પડશે. દવા વી. પી. થી મંગાવી લેવી. નામકામ સ્પષ્ટ લખવું. હિંદુસ્તાનની બાહેરના ધરાકોએ દવાની કીંમત તથા પારસલ ખર્ચ પહેલેથી મોકલી આપવો.

પ્લેગ મરકી અને ચોથીઓ તાવ

અને હરેક પ્રકારના તાવ માટે પી. એસ. જે. બુનેરવાલાની

તાવની હુકમી રામબાણ ગોળીઓ

કોઈ પણ જાતનો તાવ એટલે દહાડવો, એકાંતરીઓ, ચોથીઓ, ઉનો, ટાઢીઓ અને ચાલતી જમાનાના નવી નવી જાતના ઉડતા તાવો આ ગોળીઓથી ન ઉતરે તો ખર્ચ સાથે પૈસા પુછા આપશું. કોઈ એમ સાબીત કરી આપશે કે આ ગોળીઓથી તરતનો અથવા ધર કરી એટલો ચાહે તેટલો પણ ગુનો ચોથીઓ તાવ નથી જતો તેને રૂપીઆ ૧૦૦ ધનામ આપીશું. આ ગોળીઓ પ્લેગ મરકી માટે પણ કેટલેક ઢોકાણે અજમાયશથી અકસીર નીવડી ચુકી છે, માટે જ્યાં જ્યાં પ્લેગ ચાલતો હોય લાંબા સદગૃહસ્થોને ખાસ એકતેમાશ કરવામાં આવે છે કે તેઓએ દરેક ઘરમાં એક એક ડબી મંગાવી તૈયાર રાખવી જોઈએ કે દૈવજોગે કદાચ મરકીની અસર માલુમ પડે કે તરત ગોળીઓ શરૂ કરવી કે જોઈ તાવ ઉતરી જશે અને ગાંઠનો નાશ થશે. કીંમત ૪૨ ગોળીઓની ડબી એકનો ફક્ત રૂપીઆ સવા. પોસ્ટેજ ખર્ચ ગુદું પડશે. હિંદુસ્તાનની બાહેરના ધરાકોએ દવાની કીંમત ઉપરાંત પારસલ પેકીંગ ખર્ચ મનીઓરડરથી પહેલેથી મોકલી આપવો. નામકામ સ્પષ્ટ લખવું.

મમેહુ પરમીઆ માટે રામબાણ દવા કીં0 ફક્ત રૂ. દાદ.

ખાંસીની રામબાણ ગોળીઓ કીં0 ફક્ત રૂ. ૦-૬-૦.

ગરમી આંદા માટે અકસીર ગોળીઓ કીં0 ફક્ત રૂ. ૩-૦-૦.

પઠાણ સીકંદરખાંન જે. બુનેરવાલા,

મુકામ ગોધરા, જિલ્લો પંચમહાલ, ગુજરાત.

ધી દખલુ બેન્ક લીમીટેડ.

ચાપલુ રૂપીઆ ૨,૫૦,૦૦૦
(બે લાખ પચાસ હજાર)
દર ૧૦૦ રૂપીઆ એક શેરમાં
વેહેંચાયલી.

સો રૂપીઆ અને તેથી વધારે કોઇથી
રકમની ડીપોઝીટ નીચલા વીઆજના
દરે રાખવામાં આવેછે.

બે વરસની બાંધી મુદતની ડીપોઝીટ
દર વરસે દર સેંકડે ૫ ટકાના વીઆજે.

એક વરસની બાંધી મુદતની ડીપોઝીટ
દર વરસે દર સેંકડે ૪૫ ટકાના વીઆજે.

છ મહીનાની બાંધી મુદતની ડીપોઝીટ
દર વરસે દર સેંકડે ૩૫ ટકાના વીઆજે.

દર સો રૂપીઆની શીલક ઉપર દર વરસે
બે ટકાના વીઆજે ચાલુ ખાતાંઓ

ઉઘાડવામાં આવે છે.

બેન્ક સધર જામીનગીરી ઉપર વીઆજે
નાણાં ધીરે છે.

અને બેન્કને લગતું દરેક જાતનું કામ
અજાવવામાં આવે છે.

એન. પદમજીની કંપની
સેક્રેટરીઓ.

ઓફીસ નંબર ૫૬૧, ભવાનીપેટ, પુના.

હા. ડા. પદમજી

ઓફીસ

Fort,

No. 18, Bank Street, Bombay.

ધી દખલુ પેપર મીલ્સ કંપની. “લીમીટેડ.”—પુણા.

ઉપલી કંપનીની “રે પેપર મીલ્સમાં”
સરવે જાતનાં કાગળે જેવાં કે કુલ્સકેપ
પેપર, ગલેઝડ પ્રીટીંગ પેપર, મેનીફેસ્ટ
બેંગ પેપર, બેકોટીંગ પેપર, આઉન
પેપર, વગેરે બહુ ઉંચી ક્વાલિટીના
ખનાવવામાં આવેછે, તે તે જથાબંધ તેમજ
છુટક મુબઈ ખાતે કોટમાં, નીચે શહી કરનાર
પાસેથી મળશે.

હમારો “ઘોડા છાપ” નો માલ બજાર
માં મળતા હાઉસ્તાનની બીજી મીલોના
માલ કરતાં વધારે ચઢ્યાતો છે; એક વખત
વાપરી જુઓ તે ખાતરી કરો. બીજો માલ
લેવા પહેલાં “ઘોડા છાપ” નો માલ વરસ
પુછજો.

હારમજી દારાબજી પદમજી
એજન્ટ, દખલુ પેપર મીલ્સ કંપની, લી.
નાં ૧૮, બેંક સ્ટ્રીટ, કોટ—મુબઈ.

એચ. ડી. પદમજીના કુંઠ

પહેલા વરગની નવી ગાડીઓનો સ્ટોક
અમારે ત્યાં જોવાને રાખ્યે છે. ઉંચી જીજુસો
તેની ખનાવતમાં વપરાય છે, જે વેલાત તથા
અમેરીકાથી પાધરી મંગાવી છે. વળી આરડર
પ્રમાણે ગાડીઓ ખનાવી આપ્યે છે. દરેક
અમારી ખનાવેલી ગાડી સાથે જેસન્ટી આપ્યે છે.

અમારું રબર ટાયરનું ખાતું હાઉસ્તા-
નના કોઇથી ઉંચા ખાતાંની હરીફાઈ કરી શકે
તેવું છે. તેમાં ઉચું વેલાતી પારા રબર વાપરીયે
છે, અને ખનાવેલા પછડાં સાથે જેસન્ટી
આપ્યે છે.

અમો ખાસ અમેરીકન અને બીજાં
પછડાં, રબર, સ્ટીલ અને ગરવના ટાયરો, રબર
પેટીંગ, વારનીસો અને સરવે તરહેતું ગાડીનું
લોલકાંકમ તથા શીટીંગ ઇત્યાદી હમેશાં સ્ટોકમાં
રાખ્યે છે.

કારખાનું:—ફેનસી બાગ, ખેતવાડી,
મેન રોડ, ટરમીનસ, મુબઈ.

ઓફીસ—નાં ૧૮, બેંક સ્ટ્રીટ, કોટ—મુબઈ

બાહ્યર ખાખરો.

BUILD UP and PRESERVE YOUR HEALTH
and "Fortify the System against Disease with

WILKINSON'S

ESSENCE OR FLUID EXTRACT OF RED JAMAICA

Estd.
since 1829.

SARSAPARILLA

Pronounced by the HIGHEST MEDICAL AUTHORITIES the most

WONDERFUL PURIFIER OF THE HUMAN BLOOD

THE SAFEST AND MOST RELIABLE REMEDY FOR TORPID LIVER, DEBILITY, ERUPTIONS,
WEAK AND LANGUID FEELINGS, &c.

IMPORTANT CAUTION.

BEWARE OF AND REFUSE ALL
IMITATIONS AND SUBSTITUTES.

WILKINSON'S

Established
Since 1829

SARSAPARILLA

HAS STOOD THE TEST OF TIME, and

The VERY HIGHEST AUTHORITIES pronounce it

Sold by all Dealers in Medicines everywhere,
in small, medium, and large bottles.

The BEST.

WILKINSON'S SARSAPARILLA CLEANSSES THE BLOOD OF ALL
DANGEROUS HUMOURS.

Has over 70 Years' World-Wide Reputation.

Sold by all Chemists and Dealers in Medicines.

FOR **FEVER, AGUE** AND OTHER EFFECTS OF **MALARIA**, TAKE

WILKINSON'S

AROMATIC
TINCTURE OF

QUINOIDINE.

Proved by practical experience to be superior to Quinine FOR THE
PREVENTION AND CURE OF

Fever, Intermittent or Remittent, Ague and other effects
of Malaria, &c., &c.

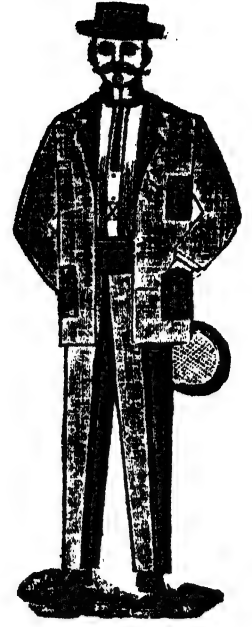
સોલી એનું નામ
તે પારસી સુત?

પટેલની અસલ પીસ ગુડસ ડીપો.

સુતરાઉ ગરમ તથા રેશમી કાપડનું
જીનું જાણીતું ને માણીતું ખાતું.

સાલ મુખારક?

સીવવાનું ખાતું? એક આહોશ ૨૦)
વરસનો અનુભવી પીનનો નામના કતરની
દેખરેખ હેઠલ અમાર આ ખાતું ચલાવી-
એ છીએ જે આજ ઘણુંક થયું સઘલી
કામના મેહરબાન ધરાકોને મનપસંદ લેટે-
સ્ટ ફેશનનો પારસી તેમજ ઇંગ્લીશ સુતો
ખનાવી આપ્યો છીએ. હમારે ત્યાં એકજ
વખત સીવગવશે તો બીજી દુકાણો ભુલી

જોની એનું નામ
તે ઇંગ્લીશ સુત?

જશે કારણ મધ્યમ દામ, ખાત્રીનો માલ ને વાયદાસર કામ. બહારગામના ધરાકો હમારા સીવવાના
ખાતાનો લાભ લેઈ શકે માટે હમેએ “સેલ્ફ મેજરમેન્ટ” ફારમો છપાવ્યા છે જેથી બહારગામના
લોકોને એક મોટી સવલતા થઈ છે ને એ ફારમો હમો મફત એક કારડ મલકે તુરત મોકલી આપ્યો
છીએ.

હમારી દુકાણે નીચલો માલ ચાલુ મલશે:-

ઉંચી મલમલો જીની તેમજ ઘટ કુમાસની, નાના તેમજ મોટા પનેની ૩.૩ થી ૩.૨૦
સુધી, લોંગ કલેથ ઉંચો ઘટ તેમજ બારીક કુમાસનો ૩.૮ થી ૩.૨૦ નો. જગનાથી તથા સેનો
૧૨ તથા ૨૦ વારના તાકાઓ ૩.૫ થી ૩.૮ લોન બારીક તેમજ ઘટ કુમાસની ૩.૩ થી ૩.૧૨
સુધી. નેનસુખ આમના ૩.૩ થી ૩.૧૨ દોરીયા ઘણીક જાતના છે. કુરતની તથા સદરાની ઝીની
ગાજ હમેશ મલશે. ખાતુઓના વાસકુત માટે જરૂર દીલેન, સફિન, વોસોલ, ગ્રસ્થો માટે સ-
ફેદ, દક, ડ્રીલ, તુવીલ, ખાકાડ્રીલ, ફેલેનલ, બધી જાતની ફેશમીર, આલપાકો, મરીનો ઉંચી
દામ પનેની કાલી સુતરાઉ કોતીંગ પાકા રંગની તેમજ ગરમ કાલી ઉંચી કોતીંગ તથા પીન
શનો ૩.૨૦ થી ૩. ૮ વારના ઉંચી શેહગાઈની પાજ, ગાજ આઈના સીલક, તાસા સીલક,
શરત લાયક ઉંચુ ઓક્સફર્ડ છીટ વીગેરે, હમારે ત્યાં એક ઉંચી કોલીતીનો લીકવોઝોન સોપ
હાલ ઘણુ ધ્યાન ખેંચી રહ્યો છે તથા નવી જાતના બેટ આપવા લાયક પેટન્ટ પાઉડર પફસ આ
વ્યા છે જરૂર મંગાવી જોજો. સીવવાના ખાતામાં ધરાકોની ખાસ સવલતા માટે, સદરા લેંગા
બદીયાન, શરત, જામા, શાયા વીગેરે પણ સોજી સીવી આપીએ છીએ. હમારી ખાસ લાઈન? જત્રીના
કવરો. કાલાં મજામુત વરસાદ તડકામાં ચાલે એવાં કવરો હમો ખનાવી આપીએ છીએ. જરૂર
હમારે ત્યાં એકવાર મોકલવાથી ખાત્રી થશે.

યાદ રાખજો?

તે વળી શું? હમારા મેહરબાન ધરાકો કાંઈપણ મંગાવે તો પટેલની અસલ
પીસ ગુડસ ડીપો દરી સરનામું કરજો ને નહી તો ભલતી દુકાણે હમારાં કાગળે જશે ને તમાર
કામ જેવું જોઈએ તેવું પાર પડશે નહી.

જાંહાગીર મનચેરજી ફરામજી પટેલ,

પટેલની પીસ ગુડસ ડીપોના એકલા માલેક.

એલીસ બીલડીંગ પાસે, હોરનબી રોડ—કોટકોટ.

સાંકલ્યું.

સફે.

સફે.

૧ જાન્યુઆરી સને ૧૨૭૬ ના સાક્ષનો ઇનતેખાવ—

ને મધ્યપારસીઓએ કરેલી સખાવત; ધરમખાતાં	૧—૫૦
તા. ધરમતાં મકાનો	૫૧—૬૧
જરથોસ્તીઓને મલેલા તથા ખેતખેત...	૬૧
જરથોસ્તીઓને મલેલા હોવાને માણુકો ઈ...	૬૧—૬૭
જરથોસ્તીઓએ લીધેલી કેળવણી, પરીણા તથા	
તેમાં મેલવેલાં ઈનામ—સકાલ સોપા ઈ...	૬૭—૭૨
પરબુટણ ખતાવેલી વીગત	૭૨-૭૨
મધ્ય વરસે થયેલાં જાણીતાં જરથોસ્તીઓનાં	
મરણ.	૭૨-૭૨
જરથોસ્તીઓનાં બારે માસના કોઠા તેમાં અખાં	
વરણની તારીખ, વાર, તેલવારો તથા વ્રાકસ	
ખતેલા ખતાવેલી નોંધ...	૭૩—૮૪
જરથોસ્તીઓનાં આતરાખેરુરાંમ, દરેમદરે,	
આવા આદરનેતી ટીપ	૮૫—૮૬
જરથોસ્તીઓનાં જાહેર વપરાસનાં મકાનો...	૮૬—૮૭
જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલા કુખમાંથી ટીપ	૮૭—૮૮
જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલી ધરમશાળા...	૮૮—૮૯
જરથોસ્તીઓને નામદાર સરકારથી મલેલા ખેતાખ	૮૯—૧૦૧
“ખાન બાકાદુર” નો ખેતાખ મલેલા જરથોસ્તીઓ.	૧૦૧—૧૦૨
જરથોસ્તી “જસીસ આપ ધી પોસ” થને	
મુલેકના અમદારો	૧૦૨—૧૦૩
મુખેકના યુનીવર્સીટીના જરથોસ્તી ફેલા	૧૦૩
જરથોસ્તી શેરોફો	૧૦૩
જરથોસ્તી કાકિતસીલરો	૧૦૪
મુખેકની મથુનીસીયાવ કારખેરેશનના તથા રટે-	
નકીંગ કમીટીના અને પાટ વસ્તુ તથા સીટી	
ઈમપરવમેન્ટ વસ્તુના જરથોસ્તી મેમબરો...	૧૦૪
હાઈ કોરટના જરથોસ્તી વકીલો, સાક્ષીશોટરો	
તથા બારીશોટરો...	૧૦૫—૧૦૮
જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં પુસ્તકખાતા.	૧૦૮
જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમતાં દવાખાતાં...	૧૦૮—૧૧૦
જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં કેલવણીખાતાં	૧૧૦—૧૧૨
જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમતાં ફેડો...	૧૧૨

ચીનના જરથોસ્તી અનુમનનાં ધરમતાં ફેડોનો

વીગત...	૧૧૩—૧૧૪
કલકત્તાની જરથોસ્તી અનુમનના ધરમતાં	
ફેડોની વીગત...	૧૧૫—૧૧૬
સને ૧૮૭૦ થી ૧૮૭૫ સુધીમાં મુખેક મધ્ય જર-	
થોસ્તી કોમમાં રવાનો થયા તેની તારીખ	૧૧૬
મુખેક શેહરનો વસ્તીની ગણતરીની જાણવાનું	
વીગત...	૧૧૭—૧૧૮
પારસી વસ્તીની થોડીક ઉપચોગી વીગત	૧૧૮—૧૧૯
સંધર્ભ જ્ઞાનની તથા પારસી વસ્તીનાં આગ્રહ	
મુકાબલા.	૧૧૯—૧૨૧
આખાં હીંદુસ્તાનમાં મરકીયો કેટલી ખરાબી થઈ.	૧૨૨
મુખેક શેહરમાં દર વરસ પારસીઓમાં કેટલા	
જનમ થાય છે તેનો કોઠો.	૧૨૨
આનશનો જાહેર કીમતો અને તે ઉપરથી મલ-	
તી નસીલન ઉપર કીમતી વાયજ	૧૨૩—૧૨૬
ગામેજ અને તેનો ખામદાદે થતા ઉપચોગ ઉપર	
કીમતી વાયજ.	૧૨૭—૧૨૮
અશોના ફરોહરોની આરાવના અને ફરજદ	
વારેશોની ફરજ ઉપર કીમતી વાયજ.	૧૨૯—૧૩૨
જુદા જુદા દેશાવરો ખાતેની જરથોસ્તીઓને	
લગતી જાણવા નું વીગત.	૧૩૩—૧૩૬
દેશાવરનાં જરથોસ્તીઓનું લીસ્ટ	
તારાપારડું	૧૩૭—૧૪૦
બાગેડો તથા તેને લગતાં ગામોનું	૧૪૦—૧૪૧
વલસાડું	૧૪૧—૧૪૨
બાલોમોરાડું	૧૪૨—૧૪૩
લિશાનનું	૧૪૩—૧૪૪
કાશમીરનું	૧૪૪—૧૪૫
પરચુટણ દેશાવરોનું	૧૪૫—૧૪૬
ડા. એલજી માણુકજી મોદીનું જનન ચરોન	
સખી સાથે	૧૪૬—૧૪૭
ચત્રદેવરી સને ૧૨૭૬ નાં બોરસીયન કેલેન્ડર	
ઉપર આપાયેલાં વસ્તુમાં પત્રોનાં મત.	૧—૬
જાહેર ખખરો (આગ્રહની)	૧—૫૧
જાહેર ખખરો (પાછાની)	૧—૫૫

અંદનવાડી એંગલો-વરનેકયુલર સ્કુલ ફાર બોયઝ અને ગરલશ.

ઠેકાણું—ધોલીતબાવ પોલીસની પાસે નંબર ૧૭.

એ સ્કુલમાં કે અ થી ગુજરાતી સરકારી હા હોરણુ સુધી તથા અંગરેજી ત્રીજી ચોપડી સહીત ધરમતી પણ ઉમદા કેળવણી આપવામાં આવે છે.

છોકરીઓને સાધારણ કેળવણી આપવા ઉપરાંત શીશવાનું, વેતરવાનું, બરવાનું, શુકવાનું તથા વળી કસબ અને હારમોનીયમ તેમજ શીશવાનું સાંચાકામ તથા રાધણકામ શીખવવા માટે પાંચ અનુભવી સ્ત્રી શીક્ષકોને રાખવામાં આવી છે.

બેરામજી ડાસાલાધ—માલેક.

“EOS”

Photographic Company.

141, Kalbadevi Road,

BOMBAY.

હાલ નવા મકાનમાં ઇલેક્ટ્રીક ફીટીંગશ તથા સરવે સુધારા સાથે
સતુડયો ઉઠાડયો છે. જ્યાં સરવે પ્રકારનું સબીનું
કામ નવી શોધ પ્રમાણે કરવામાં આવે છે.

ભાવ ઘણાજ કીડાએટ.

રાંતના ખાણાની, મીજલશની, તથા લગણના મેલાવણી
સબીઓ છેલ્લામાં છેલ્લી શોધ પ્રમાણે લેવામાં આવે છે.
જેના નમુના હમારા શતુડયોમાં જોવામાં આવશે.

એક વખત શતુડયોની ચુલાકાત લીધાથી ખાતરી થશે.

“ઈઓશ” ફોટોગ્રાફીક કું.

કા લ બા દે વી.

માલેકો:--પરવેજી દાદાભાઈ એન્ડ સન.

ગયાં વરસનો ધનિતેખાખ,

યાને

યજ્ઞદેવરદી સને ૧૨૭૬ ના સાલમાં બનેલા જરથોસ્તીઓને

લગતા જાણવાબેગ બનાવો.

સ ખા વ ત.

આ યજ્ઞદેવરદી સને ૧૨૭૬નાં એક સાલની પારસી સખાવતનો આંકડો ચઉદ લાખ રૂપયાનો થવા ગયો છે, જેમાં જાહેર સામાન્ય સખાવત નજદીક અગીઆર લાખ રૂપયાની થઈ છે. તેમાં મુખ્ય મોટી રકમોમાં એક લાખની મોટી સખાવત સર જેહાંગીરકાવ સજી જેહાંગીર રેડીમનીની નામદાર ગવરનર લાર્ડ લેમીંગટનનાં માનમાં કરેલી, બાઈસાહેબ આવાંબાઈ પીટીટની તેતરીશ હજારની, તેવણની બેટી બાઈ હમાબાઈની પાંચ હજારની, બાઈ સાહેબ રતનબાઈ એદલજી બામજીની પચીસ હજારની, મરહુમ શેઠ હોરમજી ચોથીઆની પાંત્રીસ હજારની, શેઠ નવરોજી માણેકજી વાડીઆજી સીં આઈં ઈં, ની અદાર હજારની, શેઠ બમનજી દીનશાહજી પીટીટના અગીઆર હજાર, અને તેમનાં ધણીયાણી બાઈ સાહેબ ગુલબાઈના પાંચ હજાર, એમના પુત્ર શેઠ જેહાંગીર પીટીટના આઠ હજાર તથા તાતા શેઠોની તેવીજ રકમો તથા બીજાં સખીદાતારોની એવીજ બીજી પરચુટણુ નાની મોટી રકમો મળીને તથા અત્રે ઉભી થતી બે જાહેર પારસી આસ્પીટલોમાંની શેઠ જેહાંગીર પીટીટ હસ્તકની પારસી જેનરલ આસ્પીટલમાં આ વરસે નજદીક રૂપયા સવાત્રણ લાખની રકમ અને ડાક્ટર માસી નાંની આસ્પીટલની આ વરસની નવી રકમ દોહોડ લાખ ઉપર બીલડીંગ ફંડમાં અને જેન રલ ફંડમાં સોલ હજારની તથા બીજાં જાહેર ફંડો મળીને એ ઉપલી અગીઆર લાખ ની સખાવત; ઉઠમણનાં ધરમખાતાંની યોણા બે લાખ ઉપર, તેમ ધરમનાં મકાનોની સુ મારે ગણતાં સવા લાખની ઉપરની છે; તે બધી રકમો સામટી કરતાં ચઉદ લાખનો સરવાળો થવા જાય છે.

સખીવજીદ બાઈજી સાહેબ બાઈ આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટની આ સાલની સખાવતની વીગત:-

	રૂપ્યા.
ડાક્ટર માસીનાની હોસ્પીટાલનું મકાન બંધાવાના ફંડમાં ચોકસ સરતે પ્રોમીશરી	
નોટ આપી	૫૦૦૦
કામા હોસ્પીટલ નર્સીંગ ફંડમાં	૧૦૦
વીલાયતમાં વોકીંગ ખાતે પારસી આરામગાહના ફંડમાં	૩૭૫
બધરિં તથા છોકરાંઓને માટે ડીસ્પેન્સરી ઉઘાડવાના ફંડમાં	૧૦૦
ખડકી ગામના આગથી નીરાધાર થયેલાં લોકોને મદદ કરવાના ફંડમાં	૧૦૦
ગોધરા જીલ્લાના શેહેરા ગામના આગથી નીરાધાર થયેલા લોકોને મદદ કરવાના ફંડમાં.	૧૦૦
ધરિન મધેના જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારવાના તથા તેમને કેળવણી આપવાના ફંડમાં.	૫૦૦
મુંબઈના બીખારીઓને સારી હાલતમાં રાખવાના આશ્રમના ફંડમાં	૧૦૦

કુદીયાણા ગામની અગીયારીની સઘડીમાં આતશ રોશન રાખવાના ખરચના.	૧૦૦
અંકલેશ્વર ગામની અગીયારીની સઘડીમાં આતશ રોશન રાખવાના ખરચના.	૨૦૦
પુને પીટીટ હોલને લગતી દરેમેહેરને લગતા મકાનના આગલા ભાગમાં એક ઝોરડો બંધાવ્યો તેના	૪૦૬૫
શરોડા ગામનો હવાડો ભરવાના ફંડમાં	૪૬
ગૌરક્ષા તથા જીવહયાના કામમાં	૨૭૨
વેજાતવાલા જયોરજ એલેક્ઝાન્ડરને છોડાવવાના ફંડમાં	૭૫
અગીયારીઓ તથા આતશખેલેરામના જશન તથા ધંખારના ફંડોમાં	૪૧૪
કેળવણી આપવાના કામમાં-ગરીબોને ખોરડીંગ, લોજીંગ સ્કુલ અથવા કોલેજ શી વીગેરેના આપ્યા તેના	૨૨૨૬
ગરીબી હાલત માટે જરૂરોસ્તીઓને તથા ખીજી જાતના લોકોને પોષણ કરવા, સદરો પેહરાવવા, લગન કરવા, દવા દારૂ કરવા, તથા મરણ ખરચ કરવા તથા વીમાના ફોલો ભરવા વીગેરે સારૂ આપ્યા તેના.	૨૦૧૭૩

જુમલે..... ૩૩૯૪૬

બાઇજી સાહેબ હમાબાઈ ફરામજી પીટીટની આ સાલની સખાવતની વીગત :-

પારસી જનરલ હોસપીટાલના ફંડમાં	૫૦૦૦
એલેક્ઝાન્ડરા ઇનસ્ટીટ્યુટ મધે લેડીઝ જીમનેસીયમ ઉઘાડવાના ફંડમાં	૫૦૦
મુંબઈના લેપર એસાઇલમના ફંડમાં	૧૦૦
પરચુટણ મદદ તરીકે આપ્યા	૯૫

જુમલે.....૫૬૯૫

શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીટે આ વરસમાં કરેલી સખાવતની વીગત :-

ખાં બાં બમનજી બેરામજી પટેલની યાદગારીનાં ફંડમાં	૨૦૨
કીંગ્સ કોલેજ આસપીટલમાં	૩૦૦
શેઠ દાદાભાઈ નવરોજી એન્ટરપ્રેનમેન્ટ ફંડમાં...	૫૦
પુણાની સરદાર દસ્તુર નોશીરવાનની છોકરીઓની હાઇ સ્કુલના ફંડમાં	૧૨૦
ધરિની જરૂરોસ્તીઓની હાલત સુધારવાનાં ધરમખાતાંને આપ્યા	૫૦૦
શેઠ એલેક્ઝાન્ડરાજી ટલાતીએ દેવલાલી મધે જરૂરોસ્તી છોકરાઓ સારૂ એક ખોરડીંગ સ્કુલ સ્થાપી તેમાં મદદ તરીકે આપ્યા	૧૨૦૦
કામા ઝોસ્પીટલ એન્ડ નરસીસ ત્રેનીંગ સ્કુલ બેનીવોલન્ટ ફંડમાં	૨૦૦
જીલ્લા પંચમાહલના ગામ શેરામાં આગ લાગ્યાથી ૧૫૦ ઘેરોનો નાશ થયો તેથી લોકોને મદદ કરવા ઉભાં કીધેલાં ફંડમાં	૨૦૧
લનડનની પારસીઓની વોકીંગની આરામગાહની જગા પર પાણીના નળ નહી હોવાથી ત્યાં આવનારાઓને પાણી વગર અડચણ પડતી હતી તેથી વોકીંગના સ્ટેશનથી આરામગાહની જગા વેર પાણીના નળ મુકાવીયાં તેના ખરચના	૧૨૭૩
સતારા ગામના દોખમાની જગાની આસપાસ રેલીંગ કરવા તથા રામોસીને પગાર આપવાના ફંડમાં	૧૦૧
માહબલેશવરમાં ગરીબોને કાપડ વેલ્યયુ તેના	૫૪૬
વલસારના તીથલ ગામમાં પારસીઓ સારૂ સેનેટરીઅમ બાંધવાના ફંડમાં...	૧૦૦૦
ગરીબી હાલતને લીધે જીલ્લા ધણીઓને આપ્યા	૭૬૪
કેળવણી આપવાના કામમાં ગરીબોને મદદ કીધી	૫૪૦
નવજોત તથા લગન સારૂ જીલ્લા ધણીઓને આપ્યા..	૬૫૨
સોસાઈટી, ઝોસ્પીટલો, ડીસપેનસરી વતરોગેના ફંડમાં..	૫૦
પરચુટણ ધણીઓની યાદગારી કાયમ રાખવાના ફંડમાં	૪૧
પરચુટણ ફંડમાં	૨૯૭૧

જુમલે..... ૧૦૭૧૧

સખી વજુદ બાઈ ગુલબાઈ બમનજી પીટીટે પારસી જેનરલ ઓસ્પીટલમાં એવનના મર
હુમ બપાવા શેઠ બેરામજી જીજીભાઈના પુણને સાડ એક બીજાનું રાખવા માટે બો
મખે ઇમિપરવમેનત ત્રસ્તના બાંડ રૂ. ૫૦૦૦ ના ટકા ૪ ના વીયાજના આપ્યા તેના રૂ ૫૦૦૦

શેઠ જહાંગીર બમનજી પીટીટે ઇં સં ૧૯૦૬ના એપ્રિલ માસથી આ પારસી વરસની
આખેરી સુધી કરેલી સખાવતની વીગત :—

	રૂપીઆ.
સર દીનશા માણેકજી પીટીટ જીમનેસ્તીક ઇનસ્તીતયુથાનના ફંડમાં	૧૦૦
ધરાન દેશના જરથોસ્તીઓનાં છોકરાંઓને કેળવણી આપવાના ફંડમાં... ..	૧૦૦
પારસી જેનરલ હોસ્પીટલના ફંડમાં	૮૭
ખાં બાં બમનજી બહેરામજી પટેલની યાદગારી રાખવાના ફંડમાં	૫૦
શેઠ દાદાભાઈ નવરોજજીને માન આપવાના ફંડમાં	૫૦
જરથોસ્તી સ્ત્રી મંડળના ફંડમાં, ઇં સં ૧૯૦૬ માં	૫૦
જરથોસ્તી સ્ત્રી મંડળના ફંડમાં, ઇં સં ૧૯૦૭ માં	૫૦
શેઠ દાદાભાઈ નવરોજજીને જાહેર પાર્ટી આપવાના ફંડમાં... ..	૫૦
મરહુમ શેઠ કરસનદાસ છબીલદાસ લલુભાઈની યાદગારી રાખવાના ફંડમાં	૫૦
બાજરોજગારની બાબદ હાઈ કોર્ટમાં કેસ માંડવનાં ફંડમાં... ..	૫૦
Home for the Aged (Mulkapet) Hyderabad Deccan ના ફંડમાં.	૫૦
પરચુટણ ફંડમાં	૨૯૧૮
કેળવણી, લખાણ, ભાષણ વગેરેને ઉતેજન આપવા માટે જુદા જુદા માણસોને આપેલા તેના	૩૦૪૬
ગરીબાઈ ટાળવાને માટે જુદા જુદા માણસોને મદદ તરીકે આપેલા તેના	૧૨૭૧
લગન, નવજેત, મરણ વખતે જુદા જુદા માણસોને મદદ તરીકે આપેલા તેના... ..	૨૦૯

જુમલે રૂ... ૮૧૪૧

નામદાર મરહુમ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ પેહેલા બેરોનેટ સાહેબનાં ધરમખાતાંમાંથી
ત્રસ્ટી સાહેબોએ ગરીબ હમદીન જરથોસ્તીઓને તથા જરથોસ્તીઓને લગનાં ધરમખાતાંઓને મદદ
તરીકે સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૬ થી આગસ્ટ ૧૯૦૭ સુધીમાં આપેલા રૂપ્યાની વીગત :—

	રૂપ્યા.
પુનાની સરદાર દસ્તુર નોશીરવાનજીની જરથોસ્તી છોકરીઓની સ્કુલમાં શીખતી જરથોસ્તી છોકરીઓને મુક્ત કેળવણી આપવા મદદ તરીકે વરસ એકનાં	૧૨૦
ગ્રાંટરોડ ઉપરનાં મરહુમ આં શોરાબજી રાનજીવાલાનાં આદરીઆનનાં આતશનાં કેળલા ને રોશન રાખવા કાઠી બાવલની અપાવી તેના	૬૯
નામદાર સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ પેહેલા બેરોનેટની પત્ની યાદમાં તેવણનાં અત લગનાં ખેશીઓએ ઉભાં કાઢેલાં ધરમ ખાતાને આપ્યા છે (જે ધરમ ખાતાંમાં થી ગરીબ જરથોસ્તીઓને ગરીબી હાલત સાડ મદદ આપવામાં આવે છે)	૫૫૦૦
ડાક્ટરપણાંની તથા ઇજનેરી તથા આરટસની કેળવણી જુદી જુદી ડ્રાલેજેમાં લેવાનાં કારણસર	૩૪૫૧
લગન કરવાનાં ખરચનાં કારણસર... ..	૨૪૦૦

જુમલે..... ૧૧૫૪૦

સર તથા લેડી બહાંગીર કાવસજી બહાંગીરે પુણા ખાતે નામદાર ગવરનરને સફળ સફર ઇચ્છવાને તા. ૨૩ મી જુલાઈને દીને એક મેળાવટો કર્યો હતો અને તે વખતે રૂપયા એક લાખની રકમ સર બહાંગીરે સંખાવતમાં આપતાં તે રકમ પોતાને ગમે તેવી રીતે આપવાનું તેવો નામ દાર લોરડ લેમીંગટનની મુનસફી ઉપર છોડ્યું હતું. તેથી નામદાર લોરડ લેમીંગટનને મુનસફીના મયુઝીમના ફંડમાં રૂ. ૫૦૦૦૦, કામા આસપીટલના ફંડમાં રૂ. ૪૫૦૦૦ અને એડમસ વાઈલી આ સપીટલના ફંડમાં રૂ. ૫૦૦૦ વેહેંચી આપ્યા હતા.

સર બહાંગીરે એલફીનસટન કોલેજની એથલેટીક સપોરટના ફંડમાં રૂ. ૫૦૦ આપ્યા હતા.

[વલી સર બહાંગીર રેડીમનીની એક મોટી સંખાવતની વાત આ વરસમાં એ નીકળી છે કે અતરે મેટ્રીક ડીગ્રેની પરીક્ષાએને માટે એક પાઠુ બાંધેલું મકાન ન હોવાથી માંગવા નાખી કામ ચલાવામાં આવે છે, અને તેને માટે જે એક હોલ બાંધવાની અગત છે, તે હોલ બાંધવાને સર બહાંગીર રેડીમનીએ રૂ. ૨૨૫૦૦૦ સવા બે લાખ રૂપીઆ આપવાની માંગણી નામદાર સરકારને કરી છે, જેમાં સરકાર પોતાના એક લાખ ઉમેરીને હોલ બાંધે. આ મોટી ઉદાર સંખાવતને માટે સર બહાંગીરે કેટલીક ચોકસ શરતો કરવા માંગી છે કે જે હોલ “સર કાવસજી બહાંગીર એકઝા મીનેશન હોલ” ને નામે હાલનાં યુનીવર્સીટી હોલની બેઠે દરીઆ બાગુએ બાંધવો. તેમાં સ્કુલો, કોલેજના મેળાવટો કરવા દેવા, સર કાવસજીનાં વારસેનો અવાજ એના કારેબારમાં રાખવા. આ માંગણી યુનીવર્સીટીની સીનડીકેટ ઉપર મોકલી છે અને તેનો પત્રવેલવાર ચાલે છે, તેથી બે સરતો નકી થશે તો એ સંખાવતનું કામ હાર પડશે. સર બહાંગીરની માંગણી થવાથી સર સાહુન જે. દેવીડે હેવો હોલ બાંધવાને કરેલી બે લાખની માંગણી પાછી ખેંચી લીધી છે.]

લેડી બહાંગીર કાવસજી બહાંગીરે પુણાની લેડીઝ કલબમાં રૂ. ૫૦૦ ભેટ આપ્યા હતા.

સખી વજુદ બાઈ સાહેબ રતનબાઈ એદલજી બામજીએ નવસારીની સર કાવસજી બહાંગીર મદરેસા સાથે સ્થાપવામાં આવનાર હુનરશાળાનાં મકાન માટે રૂ. ૨૦૦૦૦ વીશ હજાર આપવા જણાવ્યાથી એ મકાનને બાઈ રતનબાઈના મરહુમ બેટા શેઠ કેખસર એદલજી બામજીનું નામ આપવામાં આવશે. એ રૂપીઆ વીશ હજાર મકાન બાંધવા માટે આપવા ઉપરાંત એ ઉદ્યોગશાળામાં બેઠતી ચીબે ફરનીચર વીગેરે મુકવા સાર પીળ ૩૨૫૦૦ હડી હજાર પણ એજ બાઈ સાહેબે આપવા જણાવ્યું છે.

એજ બાઈ સાહેબે ધોખીતલાવની મરહુમ શેઠ કેખસર એદલજી બામજી ઉદ્યોગશાળાનો મારસી કેખરચ જે રૂપીઆ એક સો ઉપરનો થાય છે તે એવળ પોતાની ગીરેથી આપે છે. એજ બાઈએ નવસારીની સર કા. જ. મદરેસાની જુબીલીની ખુશાલીમાં નોશીરવાન અદલ ફંડમાં રૂ. ૧૦૦ આપ્યા છે તથા પીળ ૩૧૦૦૦ શેઠ દાદાભાઈ નવરોજીની હીંદની મુલાકાતની યાદમાં આપ્યા હતા કે એ રકમના વ્યાજમાંથી નળલી આંખવાલા ગરીબોને જેઠાણ ચશમાં અપાવવા. એ ઉપરાંત એ ફંડમાં પીળ રૂ. ૫૦૦ આપ્યા હતા કે એમાંથી હાલમાં સખત મોઘવારી ચાલવાને સખએ, સોનગઢ, વ્યારા, ગણદેવી વગેરેના મથકો ખાતેના ગરીબ જરથોસ્તીઓને જરરી મદદ કરવામાં વાપરવા. એજ બાઈ એ નવસારીની શેઠ દાદાભાઈ તાતાવાલી સ્કુલના પારસી વીદ્યારથીઓ માટે પીવાનું પાણી ભરી મુકવા બે વોટર પમ્પ અને પગ સાફ કરવા એક બલી તથા હુપ કરવા એક અફરગાનયુ ભેટ આપ્યાં હતાં.

સખી શેઠો હોરામજી તથા રતનજી જમશેદજી તાતાએ નવસારી ખાતે સર કાવસજી મદરેસા સાથે સ્થાપવામાં આવનાર હુનરશાળાના ચાલુ અથવા નીભાવ ખરચ માટે દર વરસે રૂ. ૧૨૫૦ સાડી બારસાની નાદર રકમ આપવા જણાવ્યું છે. વલી એજ સખી ખીરાદર શેઠોએ નવસારીના વડા દસ્તુરજી જેઓ પોતાની નાની ઉમરને લીધે દેવલાલી ખાતે શેઠ તલાતીની સ્કુલમાં કેળવણી લેવા રહ્યા છે, તેઓના ચાલુ ખરચ માટે દર માસે રૂ. ૧૦૦ આપતા કીધા છે.

મરહુમ શેઠ હોરામજી શાપુરજી વકીલ ચોંડયાના વીલમાં ફરમાવ્યા મુજબ મરહુમના એકજી ક્યુટરો તરીકે એવળના બેટા શેઠ જમશેદજીએ તથા બેટીઓ બાઈઓ સુનાબાઈ તથા રતનબાઈએ પારસી બીલડીંગ સોસાયટીને ગરીબ જરથોસ્તીઓ માટે મકાન બાંધવા સાર રૂ. ૨૦૦૦૦ આપ્યા છે. તે મકાનને મરહુમ શેઠ હોરામજીના મરહુમ બાઈ શેઠ રતનજી શાપુરજી ચોંડયાનું નામ આપવામાં આવશે. વલી એવોએ પીળ રૂ. ૧૫૦૦૦ બલસારના જરથોસ્તીઓના સુખશાંતી અથવા

કેળવણીના કામમાં વ્યાજ વાપરવાની સરતે ત્રસ્ટીઓ નેમી “શેઠ શાપુરજી ગોરાભાઈ તથા બાઈ મેહેરબાઈ ત્રસ્ટ એસ્ટેટ ” નામનું ફંડ કરીને આપ્યા છે. તેને માટે ત્રસ્ટીઓએ એના વ્યાજમાંથી વલ સાડના રહીશ જરથોસ્તી વીદ્યારથીઓ નેઓ હુનર ઉદયોગની અથવા વેપારી કેળવણી લેવા બહાર ગામ જાય તેઓને સ્કૉલરશીપ વગેરે તા. ૧ લી જાનવારી ૧૯૦૮ થી આપવાનો ઠરાવ કીધો છે. જે આ યોજનાને ફતેહ મલશે તો હમેશ ચાલુ રાખવામાં આવશે, નહીં તો વલસાડના જરથોસ્તીઓના લાભ માટે બીજા ઉપયોગમાં એ રકમ વાપરવામાં આવશે. વલી શેઠ જમશેદજી હોરમજીએ વલસાડ ની બાઈ આવાંબાઈ લાઇબ્રેરીને રૂ. ૫૦૦ ની હદીસો ઇંગ્રેજ ચોપડીઓ ભેટ આપી હતી.

શેઠ કેમ્બરજી દોરાબજી પાંડે તથા બાઈ ગુલબાઈ કેમ્બરજી પાંડેએ પોતાના મરહુમ બેટી બાઈ સુના બાઈના પુણ માટે રૂ. ૭૦૦૦ પારસી બીલીડીંગ એસોસીએશનને સસતા ભાડાના મકાનો બાંધવા માટે બક્ષેસ આપ્યા હતા.

શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા શોરાબજી શાપુરજી ગખાએ બીલીમોરાની અનજીમનના ધર મખાતામાં રૂ. ૨૦૦૦ નાં પોરટ ત્રસ્ટ બોંડ ટકા ૪ નાં વ્યાજનાં આપ્યા હતા કે મુદ્દલ રકમ અનામત રાખી એના વ્યાજમાંથી બેક્રી ભાઈઓ (શેઠો દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા શોરાબજી શાપુરજી) ને નામે દર મહીને રોજ અને માહા બરોબર આવે તે દીવસે ત્યાંના આદરીઆન સાહેબનાં મકાનમાં જશન, બાજ અને ઇજશને કરાવવી તથા દર મહીને ફરવરદીન રોજ સગડી આગળ જશન, બાજ, અને ઇજશને કરાવવી તથા રપીથવન ઇજીવવી અને રપીથવનનું જશન તથા ખોરદાદસાલનું પાછલી રાતનું જશન કરાવવું. વલી એવો સાહેબે ત્યાંની અનજીમનના ધરમખાતામાં બીજા રૂ. ૨૦૦૦ નાં પોરટ ત્રસ્ટ બોંડ ટકા ૪ નાં વ્યાજનાં આપ્યા હતા કે એ મુદ્દલ રકમ અનામત રાખી એના વ્યાજમાંથી બીલીમોરા ના આદરીઆન સાહેબનાં પત્ની કેમ્બરજીને અનજીમનનાં નામથી પાંચે ગેલમાં બાય દેવાય છે તે બાય દીવા પછી (શેઠો દાદાભાઈ તથા શોરાબજી) બાંધે ભાઈઓને નામે પાંચે ગેલમાં આતસની નેઆએસ હમેશાં જથુક મેળેદ સાહેબો પાસે કરાવવી તથા દર હંમકારે સુખડ ચડાવવું. એ ઉપરાંત મરહુમ શેઠ એદલજી શાપુરજી ગખા રોજ ૧૯ મો માહા ૨ જે સને ૧૨૬૯ ને દીને બેહરતનશીન થયા તેવણનાં પુનને સાંચે એવોજ શેઠો દાદાભાઈ તથા શોરાબજીએ ત્યાંની અનજીમનના ધરમખાતામાં રૂ. ૩૫૦૦ નાં પોરટ ત્રસ્ટ બોંડ ટકા ૪ નાં વ્યાજનાં આપ્યા હતા કે મુદ્દલ રકમ અનામત રાખી એનાં વ્યાજમાં થી રોજ ૧૯ મો માહા ૧૦ માને દીને રાત્રે માટીદાનો ગલમખાર એક કરવો.

કરાંચીના જાળીતા રહીશ શેઠ કાવશજી હોરમજી કાતરકે ત્યાંના સ્વીમીંગ બાથમાં આગળ આપેલા રૂ. ૨૫૦૦ ઉપરાંત બીજા રૂ. ૧૦૦૦ વધુ આપ્યા હતા તે મળી કુલે રૂ. ૩૫૦૦ એવું છે એ બાથમાં આપેલા છે. વળી એજ સખી શેઠે કરાંચીના પારસી નીરાશ્રીત ફંડમાં આગલ રૂ. ૫૦૦ આપ્યા હતા અને ત્યાંની શેઠ વલડયાવાળી દરેહમેહેરમાં આતશ આદરીયાન નહીં હોવાથી પોતાનાં મરહુમ ધણીયાણી બાઈ સુનાબાઈની નહાયતે પોતા તરફથી મોટા ખર્ચ કરી આતશ આદરીયાન પરકાવી આપ્યા હતા. એના તેલ, સુખડ તથા કાઠીના ખર્ચ માટે બીજા વધુ રૂ. ૩૦૦૦ આપ્યા હતા કે એના વયાજમાંથી ખર્ચ કરવો. એ દરેહમેહેરનું મકાન તથા ગુમબજ ફરીથી બાંધવા માટે નજદીક રૂપયા છ હજારનું ફંડ ભેળું કરી તેમાંથી ખર્ચ કરવામાં આવ્યો હતો. એ ફંડ જે ધણુ અગાઉનું ઉભું કરવામાં આવેલું છે, તેમાં આજ દીન સુધીમાં નીચલી રકમો ભરાઈ હતી :- એ અગીયારીના ત્રસ્ટી મરહુમ શેઠ રશતમજી ફરામરોજ રૂ. ૨૦૦૦, શેઠ એદલજી દીનશાહ સી. આઈ. ઈ. રૂ. ૩૦૧, શેઠો ખરશેદજી તથા જમશેદજી શાપુરજી સોપારીવાળા રૂ. ૧૫૧, શેઠ જલ્દાંગીર હોરમજી કોઠારી રૂ. ૨૦૦, બાઈ કુંવરબાઈ દોરાબજી નાનાભાઈ શેઠના રૂ. ૧૦૧, મરહુમ શેઠ હોરમજી જમશેદજી રશતમજી રૂ. ૩૦૧, બાઈ બચુબાઈ તે મરહુમ શેઠ રશતમજી ફરામરોજનાં ધણીયાણીએ પોતાના ધણીનાં પુત્ર માટે રૂ. ૧૫૦, શેઠ નશરવાનજી રશતમજી મહેતા રૂ. ૧૫૦, શેઠ બેરામજી એદલજી રૂ. ૧૦૦, શેઠ કાવશજી રશતમજી વરીઆવા રૂ. ૧૫૧, શેઠ ડોસાભાઈ બેરામજી મીનવાલા રૂ. ૧૫૧, આ. બા. રતનજી બંજનજી પારખ રૂ. ૧૨૫, શેઠો જલ્દાંગીર, સોરાબજી, બહેરામજી પીરેશાહ દુબાશ રૂ. ૧૦૧, શેઠ બરજેરજી કાવશજી દુબાશ રૂ. ૫૧, શેઠો દીનશાહની કુંડ રૂ. ૩૦, મરહુમ શેઠ જમશેદજી અરદેશરની નહાયતે શેઠ ખરશેદજી જમશેદજીએ રૂ. ૧૨૦૦, શેઠ કાવશજી હોરમજી કાતરક રૂ. ૧૫૦ અને બાકીની પરચુટણ રકમો મળી કુલે રૂ. ૫૭૬૨ ભરાયા હતા.

શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહાડીયા સીં આઈ. ઈ. એ આ વરસે ઓસપીટલો, લગનસરા, નવજેત, ગરીબોને મદદ કરવા તથા કુવાઓ બાંધવામાં સઘલી મહીને કુલે રૂ. ૧૭૯૦૦ ની સખા વત કીધી હતી.

શેઠ દારાશાહ મનચેરજી કુકાએ પોતાના બેટાની નવજ્મેતની ક્રીયા સુરત ખાતે તા. ૨૮ મી ફેબ્રુઆરીએ કીધી હતી તેની ખુશાલીમાં રૂ. ૧૦,૦૦૦ ગરીબ પારસીઓનાં છોકરાઓને કેળવણી આપવા માટે, અને તેમના બાઈ શેઠ રશતમજી મનચેરજી કુકાએ સુરત શહેરમાં ઉતારાનું મકાન બાંધવા માટે રૂ. ૩૦૦૦ આપ્યા હતા.

મરહુમ શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહડયાજીના એક પુત્ર શેઠ એન. એન. વાડીઆએ માલેગામનું હાલનું દવાખાનું જે જગોપર છે, ત્યાંથી તે કાઢી નાખી ગામની બાહર પાંજરાપોળની નજીક એક બીજું નવું મકાન બાંધવા માટે રૂ. ૧૦૦૦૦ આપવા બંધાવ્યું છે, તે માટે દવાખાના સાથે તેમનું નામ જોડી દેવાનો દરાવ કરવામાં આવ્યો છે.

હોંગકોંગના જાણીતા વેપારી અને ત્યાંની અનનુમનના પ્રમુખ શેઠ હોરમજી નવરોજી મોદીએ ૧૦૦૦૦ ડોલર ત્યાંની લેડીઝ બેનીવોલન્ટ સોસાયટીને ભેટ આપ્યા હતા. તેમજ હોંગકોંગમાં જાહેર બગીચામાં નામદાર પ્રીનસેસ ઓફ વેલસનું એક બાવનું ઉભું કરવાની સરકારને માગણી કીધી છે.

એડનવાળા સખી શેઠ કાવશજી દીનશાહના વારેશોની આબુ રહેલી સખાવતોમાં આ વરસે એક નવું રૂપ ઉમેરાયું છે. શેઠ હોરમજી કાવશજી દીનશાહે પોતાની શાકગેરીની ખુશાલીમાં એ શુભ રોજે પોતાની પેઢીના ચાર ગુના ખુજરાગ નોકરો જેઓમાં ત્રણ પારસીઓ અને એક પોરટુગીઝ છે, તેઓની લાંબા વખતની કદર ખુજને દરેક જણને એક એક હજાર રૂપ્યાની બક્ષેસ આપી છે. તે રકમ એ સખી શેઠોની પેઢીપર અનામત રાખી તેનું વચાજ તેઓની હાલ્યાતીવેર તેમને મલશે તથા કબ્ર બાદ તે રકમ તેઓનાં કુટુંબને આપી દેશે. વલી એજ સખી શેઠોએ એડીન બરગ પારસી યુનયનને નાણાની સારી જગી રકમની ભેટ આપી હતી. એ ઉપરાંત મરહુમ શેઠ દોરા બજી દીનશાહ એદનવાલાની પુણમાંથી મરહુમના ખેશીઓએ પંદરથી વીસ હજાર રૂપ્યાની રકમ વ્યાજ વાપરવાની સરતે જગબારની દરેહમેદરના નીભાવ માટે ચોકસ સરતોએ આપવા ખુશી બંધાવી હતી.

અજમેરના આબકારી કંત્રાકટર શેઠ કુંવરજી નવરોજીજી કલ્યાણીવાળાએ અજમેર મેરવાડાનાં દુકાળ ફંડમાં રૂ. ૫૦૦૦ આપ્યા હતા.

શેઠ બરજેરજી સોરાબજી ગોદરેજે આસરે ત્રીસ વરસપર પોતાના વડીલોનાં પુણને સાર સુરત શહેરમાં હમકાર ખવાડવા સાર રૂ. ૨૫૦૦ ધરમ ખાતે કલાંડલા તે રકમ વ્યાજ વીગેરેથી વધીને લવડાં રૂ. ૯૦૦૦ ઉપરાંત થવાથી તેમાંથી રૂ. ૭૦૦૦ ગરીબ જરથોસ્તીઓને સાર મકાન બાંધવાના કામમાં ઝોરાસ્ત્રીયન બીલડીંગ સોસાયટીને ભેટ આપ્યા હતા. એવી સરતે કે એ રકમમાંથી એક સાર જેવું મકાન નહીં બંધાય તો એ રકમના ઝોરાસ્ત્રીયન સોસાયટીનાજ શેરો રાખીને તેના વચાજ સુધાં એક સાર જેવું મકાન બંધાય તેટલી રકમ થાય ત્યાં સુધી વધારીને પછી તેમાંથી ગરીબ જરથોસ્તીઓને સાર એક મકાન બાંધવું.

વડોદરાની શેઠ બેરામજી નશરવાનજી સીરવાઈની ધરમશાળા તથા અગીયારીના મકાન સંબંધમાં ઘણા વખતથી શેઠ બેરામજી અને વડોદરાની એ ધરમશાળાની કમીટી વચે વાંધો ઉઠ્યો હતો. તે સામાધાન થવાથી શેઠ બેરેરામજીએ એ ધરમશાળા તથા અગીયારીના નીભાવ માટે રૂ. ૮૦૦૦ મુંબઈની પારસી પંચાએતના ત્રસ્ટીઓને એવી સરતે આપ્યા છે કે તેનું જે વ્યાજ ઉપજે તે વડોદરાની કારોબારી કમીટી ઉપર મોકલવું અને તેમાંથી એને લગતો યોગ્ય ખર્ચ કરવો. એ બંદોબસત માટે શેઠ બેરેરામજી તા. ૩૦ મી ડીસેમ્બરે વડોદરે ગયા હતા જ્યાં તેઓને ત્યાંના પારસીઓએ ઘટવું માન તથા ખાણું આપ્યું હતું અને એવળને એક શીયાલ ઓઢાડી હતી.

શેઠ જમશેદજી અરદેશર વહાડયાએ પોતાની બેટી બાઈ જરથાઈનાં લગનની ખુશાલીમાં શેઠ જહાંગીર પીટીટવાળી પારસી જનરલ આસપીટલ ફંડમાં રૂ. ૫૦૦, ૬૦ માસીના આસપીટલ ફંડમાં રૂ. ૫૦૦, ધી દાદાભાઈ નવરોજીજીસ પુઅર બોયઝ સેમીનરીમાં રૂ. ૩૦૦, મીસીસ એડમ વાઈલી આસપીટલમાં રૂ. ૨૦૦, કામા આસપીટલ નરસીંગ હોમ ફંડમાં રૂ. ૨૦૦, સેન્ટ જોસફસ ફાઉન્ડેશીંગ હોમમાં રૂ. ૧૦૦, ઇંગ્લેન્ડ ઓરીટીશ ઇનસ્ટીટ્યુટમાં રૂ. ૧૦૦ અને મટુંગા ખાતેનું રગતપીતયાઓનું આશ્રમ ગ્રહમાં રૂ. ૧૦૦ મલી રૂ. ૨૦૦૦ ધરમ ખાતે આપ્યા હતા.

ઓલપાડ તાલુકાના કુંડયાના ગામના વતની શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટેલે પોતાની બેટી બાઈ આઈમાયની નવજ્મેતની ખુશાલીમાં રૂ. ૫૦૦૦ ગામના જરથોસ્તીઓના ભલા માટે ત્યાંની પારસી અનનુમનને આપ્યા હતા. તેમજ એજ શેઠ ઓલપાડની ઇંગલીશ સ્કુલના મકાનનાં ફંડમાં

ઝોલપાડના પટેલ શેઠ રતનજી નવરોજીની મારફતે રૂ. ૨૦૧ ભેટ આપવા ઉપરાંત એ સ્કુલમાં રૂ. ૪૫ ની કીમતના બે બાંકો મુકાવ્યા હતા.

ભરૂચવાળા મરહુમ શેઠ શેરીઆરજી દોરાબજી દ્વારાલા જેઓ પોતાની હયાતીમાં સખા વતી દીલ્હીનગર દેરાવવા સારૂ ભરૂચમાં જાણીતા હતા, તેઓની હવડાં એક જગ્યા અને મકાન રૂ. ૬૦૦૦ ની કીમતે વેચાયાં, એ નાણાં મરહુમના વીધવા બાઈ વીરબાઈજી અને દીકરી બાઈબ ચુબાઈએ ભરૂચની જરથોસ્તી અનંતમનમાં એવી શરતે આપ્યાં છે કે તેના વયાજની ઉત્પત્તી જે બી થાય તે જમાં રાખી મુલ થાપણમાં તેનો વધારો કરવો. રૂપયા સાત હજારની રકમ થવે તેના વયાજમાંથી મરહુમ શેઠ શેહેરીઆદજીની બાજને દીવસે અગરજે તે દીવસે નહીં અને તો મહેર મહીનાના ગાલમખાર મધેના જમીયાદ રોજને દીવસે મરહુમના નામથી પહરેજીતું ગમખારતું જમણું તથા ઇન્જીને, બાજ, જશન વગેરેની કીયા કામ કરવું.

સુરતવાસી મરહુમ ડાક્ટર લેફ્ટનન્ટ કરનલ કેમ્પશર સોરાબજી નરીમાનનાં પુણુ માટે તેમની પુણુમાંથી મરનારનાં વીધવા બાઈ ખરશેદબાઈએ રૂ. ૪૦૦૦ ના ૪ ટકાના વ્યાજના પોરટ ત્રસ્ટ બા નડો સુરતની પારસી અંજુમનના ધરમના ફંડના મેનેજરને સોંપી તેના વ્યાજમાંથી સુરતના મરહુમ શેઠ પેસતનજી કાલાભાઈ વકીલના કદમી આતશબહેરામમાં દરરોજતું સુખડ ચઢાવવા તથા દર સાલ એજ પાક મકાનમાં મેહેર મહીનો ને મેહેર રોજે રરૂા શેરની તથા બીજી આવાં મહીનો ને તીર રોજે રરૂા શેરની સુખડની માંચીઓ ચઢાવવા તથા આશોદાદ તરીકે રૂ. ૭ દર વરસ ધુબજ ના મોબેદોને આપવા જણાવ્યું હતું.

કરાંચીના રહીશ શેઠ જીવજી પેસતનજી દુબાશે પોતાનાં મરહુમ ધણીયાણી બાઈ દીનબાઈ ના નામે લાંની લેડી ડફરીન આસપીટાલમાં એક બીજાના માટે રૂ. ૩૦૦૦ એ આસપીટાલની કમીટી ને ભેટ આપ્યા હતા.

કાલબો ખાતેના જાણીતા અને સખી શેહેરી શેઠ મનચેરજી ફરામજી ખાન અને તેમની પેહ ડી દર વરસે કાંઈને કાંઈ સખાવતી અને ધરમનાં કામો કરવાજન્ય છે. તેવાં તેમનાં આ વરસનાં કા મોની વીગત એ મલી છે કે એ શેઠોએ આ વરસના ખોરદાદશાલને દીને લાંનાં રગતપીતવાલા આશ્રમના દરદીઓની મુલાકાત લઈ એ આશ્રમના દરેક નોકર તથા યુરોપ્યન દરદીને ૫૦ સેન્ટસ, મીઠાઈતું એક પડીકું અને ડગલો થાય તેટલું લાનકલાથનું કપડું તેમજ દરેક દેશી દરદીને ૨૫ સેન્ટસ, મીઠાઈતું પડીકું તથા કપરૂ ભેટ આપ્યું હતું. એ આશ્રમના દરદીઓએ પોતાને આપવામાં આવેલી ભેટો માટે એવો સરવેનો ઉપકાર માન્યો હતો. તેમજ એવો સાહેબે અમરદાદસાલને દીને લાંના સાજાં નહીં થઈ શકે એવાં દરદીથી પીડાતાં લોકાના વીક્ટોરીયા આશ્રમઅહનાં દરદીઓ અને નોકરોને વારસીક ખાણું આપ્યું હતું. એજ શેઠોએ બે વરસ ઉપર, જનવરો ઉપર ધાતકીપણું યુજરતું અટકાવનારી મંડલી મારફતે જનવરોને પાણી પીવા હવાડો બાંધવા માટે એક નાદર રકમ ભેટ આપી હતી. એ હવા ડા ઉપર ભેટ આપનારના નામ સાથેનો લેખ હવડાં મારવામાં આવ્યો છે. વળી શેઠ ખાને હાલમાં રૂપ્યા એક હજાર બીજે હવાડો ઉભો કરવાને કિપલી મંડલી મારફતે ભેટ આપ્યા હતા. તેની સાથે જરથોસ્તી રવાનોને અવલમજલ પહોંચાડવા માટે એલ્યુમીનીયમ ધાતુની બનાવેલી ગાડી તેને લગતી ગેહા ન તથા મકાન સાથે અંજુમનને ભેટ આપ્યાં હતાં. વલી આએજ સખી શેઠોની મેદરબાનીથી કાલબો તરફ આવેલાં કાતાહી ગામમાંની લાખજરેરી સારૂ એક મકાનની ખુટ હતી, તે પણ આ વરસે પુરાઈ છે. એને માટે એક મોટો હાલ જેમાં પચાસ માણસો ખેરી શકે તે તથા સેક્રેટરીને માટેનો એક ખાસ ઓરડો પણ બંધાયો છે.

કલકત્તાના રહીશ શેઠ પેસતનજી એદલજી ગજદરે ગણુદેવી જરથોસ્તી અંજુમનના ધરમ ખાતાં નાં ફંડના એક ત્રસ્ટી શેઠ નશરવાનજી માણુકજી ગજદર ઉપર રૂ. ૧૦૦૦ મોકલી આપી જણાવ્યું હતું કે ગણુદેવી ગામની ધરમશાળા, દોખમું વગેરેના સમારકામના ફંડમાં અથવા તો ત્રસ્ટીઓની નજર માં આવે તેવા ગણુદેવીના જરથોસ્તીઓનાં ધરમખાતાનાં ફંડમાં એ રૂપીઆ વાપરવા.

સુરતની સર કાવસજી જહાંગીર રેડીમની સીવીલ આસપીટાલના કમપાઉંડમાંના ઓપરેશન વારડમાં સુધારો કરવા તથા તે વોરડને “મીં પટેલ ઓપરેશન થીએટર” એવું નામ પોતાના બે ટા તથા ધણીની યાદમાં આપવા બાઈ આલીબાઈ હોરમસજી ફરામજી નાણાવટીએ રૂ. ૧૫૦૦ તથા ફરનીચર વગેરે માટે રૂ. ૩૦૦ મલી રૂ. ૧૮૦૦ આપ્યા હતા. પણ સુપ્રીનટેન્ડીંગ એનજનીયર મીં શીટસગીબને ઉપલું ઓપરેશન થીએટર એટલા ખરચમાં નહીં બંધાય એવું જણાવ્યાથી તેમાં ઘટતી આશરે રૂ. ૫૦૦ ની રકમ નામદાર સરકારે સપેશીઅલ રીપેરમાંથી આપવા જણાવ્યું હતું.

ભરૂચના જાણીતા શેઠશ્રી શેઠ જાંગીરજી જમશેદજી ડુંગાજીએ પોતાની પુત્રીઓ બાઈઓ ગુલબાઈ અને કુંવરબાઈની નવજોત રોજર જો માહા ૧ લાને દીને થઈ તેની ખુશાલીમાં સાંની ડુંગાજી દરેમેહેરના નીભાવ ફંડમાં રૂ. ૫૦૦ વ્યાજ વાપરવાની સરતે તેમજ પીટીટ કનયાશાળામાં રૂ. ૫૦૦ આપ્યા હતા કે એના વ્યાજમાંથી એ સ્કુલની જે છોકરી ઉપલા વરગમાં વારસીક પરીક્ષા માં પેહેલે નંબરે આવે તેને પોતાના માતાજીના નામની રૂ. ૧૦ ની સ્ટ્રાલરશીપ આપવી તથા બાકી ના રૂપ્યા ગરીબ જરથોસ્તી છોકરીઓને મુક્ત ચોપડીઓ વગેરે આપવામાં વાપરવાં.

ખા. ૦ બા. ૦ હોરમજી માણેકજી ભીવંડીવાલાએ રૂ. ૧૫૦૦ મેશરસ ગ્રીડલે ગરૂમની કંપનીએ ઉધાડેલાં એસપેરેન્ટો કોનગ્રેસ ફંડમાં આપ્યા હતા.

શેઠ મેમોરીયલ ફરામજી પટેલ મેમોરીયલ ફંડના સેક્રટરી શેઠ એચજી રશતમજી સહીયારે રૂ. ૯૦૦ ની સાડાચણ ટકાની લોન નામદાર સરકારના હોકમથી ધરમ ખાતાંઓના ફંડોના મુંબઈ ઇલાકાના સરકારી ખજાનચીને સ્વાધીન કીધી છે કે એ લોનના વ્યાજમાંથી મેહેરામજી ફરામજી પટેલ મેમોરીયલ પ્રાઇઝ નામનાં દર ૧૫ રૂપ્યા ૧૨ આનાની કામતના ઇનામો વહેંચી આપવાં તે એવી રીતે કે મેત્રીકયુલેશનની પરીક્ષામાં વધતામાં વધતી મારકો મેળવનારા એલરીનસ્ટન હાઇ સ્કુલની દરેક સા ઇડના અકેક છોકરાને અકેકું ઇનામ દર વરસે મલે.

કવેતાના જાણીતા વેપારી ખા. ૦ બા. ૦ બરજોરજી દોરાબજી પટેલ સી. ૦ આઇ. ૦ ઇ. ૦ એ, નામ દાર વાઇસરાયનાં માહરદાર લેડી મીટોએ કવેતાની સેનડીમેન ગરલસ સ્કુલની તા. ૦ ૧૧ મી અક્ટોબરે મોલાકાત લીધી હતી તેની પધરામણીની યાદમાં એ સ્કુલને રૂપ્યા ૫૦૦ આપ્યા હતા કે એના વ્યાજમાંથી દર વરસે લેડી મીટોના નામથી એક ચાંદ જે છોકરી પેહેલે નંબરે આવે તેને આપવો.

શેઠ આર. ડી. મેહતાએ ગયા દીસેમબરમાં કલકત્તા ખાતે ભરાયલા કોનગ્રેસના પ્રદરશન ફંડ માં રૂ. ૧૦૦૦ ભેટ આપ્યા હતા.

શેઠ દીનશાહ મેરવાન ઇરાની તથા ધણીઆણીએ રૂ. ૧૫૦ પુણા ખાતે જે ગરીબ પારસી વીદ્યારથીઓ ચોપડી ખરીદવાને તથા સ્કુલ શી આપવાને અશકત હોય તેવાઓને મદદ આપવાના ફંડ માં આપ્યા હતા. તેમજ શેઠ દીનશાહ જ્યારે યુરોપની મુસાફરીએ નીકળ્યા હતા ત્યારે પાંચ ગીની લંડનનાં ઝોરાસ્ત્રીયન ફંડમાં તથા એ ગીની એડીનબરોના પારસી યુનીયનના ફંડમાં ભેટ આપી હતી.

કલકત્તા ખાતે શેઠ દાદાભાઈ નવરોજીની પધરામણી ટાંકણે તા. ૦ ૩૦ મી દીસેમબરને દીને શેઠ કાવશજી પાલનજી ખટાઉએ એવણનાં માનમાં એક નાટક કીધો હતો, તે વખતે શેઠ કાવશજીએ રૂ. ૫૦૦ કોનગ્રેસ ફંડમાં આપ્યા હતા.

શેઠ નશરવાનજી ફરામજી કયાનીએ ઉતાકામનડની આરામગાહના ફંડમાં રૂ. ૫૦૦ આપ્યા હતા કે એના વ્યાજમાંથી આરામગાહમાં રાતે સેશણી કરવાનો ખરચ કરવો.

સુરતના દાવર શેઠ કેમ્પશર એદલજી મોદીએ મુગા પ્રાણીઓ ઉપર ધાતકીપણું ગુજરતું અટકાવ નારી મંડલીના ફંડમાં રૂ. ૨૫ અને સુરતના કડીયાવાડના જરથોસ્તીઓના દેય મહીનાના ઉગરાતના ગમબાર ફંડમાં રૂ. ૨૫ ભેટ આપ્યા હતા.

શેઠ જાંગીરજી કાવશજી કલબવાળાએ રજપુત પાઇ ફંડ સોસાયટીમાં રૂ. ૧૭૫ આપ્યા હતા.

અશો જરથોસ્તના દીસાને દીને મુંબઈનાં અંગુમનનાં આતશબેહેરામમાં સવારે અને સાંજે જરથોસ્તીઓના ધારમીક ભેગા મેળાવડાઓ શેઠ જાંગીરજી જમશેદજી વીમાદલાલના સરનશીનપણા હે ઠળ થયા હતા, તેમાં મુકેલી ધરમની પેટીમાં રૂ. ૭૩ ભરાયા હતા. તે ઝોરાસ્ત્રીયન બીલડીંગ સો સાયટીના ફંડમાં આપ્યા હતા.

ભરૂચના રહીશ બાઈ રતનબાઈ તે શેઠ પેસતનજી પટેલનાં વીધવાએ પોતાના મરણ બાદ પોતાના ધરનો વાસણ વીગેરે સામાન વેચી તેની ઉપજ કોઈ ધરમના કામમાં વાપરવાને જણાવવાથી મરહુમના ખેશી શેઠ મનચેરશાહ પેસતનજી પટેલે તે સામાન વેચી તેની ઉપજના રૂ. ૯૭૫ સાંના દોખ મા આગળના પારસીઓના સ્વાધીનના રસ્તામાં ગયા ચોમાસામાં જે મોટો ખાડો પડ્યો હતો તેને પાકી પુરણીથી પુરાવવાના કામમાં આપ્યા હતા.

~~ખા. ૦~~ રાજકોટવાલા એરવદ આદરજી માણેકજી દસ્તુર મેહેરજીરાણાએ પોતાની છોકરીની નવજોતની ખુશાલીમાં નવસારીની તાતાવાલી છોકરીઓની નીશાલમાં પોતાના મરહુમ માતાજીને નામે દર વરસે

૩૫૫ પચીસના ૪૬નામે તેમાં એ છોકરી કુસ્તી વણવામાં અને એ છોકરી કપડાં વેતરવામાં હુશીયાર હોય તેઓને આપવા જણાવ્યું હતું. તેમજ રૂ. ૧૫૦ મેહરજીરાણા લાયબરેરીના ફંડમાં ભરી લાઈફ મેમબર થયા હતા.

મોદીએવાલી શેઠ માણેકજી હોરમસજીની કસરતશાળાના મેમબરોએ ગયા દે 'મહીનામાં એક જશન કીધું' હતું. એ વખતે પોતપોતામાં રૂ. ૬૧ એકઠા કરી પારસી જનરલ હાસપીટલમાં તેમજ પારસી શીવર હાસપીટલમાં વેહેંચી આપ્યા હતા.

શેઠ અમનજી ધનજીભાઈ ખંભાતાએ પોતાના દીકરા દીનશાહની નવજ્મેતની ખુશાલીમાં ભરચની પીટીટ કન્યાશાળાના ફંડમાં રૂ. ૨૫ અને પાંજરાપોળના ફંડમાં રૂ. ૨૫ આપ્યા હતા.

બાઈ ડોશીબાઈ તે શેઠ મંચેરજી એલજી વહાડીઆના બેટીએ રૂ. ૧૨૫ ને ખરચે સુરતના શહેનશાહી આતશબેહેરામમાં રાંધણીની દીવાલ ચુલા વીગેરેની મરામત કરાવી આપી છે.

શેઠ મેરવાનજી નવરોજી ગોભાઈએ અમરીતસરની ગુજરાતી મીત્ર મંડળ સભાના ફંડમાં રૂ. ૨૫ આપ્યા હતા.

શેઠ મેરવાન ખુશરો ઇશિનીએ લંડનમાં ઇશિનના એલચીને અપાયલા માનપત્રના ખરચમાં ૧૦ પાઉંડ બેટ આપ્યા હતા.

દીવાનશાળામાં પંડેલાં જરથોસ્તી દીવાનાંઓને નવરોઝને દીને મેજબાની આપવા માટે એક જરથોસ્તીએ રૂ. ૫૦ આપ્યા હતા.

વડોદરાના દીવાન ખાં બાં ડેરસાસ્પજી રશતમજી દાદાચાનજીના ધણીયાણી બાઈ જરબાઈ એ હમેશ મુજબ મુકતાદ ટાંકણે નવસારીના જરથોસ્તીઓને મદદ તરીકે વહેંચી આપવાને નાણાની સારી જેવી રકમ ખાં સાં કાવશજી હોરમજી દાદાચાનજી ઉપર મોકલાવી હતી.

શેઠ રતનજી ફરામજી દાખુએ રૂ. ૨૨૫ નામદાર ગાયકવાડની સીલવર જુબીલી ટાંકણે નવસારીની સ્કુલોના છોકરાંઓને તથા ગરીબોને મીઠાઈ, કપડાં વહેંચી આપવા માટે આપ્યા હતા.

ડરબનના જાણીતા રહીશ શેઠ રશતમજી જીવણજી ધોરખોડુએ ત્રાનસવાલના હીંદીઓ ઉપર જે જપતાઓ નાંખવામાં આવ્યા છે તે માટે તેઓને મદદ કરવા સાથે જ્યાં સુધી એ વીશેની લડત ચાલુ રહે ત્યાં સુધી પોતાની બધી મીલકત ત્રસ્ટમાંજ રાખવાનો ઇશિદો જાહેર કીધો હતો.

ખાં બાં રતનજી મેજનજી પારખે રવાનોને અવસરમંજલ પહોંચાડવાની ગાડી મહત્તી અંગુ મનને રોજ ૨૮ મો માસ ૭ માને દીને ઘટતી કીયા કરી સ્વાધીન કીધી હતી.

શેઠ નવરોજી જમશેદજી આંતીઆએ અલમદનગરની શેઠ પંજાનડીનની દરેહમેહરમાં મુકતાદ માંડવા સાથે એક પથરની ટેબલ બેટ આપી હતી.

શેઠ સોરામજી ઉકરજી ઉમરીગરે પારડીની તાલુકા બોરડને પારડી સ્ટેશન આગળ દોરોને પાણી પાવા માટે એક કુવો પોતાને ખરચે બંધાવી આપવા માટે ૧૪ ગુંઠા જમીન વારસીક રૂ. ૦-૫-૫ ને કરારેથી આપવા અને ત્યાં દોરોને બેસવા માટે ઝાંઝો રોપવા તથા કુવામાંથી પાણી કઢાવવા વીગેરે માટે રૂ. ૧૦૦૦ ની લોન તેના વધાજમાંથી ખરચ કરવા આપવા જણાવવાથી તે માગણી લોકલ બોરડની ભલામણથી સરકારે ગલાલ રાખી છે.

ભાવનગરના એક જાણીતા ડક્ટર ધનજીશાહે ભાવનગર અને શીહોરની વચેના રાહદારીઓને માટે પાણીની સગવડ કરી આપવાને એક કુવો બંધાવી આપ્યો છે.

કુદીયાના ખાતે એક કુઈ સીતેર વરસપર કોઈ પારસી અહસથે બંધાવેલી હતી પણ તે હાલમાં ધણી બીશમાર થઈ જવાથી તેને સમારવા માટે મુંબઈમાં જુદા જુદા અહસથોએ રૂ. ૬૦ ભરેલા તેમાં કુદીયાનાના રહીશ શેઠ કાનજીભાઈ ફકીરજી પંડેલે બીજા રૂ. ૮૦ ઉમેરી તે સમારી અપાવી છે.

પારડી કરબામાં ખાલપાવાડની ગકિયરણની જમીનમાં કુવો નહી હોવાથી ઉનાળામાં દોરોને પાણી પાવાની ધણીજ અડચણ પડતી હોવાથી વલસાડનાં જાણીતા વકીલ શેઠ નવરોજી બીખાજી પારડીવાળાએ રૂ. ૨૦૦ કુવા બંધવાના ફંડમાં આપવા હતા.

વીજલપોરના ઢેઝંઓ માટે મીઠાં પાણીનું કાંઈપણ સાધન ન હોવાથી મુંબઈનાં એક સખી ખાનુએ પોતાને છુપે નામે એક મોટો કુવો ખોદાવી બંધાવી આપ્યો છે.

ખાં સાં ફરામજી કાવશજી કંત્રાકટરે વડોદરા ખાતે ગયા જાનેવારીમાં ધણી થંડી પડતી હતી તેથી લગભગ બે હજાર આંધલા, લુલા ગરીબોને પોતાના બંગલા આગલ એકઠા કરી સધળાઓને એકેક ગરમ બહુસ તથા રોઝડ નાણાની બેટ આપી હતી.

ગોંડખવાળા શેઠ કાવશજી એદલજી દેશાઈએ નવસારીના દુબરાવાડમાં આગ લાગવાથી નાચારી માં આવી પડેલા ગરીબ દુબરાઓને કપડાં તથા અનાજની સારી મદદ આપી હતી. તેમજ નવસારી તરફ આવેલા એક ગામમાં નીકલેલી નવી લાઇબરેરીને એક કબાટ ભંટ આપી હતી.

સુરતમાં અનાજની મોઢવારી ચાલતી હોવાથી મુંબઈના એક પારસી બ્રહ્મચરે ૩૮૦ નો અનાજ ગરીબ પારસીઓમાં વહેંચ્યો હતો.

શેઠો માણેકજી ધનજીભાઈ અને ખેરામજી પેશતનજીએ બલસારના ગરીબ પારસીઓમાં લગભગ ૬૦ મણુ ચોખા, ૩૦ મણુ દાળ અને ૬૦ મણુ કંડ વેહેંચી આપ્યાં હતાં.

શેઠ જંગીર ખેરામજી દલાલના ફરજાંદોની નવબેન રોજ ૨૩મો માહ ૧ લાને દીને થઈ હતી તેની ખુશાલીમાં શેઠ જંગીરજી તથા એવણના ઘણીયાણી ખાઈ મેહરબાઈ તરફથી રોજ ૨૫ માને દીને આલખલેસખાગમાં લગભગ ચારસો ઉપર ગરીબ જરથોસ્તીઓને છાપેલી ચીઠીઓથી એ જન કરી બપોરના એક જ્યાદત ઘણી સરસ મેનેજમેંટથી આપી હતી. તે સાથે સઘળાઓને પાછાં વીઢાય થતી વખતે લગભગ ૩૦૦ ટાકા મજમલના, ૫૦ રેન્ન લાંગકલાથ, ૩૦૦ ઈન્નરો, ૧૦૦ રેન્ન ચેકના અને ૧૨૫ ટોપીઓ અને રૂપાં નાણું વેહેંચ્યું હતું.

એલાવવાળા શેઠો હોરમસજી, એદલજી તથા પેસતનજી રતનજી જેઓ નાંદોદ તથા રતલામ રાજ્યના આખકારી ઇન્નરદારો છે, તેઓના ૪ છોકરાઓનાં લગનો એલાવમાં ગયા મે મહીનામાં થયાં હતાં એની ખુશાલીમાં ઉપલા શેઠો તરફથી એલાવની અંગુમનને વાપરવા માટે જોખતાં મોટાં વાસણો ભેટ આપવા જણાવ્યું હતું.

શેઠ નાદીરશાહ દાદાભાઈએ મરહુમ જનરલ હેક્ટરની યાદમાં બંગાળ પંજબ રાઈફલ એસોસીએશનને એક રૂપાનું કપ ભેટ આપ્યું હતું.

પુના કેપની સરકારી અંગ્રેજી સ્કુલના માજી હેડ માસ્ટર શેઠ બમનજી સોરાબજી શેઠાની યાદ ગારી રાખવા સાર, તેમના બેટા શેઠ અરદેશરે એક ચેલેન્જ કપ, પુનાની જુનીયર ક્રીકેટ ટુરનામેંટ માં દર વરસે જે સ્કુલ સહિથી સરસ ઉતરે તેને ભેટ આપવા માટે ત્યાંની એથલેટીક એસોસીએશને ભેટ આપ્યું હતું.

[કરાંચીવાળા શેઠ એદલજી દીનશાહ સીં આઈ. ઈં એ કરાંચી ખાતે પારસી છોકરીઓ માટે એક શાળા સ્થાપવા વાસતે રૂપા પચીસ હજારની રકમ આપવાનો પોતાનો ઈરિદો જાહેર કીધો છે, એવી શરતે કે કરાંચીના પારસીઓ તેટલીજ રકમ પોતા વચે ઉભી કરી આપે.]

[અમદાવાદના જાણીતા શેહેરી ખાં બાં નવરોજજી પેસતનજી વકીલે ત્યાંની સીવીલ આ સપીટલમાં પોતે એક ડીસપેનસરી બંધાવી છે અને તે ડીસપેનસરી પાસે પારસી દરદીઓ ઉપર વહાડકાપ કરવા માટે અને સુવાવડ સાર એક જુદો ઝોરડો અને છોકરાઓ માટે એક નવો વારડ બંધવા માટે રૂ. ૧૫ હજાર આપવાની ઈચ્છા બતાવી છે જેથી તે બાબદ સત્તાવાળા સાથે હજુર પત્ર વહેવાર ચાલે છે.]

[નવસારીની શેઠ રશતમજી જમશેદજી એંગલો-વરનાકયુલર સ્કુલનું પોતાની માલેકીનું મકાન નહીં હોવાથી તે સર જમશેદજી જીજીભાઈવાળી છોકરા છોકરીઓની ગુજરાતી શાળાનાં મકાન માંજ ભાડું આપી બેસતી હતી. પછી ગુજરાતી ખાતાંવાળાઓનેજ છોકરાઓની વધતી જતી સંખ્યાના સમયે અડચણ આવવાથી શેઠ ર. જ. વાળી સ્કુલને આગલા આગસ્ટ માસમાંજ મલેસર ખાતેનાં શેઠ મનચેરજી ફરામજી તબોલીનાં મકાનમાં લઈ જવામાં આવી છે. એ સ્કુલ માટે લાયક મકાન પુરું પાડવાની અરજ કરવાથી નવસારીવાસી શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઈ મેહેતાએ એ સ્કુલને માટે પોતાનું એક આશરે રૂ. ૧૫ હજારની કીમતનું બાંધેલું કુશાદે મકાન આપી દેવા કબુલ્યું છે અને તેના સંબંધમાં એ સ્કુલના ટ્રસ્ટીઓ તથા શેઠ મેરવાનજી વચે પત્ર વહેવાર ચાલે છે. શેઠ મેરવાનજીને મેહેતા કલબ તરફથી એ કલબને એક મકાન પોતાને ખરચે બાંધી આપવા માટે ખાણું આપવામાં આવ્યું હતું.]

[શેઠ કાવશજી સોરાબજી ખાટલીવાળાએ અંદેરીમાં જરથોસ્તીઓના વપરાસ કાળે એક અગીયારી બાંધવા માટે વેસાવાના પોતાના બે બંગલાઓ આપવાની વીગત ગયા વરસના ઈનિતેખાબ માં જણાવવામાં આવી હતી તેને બદલે એ બે બંગલાઓ “ પારસી જનરલ આસ્પીટલ ફંડ ” ની કમીટી ને સપુરદ કરવાની ગોઠવણ હાલમાં કરવામાં આવી છે. તે માટે એવી શરત કરવામાં આવી છે કે વેસાવા

ખાતેના એ એ બંગલામાંના એકને તેમનાં માતાજી ‘ મરહુમ બાઈ બચુબાઈ સોરાબજી હોરમસજી ખાટલીવાલા પારસી કોનવેલેસન્ટ હોમ ’ નું નામ આપવું અને બીજા બંગલાને તેમના પીતાજી ‘ મરહુમ શેઠ સોરાબજી હોરમસજી ખાટલીવાલા પારસી કોનવેલેસન્ટ હોમ ’ નું નામ આપવું. પારસી જનરલ આસ્પીટલ ઉઘાડવામાં આવે સારે આ બંને બંગલાઓ ‘ કોનવેલેસન્ટ હોમ ’ તરીકે વપરાસમાં લેવામાં આવશે. આ ઉપરથી એવળુ શેઠ હસતક અગીયારી નહીં બંધાવવાથી શેઠ અરદેશર ભીખાજી પટેલ અને અનન્નુમન તરફથી હાલમાં એક અગીયારી અંદેરી ખાતે બાંધવામાં આવનાર છે.]

મુખર્મીના જરથોસ્તી અનન્નુમનનાં આતશબેહેરામ સાહેબની દશમાં વરસની સાલગ્રેહને દીને વંચાયલા રીપોરટ મુજબ ગયે વરસે એ પાક મકાનમાં મલેલી મદદ નીચે મુજબની હતી:-શેઠ દુરામજી માણેકજી દુમશીઆએ રૂ. ૪૦૦૦ આપીઆ છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડના ચાલુ ખરચ ખાતાનાં સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે એવળુની હમયાતી સુધી એવળુનાં ખાતામાં જમે કરવું અને એવળુની કળ અને સારે એવળુનાં મરળુનાં દીવસે દરેક મહીનાના રોજગારને દીને અફરગાન, બાજ, તથા દર વરસનાં બાર મહીનાનાં બાર જશનોને દીને અફરગાન, પાજ તથા દર વરસનાં છ ગમબાર તેમાંથી દરેક ગલમબારનો એક એક દીવસ ગલમબારનું અફરગાન બાજ તથા દર વરસ દહાડાની બાજને દીને અફરગાન, બાજ, ફરોખશી, સતુમ, ઇજશની તથા સીઆવ સાથની કીયા તથા દર મુકતાદના દીવસો ઉપર અફરગાન બાજની કીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું.-બાઈ નવાજબાઈ શાપુરજી ઓલપાડવાલાએ રૂ. ૨૪૦૦ આપ્યા છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડના ચાલુ ખરચ ખાતાના સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તેમાંથી અરધું વીઆજ એવળુના ખાવંદ મરહુમ શેઠ શાપુરજીનાં મરળુના દીવસે દર મહીનાના રોજગારને દહાડે અફરગાન બાજ તથા દર વરસની બાજને દહાડે બાજની કીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું તથા બીજું અરધું વીઆજ એવળુની હમયાતી સુધી એવળુના જનમ દીવસને દહાડે શુખડની માચી એક ચહડાવવા, તથા ઇજશની એ તથા વંદીદાદ એ કરાવવા અને એવળુની હમયાતી બાદ એવળુનાં મરળુ દીવસે દર મહીનાનાં રોજગારને દીને અફરગાન બાજ તથા દર વરસની બાજને દીને બાજની કીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું.-શેઠ દાદાભાઈ બેજનજી પાલખીવાલાએ પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ બેજનજી તથા માતાજી મરહુમ બાઈ આવાંબાઈના પુત્રને સાર રૂ. ૧૭૦૦ આપીઆ છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડનાં ચાલુ ખરચના સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે એવળુના બાવા તથા માતાજીની દર વરસની બાજને દીને બાજની કીયાઓ કરાવવામાં તથા માચી ચહડાવવામાં તથા દર વરસ મુકતાદમાં એવળુને ત્યાંનાં કલશીઆ અનન્નુમનનાં મુકતાદમાં મંડાવવા માટે વાપડવું-શેઠ દીનશાજી બાપુજી પોસ્ટવાલાએ પોતાનાં ધણીઆણી મરહુમ બાઈ જ્ઞાઈજીનાં પુત્રને સાર રૂ. ૧૧૦૦ આપીઆ છે જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડનાં ચાલુ ખરચ ખાતાના સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ બાઈ જ્ઞાઈજીનાં દર મહીનાનાં રોજગારને દહાડે અફરગાન બાજની કીયા કરાવવામાં તથા દર વરસ દહાડાની બાજને દીને બાજની કીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું.-બાઈ આવાંબાઈ તે શેઠ માણેકજી દોરાબજી દીવેયાનાં વીધવાએ પોતાના ખાવંદ મરહુમ શેઠ માણેકજીનાં પુત્રને સાર રૂ. ૮૦૦ આપીઆ છે, જે આગલા આપેલા રૂ. ૫૦૦ નાં એવળુનાં ખાતામાં જમે કરવા, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડનાં ચાલુ ખરચ ખાતાના સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ શેઠ માણેકજીની આગલ જણાવેલી કીયાઓ ઉપરાંત દર મહીનાનાં રોજગારને દહાડે અફરગાન બાજની કીયા કરાવવામાં વાપડવું.-બાઈ ભીખાઈજી તે શેઠ બમનજી સોરાબજી ખાટલીવાલાનાં વીધવાએ પોતાના ખાવંદ મરહુમ શેઠ બમનજીનાં પુત્રને સાર રૂ. ૭૦૦ આપ્યા છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડના ચાલુ ખરચ ખાતાનાં સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ શેઠ બમનજીના દર વરસ દહાડાની બાજને દહાડે બાજની કીયાઓ કરાવવામાં તથા માચી એક ચહડાવવામાં વાપડવું.-બાઈ ડોસીબાઈ તે શેઠ અરદેશર અરશેદજી દારવાલાનાં વીધવાએ પોતાના ખાવંદ મરહુમ શેઠ અરદેશરજીનાં પુત્રને સાર રૂ. ૭૦૦ આપ્યા છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડના ચાલુ ખરચ ખાતાનાં સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ શેઠ અરદેશરજીની દર વરસ દહાડાની બાજને દહાડે બાજની કીયાઓ કરાવવામાં તથા માચી એક ચહડાવવામાં વાપડવું.-બાઈ નવાજબાઈ તે શેઠ હોરમજી પેસતનજી અરજનનીનાં વીધવાએ પોતાની દીકરી મરહુમ બાઈ કુંવરબાઈનાં પુત્રને સાર રૂ. ૫૦૦ આપ્યા છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફંડનાં ચાલુ ખરચના સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ બાઈ કુંવરબાઈની દર વરસની બાજને દહાડે બાજની કીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું-બાઈ ભીખાઈજી તે શેઠ બાપુજી રતનજી લીયુવાલાનાં વીધવાએ પોતાના ખાવંદ મરહુમ શેઠ બાપુજી રતનજી લીયુવાલાનાં પુત્રને સાર રૂ. ૫૦૦ આપ્યા છે, જેનાં વીઆ

જમાંથી આએ ફાંડનાં ચાલુ ખરચનાં સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે આતશબેહેરામ સાહેબમાં એક જથ્થાકનો ચેરાગ કરાવવામાં વાપડવું. -શેઠ રસતમજી ફરામજી વડીલનાએ પોતાનાં માશી અને સાસુ મરહુમ બાઈ પીરોજબાઈ તે મરહુમ શેઠ દાદાભાઈ ફરામજી વડીલના ધણીઆણીનાં પુતને સાર ૩. ૫૦૦ આપીઆ છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફાંડનાં ચાલુ ખરચનાં સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ બાઈ પીરોજબાઈની દર વરસની બાજને દહાડે બાજની કીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું. -શેઠ રસતમજી ફરામજી વડીલનાએ પોતાનાં માતાજી મરહુમ બાઈ આવાંબાઈ તે મરહુમ શેઠ ફરામજી મનચેરજી નવાનાં ધણીઆણીનાં પુતને સાર ૩. ૫૦૦ આપયા છે, જેનું વીઆજ ઉપજે તેમાંથી આએ ફાંડનાં ચાલુ ખરચનાં સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ બાઈ આવાંબાઈની દર વરસની બાજને દહાડે બાજની કીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું. -શેઠ રસતમજી ફરામજી વડીલનાં એ પોતાનાં ધણીઆણી મરહુમ બાઈ ધનબાઈજી તે મરહુમ શેઠ દાદાભાઈ ફરામજી વડીલની છોકરીનાં પુતને સાર ૫૦૦ આપયા છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફાંડનાં ચાલુ ખરચનાં સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ બાઈ ધનબાઈજીની દર વરસની બાજને દહાડે બાજની કીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું. -બાઈ ડોશીબાઈ તે મરહુમ શેઠ અરદેશર દોરાબજી બંગાલીનાં વીધવાએ પોતાના આવદ મરહુમ શેઠ અરદેશરનાં પુતને સાર મરનારની પુજામાંથી ૩. ૫૦૦ આપયા છે, જેના વીઆજમાંથી આએ ફાંડનાં ચાલુ ખરચનાં સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ શેઠ અરદેશરની દર વરસની બાજને દહાડે બાજની કીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું. -શેઠ જંગીરજી સોરાબજી પંથકીએ પોતાનાં દુધ મરહુમ બાઈ જરબાઈ તે મરહુમ શેઠ રસતમજી સોરાબજી કિનવાળાના વીધવાના પુતને સાર ૩. ૫૦૦ આપયા છે, જેનું વીઆજ આતશબેહેરામ સાહેબનાં નીભાવ ફાંડમાં વાપડવું. -શેઠ ડોસાભાઈ બેજનજી મોતીવાલાએ પોતાનાં ધણીઆણી મરહુમ બાઈ માણેકબાઈનાં પુતને સાર ૩. ૫૦૧ આપયા છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફાંડનાં ચાલુ ખરચનાં સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ બાઈ માણેકબાઈની દર વરસની બાજને દહાડે બાજની કીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું. -મરહુમ શેઠ પેસતનજી ખરશેદજી દારબાનાવાલાનાં પુતને સાર ૩. ૫૦૦ આપયા છે, જેનાં વીઆજમાંથી આએ ફાંડનાં ચાલુ ખરચનાં સેંકડે ટકા ૧૫ લેખે બાદ કરી બાકી રહે તે મરહુમ શેઠ પેસતનજીની દર વરસ દહાડાની બાજને દીને બાજની કીયાઓ કરાવવામાં વાપડવું. ઉપલી ૩. ૧૫૯૦૧ ની રકમો ઉપરાંત નીચે લખેલી બીજી રકમો પણ એ મુદત દરમ્યાન મલી હતી :-શેઠ ટેમુલજી જમશેદજી દસ્તુર દારાબ પાલનનાએ આદલપેનટ કરાવવા માટે ૩. ૫૦૦, શેઠ સોરાબજી બેરામજી ભાભાએ વરસ દહાડાની કાફી ખરીદ કરવા માટે ૩. ૪૦૦, બાઈ ભીખાઈજી તે બમનજી સોરાબજી બાટલીવાલાનાં વીધવા ૩. ૩૦૨, શેઠ દાદાભાઈ નશરવાનજી કંત્રાકટરની પુજામાંથી ૩. ૧૦૧, શેઠ જમશેદજી ભીખાજી પંથકી ૩. ૧૦૧, શેઠ જમશેદજી ભીખાજી પંથકીએ સને ૧૨૭૬ નાં સાલનાં લગાજમના ૩. ૧૦૦, શેઠ બેજનજી રતનજી કેટવાલ ૩. ૧૦૦, બાઈ વીરબાઈજી પેસતનજી શેડનાનાં વીલના એકઝીક્યુટર શેઠ ફરામજી પેસતનજી મેહેતાએ ૩. ૨૦૦૦ નાં વીઆજના ૩. ૬૮-૨-૧૦ આપયા છે કે એમાંથી મરનારની વરસ દહાડાની બાજ ૧ તથા વરસ દહાડાનો જથ્થાકનો ચેરાગ ૧ તથા માચીઓ ૩ ચલણવા માટે વાપડવું, બાઈ કુવરબાઈ તે શેઠ દાદાભાઈ નશરવાનજી કંત્રાકટરનાં વીધવા ૩. ૫૧, શેઠ ફરામજી દાદાભાઈ આલપાઈવાલા ૩. ૫૧, શેઠ એદલજી નશરવાનજી આંતીઆ ૩. ૩૦, શેઠ જમશેદજી કાવસજી દસ્તુર ૩. ૨૫, શેઠ ટેમુલજી જમશેદજી દસ્તુર દારાબપાલનનાં ૩. ૨૫, બાઈ જરબાઈ શાપુરજી દાબુ ૩. ૨૫, મરહુમ શેઠ રસતમજી જવાજી પોચબાનેવાલાનાં વીધવા તથા છોકરાઓ ૩. ૨૫, શેઠ એદલજી નવરોજજી દેશાઈ ૩. ૨૫, ડાં શોરાબ ખરશેદજી નરીમાન ૩. ૨૫, એ શીવાય ૩. ૨૫ થી ઓછી રકમના બરચલા વીગેરે ૩. ૧૬૯-૧૨-૦, ધરમની પેટીમાંથી બાર માસના મલયા ૩. ૫૧૯-૪-૬, શેઠ દાદાભાઈ નશરવાનજી કંત્રાકટર હોલમાં ભાજણો કરવા માટે રજાઓ આપવામાં આવે છે તેની રીના મલયા ૩. ૩૯, ઉપલી વીગતે જુમલે ૩. ૧૮૫૮૨-૩-૪ આએ સાલમાં વસુલ થયા છે. એ મધેથી જુદા જુદા ધણીઓએ ખાતાં પડાવી અનામત રાખવા માટે આપેલા ૩. ૧૫૯૦૧ તથા આગલા વરસોમાં અનામત રાખવા માટેનાં મલેલા ૩. ૯૫૩૦૦ મલી આજ તુલીક ૩. ૧૧૧૨૦૧ થયા છે. એ આતશબેહેરામ સાહેબને પરથવામાં આવયા સારથી બંદગીવાલા હોલમાં રેશમી “ચંદરવા” ટાંગવામાં આવયા હતા તે ખરાબ થઈ જવાથી શેઠ અરદેશર શાપુરજી નારીયવાળાએ કેટલોક ખરચ કરીને તે નવા કરાવી આપ્યા હતા, શેઠ કાવસજી ખરશેદજી કંત્રાકટરે દર સાલ માફક આએ વરસે

ખી મકાનનાં ચોકસ ભાગની મરામત રંગ વીજેરે પોતાને ખરચે કરાવી આપ્યું હતું અને શેડ હો રમજી અરદેશર દુઆંશ ફહારીસટ આતશબેહરામ સાહેબની સાલગરેહને દીને પોતાને ખરચે આખે પાક મકાનને ફુલથી સજુગારે છે.

ક્રીમેશનોના ઈંગલીશ કોનસ્ટ્રીટયુશનની લોડજ ઇસ્ટરન સ્ટારનો વારસીક મેળાવડો તા. ૨૧ મી જાનેવારીને દીને થયો હતો સારે એ લોડજના ચેરીટી ફંડમાં શેડ પીરોશાહ ખમનજી જીજીભાઈ એ રૂ. ૧૦૦૦, શેડ ફરામજી ખમનજી જીજીભાઈએ રૂ. ૧૦૦૦ અને શેડ મનચેરજી દાદાભાઈ દાદી શેડે રૂ. ૧૦૦૦ મતી રૂ. ૩૦૦૦ ભરયા હતા.

ક્રીમેશનોની સ્કોટીશ લોડજ આરટન જે લાનોલીમાં છે તેનો વારસીક મેળાવડો તા. ૧૨ મી ફેબ્રુઆરીએ થયો હતો સારે એ લોડજના ખીલડીંગ ફંડમાં શેડ દારાશાહ પેસાનજી એડનવાલાએ રૂ. ૧૫૧, શેડ મેરવાનજી ફરામજી કોકે રૂ. ૫૧, શેડ નાદીરશાહ નં પુનેગરે રૂ. ૫૧, અને ખીજન પરચુટન રૂ. ૫૨ મતી રૂ. ૩૦૫ ભરાયા હતા.

મટુંગા ખાતેના એકવરજી લેપર અસાઈલમમાં શેડ જમશેદજી અરદેશર વાહાડયાએ રૂ. ૧૦૦, શેડ એનં એસં ફરામજી મધરાસવાલા રૂ. ૩૭, મરહુમ બાઈ ખરશેદબાઈ શાપુરજી જીવાજીની યાદમાં રૂ. ૫૦, અને ખીજન કેટલાક સખી શેડોએ પાણુ નાણાંની મદદ કરવા ઉપરાંત શેડ ફરદુનજી ફરામજી કરાકાએ રૂ. ૨૫ ધાલવી તથા શેડ કાવશજી ખરશેદજીએ રૂ. ૮૫ વાર કલીકા અને મીકાઈ બેટ આપી હતી.

વસઈ ખાતે સ્થાપવામાં આવેલા રંગતપીત આશ્રમમાં શેડો નવરોજી પેસતનજી વઝીલની કંપની તરફથી રૂ. ૫૧, અને એક જરચોસ્તી તરફથી રૂ. ૧૦ આપવામાં આવ્યા હતા.

પારસી જનરલ આસ્પીટલ ફંડમાં ભરાયલા ગયા વરસના ધનતેખાખમાં છપાયલા કુલે રૂ. ૬૫૨૦૦૦ પછી આ વરસમાં બધા મતી કુલે રૂ. ૮૭૪૪૫૬-૧૩ ભરાયા હતા, તેમાં ડક્ટર ટેમુજી બીં નરીમાન અને શેડ દીનશાહ શોરાખજી મોદી તે મરહુમ બાઈ પીરોજબાઈ વહાડીયાની ઇસ્ટેટના એકઝીક્યુતરોએ રૂ. ૫૦૦૦૦, બાઈ જરબાઈ તે મરહુમ શેડ રસ્તમજી શોરાખજી ઉનવાલાના વીધવાનાં ઇસ્ટેટના એકઝીક્યુતરોએ રૂ. ૩૫૦૦૦, ડક્ટર જમશેદજી નશરવાનજી બહાદુરજીએ પોતાના મરહુમ માતાજી બાઈ માલુકબાઈની પુણુ માટે એક વોરડબાંધવા સાર રૂ. ૨૫૦૦૦, શેડ એચ. એ. વાડીયા (રાજકોટ) રૂ. ૧૫૦૦૦, એરવડ શોરાખજી એદલજી મીકાઈવાલા રૂ. ૧૫૦૦૦, બાઈ જરબાઈ ફરામજી કામાએ મરહુમ ડક્ટર રસ્તમજી એન. ખોરીનાં પુણુ માટે રૂ. ૧૫૦૦૦, શેડ દાદાભાઈ મેરવાનજી જીજીભાઈએ પોતાના મરહુમ પીતાજી શેડ મેરવાનજીનાં પુણુ માટે એક દવાખાનું કાહડવા સાર એક ચોકસ ફંડના તસ્તી તરીકે રૂ. ૧૦૦૦૦, શેડ ધનજીભાઈ ખમનજીએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી તથા પીતાજીનાં પુણુ માટે એ ખીજનાં સાર રૂ. ૧૦૦૦૦, શેડ જાંહગીર બેહરામજી દલાલ રૂ. ૧૦૦૦૦, બાઈ માલુકબાઈ જાંહગીર બ. વાહા રૂ. ૧૦૦૦૦, શેડ હોરમજી કાવશજી દીનશાહ એડનવાલા રૂ. ૬૦૦૦, બાઈ હમા બાઈ ફરામજી પીટીટ રૂ. ૫૦૦૦, મરહુમ શેડ બેહરામજી જીજીભાઈ સી. એસ. બાઈ. નાં તસ્ત સેટલમેન્ટમાંથી તેના સરનશીન શેડ રસ્તમજી એ. જીજીભાઈ તરફથી રૂ. ૫૦૦૦, ડાં બરબેરજી બેહરામજી ભાવનગરવાલાએ પોતાના મરહુમ બેટા શેડ નશરવાનજીનાં ઉંમણામાં ભરેલા રૂ. ૫૦૦૦, બાઈ આવાબાઈ હોરમજી ચીચગરે પોતાના ધણી શેડ હોરમજીનાં પુણુ માટે એક ખીજનાં સાર રૂ. ૫૦૦૦, શેડ દોરાખજી જમશેદજી તાતા રૂ. ૫૦૦૦, બાઈ ગુલબાઈ ખમનજી પીટીટ પોતાના મરહુમ બપાવા શેડ બેહરામજી જીજીભાઈ સી. એસ. બાઈ. નાં પુણુ માટે એક ખીજનાં સાર રૂ. ૫૦૦૦, શેડ ફરામજી હોરમજી શેડના રૂ. ૫૦૦૦, ડક્ટરે એરચશાહ તથા મેરવાનજી જમશેદજી હકીમે પોતાના મરહુમ પીતાજીના પુણુ માટે એક ખીજના સાર રૂ. ૫૦૦૦, શેડ સોરાખજી ફરામજી મદરાસવાળાએ પોતાના ધણીયાણીનાં પુણુ માટે એક ખીજના સાર ૫૦૦૦, શેડ નશરવાનજી શોરાખજી ફ. મદરાસવાળાએ પોતાના ધણીયાણીનાં પુણુ માટે એક ખીજનાં સાર રૂ. ૫૦૦૦, શેડ પેશતનજી એન. કાપડીયા રૂ. ૫૦૦૦, શેડ હોરમજી કાવશજી બેદવારે પોતાના મરહુમ પીતાજીના પુણુ માટે એક ખીજનાં સાર રૂ. ૫૦૦૦, શેડો રસ્તમજી તથા કાવશ એસ. પાંડિવાલાએ એક ખીજનાં માટે રૂ. ૫૦૦૦, ખાન સાહેબ પાલનજી પેશતનજી રાગીના રૂ. ૫૦૦૦, શેડો અરદેશર તથા દારાશાહ ખમનજી દુઆશે પોતાના બાવા શેડ ખમનજીના પુણુ માટે રૂ. ૫૦૦૦, શેડ બેજનજી અરદેશર કામદીને રૂ. ૫૦૦૦, મરહુમ શેડ બીખાજી કાવશજી મામાનાં વીલ પ્રમાણે ચોકસ સરતે આપ્યા રૂ. ૪૫૦૦,

સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બેરોનેટ રૂ. ૩૦૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ ખંબાલા ફેમીલી હોટેલને લગતું સમારકામ કરવા માટે આપ્યા રૂ. ૨૦૦૦, શેઠ અરદેશર શાપુરજી નારીએલવાલાએ પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ બાંહગીરનાં પુણ્ય માટે રૂ. ૧૨૦૦, એક જરથોસ્તી રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ શુનાબાઈ રતનજી દાં તાતા રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠો દીનશાજી અને ફરામજી ખાંનનાં છોકરાઓ રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ શીરીનબાઈ નશરવાનજી દાદીશેઠ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ નવરોજી માણેકજી વાડીયા સી. આઈ. ઈ. રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ બાનુબાઈ ફરામજી કોમાંસરીએટવાલાએ મરહુમ શેઠ ફરામજી હોં દે મીસરીએટવાલાનાં પુણ્ય માટે રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ વીલરબાઈ તે મરહુમ શેઠ શોરાબજી કાવશજીનાં વી ધવાનાં ઉમણામાં ભરાયલા તેમના એકઝીક્યુટર શેઠ નશરવાનજી મા. તાતાં તરફથી રૂ. ૧૦૦૦, સર જમશેદજી જીજીભાઈ બેરોનેટ રૂ. ૧૦૦૦, એક પારસી બાનુ (લેડી પીટીટ મારફતે) રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ રસ્તમ કે. આર. કામા રૂ. ૧૦૦૦, મેશરસ શ્રીતસ જેરાલ્ડ બ્રધરસે સરકસ કીધા તેના ખર્ચ બાદ જતે અરધી આવકના રૂ. ૫૦૦, શેઠ ફરામજી હોરમજી ન વકીલ રૂ. ૫૦૦, શેઠ રતનજી મા. રત નાગર રૂ. ૫૦૦, શેઠો એચ. એમ. મેહતાની કંપની રૂ. ૫૦૦, એક જરથોસ્તી રૂ. ૫૦૦, શેઠ જમ શેદજી અરદેશર વાડીયાએ પોતાની બેટી બાઈ જરબાઈનાં લગનની ખુશાલીમાં રૂ. ૫૦૦, શેઠો કુંવ રજી તથા બેહરામજી એદલજી ઉમરીગર રૂ. ૫૦૦, શેઠ ફરદુનજી બમનજી જીજીભાઈ રૂ. ૫૦૦, શેઠ કાવશજી બેજનજી શેઠના રૂ. ૫૦૦, શેઠ હોરમજી બમનજી જીજીભાઈ રૂ. ૫૦૦, જે તરફથી વહાલા પીતાજીની યાદમાં રૂ. ૫૦૦, બાં બાં મનચેરજી કાવશજી મરજબાન, સી. આઈ. ઈ. રૂ. ૫૦૦, શેઠ દાદાભાઈ બેહરામજી (લનડન) રૂ. ૫૦૦, બાઈ બચુબાઈ જમશેદજી ખરશેદજી હારડાએ પોતા ના મરહુમ મુરબીજી શેઠ જમશેદજી ખ. હારદાના પુણ્ય માટે રૂ. ૫૦૦, મરહુમ ઘણી ઘણીયાણીનાં પુણ્યને માટે રૂ. ૫૦૦, બાઈ હમાબાઈ ફરામજી આર. કામા રૂ. ૫૦૦, બાઈ જનકજી બમનજી જશાવા લા રૂ. ૫૦૦ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૧૨૨૩૬-૧૩-૦ મલી આ વરસે રૂ. ૩૨૨૪૫૬-૧૩-૦ ભરાયા હતા. વલી મેશરસ શ્રીતસ જેરાલ્ડ બ્રધરસે સરકસ કરી અને પારસી વીકટો રીયા નાટક કંપનીએ કમળુગનો ખેલ કરી તેની ઉપજના પૈસા એ ફંડમાં આપ્યા હતા. તેમજ તાં ૨૪ મી સપ્તેમબરે ટાઉન હોલમાં બોમ્બે પીએરોટશ તરફથી ખેલ કરી તેની અરધી આવક એ હોસ્પીટ લનાં ફંડમાં આપવામાં આવશે. એ ઉપરાંત રૂ. ૧૭૫૦૦૦ ની બાદશાહી સખાવત મરહુમ શેઠ હોર મજી ફરામજી વોરડન ફંડના ત્રસ્ટી સાહેબો તરફથી મલવાની આશા રાખવામાં આવે છે કે જેનું પ રીજીઅમ હાઈ કોર્ટમાં મીં જરતીશ દાવર આપનાર છે. તે સાથે એ ફંડ લગભગ રૂ. ૧૨ લાખ જેટ લું થાય એવી વકી રાખવામાં આવે છે. એ હોસ્પીટાલ માટે બોજામાં બોજા રૂપ્યા પંદર લાખની જરૂર છે.

ડાક્ટર માસીનાની લોકપ્રીય હોસ્પીટાલ માટે એક જનથુકનું અને લાયક મકાન બાંધવા માટે આ વરસે ઉભાં કીધેલાં ડાં માસીના આસપીટલ બીલ્ડીંગ ફંડમાં કુલે રૂ. ૧૫૭૧૮૩)11 ભરાયા હતા, તેમાં સર જમશેદજી જીજીભાઈ બેરોનેટ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ અરદેશર નશરવાનજી મોદી રૂ. ૫૦૦૦, પોતાની કોમનુ' લલુ' ઈચિજનાર રૂ. ૫૦૦૦, મરહુમ પીતાજી શેઠ જીવનજી તથા માતાજી બાઈ વીરબાઈજીની યાદમાં દીકરા શેઠ નાનાભાઈ જીવનજી કંત્રાકટરે રૂ. ૫૦૦૦, શેઠો ત લાટીની કંપની રૂ. ૩૧૦૦, મરહુમ બાઈ ડોશીબાઈ દોરાબજી એડનવાળાના પુત્ર માટે શેઠ દોરાબજી દીનશા એડનવાળાએ રૂ. ૩૦૦૦, મરહુમ શેઠ જમશેદજી સોરાબજી હકીમની યાદમાં તેમના છોકરા ડાં એરચશાહે રૂ. ૨૦૦૦, ખેતવાડીના એક જરથોસ્તી ગ્રહસ્થે રૂ. ૧૩૧૫૦, બાઈ હીરાંબાઈ જ મશેદજી પીટીટ પોતાના બેહેસતનશીન પીતાજી પહેલા સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બેરોનેટની યાદમાં રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ બચુબાઈ મેરવાનજી સોરાબજીએ પોતાના બેહેસતનશીન માતાજી લેડી સાકરબાઈ દીનશાહજી પીટીટની યાદમાં રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ દાદી માણેકજી લીમજી શેઠનાં ધર મખાતાંના ત્રસ્ટી બાઈ હીરાંબાઈ રસતમજી નશરવાનજી વાહડીઆએ રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ બાઈ દી નબાઈ તે બેહેસતનશીન શેઠ એદલજી ફરામજી આલબલેસનાં છોકરી તે મરહુમ શેઠ ફરામજી ભાઈ સાહેબનાં ઘણીઆણીના પુત્ર માટે મરહુમ શેઠ એદલજી ફરામજી આલબલેસના છોકરાઓએ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ જલભાઈ અરદેશર શેઠ રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ રતનજી દોરાબજી એડનવાળાની યાદ માં મરહુમનાં વીધવા બાઈ કુંવરબાઈએ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ હોરમજી બમનજી જીજીભાઈ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ફરામજી બમનજી જીજીભાઈ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ફરદુનજી બમનજી જીજીભાઈ રૂ. ૧૦૦૦, મરહુ મ બાઈ ધનમાઈજી માણેકજી આલબલેસનાં પુત્રને માટે પીતા શેઠ ખરશેદજી વાજાગાંધીએ રૂ. ૧૦૦૦, એક જરથોસ્તી રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ બાઈ નવાજબાઈ તથા મરહુમ શેઠ એદલજી હીરજી

ભાઈ વારડનની યાદમાં શેઠ સોરાખજી એદલજી વારડને રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ કાવસજી દાદાભાઈ દુબાશે રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ અરદેશર શાપુરજી નાલીયેરવાળા રૂ. ૧૦૦૦, એક રશીક તથા તેમનાં ધણીઆણી રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ દીકરા શેઠ જમશેદજીની યાદમાં શેઠ યમનજી એદલજી કાશીનાથે રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ માતાજી બાઈ આવાબાઈ ખરશેદજી લાલકાકાની યાદમાં બેટા શેઠો કેખશર તથા કાવસાએ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ દીનશા પેસતનજી બાંકા રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ પીતાજી શેઠ સોરાખજી નવરોજજી કુ પરની યાદમાં તેમના છોકરાઓ શેઠો ધનજીશા અને ખરજીરજીએ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ નવરોજજી હોર મસજી રૂ. ૧૦૦૦, એક જરથોસ્તી તખીખ રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ પીતાજી શેઠ યમનજી ખરશેદજી દુ બાશની યાદમાં તેમના બેટાઓ શેઠો અરદેશર તથા દારખશાએ રૂ. ૧૦૦૦, એક જરથોસ્તી સોલી સીટર રૂ. ૧૦૦૦, શેઠો મેરવાનજી નવરોજજી ગોભાઈની કું ૦ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ખરશેદજી કાવસજી કરંજીયા રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ પેસતનજી ફરામજી તલાટી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી બેસા નીઆ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ જહાંગીર બેહેરામજી દલાલ રૂ. ૧૦૦૦, ખાં ખાં હોરમસજી માણેકજી ભીમરડીવાળા તથા શેઠ દોરાખજી ડોસાભાઈ ભીમરડીવાળાની કું ૦ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ કાવસજી બે જનજી શેઠના અને ધણીયાણી રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ પીતાજી શેઠ બેહેરામજી ફરામજી મધરાસવાળા ના પુત્ર માટે તેમના બેટા શેઠ જહાંગીર રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ પાલનજી એદલજી પદમખર રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ રતનજી સોરાખજી તલાટી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ નશરવાનજી સોરાખજી તલાટી રૂ. ૧૦૦૦, ડાં ખરજીરજી હોરમસજી દાંત્રા રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ હોરમસજી જહાંગીર દાદીશેઠનાં કુટુંબે રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ નશરવાનજી મેરવાનજી પટેલ અને ધણીઆણી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ દીનશાહ જીવાજી જસુભાઈ અને ધણીયાણી રૂ. ૧૫૦૦, બાઈ આવાંબાઈ કાવસજી પી ટીટ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ માણેકજી કાવસજી પીટીટ રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ ભીખાઈજી તે આં ખાં ખાં દારાશાહ રતનજી ચીચગરનાં ધણીઆણી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠો કુંવરજી અને બેહેરામજી ઉમરીગરની કું પની રૂ. ૧૦૦૦, Sympathy રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ પીતાજી શેઠ ડોસાભાઈ પેસતનજી કરાણીનાં પુત્ર માટે તેમના બેટા શેઠ દીનશાહે રૂ. ૫૦૦ તથા મરહુમ બાઈ આંબાઈ કાવસજી દારવાળાનાં પુત્ર માટે તેમના પીતા શેઠ દીનશાહ ડોસાભાઈ કરાણીએ રૂ. ૫૦૦ મળી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ હોરમસજી નશરવાનજી વકીલ અને ધણીયાણી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ રસતમ ખં ૩૦ કામા રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શે ઠ રતનજી યમનજી દુબાશની યાદમાં રૂ. ૧૦૦૦, પોતાના મરહુમ પીતાની યાદમાં એક જરથોસ્તી તખીખ રૂ. ૧૦૦૦, એક મરહુમ શેઠ પોતાની હમયાતી દરમયાન છેલ્લી માંદગી વખતે એવું ધ્યયજતા હતા કે ડાં માસીનાની આસપીટલ જેવી એક આસપીટલ પારસી કામ માટે મોજુદ હોય-તે મરહુ મના એક તખીખ મીત્રે રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ રતનબાઈ ખરશેદજી તારાચંદ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ પેસતન જી નશરવાનજી પાવરી રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ કેખશર હોરમસજી આલપાઈવાળાના પુત્ર મા ટે મરહુમનાં બેટી બાઈ શીરીનબાઈ જહાંગીર સપેનસરે રૂ. ૫૦૦ તથા મરહુમ ડાં ખરજીરજી અરદેશર સપેનસરના પુત્ર માટે મરહુમના બેટા ડાં જહાંગીરે રૂ. ૫૦૦ મળી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ કેખશર અરદેશર મોદીએ પોતાના મરહુમ મમાવાજી શેઠ કાવસજી બેજનજી કરાણીનાં પુત્ર માટે રૂ. ૨૦૦૦ તથા પોતાનાં મરહુમ મમાઈજી બાઈ આવાંબાઈનાં પુત્ર માટે રૂ. ૧૫૦૦ તથા પોતાના મર હુમ માતાજી બાઈ જીવનાઈનાં પુત્ર માટે રૂ. ૧૫૦૦ મળી રૂ. ૫૦૦૦, બાઈ ધનમાય તે શેઠ અર દેશર નશરવાનજી મોદીનાં દીકરીએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી બાઈ જીવનાઈનાં પુત્ર માટે રૂ. ૨૦૦૦ તથા પોતાનાં મરહુમ બેન બાઈ આંબાઈનાં પુત્ર માટે રૂ. ૨૦૦૦ મળી રૂ. ૪૦૦૦, બાઈ દીનબાઈ જહાંગીર જામાસપજી બોગાએ પોતાના મરહુમ બેટી બાઈ જરખાઈનાં પુત્ર માટે રૂ. ૫૦૦ તથા મ રહુમ શેઠ જહાંગીર જામાસપજી બોગાનાં પુત્રને માટે રૂ. ૫૦૦ મળી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ નશરવા નજી જહાંગીર બોગા રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ જમશેદજી ભીખાજી પંચકી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ખરશેદજી સો રાખજી વાછગાંધી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ફરામજી કાવસજી બેનેટ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ સોરાખજી યમનજી મોદીએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી બાઈ કુંવરબાઈની યાદમાં રૂ. ૧૦૦૦, અમરદાદસાલને દીવસે શેઠ ખુરશેદજી મેરવાનજી બાલીવાળાવાલી વીકટોરીયા નાટક મંડળીએ ભજી બતાવેલા ખેલની આવક રૂ. ૧૯૪૯-૮-૦ તથા શેઠ ખુરશેદજીની પોતાની તરફથી રૂ. ૧૫૧ મળી રૂ. ૨૧૦૦, મરહુમ માએજી બાઈ પીરોજબાઈ જમશેદજીનાં પુત્ર માટે મરહુમનાં બેટી ગવેજર લેડી જરખાઈએ રૂ. ૧૦૦૦, A Sympathiser રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ રતનબાઈ એદલજી બામજી રૂ. ૧૦૦૦, શેઠો જીવનજી જામાસપજીની કંપની રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ જામાસપજી રતનજી મીસ્ત્રી રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ આવાંબાઈ ફ રામજી જમશેદજી કઠોક રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ કુંવરબાઈ કેખશરે આલપાઈવાળાએ પોતાના મરહુમ

આવાજી શેઠ કેમુશરોની યાદમાં રૂ. ૧૦૦૦ તથા મરહુમ બાલોજી દીકરા ફરામશેજી શ્યાવક્ષા દાવરની યાદમાં રૂ. ૨૫૦ મળી રૂ. ૧૨૫૦, સર જહાંગીર કાવસજી જહાંગીર નાઈટ રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ સાહેબ આવાબાઈ ફરામજી પીટીટ રૂ. ૫૦૦૦, મરહુમ શેઠ અરજોરજી કાવસજી લાહનાં પુત્ર માટે મરહુમના વીધવા બાઈ મેહેરબાઈએ રૂ. ૨૦૦૦, શેઠ નવરોજજી બાલોજી વહાડયા સીંઝ આઈઠ ઈંઠ રૂ. ૧૦૦૦, ડક્ટર માસીનાનું તથા તેમની આસપીટલનું ભલું ધન્યજનાર જરથોસ્તી રૂ. ૧૦૦૧, પોતાનાં માતાપીતા તથા ધણીઆણીનાં પુત્ર માટે એક જરથોસ્તી રૂ. ૧૦૦૦, ડક્ટર શાવકશા સોરામજી બાટલીવાળા રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ બાઈ જીવનબાઈ જમનજી કરંજીઆના પુત્ર માટે મરહુમના ત્રસ્ટીઓએ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠા શેહેરીઆરજી દાદાબાઈ કરંજીઆની કંપની રૂ. ૫૦૧, ખરાં પરમારથી કામને પીછાનનાર એક જરથોસ્તી રૂ. ૫૦૧, મરહુમ બાઈ નવાજીબાઈ પીરોજશાહ મેરવાનજી તે મરહુમ સર દીનશાહ બાલોજી પીટીટ પહેલા આરોન્ટનાં દીકરીના ઉકમણામાં મરહુમનાં બાલોજી બાઈ મેહેરબાઈ જીજીબાઈ મોદીએ ભરેલા રૂ. ૫૦૦, મરહુમ શેઠ રતનશાહ દાદાબાઈનાં ઉકમણાંમાં મરહુમનાં દીકરી બાઈ ધનબાઈજી તે શેઠ અરજોરજી નવરોજજી કુપરનાં ધણીઆણીએ ભરેલા રૂ. ૫૦૦, ડક્ટર માસીનાનું તથા તેમની આસપીટલનું ભલું ધન્યજનાર એક જરથોસ્તી રૂ. ૫૦૦, એક જરથોસ્તી બાનુ રૂ. ૫૦૦, શેઠ દાદાબાઈ મેરવાનજી જીજીબાઈ રૂ. ૫૦૦, C. N. E. તરફથી D. E. G. મારફતે રૂ. ૫૦૦, મરહુમ શેઠ કાવસજી દીનશા પીટીટની યાદમાં તેમના દીકરાઓ શેઠા હોરમસજી, સોરાબજી તથા પ્રદુતજી મલી રૂ. ૫૦૦, બાઈ રતનબાઈ હોરમસજી બે પોતાના મરહુમ ધણી શેઠ હોરમસજીની યાદમાં રૂ. ૩૦૦ તથા મરહુમ દીકરા શેઠ ફરામશેજીની યાદમાં રૂ. ૨૦૦ મળી રૂ. ૫૦૦, શેઠ હોરમજી શેરીઆર કુચેખીઓગી રૂ. ૫૦૦, શેઠ એદલજી ફરામજી કાવારાણા રૂ. ૫૦૦, શેઠા મેરવાનજી એંડ સનસ રૂ. ૫૦૦, શેઠ જમશેદજી જમનજી બે સાનીઆ રૂ. ૫૦૦, મરહુમ ધણીયાણી બાઈ આવાબાઈની યાદમાં એવણના ધણી તરફથી રૂ. ૫૦૦, મરહુમ શેઠ ધનજીબાઈ કાવસજી ઉમરીગરનાં પુત્ર માટે શેઠ ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગર રૂ. ૫૦૦, શેઠા જમશેદજી બાલોજી કાપડીયા એન્ડ સનસ રૂ. ૫૦૦, મરહુમ શેઠ એદલજી નાનાબાઈ ભોમી સાની યાદમાં મરહુમના દીકરા શેઠ જીવનજીએ રૂ. ૫૦૦, મરહુમ બાઈ કુવરબાઈ એદલજી મા બાણીયાના પુત્ર માટે રૂ. ૫૦૦, શેઠ અરશેદજી સોરાબજી ફરામજી રૂ. ૫૦૦, રોજ રહ મો માહ રજે સને ૧૨૭૬ ને દીને પોતાના છોકરાની શેહાદી મુબારક થઈ તેની શુકરગુજરીમાં એક જરથોસ્તી રૂ. ૫૦૦, મરહુમ ખાવીંદની યાદમાં તેમના વીધવાએ રૂ. ૧૦૦૦, બાઈ ધનબાઈ અરશેદજી તારાચંદ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ જહાંગીર જીવનજી ગઝદર અને ધણીઆણી રૂ. ૫૦૦, શેઠ પીરોજશાહ કાવસજી આમજી રૂ. ૫૦૦, શેઠ મેરવાનજી પેસતનજી ચીચગર રૂ. ૪૦૦, બાઈ જીવનજી જમનજી જસાવાળાએ ૩૦૧, બેટા શેઠ બેરામજી શાપુરજી ડનડસની પુછમાંથી મરહુમનાં માતાજી બાઈ બાલોજીબાઈએ રૂ. ૩૦૧, એક જરથોસ્તી બાનુ રૂ. ૩૦૧, ડક્ટર માસીનાની આસપીટલનું ભલું ધન્યજનાર એક જરથોસ્તી રૂ. ૨૫૧, શેઠ જીવનજી નવરોજજી તવડીઆ રૂ. ૨૫૧, શેઠ પીરોજશાહ અરજોરજી રસતમજી મોદી રૂ. ૨૫૧, રાજકોટના એક જરથોસ્તી રૂ. ૨૫૦, શ્રીરોજપુરવાળા શેઠ દીનશાહ હીરજી બાઈ બાલેગામવાળા રૂ. ૨૫૦, શેઠ સોરાબજી રસતમજી સુબેદાર રૂ. ૨૫૦, મરહુમ શેઠ બાલોજી કજી ફરદુનજી કાંગાની યાદમાં રૂ. ૨૦૦, એક જરથોસ્તી માય દીકરી રૂ. ૨૦૦, શેઠા જહાંગીરજી નવરોજજીની કંપની રૂ. ૨૦૦, શેઠ શાપુરજી નવરોજજી ચાંદાબાઈ રૂ. ૧૫૧, એક જરથોસ્તી તખીબ તરફથી પોતાની કમાઈનો એકસ ભાગ રૂ. ૧૪૬-૦-૬, શેઠા પેસતનજી ધનજીબાઈની કંપની રૂ. ૧૨૫, શેઠ એદલજી જમશેદજી કોમીસેરીયટવાળા રૂ. ૧૦૧, શેઠા કેમસર જહાંગીર કેરમાની, ખોદાદાદ મેરવાન ખોદામક્ષ નશરાબાદી અને ખોદાદાદ અલારામ બેમરદ નશરાબાદીની કંપની રૂ. ૧૦૧, મરહુમ ડક્ટર અરજોરજી ફરામજી લાલીના વીધવા બાઈ આઈમાય રૂ. ૧૦૧, શેઠ રસતમ ખોદાદાદ શીલાજમરજ નશરાબાદી રૂ. ૧૦૧, ભત્રીજા બામી ડાસુ તથા ભોજાઈ પીલી બાઈ ફ. કોલાહના પુત્ર માટે શેઠ રસતમજી જમનજી કોલાહ તથા બાઈ સુનાબાઈ મળી રૂ. ૧૦૧, શેઠ મેરવાનજી હોરમસજી કાતરક રૂ. ૧૦૧, મરહુમ બાઈ ધનબાઈ સોરાબજી તથા બાઈ નાજીમાય જમશેદજીની યાદમાં તેમના પીતા શેઠ સોરાબજી જમશેદજી ખાન રૂ. ૧૦૧, શેઠ જહાંગીર બીખાજી રૂ. ૧૦૧, શેઠ રસતમ બેહરામ શરોશ તાપટી રૂ. ૧૦૧, શેઠ ખોદાદાદ શેહેરીઆર રૂ. ૧૦૧, શેઠ દીનશાહ મેરવાન રૂ. ૧૦૧, શેઠ રસતમ અરદેસર આરેસતાની રૂ. ૧૦૧, શેઠ અરદેશર તીરનદાઝ ધરાની રૂ. ૧૦૦, શેઠ શ્રીરોજશાહ બાલોજી કાકા રૂ. ૧૦૦, શેઠ ખુશરવે ખોદામક્ષ મેહેરબાન રસખીનસરા રૂ. ૧૦૦, એક ધનશપુરસ એજન્ટ રૂ. ૧૦૦, મરકનટાઈલ એકના જર

થોસતીઓ ૩. ૭૬, મરહુમ બાઈ જરબાઈ ઉનવાળાનાં એક ખેશીએ ૩. ૫૦, શેઠ મેરવાનજી રસતમ જી એલકાકા ૩. ૫૦, મરહુમ શેઠ અરદેશર હોરમારજી વહાડયાનાં વસીયતનામાના ત્રસ્ટીઓ ૩. ૩૦૦૦, મરહુમ ડા० ફરામરજી શાવકશાહ દાવરનાં પુત્ર માટે ૩. ૫૦૦, એક જરથોસતી બાનુ ૩. ૩૫૧, શેઠ બેહરામ મેહરવાન આદર ૩. ૫૧, શેઠ મેરવાન નોશીરવાન ફરામરજી નસરાબાદી ૩. ૫૧, શેઠ અસપંદીઆર કેખશર મોરીઆબાદી ૩. ૫૧, શેઠ શેહેરીયાર કેખશર મોરી યાબાદી ૩. ૫૧, શેઠ ખોદાદાદ તીરનદાઝ ધરાની કુચેબીઓગી ૩. ૫૧, શેઠ જેહાંગીર ગુસતા સપ ખયરાબાદી ૩. ૫૧, બેહેસતનશીન માતાજી બાઈજી રાણીબાઈ તે શેઠ કેખશર નશર વાનજી બનાજીનાં ધણીઆણીનાં પુત્ર માટે મરહુમના દીકરાએ ૩. ૫૧, શેઠ ખુશરો રસત મ કુચેબીઓગી ૩. ૫૦, શેઠ રશીદ ગુસતાસપ ખોરમસાઈની કંપની ૩. ૫૦, શેઠ રસતમ મેરવા ન ધરાની કુચેબીઓગી ૩. ૫૦, શેઠો ફરામરજી ખોદાબક્ષ જમનાબાદી એન્ડ અધરસ ૩. ૫૦, શેઠો ખો દાદાદ આબાદાન નસરાબાદી અને માહીયાર ખેમરદ આલાહાબાદીની કંપની ૩. ૫૦, બાઈ ગુલબાઈ દોરાબજી જસાવાળા ૩. ૫૦, શેઠ અરદેશર કાવસજી લાલકાકા ૩. ૫૦, મરહુમ શેઠ મનચેરજી ફરામજી શેઠનાના પુત્ર માટે ૩. ૧૦૦૦, શેઠ ભીમજીભાઈ ફરામજી કાવારાણા ૩. ૩૦૦, મરહુમ શેઠ બોમાસ ખોદાદાદ ધરાનીના પુત્ર માટે ફ. બ. ઇ. તરફથી ૩. ૧૫૧, મરહુમ દીકરા શેઠ માણેકજી બેજનજી આલબલેસના ઉકમણામાં માતાજી બાઈ સુનાબાઈએ ભરેલા ૩. ૫૦, એક વીદ્યારથી ૩. ૪૫, શેઠ મે રવાન રસતમ આદરમોરીયાબાદી ૩. ૩૦, શેઠ જમશેદ પોલાદ નસરાબાદી ૩. ૨૫, એક જરથોસ તી બાનુ ૩. ૨૫, શેઠ વીકાજી અરદેશર તારાપોરવાળા ૩. ૨૫, શેઠ અરદેશર રસતમ યાદગર મોરી યાબાદી ૩. ૨૫, શેઠ કાકિસ બલમન દારાબ ખોરમસાઈ ૩. ૨૫, શેઠ ખેરામ સરોશ ગાસેમાબાદી ૩. ૨૫, શેઠ ખેરામ ખોદાદાદ ધરાની ૩. ૨૫, શેઠ શેરીયાર તીરનદાઝ ઉતુમ ૩. ૨૫, શેઠ કેખશર ખોદા મુરાદ હુસેની ૩. ૨૫, શેઠ મેહરવાન રસતમ અસપંદીઆર ચેમી ૩. ૨૫, શેઠ ખોદામુરાદ ખુશરો હુસેની ૩. ૨૫, મરહુમ શેઠ અરદેશર ગુસતાસપ હુસેનીની નધયતે ૩. ૨૫, શેઠ બમન મેરવાન જમશેદ નસરાબાદી ૩. ૨૫, શેઠ સોરાબ ફરામજી ભર્યા ૩. ૨૫, મરહુમ બેટી મીડીબાઈ રસતમજી મેરવાન ધરાનીના પુત્ર માટે તેવણુના પીતાએ ૩. ૨૫, બાઈ પીરોજબાઈ રસતમ મેરવાન ધરાની ૩. ૨૫, બાઈ શીરીનબાઈ ખુશરો મોરયાબાદી ૩. ૨૫, શેઠ બમન રસતમ મોરયાબાદી ૩. ૨૫, શેઠ રસતમ ખોદામુરાદ મસાલાવાળા ૩. ૨૫, શેઠ ફરેદુન બમન માલાતી ૩. ૨૫, મરહુમ શેઠ સોરાબ રસતમ ફેર માનીની નધયતે ૩. ૨૫, શેઠ અરદેશર મેરવાન આરેસતાની ૩. ૨૫, શેઠ રશીદ નામદાર અરદેશર જ ધનાબાદી ૩. ૨૫, ઝમરદ ફરદ કસનવીયા ૩. ૨૫, શેઠ રસતમ જમશેદ ખોરસાઈ ૩. ૨૫, શેઠ ખોદા દાદ ગુસતાસપ રસતમ ફેરમાની ૩. ૨૫, શેઠ રશીદ ખોદાબક્ષ ફેરમાની ૩. ૨૫, એક જરથો સતી બાનુએ પોતાનાં મરહુમ બાઈદેનાં પુત્ર માટે ૩. ૫૦૦ તથા પોતાનાં મરહુમ કાકાજી શેઠ માણેકજી નાનાબાઈદાવરનાં પુત્ર માટે ૩. ૫૦૦ મળી ૩. ૧૦૦૦, આં બમનજી ખ રશેદજી પાવરી અથવા જનડેલનાં પુત્ર માટે મરહુમની પુંજમાંથી મરહુમના એકઝીકયુરો આં સોરાબજી તથા નવરોજજી બમનજી પાવરીએ ૩. ૧૦૦૦, બેહેસતનશીન બાઈ ખરશેદબાઈ તે શેઠ પેસતનજી જીવનજી મીસતરીનાં ધણીઆણીનાં પુત્ર માટે મરહુમના બાઈદે તથા કુટુંબે ૩. ૫૦૦, આં સોરાબજી બમનજી પાવરી અથવા જનડેલ પોતાના મરહુમ બાબાજી આં બમનજી તથા મ રહુમ માતાજી બાઈ નવાજબાઈનાં પુત્ર માટે ૩. ૫૦૦, ડક્ટર માસીનાનાં કામને વખાણુનાર એ ક જરથોસતી ૩. ૨૦૦, શેઠ બેહરામ નોશીરવાન કસનવીયા ૩. ૧૦૧, બાઈ જીવનબાઈ એલજી કુમાના ૩. ૮૧, મરહુમ બાઈ દીનબાઈ તે શેઠ શાપુરજી દોરાબજી રબાડીનાં ધણીઆણીનાં પુત્ર મા ટે મરહુમના બાઈદે ૩. ૫૧, બાઈ હમાબાઈ તે મરહુમ શેઠ ધનજીશાહ પેસતનજી તારાચંદનાં વીધવાએ ૩. ૨૫, મેડમ હારમસટન લવવાળી હારમસટન સરકસમાં તાં ૨૫-૨-૦૭ ને દીને ભજી બતાવેલા ખેલની આવકના અરધા ફાળાના ૩. ૧૩૭૫૫, શેઠ કરીમદાદ રસીદ આદર ધરાનીએ પોતાના કાકા મરહુમ શેઠ બેહરામનાં પુત્ર માટે ૩. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ ફરામજી હોરમસજી કોમી સરીઅતવાળાની યાદમાં બાઈ બાનુબાઈ કોમીસરીઅતવાળાએ ૩. ૧૦૦૦, શેઠ માણેકજી બેહરામ જી દાદાબાઈ બેરીસટર (નાગપોર) ૩. ૫૦૦, બાઈ શીરીનબાઈ પેસતનજી બાઈસ (બેલગામ) ૩. ૩૦૦, શેઠ રસતમજી ખરશેદજી દીવેંત્રીએ પોતાના મરહુમ માતપીતાના પુત્ર માટે ૩. ૧૦૦, શેઠો બીલીમોરીયા અધરસ (નાગપોર) ૩. ૫૦, બાઈ રતનબાઈ તે શેઠ સોરાબજી હોરમસજી જ સાવાળાનાં ધણીઆણીએ પોતાના મરહુમ બાઈ શેઠ માણેકજી બેહરામજી ભાભાના પુત્ર માટે ૩. ૫૦, શેઠ રતનજી પેસતનજી શરાફ ૩. ૫૦, મરહુમ બેટા શેઠ રસીની યાદમાં તેવણુના પીતાજીએ ૩.

૫૦, અશોકરોહરની નિર્ધારિત રૂ. ૩૧, મરહુમ માતાપીતાનાં પુનર્મે મોટે રૂ. ૨૫, બે જરથોસ્તી ભાઈ ઝો. રૂ. ૧૦૦૧, શેઠો નવરોજી રતનજી વહાડીયા, પેસતનજી રસતમજી ચીચગર, અરંદેશર રતનજી વહાડીયા, એરચ પાજનીગરા તથા અરંદેશર રસતમજી દુબાશની આગેવાની હેઠળ કેટલાક એમે સુઅર તથા કોલેજ વીદ્યારથીઓએ સાથે મળી ગેઈટીથીએટરમાં તા. ૨૨ મી મારચ ૧૯૦૭ ની રાત્રે એક બેસ ભજી બતાવયો હતો તેનો ખરચ બાદ જતો રૂ. ૮૧૬૧, ડાક્ટર માસીનાનું તથા તે મની આસપીટલનું બહુ ધન્યજનાર એક જરથોસ્તી ગ્રહસ્થ તરફથી પોતાના મરહુમ માતાપીતાની યાદમાં ખીજવાર રૂ. ૫૦૦, માતાપીતાની યાદમાં શેઠ પેસતનજી સોરાબજી બાટલીવાળા રૂ. ૫૦૦, આસપીટલનો લાભ લઈ ગયલાં એક જરથોસ્તી બાનું તથા ખેશીઓ તરફથી રૂ. ૨૫૧, શેઠ પેસતનજી ધડીરજી સીધવા તથા દારવાળાએ પોતાના મરહુમ મામા શેઠ શાપુરજી આદરજી દારવાળાની યાદમાં રૂ. ૧૦૧, શેઠ નકશેર સોરાબજી ગજદર પોતાના બેટાની નવજ્મેતની ખુશાલીમાં રૂ. ૧૦૧, મરહુમ શેઠ નવરોજી જમશેદજી સુનાવાળાની યાદમાં તેવણનાં એક ખેશી બાઈ ધનબાઈજી શાપુરજી સુનાવાળાએ રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એડનવાળાના પુનર્મે મરહુમના છોકરાઓ તથા કુટુંબીઓએ રૂ. ૨૦૦૦, સીકંદરાબાઈથી શેઠ અરંદેશર નશરવાનજી ચીનાઈ તથા ધણીઆણી બાઈ શીરીનબાઈએ મરહુમ શેઠ નોશરવાનજી સોરાબજી ચીનાઈના પુનર્મે મોટે રૂ. ૭૫, બાવા શેઠ કાવસજી બમનજી કાકાના પુનર્મે રૂ. ૭૫ અને સાસુજી બાઈ બચુબાઈ કાવસજી કાકાના પુનર્મે રૂ. ૭૫ મલી રૂ. ૨૨૫, શેઠ દીનશાહ ખરશેદજી સુખીઆએ પોતાના ખેશીઓની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, શેઠ દીનશાહ જીજીબાઈ રૂ. ૧૦૦, શેઠ શેરીઆદ અરંદેશર કુચેખીયોગી તરફથી પુના ખાતે ભરાયલા રૂ. ૬૦૮, બાઈ ગુલબાઈ પેસતનજી ચોકશીએ પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ પીરોજશાહજીનાં પુનર્મે રૂ. ૫૧, આસપીટલનો લાભ લઈ ગયલાં બે જરથોસ્તી બેહનો રૂ. ૨૫, બા. બા. બરજેરજી દોરાબજી પટેલ સી. બા. બ. (કવેટા) રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ બરજેરજી પેસતનજી રીપોરટરની યાદમાં મરહુમના છોકરાઓએ રૂ. ૧૦૧, મરહુમ ડાક્ટર રસતમજી માણેકજી કાલાપેસીની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, મરહુમ બાઈ ધનબાઈજી માણેકજી આલબલેસનાં પુનર્મે એક ખેશીએ રૂ. ૫૦, શેઠ સોરાબજી ફરામજી બેંકર રૂ. ૨૦૦ અને બાકીની બીજી પરચુટણ રકમોના રૂ. ૬૬૭.

ડા. ફરામજી એદલજી દાવરે પોતાનાં મરહુમ ધણીઆણી બાઈ માણેકબાઈનાં પુનર્મે ડા. માસીનાની હાસ્પીટલમાં રૂ. ૫૦૦૦ એવી શરતે આપ્યા છે કે, એ રકમ અનામત રાખી તેનાં વયાજ માંથી એ આસપીટલમાં મરહુમ બાઈને નામનું એક બીજાનું કાયમ રાખવું.

ડા. માસીનાની હાસ્પીટલમાં સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૬ થી આગસ્ટ ૧૯૦૭ સુધીમાં કુલ રૂ. ૧૬૮૦૮-૩-૪ ભરાયા હતા, તેમાં શેઠ નશરવાનજી શાપુરજી ધનજીબાઈ બાટલીવાળાએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી બાઈ પીરોજબાઈના પુનર્મે રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠ માણેકજી બેજનજી આલબલેશના ઉમણામાં ભરેલા કુલ બાઈ રતનબાઈ હોરમસજી આલબલેશ તથા કુલા શેઠ કેપશર મોદીએ રૂ. ૫૧ તથા કુલ બાઈ દીનબાઈ એદલજી મોદીએ મળી રૂ. ૧૦૨, શેઠ કેકોબાદ એચ. રાવે વહાલા દોસ્તની યાદમાં (મેંગલોર) રૂ. ૫૦૧, શેઠ હોરમસજી એદલજી આલબલેશ તથા બાઈ મેહરબાઈ હોરમસજી આલબલેશે પોતાના પૌત્ર મરહુમ શેઠ માણેકજી બેજનજી આલબલેશના ઉમણામાં ભરેલા રૂ. ૧૦૦, શેઠ ધનજીશાહ સોરાબજી દાલાસ રૂ. ૧૦૦, સખી વણુદ ગ્રહસ્થોએ ચીનથી વગર નામે મોકલેલો ટ્રાફ્ટ એક ચાર્ટર્ડ બેંક ઉપર રૂ. ૧૧૯-૮, શેઠ મેહરજીબાઈ નશરવાનજી સરવેયરની માલેકી તળે ચાલતી ધી પારસી રીપન નાટક મંડળીએ તા. ૧૯ મી ડીસેમ્બરે નાગપોર મધ્ય ભજી બતાવેલા ખેલની આવક રૂ. ૨૦૧, તા. ૨૦ મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૬ ને દીને ડા. માસીનાની આસ્પીટલના લાભ મોટે ખાસ ખેલ ભજી બતાવયો હતો તે વખતે વીક્ટોરયા નાટક મંડળીના માલેક શેઠ ખુરશેદજી મેહરવાનજી બાલીવાળા મારફતે બેંકે હોઝીયરી માર્દવાળી પહેડી તરફથી તેઓની દુકાનના ૩ મહીનાના અરસામાં વેચાયેલા માલની ઉપજેલી રકમ માહેલો દર એક રૂ. ૫૫ અરધા આના લેખે કબુલેલા રૂ. ૧૯૮૧=, In loving memory of Mrs. Awwabje M. N. Wadia (Died 8th April 1906) રૂ. ૧૦૦, મરહુમ વહાલા પીતાજીની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, એક આભારી જરથોસ્તી તરફથી રૂ. ૧૦૦, મરહુમ શેઠ માણેકજી સોરાબજી મોદીનાં ઉમણામાં ભરાયલા રૂ. ૧૦૦, શેઠ દીનશાહ જીજીબાઈ વડીલ (સોલીસીટર) રૂ. ૧૦૦, ચી ચી સાંજે થયો તેની ખુશાલીમાં રૂ. ૫૦, જો રસતમજી ફરામજી બાટલીવાળાએ પોતાનાં બપા

ધજી મરહુમ ખાઈ પીરોજખાઈ શાપુરજી ખાટલીવાળાનાં પુન માટે રૂ. ૨૫૦, શેઠ ધનજીભાઈ ક રામજી ખાટલીવાળાએ પોતાનાં બપાઈજી મરહુમ ખાઈ પીરોજખાઈ શાપુરજી ખાટલીવાળાનાં પુન માટે રૂ. ૨૫૦, ખાઈ દીનખાઈ ક રામજી ખાટલીવાળાએ મરહુમ ખાઈ પીરોજખાઈ શાપુરજી ખાટલીવાળાનાં પુન માટે રૂ. ૫૦૦, શેઠ કાવસજી બેરામજી પટેલ (વાંદરા) રૂ. ૧૦૦, ખાઈ જા ધજી ક રદુનજી ખીં જીજીભાઈ રૂ. ૨૦૦, અલાહાબાદના એક પારસી બ્રહ્મસ્થે રૂ. ૩૦૦, એક જરથોસ્તી દસ્તુરે પોતાના બેટાના લગન રોજ ૧ લો માહા ૧૨ મો સને ૧૨૭૫ ને દીને થયાં તેની ખુશાલીમાં રૂ. ૧૦૦, મરહુમ ધણીઆણીની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, મરહુમ ખાઈ આવાંખાઈ ખર શેદજી લાલકાકાનાં પુન માટે મરહુમની પુજીમાંથી રૂ. ૧૦૦. શેઠ કાવસજી દીનશાહ એદનવા બા ભાઈઓ તરફથી સપટેમ્બર ૧૯૦૬ થી આગસ્ટ ૧૯૦૭ સુધીના રૂ. ૧૨૦૦, શેઠ કાવસજી દાદાભાઈ દુબાશ રૂ. ૫૦૦, પોતાની કોમના ગરીબોનું ભણું ધંધનાર બે જરથોસ્તીભાઈઓ રૂ. ૫૦૦, મરહુમ ડાકટર રસ્તમજી માણેકજી કાલાપેસીની પોતાની પુજીમાંથી રૂ. ૩૦૦, બેહેસ્ત નશીન માતાજી ખાઈ ગુલખાઈ પેસતનજી ખાઠાનાં ઉઠમણામાં ભરાયલી રકમમાંથી એવણના બેટા શેઠ દીનશા પેસતનજી ખાઠાએ રૂ. ૩૦૦, ખાનખહાદુર નવરોજજી પેસતનજી વકીલ સીં આઈં ધં રૂ. ૩૦૦, ઇસ્પીટાલનું ભણું ધંધનાર એક જરથોસ્તી પેહેડી તરફથી રૂ. ૨૫૦, શેઠ જહાંગીર પેસતનજી ખંખાતા તથા શેઠ ખુરશેદજી મેરવાનજી ખાલીવાળાની માલેકી હેઠળ ચા લતી ધી એમપ્રેસ નાટક મંડળીએ તાં ૨૯ મી સપટેમ્બર ૧૯૦૬ ને દીવસે બપોરે ધી નોવેલટી થીએટરમાં “ મેડ હાઉસ ” નો ખેલ ભજી બતાવયો હતો તેનો ખરચ ખાદ કરવા વગર અરધી આવકના રૂ. ૨૪૨-૬, વહાલાં માતાજી ખાઈ દીનખાઈ શાપુરજી ભાવનગરીનાં પુન માટે રૂ. ૨૦૧, હાંગકાંગવાળા શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટેલે પોતાની બેટી ખાઈ આઈ માયની નવજોતની ખુશાલીમાં રૂ. ૨૦૦, મેસરસ વકીલ કંપની તરફથી રૂ. ૨૦૦, મરહુમ ખાઈ દીનખાઈ બાપુજી બાક્ષટરનાં પુન માટે મરહુમની પુજીમાંથી શેઠ ખરશેદજી બાપુજી બાક્ષટરની મારફતે રૂ. ૧૨૫, મરહુમ શેઠ બેજનજી મનચેરજી (નેશનલ બેંકવાળા)નાં પુન માટે મરહુમ ના છોકરા શેઠ નશરવાનજી તથા તેમનાં ધણીયાણી ખાઈ માણેકખાઈએ રૂ. ૧૦૧, વડીલોનાં પુનને માટે સ્થાપેલાં ધરમખાતાનાં ફંડમાંથી રૂ. ૧૦૦, અમારાં અશોકરોહરનાં પુનને માટે એક જરથોસ્તી તરફથી રૂ. ૧૦૦, પોતાનાં કુટુંબમાં એક ખુશખબતીભરયો બનાવ ડાકટર માસીનાની ઇસ્પીટાલની મદદથી સહીસલામત પાર પડયો તેની શુકરગુજરીમાં રૂ. ૧૦૦, મ રહુમ શેઠ કાવસજી જમશેદજી અમરોલીવાળાનાં ઉઠમણામાં ભરાયલી રકમમાંથી રૂ. ૧૦૦, એ ક જરથોસ્તી દલાલ રૂ. ૧૦૦, બેબી હોમાય નં બાઈસની સાલગરેહની ખુશાલીમાં રૂ. ૧૦૦, તાં ૨૦મી જાનેવારી ૧૯૦૬ના મુંબઈ સમાચારમાં ખાઈ જરખાઈ રસતમજી ચોકસીની સહી સાથનાં છપાયલાં ચરચાપત્રના ટેકામાં રૂ. ૧૦૦, અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૬૫૬૬-૧૧-૪. છેલ્લા સપટેમ્બર માસમાં ખીજ રૂ. ૫૫૯ ભરાયા છે.

ગરાંટરોડ પ્રોપ્રાયટરી એન્ડ ફ્રેટ હાઈ સ્કુલના વીદ્યારથીઓએ એક ફંડ બેગું કરી તેમાંથી પોતાના પ્રીનસીપાલ શેઠ મચેરશા હોરમસજી તાલીયારખાન મારફતે ડાકટર માસીનાની હોસ્પીટલનાં ફંડમાં રૂ. ૫૦ અને પારસી જેનરલ હોસ્પીટલ ફંડમાં રૂ. ૫૦ આપ્યા હતા.

પારસી શીવર હોસ્પીટલ ફંડમાં યજ્ઞેજરડી સને ૧૨૭૬ માં કુલે રૂ. ૩૮૮૪-૮-૦ ભરાયા હતા, તેમાં નીચલી મુખ્ય રકમો હતી:—એક જરથોસ્તી K. B. R. રૂ. ૧૨૫, શેઠ બમનજી ધનજીભાઈ તલાટી (જંગખારવાળા) નાં પુનને માટે મરનારના છોકરા શેઠ શાવકશાહે રૂ. ૧૧૦, મરહુમ ડાં રસ્તમજી નશરવાનજી ખોરીની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, ખાઈ જરખાઈ શાપુરજી કાતરક તે મરહુમ શેઠ પાલજીજી નવરોજ પાવરીનાં બેટીની યાદમાં તેવણના માતાજી ખાઈ મેહેરખાઈએ રૂ. ૨૦૦, Love તરફથી રૂ. ૩૦૦, મરહુમ આં પાલજીજી નવરોજ પાવરીની યાદમાં તેવણના વારેસોએ રૂ. ૧૦૦, નામદાર મરહુમ પેહેલા સર જમશેદજી જીજીભાઈ ખારોનેટ સાહેબનાં પુનને માટે રૂ. ૧૨૫, શેઠ બેજનજી રશતમજી કાંગા રૂ. ૧૦૦.

આંધળાઓ માટેની વીક્ટોરીયા મેમોરીયલ રકુલનાં ફંડમાં સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૬ થી આગસ્ટ ૧૯૦૭ સુધીમાં કુલે રૂ. ૫૭૬૮-૩-૬ ભરાયા હતા, તેમાં મુખ્ય મયુનીસીપલ કોરપોરેશન તરફથી સને ૧૯૦૭-૮ ના ફાલ્ગુના રૂ. ૨૫૦૦, સને ૧૯૦૬-૦૭ ના વરસની મદદ તરીકે મુખ્ય સરકારે આપેલા રૂ. ૧૫૦૦, ઉપલી રકુલના લાભ અરથે પ્રોફેસર પથાને ગીતનો જલસો કીચો તેની કુલ ઉપજના શેઠ માણિકશા જે. કરાણી મારફતે રૂ. ૨૪૦, ૧૯૦૭ માં શુરતના હુનર ઉદ્યોગ અને ખેતીવાડીને લગતા પ્રદર્શનમાં ભરાયેલા રૂ. ૧૨૬-૧૫-૬, શેઠ હીરજીભાઈ માણિકજી શેઠના રૂ. ૧૫૦, પોતાની ખુદ્ધી આયાની યાદમાં એક પારસી બાનુએ રૂ. ૫૫, પોતાની બેહનની તખીયત શુધરી તે માટે એક પારસી બાનુએ રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ દાદી માણિકજી લીમજી ચેરીટી ફંડના ત્રસ્ટીઓ તરફથી ધાભલી અને યાદરો ખરીદ્યા રૂ. ૫૦, જરથોસ્તી છોકરાઓ તરફથી રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ હોરમજી શોરાબજી બાટલીવાળાની યાદમાં રૂ. ૫૦ મલી પારસીઓના આ વરસે લગભગ રૂ. ૬૦૦ ભરાયા હતા. એ ઉપરાંત શેઠ દાદાભાઈ દી. જથાવાળા તરફથી યાદરની બેડી ૧૨ તથા ૨૪ જ્ઞાતિ ધોતીઓ, શેઠો જમશેદજી એદલજી સકલાતવાલા અને એદલજી પાલનજી ખાન સાહેબ તરફથી મીઠાઈ વગેરે મોકલવામાં આવ્યું હતું.

ભાથખંડા ખાતે અમેરીકન મીશનના આશરા હેઠળ સઘલી કોમના સ્ત્રી તથા બાળકો માટેના ચાલતા દવાખાનાના સાર એક નવું મકાન બાંધવા માટે ઉભાં કીધેલાં ફંડમાં સઘલી કોમ તરફથી નાણાં ભરવામાં આવ્યાં હતાં, તેમાં શેઠ જમશેદજી અરદેશર વાહાડયાએ રૂ. ૧૦૦, શેઠ બરબરજી દી. પટેલે રૂ. ૧૦૦, મીસીસ એ. એફ. પીટીએ રૂ. ૧૦૦, લેડી માણિકજી લીમજીના ધરમખાતાના ત્રસ્ટીઓએ રૂ. ૧૦૦ અને સર જમશેદજી જીજીભાઈએ રૂ. ૧૦૦ મલી કુલે રૂ. ૫૦૦ પારસીઓના ભરાયા હતા.

શુરતના નાનપરાવાળા ડાક્ટર જામાસજી જીવાજીનાં દવાખાનાના ફંડમાં આ વરસે શેઠ રસ તમજી દોરાબજી લાલકાકાએ પોતાના મરહુમ પીતાનાં પુત્ર માટે રૂ. ૩૮, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી માણિકજી ગયારાનાં ઉકમણમાં ભરાયેલા રૂ. ૧૫૦૦, શેઠ કેપ્પશર માણિકજી મોદીએ પોતાના મરહુમ બાવાનાં પુત્ર માટે રૂ. ૧૦૦, મરહુમ શેઠ સોરાબજી રતનજી પીઠાવાળાનાં પુત્ર માટે એવણના મરહુમ મામા શેઠ નશરવાનજી માણિકજી ગયારાના છોકરાઓએ રૂ. ૨૫, સીકનદરાખાદવાળા બાઈ ડે. સીબાઈમનચેરજી કોટવાલે પણ એ ફંડમાં એક મોટી રકમ ભરી હતી.

માંગલોર મધ્ય આવેલાં કનકનાડી ખાતેના દરદીઓની સારવાર કરવા માટેનાં સખાવત ખાતાં માં સઘલી વરણના લોકોના મલી કુલે રૂ. ૧૦૮૮ ભરાયા હતા તેમાં એક પારસી મીત્ર રૂ. ૪૦, શેઠો દાવશજી દીનશાહ અને બાઈઓ રૂ. ૨૫, શેઠ જમશેદજી એદલજી બેસાનીયા, રૂ. ૧૫, શેઠ શોરાબજી રસતમજી બાટલીવાલા રૂ. ૧૦, શેઠ રસતમજી ફરામજી ખરાસ રૂ. ૧૦ મલી પારસીઓના કુલે રૂ. ૧૦૦ ભરાયા હતા.

મુખ્યની પારસી પંચાયતના ધરમ ખાતાંની જાણવાબેગ વીગતો-સંવત ૧૯૬૨-૬૩ ના સાલની યાને તા. ૩૧ મી ડીસેમ્બર ૧૯૦૬ સુધીની પુંજ રૂ. ૫૩૬૫૦૦૦) ની મવા ગઈ છે. જેમાં આ સાલ નીચે મુજબનાં ૯ ખાતાં વધ્યાં છે:-

પારસી જનરલ હોસ્પિટાલનું ખાતું રૂ. ૪૫૦૦૦, મુખ્યના ગરીબ જરથોસ્તીઓને મુક્ત અનાજ આપવાના ફંડનું ખાતું રૂ. ૧૩૫૦૦, મરહુમ શેઠ હોરમજી શાપુરજી ચોથીઆ (સાલીસીટર) ના પુત્રને સારૂ તેવણના ધણીયાણી તથા છોકરાઓએ પડાવેલું ધરમખાતું રૂ. ૫૦૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીએ તેવણની નખીરી બાઈ હીરાબાઈ જાહાંગીરજી પીટીટની નવજેતની ખુશાલીમાં પડાવેલું ધરમ ખાતું રૂ. ૫૦૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીએ પારસી જનરલ હોસ્પિટાલ માટે યાને હસ્તીમાં નહીં આવે તો ખીજા ધરમના કામો માટે આપેલી રકમનું ખાતું રૂ. ૫૦૦૦૦, બેહેસ્તનશીન બાઈ દીનબાઈ નસરવાનજી પીટીટના પુત્રને સારૂ એવણના બેટી બાઈ આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટ તે મરહુમ શેઠ નસરવાનજી માણિકજી પીટીટના બેટીએ પડાવેલું ધરમ ખાતું રૂ. ૫૦૦૦, મરહુમ બાઈ સુનાબાઈ તે મરહુમ શેઠ હોરમજી આદરજી ચાહેવાળાના બીધવાનું ધરમ ખાતું રૂ. ૧૦૦૦૦, બેહેસ્તનશીન બાઈ ખરશેદબાઈ તે મરહુમ શેઠ રસતમજી જમશેદજી જીજીભાઈના બેટી તે શેઠ શાપુરજી જીવાજી માણિકજી વાછાના ધણીયાણીની યાદગારી અને પુત્રને માટે એવણની પુંજમાંથી તથા

એશીઆએ કીધેલું ધરમ ખાતું રૂ ૧૨૧૦૦, અને મરહુમ શેઠ નસરવાનજી ખરજેરજી ખેરામજીની નધવતે તેવણના પીતા ડાં ૫૦ ખરજેરજી ખેરામજીએ પડાવેલું ધરમ ખાતું રૂ ૫૦૦૦.

મુકતાદ ટાંકણે દેશાવરો ખાતે મદદ માટે વેહેંચી આપવા માટે સને ૧૨૭૬ નાં વરસમાં કુલે રૂપીયા ૧૦૦૨૦ મોકલી આપયા તેની વીગત :—સુરત ખાતે રૂ ૧૬૪૦, નવસારી ખાતે રૂ ૨૨૫૦, ભરૂચ ખાતે રૂ ૧૪૦૦, ગણદેવી ખાતે રૂ ૩૦૦, ઉદવાડા ખાતે રૂ ૮૪૫, દમણ ખાતે રૂ ૨૪૦, તારાપોર ખાતે રૂ ૪૧૦, વલસાડ ખાતે રૂ ૧૧૫૦, બીલીમોરા ખાતે રૂ ૨૪૦, દેહેણું ખાતે રૂ ૪૫, દેવીયર ખાતે રૂ ૧૧૫, નારગોર ખાતે રૂ ૬૭૦, સરોડા ખાતે રૂ ૨૬૦, ખેરગામ ખાતે રૂ ૬૫, વડોદરા ખાતે રૂ ૧૧૫, ખંખાત ખાતે રૂ ૧૭૫.

પારસી સંકટ નીવારણ ફંડમાં યજ્ઞદેજરદી સને ૧૨૭૬માં કુલે રૂ. ૫૨૨૨-૧૨-૦ ભરાયા છે જેમાં નીચલી મુખ્ય રકમો હતી :—એક જરથોસ્તી રૂ ૧૦૦, વહાલી બેન સુનાં કેપશર પાંડેની યાદમાં બાઈ આવાંબાઈ પીરોશા કેમેશરીવાળાએ રૂ ૧૦૦, શેઠ બમનજી ધનજીભાઈ તલાટી (જંગખારવાળા)નાં પુનને માટે મરનારના છોકરા શેઠ શાવકશાહે રૂ ૧૧૦, બાઈ જરબાઈ શાપુરજી કાતરક તે મરહુમ શેઠ પાલનજી નવરોજજી પાવરીનાં બેટીની યાદમાં તેવણનાં માતાજી બાઈ મેહરબાઈએ રૂ ૨૦૦, મરહુમ આં પાલનજી નવરોજજી પાવરીની યાદમાં તેવણના વારસાએ રૂ ૧૦૦, મરહુમ શેઠ સોરાબજી રૂં મોદીના એકજીકયુટરો શેઠા નવરોજજી સોરાબજી મોદી તથા કેપશર સોરાબજી મોદીએ મરહુમ શેઠ સોરાબજી રૂં મોદીનાં ઉઠમણમાં ભરાયલા રૂ ૧૦૦, શેઠ હોરમસજી મેરવાનજી શેઠનાએ પોતાના માતાજી બાઈ આવાંબાઈ મેરવાનજી શેઠનાનાં પુન માટે રૂ ૫૦૦, અને ડાકટર ખરજેરજી ખેરામજીએ પોતાના બેટા શેઠ નસરવાનજીના પુન માટે રૂ ૧૦૦૦.

બાઈ શીરીનબાઈ મનચેરજી કામા હસ્તકના વાંદરેના પારસી ધાનવોલેસંટ હોમ માટેનાં ફંડમાં યજ્ઞદેજરદી સને ૧૨૭૬ ના સાલમાં કુલે રૂ. ૪૫૯૧ ભરાયા હતા, તેમાં મરહુમ શેઠ રસ્તમજી અરેદેશર વાડયાની યાદમાં રૂ. ૫૧, મરહુમ દીકરા શેઠ જહાંગીરજી હીરાજી ડાકટરનાં ઉઠમણમાં તેઓનાં માતાજી બાઈ મોતીબાઈએ ભરેલા રૂ. ૫૦, બાઈ શીરીનબાઈજીજીભાઈ નીકલસન રૂ. ૨૫, એક જરથોસ્તી તરફથી બે બીજાનાનાં રૂ. ૬૦, મરહુમ માતાજી બાઈ ખરશેદબાઈ શાપુરજી જીવાજીની યાદમાં રૂ. ૫૦, એક નીત્ર રૂ. ૧૦૦, બાઈ શીરીનબાઈ પેસતનજી સુનાવાળા રૂ. ૪૦, બાઈ રતનબાઈ પેસતનજી પાટક રૂ. ૫૦, શેઠા મેહરવાનજી તથા હોરમસજી મનચેરજી કામા તરફથી એક બીજાનાના માસ અકટોબર ૧૯૦૬ થી સપ્ટેમબર ૧૯૦૭ સુધીના રૂ. ૩૬૦, એક બહારગામના જરથોસ્તી બાઈ રૂ. ૩૦, બાઈ હમાબાઈ પેસતનજી શેઠના રૂ. ૩૦, દીકરી બાઈ જરબાનુ પેસતનજી એદલજી બાઈસની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, મરહુમ બાઈ હીરાંબાઈ તે શેઠ એદલજી નવરોજજી સખીદાસના બેટીના પુન માટે શેઠ પેસતનજી એદલજી સખીદાસે રૂ. ૫૦, મરહુમ માતાજી બાઈ ગઢજી શોરાબજી જસાવાલાની યાદમાં બાઈ ધનબાઈજી હોરમજી પેસીકાકાએ રૂ. ૫૦, પ્રીવી કાઉનસીલમાં પોતાના જમાઈની કતેલ થઈ તેની ખુશાલીમાં રૂ. ૫૦, બાઈ હીરાંબાઈ જમશેદજી પીટીટે પોતાના મરહુમ બાવાજી સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ બેરોનેટનાં પુન માટે એક બીજાનાના ગનેવારી ૧૯૦૭ થી દીસેમબર સુધીના રૂ. ૩૬૦, બાઈ બચુબાઈ મેરવાનજી સોરાબજીએ પોતાનાં મરહુમ માતાજી લેડી સાકરબાઈ દીનશાજી પીટીટના પુનને માટે એક બીજાનાના, ગનેવારી ૧૯૦૭ થી દીસેમબર સુધીના રૂ. ૩૬૦, મરહુમ શેઠ હોરમસજી મનચેરજી કામાના ધરમખાતાંના તસ્તીઆ તરફથી એક બીજાનાના સપ્ટેમબર ૧૯૦૬ થી એપ્રિલ ૧૯૦૭ સુધીના રૂ. ૨૪૦, બાઈ હમાબાઈ ફરામજી કામા રૂ. ૨૦૦, શેઠ જહાંગીરજી શાપુરજી ગઢદર રૂ. ૧૦૦, મરહુમ શેઠ માણેકજી બેજનજી આલબલેસનાં ઉઠમણમાં ભરાયલાં રૂ ૨૫ અને એવાણના પીતાજી શેઠ બેજનજીએ રૂ. ૧૫ મલી રૂ. ૪૦, મરહુમ શેઠ માણેકજી બેજનજી આલબલેસનાં પુન માટે શેઠ હીરજીભાઈ દાદાભાઈ આલબલેસે રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ માણેકજી બેજનજી આલબલેસના પુન માટે શેઠ હોરમસજી એદલજી આલબલેસ તથા બાઈ મેહરબાઈએ રૂ. ૫૦, દીકરી બાઈ હીલા બેહેરામ એચ. જી. ની યાદમાં શેઠ જહાંગીર માણેકજી ખરશેદજીએ રૂ. ૫૦, બાઈ માણેકબાઈ હોરમસજી હાંડીસન રૂ. ૬૦, બાઈ ધનબાઈજી હોરમજી કા પડયા રૂ. ૨૫, શેઠ દાદી નસરવાનજી દાદીશેઠ રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ નસરવાનજી એદલજી મેહેતા વઝી લની યાદમાં રૂ. ૪૦, મરહુમ શેઠ હોરમજી સોરાબજી બાટલીવાળાની યાદમાં રૂ. ૫૦, એક જરથો

સ્ટી બાનુ રૂ. ૫૧, પારસી સ્ત્રીમરસ એસોસીએશન રૂ. ૧૦૫, મરહુમ માતાજી બાઈ બચુબાઈ સોરા બજી બાટલીવાળાના પુનને માટે દીકરા શેઠ પેસતનજીએ રૂ. ૧૦૧, Simpathy રૂ. ૧૦૦, બાઈ ડોસીબાઈ કાવસજી જસાવાળા રૂ. ૫૦, એક જરથોસ્તી રૂ. ૫૦, Simpathy એક ખીજાનાં એપ્રીલ ૧૯૦૭ થી માર્ચ ૧૯૦૮ સુધીના રૂ. ૩૬૦, બેટા શેઠ જંગીરજી હીરાજી ડકટરની યાદમાં દુખી માતા પીતાએ રૂ. ૨૫, મરહુમ બાઈ આવાંબાઈ બહેરામજી દોરાબ શેઠની યાદમાં તેવણની દીકરીએ રૂ. ૨૫, શેઠ દોરાબજી પેસતનજી કામા (લડન) રૂ. ૧૦૦, શેઠ પીરોશાહ બી. અવાસીયા રૂ. ૧૫૦, અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૭૦૩.

જરથોસ્તી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળીના ફંડમાં ય૦ સને ૧૨૭૬ માં નીચલી રકમો ભરાઈ હતી :- શેઠ હોરમસજી કાવસજી એડનવાળા તરફથી ગરીબ જરથોસ્તીઓને ધંધારોજગાર માટે ધીરવાના ફંડમાં (ત્રીજી હપતો) રૂ. ૨૦૦૦, જમને જમશેદ મારફતે મંડળીના તથા ખીલડીંગનાં ફંડમાં રૂ. ૫૭૪૪ ભરાયા હતા, શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટેલ તરફથી ખીલડીંગ સોસાયટીના ૧૦ શેરો ખરીદી તેનું વ્યાજ ગરીબ જરથોસ્તીઓને ધંધા વેપાર માટે ધીરવા સારૂ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ શાપુરજી બરજી ભર્યા તરફથી ગરીબ છોકરાઓને આરફનેજમાં કેળવણી આપવાના વારસીક લવાજમ માટે રૂ. ૫૪૦, બાઈ જરબાઈ નવરોજી વાડીયા તરફથી ગરીબ છોકરાઓને આરફનેજમાં કેળવણી આપવાના વારસીક લવાજમ માટે રૂ. ૫૪૦, મરહુમ બાઈ મેહેરબાઈ તે મરહુમ શેઠ ખરશેદજી જહાંગીરજી તારાચંદનાં વીધવા અને મરહુમ શેઠ રસ્તમજી જમશેદજી જીજીભાઈનાં બેટીનાં પુન માટે તેવણની બેટીઓએ રૂ. ૫૦૦, બાઈ રતનબાઈ એદલજી બામજી તરફથી નોશીરવાન અદલ ઉદયોગશાળા તથા વરક કક્ષાસના નીભાવ માટે રૂ. ૫૦૦, એક જરથોસ્તી તરફથી બે છોકરાઓને આરફનેજમાં મોકલવા તેની વારસીક શીના રૂ. ૩૬૦, શેઠ ફગંમજી દોરાબજી પાંડે તરફથી ગરીબ છોકરાઓને આરફનેજમાં કેળવણી આપવાના વારસીક લવાજમ માટે રૂ. ૨૦૪, એક જરથોસ્તી (લાહોરથી) રૂ. ૧૦૧, રાણી અધરસના દાણાના ગોડાઉનના જરથોસ્તીઓ તરફથી શેઠ ધનજીભાઈ સોરાબજી મીસ્ત્રી મારફતે રૂ. ૬૧-૧૪, “મરસી” તરફથી પાંચ હપતે રૂ. ૨૬-૪ “હમાકેરફેલા હમદારતાન હોમ” તરફથી રૂ. ૨૫, રૂપયા ૨૫ થી ઓછી રકમના દોનેશનો રૂ. ૧૫, સભાસદો ના લવાજમના વસુલ થયા રૂ. ૨૨૮૦ મલી કુલે રૂ. ૯૬૦૫-૨ આ વરસમાં ભરાયા હતા, અને આગલા સાલની સીલક રૂ. ૫૨૩૭૬-૧૪-૩ ઉમેરતાં એ ફંડની કુલે થાપણ રૂ. ૬૧૯૮૨-૦-૩ ની થઈ છે.

ઉપલીજ લાભ સાચવનારી મંડળી મારફતે ઉભી થયેલા ધી ઝોરાસ્ત્રીયન ખીલડીંગ સોસાયટી વાલાં ગરીબ જરથોસ્તીઓના બાડાંમાં સવળતા કરવા માટેનાં ખીલડીંગ ફંડમાં નીચલી રકમો ભરાઈ હતી :- મરહુમ શેઠ હોરમસજી શાપુરજી વકીલના એકઝીક્યુટરોએ રૂ. ૨૦૦૦૦, પાંડે ફેમીલી તરફથી રૂ. ૭૦૦૦, શેઠ બરજીરજી સોરાબજી ગોદરેજ રૂ. ૭૦૦૦, શેઠ એ. પી. બોઈસ (બેલગાંમ) રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ ધનજીશાહ અરદેશર બોલટન રૂ. ૧૦૦૦, શેઠો દીનશાહ અને ફરાંમજી બીખાજી ખાંન રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ શાપુરજી જીવાજી વાજા રૂ. ૧૮૦૦, શેઠો દારાબશાહ તથા અરદેશર બમન જી દુબાશ રૂ. ૫૦૦, શેઠ શીરોજી મારફતે તરફથી એમેચુઅર ખીરાદરોએ ભજી બતાવેલા ખેડની ન કી આવકના રૂ. ૨૦૧, શેઠ હોરમસજી કુંવરજી મોદી રૂ. ૨૦૦, રોજ અશીશવંધ તા. ૪ થી આ ગસ્તને દીને બહમન અમસાસપંદના જશનમાં ધરમની પેટીમાં ભરાયલા રૂ. ૧૦૧, શેઠ મનચેરશાહ નાનાભાઈ રાંણીના રૂ. ૧૦૦ શેઠ મંચેરજી રસ્તમજી કુકા રૂ. ૧૦૦, શેઠ કાવસજી નવરોજી છોઈ રૂ. ૧૦૦, બાઈ આવાંબાઈ પીરોજશાહ કોમીસેરીયટ રૂ. ૧૦૦, શેઠ હોરમસજી એદલજી આ લખલેસ રૂ. ૧૦૦, શેઠ દારાબજી ડોસાભાઈ રૂ. ૧૦૦, શેઠ જલભાઈ અરદેશર શેઠે આગળ ખરીદેલા દશ શેર ખીલડીંગ ફંડના ટ્રસ્ટીઓના નામે ચઢાવી આપયા તેના રૂ. ૧૦૦૦, દે મહીનો ને આસમાન રોજે થયેલાં શેર બજારના જશનમાં ભરાયલા રૂ. ૬૬૧, મુસાફર રૂ. ૧૦૦, શેઠ ફરાંમ રોજ શાપુરજી નારીએલવાલાએ પોતાના મરહુમ બાઈ શેઠ જહાંગીરજીની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, જમને જમશેદ મારફતે ભરાયલા રૂ. ૨૫ થી ઓછી રકમનાં રૂ. ૪૩૬-૪, રૂ. ૧૦૦ થી ઓછી રકમના દોનેશનોના રૂ. ૧૯૦૦-૧૨ મલી કુલે રૂ. ૪૪૬૦૦, આ વરસમાં ભરાયા હતા.

શેહેનશાહી જશન મંડલીમાં ચાલુ યજ્ઞજરદી સને ૧૨૭૬ ના સાલમાં નીચલી રકમો ડોનેશન તરીકે મલી હતી તેમાં શેઠ દોરાબજી એદલજી માખનયા અથવા મીસ્તરી રૂ. ૧૦૦, બજમે જશને રૂ. અહુરમજદની મંડળી તરફથી રૂ. ૧૦૦, બાઈ રતનબાઈ કુંવરજી ઈજનેર રૂ. ૭૫, બાઈ મોતીબાઈ મનચેરજી શેઠના રૂ. ૫૦, શેઠ કાવસજી મેરવાનજી દીક રૂ. ૫૦, બાઈ માણેકબાઈ ખરશેદજી પેતીગરા

૩. ૨૫, બાઈ શીરીનબાઈ માણેકજી પટેલ ૩. ૨૫, બાઈ આવાબાઈ એદલજી તાતા ૩. ૨૫, શેઠ ફરામજી ફરદુનજી ગીસ્તા ૩. ૨૫, શેઠ અરદેશર શાપુરજી ગજદર ૩. ૨૫, બાઈ ડોશીબાઈ રશતમજી ચીનાઈ ૩. ૨૫, બાઈ હીરાબાઈ હોરમજી પસતાકયા ૩. ૨૫, શેઠ કાવસજી રશતમજી ડીવેચા ૩. ૨૫, શેઠ ફરામજી ખરશેદજી ઝવેરી ૩. ૨૫, શેઠ નશરવાનજી દોરાબજી પાંટેલ ૩. ૨૫, બાઈ નવાબબાઈ નશરવાનજી પાંટેલ ૩. ૨૫, બાઈ આઈમાએ શોરાબજી પટેલ ૩. ૨૫ અને બાકીની પરચુટણ રકમો ના ૩. ૧૫૫ મલી કુલે ૩. ૬૯૦૮ ભરાયા હતા.

પારસી એમબયુલંસ બ્રીગેડ ફંડમાં આ વરસે કુલે ૩. ૩૪૮ ભરાયા હતા, તેમાં શેઠ શાપુરજી બગ્જેરજી ભર્યા ૩. ૨૫, બાઈ હીરાબાઈ જમશેદજી પીટીટ ૩. ૨૫, સર શીરોજીશાહ મેરવાનજી મેહતા ૩. ૨૦, સર જહાંગીર કાવસજી જહાંગીર રેડીમની ૩. ૨૦, શેઠ દોરાબજી જમશેદજી તાતા ૩. ૨૦, શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીટ ૩. ૨૦, શેઠ કાવસજી દીનશા બધરસ ૩. ૨૦, બાઈ હમાબાઈ ફરામજી પીટીટ ૩. ૨૦, શેઠ મેરવાનજી અને હોરમજી કામા ૩. ૨૫ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના ૩. ૧૫૩.

પારસી સુવાવડખાનાનાં ફંડમાં બનેવારી ૧૯૦૪ થી ડીસેમ્બર ૧૯૦૬ સુધીમાં કુલે ૩. ૧૮૯૬૦૧૧ ભરાયા હતા, તેમાં મરહુમ બાઈ આવાબાઈ તે શેઠ બેહરામજી નવરોજજી દારબશેઠના ધણીઆણીનાં પુનને માટે એવણના જમાઈ શેઠ દોરાબજી પેસતનજી કામાજીએ ખાતું પડાવી આપેલા ૩. ૧૦૦૦, શેઠ જલબાઈ અરદેશર શેઠ પોતાના મરહુમ માતાજી બાઈ કુવરબાઈ તે શેઠ મેરવાનજી માણેકજી શેઠનાનાં વીધવાનાં પુન માટે ખાતું પડાવી આપેલા ૩. ૧૦૦૦, મરહુમ બાઈ રતનબાઈ તે મરહુમ શેઠ હોરમજી બેહરામજી કામાનાં વીધવાનાં પુનને માટે એવણનાં બાઈ શેઠ દોરાબજી પેસતનજી કામાએ ખાતું પડાવી આપેલા ૩. ૧૦૦૦, મરહુમ બાઈ માણેકબાઈ નસરવાનજી સોરાબજી ફરામજી મધરાસવાળાના પુનને માટે એવણનાં ધણીએ ખાતું પડાવી આપેલા ૩. ૧૦૦૦, મરહુમ બાઈ આવાબાઈ માણેકજી પુંજીઆજી અચારવાળાનાં પુનને માટે એવણના દીકરા શેઠ પેસતનજીએ ખાતું પડાવી આપેલા ૩. ૧૦૦૦, મરહુમ બાઈ ગુલબાઈ પેસતનજી બાકાનાં પુનને માટે એવણના દીકરા શેઠ દીનશાહજીએ ખાતું પડાવી આપેલા ૩. ૧૦૦૦, શેઠ દીનશાહજી સોરાબજી મોદીએ પોતાનાં મરહુમ માસીજી બાઈ પીરોજબાઈ તે શેઠ નશરવાનજી જહાંગીરજી વાડીઆનાં વીધવાની યાદગારી માટે ખાતું પડાવી આપેલા ૩. ૧૦૦૦, શેઠ નાનાબાઈ બીખાજી મીસ્ત્રીના પુનને માટે તેવનના વીલના એકઝીક્યુટરોમાંના એક બાઈ પુતલીબાઈ ખરશેદજી કામા મારફતે ખાતું પડાવી આપેલા ૩. ૫૦૦, શેઠ ફરામજી સોરાબજી ભાવનગરીએ પોતાનાં બેટી બાઈ આવાબાઈનાં પુનને માટે ખાતું પડાવી આપેલા ૩. ૩૦૦૦, શેઠ નશરવાનજી જહાંગીરજી વાડી આની યાદગારી માટે ધી નસરવાનજી જહાંગીરજી વાડીઆ ચેરીટી ફંડના ટ્રસ્ટીઓએ ખાતું પડાવી આપેલા ૩. ૨૦૦૦, બા. બા. બગ્જેરજી દોરાબજી પટેલ, સી. આઈ. ઈ. ની સુવાવડખાનાની મુલાકાતની યાદગારીનું ખાતું પડાવી આપેલા ૩. ૧૦૦૦, શેઠ પીરોજશા માણેકજી કાકાએ પોતાના ધણીઆણી બાઈ ડોશીબાઈનાં પુનને માટે ખાતું પડાવેલી આપેલા ૩. ૧૦૦૦, ભાવનગરવાળા ડાક્ટર બગ્જેરજી બેહરામજીએ પોતાના બેટા શેઠ નશરવાનજીનાં પુનને માટે ખાતું પડાવી આપેલા ૩. ૫૦૦, બાઈ સાહેબ જરબાઈ નવરોજજી વાહડીઆએ મફતની બાઈઓની શીના આપેલા ૩. ૨૧૩૦, શેઠ પેસતનજી શોરાબજી ખરેગાટ ૩. ૧૫૦, શેઠ ફરામજી જમશેદજી કઠોક ૩. ૧૦૦, શેઠ હોરમજી મેરવાનજી શેઠના ૩. ૧૦૦, શેઠ ફરામજી ધનજીબાઈ લાલકાકા ૩. ૧૦૦, બાઈ રતનબાઈ જહાંગીરજી ડોસાબાઈ કરાકા ૩. ૧૦૦, શેઠ બી. આર. કાંગા ૩. ૧૦૦, શેઠ દીનશાજી ટેમુલજી નરીમાન ૩. ૧૦૦, શેઠ કાવસજી બેજનજી પારખે સુવાવડખાનામાં નળીયા જડવા માટે ૩. ૧૦૦, શેઠ જમશેદજી હોરમજી ખાન ૩. ૧૦૦, ડાક્ટર ટેમુલજી બીખાજી નરીમાનનાં એક ધરાક ૩. ૭૫, બાઈ માણેકબાઈ બગ્જેરજી રીપોરટર ૩. ૭૫, શેઠ કુવરજી બમનજી શેઠના ૩. ૫૦, શેઠ નશરવાનજી રશતમજી કઠોકનાં ખેશીઓ ૩. ૫૦, શેઠ હોરમજી મેરવાનજી શેઠ ૩. ૫૦, શેઠ રશતમજી એદલજી શેઠના ૩. ૫૦ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના ૩. ૫૩૦૧.

એલેક્ઝાન્ડરા નેટીવ ગરલસ ઈંગલીશ ઈનસ્ટીટ્યુશનવાળા ખાતામાં ભરાયેલી રકમોમાં નીચેલી પારસીઓની રકમો હતી:-ખા. બા. બી. ડી. પટેલ ૩. ૫૦, બાઈ આવાબાઈ એમ. એન. વહાડીયાની યાદમાં શેઠ સી. એમ. ખરશેદજી ૩. ૧૦૦, શેઠ દોરાબજી પી. કામાએ મીસીસ દોરાબજી પી. કામાના નામથી (લંડન) ૩. ૧૦૦૦, શેઠ જમશેદજી એમ. એફ. પટેલ ૩. ૨૦૦, શેઠ દીનશા પી. બાહા ૩. ૨૦૦ અને શેઠ નાનાબાઈ એન. સાહેર ૩. ૧૦૦.

શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાટી હસતક ચાલતી દેવલાલીની જરથોસ્તી ઝોરાડીંગ સ્કુલમાં કુલે રૂ. ૯૨૦૦ મદદ તરીકે આ વરસે ભરાયા હતા :- શેઠ રતનજી જમશેદજી તાતા રૂ. ૨૦૦૦, શેઠ દોરાબજી જમશેદજી તાતા રૂ. ૧૫૦૦, શેઠ યમનજી દીનશાજી પીટીટ રૂ. ૧૨૦૦, શેઠ સોરાબજી દાદાભાઈ દુબાઈ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ પેસતનજી નવરોજી કાપડીઆ રૂ. ૫૦૦, શેઠ એદલજી કુંવરજી પટેલ રૂ. ૫૦૦, એક પરગામના દોસત તરફથી રૂ. ૫૦૦, શેઠો મહેરવાનજી તથા હોરમજી મંચેરજી કામા રૂ. ૫૦૦, એક પરગામના સગા તરફથી રૂ. ૫૦૦, શેઠ હોરમસજી કાવસજી દીનશાહ રૂ. ૫૦૦ અને બાઈ રતનબાઈ એદલજી બામજી રૂ. ૫૦૦.

નાશક ખાતેની ઝોરાસ્ત્રીયનના કુટુંબમાં પારસીઓ તરફથી શેઠ શાપુરજી બ. ભર્યા રૂ. ૨૦૦ તથા એક નરસ રાખવા માટે મીસીસ મહેરબાઈ જે. દલાલ મારફતે દેવલાલીમાં ભરાયલા રૂ. ૫૫.

ધરાંની જરથોસ્તીઓની કેળવણી માટેના કુટુંબમાં ભરાયલાં ગયે વરસના ધનતેબાબમાં છપાયલા કુલે રૂ. ૨૧૪૪૭ ઉપરાંત આ વરસમાં ભરાયલી નીચલી મુખ્ય રકમો:- સર જમશેદજી જીજીબાઈ આરોનેટ રૂ. ૨૦૦, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમજી મનચેરજી કામા રૂ. ૫૦૦, શેઠ નવરોજી માણેકજી વાડીયા સી. આઈ. ઇ. રૂ. ૨૦૦, શેઠ એ. પી. બાઈસ (બેલગામ) રૂ. ૫૦૦, શેઠ કાવસજી નવરોજી છોઈ રૂ. ૫૦૦, શેઠ રસ્તમજી મનચેરજી કુકા રૂ. ૫૦૦, બાઈ સુનાબાઈ મીનોચેહેર વકીલ રૂ. ૧૦૦, એક જરથોસ્તીએ પોતાના બેહસ્તનશીન માતાજીના પુત્ર માટે (ભર્યા) રૂ. ૬૦, એક જરથોસ્તી બેહસ્તનશીન બાઈ આવાંબાઈ બેહરામજી માવાની નંધયતે રૂ. ૬૫, એક જરથોસ્તી તરફથી (નવસારી) રૂ. ૨૫, ડક્ટર બરજોરજી બેહરામજી (ભાવનગર) રૂ. ૧૦૦૦, શેઠો કાવસજી દીનશાહ એદનવાલા તથા બાઈઓ રૂ. ૧૦૦૦, શેઠ જમશીદ ખોદાદાદ હકીમ, કાસમાબાઈ રૂ. ૨૦૦, મરહુમ શેઠ મહેરવાનજીની નંધયતે રૂ. ૬૦, શેઠો બેહરામજી એદલજી ઉમરીગર, પીરોજશાહ કુંવરજી ઉમરીગર અને અરેશર જમશેદજી ઉમરીગર રૂ. ૫૦, બા. બા. ડેરશાસ્પજી રસ્તમજી દાદા આનજી રૂ. ૭૫, બા. સા. દ્રામજી કાવસજી કંત્રાક્ટર રૂ. ૫૧, બાઈ શીરીન દ્રામરોઝ મ. કલબવાલા (મધરાસ) રૂ. ૫૧, સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ આરોનેટ રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમ શેઠો દીનશાહ તથા દ્રામજી બીબાજી ખાનના છોકરાઓ રૂ. ૧૫૧, બાઈ બાનુબાઈ દ્રામજી કેમેશરીએટવાલા રૂ. ૧૫૦, શેઠ માણેકજી કાવસજી પીટીટ રૂ. ૧૦૦, શેઠ નશરવાનજી મેરવાનજી પાંડે રૂ. ૫૧, શેઠ હીરજીબાઈ દ્રામજી લેનટીને શેઠ જાહંગીરજી હીરાજી ડક્ટરના પુત્રને માટે રૂ. ૫૦, બાઈ જાહજી પેસતનજી લાલાએ પોતાના મરહુમ બાઈ શેઠ જાહંગીરના પુત્રને માટે રૂ. ૨૫, શેઠ ખ. રૂ. કામા રૂ. ૨૫, શેઠ બરજોરજી માણેકજી પટેલ રૂ. ૨૫, શેઠ યમનજી દીનશાહ પીટીટ રૂ. ૫૦૦, બાઈ આવાંબાઈ દ્રામજી પીટીટ રૂ. ૫૦૦, શેઠ શાપુરજી બરજોરજી ભર્યા રૂ. ૫૦૦, શેઠ જાહંગીર યમનજી પીટીટ રૂ. ૧૦૦. બાઈ હીરાંબાઈ જમશેદજી પીટીટ રૂ. ૧૦૦, બાઈ માણેકબાઈ પીરોજશાહ જીજીબાઈ રૂ. ૧૦૦, બાઈ બચુબાઈ મેરવાનજી જમશેદજી રૂ. ૧૦૦, શેઠ દ્રામજી દોરાબજી પાંડે રૂ. ૧૦૦, બા. બા. આદરજી મનચેરજી દલાલ મારફતે ભર્યાના જરથોસ્તીઓ તરફથી રૂ. ૩૩૮, શેઠ હોરમસજી રતનજી લાકડાંવાળા તે નાતાલ ઝોરાસ્ત્રીયન અંગ્રુમનના સેક્રેટરી તરફથી ૧૩ પા. ૧૬ શી. ના રૂ. ૨૦૩-ના, બા. બા. બરજોરજી દોરાબજી પટેલ, સી. આઈ. ઇ. મારફતે કવેટાના જરથોસ્તીઓ તરફથી રૂ. ૧૪૦, શેઠો ખરશેદજી એડ સનસ મારફતે અહ મદનગરના જરથોસ્તીઓ તરફથી રૂ. ૭૩, C. મરહુમ શેઠ નાનાબાઈ મનચેરજી બનાજીના પુત્રને માટે રૂ. ૨૫, શેઠ પેસતનજી દીનશાહ ખાન (કાલંબો) રૂ. ૫૦૦, શેઠો એમ. એન. ગોબાઈની કંપની મારફતે યોકોહામાના જરથોસ્તીઓએ ભરેલા તેમાં યન ૩૦ શેઠો મેરવાનજી નવરોજી ગોબાઈની કંપની, યન ૩૦ શેઠો શેરીઆરજી દાદાબાઈ કરંજીઆની કંપની, યન ૩૦ શેઠો ખરશેદજી મનચેરજી બેસાનીઆની કંપની તથા બીજા પરચુટણ મલી જુમલે યન ૧૩૦ ના રૂ. ૧૯૯-૩-૭ શેઠ રતન જમશેદજી તાતા રૂ. ૭૫૦૦, શેઠો તાતા સન્સની કું. મારફતે શેંગાહીના જરથોસ્તીઓએ ભરેલા તેમાં શેઠો તાતા સન્સની કું. ૩૦ રૂ. ૨૫, શેઠો કાવસજી પાલનજીની કું. ૩૦ રૂ. ૨૫ તથા બીજા પરચુટણ મલી જુમલે ડાલર ૧૫૨ ના રૂ. ૨૫૨, શેઠ બી. કાવસજી રૂ. ૧૭૦, શેઠ શાપુરજી કાવસજી રૂ. ૫૧, શેઠ બેહમરદ નોશીરવાન રૂ. ૫૦ અને બાકીની બીજા પરચુટણ રકમો મલી કુલે રૂ. ૪૦૦૫૭-૯-૪ ભરાયા હતા.

ગયે સાલ મેજર મોહસવરથ સાધકસે ધરાની બાબદો વીષે એક ચોક્કસ બાબજી આપતાં ધરાના જરથોસ્તીઓની કેળવણી સંબંધી પછાત હાલત માટે જે વીવેચન કરીધું હતું, તેની ખુબીથી

તયાં હાજર રહેલા અહરથો મધેના એક અહરથ શેડ રતન જમશેદજી તાતાએ તયાં ને તયાં પાઉંડ ૫૦૦ ની બક્ષેસ ધરાની જરથોસ્તીઓની કેળવણીનાં કામ માટે આપવાની પોતાની મરજી જણાવી હતી. પોતાની એ ઉમદા બક્ષેસની રૂ. ૭૫૦૦ ની રકમ તેઓએ ફાલ ધરાનના ગરીબ જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારનારા ધરમ ખાતાં ઉપર મોકલી આપી છે. આ ધરમ ખાતાંએ ગયેજ સાલ ઈ રાત ખાતેના જરથોસ્તી બાળકોની કેળવણીનું કામ આગળ વધારવા માટે જે નવું ફંડ ઉભું કરીધું છે, તેને આવી આવકારદાયક બક્ષેસથી ખચીત ધણા સારો ટેકા મળ્યો છે.

મુખ્યદેના નાવારેસ ઇરાની જરથોસ્તીઓને વાસને કાવેરિમાં ધરમખાતાની પેટીઓમાંથી રોજ ૨ જે માહા ૧૨ મો શેહેનશાહીને દીને મરહુમ શેઠ કાવસજી બેહેરામજી બનાજનાં આતશબેહેરામની પેટીમાંથી ૩. ૨૯ અને મરહુમ શેઠ હોરમસજી બમનજી વહાડયાજીનાં આતશબેહેરામની પેટીમાંથી ૩. ૧૦૧૧ મહ્યા હતા.

સર કાવસજી જહાંગીર નવસારી જરથોસ્તી મદરેસા જયુધીલી ફંડમાં ભરાયલા ગયા વરસના ધનતેખાખમાં છપાયલાં કુલે રૂ. ૯૮૭૫૫- ઉપરાંત આ વરસમાં ભરાયલી નીચલી મુખ્ય રકમો:-

હાંગકાંગમાં ભરાયલા તેમાં શેઠ હોરમસજી નવરોજજી મોદી ૩૦ ૩૫૧, શેઠ ધ. દોરાબજી નવરોજજી ૩૦ ૩૦૧, શેઠો તાતાની કંપની ૩૦ ૨૫૧, શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટેલ ૩૦ ૨૦૧, શેઠ અરદે શર હોરમસજી ચીનાઈ ૩૦ ૧૫૧, શેઠ પેસતનજી ફરામજી તલાટી ૩૦ ૧૦૧, શેઠો તલાટીની કંપની ૩૦ ૧૦૧, શેઠો નશરવાનજી મોદીની કંપની ૩૦ ૭૫, શેઠો કાવસજી પાલનજીની કંપની ૩૦ ૫૧, શેઠ એમ. બી. અવાશીઆ અને ધણીયાણી ૩૦ ૫૧, શેઠ નવરોજી કેરશાશપજી આંડીઆ ૩૦ ૨૫, એ ઉપરાંત બીજાઓના પરચુટણ ભરાયલા મલી કુલે ૩૦ ૨૫૨૫ ના રૂ. ૪૦૬૪, શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઈ મેહેતા (કલકતા) રૂ. ૧૦૧, શેઠ રસતમજી ડોસાભાઈ શેઠના રૂ. ૫૧, શેઠો દીનશાહ તથા ફરામજી બીખાજી ખાનના છોકરાઓ રૂ. ૫૦, બા. બા. આદરજી તથા રતનજી મનચેરજી દલાલ (ભરૂચ) રૂ. ૫૦, શેઠ મનચેરશાહ સોરાબજી વખારીયા (ભરૂચ) રૂ. ૫૦, શેઠ રસત મજી હોરમસજી વખારીયા (ભરૂચ) રૂ. ૫૦, શેઠો દાદાભાઈ તથા હોરમસજી અરજરજી તાંગરી (કલકતા) રૂ. ૩૫, એ જરથોસ્તીઓ (કલકતા) રૂ. ૨૫, એક જરથોસ્તી (કલકતા) રૂ. ૨૫, એક જરથોસ્તી (કલકતા) રૂ. ૨૫, શેઠ અરશેદજી રસતમજી કામા રૂ. ૭૫, શેઠ દોરાબજી ફરામજી તંબોલી એ પોતાના બાપા તથા માતાના પુણુ માટે રૂ. ૫૦, શેઠ અરશેદજી એદલજી દેશાઈ (ખોલારામજી) રૂ. ૨૫, બાઈ રતનબાઈ પેસતનજી નરીમાન રૂ. ૨૫, કનતાન તથા શેંઘાહીમાં ભરાયલા તેમાં શેઠો તાતાની કંપની ૩૦ ૨૧, શેઠ બેજનજી દા. તાતા ૩૦ ૧૫ અને બીજાઓના પરચુટણ મલી કુલે ૩૦ ૨૨૧ ના રૂ. ૩૫૬-૭-૧, બાઈ શીરીનબાઈ હોરમજી મોદી રૂ. ૧૦૧, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમજી મનચેરજી કામા રૂ. ૧૦૦, બાઈ માણેકબાઈ જમશેદજી આઘ્યાઈ રૂ. ૨૫, બાઈ દીનબાઈ સોરાબ નરીમાન રૂ. ૨૫, શેઠ દોરાબજી અરશેદજી નરીમાન રૂ. ૨૫, શેઠો કાવસજી દીનશાહ તથા બાઈ ઓ (એડન) રૂ. ૧૫૦, શેઠો બીખાજી કાવસજી રૂ. ૨૫, શેઠ પેસતનજી નવરોજજી કાપડીઆ રૂ. ૧૦૦, ૩૦ પાલનજી હોરમજી દાદાવાનજી (વલસાડ) રૂ. ૨૫, બાઈ રતનબાઈ એદલજી આમજી રૂ. ૧૦૦૦૦, સર જહાંગીર કાવસજી જહાંગીર રૂ. ૩૦૦૦ અને બાકીની બીજી પરચુટણ રકમો મલી કુલે રૂ. ૨૯૭૩૦ ભરાયા હતા, તેમાં નવસારીના પારસીઓના રૂ. ૨૯૮૭ હતા.

આજ રોજગારના મુકદ્દમાના સંબંધમાં પારસી પંચાયતે ઉઘાડેલા ફંડમાં કુલે રૂપયા ૧૩૭૮ ભરાયા હતા તેમાં સર જમશેદજી જીજીભાઈ ખારોનેટ રૂ. ૧૦૦, શેઠ હોરમજી એદલજી આલખલેસ અને છોકરાઓ રૂ. ૧૦૦, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમજી મનચેરજી કામા રૂ. ૧૦૦, શેઠ બમનજી દીનશાજી પીટીટ રૂ. ૧૦૦, ડાક્ટર નાદીરશાહ હોરમજી સુખીઆ રૂ. ૧૦૦, શેઠ નવરોજજી માણેકજી વાડીયા સીંઝ આઈં ઇં રૂ. ૧૦૦, શેઠ કાવસજી સોરાબજી બા ટલીવાલાએ પોતાનાં મરહુમ માતાજીનાં પુત્ર માટે રૂ. ૫૧, શેઠ હોરમજી સોરાબજી બાટલીવાળાએ પોતાનાં મરહુમ માતાજીનાં પુત્ર માટે રૂ. ૫૧, બાઈ જરબાનુ ફરામજી મનચેરજી ખુમલાખાઉએ પોતાનાં મરહુમ વહુ બાઈ શીરીનબાઈના પુત્રને માટે (કલકતા) રૂ. ૫૦, બાઈ બાઈઆઈ પેસતનજી નારીએજવાળાએ પોતાના મરહુમ પીતાજી શેઠ દાદાભાઈ બમનજી જીજીભાઈનાં પુત્ર માટે રૂ. ૨૫, શેઠો પેસતનજી તથા ફરામરોજ શાપુરજી નારીએજવાળાએ પોતાના મરહુમ બાઈ શેઠ જહાંગીરજીનાં પુત્ર માટે રૂ. ૫૦, શેઠ ધનજીભાઈ ફરામજી કામાડોર રૂ. ૫૧, શેઠ જહાંગીરજી બમનજી પીટીટ રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ સોરાબજી રસ્તમજી બનશાહની યાદમાં રૂ. ૨૫, શેઠ પેસતનજી પોંચાજી પોંચાએ

પોતાનાં અદેસ્તનશ્રીન ધણીયાણી બાઈ જરબાઈનાં પુત્ર માટે (પુણા) રૂ. ૨૫, શેઠ નશરવાનજી નવરોજજી ખંખાતા (સુરત) રૂ. ૨૫, શેઠ અરદેશર નશરવાનજી મોદી રૂ. ૧૦૦, શેઠ કેબશર અરદેશર મોદી રૂ. ૭૫, બાઈ ધનમાયે અરદેશર મોદી રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠો દીનશાજી તથા ફરામજી બીખાજી ખાનના છોકરાઓ રૂ. ૨૫, શેઠ દોરાબજી બાપુજી રાનજીએ પોતાના બેટા હોમીની યાદમાં રૂ. ૨૫ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૬૦.

ખાં બાં બમનજી બેરામજી પટેલની યાદગારીના કુટુંબમાં ભરાયલા ગયા વરસના ઇતિહાસમાં છપાયલા કુલે રૂ. ૨૬૫૦ ઉપરાંત આ વરસમાં ભરાયલી નીચલી મુખ્ય રકમો:- મરહુમ શેઠ બમનજી એદલજી દાવરની તરફથી (જી. બ. દા.) રૂ. ૩૦, બાઈ રતનબાઈ ખાં તારાચંદ રૂ. ૫૦, D. C. T. રૂ. ૫૦, એક જરથોસ્તી બાપુ રૂ. ૨૫, શેઠ મેરવાનજી ફરદુનજી મરજ્યાન રૂ. ૫૦, શેઠો કાવસજી દીનશાહ તથા બાઈઓ (એડનવાળા) રૂ. ૧૦૧, શેઠ સોરાબજી અરશેદજી દાદીશેઠ રૂ. ૩૦, શેઠ નવરોજજી માણેકજી શેઠ રૂ. ૨૫, શેઠ રસતમજી હોરમસજી પાટક રૂ. ૨૫, બાઈ મેહેરબાઈ અરદેશર પેસતનજી શેઠના રૂ. ૨૫, “ દોલી કુલ ” તરફથી રૂ. ૨૫, શેઠ ફરામજી રસતમજી વાડીયા રૂ. ૫૦, શેઠ જીવાજી દીનશાહ ગાંધી રૂ. ૫૦, શેઠ જરજોરજી માણેકજી પટેલ રૂ. ૫૧, મરહુમ મીત્ર શેઠ નાનાબાઈ ધનજીભાઈ બનાજીને નામે રૂ. ૨૫, એક મરહુમ મીત્રનું કુટુંબ રૂ. ૫૧, બાઈ જરબાઈ નવરોજજી વાડીયા રૂ. ૭૫, રાજકોટથી શેઠ બેજનજી મેરવાનજી મારફતે ભરાયલા રૂ. ૩૯, બાઈ માણેકબાઈ પીરોજશાહ બમનજી જીજીભાઈ રૂ. ૨૫, શેઠ રસતમ સોરાબજી પાંડિવાળા, રૂ. ૨૫, શેઠ કાવસજી સોરાબજી પાંડિવાળા રૂ. ૨૫, શેઠ સોરાબજી ફરામજી કલ્યાણીવાળા રૂ. ૫૧, શેઠો કાવસજી દીનશા તથા બાઈઓ (એડન) રૂ. ૭૫, શેઠ અરદેશર જમશેદજી બીલીમોરીયા રૂ. ૩૦, શેઠ અરશેદજી સોરાબજી વાછાગાંધી રૂ. ૫૧, શેઠો સોરાબજી તથા કાવસજી દાદાભાઈ દુબાશ રૂ. ૫૧, આનરેબલ સર શીરોઝશાહ મેરવાનજી મેહેતા સી. આઈ. ઇ. રૂ. ૨૫, ડા. એરથશાહ જમશેદજી હકીમ રૂ. ૨૫, શેઠ ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગર રૂ. ૨૫, શેઠ રસતમજી બેરામજી જીજીભાઈ રૂ. ૨૫, બાઈ મેહેરબાઈ તે શેઠ નશરવાનજી કાવસજી વાછાગાંધીના વીધવા રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી કાવસજી વાછાગાંધીના છોકરાઓ રૂ. ૫૦, શેઠ કાવસજી બેહેરામજી દીવેચા રૂ. ૩૫, શેઠ એદલજી શાપુરજી શરાફ રૂ. ૫૦, “ કદર પુજનાર ” રૂ. ૫૦, શેઠ બેહેરામજી જમશેદજી ફટાકીયા રૂ. ૫૦, શેઠ અરશેદજી નશરવાનજી વાડયા રૂ. ૨૫, શેઠ સોરાબજી અરશેદજી મેહેતા (અહમદનગર) રૂ. ૫૦, શેઠ બહમનજી દીનશાહ પીટીટ રૂ. ૧૦૧, બાઈ ગુલબાઈ બહમનજી પીટીટ રૂ. ૧૦૧, શેઠ જમશેદજી હોરમસજી શાપુરજી વકીલ રૂ. ૫૧, સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટ રૂ. ૫૦, ડા. જરજોરજી બેહેરામજી રૂ. ૪૦, શેઠ દીનશાહ બમનજી રૂ. ૨૫, શેઠ સોરાબજી બેહેરામજી ભાભા રૂ. ૨૫, બાઈ આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટ રૂ. ૧૦૦, હાંગકાંગ ખાંતે ભરાયલા તેમાં શેઠ હોરમસજી નવરોજજી મોદી ડા. ૧૦, શેઠ બે. ૬૦ માદન ડા. ૧૦, શેઠો તણાટીની કુ. ૦ ડા. ૧૦ તથા પરચુટણ ભરાયલા મલી કુલે ડા. ૯૬ ના રૂ. ૧૬૩-૧૩-૪, બે જરથોસ્તી બાઈઓ (કલકતા) રૂ. ૨૫, શેઠ જમશેદજી રસતમજી ઉમરીગર રૂ. ૪૦, શેઠ નવરોજજી જહાંગીર ગામડીયા રૂ. ૨૫, ઉદવાડાની અનુમન તરફથી દસતુરજી ખુરશેદજી મીનોચેરજી, દસતુર પેશોતનજી જરજોરજી મીરજી તથા શેઠ એદલજી અરશેદજી ભરડા મારફતે રૂ. ૫૧, શેઠો જહાંગીર અને બેહેરામજી ફરદુનજી કરાકા રૂ. ૨૫, ખાં બાં હોરમસજી માણેકજી બીમરડીવાળા રૂ. ૫૦, મરહુમ બાઈ ગુલબાઈ ધનજીભાઈ શરાફની પુ. ૭માંથી રૂ. ૩૧, મરહુમ શેઠ મેરવાનજી હોરમસજી પટેલની પુ. ૭માંથી રૂ. ૨૫, શેઠ અરશેદજી ધનજીભાઈ શરાફ રૂ. ૨૫, શેઠ સોરાબજી અરદેશર વાછાગાંધી રૂ. ૨૫, દસતુર બહમનજી જામાસપજી સી. આઈ. ઇ. રૂ. ૫૦, શેઠ શાપુરજી જરજોરજી ભડચા, રૂ. ૨૫૧, શેઠો દીનશાહ ફરદુનજી એડ બધરસ રૂ. ૨૫, શેઠ શાપુરજી જરજોરજી ફરેઝર સુરતવાળા રૂ. ૫૦, શેઠ જહાંગીર બમનજી પીટીટ રૂ. ૫૦, શેઠ પાલનજી દાદાભાઈ ચવના અને ધણીઆણી બાઈ રતનબાઈ મલી રૂ. ૫૦, શેઠ અરદેશર મેહેરબાઈ ઇરાની રૂ. ૨૫, શેઠ એદલજી કુલરજી પટેલ રૂ. ૨૫, શેઠ હોરમજી અરશેદજી ભાભા રૂ. ૨૫, ખાં બાં મનચેરજી કાવસજી મરજ્યાન, સી. ૦ આઈ. ૦ ઇ. ૦ રૂ. ૨૫ અને બાકીની બીજી પરચુટણ રકમો મલી કુલે રૂ. ૭૯૮૮-૧૩-૪ ભરાયા હતા, તેમાં વ્યાજના વધારાના મલી રૂ. ૮૧૬૧-૧૨-૧૧ થયા હતા. તેની વ્યવસ્થા કેમ કરવી તેને માટે એ કુટુંબમાં નાણાં ભરનારાઓની એક સભા તા. ૨૯ મી જુલાઈને દીને બાઈ બીખાઈજી બંગાળીની કોટની કન્યાશાળાનાં મકાનમાં શેઠ મેહેરવાનજી મનચેરજી કામાનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ મળી હતી. એ

વખતે સભામાં જુદા જુદા સભાસદો તરફથી કરવામાં આવેલી સુચનાઓ ઉપર લગભગથી વીવેચન ચલાવવામાં આવ્યા બાદ સભાએ નીચલા ઠરાવો પસાર કર્યા હતા:—આ ફંડની રકમ વધીને રૂપયા દશ હજારની થાય ત્યાંસુધી એ ફંડ તેની હિલચાલ કરનારા એક્સચેન્જે અનામત તથા ખાલુ રાખવું અને ત્યાર પછી ખાનખલાદુર પટેલને નામનો બેલોક બાંધવા માટે પારસી એસોસીએશનની ઝોરાસ્ત્રીય ન બીલડીંગ એસોસીએશનને એ ફંડની મુદ્દલ રકમ સ્વાધીન કરવી, તે એવી શરતે કે તે બેલોકનું બાકું સરેશતાનો ખર્ચ બાદ કરી પારસી પંચાયતના ટ્રસ્ટી સાહેબોને આપતા રહેવું કે તે બાકું પાંચ થી સાત વરસ સુધી એકઠું થવા દઈ પારસી ટોળાંનું જે ઉપયોગી કામ ખાનખલાદુર પટેલે કરવા માંડ્યું છે તે ચાલુ રાખવાની ગોઠવણ કરવી અથવા પારસીઓની તવારીખ ઉપર કામખાળ રીતે વધુ રોશની પડે તેવી રીતે તેનો ઉપયોગ કરવો. આ એ બેલોક કામો માટે વાપરવાને અને તે વાપરવું. ધી ઝોરાસ્ત્રીય ન બીલડીંગ એસોસીએશનને એ રકમ આપતી વખતે એવી સરત કરવી કે, જે કાંઈ સમયે તે પોતાનો વહીવટ બંધ કરે તો તે વખતે તે બેલોકની જે કીમત ઉપજે તે પારસી પંચાયતને સોંપવી કે તે અનામત રાખી તેના વચાનનો ઉપર જાણવયા પ્રમાણે ઉપયોગ કરવો.

મરહુમ પોલીસ માજીસ્ટ્રેટ મી. કરસનદાસ છબીલદાસ મેમોરીયલ ફંડમાં બધી વરણના મલી કુલે રૂ. ૫૭૮૮ ભરાયા હતા, તેમાં પારસીઓની નીચલી મુખ્ય રકમો હતી:—શેડો વાહાડયા ને ગાંધી રૂ. ૧૦૧, શેડ જમશેદજી અમનજી કાશીનાથની યાદમાં રૂ. ૧૦૧, શેડ રસ્તમ પેસ્તનજી જનગીર રૂ. ૧૦૧, શેડ જનગીર બી. દલાલ રૂ. ૫૧, શેડ એફ. બી. તાલચારખાન રૂ. ૫૧, શેડ એફ. એસ. તાલચારખાન રૂ. ૫૧, શેડ જનગીર બી. પીટીટ રૂ. ૫૦, શેડ આર. એમ. પટેલ રૂ. ૩૦, શેડ અરદેશર હોરમજી અને દીનશાહ રૂ. ૨૫, શેડ કુવરજી દાદશાહ રૂ. ૨૫, પાંચ પારસી મીત્રો રૂ. ૩૦, શેડ આર. બી. ભર્યા રૂ. ૨૫ અને બાકીની પરચુટણ રકમો મલી પારસીઓના કુલે રૂ. ૭૯૧ ભરાયા હતા.

સરદાર દસ્તુર હોશંગ જનમાસપ એન્ટરપ્રેનમંટ ફંડમાં પારસીઓની ભરાયલી મુખ્ય રકમો:—સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ રૂ. ૫૦, સર દીનશાહ મા. પીટીટ બારોનેટ રૂ. ૫૦, શેડ અમનજી દીનશાહ પીટીટ રૂ. ૫૦, શેડ રસ્તમજી બી. જીજીભાઈ રૂ. ૫૦, શેડો સોરાબજી અને કાવસજી દા. દુ. બાશ રૂ. ૫૦, શેડ શાપુરજી એદલજી ચીનાઈ રૂ. ૫૦, સર જેહાંગીર કા. જેહાંગીર નાઇટ રૂ. ૪૦, શેડ ગુસ્તાદજી ધનજીશાહ રૂ. ૩૧, આ. સરદાર નવરોજજી પદમજી રૂ. ૨૫, બાઈ આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટ રૂ. ૨૫, શેડ જેહાંગીર અમનજી પીટીટ રૂ. ૨૫, આ. સા. દોરાબજી દી. બુટી રૂ. ૨૫, શેડ ખરશેદજી ધનશાહ રૂ. ૨૫, શેડ મેરવાનજી મં. મુંડાવાળા રૂ. ૨૫, શેડ ફરામજી દો. ધાસવાળા રૂ. ૨૫, શેડ ફરામરોજ સો. ચીનાઈ રૂ. ૨૫, શેડો ધનજીભાઈ બે. મેહેતાની કુ. ૨૫, એ ઉપરાંત પારસીઓની કેટલીક પરચુટણ રકમો હતી.

વડોદરાના નામદાર મહારાજ સયાજીરાવ ગાયકવાડની ૨૫ વરસની રૂપેરી જ્યુબીલી પાલ્લવ માટે વડોદરા ખાતે કિમાં કીધેલાં ફંડમાં સઘલી વરણના મલી કુલે રૂ. ૪૮૫૧૪૫ ભરાયા હતા, તેમાં દીવાન સાહેબ આ. બા. કેરશાસપજી રશતમજી દાદયાનજી રૂ. ૨૦૦૦, આ. સા. ફરામજી કાવસજી કંત્રાકટર રૂ. ૧૦૦૦, આ. બા. જમશેદજી દોરાબજી ખંડલાવાળા રૂ. ૪૦૦, આ. મંચરજી એમ. ગીમી રૂ. ૨૦૦, શેડ ગુસ્તાદજી કુંવરજી મેડીવાળા રૂ. ૨૦૦, આ. બા. દોરાબજી દી. પાવરી રૂ. ૨૦૦, આ. બા. રશતમજી રતનજી કોડાવાળા રૂ. ૨૦૦, ડાકટર એદલજી રસ્તમજી દાદયાનજી ૧૫૦, આ. બા. મેરવાનજી એદલજી રૂ. ૧૫૦, ડાકટર ધનજીશાહ હો. મહેતા રૂ. ૧૨૫, આ. બા. આદરજી મેરનોસજી મસાની રૂ. ૩૫૦, શેડ જમશેદજી એમ. મોરીનસ રૂ. ૨૦૦, આ. બા. એજનજી નવરોજી કુતાર રૂ. ૧૭૫, આ. બા. અરદેશર ડોસાભાઈ કુપર રૂ. ૧૨૫, કેપટન સોહરામ ત્યાક રૂ. ૨૨૫, આ. સા. બેહેરામજી એદલજી મીકેનીકલ એનજીનીઅર રૂ. ૭૫, ડાકટર સોરાબજી ફરદુનજી ગઝદર રૂ. ૧૫૦, શેડ એદલજી કુંવરજી રૂ. ૨૫, શેડ પેસતનજી દોરાબજી ખંડલાવાળા રૂ. ૧૫૧, આ. બા. બેહેરામજી સોરાબજી સાલુ રૂ. ૧૦૦, આ. બા. મંચરજી કાવસજી કાંગા રૂ. ૧૦૦, મરહુમ શેડ કુંવરજી રતનજી કંત્રાકટરના છોકરાઓ રૂ. ૫૧, મરહુમ શેડ રતનજી કાવસજી ધડીયાળીના છોકરાઓ રૂ. ૨૫, આ. બા. દોરાબજી માનકજી પટેલ રૂ. ૨૫ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૯૭ મલી પારસીઓના કુલે રૂ. ૬૪૯૯ ભરાયા હતા. એ ફંડમાં બધી વરણના લોકોના ભરાયલા રૂપયામાંથી જુબીલીના થયેલા મેળાવડા વગેરેના ખર્ચમાં કેટલીક રકમ ખર્ચાઈ હતી અને બાકી વધેલા રૂપયામાંથી નામદાર મહારાજનું પુતળું ઉભું કરવાનો હાલમાં વીચાર ચાલે છે એ ફંડમાં નવસારીના પારસીઓના રૂ. ૩૫૦ હતા.

ઉપલું ફૂંડ બીલીમોરા ખાતે ત્યાંના રહીશો તરફથી ઉઘાડવામાં આવ્યું હતું, તેમાં સઘલી વરણના મલી કુલે રૂ. ૧૬૦૭ના ભરાયા હતા, એમાં શેડો રતનશા નશરવાનજી, જમશેદજી હોરમજી અને મનચેરજી શાપુરજી ટાટાની કુંપતી તે નવસારીના આખકારી કનઝાકટરો રૂ. ૫૨૨૮, શેડો મનચેરજી શાપુરજી તથા રતનજી શાપુરજી તાતા રૂ. ૧૫૧, શેડ હોરમસજી રસતમજી મેઘુસી રૂ. ૫૧, શેડો દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા સોરાબજી શાપુરજી રૂ. ૫૧, શેડ એદલજી લીમજીભાઈ આશાના છોકરાઓ રૂ. ૫૧, શેડ મોટાભાઈ અરજેરજી મેઘોરા રૂ. ૨૫, શેડ હોરમસજી પેસતનજી ધનજીભાઈ રૂ. ૨૫, શેડ પાલનજી જમશેદજી પંથકી રૂ. ૨૫, અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૧૦૫ મલી પારસીઓના કુલે રૂ. ૧૦૦૬ના ભરાયા હતા. એ ફૂંડમાં બધી વરણના ભરાયલા રૂપ્યામાંથી વડોદરા ખાતે ઉભાં કીધેલા જુખીલી ફૂંડમાં રૂ. ૭૫૧ આપ્યા હતા અને બીલીમોરાની માહાજન હસતક રૂ. ૫૦૦ ની સરકારી લોન આપી હતી કે એના વ્યાજમાંથી દર વરસે ત્યાંની ગાયકવાડ સરકારની અંગ્રેજી, ગુજરાતી અને ઉરદુ મલી ૩ નીશાળના જે વીદ્યારથી પેલેલે નંબરે પસાર થાય તેને માહા રાજની સખીનો એક એક ચાંદીનો ચાંદ ભેટ આપવો તથા બાકી વધેલા રૂપ્યા બીલીમોરાની નીશાળોના છોકરાઓને આપવામાં આવેલી મીઠાઈ વગેરેના કામમાં ખર્ચવામાં આવ્યા હતા.

વડોદરા રેલવેના ચરચગેટના લોકપ્રીય સ્ટેશન માસ્તર શેડ અરશેદજી જેવણ લાંબી નોકરી પછી રીટાયર થયા તેવણને માન આપવા માટે ઉભાં કીધેલા પરસ ફૂંડમાં સઘળી વરણના મળી કુલે રૂ. ૪૫૯૮ ભરાયલા ગયા વરસના ધનને ખાખમાં છપાયા હતા. તે કિપરાત આ વરસમાં ભરાયલી પારસી ઓની મુખ્ય રકમો:-શેડ પેસતનજી સોરાબજી શેડના રૂ. ૫૦, શેડ સોરાબજી જમશેદજી સોડાવાટરવાળા રૂ. ૨૫, શેડ હોરમજી બમનજી જીજીભાઈ રૂ. ૨૫ અને પારસીઓના બીજા પરચુટણ ભરાયલા રૂ. ૧૦૦ મલી કુલે રૂ. ૪૮૬૦ ભરાયા હતા.

મરહુમ શેડ બનાજી લીમજીની કોટની પુરાણી દરેલમેહેરને લગતાં ચજશન, ગલમખાર, જશન તથા બાજઆફરગાન વગેરેનાં ફૂંડમાં મરહુમ શેડ મીનોએહેરજી ફરામજી લાલીનાં પુન માટે રૂ. ૨૦૦, શેડ બમનજી નવરોજી બેલલીહોમજી રૂ. ૨૦૦, મરહુમ શેડ નશરવાનજી પેસતનજી દુબાસનાં પુન માટે રૂ. ૯૬, મરહુમ ડકટર રસતમજી દાદાભાઈ પારાખાકિનાં પુન માટે રૂ. ૫૦, શેડ હોરમજી નશરવાનજી કુપર રૂ. ૫૦, મરહુમ શેડ નાનાભાઈ ધનજીભાઈ બનાજીની યાદમાં રૂ. ૩૦, મરહુમ શેડ નશરવાનજી દાદાભાઈ નવસારીવાળાનાં પુન માટે રૂ. ૨૫, મરહુમ બાઈ ગુલબાઈ પેસતનજી બાયાનાં પુન માટે રૂ. ૨૫, શેડ શાપુરજી અરજેરજી ભર્યા રૂ. ૨૫, મરહુમ શેડ બીખાજી કાવશાહ મામાના પુણ માટે રૂ. ૨૫, મરહુમ બાઈ સુનાપાઈ રસતમજી ભર્યાના પુણ માટે રૂ. ૨૮, મરહુમ બાઈ ગુલબાઈ પેસતનજી આશાના પુણ માટે રૂ. ૨૫, અને બાકીની પરચુટણ રકમો મલી કુલે રૂ. ૧૨૧૫ ભરાયા હતા.

મદરાસમાં સથાપવા ધારેલી “જ્ઞાત શ્રીરોઝ કલબવાળાની અગીયારી” ના ફૂંડમાં કુલે રૂ. ૪૫૭૨ના ભરાયા હતા તેમાંની મુખ્ય રકમો :-શેડ હોરમસજી નવરોજી રૂ. ૭૦૦, શેડ ગુસતાદજી નશરવાનજી રીપોરટર રૂ. ૫૦૦, શેડો જે. હોમસનીક રૂ. ૧૫૦, શેડ રતનજી મેરજીભાઈ પટેલ રૂ. ૧૫૦, શેડ પીરોજશાહ જમશેદજી કાપડયા રૂ. ૧૫૦, અશો રવાનની નમયતે રૂ. ૨૦૧, શેડ મેરવાનજી જમશેદજી અમલસાડવાળા રૂ. ૧૩૫, શેડ એદલજી રસતમજી બાવાઆદમ રૂ. ૧૦૧, શેડ સોરાબ ડોંગાંટ રૂ. ૧૦૧, શેડ કેપુશરો દાદાભાઈ કારખાનાવાળા રૂ. ૧૦૦, શેડ દોરાબજી માણીકજી જસાવાળા રૂ. ૭૫, શેડ બમનજી રતનજી કુપર રૂ. ૨૫, શેડ કેકોબાદ હો. રાવ રૂ. ૧૦૦, કનટાનમાં ભરાયલા તેમાં શેડ જીજીભાઈ પેસતનજી વાસતીઆ ડોંગાં ૧૫, શેડો લીમજીભાઈ રસતમજી કાવારાણાની કુંડા ૫૧, શેડ એ. રૂ. મોગરા ડોંગાં ૨૫, શેડો મેરવાનજી તથા દોરાબજી ના. મહેતા ડોંગાં ૧૦૧, શેડ અરજેરજી નવરોજી ડોંગાં ૨૦, શેડ અરશેદજી કાંડરજીઆ ડોંગાં ૨૫, શેડ સોરાબજી રૂ. કાવારાણા રૂ. ૨૫ અને બાકીના પરચુટણ ભરાયલા ડાલરો ૬૧ મલી કુલે ૩૨૩ ડાલરનાં રૂ. ૫૧૭૦, હાંગકાંગમાં ભરાયલાં તેમાં શેડ હોરમજી નવરોજી મોદી ડોંગાં ૧૫૦, શેડ નશરવાનજી મોદીની કુંડા ૩૧, શેડો કાવશજી પાલનજીની કુંડા ૨૫, શેડો શ્રીરોઝશા બં. પીટીટની કુંડા ૨૫, શેડો તાતાની કુંડા ૨૫, શેડ પે. ફ. તલાટી ડોંગાં ૨૫, શેડ મે. પા. તલાટી ડોંગાં ૧૫ અને બાકીના પરચુટણ ભરાયલા ડાલર ૧૯૬ મલી કુલે ડાલર ૪૯૨ ના રૂ. ૮૦૩, બદે ખોદા રૂ. ૧૦૦, ડાકટર દાદાભાઈ પેસતનજી બનાજી રૂ. ૧૦૫, શેડ દીનશાજી ડોસાભાઈ કરાંણી રૂ. ૫૦, શેડ મેરવાનજી નવરોજી ગોભાઈ રૂ. ૨૫, શેડ શહેરીઆરજી દાદાભાઈ કરજીઆ રૂ. ૨૫, શેડ અરશેદજી મનચેરજી ભેસાનીયા રૂ. ૨૫ અને શેડ પેસતનજી પોંચાજી

પોંચ્યા ૩. ૨૫, મેંગલોરના જરથોસ્તીઓએ ૩. ૩૦, ધારવાડના જરથોસ્તીઓએ ૩. ૫૦, ધન ડોરના જરથોસ્તીઓએ ૩. ૫૧, અજમેરના જરથોસ્તીઓએ ૩. ૩૪, મહના જરથોસ્તીઓએ ૩. ૪૧ અને નાગપોરના જરથોસ્તીઓએ ૩. ૪૭. એ ઉપરાંત એ દરેમેહર માટે શેઠ શ્રીરાજ મન ચેરજી કલમવાળાએ પોતાનો મોટો ખંગલો ભેટ આપ્યો છે અને મરહુમ શેઠ ફરામજી મચેરજી કા માએ સ્થાપેલાં આતશબેહેરામના ધરમખાતાંના ફંડના મેનેજીંગ ટ્રસ્ટી શેઠ હોરમજી મચેરજી કામા એ આ અગીઆરી હસ્તીમાં આવતાં રૂપીઆ એક હજારની સરકારી નોટ એનાં નીભાવ સા ૩ વ્યાજ વાપરવાની સરતે આપવા કબુલ્યું છે.

માહાબલેશ્વર મધેનું નવું દોખમું બાંધવાની યોજના સને ૧૮૯૯ માં કરવામાં આવી હતી. એ દોખમું પંચગતી તથા માહાબલેશ્વર ની વચમાં બાંધવાનો ઠરાવ થવાથી નામદાર સરકારે એક જગા તારીખ ૬ દી નવેમ્બર ૧૯૦૦ ને દીને ઠરાવ બહાર પાડી શેઠ નશરવાનજી ડોશા ભાઈ ભડ્યા તથા બીજાઓના નામપર ચડાવી આપી જમીનનો કબજો પારસી અનજીમનને સ્વા ધીન કીધો હતો. પણ કેટલીક ન ધારેલી અડચણો પડોશના ગામડાવાળાઓની નડ્યાથી ત્યાંની અન જીમને હાડવામાં સાર નહીં જોતાં તે જગ્યા પડતી નાખી હતી. જેને માટે હજી સુધી નડતલો થયા કરે છે અને બીજી જગ્યા હજી સુધી મલી નથી. ૧૮૯૯ થી ૧૯૦૧ સુધીમાં એક લીસ્ટ ફરતું કીધું હતું તેમાં પુણા વગેરે શહેરના રહીશો તથા વીઝીટરોમાં ફેરવતા એ ફંડમાં લગભગ રૂપ્યા અગયાર હજારથી વધુ રકમ ભરાઈ હતી. ૧૯૦૧ પછી લીસ્ટ ફરતું બંધ કરવામાં આવ્યું હતું. હાલ માં ફરીથી એક નવી યોજના ચાલુ શાલના એપ્રિલ મહીનામાં ડક્ટર મે. એ. પાવરીની આગેવાની તળે કરવામાં આવી છે. માહાબલેશ્વર મધે હાલમાં જે આરામગાહની જગ્યા છે તેની પુરતી દેખરેખ રાખવી અને એ જગ્યા બીશમાર હાલતમાં પડી રહી છે તેને સુધારી ત્યાં નહાવાની ઓરડી, નશા ખાનું, ગીઆન તથા લોધાની ગાડી મુકવાની ઓરડી તથા રખેવાલને રહેવાની ઓરડી બાંધવી તેમજ ફરતી દેવાલ તથા પીલરો બાંધી દરવાજો મુકવા અને જીથુકનો માળી રાખવા માટે હાલમાં એક ફંડ ઉભું કીધું હતું, એમાંથી ખર્ચ બાદ જતાં જે રૂપીઆ વધશે તે તે બંધવા ધારેલા નવા દોખમાનાં ફંડમાં વાપરવામાં આવશે (નવા દોખમાની યોજના પાર પડી શકશે તે). એ ફંડમાંથી જીથુકનો માળી રાખવા ૩. ૨૫૦૦ બેંકમાં અનામત રાખી એનાં વીઆજમાંથી માળીનો પગાર આ પવામાં આવશે, તેમજ દર વરસે વીઝીટરોમાં એક લીસ્ટ ફરતું કરી તેમાં જે રકમ ભરાશે તે મરા મત માટે જીથુક રાખવામાં આવશે. એ ફંડમાં કુલે ૩. ૮૫૦૩ ભરાયા હતા, તેમાં બાઈ નવાજ બાઈ તે શેઠ દીનશાહ બીખાજી ખાનના બેટીએ કુલે બાંધવા માટે ૩. ૭૦૦, શેઠ નાદરશા ખરશેદ જી સતારેવાળાએ પોતાના મરહુમ બાવાના પુણુ માટે સગડી અને પીલરો બાંધવા તથા જીથુકનો દીવો મુકવા માટે ૩. ૧૦૦૦, શેઠ ફરામજી શેઠનાએ એક ઓરડી બાંધવા માટે ૩. ૫૦૦, શેઠ ડોશાભાઈ નશરવાનજી વહાડીઆએ મરહુમ શેઠ દાદી લીમજીના ચેરીટી ફંડમાંથી એક ઓરડી બાંધ વા માટે ૩. ૩૦૦, શેઠ અરદેશર હોરમજી કપતાને એક ઓરડી બાંધવા માટે ૩. ૪૦૦, ડક્ટર હોર મજી લીમજી બાટલીવાળાએ એક ઓરડી બાંધવા માટે ૩. ૫૦૦, શેઠ શાપુરજી બેરામજી કાતરકે દરવાજો ને રેલીંગ બાંધવા માટે ૩. ૫૦૦, શેઠ જમનજી દીનશાહ પીટીટે પોતાના મરહુમ બાવાના પુણુને માટે ફરતી દીવાલ બાંધવા માટે ૩. ૧૫૦૦ તથા પીટીટ ખાનદાનના બીજા બાનુ તથા મહસ્થો તરફથી દીવાલ બાંધવા ૩. ૩૯૮, શેઠ હોરમજી મનચેરજી કામા ૩. ૩૦૦, શેઠ રસતમજી શાપુરજી મીસ્ત્રી ૩. ૧૦૦, શેઠ નશરવાનજી મેરવાનજી પટેલ ૩. ૧૦૧, શેઠ હોરમજી અરદેશર વહા ડીઆ ૩. ૧૦૧, બાઈ આઈમાય હોં વહાડીઆ ૩. ૧૦૧, શેઠ હોરમજી નશરવાનજી કુપર ૩. ૧૦૦, શેઠ સોરાબજી બેરામજી ભાભા ૩. ૧૦૦, બાઈ હીરાંબાઈ જાં નં પીટીટ ૩. ૧૫૧, બાઈ બચુબાઈ મેં સોં જીભાઈ ૩. ૧૦૧, મરહુમ શેઠ કાવસજી દીનશાહ પીટીટના છોકરાઓ ૩. ૧૦૧, શેઠ અરદેશર નં મોદી ૩. ૭૫, શેઠ હોરમજી ભડ્યા ૩. ૭૫, શેઠ ફરામજી દોરાબજી ધાસવાલા ૩. ૫૧, શેઠ હોરમજી સોરાબજી ૩. ૫૧, બાઈ માણેકબાઈ પીં જીભાઈ ૩. ૫૧, બાઈ હીરાંબાઈ ૩૦ કામા ૩. ૫૧, ખાં બાં દીનશાહ દીં ખંખાતા ૩. ૫૧, શેઠ ગોદરેજી દોં પદમજી ૩. ૫૧, મીસીસ પાટક ૩. ૩૦, શેઠ એં જં શેઠના ૩. ૨૫, શેઠો આદરજી અધરસ ૩. ૨૫, શેઠ કાંધં અંકલેસરીઆ ૩. ૨૫, શેઠ દીનશાહ જીવાજી વડીલ ૩. ૨૫, શેઠ દીનશાહ હોં બાટલીવાળા ૩. ૨૫, બાઈ બચુબાઈ જેં ગઝદર ૩. ૨૫, શેઠ જહાંગીર જીં ગઝદર ૩. ૨૫, બાઈ કુંવરબાઈ ફં પાંડે ૩. ૨૫, બાઈ મેહરબાઈ ફં પાંડે ૩. ૨૫, બાઈ બચુબાઈ જાં પાંડે ૩. ૨૫, શેઠ નશરવાનજી દાંદાદીશેઠ ૩. ૨૫, શેઠ રસતમજી મેં પટેલ ૩. ૨૫, શેઠ દીનશાહજી પેં

બાકા ૩. ૨૫, શેઠ શાપુરજી રતનજી શેઠના ૩. ૨૫, શેઠ પીં મેં દલાલ ૩. ૨૧, શેઠ દીનશાહ શાં મોદી ૩. ૨૫, શેઠ પેસતનજી બમનજી અંકલેશરીઆ ૩. ૫૦ અને બાકીની પરચુટણ રકમો ના ૩. ૫૧૭.

ઉપલા ફંડમાં ભરાયલી રકમો ઉપરાંત જે જે બાનુઓ તથા ગ્રહસ્થોએ નાં બાંધવા ધારેલાં દોખમા ફંડમાં આગલી ભરેલી રકમો ભુમીદા ફંડમાં ફરવી આપી છે તેમાં ડાકટર હોરમજી લીમ જીભાઈ બાટલીવાળા ૩. ૧૫૦, શેઠ નશરવાનજી ડોશાભાઈ તથા બાઈ નવાજબાઈ નશરવાનજી ડોશા ભાઈ ભરૂઆ ૩. ૧૫૧, શેઠ દોરાબજી ડોશાભાઈ દોતીવાલા ૩. ૨૫૧, શેઠ બરજેરજી પીરોજશા ભરૂઆ અને ધણીયાણી ૩. ૧૫૧, મરહુમ શેઠ ખરશેદજી દાદાભાઈ સતારેવાલા ૩. ૧૫૧, શેઠ દાદી નશરવાનજી દાદીશેઠ ૩. ૧૨૬, શેઠ પીરોજશા બી. આર. મોદી અને બાઈ શીરીનબાઈ પીરોજશાહ ૩. ૩૫૨, શેઠ ફરામજી કાવશજી બેનેટ ૩. ૧૦૧, શેઠ પીરોજશા બમનજી જીજીભાઈ ૩. ૧૦૧, શેઠ કાવશજી બેજનજી શેઠના ૩. ૧૦૧, શેઠ મેરવાનજી ધં જીજીભાઈ ૩. ૫૧, શેઠ ફરામજી દોરાબજી પાંડે ૩. ૫૧, બાઈ ખોરશેદબાઈ કુંવરજી નં ડોશાભાઈ ૩. ૫૧, શેઠ પેસતનજી બમનજી મેશમેન ૩. ૫૧, શેઠ બાપુજી એદલજી ચીનાઈ ૩. ૫૦, બાઈ માલુકબાઈ બાપુજી એદલજી ચીનાઈ ૩. ૨૫, શેઠ એદલજી મેરવાનજી કનવાકટર ૩. ૨૦, શેઠ ખરશેદજી દાદી દાદીશેઠ ૩. ૨૫, બાઈ ગુલબાઈ હોરમજી ભરૂઆ ૩. ૨૫, બાં બાં નશરવાનજી ખરશેદજી નગરવાલા ૩. ૫૧, મરહુમ બાઈ વીર બાઈજી પીરોજશા બરજેરજી ૩. ૫૧, શેઠ દીનશાજી હોરમજી બાટલીવાલા ૩. ૫૧, શેઠ ડોશાભાઈ નશરવાનજી વહાડીઆ તથા મરહુમ બાઈ જરબાઈ ડોશાભાઈ ૩. ૨૦૦, શેઠ મનચેરજી રશતમજી રાનજી ૩. ૫૧, શેઠ ખરશેદજી કાવશજી મોદી ૩. ૧૫૧ તથા પરચુટણ રકમોના ૩. ૯૩ મલી કુલે ૩. ૨૬૩૨ ભરાયા હતા.

દેવલાલી ખાતે નવાં દોખમા તથા ધરમ કીયા માટે ઉઘાડેલા ફંડમાં ભરાયલા ગયે વરસનાં ઈ નતેખાખમાં છપાયલા કુલે ૩. ૯૮૧૯ ઉપરાંત આ વરસમાં ભરાયલી નીચલી સુખ્ય રકમો :- મરહુમ શેઠ બેરાંમજી શાપુરજી ડંડાસની પુંજીમાંથી મરહુમના માતાજી બાઈ માલુકબાઈએ ૩. ૧૦૨, પોતાની બેટીની યાદમાં માતપીતાએ (આકેલા) ૩. ૨૫, બાઈ માલુકબાઈ તે મરહુમ શેઠ હોરમસ જી ફરામજી ચીનાઈના ધણીયાણીના પુન માટે બેટા શેઠ અરદેશરે ૩. ૨૫, મરહુમ શેઠ બરજેરજી પેસતનજી રબાડીના પુન માટે ઉંમણામાં ભરાયલા ૩. ૫૧, શેઠ બેજનજી કાવશજી જસાવા બાએ પોતાના મરહુમો મુરબીજી તથા માતાજીના પુન માટે ૩. ૫૦, શેઠ રતનજી જીવણજી પેમા સ્તર, ધણીયાણી તથા જોકરાંઓએ મલી મરહુમ બાઈ માલુકબાઈ સોરાબજી ઉમરીગરના પુન માટે ઉંમણામાં ભરેલા ૩. ૫૦, શેઠ નશરવાનજી દોરાબજી પાંડે તરફથી પોતાની મરહુમ દીકરી બાઈ જરબાનુની યાદમાં ૩. ૨૫, મરહુમ શેઠ બમનજી ધનજીભાઈ તલાટીના થયલા ઉંમણામાં દીકરા શેઠ શાવકશાહે ભરેલા ૩. ૫૫, બેટા શેઠ સોરાબ દેવલાલી મધે કવખતે હક થયા તેના પુન માટે ૩. ૧૦૧, શેઠ જમશેદજી બેજનજી કાવશજી જશાવાળાના થયલા ઉંમણામાં માતાજી બાઈ ડો શીઆઈએ ભરેલા ૩. ૨૫, મરહુમ શેઠ લીખાજી કાવશજી મામાના ઉંમણામાં ભરાયલા ૩. ૨૫, મરહુમ બાવાજી શેઠ જમશેદજી રશતમજી સાહેરની યાદમાં ૩. ૫૧, મરહુમ બાઈ હીરાંબાઈ માલુકજી શેઠનાના પુણ માટે ૩. ૩૦, મરહુમ શેઠ પીરોજશાહ નશરવાનજી કઠોકના થયલા ઉંમણામાં બાઈ જમજીએ ભરેલા ૩. ૧૦૦, શેઠ દીનશાહજી સોરાબજી મોદીએ પોતાના મરહુમ બાવાના પુણ માટે ૩. ૫૧, મીસીસ ખરશેદજી કાવશજી ફ્રાજદાર ૩. ૨૫, મરહુમ શેઠ અરદેશર દોરાબજી બંગાડીની યાદમાં બાઈ દોશીબાઈએ ૩. ૨૫, મરહુમ બાઈ સુનાબાઈ તે મરહુમ શેઠ રતનજી જમશેદજી નાજર ના બેટીના ઉંમણામાં ભરાયલા ૩. ૫૧, બેહેસતનશીન બાઈ દીનબાઈ તે મરહુમ શેઠ જહાંગીરજી રશતમજી મોદીનાં પુન માટે ૩. ૨૫, એક જરથોસ્તી ૩. ૨૫, દેવલાલી ખાતે ફરતી રાખેલી ચોપડી માં ભરાયલા ૩. ૬૬૧ અને બાકીની પરચુટણ રકમો મલી કુલે ૩. ૧૨૫૭૪-૧૨-૩ ભરાયા હતા.

લાનોલીનાં દોખમાના નીલાવ ફંડમાં બીજા વધુ ભરાયલામાં લાનોલીના જરથોસ્તી રહીશો ત રફથી મે ૧૯૦૪ થી મારચ ૧૯૦૭ સુધીના ૩. ૩૭૩-૪-૪, શેઠ કુવરજી કાવસજી અમરોલીવાળાએ મરહુમ શેઠ કાવસજી જમશેદજી અમરોલીવાળાનાં ઉંમણામાં ભરેલા ૩. ૧૦૦, શેઠ કાવસજી ખરશેદજી મેહેતા તરફથી ૩. ૫ મલી કુલે રૂપિયા ૪૭૮-૪-૪ ભરાયા હતા.

કસમે રોદેરને મળતા જોદાવરાનાં સાત ગામોનાં રવાનોને અવજમજલ પહોંચાડવાનાં તથા દોખ માના અને સગદીના સંબંધમાં બીજા કામો આરંભવાને માટે ઉમા કીધેલા ફંડમાં ભરેલકાં ગયે વ

રસના ઇતિહાસમાં છપાયેલા કુલે ૩. ૪૯૧૦૧ ઉપરાંત આ વરસમાં ભરાયેલી નીચલી મુખ્ય રકમો:-
 શેઠ બનનજી એદલજી કાશીનાથ ૩. ૧૨૦૦, મરહુમ શેઠ દોરાબજી પેસતનજી જમીનપટેલનાં વીધવા
 મરહુમ બાઈ માણેકબાઈનાં પુત્રને માટે ખેશીઓએ ૩. ૧૫૭, શેઠો મેરવાનજી તથા હોરમસજી મન
 ચેરજી કામા ૩. ૧૫૦, શેઠ કાવસજી પાલનજી ઇજાપોરીયાએ પોતાનાં ધણીયાણી મરહુમ બાઈ મેહર
 બાઈનાં પુત્રને માટે ૩. ૫૦, શેઠો પેસતનજી એદલજી ગઝદર તથા કુંવરજી એદલજી ગઝદર ૩. ૨૦૧,
 શેઠ જમશેદજી ફરામજી માન ૩. ૧૦૧, શેઠો દીનશાહ સોરાબજીની કુા ૩. ૧૦૧, શેઠ જમશેદજી
 રસતમજી સકલાત ૩. ૧૦૧, શેઠ મેરવાનજી નાનાબાઈ મેહતા ૩. ૧૦૧, શેઠ કુંવરજી જીવનજી ગઝદર
 ૩. ૧૦૧, શેઠ સોરાબજી દોરાબજી માણુ ૩. ૧૦૧, દસ્તુર રસતમજી હોરમસજી રાંદેલીયાએ પોતાના
 બાવાના પુત્રને માટે ૩. ૨૫, શેઠો હોરમસજી તથા જમશેદજી માણેકજી ખતુરીનાં પોતાના માતાજી
 મરહુમ બાઈ આવાંબાઈનાં પુત્રને માટે ૩. ૨૫ અને બાકીની બીજી પરચુટણ રકમો મલી કુલે ૩.
 ૭૪૯૦)-ના ભરાયા હતા. એ ઉપરાંત નવસારીના આબકારી કંત્રાકટર શેઠ રતનશાહ નશરવાનજી ગ
 યારાએ પોતાને ખરચે રવાનોને સેજદો કરવા તેવોને મુકવાને માટે સગદી આગળ પથરો આટલો
 બંધાવી આપ્યો હતો. વલી એ દોખમાના સંબંધમાં લગભગ ૩. ૯૦૦ નો ખરચ કરી રખેવાળનું
 ઘર તથા નસેસાલારો અને બીજાઓને અંગ પવીતર કરવાને નાહવાની મોરીઓ બાંધવામાં આવી હ
 તી. તેમજ જરથોસ્તીઓને મધ્યતની વખતે એક નસેસાલારની જોડ ઉપરાંત એક બાંધ્યાની જોડની
 મદદ આપવાની શરૂઆત થઈ ચુકી છે.

ધોડના જરથોસ્તી રવાનોનાં આરામગાહનાં ફંડમાં ભરાયેલા ગયા વરસના ઇતિહાસમાં
 છપાયેલા કુલે ૩. ૫૨૮ ઉપરાંત આ વરસમાં ભરાયેલી નીચલી મુખ્ય રકમો:-ખંડવાના જરથોસ્તીઓ
 એ ૩. ૩૧, ઇગતપુરાના જરથોસ્તીઓએ ૩. ૪૨, દેવલાલીમાં શેઠ દીનશાહ એદલજી વાચ્છ હસ્તક
 ભરાયેલા ૩. ૩૦, બાઈ ગુલબાઈએ મરહુમ બાવા શેઠ દારાશા દોરાબજી રાંદેલીયાના પુત્ર માટે ૩. ૨૫,
 મરહુમ શેઠ કાવસજી જમશેદજી અમરોલીવાલાના ઉંમણમાં ભરાયેલા ૩. ૫૦, શેઠ શાપુરજી દોરાબ
 જી રખાદી ૩. ૪૦, શેઠ ખરશેદજી ખરજેરજી રખાદી ૩. ૩૧ અને બાકીની બીજી પરચુટણ રકમો
 મલી કુલે ૩. ૯૩૫૧ ભરાયા હતા.

સફર ખાતેની પારસી આરામગાહના ફંડમાં ભરાયેલાં ગયા વરસનાં ઇતિહાસમાં છપાયેલા
 કુલે ૩. ૧૮૮૬ ઉપરાંત આ વરસમાં ભરાયેલી નીચલી મુખ્ય રકમો:-બાઈ બાનુબાઈ ફરામજી કેમે
 સરીયટવાલા ૩. ૫૦૧, મરહુમ શેઠો દીનશાહજી તથા ફરામજી બીખાજી ખાનના છોકરાઓ ૩. ૨૫,
 બા. બા. ખરજેરજી દોરાબજી પટેલસી. આઈ. ઈ. (કવેટા) ૩. ૨૫, એક જરથોસ્તીએ ફરતી દીવા
 લ બંધાવી આપવા ૩. ૧૮૦૦ કમુલેલા એમાંથી પહેલા તથા બીજા હપતા તરીકે ૩. ૧૦૦૦, શેઠ
 પીરોશાહ મેરવાનજી ગોળવાળા ૩. ૨૫ અને બાકીની બીજી પરચુટણ રકમોના મલી કુલે ૩. ૩૭૩૦
 ભરાયા હતા.

કાશમીરની પારસી આરામગાહના ફંડમાં કુલે ૩. ૧૨૦૦ ભરાયા હતા, તેમાં શેઠ કાવસજી રસ
 તમજી વરીયાવા ૩. ૨૫ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના ૩. ૧૬૧ આ વરસે ભરાયા હતા.

સરોડા ગામના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં મરહુમ આ. બેહરા
 મજી રતનજી બેસડીઆનાં પુત્ર માટે મરહુમનાં છોકરાઓ, ધણીયાણી વગેરે મલી ૩. ૬૭, મરહુમ
 આ. સોરાબજી રસતમજી ભેશીઆનાં ઉંમણમાં ભરાયેલા ૩. ૩૨૧, શેઠ રસતમજી પીરોજશાહ
 ભર્યાએ માતાજી બાઈ વીરબાઈજીનાં ઉંમણમાં ભરેલા ૩. ૨૫, શેઠ સોરાબજી રસતમજી પોંચ
 ખાનાંવાલાએ મમાવા શેઠ દાદાબાઈ કુંવરજી પારાખાઉનાં ઉંમણમાં ભરેલા ૩. ૨૫, શેઠ શોરાબ
 જી હોરમસજી દારવાલા તથા ભર્યાએ ભત્રીજા મરહુમ શેઠ પીરોશા અરેશર ભર્યાના ઉંમણ
 માં ભરેલા ૩. ૨૫, બાઈ માણેકબાઈ ખરજેરજી રીપોટર તથા રખાડીએ પોતાના ખાવીદ મરહુમ
 શેઠ ખરજેરજી પેસતનજી રખાડીનાં ઉંમણમાં ભરેલા ૩. ૫૧, શેઠ બેરામજી ખરશેદજી દારવાલા ત
 થા હોટેલવાળાએ ધણીઆણી બાઈ નવાજબાઈનાં ઉંમણમાં ભરેલા ૩. ૫૦, શેઠ રતનજી બીખાજી
 કરજવાલાએ ધણીઆણી બાઈ જરબાઈનાં ઉંમણમાં ભરેલા ૩. ૫૧, શેઠ દીનશાજી પેસતનજી
 બાહાએ મરહુમ માતાજી બાઈ ગુલબાઈનાં ઉંમણમાં ભરેલા ૩. ૨૫ અને બાકીની પરચુટણ રક
 મોના ૩. ૧૧૨ મળી કુલે ૩. ૪૬૩૧ ભરાયા હતા.

ગડગની જરથોસ્તી આરામગાહનાં નીબાવ ફંડમાં જુદી જુદી પરચુટણ રકમો મલી આ વરસે
 કુલે ૩. ૬૮ ભરાયા હતા.

સતારાનાં દોખમાનાં કમપાઉંની રેલીંગ તથા રામોસી રાખવાનાં ફંડમાં કુલે રૂ. ૬૬૬ બ રાખા હતા, તેમાં શેડ બમનજી દીનશાહ પીટીટ રૂ. ૧૦૧, શેડ સોરાબજી દાદાભાઈ દુબાશ રૂ. ૫૦, શેડ શાપુરજી એદલજી ચીનઈ રૂ. ૨૫, બાઈ હીરાંબાઈ જમશેદજી પીટીટ રૂ. ૨૫, બાઈ બચુબાઈ મેરવાનજી જમશેદજી રૂ. ૨૫, બાઈ હમાબાઈ ફરામજી કામા રૂ. ૨૫, શેડ કાવસજી મનચેરજી એનં બનાજી રૂ. ૨૫, શેડ મેરવાનજી તથા હોરમસજી મનચેરજી કામા રૂ. ૫૦, શેડ દોરાબજી ડોસાભાઈ રૂ. ૩૧, કાવસજી બેજનજી શેડના રૂ. ૨૫, બાઈ આઈમાય હોં વાડીઆ રૂ. ૨૫, શેડ હોરમસજી અરદેશર વાડીઆ રૂ. ૨૫ અને બાઈની પરચુટન રકમોના રૂ. ૨૩૪.

અહમદનગરના દોખમાની આસપાસ તારની વાડ ભરી લેવા માટે ઉભાં કાંધેલાં ફંડમાં શેડ ધનજીશાહ રશતમજી નગરવાળાનાં માતાજીના ઉકમણામાં ભરાયલા રૂ. ૧૮૪ અને શેડ કાવસજી શેડના તરફથી રૂ. ૫૦ ભેટ આપવામાં આવ્યા હતા.

કલીકટની આરામગાહની જગાવાલી ધરમશાળાના ફંડમાં આ વરસે બાઈ શીરીનબાઈ પેસત નજી બાઈસે દીકરી બાઈ જરબાનુની યાદમાં રૂ. ૨૦૦ (બેજગામ) અને એરવદ જહાંગીર દસતુર ખર શેદજીએ પોતાની બેટી બાઈ બમનબાઈની નઈયે રૂ. ૧૦ ભરીયા હતા.

જામે જમશેદ ઝોરીસ હસ્તક ઉધાડવામાં આવેલાં ચાર કોમ ઉપયોગી ફંડમાં સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૬ થી આગસ્ટ ૧૯૦૭ સુધીમાં કુલે રૂ. ૧૨૦૫૫-૩-૩ ભરાયા હતા. એમાં ગરીબ જરથોસ્તી આના ફંડમાં કુલે રૂ. ૪૯૮૩-૭-૬ ભરાયલા જેમાંની મુખ્ય રકમો:-શેડ એનં જેં જમાસજી બો ગા રૂ. ૧૦૦, મરહુમ બાઈ સુનાબાઈ દારાશાહ તારાપોરવાલાની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ શેડ નશરવા નજી જમશેદજી સરવેયરના પુત્ર માટે રૂ. ૨૫, મરહુમ મામીજી જીવનબાઈ બમનજી કરંજીઆનાં પુત્ર માટે એવનના ખેશી શેડ ખરશેદજી કાવસજી કરંજીયા તથા કુટુંબે રૂ. ૩૧, મરહુમ શેડ ધનજી બાઈ કાવસજી ઉમરીગર તથા મરહુમ બાઈ રતનબાઈ ઉકરજી ઉમરીગરના પુણ માટે રૂ. ૨૫, બદે બોદા રૂ. ૧૦૧, બેહરતનશીન સસરાના પુત્ર માટે ભાવનગરથી એક જરથોસ્તી બાનુએ રૂ. ૨૫, દાદર હોરમજહની યાદમાં એક જરથોસ્તી બાનુએ રૂ. ૧૦૦, અશો રવાનોની યાદમાં એક જરથોસ તી બાનુ રૂ. ૧૦૦, શેડ મેરવાનજી હીરજીબાઈ કોઠાવાલા (ગોધરા) રૂ. ૨૫, બાઈ પીરોજી ફરામ જી કોલાના પુણ માટે (બેગકોક) રૂ. ૨૫, અશો ફરોહરની યાદમાં, એચ. તરફથી રૂ. ૨૫, મરહુમ શેડ બેરામજી શાપુરજી ડંડાસની પુંજમાંથી તેવણના માતાજી બાઈ માણેકબાઈએ રૂ. ૫૧, મરહુમ શેડ ધનજીબાઈ એદલજી સુખ્યાના પુણ માટે બેટી બાઈ ડોશીબાઈ ગોદરેજીએ રૂ. ૫૦, બેહ સ્તનશીન માતાજી બાઈ મેહરબાઈ તથા બાવાજી શેડ અરદેશરની યાદમાં દીકરી બાઈ બચુબાઈ તથા દી કરા શેડ કેખશરએ રૂ. ૨૫, એક જરથોસ્તી બાઈ (રંજુન) રૂ. ૮૭, માંબાપવગરના બે ભાણેજ મરહી માંથી સાબ થયા તેની શુકરગુજરીમાં રૂ. ૨૫, શેડ ભીબાજી ખરજોરજી બારીયા (ધારવાડ) રૂ. ૨૫, શેડ દોરાબજી માણેકજી પનવેલીવાળા (ધારવાડ) રૂ. ૨૫, શેડ ધનજીબાઈ ખરજોરજી પટેલ (ધારવાડ) રૂ. ૨૫, મરહુમ બાઈ જરબાઈ હોરમસજી મોદીના પુત્ર માટે બાઈ મેરબાઈ કેખશર શેડનાએ રૂ. ૫૦, જે. જે. એમ. રૂ. ૨૫, બાઈ સુના કેખશર પાંડેની યાદમાં રૂ. ૫૦, શેડ જાંગીર બેહરામજી દલાલ રૂ. ૧૦૦, મરહુમ માતાજી બાઈ બચુબાઈ નાનાબાઈ બાઈસની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ શેડ નશરવાનજી એદલજી મેહતા-વકીલની યાદમાં રૂ. ૨૫, પપેતી અને દીવાલીની આસોદાદ પાંચ બાઈ બેનો તરફથી રૂ. ૩૬, શેડ રશતમજી કુવરજી મોદીએ બાઈ આવાબાઈ રશતમજી મોદીની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ બાવાજી શેડ નાનાબાઈ ખરશેદજી બાઈસની યાદમાં રૂ. ૨૫, શેડ ખરજો રજી જાહંગીરજી મોદીના પુત્ર માટે રૂ. ૭૦, એ. એન. કે. રૂ. ૫૦, શેડ મનચેરજી જમશેદજી પટે લ રૂ. ૧૦૦, શેડ મેરવાનજી એદલજી જશાવાળાએ શેડ જમશેદજી બેજનજી જશાવાળાના પુણ માટે રૂ. ૨૫ (શીયાલકોટ), બાં બાં દાદાભાઈ પાલનજી બેહવારની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ બેન ગુલબાઈ રશતમજી બીલીમોરીયાની યાદમાં રૂ. ૨૫, બાઈ મોટીબાઈ ફરદુનજી આલબલેસે પોતાના મામા શેડ ભીબાજી કાવસજી મામાનાં પુણ માટે રૂ. ૨૫, મરહુમ શેડ પેસતનજી સોરાબજી ખ રેગાટની યાદમાં રૂ. ૨૫, બાં બાં બેરામજી દાદાભાઈએ પોતાનાં મરહુમ ધણીઆણીની યાદમાં રૂ. ૨૫, સીમપથી રૂ. ૬૦૦, બાઈ કુવરબાઈએ રૂ. ૫૧, From the Swimmer's association રૂ. ૪૦ અને Love તરફથી રૂ. ૧૦૦.

મરહુમ ૩૦ કે. એન. બાધુરજી દેવલાલી સેનેટરીયમ ફંડમાં કુલે રૂ. ૪૭૫૪-૧૧-૯ ભરાયલા જેમાંની મુખ્ય રકમો:-મરહુમ શેઠ શાપુરજી રસતમજી સુખ્યાજીના પુત્ર માટે રૂ. ૨૫, એક પારસી બાધુ રૂ. ૫૦, વહાલા બેટાની યાદમાં માતાજીએ રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ બેરામજી શાપુરજી ડંડાસની પુત્ર માથી મરહુમનાં માતાજી બાધ માણેકબાધએ રૂ. ૫૧, એક જરથોસ્તી રૂ. ૭૫, શેઠ માણેકજી ધનજી બાધ દારવાળા રૂ. ૩૦, મરહુમ શેઠ બરજેરજી પેસતનજી રખાડીના પુત્ર માટે રૂ. ૨૫, એક પારસી બાધુ (અમદાવાદ) રૂ. ૨૫, બાધ બાનુબાધ ફરામજી કોમીસેરીયટવાળા રૂ. ૭૫, મરહુમ માતાજી બાધ બચુબાધ નાનાબાધ બાધસિની યાદમાં રૂ. ૨૫, પતેલી અને દીવાલીની આશોદાદ-પાંચ બાધ બેનો તરફથી રૂ. ૩૬, મરહુમ બાવાજી નાનાબાધ બરશેદજી બાધસિની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ બા. બા. ધનજીશાહ હોરમજી કરાકાની યાદમાં એવણુના ધણીઆણી બાધ માણેકબાધએ રૂ. ૧૦૦, શેઠ કાવસજી દાદાબાધ દુઆસ રૂ. ૩૬૦, શેઠ જમશેદજી એજનજી જશાવાલાનાં ચલકાં ઉઠમણામાં માતાજી બાધ ડોસીબાધએ ભરેલા રૂ. ૨૫ (શીયાલકોટ), માતાજીની યાદમાં રૂ. ૨૫, શેઠ જહાંગીર એદલજી દાવરનાં ધણીઆણી બાધ જામજીએ પોતાના મરહુમ બાવાના પુત્ર માટે રૂ. ૫૦, શેઠ નવરોજી સોરાબજી મોદીએ પોતાના બાવાના પુત્ર માટે રૂ. ૨૫, શેઠ એદલજી દીનશાહ મોદી તથા ધણીઆણી બાધ શીરીનબાધએ શેઠ સોરાબજી રસતમજી મોદીની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ હોરમજી સોરાબજી બાટલીવાળાનાં પુત્ર માટે રૂ. ૫૫, મરહુમ બાવાજી જમશેદજી રસતમજી સાહેરની યાદમાં રૂ. ૫૦, એક જરથોસ્તીએ પોતાનાં મરહુમ ધણીઆણી બાધ આવાંબાધની યાદમાં વયાજ વાપરવાની સરતે રૂ. ૫૦૦, મરહુમ બાધ સુનાબાધ રસતજી જમશેદજી જીજીબાધનાં પુત્ર માટે રૂ. ૫૫, બાધ જરબાનુ પેસતનજી બાધસિની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ ડકટર રસતમજી માણેકજી કાલાપેસીનાં પુત્ર માટે બેસીઓએ રૂ. ૫૦, મરહુમ માતાજી બાધ દીનબાધ શાપુરજી ભાવનગરીની યાદમાં દીકરા શેઠ જહાંગીરે રૂ. ૨૫, એ. કે. બી. રૂ. ૫૦, શેઠ પેસતનજી માણેકજી પુત્ર બાજી રૂ. ૨૫, મરહુમ બા. જમશેદજી કાવસજી બીલીયાના પુત્ર માટે રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ જહાંગીર કાવસજી શરાફની યાદમાં રૂ. ૧૨૫, લવ તરફથી રૂ. ૧૦૦, ધણીની યાદમાં ધણીઆણી તરફથી રૂ. ૫૦, મરહુમ બાધ નવાજબાધ તે શેઠ બેહરામ બરશેદજી દારવાળાનાં ધણીઆણીનાં પુત્ર માટે રૂ. ૫૦, શેઠ હોરમજી સોરાબજી બાટલીવાલાની યાદમાં રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ કાવસજી મેરવાનજી શરાફની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, મરહુમ શેઠ સોરાબજી રસતમજી મોદીના એકઝીક્યુટરો તરફથી રૂ. ૨૫, બેહેસતનશીન મુરખીઓ માયજી, બાવાજી, માસીજી તથા માસાજીનાં પુત્રને માટે પુ. શી. શે. તરફથી રૂ. ૩૦, મરહુમ બાધ ખુરશેદબાધ તે શેઠ કાવસજી હોરમસજી કાતરકનાં ધણીઆણીના ઉઠમણામાં ભરાયલા રૂ. ૩૦૧, મરહુમ બાધ આવાંબાધ બરશેદજી લાલકાકાનાં પુત્રને માટે રૂ. ૧૦૦, મરહુમ બાવાજી શેઠ કાવસજી નવરોજજી કુપરની યાદમાં એવણુના દીકરાઓએ રૂ. ૩૦, એક જરથોસ્તી બાધુ રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ સોરાબજી હોરમજી બાટલીવાળાની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, બુચી ગુલ જમશેદજી બાટલી બાધની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, અને સેનેટરીયમમાં મુકેલી ધરમની પેટીમાં જુદી જુદી વખતે ભરાયલા રૂ. ૩૬૪.

મરહુમ શેઠ નં. મા. પીટીટવાળું પારસી દીવાનાઓનાં ફંડમાં કુલે રૂ. ૧૯૪૨ ભરાયલા જેમાંની મુખ્ય રકમો:-મરહુમ શેઠ બેરામજી શાપુરજી ડંડાસની પુત્રમાંથી મરહુમનાં માતાજી બાધ માણેકબાધએ રૂ. ૫૧, બાવાજી શેઠ માણેકજી હોરમસજી મહેતાની યાદમાં રૂ. ૨૫, બાધ સુનાબાધની યાદમાં એક બેસીએ રૂ. ૫૦, પપેટી અને દીવાલીની આસોદાદ-પાંચ બાધ બેનો તરફથી રૂ. ૩૬, શેઠ ફરદુનજી ફરામજી કરાકા રૂ. ૫૦, શેઠ એ. જે. હુંગાજી રૂ. ૭૫, મરહુમ શેઠ પેસતનજી સોરાબજી બરેગાટની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ બાધ નવાજબાધ જમશેદજી વાળાની યાદમાં રૂ. ૨૫, મરહુમ ૩૦ રસતમજી માણેકજી કાલાપેસીનાં પુત્ર માટે બેસીઓએ રૂ. ૫૦, મરહુમ માતાજી બાધ દીનબાધ શાપુરજી ભાવનગરીની યાદમાં દીકરા શેઠ જહાંગીરે રૂ. ૨૫, મરહુમ બાધ નવાજબાધ રસતમજી વહાડયાની યાદમાં રૂ. ૧૦૦, મરહુમ શેઠ જહાંગીર હીરાજીનાં પુત્ર માટે રૂ. ૨૫, લવ તરફથી રૂ. ૧૦૦, ધણીની યાદમાં ધણીઆણી તરફથી રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી એદલજી મહેતાની યાદમાં રૂ. ૪૫, શેઠ હોરમજી સોરાબજી બાટલીવાળાની યાદમાં રૂ. ૫૦, મરહુમ શેઠ એદલજી નવરોજી માવલવાલાનાં પુત્ર માટે રૂ. ૩૩, શેઠ સોરાબજી રસતમજી મોદીના એકઝીક્યુટરો તરફથી રૂ. ૨૫, શેઠ ફરામજી શાપુરજી નારીએલવાળાએ પોતાના મરહુમ બાધ શેઠ જહાંગીરજીની યાદમાં રૂ. ૨૫ અને શેઠ ફરામજી ગુસતાદજી દલાલે ધણીઆણી બાધ જરબાધનાં પુત્રને માટે રૂ. ૨૫.

ખંડલા સેનેટરીયમ ફંડમાં કુલે રૂ. ૪૩૫ ભરાયલા જેમાંની મુખ્ય રકમો:-બાઈ બચુબાઈ ફરા મજી કોમીસેરીએટવાળા રૂ. ૭૫, શેઠ અરદેશર શાપુરજી નારીએલવાળા રૂ. ૧૦૦, લવ તરફથી રૂ. ૧૦૦ અને એક જરથોસ્તીએ વોશીંગટન લાઈટ મુકવા માટે રૂ. ૧૫૦.

મીં જયોરજ એદલજી નામના એક વટલેલ પારસી ઉપર વેલાટમાં ગોડા વીગેરેની જનવરોપર ઘાતકીપણું ગુજરવાના વાંક મેલાયો હતો તે ખોટો છે તેનો ખચાવ કરવા માટે ઉભાં કરવામાં આવેલાં ફંડમાં સંધળા મલી કુલે ૫૦ પાઉંડ ભરાયા હતા, તેમાં પારસીઓમાં શેઠ રતન તાતા એ ૧૫ પાઉંડ અને શેઠો કાવશજી દીનશાહ બાઈઓએ ૫ પાઉંડ ભરયા હતા. એ ઉપરાંત શેઠો આર. એસ. ફરામજી, એ. એફ. પીટીટ, આર. એચ. પાટક વગેરે ગ્રહસ્થોએથી કેટલીક નાણાં ની મદદ આપી હતી.

યુરોપના ઝોરાસ્ત્રીયન ફંડમાં આ વરસે શેઠ જહાંગીર મેરવાનજી દલાલે પોતાના મરહુમ પીતાજીની યાદમાં ૫ પાઉંડ, ડાં રતનશાહ ટેમુલજી નરીમાને પોતાના મરહુમ બપાવા તથા બાઈની યાદમાં ૨ ગીની અને શેઠ પેસતનજી સોરાબજી ગાટલીવાળાએ પોતાનાં મરહુમ માતપીતાની યાદમાં ૧ પાઉંડ ભરીયા હતા.

પારસી પસતાકીયા અનજીમન સંકટનીવારણ ફંડમાં આ વરસે મરહુમ શેઠ અરશેદજી રસતમજી લીંબુવાળાનાં પુત્ર માટે રૂ. ૩૦ અને મરહુમ બાઈ શીરીનબાઈ તે શેઠ કાવશજી જીજીબાઈ પસતા ક્યાના બેટીનાં પુત્ર માટે રૂ. ૨૯ મલી કુલે રૂ. ૫૯ ભરાયા હતા.

બાજીવાલા નામના એક પારસી કુટુંબમાં આ વરસે મરહુમ ત્રાસ વરતાવવાથી તેઓમાંના પાંચ જણા મરહુમના ભોગ થઈ પડ્યાં હતાં અને એ કુટુંબની ફક્ત એ નીરાધાર છોકરીઓ બચવા પામવાથી તેમનાં લાભ અરથે શેઠ શાવકશાહ અરજેરજી ચાકસી તરફથી એક ફંડ ઉભું કરવામાં આવ્યું હતું. એમાં ભરાયલા રૂપ્યા જાણીતા સોલીસીટર શેઠ જહાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલ હસ્તક આપવામાં આવ્યા હતા. એ ફંડમાં શેઠ વીમાદલાલ હસ્તક રૂ. ૪૬૨ એકઠા થયા હતા. તેમાં શેર બજારમાં એકઠા થયલા રૂપ્યા ઉમેરી પોર્ટ ટ્રસ્ટનો બોંડ રૂ. ૫૦૦ નો લઈ તે મરહુમ મીં બાજીવાળાના શેઠો મેશરસ વાડયા ગાંધીની કંપની સોલીસીટરસને ત્યાં રાખવામાં આવ્યો છે. વળી એજ કામમાં મદદ કરવા અતરેના એક હીંદુ ડોક્ટર નવરતનેથી નાણું ભરાવ્યું હતું. તેમાં ભરાયલા રૂ. ૫૭૧ થી એ કુટુંબને મળ્યા હતા.

રતનાગીરી ખાતે લાગેલી આગથી સંકટમાં આવી પડેલા માછીઓ માટેનાં નીવારણ ફંડમાં બધી વરણના મલી કુલે રૂ. ૪૧૪૮ ભરાયા હતા તેમાં શેઠ જે. ડી. વહાડયા રૂ. ૨૫, શેઠ એમ. પી. ખરેગાટ રૂ. ૧૦૦, બાં બાં આદરજી એમ. દલાલ રૂ. ૨૫, શેઠ એન. એમ. વહાડયા રૂ. ૧૦૦, શેઠ જાગીર બેરામજી દલાલ રૂ. ૫૦, બાં બાં હોરમજી માણેકજી રૂ. ૫૦, શેઠ એ. બી. ધરાની રૂ. ૨૫, શેઠ કાવશજી દાદાબાઈ હોરમજી રૂ. ૫૦, શેઠ જે. કે. એન. કાખાજી રૂ. ૩૦ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના લગભગ રૂ. ૧૫૦ મળી પારસીઓના કુલે રૂ. ૬૦૫ ભરાયા હતા. તેમજ અમદાવાદથી શેઠો એસ. ડી. કરાકાની કંપનીએ કાપડની ગાંસડી એક ભેટ મોકલાવી હતી. એ રૂપ્યા રતનાગીરીના કલેક્ટરે ગરીબ માછીઓમાં વહેંચી આપ્યા હતા.

ગોધરા તાલુકાના શેહેરા કસબામાં લાગેલી આગનાં સંકટ નીવારણ ફંડમાં બાઈ આવાંબાઈજી ફરામજી પીટીટ રૂ. ૧૦૦, બાઈ રતનબાઈ એદલજી આમજી રૂ. ૧૦૦, શેઠ જહાંગીર બમનજી પીટીટ રૂ. ૨૫, શેઠ નં સોં ફરામજી મદરાસવાળાએ પોતાનાં મરહુમ ધણીયાણી બાઈ માણેકબાઈનાં પુત્ર માટે રૂ. ૨૫, શેઠ મેરવાનજી હીરજીબાઈ કોઠાવાલા અને ભાગ્યાઓ રૂ. ૨૫ અને શેઠ બેરામજી ધનજીશાહ કોઠાવાલા રૂ. ૧૦ મલી રૂ. ૨૮૫ પારસીઓના ભરાયા હતા.

સુરત નજદીકના વેસુ ગામનાં હાજતમદો માટેનું સંકટ નીવારણ ફંડ જે સુરતવાળા ડાં દીનશાહ જીવાજી એદલબેહેરામ તરફથી ઉઘાડવામાં આવ્યું હતું, તેમાં આ વરસે બીજા શેઠ મનચેરજી હોસંગજી જંગોસ તરફથી ઉધરાવેલા રૂ. ૧૯૫, શેઠ જહાંગીરજી બીખાજી દલાલ રૂ. ૧૦૦, શેઠ સોરાખજી ઉકરજી રૂ. ૨૫, શેઠ જીજીબાઈ નવરોજી તાડીવાળા રૂ. ૨૫, શેઠ પીરોજશાહ બં અવાસીઆ રૂ. ૨૫, બાઈ બાનુબાઈ ફરામજી કોમીસેરીએટવાળાએ પોતાનાં મરહુમ ધણીનાં પુત્રને માટે રૂ. ૫૧ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૮૦ મળી કુલે રૂ. ૫૦૧ ભરાયા હતા. આ ફંડમાં ભરાયલા રૂપ્યામાંથી વેસુ ગામના પારસી, હીંદુ વગેરે જ્ઞાતીના ખેડુતો તથા બીજા હાજતમદોને અનાજ, કપડાં વગેરેની મદદ કરવામાં આવી હતી.

વેસુ ગામની સીંગણપોરવાળાં બાઈ પીરોજબાઈ માણેકજી પટેલવાળી દરેહમેહર મધે થતાં જશ નો માટેનાં ફંડમાં મરહુમ શેઠ કુંવરજી રસતમજી વેસુનાનાં પુન માટે મરનારના ખેસીઓએ રૂ. ૪૬, બાઈ ડોસીબાઈ તે શેઠ નવરોજજી કોટવાલનાં બેટીએ રૂ. ૧૦૦, બાઈ બચુબાઈ કાવસજી હા. શેઠ બમનજી માણેકજી પટેલ (સીંગણપોર) રૂ. ૧૦૦ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૭૨ મળી કુલે રૂ. ૩૧૮ સને ૧૯૦૫ થી અત્યાર સુધીમાં ભરાયા હતા.

પેગમખર અશો જરથોસ્તના શેહેનશાહી દીસાને દીનસે સુરતમાં અંગુમન તરફથી થતાં જ શન અને જમણુ ફંડમાં મરહુમ સરદાર દાવર એદલજી ખુરશેદજી મોદીનાં પુન માટે મરહુમના છોકરાઓ રૂ. ૧૦૦, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી નવરોજી ડોડીવાળાની પુણમાંથી રૂ. ૨૫, મરહુમ શેઠ ડોસાભાઈ ફરામજી ધતીનાં પુન માટે એમનાં વીધવા બાઈ નવાજબાઈએ રૂ. ૫૦, શેઠ બેરામજી સોરાબજી શાહુએ પોતાનાં માતાજી બાઈ આવાંબાઈના પુન માટે રૂ. ૨૫ અને બાકીના પરચુટણ રકમોના મળી કુલે રૂ. ૩૦૦ આ વરસમાં ભરાયા હતા.

સુરતના શેહેનશાહી આતશબેહરામ સાહેબની આસપાસના તેમજ કરીઆવાડના જીલ્લાના જર થોરતીઓના દેહમાસના ઉધરાટના ધંબારના ફંડમાં કુલે રૂ. ૭૦૦ના ન ભરાયા હતા તેમાં આ વરસે શેઠ રતનશા નશરવાનજી ગેયારાએ રૂ. ૩૦, દાવર કેપુશરો એદલજી મોદીજી રૂ. ૨૫, શેઠ શાપુરજી સોરાબજી પીઠાંવાલા રૂ. ૫૦ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૨૦.

સુરત શેહેરમાં પારસીઓને માટે બાંધવા ધારેલી ધરમશાળાનાં ફંડમાં સુરતની પારસી અનંગુ મનનાં ધરમખાતાના મેનેજરો હસ્તક કુલે રૂ. ૬૫૨૮૧૧- ભરાયા હતા, તેમાં આ વરસે નીચલી રક મો ભરાઈ હતી :- શેઠ રસતમજી મનચેરજી કુકા રૂ. ૩૦૦૦, સુરતનાં બે જરથોસ્તી ભાગીદારો શેઠો છોઈ કુકાની કું રૂ. ૧૦૦૦, શેઠો ફરામજી તથા બેરામજી નવરોજજી મારફતીયા રૂ. ૫૦૦, શેઠ ધનજીભાઈ ફરામજી ખુરસીગરાએ ફરનીચર મુકવા માટે રૂ. ૫૦૦, શેઠો દાદાભાઈ તથા ફરદુનજી રસતમજી શેઠના રૂ. ૨૦૦, ડાક્ટર પીરોશાહ પેસ્તનજી ભકા રૂ. ૧૧૧, બાઈ પીરોજબાઈ તે મરહુમ શેઠ પેસતનજી કુવરજી પોપટના વીધવાએ રૂ. ૨૬ અને બાકીની પરચુટણ રકમોના રૂ. ૪૭.

શ્રી સુરત મધેનાં ગોટીનાં પુરાણાં આતશ આદરીઆનનાં બાજરોજગાર કાઠી વીગરેનાં ખર થનાં ફંડમાં આ વરસે રૂ. ૨૯૬ નવા ભરાયા છે, જેમાં શેઠ રસતમજી કુંવરજી મોદીએ રૂ. ૨૦૦, શેઠ રસતમજી મનચેરજી ફરાંવાલા તે મરનાર શેઠ નવરોજી નશરવાનજી ગોટીવાલાના એકઝીક્યુટરે મરનારનાં પુણુ માટે રૂ. ૧૫, બાઈ રતનબાઈ ભીખાજી ખરાદીએ પોતાના સાસુ જરબાઈ કાવસજી ખરાદીનાં પુણુ માટે રૂ. ૨૫, શેઠ નંગીર શાં ડોશાભાઈ હશનટોપાલે રૂ. ૨૫, શેઠ શાપુરજી દોરા બજી રખાડીએ પોતાનાં ધણીઆની દીનબાઈનાં પુણુને સાર રૂ. ૧૧ અને બાકીની બીજી પરચુટણ રકમો મલીને ભરાયા છે.

ઉપલાજ આદરીઆન સાહેબનાં ખરચ પેટે કેટલાંક કોટડાં અસલ શેઠ ફરાંમજી પટવીએ ધર માદી આપેલાં છે, તે પુરાણાં થવાથી નવેશરથી બાંધવા ફંડ ઉભું કીધું તેમાં યજ્ઞદેવરદી સને ૧૨૭૫ નાં સાલ સુધીમાં ભરાયલા રૂ. ૨૪૮૧ શીલક ઉપરાંત આ વરસે નવા ભરાયલા રૂ. ૩૫ માં બાઈ આ વાંબાઈ તે શેઠ પેસતનજી પોપટનાં વીધવાએ પોતાનાં ધણીનાં પુણુ માટે રૂ. ૨૫ અને બાઈ આવાં બાઈ ખરશેદજી દાડવાલાએ પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ પેસતનજી પોપટનાં પુણુ માટે રૂ. ૧૦ ભ રયા છે. મજકુર ફંડમાં કોટડાં શમારવાની ધણી અગતને લીધે જોઈતાં નાણાં માટે સરવે સખી જર થોસ્તીઓને અરજ કરવામાં આવે છે.

સુરત ખાતેની સર જમશેદજી જીજીભાઈની અંગરેજી સ્કુલમાં કમરશીયલ ક્લાસ ઉઘાડવામાં આવ્યો છે, તેમાં ભરાયલી થાપણો અનામત રાખી વ્યાજ વાપરવાની શરતે મળેલી રકમો:- ડાક્ટર ખરજેરજી બેરામજીએ પોતાના દીકરા શેઠ નશરવાનજીનાં પુન્ય માટે રૂ. ૧૫૦૦, મરહુમ શેઠ ફરદુનજી બેજનજી કાપડીયાનાં પુન્ય માટે તેમના પુત્ર શેઠ શાવકશાએ રૂ. ૩૦૦૦, શેઠો અરદેશર તથા રસતમજી મનચેરજી કુકાએ પોતાના બહેનશીન બાવા શેઠ મનચેરજીનાં પુન્ય માટે રૂ. ૩૦૦૦, એ સ્કુલની ગુખીલી ફંડના અચેલા રૂ. ૫૦૦૦, અને પરચુટણ ભરાયલા રૂ. ૧૧૪ મલી કુલે રૂ. ૧૨૬૧૪.

બાઈ હીરાબાઈ જમશેદજી પીટીટે ભચ્ચની શેઠ જેઠ એનં પીટીટ કન્યાશાળામાં રૂ. ૨૫૦, ભેટ આપ્યા હતા.

ઉઠમણાનું ધરમ ખાતું.

ગયે વરસે જે જે મરનાર જરથોસ્તીઓનાં ઉઠમણામાં તેમનાં પુણ્ય માટે ધરમ ખાતે રકમો ભરાઈ છે તેની વીગત:—

		રોજ-માહ.
૩ પીઆ.		૧૨૭૫.
૪૭૯	શેઠ રૂસ્તમજી કાવસજી કળીના (અંકલેશ્વર)	૧૦- ૭
૨૦૬	શેઠ બેજનજી મનચેરજી સદરી તથા નેશનલ બેંકવાળા	૧૭- ૭
૨૪૮	બાઈ આલીબાઈ તે શેઠ નશરવાનજી પીરોશાહ પટેલનાં ધણીયાણી (અંકલેશ્વર)	૮- ૮
૪૬૬	શેઠ હોરમજી માણિકજી ભમગરા (ધનદોર)	૩૦- ૮
૨૦૫	શેઠ નવરોજી હોરમજી ગજદર.	૧-૧૧
(ક) ૧૮૪૧	શેઠ જાહંગીરજી હીરાજી ડાકટર	૮-૧૨
૫૮૬	બાઈ મેહુરબાઈ તે શેઠ શાપુરજી જાહંગીરજી વકીલનાં ધણીયાણી... ..	૧૬-૧૨
૧૭૫	બાઈ ધનબાઈજી તે શેઠ રૂસ્તમજી માણિકજી દારૂવાળા (કાકા)નાં ધણીયાણી (શૈગમમાં ગુજરેલાં ને ઉઠમણું બદનેરામાં થયલું).	૨૧-૧૨
૧૫૧	બાઈ ખરશેદબાઈ તે શેઠ જીજીલાઈ હોરમજી કેમેસરીયટવાળાનાં ધણીયાણી (દખણ હુંદરાબાદ)	ગાથા ૨ જે ૧૨૭૬.
૭૫૩	બાઈ દીનબાઈ તે આં શાપુરજી દોરાબજી રખાડીનાં ધણીયાણી અને શેઠ અરદેશર બેજનજી જોશીનાં છોકરી	૧- ૧
૧૦૦	શેઠ રૂસ્તમજી બમનજી મુનશી (હાંગકાંગ)	૨- ૧
૬૩	શેઠ રૂસ્તમજી શેહરીયારજી માણિકજી ગોદા (નારગોલ)	૪- ૧
૩૩૩	શેઠ નશરવાનજી અરચશાહ નશરવાનજી પોહવાલા (સુરત)	૫- ૧
૨૫૨	બાઈ નવાજબાઈ તે મરહુમ શેઠ પેસતનજી કાવસજી મીસતરીનાં વીધવા	૬- ૧
૧૮૭	શેઠ કુવરજી જમશેદજી દીવેચા.	૮- ૧
(ખ) ૩૩૪૮	બાઈ તેહમીના તે શેઠ જલભાઈ મેરવાનજી ખરશેદજી કામાનાં ધણીયાણી અને આં બાં ધનજીભાઈ ફકીરજી કામાદોર સીં આઈં ઈં નાં બેટી (લાહોરમાં ગુજરેલાં ને ઉઠમણું મુંબઈમાં થયલું)	૧૧- ૧
૫૧	શેઠ બમનજી કાવશજી કેલાવાલા (ભરૂચ)	૧૯- ૧
૪૩	બાઈ સુનાબાઈ તે શેઠ શેરીયારજી કાપડયાની છોકરી (ભરૂચ)	૨૧- ૧
(ગ) ૧૮૫૦	બાઈ ગુલબાઈ તે શેઠ પેસતનજી હોરમજી બાકાનાં ધણીયાણી	૨૨- ૧
૫૧૬	બાઈ નવાજબાઈ તે શેઠ બેરામજી ખરશેદજી દારૂવાલા તથા હોટલવાલાનાં ધણીયાણી.	૨૩- ૧
૪૨૯	બાઈ વીરબાઈજી તે મરહુમ શેઠ નશરવાનજી હોરમજી મેગુસીનાં વીધવા (બીલીમોરા)	૨૬- ૧
(ઘ) ૧૪૫૧	બાઈ જરબાઈ તે શેઠ રતનજી ભીખાજી કરંજવાલા તથા બામજીનાં ધણીયાણી અને મરહુમ શેઠ રૂસ્તમજી બેરામજી ફકીરાનાં બેટી... ..	૨૯- ૧
૧૨૨	બાઈ જીજીબાઈ તે શેઠ કુવરજી બેજનજી ઝેરખાઈનાં માતાજી (વડોદરા)	૨- ૨
(ચ) ૩૨૪૨	શેઠ ખરશેદજી રૂસ્તમજી લીંબુવાલા... ..	૨- ૨
૬૪	બાઈ મોટીબાઈ તે શેઠ ભીખાજી ખરશેદજી ગજદરનાં ધણીયાણી (બીલીમોરા)	૫- ૨
૬૪	બાઈ વીલરબાઈ તે આં રતનજી નવરોજી ભેદવાર (નવસારી)	૫- ૨
(છ) ૧૨૫૦	શેઠ જમશેદજી બેજનજી કાવસજી જશાવાલા (સીયાલકોટમાં ગુજરેલા ને ઉઠમણું મુંબઈમાં થયલું)... ..	૫- ૨
૫૮૨	બાઈ કુવરબાઈ તે શેઠ ધનજીભાઈ બમનજી ધરાનીનાં ધણીયાણી અને શેઠ નશરવાનજી માણિકજી ગજદરનાં બેટી... ..	૮- ૨
૨૦૫૧	બાઈ મેહુરબાઈ તે શેઠ પીરોજશા વીકાજી ભીલાડવાળાનાં ધણીયાણી (મુંબઈ માં ગુજરેલાં ને ઉઠમણું સરોડમાં થયલું)... ..	૧૦- ૨
૩૯૮	શેઠ રૂસ્તમજી દાદાભાઈ નાનાવટી (અમદાવાદ)... ..	૧૨- ૨
૪૩૮	બાઈ માણિકબાઈ તે શેઠ હોરમજી બેજનજી કેરાવાળાના ધણીયાણી (મુંબઈ માં ગુજરેલાં ને ઉઠમણું ભરૂચમાં થયલું)	૧૩- ૨
૧૪	શેઠ દારખશાહ જમશેદજી વીવીંગ માસ્ટર (ભરૂચ)	૧૬- ૨
૧૬૬	બાઈ શીરીનબાઈ તે શેઠ કાવસજી જીજીલાઈ શાપુરજી મક્તાકીયાનાં બેટી	૧૮- ૨

(જ)	૨૦૩૮	આં નશરવાનજ કાવસજ નવદર ૧૮- ૨
	૩૦૧	શેઠ નવરોજ કાવસજ પટેલ... .. ૨૨- ૨
	૪૦૪	બાઈ ધનબાઈ તે શેઠ દોરાબજ નવરોજ દાડવાળાનાં ધણીયાણી ... ૫- ૩
	૫૩૩	બાઈ માણિકબાઈ હોરમસજ બેજનજ (મુંબઈમાં ગુજરાત ને ઈકમજ બંધ માં થયલું) ... ૧૨- ૩
	૨૨૫	બાઈ આવાંબાઈ તે શેઠ બેજનજ ડોસાબાઈ લઉંનાં વીધવા અને શેઠ મેરવા નજ ટેમુલજ ગયારાનાં બેટી ... ૧૩- ૩
	૨૭	બાઈ મેરબાઈ તે શેઠ જીવણજ બમનજ ઉડાચવાલાનાં ધણીયાણી (બીલીમોરા) ૧૪- ૩
	૬૮૭	બાઈ સુનાબાઈ રૂસતમજ ભરૂચા તે શેઠ અરદેશર શેહરીયારજ માસ્તરનાં દીકરી ૨૪- ૩
	૫૦૦	શેઠ નવરોજ ફરામજ તંબોલી ... ૩૦- ૩
	૧૦૦	શેઠ મનચેરજ બેરામજ પાલીસવાલા ... ૫- ૪
	૨૨૫	શેઠ નવરોજ અરદેશર વકીલ (ભરૂચ)... .. ૬- ૪
	૧૫	બાઈ આવાંબાઈ તે શેઠ દીનશાહજ ટેમુલજ કાપડયાના વીધવા (ભરૂચ) ... ૧૦- ૪
	૪૦	શેઠ દોરાબજ ધનજીભાઈ ગાંધી (ભરૂચ) ... ૧૪- ૪
(ઝ)	૨૧૬૮	શેઠ માણિકજ બેજનજ આલબલેસ ... ૧૮- ૪
	૫૫૦	આં જમશેદજ કાવસજ બીલીયા ... ૧૮- ૪
	૫૫	શેઠ રૂસતમજ લીમજીભાઈ આકલીયા (બીલીમોરા) ... ૩- ૫
	૧૩૨	બાઈ વીરબાઈજ તે શેઠ મનચેરજ શેરીયારજના ધણીયાણી (ભરૂચ) ... ૮- ૫
	૭૧૧	શેઠ હોરમજ ખરશેદજ મામા (કરાંચી)... .. ૯- ૫
	૪૨	શેઠ ડોસાબાઈ દોરાબજ ગાડુવાળા (અંકલેશ્વર) ... ૯- ૫
(ટ)	૩૮૫૧	બાઈ ખરશેદબાઈ તે શેઠ પેસ્તનજ જીવણજ મીસતરીનાં ધણીયાણી ... ૧૩- ૫
	૭૩૮	દસ્તુરજ દોરાબજ મહીયારજ મેહરજરાણા (નવસારી) ... ૧૫- ૫
	૨૦૩	શેઠ જમશેદજ પીરોશાહ દેશાઈ (નવસારી) ... ૧૫- ૫
	૧૦૧	બાઈ બાનુબાઈ તે શેઠ જીજીભાઈ સોરાબજ શેઠનાના બેટી ... ૧૭- ૫
	૭૨	શેઠ ડોસાબાઈ ખરજેરજ દેશાઈ (નવસારી) ... ૧૯- ૫
	૫૨૫	શેઠ ખરશેદજ રતનજ જીવણજ હોમાવાલા (ભરૂચ) ... ૧૯- ૫
	૧૧૫	બાઈ નવાજબાઈ તે શેઠ દાદાભાઈ ફરામજ ખારીયાનાં ધણીયાણી (બીલીમોરા) ૨૦- ૫
	૨૪	બાઈ બચુબાઈ તે શેઠ હીરજીભાઈ ભીખાજ ચાઈના ધણીયાણી (બીલીમોરા) ૨૧- ૫
	૩૨૦	બાઈ પુતલીબાઈ તે શેઠ કાવસજ મનચેરજ પટેલના ધણીયાણી (ભરૂચ) ૨૪- ૫
	૧૫૦	બાઈ મેરબાઈ તે શેઠ મનચેરજ શાપુરજ વઘયાના ધણીયાણી (બીલીમોરા) ૨૬- ૫
(ડ)	૧૩૦૪	શેઠ માણિકજ સોરાબજ મોદી તે મરહુમ શેઠ નાનાભાઈ ખરશેદજ બાઈસના જમાઈ (બેલગામ)... .. ૩૦- ૫
	૬૫	બાઈ માણિકબાઈ તે શેઠ અરદેશર રતનજ ગોળવાળાનાં ધણીયાણી (કવેટા) ૨- ૬
	૩૦	બાઈ જરબાઈ તે શેઠ નવરોજ ધનજીભાઈ કામાના ધણીયાણી (ભરૂચ) ૩- ૬
	૧૨૪	શેઠ રૂસતમજ લીમજીભાઈ આતલીઆવાલા તથા બીલીમોરીયા ... ૩- ૬
	૧૪૦	બાઈ મેહરબાઈ તે મરહુમ શેઠ બમનશા બેજનજ કેલાવાલાનાં વીધવા (ભરૂચ) ૮- ૬
	૧૨૭	શેઠ પીરોશાહ હોરમજ દેશાઈ (નવસારી) ... ૯- ૬
	૧૧૭	શેઠ મોટાભાઈ નવરોજ લાલ (બીલીમોરા) ... ૯- ૬
(ડ)	૧૧૪૪	શેઠ ખરશેદજ પેસ્તનજ ચોકસી (મલાડ) ... ૧૦- ૬
(ઢ)	૨૩૫૦	શેઠ માણિકજ બેરામજ બાલા. ... ૧૧- ૬
	૪૧	બાઈ આવાંબાઈ સોરાબજ જીવણ ગાંધીવાળા (અંકલેશ્વર) ... ૧૨- ૬
	૧૨૭	બાઈ જીવણજ તે શેઠ જમાજ અસલાજ ફેરાવાલાના ધણીયાણી (ભરૂચ) ... ૧૫- ૬
	૫૯	શેઠ દોરાબજ ફરામજ ટટરીયા (બીલીમોરા) ... ૧૫- ૬
	૩૨૧	બાઈ મોદીબાઈ તે શેઠ ખરશેદજ જમશેદજ દાડવાળાનાં ધણીયાણી ... ૧૬- ૬
	૬૦	શેઠ બેજનજ નશરવાનજ દેશાઈ (નવસારી) ... ૨૦- ૬
	૬૨	બાઈ ભીખાઈજ તે શેઠ ફરામજ નાનાભાઈ દીટીના ધણીયાણી અને શેઠ જમ શેદજ શાપુરજ વાસનીયાના બેટી (બીલીમોરા) ... ૨૧- ૬
	૪૯૧	શેઠ નશરવાનજ ધનજીભાઈ દાડવાલા... .. ૨૨- ૬
(ણ)	૧૦૮૦	આં હોરમજ ફેરસારપજ દાદાચાનજ (નવસારી) ... ૨૨- ૬
	૫૧	બાઈ બચુબાઈ તે શેઠ દાદાભાઈ પાલનજ દાડવાલાનાં વીધવા ... ૨૨- ૬
	૫૦૧	શેઠ રૂસતમજ દીનશાહ પંચડી (નાગપુર) ... ૨૪- ૬
	૧૨૬	બાઈ આવાંબાઈ તે શેઠ સોરાબજ હોરમજ જીલાનાં વીધવા ... ૨૬- ૬
	૫	શેઠ બમનશાહ એદમજ મોટાભાઈ વઢાડયા (બીલીમોરા) ... ૨૬- ૬

૧૦૦	શેઠ જલેજર માણિકજી પસતાકીયા (સુરત)	૧- ૭
૨૨	શેઠ કાવશાહ મેરવાનજી રતનજી વારવાળા (અંકલેશ્વર)	૩- ૭
૨૩૩	આં કાવસજી દોરાબજી દાદાચાનજી (નવસારી)	૫- ૭
૩૦૬	શેઠ એદલજી નવરોજી માવલવાલા	૧૦- ૭
(ત) ૧૬૧૩૭	બાઈ ખરશેદબાઈ તે શેઠ કાવસજી હોરમજી કાતરકનાં ધણીયાણી (કરાંચી)... ..	૧૧- ૭
(થ) ૫૧૩૭૩	શેઠ બમનજી સાપુરજી ચોઠયા	૧૨- ૭
૭૬	બાઈ દીનબાઈ તે શેઠ મેરવાનજી હોરમજી વાસનીયાના ધણીયાણી (બીલીમોરા)	૧૪- ૭
૫૧	આં દાદાબાઈ જમશેદજી ધાલા	૧૬- ૭
૬૧૪	શેઠ હોરમજી પેસ્તનજી હોંગકોંગવાળા... ..	૧૬- ૭
(દ) ૧૨૪૨	શેઠ અરદેશર બમનજી ફરદુનજી ખંખાતા(ભરૂચ)	૨૦- ૭
૨૩૦	શેઠ રતનજી સોરાબજી દારૂવાળા (ભરૂચ)	૨૨- ૭
૫૪૪	શેઠ રૂસ્તમજી દીનશાહ પંથકી (નાગપુર)	૨૪- ૭
૧૩	બાઈ ડોશીબાઈ તે મરહુમ શેઠ હોમાજી કાવશજી પાધડીવાળાના વીધવા	૨૪- ૭
૧૩૭	બાઈ કુવરબાઈ તે શેઠ લીમજીબાઈ નવરોજી મેહતાનાં ધણીયાણી અને શેઠ માણિકજી રૂસ્તમજી મીસતરીનાં બેટી	૨૫- ૭
૯૬	બાઈ દીનબાઈ તે મરહુમ શેઠ અરદેશર પેસ્તનજી પટેલનાં વીધવા અને શેઠ ખરશેદજી અરદેસર ધજનેરના માતાજી	૨૬- ૭
૨૫૬	બાઈ શીરીનબાઈ તે શેઠ રતનજી કાવશજી લાલા ગાંધીનાં બેટી (મુંબઈમાં ગુજરેલાં ને ઉકામણું ભરૂચમાં થયલું)	૨૭- ૭
૭૧	બાઈ ખરશેદબાઈ તે શેઠ નવરોજી ખરશેદજી રૂવાળાના ધણીયાણી (રાંદેર)	૨૭- ૭
૨૨૫	શેઠ રતનશાહ એદલજી પેસ્તનજી દેશાઈ (ક્રીશ્ચિયોરમાં ગુજરેલા ને ઉકામણું નવસારીમાં થયલું)	૨૭- ૭
૫૨૮	શેઠ નસરવાનજી જાંગીરજી ખંખાતા	૨- ૮
(ખ) ૨૭૨૨	શેઠ મેરવાનજી ખરજોરજી પોસ્ટવાળા (વલસાડ)	૯- ૮
(ન) ૨૪૧૦૧	શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એડનવાળા	૧૧- ૮
(પ) ૨૪૭૦	બાઈ દીનબાઈ તે શેઠ ધનજીબાઈ દોરાબજી કરંજીઆનાં ધણીયાણી અને શેઠ હીરજીબાઈ લીમજીબાઈ કરંજીઆનાં બેટી	૧૧- ૮
(ફ) ૫૧૩૦	બાઈ નવાબબાઈ તે શેઠ ફરામજી નવરોજી બનાજીનાં ધણીયાણી અને શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એડનવાળાનાં બેટી (એડન)	૧૪ - ૮
૫૧	શેઠ સોરાબજી ખરશેદજી હોમાવાળા (ભરૂચ)	૧૪ - ૮
૨૬૫	શેઠ બેરામજી પેસ્તનજી ભરૂચા	૧૬- ૮
૧૭૬	બાઈ માણિકજી તે શેઠ મેરવાનજી હોરમજી તાડીવાળાના ધણીયાણી (ભરૂચ)	૨૦- ૮
૧૯૯	શેઠ કાવશજી એદલજી ફોજદાર, ખંખાતા (ભરૂચ)	૨૧- ૮
૪૫	બાઈ આવાબાઈ તે શેઠ બમનશાહ નશરવાનજી ફાયરમેનના ધણીયાણી (અંકલેશ્વર)	૨૮- ૮
૨૮	શેઠ વીકાજી નવરોજી હજરી (બીલીમોરા)	૭- ૯
૧૫૩	શેઠ રૂસ્તમજી નવરોજી આગા (કરાંચી)	૧૨- ૯
૧૯૪	શેઠ પેસ્તનજી કુવરજી પોપટ (સુરત)... ..	૧૪- ૯
૧૩૪	બાઈ હુમાબાઈ તે આં ખરશેદજી ટેમુલજી દેશાઈના ધણીયાણી (નવસારી)... ..	૨૨- ૯
૧૯૬	શેઠ નવરોજી દાદાબાઈ મરોલ્યા (ભરૂચ)	૨૪- ૯
(બ) ૧૨૮૬	બાઈ ખીરોજીબાઈ તે શેઠ ડોસાબાઈ રૂસ્તમજી ઉમરીગરનાં બેટી	૨૫- ૯
(ભ) ૪૩૪૭	બાઈ બચુબાઈ તે શેઠ દોરાબજી હોરમજી ડાકટરનાં વીધવા અને મરહુમ શેઠ હોરમજી ફરામજી કઠાકનાં બેટી	૨૫- ૯
૫૧	બાઈ ધનબાઈ તે શેઠ બમનજી પેસ્તનજી ગોટલાનાં ધણીયાણી	૧-૧૦
(મ) ૪૦૭૬	બાઈ માણિકજી તે શેઠ બમનજી ભીખાજી કુપરના ધણીયાણી અને મરહુમ શેઠ કાવસજી હોરમજી શરાફનાં બેટી	૫-૧૦
(ય) ૨૧૬૭	શેઠ કાવસજી ખરજોરજી બાટલીવાળા તે મરહુમ શેઠ બેરામજી હોરમજી શરાફનાં મરહુમ બેન બાઈ હીરાબાઈના દીકરા... ..	૯-૧૦
૭૨	શેઠ જમશેદજી શેહરીયારજી મહુધાવાલા (ભરૂચ)	૧૨-૧૦
૫૧	બાઈ ગુલબાઈ તે શેઠ ધનજીબાઈ કુવરજી બાટલીયાના ધણીયાણી (બીલીમોરા)	૨૩-૧૦
૪૪	શેઠ લીમજીબાઈ ધનજીબાઈ ટીમલ (બીલીમોરા)	૩-૧૧
૫૫	શેઠ નશરવાનજી ખરશેદજી મેવાવાળા (સુરત)	૯-૧૧
૨૫	શેઠ ખીરોજીશાહ ડોસાબાઈ દારૂવાળા (મુંબઈમાં ગુજરેલા ને ઉકામણું ભરૂચમાં થયલું)	૧૦-૧૧

૪૨૧	શેઠ જમશેદજી રૂસ્તમજી ઉમરીગર ૧૨-૧૧
૧૪૩	શેઠ ખેરામશાહ કાવસજી કાલીના (અંકલેશ્વર) ૧૪-૧૧
૪૭	બાઈ વીરબાઈજી તે શેઠ મનચેરજી એદલજી નોસાકરાનાં ધણીયાણી અને શેઠ દાજીબાઈ માણેકજી નોકટનાં બેટી (બીલીમોરા) ૧૪-૧૧
૬૪	શેઠ બીખાજી રૂસ્તમજી તાતા (નવસારી) ૧૫-૧૧
(૨) ૨૩૭૦	બાઈ દીનબાઈ તે શેઠ જહાંગીરજી રૂસ્તમજી મોદીનાં વીધવા અને શેઠ મેર વાનજી બીખાજી ઉમરીગરનાં બેટી ૧૬-૧૧
૭૧	આં કુરામજી જમશેદજી કરકરીયા (નવસારી)... .. ૨૨-૧૧
૮૦	બાઈ બચુબાઈ તે શેઠ ખરજોરજી કાવસજી વેસુગરનાં ધણીયાણી (મુંબઈમાં ગુજરેલાં ને ઉઠમણું ભરૂચમાં થયલું) ૨૫-૧૧
૫૦	શેઠ સોરાબજી ખમનશાહ સોરાબજી ભુરાના (અંકલેશ્વર) ૨૮-૧૧
(૬) ૨૬૦૮	બાઈ બચુબાઈ તે શેઠ ખરજોરજી કાવસજી ખરાસના ધણીયાણી ૪-૧૨
૬૮	શેઠ રૂશતમજી ફરદુનજી દાણુ તે નવસારીવાળા શેઠ રતનજી કુરામજી દાણુના જ માઈ (મુંબઈમાં ગુજરેલા ને ઉઠમણું નવસારીમાં થયલું.) ૯-૧૨
૧૧૨	બાઈ જરબાઈ તે આં ખરજોરજી કાવસજી મસાનીની છોકરી (નવસારી)... .. ૧૦-૧૨
૪૨૧	શેઠ પીરોજશાહ ખરજોરજી કાપડયા (અંકલેશ્વર) ૧૨-૧૨
૫૦	આં સોરાબજી હોરમસજી મુબેદાર તે શેઠ કુરામજી મનચેરજી ખુમલાખાઈના સસરા (વાંદરામાં ગુજરેલા ને ઉઠમણું નવસારીમાં થયલું)... .. ૧૨-૧૨
(૧) ૨૭૧૪	બાઈ આવાબાઈ તે શેઠ રૂસ્તમજી ધનજીબાઈ પટેલના ધણીયાણી અને શેઠ રૂસ્તમજી હોરમસજી વખારીયાના બેટી (ભરૂચ) ૧૨-૧૨
૨૪૭	શેઠ કુરામજી ડોશાબાઈ નશરવાનજી ગ્રાંટ (બેંગલોરમાં ગુજરેલા ને ઉઠમણું રાજકોટમાં થયલું) ૧૬-૧૨
(શ) ૧૫૦૦	બાઈ નવાજબાઈ તે મરહુમ શેઠ દીનશાહ કાવસજી ખંખાતાના વીધવા (કરાંચી) ૧૮-૧૨
૭૦	શેઠ એદલજી પેસતનજી દેશાઈ (વલસાડ) ૧૯-૧૨
૪૬૫	બાઈ બીખાઈજી તે શેઠ ડોશાબાઈ ખરજોરજી ભગવાગરના વીધવા ૨૦-૧૨
૫૭	શેઠ નશરવાનજી મેરવાનજી જલ્લા-ફલાલ (ભરૂચ) ૨૧-૧૨
૬૦	બાઈ નવાજબાઈ પેસતનજી હોરમજી (ભરૂચ) ૨૧-૧૨
(સ) ૨૩૭૫	બાઈ આવાંબાઈ તે મરહુમ શેઠ માણેકજી હોરાબજી દીવેચાના વીધવા ... ૨૪-૧૨
૧૫૨	બાઈ આવાંબાઈ તે શેઠ ધનજીભાઈજીવાજી પીઠાંવાલાના વીધવા (ઈગલપુરા) ૨૬-૧૨
૬૦	બાઈ હીરાંબાઈ તે શેઠ જમશેદજી મેરવાનજી પટેલના ધણીયાણી (સુરત)... ૩૦-૧૨

૧૭૮૦૫૪ કુલે રૂપયા.

આ એક લાખ ધડોતેર હજારની રકમ ઉપરાંત અક્ષરવાળી નોટોની હેઠે બીજી પરચુટ જી રકમોમા આગલા શાલમાં ગુજરેલા મરહુમોના પુણ્ય માટે આ વરસે નવી અપાયલી રકમ લગભગ રૂપયા ૧૩૦૦૦ ની છે, એ મલીને મરહુમોના પુન માટેની આ વરસની રકમ લગભગ એક લાખ એકાતું હજારની થવા ગઈ છે.

ઉપલા કોઠામાં જણાવેલી રૂ૧૦૦૦ ની ઉપરની રકમો કયા કયા ધરમ ખાતાંઓમાં આ પવામાં આવી છે, તેની વીગત:-

(ક) મરહુમ શેઠ જહાંગીરજી હીરાજી ડાકટરના પુણ્ય માટે રૂ૧૮૪૧ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં મરનારની પુણ્યમાંથી રૂ૧૦૦ ગરીબ લાચાર જરથોસ્તી છોકરીઓને પરણાવી આપવાનાં ફંડમાં, મરનારનાં વીધવા બાઈ આવાંબાઈએ રૂ૧૦૦ ઉપલાજી ફંડમાં, મરનારના બાવા શેઠ હીરાજીએ રૂ૫૦ ગરીબ જરથોસ્તીઓના લાલ સાચવનારી મંડળી હસ્તકનાં ફંડમાં, મરનારનાં માતાજી બાઈ મોતીબાઈએ રૂ૫૦ બાઈ શીરીનબાઈ કામાવાળાં કાનવેબેસંટ હોમ ફંડમાં, મરનારના સસરા શેઠ દીનશાજી કુવજી પંડોલે રૂ૫૦૦ સંકટ નીવારણુ ફંડમાં, મરનારનાં સાસુ બાઈ જરબાઈએ રૂ૫૦૦ પારસી કીવર આસ્પીટલનાં ફંડમાં, મરનારના બનેવી શેઠ પેસતનજી બેહરામજી લાલાએ રૂ૫૧ મુંબઈના લાચાર જરથોસ્તીઓનાં રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવા તથા ધરમની કીયા વગેરે દીન ચારનો ખરચ કરવા માટે આસરો આપવાનાં ફંડમાં, મરનારનાં બેન બાઈ જાઈજી પેસતનજી લાલાએ રૂ૨૫ ધરાનમાં ધરાની જરથોસ્તી બાળકોને કેળવણી આપવાનાં ફંડમાં, મરનારનાં બેન બાઈ શીરીનબાઈ કાવસજી બેનદીને રૂ૨૫ ડાકટર માસીનાની આસ્પીટલના ફંડમાં, મરનારનાં બેન નાજી માય તથા બનેવી ડાકટર દીનશાહજી હોરમસજી મોતીવાળાએ મલી રૂ૫૦ ગણદેવીનાં ગરીબ જરથોસ્તીઓનાં સંકટ નીવારણુ ફંડમાં, મરનારના બનેવી શેઠ હીરજીબાઈ કુરામજી બેનદીને રૂ૨૫ પોલીતજાવની બાઈ આવાંબાઈ થા

ડીયાની દરેહમેહેરમાં મંડાતાં અંજુમનનાં મુકતાદ ફંડમાં, મરનારનાં બેન બાઈ ગુલબાઈ હીરજીભાઈ લેનટીને રૂપ૦ ધરાન દેશનાં ગરીબ જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારવાની મંડળી હસતકના ફંડમાં, મરનારનાં બેન બાઈ જરબાઈ સોરાબજી નાદરશાએ રૂપ૦ મુબબની કોલાબાની દેવાનશાળા મધે રહેલા ગરીબ લાચાર જરથોસ્તીઓની પરવરસી કરવાનાં ફંડમાં, મરનારના બાણેજી શેઠા કેબશરૂ, સાયકશા તથા બેહરામજી પેસ્તનજી લાલાએ રૂપ૦ ગરીબ જરથોસ્તીઓના લાભ સાચવનારી મંડળી હસતકનાં ફંડમાં, મરનારના બાણેજી શેઠા પીરોજશાહ તથા અરદેશર કાવસજી લેનટીન તથા ધણીયા બી બાઈ બાતુબાઈ પીરોજશાહ લેનટીને રૂપ૦ ડાં માસીનાની ઓસપીટલનાં ફંડમાં, મરનારના સાબા શેઠ પેસ્તનજી દીનશા પંડોલે રૂપ૦ મુબબ તથા દેશાવર ખાતેની જરથોસ્તી જંદ અવસતાની નીશા યોના ફંડમાં, મરનારના સાબા શેઠ અરજશાહ દીનશાહ પંડોલે રૂપ૦ પારસી પંચાયતના વખતો વખતના ત્રસ્ટીઓએ પોતાની નજરમાં આવે એવા જરથોસ્તીઓના ફાયદાને માટે ચુકી કહાડેલાં સંખ્યાવતી કામ યા કામોમાં વાપરવાનાં ફંડમાં અને બાકીના રૂપીઆ બીજાં સંગ્રાહોએ પરચુટલું ફંડમાં આપવા હતા.

(ખ) મરહુમ બાઈ તેહમીના જલબાઈ કામાના પુન માટે રૂ ૩૩૪૮ ભરાયા હતા, તેમાં મરનારના બાવા બાં બાં ધનજીભાઈ રૂ ૧૦૦૦, મરનારનાં માતાજી બાઈ આવાંબાઈ રૂ ૧૦૦૦, મરનારની પુછમાંથી રૂ ૫૦૦, મરનારના ખાવીંદ શેઠ જલબાઈ રૂ ૨૫૦, મરનારના જેઠ શેઠ નજરવાનજી તથા જેઠાણી બાઈ શીરીનબાઈ રૂ ૨૫૦, મરનારના મામા શેઠ બેહરામજી હીરજીભાઈ કામાડોર તથા કુંડાંબ રૂ ૩૧, મરનારના બાઈ શેઠ સોરાબજી રૂ ૧૫૦, મરનારનાં બેહેન બાઈ પીરોજબાઈ જમશેદજી કેકોબાદ રૂ ૫૦, મરનારનાં બેહેન બાઈ આઈમાય મેરવાનજી જસાવાળા રૂ ૫૦ અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા સંગ્રાહોએ ભરયા હતા. એ રૂપયા કયા ધરમ ખાતામાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(ગ) મરહુમ બાઈ ગુલબાઈ પેસ્તનજી બાકાનાં પુન માટે રૂ ૧૮૫૦ ભરાયા હતા, તેમાં મરનારની પુછમાંથી રૂ ૫૦૦, મરનારના છોકરા શેઠ દીનશાહજી રૂ ૫૦૦, મરનારના છોકરા શેઠ સોરાબજી રૂ ૧૦૦, મરનારના છોકરા શેઠ માણેજી રૂ ૧૦૦, મરનારની છોકરી બાઈ બીખાઈજી પેસ્તનજી ત્રીજે રીવાળા રૂ ૧૦૦, મરનારની છોકરી બાઈ હીરાંબાઈ પેસ્તનજી રૂસ્તમક્રામના રૂ ૧૦૦, મરનારની છોકરી બાઈ રતનબાઈ પેસ્તનજી દારૂખાનાવાળા રૂ ૧૦૦, મરનારની છોકરી બાઈ ધનબાઈજી કાવસજી બાટલીવાળા રૂ ૧૦૦, મરનારની છોકરી બાઈ ડોસીબાઈ જહાંગીરજી અપુ રૂ ૧૦૦, મરનારની છોકરી બેહસતન બાઈ આઈમાયની છોકરી બાઈ આઈમાય બેહરામજી ગારા રૂ ૧૦૦ અને મરનારનાં વહુ બાઈ સુનાબાઈ દીનશાહજી બાકા રૂ ૫૦. એ રૂપયા કયા ધરમ ખાતામાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(ઘ) મરહુમ બાઈ જરબાઈ રતનજી કરંજવાળાના પુન માટે રૂ ૧૪૫૧ ધરમ ખાતે આપવા હતા, તેમાં મરહુમની પુછમાંથી રૂ ૫૦૧, મરહુમના ખાવીંદ શેઠ રતનજી રૂ ૨૦૦, મરહુમના દેર શેઠ દીનશાહ રૂ ૧૨૫, મરહુમના બેટા શેઠ મનચેરશા રૂ ૧૨૫, મરહુમનાં દેરાણી બાઈ સુનાબાઈ દીનશાહ બામજી રૂ ૧૦૦, મરહુમના ભત્રીજાઓ શેઠા જમશેદજી, સોરાબજી અને ફીરોઝ દીનશાહ બામજી મળી રૂ ૭૫, મરહુમનાં ભત્રીજા બાઈ રતનબાઈ દીનશાહ બામજી રૂ ૨૫, મરહુમનાં ભત્રીજા બાઈ શીરીનબાઈ ખાણેજી દુબાશ રૂ ૨૫, મરહુમનાં ભત્રીજા બાઈ આયમાય કુવરજી ગજદર રૂ ૨૫, મરહુમનાં ભત્રીજા બાઈ રૂપાંબાઈના બેટા શેઠ કાવસજી સોરાબજી પટેલ રૂ ૫૦, મરહુમના ખેશી શેઠ માણેજી જીવનજી માસ્તર રૂ ૨૫, મરહુમના ભત્રીજાઓ શેઠા બેજનજી તથા બેરામજી કેં ઈલાવવાળા રૂ ૨૫, મરહુમનાં ખેશી બાઈ જરબાઈ બેરામજી દારૂવાળા રૂ ૨૫ અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા સંગ્રાહોએ મળી ભરયા હતા. એ રૂપયા નીચલા ધરમખાતાંઓમાં આપવામાં આવયા હતા:—મરહુમના મમાવા બેહસતનશીન શેઠ હોરમસજી શાપુરજી પસતાકીઓની ગામ કરંજની દરેહમેહેરનાં ફંડમાં રૂ ૧૦૦૧, સર કાવસજી જહાંગીરજી ગણદેવી હાઈ સ્કુલનાં ફંડમાં રૂ ૫૧, સર કાવસજી જહાંગીરજી રેડીમનીની ખેતવાડીની છોકરીઓની નીશાળનાં ફંડમાં રૂ ૫૧, પારસી જનરલ હોસ્પિટલ ફંડમાં રૂ ૫૧, ગણદેવીનાં જનરલ ફંડમાં રૂ ૫૧, સરોડાના જરથોસ્તી રૂવાંને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં રૂ ૫૧, ગરીબ ધરાનીઓની પરવરસી કરવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, પારસી સંકટ નીવારજી ફંડમાં રૂ ૨૫, ગરીબ જરથોસ્તી છોકરીઓને પરણાવી આપવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, પારસી અધીજાં જુલાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, ખેતવાડીનાં ગરીબ જરથોસ્તીઓના રવાનની ૪ દીવસની કીચા કામનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, શેઠ પેસ્તનજી નશરવાનજી ગોડીવાળાની દરેહમેહેરનાં બાજ જશનનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, બીખવા બાઈઓને આશરો આપવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, ગણદેવીનાં દોખમાની મરામત ફંડમાં રૂ ૧૫, અને બાકીની દરેહમેહેરનાં બાજ જશનનાં ફંડમાં રૂ ૫.

(ચ) મરહુમ શેઠ અરશેદજી રૂશતમજી લીંબુવાલાના પુણ માટે રૂ ૩૨૪૨ ધરમ ખાતે આપવા હતા, તેમાં મરનારની પુછમાંથી રૂ ૪૦૦૦ ની નોટ મરહુમ શેઠ જ. ન. પીટીટ આરફનેજના ફંડમાં તેણે લીંબુવાળ વાપરવા આપી છે; જ્યારે મરનારના બાઈ શેઠ અરદેશર રૂસ્તમજી લીંબુવાળાએ રૂ ૧૦૦ પરચુટલું ફંડમાં આપવા હતા, અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા સંગ્રાહોએ પરચુટલું ફંડમાં ભરયા હતા.

(૭) મરહુમ શેઠ જમશેદજી બેનજી જશાવાલાના પુણ માટે રૂ ૧૨૫૦ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં મરનારના બાપા શેઠ બેનજીએ રૂ ૫૦૦ ની ટકા ડા ના વયાજની નોટ પંચાયતના ત્રસ્ટીઓને સવાધીન કીધી છે કે એનું જે વયાજ ઉપજે તે મુંબઈના કુલ જરથોસ્તી રવાનના ફંડમાં વાપરવું, મરનારનાં માતાજી બાઈ ડોસીબાઈએ રૂ ૫૦૦ ની ટકા ડા ના વયાજની નોટ પંચાયતના ત્રસ્ટીઓને આપી છે કે એનું જે વયાજ ઉપજે તે મુંબઈના ગરીબ જરથોસ્તી ગુજરે તેનો દીન ધ નો ખરચ કરવા સારૂ વાપરવું અને બાઈ ડોસીબાઈએ બીજા રૂ ૫૦ આપયા તેમાંથી રૂ ૨૫ દેવલાલીનાં દોખમા તથા ધરમ કીયાનાં ફંડમાં અને રૂ ૨૫ દેવલાલીની ડાક્ટર બહાદુરજીવાળી સેની ટેરીયમ ફંડમાં, મરનારના બાઈ શેઠ સોરાબજીએ રૂ ૧૦૦ એમાંથી રૂ ૨૫ મુંબઈનાં આંધળાં પાંગળાંઓને પગાર આપવાનાં ફંડમાં, રૂ ૨૫ દોખમા ઉપર રાતની વેળા ભણતરનાં ફંડમાં, રૂ ૨૫ ચોપાટીની ધરમશાળાના આંધળાં પાંગળાંઓની પરવરસી કરવાનાં ફંડમાં અને રૂ ૨૫ મુંબઈનાં લાચાર ધરાનીઓની પરવરસી કરવાનાં ફંડમાં, મરનારના બાઈ શેઠ જાંગીરજી તે મરનારના પાલકે રૂ ૧૦૦ એમાંથી રૂ ૨૫ મુંબઈનાં તંગદસ્ત હાલતમાં આવેલા જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાનાં ફંડમાં, રૂ ૨૫ ગરીબ લાચાર વીધવાઓને આશરો આપવાનાં ફંડમાં, રૂ ૨૫ ગરીબ જરથોસ્તીઓની છોકરીઓ પરણાવવાનાં ફંડમાં અને રૂ ૨૫ મુંબઈની દીવાનશાળાનાં ફંડમાં.

(૮) મરહુમ આં નશરવાનજી કાવશજી નવદરના પુત્ર માટે મરહુમની પુણમાંથી રૂ ૨૦૦૦૦ તથા મરહુમના ખેતીઓએ રૂ ૩૮ મલીને રૂ ૨૦૩૮ નીચે મુજબ ધરમ ખાતે આપયા હતા:—નવસારીનાં રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં વયાજ વાપરવાની સરતે રૂ ૧૦૦૦, અંજુમનના આતશ બેહરામના નીભાવ ફંડમાં વયાજ વાપરવાની સરતે રૂ ૫૦૦, નવસારીની નવી દરેહમેદરમાં મુકતાદ માંડવાના ફંડમાં વયાજ વાપરવાની સરતે રૂ ૫૦૦ અને બાકીના રૂ ૫૫૫૪ પરચુટણ ફંડમાં આપવામાં આપયા હતા.

(૯) મરહુમ શેઠ માણિકજી બેનજી આલબલેસના પુણ માટે રૂ ૨૧૬૮ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં મરનારની પુણમાંથી રૂ ૧૦૧, બપાયા શેઠ હોરમસજી તથા બપાઈ બાઈ મેહુરબાઈએ રૂ ૫૦૦, બાપા શેઠ બેનજીએ રૂ ૫૦૦, માતાજી બાઈ સુનાબાઈએ રૂ ૧૦૦ ડાક્ટર માસીનાની આસપીટલનાં ફંડમાં તથા રૂ ૧૦૦ પારસી જનરલ આસપીટલનાં ફંડમાં, કાકા શેઠ કરામજી તથા કાકી બાઈ માણિકબાઈએ રૂ ૫૧ પારસી જનરલ આસપીટલના ફંડમાં તથા રૂ ૫૦ તીથલ સેનીટેરીયમનાં ફંડમાં, કુઈ બાઈ મોતીબાઈ ફરદુનજી આલબલેસે રૂ ૧૦૧ ખાં ખાં મનચેરજી કાવસજી મરજબાન હસતકની બાંધેલી ચાલીઓમાં આવેલી શેઠ આલબલેસવાલી ડીસપેનસરીના ફંડમાં, કુઈ બાઈ શીરી નબાઈ તથા કુવા શેઠ હીરજીબાઈ દાદાબાઈ આલબલેસે તથા છોકરાઓએ રૂ ૧૦૧, કુઈ બાઈ રતન બાઈ તથા કુવા શેઠ કેમશરૂ અરદેશર મોદીએ રૂ ૫૧ રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં, તથા રૂ ૫૦ ડાક્ટર માસીનાની આસપીટલનાં ફંડમાં, કુઈ બાઈ બીબાઈજી તથા કુવા શેઠ જમશેદજી અરદેશર ચીનાઈએ રૂ ૭૫ ખાં ખાં મનચેરજી કાવસજી મરજબાન હસતકથી બાંધેલી ચેલીઓમાં આવેલી પારસીઓ માટે શેઠ આલબલેસવાલી ડીસપેનસરીનાં ફંડમાં, કુઈ બાઈ દીનબાઈ એદલજી મોદીએ રૂ ૫૧ માસીનાની આસપીટલનાં ફંડમાં, કુઈ બાઈ ખરશેદબાઈ હોરમસજી આલબલેસે રૂ ૫૧ ખાં ખાં મનચેરજી કાવસજી મરજબાન હસતકથી બાંધેલી ચેલીઓમાં આવેલી શેઠ આલબલેસવાલી ડીસપેનસરીના ફંડમાં, મરનારના બાઈઓ તથા બેનોએ રૂ ૧૨૦ જુદા જુદા ફંડમાં ભરીયા હતા, બાઈ પીરોજબાઈ તે શેઠ દાદાબાઈ એદલજી આલબલેસનાં વીધવાએ રૂ ૨૫ આંધળાં પાંગળાંની પરવરસી કરવાના ફંડમાં, શેઠ ડોસાબાઈ દાદાબાઈ આલબલેસ તથા ધણીઆણી તથા છોકરાઓએ રૂ ૫૧ તેમાંથી લાચાર વીધવાઓને પગાર આપવાના ફંડમાં રૂ ૨૫ અને ગરીબ જરથોસ્તીઓની દીન ધ ના મોત ખરચના ફંડમાં રૂ ૨૬, એક કુખી બાઈ તરકુથી રૂ ૨૫ પારસી જનરલ આસપીટલનાં ફંડમાં, બાઈ કુંવરબાઈ અરદેશરજી ચીનાઈએ રૂ ૨૫ રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં, અને મરહુમ શેઠ બીબાજી કાવસશાહ મામાની પુણમાંથી તેઓના છોકરાઓએ રૂ ૨૫ પારસી જનરલ આસપીટલના ફંડમાં આપયા હતા.

(૧૦) મરહુમ બાઈ ખરશેદબાઈ પેસતનજી મીસતરીના પુણ માટે મરહુમના ખાવીંદ તથા કુઈ બીઓએ મલી કુલે રૂ ૩૮૫૧ ધરમ ખાતે આપયા હતા તેમાંથી રૂ ૫૦૦ ની ડા ટકાની લેન વાહાડયાજના આતશબેહરામના ફંડમાં આપી છે કે તે અનામત રાખી તેનાં વયાજમાંથી મરનારનાં મરજુના દીવસે દર વરસે બાજ રોજગાર કરવા, ડાક્ટર માસીનાની આસપીટલનાં બીલડીંગ ફંડમાં રૂ ૫૦૦, સુરતનાં મોદીજીનાં આતશબેહરામના આદરીયાનના સુખડ કાઠીના ફંડમાં રૂ ૨૦૦, અંજુમનનાં આતશબેહરામમાં બાજ રોજગારે નામગરજીનાં ફંડમાં રૂ ૧૦૦, રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, દોખમાંની સગડીમાં રાતની વખતે ભણતરનાં ફંડમાં રૂ ૧૫, નેટીવ જનરલ ડીસપેનસરીનાં ફંડમાં રૂ ૧૧ મલી કુલે રૂ ૩૧૩૫૧. એ ઉપરાંત શેઠ બમનજી હોરમજી જનરલનાએ પોતાનાં વેવાન મરહુમ બાઈ ખરશેદબાઈ તથા મરહુમ દીકરી બાઈ પીરોજબાઈ તથા મરહુમ દીકરા શેઠ કાવશજીનાં પુત્ર સારૂ રૂ ૨૫૦૦ બેહસતનશીન શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ પારસી ઓરફનેજનાં ફંડમાં આપયા છે કે એ રૂ ૫૫૫૪ અવજીનાં આગળાં ખાતાંમાં જમે કરી તેનાં વયાજમાંથી એ ઓરફનેજમાં ધરમ ખાતે લીધેલા છોકરાઓમાંથી

જે એક છોકરો સારી ચાલચલણનો માલમ પડે અને મેટ્રીક્યુલેશનની પરીક્ષા પાસ કરે અથવા મેટ્રીક્યુલેશનના વરગ સુધીનો અભ્યાસ કરે તેને વીક્ટોરીયા જીબીલી ટેકનીકલ ઇનસ્ટીટ્યુટમાં મીકેનિકલ અથવા ઇલેક્ટ્રીકલ એનજીનીયરીંગનું કામ શીખવવાને જોગવાઈ કરી આપવા “બહુમનજ હોરમસજ જનરલ સ્કોલરશીપ” ત્રણ વરસ સુધી આપવી.

(ક) મરહુમ શેઠ માણિકજી સોરાબજી મોદીના પુણ્ય માટે ૩૧૩૦૪ ધરમ ખાતે આપવામાં આવયા હતા, તેમાંથી બેલગામના મોબેદ રીઝરવ ફંડમાં ૩૫૦૦, બેલગામના રવાનોને અવલમંજલ પોહોંચાડવાની જગાના ફંડમાં ૩૫૦૦, ૩૦ માસીનાની આસ્પીટલના ફંડમાં ૩૧૦૦, સુરત નાનપરાના ધરમનાં દવાખાનાનાં ફંડમાં ૩૧૦૦, નવસારીનાં રવાનોને અવલમંજલ પોહોંચાડવાનાં ફંડમાં ૩૨૫ અને બાકીના ૩૫૦૦ જીદા જીદા ફંડમાં આપવામાં આવયા હતા.

(ડ) મરહુમ શેઠ ખરશેદજી પેસતનજી ચોકસીના પુણ્ય માટે ૩૧૧૪૪ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં બેલેસ્તનશીન શેઠ પેસતનજી તથા બાઈ આવાંબાઈ પેસતનજી ચોકસીની પુણ્યમાંથી ૩૫૦૦ મલાડના શેઠ પેસતનજી કાવસજી ચોકસીનાં ધરમનાં દવાખાનાનાં ફંડમાં, મરનારના બાઈ શેઠ મનચે રશાહ તથા બેનો બાઈચો સુલબાઈ પેસતનજી ચોકસી તથા જરબાઈ અરદેશર પાંડેચે ૩૫૦૦ મલાડ મધેના ઉપલાં દવાખાનાનાં ફંડમાં તથા એવોએજ ૩૧૦૦ અંદેરી મધે અગીયારી બાંધવાનાં ફંડમાં, શેઠ કુવરજી હોરમસજી કાકાપારખે તથા છોકરાચો શેઠો એદલજી અને હોરમસજી તથા દીકરીચો બાઈચો આવાંબાઈ, મેહરબાઈ, તેહમીના તથા ધણીઆણી બાઈ માણિકબાઈચે મળી ૩૪૪ મલાડનાં ઉપલાં દવાખાનાનાં ફંડમાં આપયા હતા.

(ઢ) મરહુમ શેઠ માણિકજી બેરામજી બાબાના પુણ્ય માટે ૩૨૩૫૦ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાંથી મરહુમનાં ધણીઆણી બાઈ હીરાંબાઈ તે મરહુમ શેઠ પેસતનજી મેરવાનજી તબાકનાં બેટીચે ૩૧૫૦૦ ની સરકારી નોટ અંજીમનનાં આતશબેહોરામનાં ફંડના ત્રસ્ટી સાહેબોને આપી છે કે એ નોટ અનામત રાખી તેનું વયાજ મરહુમ શેઠ માણિકજીની દર વરસની બાજને દીને તથા દર માસના રોજગારને દીને જેમ બાઈ હીરાંબાઈચે પોતાને માટે ૩૧૫૦૦ ની નોટ આપી બંદોબસ્ત કીધા છે તેજ પ્રમાણેના ખર્ચમાં મરહુમ શેઠ માણિકજીને નામે વાપરવું. મરનારનાં બેન બાઈ રતન બાઈ તે શેઠ સોરાબજી હોરમસજી જસાવાળાનાં ધણીઆણીચે ૩૫૦ ૩૦ માસીનાની આસ્પીટલ બાંધવાનાં ફંડમાં આપયા હતા. મરહુમની પુણ્યમાંથી ૩૫૦૦, મરનારના બાઈ મરહુમ શેઠ ખરશેદજીની પુણ્યમાંથી ૩૧૦૦, મરનારના બાઈ શેઠ સોરાબજી ૩૧૦૦, મરનારના ભત્રીજા શેઠ હોરમસજી ખરશેદજી બાબા ૩૧૦૦ મળી ૩૮૦૦ કયા ફંડમાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(ણ) મરહુમ આંબા હોરમજી કેરશાસ્પજી દાદાચાનજીના પુન માટે ૩૧૦૮૦ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં મરનારની પુણ્યમાંથી ૩૫૦૧, મરનારના બેટા શેઠ કાવસજીચે ૩૧૨૫, મરનારના બેટા શેઠ પાલનજીચે ૩૧૨૫, મરનારની વહુ બાઈ દીનબાઈચે ૩૫૦, મરનારની વહુ બાઈ ભીખાઈજી ૩૫૦, મરનારના છોકરા શેઠ કાવસજીના છોકરા છોકરીચો તથા વહુચો મળીને ૩૫૦, મરનારના છોકરા શેઠ પાલનજીના છોકરા તથા છોકરીચોચે ૩૫૦, શેઠો કાવસજી દીનશાહ એનવાળા અને બાઈચોચે ૩૧૨૫ અને બાકીના ૩૫૫૦ જીદા જીદા સગાચોચે મળી ભરયા હતા. ઉપલા ૩૫૫૦માંથી શેઠ મીનોચેરહોમજીની દરેમહેરમાં આદરાન સાહેબના નીભાવ ફંડમાં ૩૫૦૧, રવાનોનાં ફંડમાં ૩૧૦૦, એડનાં રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં ૩૧૦૦, પારસી સંકટ નીવારણ ફંડમાં ૩૭૦, ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશ્રા આપવાના ફંડમાં ૩૨૫, વલસાડના ગરીબ જરથોસ્તીઓને અનાજ આપવાના ફંડમાં ૩૫૦, નવસારી પારસી સુવાવડખાનામાં ૩૫૦, મહેતા કલબના બાજ જશન ફંડમાં ૩૨૫ અને બાકીના ૩૫૫૦ જીદા જીદા ફંડમાં આપયા હતા.

(ત) મરહુમ બાઈ ખરશેદબાઈ કાવસજી હોરમસજી કાતરકનાં પુન માટે કુલે ૩૧૬૧૩૭ ધરમ ખાતે આપયા હતા, એમાંથી મરહુમના ખાવીંદ શેઠ કાવસજીચે ૩૧૫૦૦૦ મરહુમની યાદગારી જાળવવા માટે કરાંચી ખાતે ગરીબ જરથોસ્તીઓનાં રહેઠાણ માટે સસ્તાં બાડાંની સગવડભરી ચાલી બાંધવા અને તેના ઉપજેલાં બાડાંની રકમમાંથી સદરહુ મકાનોની મરામત વગેરેનો ખર્ચ બાદ કરી, વધેલી રકમ દર સાલ ગરીબ પારસી છોકરા છોકરીઓની કેળવણી પાછળ ખર્ચવા, જેમાં મુખ્ય કરી કરાંચીની પારસી વીરબાઈજી સ્કુલમાં શીખતાં ગરીબ છોકરા છોકરીઓની સ્કુલ ફી, ચોપડી વગેરેમાં ખર્ચવા અને મરહુમની વરસ દહાડાની બાજને દીને મજૂર સ્કુલમાં છોકરાંઓની સનમુખ મરહુમની નધયતે ફરેસ્તાની ધરમકીયા કરાવી સરવે બચાંઓને ચાશની કરાવવી, જેથી ઉધરતાં છોકરાંઓમાં ધરમની આસ્થા વધારવામાં એક સાધન સમાન થઈ પડે, તથા કરાંચીની લેડી ડફીન આસ્પીટલનાં ફંડમાં ૩૫૦૦, કરાંચીના નસેસાલારનાં ફંડમાં ૩૨૫, કરાંચીના ફરવરદેગાનના બગીચાનાં ફંડમાં ૩૨૫ અને કરાંચીના ઘડમખારનાં ફંડમાં ૩૨૫ મળી ૩૧૫,૫૭૫ ધરમ ખાતે આપયા હતા; એ ઉપરાંત મરહુમના બેટા શેઠ સોરાબજીચે ૩૨૫, મરહુમના જમાઈ શેઠ બેહુમન હોરમસજી મીનોચેરહોમજી (પેશાવરવાલા) ૩૫૧, મરહુમના બેટી બાઈ કુવરબાઈ બેહુમનશા મીનોચેરહોમજી ૩૫૧, મરહુમના જમાઈ શેઠ ડોસાબાઈ હોરમસજી કાતરકે ૩૧૦૦, મરહુમનાં બેટી બાઈ વીરબાઈ ડોસાબાઈ કાતરકે ૩૧૦૦, મરહુમના જમાઈ શેઠ હોરમજી માણિકજી વળદારે ૩૨૫, મર

હુમનાં ખેટી બાઈ દીનબાઈ હોરમસજી વણદારે ૩ ર૫, મરહુમનાં બેન બાઈ વીરબાઈજી તથા બા
જીજી બાઈ ધનમાએ સોરાબજી બામજીએ ૩ ર૫, શેઠ અરદેશર હોરમસજી મામાએ ૩ ર૫ અને
બાકીના ૩૫યા બીજાં સગાંવહાલાંએ ભરયા હતા, તે મલી ૩. ૫૬૨ માંથી નીચલાં ધરમખાતાંએમાં
આપવામાં આવયા હતા :- દેવલાલીની પારસી સેનીટેરીયમમાં આવતાં ગરીબ જરથોસ્તી ખીમારોને દવા
દાડે આપવાનાં ફંડમાં ૩ ૩૦૧ મરહુમને નામતું ખાતું પાડી વયાજ વાપરવાની સરતે, મુંબઈનાં જર
થોસ્તી અપંગોનાં ફંડમાં ૩ ૨૦૧ એ ૩૫યા અનામત રાખી એનાં વયાજમાંથી મરહુમની નધયતે દર
વરસે મરહુમનાં મરણને દીવસે બની શક્તી કીયા કરાવી અપંગોને ચાશની કરાવવી, મરહુમ શેઠ જો
નં પીટીટ પારસી આરકનેજ ફંડમાં ૩ ર૫, કરાંચીની પારસી વીરબાઈજી સ્કુલનાં ફંડમાં ૩ ૧૦ અને
કરાંચીનાં પારસી નીરાશ્રીત ફંડમાં ૩ ર૫.

(થ) મરહુમ શેઠ બમનજી શાપુરજી ચોથયાના મુંબઈ તથા વલસાડ ખાતે થયલા ઉત્તમજીમાં
મરહુમના પુત્ર માટે મરનારની પુજામાંથી તથા મરહુમના ખેશીઆએ મળી કુલે ૩ ૫૧૩૭૭ ધરમ
ખાતે આપયા હતા, એમાંથી વલસાડ ખાતેની બાઈ આવાંબાઈ હાઈસ્કુલ જેતું મકાન મરહુમ શેઠ બ
મનજીએ ૩ ૨૦૦૦૦ ખરચી બંધાવયું હતું અને મરહુમે પોતાની હાથયાતીમાં એ સ્કુલને બીજી વધુ
૩ ૧૫૦૦૦ ની મદદ કીધી હતી, તેના નીભાવ ફંડમાં ૩ ૩૦૦૦૦ આપવામાં આવયા હતા કે એનું
ત્રસ્ટદીડ કરી તેનું વયાજ મજકુર સ્કુલના નીભાવ માટે વાપરવું, ૩ ૬૦૦૦ નું ત્રસ્ટદીડ કરી તેની ઉ
પજમાંથી વલસાડ ગામમાં બે ઘંબાર કરવા, એક ઘંબાર મરહુમના દીકરા બેહેસતનશીન શેઠ દ્રામ
રોજની નધયતે અને બીજો ઘંબાર મરહુમના બેહેસતનશીન દીકરી બાઈ શીરીનબાઈની નધયતે કરવો,
૩ ૫૦૦૦ નું ત્રસ્ટદીડ કરી તેની ઉપજમાંથી ગરીબની બે છોકરીઓને પરણાવી આપવી અથવા તેમ
ના લગનમાં મદદ કરવી, એક છોકરી બેહેસતનશીન છોકરા શેઠ દ્રામરોજની નધયતે અને બીજી છોકરી
બેહેસતનશીન બાઈ શીરીનબાઈની નધયતે પરણાવી આપવી; જ્યાંસુધી વલસાડ ગામની ગરીબ અને
લાયક છોકરી મળે ત્યાંસુધી પરગામની છોકરીને માટે ફંડ વાપરવું નહી, વલસાડના દોખમાના ચે
રાગના ફંડમાં ૩ ૨૦૦૦ આપયા કે એનું વયાજ તે ફંડના ઉપયોગમાં લેવું, વલસાડની બાઈ
આવાંબાઈ લાઈબ્રેરીના નીભાવને માટે ૩ ૩૩૦૦ ત્રસ્ટદીડ કરી તેનું વયાજ મજકુર લાઈબ્રેરીના લાગ
તા વળગતાએને આપવું, તેમજ એ લાઈબ્રેરીને મરહુમે તથા છોકરાઓએ આગળ ૩ ૨૦૦૦ ની
મદદ કીધી હતી, વલસાડ ગામમાં લાચાર જરથોસ્તીઓ મરણ પામે તેની ચાર દીવસની કીયામાં
૩ ૨૦૦૦ નું વયાજ વાપરવું, ચેરાગામના ચેરાગના ફંડમાં ૩ ૧૦૦૦ આપયા હતા કે
એનું વયાજ મરહુમની બેહેસતનશીન બેન ગુલબાઈની નધયતે વાપરવું, મરહુમ શેઠ
હોરમસજી શાપુરજી ચોથીઆનાં ધણીયાણી તથા છોકરાઓએ ૩ ૧૦૦૦ નું પોર્ટ ત્રસ્ટ
બોર્ડ ટકા ૪ નું વલસાડની બાઈ આવાંબાઈ હાઈ સ્કુલમાં આપયું હતું કે એનાં વયાજમાંથી મર
હુમ શેઠ હોરમસજીના નામે સ્કોલરશીપ, મેડલ અથવા પ્રાઈઝ દર વરસે આપવાં એને લગતી વધુ વી
ગત હવે પછી જણાવવામાં આવશે, મરહુમ શેઠ હોરમસજી શાપુરજી ચોથીઆનાં ધણીયાણી તથા
છોકરાઓએ ૩ ૫૦૦ નું પોર્ટ ત્રસ્ટ બોર્ડ ટકા ૪ નું વલસાડની બાઈ આવાંબાઈ હાઈ સ્કુલમાં આપયું
હતું કે એનાં વયાજમાંથી મરહુમ શેઠ રતનજી શાપુરજી ચોથીઆના નામે મેડલ અથવા પ્રાઈઝ દર
વરસે આપવા, એને લગતી વધુ વીગત હવે પછી જણાવવામાં આવશે, મરહુમ શેઠ હોરમસજી શાપુ
રજી ચોથીઆનાં ધણીયાણી તથા છોકરાઓએ ૩ ૨૦૧ મરહુમ બાઈ ગુલબાઈ કાવસજી તે મરહુમ
શેઠ શાપુરજી ચોથીઆનાં દીકરીનાં પુત્રને માટે તીથલ પારસી સેનીટેરીયમનાં ફંડમાં ભરયા હતા, અ
ને બાકીના ૩૫યા સગાઓએ પરચુટણ ફંડમાં આપયા હતા. એ ઉપરાંત મરહુમનાં વલસાડ ખા
તે થયલાં ઉત્તમજીમાં મરહુમના જીદા જીદા ખેશીઆએ ૩ ૨૮૬ નીચલા ફંડમાં આપયા હતા :-
રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં ૩ ૫૦, ચેરાગનાં ફંડમાં ૩ ૫૦, મોટાબાઈ શાપુરજીની
દરેહમેદરનાં ફંડમાં ૩ ૨૭, બાઈ આવાંબાઈ લાઈબ્રેરીનાં ફંડમાં ૩. ૫૩, મરહુમ શેઠ હોરમસજી શાપુર
જી ચોથીઆ તરફથી ચેરાગ ફંડમાં ૩ ૧૦૧ અને શેઠ રસતમજી ધનજીબાઈ માસ્તર તરફથી ચેરાગનાં
ફંડમાં ૩ ૫.

(દ) મરહુમ શેઠ અરદેશર બમનજી ખંખાતાના પુત્ર માટે કુલે ૩૧૨૪૨ ધરમ ખાતે આપયા હ
તા, તેમાં મરનારની પુજામાંથી ૩૫૦૦, મરનારનાં પીતાજી ૩૧૫૦, મરનારના માતાજી બાઈ ડોશી
બાઈ ૩૧૫૦, મરનારના બાઈઓ શેઠો સોરાબજી, કુવરજી અને શાપુરજી ૩૨૦૦, મરનારના બેન
બાઈ સુનાબાઈ તથા બેનવી શેઠ માણેકજી મનચેરજી મુનશી ૩૫૦, મરનારના મામા શેઠ અરદેશર
રસતમજી દલાલ ૩૨૫, મરનારના મામા શેઠ કુંવરજી અરદેશર દલાલ ૩૨૫, મરનારના મામા ડાં
ખરશેદજી અરદેશર દલાલ ૩૨૫, મરનારના મામા શેઠ બમનજી અરદેશર દલાલ ૩૨૫, મરનારનાં
માસી બાઈ માણેકબાઈ રતનજી દલાલ ૩૨૫, મરનારના કાકા શેઠ સોરાબજી ફરદુનજી ખંખાતા
૩૧૫ અને ડાં રતનજી દીનશાહજી દલાલ ૩૧૦. એ રૂપીઆમાંથી ૩૧૨૦૦ નું મરનારના નામ
નું ભરચની પંચાયતના દફતરે ખાતું પાડી મુદલ રકમ કાયમ રાખી તેનું વયાજ ગરીબ
જરથોસ્તીઓને આસરે આપવાનાં ફંડમાં વાપરવું અને બાકીના રૂપીઆ તથાની પંચાયત હસ્ત
કનાં જીદા જીદા ધરમાદા ફંડમાં આપવામાં આવયા હતા.

(૫) મરહુમ શેઠ મેહરવાનજી બરજોરજી પોસ્ટવાલાના પુણ્ય માટે ૩૨૭૨૨ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં મરનારની પુણ્યમાંથી ૩૨૦૦૦, એ ૩૫૧૨૨ અનામત રાખી એના વયાજમાંથી વરસે એક ધમખાર વલસારમાં કરવામાં આવશે, મરનારના છોકરા શેઠ દીનશાજીએ ૩૬૦૦, એ ૩૫૧૨૨નાં વયાજમાંથી આપું વરસ બાજ અફરગાન પતેત કરાવવામાં આવશે, એ ઉપરાંત મરનારનાં બેશીએએ ૩૧૨૨ જુદા જુદા ફંડોમાં ભરયા હતા તેમાંથી ચેરાગના ફંડમાં ૩૭૦ આપવામાં આવયા હતા.

(૧) મરહુમ શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એદનવાળાના મુંબઈ તથા એડન ખાતે થયેલાં ઉઠમણામાં કુલે ૩૨૪૧૦૧ ભરાયા હતા, તેમાં મરહુમના મુંબઈ ખાતે થયેલાં ઉઠમણા વખતે મરહુમની પુણ્યમાંથી ૩૧૦૦૦૦, મરનારના બેટા શેઠ મનચેરજી તથા વહુ બાઈ ધનબાઈજી ૩૧૦૦૦, મરહુમના બેટા શેઠ રસ્તમજી તથા વહુ બાઈ આઈમાય ૩૧૦૦૦, મરહુમના બેટા શેઠ દીનશાહજી તથા વહુ બાઈ દીનબાઈ ૩૧૦૦૦, મરહુમનાં વહુ બાઈ કુવરબાઈ તે શેઠ રતનજી દોરાબજીનાં વીધવા તથા દીકરાઓ શેઠો કેપશરો તથા મેહરજીભાઈ રતનજી ૩૧૦૦૦, મરહુમની બેટી બાઈ ધનબાઈજી રસ્તમજી ખરાસ ૩૫૦૦, મરહુમની બેટી બાઈ પુતળીબાઈ એરચશા કુપર ૩૫૦૦, મરહુમની બેટી બાઈ નવાજબાઈ ફરામજી બનાજી ૩૫૦૦, મરહુમના દીકરાઓ તથા દીકરીઓનાં કરજંદો ૩૫૦૦, મરહુમના ભત્રીજા શેઠ હોરમસજી કાવસજી દીનશાહ તથા ભત્રીજી બાઈ માણેકબાઈ હોરમસજી ૩૧૦૦૦, મરહુમના ભત્રીજા શેઠ કેકોબાદ કાવસજી દીનશાહ તથા ભત્રીજી બાઈ ખરશેદબાઈ કેકોબાદ ૩૧૦૦૦, મરહુમના ભત્રીજા શેઠ સોરાબજી કાવસજી દીનશાહ તથા ભત્રીજી બાઈ ધનબાઈજી સોરાબજી ૩૭૫૦, મરહુમના ભત્રીજા શેઠ શાવકશા કાવસજી દીનશાહ તથા ભત્રીજી બાઈ આવાંબાઈ શાવકશા ૩૭૫૦, મરહુમનાં બેન બાઈ આવાંબાઈ તથા બંનેવી શેઠ બેજનજી એદલજી કાપડીયા ૩૫૦, મરહુમના ભત્રીજા શેઠ પીરોશાહ આદરજી મોતેવાળા તથા ભત્રીજી આઈમાય પીરોશાહ ૩૫૧ મલી કુલે ૩૫૧૨૨ ૧૯૬૦૧ ભરાયા હતા. એ ૩૫૧૨૨ કયાં ધરમ ખાતામાં આપવા તે હવે પછી જાહેર કરવામાં આવશે. વળી મરહુમ શેઠ દોરાબજીનાં ઉઠમણાની કીયા એડન ખાતેબી શેઠો કાવસજી દીનશાહની દરેહમેહરમાં કરવામાં આવી હતી તે વખતે મરહુમ શેઠ દોરાબજીનાં પુણ્ય માટે એમના બેશબેશાવંદો તથા પેહેડીનાં માણસો અને દોસ્ત આ સનાવોએ મલી ૩૪૫૦૦ ધરમ ખાતે આપયા હતા.

(૫) મરહુમ બાઈ દીનબાઈ ધનજીભાઈ કરંજીયાના પુન માટે ૩ ૨૪૭૦ ધરમખાતે આપયા હતા, તેમાં મરહુમની પુણ્યમાંથી ૩ ૫૦૦, મરહુમનાં માતાજી બાઈ મેહરબાઈ ૩ ૩૦૦, મરહુમના ખાવીંદ શેઠ ધનજીભાઈ ૩ ૨૦૦, મરહુમના કાકા શેઠ મનચેરજી ૩ ૫૦૦, મરહુમના કાકી બાઈ ધનબાઈ મનચેરજી કરંજીયા ૩ ૩૦૦, બાઈ આવાંબાઈ મનચેરજીનાં જમાસ્પજી કરંજીયા ૩ ૧૦૦, બાઈ પીરોજીબાઈ મનચેરજી કરંજીયા ૩ ૧૦૦, શેઠ મનચેરજીનાં જમાસજી કરંજીયા ૩ ૫૧, શેઠ બેહરામજી નવરોજી કરંજીયા ૩ ૫૧, શેઠ શેહેરીયાદજી દાદાભાઈ કરંજીયા ૩ ૨૫, શેઠ ખરશેદજી કાવસજી કરંજીયા ૩ ૨૫ અને બાકીના ૩૫૧૨૨ જુદા જુદા બેશીએએ મળી ભરયા હતા. એ ૩ ૨૪૭૦ ઉપરાંત શેઠ મનચેરજી ભીમજીભાઈ કરંજીયા જેઓ કરંજી ગામમાં દર વરસે તીર મહીનાનો એક ગહમખાર હમેશા ચાલુ કરતા આવેલા હતા, તેના ખરચ માટે એવોએ અગાઉ એલાયદા કાઢેલા ૩ ૨૫૦૦ માં બીજા ૩ ૩૦ ઉમેરી ૩ ૨૫૩૦ કરી એ ૩૫૧૨૨ મરહુમના પુન માટે ભરાયલા ૩ ૨૪૭૦ માં ઉમેરી કુલે ૩ ૫૦૦૦ ની રકમના ચાર ટકાના પોરટ ત્રસ્ટના બાંડો મુંબઈની પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટીએને સ્વાધીન કીધા છે કે એ ૩૫૧૨૨ અનામત રાખી એના વયાજમાંથી કરંજી ગામમાં તીર મહીનાનો ગંહમખાર કરવાને માટે ૩ ૧૦૦ સુધી આપવા, તથા મરહુમ બાઈની શીયાવ સાથની વારસીક બાજ દર વરસે કરંજી ગામની અગીયારીમાં કરવા માટે ૩ ૨૫ આપવા અને જે બાકી વધે તે કરંજી ગામનાં જનરલ ફંડમાં આપવા.

(૬) મરહુમ બાઈ નવાજબાઈ ફરામજી બનાજીના મુંબઈ તથા એડન ખાતે થયેલા ઉઠમણામાં કુલે ૩ ૫૧૩૦ ભરાયા હતા, તેમાં મરહુમના મુંબઈ ખાતે પાછલી રાતના થયેલા ઉઠમણા વખતે મરહુમની પુણ્યમાંથી ૩ ૫૦૦, મરહુમના બાઈ શેઠ મનચેરજી તથા ભોળઈ બાઈ ધનબાઈએ મળી ૩ ૩૦૦, મરહુમના બાઈ શેઠ રસ્તમજી તથા ભોળઈ બાઈ આઈમાયે મળી ૩ ૩૦૦, મરહુમના બાઈ શેઠ દીનશાજી તથા ભોળઈ બાઈ ધનબાઈએ મળી ૩ ૩૦૦, મરહુમનાં ભોળઈ બાઈ કુવરબાઈ તે મરહુમ શેઠ રતનજી દોરાબજી દીનશાહનાં વીધવા તથા ભત્રીજાઓ શેઠો કેપશરો તથા મેહરજી રતનજી દોરાબજીએ મળી ૩ ૩૦૦, મરહુમના બેન બાઈ ધનબાઈજી ૩૦ ખરાશ ૩ ૨૦૦, મરહુમના બેન બાઈ પુતળીબાઈ એરચશાહ કુપર ૩ ૨૦૦, મરહુમના કાકા મરહુમ શેઠ કાવસજી દીનશાહના સાહેબજીદાએ ૩ ૫૦૦ અને મરહુમના કુવા શેઠ બેજનજી એદલજી કાપડયા તથા કુંઈ બાઈ આવાબાઈએ ૩. ૩૦ મળી કુલે ૩ ૨૬૩૦ ભરાયા હતા. એ ૩૫૧૨૨ કયા ધરમખાતામાં આપવા તે હવે પછી જાહેર કરવામાં આવશે. વળી મરહુમ બાઈ નવાજબાઈના ઉઠમણાની કીયા એડન ખાતેબી શેઠો કાવસજી દીનશાહની દરેહમેહરમાં કરવામાં આવી હતી, તે વખતે મરહુમ બાઈના પુન માટે સગા વહાલાઓએ મળી ૩ ૨૫૦૦ ધરમ ખાતે આપયાં હતાં.

(ખ) મરહુમ બાઈ પીરોજબાઈ ડોશાબાઈ ઉમરીગરનાં પુન માટે ૩૧૨૮૬ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાં મરહુમની પુણમાંથી ૩૫૦૦, મરહુમનાં માતાજી બેહેસતનશીન બાઈ માણિકબાઈની પુણમાંથી ૩૨૦૦, મરહુમના બાવા શેઠ ડોશાબાઈ ૩૧૫૦, મરનારનાં બેન બાઈ આવાંબાઈ અરદેશર ગઝદર ૩૫૦, મરહુમના બાઈ શેઠ રસ્તમજી ૩૫૦, મરહુમનાં બેન બાઈ પુતલીબાઈ ૩૫૦, મરહુમનાં માસી બાઈ શીરીનબાઈ કાવસજી ચોકસી ૩૫૦, મરહુમનાં બેન બાઈ શીરીનબાઈ ૩૫૦, મરહુમના કાકા શેઠ હોરમસજી ૩૫૦, મરહુમના મામા શેઠ કેખશર કાવસજી ચોકસી ૩૨૫, મરહુમના કાકા શેઠ રતનશા તથા કાકી બાઈ આઈમાય ૩૨૫, શેઠ હોરમજી બાપુજી ગઝદર ૩૨૫ અને બા કીના રૂપીઆ જુદાં જુદાં સગાંઓએ મલી ભરયા હતા. એ રૂપીઆમાંથી ૩૧૧૦૦ શોલાપુરની દરેહમેહરના મોબેદોનું રહેવાનું ધર બાંધી આપવાનાં કામમાં આપયા છે, માસીનાની ધસપીટલના ચાલુ ખરચનાં કુંડમાં રૂ. ૨૦, પારસી ફીવર હસ્પીટલમાં રૂ. ૫૦, સુરતની ગોપીપરાની દરેહમેહરમાં ફરનીચર ખરીદવા માટે રૂ. ૯૧ અને બાકીના રૂપયા પરચુટણ કુંડોમાં આપયા હતા.

(ભ) મરહુમ બાઈ બચુબાઈ દોરાબજી ડાકટરનાં પુણ માટે ૩૪૩૪૭ આપવામાં આવયા હતા, તેમાં મરહુમ બાઈ બચુબાઈને નામે ૩૧૫૦૦, મરહુમ શેઠ દોરાબજી હોરમસજી ડાકટરને નામે ૩૫૦૦, મરહુમ શેઠ અરદેશર દોરાબજી ડાકટરને નામે ૩૨૦૦, મરહુમ બાઈ પીરોજ દોરાબજી ડાકટરને નામે ૩૨૦૦, મરહુમ શેઠ હોરમસજી ફરામજી કઠોકને નામે ૩૨૦૦, મરહુમ બાઈ જરબાઈ હોરમસજી કઠોકને નામે ૩૨૦૦, મરહુમ બાઈ હીરાબાઈ હોરમસજી કઠોકને નામે ૩૨૦૦ મલી કુલે રૂ. ૩૦૦૦૦ મરનારના એકઝીક્યુટરોએ આપયા હતા. મરનારની પુણમાંથી મરનારના દીકરા તથા દીકરીઓ, જમાઈઓ, વહુઓ, અને દોતરાઓએ ૩૧૦૦૦ આપયા તેની વીગત:-મરનારના દીકરા શેઠ હોરમસજી રૂ. ૩૦૦, મરનારની દીકરી બાઈ ગુલબાઈ જમશેદજી ડાકટરે ૩૧૦૦, મરનારની દીકરી બાઈ માણિકબાઈ જીજીબાઈ દીવેચા ૩૨૦૦, મરનારનાં વહુ બાઈ ગુલબાઈ હોરમસજી ડાકટર ૩૧૦૦, મરનારના જમાઈ શેઠ જમશેદજી ખરજોરજી ડાકટર ૩૨૫, મરનારના જમાઈ શેઠ જીજીબાઈ અરદેસર દીવેચા ૩૧૦૦, મરનારના દીકરા શેઠ હોરમસજીના છોકરાઓ શેઠો દોરાબજી તથા અરદેશર અને દીકરીઓ બાઈઓ ફરેની તથા હીરાબાઈ ૩૧૦૦, મરનારની દીકરી બાઈ ગુલબાઈના દીકરાઓ શેઠો ખરજોરજી તથા જાહાંગીરજી ૩૨૫, મરનારની દીકરી બાઈ માણિકબાઈના દીકરાઓ શેઠો ફરદુનજી તથા અરદેશર ૩૫૦. ઉપલા બધા મલીને કુલે રૂ. ૩૪૦૦૦ કયા કુંડમાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે. એ ઉપરાંત શેઠ ફરામજી જમશેદજી કઠોકે ૩૨૫ બેહેરામજી જીજીબાઈ ચેરીટેબલ ધનસંદીટચુટના કુંડમાં, બાઈ આવાંબાઈ ફરામજી કઠોકે ૩૨૫ માસીનાની આસપીટલનાં કુંડમાં, મરહુમ શેઠ અરદેશર રસ્તમજી દીવેચાની પુણમાંથી એવણના છોકરાઓએ ૩૫૦ પારસી ફીવર આસ્પીટલનાં કુંડમાં, ડાકટર અરવશાહ જમશેદજી હકીમે ૩૫૦ જરથોસ્તી જંદ અવસ્તા તથા ધરમ નીતીની કેળવણીની નીશાળ કુંડમાં, બાઈ શીરીનબાઈ અરવશાહ ડાકટરે ૩૫૦ લાચાર જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પોહોચાડવા તથા ધરમની કીયા વગેરે દીન ય નો ખરચ કરવાનાં કુંડમાં, શેઠો મેરવાનજી દાદાબાઈ તથા જીજીબાઈ અરદેશર દીવેચાએ ૩૫૧ પારસી ફીવર આસપીટલનાં કુંડમાં, બાઈ સુનાબાઈ તે શેઠ નશરવાનજી રસ્તમજી કઠોકનાં વીધવાએ ૩૨૫ દેવલાલીનાં દોખમાનાં કુંડમાં અને બાકીના રૂપીઆ જુદાં જુદાં સગાંઓએ પરચુટણ કુંડોમાં આપયા હતા.

(મ) મરહુમ બાઈ માણિકબાઈ બમનજી કુપરનાં પુન માટે ૩૪૦૭૬ આપવામાં આવયા હતા, તેમાં મરનારની પુણમાંથી ૩૨૦૦૦, મરનારના સસરા શેઠ ભીખાજી તથા ધણીયાંણી બાઈ કુવરબાઈની પુણમાંથી ૩૧૦૦૦, મરનારના બાવીંદ શેઠ બમનજી ૩૫૦૦, મરનારના છોકરા શેઠ જાગીરજી ૩૧૦૧, મરનારના છોકરા શેઠ મેરજીબાઈ ૩૧૦૧, મરનારની છોકરી બાઈ પીરોજબાઈ સોરાબજી પાવરી ૩૫૧ મલી કુલે રૂ. ૩૭૭૫૩ કયાં કુંડમાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે. મરનારના વેવાઈ શેઠ દાદાબાઈ પાવરીએ ૩૫૧ રવાનોને અવલમંજલ પોહોચાડવાનાં કુંડમાં, મરનારના જમાઈ શેઠ સોરાબજી દાદાબાઈ પાવરીએ ૩૫૧ ગરીબ જરથોસ્તીઓને પગાર આપવાનાં કુંડમાં, મરનારના બાઈ શેઠ નસરવાનજીએ ૩૨૫ ગરીબ જરથોસ્તીઓને પગાર આપવાનાં કુંડમાં, મરનારનાં ભોજાઈ બાઈ હીરાબાઈ હોરમસજી શરાફે ૩૫૧ ખતવાડીનાં મુકતાદ કુંડમાં, બાઈ આવાંબાઈ રતનશાહ ધજ નેરે ૩૫૧ ખતવાડીનાં બાજ જશનનાં કુંડમાં અને બાકીના રૂપીઆ જુદાં જુદાં ખેશીઓએ પરચુટણ કુંડોમાં આપયા હતા.

(ય) મરહુમ શેઠ કાવસજી ખરજોરજી બાટલીવાલાનાં પુણ માટે ૩૨૧૯૭ ધરમ ખાતે આપયા હતા તેમાંથી ૩૨૦૦૦ ની સાડાત્રણ ટકાની લોનો મરનારનાં માતાજી મરહુમ બાઈ હીરાબાઈના ત્રસતદીદમાં લખયા પ્રમાણે ત્રસતીઓ તરફથી તારદેવ ખાતે મરહુમ શેઠ બેહેરામજી કાવસજી બાટલીવાળાની દરેહમેહરમાં મરનારના દરૂન, બાજ, મુકતાદ વગેરે કરવા માટે આપવામાં આવશે. મરનારનાં માતાજી બાઈ હીરાબાઈની એસ્ટેટમાંથી ૩૧૨૫ જુદાં જુદાં કુંડોમાં આપવામાં આવયા હતા અને બાકીના રૂપીઆ બીજા સગાંઓએ પરચુટણ કુંડોમાં આપયા હતા.

(ર) મરહુમ બાઈ દીનબાઈ જાહાંગીરજી મોદીના પુણ માટે કુલે રૂ. ૨૩૭૦૦ ધરમ ખાતે આપયા હતા, એમાં મરહુમની પુણમાંથી રૂ. ૧૮૦૦ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમાંથી નવસારી

મધેની દરેહમેહરમાં મરનારને નામનો જે એટલો બાંધવામાં આવ્યો છે ત્યાં દરરોજ એશન એક ચાલુ મુકવા માટે રૂ ૫૦૦ ની સરકારી નોટ ટકા ડા નાં વયાજની આપી છે કે તે અનામત રાખી એનું વયાજ વાપરવું, મરનારની દર વરસ દહાડાની બાજને હીને આક્રગાન બાજ ફરોખસી સત્તમ ઇજ્જશની તથા શીયાવ સાથની કીયા કરવાનાં ખરચ માટે રૂ ૫૦૦ ની સરકારી નોટ ટકા ડા નાં વયાજની વયાજ વાપરવાની સરતે કયાં ખાતામાં આપવી તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે, સુરતના ગોદીનાં આદરીયાનમાં ચાલુ બાજ રોજગારના ફંડમાં રૂ ૧૦૦, મરનારના ખાવીંદ શેઠ જહાંગીરજીના પુન માટે રૂ ૧૦૦, મરનારના બાવા શેઠ મેરવાનજીના પુન માટે રૂ ૧૦૦, મરનારના માતાજી બાઈ પીરોજબાઈના પુન માટે રૂ ૧૦૦, મરનારના બાઈ શેઠ સોરાબજીના પુન માટે રૂ ૧૦૦, મરનારના બાઈ શેઠ હોસમસજીના પુન માટે રૂ ૧૦૦, મરનારના ભોંબઈ બાઈ પીરોજબાઈ સોરાબજી ઉમરીગરના પુન માટે રૂ ૧૦૦ મલી કુલે રૂ ૬૦૦ શેઠ માણેકજી શેઠ ની દરેહમેહરમાં આક્રગાન, બાજ, ધંમબાર, જશન, તથા મુકતાદનાં ફંડમાં, ગરીબ જરથોસ્તીઓ નાં છોકરાંઓની નવજોત તથા લગનનાં ફંડમાં રૂ ૫૦, કુંગર ઉપર બાણવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫ અને ચો પાટી મધેની સોરાબજી વાછાગાંધીની દરેહમેહરનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, મરનારનાં બેનની છોકરી બાઈ હીરાં બાઈ ખરજોરજી વાછાગાંધીએ રૂ ૨૫ રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં, મરનારનાં બેનના જમાઈ શેઠ ખરજોરજી ખરશેદજી વાછાગાંધીએ રૂ ૨૫ દેવલાલી બાધુરજીની સેનીટેરીયમના ફંડમાં, મરનારના બેનની છોકરી બાઈ હીરાંબાઈના છોકરા શેઠ સોરાબજી ખરજોરજી વાછાગાંધીએ રૂ ૨૫ ડાં માસીનાની આસપીટલના ફંડમાં, મરનારના ભત્રીજા શેઠ પીરોજશાહ ખરજોરજી મોહી તથા ધ હાલીઆણી બાઈ શીરીનબાઈએ રૂ ૨૫ દેવલાલીના દોખમાના તથા ધરમ કીયાના ફંડમાં, મરનારનાં ભાણેજ બાઈ બચુબાઈ મેરવાનજી બાટલીવાળાએ રૂ ૨૦ ડાં માસીનાની આસપીટલના ફંડમાં, મરનારના ભત્રીજા શેઠ નવરોજજી જમશેદજી મોહીએ રૂ ૨૫ પારસી જનરલ આસપીટલના ફંડમાં, મરનારના ભત્રીજા શેઠ સોરાબજી હોરમસજી મોહીએ રૂ ૨૫ પુના મધે બાઈ ચાલીબાઈ મેહર હોશંગ દસતુર ફંડમાં, મરનારના ભત્રીજા બાઈ મીડીબાઈ ફરામજી બનાજી તથા એવણના ખાવીંદ શેઠ ફરામજીએ રૂ ૨૫ કોટની મરહુમ શેઠ બનાજી લીમજી દરેહમેહરનાં નીભાવ ફંડમાં, મરનારના ભત્રીજા શેઠ રૂસતમજી હોરમસજી મોહીએ રૂ ૨૫ પારસી જનરલ આસપીટલના ફંડમાં, મરનારના બેન બાઈ નવાબબાઈ કુંવરજી મોહીએ રૂ ૨૫ પારસી સંકટ નીવારણના ફંડમાં, મરનારના ભાણેજ શેઠ હોરમસજી કુંવરજી મોહી તથા ધણીચાણી બાઈ શીરીનબાઈએ રૂ ૨૦૦ પારસી એસોસીએશન બીલડીંગ ગેરંટી ફંડમાં, મરનારના ભાણેજ શેઠ નાનાબાઈ કુંવરજી મોહીએ રૂ ૨૫ ડાં માસીનાની આસપીટલ ના ફંડમાં, મરનારના ભાણેજ શેઠ અરદેશર કુંવરજી મોહીએ રૂ ૨૫ ડાં માસીનાની આસપીટલના ફંડમાં, મરનારના ભાણેજનાં ધણીચાણી બાઈ બચુબાઈ અરદેશર મોહીએ રૂ ૨૫ પારસી જનરલ આસપીટલના ફંડમાં, મરનારના ભાણેજ શેઠ મેરવાનજી કુંવરજી મોહીએ રૂ ૨૫ ચોપાટીની વાછાગાં ધીની દરેહમેહરના ફંડમાં અને મરનારના ભાણેજનાં ધણીચાણી બાઈ દીનબાઈ મેરવાનજી મોહીએ રૂ ૨૫ પારસી જનરલ આસપીટલના ફંડમાં.

(બ) મરહુમ બાઈ બચુબાઈ તે શેઠ ખરશેદજી કાવસજી ખરાસના ધણીચાણીના પુન માટે રૂ. ૨૬૦૮ આપવામાં આવ્યા હતા, તેમાં મરહુમની પુંજમાંથી રૂ. ૧૦૦૦, મરહુમના ખાવીંદ રૂ. ૧૦૦૦, મર મના ભાણેજ શેઠ હોરમસજી કાવસજી દીનશાજી એડનવાળા રૂ. ૧૦૦, મરહુમના ભાણેજ બાઈ માણેકબાઈ હોરમજી કાવસજી દીનશાજી રૂ. ૫૦, મરહુમના ભાણેજ શેઠ કેકુબાદ કાવસજી દીનશાજી ત થા ધણીચાણી બાઈ ખરશેદબાઈ રૂ. ૧૦૦, મરહુમનાં ભાણેજ શેઠ સોરાબજી કાવસજી દીનશાજી ત થા ધણીચાણી બાઈ ધનબાઈ રૂ. ૧૦૦, મરહુમનાં ભાણેજ શેઠ શાવકશા કાવસજી દીનશાજી તથા ધણીચાણી બાઈ આવાંબાઈ રૂ. ૧૦૦, મરહુમનાં ભાણેજ બાઈ કુંવરબાઈ રતનજી દોરાબજી રૂ. ૫૧, મરહુમનાં ભાણેજ બાઈ આઈમાય રૂસ્તમજી દોરાબજી રૂ. ૫૧, મરહુમનાં સગા મરહુમ શેઠ દોરાબજી દીનશાજીનાં છોકરાંઓ રૂ. ૫૧ અને મરહુમનાં સગા બાઈ આવાંબાઈ બેનજી કાપડી આ રૂ. ૫. એ રૂપયા કયા ફંડમાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(વ) મરહુમ બાઈ આવાંબાઈ રૂસ્તમજી ધનજીબાઈ પટેલનાં પુન માટે કુલે રૂ. ૨૭૧૪ ધરમખાતે આપ્યા હતા, તેમાં મરહુમના બાવાએ રૂ. ૭૧૦ એમાંથી રૂ ૫૦૦ ભરચની શેઠ હોરમસજી બહોરામ જી વખારીયાની દરેહમેહર અને જમશેદ બાગનાં ફંડમાં આપ્યા હતા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી તેનું વયાજ વખારીયા દરેહમેહરના ખરચમાં વાપરવું, રૂ ૫૦ અશી રૂવાનોને અવલમનજલ પોં દોચાડવાના ફંડમાં, રૂ ૫૦ ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાના ફંડમાં, રૂ ૫૦ નવા દોખમાના ફંડમાં, રૂ ૨૫ છોકરીઓની સ્કુલના ફંડમાં, રૂ ૨૫ પાંજરાંપોળના ફંડમાં અને રૂ ૧૦ કાળી તળા વડીના કુલે ઢોરોને પાણી પીવાના હોરો ભરવાનાં ફંડમાં, મરહુમના માતાજી બાઈ ભીખાઈજીએ રૂ ૧૦૦ તેમાંથી રૂ ૫૦ વખારીયા દરેહમેહરના બાજ આક્રગાનાન ફંડમાં અને રૂ ૫૦ નવા દખમાના ફંડમાં, મરહુમના બાઈ શેઠ બમનશાએ રૂ ૨૫ ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાના ફંડમાં, શેઠો દીનશાજી ફરહુનજી એનડ પ્રધરસે રૂ ૨૫ હમાવાળાની અગી આરીના ફંડમાં, મરનારના કાકા શેઠ ધનજીશા હોરમજી વખારીયાએ રૂ ૫૦ એમાંથી રૂ ૨૫ પાંજરાંપોળમાં ઢોરોને ઘાસ તથા દાણા પુરો પાડવાના ફંડમાં, રૂ ૨૦ જમશેદ બાજ

ના બેઅહેવાના ફંડમાં અને રૂ ૫ શેક જમશેદજીના ધમખાર ફંડમાં, શેક સોરાબજી હોરમસજી વખારીયાએ રૂ ૫૦ એમાંથી રૂ ૨૫ જમશેદ ખાળના ફંડમાં, રૂ ૧૫ શેક સોરાબજી હોરમસજી વખારીયા સ્કોલરશીપમાં અને રૂ ૧૦ શેક જમશેદજી હોરમસજી વખારીયાના ધમખારના ફંડમાં, શેક ડોશાભાઈ ખરશેદજી ગાંધીએ રૂ ૨૫ પરચુટણ ફંડમાં, મરનારના ભાઈ શેક જહાંગીરશા રૂ ૧૦૦, મરનારના ભાઈ શેક પીરોજશા રૂ ૧૦૦, મરનારના ભાઈ શેક જમશેદજી રૂ ૧૦૦, મરનારના ભાઈ શેક દારાશા રૂ ૧૦૦, મરનારના માશા શેક નશરવાનજી સુસ્તાદજી ખીજના રૂ ૫૧, મરનારના મામા શેક દીનશાજી રૂશતમજી લાકડાંવાળા રૂ ૧૫, મરનારના માસી બાઈ સુનાબાઈ લાકડાંવાળા રૂ ૧૦ અને મરનારના ભોળાઈ બાઈ જરખાનુ જમશેદજી વખારીયા રૂ ૨૫ મલી રૂ ૫૦૧ ભરાયા હતા, એમાં શેક પીરોજશાહે ખીજ રૂ. ૨૦૦ નો વધારો કરી રૂ. ૭૦૧ ભર્યની પારસી પંચાયતને સવાધીન કર્યા હતા કે એના વયાજમાંથી પીટીટ કન્યાશાલાના ઉપલા વરગમાં ગરીબ છોકરીઓને ફ્રી તથા ચોપડીઓ આપવી, મરહુમના સસરા શેક ધનજીભાઈ કાવશજી પટેલ તથા છોકરાઓએ રૂ ૫૦૧ સુરત જીલ્લાના ગામ ધ્યછાપૌર મધે મરહુમના પુનને માટે હવે પછી નક્કી કીધેલા ફંડમાં વાપરવામાં આવશે, મરહુમના સસરા શેક ધનજીભાઈએ રૂ ૫૧ ભર્યના ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાના ફંડમાં, મરહુમના ખાવીંદ શેક રૂસ્તમજીએ રૂ ૨૦૨ એમાંથી રૂ ૧૦૧ વખારીયાની દરેમેહેરના ફંડમાં, રૂ ૫૧ ભર્યના ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાના ફંડમાં, રૂ ૨૫ ભર્યના અશી રૂવાને અવલમંજલ પોંહ્યાડવાના ફંડમાં અને રૂ ૨૫ ભર્યના નવા દખખાના ફંડમાં, શેક ખરજીરજી કાવશજી વેસુગરા તથા ઈજનેરે રૂ ૫૧ ભર્ય મધેના જરથોસ્તીના જનરલ ફંડમાં અને ખાકીના રૂપયા જુદા જુદા સગાઓએ પરચુટણ ફંડમાં આપ્યા હતા.

(શ) મરહુમ બાઈ નવાજબાઈ દીનશાહ ખંખાતાના પુણ માટે મરહુમના બેટાએ શેકા અસ પંદીયારજી, માણેકજી અને દાદાભાઈએ તથા સગાંવહાલાઓએ મલી કુલે રૂ. ૧૫૦૦ આપ્યા હતા. એ રૂપયા કયા ફંડમાં આપવા તે હવે પછી જણાવવામાં આવશે.

(સ) મરહુમ બાઈ આવાબાઈ માણેકજી દીવેચાના પુણ માટે રૂ ૨૩૭૫ ધરમ ખાતે આપ્યા હતા તેમાં મરનારની પુંજમાંથી રૂ ૧૩૦૦ નાં બોંડ ટકા ૪ ના વયાજના અનજીમનના આતશખેદરામ સાહેબના ત્રસ્ટીઓને સવાધીન કરવા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી એના વયાજમાંથી દર માસે અફરગાન બાજની કીયા કરાવવી તથા દર વારસીક દીવસે શીઆવ સાથે અફરગાન બાજ ફરોખશી સતુમ ઈજશની સાયની કીયા કરાવવી, તથા માચી એક ચહડાવવી, મરનારની પુંજમાંથી રૂ ૫૦૦ ના બોંડ ટકા ૪ ના વયાજના પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટી સાહેબોને સવાધીન કરવા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી એનું વયાજ આંધળાં પાગળાં લાચાર જરથોસ્તીઓની પરવરસી કરવા તથા પગાર આપવાના ફંડમાં વાપરવું, શેક હોરમસજી તથા અરદેશર ફરામજી દીવેચાએ રૂ. ૧૦૨ પારસી કીવર આશપીટલના ફંડમાં, શેક રૂસ્તમજી ફરામજી દીવેચાએ રૂ. ૨૫ પારસી સંકટ નીવારણ ફંડમાં, શેક જહાંગીરજી રૂસ્તમજી દીવેચાએ રૂ. ૨૫ પારસી જનરલ આસપીટલના ફંડમાં અને રૂ. ૨૫ ઝોરાસીયન બીલડીંગ ફંડમાં, બાઈ મીઠીબાઈ જહાંગીરજી દીવેચાએ રૂ. ૨૫ શેક નં માણેક પીટીટ દીવાનશાળાના ફંડમાં, શેક પેસતનજી રૂશતનજી દીવેચાએ, રૂ. ૨૫ પારસી જનરલ આસપીટલ ફંડમાં અને રૂ. ૨૫ શેક નં માણેક પીટીટ દીવાનશાળાના ફંડમાં, બાઈ કુંવરબાઈ પેસતનજી દીવેચાએ રૂ ૨૫ ગરીબ જરથોસ્તી વીધવાઓને આશરો આપવાના ફંડમાં, મરહુમ શેક અરદેશર રૂશતમજી દીવેચાની પુંજમાંથી એવણના છોકરાઓએ રૂ ૨૫ દેવલાલીની બાધુરજી સેનેટેરીયમનાં ફંડમાં અને રૂ ૨૫ પારસી કીવર આસપીટલ ફંડમાં, બાઈ કુકીબાઈ તે શેક અરદેશર રૂસ્તમજી દીવેચાના વીધવાએ રૂ ૩૦ પરચુટણ ફંડમાં, શેક જીજીબાઈ અરદેશર દીવેચાએ રૂ ૩૦ પરચુટણ ફંડમાં, શેક કેકેબાદ સોરાબજી દીવેચાએ રૂ ૨૫ પારસી સંકટ નીવારણ ફંડમાં, બાઈબા ખરશેદબાઈ, મેરબાઈ તથા ગુલબાઈ સોરાબજી દીવેચાએ રૂ ૩૦ ગરીબ જરથોસ્તીઓની છોકરીઓને પરણાવાના ફંડમાં, શેક નાનાભાઈ દીનશાહજી દીવેચાએ રૂ ૨૫ પારસી કીવર આસપીટલનાં ફંડમાં, શેક જહાંગીરજીના સસરા શેક દોરાબજી ડોસાભાઈ દોતીવાળાએ રૂ ૨૫ વીધવા આશ્રમ ફંડમાં તથા રૂ ૩૫ લાચાર જરથોસ્તીઓને પગાર આપવાના ફંડમાં અને ખાકીના રૂપયા જુદા જુદા સગાઓએ પરચુટણ ફંડમાં આપ્યા હતા.

મરહુમ શેક પેસતનજી રૂસ્તમજી થરાફ રોજ ૧૬ મો, માહા ૮ મો સને ૧૨૭૨ ને દીને હક થયા તથા મરહુમ શેક મેરામજી રૂસ્તમજી થરાફ રોજ ૩૦ મો, સાહા ૬ મો સને ૧૨૭૩ ને દીને હક થયા, એઓના પુણને સાડ મરનારના બાબા શેક રૂસ્તમજી તથા માતાજી બાઈ હીરાંબાઈએ આ વરશે મરનારની પુંજમાંથી રૂ ૨૦૦૦ ની સરકારી લોન ટકા ડા ના વયાજની અનજીમનના આતશખેદરાના ત્રસ્ટીઓને સવાધીન કરી છે કે એના વયાજમાંથી ઉપર જણાવેલા બંને મરહુમ ગ્રહસ્થોની દર વરસ હહાડાની બાજને દીને અફરગાન, બાજ, ફરોખશી, સતુમ ઈજશની અને શીયાવ સાયની કીયા કરાવવી તથા એ દીને માચી એક ચહડાવવી તથા આતશખેદરામમાં અનજીમનના મુકતાદ માંડવામાં આવે તેની સાથે ઉપલા બંને મરહુમ ગ્રહસ્થોના બહેડાં મંડાવવાનો ખરચ કરવો.

કલકત્તાના જાણીતા વેપારી શેક ફરામજી મનચેરજીએ તથા એવણના ધણીઆણી બાઈ જરખાનુએ ઘોતાના મરહુમ વહુ બાઈ શીસીનબાઈના પુણ માટે કલકત્તાની જરથોસ્તી અનજીમનના ફંડના ત્રસ્ટીઓને રૂ ૫૦૦ આપ્યા હતા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી એનું વયાજ તથા નવા નશીસા મારના ફંડમાં વાપરવું અને ખીજ રૂ ૫૦૦ વેશુ ગામના છ દેશીના રૂવાનોને અવલ મંજલ પુખા

ડવાના ફંડમાં આપયા હતા કે એ રૂપયા અનામત રાખી એનું વયાજ વાપરવું. વળી એવાએ મરહુમ બાઈ શીરીનબાઈની યાદમાં રૂ ૫૦ દમણના લાચાર જરથોસ્તીઓને વેહ્યી આપવા મુકતાદ ટાંકણે મોકલાવી આપયા હતા.

મરહુમ શેઠ નશરવાનજી એદલજી મેહેતા રોજ ૨૭ મો માહ ૭ મો ૧૨૭૫ ને દીને બેહસ્તનશી ન થયા તેવણના વારશીક રોજગારને દીને તેવણની પુણમાંથી રૂ ૧૨૦૦ ની સરકારી લોન અનજીમ નના આતશબેહેરામના ત્રસ્ટીઓને આપવામાં આવી છે કે તેના વયાજમાંથી મરહુમનું કીયાકામ કરવું. તે ઉપરાંત પારસીઓના સંકટનીવારણ ફંડમાં રૂ ૫૦, પારસી એસોસીએશન બીલડીંગ ગેરંટી ફંડમાં રૂ ૫૦, દસ્તુરજી સાહેબ કેપશર જમાસ્પજી દસ્તુરના દરજજના નીલાવ ફંડમાં રૂ ૭૫, મરહુમ શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટના ગરીબ દીવાના જરથોસ્તીઓના ફંડમાં રૂ ૪૫, બાઈ શીરીનબાઈ મનચેરજી કામાના વાંદરેવાળા કોનવેલેસન્ટ હોમ ફંડમાં રૂ ૪૦ અને પારસી કોમની ગ્રુપચુપ શેવા બજવતી પરોપકારી પારસી બેહેનોના ધરમાદા ફંડમાં રૂ ૪૦ મળી રૂ ૧૫૦૦ આ વરસે આપવામાં આવયા હતા.

મરહુમ શેઠ દારાબજી રતનજી તાતા રોજ ૨૫ મો માહ ૧૧ મો સને ૧૨૭૨ ને દીને હક થયા હતા તેવણના પુણને સાડે શેઠો મનચેરજી શાપુરજી તાતા તથા રતનજી શાપુરજી તાતાએ રૂ. ૨૫૦૦ ના પોરટ ટ્રસ્ટ બેનડ ટકા ચારના વયાજના બીલીમોરાના ધરમખાતામાં આપયા હતા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી એના વયાજમાંથી બીલીમોરાના અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી સ્કુલોના ગરીબ જરથોસ્તીઓ ના છોકરા તથા છોકરીઓને પગાર અને ચોપડીઓ આપાવવી.

મરહુમ શેઠ નશરવાનજી હોરમશજી મેણસી જવણ બીલીમોરા ખાતે રોજ ૫ મો, માહ ૨ જો સને ૧૨૪૬ ને દીને બેહસ્તનશીન થયા હતા, એવણના પુન માટે એવણના છોકરાઓ શેઠો ખર જોરજી અને પીરોજશાહે રૂ ૫૦૦ રોજ ૨૬ મો, માહ ૧ લો સને ૧૨૭૬ ને દીને બીલીમોરાની જરથોસ્તી અનજીમનને આપયા હતા કે એનું વયાજ બીલીમોરાની સર જમશેદજી જીજીબાઈની ગુજરાતી નીશાળમાં જંદ અવસ્તાની કેળવણી આપવાના કામમાં વરસોવરસ ખરચવું. તેમજ એજ દીને બીલીમોરાના આદરીયાનમાં મરહુમનું અને મરહુમના ધણીયાણી બાઈ વીરબાઈજીનું જથુકનું મુકતાદનું બહેડું માંડવા માટે રૂ ૬૦૦ વયાજ વાપરવાની સરતે અને મુકતાદની કીયામાં બેહ રવાનોના નામ દેવા આપયા હતા.

મરહુમ બાઈ કુવરબાઈ તે મરહુમ શેઠ રૂસ્તમજી માણેકજી હજરી તથા લાકડાંવાળાના વીધવા રોજ ૧૫ મો, માહ ૭ મો સને ૧૨૭૫ ને દીને હક થયા હતાં, તેવણનાં પુનને સાડે રૂ ૪૨૧ ધરમ ખાતે આ વરસે આપયા, તેમાં મરનારની પુણમાંથી રૂ ૨૦૧, મરનારનાં છોકરા શેઠ અરદેશર રૂ ૧૦૧ અને બાકીના રૂપયા જુદા જુદા ખેશીઓએ ભરયા હતા. એ રૂપયામાંથી પારસી ફ્રીવર આસ્પીટલના ફંડમાં રૂ ૧૦૧, બીલીમોરાની અનજીમનના ફંડમાં ૧૦૧, મજગામની નવી દરેહમેહેરના ફંડમાં રૂ ૭૫, જરથોસ્તી છોકરીઓને પરણાવી આપવાના ફંડમાં રૂ ૫૧ અને બાકીના પરચુટણ ફંડમાં આપયા હતા. એ ઉપરાંત મરનારની વરસીને દીને મરહુમના દીકરા શેઠ અરદેશરે રૂ ૧૦૧ પારસી ફ્રીવર આસ્પીટલ ફંડમાં આપયા હતા.

શેઠ ડોશાબાઈ રૂશતમજી ઉમરીગરે પોતાના મરહુમ ધણીયાણી બાઈ માણેકબાઈની વરસીની યાદમાં રૂ ૧૦૦૦ આ વરસે સોલાપુરની જરથોસ્તી અનજીમનની દરેહમેહેરનાં ફંડમાં આપયા હતા.

સુરતના શેહેનશાહી આતશબેહેરામ સાહેબમાં અંજીમન તરફથી થતાં બાજ આફરગાન અને હજશનીના ફંડમાં મરહુમ શેઠ દોરબજી રતનજી પટેલના પુન માટે તેમની પુણમાંથી મરનારના વીધવા બાઈ બચુબાઈએ વયાજ વાપરવાની શરતે રૂ ૫૦૦ આપયા હતા.

મરહુમ બાઈ વીરબાઈજી તે શેઠ દારાબજી જવનજી વાડયાના ધણીયાણી રોજ ૧૯ મો માહ ૫ મો સને ૧૨૭૦ ને દીને હક થયા હતાં તેવણના પુનને સાડે એવણના છોકરાઓએ બીલીમોરા ની અગીયારીમાં મુકતાદ માંડવા માટે બેડું એક તથા રૂ. ૩૦૦ બીલીમોરાના ધરમખાતામાં એવી સરતે આપયા હતા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી, એનું વયાજ મુકતાદના ફંડમાં વાપરવું તથા એ ની કીયામાં બાઈ વીરબાઈજી નામ દેવું.

મરહુમ બાઈ દીનબાઈ તે શેઠ નશરવાનજી શાપુરજી વઘ્યાના ધણીઆણી રોજ ૧૦ મો માહ ૯ મો સને ૧૨૬૯ ને દીને હક થયાં હતાં તેવણના પુનને સાડે એવણના છોકરા શેઠ દાદાબાઈ નશ વાનજી વઘ્યાએ બીલીમોરાની અગીયારીમાં મુકતાદ માંડવા માટે બેડું એક તથા રૂ. ૩૦૦, બી લીમોરાના ધરમખાતામાં એવી સરતે આપયા હતા કે મુદલ રકમ અનામત રાખી એનું વયાજ મુ કતાદના ફંડમાં વાપરવું તથા એની કીયામાં બાઈ દીનબાઈજી નામ દેવું.

બાઈ હુમાબાઈ તે નવસારીના મરહુમ વડા દસ્તુરજી દારાબજી મહીયારજીના બેટીએ પોતાના મરહુમ માતાજી બાઈ બનબાઈજીની વરસીની યાદમાં નવસારીના નોશેરવાન એદલ ફંડમાં આ વરસે ૪૦ બંદુશી ગરીબ જરથોસ્તીઓને વેહ્યી આપવા આપયાં હતાં.

બાઈ કુંવરબાઈ તે મરહુમ શેઠ નશરવાનજી મનચેરજી ચીતલવાળાના છોકરીએ પોતાના માતા જી બાઈ બનબાઈ તથા બાવા શેઠ નશરવાનજીના પુન માટે આ વરસે રૂ. ૩૦૦ વયાજ વાપરવાની સરતે સુતરના શેહેનશાહી આતશબેહેરામને લગતા બાજ અફરગાન અને હજશનીના ફંડમાં આપયા હતા

એક જરથોસ્તી ખાસુએ પોતાની બેટીની એક ગરીબ ઘરડી દાયા નામે ડોશીખાઈ પીરોજશાહ બરૂઆ આ વરસમાં મરણ પામવાથી તેની યાદમાં રૂ ૧૩૫ જુદાં જુદાં ફંડોમાં આપયા હતા.

શેઠ બહેરામજી સોરાખજી જોશકશેઠનાએ પોતાના ફરજદોની યાદમાં શેલાપુરની અવલમંજલ પોહ્યાડવાની જગ્યા ઉપર કુલે બાંધવા સારૂ રૂ ૫૦૦ આપયા હતા.

મરહુમ શેઠ મનચેરજી મેરવાનજી કુકાના પુત્રને માટે તેઓના પુત્રો શેઠો અરદેશર તથા રસત મજીએ સુરતની પંચાયત હસ્તક વયાજ વાપરવાની સરતે સર ૪૦ જી ૦ ની સુરતની અંગ્રેજી સ્કુબના ફંડમાં રૂ ૪૦૦, સુરતને લગતાં ગામોનાં આંધળાંપાંગળાંનાં ફંડમાં રૂ ૧૦૦, અને જરથોસ્તી રવા નોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં રૂ ૧૦૦ મળી રૂ ૬૦૦ આ વરસે ધરમ ખાતે આપયા હતા.

શેઠ કેપશરૂ કાવસજી કેમેસરીએટવાળાએ પોતાનાં બહેનની યાદમાં રૂ ૨૫ ધરમ ખાતે આપયા હતા.

મરહુમ બાઈ સુનામાય મેરવાનજી મીનીસની પહેલા મહીનાની બાજની યાદમાં ખેસીઆએ આ વરસે જુદાં જુદાં ફંડોમાં રૂ ૭૫ આપયા હતા, તેમજ બાઈ બીખાઈજી રસતમજી ફોનોગ્રાફા બાએબી પરચુટજી ફંડોમાં રૂ ૧૫ આપયા હતા.

મરહુમ શેઠ કાવશાહ સોરાખજી ડાક્ટરની વરસીની યાદમાં રોજ ૩ મો, માહા ૪ થો ૧૨૭૬ ને દીને મરહુમનાં માતાજી બાઈ રતનબાઈએ રૂ ૧૦ ધરમ ખાતે આપયા હતા, તેમજ મરહુમના મામા શેઠ દીનશાહજી, વીધવા બાઈ શીરીનબાઈ અને સાલી બાઈ બચુબાઈએ મળી રૂ ૩૦ ડુંગરવાડીનાં બ જુતરનાં ફંડમાં આપયા હતા.

મરહુમ શેઠ પેસતનજી નશરવાનજી માણેકજી ગજદર રોજ ૯ મો, માહા ૯ મો સને ૧૨૭૭ ને દીને હક થયા હતા, તેવળુના પુત્ર માટે મરહુમની પુંજમાંથી રૂ ૧૦૫ અને મરહુમના બાવા શેઠ નશરવાનજીએ રૂ ૧૩ મળી કુલે રૂ ૧૧૮ નો અમરીતસર પાટી રેલવેનો શેર એક વયાજ વાપરવા ની સરતે ગણદેવીના લાચારબેચાર જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાનાં ફંડમાં આપયો હતો.

મરહુમ બાઈ આઈમાય તે શેઠ બેજનજી ટેમુભજી લીંબુવાળાનાં ધણીઆણીના માસીસાની યાદ માં રોજ ૨૩ મો, માહા ૭ મો ૧૨૭૬ ને દીને રૂ ૫૭ જુદાં જુદાં ફંડોમાં આપવામાં આવયા હતા.

મરહુમ શેઠ સોરાખજી રતનજી તુરંબેવાલા રોજ ૬ ઠો, માહા ૬ ઠો ૧૨૭૫ ને દીને હક થયા હતા, એવળુના પુણ માટે મરહુમની પુંજમાંથી જુદાં જુદાં ફંડોમાં રૂ ૫૦ આ વરસે આપવામાં આવયા હતા.

ઉદવાડેવાળા શેઠ પેસતનજી જીજાબાઈએ પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ બેરામશાહના પુત્ર માટે આ વરસે રૂ ૧૫ નારગોલના જરથોસ્તીઓને અવલમંજલ પહોંચાડવાના ફંડમાં આપયા હતા.

બાઈ ખરસેદબાઈ તે મરહુમ શેઠ રસતમજી કાવસજી કાવીનાના વીધવાએ શેઠ કાલીબાઈ પાલ નજીની નધએતે દર વરસે રૂ. ૨૧ એવી સરતે આપવા ઠરાવયું છે કે મુદલ રકમ કાયમ રાખી એતું વયાજ ઉપજે તે અંકલેશ્વરના નશેસાલાર, ખાંધીયા ફંડમાં વાપરવું.

કલીકટવાલા દસ્તુર જહાંગીર ખુરશીદજીએ પોતાની મરહુમ બેટી બાઈ બમનબાઈના પુણ માટે રૂ ૧૦ કલીકટના ફંડમાં આપયા હતા.

શેઠ નોશીરવાન ખરજેરજી બેરામજી જેવજી રોજ ૫ મો, માહા ૧૧ મો ૧૨૭૫ ને દીને મુંબઈમાં હક થયા હતા, તેવળુનાં મુંબઈમાં થયલાં ઉઠમણા વખતે ભરાયલા રૂ ૧૫૦૦૦ માંથી પારસી જનરલ આસ્પીટલ ફંડમાં રૂ ૫૦૦૦, દેવલાલીનાં બહાદુરજી સેનેટેરીયમમાં લાઇબ્રેરી તથા વીશ્રામગ્રહ માટે રૂ ૫૦૦૦, રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં રૂ ૧૦૦૦, ધરાન દેશના જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારવાનાં ફંડમાં રૂ ૧૦૦૦, પારસી ક્રીવર આસ્પીટલ ફંડમાં રૂ ૫૦૦, પારસીઓનાં સંકટનીવારજી ફંડમાં રૂ ૫૦૦, પારસી સુવાવડખાનાનાં ફંડમાં રૂ ૫૦૦, કોટના ધરમના દવાખાનાના ફંડમાં રૂ ૫૦૦, રાહનુમાય માજદયસનાન સભાના ફંડમાં રૂ ૫૦૦, મુલ્લાંકીરોજ મદરેસાનાં ફંડમાં રૂ ૩૦૦ અને વહાડયા જીના આતશબેહરામનાં ફંડમાં રૂ ૨૦૦ આપવામાં આવયા હતા. વળી મરહુમનાં સુરત ખાતે થયલાં ઉઠમણા વખતે ભરાયલા રૂ ૧૫૦૦ વયાજ વાપરવાની સરતે સુરતની સર જમશેદજી જીજાબાઈ અંગ્રેજી શાળામાં ઉઘાડવામાં આવનારા નવા કમરશીયલ વરગમાં લાભ લેતા ગરીબ પારસી વીદ્યારથીઓને એ કેળવણી લેવામાં ઉતેજન મળે તેથી સુરતની પારસી પંચાયતના ધરમ ફંડોના મેનેજરોને આપયા હતા, અને વધુ એવી સરત કરવામાં આવી હતી કે, જો કદાચ કેળવણી આપવાની યોજના પાર ન પડે તો તે શરૂ કરવા પછી બંધ કરવી પડે તો તે મુદલ રકમના વયાજમાંથી એ શાળાના જે વીદ્યારથી ચઢતા વરગમાં પસાર થાય તેને વધુ અભ્યાસ હાઈ સ્કુલમાં દાખલ થઈ જરી રાખવાનાં કામમાં મરહુમ નોશરવાનજીને નામે સ્કોલરશીપ આપવાનાં કામમાં બેવા અગર તેમ સુનાસેબ ન લાગે તો મેનેજરોને યોગ્ય લાગે તે રીતે એ શાળાના લાભ માટે તે વાપરવાને જજીવવામાં આપ્યું હતું.

બરૂચના રહીશ મરહુમ શેઠ નશરવાનજી બમનજી મહેતા જેવજી આશરે ત્રણ વરસ ઉપર મરજી પામયા હતા, એવળુના પુત્ર માટે મરહુમના થયલાં ઉઠમણા વખતે બીજા પરચુટજી રૂ ૫૫

ઉપરાંત રૂ ૭૦૦૦ ની રકમ જાહેર કરવામાં આવી હતી, કે મરહુમે પોતાના વીલમાં જણાવ્યા પ્રમાણે એ રકમ એવજીના છોકરાઓએ પોતાની પાસે રાખી તેનું જોવયાજ ઉપજ તે પોતાની નજરમાં આવે તેવા ધરમના કામમાં વાપરવું. તે રકમના ટકા ૪ ના વયાજવાળાં મુંબઈનાં પોર્ટ ટ્રસ્ટ બોનડ ગયા એપ્રિલ માસમાં મરહુમના બેટાઓએ ભરૂચની પારસી પંચાયતને મરનારને નામનું ધર મદા ખાતું સ્થાપીને સપુરદ કીધા છે. એ સાત હજાર રૂપયાના વયાજમાંથી હાડવઈદને દર રવીવારે પગાર ગાડીભાડા વગેરેના મહી રૂ ૬ આપવામાં આવશે. એ હાડવઈદ નયાતજાતનો કાંઈપણ તકાવત રાખ્યા વગર દરેકની સારવાર અઠવાડયામાં એકવાર મજૂત કરશે. હાડવઈદના મેળાપ માટે જ મશેદબાગનું મકાન નકી કરવામાં આવેલું છે.

મરહુમ શેઠ બીખાજી કાવશાહ મામા રોજ ૧૫ મે, માહા ૪ થો કદીમ સને ૧૨૭૫ ને હીવસે બેહેશતનશીન થયા હતા તેવજીનાં ઉકમજીમાં તેવજીની પુંજમાંથી સરકારી ત્રણ ટકાની રૂ ૧૦૦૦ ની એક નોટ મરહુમનાં પુનને માટે આપવામાં આવી હતી. તેના કુલે રૂપયા ૮૮૮૧- ઉપજ્યા જે ની અલા ધરમખાતાઓમાં આપવામાં આવ્યા હતા:-આંધળાંપાંગળાં તથા લાચાર જરથોસ્તીઓની ૫ પરવસી કરવા માટે પગાર આપવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, મુંબઈ તથા દેશાવરોની જરથોસ્તી અંદ અવસ્તાની નીશાળોનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનાં ફંડમાં રૂ ૫૦, મુકતાદને ટાંકણે દેશાવરો ખાતેનાં આંધળાંપાંગળાં તથા ગરીબ જરથોસ્તીઓને વહેંચી આપવા સાડ રૂપયા વાળવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, મુકતાદને ટાંકણે કોઈપણ ઠેકાણેનાં આંધળાંપાંગળાં તથા ગરીબ જરથોસ્તીઓને વહેંચી આપવા સાડ રૂપયા વાળવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, સર જમશેદજી જીજીભાઈ પહેલા બારોનેટની યાદગારીને સાડ ઉભી કીધેલી જરથોસ્તી મદરેસાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, આંધળાંપાંગળાં તથા લાચાર જરથોસ્તીઓને રાખીને પરવરસી કરવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, તંગદસત હાલતમાં આવેલાં જરથોસ્તીઓને આશરો આપવાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, લાચાર જરથોસ્તીઓનાં રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવા તથા ધરમની કીયા વગેરેનાં દીન ૪ નો ખરચ કરવાનાં ફંડમાં રૂ ૫૦, જરથોસ્તી મા બાપોને પેટે જનમેલાં બાળકોને સુદરેહ પહેરાવવાના ફંડમાં રૂ ૨૫, પારસી પંચાયતના વખતો વખતનાં ત્રસટીઓએ પોતાની નજરમાં આવે એવાં જરથોસ્તીઓના ફાયદાને માટે ચુંટી કહાડેલાં સ ખાવતી કામ યા કામોમાં વાપરવા માટેનાં ફંડમાં રૂ ૫૦, દેશાવરોના પારસીઓ માટેનાં દુકાળ ફંડમાં રૂ ૫૧, લાચાર જરથોસ્તીઓની છોકરીઓને પરણાવી આપવાનાં ફંડમાં રૂ ૩૫, મુંબઈના ગરીબ જરથોસ્તીઓને મોઢવારીમાં સસતો અનાજ આપવા માટેનાં ફંડમાં રૂ ૫૧, કોલાબાની હીવાનશાળા મધે રહેલાં ગરીબ લાચાર જરથોસ્તીઓની પરવરસીને લગતો ખરચ પંચાયતના જનરલ ફંડ ખાતેથી આપવામાં આવે છે તેમાં રૂ ૨૫, મરહુમ હાડવઈદ બીમજીભાઈ જીવનજી રાંદેલીયાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, ગાંઠીયા તાવના ગરીબ લાચાર જરથોસ્તી બીમારોને આસપીટલમાં રાખી તેમની માવજત કરવાના ફંડમાં રૂ ૨૫, ગાંઠીયા તાવના બીમારોથી તનદરોસ્ત માણસોને જીદા રાખવા માટેનાં મકાનોનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, પારસી સંકટનીવારણુ ફંડમાં રૂ ૫૦, મુલાંકીરોઝ મદરેસાના ફંડમાં રૂ ૨૫, કદમીનાં ધમખારના ફંડમાં રૂ ૫૦, કોટની બનાજીની અગીયારીના દરનખાજનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, ગરીબ લાચાર ધરાનીઓની પરવરસી કરવાના ફંડમાં રૂ ૩૧, દેવલાલી ખાતેનાં દોખમાનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, મી સીસ એડમસ વાઈલી આસપીટલનાં ફંડમાં રૂ ૨૫, ધી વીકટોરીયા મેમોરીયલ સ્કુલના ફંડમાં રૂ ૨૫, હુંગર ઉપરની સગડીમાં બહુતર ચાલુ રાખવાના ફંડમાં રૂ ૨૦ અને લાચાર જરથોસ્તી વીધવાઓને આશરો આપવાના ફંડમાં રૂ ૨૫.

મરહુમ શેઠ દાદાભાઈ હોરમસજી નાણાવટી જેઓ મુંબઈ મધે તા. ૨૬ મી મે ૧૯૦૫ ના રોજ હક થયલા, તેવજીનાં ઉકમજીની કીયા વેળા બરાયલાં ફંડમાંથી મરહુમના બેટાઓ શેઠા જાહંગીર, ફરામરોજ અને એરચશાહે જરથોસ્તી રવાનને અવલમંજલ પહોંચાડવા સાડ રૂ ૪૩૩ ની કીમતની એક લોખંડની ગાડી ગોધરાની પારસી અનજીમનને મરહુમની યાદમાં રોજ ૮ મે, માહ ૧૦ મે ૧૨૭૬ ને દીને અરપણુ કીધી હતી.

મરહુમ શેઠ કાવસજી જમશેદજી ભાનોલીવાળાના લુશાવલ ખાતે થયલા ઉકમજીમાં બરાયલા રૂપયામાંથી મરહુમના બેટાઓ તરફથી ત્યાંનાં દોખમા અને સગડીને ફરતી તારની વાડ બરી બેવા વામાં આવી હતી.

ખંખાતવાલા શેઠ કાવસજી રતનજી ખંખાતાએ પોતાનાં માતાજી બાઈ સુનાબાઈ જેવજી ગયે સાલ હક થયાં હતાં, તેમના પુન માટે પોતે તથા સગાઓએ મળી રૂ ૧૦૮૫ બરયા હતા, તેમાંથી રૂ ૫૧ ખંખાતના ખાંધયાના ફંડમાં આપ્યા હતા.

મરહુમ બાઈ ખરશીદબાઈ પેસતનજી ગોકળનાં ઈંદોર ખાતે ગયે વરસે થયલાં ઉકમજીમાં મરહુમનાં પુન માટે ખેશીઓએ રૂ ૧૭૭ ધરમ ખાતે આપ્યા હતા.

મરહુમ શેઠ પીરોશાહ રસતમજી એદીબામનાં થયલાં ઉકમજીમાં મરહુમનાં પુન માટે રૂ ૩૫ ધરમ ખાતે આપ્યા હતા.

ધરમનાં મકાનો.

અજમેરની જરથોસ્તી આરામગાહની જગા આગળ પહાડ ઉપર જવા માટે પાકી સડક નહીં હોવાથી રવાનોને ડુંગરવાડી ઉપર લઈ જવાને ઘણીજ હાડમારી પડતી હતી તેથી જોષારવાળા શેઠ રૂસ્તમજી નસરવાનજી રૂસ્તમકરામનાએ એક પાકી સડક પોતાને ખર્ચે બંધાવી આપી હતી. એ સડક તઈયાર થવાથી રોજ ૩ જે માહા ૧ લાને દીને જશનની ક્રીયા કરી ખાલ્લી મુકવામાં આવી હતી. એ પછી શેઠ રૂસ્તમજીએ એક અંજુમન પત્ર વાંચતાં જણાવ્યું હતું કે એ સડક જરથોસ્તીઓના વપરાસ માટે અજમેરની જરથોસ્તી અંજુમનને સ્વાધીન કરવામાં આવી છે તેમજ એના નીભાવ અને વારસીક મરામત માટે રૂ. ૫૦૦ ની લોન આપવા એવણે કબુલ્યું હતું. અંજુમન તરફથી ઉપકાર માની શેઠ રૂસ્તમજીને એક સાલ તથા ચાંદીના દાખડામાં માનપત્ર આપવામાં આવ્યું હતું. એ દીને અજમેરની દરેમેહર ઉપર રાતે રોશની કરવામાં આવી હતી અને શેઠ રૂસ્તમજી તરફથી સઘળા જરથોસ્તીઓને ખાણું આપ્યું હતું.

સર જમશેદજી જીજીભાઈ આસ્પીટલના કમપાઉંડમાં આવેલી સર કાવસજી જહાંગીર આંખની આસ્પીટલનાં નવાં વધારેલા મકાનનો પાયો નાંખવાની ક્રીયા રોજ ૧૨ મો, માહા ૧ લાને દીને યાને તા. ૨૫ મી જાનેવારીએ નામદાર ગવરનર લોર્ડ લેમીંગ્ટને એક મોટા મેળાવડા સનમુખ કરી હતી. એ વખતે આંખની આસ્પીટલના વડા તખીય મેજર હરખરટે આસ્પીટલનાં નવાં મકાન માટેની હકીકત કહી જણાવી કે સને ૧૯૦૦ થી દરદીઓની સંખ્યા વધવાથી તેમની સારવાર કરવાનું કામ ઘણું વધી પડ્યું તેથી એ આસ્પીટલ મરહુમ સર કાવસજી જહાંગીરે બંધાવેલી હોવાથી મેં આ કામમાં મદદ કરવા હાલના સર કાવસજી જહાંગીરને અરજ કીધી હતી એઓ સાહેબે ચોકસ શરતે રૂપયા ત્રીસ હજાર આપવા કબુલ્યા હતા. એથી એવણી ઉદારતાનેજ મુંબઈમાં આંખનાં કામની સુધરનારી સ્થિતિ આભારી રહેશે. એ નવી ઈમારતનો નીચલો ભાગ બહારના દરદીઓને માટેના જુદા જુદા વીભાગો અને ઓપરેશનો માટે રાખવામાં આવશે. તેમજ આસ્પીટલમાં હુમલા દશ બીછાનાં છે તેમાં બીજાં ત્રીસનો વધારો થશે. એ પછી સર જહાંગીર કાવસજીએ ભાષણ કરતાં જણાવ્યું કે આસ્પીટલમાં ઘણી અગવડ પડવા વીધે મારું ધ્યાન ખેંચવામાં આવવાથી મેં ખુશીથી મદદ આપવા જણાવી હતી, કારણકે મારા મરહુમ માનવંત પીતાએ સ્થાપેલાં સઘળાં ખાતાંઓ ખીલતાં જાય અને સારું કામ બજાવે તેને મદદ આપવાને હું હમેશાં ઇચ્છા રાખું છું. એમાં પારસી કોમ માટે જુદો વીભાગ રાખવા માટે નામદાર સરકારનો ઉપકાર માનું છું. વળી વધારાની ઈમારત તઈયાર થવે હુમણા આ આસ્પીટલ જે ભલું કામ બજાવે છે તે કરતાં વધુ પ્રમાણમાં બજાવતી રહેશે એવી આશા છે. એ પછી નામદાર ગવરનર પાયો નાંખવાની જગાએ ગયા હતા ત્યાં કપી વડે પથર નાખી પાયો નંખાયલો જાહેર ક્રીષ્ણ હતો. નામદાર ગવરનરે સર જહાંગીરે કરેલી સખાવત માટે ઉપકાર માનતાં જણાવ્યું કે આ ખાતાં તરફથી હજારો માણસોના મોતીયા કાઢવામાં આવ્યા છે તથા લગભગ એકસો માણસની એવી સરસ સારવાર કરવામાં આવી હતી કે જેથી તેઓને બંધાવો આવતો અટકાવી શકાયો હતો. સેવટે નામદાર ગવરનરનો ઉપકાર માનવા પછી લેડી ધનખાઈ જહાંગીર કાવસજીએ નામદાર ગવરનરને આ પ્રસંગની યાદગારી માટે એક સુંદર ચાંદીનું વાઝ ભેટ આપ્યું હતું. જે સ્વીકારી નામદાર ગવરનરે લેડી તથા સર જહાંગીરનો ઉપકાર માનવા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

દેવલાલી ખાતે નવા દોખમાનો તાણા પુરાવવાની ક્રીયા રોજ ૧ લો માહા ૨ જાને દીને સવારના દશ વાગાને સુમારે દખણના માનવંત દસ્તુરજી સાહેબ સમસુલ ઓલમા હોશંગજી જમારપની આગેવાની હેઠળ અને નાયબ દસ્તુર કેકોબાદ આદરબાદની મદદથી કરવામાં આવી હતી. એ માટે મુંબઈથી જનારા જરથોસ્તીઓ સારૂ દ સ્પેશીયલ ત્રેનો આગળથી ગોઠવણ કરી દોડાવવામાં આવી હતી. તાણાવાળી જગ્યા આગળ એક મોટો મંડપ ઉભો કરવામાં આવ્યો હતો જે લગભગ પાંચ હજાર જરથોસ્તીઓથી ચીકાર ભરાઈ ગયો હતો. તાણાની ક્રીયા પુરી થવા બાદ હાજર રહેલાઓએ ખાડામાં રૂપયા નોટ વગેરે

નાખ્યું હતું. જે પછી દેવલાલી અનજુમન તરફથી નેમાયલી કારોબાર મંડળીના સરનશીન શેઠ જહાંગીર ખેહરામજી મરઝખાને દોખમાને લગતી તવારીખ આપતાં જણાવ્યું કે સને ૧૮૭૮ માં અત્રેના એક જરથોસ્તી કનત્રાકટર શેઠ ખેહરામજી નાનાભાઈ ભાઠેનાનો એકપુરો પુત્ર ગુજરી જવાથી તેમણે આ ટેકરીની જગા સતાવાળાઓ પાસેથી મેળવીને ત્યાં પોતાના પુત્રને ભુમીદા કરવા પછી એની આજુબાજુ દોખમાનાં જેવી એક ફરતી દીવાલ ભરી લેવા માં આવી હતી. પણ તેમાં દોખમા જેવું કંઈ હતું નહીં કારણકે અંદર પાવી, ચોતરો યા તો ભંડારયા જેવું કંઈ નથી. હાલમાં દેવલાલીમાં જરથોસ્તી વસ્તી ઘણી વધી જવાને સ બખે અગાઉ જ્યારે વરસમાં એક રવાન થતું હતું તેને બદલે હાલમાં મહીનામાં એક યા વધુ થાય છે તેથીજ નવું દોખમું બાંધવાનો વીચાર કરવામાં આવ્યો હતો. આ નવું દોખમું અસલ મથકપરનીજ બાજુની જગાપર બાંધવાની શેઠ ખેહરામજી નાનાભાઈ ભાઠેનાના વારેસો એ બહાલી આપી પોતા હસ્તકનાં ખતપત્રો સોંપી દીધાં છે, તેમજ જુની જગા ઉપર ઘટ તા લેખ સાથની તખતી મારવામાં આવશે. આ નવું દોખમું માનવંત દસ્તુરજી હોશંગજી ના હોકમ મુજબ દીનની રાહરસમ મુજબ બાંધવામાં આવશે. દોખમાની વીરૂધતા વીશે કંઈ બોલાતું હોય તો તે માટે આજની આવી મોટી સંખ્યાની હાજરી ઉપરથી માલમ પડે છે કે દોખમાની કેટલી જરૂર છે. વંદીદાદ વગેરે ધરમ પુસ્તકોમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે આતશ તેમજ પાણીને નસાથી દુર રાખવું અને જમીનમાં કોઈને ગાળીને તેને અસ્વચ્છ બનાવવી નહીં. દેવલાલી ખાતે દોખમું બાંધવામાં આવનાર છે એમ જાહેર થતાં બાઈ રતન બાઈ એદલજી બામજીએ રૂ ૭૦૦૦, શેઠ ડોસાભાઈ સોરાબજી બાટલીવાળાએ રૂ ૧૦૦૦, શેઠ શાપુરજી ખરજેરજી ભરૂચાએ રૂ ૫૦૦ અને શેઠ જમશેદજી પેસતનજી દસ્તુરે રૂ ૫૦૦ ભરયા હતા, અને બીજા શેઠોના મળી આ દોખમાનું કુલે રૂંડ રૂપયા અઢાર હજાર થવા ગયું છે. એમાંથી રૂ ૭૦૦૦ દોખમું બાંધવામાં ખરચાશે અને બાકીના રૂપયાના વયાજમાંથી ચાલુ ખરચ કરવામાં આવશે. એ ઉપરાંત મહાબળેશ્વરનું બાંધવા ધારેલું દોખમું અટકી પડવા થી તેના ત્રસ્ટીઓએ પોતે બાંધવા ધારેલાં દોખમાનો સઘળો સામાન વાસણો સુધાં શેઠ ન શરવાનજી ડોસાભાઈ ભરૂચા મારફતે ભેટ મોકલાવયાં છે અને બાઈ દીનબાઈ જમારુપજી બોગાએ આતશદાદગાહનું આફરગાન તથા વાસણો આપયાં છે તથા શેઠ રતનજી જમશેદજી દુપ્પારે કુસ્તી પાદીયાબની સગવડ કરવા માટે એક ટાંકુ બાંધી આપવા સારૂ રૂ ૮૦૦ અને શેઠ હોરમસજી સોરાબજી લેલીનવાળાએ દોખમા તરફ જવાનો પાકો રસ્તો બાંધી આપવા રૂ ૫૦૦ આપવાને કબુલ્યું છે. વળી મરહુમ શેઠ સોરાબજી ડોસાભાઈ ફરામરોજના વારેસોએ દોખમા આગળની જુની સઘડી સમારી તે ઉપર તખતી મારી આપવાને મરજી ખતાવી છે. દસ્તુરજી હોશંગજીએ તાણાના ખાડામાં રૂપાદાન વગેરેની પડેલી પડતનો પધસો પોતે લેવા નો સરેસતો છતાં તે પોતે નહીં લેતાં દોખમાના રૂંડમાં આપી દીધા છે. જે પાછળથી ગણતાં રૂ. ૨૦૮૦ ની રકમ થવા ગઈ હતી. એ માટે દસ્તુરજીનો આભાર માનવામાં આવ્યો હતો. દોખમાની આસપાસ એક પાકી દેવાલ ઉભી કરવાની ઘણી જરૂર છે કે જેથી કોઈ પણ તે માં પ્રવેશ કરી શકે નહીં. આ કામ માટે રૂ. ૩૦૦૦ ની રકમ કીયામાં હાજર થયલા શેઠ નશરવાનજી પેસતનજી વાઘલા ઉરફે કુપરે આપવા મરજી ખતાવી છે. શેઠ રતનજી ધનજીભાઈ સરવેયર તથા તેમના ફરજંદોએ આ દોખમાના બાંધકામના સંબંધમાં તથા શેઠ શાપુરજી ખરજેદજી કનત્રાકટરે પોતાની કીમતી વખતનો ભોગ આપી જે મદદો કરી છે તે માટે આ તકે હું તેમનો આભાર માનું છું. વળી દસ્તુરજી સાહેબ હોશંગજી પોતાની નાતવા ન તખીયત છતાં આજની કીયાની આગેવાની લેવાને પધારયા છે તે માટે દેવલાલીની અનજુમન તેમની ઘણી આભારી છે અને તેમની એ સેવાની પીછાનમાં દસ્તુરજીને તાલીઓ ના અવાજે વચે એક શાલ ઓઢાડવામાં આવી હતી. એ પછી દસ્તુર કેકોબાદ આદરબાદ દે ભાષણ કરતાં જણાવ્યું કે બ્યારે આપણે તે હોરમજદની સઘળી પેદાયશનો રૂડો ઉપયોગ કરશે સારેજ આપણે દાદાર હોરમજદને ખુશાલ કરતા કહેવાઈએ. જેઓ હોરમજદના ફરમાન થી ઉલટા ચાલી રવાનને જમીનમાં ગાળે છે તેઓ અનીવારય ગુનાહ કરે છે. દરેક કાલબુ તને આતશમાં બાળવા માટે પણ આપણે અનીવારય ગુનેહગાર ઠરશે છીએ. અસલ ગુજરે લાંબાને દફન કરવામાં આવતાં હતાં પણ તે રૂઢી આપણને નહીં પસંદ પડવાથી આપણે

દોખમાઓ ઉભાં કીધાં. આપણી લાશને દોખમામાંજ દફનાવવાને અશો જરથોસ્ત સાહેબે આપણી ઉપર ફરજ નાખી છે. દોખમા બોલની ઉત્પત્તી “દહુન” શબ્દ ઉપરથી છે. આ ગળ ધનશાનો પોતાની લાશને બાળતા હતા અને તેઓ “દહેહુ” કરતાં હતાં. તે પછી તેઓને દાટવાનું પસંદ પડ્યું. પણ એ બંને રીતીઓ પયગમ્બર જરથોસ્તને ઠીક લાગી નહી, અને તેથી તેઓએ આવા પ્રકારનું દોખમું સ્થાપવાનું ફરમાન કહાડ્યું કે જે દોખ મામાં સુરયનો રોશની અને જનવરોથી લાશનો નાશ થાય. વળી બાળવાના શબ્દને ગાળ વાના શબ્દ સાથે કેવી રીતે ભેળી નાંખવામાં આવ્યો છે. ગ્રીક, રોમન, જરમની વગેરે પ્ર જાઓ સપર પહેલા પોતાની લાશને બાળતી હતી. પણ ત્યારબાદ તેઓમાં દાટવાનો રીવા જ ચાલુ થયો અને તેથી કરીને “દહેહુ” શબ્દ સાધારણ રીતે દહુન શબ્દમાં પણ ફેરવા ઇ ગયો. દાદાર હોરમજદને ખુશનુદ કરવા માટે આપણે જે કરવું છે તે એ છે જે પાણી ને નશાથી દુર રાખવું તથા જમીનને આબાદ કરવી. આપણુ જરથોસ્તી ખીરાદરો દોખમાં તરફ કેટલો બધો ભાવ ધરાવ્યે છીયે તે દરેક નાના ગામડાં અને શહેરોમાં આરામગાહની જગાની કરવામાં આવતી ગોઠવણો ઉપરથી તે જણાઈ આવે છે. આપણાં દરેક ગામડાં અ ને શહેરોમાં જ્યાં જરથોસ્તીઓની વસ્તી સેહેજ પણ હોય છે ત્યાં આપણા દીનચાસીદાર જ રથોસ્તીઓ વાડીઓ અથવા તો કલબો સ્થાપવાને બદલે પહેલાં દોખમાની હાજત તરફ વ ધુ ધ્યાન પુગાડે છે. એ પછી દસ્તુરજી હોશ ગજીએ પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે તેમજ એ દખમાનું કામ પાર પાડવા માટે સરવેનો આભાર માનવા પછી હાજર રહેલા સરવે લોકો ઉભા કીધેલા મંડપમાં ગયા હતા જ્યાં ખાઈ પી વળતી સ્પેશીયલ ટ્રેનમાં પા છા સરવે પોતપોતાને મુકામે ગયા હતા. એ વેળાએ આવેલા લોકો માટે ખાવા પીવાની, તેમજ દોખમાની જગાથી તે સ્ટેશન સુધી ગાડી વગેરેની સરવે ગોઠવણો કમીટીના મેમ્બ રો તરફથી ઘણી મનમાનતી રીતે કરવામાં આવી હતી. જે માટે લાગતાવળગતાઓને સા બાસી ઘટે છે. આ મેળાવડો હુશીખુશીથી ખતમ થયો હતો. ઉપલું દખમું બંધાઈ તઇ ચાર થવાથી હવે થોડાક માસમાં તે ઇજ્જવાની કીયા થનાર છે.

અલાહબાદની શેઠો જે. શાપુરજીની કુંપનાવાળા શેઠ ટેમુરસ્પ જમશેદજી શાપુરજીના ધણીયાણી બાઈ જાઈજી રોજ ૧ લો માહ ૩ જો સને ૧૨૭૪ ને દીને મુંબઈમાં બેહસતન શીન થયાં હતાં, તેમની યાદગારી કાયમ રાખવા માટે અલાહબાદના જરથોસ્તીઓએ પોત પોતામાં એક ફંડ ઉઘાડ્યું હતું, તેમાં લગભગ રૂ. ૧૧૫૦ ભરાયા હતા. એ રૂપયામાંથી રૂવાનેને અવલ મંજલ પહોંચાડવાને માટે રૂ. ૬૮૫ ની એક ગાડી ખરીદવામાં આવી હ તી અને એ ગાડી રાખવા માટે ત્યાંની આરામગાહની જગાપર એક મકાન રૂ. ૮૫૦ ને સુમારેનું બાંધવામાં આવ્યું હતું. એ મકાન બાંધવા માટે ફંડમાં નાણું ઘટવાથી બાકીના આસરે રૂ. ૪૦૦ શેઠો જે. શાપુરજીની કુંપનીએ આપ્યા હતા. એ ગાડી તથા એને લગતું મકાન મરહુમ બાઈની ખીજ વરસની બાજને દીને યાને રોજ ૧ લો માહ ૩ જોને દીને જશનની કીયા કરી ખુલા મેલવામાં આવ્યાં હતાં.

સરોડા ગામમાં દરેમેહુર કીયાકામ કરવાનું માત્ર એક અમથું મકાન હતું તેમાં આતશ આદરાન પરથવાની જરૂર હોવાથી મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈનાં ધરમખાતાં હસતકથી ચાલતી ઉમરા ગામમાંની દરેહમેહુર જે વસ્તીનાં ઘટાડાથી નકામી જેવી થઈ પ ડી હતી તેના આદરાનને સરોડે લઈ જઈ રોજ ૨૦ મો માહ ૩ જોને દીને તખ્તનશીન કરવામાં આવ્યા હતા. એને માટે ઉદવાડેથી પગ રસ્તે આવેલા ૬ ખરસનુમવાળા મોખેદો એ સુરતમાં જ્યાં ઉમરા ગામવાળો આતશનો કેલબો રાખેલો હતો, ત્યાં ઘટતી કીયા કરી ખાસ બનાવી લાવેલા આફરગાનીયામાં આતશનો કેબલો મેલીને પાછા પગ રસ્તે સુરતથી સરોડે લાવ્યા હતા. એને લગતી કીયાનો ખરચ કેટલાક સાહેબોએ આપ્યો હતો. ઉપલે દીને સહવારના ઉદવાડાવાળા દસ્તુરજી ખુરશેદજી મીનોચેરજી અને ખીજ મોખેદોની આગેવાની હેઠળ સરોડાની દરેહમેહુરના પંથકી પેસતનજીએ પેલા લાવવામાં આવેલા આતશને ગુમખજમાં લઈ જઈ ને તખ્તનશીન કરી આતશની નયાસ કીધી હતી. એ પછી જે જશનો કરવામાં આવ્યાં હતાં. જશનની કીયા ખલાસ થવા બાદ દસ્તુરજી સાહેબે એ નુરી કેબલાની આબાદીની શુક્રગુળ રી કરી જણાવ્યું કે અતરે દરેહમેહુર જેવું કથું સાધન નહી હોવાથી લોકોને ધરમકીયા

કરાવવા સારૂ ઉદવાડે આવવું પડતું હતું તે હાડમારી હવે મટી ગઈ છે. સાર બાદ દરેહ મેહેરના પંચશી એરવડ પેસતનજીએ અનજીમન તરફનું માનપત્ર વાંચી સંભળાવ્યું હતું અને આ કામ પાર પાડવા જે સાહેબોએ તેમજ મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈના ધરમ ખાતાંના ત્રસ્ટી સાહેબોએ જે કીમતી મદદ આપી હતી તેઓનો ઉપકાર માનયો હતો. એ પછી મરહુમ શેઠ જીજીભાઈના ધરમ ખાતાંના સેક્રેટરી શેઠ કેપશરૂ અરદેશર એંટીએ લંબાણ ખોલાસો કરી જણાવ્યું કે અસલ મુંબઈવાસી મરહુમ શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પારખે આ જીનું મકાન બાંધવાનું કામ તમારાજ ગામવાસી શેઠ ભીમજીભાઈ શાપુરજી સરોડેવાળાને સોંપી તેને માટે રૂ. ૫૫૦૦ આપેલા પણ એટલા રૂપીઆમાં આ મકાન પુરું નહીં થવાથી શેઠ ભીમજીભાઈ તથા તેઓના બેટા શેઠ માણેકજીએ ખીજા રૂ. ૪૭૦૦ ઉમેરી પુરું કરી તમારી અંજીમનને જરથોસ્તી ટોળાના વપરાસ માટે સને ૧૨૫૧ યજ્ઞેજરદીમાં સવાધીન કર્યું હતું. તેમાં આદરાન સ્થાપવાની જરૂર હોવાથી અને મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈનાં ધરમ ખાતાંના ત્રસ્ટીઓએ ઉમરાગામની દરેહમેહરને ખસેડી કોઈ વધારે લાયક જગ્યામાં મુકવાનો ઇરાદો રાખતા હોવાથી તમારી અનજીમનના કેટલાક સાહેબોએ ત્રસ્ટી સાહેબોની મુલાકાત લઈ એ દરેહમેહેરના આદરાન સાહેબને આ ગામમાં લાવી મુકવાની અરજ કરવાથી તે યોગ્ય શરતો પછી મંજૂર રાખવામાં આવી છે. આ નુરી કેબલાને પ્રથમ ઉમરા ગામમાં પરથયાને આજ નેવું વરસની લાંબી મુદત પસાર થઈ ગઈ છે. એ કેબલાને પહેલવહેલાં ઇસવી સન ૧૮૧૬ ના સાલમાં સુરતથી ત્રણ માઈલ દુર તાપી નદીને કીનારે આવેલાં ઉમરા ગામમાં મરહુમ શેઠ ખમનજી સૌરાખજી કપાવાળાએ પરથયા હતા. તે વેળા ત્યાં જરથોસ્તીઓની સારી જેવી વસતી હતી. ઇસવી સન ૧૮૪૪ ના સાલમાં મરહુમ શેઠ ફરામરોજ નાનાભાઈ ઉમરીગર જેઓ શેઠ ખમનજીના ખેશી થતા હતા, તેઓએ ધરમ ખાતાનાં સ્થાપક શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈને નાણાની ચોક્કસ રકમ સવાધીન કરી એવણે હસ્તક એ દરેહમેહરનો વહીવટ સોંપ્યો હતો. જેનો દર વરસ થયાં અમારું ધરમ ખાતું વહીવટ કરતું આવ્યું છે. ઇ. સ. ૧૮૯૬ માં ઉમરા ગામમાંથી જરથોસ્તીઓની વસતી ખીલકુલ નાબુદ થવાથી આ આદરાનને સુરત શહેરમાં ખસેડી એક મોખેદ હસ્તક રાખવામાં આવેલા પરંતુ કેટલાક ચોક્કસ સંજોગોને લીધે તેને તે જગ્યાપરથી ખસેડવાની ત્રસ્ટી સાહેબો આજ પાંચ વરસની મુદત થઈ પેરવી કરતા હતા અને તે કોશેશ હાલ પાર પડેલી તમે જુઓ છો. આ આદરીયાન સાહેબને માટે મુંબઈવાસી એક સખી બાઈએ અને ગ્રહસથે વરસ દી વસતી બે ખતીના રૂપીઆ આપ્યા છે. ખીજા બાઈએ તેમજ શેઠ તારાયંદે કેટલીક ખપજોગી ચીજો મોકલી આપી છે. આ દરેહમેહરમાં બ્યાંસુધી આ ઉમરા ગામના આદરાન સાહેબ કાથમ રહે ત્યાંસુધી જીથુકના બે દીવાને માટે એક બાઈએ રૂપીઆ એક હજારનું ચાર ટકાનું પોરટ ત્રસ્ટનું ખાંડ આપ્યું છે. મુંબઈવાસી શેઠ મેરવાનજી રૂસ્તમજી ફરેજરે ચાંદીની ચમચ આદરાનના ઉપયોગ સારૂ ભેટ આપી છે. નુરી કેબલા માટેનું જરમન સીલવરનું આફરગાનીઉ તથા તેની નીચેની આરસપહાણની બેઠક તથા તાજ તેમજ ખુમચી ચમચ વગેરે જોઈતી ચીજો શેઠો સૌરાખજી તથા ઉકરજી કાવસજી ઉમરીગરે મરહુમ બાઈ માણેકબાઈ સૌરાખજીનાં પુન માટે ભેટ આપી છે. છેવટે શેઠ કેપશરૂએ આ કામમાં મદદ કરનારાઓનો ઉપકાર માનવા પછી હાજર રહેલાઓએ ચાશની કરી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. એ દરેહ મેહેરમાં મુકવા શેઠ ફરામજી મનચેરજી ઘડીયાલીએ એક ઘડીયાલ ભેટ આપ્યું હતું.

વલસાડ ખાતે મરહુમ શેઠ ધનજીભાઈ ધનજીરાને નામનું નવું દોખમું બાંધવાની શરૂઆતની કોડાળી મારવાની કીયા રોજ ૧૯ મે માહા ૨ જાને દીને એક મેળાવડા સનમુખ કરવામાં આવી હતી. સવારના ૬ વાગે મોખેદ દાદાભાઈએ બાજ ઇજવાનું કામ શરૂ કર્યું હતું તે પછી ૯ વાગે જશનની કીયા કરવા બાદ અગયાર વાગે બાજ ઇજનાર મોખેદ કોડાળી મારવાની કીયા કીધી હતી. જે પછી એરવદ એદલજી કેરસાસ્પજી આંટીયાએ દો ખમાને લગતી જગો વીશે એવો જાણવાળોગ ખુલાસો કરી જણાવ્યું કે, જમીનનો સરદાર જે અસપનદાદ અમસાસ્પંદ છે તેને આ કામમાં મદદ માટે ખોલાવવાની હું દાદાર અહુરમજદની બંદગી કરું છું. પછી જંદ અવસ્તાના કેટલાક ફકરાઓ ભણી જણાવ્યું કે જમીન, પાંચ સારા ભાગમાં અને પાંચ ખરાબ ભાગમાં વહેંચી નાખી છે. પહેલી સરસ જમી

ન જેમાં આતશબેહેરામ, આદરીઆન અને આતશદાદગાહનાં મકાનો આવેલાં છે તેને ગણવામાં આવે છે, ખીજી જેમાં અશો નર નારીઓનાં મકાનો જેઓ ખાળ બચાઓ સાથે રહી યુદ્ધાઓ રાખતાં હોય તેને ગણવામાં આવી છે, ત્રીજી જેમાં ખાગ, વાડીઓ અને ખેતીઓ કરવામાં આવી હોય તેને ગણવામાં આવી છે, ચોથી જેમાં ગાય ઢોરો રહેતાં હોય અને ત્યાં વયાતાં હોય તેને ગણવામાં આવી છે અને પાંચમી જેમાં ઘોડાઓ અને ઢોરોનાં મકાનો ખાંધયાં હોય તેને ગણવામાં આવી છે. પહેલી ખરાબ જગા જ્યાં દેવો અને જાદુગરો રહેતા હોય તેને, ખીજી જ્યાં મુડદાં ખાળવામાં તથા દાટવામાં આવતાં હોય, ત્રીજી જ્યાં મુડદાં દાટી ઉપર ચણતરકામ કરવામાં આવતાં હોય, ચોથી જ્યાં વાઘ, વીછુ વગેરે નુકસાન કરનારાં જનાવરો રહેતાં હોય, તેમ જણાવી કહ્યું કે જે જગ્યાએ આપણે દોખમું ખાંધયે છીએ તે જગ્યા કદાચ આપણાં મુલેલાં શરીર મુકયાથી ખરાબ થાય તેને માટે આ ક્રીયાઓ કરવાની આપણને મોટી જરૂર છે. એ પછી કેટલાક સાહેબોએ એને લગતુ ટુંક વીવેચન કરવા બાદ શેઠ કાવસજી ધનજીભાઈ ધનભુરાએ હાજર રહેલાઓનો ઉપકાર માનવા પછી સઘળાઓ ચાસની કરી વીદાય થયા હતા. એ પછી ઉપલાં દોખમાનો તાણો પુરવાની ક્રીયા રોજ ૧૮ મો માહા ૪ થાને દીને કરવામાં આવી હતી, એને લગતી સરવે ગોઠવણ વલસાડવાળા મરહુમ શેઠ ધનજીભાઈ ભુરાભાઈનાં વસીયતનામામાં ફરમાવયા મુજબ મરહુમના સાહેબજાદાઓ શેઠો માણેકજી અને કાવસજી તથા મરહુમ શેઠ પેસતનજી ધનજીભાઈના સાહેબજાદાઓ શેઠો અરદેશર અને જલભાઈ તરફથી કરવામાં આવી હતી. એમાં વલસાડના આગેવાનોએ મદદ કીધી હતી. હાલ વલસાડમાં જીનાં ખે દોખમા છે, જેમાંનાં પહેલાંને લગભગ ૧૫૦ વરસ થયાં છે અને તે ધણી ખીસમાર હાલતમાં છે અને ખીજાં દોખમાને લગભગ ૬૦ વરસ થયાં છે. તેમજ ત્યાં વસ્તીનો ધણો વધારો થતો ચાલતો હોવાથી નવાં દોખમાની જરૂર વીચારી મરહુમ શેઠ ધનજીભાઈ ભુરાભાઈના સાહેબજાદાઓએ નવું દોખમું ખાંધવા માટે હાલના દોખમાવાળા કમપાઉંડમાં જ ગા મુકરર કરી આપવાની માગણીનો એક પત્ર વલસાડની અનજીમનના ત્રસ્ટીઓ ઉપર લખ્યો હતો અને તેઓએ અનજીમનની સભા બોલાવી તે માગણી ખહાલ રાખી હતી. શેઠો ધનભુરાવાળાઓએ દોખમું ખાંધાઈ રહ્યા પછી કશો પણ હક રાખવા વગર તે અનજીમનને સ્વાધીન કરવાને કબુલ્યું હતું. એ તાણો પુરવાની ક્રીયાને દીને જીદા જીદા દેશાવરોથી આવનારા સઘળા જરથોસ્તીઓ માટે શેઠ ધનભુરાનાં કુટુંબીઓએ અગાઉથી રેલવે સતાવાળાઓ સાથે સસ્તા દરની ટીકીટો તેમજ સ્પેશીયલ ત્રેનો દોડાવવાની ગોઠવણ કીધી હતી. એ મુજબ મુંબઈથી ત્રણ તેમજ સુરતથી બે સ્પેશીયલ ત્રેનો દોડી હતી. તાણાની જગા આગળ લગભગ ૩૫યા ત્રણ હજારને ખરચે એક મોટો મંડપ ઉભો કરવામાં આવ્યો હતો. એ ક્રીયા જેવા આવનારાઓની દશ ખાર હજારની મોટી સંખ્યાથી નાંખેલો મંડપ ચીકાર ભરાઈ જવાથી ઘણુંક લોકોને જગા મળવી મુશ્કેલ થઈ પડ્યું હતું. તાણાની ક્રીયા આશરે સાડાનવ વાગા પછી ઉદવાડાના વડા દસ્તુરજી ખુરશેદજી મીનોચેરજીની આગેવાની હેઠળ શરૂ કરવામાં આવી હતી. જે વેળાએ ક્રીયાકામ ઉપર ઉદવાડાના મોખેદ રસ્તમજી ફરામજી કટેલા દેખરેખ રાખતા હતા અને તે ક્રીયા બપોરે પુરી થતાંજ હાજર રહેલાઓએ પોતપોતાની ગુંજશ મુજબ દોખમાના ભંડારયામાં સોના રૂપાં, ત્રાંખા વીગેરેની પડત નાખી હતી. એ વખતે પુણાવાળા નાયબ દસ્તુર કેકોબાદ આદરબાદે દોખમાની શીલસુરી વીશે એક વાચઝ કરતાં જણાવ્યું કે આપણી મજદયશની દીનમાં સાફ ફરમાવેલું છે કે આપણું કાલખુદ સેવટની વખતે જીવથી જ્યારે નીરાળું થાય ત્યારે તેને ભુમીદાહ યા અગની દાહ ન કરતાં તેને એક ઉંચી ટેકરીવાળી જગાએ ખુલ્લું મુકવું કે જેથી પક્ષીઓ તેનો ભક્ષ કરી શકે અને હાડકાં સચવાયલાં રહે. જેઓ કાલખુદને જમીનમાં ગારે છે તેઓ માટે અવસ્તામાં જણાવ્યું છે કે જમીનમાં દેવોનું રહેઠાણ હોવાથી આપણે તેઓની સામે થવું જોઈએ. વળી કાલખુદને ભુમીદાહ કરવાથી સુખશાંતીમાં ખગાડો થાય છે અને તેમાંથી બદબો નીકળવાથી જીવતાંઓની તંદરૂસ્તીને નુકસાન કરે છે. દરેક બસ્તેકુસતીઆન જરથોસ્તીની ફરજ છે કે આપણા વડવાઓને પગલે ચાલવું. આપણી લાસને ઠંકાણે પાડવાની રૂઢી થી મુવા પછી ગમે એવા માલેતુજાર તેમજ એક ગરીબ એકસરખા ગણાય છે, બ્યારે કબ

રવાસ કરવાની રૂઢીથી આ મતલબ સચવાતી નથી. ત્યાં બાદશાહો તેમજ શ્રીમંતોની કબરો જળવાઈ રહે છે બ્યારે ગરીબોનું કંઈ નામ નીશાન જણાતું નથી. સેવટે એવણે શેઠ ધનભુરા કુટુંબનો ઉપકાર માનવા પછી શેઠ ખમનજી શાપુરજી ચોથયાએ શેઠો માણેકજી ધનજી ભાઈ, કાવસજી ધનજીભાઈ તથા અરદેશર પેસતનજીને અકેકી શાલો આઢાડી હતી. એ બાદ ધનભુરા કુટુંબ તરફથી શેઠ કાવસજી ધનજીભાઈ ધનભુરાએ સરવેનો ઉપકાર માનતાં જણાવ્યું કે, તમેએ સેકડો અને હજારો માઈલ ઉપરથી આવીને આ ધનભુરા દોખમાના તાણાની ગંભીર કીયામાં સામેલ થવાની જે જરથોસ્તી મઝહબને અનુસરતી ભલી લાગણી ખતાવી છે તેથી અમે તમારો મોટો આભાર માનીએ છીએ. વળી અમારા મરહુમ મુરખીજી ધનજીભાઈની એવી ઉમેદ હતી કે અમારી વલસાડની અનજીમનને તથા પારસી કોમને લગતા ઉપયોગી કામો કરવા અને તે વખતે એવણે એવું ધાર્યું હતું કે મોટેવહેલે પારસી આ માટે એક આરામગાહની જરૂર પડશે તેથી એવોએ પહેલા ૩૯૦૦૦ અને સાર બાદ બીજા ૩૨૦૦૦ મળી ૭૧૦૦૦ એજ કામને માટે અલાહેદા કહાડી અમેને ફરમાવી ગયા હતા કે તે વયાજે વધવા દેવા અને બ્યારે એક દોખમાની હાજત જણાય કે તુરત તે બંધાવી આપવું. તે મુજબ આવતે વરસે આ દોખમું અમારા મુરખી ધનજીભાઈને નામતું બંધાવીને વલસાડની અનજીમનને સોંપી આપ્યું અને અતરે જીની સઘડી ખીસમાર થવાથી એક નવી સઘડી બંધાવી આપવાનો અમારો વીચાર છે. એ પછી શેઠ અરદેશર પેસતનજી ધનભુરાએ આ કામમાં જે ગ્રહસ્થોએ મદદ કીધી હતી તેઓનો, તથા શેઠ જેહાંગીરજી ટેહમુરસ્પ અંકલેસરયાએ નવા દખમાનો પલાન કરી આપયો અને મરહુમ શેઠ હોરમસજી શાપુરજી ચોથયાના કુટુંબીઓએ મંડપ માટે જગા વાપરવા આપી તેમજ શેઠ ફરામજી રતનજી સરવેએ કીમતી સલાહ આપી હતી તે માટે એ સરવે સાહેબોનો શેઠ ધનભુરા કુટુંબીઓ તરફથી ઉપકાર માનવા બાદ શેઠ ધનભુરા ખાનદાનના નખીરાઓ તરફથી ઉદવાડેવાળા દસતુરજી ખુરશદજી મીનોચેરજી, પુણાવાળા નાયબ દસતુર કેકોબાદ, સમસુલ આલમાં એરવદ જીવજી જમશેદજી મોદી, એરવદ એદલજી કેરસાસ્પજી આંટયા, ઉદવાડાના નાયબ દસતુર પેશોતન ખરજેરજી તથા દોખમાને લગતા પલાન ખનાવનારા એનજીનીયર શેઠ જેહાંગીર ટેહમુરસ્પ અંકલેસરીયાને અકેકી શાલોની ભેટ કરવામાં આવી હતી. સેવટે કીયા ખલાસ થવા બાદ ઉભા કરવામાં આવેલા માંડવામાં બહારગામથી આવેલા લોકોએ બપોરનું ખાણું લીધા પછી વળતી સ્પેશીયલ ત્રેનોમાં સરવે પોતપોતાને મુકામે ગયા હતા.

મુંબઈવાળા મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈના ધરમખાતાંના ફંડના ત્રસ્ટીઓને દમ છુવાસીઓએ અરજી કરવાથી એઓ સાહેબો તરફથી ત્યાંનાં ગરીબ જરથોસ્તીઓના બાળકોને આપણા પુરાણા ધરમના પાક કલામોનું શરૂઆતનું પ્રાથમીક શીક્ષણ આપવા સાડે રોજ ૨૦ મો માહા ૪ થાને દીને યાને તાં ૧ લી જનેવારીથી એક ઝંદ અવસતાની નીશાળ ઉઘાડવામાં આવી છે.

નાગપોર ખાતે શેઠો ખીલીમોરીયા ભાઈઓએ બંધાવેલી ધરમશાળા ખોલ્લી મેલવાની કીયા રોજ ૨૫ મો માહા ૪ થાને દીને સાંજે ખાં ખાં બેજનજી દાદાભાઈ મેહેતાએ એક મોટા મેળાવડા સનમુખ કીધી હતી. શરૂઆતમાં ખાં ખાં બેજનજીએ શેઠો ખીલીમોરીયા ખીરાડરોની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા પછી શેઠ હોરમસજી ખીલીમોરીયાએ અનજીમન પત્ર વાંચી ધરમશાળા અનજીમનને ભેટ કીધી હતી. તેમ કરતાં એવો શેઠ જણાવ્યું હતું કે બીજા રોકડા રૂ. ૫૦૧ તથા તે દીવસે જે રોકડ લગભગ રૂપયા એક હજારની ભેટ સોગાદ મળી હતી તે અને નોકરો વગેરેનાં રહેવાનાં મકાનો બાંધવાનો ખર્ચ રૂ. ૭૦૦ જે અનજીમનના ફંડમાંથી કરવામાં આવયો હતો, એ બધું અનજીમનને આપી દેવાની એવો શેઠોની ખાહેશ છે. એ પછી અનજીમન તરફનું માનપત્ર રૂપાના કાસકેટમાં મેલી શેઠો ખીલીમોરીયાભાઈએ એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું. તેમજ એઓ સાહેબને અનજીમન તરફથી શાલો આઢાડવામાં આવી હતી. વળી એક ખીજું માનપત્ર તથા કાસકેટ દોસ્ત આશનાઓ તથા વખાણુનારાઓએ શેઠો ખીલીમોરીયા ભાઈએ એનાયત કરી એઓને શાલો આઢાડી હતી. એ ઉપરાંત બીજા કેટલાક સાહેબોએ પોતા તરફથી જીદી જીદી શાલો એઓ શેઠોને આઢાડી હતી. સેવટે શેઠો ખીલીમોરીયાભાઈએ પોતાને આપવામાં આવેલા માન માટે હાજર રહેલાઓનો ઉપકાર માનયો હતો. એજ ઠેકાણે રાતે આખી અન

જીમનને ખાણું આપવામાં આવ્યું હતું. તે પછી ખાણેસકોપની ગમત તથા ગીતો વગેરે ની મળહ ચાખી હાજર રહેલાઓ મોડી રાતે વીખેરાઈ ગયા હતા. એ ધરમશાળા પાકી ખાંધણીની અને એમાં મુસાફરો માટે બે ચોરડા રાખેલા છે તથા વચમાં મોટો હોલ જમણવારમાં કામ લાગે તેવો છે. એ ઉપરાંત મુસાફરોની સગવડ માટે ઢોલયા, ખીછાનાં તથા રાંધવા સીંધવાનાં વાસણો વગેરેની સરવે ચીજોની સગવડ છે. એ પાછળ શેઠો ખીલીમોરી યા ભાઈઓને લગભગ રૂપયા પંદર હજારનો ખરચ થવા ગયો છે. તેમજ એનું નીભાવ ફંડખી રૂપયા દશ હજાર સુધીનું થવા ગયું છે.

મજગામ ખાતે બે જીની દરેહમેહર છતાં એક નવી જરથોસ્તી અનજીમનની દરેહમેહરનું મકાન બંધાઈ તઈયાર થવાથી તેમાં આતશ આદરાનને તખતનશીન કરવાની ક્રીયા રોજ ૯ મો માહ ૫ માને દીને ખાનુઓ અને ગ્રહસ્થોના એક મેળાવડા સનમુખ કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં જશનની ક્રીયા દસ્તુરજ કેખશરૂ જમાસ્પજી જમાસ્પઆશાના તથા એ દરેહમેહરના પંથકી મોખેદ ખેજનજી કાવસજી મીનોચેહર હોમજીનાની દેખરેખ હેઠળ કરવામાં આવી હતી. એ પછી એ દરેહમેહરના ત્રસ્ટીઓની અરજથી મોખેદ પીરો જજી એદલજી દાદાયાનજીએ અનજીમન પત્ર વાંચ્યું તેમાં જણાવ્યું હતું કે આ દરેહમેહરનું નવું મકાન તઈયાર થવાથી એમાં દીનયાઈના કાયદા મુજબ આતશ આદરાનને તખતનશીન કરી સરવેના વપરાસ માટે ખુલ્લું મેલવામાં આવ્યું છે. એ દરેહમેહરની અંદર મુખ્ય કરીને મીનોચેહરહોમજી સાથના મોખેદો ક્રીયાકામો કરશે તથા આતશ આદરાનને ખોય દશે તેમજ સરવે જરથોસ્તીઓને બંદગી કરવા અને પોતાના મોખેદો પાસ ક્રીયાકામો કરાવવા દેવામાં આવશે. મજગામના શેહેનશાહી જરથોસ્તીઓને લગતાં ક્રીયાકામો ખીજી દરેહમેહરમાં થતાં હતાં પણ વસ્તી વધવાથી અડચણ પડવાને લીધે એક દરેહમેહર ખાંધવાનો વીયાર કરવા સારૂ રોજ ૨૫ મો, માહ ૫ મો, ૧૨૭૫ ને દીને મજગામવાસી જરથોસ્તીઓએ એક સભા ખોલાવી તેમાં ત્રસ્ટીઓ નેમી પોતપોતામાં એક ફંડ ઉભું કરી એમાં ખીજી જરથોસ્તીઓ પાસે નાણાં ભરાવવામાં આવ્યાં હતાં. એ દરેહમેહરનું નવું મકાન ખાંધવાના ફંડમાં સુમારે રૂ. ૧૨૦૦૦ અને એના જથ્થકના નીભાવ ફંડમાં લગભગ રૂ. ૧૧૦૦૦ ભરાયા છે. આ દરેહમેહરના પંથકી તરીકે મોખેદ ખેજનજી કાવસજી મીનોચેહરહોમજીનાને નેમવામાં આવ્યા છે. એને લગતું ત્રસ્ટડીડનું કામ શેઠ ખરશેદજી ધનજીભાઈ શરાફ સોલીસીટરને સોંપવામાં આવેલું છે અને હવે પછી નાણાં ભરનારાઓની સભા ખોલાવી તેમાં જથ્થકના ત્રસ્ટીઓની નેમણુક તથા હમેશનો વહીવટ વગેરેની ગોઠવણનું પાકું ખત કરવામાં આવશે. આ મકાન ખાંધવાના કામમાં મદદ કરવા માટે શેઠ મનચેરશાહ પાલનજી કંત્રાકટર એલ. સી. ધ. નો તેમજ આ કામમાં મદદ કરવા માટે મરહુમ મોખેદ કાવસજી નવરોજજી મીનોચેહરહોમજીના કુટુંબીઓનો અને ખીજી ગ્રહસ્થોનો ઉપકાર માનવામાં આવે છે. સેવટે મોખેદ ખેજનજીને સર જમશેદજી જીજીભાઈએ શાલ ઓઢાડયા ખાદ ચાશની કરી સરવે વીખેરાઈ ગયા હતા.

પંચમહાલ જીલામાં આવેલા હાલેલ તાલુકાના રૂસતમપુરા ગામના માલેક ખાં સાં અમનજી અરદેશર દલાલે પોતાના રૂસતમપુરા ગામમાં પોતાના મરહુમ માતાજી ખાઈ ગુલ ખાઈના પુનઅરથે એક મોટું સ્કુલનું મકાન બંધાવી તે મકાનને તેજ જીલાના રેવાકાંઠાના પોલીટીકલ એજન્ટ મીં ખાઉનનું નામ આપી ધી ખાઉન વરનેકયુલર સ્કુલ રાખવામાં આવ્યું છે. એ મકાન ખુલ્લું મેલવાની ક્રીયા રોજ ૧૯ મો માહ ૫ માને દીને મીસીસ ખાઉને એક મેળાવડા સનમુખ કીધી હતી, એ વખતે અમલદારો ઉપરાંત ગામના ઘણા ભોડો હાજર થયા હતા. શરૂઆતમાં સ્કુલ માસ્તરે વીદ્યારથીઓ પાસે ગીતો ગવાડ્યાં હતાં તથા ડાકટર પ્રભાશંકરે ખાં સાં દલાલ પોતાના ગામમાં પોતાને ખરચે ધરમાદા દવા ખાનું કાઢી, આ સ્કુલ બંધાવી તથા તેવાંજ ખીજીં પરોપકારનાં કામો કરી પોતાનાં નાનાં સરખાં ગામડાંની પ્રજાને એક શેહેરી પ્રજાને મળતા લાભો આપવાની જે માયાભરી કાળજી ખતાવે છે તે ખાખદ વખાણુ કીધાં હતાં. ખાદ વીદ્યારથીઓને ધનામો આપી પાનસોપારી લઈ સભા વીસરજન થઈ હતી.

મદરાસના જાણીતા રહીશ શેઠ ફીરોઝ મનચેરજી કલખવાળાએ પોતાના મરહુમ પીતાજી શેઠ મનચેરજી તથા માતાજી બાઈ કોલીબાઈના પુન માટે દેવલાલીના ડાક્ટર બહાદુરજી સેનીટરીયમમાં એક બ્લોક રૂ. ૬૫૦૦ ને ખરચે બંધાવી આપ્યો છે. તે ખુલ્લો મેલવાની કીયા રોજ ૨૯ મે, માહા ૫ માને દીને યાને શેઠ પીરોજશાહના ખેટાની વરસીને દીવસે કરી જાહેર વપરાસ સારું ખોદલો મુકવામાં આવ્યો હતો.

વહી શેઠ ફીરોઝે પોતાના મરહુમ ખેટા શેઠ જલ જવાણ રોજ ૨૯ મે માહા ૫ મે ૧૨૭૫ ને દીને મદરાસ ખાતે હક થયા હતા તેવણની યાદ ગારીમાં પારસી કોમના વપરાસ માટે ઉતાકામનડ ખાતે બંધાવી આપેલા જલ ફીરોઝ હોલ ખુલ્લો મેલવાની કીયા રોજ ૧ લે માહા ૬૬ને દીને એક મેળાવડા સનમુખ કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં જશનની કીયા કરવા પછી ત્યાંની અનજીમના અકાબ ૨ શેઠ નશરવાનજી ફરામજી કયાનીએ શેઠ કલખવાળાએ કરેલો સખાવત માટે ઉપકાર માનતાં જણાવયું કે નીલગીરીમાં વસ્તી વધતી જવાથી પારસી કોમને એ હોલ ધણેજ ઉપયોગી થઈ પડશે તેમજ એવણે આજે જે ધરમનું કામ કીધું છે તેવાજ કામે કરી આપણુ દાદાર અહુરમજદને અને મરનારોના રૂહને પુશનુદ કરી શકીએ છીએ. એ પછી શેઠ કલખવાળા ઉપર મદરાસ ખાતે મોકલાવવા એક શીયાલ એવણના પંથકી અરવદ ડાશાભાઈ પાવરીને સોંપવામાં આવી હતી. હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેંટ લઈ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. શેઠ કલખવાળાએ લગભગ રૂ. ૬૦૦૦ ખરચીને એ હોલ બંધાવી આપ્યો છે તેમજ એમાં કેટલુંક ફરનીયર, અશો જરથોસ્તની અને મરહુમ શેઠ જલની સખીઓખી મુકવા ભેટ આપી છે. એવોજ હોલ મદરાસ ખાતેથી શેઠ કલખવાળા પોતાના મરહુમ ખેટાની યાદમાં બંધાવી આપનાર છે તેથી મરહુમની વરસીને દીને મદરાસ ખાતે તે હોલને પાયો નાંખવાની કીયા જશન કરીને કરવામાં આવી હતી. એ ઉપરાંત શેઠ કલખવાળાએ મદરાસમાં એક અગીયારી સ્થાપવા માટે પોતાનો મોટો બંગલો આપવા જણાવ્યો હતો.

મરહુમ શેઠ અરદેશર હોરમારજી વાડીયાનાં સખાવત ખાતાંના ત્રસ્ટીઓ તરફથી નાના પાયા ઉપર આંખનું દવાખાનું અને આંખની હોસ્પિટલ પારસીઓ માટે રોજ ૨૪ મે માહા ૬૬ને દીને ધોલીતળાવ આગળ અંજીમનનાં આતશખેહરામની જોડે ખોલવામાં આવ્યાં હતાં. તેના તખીબ તરીકે વેલાયતની આંખની મુર ફીલડ આસ્પીટલ અને રોયલ વેસ્ટ મીનીસ્ટર આપથાલમીક આસ્પીટલમાં આંખના દરદોનો ખાસ અભીયાસ કરી આવેલા ડાક્ટર ખરશેદજી નશરવાનજી કરંજીઆ નેમાયા છે, જેઓએ યુરોપની એફ. આર. સી. એસ. અને એમ. આર. સી. એસ. ની સનદ મેળવી છે યાને તેઓએ આંખના દરદોની સારવારની ચઢતી પરીક્ષા પસાર કીધી છે. આસ્પીટલમાં ખાહેરના દરદીઓની સારવાર કરીને તેમને દવાઈ આપવામાં આવે છે અને બહુ જરૂરી વહાડકાપ માટેના દરદીઓને આસ્પીટલમાં રાખીને તેમની સારવાર કરવામાં આવે છે. આસ્પીટલમાં ખીજ મજલાપર ત્રણ ખી છાંણા રાખવામાં આવ્યાં છે, પણ જરૂર જણાતાં તેમાં વધારો કરવામાં આવે છે પેહેલે મજલે ડીસપેનસરી રાખેલી છે. ડાક્ટર કરંજીઆ વીલાયતમાં ઓફિસોલમોલોજી યાને આંખનાં દરદોની વીદ્યાના પાંચ વરસ અભ્યાસ કરી આવ્યા છે, અને આટલી મુદતનો આવો અભ્યાસ કરનારા પેહેલાજ પારસી સરજન જણાય છે. વીલાયતની મોટી ખે આસ્પીટલોમાં એમણે ધણાક જાણીતા સરજનોના કલીનીકલ એસીસ્ટન્ટ દાખલ કામ કરેલું છે; તથા રોયલ વીક્ટોરીયા આસ્પીટલ અને સાઉથમટનની આંખની આસ્પીટલમાં એઓ કામચલાઉ (આંખના) સરજન નેમાયા હતા. ૧૮૯૭ માં ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજમાંથી સ્કોલરશીપો સાથે પસાર થઈ, વીલાયત જઈને ૧૯૦૩ માં વધુ ડીગ્રીઓ લીધી, તે બાદ જુદી જુદી આંખની આસ્પીટલોમાં મદદનીશ તથા કામચલાઉ સરજન તરીકે કામ કર્યું હતું અને સેવટે “ઓનરસ” સાથે એફ. આર. ડી. એસ. ની ડીગ્રી મેળવી હતી. ઉપલા ખાતાનાં રીપોર્ટ પરથી માલમ પડે છે કે ગયા મારચ મહીનાથી તે ઓગસ્ટ સુધી ૬ મહીનામાં ૧૮૧૮ મરદો તથા ૨૨૭૮ બધરાં છોકરાંઓ મલી કુલે ૪૦૯૬ જણાઓ એનો લાભ લઈ ગયા હતા. એ મુદત દરમીયાન ૧૪૩ આંખને લગતાં ઓપરેશનો ફટેહમંદીથી કરવામાં આવ્યા હતા જેમાંનાં ધણાખરા કેશો મોતીયા અને નજલાને લગતાં હતાં.

બાઈ દીનબાઈ પેસતનજી શાપુરજી ગઝદરનું અરધ ધરમનું યાને સસતે ભાવે દવા આપવાનું દવાખાનું એવોનાં નખીરા શેઠ શાપુરજી નવરોજી ગઝદરે રોજ ૫ મો માહા ૭ મો યાને તાં ૧૭ મી મારચ ૧૯૦૭ ને દીને એવોની ખુચી ખુરશેદની વરસગાંઠને દીવસે કોટ હોરનખી રોડપર ખુખાખાના આગલ ચાલુ કીધું હતું. દવાઈની કી બે તથા એક આ નાની રાખી છે, તેમાંથી જે ઉપજ થાય છે તે દવાખાનાના ચાલુ ખરચમાં લઈ બાકીની ઘટ શેઠ ગઝદર પોતાની ગીરોથી આપે છે. દરદીએને ઉતમ પ્રકારની સહલા મલે એવા વીચારથી એક બાહોશ ગ્રેજ્યુએટ ડા૦ નશરવાન કાવસજી અરજની બી. એ., એલ. એમ. એડ એસ. ને રોકવામાં આવ્યા છે. કોટ મધે ગરીબ પારસીઓની મોટી વસ્તી હોવાને લીધે ત્યાં એવાં એક દવાખાનાની ઘણી જરૂર જણાઈ હતી. ગરીબ પણ આખરૂદાર જરથોસ્તી આ એવા છે કે જેવો એકદમ કોઈની ધરમખાતાંને મુક્ત લાભ લેવાને અચકાય છે, તેવો થોડા મધ્યમ પદસા આપી એવાં ખાતાંને લાભ લેવા ખુશીથી જાય છે. આવાં દવાખા નાની કોટમાં જરૂર હતી તે એટલા ઉપરથી સાબેત થાય છે કે તાં ૧૭ મી મારચથી તે તાં ૧૭ મી આગસ્ટ ૧૯૦૭ સુધીનાં પાંચ મહીનામાં ૫૯૯૦ આસામીઓ લાભ લઈ ગયા છે. જે આંકડા જોતાં માલમ પડે છે કે શરૂઆતમાં જ મહીનાની સરાસરી રાસ ૧૨૦૦ ની આવી છે. બીજું એ કે પસાર થયલા ડાક્ટરોને ઘરે બોલાવાની કી આછામાં આછી રૂ. ૨ હોય છે જે આપવાને ગરીબ માણસોની બીલકુલ શક્તી હોતી નથી. તેવાએને આ રૂ. ૧ ની કી રાખ્યાથી ઘણી સવલતા મલી છે અને તેનો સારો લાભ લેવાય છે. બીજી કોમવાળાઓ ઘણા નજીવો લાભ લેય છે.

જરથોસ્તી કોમના લાભ સાચવનારી મંડળી હસ્તક ગરીબ જરથોસ્તીઓને સસ્તાં ભાડાંના મકાનો પુરાં પાડવા માટે સ્થાપવામાં આવેલી ઝોરાસ્ત્રીઅન બીલડીંગ સોસાયેટી તરફથી બાઈ ડોસીબાઈ કાવસજી જસાવાળાના ત્રસ્ટની તારદેવ આવેલી મોટા વીસ્તારની જગા ખરીદવામાં આવી છે. એ જગા ઉપર બે ચાલીઓનો પાયો નાખવાની ક્રીયા જમ શેદી નવરોજે યાને રોજ ૯ મો માહા ૭ માને દીને સર જમશેદજી જીજીભાઈએ એક મેળાવડા સનમુખ કરી હતી. શરૂઆતમાં શેઠ જેહાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલે જણાવ્યું કે ઝોરાસ્ત્રીઅન બીલડીંગ સોસાયટીના બે લાખ રૂપયાના શેરો ભરાયા ઉપરાંત મરહુમ શેઠ હોરમસજી શાપુરજી ચોથીઆના એકઝીક્યુટરો તરફથી રૂપયા વીસ હજાર અને શેઠ ફરામજી પાંડે તરફથી રૂપયા સાત હજાર તથા બીજા પરચુટણ મળી લગભગ રૂપયા ત્રીસ હજાર બ અશોશ તરીકે મળ્યા હતા. તેમજ બાઈ ડોસીબાઈ કાવસજી જસાવાળાને જમીનના બધા રૂપયા પગાર કરવાની સોસાયેટી પાસે સગવડ નહી હોવાથી એવોએ બાકીના રૂપયા સાડા આપણને સગવડ કરી આપી છે. એ પછી પાયો નાખવાની ક્રીયા સર જમશેદજીએ પોતાને હાથે કીધી હતી તેમાં મરહુમ શેઠ ચોથીઆનાં તેમજ પાંડેનાં કુટુંબનાં બાનુઓએ પણ મદદ કીધી હતી. આ બે ક્રીયાકામ ખલાસ થવા બાદ શેઠ સોરાબજી એદલજી વારડને સર જમશેદજીએ લીધેલી તસ્દી માટે તેમજ સેક્રેટરીઓ ડા૦ જેહાંગીર ખરશેદજી દાજી ને ડા૦ દીનશાહ બમનજી માસ્તરની અયાગ મેહેનત માટે કેટલુંક વીવેચન કરવા પછી સર જમશેદજીએ જણાવ્યું કે આજે જે શુભ કામ આપણે આરભ્યું છે તેનાં મીઠાં ફળો પારસી કોમ ભવીશ્યમાં આખશે. જે શેઠાએ નાદર રકમો ભેટ આપી છે તેઓનો ઉપકાર માન્યે છીએ અને એ મુજબ બીજા સખી શેઠાબી મદદ કરશે જેથી આ કામ જલદીથી પાર પડશે. આ બે ચાલીમાં ૨૦ કુટુંબ રહી શકશે અને દરેક કુટુંબને બે ચોરડા ઉપરાંત એક રાંધણી મળશે.

નવસારીના મોખેદોને નાહાન લેવાની જગા મરહુમ દેશાઈજી ખુરશેદજી ટેમુલજીએ ત્યાંની ખિરશેદ વાડીમાં વરસો થયાં અલાયદી કાઢી આપી હતી અને એ જગાને ઝાડી-કાં ટાના વાડથી ઘેરી લેવામાં આવી હતી. પણ એ વાડ ભાગી જવાથી અને લોકોએ ત્યાં ગલીચી કરવાને સખબે તેનો કબજો કરી લેવા વડા દસતુરજી ફરામજી કેકોબાદજીનાં કહેવાથી મરહુમ દેશાઈજીના નખીરા શેઠ મેરવાનજી આદરજી દેશાઈએ રૂપયા ૨૦૦ ને ખરચે એ જગાની આજુબાજુ તારની વાડ ભરી દરવાજો મુકાવી આપ્યો છે. એ તઈયાર થવાથી શેઠ મેરવાનજીના બાવાની દશમી બાજ રોજ ૫ મો માહા ૯ માને દીને હોવાથી એ દીને કમખાઈ ડમાં જશનની ક્રીયા કરી તે ખુલ્લાં મેલવામાં આવ્યાં હતાં.

મધરાસના બાણીતા રહીશ શેઠ કીરોઝ મંચેરજી કલખવાળાએ પોતાના બેહે સ્તનશીન બેટા શેઠ જાલના પુન માટે દમણથી ૪ માઈલ દુર આવેલાં વાંકડ ગામમાં ઢેડ કોમ માટે એક કુવો દમણવાલા શેઠ અરદેશર સોરાખજી પોસ્ટ વાળાના કહેવાથી બંધાવી આપ્યો હતો. એ કુવો શેઠ પોસ્ટવાળાની દેખરેખ હેઠળ તઈયાર થવાથી તે ખુલ્લો મુકવાની કીયા રોજ ૨૯ મો માહા ૯ માને દીને એરવદ હોરમસજી જમશેદજી ઉનવાળાની આગેવાની હેઠળ એક મેળાવડા સનમુખ કરવામાં આવી હતી. એ દીને શેઠ કલખવાળા તરફથી ઢેડ લોકોને ભોજન તેમજ કપડાં વહેંચવા માં આવયાં હતાં. એ કુવો બંધાવી આપવા માટે દમણના કામચલાઉ ગવર્નર કેપ્ટન ફેરદે મીનજે ઠરાવ બહાર પાડી શેઠ કલખવાળાની સ્તુતી કીધી હતી. [એને લગતી વધુ વીગત આ કેલેન્ડરમાં આગળ છપાયેલી દમણની વીગતમાં જોવામાં આવશે.]

અંદેરી મધે મરઝખાનાબાદમાં શેઠ કીરોઝશાહ અરદેશર ભીખાજી પટેલની દરેહમેહે રનો પાયો નાંખવાની કીયા રોજ ૧૧ મો માહા ૧૦ માને દીને એક મેળાવડા સનમુખ શેઠ શાપુરજી બેરામજી કાતરકે કરી હતી. તે વેળાએ તેઓએ જણાવયું કે અંદેરી મધે એક દરેહમેહેર બાંધવાનો વીયાર આજ લાંબો વખત થયાં ચરવાયા કરતો હતો તે આજે પાર પડ્યો છે. શેઠ અરદેશર ભીખાજી પટેલે પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ કીરોઝને નામની દરેહમેહેર બાંધવા માટે ૩૨૫૦૦૦ ની રકમ આપી છે અને શેઠ હોરમસજી દોરાખજી ગઝ દરે મરઝખાનાબાદ મધે પોતાની જગાનો ૫૦૦૦ વાર ટુકડો એ કામ માટે બક્ષેશ આપવા ઉપરાંત એક કુવો બંધાવી આપવા કહયું છે. એ મકાન ઉપર દેખરેખ રાખવાને શેઠ હોરમસજી કાવશજી પસ્તાકયા આરકીટેક્ટે કબુલ કીધું છે. સેવટે શેઠ અરદેશર પટેલનો ઉપકાર માનવા પછી હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેંટ લઈ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. એ દરેહમેહેર બાંધવા માટે કુલે ૩ ૩૪૫૦૪ ભરાયા હતા, તેમાં શેઠ અરદેશર ભીખાજી પટેલે પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ કીરોઝશાહની નઈઅતે અગયારીનું મકાન તથા અગયારીનું મકાન બાંધવા માટે આગળની એક જમીનનો કટકો ખરીદ કરવા માટે ૩ ૧૫૦૦૦, અને શેઠ અરદેશરે એના નીભાવ ફંડ માટે બીજા વધુ ૩ ૧૦૦૦૦, શેઠ હોરમસજી દોરાખજી ગઝદરે પોતાના પીતાજી મરહુમ શેઠ દોરાખજીની નઈઅતે ૩ ૫૦૦૧, શેઠ ખરસેદજી ભીખાજી પટેલ ૩ ૨૦૦૧, ખાનખહાદુર મનચેરજી કાવસજી મરઝખાન, સીં આઈં ૬૦ ૩ ૧૦૦૧, શેઠ શાપુરજી બેહેરામજી કાતરકે પોતાનાં ધણીઆણી મરહુમ બાઈ જરબાઈના પુન માટે ૩ ૫૦૧, શેઠ ફકીરજી દીનશાહ ૩ ૫૦૦, શેઠ શાપુરજી ટેમુલજી પટેલે પોતાના બપાઈ બાઈ બાઈઆઈનાં પુન માટે ૩ ૩૦૦ તથા શેઠ દાદાભાઈ ટેમુલજી પટેલે પોતાનાં મરહુમ બાવા શેઠ ટેમુલજીનાં પુન માટે ૩ ૨૦૦ મળી ૩ ૫૦૦૦ એ ઉપરાંત બાઈ ગુલ બાઈ મનચેરજી કાવસજી મરઝખાને દરેહમેહેરમાં મુકવા માટે એક અફરગાનીયું તથા તેની શરવે સામગ્રી પોતાને ખરચે આપવાને કબુલયું છે.

નવસારીની વડી જીની દરેહમેહેર માટે ગોંડળવાળા શેઠ કાવશજી એરચજી દેશાઈએ લગભગ ૩૫યા સાત હજારને ખરચે નવું બંધાવી આપેલું મકાન તથા તેની અંદર પરથે લો આતશ દાદગાહનો કેબલો ખુલ્લો મેલવાની કીયા એક મોટા મેલાવડા સનમુખ રોજ ૧૭ મો માહા ૧૨ માને દીને કરવામાં આવી હતી. એ મકાન ખુલ્લું મુકવા પેહલા ત્રણ દીવસ સુધી તેના દસ હીંદોળા ઇજશને વંદીદાદની કીયાઓ કરી ઇજવામાં આવયા હતા. એ મકાન ખુલ્લું મુકતાં શરૂઆતમાં જશનની કીયા કરવા બાદ વડા દસ્તુરજી ફરામજીએ અનજીમન તરફતું માનપત્ર વાંચી શેઠ દેશાઈને એનાયત કરી અનજીમન તરફથી એક શીયા લ આઠાડી હતી. એ માનપત્રમાં જણાવવામાં આવયું હતું કે આપણી ભગરસાય અનજીમનની આ વડી દરેમેહેર જે યઝદેજરદી ૫૫૧ નાં સાલમાં અત્રે જરથોસ્તીઓએ આ વયા પછી પરડી હતી, અને તયાર બાદ મરહુમ બાઈ સાહેબ માહલણબાઈ બેહેદીન બેહેરામજીએ પોતાલું એક ઘર આપી તેમાં વધારો કર્યો હતો, પણ વસ્તીના વધવા સાથે તે બંને મકાન નાનાં પડવાથી, પાછળથી સંવત ૧૮૫૧ માં મરહુમ તમારા વડીલ દેશાઈજી સાહેબ મીનોચેહેરજી પુરશેદજીએ તેમાં મોટો વધારો કીધો હતો, અને તે જીનાં મકાનોની સાથે પોતાના ખરચથી નવું મકાન ઉભું કર્યું હતું. તે મકાનો આજે નખલી હાલતમાં

આવવાથી તમે સાહેબે ફરીથી આ સુંદર મકાન બંધાવી આપયાં છે. વળી તમારાં ધણી આણી બધાં મોટીબાઈએ એ દરેમેહેરમાં દાદગાહ જથુક રોશન રાખી તેના ઉપર પાંચે ગહેમાં નીચાએક કરાવવાને ખાતર રૂ. ૪૦૦૦ ની રકમ આપી આ દરેમેહેરના મહત્વમાં જે વધારો કીધો છે, તેથી અમોને ખેલુદ ખુશી ઉપજી છે. એ પછી ખીજી શાલ દસ્તુર ફરામજી એ પોતાના બપાવા મરહુમ વડા દસ્તુરજી રૂસતમજી નસરવાનજી તે શેઠ કાવસજી દેશાઈના મમાવાના ઘર તરફથી શેઠ કાવસજીને આઢાડી હતી. તેમજ ખીલીમોરાવાલા દસ્તુર સોરાખજી કોલાબાઈએ પોતા તરફથી તથા વડા દેશાઈ પેસતનજીબાઈએ પણ આખાં દેશાઈ કુટુંબ તરફથી દેશાઈ કાવસજીને શયાલ આઢાડી હતી. દેશાઈ કાવસજીએ આતશખેહેરામવાળાં મકાનમાં પોતાની સખી મુકાવવા અંજુમને વડા દસ્તુરજી ફરામજી મારફતે ખતાવેલી ખાહેશ કબુલ રાખી હતી. એ પછી દેશાઈ કાવસજીએ પોતાને આપવામાં આવેલા માન માટે સરવેનો ઉપકાર માની એવણે એક શાલ તથા રૂપયાનું પડીકું વડા દસ્તુરજી કેકોબાદ દારાખજીને આપવા દસ્તુર ફરામજીને સોંપયું હતું. હાજર રહેલાઓમાં શેઠ કાવસજી તરફથી રૂપાનાણું વેહેંચવામાં આવયા બાદ મીજલસ ખરખાસત થઈ હતી. એ દરેહમેહેરમાં વાપરવા માટે કલકતાવાળા એરવદ સો. મા. દસ્તુર મેહેરજીરાણાએ આફરીનગાન તેમજ ખીજી કીયાને ખરના રૂપાં તેમજ જરમન સીલવરના વાસણો તથા બાઈ હીરાબાઈ રૂસતમજી શરાફે ભણવાનાં કેટલાંક દફતરો તેમજ એ દરેહેમેરના મુકતાદ, બાજ વીગેરેનાં ફંડમાં બાઈ હીરાબાઈ ખરજેરજી વાજા ગાંધીએ રૂ. ૨૫૦ ભેટ આપયાં હતાં. વળી એ દીને ત્યાંની પારસી શાળાઓ બંધ રાખવામાં આવી હતી.

સુધારો—યજ્ઞદેવરદી સને ૧૨૭૬ ના કલેનડરમાં ધરમના મકાનમાં નવસારીના મેહતા કલખ માટે જગા વેચાતી વખતે તેપર નવું મકાન શેઠ મેરવાનજી નાનાબાઈ મેહતાએ બંધાવી આપ્યું છે એમ છપાયું છે તેને ખદલે શેઠ મેરવાનજીએ નવું મકાન રૂ. ૩૦૦૦ ને ખરચે બંધાવી આપેલું છે જ્યારે એ મકાનની જગા તો કલખના ફંડમાંથી ખરીદવામાં આવેલી છે એમ વાંચયું.

ખેતાખો.

નામદાર શેહેનશાહ એડવરડની ૬૬ મી સાલગ્રેહ જે તા. ૨૮ મી જુનને દીને પાળવામાં આવી હતી, તેની ખુશાલીમાં નામદાર સરકાર તરફથી આપવામાં આવેલા ખેતાખોમાં શેઠ રૂસતમજી જાંગીરજી વઝીલ (અમદાવાદવાલા) ને ખાન બહાદુરનો અને મુંબઈની રોયલ ઇનડીયન મરીન ગાદીના વડા કનસ્રકટરનાં ખાતાંની યારડના ફોરમેન શેઠ બમનજી સોરાખજી વાહાડયાને ખાન સાહેબનો ખેતાખ બક્ષવામાં આવ્યો હતો.

ઓધા-નેમાણુક-વગેરે.

ખા. બા. માણેકજી ખરશેદજી નરીમાનને મેહસુલી અને નાણાં ખાતાંના સરકારના અંડરસેક્રેટરી નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ રૂસતમ બમનશાહ વઝીલને મુંબઈ સરકારના મેહસુલી અને નાણાં ખાતાંના મદદનીશ સેક્રેટરી નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ રૂસતમજી દોરાખજી દીનશાહને એડન ખાતાના કામચલાઉ પોરટુગીઝ કાનસલ નેમવામાં આવયા હતા.

ઇરાનના શાહ સોદાગર અરખાખ જમસીદને ઇરાનની પારલામેન્ટના સભાસદ ચુંટી કાઢવામાં આવયા હતા.

નવાખ ખરજેરજી બહાદુરને અઉરંગાબાદ જીલાના અને નવાખ ફરામરોઝજી બહાદુરને મેડાક જીલાના સુબેદાર નામદાર નીજામ સરકારે નેમયા હતા.

સર જહાંગીર કાવસજી જહાંગીરને પ્રીનસ ઓફ વેલસ મયુઝીયમ ઓફ પેસ્ટરન ઈડીયાની કમીટીના મેમ્બર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ રૂસ્તમજી મેરવાનજી પટેલ ત્રીબયુનજી ઓફ અપીલ કોર્ટના પ્રમુખ નેમાયા હતા.

શેઠ પી. આર. કાપડયા લેંડ રેકોર્ડસના ડીરેક્ટરના અંગત મદદનીશ નેમાયા હતા.

શેઠ નવરોજી જાંગીરજી ગામડયાને અતરેની મયુનીસીપાલ કોર્પોરેશન તરફથી સીટી ઇમપ્રૂવમેન્ટ ટ્રસ્ટના મેમબર ચુંટી કાઢવામાં આવયા હતા.

શેઠ રૂસ્તમજી ફરદુનજી જમશેદજીને ખીરાના કમીશનર અને શેઠ ધનજીશાહ દીનશાહ મેહતાને અજમેરના એક્સા એસીસ્ટન્ટ કમીશનર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ ફરામરોજ ધનજીશાહ લાલકાકાને મુંબઈના કસ્ટમના ઓફ મદદનીશ કલેક્ટર, શેઠ રૂસ્તમજી પેસતનજી જાંગીરને શોલાપુર તથા ખીજપુર જીલ્લાઓના એક્સાઈઝ મદદનીશ કલેક્ટર, શેઠ જાંહંગીર ડોશાભાઈ ફરામજી કરાકાને સીટી ઇમપ્રૂવમેન્ટ ટ્રસ્ટના સંબંધમાં લેંડ એકવીઝીશન એક્ટની રૂએ જમીન હાથ કરવા માટે સ્પેસીયલ કલેક્ટર, શેઠ એ. કે. કામાને જવારના પોલીટીકલ એજન્ટ અને થાણાના કલેક્ટર અને શેઠ જમશેદજી બેજનજી વાઘજીને થાણા જીલ્લાના ડેપ્યુટી કલેક્ટર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ દીનશાહ ધનજીભાઈ દાવર ખેરીસ્ટર આ વરસમાં મુંબઈની હાઈ કોર્ટના પેહલ વહેલા પારસી જડજી તરીકે નેમવામાં આવયા છે. વલી એવણને મુંબઈની પારસી મેટ્રીમોનીયલ કોર્ટના જડજી અને સરકારી લો સ્કુલના વીઝીટરોની ખોરડાના એક મેમબર પણ નેમવામાં આવયા છે.

સીવીલયન જડજી શેઠ મનચેરજી પેસતનજી ખરેગાટને મુંબઈની હાઈ કોર્ટના કામચલાઉ જડજી તરીકે નેમવામાં આવયા હતા.

મુંબઈની સ્મોલ કોઝ કોર્ટના કામચલાઉ ત્રીજા જડજી તરીકે શેઠ જીજીભાઈ એદલજી મોદીને અને કામચલાઉ પાંચમા જડજી તરીકે શેઠ સૌરાખજી ફરામજી ખીલીમોરીયાને નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ સૌરાખજી પદમજી પેસતનજીને અમદાવાદના કામચલાઉ સેશન જડજી, શેઠ પીંઠ કેરસાસપને મધરાસ ઇલાકાના કીશણ જીલ્લાના ડીસ્ટ્રીક્ટ જડજી અને શેઠ ખરબેરજી જમશેદજી દલાલને અલાહાબાદના ડીસ્ટ્રીક્ટ અને સેશન જડજી નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ રતનજી મંચેરજી જલગામવાલાને પુણાના સંખોરડીનેટ જડજી, શેઠ કાવશાહ ખરશેદજી સુનાવાલાને માળવાના સંખોરડીનેટ જડજી, શેઠ ખેરામજી નવરોજી સંજાણાને આલપાડના સંખોરડીનેટ જડજી અને ખલસારના જોડયા સંખોરડીનેટ જડજી, શેઠ જાંગીર એદલજી મોદીને સુરતના સંખોરડીનેટ જડજી નેમવામાં આવયા હતા.

ખાં સાં રતનજી ડોશાભાઈને પાટણ મહાલના નયાયાધીશ અને ખાં સાં નાનાભાઈ પેસતનજી મેહતાને કઠોર મહાલના નયાયાધીશ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ આર. ડી. શેઠનાને હાઈ કોર્ટમાં ઓફીસીયલ એસાઈનીનો કામચલાઉ ઓધી, શેઠ સૌરાખજી એદલજી દાર્વાલાને એ કોર્ટના એક્ટીંગ ચીફ ત્રાનસલેટર, શેઠ હીરજી હોરમજી વહાડયાને એ કોર્ટની પ્રોથોનોટરીના ડેપ્યુટી રજીસ્ટ્રાર અને શેઠ ક્ષીરોજ ખેડરામજી મલખારીને એ કોર્ટની એપેલેટ સાઈડના ડેપ્યુટી રજીસ્ટ્રાર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ જમશેદજી પેસતનજી ડાક્ટરને મુંબઈની સ્મોલ કોઝ કોર્ટના ખીજા એસીસ્ટન્ટ રજીસ્ટ્રાર અને શેઠ દોરાખજી મનચેરજી દાર્વાલાને એજ કોર્ટના પાંચમાં જજના જુડીશીયલ ક્લારક નેમવામાં આવયા હતા.

ઉમરાતી ખીરામાં પ્રેક્ટીસ કરતા વકીલો શેઠો ખીરોજશા એદલજી સંજના તથા જમશેદજી કાંગાને મધ્ય પ્રાંત અને ખીરાના જુડીશીયલ કમીશનરની કોર્ટના એડવોકેટ બનાવવામાં આવયા હતા.

શેઠ જાંગીર કુંવરજી સખાવાલા સુરતની ડીસ્ટ્રીક્ટ જડજી કોર્ટના નાજર અને શેઠ દારાશાહ દીનશાહ ગાંધી ત્યાંની દીવાની કોર્ટના નાજર નેમાયા હતા.

શેઠો ખેરામજી નવરોજી ગામડયા, હોરમજી મનચેરજી કામા, કેખશરૂ માણેજી ખરબેરજી મીનોચેરહોમજી અને રૂસ્તમ ડી. એન. વાડયાને આ વરસમાં નવા સુલેહના અમલદારો નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ જમશેદજી મેરવાનજી મોરીનસને વડોદરા દરબારના પહેલા પારસી માનકરીની પદવી મળી હતી.

ખા. સા. કાવસજી ખરશેદજી થાણેવાલાને નવસારીના વહીવટદાર નેમવામાં આવયા હતા.

પબ્લીક વરક્સ એકાઉન્ટન્ટસના એકઝામીનરની હાશીસના એકાઉન્ટન્ટ શેઠ દીનશાહ માણેજી સુતરીયાને મદદનીશ એકઝામીનરનો ઓનરરી ઓધો આપવામાં આવયો હતો.

મદદનીશ સરખ્યન કે. પી. મુલ્લાને મુંબઈ ઇલાકાના મરકી ખાતાના સુપ્રીનટેનડન્ટના હાથ હેઠળ મરકીને લગતાં કામ ઉપર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ શ્રીરોઝશાહ રતનજી કાપડયાને જમીનની નોંધણીના ડીરેક્ટરના અંગત મદદનીશ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ સોરાખજી ખરશેદજી ગાંધી એલ. એમ. ઇ., એમ. આઈ. એમ. ઇ. ને મુંબઈ ની વીક્ટોરીયા જીબીલી ટેકનીકલ ઇનસ્ટીટ્યુટના મીકેનીકલ એનજીનીયરીંગની વીદ્યાના માસ્તરના વડા મદદનીશ તરીકે નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ પેસતનજી ખરજેરજી ખેહરામજી બી. એ., બી. એસ. સી., એલ. સી. ઇ. ને ભાવનગર સ્ટેટના એનજીનીયર નેમવામાં આવયા હતા.

જાણીતા ક્રીકેટર શેઠ ધનજીભાઈ એફ. દુબાશને જંગખારની સરકારના વેટરીનરી આફીસર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ કેખશરૂ હોરમજી વાહાડયા જુનાગઢ સ્ટેટના દીવાનના સેક્રેટરી નેમાયા હતા.

શેઠ ખરશેદજી ડોશાભાઈને જામનગરમાં બીલડીંગ સુપ્રીનટેનડન્ટ નેમવામાં આવયા હતા.

જાણીતા ક્રીકેટર શેઠ અરદેશર હોરમજી મેહતા કાશમીરના પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર નેમાયા હતા.

વડોદરાની ઇલેક્ટ્રીક લાઈટ વરક્સના ફોરમેન શેઠ ખેહરામજી એદલજીની મીકેનીકલ એનજીનીયર તરીકે નેમણુક કરવામાં આવી હતી.

શેઠ ડોશાભાઈ માણેજી કોઠાવાલાને ભરૂચના કલેક્ટરના ચીટનીસ નેમવામાં આવયા હતા.

એકઝીક્યુટીવ એનજીનીયર શેઠ કે. એસ. ફરામજી બી. એ., એલ. સી. ઇ. ને પુના ન સુપ્રીનટેનડન્ટ એનજીનીયરના પર્સનલ આસીસ્ટન્ટ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી મુનશીને વરાછાના પાણીના બાંધકામ ખાતાના એનજીનીયર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ દાદાભાઈ અરદેશર પારખને સુરત વીભાગના પોસ્ટલ સુપ્રીનટેનડન્ટ અને શેઠ રતન શાહ દાદાભાઈ કાલાપેસીને કાઠીયાવાડ વીભાગના પોસ્ટલ સુપ્રીનટેનડન્ટ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ એરચશાહ જાંગીરશાહ અરદેશર તાલ્યારખાન બી. એ. ને સચીન સ્ટેટના દીવાન અને શેઠ હોરમજી જમશેદજી આંઠીઆને રાજકોટ સ્ટેટના દીવાન નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠો ખુશરોભાઈ નશરવાનજી ખાનસાહેબ, ખમનજી એદલજી મોદી અને જાંગીર અરદેશર તાલીયારખાનને સુરતની પારસી મેટ્રીમોનીયલ કોરટના ડેલીગેટો અને લેફ્ટનન્ટ કરનલ ખરશેદજી અરદેશર દલાલને ભરૂચના ડેલીગેટ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ ફરદુનજી ખરજેરજીને સુરત અને ભરૂચ જીલાના ઓવરસીયર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ રતનશાહ સી. ચોધરીને રાજકોટ શહેરના પોલીસ ફોજદાર અને ઇન્સ્પેક્ટર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ ફરામરોજ જમશેદજી કાંગાને થાણા જીલ્લાના ઓવરસીયર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ જાંગીર રૂશતમજી ખનાને નવસારીના પબ્લીક પ્રોસીક્યુટર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ ફરામરોજ રૂશતમજી ઉનવાળા થાણા જીલ્લાના મદદનીશ એનજીનીયર નેમયા હતા.

શેઠ કેખશરૂ મનચેરજી કલખવાલાને કરાંચીની તુરંગના સુપ્રીનટેનડન્ટ, શેઠ નશરવાનજી રૂશતમજી વાછાને અમદાવાદની સેન્ટરલ જેલના જેલર અને શેઠ ખેરામ ડી. જેલરને જાલનાના જેલર નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ જહાંગીર ખરશેદજી મીસ્ત્રીને આખા હિંદુસ્તાનની સ્કોટીશ ફ્રીમેશનરીના કામચલાઉ ગ્રાંડ સેક્રેટરી નેમવામાં આવયા હતા.

દસ્તુરજી ફરામજી કેકોપાદજીને નવસારીના વડા કામચલાઉ દસ્તુર અને ત્યાંની પારસી પંચાયતના પ્રમુખ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ દીનશાહ મનચેરજી પંથકીને જરથોસ્તી અંબુમનના આતશબેહેરામની કારોખાર મંડળીના નાયબ સરનશીન નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ સોરાખજી ખરશેદજી ખાન હાંગકાંગની જરથોસ્તી અનંબુમનના ત્રસ્ટી નેમાયા હતા.

શેઠ શાપુરજી ઉકરજી વકીલને હેદરાખાદની લોકલ ફંડના એકટીંગ ચેરમેન નેમવામાં આવયા હતા.

ડા० કેપથરૂ જીવણજી પેસ્તનજી મેહેરજીને નામદાર નીઝામ સરકારે હેદરાખાદના કોરોનર નેમયા હતા.

ડા० દારાશાહ પે० પારખની લાસુર પલેગ કેંપના સીનીયર મેડીકલ આફીસર તરીકે કામચલાઉ નેમણુક કરવામાં આવી હતી.

ડા० એદલજી રૂસ્તમજી દાદાયાનજી નવસારીની આસ્પીટલના વડાતબીબ નેમાયા હતા.

અમદાવાદ ખાતેની ધી બેહેરામજી જીજીભાઈ મેડીકલ સ્કુલની છેવટની પરીક્ષામાં પ સાર થયલા આસ્પીટલ એસીસ્ટન્ટ શેઠો બમનજી પી० દારૂવાળા અને ફરામરોઝ હોરમ સજી અંકલેસરીયાને અમદાવાદ ખાતેની સીવીલ આસ્પીટલમાં જનરલ ડ્યુટી ઉપર અને શેઠ હોરમસજી મા० લીંબુવાળાને મઉ કાંપમાં નેમવામાં આવયા હતા.

મીસ માણેકખાઈ નશરવાનજી બ્રીડજ ઇનસ્પેક્ટરને અમદાવાદની જ્યુબીલી ફીમેલ ડીસ્પેન્સરીના ડાક્ટર નેમવામાં આવયા હતા.

ડા० મીસ શીરીન હોરમજીશાહ કેમેસરીયટવાળાને એડન પાસેના પેરીમ ટાપુ ઉપર ના મદાર સરકાર તરફથી પલેગ ઇનસ્પેકશન અને લેડી ડાક્ટર તરીકે નેમવામાં આવયા હતાં.

ડા० રૂસ્તમજી બમનજી બીલીમોરીયા બી. એ. ને ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજમાં બેકટીરી ઓલોજીના વીષયમાં ટ્યુટર અને ડા० માણેકશાહ જમશેદજી મેહેરવાનજી આંટયા પી० એસ० સી० ને એજ કોલેજના કેમીસ્ટ્રીના શીક્ષક નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ ખરશેદજી નશરવાનજી કંત્રાકટર બી. એ. ને અમદાવાદ હાઈસ્કુલના હેડમાસ્ટર, શેઠ બી. બી. કોટવાળાને સુરતની સર જમશેદજી જીજીભાઈ હાઈસ્કુલના હેડમાસ્ટર, શેઠ દાદાભાઈ ડી. નારીયલવાળાને ઈંદોરની ડેલી કોલેજમાં ડરોઈંગ માસ્ટર, શેઠ જહાંગીર દુખાશને ઈંદોરની ડેલી કોલેજના વીદ્યારથીએને ક્રીકેટની તાલીમ આપનારા શીક્ષક અને શેઠ જહાંગીર જમશેદજી દુખાશને વડોદરાના પ્રીનસના ક્રીકેટ ટ્યુટર તરીકે નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ સોરાખજી હોરમસજી લાહેવાળાને થાણા ડીસ્ટ્રીક્ટના માહીમના રેંજ ફોરેસ્ટ આફીસર, શેઠ અરદેશર નશરવાનજી માસ્ટરને દક્ષીણ સરકલના સબ ડીવીઝનલ ફોરેસ્ટ આફીસર, શેઠ નોશીરવાન ગુસતાસ્પને નોરધર્ન સરકલમાં ડીવીઝનલ ફોરેસ્ટ આફીસર અને શેઠ પેસતનજી રૂસ્તમજી મેહેતાને ગુજરાતના એકટીંગ તાલુકદારી સેટલમેંટ આફીસર નેમવામાં આવયા હતા.

મુંબઈ માટે ચાલુ સાલના નીચલા ઓનરરી માણેકજી નેમાયા હતા:—સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટ, શેઠ ધનજીભાઈ બમનજી પીટીટ, શેઠ ફરદુનજી જમશેદજી પારખ, શેઠ ફરદુનજી મેહેરવાનજી ખનાજી, શેઠ ફરામજી દોરાખજી ફરામજી પાંડે, શેઠ ફરામરોઝ રૂસ્તમજી જોશી, ડા० હોરમસજી લીમજી ખાટલીવાળા, સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ, શેઠ જમશેદજી ખરશેદજી જમશેદજી, શેઠ જમશેદજી માણેકજી એફ. પટેલ, શેઠ જહાંગીર બમનજી પીટીટ, શેઠ જહાંગીર એદલજી દાવર, શેઠ કાવસજી દાદાભાઈ દુખાશ, શેઠ ખરશેદજી રૂસ્તમજી કામા, ડા० મેહેરજીભાઈ રૂસ્તમજી શેઠના, ડા० નાનાભાઈ નવરોજજી કાતરક, ખા० ખા० બમનજી બેહેરામજી પટેલ, ખા० ખા० દારાશાહ રતનજી ચીજગર, શેઠ નવરોજજી જહાંગીર ગામડયા, શેઠ નવરોજજી એ. વહાડયા, શેઠ નવરોજજી સોરાખજી બં ગાળી, શેઠ પીરોજશાહ બમનજી જીજીભાઈ, શેઠ પેસતનજી નશરવાનજી વહાડયા, શેઠ ફીરોઝ ખરશેદજી શેઠના, શેઠ રતનજી જમશેદજી તાતા, શેઠ રૂસ્તમજી સોરાખજી પાઉંવાળા, શેઠ રૂસ્તમજી બેહેરામજી જીજીભાઈ, શેઠ રૂસ્તમજી જમશેદજી જીજીભાઈ, શેઠ શાપુરજી ખરજોરજી ભરૂચા અને શેઠ શાવક રતનજી બહમનજી.

શેઠ રતનજી એદલજી કાંગાને ભરૂચ જીલ્લાના, શેઠ બમનજી અરદેશર દલાલને પંચ મહાલ જીલ્લાના, ખા० ખા० ડોશાભાઈ પેસતનજી, તથા શેઠ બમનજી એદલજી મોદીને સુરત

જીલ્લાના, શેઠ વીકાજી મેહેરજીભાઈ તારાપોરવાળાને થાણા જીલ્લાના, શેઠ ચેરચશાહ ફરામજી શેઠનાને શાલાપુર જીલ્લાના આનરરી મેજિસ્ટ્રેટો તથા શેઠ કુવરજી દારાખશાહ દલાલને બીજા વરગના મેજિસ્ટ્રેટની સત્તા અને નડીયાદના આનરરી મેજિસ્ટ્રેટ. શેઠ જમશેદજી શેહેરીઆ રજી કાપડયાને પશ્ચીમ ખાનદેશ જીલ્લાના ત્રીજા વરગના મેજિસ્ટ્રેટની સત્તા અને ધુલીઆના આનરરી મેજિસ્ટ્રેટ, ખા. સા. દારાખજી દાદાભાઈ ખુટીને પુણા જીલ્લાના પહેલા વરગના મેજિસ્ટ્રેટની સત્તા અને શેઠ કેકોબાદ આદરબાદ દસ્તુરને પુણા જીલ્લાના બીજા વરગના મેજિસ્ટ્રેટની સત્તા તેમજ એઓ ખંનેને પુણાના આનરરી મેજિસ્ટ્રેટો, શેઠ ધનજીશાહ બમનજી કુપરને સતારા જીલ્લાના ત્રીજા વરગના મેજિસ્ટ્રેટની સત્તા અને સતારાના આનરરી મેજિસ્ટ્રેટ, અને શેઠો અરદેશર નવરોજી અને જાંહગીર નવરોજી આંટીયાને બેલગામ જીલ્લાના બીજા વરગના મેજિસ્ટ્રેટની સત્તા તેમજ એઓ ખંનેને બેલગામના આનરરી મેજિસ્ટ્રેટ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ ડોશાભાઈ ધનજીભાઈ બીલીમોરીયાને કાલોલના પહેલા વરગના રેસીડન્ટ મેજિસ્ટ્રેટ નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ બમનજી પેસતનજીને જંબુસર તાલુકાના મામલતદાર અને શેઠ જહાંગીર દાદાભાઈ નાણાવટીને કાલોલના મામલતદાર નેમવામાં આવયા હતા.

ખા. ખા. દારાખજી ટેમુલજી પાવરી એલ. સી. ઇ. ને કામરેજ વીભાગના નાયબ સુબા, ખા. ખા. રૂસતમજી રતનજી કોઠાવાળાને પેટલાદ વીભાગના નાયબ સુબા અને ખા. ખા. બેજનજી નવરોજી કુતારને પાટણ વીભાગના નાયબ સુબા નેમવામાં આવયા હતા.

શેઠ રૂસતમજી બેહરામજી દસ્તુર અઉરંગાબાદના કામ ચલાઉ ફરસટ તાલુકદાર નેમાયા હતા.

ડા. નશરવાનજી ફકીરજી સરવેયર, એમ. ડી.ને અત્રેની ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજના બે કટીરીઓજના પ્રોફેસર, શેઠ વીકાજી એદલજી વખારીયાને વેટરીનરી કોલેજના બોવાઈન પેથોલોજીના પ્રોફેસર, શેઠ પીરોશાહ બેજનજી વાછા, એમ. એ.ને એલક્રીનસ્ટન કોલેજમાં ઈંગલીશ લીટરેચરના પ્રોફેસર, શેઠ નશરવાનજી નવરોજી અંકલેસરીયા, બી. એ., બેરી સ્ટરને કરાંચીની ડી. જી. સી. ધ. આર્ટ કોલેજના પ્રોફેસર, શેઠ દીનશાહ ફરદુનજી મુલ્લાને મુંબઈની સરકારી લો સ્કુલના પ્રીનસીપલ અને જુરીસ પરડનસના પેરી પ્રોફેસર તથા શેઠ ફરામજી રૂસતમજી વીકાજીને એ સ્કુલના કાયદાના કામચલાઉ પ્રોફેસર અને શેઠ બેહરામજી કા. વોચમેકર એમ. એ.ને જબલપોર કોલેજમાં હીસતરી અને ઈંગ્રેજી સાહીતયના પ્રોફેસર નેમવામાં આવયા હતા.

પ્રોફેસર ફરામજી એમ. દાદીના કાશમીરની જમુ કોલેજના પ્રીનસીપલ નેમાયા હતા.

યુનીવરસીટીની કાયદાની ફેકલ્ટીના સીનડીક તરીકે આનરેબલ સર શીરોજશાહ મેરવાજી મેહતાને, વઈદાની ફેકલ્ટીના સીનડીક તરીકે ડા. ટેમુલજી બીખાજી નરીમાનને અને આરટસના સીનડીક તરીકે ડા. નશરવાનજી ફકીરજી સરવેયરને ચુંટી કાઢવામાં આવયા હતા.

શેઠ ફરામજી રૂસતમજી વીકાજી બેરીસ્ટરને કાયદાની ફેકલ્ટી તરફથી યુનીવરસીટીના આરડીનરી ફેલો, શેઠ અરદેશર કુવરજી કનત્રાકટર, એમ. એ.ને દખણ કોલેજના ફેલો, ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજના નવા ફેલોઝ તરીકે ડા. જમશેદજી ન. ડગનને સર કાવસજી જહાંગીર આસ્પીટલમાં આખના દરદોના અને ડા. બામબોટને બાઈ મોટલીબાઈ આસ્પીટલમાં સુવાવડખાનાના તેમજ વીકટોરીયા જીબીલી ટેકનીકલ ઇનસ્ટીટ્યુટના મીકેનીકલ એનજનીયરીંગની ફેકલ્ટી માટે શેઠો જમશેદજી અ. અંકલેસરીયા અને ફરામરોજ ધનજીશાહ મેહતાને તથા ઇલેક્ટ્રીકલ એનજનીયરીંગની ફેકલ્ટી માટે શેઠ નશરવાનજી બેહરામજી પટેલને ફેલોઝ તરીકે ચુંટી કહાડવામાં આવયા હતા.

સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બીજા બારોનેટ એડીનબરો ખાતેના એડીનબરો પારસી યુનીયનના પેટરન થયા હતા.

ડા. માણેક પીરોજશાહ કેરાંવાળાને ઈંગલંડ ખાતેના પ્રાઈટન મધે આવેલાં સ્ત્રીઓ માટેના હોલ નામના સુવાવડખાનાના હાઉસ સરજન નેમવામાં આવયા હતા.

પ્રોફેસર સૌરાખ રૂ. દાવરને બરમીંગહામની ઇનસ્ટીટ્યુટના ફેલો ઉપરાંત ઈંગલીશ કાઉનસીલના સભાસદ અને હીંદુસ્તાનના વાઈસ પ્રેસીડન્ટ નેમવામાં આવયા હતા તેમજ એવણુ અત્રેની પ્રાંતીક ટેક્સ્ટ બુક્સ કમીટીના મેમબર પથુ નેમાયા હતા.

શેઠ પેશોતન ડી૦ પટેલને ઈંગલંડની હારબીક સોસાયેટીના કારોબારી કમીટીના સભાસદ, ડા૦ નશરવાનજી હોરમસજી ચોકસીને અમેરીકા ખાતેની અમેરીકન સોસાયટી ઓફ ત્રોપીકલ મેડીસીનના મેમ્બર અને વીયાનાની ઇમ્પરીયલ એનડ રોયલ સોસાયેટી ઓફ ફીઝીશયનની મંડળીના કોરેસ્પોન્ડીંગ મેમ્બર અને ડા૦ ઇ૦ જ૦ ત્રેઝરીવાળાને લંડનની બ્રીટીશ ઇલેક્ટ્રો થેરેપીનટીક સોસાયેટીના મેમ્બર યુંટી કાઢવામાં આવ્યા હતા.

શેઠ પેસતનજી ખરશેદજી તારાપોર, એમ. આર. એ. એસ. ને વીલાયતની રોયલ જ્યોગ્રાફીકલ સોસાયટીના ફેલો, શેઠ ખરજોરજી કાવશજી કંત્રાકટરને લંડનની રોયલ સ્ટે ટસટીકલ સોસાયટીના ફેલો, ડા૦ હીરજી જાંગીર દાદીશેઠને ધી રોયલ સોસાયટી ઓફ મેડીસીનના ફેલો અને ડા૦ માણેકશાહ પીરોશાહ જીવણજી કેરાંવાળા એમ. ડી. ને લંડનની ઓપ્થેલ્મીકલ સોસાયટીના ફેલો યુંટી કાઢવામાં આવ્યા હતા.

શેઠ રૂશતમજી પેશોતનજી મસાનીને અતરેની મયુનીસીપાલીટીના કામચલાઉ સેક્રેટરી, શેઠ માણેકશાહ કાવશાહ તાલયારખાનને એજ મયુનીસીપાલીટીના કામચલાઉ વડા એકાઉન્ટન્ટ અને શેઠ હોરમજી પટેલને એજ મયુનીસીપાલીટીના પાણી ખાતાના કામચલાઉ ચીફ ઇન્સપેક્ટર નેમવામાં આવ્યા હતા. તેમજ શેઠ એદલજી હોરમસજી પારડીવાળાને સુરત મયુનીસીપાલીટીના ઇન્જનેર, શેઠ ખમનજી માણેકજી કાટપીટીયાને એજ મયુનીસીપાલીટીના સ્ટીમ ફાયર એનજીનીયર તથા શેઠ નશરવાનજી રતનજી પેસતનજીમારપને એજ મયુનીસીપાલીટીના સેનેટરી સુપ્રીટેન્ડન્ટ અને શેઠ અરદેશર ટેમુલજી મીરઝાને જામનગરના મયુનીસીપલ આફીસર નેમવામાં આવ્યા હતા.

શેઠ હોરમજી કાવશજી એડનવાલાને એડનની મયુનીસીપાલીટીના મેમ્બર અને એડનના પોર્ટ ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી નેમવામાં આવ્યા હતા, એવણની ગેરહાજરી દરમિયાન એવણની જગાએ શેઠ કેકોબાદ કાવશજી દીનશાહની નેમણુક કરવામાં આવી હતી.

ડા૦ નવરોઝ એમ. તારાયંદને ઈંગલંડની મેનસફીલ્ડ મયુનીસીપલ કાઉન્સીલના સભાસદ અને શેઠ નવરોજી દાદાભાઈ આલખલેસને ઈંગલંડની મીડલસેક્સ કાઉંટી કાઉન્સીલના સભાસદ યુંટી કાઢવામાં આવ્યા હતા.

શેઠ સૌરાખશાહ હોરમજીને સુરત ડીસ્ટ્રીક્ટના એલપાડ, માંડવી અને ખારડોલી તાલુકા લોકલ બોરડના પ્રમુખ તરીકે, શેઠ એ. કે. કામાને થાણાની લોકલ બોરડના પ્રમુખ તરીકે, ડા૦ ખરજોરજી સૌરાખજી મુનસફને ભરૂચ મયુનીસીપાલીટીના ઉપપ્રમુખ તરીકે અને ડા૦ દીનશાહ જીવાજી એદલખેહરામને સુરત મયુનીસીપાલીટીના ઉપપ્રમુખ તરીકે નેમવામાં આવ્યા હતા.

જુદી જુદી મયુનીસીપાલીટીના સભાસદો તરીકે અલીબાગમાં શેઠ જમશેદજી ખમનજીની, ઉરનમાં ખા૦ ખા૦ હોરમસજી માણેકજી બીમરડીવાળાની, સુરત જીલ્લાના માંડવી ગામમાં શેઠ માણેકજી કાવશજીની, અહમદનગરમાં શેઠ દારાખશાહ એદલજી નગરવાલાની, વડોદરામાં શેઠ પેસતનજી ફરામજી કંત્રાકટરની, ભરૂચમાં શેઠો પીરોજશાહ રૂસતમજી વખારીયા, રૂસતમજી ફરદુનજી જીનવાળા, પેસતનજી ફરદુનજી જીનવાલા, ફરદુનશાહ પેસતનજી ખરૂના, હોરમસજી નવરોજી ડુંગાજી અને ડા૦ સૌરાખજી ફરામજી કાપડયાની, થાણામાં ડા૦ એફ. એ. મુસ, શેઠો મેરવાનજી નવરોજી આંટીયા, નવરોજી જમશેદજી આંટીયા અને કાવશજી ખેહરાંમજી દીવેચાની, અમદાવાદમાં ખા૦ ખા૦ નવરોજી કાવશજી કલ્યાણીવાળા, શેઠો રૂસતમજી જહાંગીર વકીલ, અરદેશર કાવશજી કારંજવાળા, પીરોજશાહ કાવશજી કારંજવાળા, નરીમાન રતનજી કોઠાવાળા અને ખા૦ સા૦ ડા૦ નાનાભાઈ કુવરજી મોદીની, સુરતમાં શેઠો જમશેદજી માણેકજી આંટીયા, બેજનજી માણેકજી જંબુસરીયા, ડા૦ દીનશાહ જીવાજી એદલખેહરામ, ખા૦ ખા૦ નશરવાનજી વકીલ, ખા૦ ખા૦ ડાકટર ડોશાભાઈ પેસતનજી અને આદરજી જીવણજી ઉપયુટીની, કલ્યાણીમાં દસ્તુર દારાશાહ રૂસતમજી સંજાનાની, કુરલામાં શેઠ આર. એમ. દારૂવાળાની, દાહોદમાં શેઠ માણેકજી ફરદુનજીની અને વસાઈમાં શેઠ જી. એ. કોહીયારની નેમણુક કરવામાં આવી હતી.

સુરત જીલ્લાની ચોરીયાશી તાલુકા લોકલ બોરડમાં શેઠો હોરમજી શાપુરજી અને જીવણજી જમશેદજીની, વલસાડ તાલુકા લોકલ બોરડમાં શેઠ શાપુરજી ફરા

મજીની, પારડી તાલુકા લોકલ ખોરડમાં શેઠ જમશેદજી હોરમજીની, ચોલપાડ તાલુકા લોકલ ખોરડમાં શેઠ ડોશાભાઈ માણેકજીની, માંડવી તાલુકા લોકલ ખોરડમાં શેઠ હોરમજી જમશેદજીની, આમોદ તાલુકા ખોરડમાં શેઠ ખમનજી પેસતનજીની, ખેલગામની લોકલ ખોરડમાં શેઠ અરદેશર નવરોજીની, થાણાની ડીસ્ટ્રીક્ટ લોકલ ખોરડમાં ખાં. ખાં. અરદેશર દોરાખજી દવીયરવાલાની, સાલસેટની તાલુકા લોકલ ખોરડમાં શેઠો નશરવાનજી ધનજીભાઈ અને રતનજી ડોશાભાઈ કરાંણીની, માહીમ તાલુકા લોકલ ખોરડમાં શેઠો વીકાજી મેહરજી ભાઈ તારાપોરવાલા અને ખેરામજી જાહંગીરજીની, અહમદનગરની ડીસ્ટ્રીક્ટ લોકલ ખોરડમાં શેઠ નવરોજી ફરામજી અને ખાં. સાં. ખેહરામજી સોરાખજી કારડમાસ્તરની, પેનની લોકલ ખોરડમાં શેઠ કાવશજી ફરદુનજી કલીયાનીવાલાની, કારવારની તાલુકા લોકલ ખોરડમાં શેઠ દાદાભાઈ રતનજી ખલસારાની, ડાહ્યાજી તાલુકા લોકલ ખોરડમાં શેઠો દાદાભાઈ રતનજી ખલસારા, મનચેરશાહ માણેકજી, જીવણજી નવરોજી ભીલાડવાલા તથા ખરશેદજી ફરામજીની અને જંબુસર તાલુકા લોકલ ખોરડમાં શેઠ ખમનજી પેસતનજીની નેમણુક કરવા માં આવી હતી.

શેઠ હોરમજી જાહંગીર ભાભાને માધસોરના માહારાજાએ પોતાના રાજ્યમાં સ્થાપેલી નવી ધારાસભાના મેમબર નેમયા હતા.

ડાં. ધનજીભાઈ હોરમજી મેહતા પાટણની દાસપીટાલના સીવીલ સરજન નેમાયા હતા.

ખાં. ખાં. દારાશાહ રતનજી ચીચગરને પ્રાથમીક કેલવણીનો ફેલાવો કરવા સાડ તપાસ ચલાવવા નેમાયલી કમીટીના મેમબર તથા ડાં. ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાનને યુનીવર્સીટીના સુધારેલા કાયદાની રૂએ તખીયપણાની નવી સનદ શું આપવા વગેરેની ગોડવણુ કરવા સાડ નેમાયલી કમીટીના મેમબર નામદાર સરકાર તરફથી નેમવામાં આવ્યા હતા. તેમજ શેઠ પેસતનજી દીનશાહ ખાનને કોલોમોના આરાંની મેલસુલ સંબંધી સવાલોપર તપાસ કરી રીપોર્ટ કરવાને નેમાયલા કમીશનમાં એક અધીકારી નેમવામાં આવ્યા હતા.

કેળવણી-પરીક્ષા-સ્કાલરશીપો વગેરે.

સરજન કેપ્ટન ખેરામજી ખરજેરજી પેમાસ્તરે હીંદુસ્તાની ભાષાની હાયર સ્ટેનડરડ પરીક્ષા પસાર કરી રૂ. ૧૨૦૦ નું ધનામ મેળવ્યું હતું.

લેફ્ટનન્ટ કરનલ માણેકશાહ જમશેદજી કરાંવાળાએ અરેબીક ભાષાની પરીક્ષા પસાર કરી સોનાનાં ચાંદો ઉપરાંત રૂ. ૨૦૦૦ નું ધનામ મેળવ્યું હતું.

સફર ખાતેના ડીવીઝનલ ફોરેસ્ટ આફીસર મીં. જી. એચ. ધરાનીએ સીંધી ભાષાની ઉંચા સ્ટાનડર્ડની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

ડીવીઝનલ ફોરેસ્ટ આફીસર ડાં. એન. ગુસ્તાસપે, નાસકની સપોરડીનેટ જજ કોર્ટના કલારક મીં. દીનશાહ માણેકજી મેહતાએ, મુંબઈની હાઈકોર્ટના રેજીસ્ટ્રારની આફીસના કલારક મીં. નશરવાનજી સોરાખજી સેફ્ટરીએ અને મુંબઈની સ્મોલકોઝ કોર્ટના દુભારીયા મીં. શાવકશાહ સોરાખજી પંચકીએ મરાઠી ભાષાની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

વેલાતની જીનીયર ઓપટીમસમાં મીં. એ. એ. એનજીનીયર કાયદાની ત્રાઈપોઝમાં ભાગ ૧ લો-વરગ ૩ જામાં મેસરસ જી. કે. આર. ખમનજી અને જી. એ. ડી. નવરોજી, કેમપ્રીડજીની નેચરલ સાયન્સ ત્રાઈપોઝમાં પહેલા વરગમાં મેસરસ અરદેશર રૂસ્તમજી દલાલ અને ડી. ડી. નાણાવટી તથા બીજા વરગમાં મીં. રૂસ્તમજી સોરાખજી પાટક અને એડીનબરો તથા ગલાસગોની ચઢતી વઢદાંની પરીક્ષામાં મીં. ખેરામજી શાવકશાહ તારાપોરવાળા પસાર થયા હતા.

ધનડીયન મેડીકલ સર્વીસની પરીક્ષામાં ડાં. શાવકશાહ ખેહરામજી મેહતા, એફ. આર. સી. એસ., મીં. ફીરોઝ ખરશેદજી તારાપોરવાળા, એમ. આર. સી. એસ., એલ. આર. સી. પી., અને મીં. સોરાખજી જામાસ્પજી ભાઠેના, એલ. આર. સી. પી. એસ., એલ. એફ. પી. એસ. અને એલ. એમ. આર. સી. પી. પસાર થયા હતા.

મીં જમશેદજી જીવણજી મોદીએ લંડનની ડેન્ટલ સરજરીની એલ. ડી. એસ. ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી અને આ પરીક્ષા પસાર કરનાર એવણજી પેહલવહેલા પારસી છે. ડાં મેરવાનજી દીનશાહ પ્રીંટરે એડીનબરોની એલ. આર. સી. પી. અને એલ. આર. સી. એસ. તથા ગલાસગોની એલ. એફ. પી. એનડ એસ. તેમજ ડબ્લીનની એલ. એમ. આર. સી. પી. આઈ. ની પરીક્ષાઓ પસાર કીધી હતી. એવણે ડબ્લીનની રોટંડા આ સપીટાલમાં આનરરી કીઝીયન તરીકે કામ કરી સુવાવડનાં તેમજ સ્ત્રીઓનાં દરદોનો અનુભવ મેળવી તે માટેની સરટીફિકેટ મેળવી હતી.

મીં મનચેરસાહ બેહરામજી ધરાનીએ એડીનબરોની એલ. આર. સી. પી. ની, મીં કેપ્પશર કેરશાસપજી રૂસ્તમજીએ એમ. આર. સી. એસ. ની તથા એલ. આર. સી. પી. ની, ડાં સોરાબજી શાપુરજી વજીફદારે લંડનની એલ. આર. સી. એસ. અને એલ. આર. સી. પી. ની, મીસ ધનબાઈ માણેકજી કામાએ એલ. આર. સી. પી. ની, મીં એદલજી ફી રોઝશાહ મેહરજીએ એલ. આર. સી. પી. ની અને ડાં દીનશાહ માણેકજી માસીનાએ લંડનની એલ. આર. સી. પી. તથા ઈંગલંડની એફ. આર. સી. એસ. ની પરીક્ષાઓ પસાર કીધી હતી.

એલ. એમ. એનડ એસ. યાને ડોક્ટરની સેવટની પરીક્ષા જે વરસમાં બે વાર લેવા માં આવે છે તેમાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતા:—બાઈ પીરોજ જમશેદજી બાહાદુર જી તથા મેસરસ દીનશાહ દારાશાહ બારયા, ફરુનજી જીવાજી દામકેવાલા, ફીરોઝ એચ. ડી. ગાંધી, હીરજી ડી. ગીમી, નવરોજ બેજનજી કાપડયા, રૂસ્તમ ડી. કાપડયા, સોરાબ રૂસ્તમજી મસાલાવાલા, કેકોબાદ બમનજી રખાડીના, સોરાબજી બમનજી સુરતી, નવરોજ જમશેદજી વજીફદાર, દોરાબજી દીનશાહ કુપર, ફીરોઝ અરદેશર દલાલ, ફરામરોજ ખરશેદજી દેશાઈ, નશરવાનજી માણેકજી કાલાપેસી, એદલજી એચજી માદન, દારાશાહ માનેકજી મેહેતા, ધનજીશાહ દોરાબજી મોગલ, રૂસ્તમજી બમનજી બીલીમોરીયા, ફીરોઝ બેરામજી ભર્યા, કેપ્પશર કુવરજી બાલીવાલા, દીનશાહ સોરાબજી ડાક્ટર અને ફરામરોઝ જમશેદજી પોંચા. ઉપલી પરીક્ષામાં પસાર થયેલા મીં દીનશાહ દારાશાહ બારયાને લોર્ડ સેંટહરસ્ટવાલો સોનાનો ચાંદ, મીં હોમી ડી. કાંગાને બાલક્રીશ્ણા સુદરજીવાલું ધનામ, મીસ હીરાંબાઈ અરદેશર કંત્રાક્ટરને કવીન એમપ્રેસવાલો રૂપાનો ચાંદ, સને ૧૮૮૩ નાં સાલની મેડીકલ વીમેન ફોર ઈડયા ફંડવાલી સ્કોલરશીપ, ધી લેડી રેવાલો રૂપાનો ચાંદ અને બાઈ હીરાંબાઈ પી. એસ. કામાવાલો સોનાનો ચાંદ તથા મીં ધનજીશાહ નશરવાનજી ભર્યાને જે. સી. લીસબોવાલો સોનાનો ચાંદ મળ્યો હોતો.

મુંબઈ યુનિવર્સીટીની વઈદાંની પ્રીલીમીનરી સાયનટીક યાને એમ. બી., બી. એસ.ની પેહેલી પરીક્ષામાં મીં ડોસાભાઈ દોરાબજી વાછા પસાર થયા હતા. વઈદાંની પેહેલી પરીક્ષામાં બધા મળી ૨૦૪ વીદ્યારથીઓ હાજર થયા હતા જેમાંથી બધા મળી પસાર થયેલા ૧૪૫ વીદ્યારથીઓમાં ૩૭ પારસી વીદ્યારથીઓ અને ૩ બાનુઓ હતી. એ પરીક્ષામાં પસાર થયેલા બાઈ પીરોજબાઈ સોરાબજી કેપ્ટનને સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ મેડીકલ સ્કોલરશીપ અને બાઈ ધનબાઈ નાનાભાઈ મોદીને મીસીસ સતયવંતી લલુભાઈ સા મળદાસ સ્કોલરશીપ મળી હતી; વઈદાંની બીજી પરીક્ષામાં બધા મળી ૧૫૪ વીદ્યારથીઓ હાજર થયા હતા જેમાંથી બધા મળી પસાર થયેલા ૮૧ વીદ્યારથીઓમાં ૩૩ પારસી વીદ્યારથીઓ અને ૧ બાનુ હતાં.

ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજના ચોથા વરસના વીદ્યારથીઓને સ્કોલરશીપો આપવામાં આવી હતી તેમાં પારસીઓમાં માસીક રૂ ૨૫ ની એક વરસની મુદતની કરનાક સ્કોલરશીપ તેમજ માસીક રૂ ૨૫ ની એક વરસની મુદતની એનદરસન સ્કોલરશીપ મીં પી. ઇ. ધડી આજીને અને માસીક રૂ ૨૫ ની એક વરસની મુદતની ફેરીસ સ્કોલરશીપ તેમજ સર કા વસજી જહાંગીરવાળું રૂ ૫૦ નું ધનામ મીં સી. ખરશેદજીને મળ્યાં હતાં.

અમદાવાદ ખાતેની ધી બેહરામજી જીજીભાઈ મેડીકલ સ્કુલની પરીક્ષામાં બીજા વરસમાં બધા મળી ૩૫ વીદ્યારથીઓ હાજર થયા હતા એમાંથી ૨૯ વીદ્યારથીઓ પાસ થયા હતા, તેમાં પારસીઓમાં મીં રતનશાહ બેહરામજી હતા; ત્રીજા વરસમાં ૩૦ માંથી

૨૫ પાસ થયા હતા તેમાં મેસરસ બમનજી પી. દારૂવાળા, ફરામરોજ એચ. અંકલેસરી યા અને હોરમસજી એમ. લીંબુવાળા હતા. ઉપલી પરીક્ષામાં પસાર થયલા મીં રતનશા હ બેહરામજીને ૩૫ નાં ગાયકવાડ પ્રાધિક્ષનાં પુસ્તકો અને મીં બમનજી પી. દારૂવાળા ને ૩૪૦ નું મારથોલોમયુઝ પ્રાધિક્ષ, શેઠ જમશેદજી ડી. ખંખાતાનું ૩૧૫ નું ધનામ અને ૩૧૫ નાં ગાયકવાડ પ્રાધિક્ષનાં પુસ્તકો મલયાં હતાં.

જી. બી. વી. સી. યાને વેટનરી ગ્રેડ્યુએટોની ડીપલોમાની પરીક્ષામાં મેસરસ સો રાખજી ખરશેદજી ભાયા અને બમનજી રતનજી મેહેતા પસાર થયા હતા.

સેકંડરી ટરેનીંગ કોલેજના ડીપલોમાની પરીક્ષામાં બધા મળીને પસાર થયલા ૨૮ ઉમેદવારોમાં પારસીઓમાં મીં કાવશજી હોરમસજી ઉમરીગર બી. એ. પસાર થયા હતા.

મુંબઈની સેનીટરી એસોસીએશન તરફથી ચાલતી એલીમેન્ટરી સેનેટરી ક્લાસના વી દ્યારથીઆની લેખીત તેમજ મોઢેની પરીક્ષા લેવામાં આવી હતી તેમાં બધા મળીને પસાર થયલા ૧૦ ઉમેદવારોમાં પારસીઓમાં મીં દોરાબજી એચ. ગોરા પસાર થયા હતા.

બેરીસ્ટરની પરીક્ષામાં મેસરસ પેશોતન ધનજીશાહ એસ. પટેલ, શયાવજી આદરજી ગોગાવાલા અને કેકોબાદ એદલજી જમશેદજી સંજના પસાર થયા હતા.

મીં પેસતનજી સોરાબજી બાટલીવાળાએ લંડનમાં સોલીસીટરની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

કલકત્તા યુનીવર્સીટીની વકીલની પરીક્ષામાં મેસરસ એચ.શાહ કુવરજી દગોર અને જલ ધનજીભાઈ કાપડયા પસાર થયા હતા.

પેહલી એલ. એલ. બી. ની પરીક્ષા જે ગયા નવેમ્બર માસમાં લેવામાં આવી હતી તેમાં હાજર થયલા ૨૫૨ ઉમેદવારોમાંથી ૧૮૮ પસાર થયા હતા તેમાં ૨૯ પારસી હતા. એજ પરીક્ષા ગયા એપ્રિલ માસમાં લેવામાં આવી હતી તેમાં ૧૦૦ ઉમેદવારોમાં થી ૪૩ પસાર થયા હતા તેમાં ૮ પારસીઓ હતા.

બીજી એલ. એલ. બી. ની યાને વકીલની સેવટની પરીક્ષા જે ગયા નવેમ્બર માસ માં લેવામાં આવી હતી તેમાં ૨૪૯ ઉમેદવારોમાંથી ૧૧૪ જણા પસાર થયા હતા તેમાં નીચલા પારસીઓ હતા:—પહેલા વરગમાં મેશરસ મીનોચેહેર પાલનજી દાદાયાનજી અને હોરમજી બેહરામજી પટેલ; બીજા વરગમાં મેશરસ બેરામજી રૂસ્તમજી ભાયા, કુંવરજી રત નજી બીલીમોરીયા, કાવસજી પેસતનજી દલાલ, બમનજી ફરામજી દસ્તુર, એદલજી જહાંગીર દાવર, કેપ્પશરૂ નવરોજી ધાલા, દોરાબ આદરજી ઘાસવાળા, ફરામરોજ એચ.શાહ કરંજ વાળા, મતલ રતનજી લાલકાકા, ધનજીશાહ મેહેરજીભાઈ માદન, ખરબેરજી ફરામજી મેહેતા, રૂસ્તમજી કાવશજી મેહેતા, હોરમજી પીરોશાહ મોદી, અરદેશર જમશેદજી પોહવા, બમનજી માણિકજી ઉનવાળા અને દારાશા જીવાજી વકીલ, ઉપલા ઉમેદવારોમાંથી મીં ધનજીશાહ મે હેરજીભાઈ માદનને આરનોલ્ડ સ્કોલરશીપ અને મીં મીનોચેહેર પાલનજી દાદાયાનજીને શેઠ મંચેરજી નવરોજી બનાજી સ્કોલરશીપ મળી હતી. ઉપલી પરીક્ષા જે ગયા એપ્રિલ મા સમાં લેવામાં આવી હતી તેમાં ૮૬ માંથી ૩૮ પસાર થયા હતા તેમાં નીચલા પારસીઓ હતા:—મેશરસ ફરદુનજી ફરામજી છાપગર, બેજન કેરશાસ્પજી દાદાયાનજી, ખરશેદજી દીન શાહ ઘાસવાળા, નાનાભાઈ તેમુલજી જંગલવાળા અને કેપ્પશરૂ માણિકશાહ તાલ્યારખાન.

એમ. એ. ની પરીક્ષામાં બધા મલી ૬૮ ઉમેદવારો હાજર થયા હતા તેમાંથી બધા મલી ૨૫ ઉમેદવારો પસાર થયા હતા તેમાં નીચલા પારસીઓ હતા:—બીજા વરગમાં મીં સોરાબજી નવરોજી ગામડયા; પાસ વરગમાં મેશરસ એદલજી કાવશજી પાલીયા, અરદેસર સોરાબજી એન. વહાડયા અને દારબજીશાહ નોસરવાનજી વહાડયા. એ ઉપરાંત જુદી જુદી ભાષાઓની અંદર પસાર થયલાઓમાં ફારસીમાં બીજા વરગમાં મીં શાપુર નશરવાનજી જમ શેદજી રતનાગર; અવસ્તા પહેલવીમાં બીજા વરગમાં મીં માણિકશા નવરોજી દસ્તુર; ફ્રેન્ચ માં પાસ વરગમાં મેશરસ જહાંગીર સોરાબજી કમીસરીયટવાલા અને રૂસ્તમજી ડી. લામ, અને અવસ્તા પહેલવીમાં પાસ વરગમાં મેશરસ બેહરામજી દીનશાહ અસલી અને અરદેશર દારબજી દસ્તુર. ઉપલી પરીક્ષામાં પસાર થયલા મીં બેરામજી દીનશાહ અસલીને શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીડ સ્કોલરશીપ મલી હતી.

રંગુનવાળા મીસ ફરેની નશરવાનજી પારખે કસકતા યુનીવરસીટીની એમ. એ. ની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

ખી. એ. ની પરીક્ષામાં બધા મળી ૪૭૮ ઉમેદવારો હાજર થયા હતા તેમાં થી બધા મળી ૩૨૫ ઉમેદવારો પસાર થયા હતા તેમાં નીચલા ૫૭ પારસીઓ હતા:—
પહેલા વરગમાં મીં અદી કુંવરજી કંત્રાકટર; ખીજા વરગમાં બાઈઓ હમાબાઈ રત નજી કોલાહ, મેહેરબાઈ જહાંગીર વહાડયા અને જરબાનુ ખમનજી એનજીનીયર તથા મેસ રસ રૂસ્તમજી અરદેશર બનાજી, કેખશરૂ શાવકશાહ છાપગર, ખેજનજી ખરશેદજી દેશાઈ, ખરશેદજી નશરવાનજી મુનશી, નાનાબાઈ દીનશાહ શેઠના, નશરવાનજી હોરમસજી શેઠના, ખરજોર ખેરામશાહ આઈબારા, નાદીર આદરજી મસાણી, જહાંગીર હોરમજી મેહેતા, નવ રોજી પેસ્તનજી પાવરી, હોરમજી ખરશેદજી સહીયાર, દોરાબજી અરદેશર ખીલીમોરીયા, શીયાવક્ષ રૂસ્તમજી કોઠાવાળા, દીનશાહ શાપુરજી મસાણી, કેખશરૂ ખરજોરજી મજગામવાળા, સોરાબજી ધનજીભાઈ રતનાગર, કેખશરૂ કાવસજી ઉનવાળા, શાપુરજી એદલજી બામજી, પાલી મનચેરજી કલખવાળા, રૂસ્તમ પાલનજી ધીવાળા, રૂસ્તમજી ખરજોરજી મજગામવાળા, ખરશેદજી ફરામજી નરીમાન અને રૂસ્તમજી એદલજી પાપા; પાસ વરગમાં બાઈ સુનાબાઈ દીનશાહ વકીલ તથા મેસરસ હોરમસજી જમશેદજી ખીલીમોરીયા, જહાંગીર હોર મજી કામા, દારાશાહ ફરદુનજી દલાલ, જમશેદજી નશરવાનજી દસ્તુર, પેસ્તનજી ફકીરજી દસ્તુર, દોરાબ નશરવાનજી ફોરખસ, શાવકશાહ હોરમજી આખવાળા, પેસ્તનજી બાપુજી ખરાસ, મેરવાનજી હોરમજી કોરખાઉ, દારખશાહ પેસ્તનજી શેઠના, રતનજી પાલનજી ઉમરી ગર, કેખશરૂ અરદેશર વકીલ, જમશેદ એમ. એન. વહાડયા, દીનશાહ રતનજી દાબુ, દી નશાહ ફરામજી દસ્તુર, પીરોજશાહ રતનજી મીસ્ત્રી, સોરાબ રતનજી વહાડયા, હોરમજી રત નજી દલાલ, પી. એચ. દસ્તુર, જમશેદ કાવસજી મલખારી, દીનશાહ આદરજી મસાની, જલેજર પીરોજશાહ મુલાં, ફરામરોજ રૂસ્તમજી દુબાશ, કાવસજી બાપુજી ગાંધી, એરચ દાદાભાઈ નાણાવટી, એરચશાહ ખમનજી ગીમી, બાપુજી માણેકજી વજીદાર, રૂસ્તમજી સોરાબજી ખીલીમોરીયા અને ખમનજી નશરવાનજી મુલ્લાં. ઉપલા ફતે હમંદ ઉમેદવારોમાંથી બાઈ મેહેરબાઈ જહાંગીર વહાડયાએ એલીસ સ્કોલરશીપ, મીં અદી કુંવરજી કંત્રાકટરે જેમસ ટેલર પ્રાઈઝ અને વર્ડઝવર્થ સ્કોલરશીપ, મીં શયાવક્ષ રૂસ્તમજી કોઠાવાળાએ નારાયણ વાસુદેવવાળી સ્કોલરશીપ તથા મીં ખેજનજી ખરશેદજી દેશાઈએ શેઠ પીરોજશાહ મેરવાનજી જીજીભાઈવાળી સ્કોલરશીપ મેળવી હતી.

મુંબઈ યુનીવરસીટી આરટ ડરોઈંગની પરીક્ષામાં બધા મળીને હાજર થયલા ૩૫ ઉમેદવારોમાંથી ૩૦ પસાર થયા હતા, તેમાં નીચલા ૫ પારસીઓ હતા :—મેસરસ પીરોજ શાહ કાવસજી દસ્તુર, સોરાબ ધનજીભાઈ ગીલડર, કેખશરૂ નવરોજી કાતરક, મેહેરજીભાઈ ખરશેદજી વરીઆવા અને નાદીરશાહ રૂસ્તમજી વજીદાર.

ઈન્ટરમીડિએટ સાયનસની પરીક્ષામાં બધા મળીને હાજર થયલા ૩૮ ઉમેદવારોમાંથી ૧૫ ઉમેદવારો પસાર થયા હતા, તેમાં નીચલા ૨ પારસીઓ હતા :—મેસરસ ફીરોઝ મેરવાન ખરેગાટ અને અરદેસર નસરવાનજી પેસતનજીમાસ.

ખી. એસ. સી. યાને ખેચેલર ઓફ સાયનસની પરીક્ષામાં હાજર થયલા ૧૨ ઉમેદવારોમાંથી ૧૦ ઉમેદવારો પસાર થયા હતા, તેમાં નીચલા ૩ પારસીઓ હતા :—ખીજા વરગમાં મીં અરદેશર એન. પેસતનજીમાસ તથા પાસ વરગમાં મેસરસ ખરજોરજી હોરજીભાઈ ખીલપુડીવાળા અને હોરમસજી જહાંગીરજી કાંગા.

ઈન્ટરમીડિએટ આર્ટસની પરીક્ષામાં બધા મળી હાજર થયલા કુલે ૬૩૨ ઉમેદવારોમાંથી બધા મળી કુલે ૩૮૮ ઉમેદવારો પસાર થયા હતા એમાં ૭૪ પારસીઓ પણ ફતેહ મંદ થયા હતા. એની અંદર પસાર થયેલી ૫ બાનુઓમાં નીચલી પારસી બાનુઓ હતી:—બાઈઓ ખરશેદબાનુ ધનજીશાહ અંકલેસરીઆ, ખરશેદ સોરાબજી દાજી અને ધનબાઈ દાદાભાઈ કટેલી. ઉપલી પરીક્ષામાં પસાર થયલા મેસરસ માણેકશાહ નશરવાનજી દસ્તુર અને પીરોજશાહ શાપુરજી મસાનીને સરખે અરધે ભાગે શેઠ ફરામજી સોરાબજી ભાવનગરી સ્કોલરશીપ આપવામાં આવી હતી.

પ્રીવીયસની પરીક્ષામાં બધા મળી હાજર થયલા કુલે ૧૨૨૫ માંથી બધા મળી કુલે ૬૧૬ ઉમેદવારો પસાર થયા હતા એમાં ૧૦૩ પારસીઓની ફતેહમંદ થયા હતા. એની અંદર પસાર થયેલી ૧૧ બાનુઓમાં નીચલી પારસી બાનુઓ હતી:—બીજા વરગમાં બાઈ રોશન અરદેશર કરંબાવાળા; પાસ વરગમાં બાઈઓ મેહરબાનુ તેમુલજી મીસ્ત્રી, પીરોજી બ રજેરજી પારખ, શીરીન રતનજી સીંગારા, કુવરબાઈ દીનશાહ વઝીલ અને હીરાંબાઈ હોરમ જી કાંગા. ઉપલી પરીક્ષામાં પસાર થયેલા મીં માણેકજી બેજનજી પીઠાવાળાને બાઈ આઈ માય ખરશેદજી રૂસતમજી કામા સ્કોલરશીપ મળી હતી.

સ્કુલ ફાઈનલની પરીક્ષામાં ૨૦૬ ઉમેદવારો ફતેહમંદ નીવડ્યા હતા, જેમાં નીચલા પારસી જવાનો હતા:—મેશરસ કેપ્પશરૂ માણેકજી બામજી, શાવકશાહ દાદાભાઈ હાંસોટીયા, પેસતનજી હોરમજી ખંખાતા, ખેરામજી પેસતનજી મીસ્ત્રી અને ફકીરજી મેરવાનજી ભગવાગર.

મેટ્રીક્યુલેશનની પરીક્ષામાં બધા મળી કુલે ૪૦૦૯ ઉમેદવારો હાજર થયા હતા તે માંથી ૧૮૮૮ ઉમેદવારો પસાર થયા હતા, એમાં ૨૧૭ પારસીઓ હતા. બધી મળી ૫૧ બાનુઓ પસાર થઈ હતી તેમાં નીચલી ૧૬ પારસી બાનુઓ હતી:—બાઈઓ ધનબાઈ બેહુ રામજી ભરૂયા, પીરોજી રતનજી દાદીના, આવાંબાઈ દોરાબજી કાંગા, સરોશબાનુ જીજીભાઈ ખરેગાટ, મેહરબાઈ ધનજીભાઈ મેહેતા, પીરોજી હોરમસજી મેહેતા, જરબાનુ જહાંગીર મીસ્ત્રી, શીરીન બાપુજી પટેલ, પીરોજી જમશેદજી પાંઉવાલા, જરબાઈ સોરાબજી શેઠના, દી નબાઈ હોરમસજી વાહડીયા, માણેકબાઈ ફરામજી વાહડીયા, આઈમાય રૂસતમજી કાટપીટયા, ફરેની કુંવરજી કંત્રીકટર, હીરાંબાઈ તેમુલજી જ ગલવાળા અને નવાજબાઈ કાવસજી મરચ ટ. ઉપલી પરીક્ષામાં પસાર થયેલા મીં શાવકશા સોરાબજી ખેંકરને ખેરામજી નશરવાનજી કોયાજી સ્કોલરશીપ તથા રૂપાનો ચાંદ મળ્યાં હતાં.

અલાહબાદ યુનીવરસીટીની એન્ટ્રાન્સ પરીક્ષામાં નીચલા પારસીઓ પસાર થયા હતા:—બીજા વરગમાં મેસરસ રૂસતમજી નવરોજી ભાજીવાળા અને સી. રૂસતમ મેહેતા; ત્રીજા વરગમાં મેસરસ મીનોચેર દાદાભાઈ પાવરી, ક્યપ્પશરૂ ગુસતાદજી ભરૂયા અને મન ચેરશાહ માણેકજી જાલ.

કલકત્તા યુનીવરસીટીની એન્ટ્રાન્સની પરીક્ષામાં પહેલા વીભાગમાં મીં એસ. ડી. બામજી પસાર થયા હતા.

સીવીલ એનજીનીયરની પહેલી પરીક્ષામાં બધા મળી હાજર થયેલા ૫૩ માંથી બધા મળી પસાર થયેલા ૪૧ ઉમેદવારોમાં ૫ પારસીઓ હતા. તેમજ બીજી સીવીલ એનજીનીયર ની પરીક્ષામાં બધા મળી હાજર થયેલા ૫૫ માંથી પસાર થયેલા ૩૭ ઉમેદવારોમાં ૬ પાર સીઓ હતા. એ પરીક્ષામાં પસાર થયેલા મીં મેહરવાન સોરાબજી કાપડીયાને શેઠ નસરવા નજી જહાંગીર વહાડયા સ્કોલરશીપ મળી હતી.

એલ. સી. ઇ. યાને લાઇસેન્સીયેટ ઓફ સીવીલ એનજીનીયરીંગની પરીક્ષામાં હા જર થયેલા ૬૧ ઉમેદવારોમાંથી ૪૪ ફતેહમંદ ઉતરયા હતા તેમાં નીચલા ૧૧ પારસીઓ હતા:—પહેલા વરગમાં મેસરસ કેકોબાદ સોરાબજી સંજાણા, સોરાબ કેપ્પશરૂ બેદવાર અને દોરાબજી નવરોજી બારીઆ; બીજા વરગમાં મેસરસ ફરામરોઝ જમશેદજી કાંગા, જહાંગીર દીનશાહ બેલગામવાળા, જહાંગીર નસરવાનજી શેઠના, અરદેશર સોરાબજી મોદી, ફરામજી એદલજી દુબાશ, નશરવાનજી અરદેશર કાસદ, નાદીરશાહ પેસતનજી મેસમેન અને ફરામ રોઝ કેપ્પશરૂ કામા. એ પરીક્ષામાં પસાર થયેલા મીં કેકોબાદ સોરાબજી સંજાણાને શેઠ જ મશેદજી દોરાબજી નાયગામવાળું ધનામ મળ્યું હતું.

મુખ્યધની ટેકનીકલ કોલેજના ચેલાઓની જુદા જુદા વીશયોમાં લેવાયેલી પરીક્ષામાં ફતેહમંદ નીવડેલા વીદ્યારથીઓમાં નીચલાં પારસીઓ પસાર થયા હતા:—કોટન સપીનીંગ માં મીં નાદીરશાહ બી. પટેલ; ઇલેક્ટ્રીકલ લાઇટ અને પાવરમાં મેશરસ પેસતનજી એમ. ગઝદર, એદલજી આર. કોલંખોવાળા અને અરદેશર આર. શેઠના.

મીકેનીકલ ઇજનેરની પરીક્ષા જે વરસમાં જુદી જુદી વખત લેવામાં આવે છે, તેમાં નીચલા પારસી જવાનો પસાર થયા હતા:—પહેલા વરગમાં મેસરસ બાપુજી એદલજી રાંદે રીયા, ખરશેદજી ધનજીભાઈ મુનસી, દીનશા મેરવાનજી ખરડી, નસરવાનજી બીખાજી પટેલ,

રૂસ્તમજી એદલજી અડાજનીઆ, બમનજી મનચેરજી ચાંદાભાઈ, ફરામરોઝ પેસતનજી મસા
ની, હોરમજી દીનશાજી વરીઆવા, જમશેદજી નવરોજી રખાડીના, કેખશરૂ રૂસ્તમજી જમ્બુ
નીના, એદલજી હોરમસજી સગડીવાળા, ખરજોરજી શાપુરજી મીસ્ત્રી, બમનજી હોરમજી ચીઠી
વાળા, ગુસતાદજી ખરશેદજી નાયગામવાળા, જમશેદજી હીરજીભાઈ વોરડન,
રતનજી હોરમજી સુરતી, મંચેરજી હોરમસજી દારૂવાળા, ખરજોરજી હીરજીભાઈ
તાડીવાળા, લીમજીભાઈ ફકીરજી એલાવયા અને શાપુરજી હોરમસજી ખાટલીવાળા;
ખીજ વરગમાં મેસરસ નવરોજી દારાશાહ મામલતદાર, માણિકશાહ કોલાભાઈ બલસાડા, ના
દીરશાહ બમનજી આકોલાવાલા, હોરમસજી ખરજોરજી ભરૂચા, કાવસશાહ પીરોજશાહ કરાકા,
પીરોજશાહ રૂસ્તમજી એનજીનીયર, કેખશરૂ સૌરાખજી ગજદર, માણિકશાહ હીરાજી ખાના,
જમશેદજી નસરવાનજી મહેતા, ધનજીશાહ નશરવાનજી કરંજીઆ, સૌરાખજી પેસતનજી, જે
હાંગીરજી મંચેરજી દાદીશેઠ, ફરદુનજી જમશેદજી ભાઠેના, માણિકજી જેહાંગીરજી ગજદર, અ
રદેશર સૌરાખજી ખરશેદજી, દાદાભાઈ પાલનજી હીલુવાળા, પીરોજશાહ દીનશાહજી ખરડી,
રૂસ્તમજી મેરવાનજી હવાલદાર, સૌરાખજી રતનજી મહેતા, પીરોજશા નશરવાનજી પાંડે, પી
રોજશાહ ફકીરજી ઇલાવીઆ, નશરવાનજી જીભાઈ લાકડાવાળા, સૌરાખજી હોરમજી બંગા
લી, રતનજી સૌરાખજી દસ્તુર, જમશેદજી નવરોજી તાતા, હોરમજી ધનજીભાઈ પટેલ, મા
ણિકશા શાપુરજી બીલીમેરીયા, દીનશાહજી હીરજીભાઈ તાડીવાળા, દારાખશા સૌરાખજી પેમા
સતર, જેહાંગીર ફરામજી દારૂવાળા, ધનજીભાઈ ખેરામજી જોશફોઠના, આદરજી અરદેશર
દમણીઆ, મનચેરજી એદલજી એનજીનીયર, હોરમસજી એમ. દેશાઈ, કાવશા સી. પટેલ,
હોરમસજી એસ. ભપુ, હીરાજી હોરમસજી એનજીનીયર, પીરોજશાહ ખરશેદજી તલાટી, ફરામ
રોજ નવરોજી ગજદર, બમનજી પાલનજી પટેલ, રૂસ્તમજી બમનજી પાવરી, જમશેદજી પી.
અંકલેસરીઆ, બમનજી એમ. કાટપીટીઆ, ખરજોરજી કાવશજી મુકાદમ, પીરોજશાહ એદ
લજી ચીચગર, જેહાંગીર એફ. નાનજી, અરદેશર નવરોજીજી દુખાશ, ડોસાભાઈ સૌરાખજી
ગજદર, નવરોજી કાવસજી આયરતન, મહેરનોશજી રૂસ્તમજી વજીદદાર, માણિકશા ફરદુનજી
મુલ્લાં, નવરોજી ખેરામજી કાતરક, જેહાંગીર ટેમુલજી ગોળવાળા, બીખાજી દાદાભાઈ તાડીવા
ળા, શાપુરજી સૌરાખજી ખામજી, એરચશાહ માણિકજી પાલખીવાળા, જેહાંગીર હોરમસજી
દાદીખરજોર, મંચેરશા પેસતનજી કીટર, નાદીરશાહ મેરવાનજી, ખેરામજી એદલજી મીસ્ત્રી,
નશરવાનજી ધનજીશા દસ્તુર, કેખશરૂ મનચેરજી કરાકા, જેહાંગીરજી મેરવાનજી ભાઠેના, રૂસ્
તમજી કેકાસજી એનજીનીયર, શાપુરજી કાવસજી અંકલેસરયા, રૂસ્તમજી એદલજી વાઘા, શા
વકશાહ ધનજીભાઈ અનજીરખાગ, માણિકજી પેસતનજી દમણીઆ, મનચેરશાહ સૌરાખજી બલસાડા
અને કેખશરૂ શાપુરજી પટેલ; ત્રીજા વરગમાં મેસરસ હીરાજી હોરમસજી એનજીનીયર, અરદેશર
હોરમસજી લીલાંઉવાળા, નશરવાનજી નવરોજી એનજીનીયર, જેહાંગીરજી મેરવાનજી ભાઠેના, નશ
રવાનજી દાદાભાઈ જંગલવાળા, અરદેશર દાદાભાઈ જંગલવાળા, જમશેદજી ખરશેદજી, ખેરામજી
આદરજી, રાણાજી પેસતનજી વજીદદાર, હોરમસજી સૌરાખજી પરભુ, કેખશરૂ નશરવાનજી ગારડ,
જમશેદજી ધનજીભાઈ કુપર, બમનજી ખરશેદજી ખાટલીવાળા, નવરોજી ખરજોરજી મીસ્ત્રી,
ખરજોરજી દાદાભાઈ મીસ્ત્રી, જમશેદજી ધનજીભાઈ, નાનાભાઈ નસરવાનજી મીસ્ત્રી, દાદાભાઈ
ખેરામજી તવરીઆ, ખરજોરજી પેસતનજી ભરૂચા, ખેરામજી પેસતનજી કલખખાળા, મનચેરશા
હ સૌરાખજી દારૂવાળા, દીનશાજી ખેરામજી બોગા, ખેરામજી સૌરાખજી દેશાઈ, હોરમસજી
દોરાખજી પટેલ, મેરવાનજી બીખાજી વાડીવાળા, કાવસજી રૂસ્તમજી મીરઝા, બમનજી માણ
િકજી કાટપીટીઆ, નવરોજી દોરાજી રખાડીના, દીનશાહ રૂસ્તમજી વહાડયા, જેહાંગીર હોરમ
સજી ચીઠીવાળા, મનચેરશા એદલજી એનજીનીયર, જેહાંગીર ધનજીભાઈ કાટપીટીઆ, જમ
શેદજી કુંવરજી કીટર, નશરવાનજી જમશેદજી મીસ્ત્રી, રતનશા જમશેદજી કંત્રાકટર, બમન
જી પાલનજી પટેલ, પીરોજશાહ જમશેદજી નશીરાખાદવાળા, ધનજીશા દીનશાહ તાડીવાળા,
નશરવાનજી એચ. ઉમરીગર, પીરોજશાહ દોરાખજી શેઠના, ખરશેદજી રૂસ્તમજી જે. વાડયા,
જેહાંગીર માણિકજી તાડીવાળા, નાદરશાહ ખેરામજી, ખરશેદજી મેરવાનજી કુપર, દારાશાહ
ધનજીભાઈ પાજનીગરા, ખરજોરજી એન. સીગનપોરીયા, મનચેરશાહ આર. ભવાનીચંકર,
ધનજીભાઈ ખુશાલભાઈ પટેલ, સૌરાખજી જમશેદજી ગીમી, માણિકજી નશરવાનજી ભમગરા,

ખરજેરજી નશરવાનજી તાડીવાળા, માણેકજી કાવશજી તાડીવાળા, નવરોજી દોરાખજી કુપર, દીનશાહ પેસતનજી કીટર, ફીરીજી શાપુરજી એલાવયા, પેસતનજી હોરમસજી સુરતી, બાપુજી દાદાભાઈ આરયા, ખરશેદજી કુવરજી ભાઈસાખ, રતનશા કુવરજી કંત્રાકટર, બેજનજી હોર મસજી જમુલા, દારાશાહ નવરોજી દેશાઈ, ફરામજી નશરવાનજી ખંખાતા અને ડોશાભાઈ ધ નજીભાઈ ભર્યા.

એડનમાં શેઠો કાવશજી દીનશાહની પેઢીપર પારસી જવાનયાઓએ આપેલી ત્રીજા વરગના એનજીનીઅરની પરીક્ષામાં મેસરસ રૂસતમજી પેસતનજી અદાજણીઆ તથા તાડીવાલા અને રૂસતમજી જમશેદજી કરવા પસાર થયા હતા.

સર જમશેદજી આરટ સ્કુલની સરકારી વારસીક પરીક્ષાના જુદા જુદા વીભાગોમાં ની ચલા પારસી ઉમેદવારો કૃતેહમંદ ઉતરયા હતા:-પેહલા યાને સઉથી નીચલા ગ્રેડમાં-મેસરસ મેર વાનજી કાવસજી દમણીઆ, નવરોજી કુવરજી નાગપોરવાળા, દાદી જીવણજી ખાટલીવાળા, સી. એસ. સુરતી, દોરાખશા એચ. ગઝદર, અરદેશર જે. મીસ્ત્રી અને ખમનશા કે. દારવાલા; બીજા ગ્રેડમાં મેસરસ કેખશરૂ જહાંગીર એસ. મેહેતા, બેજનજી ફરામજી મેહેતા, નરીમાન સોરાખજી બલસાડા (સરડીકીકેટ અને ધનામ), દાદી જીવણજી ખાટલીવાળા, રૂસતમજી પેસ તનજી મોદી, મીસ આવાંખાઈ જહાંગીર અરદેશર દોદી અને મીસ દીનખાઈ નશરવાનજી પેસતનજીમારુપ; ત્રીજા યાને ઉપલા ગ્રેડમાં મેસરસ નાનાભાઈ એન. પટેલ અને પેસતનજી ધનજીશાહ માસતર; આરકીટેકચર પહેલા વરસના-મેસરસ સોરાખશાહ ફરામજી ખેંડોરાવા ળા, રૂસતમજી હીરજીભાઈ ખાકટર, નવરોજી સોરાખજી શેઠના અને કેખશરૂ એદલજી જે શી; ડરાફ્ટસમેનની સરડીકીકેટ-મીં ખરજેરજી પેસતનજી સેક્રેટરી; સીક્કની પરીક્ષામાં મે સરસ હોરમજી રૂસતમજી સુતરીયા, અરદેશર દીનશાહજી તવરીયા, સોરાખજી ખરશેદજી આર સીવાળા, અરદેશર નવરોજી ગીલડર અને ફરામરોજી નવરોજી ગીલડર; પેનટીંગ કલાસમાં મીં અરદેશર દીનશાહજી તવરીયાને ડીઝાઈન માટેનું પહેલું ધનામ રૂ ૪૫, મીં રૂસતમ જી ડી. સીઓડીયાને ગ્રીકીથસ પ્રાઈઝ રૂ ૨૭, મીં આર. જે. મીસ્ત્રીને પેન એંડ ઈક રૂ ૧૦ અને મીં હોરમસજી રૂસતમજી સુતરીયાને કલર ડીઝાઈન માટે રૂ ૧૫ નું ધનામ મલયાં હતાં.

કરાંચીની પારસી વીરખાઈજી સ્કુલમાં શીખતી છોકરીઓની ડરોઈગની પરીક્ષા લેવામાં આવી હતી તેમાં પહેલા ગ્રેડમાં બાઈઓ બપાઈ આદરજી દુબાશ, રતનખાઈ હીરાજી શેઠ ના, પુતલીખાઈ ફરામજી મેહેતા તથા મેહેરખાઈ મનચેરજી રખાડી અને બીજા ગ્રેડમાં મીં દારખશાહ શરાફ પસાર થયા હતા.

લંડનની ત્રીનીટી કોલેજ ઓફ મયુઝીકવાળા ડોક્ટર કરેસર તાં ૨૪ મી સપ્ટેમબરે કરાંચી ખાતે પરીક્ષા લેવા ગયા હતા એમાં મીસ બાનુ વીરજી વાથોલીનની ધનટરમીજીએટ માં, મીસ ભીખાઈજી બીલીમોરીઆ પીઆનોની જીનીઅરમાં, મીસ ખોરશેદ કેખશરૂ સ્પેન સર પીઆનોની જીનીઅરમાં અને મીસ બચુખાઈ કેખશરૂ સ્પેનસર પીઆનોની જીનીઅર પરીક્ષામાં પસાર થયાં હતાં. ઉપલી ત્રીનીટી કોલેજના સંખંધની પ્રેક્ટીકલ મયુઝીકની વાર સીક પરીક્ષા અત્રેના ટાઉન હોલમાં લેવામાં આવી હતી, તેમાં પાસ વરગમાં બાઈઓ ગુલખાઈ ખરશેદજી માણેકજી ખરશેદજી ૭૭, મેહેરખાનુ એન. કુપર ૭૬, એમીલી ખરશે દજી માણેકજી ખરશેદજી ૭૦, હીલુ એચ. વહાડયા ૮૦, ખેપસી જાંગીર કાવસજી ૮૮, તેહેમીના આર. એડનવાળા ૮૪, મીસીસ હમાખાઈ ધનજીભાઈ પીટીટ વોકેલીસટ મારકશ ૬૯, બાઈઓ મીની ફરામજી ૬૪, આલાંમાય ખરશેદજી ધનજીભાઈ શરાફ ૬૩, જાલાંમાય દીનશાહ જીજીભાઈ વકીલ ૮૩, આલાંમાય એ. ડાકટર, નાજાંમાય દીનશાહ જીજીભાઈ વકીલ ૭૦, દીનખાઈ સી. જે. મોદી ૭૦ અને હીરાંખાઈ પેસતનજી પીટીટ ૬૯ મારક મેળવી પસાર થયાં હતાં.

મીં શાપુરજી જીવણજી રાંદેરીયાને નેટલની સરકારી ખોરડ તરફથી લેવાયલી પરીક્ષામાં ગુજરાતી ભાશાની ધનટરપ્રેટરની સરડીકીકેટ મલી હતી.

મીં આંદાભાઈ નશરવાનજી આંદાભાઈએ લંડન ખાતે તેલર એન્ડ કટર સ્કુલ આવ આરટ એન્ડ કટીંગ એકેડેમીની પરીક્ષા પસાર કરી ડીપ્લોમાં મેલબો હતા.

મીં જમશેદજી રૂસ્તમજી ખાટલીબાઈએ સોસાયટી ઓફ એકાઉન્ટન્ટ્સ અને ઓડીટર ની ફાઇનલ પરીક્ષા ઓનરસ સાથે પસાર કીધી હતી.

મેસરસ અરદેશર દાદાભાઈ ચૌધીઆએ અને ફરામરોઝ મોટાભાઈએ ઈંગલંડમાં સોસાયટી ઓફ આરટસની તેમજ લેનકેશીયર એનડ ચેશીયર ઇનસ્ટીટ્યુટની બુક કીપીંગની અને કમ રશીયલ લોની પરીક્ષાઓ પસાર કીધી હતી. મીં ચૌધીયાએ લેનકેશીયર ઇનસ્ટીટ્યુટની પરીક્ષા પસાર કરી સોનાનો ચાંદ મેળવ્યો હતો.

મીં સોરાબજી આદરજી દલાલે લંડન ખાતે બેચલર ઓફ કોમરસની પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

મીં નશરવાનજી જે. કરવાએ પીટમેનસ શોર્ટ હેંડની-મીનીટમાં સો શબ્દો લખવા ની, મીં શાપુરજી સોરાબજી મીસ્ત્રીએ શોર્ટ હેંડની થીયરીની અને મીં પીરોશાહ મનચેરજી મેહતાએ ઈંગલંડની સ્લોન ડપ-લારયન શોર્ટ હેંડ સોસાયટીની ટુંકા અક્ષરી પરીક્ષા પસાર કીધી હતી.

લંડનની પીટમેનની એકાઉન્ટનસીની પરીક્ષા જે ગયા એપ્રિલ માસમાં મુંબઈ યુનીવરસીટીના રેજીસ્ટ્રાર પ્રોફેસર ફરદુનજી મનચેરજી દસ્તુર એમ. એ. ની દેખરેખ હેઠળ લેવામાં આવી હતી તેનું પરીણામ એ પરીક્ષાના હીંદુસ્તાનના સ્થાનીક સેક્રેટરી શેઠ શાપુરજી ખમનજી ખીલીમોરીયાને મલયું હતું, તેમાં પારસીઓમાં પહેલા વરગમાં માન સાથે મેસરસ જહાંગીર શાપુરજી દાર્વાળા અને કાવસજી પેસતનજી ભરૂચા; ખીજા વરગમાં મેસરસ મેરવાનજી રતનજી ખાટલીબાઈ, દોરાબજી દીનશાહ ખંખાતા અને રૂશતમ ખરજેરજી ભેસાનયા; પાસ વરગમાં મેસરસ હોરમસજી જહાંગીર કરાણી, નાદીરશાહ જમશેદજી શરાફ અને રૂસતમજી બેહેરામજી દ્રાઈવર.

લંડનની કલારકસ સીવીલ સરવીસ કોલેજની હીસાબી પરીક્ષા જે ગયા મારચ માસમાં મુંબઈની યુનીવરસીટીના રેજીસ્ટ્રાર પ્રોફેસર ફરદુનજી મનચેરજી દસ્તુર એમ. એ. નાં ઉપરીપણું હેઠળ લેવામાં આવી હતી, તેમાં પારસીઓમાં પહેલા વરગમાં માન સાથે મેસરસ હોરમસજી જહાંગીર કરાણી અને અરદેશર પેસતનજી દલાલ; ખીજા વરગમાં મેસરસ જહાંગીર શાપુરજી દાર્વાળા, રૂસ્તમજી બેહેરામજી દ્રાઈવર, જહાંગીર રૂસતીમ ડાકટર, ખી. એ., હોરમસજી નાનાભાઈ નાલાશેઠ ખી. એ., કાવસજી પેસતનજી ભરૂચા, રૂસતીમ ખરજેરજી ભેસાનયા અને દોરાબજી દીનશાહ ખંખાતા; પાસ વરગમાં મેસરસ મેરવાનજી રતનજી ખાટલીબાઈ, બેજનજી જમશેદજી દાવર, નાદીરશાહ જમશેદજી શરાફ, કેપ્શન રૂસતીમ ધરાની અને શયાવજી હોરમસજી શરાફ.

બેહેરામજી જીજીભાઈ કોલેજ ઓફ કોમરસના વીદ્યારથીઓની પરીક્ષાઓ જે ગયા મે ૧૯૦૬ માં થી લંડન ચેમ્બર ઓફ કોમરસ તરફથી મુંબઈનો એલક્ષીનસ્ટન હાઇ સ્કુલમાં શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાટીનાં ઉપરીપણું નીચે લેવાઈ હતી, તેની બુક કીપીંગમાં મેસરસ ડોસાભાઈ મેરવાનજી ખનાજી, માણેકજી દાદાભાઈ ખાટલીવાળા, અરદેશર ખમનજી શરાફ અને રૂસતમજી દાદાભાઈ ઉનવાળા; મેથડસ એંડ મશીનરી ઓફ ખીઝનેસમાં મેસરસ માણેકજી દાદાભાઈ ખાટલીવાળા, એદલજી જીવનજી ભોમીશા, કાવસજી જહાંગીર મરોલીઆ, નવરોજજી કાવસજી મીસ્ત્રી, અરદેશર ખમનજી શરાફ (માન સાથે) અને હોરમસજી દાદાભાઈ મુલ્લા (માન સાથે તથા ટીચરસ ડીપલોમાં મેળવ્યો છે); કમરશીયલ એંડ ઈન્ડસ્ટ્રીયલ લોમાં તથા બેંકીંગ એંડ કરનસીમાં મીં અરદેશર ખમનજી શરાફ (માન સાથે); ટાઇપ રાઇટરમાં મીં માણેકશાહ ખેરામજી સંજના પસાર થયા હતા.

અત્રેની પ્રાં. દાવરની વેપારી કોલેજમાં ગયા મારચ માસમાં લેવાયલી મીડલેનડ કાઉન્ટીઝ યુનીયન ઓફ એજ્યુકેશનલ ઇનસ્ટીટ્યુશનની પરીક્ષામાં નીચલા ઉમેદવારો પસાર થયા હતા:—બુક કીપીંગ-પહેલા વરગમાં મેસરસ ફરામરોઝ દી. જાલનેવાળા, ફરામરોઝ એ. દાવર, જમશેદ દાવર, ખરશેદજી ફ. શરાફ, માણેકશાહ ખેરામજી, પીરોજશા દાવર, એસ. ખી. ખલસારા અને દાદાભાઈ આલખભેસ; ખીજા વરગમાં મીસ ગુલબાઈ જે. વકીલ અને મીં નવરોજી હો. મેજર; વેપારી પત્રવહેવાર અને ખીઝનેસ

રૂઢીનમાં પેલકા વરગમાં મીસ ગુલખાઈ જે. વગ્રીલ અને મેસરસ જમશેદ દાવર, ખરશેદ જી એફ. શરાફ, માણેકશાહ ખેરગામવાળા તથા ફરામરોઝ દાવર; બીજા વરગમાં મીં ફરામરોઝ ડી. જાલનેવાળા.

પારસી એમખયુલંસ ખ્રીગેડ ડીવીઝન તથા સેન્ટ જોન એમખયુલંસ એસોસીએશન નામનું ખાતું જે ઈંગલંડમાં જાણીતા ગ્રહસ્થોની દેખરેખ હેઠળ ચલાવવામાં આવે છે તેની નેમ અકસ્માત વેળા અથવા એકાએક લાગુ પડેલી બીમારી વેળા ધળ પામેલાં અથવા બીજા મારોને ડાકટર આવી પોહોંચે તે આગમજ તુરતાતુરત મદદ કેમ આપી શકાય તેને લગતું શીક્ષણ આપવાની છે. એ શીક્ષણ એટલું બધું તો ઉપયોગી છે કે કોલેજ્યનો, ધંધાદારી આ વગેરે તેનો લાભ લે છે, એટલુંજ નહીં પણ તખીખી કોલેજના વીદ્યારથીઆ પણ મોટી સંખ્યામાં એ શીક્ષણને લગતા વરગોમાં જોડાય છે. હાલમાં ક્રીકેટ, ફુટબોલ, હોકી વગેરે મરદાનગીભરેલી રમતો પાછળ પણ નીશાળો અને કોલેજોના અધીકારીઆ પુરતું ધ્યાન આપતા હોવાથી એ રમતો વેળા અકસ્માત થતાં પોતાની નીશાળના વીદ્યારથીઆ પણ તાખડોતાખ પોતાના ભાઈબંધોને પ્રાયમીક મદદ કરી શકે તે માટે તેઓએ એ શીક્ષણ પોતાની નીશાળોમાં દાખલ કરવું ઇછવાજે છે અને જાણીને ખુશી ઉપજે છે કે ગયે સાલ સર જમશેદજી જીજીભાઈ પારસી બેનેવોલંટ ઈસ્ટીટયુશન તથા ટ્યુટોરીઅલ હાઈ સ્કુલે એ શીક્ષણ પોતાની નીશાળોમાં દાખલ કરવાની શુભ શરૂઆત કરી છે. એ શીક્ષણ માટેના વરગો માટે કશો લવાજમ લેવામાં આવતો નથી એટલે ગમે તેવી સ્થીતીનાં માણસ માટે પણ તે મેળવવું મુશકેલી ભરેલું નથી. સર જમશેદજીની કોટની સ્કુલના ૪૭ વીદ્યારથીઆએ તથા ટ્યુટોરીઅલ હાઈ સ્કુલના ૧૦ વીદ્યારથીઆએ પરીક્ષા પસાર કરી સરટીફીકેટ મેળવી છે. એ ઉપરાંત ગયે સાલ નીચલા પારસી ગ્રહસ્થોએ એ એસોસીએશનને લગતી જુદી જુદી ૫ રીક્ષાઓ પસાર કરી ચાંદો તથા સરટીફીકેટ મેળવી છે.

ચાંદ મેળવનારા ગ્રહસ્થો:—મેશરસ દારખશાહ નશરવાનજી મારકર, ડોસાભાઈ ફરામજી પંથકી, નવરોજી રૂસ્તમજી પારખ, જમશેદજી દાદાભાઈ જીલા, ગુસ્તાદજી નશરવાનજી ગઝદર, સોરાખ કાવસજી મીસ્ત્રી, નશરવાનજી ખરજેરજી પટેલ, પીરોશા મેરવાનજી જસાવાળા, ખેરામજી મેરવાનજી ઇછાપોરીઆ, ડોસાભાઈ હોરમસજી કંત્રાકટર, ટેમુરસપ પેસ્તનજી દાવર, શયાવકા સોરાખજી માદન અને નવરોજી અં શેઠના.

“ફ્રેસ્ટ એડ”ની સરટીફીકેટ મેળવનારા:—મેશરસ ફરામજી ડોસાભાઈ ખાના, મંચેરજી હોરમસજી ભાભા, શાપુરજી નશરવાનજી ખુચીઆ, શાપુરજી મેરવાનજી કુપર, ફરામરોઝ જમશેદજી દાવર, એદલજી ફરામજી ખંખાતા, નવરોજી નશરવાનજી લામ, મનચેરશાહ સોરાખજી માસ્તર, પીરોજશાહ ખરજેરજી મીસ્ત્રી, પીરોશાહ અરદેશર મોંગરેલયા, જહાંગીર દાદાભાઈ પસ્તાકીયા, રૂસ્તમજી પેસ્તનજી થાણેવાળા, એરચ હોરમસજી આશાવધ, શયાવકા જમશેદજી બેંકર ધનજીશાહ સોરાખજી ભરૂયા, રતનશાહ શાપુરજી ભરૂયા, ફરેજખાખ ખરશેદજી ખરડી, યઝદેઝરદ માણેકજી વલસાડા, મીનોચેહેર હોરમસજી કામા, નરીમાન હોરમસજી કલખવાલા, રૂસ્તમજી એદલજી કુપર, પેશોતન સોરાખજી ડાકટર, ડોસાભાઈ પેસ્તનજી કુખાસ, અરદાવીરાફ દીનશાહ એદલખેહેરામ, હોરમજીશાહ અરદેશર એડીખામ, નવરોજી ફરામજી જીલા, ખરજેરજી અરદેશર કાપડયા, હોમી નશરવાનજી ખરાસ, જહાંગીર આદરજી માસ્તર, જહાંગીર નશરવાનજી મેહતા, નશરવાનજી પેસ્તનજી મેહતા, ફરામજી અરદેશર મીસ્ત્રી, માણેકશાહ ફરકુનજી મુલાં, ધનજીશાહ સોરાખજી નાઝર, કેખસર સોરાખજી પટેલ, ગુસ્તાસપ મંચેરજી પ્રીટર, દારખશાહ હોરમસજી મુખેસવાળા, ખરશેદજી નશરવાનજી કામા, રતનશાહ માણેકજી એનજીનીયર, સોરાખજી નશરવાનજી મામા, સોરાખજી હોરમસજી પોસ્ટવાળા, પેસ્તનજી સોરાખજી શેઠના, કેખશર દીનશા અસલી, નશરવાનજી પેસ્તનજી વલસાડા, બહમનજી કાવસજી ચાયા, દીનશાહજી શેહેરયારજી એલાવયા, જહાંગીર ધનજીભાઈ ફાજદાર, ફરામરોઝ કેં ઇરાની, બહમનજી રૂસ્તમજી કાપડયા, ફરામરોજ જહાંગીર મીહુજી અને એમં આરં સ્ટેશનમાસ્તર.

“ફ્રેમ નરથી”ની સરટીફીકેટ:—મેશરસ સોરાખ રૂસ્તમજી ખામજી, ફરામજી ડોસાભાઈ ખાના, મંચેરશાહ હોરમજી ભાભા, રૂસ્તમજી કાવસજી દારવાળા, રૂસ્તમ જમશેદજી રસ્કે

૨, ફરામરોઝ જમશેદજી દાવર, રતનજી ફરદુનજી ગોળવાળા એમ૦ એ૦, એદલજી ફરામજી ખંખાતા, નવરોજી નસરવાનજી લામ, દીનશાહ રતનજી લેંટીન, શીરોઝશાહ શાપુરજી મસાની, શીરોઝશાહ અરદેશર મોંગરેલયા, ફરદુન નસરવાનજી મોતીશાહ, કેખસરૂ ખેજનજી પાવરી, ફરામરોઝ જમશેદજી સ્પેનસર, રૂસતમજી પેસતનજી થાણેવાળા અને બરબેરજી કાવસજી ઉનવાળા.

“હોમ હાઈજન”ની સરટીફીકેટ:-મેથરસ શીરોઝશાહ શાપુરજી મસાની, સૌરાખજી ખરશેદજી બાયા, પેસતનજી પાલનજી આરસીવાલા, રૂસતમજી કાવસજી દારૂવાળા, સૌરાખજી બી મેજબાઈ ધીવાળા, રતનજી ફરદુનજી ગોળવાળા એમ૦ એ૦, રૂસતમજી માણિકજી ગોટલા, ખેરામજી મેરવાનજી ઇછાપોરીયા, શીરોઝશાહ મેરવાનજી જસાવાળા, સૌરાખ માણિકજી ખંખાતા, ફરામરોઝ નવરોજી કોટવાલ, જહાંગીર મેરવાનજી મોદી, નવરોજી રૂસતમજી પારખ અને કેખસરૂ ખેજનજી પાવરી.

પારસી એમખયુલંસ ધ્રીગેડ ડીવીઝન-આ પરોપકારીખાતાંની નેમ સેંટ જોન એમખયુલંસ એસોસીએશન તરફથી લેવામાં આવતી પરીક્ષાઓમાંથી ઓછામાં ઓછી “ફરસ્ટ એડ” ની પરીક્ષા પસાર કરનારા અઢાર અથવા તેથી પણ વધુ ઉમરના જરથોસ્તીઓને “એમખયુલંસ” એટલે દરદીઓને કાંઈ પણ હરકત વગર લાવલઈજી કરવા તથા “નરસી” ગ પ્રેક્ટીસ” સારૂ ભેગા મલી જાહેર પ્રજનાં ભલાં માટે એ કામોમાં કોશેશો ચાલુ રાખવાની તક આપવાની છે. ગુજસ્તે સાલમાં એ ધ્રીગેડ તરફથી ફુટબોલ, મેચ, જીમખાના સ્પોર્ટસ, હોકી ટુરનામેંટ, એથલેટીક સ્પોર્ટસ, મોટોર કારનીવલ વગેરે જાહેર અખાડામાં હાજરી આપી નાના મોટા તથા કેટલાક ગંભીર અક્સમાતો વેળા તાતકાળીક મદદ આપી હતી. એ ઉપરાંત હીંદના લોકરક્ષી મહાન નર શેઠ દાદાભાઈ નવરોજીની મુખ્ય ખાતેની પધરામણી વેળા પણ જુદે જુદે મથકે હાજરી આપી હતી. વળી કેટલાક ખીમારોને વીક્ટોરિયા ટરમીનસ સ્ટેશનેથી એપોલો ખંદર પર સ્ટ્રેચરપર મેલી તેમને સેહેજ પણ ઇજા વગર લઈ જવામાં આવયા હતા. દાદીશેઠ અગીયારી લેનવાલી છેલી હોનારત વેળા મદદ માટે હાજરી આપી હતી, પણ સતાવાલાઓ તરફથી તેમની મદદ સ્વીકારવામાં આવી નહતી, જે દલગીરી ભર્યું છે. વળી સભાસદો જખમેની સારવાર કરવા માટે તેમજ પાટા ખાંધવાનું વહેવારૂ જ્ઞાન મેળવવા માટે ધી એડમસ વાઈલી ઓસપીટાલમાં તથા કોલાબા સ્ટેશન ઓ સ્પીટાલમાં તાલીમ લે છે, અને ત્યાં તેઓ ઉમ ગથી કામ કરે છે, જે માટે પેહેલી ઓસ્પીટાલના લાગતાવળગતાઓ તરફથી તેમના છેલા રીપોર્ટમાં સારી નોંધ લઈ પ્રસંસા જાહેર કરવામાં આવી છે. એ ધ્રીગેડના સભાસદો નયાત જાતનો તફાવત રાખ્યા વગર હુમેશ ખીન હાંસલે કામ કરવાને તત્પર રહે છે, જે ખુશી થવાલેગ છે. એવાં પરોપકારીખાતાં માટે નાણાંની મદદની ઘણી જરૂર છે અને એક ઉત્તમ નેમથી ખરપા કીધેલું અને નયાત જાતનો કાંઈ પણ તફાવત નહી સ્વીકારતું ખાતું નાણાંની ગેરહાજરીમાં પોતાનો રસ્તો આગલ લેવાને સામરથવાન નહી થાય તે ખનવાલેગ છે, માટે સખી પારસીઓ તેમજ શેહેરીઓએ એવાં ખાતાંને નાણાંની મદદ કરી અવશય ઉતેજન આપવું ઘટે છે. હાલમાં એ ખાતાંના ની ભાવ સામગ્રી વગેરે માટે એક ફંડ ઉઘાડવામાં આવ્યું છે. ભરાયકી રકમો આગલ આ ઈ તેખાખમાં સખાવતના ખાખમાં જોવામાં આવશે.

પરચુટણ ખનાવો.

શેહેનશાહી પારસીઓનાં નવાં વરસને દીને ઘણી કલજો-મંડળીઓ તરફથી જાત જાતનાં મેળાવડા-ખાનીપીની કરવામાં આવે છે તે મુજબ અતરેની ગાયન ઉત્તેજક મંડળીનાં મેમખરોનાં ખયાંઓનો એક મેળાવડો કરવામાં આવયો હતો. શરૂઆતમાં શેઠ શીરોઝ રૂસતમજી ખાટલીવાળાએ મુખ્યારકખાદીતું ગાયન ગાઈ સંભળાવયા પછી મેમખરોના ખાજકોને ગાયન શીખવવાને ઉઘાડવામાં આવેલા નવા વરગના કેટલાંક ખાજકો પાસે ગીતો ગવડાવવામાં આવયાં હતાં. તે પછી કેટલીક રમતગમતમાં ખાકીનો વખત પસાર કરી રાત્રે ખાણું લઈ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

વડોદરા ખાતે ત્યાંના દીવાન ખાં ખાં કેરસાપજી રૂસ્તમજી દાદાયાનજી અને એવોના કુટુંબનાં બાનુઓએ બાનુઓ અને અહુસ્થોનો એક મેળાવડો ત્યાંના હીરાબાગના મકાનમાં પારસી નવાં વરસને દીને એકઠો કીધો હતો. એ વખતે બાનુઓ વીરૂધ અહુસ્થો ની એક કીકેટ મેચ રમવામાં આવી હતી, જેમાં બાનુઓએ ૨૮ રન અને અહુસ્થોએ ૩૦ રન કીધો હતો. એ પછી કેટલીક બાનુઓએ ગીતો ગાયા બાદ હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેન્ટ લઈ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

રામચૌર ખાતે ત્યાંના નવાખ ફરામરોઝજંગ બહાદુરના મકાનમાં નવા વરસને દીને જરથોસ્તીઓના ભેગા મળેલા મેળાવડા સનમુખ જશનની કીયા કરવામાં આવી હતી. તેમજ સાંજે એક એટ-હોમનો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં સઘળી વરણની બાનુઓ તથા અહુસ્થો હાજર થયા હતા. શરૂઆતમાં ટેનીસની રમત રમવામાં આવ્યા બાદ કેટલાક છોકરાઓએ અંગબલની કસરત કરી હતી. છેવટે ગીત રંગ ગાઈ મેળાવડો વીખેરાઈ ગયો હતો.

નાગપોર ખાતેની એમપ્રેસ મીલમાં નવા વરસની ખુશાલીનાં થયેલા પારસી મેળાવડા માં મીસીસ માણેકજી દાદાભાઈ ખેરીસ્ટરે બાળકોને ધનામો વેંહચી આપ્યા પછી હાથ ચાલાકીના ખેલો તથા ગીતો ગાવામાં આવ્યા હતા. છેવટે હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેન્ટ લઈ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. એ માટે ત્યાંના પારસી ભાઈઓએ પોતપોતામાં એક ફંડ ઉભું કરી સઘળો ખર્ચ કીધો હતો.

કલકત્તા ખાતે નવરોઝને દીવસે ત્યાંની શેઠ જમશેદજી ફરામજી માદનની થીયેટરમાં પારસી બાનુઓ તથા અહુસ્થોનો એક મેળાવડો ત્યાંની અનજીમનના ત્રસ્ટી શેઠ કાવસજી માણેકજી રૂં બનાજીના પ્રમુખપણા હેઠળ થયો હતો. શરૂઆતમાં કેટલાક સાહેબોએ જુદી જુદી બાબત ઉપર વાચળે કરી મોનાજીતો ગાઈ સંભળાવી હતી. તે વેળાએ ચેરવદ એરચશાહ બં દસ્તુર કુમારના પપેત પશેમાની ઉપર વાચળ કરવા માટે એક રૂપાનું ધડીઆળ અને છેડો, બાઈ શીરીનબાઈ મેરવાનજી ધરાનીને રૂપાનું ધડીઆળ અને રૂં ૧૫ નું ધનામ, શેઠો નસરવાનજી ર. સરકારીને રૂપાનું ધડીઆળ, પેસી મં ઉનવાળાને રૂં ૫૧ નું, ફરામરોઝ રૂં ધરાનીને રૂં ૨૫ નું, શાપુર સીં ભર્યાને રૂં ૧૧ નું અને ખોદાબક્ષ પેં ધરાનીને રૂં ૧૦ નું ધનામ ઘણી સરસ મોનાજીતો ગાવા માટે આપવામાં આવ્યાં હતાં. એ પછી હાજર રહેલાઓ રીફ્રેશમેન્ટ લઈ વીદાય થયા હતા.

લનડન જેવાં દુર શહેરમાં વસ્તા સઘળા પારસીઓએ પોતાનાં નવાં વરસનો દીવસ લંડનના કીટરીયન રેસ્ટોરામાં શેઠ દાદાભાઈ નવરોજીનાં પ્રમુખપણા હેઠળ એકઠા મહીને હ સી ખુરમીમાં ગાલયો હતો. યુરોપના ઝોરાસીયન ફંડના આનરરી સેક્રેટરી શેઠ નશરવાન જી જામાસપજી મુલાંની દેખરેખ હેઠળ એ દીનનાં ખાણાની સઘળી ગોઠવણ કરવામાં આવી હતી, ખાણાં ઉપર શરૂઆતમાં શેઠ દાદાભાઈ નવરોજીએ નામદાર શેહેનશાહ અને બા દશાહી કુટુંબની સલામતી લેવાડયા પછી પારસી કોમની સલામતી લેવાડતાં જણાવયું કે પારસી કોમ નાની છતાં જે દરજ્જે અને સ્થિતિ ભોગવે છે તે ઘણો જાણવાજોગ છે. એક હજાર વરસ થયાં આપણે હીંદુસ્તાનમાં વસ્યે છીએ તે દરમીયાન સઘળી કોમ તરફ થી મોટું માન અને આપણે મલતી રહી છે. જોકે આપણે સંખ્યામાં થોડા છઈએ તોપી આખી દુનયામાં જાણીતા થયેલા છીએ, તેનું કારણ એકે આપણને આપણા વડવાઓથી સખાવતનો ઉમદા ગુણ મળેલો છે. એ પછી સર મનચેરજી મેરવાનજી બુજરગ શેઠ દાદા ભાઈનો ઉપકાર માની બોલ્યા કે આપણી કોમ હીંદુસ્તાનમાં પારકા આસામીઓ તરીકે જાણખાવા છતાં હીંદુસ્તાનની બધી કોમોમાં આપણે આગેવાન દરજ્જે મેળવવાને ભોગય શાળી થયા છઈએ, તેનો સખબ એ કે આપણને ધરાની વડવાઓ તરફથી બહાદુરી, સચાઈ વગેરેના ગુણો મળેલા છે, અને આપણી કોમ જ્યાંપી જાય છે ત્યાં ભાઈબંધીની લાગણી હમેસાં દેખાડે છે. એ પછી હાજર રહેલાઓની અરસપરસ સલામતી લેવાયા બાદ મેળાવડો વીખેરાઈ ગયો હતો.

એજ મુજબ એડીનબરો ખાતે વસતા એડીનબરો પારસી યુનીયનના સભાસદો પપેતી ને દીવસે પ્રમુખ શેઠ આરં એચં અપુની આગેવાની હેઠળ સહવારથી નોરથ ખેરીક ખા

તે પીકનીકે ગયા હતા. જ્યાં સઘળાઓએ ફરી હરી રાતે ખાણું લઈ ગાયન વગેરેની મજા હ આખી મોડી વીખેરાઈ ગયા હતા.

અમેરીકામાં વસ્તા સઘળા પારસીઓએ શેઠ રૂસ્તમજી ખેરામજીનાં પ્રમુખપણા હેઠળ પથેતીનો દીવસ હોટલ ભારતીનીમાં હસી ખુશીમાં ગુજરી બધાઓએ સાથે ખાણું લીધું હતું. ખાણું ઉપર અરસપરસ એક બીજાની સલામતી લેવામાં આવી હતી અને દર વરસે આવા મેળાવડા થયા કરે એમ ઇચ્છવામાં આવ્યું હતું. એ દીનને અનુસરતું એક ટુંક ભપલુ એરવદ માણિકજી નશરવાનજી ઘાલાએ કર્યું હતું. હાજર રહેલાઓ ગાયન વગેરેની મજા આખી મોડી રાતે વીખેરાઈ ગયા હતા. વળી ખોરદાદશાલને દીવસે શેઠ નશરવાનજી ફરામજી ભમગરાએ નયુયોરકના સરવે જરથોસ્તીઓને ખાણું આપ્યું હતું. ખાણું ઉપર પ્રોફેસર જેક્સનબી હાજર થયા હતા. જ્યાં અરસપરસ એકબીજાની સલામતીઓ લેવાયા પછી પ્રોફેસર જેક્સને તથા એરવદ ઘાલાએ ટુક વાયળે કીધી હતી. પ્રોફેસર જેક્સને પોતે તથા કીધેલી “ધરાન હાલનું” અને આગલું” નામની ચોપડીની એક નકલ શેઠ ભમગરા મારફતે નયુયોરકની પારસી અનજીમનને ભેટ કીધી હતી. ગાયન વગેરેની મજા આખી મોડી રાતે સઘળાઓ છુટા પડ્યા હતા.

મોદીએ વાલી શેઠ માણિકજી હોરમજી મેંટીવાલી જીમનેશીયમના પારસી સભાસદોએ પોત પોતામાં એક ફંડ ઉભુ કરી ખોરદાદશાલનો દીવસ ખુશી ખુશીમાં પસાર કરવા એક મેળાવડો કર્યો હતો. એ વખતે સઘળા મેમ્બરો હાજર થયા હતા અને તેઓએ જીદી જીદી કસરતો કરી બતાવી હતી. એ પછી શેઠ દામોદરદાસ ગોરધનદાસ સુખડવાળાએ એ કહાં થયલાં ફંડમાંથી દોડવામાં સઉથી સરસ ઉતરનારને ઇનામો વેહચી આપ્યાં બાદ સઘળાઓ વીખેરાઈ ગયા હતા.

અમદાવાદ ખાતે ખોરદાદશાલને દીવસે તયાંનાં પારસી જીમખાનામાં એક રમત ગ મદાનો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. જીદી જીદી રમતોમાં પેહેલે નંબરે આવનાર બાનુઓને ખાં બાં નવરોજી પેસતનજીનાં બેટી બાઈ દીનબાઈએ ૪૦ ઇનામો વેંહેંચી આપ્યાં હતાં. એ ઇનામો જીતનારાઓમાં બાઈઓ શીરીનબાઈ ફરદુનજી તારાપોરવાલા, જરબાનુ સોરાબજી કામા, મેહરબાનુ હેશંગજી વકીલ, ગુલબાનુ ફરદુનજી તારાપોરવાલા, મીસ શેઠના અને મીસ કારંબવાલા હતા. હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેંટ લઈ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

કલકત્તા ખાતે ગયા ડીસેમ્બર માસમાં ભરવામાં આવેલી હીંદી નેશનલ કોનગ્રેસના પ્રમુખ તરીકે ખુઝરોગ હીંદના દાદા શેઠ દાદાભાઈ નવરોજીને નેમવામાં આવેલા હોવાથી એવણે અત્રે આવતી વખતે તાં ૨૮ મી નવેમ્બરને દીને લંડનની નેશનલ દેમોક્રેટીક લીગ તરફથી સર જોન જોરડીનના પ્રમુખપણા હેઠળ એક ખાણું આપવામાં આવ્યું હતું. એ વખતે શેઠ દાદાભાઈની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવામાં આવ્યું હતું. વળી તાં ૨૪ મી નવેમ્બરે લેમબેથ પરગણાની લીબરલ અને રેડીકલ કલબના સભાસદ તરફથી બીજું ખાણું આપવામાં આવ્યું હતું. શેઠ દાદાભાઈ તાં ૨૮ મીએ લંડનથી વીકટોરીયા સ્ટેશન પરથી ઉપડ્યા ત્યારે હાજર રહેલા સઘળાઓ તરફથી ઘણો સરસ આદરભાવ આપવામાં આવ્યો હતો. એ હીંદના દાદા જ્યારે મુંબઈના કીનારે તાં ૧૪ મી ડીસેમ્બરને દીને આવી પુગયા તે વખતે એવણે બાદશાહી આવકાર આપવામાં આવ્યો હતો. મુંબઈની પંચરંગી પ્રજાએ દીલોજની ભર્યો આવકાર આપી એવણે ઘણું માન આપ્યું હતું. શેઠ દાદાભાઈની મોટર જે જે રસ્તે પારથી પસાર થવાની હતી ત્યાં ધરેધર, હાકીસેહાકીસ, આવકાર દેનારા આરકાંઓ મુદ્રાલેખો, તેમજ બધા રસ્તાઓ ફુલપાન, તોરણથી ઘણી સરસ રીતે શણગારવામાં આવ્યા હતા. જાણીતા ગ્રહસ્થાનું એક ઉપયુક્ત શેઠ દાદાભાઈને સ્ટીમર ઉપરથી કીનારે લાવવાને ગયું હતું. કીનારા ઉપર સર શીરોઝશાહ તેમજ જાણીતા આસામીઓએ ઘણો હરખભર્યો આવકાર આપી ગજરા તોરા પેહરાવયા હતા. તથા રાખેલી મોટોરમાં શેઠ દાદાભાઈ, સર શીરોઝશાહ, શેઠ દીનશા વાઘા અને સર ભાલ્લભ દ્ર કીષણ બેસી બંગલે જવા નીકળ્યા હતા. તે પાછળ સંખ્યાબંધ ગાડીઓનું હબહબભૂરેલું સરગસ ચાલ્યું હતું. શેઠ દાદાભાઈની મોટોરકારને જગેજગ થોભાવવામાં

આવી હતી અને ઘણાક દુકાનદારો તેમજ સઘળી વરણના જુદા જુદા લોકો તરફથી હાર તોરા વગેરે પેહરાવવામાં આવ્યા હતા. તેમજ ઘણાંક બધરાંઓએ આવરણાં લઈ આશીર વાદ દીધા હતા. વળી કેટલાક ઝવેરીઓએ પાતપાતાની દુકાન આગળ આવતાં સોનાં રૂપાના કુલથી તેમજ ખરાં માતીથી એવણને વધાવી લીધા હતા. એ ઉપરાંત શેઠ દાદાભાઈ ને જરીવાળા મીં ગોકળદાસ તરફથી સોનેરી ભરતકામનો એક ડુપેટો, ઝવેરી દેવજી માલજીએ રૂપાની ફેમ, જમસ કુંપનીવાળા શેઠ હોરમજી મેહતાએ ચાંદીનો કાસકેટ, શેઠા ભમગરાની કંપનીએ સુંદર ટેબલક્લોથ અને કેટલાક વેપારીઓએ શીયાલો વગેરે એનાયત કીધું હતું, જુદી જુદી મંડળીના આગેવાનોએ માનપત્રોની આપણાં હતાં તથા આવકાર દેનારા તારના સંદેશોએ જુદે જુદે ગામેથી જાણીતા ગ્રહસ્થો તરફથી મળ્યા હતા. બીજે દીને ચાને તાં ૧૫ મીએ શેઠ દાદાભાઈ પાતાના કુટુંબને મળવા વેસાવે ગયા તારે એવણને દરેક સ્ટેશન ઉપર હાજર રહેલાઓએ ઘણુંજ માન આપી હાર તોરા પેહરાવ્યા હતા. તેમજ વાંદરા સ્ટેશન ઉપર એક મેળાવડો કરી વાંદરાની પારસી અનજુમન તરફથી એક માનપત્ર રૂપાના દાખરામાં મુકી એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું તથા બાઈ શીરાન બાઈ કાખરાએ એક શીયાલ ઓઢાડી હતી. એ પછી અંદેરી સ્ટેશન ઉપર આવતાં હાજર રહેલાઓએ હારતોરા પેહરાવ્યા હતા. તાં ૧૭ મીએ મુબઈ આવી પાછલા પોહોરે હોરનબી રોડ પર આવેલી ટાઇમસ બીલડીંગમાં બોમબે સ્વદેશી કોઓપરેટીવ સ્ટોરસ કંપની લીમીટેડનો એક નવો સ્વદેશી સ્ટોર ખુલો મેલવાની કીયા એક મોટા મેળાવડા સનમુખ શેઠ દાદાભાઈએ કીધી હતી. શરૂઆતમાં એ સ્ટોર કંપનીના પ્રમુખ મીં ગોરધનદાસ ખટાઉ મકનજીએ પ્રસંગને અનુસરતું ભાષણ કીધું, જે પછી શેઠ દાદાભાઈએ ટુક ભાષણ કરી સ્ટોર ખુલો મેલવાની કીયા કીધી, તે પછી કંપની તરફથી શેઠ દાદાભાઈને એક ગરમ તાકો, અને રૂપાની ગુલાબદાની ભેટ આપી હારતોરા પેહરાવ્યા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. શેઠ દાદાભાઈ કલકતા ખાતેની તાં ૨૬ મી ડીસેમ્બરે મળનારી હીંદી કોનગ્રેસના પ્રમુખસ્થાને ખીરાજવાને મુબઈથી તાં ૨૨ મીને દીને એક સ્પેસીયલ ટ્રેનમાં બીજા ડેલીગેટોની સાથે હીંદી આલમની ભલી દુવાઓ અને મોટાં માન સહીત કલકતા ખાતે ઉ પડી ગયા હતા. તે વખતે તેવણને વલાવાને બોરીબંદર સ્ટેશન ઉપર સઘળી વરણના પુથ કલ લોકો હાજર થયા હતા. તેઓ તરફથી શેઠ દાદાભાઈ ઉપર કુલોનો વરસાદ વરસાવવામાં આવ્યો હતો. હાજર રહેલાં કેટલાંક બધરાંઓએ એવણને આવરના લીધાં હતાં. એ ટ્રેનને શેઠ હોરમજી દુબાશ તરફથી કુલપાનથી ઘણી સરસ રીતે સજાગારવામાં આવી હતી. શેઠ દાદાભાઈ વાલી સ્પેસીયલ ટ્રેનને બોરીબંદરથી ઉપડ્યા પછી કલીયાણી, ધંગતપુરા, નાશક, ભુસાવલ, આકોલા વગેરે ઘણાંક સ્ટેશનો ઉપર થોભાવી ઘણા લોકોએ એ હીંદના દાદાને હાર, તોરા પેહરાવી પાતાની ખુશાલી જાહેર કીધી હતી. તેમજ મનમારના સ્ટેશન ઉપર મનમારના તથા ચરોલા ના રહીશોનું માનપત્ર સુખડના દાખરામાં અને ચાલીશગામના સ્ટેશન ઉપર પારસી, હીંદુ મુસલમાન રહીશોનું માનપત્ર રૂપાના દાખરામાં એનાયત કરવામાં આવ્યાં હતાં. પાચોરા અને રાયગામનાં સ્ટેશનો ઉપર હીંદુ, મુસલમાનો તરફથી માનપત્રો આપ્યાં હતાં, તેમજ નાગપુરના સ્ટેશન ઉપર નાગપોર કામતીના પારસી રહીશોનું માનપત્ર રૂપાના દાખરામાં નાગપુરના દસ્તુરે ભેટ આપ્યું હતું. રાયપુરના સ્ટેશન ઉપર તયાંની જાણીતી મેસરસ બેરામજી કંપની તરફથી શેઠ દાદાભાઈને તેમજ આખી પારટીને ચા પારટી આપવામાં આવી હતી. બધા સ્ટેશનોને કુલપાન, વાવતા, તોરન, વાજીંતરોથી દીપાવવામાં આવ્યાં હતાં, તથા આતશબાજી છોડવામાં આવી હતી. સઘળી જાતના લોકોનું આદરમાન અને આવકાર પામી છેલ્લે સ્પેસીયલ ટ્રેન કલકતાના હાઉરા સ્ટેશન ઉપર સોમવાર તાં ૨૪ મીએ સવા રના આઠ વાગે જઈ પુગી તયારે દરબંગાના નામદાર મહારાજાએ શેઠ દાદાભાઈના ડખામાં દાખલ થઈ એવણને હરખભરથો આવકાર આપ્યા પછી મીં સુરેનદરનાથે કલકતાની જા હેર પ્રજા તરફથી આવકાર આપ્યો હતો. શેઠ દાદાભાઈ પલેટફોર્મ ઉપર ઉતર્યા કે કુલો નો વરસાદ વરસ્યો હતો. તેમજ એક હીંદુ ગ્રહસ્થ ચાંદીનું સુંદર કપ ભેટ આપ્યું હતું. એ ઉપરાંત હયાંબી કેટલાક ઝવેરીઓએ માતી માણેકથી વધાવી લીધા હતા, અને ઝવેરાત થી મઢેલો એક હાર એવણને પેહરાવ્યો હતો. શેઠ દાદાભાઈને ચાર ઘોડાની ગાડીમાં એક

સરથસના આકારમાં દરબંગાના નામદાર મહારાજના મેહલમાં લઈ ગયા હતા. સ્ટેશન આગળથી ઘોડાની ગાડી ઉપડતાં કેટલાક વોલન્ટરોએ ગાડીના ઘોડા છોડી પોતાને હાથે ગાડી ધસડી જવાનો આગ્રહ કીધો હતો પણ શેઠ દાદાભાઈએ નાપાડી હતી. મારગમાં શેઠ દાદાભાઈવાલી ગાડી બનાજીની દરેહમેહેર આગળ આવતાં એ દરેહમેહેરના પંથકીઓએ દસ્તુર કુકાની આગેવાની હેઠળ હરખભર્યો આવકાર આપી હાર તોરા પેહરાવયા હતા. જે જે રસ્તાઓપરથી શેઠ દાદાભાઈની ગાડી પસાર થઈ ત્યાંના રસ્તા ઉપર પુચકલ લેખો મારવામાં આવયા હતા તેમજ કેટલેક ટેકાણે ખુશાલી જાહેર કરવા મોટા ફટાકડા ફોડવામાં આવયા હતા. તા. ૨૫ મીને દીને શેઠ દાદાભાઈએ પ્રદરશનની મુલાકાત લીધી હતી. જ્યાં કમીટીએ ધણું માન આપ્યું હતું અને તેમાંના દુકાનદારોએ હુનરમંદીના કવચીત મળે એવા નમુનાઓ ભેટ આપયા હતા. તા. ૨૬ મીને દીને બપોરના કોનગ્રેસની પેહલા દીવસની ખેઠક મલી હતી. એ વખતે ૧૫૦૦ ડેલીગેટોથી તેમજ ૬૦૦૦ વીઝીટરોથી આખો મ. ડપ ચીકાર ભરાઈ ગયો હતો. કોનગ્રેસનું કામ બપોરના બે વાગે શરૂ કરવામાં આવ્યું તેની થોડેવાર અગાઉ શેઠ દાદાભાઈ મંડપમાં આવી પુગા ત્યારે હાજર રહેલાઓએ તાળીના અવાજે અને ખુશાલીના પોકારો કરી એવણને ભારે આ વકાર આપ્યો હતો. શેઠ દાદાભાઈએ મંડપમાં ખેઠક લીધા પછી રીસેપશન કમીટીના પ્રમુખ ઓનરેબલ ડાક્ટર રાયબીહારી ઘોસે ડેલીગેટોને આવકાર આપનારું ભાષણ કીધા બાદ રાજા પીઆરીમોહન મુકરજીએ પ્રમુખની ખુરસી શેઠ દાદાભાઈને આપવાની દરખાસ્ત મુકતાં એવણના ભારે વખાણ કીધા હતા. તે પછી મદ્રાસવાળા નવાબ સંધ્યદ મહમદે દરખાસ્તને ટેકો આપતાં જણાવ્યું કે શેઠ દાદાભાઈને પ્રમુખ તરાકે આખા હિંદુસ્તાને આવકાર દીધો છે, અને આ મોટા મેળાવડાએ ગરજનાથી તે સ્વીકાર્યું છે. આખા હિંદુસ્તાનના સરવથી મહાન હૃદયાત નરને આપણે આ પ્રમુખપદ આપ્યે છાએ. એ પછી તાળીઓના અવાજ અને ફુલોના વરસાદ વચ્ચે શેઠ દાદાભાઈ ટેબલ ઉપર ભાષણ આપવા ઉભા થયા હતા. શેઠ દાદાભાઈએ પોતાને મળેલાં માન માટે આભાર માનવા પછી એવણે પોતાના ભાષણ માટેલાં થોડાંક વાક્યો વાંચ્યા હતા અને એવણનું બાકીનું આખું ભાષણ ઓનરેબલ મી. ગોખલેએ વાંચી સંભળાવ્યું હતું. કોનગ્રેસનું કામ ત્રણ દીવસ ચાલ્યા પછી ચોથે દીવસે યાને કોનગ્રેસની છેલી ખેઠક વેળાએ સંધ્યું કામ પુરૂ થવાથી મી. લાલમોહન ઘોસે કોનગ્રેસના પ્રમુખ તરીકે શેઠ દાદાભાઈએ બજાવેલી કીમતી સેવા માટે એમનો આભાર માનવાની દરખાસ્ત મેલતાં જણાવ્યું કે એમની યોગ્યતા વીધે કાંઈપણ મતભેદ જેવું છેજ નહીં, અને એવણ પ્રજાકીય પારલીયામેન્ટનું પ્રમુખપદ લેવાને છેક ઈંગલંડ વેરથી લાંબી મુસાફરીની રંજ ખેંચીને આવ્યા છે. એવોએ પોતાની ફરજો મજબુતીથી, ફતેહ અને વીનયથી પાર ઉતારી સ્વદેશીઓમાનનો ખેમીશાલ નમુનો આટલી વરૂંધ વચે પણ એવણ આપણને પુરો પાડે છે. આ દરખાસ્ત સરવાનુમતે હરખના જખરા પોકારો વચે પસાર કરવામાં આવી હતી. તે પછી બનારસવાસીઓનું ઉરદુ ભાષાનું માનપત્ર શેઠ દાદાભાઈને એનાયત કીધા બાદ હાજર રહેલી બાનુઓએ પુષ્પોની વરૂપટી કરી પોતા ને હાથે હારતોરા પેહરાવયા હતા, તેમજ મી. સુરેન્દ્રનાથે સ્વદેશી બનાવટની છત્રી ભેટ આપી હતી. એવટે શેઠ દાદાભાઈએ પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે હાજર રહેલા બોનો આભાર માનતાં જણાવ્યું કે પચાસ વરસ થયાં હું જે લડતો ચલાવતો રહ્યો છું તે ફાકટ ગઈ નથી તે જાણી મને ઘણોજ સંતોષ ઉપજ્યો છે. તેમજ સંધ્યે ટેકાણે જે ભારે આવકાર મને આપવામાં આવ્યો છે તે માટે આભાર માનું છું. એ બાદ આવતી કોનગ્રેસ નાગપોર ખાતે બોલાવવાનું નકી કરવામાં આવ્યા પછી નામદાર શેહેનશાહ એડવ રદ વગેરે માટે ખુશાલીના પોકારો કરાવ્યા પછી શેઠ દાદાભાઈએ કોનગ્રેસ બરખાસ્ત થયલી જાહેર કીધી હતી. એ દીને સાંજે કલકત્તાની પારસી અનજીમન તરફથી શેઠ દાદાભાઈને માન પત્ર તેમજ ખાણું આપવાનો એક મેળાવડો રાજા રાજેનદર મલીકના મેહેલમાં કરવામાં આવ્યો હતો. એ વખતે શેઠ કાવસજી બનાજીએ એક માનપત્ર વાંચી સંભળાવ્યું હતું જે સુંદર ચાંદીના કાસકેટમાં મુકી શેઠ દાદાભાઈને એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું. એના જવાબમાં શેઠ દાદાભાઈએ જણાવ્યું કે મારા કામતી કદર મારા પારસી ખીરાદરો ખુજ પસંદ કરે છે તેથી મને ખાસ ઉતેજન મળે છે. ખાણા ઉપર શેઠ દાદાભાઈની કારકીરદીની

વખાણુ કરી એવણુની તેમજ અરસપરસ એકબીજાની સલામતી લેવાયા બાદ મોડી રાત્રે ખુશાલીના પોકારો વચ્ચે મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. તા. ૩૦ મીએ બપોરના શેઠ દાદાભાઈના માનમાં મી. કાવસજી ખટાઉની નાટક કંપનીએ નાટક કીધા હતા, તે વખતે તખ્તા ઉપર સુકેલી શેઠ દાદાભાઈની તસવીર આગળ સઘળા એક્ટરોએ એવણુની તારીફમાં ગીત ગાઈ સંભળાવી શેઠ દાદાભાઈને હારતોરા પેહરાવયામાં આવયા હતા. એ વખતે મી. કાવસજીએ રૂ. ૫૦૦ કોનગ્રેસ ફંડમાં આપવાનું જાહેર કીધું હતું. તા. ૩૧ મીને દીને સાંજે દરબંગાના નામદાર મહારાજ તરફથી શેઠ દાદાભાઈના માનમાં એક ગારડન પાર્ટીનો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. એમાં મોટા મોટા અમલદારો, મહારાજાઓ, જજ તથા કોનગ્રેસના ડેલીગેટો વગેરે ઘણા પરીણાઓ હાજર થયા હતા. તા. ૧ લી જાનેવારીને દીને બપોરના કલકત્તાની પારસી બાનુઓએ શેઠ દાદાભાઈના માનમાં મારબલ પેલેસમાં ટી પાર્ટીનો મેળાવડો કીધા હતા. એ વખતે મી. પીરોજખાઈ માણિકજી બનાજીએ શેઠ દાદાભાઈને આવકાર દેનાર માનપત્ર અને સુંદર ટી સેટ એવણુને ભેટ આપ્યો હતો. એના જવાબમાં શેઠ દાદાભાઈ બોલયા કે હું સ્ત્રી કેળવણીનો પાયોનીયર હોવાથી અને મારા તે કામના ફળ જોવાથી મને આનંદ થયો છે. હાજર રહેલાઓ રીફ્રેશ મેન્ટ લઈ વીસરજન થયા હતા. તા. ૩ જીને દીને બંગાળી બાનુઓએ પ્રદરશનના બાનુઓના વીભાગમાં શેઠ દાદાભાઈને એક રૂપાની ત્રે અને બોક્ષ ભેટ આપ્યા હતા. તા. ૪ થીએ શેઠ દાદાભાઈ કલકત્તેથી મુંબઈ આવવા ઉપડ્યા તે વખતેખી સ્ટેશન ઉપર ઘણા આગેવાન શેહરીઓ ઉપરાંત પુષકળ લોક હાજર થયું હતું. શેઠ દાદાભાઈ દરબંગાના નામદાર મહારાજ સાથે મોટરકારમાં બેસી સ્ટેશન ઉપર આવ્યા ત્યારે હાજર રહેલાઓએ હાર તોરા પેહરાવી સારો આવકાર આપ્યો હતો. શેઠ દાદાભાઈને કલકત્તે જતી વખતે સ્ટેશનો ઉપર જેવું માન મળ્યું હતું તેવુંજ માન મુંબઈ પાછા આવતી વખતેખી સ્ટેશનો ઉપર મળ્યું હતું. કલકત્તાના હાઉરા સ્ટેશનથી ઉપડેલી ત્રેન મારગમાં ખરગપોર, ડુંગરગઢ, સીંધી, વરધા વગેરે સ્ટેશન ઉપર ઉભી રહી હતી. અહીંયાં હાજર રહેલા પારસી, હિંદુ વગેરે લોકોએ શેઠ દાદાભાઈને હારતોરા પેહરાવી સારું આદરમાન આપ્યું હતું. તેમજ રાયપુરના સ્ટેશન ઉપર મેસરસ બીલીમોરીઆની કંપનીએ શેઠ દાદાભાઈને તેમજ બીજા પારસીઓને ચાહપાણી આપી હતી. શેઠ દાદાભાઈવાળી એ ત્રેન તા. ૬ થીને દીને બપોરના બોરીબંદરના સ્ટેશન ઉપર આવી પુગતાંજ હાજર રહેલા મુંબઈવાસીઓએ ખુશાલીના પોકારો કરી એમને વધાવી લીધા હતા. તા. ૧૪ મીને દીને અત્રેની જ્ઞાન પ્રસારક મંડળી તરફથી ફરામજી કાવસજી ધનસ્વીટયુટમાં શેઠ દાદાભાઈનાં માનમાં મેળાવડો કીધા હતા. તે વખતે બાઈ મોતીબાઈ એદલજી ખાટલીવાલાએ સ્ત્રીઓના સદગુણ અને તેમની ફરજો એ બાબદ ઉપર ભાષણ કીધા પછે શેઠ દાદાભાઈની હાઉની મોલાકાતનો લાભ લઈ એવોએ સ્થાપેલી જ્ઞાન પ્રસારક મંડળી, સ્ટુડન્ટસ લીટરરી સોસાયટી, રાહનુમાય સભા, જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ મંડળી, રાસ્ત ગોપ્રતાર વગેરે જેવોએ પોતાની પચાસ વરસની હૃદયતાતી પુરી કરી છે, અને જેના શરૂઆતના સ્થાપક અને સુકાની તરીકે શેઠ દાદાભાઈએ કામ કર્યું હતું, તેવોએ એવણુને મુબારકબાદી ચાહી હતી. નામદાર જજ ચંડાવરકર પ્રમુખસ્થાને ખીરાજ્યા હતા. શરૂઆતમાં બાઈ મોતીબાઈએ ભાષણ કરવા પછી શેઠ દાદાભાઈએ સ્ત્રી કેળવણીની કેમ શરૂઆત કીધી હતી તે ઉપર વીવેચન કીધા બાદ જુદા જુદા ગ્રહસ્થોએ પોતાની મંડળી વગેરે તરફથી મુબારકબાદીનાં ભાષણો કીધાં હતાં. તે પછી જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ મંડળીની કેટલીક છોકરીઓએ તથા હાજર રહેલી કેટલીક બાનુઓએ શેઠ દાદાભાઈની સ્તુતીમાં ગાયણ ગાઈ સંભળાવ્યા બાદ એવણુને હાર તોરા પેહરાવ્યા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. તા. ૧૪ મીને દીને રાતે અત્રે પારસી બાનુઓ અને ગ્રહસ્થો તરફથી સ્થાપવામાં આવેલી એશીયન કલબ તરફથી શેઠ દાદાભાઈના માનમાં એક મેજબાનીનો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. ખાણાં ઉપર પ્રમુખ સર દીનશાહ માણિકજી પીટીટ ખારોનેટ શેઠ દાદાભાઈની સલામતી લેવાડ્યા બાદ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. તા. ૧૫ મીને દીને મુંબઈના નામદાર ગવરનર મોર્ડ લેમીંગટને શેઠ દાદાભાઈને સરકારી મહેલમાં લંચપર નોતરી મોટું માન આપ્યું હતું. તા. ૧૬ મીને દીને સાંજે શેઠ દાદાભાઈના માનમાં સ્વદેશી વસ્તુ પ્રચારણી સભાએ એક કોનવરસાડીઆનનો મેળાવડો ગીરગામ ખાતેના શેઠ ત્રીભોવન

દાસ મંગળદાસ નયુભાઈના બંગલામાં કર્યો હતો. એ સભાના મેમબરોના ઉપયુક્તિને શેઠ દાદાભાઈને આવકાર આપ્યા બાદ એના પ્રમુખ ડાક્ટર દેશમુખે શેઠ દાદાભાઈની મુલાકાત થી સભાને કાયદો થશે વગેરે જણાવી એ સભા સ્થાપવાના મુળ હેતુ વીશે કેટલુક વીવેચન કીધું હતું. શેઠ દાદાભાઈએ પોતાનો સંતોષ બતાવી સભાને કૃતેહ ધંછી હતી. હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેંટ લઈ મેળાવડે વીસરજન થયો હતો. એજ દીને રાતે રીપન કલબ તરફથી એપોલો બંદર ઉપર આવેલાં એ કલબનાં મકાનમાં શેઠ દાદાભાઈને એક ખાણું આપવાનો દબદબા ભરેલો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. કલબના પ્રમુખ સર જમશેદજી જીજીભાઈએ શેઠ દાદાભાઈની સલામતી લેવાડતાં એવણની સીકતમાં કેટલુક વીવેચન કરવા પછી લેફ્ટેનન્ટ કરનલ કીરતીકરે શેઠ દાદાભાઈના આતમભોગ અને બીજા ગુણોની ભારે સ્તુતી કરનાર અંગ્રેજીમાં ગીત ગાઈ સંભળાવ્યું હતું. તા. ૧૭ મીને દીને સાંજે ટાઉન હાલમાં શેઠ દાદાભાઈને પાછા ઈંગલંડ જતાં સફલ સફર ધંછવાને તથા વીદાયગીરીનું માન આપવા ને મુંબઈની જુદી જુદી કોમો તરફથી એક ફંડ ઉભુ કરી તેમાંથી ભેગી જયાકત આપવાનો દબદબા ભરેલો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો, તેમાં પારસી, હીંદુ, યુરોપીયન, મોહામેદન વગેરે સઘળી કોમોના બાનુઓ અને બ્રહ્મચોની એક મોટી ઠઠ એકઠી મલી હતી. ટાઉન હોલને ફુલપાન લાઈટ વગેરેથી ઘણા સરસ સજાગારવામાં આવ્યો હતો. પરોણાઓને રીજ વધા માટે નામદાર ગવરનરનું ખેંડ હાજર હતું તેમજ પ્રાફેસર મણીલાલે હાથચાલાકીના ખેલો ભજી બતાવ્યા હતા. શેઠ દાદાભાઈ આવી પુગતાં તથા વીદાય થતાં હાજર રહેલાઓ એ હરપનાદના જખરા મોટા પોકારોથી ટાઉનહોલ ગળવી મુક્યો હતો. એ વેળાએ યંગ લેડીઝ હાઈ સ્કુલની અને ગોકળદાસ તેજપાલ કનયાશાળાની છોકરી ઓએ આવકાર દેનારાં ગીતો ગાઈ સંભળાવ્યા હતા. શેઠ દાદાભાઈએ સ્ટેજ ઉપર ગાઠવવામાં આવેલી સોનેરી ખુરશી ઉપર બેઠક લીધા પછી સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ ખારોનેટે એવણને મુંબઈની જાહેર પ્રજા તરફથી સફળ સફર ધંછતાં એવણની સલામતી લેવાડી કેટલુક વીવેચન કીધું હતું. એનો શેઠ દાદાભાઈએ ઘટતા શબ્દોમાં જવાબ આપ્યા બાદ મી. અમરચંદ પી. પરમારે શેઠ દાદાભાઈની તારીફમાં જોડેલું રમુજી ગીત ગાઈ એ વણને આવરના લીધા હતાં. હાજર રહેલાઓ રીફ્રેશમેંટ લઈ વીખેરાઈ ગયા હતા. તા. ૧૮ મીને દીને રાતે નામદાર વડા જડજ સર લોરેન્સ જેનકીનસે શેઠ દાદાભાઈને ખાણું આપ્યું હતું. તે વખતે સર લોરેન્સ જેનકીનસે શેઠ દાદાભાઈની સલામતી લેતાં એ વણ એક વાર પાછા પારલામેંટના મેમબર થાય એમ ધંછ્યું હતું. તા. ૧૯ મીને દીને ખપારના મુંબઈથી શેઠ દાદાભાઈ પાછા વેલાત સ્ટીમર કેલીડોનયા મારક્ટે ઉપડી ગયા હતા. શેઠ દાદાભાઈ કોટના તાતાના પેલેસમાંથી મી. અને મીસીસ રતન ડી. તાતા તથા શેઠ દી નશાહ એદલજી વાછા સાથે મોટોરમાં બેસી બેલારડ પીયર ઉપર ગયા હતા. મારગમાં ફોરટ અને પ્રોપ્રાથટરી સ્કુલના છોકરાઓએ મોટોર થોખાવી હાર તોરા પેહરાવ્યા હતા. તેમ જ આખે રસ્તે જગે જગ એ હીંદના દાદાનાં દરશન કરવાને પુસકલ લોક ઉભું હતું. બેલારડ પીયર ઉપર એવણને ભેટવા માટે જુદી જુદી કોમોના આશામીઓનો એક મોટો પંચરંગી મેળાવડો ભેગો મલ્યો હતો. મોટોર આવી પુગતા સરવેએ ખુશાલીના જંગી પોકારો કરી વધાવી લીધા હતા. શેઠ દાદાભાઈને વેટીંગ રૂમમાં લેઈ જઈને બેસાડવામાં આવ્યા હતા જ્યાં ભાટીયા મીત્રમંડળ તથા મુંબઈના બીજા ઘણાક મંડળો, તેમજ શેઠ દાદાભાઈના સંખ્યાબંધ મીત્રો તથા ખેશીઓ અને જુદી જુદી કોમોના મુંબઈના સંખ્યાબંધ આગેવાન શેહેરીઓ તરફથી ઢગલાબંધ હારો પેહરાવી તોરા ભેટ આપી ફુલોનો ગોથા વર સાદ વરસાવવામાં આવ્યો હતો. એ પછી શેઠ દાદાભાઈએ પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે સરવેનો ઉપકાર માની પોતાના કુટુંબીઓ તથા મીત્રોને મલી સેકહેંડ કરી સરવેના હરખના મોટા પોકારો વચે મેલ સ્ટીમર ઉપર જવા માટે સ્ટીમલાંચ ગાયકવાડપર સ્વાર થઈ ગયા હતા. એ લાંચ સ્ટીમર આગલ જઈ પુગે ત્યાં મુખી સરવેએ હુરેના પોકારો આ લુ રાખ્યા હતા. જે પછી ભેગા મળેલા લોકો વીખેરાઈ ગયા હતા. શેઠ દાદાભાઈને એડ ન ખાતે અતરેથી જતી તેમજ આવતી વખતે સ્ટીમર ઉપર શેઠ કેકોબાદ કાવસજી એડનવાળાએ તેમજ બીજા કેટલાક સાહેબોએ જઈ ખખરઅંતર પુછી હાર તોરા પેહરાવ્યા હતા. એવણને એડન પેહરામાં લાવી માન આપવાની ગાઠવણ કરવામાં આવી હતી પણ સ્ટીમર

ખારામાં ઝાઝો વખત નહીં થાયવાથી એમ બની નહીં શક્યું હતું. શેઠ દાદાભાઈ તા. ૩ જુલાઈ લનડન જઈ પુગા હતા. ત્યારે ચેરીંગ ક્રોસના સ્ટેશન ઉપર આવકાર આપવાને ઘણા બાનુઓ તથા ગ્રહસ્થો હાજર થયા હતા. શેઠ ધનજીભાઈ બમનજીએ હાર તોરા પેહરાવયા બાદ શેઠ દાદાભાઈ એવણની ગાડીમાં પોતાના નેશનલ લીબરલ કલબવાલા મકાનમાં હાંકારી ગયા હતા. એ મુજબ શેઠ દાદાભાઈએ બાવીસમી હિંદી પ્રજાકીય કોનગ્રેસના પ્રમુખ સ્થાને ખીરાજી પોતાને સોંપવામાં આવેલું કામ સંપૂર્ણ રીતે અને સઘળાઓની પસંદગી મેળવી પાર પાડ્યું હતું. એવણ શેઠ અતરે પધારયા ત્યારથીજ તે એમની રવાનગી દરમિયાન હિંદુસ્તાનમાં સઘળે ઠંકાણેથી એકસરખું અસાધારણ માન મેળવવાને એવણ ભાગ્ય શાલી થયા હતા. એ મુજબ શેઠ દાદાભાઈને હિંદના સરવે જ્ઞાતીના લોકો તરફથી હરખ ભર્યો અને ખરા દીલને આવકાર આપવામાં આવ્યો હતો. એવો દીલોળની ભરેલો ગંજીવર બાદશાહી આવકાર બીજા કોઈ શેઠેરીને કદાચજ મલ્યો હશે જે માટે એવણને ખરેખર મુખારકબાદી થટે છે.

શેઠ દાદાભાઈની સાલગરેહ બે રોજની ગણતરીથી ગણાય છે, તે એમ કે એવાનો જ નમ થવાનો અંગ્રેજી દીવસ સપ્ટેમ્બરની ૪ થી તારીખનો છે, ત્યારે પારસી રોજની ગણતરી મુજબ રોજ ૭ માં માહા ૧૨ માં દીને શેઆલગરી ગણાય છે, હવે એ તાંકણે એટલે ૮૩ મે વરસની સાલગ્રેહના વખતે શેઠ દાદાભાઈ ગયા આગસ્ટ માસમાં લનડન ખાતે ઘણા ખેલાલ જેવા આજરી પડી ગયા હતા અને એ પારસી રોજની સાલગ્રેહના બે ત્રણ દીવસ આગમજ તો કોઈ તરફથી એવાનાં ગુજર પામવાની તદ્દન ખોટી અફવા ફેલાવામાં આવી હતી જેથી લોકોમાં એટલીબધી ગમગીની અને ઈતેજરી ફેલાઈ ગઈ હતી કે ખેલાવાની વાત નહીં, અને મુખ્યમાં આખાં ગામમાં જાહેર શોગ પાલવાની તદ્યારી કરીને જાહેર મકાનો, બજારો બંધ કરવાની હીલચાલ થતી હતી, પણ તેટલાં તો ખબર મલી કે એ અફવા તદ્દન ખોટી હતી, અને તેથી સઘળું શાંત થયું હતું. પણ એ બનાવ ઉપરથી શેઠ દાદાભાઈ તરફ લોકોની ફીદાગીરી કેટલીબધી છે તે ચપસટ જણાઈ ગયું હતું. કેમકે સઘળી વરણનાં સેંકડો અને હજારો લોકો દુવા અને આશીરવાદો જેમ મુખ્યમાં તેમ દેશાવરોમાં દેવા લાગા હતા, જાહેર જથ્થાનો-ભજનો થયાં હતાં. પાછલથી એવો સાહેબની તન દરૂસ્તીમાં કેટલોક સુધારો થવાના સુભ સમાચાર ફરી વળવાથી સંઘે સારો સંતોશ ફેલાયો હતો. તા. ૪ થી સપ્ટેમ્બરની સાલગ્રેહનો દીવસ તો આખાં હિંદમાં બીજા વખત કરતાં આ વખતે વધુ આનંદ અને જોસથી પાલવામાં આવ્યો હતો, અને આખાં હિંદ દેશમાં ઠારેઠાર મેળાવડા જમાવીને આ હિંદના એક માહાન નરને માટે ત્રીસ કરોડની ગણતરી ભારતભૂમિએ ખુબ વધાવી લીધા હતા. આપણ ઇર્ષ્યું કે હવે એવણ સાહેબ તદ્દન સાજા થઈને હજુરખી ઘણાં વરસ વેર પોતાની ભાઈબંધ પ્રજાની સેવામાં બનવું કરવાને સામરથવાન થશે. એ આશા ઇશ્વર કરૂપાથી પરીપૂરણ થાવો. એ દીને બોંબે નેશનલ યુનીયનની એક જાહેર સભા રાતે માધવબાગમાં ઓ. ૧૦ માં દાજી આબાજી ખરેના પ્રમુખપણા હેઠળ મલી હતી. એ વખતે જુદા જુદા ગૃહસ્થોએ શેઠ દાદાભાઈની સીકતમાં ભાષાણો કીધા બાદ એવણ ઉપર એવણની લાંબી જીંદગી ઇછનારો તારનો સંદેહશો મોકલવાનો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હતો. વળી લુહાના મહાજનવાડીમાં ઓ. ૧૦ માં ગોકલદાસ કહાનદાસ પારેખના પ્રમુખપણા હેઠળ બોંબે કન્ટ્રી તોબેકો ત્રેડ એસોસીએશનની સભા એવણની વરસગાંઠ ઉજવી એવણના માનમાં જયંતી કરવા મલી હતી. વલી સેનચરી કલબ તરફથી એક મેલાવડો કરી શેઠ દાદાભાઈની સખી ખુસ્તી મેલવામાં આવી હતી. એ ઉપરાંત નવસારી, અમદાવાદ, નડયાદ, મદ્રાસ, પોરબંદર વગેરે ઘણાક શેઠેરોમાં જાહેર સભાઓ મલી હતી, એવો તરફથી તેમજ કેટલાક દેશી રાજવંશીઓ, આગેવાન રાજકુમારી દેશી નરો તથા પારસી, યુરોપિયન, હિંદુ વગેરે ઘણાક કુટુંબીઓ તરફથી શેઠ દાદાભાઈ ઉપર મુખારકબાદીના સંખ્યાબંધ તારો મોકલવામાં આવ્યા હતા.

જરથોસ્તીઓના પાક પેગમખર સાહેબ અશો જરથોસ્તનો દીસો યાને ગુજર પામવાનો દીવસ રોજ ૧૧ માં માહા ૧૦ માં દીને હોવાથી એ બનાવની ગંભીર અને પવીત્ર યાદમાં અનજીમનના આતશખેરોમાં જરથોસ્તી છોકરા-છોકરીઓનો એક મેળાવડો સહવારના કરવામાં આવ્યો હતો. સાં આ પ્રસંગને લગતી વાચને કરવામાં આવી હતી. તેમજ

આ આતશબેહરામમાં સાંજેખી જશનની ક્રીયા કરવામાં આવી હતી. એ પછી શેઠ ખં ૩૦ ક.માની દરખાસ્તથી સભામાં એવો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હતો કે અશો જરથેસ્તની પ વીત્ર યાદ તાજી રાખવા આ દીવસ જરથેસ્તીઓએ લાયક રીતે પાલવો અને એક જાહેર તહેવાર તરીકે ગણવો. એની એક નકલ પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટીઓ ઉપર તથા લાભ સાચવનારી મંડળી ઉપર મોકલાવી હતી કે એ ઠરાવ અમલમાં મુકવા તેઓએ ઘટતા પગલા લેવા. એ પછી કેટલાક સાહેબોએ આ પ્રસંગને લગતી જુદી જુદી બાબતો ઉપર વાચણે કીધી હતી. શેઠ વાહાડયાજીના આતશબેહરામમાં સહવારે તેમજ સાંજે અનજીમનનાં જશન કરવામાં આવ્યાં હતાં. વળી મુંબઈમાં જુદી જુદી અગીયારીઓમાં તેમજ ધરમના મકાનોમાં જશનો વગેરેની ક્રીયા કરવામાં આવી હતી. એ ઉપરાંત ભરૂચ, નારગોલ, રાજકોટ, પુના, નવસારી વગેરે ઘણા દેશાવરો ખાતેખી જાહેર જશનો થયાં હતાં. તેમજ સુરત ખાતે નયાતનું જમણુખી કરવામાં આવ્યું હતું. એ દીને લનડનમાં મુંબઈના જાણીતા વેપારી શેઠ દીનશાહ મેરવાન ધરાનીએ ત્રાકેટરો રેસ્ટોરામાં ત્યાંના પારસીઓને એક ખાણું આપ્યું હતું.

કાબુલનાં નામદાર અમીરના મુંબઈના રહેવાશ દરમયાન આપના સતાવાળાઓ તરફથી શેઠ હોરમસજી અં દુબાશ ફોરીસટને આખા બંગલા વગેરેને ફુલપાનથી સંગારવાનું કામ સોંપવામાં આવ્યું હતું. શેઠ દુબાશે અમીરની રવાનગી વખતે ફુલનો શોભીતો તુરો, હાર અને ફુલની શીયાલ તે નામદારને ભેટ કીધાં હતાં જેથી તે નામદાર ઘણા ખુશ થયા હતા અને શેઠ હોરમસજીના ભાઈ રૂસતમજી અં દુબાશને નામદાર અમીર પોતાના ખાગખાન તરીકે ચોકસ સરતોએ કાબુલ લઈ ગયા હતા.

ધરાનના શાહ સોદાગર અરખાખ જમશીદને નામદાર શાહે પોતાની પારલામેન્ટના સભાસદ તરીકે ચુંટી કાઢવાથી લનડનથી સર મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરીએ તાં ૧૦ મી અક્ટોબરે એવણને મુખ્યારકબાદી આપનારો તારનો સંદેશો મોકલાવતાં જણાવ્યું હતું કે નામદાર શાહ પોતાની ધરાની રધયત તરફ જે મમતા દેખાડે છે તેની આ એક સાબિતી છે અને તેમના લાભ વધારવાનું કામ તમારા હાથમાં છે. નામદાર શાહે જે ઉત્તમ નેગાહદ્રશતી પોહોંચાડી આ અખતરો શરૂ કર્યો છે તે ભવીશ્યમાં ફોતહમંદીથી પાર પડે. તેમજ એક ખીજે તાર નામદાર શાહ ઉપર મોકલાવી એ નામદારનો ઉપકાર માન્યો હતો જે માટે નામદાર શાહએ એવણનો આભાર માનનારો વલતો સંદેશો મોકલાવ્યો હતો.

ધરાનના નવા શાહ તરફથી એલચી મુસીર ઉલ મુલક શહેનશાહ એડવરડને પોતાના શાહ તખતનશીન થયાનો પેગામ પુગાડવા ગયા જીન માસમાં લનડન ગયા હતા. એ તકનો લાભ લઈ ત્યાંની જરથેસ્તી અનજીમને તાં ૨૬ મી જીને ત્યાંના ક્રીટેરીયન રેસ્ટોરાંમાં એવણના માનમાં માનપત્ર આપવાનો એક મેળાવડો કર્યો હતો. શરૂઆતમાં ત્યાંની અનજીમનનું માનપત્ર સર મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરીએ વાંચ્યા પછી સર દીનશાહ માજીકજી પીટીટ ખીજન બારોનેટ જેવણ ધરાનના જરથેસ્તીઓના લાભ સાચવનારી મંડળીના પ્રમુખ છે તેવણે પણ મુંબઈની મંડળી તરફથી એક ખીજી માનપત્ર વાંચી સંભાળાવ્યું હતું. એ બેઉ માનપત્રોનો જવાબ આપતાં નામદાર એલચીએ સરવેનો ઉપકાર માની ખાત્રી આપી કે ધરાનમાં વસ્તા જરથેસ્તીઓને હવે ભવીશમાં કાંઈખી ફરીયાદ કરવાનું કારણ મળશે નહીં તેમજ તેવોની માલ મીલકત અને તેઓના જાનની ખુવારી વીશે કશી ધાસ્તી રાખવી નહીં. હાજર રહેલાઓ સાથે સર મનચેરજી ઓળખાણ કરાવતા હતા ત્યારે શેઠ દીનશાહ મેરવાન ધરાની અને મેરવાન ધરાની સાથેખી ઓળખાન કરાવી હતી. હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેન્ટ લઈ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. વલી ધરાનના નામદાર શાહ મુઝરઉદ્દીનનાં મરણ માટે દલગીરી બતાવવાને અને નવા શાહ મહમદઅલી મીરજાં ગાડીએ આવ્યા તે માટે તેવણને મુખ્યારકબાદી આપવાને મુંબઈમાં ધરાની જરથેસ્તીઓની એક સભા મળી હતી.

આ વરસે પારસીઓએ વેપાર ધંધામાં સારો દેખાવ કીધો છે. અતરેના જાણીતા સાહસીક વેપારીઓ શેઠો દોરાબજી અને રતનજી જમશેદજી તથા રતનજી દાદાભાઈ તાતા ખીરાડરો તરફથી ત્રણ મહાન યોજનાઓ જે મરહુમ શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી તાતાએ પોતાની હધિયાતી દરમયાન રચેલી તે લગભગ પાર પાડવામાં આવેલી છે. તાતા શોધનશાળા બેંગલોર ખાતે બંધાય છે. હીંદુસ્થાનમાં લોખંડ અને પોલાદ બનાવવાનું કારખાનું કહાડવા સાર ૩. ૧૧૧ કરોડની થાપણ

સાથની ધી તાતા આયરન એંડ સ્ટીલ કંપની રજીસ્ટાર થઇ છે. લાનોલી ખાનેથી પાણીના ધોધની મદદથી મુંબઈમાં વીજલીક પ્રવાહ પુરો પાડવાની યોજના શેવટની નકી થવા આવી છે, જેની થાપણ થોડુંકમાં ઉભી કરવામાં આવશે.

વળી સાંગખમ જીલ્લામાં ગોધલકોનકા મધે આવેલી સાનગઈ નદી આગળ મેસરસ તાતા એંડ સનસ એક રેઝરવોયર બાંધનાર છે તેની યોજના બંગાળની સરકારે બહાલ રાખી છે.

શેઠ માણેકજી કાવસજી પીટીટ બળદોને બહુ મહેનત ન પડે તેવી જાતનો માલ ભરવાનો ખટારો બનાવ્યો છે. એ ગાડું કોઈખી બાજુએ ઢળી જતું નથી તેથી બળદની ગરદન ઉપર ભાર પડતો બંધ થાય છે. વળી એને બ્રેક રાખેલી હોવાથી ઢોળાવ ઉપરથી ઉતરતાં ગાડું ઘસડાઈ આવી બળદ ઉપર ભાર નહીં વધારતાં ગાડાંના ચાક બ્રેકથી બંધ થઈ જાય છે. એની બનાવટ માટે જાનવરો ઉપર ગુજરતું ઘાટકીપણું અટકાવનારી મંડળીએ તેમજ પોલીસ કમીશનર અને ટેકનીકલ સ્કુલના પ્રીન્સીપલે પોતાની ખુશાલી જાહેર કીધી હતી.

મુંબઈ મધે હારમસ્ટન સરકસના ખેલ વખતે તા. ૧ લી મારચે શેઠ બેજનજી પેસતનજી દાશવાલા બે વાઘ અને એક રીંછનાં પિજરાંમાં બેસવાની હીમત કરી તેઓએ વાઘો તથા રીંછને પાઉં કેળાં ખવાડી પોતે પણ ખાધું હતું.

રંગુનવાળા જાણીતા પારસી બેરીસ્ટર શેઠ બી. કાવસજીને એક બરમીશ ચારતને કાઠી લઈ જવાનો મુકદ્દમા ચલાવતાં ખામી કરવાના વાંકસર ધારાના હીમાયતી તરીકેની સનદ લઈ લેવાના રંગુનની વડી અદાલતે હુકમ કરેલો. તેની સામે પ્રીવીકાઉનસીલમાં શેઠ કાવસજીએ અપીલ કરવાથી તેમની તરફેણમાં ચુકાદો આપતાં એવું ઠરાવયું હતું કે શેઠ કાવસજીની સનદ જે દીવસે લઈ લેવામાં આવી હતી તે દીવસથી યાને તા. ૨૧ મી. મારચ થીજ તેવણને પાછા ધારાના હીમાયતી તરીકે ગણવા.

નામદાર શેહેનશાહ અને શેહેનશાહ બાનુએ તા. ૧૨ મી જુનને દીને રાતે પોતાના બકીંગ હામ્પેલેસમાં ડેનમારકના નામદાર રાજા અને રાણીના માનમાં એક સ્ટેટ બોલનો મેળાવડો કર્યો હતો. તેમાં ખીરાજવાનું માન ખીકાનેરના મહારાજના પ્રાધવેટ સેક્રેટરી શેઠ આર. ડી. કુપર તથા શેઠ ધનજીભાઈ બમનજી પીટીટને મળ્યું હતું. વળી નામદાર શેહેનશાહે તા. ૨૫ મી જુનને દીને ઈંગલંડના સેન્ટ જેમસીસ પેલેસમાં લેવી ભરી હતી તેમાં શેઠ ફરદુનજી ફરામજી કરાકા, એ. એમ. મસાની અને ધનજીભાઈ બમનજી પીટીટ હાજર થયા હતા અને તા. ૧૪ મી ફેબ્રુવારીને દીને ભરાયલી લેવીમાં શેઠ કેકોબાદ એદલજી જમશેદજી સંજના હતા.

અત્રેના જાણીતા વેપારી શેઠ ફરદુનજી ફરામજી કરાકા અને એવણના ધણીયાણી બાઈ બી.બાઈજી ગયા મે મહીનામાં ઇટલી દેશમાં ફરવા ગયા હતા. તે વખતે રોમ શહેરની મુલાકાત લેતાં શેઠ ફરદુનજીને તથા એવણના ધણીયાણીને નામદાર પોપની મુલાકાત લેવાનું માન મળ્યું હતું. જે વેળાએ નામદાર પોપે આ પારસી જોડાને સારી દુવા અને આશીશ દીધા હતા. તેમજ શેઠ ધનજીભાઈ બમનજી પીટીટ પોતાનાં ધણીયાણી સાથે યુરોપની મુસાફરીએ નીકળેલા રોમ શહેરમાં ગયા જુન માસમાં ફરવા ગયા હતા તે વખતે શેઠ ધનજીભાઈની તથા એવણના ધણીયાણીની નામદાર પોપ સાથે મુલાકાત કરાવવામાં આવી હતી.

નવસારીના વડા દસ્તુરજી કેકોબાદજી દારાબજી મહેરજીરાણા જેમની નહાની વયને લીધે દેવલાલી ખાતે શેઠ તલાટીએ ઉઘાડેલી બોરડીંગ સ્કુલમાં વધુ અભ્યાસ કરવા નવસારીની અને જુમને મોકલયા છે, તેઓ નવસારીથી ઉપડ્યા ત્યારે તેમને ઘણું માન સ્ટેશન ઉપર આપવામાં આવ્યું હતું તેમજ મારગમાં ખીલીમોરા વગેરે સ્ટેશન ઉપરથી હાજર રહેલા લોકોએ હાર તોરા પહેરાવી માન આપ્યું હતું. મુંબઈ પધારતાં અત્રે વસ્તા નવસારીના ભગરસાથ ટોળાના ઘણા સાહેબો સ્ટેશન ઉપર લેવા ગયા હતા, તેઓએ દસ્તુરજીને હારતોરા પહેરાવ્યા હતા. દસ્તુરજી કેકોબાદજી મુંબઈ થોડા દીવસ રહ્યા તે દરમિયાન એવણ સહેબ પોતાના કાકા દસ્તુરજી ફરામજી તથા ચેરવદ એદલજી કરસાસપજી આંટયા સાથે અતરેના ચારે આતશબેહરામ સાહેબને સેજડો કરવા ગયા હતા. તે તકનો લાભ લઈ અનજુમનના આતશ

મેહેરામના મોખેદ સાહેબો તરફથી એરવડ ફરેડુન રતનજી કાંગાએ દસ્તુરજીની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા બાદ એવણુને હારતોરા પહેરાવવામાં આવયા હતા.

દખણના નાયબ દસ્તુર કેકોબાદ આદરબાદ પોતાના કુટુંબ સાથે માઈસોર જતાં મારગમાં તા. ૧૦ મી જુલાઈને દીને બેલગામ ખાતે થોભયા હતા. એવણુને સ્ટેશન ઉપર સારો આવકાર આપી હારતોરા પહેરાવયા હતા. તા. ૧૧ મીએ ત્યાંની બોઈસની અગીયા રીમાં જશનની કીયા કરવામાં આવી હતી. જે પછી દસ્તુરજીએ પહરેજગાર જીંદગી કેમ ગુજારવી તેપર વાયજ કીધા પછી એવણુને અનજુમન તરફથી શાલ ઓઢાડવામાં આવી હતી. અહીંયાથી એવણુ માઈસોર ખાતે શેઠો પીરોશાહ પાલણજી, ફરામજી કવસજી અને જાંગીર માણેકજીનાં છોકરાઓની નવજોત કરવા ગયા હતા. ત્યાં પણ સ્ટેશન ઉપર એ વણુના દરજજાને ધ્યાનમાં માન હાજર રહેલાઓએ આપયું હતું. દસ્તુરજી માઈસોરમાં રહ્યા તેટલો વખત મહારાજનાં સુંદર ગાડીઘોડા એવણુના વપરાસ સારૂ આપવામાં આવ્યાં હતાં. વળી ત્યાંના રહીશ શેઠ કેખશરૂ દારાશાહ તાલીયારખાને દસ્તુરજીને તેમજ એવણુનાં ધણીયાણીને શાલો પહેરાવી હતી. તા. ૧૭ મીએ દસ્તુરજી કેકોબાદ હુપલી ખાતે ગયા હતા ત્યારે ત્યાંના મયુનાસીપાલ હોલમાં અશો ઉપર વાયજ કીધી હતી, ત્યાં પણ એવણુને અનજુમન તરફથી એક શાલ તથા પરસ એનાયત કરવામાં આવ્યાં હતાં. માઈસોરથી વળતી મુસાફરીએ પુણે આવતાં પણ એવણુને બધે એવું જ માનઅકરામ મળ્યું હતું.

વડોદરાના નામદાર મહારાજ સર સયાજીરાય ગાયકવાડના રાજ્ય અમલને ૨૫ વરસ પુરાં થવાથી તેમની સીલવર જુબીલીની ધામધુમ તા. ૫ મી મારચને દીને અહીં તે પછી વડોદરામાં તથા આખાં રાજ્યમાં બધેબધે ઘણા મોટા પાયા ઉપર કરવામાં આવી હતી. એ દીને નામદાર મહારાજની સ્વારી સવારના ફરવા નીકળી હતી ત્યારે મારગમાં ખા. ૦ ખા. ૦ મનચેરજી પેસ્તનજીએ માહારાજને હારતોરા પહેરાવી માન આપયું હતું. તેમજ સાંજે નામદાર ગાયકવાડ તરફથી લક્ષ્મીવીલાસ મહેલમાં એક દરબાર ભરવામાં આવી હતી, એ વખતે જુબીલીની ખુશાલીમાં માનચાંદની જે નવાજેસો કેટલાક સાહેબોને કરવામાં આવી હતી તેમાં શેઠ રતનજી દાદાભાઈ તાતાને ‘દાતાર મંડળ, ઉચ્ચપદ, સુવરણ’ નો સોનાનો ચાંદ આપવામાં આવ્યો હતો. એ દીને વડોદરાની અગીયારીમાં પારસી અનજુમન સનમુખ વડોદરાના સ્ટેટ કંત્રાક્ટરો શેઠો દારાશાહ અને કેખશરૂ કુવરજી રતનજી તરફથી જુબીલીની શુક્રગુજરીનું જશન કરવામાં આવ્યું હતું તેમજ એઓ શેઠો તરફથી ભલી દુવાઓ સાથે નું એક માનપત્ર ચાંદીના સુંદર કાસકેટમાં નામદાર મહારાજને એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું, જે નામદાર ગાયકવાડે ખુશી સાથે કબુલ રાખ્યું હતું. વળી આનરેબલ સર ફીરોઝ શાહ મેરવાનજી મેહતાએ સુંબઈમાં વસતી એમની પ્રજા અને વખાણુનારાઓ તરફથી એક મુખારકબાદીનો તારનો સંદેશો નામદાર માહારાજ ઉપર મોકલાવ્યો હતો. એના જવાબમાં નામદાર મહારાજએ ઉપકાર માનનારો તારનો સંદેશો મોકલાવ્યો હતો, તેમજ બીજા ઘણા તારના સંદેશોએ જુદે જુદે ઠેકાણેથી પારસીઓ તરફથી મોકલવામાં આવયા હતા. એ ઉપરાંત નવસારી ખાતેથી દેશાઈ પેસ્તનજી ખરશેદજીની આગેવાની હેઠળ દેશાઈ ખાન દાન તરફથી આતશખેહેરામમાં એક જશન કરી મુખારકબાદીનો સંદેશો મોકલાવવામાં આવ્યો હતો. વળી નવસારીની પારસી અનજુમન તરફથી એક મોટા મેળાવડા સનમુખ જાહેર જશન શેઠ રતનજી ફરામજી દાણુની આગેવાની હેઠળ કરવામાં આવ્યું હતું, અને આતશખેહેરામ, અગીયારીઓ વગેરે મથકો ઉપર રોશની કરવામાં આવી હતી. નવસારી ખાતેથી દરબાર ભરવામાં આવી હતી ત્યાં દેશાઈ પેસ્તનજી ખરશેદજી તેમજ અનજુમન તરફથી નામદાર મહારાજની સખી આગળ હાર તો રા મુકવામાં આવયા હતા. તા. ૬ દીને દીને નવસારી ખાતે સઘળી સ્કુલોનો મેળાવડો કરી છોકરાઓને મીઠાઈ આપવામાં આવી હતી. એ વખતે મરહુમ દેશાઈજી મનચેરજી ખરજીની યાદમાં શેઠ દીનશાહ મેરવાન ધરાની તરફથી મંગાવેલા રેસાલા માટે સઉથી સરસ લખનાર મી. ૦ રૂસ્તમજી મનચેરજી એરચજી દેશાઈને જુબીલી સીલવર કપ સુખા સાહેબના હાથે આપવામાં આવ્યું હતું. શેઠ રતનજી ફરામજી દાણુએ આપેલા રૂપીઆ ૨૦૦ માંથી તા. ૮ મીને દીને નીશાળના છોકરાઓને સુખાસાહેબે એક મેળાવડા સનમુખ મીઠાઈ વેહેંચી આપી હતી, તથા એજ શેઠો આપેલા રૂપીઆ પચીસમાંથી ગરીબ છોકરાઓને કપડાં આપ્યાં

હતાં. શેઠો માણિકજી અને ફરામજીએ પોતાના ચેલાઓ સાથે જુખીલીની ખુશાલીમાં પોતાની કસરતશાળામાં તમાસગીરો સનમુખ જુદી જુદી જાતની ઘણી સરસ કસરતો કરી બતાવી હતી.

નામદાર માહારાજ ગાયકવાડ જેઓ ઈંગ્લંડનો લાંબો પ્રવાસ કરી મુંબઈ પાછા પધાર્યા તેવણને મુખારકબાદી ઇંછી માનપત્ર આપવાનો એક મેળાવડો તા. ૧૮ મી નવેમ્બર ને દીને નવસારી કસ્બાના મુંબઈમાં વસતા પારસીઓ તરફથી કરવામાં આવ્યો હતો. એ માનપત્ર સર જમશેદજી જીજીભાઈ પારોનેટે વાંચી સંભળાવ્યું હતું, જેમાં નામદાર ગાયકવાડની સ્તુતી કરવામાં આવી હતી. એ પછી સર કાવસજી જહાંગીર મદરેસા જુખીલી ફંડના ઉપયુદેશનની મુલાકાત નામદાર ગાયકવાડે લીધી હતી. એ વખતે ઉપયુદેશનના પ્રહસ્યો એ નામદાર માહારાજને લાંબો પ્રવાસ કરી પાછા સહીસલામત ફરવા માટે મુખારકબાદી ઇંછી હતી, જેઓનો નામદાર ગાયકવાડે ઉપકાર માનવા પછી હાજર રહેલાઓ વીખેરાઈ ગયા હતા.

નવસારીની સર કાવસજી જહાંગીર જરથોસ્તી મદરેસાની ૫૦ વરસની જુખીલીનો દીવસ તા. ૬ ઠી અક્ટોબરે પડેલો હોવાથી એ દીને નવસારી ખાતે ઘણી ધામધુમ શેઠો સૌરાષ્ટ્ર જી મનચેરજી દેશાઈ તથા રતનજી ફરામજી દાણુની આગેવાની હેઠળ કરવામાં આવી હતી. એ દીને એ મદરેસાના તેમજ બાઈ નવાજબાઈ તાતાની અને શેઠ દાદાભાઈ તાતાની સ્કુલના સઘળા વીદ્યારથીઓને એકઠા કરી ગીત રંગની મજાહુ ચખાડી મીઠાઈઓ આપવામાં આવી હતી. વળી રાત્રે એ સ્કુલનાં મકાનો ઉપર તથા આતશબેહેરામ વગેરે જાહેર મકાનો ઉપર રોશની કરવામાં આવી હતી અને જથ્થો તથા જાહેર ખાણું પણ કરવામાં આવ્યાં હતાં. મરહુમ સર કાવસજી જહાંગીર રેડીમનીએ તથા મરહુમ શેઠ ખરશેદજી નસરવાનજી કામાએ નવસારીમાં કરેલા ઉપકારોની યાદમાં એ બેઠ મરહુમનાં નામો જાહેર જથ્થોમાં તેમજ ધુપ નીરગમાં દેવાનું નકી કરેલું હોવાથી એ દીને થયલાં જથ્થોમાં એ બેઠ મરહુમોના નામો દેવાયાં હતાં. આ જુખીલીની તક હાથ ધરીને હાઈ સ્કુલના કમપાઈડમાં મરહુમ ડાક્ટર દામલાના નામથી એરવદ રૂસ્તમજી બેજનજી રાનજી તરફથી ધારમીક રૈસાલા લખાવવામાં આવે છે તે તથા શેઠ દીનશાહ મેરવાન ધરાની તરફથી બાનુઓ તથા નીશાળના છોકરા-છોકરી પાસે ધરમ સંબંધી રૈસાલા લખાવામાં આવે છે તે લખનારા મધેના સારા લખનારાઓને ધનામો આપવાનો એક મેળાવડો વડા દેશાઈજી પેસ્તનજી ખુરશેદજીનાં પ્રમુખપણા હેઠળ કરવામાં આવ્યો હતો. યજ્ઞઆતમાં શેઠ સૌરાષ્ટ્ર જી મનચેરજી દેશાઈએ વાંચેલા રીપોર્ટ ઉપરથી માલમ પડે છે કે, એરવદ રૂસ્તમજીવાળો ડા. દામલા મેડલ તથા દેશાઈ ખુરશેદજી તેમજ પ્રાઈઝ એરવદ રૂસ્તમજી મેરવાનજી કકલયાને, અને શેઠ દીનશાહ મેરવાન ધરાનીવાળું પહેલું ધનામ તરીકે સર જમશેદજીની યાદગારીનું રૂપાનું વાઝ મી. ૦ દીનશાહ નવરોજી મીનોચેહેરહોમજીને અને બીજું ધનામ દેશાઈ મનચેરજી ખરજેરજીની યાદગારીનું રૂપાનું વાઝ બાઈ દીનબાઈ એ. ૦ લાકડાંવાળાને મળ્યું હતું. તે સાથે જુદાં જુદાં ધનામો તરીકે આપવાની જુદી જુદી ચીજો મોકલનારાઓમાં શેઠ શાપુરજી સૌરાષ્ટ્ર જી ગોટલાનું ચાંગાશાં માંગાશાં પ્રાઈઝ, શેઠ રતનજી ફરામજી દાણુના જરમન સીલવરનાં વાસણો, બાઈ રતનબાઈ એદલજી બામજીના રૂ. ૫૦ તથા કલકતાવાળા બાઈ જરબાનુ ફરામજી મનચેરજીના રૂ. ૨૦ અને જુદા જુદા આશામીઓ તરફથી મળેલી ચોપડીઓ તેમજ શેઠ દીનશાહ ધરાનીવાળા બઝમના જુદા જુદા પ્રાઈઝો વીગેરે હતાં. એ બધું એકઠું કરીને ઉતેજન અરથે તમામ ઉમેદવારી કરનારાઓને ચહુડઉતર નાનાં મોટાં મળી કુલે ૧૩૦ ધનામો જુદા જુદા આશામીઓને વહેંચી આપવામાં આવ્યાં હતાં. સેવટે દેશાઈ પેસ્તનજીએ સરવેએ લીધેલી જુદી જુદી તસ્દી માટે ઉપકાર માનવા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

મુંબઈના લોકપ્રીય ગવરનર નામદાર લોર્ડ લેમીંગટન પોતાનાં માહુરદાર લેડી લેમીંગટનની માંદગીને લીધે પોતાના ઓધાની મુદત પુરી થાય તે અગાઉ પોતાનો ઓધો છોડી ગયા જુલાઈ માસમાં અતરેથી ઉપડી ગયેલા હોવાથી અને એ નામદારે પોતાના અમલમાં ઘણો સારો કારોબાર ચલાવવાથી જતી વખતે એ નામદારને ઘણા ખાણુંઓ અને માનપાન આપવામાં આવ્યાં હતાં. એ મુજબ પુણા ખાતે તા. ૨૩ મી જુલાઈએ લેડી અને સર જહાંગીર કાવસજી જહાંગીરે પોતાના રેડીમની વીલામાં નામદાર ગવરનરના માનમાં એટહોમ

ના મેળાવડો કર્યો હતો. સર જહાંગીરે નામદાર ગવરનરની સલામતી અસરકારક ભાષામાં લેવાડી હતી. જે પછી નામદાર ગવરનરે લેડી અને સર જહાંગીરનો તેવાંજ સરસ ભાષણ માં ઉપકાર માન્યો હતો. એ વખતે સર જહાંગીરે નામદાર ગવરનર જે ધરમખાતું પસંદ કરે તેમાં એક લાખ રૂપીઆ આપવાની ખાહેસ જણાવી હતી. જે રૂપયા જુદાં જુદાં રૂંડો માં આપવામાં આવ્યા હતા. તા. ૨૪ મીને દીને પુણા ખાતે ઓનરેબલ સરદાર નવરોજી પદમજીએ પણ એ નામદારના માનમાં એક મેળાવડો કરી ધવનીંગ પારટી આપી હતી. જ્યાં સરદાર નવરોજીએ નામદાર ગવરનરના ક્ષેત્રમંદ રાજકારોખાર વીશે કેટલુંક વીવેચન કીધું હતું. તા. ૨૨ મીએ નામદાર ગવરનરે પુણાની દખણ કલબની મુલાકાત લીધી હતી, ત્યારે ખા. ૦ ખા. ૦ કેપ્ટન દીનશાહ ડોશાભાઈ ખંખાતાએ એ નામદારને આવકાર આપી બધેબધે ફેરવ્યા હતા. તેમજ નામદાર ગવરનર દખણના વડા દસ્તુરજી સરદાર હોશંગ જી માસ્પની છેલ્લી મુલાકાત લેવાને દરતુરજીને ખંગલે ગયા હતા. નામદાર ગવરનર મુંબઈથી ખંદર ઉપર પધાર્યા ત્યારે મારગમાં વાહાડીયાજીના આતશખેહેરામ આગળ સમસુલ ઓલમા દસ્તુર દારાબજી પેસોતન સનજણાની મુલાકાત લઈ એવણના આશીરવાદ સાંભળી પાન ગોલા બંધ લઈ વીંદાય થયા હતા.

નામદાર વાઇસરોયના કવેતાના પ્રવાસ દરમિયાન કાઉન્ટેસ મીટોએ રીસેપ્શનનો મેળાવડો કર્યો હતો તે વખતે ખા. ૦ ખા. ૦ બરજેરજી દોરાબજી પટેલ સી. આઈ. ઈ. ના મોહરદાર તથા દીકરીઆ સાથે લેડી મીટોએ કેટલોક વખત વાતચીત કરી ખા. ૦ ખા. ૦ પટેલની સખાવત તથા લોક ઉપયોગી કામોના વખાણ કર્યાં હતાં.

પુણા ખાતે વેલેનટાઇન લોજમાં કાઇનેનસ આફીસને લગતા સરકારી પારસી, હીંદુ, યુ રોપીઅન અમલદારો તથા કલારકોનો વારસીક મેલાવડો તા. ૬ ડી એપ્રિલને દીને થયો હતો. એ વખતે શેઠ તેમજ બેરામજી રાજ પેનશન ઉપર રીટાયર્ડ થયાથી એવણને એ આફીસ ના સ્ટાફ તરફથી એક સોનાની વીંટી તથા સોનાનો ચસ્મો ભેટ આપવામાં આવ્યો હતો. એ પછી એવણની વખાણમાં કેટલાકોએ વીવેચન કરવા બાદ હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશ મેન્ટ લઈ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

અત્રેની બોંબે આઈસ મેન્યુફેક્ચરીંગ કંપનીના ચીફ એનજીનીયર શેઠ કેડોબાદ રસ્ત મજી કુતાર બીજા ઓધા ઉપર બહારગામ જતા હોવાથી તેવણના માનમાં એ ખાતાંના સ્ટાફ અને લાગતાવળગતાઓ તરફથી એક મેળાવડો તા. ૨૭ મી જુલાઈએ કરવામાં આવ્યો હતો, અને એવણના મળતાવડા સ્વભાવ અને સાલેસાઈ માટે સરવેએ સંતોષ જાહેર કરીને એક સોનાના બટનનો સટ અને ઘડીઆળ ભેટ આપ્યાં હતાં. જેનો વળતો જવાબ શેઠ કુતારે થોગય શબ્દોમાં આપવા બાદ રીફ્રેશમેન્ટ લઈ મેળાવડો બરખાસ્ત થયો હતો.

મોમખાસા ખાતેના ત્રેઝરીખાતાંના વડા કલારક શેઠ પેસ્તનજી જમશેદજી મહેતા પોતાની બાંબી અને વફાદારીભરેલી નોકરી બજાવી પેનશન ઉપર રીટાયર્ડ થઈ મુંબઈ ખાતે આવેલાં હોવાથી એવણને વીંદાયગીરીનું માન આપવાને મોમખાસાની ત્રેઝરી આફીસમાં એક મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. એ વખતે વડા ત્રેઝરરે તથા બીજા આફીસરોએ શેઠ પેસ્તનજીની પ્રમાણિક સેવાની સ્તુતી કરનારાં ભાષણો કીધા બાદ એવણના મદદનીશો તરફથી સોનાની દાખડી શેઠ પેસ્તનજીને વડા ત્રેઝરરે ભેટ આપી હતી. શેઠ પેસ્તનજીએ પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે સ્વજનો ઉપકાર માન્યા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

શેઠ બહેરામજી નશરવાનજી સીરવઈ જેવણ ૧૮૬૪ થી કારડીંગ કોન્ટ્રાક્ટર તરીકે વડોદરા રેલવે કંપની સાથે સંબંધ ધરાવે છે, તેવણને ગયા મે મહીનામાં કંપની તરફથી કમપનીની લાઈન ઉપર હમેશા મુક્ત મુસાફરી કરવા માટે એક રૂપાની પાસ ભેટ આપવામાં આવી હતી.

અમદાવાદવાળા ખા. ૦ ખા. ૦ નવરોજી પેસ્તનજી વકીલ સી. ૦ આઈ. ૦ ઈ. ૦ એ વડોદરા રેલવેનાં ઘણાં સ્ટેશનો અને બીજાં બાંધકામો કરેલાં છે તેની પીછાનમાં એવણને પણ કંપની તરફથી રેલવે લાઈન ઉપર મુક્ત મુસાફરી કરવાની એક રૂપાની પાસ ભેટ આપવામાં આવી હતી.

અમદાવાદવાળા શેઠ બહેરામજી ફરામજી વકીલ બરોડા રેલવેનું ૩૦ વરસ થયાં કામ કરે છે, તેમજ દીહલી દરબાર અને દુકાળ વખતે કીમતી મદદ આપી હતી તેથી એવણને રેલવે કમપની તરફથી રેલવે લાઇન ઉપર મુક્ત મુસાફરી કરવાની એક રૂપાની પાસ ભેટ આપવામાં આવી હતી.

વડોદરાવાળા ખાં ખાં જમશેદજી અરદેસર દલાલના રીટાયર થયા પછી એમને માટે ઉભા કીધેલા દલાલ મેમોરીયલ ફંડમાં કુલે રૂપયા ૧૯૬૫ ભેગા થયા હતા તેમાંથી ધંવ નીંગ પારટી વગેરેના ખર્ચના ખાદ જતાં રૂ. ૧૫૦૦ ની લોન લઈ તેના વ્યાજમાંથી દર વરસે રૂપયા તેરનાં બે ધનામ નવસારી સં ગું કનયાશાળાઓ અને મલેસરની એંગલો વરનાક્યુલર સ્કુલમાં તથા બાકીના રૂપીયામાંથી ચાર ધનામે અથવા ચાંદો વડોદરાની મેલ ત્રે નીંગ સ્કુલ, કીમેલ ત્રેનીંગ સ્કુલ, કળાભવન, તથા ગાયનશાળામાં એક એક આપવા ઠરાવ્યું છે અને તેની વ્યવસ્થા ખાં ખાં વીદ્યાધીકારીને સોંપવાનો ઠરાવ થયો હતો.

ડાં માણિકશાહ જમશેદજી મેરવાનજી આંટીયા જેવણ અતરે તખીખી ધંધા કરે છે તેવજી અતરેની યુનીવરસીટીની સીનડીકેટ તરફથી ગયે વરસે માંગવામાં આવેલો મુવાવડની બાબત ઉપર રેસાલો લખી મોકલાવયો હતો તે પરીક્ષકોને પસંદ પડવાથી ડાં માણિકશાહ ને શેઠ ડોસાભાઈ હોરમસજી કામા પ્રાઇઝ જે રૂ ૫૦૦ ની કીમતની ચોપડીનું ધનામ છે તે મળ્યું હતું.

કરાંચીની શેઠ એનં જેં હાઈ સ્કુલનો તરવાનો રમતગમતનો અખાડો તયાના પારસી જીમખાનાને લગતા કાતરક સ્વીમીંગ બાથમાં તાં ૨૮ મી અકટોબરને દીને એક મેળાવડા સનમુખ કરવામાં આવ્યો હતો. એ રમતોના ધનામે આપવા માટે પારસી ગ્રંહસ્થામાં ઉધરાણું કરવામાં આવ્યું હતું અને શેઠ સૌરાખજી ખાને એક રૂપાનું કપ જે છોકરો એક માઈલ રેશમાં પહેલો આવે તેને માટે બક્ષેશ આપ્યું હતું. એ સરતમાં મીં નરીમા ન મનચેરજી મેહેતા એક માઈલ ૪૩ મીનીટ અને ૧૨ સેકંડમાં તરી જઈ પહેલો આવવાથી કપ જીતી ગયો હતો. એ વતરોગે પરચુટન રમત કરવામાં આવી હતી. મીસીસ ફરામ રાજ પંથકીએ ધનામે વેહેંચી આપવા પછી મેળાવડા વીસરજન થયો હતો.

સીંધ હેદરાબાદ ખાતે તાં ૧૫ મી જુલાઈને દીને સીંધના કમીશનરે એક દરબાર ભરીને હેદરાબાદની કચેરીની બીલડીંગમાં લાગેલી મોટી આગમાં મદદ કરવા માટે શેઠ ફરામજી મેરવાનજી ધરાનીને અને એદલજી મેરવાનજી ગાળવાલાને આફરીનનામાં કમીશનરે ભેટ આપયાં હતાં.

સીખી ખાતે તાં ૧૬ મી ફેબ્રુવારીએ શાહી જીરગા દરબાર ભરવામાં આવી હતી, તે વખતે શેઠ કેકોબાદ પાલનજી કેકોબાદને રૂપાનું એક ઘડીઆળ ગવરનર જનરલના તયાં ના એજન્ટે ભેટ આપ્યું હતું. શેઠ કેકોબાદની સેવાની આ મુધાં નામદાર સરકારે ત્રીજી વખત પીછાન કીધી હતી.

રાજપીપળા સેટેટના તખીખ ડાં દારાશાહ દીનશાહ ખંખાતાની કીમતી સેવાઓની પીછાનમાં મહારાજ છત્ર સીંહજીએ સારો સરપાવ આપ્યો હતો તથા દરબારી ગેજેટમાં કદરસનાસીની નોંધ લીધી હતી.

જમનગર રાજ્યના દીવાન શેઠ મેરવાનજી પેસતનજીએ મહારાજ સાહેબ તખતનશી ન થયા તયારે જે જખરી મહેનત કીધી હતી તેની પીછાનમાં મહારાજએ શેઠ મેરવાનજી ને રોકડા રૂપીઆ એક હજાર અને કીમતી પોસાક તાં ૧૨ મી જુલાઈને દીને યાને હાજારી હીંદુઓના નવા વરસની કચેરીમાં ભેટ આપ્યો હતો.

એરવદ હોરમજી રૂસ્તમજી મીનોચેરહોમજી ધરમપુર વાંસદા તરફ મુસાફરી કરવા ની કળયા હતા તયાં મારગમાં વાંસદાના રાજનાં આમ ત્રણથી તેઓને દરબારમાં બહુ માવથી પધરાવવામાં આવ્યા હતા, જ્યાં એરવદ સાહેબે અવસ્તા અને સંસકરતના આશીરવાદો રાજને દઈ રૂપાનાણું આવારણું કીધાથી રાજએ ખુશ થઈ સુંદર કીમતી શાલ વગેરેનો સરપાવ એરવદ હોરમજીને આપ્યો હતો.

અતરેના કાપડના વેપારી શેઠો મહેતા અધરસને વીદાય થયા નામદાર ગવરનર લોર્ડ લેમીંગટને ગયા જુલાઈ માસમાં પોતાના ખાસ ટેલરસ અને આઉટફીટરસ નેથી માવ આપ્યું હતું.

પારસી પ્રેસીડન્ટની મેચો જે ગયા આગસ્ટ માસમાં પહેલા હીંદુઓ સાથે અને બીજી વખત યુરોપિયન સાથે રમવામાં આવી હતી. એ બેઈ મેચોમાં પારસીઓએ ઘણી સરસ જીત મેળવી હતી. એમાં બેટીંગમાં સારો દેખાવ કરવા માટે શેઠ રૂસ્તમ મહેરહોમજીને એક સુન્દર બેટ અત્રેના સરકારી સેલીસીટર મી. હં. એફ. નીકલસન તરફથી ભેટ આપવામાં આવ્યું હતું. વળી શેઠ માણિક્યાદ પલસારાએ એ મેચોમાં એક સુનંદા બોલર તરીકે બળવેલી સેવાની પીછાનમાં મરીન લીખરલ કલબ તરફથી તા. ૩૧ મી આગસ્ટે એક મેળાવડો કરી શેઠ માણિક્યાદને ચાંદીનું વાઝ ભેટ આપવામાં આવ્યું હતું, વળી સઘળા પારસી બેલાડીઓને અત્રેની એમ્બલીનસ્ટન કલબ તરફથી સમાલકોઝ ફોરટના માણ વડા જડજી શેઠ રૂસ્તમજી મેરવાનજી પટેલના પ્રમુખ પણા હેઠળ એક મોટું ખાણ તા. ૪ થી સપ્ટેમ્બરને દીને આપવામાં આવ્યું હતું.

લીપરલ ક્રિકેટ કલ્પના એક સભાસદ મીં માણિકશાહ ફરફુનજી મુલાએ બેરોનેટ ક્રિકેટ કલ્પ તરફથી એસપલેનેડ ક્રિકેટ કલ્પ સામે ૧૦૫ રન કરી પોતાનો સારો ફાળો આપવા થી લીપરલ ક્રિકેટ કલ્પના સભાસદોએ મીં માણિકશાહને ક્રિકેટ તરફનાં ઉત્તેજન દાખલ ફરફ ની કીમતની સોનાની વીટી તાં ૨૬ મી જાનેવારીને દીને બેટ આપી હતી.

એલફીનસ્ટન ક્રીકેટ ક્લબ વીરૂધ બેરોનેટ ક્રીકેટ ક્લબ વચ્ચે તા. ૩૦ મી સપ્ટેમ્બરે રમાયેલી મેચમાં એલફીનસ્ટન ક્લબ તરફથી મી. જી. એચ. એલચીદાણાએ પાતા તરફથી ૧૦૧ રનનો સારો ફાળો આપ્યો હતો. જેથી હાજર રહેલાઓએ તેજ વખતે પાત પાતામાં એક રકમ એકઠી કરી મી. એલચીદાણાને રૂ. ૫૦ નું ધનામ આપ્યું હતું.

વડોદરા હાઈ સ્કુલ ટીમ અને ગોમરા જીમખાના વચ્ચે તા. ૦૮ મી અને ૯ મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૭ ને દીને રમાયલી મેચમાં હાઈ સ્કુલ તરફથી મી. ૦ ખરજોરજી મોરીનસે સુંદર રમત ખતાવવાથી એવજીને છોટા ઉદેપુરના માહારાજ સાહેબે રૂ. ૧૮ ની કીમતનું એટ બેટ આપ્યું હતું.

કરાંચી ખાતેના પારસી ઇનસ્ટીટ્યુટના પ્રેસીડન્ટ શેઠ નસરવાનજી આર. મેહતાને સી. ધના કમીશનર અગ્નિની કીકેટ કાળજીની પીછાન કરી એક કપ બેટ આપયું હતું.

દખણના વડા દસ્તુર સમસ-ઉલ-ઓલમા સરદાર ખાનખ્તાદુર દસ્તુરજી હોશંગજી બ્રમાસ્પજીને નામદાર સરકારે ગયે વરસે સીં આઈં ઇં નો નામીચો ખેતાખ બક્ષયો હુ તો, તેની ખુશાલીમાં ગયે વરસે મુંબઈ વગેરે હેઠાણે થયલા મેળાવડા ઉપરાંત તાં ૧૭ મી સપ્ટેમ્બરને દીને પુણા ખાતે ખંડવાની મેશનનાં મકાનમાં એક દખ્ખખાભરેલો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. એ વખતે મેળાવડામાં સઘળી કોમના પુપકલ લોકો હાજર થયા હતા. નામદાર સર જમશેદજીએ દસ્તુરજીની કારકીરદીતું વીવેચન કરતાં જણાવયું હતું કે, કેવળજીને લગતી ખાખતોમાં દસ્તુરજી જે માટી ઉલટ લે છે તે માટે એમને સમસ-ઉલ-ઉલમા નો ખેતાખ બક્ષવામાં આવ્યો હતો અને હાલમાં નામદાર સરકારે એવજીને સીં આઈં ઇં નો એલકાખ આપી નવાજ્યા તેથી સરવે કોમમાં ખુશાલી પંથરાઈ છે. દસ્તુરજીએ પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે ઉપકાર માનવા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. એવો જ એક બીજો મેળાવડો પુણા ખાતે દસ્તુર હોલમાં પુણાની બ્રમ્મ રૂઝે બહેરામ તરફથી નામદાર સર જમશેદજી જીભાઈનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ ખોરદાદ શાલને દીવસે કરવામાં આ વયો હતો. શરૂઆતમાં નામદાર સર જમશેદજીએ દસ્તુરજી સાહેબની લાયકાત તથા ખુખી યો અને આપણી મહુજખના ઉંડા જ્ઞાન વીશે લંખાણથી વીવેચન કીધા બાદ બ્રમ્મના સે ફેટરી રોડ બરજોરજી પીરોશાહે માનપત્ર વાંચી સંભળાવયું હતું. એ પછી પ્રમુખે માનપત્ર મુંદર ચાંદીના દાખડામાં મેલી દસ્તુરજીને એનાયત કરી એક શાલ ઓઢાડી હતી. દસ્તુરજીએ ઘટતા શખદોમાં સરવેનો ઉપકાર માનવા પછી દસ્તુરજી સાહેબના પંચકો દખ્ખ હેદરાખાદ, શોલા પુર, નીમચ, ઈંડોર, ખેલગામ, સતારા, મહાખલેશ્વર, ખંડવા, બલના, અઈરંગાખાદ, ઇંમત પુરા વગેરે હેઠાણેથી આવેલાં માનપત્રો તથા કાસકેટો દસ્તુરજી હોશંગજીને એનાયત કરવામાં આ વમાં હતાં. એ પછી બ્રમ્મના સભાસદ રોડ ફીરોઝ કાવસજી તંખુવાળાએ પોતે ચીતારેલી દસ્તુરજીની તસ્વીર બેટ આપી હતી, તે સરનશીને ખુલ્લી મેલવા બાદ હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશ મેંટ લઈ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. વળી દસ્તુર હોશંગજી ઉપર દખ્ખ હેદરાખાદ તથા સીંક દરાખાદના જરવોસ્તીઓ તરફથી એક માનપત્ર મુંદર ચાંદીના દાખડા સાથે ગયા અક્ટોબર માસમાં મોંઘાવી આપવામાં આવયું હતું. જેનો જવાબ દસ્તુરજીએ નવાખ ક

રેડુનજંગ બહાદુર મારફતે મોકલાવી આપતાં પોતાના યજમાનોને ભલી દુવાઓ ચાલી ઉપકાર માન્યો હતો. એ ઉપરાંત દસ્તુર હોશંગજીને મઉની જરથોસ્તી અનજુમન તરફથી આવેલું માનપત્ર નવા અનજુમનના આતશબેહેરામની સાલગરેહને દીને એકઠા મળેલા મેળા વડા સનમુખ જેમાં દસ્તુરજી સાહેબ પણ ખીરાજેલા હતા તેમને શેઠ રૂસ્તમજી ડોસાભાઈ શેઠનાએ ચાંદીના દાખડામાં મેલી એનાયત કીધું હતું. એ વખતે શેઠ રૂસ્તમજીએ દસ્તુરજીની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરતાં જણાવ્યું હતું કે, દસ્તુરજીને અલારસુધીમાં ત્રેવીસ માનપત્રો મળ્યાં હતાં તેમાં મઉનું ઉમેરાવાથી ચોવીસ થયાં છે. અથોરનાન ટોળો જે આ ગળ વધેલો છે તે માટે ભાગે એમને આભારી છે. એ પછી દસ્તુરજીએ પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે કેટલુંક વીવેચન કરી સરવેનો ઉપકાર માન્યો હતો.

એલફીનસ્ટન હાઈ સ્કુલના કામચલાઉ પ્રીનસીપલ શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાટી જે નશન ઉપર રીટાયર થયા તેવણના સંબંધમાં નામદાર સરકાર તરફથી બહાર પાડવા માં આવેલા ઠરાવમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, એવણની ૩૫ વરસની લાંબી અને વફાદાર સેવાઓની નામદાર સરકાર નોંધ લે છે. હાઈ સ્કુલના હેડ માસતર તરીકેની પોતાની આખી કારકીરદી દરમિયાન મી. તલાટીએ એ સ્કુલની ઉંચી સ્થિતિ અને પ્રીયતા જળવી રાખવા ઉપરાંત પોતાના સ્ટાફ અને વીદ્યારથીઓમાં એક ઘણો સરસ દાખલો પોતાની ખરાં અંતકરણની મહેનતથી ખેસાડ્યો હતો અને જે પણ ખાતાંઓ તેવણના હાથ નીચે મુકવામાં આવ્યાં હતાં તેઓને જાહેર સેવા સાથે સંબંધમાં લાવવાને હમેશાં કોશિશ કરી હતી. વળી શેઠ એદલજીને એલફીનસ્ટન હાઈ સ્કુલના વીદ્યારથીઓએ તા. ૨૬ મી સપ્ટેમ્બરને દીને એ સ્કુલના હોલમાં એકઠા થઈને એક માનપત્ર એનાયત કીધું હતું. એ વખતે મી. જમનાદસ દુવારકાંદાસ ધરમસીએ શેઠ તલાટીની તારીફમાં જણાવ્યું હતું કે, એવણે જુદી જુદી સરકારી શાળાઓમાં હેડ માસતર અને પ્રીનસીપલ તરીકે ઘણી બાહોશી થી પોતાનો એધા પરમાણીકપણે ચલાવી કાંઈપણ બદલાની આસા વગર કામ કરતા હતા તેથી નામદાર સરકારે એવણની સેવાઓની પીછાનમાં ક્યસરે હીંદના સોનાના ચાંદની નવાજેશ કીધી હતી. એ પછી એવણને એક માનપત્ર એનાયત કરી હારતોરા પહેરાવવામાં આવ્યા હતા. જેનો શેઠ તલાટીએ પ્રસંગોપાત જવાબ આપ્યા પછી સરવે વીખેરાઈ ગયાહતી.

શેઠ એદલજી દોરાબજી તલાટીએ દેવલાલી ખાતે પારસી વીદ્યારથીઓને માટે એક બેરડી ગ સ્કુલ સ્થાપી હતી તે ખુલ્લી મેલવાની ક્રીયા એક મેળાવડા સનમુખ રોજ ૨૧ મે માહ ૮ માને દીને કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં જશનની ક્રીયા કરવા પછી નવસારીવાલા દસ્તુરજી કેકોબાદ દોરાબજી મહેરજીરાણા જેવણ એજ સ્કુલમાંજ કેળવણી લેવા રહેલા છે તે વણે શેઠ તલાટીએ આ શુભ કામ ઉપાડી લઈ જરથોસ્તી વીદ્યારથીઓને કેળવણી આપવા ઉપરાંત સારી રીતભાત અને ભલી ચાત્રચલણ શીખવવાનું માથે લીધું છે તેમાં એવણ રૂતે હ પામે એમ દુવા ગુજરી હતી. એ પછી શેઠ તલાટીએ આ કામમાં ઉત્તેજન આપનારા એનો અને નાણાની મદદ કરનારા ગ્રહસ્થોનો ઉપકાર માનતાં પોતાને સોંપવામાં આવેલા વીદ્યારથીઓ માટે ખનતું કરશે એમ જણાવ્યું હતું. એ સ્કુલ માટે ૩૦ પેસ્તનજી નારીઅલવાળાએ વગર લવાજમે મેડીકલ એટેનડન્ટ તરીકે કામ કરવા કબુલ્યું છે, અને એના વપરાસ માટે શેઠ સોરાબજી ખરશેદજી ઢાંડીના ચાર બંગલાઓ ભાડે રાખેલા છે, જેમાં વીદ્યારથીઓ માટે દરેક રીતની સગવડની ગાઠવણ કીધેલી છે.

ઉટાકામંદની અનજુમનના એક ત્રસતી તથા અકાખર શેઠ નશરવાનજી ફરામજી કયાની પોતાના કુટુંબ સાથે સ્વીતઝરલેંડ જતા હોવાથી એવણના માનમાં ઉટાકામંદ ખાતે જ લક્ષ્મીજી હોલમાં તા. ૨૪ મી ફેબ્રુવારીએ એક મેળાવડા કરી તેવણને એક માનપત્ર તથા એક રૂપાનું ફલાવરવાઝ શેઠ કા. રૂ. કામાએ અનજુમન તરફથી ભેટ આપ્યું હતું. શેઠ કયાનીએ ઘટતા શખ્દોમાં આભાર માનતાં જણાવ્યું કે મેં મારી એક જરથોસ્તી તરીકે ફરજ સીવાય વધુ કાંઈ કીધું નથી. તે પછી રીફરેશમેન્ટ લઈ સઘળાઓ વીદાય થયા હતા.

સર જમશેદજી જીભાઈ આસ્પીટલના એનરરી ડીઝીશયન ડા. નશરવાનજી ફરીરજી સરવેયર, એમ. એ., એમ. ડી., બી. એસ. સી. (મુંબઈ), એમ. આર. સી. પી. (લંડન) અને ડી. પી. એચ. (કેમબ્રીજ) ની નામદાર મુંબઈ સરકારે ગ્રાંટ મેડીકલ કોલેજ

ના જાતુવીદ્યાના પ્રોફેસર તરીકે નેમણુક કરવાથી તેવણને તા. ૭ મી મારચે એ કોલેજ ના વીદ્યારથીઆ તરફથી એક માનપત્ર એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું. એ વેળા પીટીટ લેખોરેટરીમાં એ કોલેજના પ્રોફેસર મેન્ડર ચાઈલડનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ એક મોટો મેળાવડો ભેગો મળ્યો હતો. મી. એચ. સી. ખરશેદજીએ માનપત્ર વાંચ્યું હતું તેમાં ૬૦ સરવેયર ને મુખારકબાદી ઇછી જણાવવામાં આવ્યું હતું કે, બેક્ટીરીયોલોજીને લગતી તમારી ઈચ્છી કુ શળતાના સમયે તમને બેક્ટીરીયોલોજીના પ્રોફેસર તરીકે નેમવાનું મોટું માન નામદાર સ રકારે આવ્યું છે કે જેવા પ્રકારનું માન હજી સુધી કોઈ દેશીને મળ્યું નથી. એ માન પત્ર ચાંદીના કાસકેટમાં મેલી પ્રમુખે ૬૦ સરવેયરને એનાયત કરતાં તેવણની લાયકાત તેમ જ નમરતાના ઘટતાં વખાણ કરતાં જણાવ્યું કે મેં ઘણો લાંબો વખત સુધી ૬૦ સરવેયર સાથે કામ કીધું છે અને એવણ પોતાની ફરજ ઉપર સરવથી પહેલા ધ્યાન આપતા રહ્યા છે. એ પછી ૬૦ સરવેયરે વળતો જવાબ આપતાં સઘળાઓનો આભાર માની જણાવ્યું કે તમારી ભલી દુવાઓથી મારું ભવીશ્યનું કામકાજ ઘણુંક દરજ્જે સહેલ થઈ પડશે અને તે ફેલે મંદી સાથે બજાવવાને હું શક્તીવાન થઈશ એવી આશા રાખું છું. સેવટે કોલેજના પ્રીનસીપલ લેક ટનંટ કરનલ ડીમકે ૬૦ સરવેયરની બાહોશી તથા લાયકાતની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કર્યું હતું.

લોડજ રાઈઝીંગ સ્ટાર આફ વેસ્ટરન ઈંડીઆના રાઈટ વરશીપકુલ અધર ખરશેદજી રૂસ્તમજી કામાને ગઈ તા. ૨૪ મી આગસ્ટ ૧૯૦૪ ના દીને પડેલી ૫૦ વરસની એમની મેસોનીક જીપીલીની યાત્રામાં માનપત્ર એનાયત કરવાનો તથા વરશીપકુલ અધર જીવણજી જમશેદજી મોદી તરફથી રચવામાં આવેલા મેસોનીક જીપીલી વોલયુમ બેટ કરવાનો મેળાવડો તા. ૧૨ મી મારચને દીને ફીમેશન હોલમાં કરવામાં આવ્યો હતો. આ વેળા નામદાર ગવરનર લોરડ લેમીંગટન પણ હાજર થયા હતા. શુરૂઆતમાં રાઈઝીંગ સ્ટાર લોડજના માસ્તર ૬૦ ખરશેદજી ડોસાભાઈ શેઠનાએ શેઠ કામાની મેસોનીક કારકીરદીની ટુંક વીગત આપતાં જણાવ્યું કે આ લોડજ સ્થાપ્યા પ છી દસ વરસ રહીને પુજ્ય ખીરાદર ખરશેદજી કામાને ફીમેશન પંથમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા. ૧૮૬૦ માં તેવણને જીનીયર વોરડન અને ૧૮૬૧ માં સીનીયર વોરડન તરીકે ને મવામાં આવ્યા અને ૧૮૬૨ નાં સાલમાં તેવણને માસ્તર તરીકે ગાદીનશીન કરવામાં આ વ્યા. પોતાના આધાની ફરજે જે સરસ રીતે તેવણે બજાવી તે ઉપરથી તેવણને તે પછીના વરસના માસ્તર તરીકે પણ ચુંટી કાઢવામાં આવ્યા. ઇસ્તરન ચેરમાંથી રીટાયર થવાના દી વસે તેવણે પ્રોફેસર વેસ્ટરગારડ તરફથી રચવામાં આવેલું પવીત્ર જંદ અવસ્તાનું મોટું ફાલ્ગો વોલયુમ આ લોજને બેટ કીધું જે છેલાં ત્રેપન વરસ થયાં આપણે વાપર્યે છે. આં ૩ લોડજ સાથેનો ખીરાદર કામાનો સંબંધ ૧૮૬૩ ના જીન માસથી ચાલુ છે, કે જે વેળા એ તેવણને પ્રોવીનશીયલ ગ્રાંડ લોડજના પ્રોવીનશીયલ ગ્રાંડ સ્ટુઅરડ તરીકે નેમવામાં આ વ્યા હતા. ૧૮૬૪ માં તેવણને ગ્રાંડ સેક્રેટરી તરીકે નેમવામાં આવ્યા હતા. તેવણના એ આધાની નીશાની તેવણને એનાયત કરતાં તે વેળાના પ્રોવીનશીયલ ગ્રાંડ માસ્તર રાઈટ વ રશીપકુલ અધર બારટને તેવણની ઘણી વખાણ કીધી હતી. ગ્રાંડ લોડજને લગતી કમીટીના તેવણ એક આગેવાન સભાસદ છે. આ પછીની કારકીરદીનું લખાણથી વરણન આપી જણા વ્યું કે મી. કામા મેસોનીક પંથના સરવેથી જીના હીંદી સભાસદ છે, અને તેઓએ સરવે થી ઈંચામાં ઈંચા માન ભોગવ્યાં છે, આ પછી તેમને એનાયત કરવાનું માનપત્ર ૬૦ શે ઠનાએ વાંચી સંભલાવ્યા બાદ એરવડ જીવનજી જમશેદજી મોદીએ મેસોનીક જીપીલી વો લયુમના સંબંધમાં ટુંક ઉકીકત રજુ કીધી હતી. જે પછી નામદાર ગવરનર આગલ શેઠ કા માને રાઈટ વરશીપકુલ અધર દારાશાહ રતનજી ચીચગરે હાજર કરતાં જણાવ્યું કે હું એ પુ સ્તકમાં એક રેસાલો લખનાર હતો પણ તેમાં સામેલ નહીં થઈ શક્યાથી જીદો રેસાલો લખ્યો છે તેખી આપવો. નામદાર ગવરનરે શેઠ કામા સાથે સેક્રેટેરી કરી તેમને માનપત્ર અને મે સોનીક જીપીલી વોલયુમ અને શેઠ ચીજગરનો રેશાલો એનાયત કરતાં ઘટતા શબ્દોમાં મુ ખારકબાદી ઇછી હતી. પોતાને આપવામાં આવેલાં માનપત્ર મોટે શેઠ કામાએ મેશન અધર સનો અને નામદાર ગવરનરનો ઉપકાર માન્યો હતો, અને ફીમેશન સંબંધી પોતે બજાવે લી ફરજે સંબંધી કેટલોક ખુલાસો કરી ફીમેશન પંથની આબાદી ઇછી હતી. છેવટે નામદાર ગવરનરનો ઉપકાર માની મેળાવડો ખરખાસ્ત થયો હતો.

સર ફીરોઝશાહ મેરવાનજી મેહતા સુરત ખાતે ગયા મારચ માસમાં ભરાયલી પ્રાંતીક ડ્રેન ફરનસમાં ભાગ લેવા સુરત ગયા હતા તે તકનો લાભ લઈને તા. ૩૧ મી માર્ચને દીને જઈને જ્ઞાનવરધક તરફના એક ઉપયુક્તેશને સર ફીરોઝશાહના બંગલામાં તેવણની મુલાકાત લઈ માનપત્ર આપ્યું હતું. સેક્રેટરીએ માનપત્ર વાંચી સંભળાવી તે સુખડના કાસકેટમાં મુકી સર ફીરોઝશાહને એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું. આ માટે દમણ, ખીલીમોરા વગેરે ઠેકાણેથી જઈને છોકરાઓ ખાસ આવયા હતા. તેઓએ ઘણી છતાથી સર ફીરોઝશાહની તારીફમાં ભાશણ કરી ખાસ જોડેલાં ગીતો ગાયાં હતાં. સર ફીરોઝશાહે જવાનયાઓના છટાદાર ભાશણો સંભળી પોતાનાં કામોની આવા જવાનયાઓ પણ કદર ખુબ છે, તે માટે સંતોષ ખતાવ્યો હતો. બાદ ઉપયુક્તેશન વીદાય થયું હતું.

બાઈ સાહેબ આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટ, શેઠ બમનજી દીનશાહ પીટીટ તથા એવણનાં ઘણીયાણી બાઈ સાહેબ ગુલબાઈ અને કુટુંબ વેલાતથી સહીસલામત હસીખુશી સહીત પાછા ફર્યાં તેથી ઉડવાડાના ઇરાનશાહ આતશખેરોમાં ગયા તીર મહીનામાં પગે પડવા ગયાં હતાં. તે વખતે ઉડવાડાના સ્ટેશન ઉપર ગામવાસી ઘણાં લોકોએ હાજર થઈને એવોને ઘણું માન આપ્યું હતું. એ પછી એવો સાહેબ આતશખેરોમાં પગે પડવા ગયા હતા ત્યારે ગામનાં લોકોમાં રૂપાં નાણાંનું સાડું વેહ્યાણ કર્યું હતું. ઉડવાડેથી બધા સાહેબો જાંહુબોરડી ખાતે ગયાં હતાં ત્યારે ત્યાંનાં જરથોસ્તીઓએ સ્ટેશન ઉપર એકઠા થઈને સારો આવકાર આપ્યો હતો. તેમજ ત્યાંની જરથોસ્તી અનજીમન તરફથી ચાંદીની એક સુંદર કાસકેટમાં એક માનપત્ર એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું. એ વખતે બાઈ સાહેબ આવાંબાઈએ ગોળવડ અને બોરડી વચ્ચે એક પુલ બાંધી આપવાને જણાવ્યું હતું. એઓ બધાંઓ વલસાડ ફરવા ગયાં હતાં ત્યારે ગામવાસીઓએ એકઠા થઈ હાર તોરા પેહરાવી ઘણું સાડું આદરમાન આપ્યું હતું.

બાઈ સાહેબ આવાંબાઈ ફરામજી પીટીટ ઘણી ભયભીત માંદગીને ખીછાને પડ્યાં હતાં તેમાંથી એવણ જલદી સાળાં થાય તે માટે એક શુકરગુજરીનું જશન ગયા આગસ્ત માસમાં સોલાપોર તથા હુબલી ખાતેના જરથોસ્તી રહીશોએ કાધું હતું. બીજા બીજા જશનો થયાં હતાં. શેઠ પીરોશાહ પેસતનજી કાપડયા તે ભરૂચની ખા. બા. દલાલ હાઈ સ્કુલના આસીસ્ટન્ટ માસ્ટર ગયા જુલાઈ માસથી પેનશન ઉપર રીટાયર થવાથી એવણની એ સ્કુલ સાથની ૩૨ વરસની લાંબી નોકરીની કદર ખુબ એવણના માનમાં એવણના હાથ હેઠળ ભણેલા અને ભણતા વીદ્યારથીઓ તરફથી એક ફંડ ઉભુ કરી ઇવનીંગ પાર્ટીનો એક મેળાવડો ત્યાંની પીટીટ કન્યાશાળાના મકાનમાં તા. ૩૦ મી જુનને દીને કરવામાં આવ્યો હતો. શરૂઆતમાં એ સ્કુલના માસ્ટર મી. જ્યેંદ કુબેરદાસે પોતાની સ્કુલના માસ્ટરો તથા ચેલાઓ તરફથી આવકાર આપનાર ભાષણ કરતાં શેઠ પીરોશાહે માસ્ટર તરીકે બજાવેલી લાંબી નોકરીની સ્તુતી કીધી હતી, એ પછી એવણને આપવામાં આવેલું માનપત્ર મી. જાંગીર ખરશેદજી દારૂવાલાએ વાંચી સંભળાવ્યા બાદ ખા. બા. આદરજી મનચેરજી દલાલે તથા બીજા કેટલાક સાહેબોએ એવણની એ સ્કુલ સાથના લાંબા વખતની કારકીરદીની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા પછી હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેંટ લઈ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

નવસારી હાઈ સ્કુલના મદદનીશ શીક્ષક શેઠ બમનજી હોરમજી દેશાઈ, બી. એ., એલ. એલ. બી. બી. નોકરીએ જતા હોવાથી એવણને વીદાયગીરીનું માન આપવાનો મેળાવડો ચેલાઓ તરફથી હેડ માસ્ટર શેઠ ધનજીશાહ પટેલના પ્રમુખપણા હેઠળ તા. ૧૨ મી જાનેવારીને દીને કરવામાં આવ્યો હતો. માનપત્ર એક વીદ્યારથીએ વાંચ્યા બાદ શેઠ પટેલે અને બીજાઓએ શેઠ બમનજીની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કીધું હતું. શેઠ બમનજી એ વલતો જવાબ આપ્યા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

શેઠ નશરવાનજી રૂસતમજી પોસ્ટવાળા તે બરોડા રેલવેના મેલ સરવીસના હેડ રેકર્ડ ક્લારક પેનશન ઉપર રીટાયર થયા, તેમના માનમાં એક મેળાવડો સુરત ખાતે ગયા જુન માસમાં સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ શેઠ આર. ડી. કાલાપેશીના પ્રમુખપણા હેઠળ કરવામાં આવ્યો હતો. એ વખતે શેઠ નસરવાનજીને એનાયત કરવામાં આવેલાં માનપત્ર સાથે સોનાની વીટી તથા ફલાવરવાઝ ભેટ આપ્યાં હતાં. તેમજ શેઠ પોસ્ટવાળાની તારીફમાં એ પ્રસંગને લગતું કેટલુંક વીવેચન કરવા પછી ખાન ગોલાબ લઈ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

નાગપોર ડીવીઝનના પોસ્ટલ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ શેઠ દોરાબજી મનચેરજી લાલકાકા પોતાની કાંપી નોકરીથી રીટાયર થઈ પોતાને મુકામે સોલાપુર જતા હોવાથી નાગપોર તેમજ કામતી ના જરથોસ્તી મીત્રો તરફથી તા. ૨ જી જુલાઈને દીને એવણને એક માનપત્ર તથા ખાણું તથાની શેઠ બીલીમોરીયા અધરસની ધરમશાળામાં ખા. ૦ ખા. ૦ બેજનજી દાદાભાઈ મેહતાના પ્રમુખપણાં હેઠળ આપવામાં આવ્યું હતું, ખા. ૦ ખા. ૦ બેજનજીએ શેઠ લાલકાકાની તારીફ માં કેટલુંક વીવેચન કરી માનપત્ર ચાંદીના કાસકેટ સાથે એનાયત કરી એક સોનાનું ઘડીયાળ તથા છેડો ભેટ આપ્યાં હતાં. જે માટે શેઠ લાલકાકાએ ઘટતા શબ્દોમાં સરવેનો આભાર માન્યો હતો. એ પછી રાતે સરવે જણાવ્યો ખાણું લીધા બાદ શેઠ બાલીવાલાની નાટક કંપનીના છોકરાઓએ ગીતો ગાઈ સંભળાવ્યા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

બદનેરાની ખીરાંર મીલના કારડીંગ અને સ્પીનીંગ માસ્તર શેઠ સોરાબજી પેસ્તનજી રાણા એ મીલની નોકરી છોડી મુંબઈની મીલમાં ચઢતા ઓધા ઉપર જવાથી એવણને વીદ્યાચીરીનું માન આપવા તા. ૩૦ મી નવેમ્બરે મીલના માસ્તરો તથા કામદારોનો એક ભેગો મેળાવડો થયો હતો. એ વખતે મી. ૦ રાણાની સ્તુતીમાં કેટલુંક વીવેચન કરવામાં આવ્યું હતું અને તેવણનાં ખાતાંના માણસો તરફથી એક ગ્રામોફોન યાદગારી તરીકે તેવણને ભેટ આપ્યો હતો. મી. ૦ રાણાએ પોતાને મળેલાં માન માટે ઘટતા શબ્દોમાં આભાર માન્યા બાદ મેળાવડો વીખરાયો હતો.

શેઠ બમનજી નશરવાનજી મહેતાએ કુરલા મીલમાં વીવીંગ માસ્તર તરીકે આઠ વરસ વેર નોકરી બજાવી એ મીલ સાથેના પોતાનો સંબંધ છોડી પોતાના પાતા સાથે કાપડના ધંધામાં જોડાવા ગયલા હોવાથી એ મીલના કાપડખાતાંના કામદારોએ તા. ૩૧ મી મેને દીને શેઠ નવરોજી એદલજી સ્કડવાળાનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ માનપત્ર તથા યાદદાસ્ત તરીકે એક ચીજ ભેટ આપવાનો મેળાવડો કર્યો હતો, જે વખતે શેઠ બમનજીની સેવાની સ્તુતી કરનાર કેટલુંક વીવેચન કરવામાં આવ્યું હતું, જેનો શેઠ બમનજીએ ઘટતા શબ્દોમાં ઉપકાર માન્યા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

અમદાવાદની ગુજરાત કોટન સ્પીનીંગ અને મેન્યુફેક્ચરીંગ કંપનીના મેનેજર શેઠ રતનજી એમ. ૦ પટેલ એ મીલ સાથેના સંબંધ છોડી જતા હોવાથી એ મીલના માણસોએ તા. ૩૦ મી મેને દીને તેમના માનમાં મેળાવડો કરી કોતરકામવાળું રૂપાનું કપ તથા ૨ કાંપી માનપત્ર સાથે ભેટ આપ્યાં હતાં. પોતાને મળેલાં માન માટે શેઠ રતનજીએ સઘળા નો આભાર માની પોતા તરફથી મીલમજૂરોને રૂ. ૫ બક્ષીશ આપ્યા હતા: જે પછી રીફ્રેશમેન્ટ લઈ મેળાવડો ખરખાસ્ત થયો હતો.

ધી અમદાવાદ કેલીકો પ્રીટીંગ એન્ડ મેન્યુફેક્ચરીંગ કંપનીના એનજીનયર શેઠ ફરામજી દોરાબજી કાપડયા ઉપલી મીલમાંથી ગયા જુલાઈ માસમાં રીટાયર થવાથી એઓના ખાતાંના સ્ટાફ તરફથી મીલના મેનેજર મી. ૦ જી. કીયેરટન તથા તેમનાં ખાતુના હાથથી શેઠ ફરામજીને માનપત્ર તથા સોનાનું ઘડીયાળ અમદાવાદ ખાતે એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું તથા સરવેનો ફોટો પાડવામાં આવ્યો હતો.

શેઠ દીનશાહ ધનજીભાઈ દાવર બેરીસ્ટરની મુંબઈની હાઈ કોર્ટના પહેલવહેલા એક પારસી જડજ તરીકે નામદાર સરકારે નેમણુંક કરવાથી એ બનાવની ખુશહાલીમાં શેઠ દાવરને મુખ્યારકબાદી આપવાને એલકીનસ્ટન કલબ તરફથી તા. ૨૭ મી ઓક્ટોબરને દીને રાત્રે એ કલબના મકાનમાં શેઠ હોરમજી દાદાભાઈ જડજનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ એક ખાણાનો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. એ વખતે પ્રમુખ શેઠ હોરમજીએ શેઠ દાવરની સલામતી લેવાડતાં જણાવ્યું કે શેઠ દાવર પોતાની ઉંચી બાહોશી અને જાતી લાયકાતથી ધીમે ધીમે આગળ વધી હાઈ કોર્ટના જડજના માનવંત ઓધા ઉપર આવ્યા છે. નામદાર સરકારે શેઠ દાવરની નેમણુંક કરવાથી આખી પારસી કોમને માન મળ્યું છે, અને એવણ ઘણા મીલન સાર હોવાથી મીત્રમંડળમાં તેમજ ધારામંડળમાં ઘણા માનીતા થઈ પડ્યા છે. શેઠ દાવરે ઉપકાર માનતાં જણાવ્યું કે મને મળેલા ઓધા માટે પારસી કોમ પોતાને માન મળેલું સમજે છે, એન સંભળી હું ઘણો ખુશી થયો છું. સરકારે મને જે માન આપ્યું છે, તેને લાઠી નીવડવાને મારાથી બનતું કરીશ. એ પછી મેળાવડો મોડેથી વીસરજન થયો હતો. એ ઉપરાંત

અત્રેના પારસી, હિંદુ, યુરોપીઅન સોલિસિટરોએ તા. ૫ મી નવેમ્બરે રાત્રે તાજમહાલ હોટેલમાં જસ્ટીસ દાવરના માનમાં એક ખાણનો મેળાવડો કર્યો હતો, અને તા. ૨૯ મી જુને દેશી બારીસ્ટરોએ રીપન કક્ષમાં ટી પારટી આપી હતી. વળી લંડનની પારસી અનજીમન અને એડીનબરોના પારસી યુનયન તરફથી ગયા અક્ટોબર માસમાં મુબારકખા દીના તારના સંદેશા મોકલાવવામાં આવ્યા હતા; તેમજ ગયા નવેમ્બરમાં મુંબઈ ઇલાકા ની નેશનલ મેહોમેદન એસોસિએશનના સરનશીને પણ મુબારકખાદીનો સંદેશા મોકલાવ્યો હતો.

મુંબઈની સ્મોલ કોઝ કોર્ટના વડા જડજ શેઠ રૂસ્તમજી મેરવાનજી પટેલ પોતાના આધા ઉપરથી રીટાયરડ થવાથી એવણને વીદાયગીરીનું માન આપવાને તા. ૨૬ મી માર અને દીને સ્મોલ કોઝ કોર્ટના ધારામંડળના સભાસદોનો એક મેળાવડો ભેગો મળ્યો હતો. શરૂઆતમાં વકીલમંડળ તરફથી શેઠ કરામજી કેમશરૂ પાટકે જણાવ્યું કે પ્રજાનાં પુરતાં માન અને વીશ્વાસ વગેરે તમેએ આ આધા મોટી કીરતી સાથે ભોગવ્યો છે, તેમજ તમે નામદારે ધારામંડળ તરફ જે માયાળુ ઉમદા ખવાસ અને અતીશય સભ્યતાભરી વરતાણુક બતાવી છે, તે સહેલાઈથી ભુલાય એમ નથી. પાર તેમજ બેનચ ઉપરનો તમે નામદારને લાંબો અનુભવ, વેપારી બાબદોને લગતું ઉંડું જ્ઞાન અને દરેક મુકદમાઓ ઝડપથી અને ખુલી રીતે સમજી જઈ તેનો ઝડપથી ફેસલો કરવાની કુનેહ તમે નામદારના મુખ્ય ગુણો હતા, અને તમે આ કોર્ટમાં પહેલા ખીરાજયા તે વેળા તમારે માટે જે ઉંચી આશા અને ઉમેદો બાંધવામાં આવી હતી તેને પૂરેપૂરા તમે લાયક નીવડ્યા છો, એમ જણાવતાં ખુશહાલી ઉપજે છે. એ પછી મી. એકવર્થ સોલિસિટરે યુરોપીઅન તેમજ દેશી સોલિસિટરો તરફથી આ કોર્ટમાં આવતા નવા વકીલો સાથે સભ્યતાથી વરતી તેઓનું બોલવું તમે ધીરજ અને દીલસોજીથી સમજતા હતા. તમે નામદારને તમારી ભવીષ્યની કારકીરદીમાં દરેક ફેટલું ઇચ્છી અમે એવી દુવા ગુજાર્યે છીએ કે, હવે પછીની કારકીરદીમાં પણ તમે એવો સંપુરણ જશ મેળવો. એનો વળતો જવાબ આપતાં શેઠ રૂસ્તમજીએ જણાવ્યું કે તમેએ જે મોટું માન મને આજે આપ્યું છે તેથી અને તમે સઘળાઓએ બતાવેલી માયાળુ વરતાણુકની હું સંપુરણ કદર પીછાનું છું. ૩૩ વરસ પછી આ કોર્ટ સાથેના મારો સંબંધ હું છુટો કરું છું કે, જેમાંનાં ૨૦ વરસ મેં તમે સાથે પારમાં પસાર કર્યાં હતાં. આ કોર્ટના માનવંત વડા જડજી મી. હાર્ટ, મી. સ્પેનસર અને મી. ચીટી જેઓએ આ કોર્ટનો દરજ્જો જે ઉંચી રીતે જાળવી રાખ્યો હતો, તેજ મુજબ મેં પણ ઉંચો દરજ્જો જાળવી રાખવામાં ફેટલું મેળવી છે. સેવટે નામદાર જડજ શેઠ રૂસ્તમજીના સ્ટાફ તરફથી રેજીસ્ટ્રાર મી. સ્પેનસરે જણાવ્યું કે, તમે નામદારે આ કોર્ટ સાથેના લાંબા સંબંધ દરમયાન સરવેને એકસરખો સંતોષ આપ્યો છે. તમેને નામદાર સરકારે ત્રીપ્યુનલ ઓફ અપીલ કોર્ટના પ્રમુખના મોટા આધા ઉપર નેમ્યા છે તે માટે મુબારકખાદી આપી દુવા ગુજાર્યે છીએ કે, તમેને ભવીષ્યમાં દરેક ફેટલું મળે. પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે તે નામદારે સ્ટાફનો ઉપકાર માનતાં તેઓએ આપેલી મદદની પોતે પુરતી કદર પીછાને છે એમ તેવણે જણાવ્યું હતું. બાદ તે નામદારને વકીલમંડળ, સ્ટાફ તથા ખીજાઓએ હારતુરા પહેરાવ્યા હતા, જે પછી હાજર રહેલાઓ વીદાય થયા હતા. વળી શેઠ રૂસ્તમજીના માનમાં વકીલમંડળ તરફથી અત્રેના મેસોનીક હાલમાં તા. ૧૨ મી એપ્રિલે એક મેળાવડો કરી શેઠ કરામજી કેમશરૂ પાટકે વકીલનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ એવણને એક ખાણું આપવામાં આવ્યું હતું.

કવેટાના કેમીરીસરીયટવાલા ખા. બા. દીનશા ડોશાબાઈ ગોલવાલાના માનમાં એ ખાતાના કલારકો અને લાગતાવળગતાઓએ તા. ૧૪ મીને દીને એક ગારડન પારટીનો મેળાવડો કર્યો હતો. તેમજ ત્યાંની પારસી અનજીમને એજ દીને રાત્રે એક ખાણું આપ્યું હતું. એ વખતે એવણની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા પછી અંજીમન તરફથી એક ચાં દીનો ટીસેટ ભેટ આપવામાં આપ્યો હતો.

શેઠ દીનશાહ મેરવાન ધરાની યુરોપ સેલંગાહે જતા હોવાથી એવણના માનમાં અત્રેની આપાખ. ગ. કલખ તરફથી તા. ૧૭ મી મારચને દીને નાખખ દસ્તુરજી મીનોચેહર જમાજી સરનશીનપણાં હેઠળ ખાણનો એક મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. ખાણું ઉપર

અરસપરસ એકબીજાની સલામતી લેવાડતાં શેઠ દીનશાહની તારીફમાં કેટલાક સાહેબોએ વી વેચન કરવા બાદ દસ્તુરજી મીનોચેહરજીએ ભલી દુવાઓ સાથે કલબ તરફથી એક શાલ એવણુને ભેટ આપી હારતોરા પહેરાવયા હતા, જે પછી મેળાવડો બરખાસ્ત થયો હતો. વળી પુણા ખાતે તા. ૧૬ મીને દીને ત્યાંના પારસી જીમખાના તરફથી શેઠ દીનશાહને ખા. ૦ ખા. ૦ મેહર હોશંગ દસ્તુરનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ એક ખાણું આપવામાં આવ્યું હતું. પ્રમુખે શેઠ દીનશાહની સલામતી લેતાં જણાવ્યું કે, એવણુ ઉદયોગ, ભારે મહેનત અને ખોદા તરફના સાબેત એકીનથી ચડતી સ્થિતિએ ચડડયા છે, તેમજ ગરીબોને મદદ કરવા અને જ રથોસ્તી દીનના ફરમાનોને ફેલાવો કરવામાં હમેશાં તતપર રહે છે. શેઠ દીનશાહે પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે ઉપકાર માનતાં ત્યાંના ગરીબ જરથોસ્તી છોકરાઓની કેળવણીમાં નાણાંની રકમ આપવાની ખાહેસ જણાવી હતી, જે પછી મેળાવડો મોડી રાતે વીસર જન થયો હતો. એ ઉપરાંત તા. ૧૯ મી મારચને દીને શેઠ દીનશાહના મુખ્યધના દોસ્ત આસનાવો અને વખાણનારાઓ તરફથી એવણુને સફળસફર ઇછનારું માનપત્ર એનાયત કરવાનો મેળાવડો આલબલેસ બાગમાં દસ્તુરજી કેખશરૂ જમાસ્પજી જમાસ્પઆશાનાનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ કરવામાં આવ્યો હતો. શરૂઆતમાં દસ્તુરજી કેખશરૂએ શેઠ દીનશાહની તારીફમાં કેટલુક વીવેચન કરવા પછી નાયબ દસ્તુર મીનોચેહરજીએ માનપત્ર વાંચ્યું જેમાં જણાવ્યું હતું કે, તમારી જીંદગીની કારકીરદી ઉધરતા જવાનીઆઓને કીમતી ધરો શીખવે છે. એક જરથોસ્તી પદ્ધતિ અને કાંઈપી સાધનો વગર ભલી મનશની અને ખંતથી પોતાના જ તલાઈઆતું કેટલું ભલું કરે અને તેઓની કેવી સેવા બજાવે તે તમારાં કામોથી તમેએ શીધ કીધું છે. તમેએ બઝમે જશનની મંડળી સ્થાપીને તથા કેળવણીના અને ધરમના કામમાં તેમજ નીતીના પુસતકો ફેલાવવામાં તથા એવાંજ જાહેર કામોમાં દીલસોજી દેખાડીને મદદ કીધી છે. એ સરવે કામો તમેને માનભરેલાં છે જેથી જરથોસ્તી કોમ તમારી આભારી છે. એ માનપત્ર દસ્તુરજી કેખશરૂએ ચાંદીના કાસકેટમાં મેલી શેઠ દીનશાહને ભેટ આપ્યું હતું. જેનો શેઠ દીનશાહે ઘટતા શબ્દોમાં ઉપકાર માનયા પછી શેઠ રૂસ્તમજી બરજેરજી પેમાસ્તરે તથા શેઠ મનચેરજી હોશંગજી જાગોસે અને ડા. ૦ ફરામજી શાપુરજી બરડીએ શેઠ દીનશાહે કોમની બજાવેલી કીમતી સેવા માટે ઘટતી સ્તુતી કરી હતી. એ પછી રાતે હાજર રહેલાઓ ખાણું લઈ વીખેરાઈ ગયા હતા.

કરાંચીવાળા પ્રોફેસર ફરામ એમ. દાદીના એમ. એ., બેરીસ્ટરને કાશમીરની જમું કોલેજના પ્રીનસીપલ નેમવામાં આવયાથી ત્યાંની ડી. ૦ જે. ૦ કોલેજના બી. ૦ એ. ૦ વરગના વીદ્યારથીઓ તરફથી કરાંચી ખાતે તા. ૩ જી જુલાઈને દીને પ્રોફેસર દાદીનાના માનમાં ઇવનીંગ પાર્ટીનો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો, જે વખતે હાજર રહેલાઓને ભેગો ફોટો પાડવામાં આવ્યો હતો. એ દીને સાંજે પ્રોફેસર દાદીના કાશમીર જવા કરાંચીથી ઉપડયા ત્યારે એવણુને સ્ટેશન ઉપર મુસાફરી સફળ ઇછવાને એવણુના મીત્રો તથા વીદ્યારથીઓની માટી સંખ્યા હાજર થઈ હતી. જેઓએ પ્રોફેસર દાદીનાને હારતોરા પહેરાવી માન આપ્યું હતું.

વીકેટોરીયા સ્વીમીંગ બાથના માલેકો શેઠ દાદી અને ફરામરોજ સી. ૦ ગોલવાળાએ નામદાર પ્રીનસની પધરામણીને ટાંકણે તા. ૧૨ મી નવેમ્બર ૧૯૦૫ ને દીને દશ કલાક સુધી ચાલુ તરવાના કરેલા રેકોર્ડની પીછાનમાં એઓને ચાંદો એનાયત કરવાનો એક વગવાળો મેળાવડો એ બાથના આગલા તથા હાલના સભાસદો તરફથી બીજે વરસે એટલે તા. ૧૪ મી નવેમ્બર ૧૯૦૬ ને દીને સાંજે આલબલેસબાગમાં નામદાર જડજી શેઠ દીનશાહ ધન જીભાઈ દાવરનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ કરવામાં આવ્યો હતો. શરૂઆતમાં શેઠ જીભાઈ એદલ જી મોદીએ મેળાવડો કરવાની મતલબ કહી સભલાવતાં જણાવ્યું કે બાદશાહી જેડાંની હીંદની મુલાકાતની યાદમાં મેસરસ ગોલવાલા બીરાદરોએ કાંઈપી ખોરાક લીધા વગર લાગત દશ કલાકના લાંબા વખત વેર તરવાનો અખતરો કરી બતાવ્યો હતો. જેઓએ આ અખતરો જીયો હશે તેઓએ આ બંને ભાઈઓની આવી સહનશકતી માટે અજાયબ થઈ તારીફ કીધી હતી. એ બનાવની યાદમાં પોતાના ઉસતાદોને કોઈ રીતની નવાજેશ કરવાનો બાથના સભાસદોએ ઠરાવ કીધો હતો અને આપણે આશા રાખીશું કે એ ગોલવાલા બીરાડરોનો બાથ ઘણાં વરસો સુધી ઉપયોગી કામ બજાવતું રહે. એ પછી પ્રમુખ નામદાર જડજી દીનશાહ

ધનજીભાઈ દાવરે ભાષણ કરતાં જણાવયું કે મને જ્યારે પ્રમુખપદ સ્વીકારવા માટે કહેવામાં આવ્યું ત્યારે મેં તરવાના હુનરની પીછાન ખાતર તે માંગણી સ્વીકારી હતી. સઘળી કસ રતોમાં તરવાનો હુનર ઘણો ઊંચો અને નાદર છે. શેઠો ગોલવાલા ખીરાદરોએ આ ખાથની શરૂઆત કોલાખા ખાતે કરી બેઠા ખાતેના એએના આ સાહસ માટે રૂપ૦ હજારની નાદર રકમનો ખરચ કીધેલો છે. એ ખાથની હસ્તી દરમયાન ૬૦૦૦ ચેલાઓ તાલીમ લેવા પામયા છે. ગયે વરસે એએએ કરેલા અખતરા વખતે પાણીમાં ૮૦ હજાર વખત હાથ મારયા હતા, અને જેએને શારીરીક સહનશક્તીનો ખયાલ અને અનુભવ નહીં હોય તેએ તો આ હેરત ઉપજાવનારા ખેલથી અચંબો પામયા હતા. મેસરસ ગોલવાલા ખીરાદરો આ હુનર ઉપરનો પુખ્ત કાબુ ધરાવે છે તેથી તેએ એકવાર વેલાતની અંગ્રેજ ખાડી એજાંગી જ વાની હામ ભીડવા માગે છે અને તે અખતરો કોશેશ રૂપે કરી જીતાર છે. આવા સંજોગ વચે આજે જે ભેટો હું શેઠો ગોલવાલા ખીરાદરોને કરીશ તે પોતાના ચેલાઓ પ્રતયે ખતા વેલી લાગણીની વકી રાખેલી ગવાહી મીસાલ દેખાશે. એ પછી પ્રમુખે શેઠો દાદી તથા ફરા મરોજને સોનાના હીરાજડીત ચાંદો તાલીઓના અવાજ વચે એનાયત કીધા હતા. જે બાદ શેઠ દાદી ગોલવાલાએ પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે સરવેનો ઉપકાર માનતાં જણાવયું કે આજનો દીવસ અમારી જીંદગીમાના સરવેથી મગરૂરી ભરેલા દીવસ તરીકે ગણાયું અને અમારા ચેલાઓની કદરશનાશી તથા ચાહની નીશાનીઓથી જે આ કીમતી ભેટ અમેને આપવામાં આવી છે તે અમે જાહેદાન સુધી જાલવી રાખ્યું. અમારા કરેલા પ્રયોગની પીછાન માટે તમે તરફથી મળેલાં માયાળું ઉતેજનથી અમેને ઘણો બદલો મળયો છે. આ તરવાના ઉમદા હુનરના ચાહ તથા અમારી કોમ તરફની ફરજને ખાતર અમે મહેનત કરીયે છીએ. અમે સંતોષ સાથ જણાવીએ છીએ કે આ ખાથના ઘણાક મેમ્બરોએ તરવાના હુનર ઉપર એટલોખધો કાબુ અને કુશળતા મેળવી છે કે યુરોપના તરવાના મંડળોમાં પણ તેએ કાંઈક સારો દેખાવ કરી શકશે. સેવટે શેઠો ગોલવાલા ભાઈએએ શેઠ દાવરને હારતોરા પહેરાવયા બાદ મેળાવડાનું કામ પુરૂ થવા પછી હાજર રહેલાઓ રાતે એક સુફરે ખાણું લેવા બાદ મેળાવડો મોડી રાતે વીસરજન થયો હતો.

નડીઆદ તાલુકાના મેજસ્ટ્રેટ શેઠ ડોસાભાઈ ધનજીભાઈ ખીલીમોરીઆની ખોરસદના રે સીડંટ મેજસ્ટ્રેટ તરીકે બદલી થવાથી એએના માનમાં તા૦ ૩૧ મી જાનેવારીને દીને ટેનીસ ક્લબ તરફથી એક ટી-પાર્ટીનો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. તેમજ તા૦ ૧ લી ફેબ્રુવારીને દીને શેઠ સોરાખજી ન૦ વકીલે પોતાના મકાનમાં મેળાવડો કરી ખાણું આપ્યું હતું. તા૦ ૪ થીને દીને વીદાય થતી વખતે એવણને સ્ટેશન ઉપર દોસ્તઆશનાઓએ હાજર થઈ હારતોરા પહેરાવયા હતા.

ચરચગેટ સ્ટેશનના માજી લોકપ્રીય સ્ટેશન માસ્ટર શેઠ ખરશેદજી આદરજીને ઉતાડ વરગ તરફથી ઉભા કીધેલાં ફંડમાંથી પરસ એનાયત કરવા એક મેળાવડો શેઠ ત્રીભોવનદાસ મંગળદાસ નથુભાઈના ખંગલામાં તા૦ ૨ જી ડીસેમ્બરને દીને ખા૦ ખા૦ મનચેરજી કાવ સજી મરજખાનનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ કરવામાં આવ્યો હતો. એ વખતે એ ફંડના સેક્રેટરી શેઠ રૂસ્તમજી એન૦ વાછાગાંધીએ રીપોર્ટ વાંચતાં જણાવ્યું હતું કે, શેઠ ખરશેદજીએ ૪૦ વરસ સુધી રેલવેની નોકરી બજાવી હતી, એમાંના છેલા ૩૪ વરસ વેર એટલે એવણ રીટાયર થયા સાંસુધી ચરચગેટના સ્ટેશન માસ્ટર તરીકે રહ્યા હતા. એવણની ઉતાડએ તરફની સભયતા અને કાળજીની કદર માટે ઉભા કરવામાં આવેલાં ફંડમાં કુલે રૂ ૪૯૪૨ ભરાયા ઉપરાંત કેટલાક ફલાવરવાઝોખી ભેટ મળ્યા હતા. વળી રેલવે કંપનીએખી છ મહીનાના પગારના ગ્રેયુઇટી આપી છે. એ પછી પ્રમુખે પરસ અને ફલાવરવાઝે ભેટ આપતાં શેઠ ખરશેદજીની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરતાં જણાવ્યું કે, મુસાફરી કરતા સરવે વરણના લોકોએ પોતાની તરફની તમારી પીછાનમાં કદર ખુઝી છે જે જોઈ મને ઘણી ખુશાલી ઉપજે છે. બાદ ખરોડા રેલવેના જનરલ ત્રાફીક મેનેજર મી૦ કોમેલીને એવણની સેવા માટે તારીફ કરી મુખારકબાદી આપી હતી. સેવટે શેઠ ખરશેદજીએ પોતાને આપવામાં આવેલી ભેટો માટે સઘળાનો ઉપકાર માનવા પછી હાજર રહેલાઓએ રીફ્રેશમેન્ટ લઈ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. વળી તા૦ ૨૭ મી જાનેવારીને દીને આપાખાગમાં ખરોડા રેલવેના જુદા જુદા સ્ટેશનોના સ્ટાફ તરફથી શેઠ ખરશેદજીને એક ખાણું આપવામાં આવ્યું હતું.

અતરેના જાણીતા વેપારી શેઠ ધનજીભાઈ બમનજી યુરોપની મુસાફરીએ ગયા મારચ માસમાં ગયા હતા ત્યારે લંડનમાં એવણને કેટલાક દોસ્તોએ હાઉસ ઓફ કોમનસના ડાઈનીંગ હોલમાં ડીનરપર નોતરી માન આપ્યું હતું, જે વખતે પારલામેન્ટના ઘણાક મેમ્બરો હાજર થયા હતા. ખાણું પૂરું થયા પછી એવણને ગેલેરીપર જગા આપવામાં આવી હતી, જ્યાંથી એવણે આમમાં ચાલતી તકરાર બે કલાક સુધી સાંભળી હતી. તા. ૨૦ મી મારચે ધનસ્ટીટ્યુટ ઓફ આરકીટેક્ટના દર વરસે થતા મોટા ડીનરપર એવણને ખાસ તેડવામાં આવ્યા હતા. વળી શેઠ ધનજીભાઈએ પોતાની સાલગ્રેહને દીને એક મોટા સ્કેલપર ત્યાંના જાણીતા આશામીઓને ખાણું આપ્યું હતું. તે મેળાવડામાંની સઘળી બાનુઓને અકેકી સોનાની બાંગડી ભેટ આપી હતી. તેમજ એ શેઠ ત્યાંના જરથોસ્તી ફંડમાં સારી જેવી નાણાંની રકમ ભરી તેના લાઈફ મેમ્બરની થયા હતા. નામદાર શેઠેન શાહના જમાઈ ડ્યુક ઓફ આરગાઈલે શેઠ ધનજીભાઈની મુલાકાત તા. ૧૨ મી જુલાઈ એ કેનસીંગ્ટન પેલેસમાં લઈ એવણ સાથે કલાક એક સુધી વાતચીત કીધી હતી.

સુરતના જાણીતા કસરતખાજ શેઠ કાવશાહ એમ. દારૂવાળા વેપારને અરથે ટીબેટ જતા હોવાથી એમના માનમાં શેઠ શોભાગચંદ નગીનચંદ ઝવેરી તથા ફકીરચંદની કંપની તરફથી તા. ૨૨ મી એપ્રિલે ટી-પાર્ટીનો એક મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. એ વખતે કેટલાક ઝવેરીઓએ શેઠ કાવશાહની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરી એવણને સફળ સફર ધંધી હતી. તેનો શેઠ કાવશાહે પ્રસંગોપાત જવાબ આપવા પછી હાજર રહેલા ઓ રીફ્રેશમેન્ટ લઈ વીદાય થયા હતા.

શેઠ જંગીર જમશેદજી વીમાદલાલ તથા મીસ મે. ટી. બાઈ એદલજી ખાટલીવાળા ગયા મે માસમાં કરાંચી વગેરે ઠેકાણે ભાષણો કરવા ગયાં હતાં ત્યારે કરાંચીના જાણીતા રહીશ શેઠ નશરવાનજી રૂસ્તમજી મહેતાએ ત્યાંની ઝોરાસ્ટ્રીયન કલબમાં તા. ૨ જી મેને દીને એક મેળાવડો કરી શેઠ વીમાદલાલને એક જાહેર ખાણું આપ્યું હતું. એ વખતે શેઠ વીમાદલાલની સલામતી લેવાડતાં શેઠ ફરામરોજ એ. પંથકીએ જણાવ્યું કે થીઓસોફી સ્ટ બાઈબીમાં જે દીલસોજી અને મીઠો સ્વભાવ જોઈએ તે ઉમદા ગુણ શેઠ વીમાદલાલ ધરાવે છે. શેઠ વીમાદલાલે પ્રસંગોપાત જવાબ આપ્યા પછી હાજર રહેલાઓએ ગાયન વગેરેની મજાહ આપી મેળાવડો મોડેથી વીખેરાઈ ગયો હતો. વળી તા. ૫ મીને દીને શેઠ ફરામરોજ એદલજી પંથકીએ પોતાના બંગલામાં શેઠ વીમાદલાલના માનમાં એક ટી-પાર્ટીનો મેળાવડો કર્યો હતો. એજ દીને રાતના શેઠ એદલજી દીનશાહની ચાલીપર નાં બાનુઓ અને ગ્રહસ્થોઓએ એક મોટો મેળાવડો શેઠ વીમાદલાલ અને મીસ મે. ટી. બાઈ ખાટલીવાળાના માનમાં કર્યો હતો. જ્યાં હાજર રહેલી નાંની બાળકીઓએ આવકારનાં ગીતો ગાયા પછી શેઠ શેહેરીયાર કોનત્રાકટરે એઓ બંનેની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા બાદ હાજર રહેલાઓ રીફ્રેશમેન્ટ લઈ વીખેરાઈ ગયા હતા. તેમજ તા. ૧૩ મીને દીને ત્યાંની પારસી ધનસ્ટીટ્યુટમાં પારસી કોમનો એક જાહેર મેળાવડો એઓ બંનેના માનમાં કરવામાં આવ્યો હતો. આ વખતે અમેરીકા ખાતે અભ્યાસ કરતા એરવદ ધાલાનાં ફંડમાં રૂ. ૪૭૫ ભરાયા હતા.

શેઠ મેહરજીભાઈ ખેરામજી દોટીવાળાની અજમેરથી અત્રેની ખરોડા રેલવેની ઓફીસ માં બદલી થવાથી એવણના માનમાં તા. ૨૮ મી જુલાઈએ ત્યાંની રીફ્રેશમેન્ટ કલબે પોતાના મકાનમાં ખાણાનો એક મેળાવડો કર્યો હતો. તેમજ એવણ ત્યાંની આરયસમાજ સ્કુલ કમીટીના વાઈસ પ્રેસીડન્ટ હોવાથી એવણને એ સ્કુલના મેમ્બરો તરફથી એક પાર્ટી આપવામાં આવી હતી. એ ઉપરાંત ત્યાંની જરથોસ્તી અનજીમને તા. ૨ જી આગસ્ટે ટી-પાર્ટીનો એક મેળાવડો કર્યો હતો, જ્યાં એવણના કામોની તથા મદદની સ્તુતી કરનારા ભાષણો કરવામાં આવ્યાં હતાં.

રાયચોરના તાલુકદાર નવાબ ફરામરજી જંગ બહાદુરની બદલી સુખા સાહેબ તરીકે થવાથી ત્યાં વસ્તા પારસી શેઠો તરફથી તાલુકદાર સાહેબને ગયા આગસ્ટ માસમાં એક મોટો મેળાવડો કરી ડીનર તથા નાચ પાર્ટી આપી હતી. ખાણું પૂરું થયા પછી એક ભાષણ મી. ૦ હસ્તુરે આપ્યું હતું જેમાં પારસી કોમ સરકારી સેવા કેમ ઇમાનદારીથી બજાવે છે તે તેણે કહ્યું તથા માન મરતબો સરકારથી પારસી કોમને કેમ અને કેવી રીતે મળે છે તે

દેખાડી આપયું હતું. એનો જવાબ વાળતાં નવાબ ફરામરજ જંગ બહાદુરે પોતાને આપવામાં આવેલાં માન માટે તેમનો આભાર માન્યો હતો. એ પછી નાય પારટી ગાનું થયા બાદ પારસી સાહેબોએ નવાબ સાહેબને હાર તુરો ને એક કીમતી શાલ તથા ખીજી કીમતી ચીજોની ભેટ કીધી હતી. જે પછી મેળાવડો ખરખાસ્ત થયો હતો.

શેઠ દાદાભાઈ કાં વોચમેકર એમં એં આરીયનટલ ત્રાનસલેટરની આશીસમાં મોટા પગારે જવાથી અને શેઠ બેરામજી કાવસજી વોચમેકર જમ્બલપોર કોલેજમાં હીસ્ટરી અને ઈંગ્રેજી સાહીત્યના પ્રાફેસર તરીકે જવાથી એઓના માનમાં પુણા જીમખાના તરફથી તાં ૧૫ મી જુનની રાતે એક ખાણું ખાં ખાં મેહર હોશંગ દસ્તુરના પ્રમુખપણાં હેઠળ આપવામાં આવ્યું હતું. પ્રમુખે એ બેઉ ભાઈઓની સલામતી લેવાડતાં એઓની ફતેહ ઇચ્છી હતી. એ પછી હાજર રહેલાઓએ ગાયન વગેરેની મજાહ આપી મોડેથી વીસરજન થયા હતા.

શેઠ ખીં જેં વહાડયા તે લંડનની પારસી સોશીયલ યુનીયનની કમીટીના એક સભાસદને વીદાયગીરીનું એક ખાણું યુનીયન તરફથી તાં ૩૧ મી ડીસેમ્બરને દીને શેઠ ખીં જેં દલાલના સરનશીનપણાં હેઠળ આપવામાં આવ્યું હતું. ખાણાં ઉપર શેઠ વહાડયાની સલામતી લેવાડતાં એવણે એ યુનીયન હસ્તીમાં આવ્યું ત્યારથીજ ઉલટભર્યો ભાગ લઈ જે કીમતી સેવા બજાવી હતી તેની સ્તુતી કરવામાં આવી હતી. શેઠ વહાડયાએ પોતાને આપવામાં આવેલા માન માટે ઉપકાર માનવા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

શેઠ નશરવાનજી ખરજેરજી પાવરી જીં આઈં પીં રેલવેની નોકરી છોડી બદનેરા થી જાથુકના મુંબઈ ધંધાઅરથે આવેલા હોવાથી એવણના માનમાં તાં ૧ લી જાનેવારી ને દીને બદનેરા ખાતે શેઠ એદલજી દાદાભાઈ મરચનટના પ્રમુખપણાં હેઠળ એક ખાણું આપવામાં આવ્યું હતું. ખાણા ઉપર શેઠ નશરવાનજીની તારીફ કરી પ્રમુખે જણાવ્યું કે કામ પડવે સરવેને મદદ કરવામાં તેમજ સરવેના દુઃખસુખમાં ભાગ લેવામાં એવણ આપણા ગામમાં ઘણા ઉપયોગી થઈ પડતા હતા. એનો શેઠ નશરવાનજીએ પ્રસંગોપાત જવાબ આપવા પછી ગાનતાનની મજાહ ભાગવી મેળાવડો અસુરેથી ખરખાસ્ત થયો હતો.

ભરૂચ જીલાના કલેક્ટરના ચીટનીસ શેઠ અરચશાહ જેહંગીરજી તાલેયારખાનની સચી ન સ્ટેટના દીવાન તરીકેની નેમણુક થવાથી એવણના માનમાં ભરૂચ કલખના મેમ્બરો તરફથી એજ કલખના મકાનમાં તાં ૯ મી જાનેવારીને દીને એક ખાણું આપવામાં આવ્યું હતું. જે વખતે શેઠ તાલેયારખાનને આ મળેલા આધા માટે ખુશાલી જાહેર કરી એવણને એથી પણ વધુ ચઢયાતા આધા મળે એવું ઇચ્છી અરસપરસ સલામતી લઈ મોડી રાત્રે મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

રાજકુમાર કોલેજવાળા શેઠ ખરશેદજી ડોસાભાઈ માસ્તર જામનગર ખાતે મોટા આધા ઉપર જવાથી તાં ૪ થી જુલાઈને દીને એવણના માનમાં એક ટીપારટીનો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. એ વખતે કોલેજના પ્રીન્સીપલ મીં મેઈને શેઠ ખરશેદજીની નોકરીની લાયક શબ્દોમાં વખાણ કરી મુખારકખાદી આપતાં જણાવ્યું કે એવણની મદદથી માફ કામ ઘણી સરસ રીતે ચલાવી શક્યો હતો અને એવણની ખાવીસ વરસની નોકરી આગલા તેમજ હાલના રાજકુમારોને તથા આશીસરોને ઘણી ઉપયોગી તથા લોકપ્રીય થઈ પડી હતી. એ પછી કેટલાક રાજકુવરોએ એવણની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા પછી શેઠ ખરશેદજીએ સરવેનો ઉપકાર માનવા બાદ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. એજ દીને રાત્રે કોલેજના માસ્તરો તરફથી જુદું ખાણું શેઠ ખરશેદજીને આપવામાં આવ્યું હતું. તેમજ તાં ૫ મીને દીને ખપોરના કોલેજના મેહોમેદન રાજકુમારોએ ટીપારટીનો મેળાવડો કરી એવણને માન આપ્યું હતું.

શેઠ ખરશેદજી મેરવાનજી ખાલીવાળા પોતાની નાટકી ટોળી લઈને હમેશ મુજબ ગામગામ નાટકો કરવા જાય છે તેમ ગયા મારચ માસમાં અમદાવાદ ખાતે કેટલાક નાટકો ભજવતાવયા હતા. તેથી તાં ૪ થી મારચને દીને ખાં ખાં નવરોજી પેસતનજી વકીલ મી. આઈ. ઇ. એ સાંની પારસી કલખમાં એ કંપનીના સઘળા ખેલાડીઓને એક મેજખાતી આપી હતી. એ વખતે ખાં ખાં નવરોજીએ ટુંક વીવેચન કરી શેઠ ખરશેદજીને ખા

તા તરફથી રૂપાનો વાઝ ભેટ આપયો હતો. વળી શેઠ બાલીવાલાની ટોળીએ નાગપોર ખા તે કેટલાક ખેલો કરી ત્યાંના રહીશોનું સારૂ ધ્યાન ખેંચ્યું હતું તેમજ શેઠ ખરશેદજીએ બે ત્રણ ખેલો કરી તેની અરધી આવક ત્યાંના ધરમદા ફંડોમાં ભેટ આપી હતી—તા. ૩૧ મી આગસ્ટે સોલાપોર ખાતે એ કંપનીએ ગામરેની ગોરીનો ખેલ કાઢ્યો ત્યારે એકસાઈસ કલેક્ટર શેઠ રસતમ પેસતનજી જહાંગીરના મળીઆણીએ ત્યાંના પારસીઓ તરફની એક પરસ શેઠ ખરશેદજીને એનાયત કીધી હતી. એ ઉપરાંત શેઠ ખરશેદજીએ પુણા ખાતે નવી બંધાવેલી બાલી વાલા થીયેટરમાં તા. ૭ મી સપ્ટેમ્બરે તેમાં અલાદીનનો ખેલ કીધો હતો, એ વખતે નામદાર ગવર્નર મી. મ્યુર મેકેનઝીએ દોરીથી ઉરોપશીન ઉચ્ચકી થીએટર ખોલ્લી મેલાયલી જાહેર કરી પ્રસંગને અનુસરતું ભાષાન કીધો. આ બેલ શરૂ કરવામાં આવ્યો હતો.

શેઠ એચ. ડી. માસતર પોતાના ધંધાને સર વેસ્ટરન ઓએલીયામાં આવેલા લીઓ નારા શેહેરમાં ગયા હતા, એવણે મુંબઈમાં પાછા ફરતી વખતે વીદ્યાગીરીનું માન આપ વાનો એક મેળાવડો ત્યાંના મેથોડીસ્ટ ચરચમાં તા. ૨ જી નવેમ્બરને દીને કરવામાં આવ્યો હતો. જ્યાં રેવરંડ જેમ્સે શેઠ માસતરે ચરચ માટે બજાવેલી કીમતી સેવાની સ્તુતી કરવા પછી રાતે સરવે સાથે ખાણું લીધું હતું. એ વખતે શેઠ માસતરે પોતાને આપવામાં આવેલા માન માટે ઉપકાર માનવા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

શેઠ પીરોશાહ પેસતનજી મેહતા જેવણ અમદાવાદની મી. મનસુખભાઈની મીલમાં તેર વરસ સુધી વીવીંગ માસ્ટર તરીકે હતા તેવણે મી. મનસુખલાલની મુંબઈની રે મીલમાં ચઢતે પગારે બદલી થવાથી ગયા જુલાઈ મહીનામાં અમદાવાદ ખાતે એવણના દો સ્ત આશનાઓ તેમજ પારસી કોમ તરફથી એવણના માનમાં જુદા જુદા ખાણાના મેળાવડા કરવામાં આવ્યા હતા. એવણે અપાયલી જાહેર જાણીત વખતે ખા. ખા. રસ્તમજી જહાંગીર અને શેઠ પીરોશાહ મેહતાએ તથા ખીજા ગ્રહસ્થોએ મીલ તેમજ લોડજ સભામમાં એવણે ચલાવેલી સરવે સાયની લાયકીની તથા આપેલી કીમતી સેવાની સ્તુતી કરનારાં ભાણા કીધાં હતાં.

શોલાપોરની શેઠ નરસીંગ ગીરજી મહારાજની મીલના વીવીંગ માસ્ટર શેઠ એદલજી બેહેરામજી દોરડી અમદાવાદની મીલમાં ચઢતા ઓધા ઉપર જતા હોવાથી શોલાપોર મીલના કામદારો તરફથી એક મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. પ્રમુખપદે મીલના એજન્ટ રા. ખા. વારડ સાહેબ ખીરાજયા હતા. તેવણે શેઠ એદલજીની સેવાઓની સ્તુતી કરનારૂં વીવેચન કર્યા પછી મીલ તરફથી રૂ. ૧૫૦ ની રકમ એવણે ભેટ આપી હતી. એ ઉપરાંત શેઠ દોરડી ના મીત્રો તરફથી તેવણે એક પારટી પણ આપવામાં આવી હતી.

રાજકોટવાલા પોસ્ટલ ઇનસ્પેક્ટર શેઠ કેકી કાવસજી લાલકાકાની બદલી ભરૂચ ખાતે ગયા આગસ્ટ માસમાં થવાથી એવણનાં માનમાં શેઠ હોરમજી જે. આંટયાએ એક પારટી આપી હતી. તેમજ મીસીસ સોરાબજી જમશેદજી લાલકાકાએ પણ ટી પારટીનો મેળાવડો કર્યો હતો. જે વખતે શેઠ લાલકાકા માટે કેટલુંક વીવેચન કરવામાં આવ્યું હતું.

વડોદરાના ઉપયુટી સ્ટેશન માસ્ટર શેઠ હોરમજી ડોશાભાઈ પેમાસ્ટરની બદલી ગ્રાંટરોડનાં સ્ટેશનના ઉપયુટી સ્ટેશન માસ્ટર તરીકે થવાથી એવણે વીદ્યાગીરીનું માન આપવાને રેલવેના સ્ટાફ તરફથી એક મેળાવડો વડોદરાના ગાર્ડ રૂમમાં તા. ૨૨ મી આગસ્ટે કરવામાં આવ્યો હતો. આ વખતે શેઠ હોરમજીની નોકરીની તારીખમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા પછી એવણે સોનાનાં બટનનો એક સેટ ભેટ આપવામાં આવ્યો હતો. સેવડે હાજર રહેલા ઓએ ખાણું લીધા પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

ડાક્ટર જલ સોરાબજી વકીલ લંડનની એફ. આર. સી. એસ. ની પરીક્ષા આપવાને અને શેઠ જહાંગીર બમનબેહેરામ પોતાની તનદરોસતીના સુધારા અરથે યુરોપની મુસાફરીએ ગયા તેમને સફળ સફર ઇચ્છવાને તા. ૧૬ મી ફેબ્રુઆરીને દીને ગ્રાંટરોડની શેઠ દુખાશની વાડીમાં તેમના મીત્રો અને વખાણુનારાઓનો મેળાવડો થયો હતો અને રાતના ખાણું આપવામાં આવ્યું હતું.

જાણીતા ક્રીકેટર ડાક્ટર હોમી કાંગા, એમ. ડી. ની પરીક્ષા પસાર કરવા માટે વેલાત જતા હોવાથી પારસી જીમખાનાએ તેઓને તા. ૨૩ મી ફેબ્રુઆરીને દીને રાત્રે ખાણું આપ્યું હતું. જે વેળાએ લગભગ સઘળા સભાસદો તેઓને સફળ સફર ઇચ્છવા હાજર રહ્યા હતા.

શેઠ માણેકજી ખમનજી મોટાફરામ ચઢતી તખીખી અભયાસ માટે વેલાત જતા હોવાથી એવણને સફળ સફર તથા અભયાસમાં ફતેહ ઇછવા અતરેની પરશીયન કલખ તરફથી તાજમહાલ હોટલમાં તાં ૨૭ મી ફેબ્રુવારીને દીને ખાણું આપવામાં આવ્યું હતું.

એલફીનસ્ટન કોલેજના પ્રેફેસર ગાંધીગીરશાહ કોયાજી પોલીટીકલ ઇકોનોમી સાયન્ટીફીક રીસરચ વીજેરેના ચઢતા અભયાસ માટે ઇંગ્લેન્ડ ગયલા હોવાથી તેવણના માનમાં કોલેજના પ્રીન્સીપલ મીં શારપે તાજમહાલ હોટલમાં એક ખાણુનો મેલાવડો કરી સફળ સફર ઇચ્છી હતી. વળી એલફીનસ્ટોનીઅન મીત્રોએ પણ તેવણને તાં ૧૪ મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૭ ને દીને મોનજીનીસ રેસ્ટોરામાં વીદાયગીરીનું ખાણું આપ્યું હતું.

મુંખઈના જરથોસ્તીઓના મરણ વખતના અરસપરસના લાભના ફંડનો સને ૧૨૭૫ ના સાલના ૧૭ માં વરસના રીપોર્ટપરથી માલમ પડે છે કે એ સાલમાં ફંડની હાલત સુધરતી ચાલુ રહી છે અને મરનારના નોમીનીઓને પુરેપુરી રકમ આપવા બાદ ફંડમાં રૂપી આ ૨૪૦૦૦ નો વધારો થયો છે. જે દીવસથી નવું ધારણ દાખલ કરવામાં આવ્યું તયાર પછી એ ફંડમાં રૂપીઆ ૧૨૮૪૮૩ જેટલી રકમ બાકી રહી હતી અને તેમાં છેલ્લા અઢી માસમાં બીજા રૂ. ૫૦૮૯ નો વધારો થતાં એ રકમ વધીને રૂ. ૧૩૩૫૭૨ જેટલી થઈ હતી. નવું ધારણ દાખલ કરવા પછી ૪૩૮ મરણ નીપજ્યાં હતાં. જેમના નોમોનીઓને રૂ. ૩૩૨૧૦૦ જેટલી રકમ આપી હતી. રીપોર્ટવાળા સાલમાં સભાસદોમાં ૫૦ મરણ ની પજ્યાં હતાં અને ૫૩ નવા સભાસદો ફંડમાં દાખલ થયા હતા, જે આગલા સાલની ૨૧ ની સંખ્યા જોતાં ૫૩ ની સંખ્યા ઘણી સંતોષકારક હતી.

ગુજરાતના જરથોસ્તીઓનાં મરણ વખતનાં અરસપરસનાં લાભનાં ફંડના પંદરમાં સાલના રીપોર્ટ ઉપરથી માલમ પડે છે કે એ સાલમાં કુલે ૬૩ મરણ અને ફક્ત ૭ ડીફેલ્ટર થયા હતા. તુરતની મદદ માટે ૨૨ નોમીનીઓને રૂર૯૫૦ ની રકમ આપવામાં આવી હતી. આખર થતાં સાલમાં કુલે ૧૬૧૪ સભાસદો હતા. ફંડની કુલે થાપણુ રૂ૧૫૭૪૯૪ ની હતી.

ખોમખે બરોડા તથા રજપુતાણા માળવા રેલવે ઓરાસીયન એસોસીએશનના સને ૧૯૦૬ ના ૧૮ માં સાલના રીપોર્ટ ઉપરથી માલમ પડે છે કે એ સાલમાં ફક્ત ૩ મરણ થયાં હતાં અને કુલે મેમબરોની સંખ્યા ૨૭૭ ની હતી. એ વરસમાં રૂ. ૧૩૦૦૦ ના ડીવેનચરો લઈ મુંખઈ ખેડમાં અનામત મુકવામાં આવ્યાં હતાં. એ એસોસીએશનના ટ્રસ્ટીઓએ એ રેલવેના એજન્ટ મેજર એં દીં જીં શેલીને અરજ કરી મેમબરોનું લવાજમ દર માસે પગારપત્રક મારફતે કાપી લેવાની માગણી કરી હતી. તે એ અમલદારે ખુશીથી કબુલ કીધી હતી. એ ફંડમાં ૧૯૦૫ માં ૬ ડીફેલ્ટરો થયેલાંઓએ નવા હેરાવ મુજબ પોતાનું બધું લવાજમ પાછું ભરી પાછા સભાસદો થયા હતા. ૧૯૦૬ માં ગુજરેલા મેમબરોએ પોતે કુલે ભરેલાં નાણાં કરતાં તેઓને મલેલી ખેનીફીટની રકમ લગભગ ખેવડીથી વધુ હતી. મંડળીની સરખા તથી આ વરસની આખેરી સુધીમાં ગુજરી ગયલા ૧૨૪ મેમબરોની ખેનીફીટના રૂ૧૧૪૪૭૦ પગાર કરવામાં આવ્યા હતા. ૧૯૦૫ નું વરસ પુરું થતાં મંડળીની નકી થાપણુ રૂ૪૫૪૨૧ ની હતી, જ્યારે આ વરસ પુરું થતાં રૂ૫૦૪૨૪ થવા ગઈ હતી. જે દેખાડે છે કે મંડળીનું કામ ઘણું મનમાનતી રીતે ચાલે છે.

જીં આઈં પીં રેલવેના જરથોસ્તીઓના એ ખેનીફીટ ફંડના ૧૯ માં વરસના રીપોર્ટ ઉપરથી માલમ પડે છે કે એ સાલમાં ૮ નવા સભાસદોનો વધારો થયો હતો અને પાંચ સભાસદોનાં મરણ થયાં હતાં. ફંડની શરૂઆતથી તે આજ સુધી ૫૦ મરણ પામેલા સભાસદોમાં નોમીનીઓને રૂ૨૨૫૦૦ આપવામાં આવ્યા હતા. એ વરસમાં બધા મલી કુલ ૨૪૬ સભાસદો હતા અને એની કુલે થાપણુ વરસની આખેરીએ રૂ૨૯૨૯૬ ની હતી.

શેઠ એદલજી દીનશાહ, સી. આઈ. ઇ. એ સ્થાપેલાં કરાંચીના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહેંચાડવાના ફંડનો, મરહુમ બાઈ બચુબાઈ નીરાશ્રીત તથા ઘમખાર ફંડનો અને મરહુમ બાઈ સુનાબાઈ ચેરીટેબલ ફંડના તાં ૧ લી મે ૧૯૦૬ થી તે તાં ૩૦ મી એપ્રિલ ૧૯૦૭ સુધીના એક વરસના હીસાબ ઉપરથી માલમ પડે છે કે, કરાંચીના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહેંચાડવાના ફંડની થાપણનાં વચાજમાંથી હમેશ મુજબ એક ખોખે

દ, નસેસાલશે અને ખાધીઆ રાખવા ઉપરાંત દીવો, લાકડાં, સુખડ વગેરેનો સરવે ખરચ કરવામાં આવ્યો હતો. એ સાલમાં કુલે રૂ. ૩૧૪ ભેટ મળ્યા હતા. તેમજ ૨૪ નાના અને ૩૨ મોટાં મળી ૫૬ રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવામાં આવ્યાં હતાં. છેલા ૧૯ વરસમાં ૪૩૭ નાના અને ૩૩૭ મોટા રવાનો મળી ૭૭૪ રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવામાં આવ્યાં હતાં. મરહુમ પાઈ ખયુપાઈ નીરાશ્રીત ફંડમાંથી આ સાલ રૂ. ૩૩૯ ગરીબોમાં આપવામાં આવ્યા હતા. આ ફંડમાં શેઠ એદલજી દીનશાહ સી. આઈ. ઇ.એ રૂ. ૬૦ ભેટ આપ્યા હતા કે ગરીબ જરથોસ્તીના છોકરાંની સ્કુલ ફી આપવી. પાઈ ખયુપાઈ ધમખાર ફંડમાંથી હમેશ મુજબ ચોથો ધમખાર કરવામાં આવ્યો હતો અને મરહુમ પાઈની પાળને દીને ખાનુઓનું ખાણું કરવામાં આવ્યું હતું. પાઈ સુનાપાઈ ચેરીટેબલ ફંડમાંથી કુલ જરથોસ્તી ગ્રહસ્થોના પાંચ ધમખાર કરવામાં આવ્યા હતા, અને મરહુમ પાઈની પાળને દીને જરથોસ્તી ખાનુઓને ખાણુ આપવાને બદલે ગરીબ લોકોમાં રોકડ નાણું તથા મલમલ વહેંચવામાં આવી હતી. ઉપલાં ચાર ફંડોની વરસની આખરીએ કુલે પુંજ રૂ. ૧૨૦૧૮૭ ની હતી.

ઇનઝોરની જરથોસ્તી અનજીમનના અકાખર મરહુમ શેઠ હોરમજી માણિકજી ભમગરા જેવણ રોજ ૩૦ મો માહા ૮ મો સને ૧૨૭૬ ને દીને હક થયા હતા. તેવણની યાદગારી કાયમ રાખવા માટે ઇનઝોરની અનજીમન તરફથી મરહુમ શેઠની એક લાઈફ સાર્ધઝ સખી ખુલી મેલવાની ક્રીયા મરહુમ શેઠે પાંધાવેલી દરેહમેહરના મકાનમાં રોજ ૩૦ મો માહા ૯ મા ને દીને મઠના વડા દસ્તુરજી ખુરશેદજી જમશેદજી જમાસ્પઆશાનાએ કીધી હતી, એ વખતે દરેહમેહરનું મકાન ખાનુ તથા ગ્રહસ્થોથી ચીકાર ભરાઈ ગયું હતું. દસ્તુરજીએ જશનની ક્રીયા કરવા બાદ ભાણુ કરતાં મરહુમનાં સારાં કામોની સ્તુતી કરી સખી ઉપરનો પરદો ખસેડી સખી ખુલી મેલેલી જાહેર કીધી હતી. હાજર રહેલાઓએ આશણી કરી વી ખેરાઈ ગયા હતા.

કરાંચીના જાણીતા કમીસરીએટ એજન્ટ મરહુમ ખાનસાહેબ હોરમસજી ખરશેદજી મામાની એક સખી ત્યાંની કેપની અગીયારીમાં રોજ ૧૨ મો માહા ૧૦ મા ને દીને ખુલી મુકવમાં આવી હતી. જે વખતે મરહુમના બેટાઓ તરફથી અગીયારીમાં જશન કરવામાં આવ્યું હતું. વળી મરહુમની ખીજી સખી ત્યાંની જરથોસ્તી કલખમાં મરહુમની યાદગારી જાળવી રાખવા માટે રોજ ૯ મો માહા ૧૨ માને દીને જશનની ક્રીયા કરી એ કલખના પ્રમુખ શેઠ નશરવાનજી રસ્તમજી મેહતાએ મરહુમ શેઠ મામાની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરી ખુલી મુકી હતી. એ પછી શેઠ કાવસજી એદલજી અંકલેસરીયાએ અનુસરતું ભાણુ કીધા બાદ મેળાવડો વીખેરાઈ ગયો હતો.

બદનેરાના જાણીતા રહીશ શેઠ નવરોજી પેં કનત્રાકટર નાયગામવાળાએ સાંના ધરમના ફંડોમાં લગભગ આઠ હજાર રૂપયાની સખાવત કરેલી હોવાથી એ ધરમખાતાં સાથે એમની યાદગારી જાળવી રાખવા માટે શેઠ નવરોજીની મોટા કદની એક સખી બદનેરાની અગીયારીમાં ઉમરાવતીના જડજી શેઠ અરદેશર ચીનાઈએ એક મેળાવડા સનમુખ એ અગીયારીની સાલગ્રેહને દીને યાને રોજ ૬ મો માહ ૪ યાને દીને ખુલી મેલવાની ક્રીયા કરી હતી. એ વખતે જુદા જુદા ગ્રહસ્થોએ એવણે કરેલી સખાવતની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા બાદ શેઠ નવરોજીને અનજીમન તરફથી એક શાલ આઠાડવામાં આવી હતી. એ પછી રાતે ખાણું લઈ સરવે છુટા પડ્યા હતા.

અતરેની એલફીનસટન ક્રીકેટ કલખના મરહુમ સભાસદ શેઠ શાપુરજી ખીં સપેનસરની આખા કદની આઈલ પેનટીંગ તસવીર ખોલી મેલવાની ક્રીયા તાં ૧૧ મી મારચને દીને એલફીનસટન ક્રીકેટ કલખની ઇમારતમાં એક મેળાવડા સનમુખ સરનશીન ડાં બરજોરજી એચ. ડાંતરાએ કરી હતી. ડાં બરજોરજીએ સખી ખુલી મેલતાં મરહુમ શેઠ સપેનસરને એક ક્રીકેટર, ટેનીસપ્લેયર અને બીલીયરડ રમનાર તરીકે આગેવાન સંપોરટસમેન લેખી એઓના મળતાવડા ગુણોની સ્તુતી કરી, એવા એક ભલા સભાસદની યાદગારી કલખમાં જળવાઈ રહેશે એવું કેટલુંક વીવેચન કર્યા બાદ મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. મરહુમ શેઠ સપેનસરની યાદગારીમાં ઉપલી એલફીનસટન ક્રીકેટ કલખની આગેવાની હેઠલ એક રૂપા

નું સપ્તેનસર શીલ્ડ રૂપયા ૮૦૦ ની કીમતનું તથાપર કરવામાં આવ્યું છે અને એ અતરેની લોકલ પારસી કલબો વચે એમપીયનશીપની મેચો ખેલાવી એક એક વરસ માટે એમપીયન ઇસ્તમીની કલબોને આનાયત કરવાનો વીચાર રાખવામાં આવ્યો છે.

મરહુમ શેઠ રૂસ્તમજી ડોશાભાઈ શેઠના જીવણ શેઠ દાદાભાઈ હોરમજી દુપ્પાસની કલબ ના સરનશીન હતા તેવણની સખી એ કલબમાં રોજ ૧ લો માહ ૭ માને દીને શેઠ ખેલે રામજી જીભાઈએ એક મેળાવડા સનમુખ ખુલી મેલી હતી. જે પ્રસંગે શેઠ રૂસ્તમજી ક રામજી વહાડીયાએ મરહુમ શેઠ રૂસ્તમજીની સાલેસાઈ અને જરથોસ્તી ધરમ ઉપરની મજબુ ત એકીનની તારીફ કરી કેટલુંક વીવેચન કીધું હતું.

અતરેના જાણીતા શેઠરી શેઠ ખમનજી દીનશાહ પીટીટે લંડનની ગરમ દેશોના રોગો ના અભીયાસ માટેની શાળાનાં ફંડમાં એક લાખ રૂપીઆની નાદર બક્ષેશ આગળ કીધી હતી તેની પીછાનમાં શેઠ ખમનજીની મોટી આઈલ પેટીંગ તસ્વીર એ સ્કુલનાં મકાનમાં ગયા જીલાઈ માસમાં એક મોટા મેળાવડા સનમુખ ખુલી મુકવામાં આવી હતી. આ કીયા સ્કુલ કમીટીના સરનશીન મીં નેરને કરી હતી. મીં નેરને શેઠ ખમનજીએ કરેલી સખાવતની તારીફમાં કેટલુંક વીવેચન કરતાં જણાવ્યું કે એવણ શેઠની એ બક્ષેશથી આ સ્કુલનું કામ ચાલુ કરી શકાયું હતું તેમજ એ સ્કુલે પોતાની ટુંક ઉધયાતી દરમયાન અગણીત લાભો આપ્યા છે. ૯૦૦ તખીબોને ગરમ દેશના રોગોની તાલીમ આપીને એ સ્કુલે તેઓને દુની યાના જીદા જીદા ભાગોમાં મોકલાવ્યા છે. એ પછી સર પેટરીક મેનસને જણાવ્યું કે શેઠ ખમનજીની સખાવત ઉત્તમ પ્રકારની છે અને જે મદદ નહી મલતે તો કદાચ સ્કુલ બંધ કરવી પડતે. સેવટે શેઠ ખમનજીના પુત્ર શેઠ ધનજીભાઈ ખમનજી પીટીટે જેવો વેલાતની મુસા ફરીએ સીધારેલા આ મેળાવડામાં હાજર હતા તેઓએ વલતો જવાબ આપતાં જણાવ્યું કે મારા પીતા હીંદુસ્તાનના કે બીજા કોઈબી દેશના લાયક કામમાં હમેશ ઉલટ લે છે અને આ સ્કુલ જે સારું કામ બજાવે છે તેથી એ લાખ રૂપીઆ ઘણા સારે મારગે ખરચાયલા મા લમ પડે છે. એ પછી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

ભરૂચની પારસી પંચાયતના ત્રસ્ટી મરહુમ શેઠ દીનશાહ ફરદુનજી જીનવાળાની આઈ લ પેનટીંગ તસ્વીર જે ભરૂચની પારસી અનજીમનના ખરચે તથાપર થઈ હતી તે ખુલ્લી મેલવાની કીયા રોજ ૧૮ મો માહ ૧૧ માને દીને સાંની હમાવાળાની અગીયારીમાં એક મેળાવડા સનમુખ કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં જશનની કીયા કર્યા પછી ખાં ખાં આદરજી મનચેરજી દલાલે મરહુમના સારા ગુણોની તારીફ કરી મરહુમે એ દરેહમેહર ખાં ધવામાં જે મોટો હીસ્સો આપ્યો હતો તે માટે કેટલુંક વીવેચન કરવા પછી શેઠ રતનજી જીવણજી હોમાવાળાએ તસ્વીર ખુલી મેલી હતી, તે પછી હાજર રહેલાઓએ ચાશની કરી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો. વળી એજ દીને સાંજે ભરૂચની રાયચંદ દીપચંદ લાયખેરી માં મરહુમે એ લાયખેરીના એક આનરરી સેક્રેટરી તરીકે જે કીમતી સેવા બજાવી હતી તે ની પીછાનમાં એક ફંડ ઉલું કરીને મરહુમની એક તસ્વીર શેસનસ જડજી મીં ગોવીંદ દી નાનાથ મદગાવકરના પ્રમુખપણા હેઠળ એક મેળાવડા સનમુખ ખુલી મેલવામાં આવી હતી. તે વખતે મરહુમે લાયખેરીના સેક્રેટરી તરીકે બજાવેલી સેવાની સ્તુતી કરનાર વીવેચન પ્રમુખ ઉપરાંત બીજા કેટલાક સાહેબોએ કરવા બાદ મેળાવડો વીખેરાઈ ગયો હતો. એ ફંડ માં લગભગ રૂ ૨૬૦૦ ભરાયા હતા.

રાંદેરની અગીયારીના સ્થાપક મરહુમ શેઠ દારાખશાહ દોરાખજીના વારસો તરફથી મરહુમ શેઠ જાંગીરજી દારાખશાહની અને અશો જરથોસ્તની આપવામાં આવેલી સખીઓ ખુલી મેલવાની કીયા એ અગીયારીના દસ્તુરજી રૂસ્તમજી હોરમજીનાં પ્રમુખપણા હેઠળ રોજ ૧૬ મો માહ ૭ માને દીને કરવામાં આવી હતી. શરૂઆતમાં અનજીમન તરફથી જશનની કીયા કરવામાં આવ્યા બાદ દસ્તુરજી રૂસ્તમજીએ તથા બીજા સાહેબોએ પ્રસંગને અનુસરતું ભા પણ કીધા બાદ હાજર રહેલાઓએ ચાશની કરી મેળાવડો વીસરજન થયો હતો.

અંકલેશ્વરના જાણીતા મરહુમ ડાં પીરોશાહ દીનશાહ કુપરની પેટીંગ સખી જે જા હેર ઉગરાતથી એકઠા કીધેલા રૂ ૨૧૦ ના ખરચે તથાપર કરવામાં આવી હતી તે તયાંની દ રેહમેહરમાં ખુલી મેલવાની કીયા રોજ ૧૫ મો માહ ૧૨ માને દીને યાને મરહુમની વરસી

ની બાજને દીને એક મેળાવડા સનમુખ ખાં ખાં આદરજી મનચેરજી દલાલનાં પ્રમુખ પશ્ચા હેઠળ કરવામાં આવી હતી. ખાં ખાં આદરજીએ મરહુમની તસવીર ખુલી મેલતાં મરહુમના સદગુણો તથા એવણની ગરીબો માટેની કાલજી વીશે કેટલુક વીવેચન કરવા બાદ મેળાવડા વીસરજન થયો હતો.

ગોંડલના માજી દીવાન શેઠ બેજનજી મેરવાનજીએ ધોરાજી પાંજરાપોળને ધણી કીમતી મદદ એવણ ત્યાંના દીવાન હતા ત્યારે આપી હતી તેથી એવણની સેવાની પીછાણમાં ધોરાજીના માહાજન તરફથી તૈયાર કરવામાં આવેલી ઓઈલ પેન્ટીંગ તસવીર ત્યાંની ધોરાજી પાંજરાપોલ ભોટરી ઓફીસમાં ખુલી મેલવાની ક્રીયા રોજ ૨૪ મો માહ ૧૨ માને દીને એક મેળાવડા સનમુખ ગોંડલના કુમાર શ્રી ભોજરાજજી સાહેબે કીધી હતી. એ વખતે શેઠ બેજનજીની તારીફમાં કેટલાક સાહેબોએ વીવેચન કરવા બાદ મેળાવડા વીસરજન થયો હતો.

બાજ રોજગારનાં ત્રસ્ટને લગતો એક મુકદ્દમો આ વરસે નોંધ લેવા જોગ નીવડ્યો છે તે એમ કે આગલા હેવા કેટલાક મુકદ્દમામાં અંગ્રેજી કાયદાની રૂહે કોમના સામાન્ય લાભનાં હેવાં ત્રસ્ટો નહીં ગણાવાથી ત્રસ્ટો રદ કરીને વારસોને વેંહેંચી આપવાના ચુકાદા થયેલા છે. પણ હવડાં મંડાયેલા એક મુકદ્દમામાં જેમાં મીં જમશેદજી ખરશેદજી તારાચંદ બારીસ્ટરે મરહુમ બાઈ દીનબાઈ જેં તારાચંદે સને ૧૮૭૧ માં કરેલું રૂ૧૫૦૦૦ નું ત્રસ્ટ રદ કરવાને મરહુમ બાઈ દીનબાઈનાં વહુ સુનાબાઈ અને બીજા દશ જણાઓ સામે ફરીયાદી માંડી છે. પણ તેનો ચુકાદો આગલા ચુકાદાઓની રૂહે નહીં કરતાં નામદાર જડજ મીં દીનશાહ ધનજીભાઈ દાવરે જબાનીમાં ઉતરી બીજી રીતે ફડચો થતો હોય યાને ત્રસ્ટ બાહ્ય રહેલું હોય તો તેમ કરવા જણાવયું છે. એ બનાવ પારસી કોમને જાણવાજોગ ગણાયો છે.

મુંબઈ શહેરમાં ઘેર પડવાની હોનારતનો અને તેમાં સાત કાજગરા પારસી જીવો સામટા જવાનો હેખતનાક બનાવ તાં ૩૧ મી જુલાઈને દીને બનવાથી તેને માટે પારસી કોમમાં મોટો હોકાર પડી રહ્યો હતો. બાહરકોટ દાદીશેઠના આતશબેહેરામની સામે આવેલાં એકસોથી વધુ વરસની મુદતનાં પુરાણાં બે ઘરો ઉપલે દીને સાંજે તેમાંનાં બાડુતો તેજ વખતે ખાલી કદી જય તેટલાંમાં પડી જવાથી બે કુટુંબનાં સાત જણાં દબાઈ મુવાં હતાં. અને તેમની સાથે બીજાં ૧૮ જણાં ડટાઈ કચડાઈ ગયેલાં હાસ્પીટાલમાંથી સાજાં થઈ જવા તાં બાહાર પડ્યાં હતાં. બાપલાં જે સાત જણાં કચડાઈ મુવાં હતાં તે માત્ર બે કુટુંબનાંજ હતાં જેમાં એક શેઠ નવરોજી કાવસજી વાડીવાળાના ત્રણ બેટાઓ નામે બમનજી ઉમર વરસ ૧૭ ની, હોરમજી ઉમર ૯ ની, રસ્તમજી ઉમર વરસ ૨૭ ની; બીજાં કુટુંબની બાઈ રતનબાઈ રસ્તમજી મશાની ઉમર વરસ ૪૮ ની, પીરોજશાહ રસ્તમજી મશાની ઉમર વરસ ૨૭, બચુબાઈ માણેકજી મશાની ઉમર વરસ ૪૨, અને પીરોજબાઈ માણેકજી મશાની ઉમર વરસ ૯ ની મલીને આખી રાત કાટમાં ગુગળાઈ ગયેલાં અને તે બીયારાંઓ તરાસદાયક રીતે રીબીને અંતે મરણ પામવા પછે છેક બીજે દીવસે તેમનાં રૂવાંન બાહાર કાઢવામાં આવેલાં અને સાતે રૂવાંને તે ઘેરની સાંમેના દાદીશેઠવાળાં આતશબેહેરામનાં મકાનના ઓટલાપર સુકી સાતે રૂવાંનેની ઘેહેસાર છાંની ક્રીયા સાથેજ કરીને જ્યારે સાતે રૂવાંનેની પાયદસ્ત સામટી નીકળી ત્યારે તે વખતનો દેખાવ બહુ દુખદાયક થઈ લાગેો હતો, અને તેથીજ એ બનાવ પારસી કોમમાં તેમ બીજા લોકોમાં પણ માહા આસ્તકારક યાદગારી રહી જય તેવો નીવડ્યો હતો. એ સઘળા મરહુમોની અશો યાદમાં એવોના પહેલા મહીનાની બાજને દીને ધાબીતળાવના જરથોસ્તી જીમનેશીયમના ચેલાઓ તરફથી શેઠ સોડાવાટરવાળાની અગીઆરીમાં જશનની ક્રીયા કરવા માં આવી હતી તથા શેઠ ખેરામજી જીભાઈ ધનસ્તીટયુટના કેટલાક ચેલાઓ તરફથીબી બાહારકોટ ખાતે જશન કરવામાં આવ્યું હતું. તેમજ અનફળ શાખના જશનવાળા મેળાવડામાં શેઠ જાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલની આગેવાની હેઠળ બધા મીજલશીઓએ ઉભા થઈને લાગટ બે મીનીટવેર મરહુમોના રૂહને શાંતી મળે એવી દુવા એકચીતે ગુજરી હતી.

નવસારીની અનજીમનના એક આગલા અકાબર મરહુમ દેશાઈજી મનચેરજી ખુરશેદજીની ૯૬ માં વરસની બાજ રોજ ૨૪ મો માહ ૨ જાને દીને હોવાથી રાખેતા મુજબ મરહુમના નખીરાઓ તરફથી નયાતનું ખાણું કરવામાં આવ્યું હતું. આ નયાતના ખરચ મા

ટે તયાંની ખરશેદવાડી નામનો વજીરો ધરમ ખાતે આપેલો છે તેની ઉપજમાંથી ખરચ કરવામાં આવે છે. એ નયાતમાં ધી પીરસવામાં આવવાથી સાધારણ રીતે ધીની નયાતના નામથી ઓળખાય છે.

મરહુમ દેશાઈજી ખરશેદજી ટેમુલજીની ૧૨૮ માં વરસની ખાજ રોજ ૧૨ મો માહ ૫ માં ને દીને હોવાથી મરહુમ દેશાઈજીના નખીરાઓ તરફથી જશન કરવામાં આવ્યું હતું. તેમજ ભગર સાથના મોખેદોએ વડા દસ્તુરજી સાહેબ દારાબજી મહીયારજીની આગેવાની હેઠળ એક દીવસ આગલથી ઉગરાતનું જમણ કીધું હતું. એ દીને દેશાઈજીના નખીરાઓ તરફથી હ મેશના રીવાજ મુજબ પરજીનું ખાણું આપવામાં આવ્યું હતું. મરહુમના વખાણનારાઓ તરફથી બી મુંબઈમાં એ દીને ખાજ અફરગાનની કીયા કરવામાં આવી હતી. તેમજ રાતે ખાણું બી થયું હતું.

નવસારીના મરહુમ પહેલા દસ્તુર મેહરજીરાણાની ૩૧૬ માં વરસની લાંબી મુદતની ખાજ રોજ ૮ મો માહ ૧૨ માં ને દીને હોવાથી એ દીને મરહુમના નામથી ખાજ જશન કરવાને ઉભાં કીધેલાં ફંડમાંથી હમેશ મુજબ તયાંની વડી દરેહમેહરમાં વડા દસ્તુરજી ફરામજી કેકોબાદજીની આગેવાની હેઠળ જશન કરવામાં આવ્યું હતું અને રાતે અનજીમનતું ખાણું થયું હતું. એ મુજબ અતરેબી કામાખાગમાં મરહુમની યાદમાં જશન તથા ખાણું દસ્તુરો, મોખેદો અને ખેહેદીનો તરફથી કરવામાં આવ્યું હતું.

શેઠ ખેરામજી જીજીભાઈ પારસી ચેરીટેબલ ધનસ્ટીટયુશનના માજી પ્રીનસીપલ મરહુમ શેઠ ફરામજી કાવસજી બનાજી એમ. એ. ની આઠમા વરસની ખાજ રોજ ૧ લો માહ ૧૦ માં ને દીને હોવાથી તેની નેક યાદમાં એ દીવસે સાંજના સાડાચાર કલાકે એ ખાતાંના આગલા તથા હાલના વીદ્યારથીઓ તથા શીક્ષકો તરફથી ખાજ તથા જશનની કીયા અત્રેના અનજીમનના આતશખેહેરામમાં નાયબ દસ્તુર મીનોચેહેર જમારપજી જમારપઆશાનાની આગેવાની હેઠળ કરવામાં આવી હતી. જશનની કીયા પુરી થવા પછી સોલીસીટર શેઠ જ હાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલ એમ. એ., એલ. એલ. બી. એ ગુજરાતમાં તરફની આપણી ફરજ એ વીશય ઉપર એક જાહેર ભાષણ આપ્યું હતું.

શેઠ ખેરામજી જીજીભાઈ પારસી ચેરીટેબલ ધનસ્ટીટયુશનના મરહુમ માનવંત સથાપક ઓનરેબલ શેઠ ખેરામજી જીજીભાઈ સી. એસ. આઈ. ની ૧૭ માં વરસની ખાજ ગાથા પહેલે અહુનઅદ ને દીને હોવાથી એ મરહુમ નરની યાદમાં ખાજ અને જશનની કીયા એ દીને સાંજના આલબલેસ ખાગમાં ખેરામજી જીજીભાઈ સટુડન્ટસ એસોસીએશનની આગેવાની હેઠળ એ ખાતાંના શીક્ષકો તથા આગલા અને હાલના વીદ્યારથીઓ તરફથી કરવામાં આવી હતી. કીયા પુરી થવા પછી શમશુલ ઉલમા એરવદ જીવનજી જમશેદજી મોદાએ કુશતીનો કમરબંદ ઉપર જાહેર ભાષણ આપ્યું હતું.

મરહુમ શેઠ નશરવાનજી મનચેરજી કામાના ધરમખાતાંની સ્કુલના સ્થાપક શેઠ નશરવાનજી મનચેરજી કામાની ૫૧ મી ખાજ રોજ ૨૦ મો માહ ૩ જાને દીને હોવાથી એ મરહુમ શેઠની યાદગારી તેમજ પુનને માટે એ ખાતાંની નીશાળના સઘળા વીદ્યારથીઓને એ દીને મરહુમ શેઠ માણેકજી શેઠની વાડીમાં બપોરના જમાડવામાં આવયા હતા. વળી એજ દીવસે ચોપાટી ખાતેની ધરમશાળામાં રહેતાં આંધળાં, લુલાં તેમજ ગરીબ ધરાંનીઓ ને પણ બપોરનું ખાણું આપી આશીર્વાદ આપવામાં આવી હતી.

મરહુમ ડા. કેપ્પશર નશરવાનજી બાહાદુરજીની નવમા વરસની ખાજ રોજ ૫ મો માહ ૧૨ માં ને દીને હોવાથી મરહુમની યાદમાં એક મેળાવડા સનમુખ દસ્તુરજી સાહેબ કેપ્પશર તથા નાયબ દસ્તુરજી મીનોચેહેરજી અને બીજા મોખેદોએ જશનની કીયા કરવા બાદ ગરીબ માખાપનાં એક છોકરા અને એક છોકરીની નવજોત કરવામાં આવી હતી. એ પ્રસંગને અનુસરતું વીવેચન સભાના સરનશીન શેઠ શાપુરજી ખેરામજી કાતરકે તથા શેઠ ધનજીભાઈ નવરોજી પટેલે કીધા બાદ રાતે ખાણું લઈ મેળાવડે ખરખાસ્ત થયો હતો. ઉપલે મેળાવડે અતરેના જાણીતા ફોરોસ્ત શેઠ હોરમજી અરદેશર દુખાશની આગેવાની હેઠળ હમેશ મુજબ કરવામાં આવ્યો હતો.

શેઠ એમ. એફ. પીઠાવાલાને “ મારી માતાના ” ચીત્ર માટે મુંબઈની આરટી સોસાયટીના સોનાનો ચાંદ અને એજ ચીત્ર માટે શેઠ પીરોજશા ખમનજી પીટીટનું રૂ. ૧૦૦ નું ધનામ મળ્યા હતા.

શેઠ શાવકશાહ હોરમજી કંત્રાકટરને ફોટોગ્રાફી તથા કાચ ઉપરના કોતરકામ માટે કા નુનૌર તથા વીઝાગાપટમના પ્રદરશનમાંથી સોનાનો ચાંદ તથા પેહલા વરગની સરટીફિકેટ, મધરાસની કાંઈન આરટી સોસાયટીના સોનાનો ચાંદ, લંડનની સાયનસ સોસાયટીના એકઝીબીશનમાંથી એક રૂપાનો તથા એક ગ્રાનઝનો ચાંદ મળ્યા હતા.

કલ્કીકટના બાણીતા વેપારી શેઠ ધનજીભાઈ માણેકજી મુગાશેઠને પાતાનાં કારખાનામાં બનાવેલાં જમીનપર જડવાનાં ટાઇલસ, ફલાવર પોટસ, નલીયાં, લાદીઓ, કુળ માટે કાનાનોર ખાતે ભરાયલાં એકજીબીશનમાંથી રૂપાનો ચાંદ મળ્યો હતો.

શેઠ આર. ડી. સીઆડયાને પારસી મોબેદના પીકચર માટે સીમલા ખાતે ભરાયલાં ચીતરોનાં પ્રદરશનમાંથી રૂ. ૪૦ નું ધનામ મળ્યું હતું.

શેઠો એચ. પી. શેઠનાની કંપનીને મીલાન ખાતે ભરાયલાં પ્રદરશનમાંથી જેલી, કરી પાઉડર ચા, માટે ડીપલોમા એફ આનર મળ્યો હતો.

કલકત્તા ખાતે કોનગ્રેસને લગતું જે ધનસ્ત્રીયલ એકઝીબીશન ગયા ડીસેમ્બર માસમાં ભરવામાં આવ્યું હતું તેમાં શેઠ એમ. એફ. પીઠાવાલાને પોરટરેટો માટે સોનાનો ચાંદ, શેઠ શ્યાવકશ હોરમજી કંત્રાકટરને કાચ ઉપરનાં કોતરકામ માટે સોનાનો ચાંદ અને ફોટોગ્રાફી માટેની સોનાનો ચાંદ, માણેકજી પીટીટ મીલને સારો દેખાવ કરવા માટે, સીવવાના દોરા માટે, સરટીગસ, એક વજેરે માટે અને મોળ માટે મલી ચાર સુનાના ચાંદો, પુણાની દખણ પેપર મીલને છાપવાના કાગલો માટે સોનાનો ચાંદ, શેઠો સોરાખશા રસતમજીની કંપનીને મખમલ ઉપર સોનેરી રૂપેરી કસબના ભરતકામ માટે સોનાનો ચાંદ, શેઠ કુંવરજી ડી. મીસ્ત્રીને ટેબલ હારમોનીયમ માટે સોનાનો ચાંદ, શેઠ એન. કે. જસાવાલાને અચાર અને ચટણી માટે સોનાનો ચાંદ, શેઠ પેસતનજી ખમનજીને પોરત્રેટો અને સખજેકટેના સરવથી સરસ સંગ્રહ માટે તેમજ એક સુંદર ચીત્ર માટે બે સોનાના ચાંદ, તથા પેસતલ વરક માટે રૂપાનો ચાંદ, અને શેઠ પટેલને આલપાઈન રેલવેના બાંધકામ માટે સોનાનો ચાંદ, બીલીમોરાવાળા શેઠ સોરાખજી જમાસજી વરડીંગબોક્ષવાલાને હાથીદાંત અને સુખડમાં કીધેલાં કોતરકામના નમુના માટે રૂપાનો ચાંદ, શેઠ ખમનજી એદલજી આમરાને જાત જાતનાં સરખતો માટે રૂપાનો ચાંદ, શેઠો બેહરામ અધરસને મસાલા, ચટણી વજેરે માટે રૂપાનો ચાંદ, શીગામવાળા શેઠો આર. એમ. દારવાળા એંડ સનસને ચટણી, અચાર માટે રૂપાનો ચાંદ, વડોદરાવાલા શેઠો રશતમ અધરસને બહુ બલેક ઇક માટે રૂપાનો ચાંદ, શેઠ એફ. પી. ભમગરાને લાકડકામના સુંદર ફરનીચર માટે રૂપાનો ચાંદ, ધી છોઈ સીલ્ક મીલ્સ કંપનીને રેશમ માટે રૂપાનો ચાંદ, શેઠ એચ. પી. શેઠનાને અચાર અને ચટણી માટે રૂપાનો ચાંદ, અને બાઈ ગુલબાઈ ડી. ઉમરીગરને અચાર માટે રૂપાનો ચાંદ; કલકત્તાવાલા શેઠ જે. સોરાખજીને માખણ માટે પેહલા વરગની સરટીફિકેટ, નવસારીવાલા શેઠો આર. એચ. બાનાની કંપનીને પરદ્યુમરી માટે પેહલા વરગની સરટીફિકેટ અને બાઈ ધનબાઈ દોરાખજીને હોઝીયરી અને મશીન નીટીંગ માટે બીજા વરગની સરટીફિકેટ મળી હતી.

સુરત ખાતે ગયા મારચ માસમાં ચઉદમી પ્રાંતીક કોનગ્રેસને લગતું હુનર ઉદ્યોગ નું પ્રદરશન ભરવામાં આવ્યું હતું તેમાં શેઠ હોરમજી અરદેશર દુબાશને કુલો માટે સોના નો ચાંદ, શેઠ પેસતનજી બી. પ્રેસને ગાડીના ડીઝાઈન તથા ફીનીસ માટે સોનાનો ચાંદ અને ગાડીના ફીટીંગઝ તથા ફરનીચર માટેની સોનાનો ચાંદ તેમજ આયાત કરેલી ગાડીઓની બાંધણી માટે વપરાતા સામાનના નમુના માટે પેહલા વરગનો ડીપલોમાં અને મેરીટની સરટી ફિકેટ, શેઠ જહાંગીરજી જમાસ્પજી અડુગરને સોના તથા રખરમાં બેસાડેલા દાંતનાં ચોકઠાં ત થા પુરેલા દાંતના નમુના માટે સોનાનો ચાંદ, શેઠો કે. એન. જશાવાલાની કંપનીને જેલી અને ચટણીના નમુના માટે સોનાનો ચાંદ, ડાકટર એદલજી માણેકજી મોદીને પાતાનાં તરે હવાર ડીસઈનફેક્ટ તથા મીલોમાંની ચીજોની સરસ બનાવટને માટે ચાર સોનાના ચાંદો, શેઠ શાવકશાહ હોરમજી કંત્રાકટરને ફોટોગ્રાફી તથા કાચ ઉપરના કોતરકામ માટે એક સોના નો તથા બે રૂપાના ચાંદો, મીસ હીરાબાઈ ડોશાબાઈ કુપરને બાવુ સેકસનમાં સારી ચીજ રજુ કરવા માટે રૂપાનો ચાંદ, શેઠ સોરાખજી જમાસ્પજી વરડીંગબોક્ષવાલાને હાથીદાંત અ

ને સુખડમાં કીધેલાં કોતરકામના નમુના માટે રૂપાંનો ચાંદ, શેઠ બમનજી એલજી આમરા ને સરખતો માટે રૂપાંનો ચાંદ, શીગામવાળા શેઠો આર. એમ. દારવાળા એંડ સનસને ચટણી, કરી પાઉડર અને અચાર માટે રૂપાંનો ચાંદ, શેઠ રસ્તમજી હોરમજી બનાને અતર વગેરે માટે રૂપાંનો અને કોલનવાટર માટે બીજા રૂપાંનો ચાંદ અને ઉડવાડાની ધી ગુજરાત હેંડ વીવીંગ એંડ મેનયુફેક્ચરીંગ કમ્પની નામની પારસી કંપનીને રંગ બેરંગી સેત્રંજી માટે રૂપાંનો ચાંદ મલયો હતો. નવસારીના રહીસ શેઠ નશરવાનજી નવરોજી મુનશીએ મુશ મદરશક યંત્રની મદદ વગર ખુલી આંખે મરહુમ શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી તાતાની જીંદગીના હેવાલ એક દોઢયાંવાળા પોસ્ટ કારડ ઉપર ૧૪૪ લાઈન, ૩૩૮૧ શબ્દો અને ૬૪૩૫ અક્ષરો સમાવેસ કરી લખ્યો હતો તે માટે એવણે પેહલા વરગની સરટીફિકેટ આદ મેરીટ મલી હતી.

પેટંટ—શેઠ ખરશેદજી સોરાખજી જસાવાલાએ નદીઓના ઝરાઓમાંથી પાણીનું બળ મેળવવા અને નહેર તથા બીજાં કામો માટે જોઈએ એટલી ઉંચાઈએ પાણી ચઢાવવા સાર એક જાતનું તરતું યંત્ર શોધી કહાડવા માટે, સુરતના રહીશ શેઠ દીનશાહ પેસ્તનજી ધડીયા બીજા બીજળીક પ્રવાહ લઈ જનારા તાર પડવાથી જાનમાલને થતા અકસ્માત અટકાવવા ને લગતી શોધ માટે, શેઠ માણેકજી કાવસજી પીટીટે બે જનાવર ખેંચે એવાં બે ચાકનાં ગાડાંને જરૂરની વખતે પોતાની મેળે લાગુ થાય તેવી બેક માટે પેટંટ મેળવવા અરજ ફી થી હતી.

ખાં ખાં ધનજીભાઈ ફકીરજી કામદોરે તોંગા અને બીજી ગાડીઓને ખાસ એમખ ચુલંસના કામકાજને માટે વાપરી શકાય એવી બનાવનારા મુધારાઓ માટેનું પેટંટ તાં ૫ મી જુલાઈ ૧૯૦૭ થી તાં ૫ મી જુલાઈ ૧૯૦૮ સુધીની મુદત માટે મેળવ્યું હતું.

નામદાર ગાયકવાડ સરકાર તરફથી મીં ફરામરોજ રસ્તમજી ખાના બીં એં એલં એલં બીં ને સકોલરશીપ આપી ચામડાંને લગતું કામ શીખવા ઈંગલંડ મોકલવામાં આવનાર હતા.

જાણીતા જરથોસ્તીઓના મરણો.

શેઠ રશતમજી ફરામજી ભાડેના એલ. સી. ઈ. આર. આઈ. ઈ. ૩૪ વરસની વયે સકકર ખાતે રોજ ૪ થો માહ ૧ લાને દીને બેહસ્તનશીન થયા હતા. એવણુ ૧૮૯૪ માં પુણાની આયનસ કોલેજમાંથી એલ. સી. ઈ. થઈ શેઠ જમશેદજી તાતાએ સ્થાપેલી સ્કોલરશીપ મેળવી વધુ અભ્યાસ અરથે ઈંગલંડ ગયા હતા. ત્યાં કુપરસ હીલ કોલેજમાં અભ્યાસ કરી આર. આઈ. ઈ. ની પરીક્ષા ફતેહમંદીથી પસાર કીધી હતી. સને ૧૮૯૭ માં હીંદ ખાતે આવી મુખ્ય સરકારના જાહેર બાંધકામ ખાતામાં નેહેરોની શાખામાં ત્રીજા ઝેડના મદદનીશ એનજીનીયર તરીકે સીંધની જમરાવ કનાલની પહેલી ડિસ્ટ્રીક્ટનો ચારજ લીધો હતો. સને ૧૯૦૦ માં એવણે મરાઠી ભાષાની પરીક્ષા પસાર કરી હતી. વળી મરહુમે તે પછી ખાનદેશ તથા નાશિકનાં જાહેર ખાતામાં કેટલીક મુદત સુધી નોકરી બજાવી હતી. ૧૯૦૨ ના આગસ્ટ માસમાં એવણે પ્રોફેશનલ એકઝામીનેશન પસાર કરવા પછી એજ મહીનામાં બીજી ઝેડમાં ચઢાવવામાં આવ્યા હતા. સને ૧૯૦૪ માં લારખાનાની ધાર કનાલ એવણના હવાલામાં આપવામાં આવી હતી. મરહુમ પોતાના ધંધામાં ધણું કામેલ હતા અને એવણુ રૂ. ૮૦૦ ના દરમાયા ઉપરથી ગયા ડીસમ્બર માસમાં રૂ. ૧૨૦૦ ના દરમાયા ઉપર કારોબારી એનજીનીયરની પંક્તીએ ચઢનાર હતા તેવામાં એમનું મરણ અરખુચ સકકર ખાતે નીપળ્યું હતું.

એરવડ બીખાજી રતનજી નરીમાન ૯૦ વરસની ખુઝરોગ વયે રોજ ૭ મો માહ ૧ લાને દીને બેહસ્તનશીન થયા હતા. એવો અત્રેના પારસી સુવાવડખાનાના વડા તખીબ ડાકટર ટેમુલજીના પીતા થતા હતા. એવણુ નવસારીના બગરસાથ ટોળાના કાકાપાલજીની પોળના એક નખીશ હતા. આશરે ૭૦ વરસની વાત ઉપર મરહુમ એરવડ બીખાજી મુખ્ય આવ્યા હતા અને ડાકટર આવજી મેધજી નામના કાપડના મોટા વેપારી સાથે “માવજી બીખાજી” ને નામે

કાપડનો વેપાર કરવા માંડ્યો હતો. સને ૧૮૬૫ ની તા. ૧૦ મી ફેબ્રુઆરીથી પોતાનો ભાગ છુટો કરી છેલ્લા દશ વરસ સુધી પોતે સ્વતંત્ર ધંધો ચલાવ્યો હતો. નવસારી મધે સર કાવશજી જેહાંગીર મધરેસા ઉભી કરવામાં મરહુમે આગેવાની ભર્યો ભાગ લીધો હતો. એ મધરેસા સ્થાપના પછી તેમાં મુખ્ય તથા બહાર ગામના જેખી વીધારથીઓ કેળવણી લેવાને આવે તેમની ખોરાકી તથા ખીજી રીતની મદદરત કરવાને એવણની મારફતે નવસારી ખાતે એરવડ ફરામજી નવરોજી કાતરકે માથે લીધું હતું. મરહુમ ધણા ધરમ ચુસ્ત હતા.

ઈનકમટેક્ષ કલેક્ટર શેઠ હોરમજી ખરશેદજી કુરલેવાલા ૫૧ વરસની વયે રોજ ૨૧ મો માહ ૧ લાને દીને એહસ્તાનશીન થયા હતા. મરહુમ તા. ૧ લી આગષ્ટ ૧૮૭૭ ને દીને સરકારી નોકરીમાં દાખલ થયા હતા અને ૧૮૮૬ સુધી આબકારી અને ઈનકમટેક્ષ ખાતામાં એવોએ જુદા જુદા ઓધાઓ ભોગવ્યા હતા. મુખ્યના મદદનીશ ઈનકમટેક્ષ કલેક્ટર તરીકે તેમની નેમણૂક તા. ૧ લી એપ્રેલ ૧૮૮૬ ને દીને થઈ હતી. તે પછી એવણે અનેક-વાર ઈનકમટેક્ષ કલેક્ટરનો કામચલાઉ ઓધો ફતેહમંદી સાથે ભોગવ્યો હતો અને તા. ૪ થી ફેબ્રુઆરી ૧૮૯૭ ને દીને એવણ મુખ્યના ઈનકમટેક્ષ કલેક્ટર તરીકે નયુક્તના સુકરર થયા હતા. નામદાર સરકારે ઈનકમટેક્ષના કલેક્ટરનો રૂ. ૮૦૦ નો પગાર હમેશનો નક્કી કરી દીધો હતો પણ મરહુમની લાયક સેવાની પીછાનમાં છેલ્લા ત્રણ વરસ થયાં એવણના કામની કદર ખુજી રૂ. ૧૦૦૦ નો પગાર કરી દીધો હતો. એવણ જશતીશ ઓફ ધી પીસ હોવા ઉપરાંત કેટલાંક વરસો સુધી કોરપોરેશનના મેમબર હતા. મરહુમ જેકે મોટા ઓધા ઉપર હતા પણ સાદા નમાના અને લાયકીવાલા અહસ્થ હતા. મરણની એક દીવસ અગાઉ મરહુમે માંદગીને સમખે લાંબી રજા લીધી હતી પણ મરણને દીવસે સવારના એવણ એક ખોટમાં એપોલો બંદર પરથી ઉરન તરફ દરીયામાં ફરવા ગયા હતા. જ્યાં મરહુમે સીરપ ઓફ કલેરલ હાઈ ડરેડ નામની દવા પીઈ ખોટમાંથી દરીયામાં પડી આપઘાત કરી દીધો હતો.

શેઠ દીનશાહ અરદેશર તાલયારખાન ૬૫ વરસની વયે રોજ ૨૬ મો માહ ૧ લાને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ સુરતના વતની હતા અને એ તરફના રહીશીઓના લાભ સંભાળવા પહેલ વહેલા લેખક તરીકે એવણ બહાર પડ્યા હતા. ૧૮૬૧ ના નવેમબર માસમાં સુરતમાં એવણે કેટલાકો સાથે એક એમેચ્યુઅર નાટક મંડળી ઉભી કરી ત્રણ વરસ સુધી કેટલાક નાટકો કરી બતાવ્યા હતા. ૧૮૬૨ ના સપ્ટેમબરમાં એવણે સુરતમાં સેરે દેલહા નામનું માસીક ચોપાન્યુ પ્રગટ કરીધું હતું. મે ૧૮૬૨ માં એવણ સુરતની મ્યુનીસીપાલીટીના સેક્રેટરી નેમાયા હતા, જે ઓધો મરહુમે દોઢ વરસ સુધી ભોગવ્યો હતો. એ પછી એવોએ સુરત મીત્ર નામનું એક અઠવાડીક વરતમાન પત્ર પ્રગટ કરીધું હતું. જેનું નામ તા. ૧૧ મી સપ્ટેમબર ૧૮૬૪ થી ફરવી ગુજરાત મીત્ર રાખ્યું હતું. એના માલેક તથા અધીપતી પણ શેઠ દીનશાહજીએ ૧૮૭૦ ની જુનની તા. ૨૪ મીએ છોડીયું હતું અને એ પત્ર ધણી ચાલાકી સાથે ચલાવ્યું હતું. ૧૮૬૪ થી ૬૬ સુધી એવણ સુરતની જરથોસ્તી ફારસી મદરેસાના આનરરી સેક્રેટરી હતા. મુખ્યના સુરયોદય પત્રમાં અંગ્રેજી આરટીકલો સુરતથી ૧૮૬૪ માં આખા વરસ સુધી એવણે લખી મોકલાવી હતી. ૧૮૬૬ તથા ૬૯ માં એવણે સુરતની એનડરઝ લાયબરરીમાં એ જુદી જુદી બાબદો ઉપર અંગ્રેજીમાં ભાષણો આપ્યાં હતાં. ૧૮૭૦ માં મુખ્યમાં પારસી વેશીઆઓને નાત બહાર કાઢવા માટે ઉઠેલી જીંકર ઉપરથી ૧૮૭૦ ની પારસીઓની સસારી જીંકરની તપાસ એવે નામનું એક અંગ્રેજી ચોપાન્યુ પ્રગટ કરીધું હતું. ૧૮૭૧ માં એવણે દક્ષીણ હિંદુસ્તાનમાં કરેલી મુસાફરીના હવાલની ચોપડી પ્રગટ કરીધી હતી. એજ સાલમાં એવણે ઈલાકાના કરો બાબે ૧૮૭૧ માં ઉઠેલી ભાજગડની તપાસ નામનું ચોપાન્યુ તેમજ ૧૮૭૧ ના વડોદરાના રાજ મામલાની તપાસ નામનું ચોપાન્યુ અને ૧૮૭૪માં તુ હીસટરી અને રીસોસોશી ઓફ ધી રયત નામના ચોપાન્યાં પ્રગટ કરીયાં હતાં. ૧૮૭૨ માં એવણ કાઠ્યાવાડના દેશી રાજઓની એક્સપી રાજસ્થાન સભાના સેક્રેટરી નેમાઈ તે ઓધો ત્રણ વરસ સુધી ભોગવ્યો હતો. આગષ્ટ ૧૮૭૫ માં એવણને નામદાર ગાયકવાડ સરકારે વડોદરાના મ્યુનીસીપલ કમીશનર તરીકે નેમ્યા હતા, જે ઓધો એવણે ૨૪ વરસ સુધી ચલાવી ૧૮૯૯ના મે માસમાં રૂ. ૧૭૫૦ના પેન્શન ઉપર છોડ્યો હતો. એવણના અમલમાં વડોદરાના શહેર સુધરાઈખાતામાં ધણા સુધારો તથા ફેરફાર થયા હતા. ૧૮૮૫ના ફેબ્રુઆરીમાં એવણે વડોદરા મધે

હીંદુઓમાં પુનરવીવાહ ચાલુ કરવા અને બાળલગન બંધ પાડવા વીશેની સુચનાઓની એક યાદીનું ચોપાનીઉ, ૧૮૮૬માં હીંદી શેફેનશાહત વીશેના પોતાના ઈંગ્લિશ ચુટી કહાડેલાં લખાણોના સંગ્રહનું એક પુસ્તક, ૧૮૯૦ માં સાપના ઝેર તથા કોલેરાના ઉપાયોનું ઈંગ્લેન્ડમાં એક ચોપાનીઉ તથા ૧૮૯૧ માં વડોદરા શેફેરની ગટરના સવાલો વીશેનું બીજું ચોપાનીઉ છપાવી પ્રગટ કર્યાં હતાં. ૧૮૯૩ માં નામદાર ગાયકવાડે પોતાના રાજમાં વેપાર ઉદ્યોગ વધારવા માટે શું ઉપાયો લેવા તે બાબેનો રીપોર્ટ કરવાને એવણના પ્રમુખપણા હેઠળ એક કમીશન નેમયું હતું. ૧૮૯૬ માં દુરકી લોકો અને ખ્રીસતીઓ વચ્ચેનો સુલેહનો સવાલ તથા ૧૮૯૮ માં હીંદુસ્તાનમાં મરકીના વહેવાર ઉપાયો લેવા બાબેની સુચનાઓના ઈંગ્લિશમાં ચોપાનીઆં છપાવી પ્રગટ કર્યાં હતાં. એ રીતે ૩૫ વરસના અરસામાં આ અથંગ લખનારે તરેહવાર સવાલો વીશે આરટીકલો, ચર-ચાપત્રો અને ચોપાનીઆંઓથી લખાણો કર્યાં હતાં.

શેઠ એદલજી રતનજી મોદી ૬૩ વરસની વયે રોજ ૨૭ મો મહા ૧ લાને દીને હક થયા હતા. મરહુમ આગલા એલફીનસ્ટોનીયનોમાના એક હતા. ૧૮૬૮ માં બ્યારે મીં નેમસ બરજીસ સર જમશેદજી રુકલના પ્રીનસીપલ હતા ત્યારે એવણે બીજા આસીસ્ટન્ટ ટ્રીચર તરીકે કેટલોક વખત કામ કર્યું હતું. તે પછી કેટલોક થયું મેસરસ વીલીયર અને વીલસનની કંપનીમાં હેડ કલારક હતા. મરણને દીવસે સવારના નોકરીએ જતા રસતામાં એવણનું હૃદય બંધ થવાથી એકાએક મરણ નીપજ્યું હતું.

ગુજરાત ડીવીઝનના સુરત વીભાગના પોસ્ટલ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ શેઠ એરચંદ્રાહ કાવશજી કરં-જવાલા ૪૫ વરસની વયે રોજ ૮ મો માહ ૨ જાને દીને સુરત ખાતે મરકીથી મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ શેઠ એરચંદ્રાહ અમદાવાદના રહીશ હતા અને સારી કેળવણી સંપાદન કરવા પછી પોસ્ટખાતામાં જોડાયા હતા. એવણ પોતાની બાહોશીથી પોસ્ટલ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટના મોટા ઓધ્ધા ઉપર થોડાં વરસ થયાં આવ્યાથી ૨. ૩૫૦ નો પગાર મલતો હતો. મરહુમને સુરતનાં પોસ્ટલ ઇનસપેક્ટરના ઓધા ઉપરથી કાઠ્યાવાડના પોસ્ટલ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ તે પછી અમદાવાદના અને પાછળથી સુરત વીભાગના સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ નેમવામાં આવ્યા હતા. મરહુમે ઘણાક ગરીબ છોકરાઓને પોસ્ટખાતામાં દાખલ કર્યા હતા. એવણ ઘણા મીલનસાર હોવાથી પાયદસ્તની ક્રીયા વખતે સારી મીજલશ એકઠી મલી હતી.

શેઠ સોરાબજી હોરમજી મોદી ૪૦ વરસની વયે પુણાખાતે મરકીથી રોજ ૧૩ મો માહ ૨ જાને દીને મરણ પામ્યા હતા. શેઠ મોદી પુણાના કલેક્ટરની હાજીસમાં એક જુના અને અતુભવી મદદનીશ હતા. લગભગ સોલ વરસ થયાં પુણાની વાલંટીયર કોરમાં એક મેમબર હતા. મરહુમ સ્વભાવે રાંક અને મીલનસાર હોવાથી સરવેનો ચાહ જીતી લીધો હતો.

આં ૩૨સતમજી ડોસાભાઈ શેઠના ૭૫ વરસની વયે રોજ ૧૪ મો માહ ૨ જાને દીને બેહેસ્ત-નશીન થયા હતા. મરનાર ઘણા ધરમચુસ્ત હતા અને પોતે એક ભગરીયા હોવાથી અનંતુમનના આતશબેહરામની સ્થાપનામાં બીજાઓ ભેગા આગેવાની ભરીયો ભાગ લઈ તેના ત્રસ્ટી તેમજ નાયબ સરનશીન નેમાયા હતા. અથોરનાન ટોળાના માનમરતબા માટે એવણ ખંતી રહેતા હતા તેથી એવણને પુણાના દસ્તુર હોશંગજીને આપવામાં આવેલા માનપત્રના મેલાવડા વખતે સરન-શીનતું માન આપવામાં આવ્યું હતું. વળી મરનારે બીજા ઘણાક ધરમનાં કામોમાં આગેવાની ભરીયો ભાગ લીધો હતો. ગરીબોના છોકરાઓને કેળવણી આપવામાં ખાનગી મદદ કરવા ઉપરાંત ગરીબોને ઘણી છુપી નાણાંની મદદેબી આપી હતી. મરહુમ શેઠ ૩૨સતમજીએ વરસો સુધી આગલા મેકફરલેન સોલીસીટરોની ઓફીસમાં મેનેજંગ કલારક તરીકે કામ કર્યું હતું, એવણ ધારા મંડલમાં ઘણાં જાણીતા હોવાથી અને કાયદા સંબંધી સારું જ્ઞાન મેલવેલું હોવાથી મેમબર, આરબ વગેરેની સારી ધરાકી ધરાવતા હતાં. વલી ઘણાક ઇસલામી કુલોનો એટલો બધો ભરોસો મેલવ્યો હતો કે તેવોની મીલકત તથા ધરમખાતાનાં મરહુમને ત્રસ્ટીબી નેમવામાં આવ્યા હતા. એ ઉપરાંત મરહુમને ઘણાક મુકદમાઓની લવાદી પણ સોંપવામાં આવી હતી. એવણ '૩૨સતમજી મેકફરલેન' ને નામે સરવે કામમાં એલખાતા હતા, અને વલી એવણ સાક્ષેસ ને નમાના હોવાથી સઘલી કામમાં માંનીતા અને જાણીતા થયા હતા.

શેઠ શોરાબજી દોરાબજી પાદશાહ તે મુંબઈ ઇલાકાના સરજયન જનરલની આરીસના હેડ કલારક ૫૯ વરસની ઉંમરે રોજ ૧૧ મો માહ ૩ જાને દીને હક થયા હતા. મરહુમ પોતાની

આખી ઉમર સરજનન જનરલનાં ખાતામાં કહાડી છેલ્લે વડા કલારકની પદવીએ પુગા હતા અને થોડાંક વરસ થયાંજ પેનશન લઈ રીટાયર થયા હતા.

નવસારીવાલા શેઠ નવરોજી ફરામજી તંબોલી ૪૫ વરસની વયે રોજ ૩૦ મે માહા ૩ જાને દીને મુંબઈમાં લકવાની ખીમારીથી મરણ પામ્યા હતા. શેઠો આર. એસ. ઉનવાલાની કંપનીના મેનેજર તરીકે ચીનમાં મરહુમે ધણું વરસો સુધી કામ કરવા બાદ નવસારીમાં પોતાને હીસાબે વેપાર ચલાવવા માંડ્યો હતો. તેમજ શેઠો તાતા કંપનીના તથા જુદા જુદા ધણીઓના જીનો વગેરેના નવસારીના એવણુ એજન્ટ હતા. નવસારીમાં પારસીઓમાં પહેલ વહેલી મરફી દાખલ થઈ ત્યારે પારસીઓ માટે આસપીટલ ઉઘાડવામાં મરનારે મુખ્ય ભાગ લીધો હતો અને એના આનરરી સેક્રેટરીથી હતા.

શેઠ નવરોજી અરદેશર વકીલ ૬૬ વરસની વયે મુંબઈમાં રોજ ૬ ઠો માહા ૪ થાને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ ભરૂચના જાણીતા રહીશ હતા અને મરણની થોડા દિવસ અગાઉ એવણુને પથરી થઈ હતી તે કઢાવવા મુંબઈ આવ્યા હતા. મરહુમે પહેલ વહેલા ભરૂચની પોલીસમાં જોડાઈ ફાજદારનો ઓધો મેલવ્યો હતો. એ પછી મીકેનીકલ ઈજનેરની લાઈનમાં પડી જુદે જુદે ઠેકાણે જીનો ખાંધ્યાં હતાં. મરહુમે ૧૮૭૯ માં પલીડરની પરીક્ષા પસાર કરી ભરૂચમાં વકીલનો ધંધો કીધો હતો. મરનાર અંગરેજીમાં ધણુ બાહોશ હોવાથી ત્યાંની સેસનમાં ચાલતા ધણુ ફાજદારી મુકદમાઓમાં એવણુને રોકવામાં આવતા હતા. મરહુમ ગરીબોને ધણી સારી મદદ કરતા હતા તેમજ ગરીબોના કેશા વગર દામે લડતા હતા. મરહુમ ત્યાંની મ્યુનીસીપાલીટીના દશ વરસ થયાં એક મેમબર હતા. એવણુ ધણુ લાયકીવાળા હોવાથી પોતાના ધંધાની રૂએ વકીલો ઉપરાંત અમલદાર વરગમાં સાઈ માન મેળવ્યું હતું. મરહુમના મરણની ખબર સાંભળી ત્યાંના સેસન જડજી મીં પામરે પોતાની હાજરી જાહેર કરી પોતાની કોર્ટ બંધ કીધી હતી. તથા મુનસફ કોર્ટ પણ બંધ રાખવામાં આવી હતી.

શેઠ બાણેકજી હોરમજી કાંગા તે પુણાની સરકારી અંગરેજી સ્કુલના હેડ માસ્ટર પુણા ખાતે ૫૮ વરસની વયે રોજ ૧૧ મે માહા ૪ થાને દીને હક થયા હતા. મરહુમે મુંબઈ, સુરત, અમદાવાદ, ભરૂચ, પુણા વગેરે ધણે ઠેકાણે ૩૬ વરસ સુધી સરકારની નીમકહલાલીથી નોકરી બજાવી હતી. તેમાં છેલ્લા દશ વરસ થયાં એવણુ પુણાની સ્કુલમાં હેડ માસ્ટર તરીકે હતા. મરહુમ બે વરસ સુધી મુંબઈની એલ્ફીનસ્ટન મીડલ સ્કુલના એક્ટીંગ હેડ માસ્ટરથી થયા હતા.

સુરતનાં જાણીતા અને પારસી કોમના વડા સરદાર દાવર એઠલજી ખરશેદજી મોદી સુરત ખાતે ૯૧ વરસની બુઝરોગ વયે રોજ ૧૮ મે માહા ૪ થાને દીને એલ્ફીનસ્ટનથી થયા હતા. મરહુમના વડા લાઈ મોદી રસતમજીના તાં ૩ જી એપ્રિલ ૧૮૯૪ ને દીને થયલાં ઉકમણમાં દાવર એઠલજીને સુરતના પારસીઓના વડા અકાબર ટેડપી શાલ ઓઢાડી હતી. એવણુ ધણુ બાહોસ તથા ફારસી ભાષામાં સારી રીતે માહીતગાર હતા અને આખી જીંદગી જાહેર કામોમાં કાઢેલી હોવાથી ધણુજ કઢેલ અને અનુભવી ગ્રહસ્થ હતા. સને ૧૮૫૦ માં એનડરસ લાઇબરેરી ઉઘાડવાની જોઠવણુ કરવામાં આવી હતી તેમાં મરહુમે બીજાઓ સાથે આગેવાની ભરીઓ ભાગ લીધો હતો. સને ૧૮૫૫ માં રસીયા સાથની લડાઈમાં મારીયા ગયલાઓની વીધવાઓને આશરો આપવા નામદાર મહારાણીના મુરખીપણા હેઠળ ઉભાં થયલાં પેત્રીઓટીક ફંડ માટે સુરત ખાતે એક કમીટી નેમાઈ હતી તેમાં મરહુમથી એક હતા—એમાં એવણે મુખ્ય ભાગ લીધો હતો. ૧૮૫૯ માં સુરતમાં જરથોસ્તી છોકરાઓને ફારસી, પહેલવી વગેરેનું શીક્ષણ આપવાને ફારસી મદરેસા ઉઘાડવામાં આવી તેના મરહુમ શરૂઆતથીજ પ્રમુખ હતા. સુરતમાં મ્યુનીસીપાલીટીની સ્થાપના થઈ લારથી તે સને ૧૮૬૪ સુધી મરનાર તેના મેમબર હતા. તેમજ ૧૮૭૧ માં એવણુને સુરતની પારસી મેત્રીમોનીયલ કોર્ટના એક ડેલીગેટ નેમવામાં આવ્યા હતા. એજ શાલમાં ઈરાન મધે પડેલા બંધકર દુકાળ વખતે મરહુમ દાવર મોદીએ સુરતના પારસીઓમાં એક ફંડ ઉજી કરી રૂ. ૨૪૦૦ નો અનાજ ત્યાંના ગરીબોમાં વહેંચવા મુંબઈ સરકાર મારફતે ઈરાનના એલચીખાતા ઉપર મોકલવ્યો હતો. એ મુજબ વારેવાર જાહેર કામોની આગેવાની ભેતાં હતા. સને ૧૮૯૫ ના સપ્ટેમબર માસમાં નામદાર સરકારે એવણુને પેહલા વરગના સરદાર નેમી માન આપ્યું હતું. સુરત ખાતે મુલાકાતે

આવી જતા નામદાર ગવરનરો અને વાઇસરાયો પોતાની મુલાકાતનું માન સરદાર દાવર એદલજીને આપતા હતા તેમજ વળતી મુલાકાતો લેતા હતા. એ ઉપરાંત નવા કલેક્ટરોથી મરહુમની મુલાકાત લેતા રહ્યા હતા. મરહુમના મરણ વખતે સ્કુલો અને પારસી દુકાનદારોએ તથા ખીજાઓએ પોતાની દુકાનો બંધ રાખી હતી. મરહુમની પાયદસ્ત તેમજ ઉઠામણાની ક્રીયા વેલા જુદા જુદા ગ્રામોમાંથી જરથોસ્તીઓ મોટી સંખ્યામાં હાજર થયા હતા. ઉઠામણાની ક્રીયામાં દસ્તુરજી કાવસજી નશરવાનજીએ દાવર એદલજીની અનજીમન પ્રત્યેની સેવાની સ્તુતીમાં કેટલુંક વીવેચન કરવા બાદ એવણું નામ ધરમ ક્રીયામાં લેવા જણાવ્યું હતું. એ પછી એવણુના વડા બેટા શેઠ કેખશરની દાવરના ઓધા ઉપર અનજીમન તરફથી નેમણુંક કરવામાં આવી હતી અને અનજીમન તરફથી શીયાલ આપવામાં આવી હતી. એ ઉપરાંત દસ્તુરો, ખીજા જાણીતા પારસી ગ્રહસ્થો તેમજ હીંદુ અને મુસલમાન કોમ તરફથી બધી મલી રૂ ૨૭ શીયાલો અને નાણાંની કેટલીક પરસોખી ભેટ આપવામાં આવી હતી. છેવટે દાવર કેખશરએ પોતાને આપવામાં આવેલા માન માટે સરવેનો ઉપકાર માનવા પછી મીજલસ બરખાસ્ત થઈ હતી. મરહુમ દાવર એદલજીના ઉઠામણાની ક્રીયા જુદે જુદે દેશાવરોખાતેથી કરવામાં આવી હતી. મરહુમના મરણની દલગીરી દેખાડનારા દીલાસા પત્રો સર જમશેદજી જીજીભાઈ, સર જેહાંગીર કાવસજી જેહાંગીર વગેરે ધણા જાનીતા ગ્રહસ્થોએ તથા નામદાર ગવરનરની એકઝીક્યુટીવ કાઉન્સીલના જ્યુદીસીયલ કાઉન્સીલર ઝોનરેબલ મીં ફુલટને, ગવરનરના સુરત ખાતેના પોલીટીકલ એજન્ટ મીં વેસ્ત્રોપ કલેક્ટર વગેરે અમદારોએ લખ્યાં હતાં. મરહુમ દાવર એદલજીના મરણથી જે દલગીરી ભરી ખોટ શેહેરને ગઈ હતી તે માટે સધલી કોમના બેકોની દીલસોજી જાહેર કરવા માટે સુરતના મ્યુનીસીપલ હોલમાં એક જાહેર સભા તા. ૧૦ મી જાનેવારીને દીને ત્યાંના કલેક્ટર મીં વેસ્ત્રોપના પ્રમુખપણા હેઠલ મલી હતી. એ વેલા જુદી જુદી કોમોના આગેવાનો તરફથી મરહુમ દાવરની સ્તુતી કરનારાં ભાષણો કરવામાં આવ્યાં હતાં. એવણુના મરણ માટે દલગીરીનો તેમજ તેવણુના કુટુંબ ઉપર દીલાસા પત્ર મોકલવાનો ઠરાવ કરી સભા બરખાસ્ત થઈ હતી. વલી મરહુમના બાબમાં જાણવાબેગ એ છે જે મરહુમ દાવર એદલજી ૧૯૦૬ નાં ઈસેમબરમાં મરણ પામ્યા હતા અને એવણુના પીતા સને ૧૭૬૯ માં જનમયા હતા એટલે બાપ દીકરા મલી બંને જણે ૧૩૮ વરસ કહાડ્યાં હતાં. એ નામાકીત દાવર બાપ દીકરાઓ હીંદુસ્તાનમાં થઈ ગયલા ૨૬ વાઇસરાયો-વોરન હેસ્ટીંગસથી હાલના લોરડ મીટોના અમલદરયાન હાથ્યાત હતા. પહેલા દાવર બપારે પાંચ વરસના હતા ત્યારે પ્રખ્યાત લોરડ કલાઇવ મરણ પામ્યો હતો.

શેઠ કેખશર મેહરબાન ધરાની ૭૭ વરસની વયે રોજ ૨૦ મે માહ ૪ ઠાને દીને મરણ પામ્યા હતા. એવણુ ધરાનના યઝદ શેહરના રહેવાશી હતા. અને ત્યાં પોતાના બાવા સાથે વેપાર ચલાવતા હતા. ૧૮૫૬ માં મરહુમ પહેલ વહેલા મુબઈ મધે એવણુના બાવાના રૂપયા પાંચ હ જર કોઈવેપારી બાઈ જવાથી તે વસુલ કરવા આવ્યા હતા. તે પછી અતરે પોતાના નામની વેપારી પેહેડી કાઢી હતી. મરહુમ શેઠ કેખશર ધરાનના ગરીબ જરથોસ્તીઓનું ભણું કરવામાં આગેવાની ભરીયો ભાગ લેતા હતા. સને ૧૮૭૧ માં ધરાનમાં પડેલા સખત દુકાલ વેલાએ એવણુ યઝદનાં ગરીબોમાં નાણાં વેહેચવામાં મોટી મદદ કીધી હતી. ધરાન દેશમાં રહેનારા ગરીબ જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારનારી અતરેની કારોબાર મંડલીના એવણુને એક અધીકારી નેમવામાં આવ્યા હતા. ધરાન મધે પોતાના નામનું એક મકતબખાનું સ્થાપવા એવણુ ઉપલી મંડલીને રૂ. ૫૦૦૦ તેમજ રૂ. ૧૦૦૦૦ નું મોટું ઘેર ભેટ આપ્યું હતું. જેમાં ૧૮૮૮ ના મારચથી કેખશર મેહરબાન મકતબ ખાનાનામે એક સ્કુલ ઉગાડવામાં આવી હતી તે હજી સુધી ચાલુ છે. યઝદ મધે એવણુ પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ ખોશરવની પુજીમાંથી સાત વરસ થયા એક કોખમું બંધાવી આપ્યું હતું.

કલકત્તાના જાણીતા વેપારી શેઠ ધનજીભાઈ ખેરામજી મેહતા રોજ ૨૭ મે માહ ૪ ઠાને દીને કલકત્તા ખાતે ૮૧ વરસની વયે મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ ૪૫ વરસની વાત ઉપર પહેલ વહેલા કલકત્તા ખાતે વેપાર અરથે ગયા હતા. અને ત્યાં ૧૮૬૨ માં શેઠા ખેરામજી હોરમ જી કામાની કંપનીનો વહીવટ ચલાવ્યો હતો. પણ પાછલથી એ પેઢી ભાગી પડવાથી મરહુમે પોતે ૧૮૬૮ માં ચીન સાથે વેપાર શરૂ કરી પોતાની કુનેહથી વેપારી ધંધામાં ધણા આમલ વધી સારી નામના મેલવી હતી. કલકત્તાથી ૧૨ માઈલ દુર સીરામપોર ખાતે ધી એમએસ

ઝોરાશીવન કોટન મીલ મરહુમે ૧૮૭૭ નાં સાલમાં ઉભી કીધી હતી. અને તેમાં ધણાક જરથોસ્તી જવાનોને નોકરીએ લગાડી રાખીને સાધન મેલવતા કીધા હતા. મરહુમ ધણા ધરમ ચુસત હોવાથી કલકતા ખાતે એક શેહેનશાહી અગીયારી સ્થાપી તે પોતાને ખરચે નીભાવતા હતા. એવણુ પોતે ધણુ રહેમી, સખી દીલના તથા ખુશ મીનજી હોવાથી કલકતાના સરવે જરથોસ્તી ઝોમાં માનીતા થઈ પડ્યા હતા. ૧૮૬૪ માં એવણુને કલકતાની જરથોસ્તી અનગુમનના ફંડ ના તરફી નેમવામાં આવ્યા હતા. પણ એ ઝોધો કેટલોક વખત ચલાવી છોડી દીધો હતો.

શેઠ જમશેદજી હોરમજી નવરોજી હોરડ ૨૭ વરસની જુવાન વયે રોજ ૨૯ મો માહ ૪ દીને દીને મરણુ પામ્યા હતા. મરહુમ મધ્યમ કેલવણી લઈ શરૂઆતમાં જામે જમશેદના સ્થાપનાં રીપોર્ટર તરીકે જોડાયા હતા. એઓ રીપોર્ટર તરીકે જામે જમશેદની ધણી સારી સેવા બજાવતા હતા જેથી પોતાના ઉપરીઓના ધણુ માનીતા થઈ પડ્યા હતા.

કરાંચીના જાણીતા રહીશ ખાન સાહેબ હોરમસજી ખરશેદજી મામા ૮૨ વરસની વયે કરાંચી ખાતે રોજ ૯ મો માહ ૫ માને દીને બેહસ્તનશીન થયા હતા. મરનાર સરકારી કમીસરીયેટ ખાતામાં કેટલાંક વરસ નોકરી બજાવ્યા પછી પેન્શન ઉપર રીટાયર થયા હતા. મરનાર એક અછા સપોરટસમેન અને ધણુ ખુશમીનજી હતા. તેવણુ કીકેટની રમતમાં ધણી ઉલટ લેતા હતા અને પોતાના જુદાપામાં પણ ખીલીયરડની રમત અચછી રીતે રમી શકતા હતા. સરકારી નોકરી વખતની તેવણુની સેવાઓની પીછાનમાં નામદાર સરકારે તેવણુને ખાન સાહેબ નો ખેતાબ ઝોનાયત કર્યો હતો. મરનારની પાયદસત કીયામાં કરાંચીના પારસીઓ મોટી સંખ્યામાં હાજર થયા હતા.

શેઠ ફરામજી દોરાબજી ભર્યા, સોલીસીટર તે મેસરસ પેન અને કુંપનીની સોલીસીટર રોની પેહેડીના ભાગયા, ૪૫ વરસની વયે રોજ ૧૦ મો માહ ૫ માને દીને મરણુ પામ્યા હતા. ૧૮૮૪ માં મરહુમે બી. એ. ની પરીક્ષા પસાર કરી મેસરસ પેન અને ગીલબરટ વકીલોની આશી-સમાં આરટીકલ કલારક રહ્યા હતા. તેજ વખતથી આગા વીગરેનાં ધરાકોની મોટી સંખ્યા બેગી કરી હતી. સોલીસીટરની પરીક્ષા સને ૧૮૯૧ માં પસાર કરી તેઓએ પોતા સાથે શેઠ ફરામરોજ એલજી દીનશાહને દાખલ કરી મેસરસ ફરામજી દીનશાહને નામે વકીલનો ધંધો ચલાવવા માંડ્યો હતો. થોડાંક વખત પછી આ પેહેડી મેસરસ પેન ગીલબરટની પેહેડી સાથે જોડાઈ ગઈ હતી અને મેસરસ પેન અને કુંપનીને નામે હજુર ધંધો કરે છે. આગાઓ સાથે બોહલા સમાગમમાં આવતાં મરનાર અહસથને ઘોડાઓનો શોખ ઉત્પન થયો હતો, જે શોખને અનુસરી તેઓ સરતોમાં ઘોડાઓ દોડાવતા હતા. તેઓ બે ત્રણ વાર તખીયતના સુધારા અરથે વેલાતની મુસાફરી કરી આવ્યા હતા. ગયે સાલની પોતાની શરૂઆતની વેલાતની મુસાફરીથી તેઓ માંદા પડી પાછા ફર્યા હતા, જેમાંથી થોડાંક સાજ થવા પછી તેઓની તે માંદગી જીવલેણુ નીવડી હતી.

કરાંચીના જાણીતા રહીશ શેઠ ખરશેદજી જમશેદજી રોજ ૧૨ મો માહ ૫ માને દીને કરાંચી ખાતે હરથનો ધબકારો બધ પડી જવાથી એકાએક મરણુ પામ્યા હતા. મરનાર ફારસી અને અરબીક સાફ જાણુતા હતા. મેસરસ મેકીવર મેકેનજીની કુંપની તથા મેસરસ રીનલે મયુરની કુંપનીમાં મરનારે ધણાં વરસો સુધી નોકરી કીધી હતી. થોડાંક વરસ ઉપર પોતાના પીતાનાં નીપજેલાં મરણુ પછી મરનાર રીટાયર થયા હતા. મરનારની પાયદસત કહાડવામાં આવી તે વખતે પારસીઓની એક મોટી મીનજસ બેગી મળી હતી. તેમજ કેટલાંક યુરોપીયનો તથા ખીજી કોમોના અહસથો પણ એ વેળા હાજર થયા હતા.

નવસારીના વડા દસ્તુરજી સાહેબ દારાબજી મહીયારજી મેહરજીરાણા નવસારી ખાતે ૫૦ વરસની વયે રોજ ૧૫ મો માહ ૫ માને દીને બેહસ્તનશીન થયા હતા. મરહુમ દસ્તુરજી નવસારીના દસ્તુર મેહરજીરાણાથી ૧૪ મી પેહેડીએ ઉતરી આવેલા હતા કે જે ગાદી ૩૨૮ વરસની પુરાતન છે. સને ૧૮૭૩ ની તા. ૧૦ મી નવેમબરે એવણુના બાવાનાં થયલાં ઉકમ ધણુ વખતે મરહુમ દસ્તુર દારાબજીને ૧૭ વરસની વયે નવસારીના વડા દસ્તુર ઠેરાવવામાં આવ્યા હતા. એ વખતે એવણુને ૨૯ શીયાલો જુદા જુદા દસ્તુરો, મોખેદો વગેરે તરફથી ઓઢાડવામાં આવી હતી. તા. ૧૧ મી નવેમબરે ત્યાંની વડી દરેહમેહરમાં અનગુમને એવો દર્શાવ કરીમો હતો કે મરહુમ નાની ઉમરના છે તેથી એવણુ પોતાના કાકા દસ્તુરજી રક્ષાતમજી

કેકાબાદજીની સલાહથી દરેક કામો કરવાં તે પછી પાંચ છ મહીનામાં ખીલીમોરાનું નવું દોખમું ઇજ્જતીયું તેની ક્રીયામાં એવણે ભાગ લીધો હતો. ન્યારે ત્યાની અનજીમને એવણે શીયાલ ઓઢાડી હતી. તા. ૨૯ મી મે ૧૮૭૫ ને દીને શેઠ હોરમજી ખરજોરજી કપટાને નવસારીના દોખમાપર જવાના રસ્તા ઉપર એક પાકો પુલ બાંધેલો હતો તે ખોલેલો મેલવાની ક્રીયા એવણે કીધી હતી. ૧૮૭૭ ને દીને નામદાર માહારાણીએ કચસરે હીંદનો ખેતાબ લીધો તેની મુખ્યારક બાદીના નવસારી ખાતે થયેલા મેલાવડાના એવણુ પ્રમુખ હતા. એજ વરસમાં એવણુના ઉપરી પણા હેઠલ નવસારીમાં શેઠ તાતાવાલા દખમાની તાણાની કીરીયા તેમજ તા. ૮ મી મારચ ૧૮૭૮ ને દીને એ દખમું ઇજ્જતીયું તેની ક્રીયા કરવામાં આવી હતી. એ દખમું ઇજ્જતવાની ૪ દીવસ આગમજ મુબઈના નામદાર ગવરનર સર રીચરડ ટેમપલ નવસારી ગયો હતો. એ નામદારને મરહુમે નવસારીની અનજીમન તરફથી આવકાર આપ્યો હતો. તા. ૨૮ મી ડીસેમ્બર ૧૮૮૧ ને દીને વડોદરાના હાલના મહારાજ સીયાજીરાવને તખતનશીન કીધા, તેની ખુશાલીમાં નવસારીના મુખ્યાએ ભરેલી દરબારમાં એવણે પારસીઓ તરફનું મહારાજને આપવાનું મુખ્યારકબાદીનું માનપત્ર વાંચી સંભળાવ્યું હતું. ૧૮૮૩ માં મહારાજને ત્યાં પાટવી કુંવરનો જનમ થયો, તેની ખુશાલીમાં નવસારીના પારસીઓ તરફથી એવણે તા. ૪ થી આગ સટ ૧૮૮૩ ને દીને મુખ્યારકબાદીનો તારનો સદેશો મોકલાવ્યો હતો. ૧૮૮૯ માં મુબઈના વહાડયાજીવાળા આતશબેહેરામને લગતા મોબેદો માટે એ આતશબેહેરામના ત્રસડીઓએ નવ સારી મધે એક દરેહમેહેર બંધાવી હતી. એ દરેહમેહેર બંધાયાથી પોતાના હકોને નુકશાન થયલું જણાવી નવસારીની ભગરસાથ અંજીમને એવણુની આજેવાની હેઠળ નુકસાનીના બદલામાં રૂ. ૨૫૦૦ નો આંક ભરી તે મેળવવા તથા એ દરેહમેહેર નવસારીથી ઉંચકી લઈ જવાનો દાવો ત્યાંના મુનસફની કોર્ટમાં નોંધાવ્યો હતો, તે દાવામાં એવણુ તથા એવણુની અંજીમન ફતેહ પામ્યા હતાં, અને એ દરેહમેહેર નવસારીથી ઉંચકી લઈ જવાનો ચુકાદો ૧૮૯૩ મ મળ્યો હતો, જેથી તે દરેહમેહેરના આતશ સુરત ખાતે લઈ જવામાં આવ્યા હતા. ૧૮૯૫ ના સપ્ટેમ્બર માસમાં એવણુ સખત માંદગીએ પડ્યા તે વેળાએ એમને તનદરોસ્તી ચાલવા માટે તથા જાન થયા તે વેળાએ શુકરજીનરીનાં જજનો નવસારી તથા મુબઈ મધે કરવામાં આવ્યાં હતાં. એવણુ પહેલ વહેલા તા. ૮ મી નવેમ્બર ૧૯૦૨ ને દીને મુબઈ આવ્યા ત્યારે સારો આવકાર આપવામાં આવ્યો હતો. મુબઈમાં વસતા ભગરસાથ મોબેદો તરફથી અંજીમનના આતશબેહેરામમાં એવણુને એક મોટા મેળાવડાની હજુરમાં માનપત્ર આપવામાં આવ્યું હતું, અને કદમી તેમજ મીનોએહેરેજ હોમજીના સાથવાલા મોબેદોએ પણ માનપત્રો આપ્યાં હતાં. તા. ૧ લી જાનેવારી ૧૯૦૩ ને દીને નામદાર શેહેનશાહ એડવરડ ૭ માની તાજપોશીની દીલહી ખાતે ભરાયલી દરબારની ખુશાલીમાં નામદાર વાહસિરાય તરફથી એવણુને એક 'સરડીશીકેટ ઓફ મેરીટ' બક્ષવામાં આવી હતી. ઈ. સ. ૧૯૦૩ ની દીવાળીની દરબારમાં તા. ૨૧ મી અક્ટોબર ૧૯૦૩ ને દીને નામદાર ગાયકવાડ સરકારે એવણુને છત્રી મસાલની આસામી એનાયત કીધી હતી, અને તેની સનંદ મકરશકરોતીની તા. ૯ મી મારચ ૧૯૦૪ ને દીને ભરાયલી દરબારમાં નામદાર ગાયકવાડ મહારાજએ દસતુરજીને રૂબરૂમાં ખોલાવી આપી હતી. એ વેળાએ નવસારી, વડોદરા અને મુબઈના પારસીઓએ સભાઓ ભરી દસ-તુરજીને મુખ્યારકબાદીઓ આપી હતી. છેલ્લું ગયા સાલની તા. ૭ મી એપ્રિલે એઓનો એકપુરો બેટો કેકાબાદજી નાવર થયો તે દીને પણ નવસારી તથા દેશાવરના પારસીઓએ એવ-ણુને મુખ્યારકબાદી તથા શીયાલો ઓઢાડી હતી. એ રીતે મરહુમ દસતુરજીએ પોતાની શક્તી પ્રમાણે નવસારીના પારસીઓ ઉપર વડપણ ચલાવ્યું હતું. મરહુમની પાંચદસ્તની ક્રીયા વખતે પુષ્કળ લોક હાજર થયું હતું. તેમજ સરકારી અમલદારો, હીંદુ, મુસલમાનો વગેરેનીખી સારી સંખ્યા હાજર થઈ હતી. વલી પારસી, હીંદુ દુકાનદારોએ પોતાની દુકાનો અને મહેરજીરાણા તથા હામીદયા લાઈબ્રેરીઓ પણ બંધ કરવામાં આવી હતી. મરહુમનાં નવસારીમાં થયેલાં ઉત્સવોની ક્રીયા વખતેખી સારી જેવી મીજલસ મલી હતી. એ વખતે જુદે જુદે ગામોની અનજીમન તરફથીખી ઘણા લોકો આવેલાં હતાં. ઉત્સવોની ક્રીયા પુરી થયા પછી મરહુ મના બેટા દસતુર કેકાબાદજીને વડ દેશાજી પેસતનજી ખુરશેદજીએ રીવાજ મુજબ પોતાના હાથે ખીઝાડી ઓઢાડી વડ દસતુર થયેલા મહેર કીધા હતા. અને ખીજી શીયાલ અનજી-

મન તરફથી ઓઠાડવામાં આવી હતી. એને માટે ઉમાં કીધેલાં ફંડમાં નવસારીના જરથો-સ્તીઓ તરફથી રૂ. ૧૧૧૩ ભરાયાં હતા. તે ઉપરાંત નવા દસ્તુરજીને જુદા જુદા દેશાવરોની અનજીમન તથા શેઠીઆઓ તરફથી મહીને લગભગ ૬૨ શીયાલો ઓઠાડવામાં આવી હતી. મરહુમ દસ્તુરજીનાં ઉત્તમણી કીયાળી મુખર્ષિ, વડોદરા, સુરત, સીકનદરાખાદ વગેરે ઠેકાણેથી કરવામાં આવી હતી અને મરહુમનું નામ અશો રવાનની નામની ટીપમાં લેવાનો ફરાવ કરવામાં આવ્યો હતો. મરહુમના મરણ માટે નવા દસ્તુરજી ઉપર ગામેગામથી સંખ્યા બધ દીલાસાના તારો અને કાગળો આવ્યા હતા તેમાં નામદાર માહારાજ ગાયકવાડ, સર જમ-શેઠજી જીજીભાઈ, પુણ્યાવાલા દસ્તુરજી વગેરેનાં હતાં.

નવસારીવાળા શેઠ જમશેદજી પીરોજશાહ દેશાઈ નવસારી ખાતે ૬૧ વરસની વયે રોજ ૧૫ મે માહ ૫ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ અપંગ હતા પણ ધણીક મીલકતોનો વહીવટ સારી રીતે ચલાવતા હતા. મરહુમે અગાઉ રકુલ માસ્તર તરીકે ચાકરી કીધી હતી. મરહુમના એક પુરા બેટા શેઠ રસતમજીની બાની શેઠો તાતા એંગલો વરનેક્લર રકુલના હેડ માસ્તર છે.

નવસારીવાલા શેઠ ડોશાભાઈ બરજેરજી દેશાઈ ૫૯ વરસની વયે રોજ ૧૯ મે માહ ૫ માને દીને નવસારી ખાતે મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ જીની ગાયકવાડમાં મ્યુનીશીપાલ કમદાર હતા. અને જોપાલરાવ માલદાર અને રાણી મહાલસાખાધનો વહીવટ ચલાવતા હતા. મરહુમ મલતાવડા સવભાવના અને માયાળુ હતા.

શેઠ પીરોજશાહ હોરમસજી દેશાઈ ૮૩ વરસની વયે રોજ ૯ મે માહ ૬ માને દીને નવસારી ખાતે મરણ પામ્યા હતા. એ ખાનદાનમાં એમના બુઝરોગથી એવો વહીવટ ચાલતો આવેલો છે કે મોટે ફલીએના પારસીવાડમાં મોડું મરણ થયું હોય તો એ દેશાઈ કુટુંબનો એક પણ માણસ તે મરનારની ત્રણ દીવસની કીરયા વખતે તેને આંગણે જવો નહિએ, જેમ કરવા માટે એક લાયક દેશાઈને તેમના કુટુંબીઓ નેમી મુકે છે. આ મરહુમ દેશાઈજી પીરોજશાહ પણ એવીજ રીતે નેમાઈને પોતાના મરણની થોડા મહીના આગમજ સુધી લોકોને “આંગણે-ઓટલે” જઈને બુઝરગ દેશાઈ તરીકે સાદ માનપાન મેલવતા હતા. મરહુમ ધણા નમાણા, ભલા ખવાશના હોવાથી દરેકનો ચહા મેળવ્યો હતો. એવણુ ઉસ્તાદી ગાંધોના ખરા પરીક્ષક અને ખાં હતા.

શેઠ ફરદુનજી બેહરામજી સીરવઈ દાંતના ડાકટર ૭૧ વરસની વયે રોજ ૧૮ મે માહ ૬ માને દીને બેહસ્તનશીન થયા હતા. મરહુમ ૧૮૫૫ માં અત્રેની એલરીનસટન કોલેજમાંથી વેસ્ટ સકોલરની તથા ૧૮૫૬ માં નોરમલ સકોલરની બીજી પદવી મેળવી આંટ મેડીકલ કોલેજમાં જોડાયા હતા અને લાંબી દર સાલ સકોલરશીપો મેળવી હતી. ૧૮૬૧ માં એઓએ તબીબ પણાની સેવટની પરીક્ષા પસાર કરી સર જમશેદજી જીજીભાઈ ગોલડ મેડલ મેળવ્યો હતો. એ બાદ સરકારી તબીબી નોકરીમાં રહી એક વરસમાં તે છોડી દધ તે પછી તબીબ તરીકેના ધંધો ચલાવવા માંડ્યો હતો. દાંત વીધામાં એઓ ધણા કુશળ હોવાથી તે લગભગ ૩૦ વરસ થયાં સારા પાયાપર ચલાવતા હતા. છેલ્લાં ત્રણ ચાર વરસ થયાં એઓની તબીબત બીમાર ચાલવાથી પોતાનું કામ એક દીકરાને સોંપી એકાંત જીંદગી ગુજરતા હતા.

શેઠ અરદેશર નસરવાનજી પલીડર થોડા વખતની લીવરની બીમારી ભોગવી ૪૦ વરસની વયે રોજ ૩ જુ માહ ૭ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. શેઠ અરદેશરે સેંટ ઝેવીઅર કોલેજમાંથી ૧૮૮૫ નાં સાલમાં બી. એ. ની પરીક્ષા પસાર કરી હતી. ૧૮૮૯ નાં સાલમાં એલ. એલ. બી. ની પરીક્ષા પસાર કરી એવણે વકીલાતનો ધંધો શરૂ કર્યો હતો. ફરેનડલી યુનીયન ૧૮૮૨ ના સાલમાં સ્થાપયું તેના મરનાર એક મેમબર હતા તથા એક ચુસત ક્રીમેસન હતા. મરનારે પોતાના ખુશ સભાવથી મોડું મીત્ર મંડળ ઉભું કીધું હતું. મરહુમના મરણ માટે તા. ૧૯ મી મારચને દીને સમોલ કોઝ કોરટના બીજા જડજ મી. એ. કે. ડોનાલ્ડે નયાશન ઉપર બેઠક લીધા પછી હાજર રહેલા ધારાના હિમાયતીઓ તરફથી શેઠ સોરાખજી ફરામજી બીલીમોરીયા વકીલે જણાવયું કે અમારા માહેલા એક મી. અરદેશર નસરવાનજી પલીડરનાં મરણની ખબર આપતાં મોટી દલ ગીરી ઉપજે છે. મરનારે અરવેનો સારો ચાહા મેળવેલો હતો. એના જવાબમાં નામદાર જડજે જણાવયું કે, મરનાર મી. અરદેશર પોતાનાં કુલોના મુકદમા ચાલાકીથી અને વાજબી રીતે ચલાવતા હતા. તેમનાં મરણની ખુબ સાંભળી હું અરેમર દલગીર છું. પાંચમાં જડજ મી. એવેરીએ

પોતાની કોરટમાં હાજર થયલા ધારાના હિમાયતીઓ આગલ જાણવાયું કે મી. અરદેશરનાં મરણથી જે ખોટ તમને ખમવી પડી છે તે માટે હું મારી દલગીરી જાહેર કરું છું. તેમનાં મરણથી મને પોતાને પણ ખોટ ગઈ છે. આ કોરટમાં મારી ટુંક મુદત દરમિયાન મરનારે જેવી ચાલાકીથી પોતાનાં કુલોના મુકદમા ચલાવ્યા હતા તેથી હું ઘણાજ સંતોષ પામ્યો હતો. કોરટ તરફથી દલગીરીની જે લાગણી જાહેર કરવામાં આવી હતી તેમાં ધારામંડળ સામેલ થાય છે એવું મી. બીલીમોરિયાએ જાણવાયું હતું.

જાણીતા પારસી શિક્ષાગુરુ શેઠ માણેકશાહ બેરામજી માસતર ૭૫ વરસની વયે રોજ ૬ મો માહા ૭ માને દીને હક થયા હતા. શરૂઆતમાં એવણે અત્રેની એલફીનસ્ટન ઈનસ્ટીટ્યુશનમાં પ્રેફેસર દાદાભાઈ નવરોજી જેવા ઉસ્તાદના હાથ હેઠળ કેળવણી લઈ ૧૮૫૧ માં એ ઈનસ્ટીટ્યુટમાંથી વેસ્ટ સકોલરની પદવી મેલવી ૧૮૫૨ માં સરકારી કેળવણી ખાતાની તે વેળાની મુખ્યદેવી આનંદ રકુલમાં શીક્ષક તરીકે જોડાયા હતા. હયાથી એવણની બદલી એલફીનસ્ટન હાઈ સ્કુલમાં એસીસ્ટન્ટ શીક્ષક તરીકે અને એ પછી તેવણની બદલી ૧૮૬૭ માં ફોર્ટ આનંદ રકુલમાં હેડ માસતર તરીકે થઈ હતી. એવી રીતે લગભગ ૩૫ વરસ સુધી સરકારી કેળવણી ખાતામાં નોકરી બજાવવા પછી એવણ ૧૮૮૮ થી પેન્શન ઉપર રીટાયર થયા હતા. કેળવણી ખાતાના વડાઓએ તેવણ માટે વારંવાર સારા અભિપ્રાય દર્શાવ્યા હતા. તેવણ સરકારી કેળવણી ખાતામાં નોકરી હતા તે દરમિયાન ઘણા જાણીતા આસામીઓ મરહુમ શેઠ માણેકશાહના હાથ હેઠળ તાલીમ લઈ ગયા હતા. તેવણ સરકારી નોકરીમાંથી ફારેગ થયા તે વેળા તેમને તેમના આગલા વીદ્યારથીઓ તરફથી એક મોટી રકમની પરસ બેટ આપવામાં આવી હતી. રીટાયર થવા પછી એવણને ગોકલદાસ તેજપાલ એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલના હેડ માસતર નેમવામાં આવ્યા હતા જે ઓછા તેવણે પોતાનાં મરણની છેલ્લી ઘડી સુધી બોગવ્યો હતો. એ શાળાને તેની હાલની ચઢતી હાલત ઉપર લાવવાને મરનારે પોતાથી બનતું કર્યું હતું. આવી રીતે મરહુમે એક શિક્ષાગુરુ તરીકે લગભગ ૬૦ વરસ જેટલી લાંબી કારકીરદી પસાર કરી હતી.

શેઠ કાવસજી દાદાભાઈ મુલ્લાં ૪૯ વરસની વયે રોજ ૯ મો માહા ૭ માને દીને હક થયા હતા. મરહુમ શરૂઆતમાં મી. મેકફરલેન સોલીસીટરની ઓફીસમાં જોડાયા હતા. જે પછી તેવણ મીલ લાઈનમાં પોતાની જાતી ચાલાકી તથા બાહોશીથી આગળ વધી કેટલીક મીલોના મેનેજર થયા હતા. પોતાની લથડતી તખીયતને લીધે એ કામમાંથી ફારેગ થઈ તેવણ સાંજ વરત માન પત્રમાં મદદનીશ તરીકે જોડાયા હતા અને પોતાનાં મરણ સુધી એ પત્રની સારી સેવા બજાવી હતી. મરનાર ઘણા મળતાવડા સ્વભાવના હોવાથી પોતાની આસપાસ એક મોટું મીત્ર મંડળ બેસું કર્યું હતું.

અત્રેના કાપડના વેપારી શેઠ બમનજી શાપુરજી ચોથીઆ ૬૫ વરસની વયે રોજ ૧૨ મો માહા ૭ માને દીને હક થયા હતા. મરહુમ વલસાડના વતની હતા અને તેવણે શરૂઆતમાં પોતાના પોતાની સાથેજ વલસાડમાં ધંધો કર્યો હતો. એ પછી તેવણ મુખ્યદેવીઓ અને કેટલાંક કંત્રાકટનાં કામોમાં સારું નાણું પેદા કર્યું હતું. એ પછી તેવણે કાપડની દુકાન ઉઘાડી અને પોતાની કુનેહથી મોટા પાયા ઉપર કાપડના વેપાર ચલાવ્યો હતો. મુખ્યમાં વસવાટ કરવા છતાં તેવણ પોતાના બાપીકાં વતન-વલસાડ કર્મના-ને છુટ્યા ન હતા. ત્યાંનાં દરેક સારવજનીક કામોમાં તેવણ આગેવાની ભર્યો બાગ લઈ, વારંવાર નાણાની મદદ કરતા હતા. સને ૧૮૯૬ માં એવણનાં એક બેટીના હક થવાથી, મરહુમ શેઠ બમનજીએ તેણીનાં નામથી વલસાડ ખાતે “બાઈ આવાંબાઈ લાઈબ્રેરી” નામનું એક મોટું પુસ્તક-ખાતું સ્થાપ્યું હતું; તેમજ પોતાનાં એ મરહુમ બેટીના નામથી સને ૧૯૦૩ માં આવાંબાઈ હાઈ સ્કુલ ઉઘાડી હતી. વલસાડમાં મરહુમે પ્રવેશ કર્યો તે વેળાએ પણ તેવણે ત્યાંના પારસીઓને નાણાં સંબંધી મદદ કીધી હતી. મરહુમના મરણથી વલસાડના રહીશોને જે ખોટ ગઈ હતી તેને માટે વલસાડના રહીશોની એક જાહેર સભા તા. ૦૭ મી એપ્રિલને દીને ત્યાંની ધરમશાળાના કમ્પાઉન્ડમાં વકીલ મી. દુલભજી રણછોડજી દેશાઈના પ્રમુખપણા હેઠલ મલી હતી. તે વખતે મરહુમના મરણથી ગયલી ખોટ માટે ઘણા સાહેબોએ વીવેચન કરવા પછી મરહુમના મરણનો દીલગીરીનો ઠરાવ પસાર કરી મરહુમના કુંડુંબ ઉપર દીલાસા પત્ર મોકલવાનું નક્કી થયું હતું. તેમજ મરહુમની એક સખી ત્યાંની બાઈ આવાંબાઈ હાઈ સ્કુલમાં મુકવાનો ઠરાવ થયો હતો.

જાણીતા એમચ્યુર નાટકી શેઠ શ્રીરોજશાહ કાવસજી દાજી ૪૮ વરસની વયે રોજ ૧૫ મો માહા ૭ માને દીને મરણીયા મરણ પામયા હતા. એવણુ અસાધારણ કુદરતી ગળાંની શક્તીથી જુદા જુદા ૧૪ અવાજો કાઢતા હતા. મરણુમે ઘણાક એમચ્યુર નાટકોમાં ફતેહમંદ ભાગ ભજવી ખતાવ્યો હતો અને એવણુને તખ્તતા ઉપર જોનારાઓ એમજ સમજતા હતા કે એવણુ એક પાકટ અનુભવી એક્ટર હતા.

ખા. બા. કુવરજી કાવસજી સખાવાલા ૮૫ વરસની વયે સુરત ખાતે રોજ ૨૧ મો માહા ૭ માને દીને મરણ પામયા હતા. ૧૮૪૦ માં મરણુમે સુરતની પોસ્ટ આશીસમાં નોકરી કરવા પછી સુરતના કલેક્ટરની આશીસમાં કલારક તરીકે દાખલ થઈ કલેક્ટરના હેડ કલારક નેમાયા હતા. સર કારી ગીરાસખાતાના અધીકાર ઉપર મરનાર નેમાયા પછી ગીરાસ ખાનારાઓમાં કાપકુપો કરી નામદાર સરકારની તીજેરીમાં ઘણા ફાયદો કરી આપ્યો હતો. ૧૮૬૧ થી હજુર ડેપ્યુટી કલેક્ટર અને ફરસટ કલાસ મેજિસ્ટ્રેટ તરીકે એવણે ખેડા, ભરૂચ, થાણા, અમદાવાદ શહેરોમાં કામ કર્યું હતું. મરનારને વડોદરાના વડા મેજિસ્ટ્રેટ નેમાયામાં આવયા હતા. પણ ૧૮૭૭ માં પાછા સરકારી નોકરીમાં અમદાવાડના હજુર ડેપ્યુટી કલેક્ટરના પોતાના ઝોલા ઉપર નેમાયા હતા અને થોડા દીવસ સુધી એ જીલ્લાના કામચલાઉ કલેક્ટરનોખી ઝોલો ભોગવ્યો હતો. છેલ્લા થાણાના હજુર ડેપ્યુટી કલેક્ટર અને મેજિસ્ટ્રેટ હતા, ત્યાંથી તા. ૨ જુન ૧૮૮૬ થી પેનશન ઉપર રીટાયર થયા હતા. મરનારને સારી નોકરીના ખાસ વધારાના રૂ. ૧૦૦ સાથે દર માસે રૂ. ૪૦૦ પેનશન મળતું હતું, જે મરણુમે આશરે ૨૫ વરસ સુધી કુલે રૂ. ૧ લાખથી પણ વધુ રકમનું મેલવ્યું હતું. સને ૧૮૮૭ માં મહારાણી વીક્ટોરિયાની જુબીલીની ખુશાલીમાં મરણુમને ખાન બહાદુરનો ખેતાબ મલ્યો હતો. મરણુમ સુરતની પારસી પંચાયતના એક અકાબર હતા તેમજ તેઓ સુરત સીટી મયુનીસીપાલિટીમાં સરકાર તરફના કાઉન્સીલર અને અનરરી ફરસટ કલાસ મેજિસ્ટ્રેટ તથા ત્યાંની મેટરીમોનીયલ ટ્રાસ્ટના ડેલીગેટ પણ હતા.

સરસ્વતી મીલના કારડીંગ માસ્તર શેઠ નશરવાનજી હોરમજી મેહેતા ટુંક ખીમારી ભોગવી ૫૬ વરસની વયે રોજ ૩ જો માહા ૮ માને દીને હક થયા હતા. મરનાર નાની વયથીજ મીલની લાઈનમાં જોડાયા હતા અને પોતાની બાહોશી તથા જતી મેહેનતથી આગળ વધી એક બાહોશ કારડીંગ અને સ્પીનીંગ માસ્તર તરીકે પુરતી રીતે જાણીતા થયા હતા. તેવણુ મળતાવડા સ્વભાવના હતા.

શેઠ દોરાબજી પેસતનજી મેવાવાળા ૬૭ વરસની ઉમરે રોજ ૫ મો માહા ૮ માને દીને હક થયા હતા. તેઓ બાપ દાદેથી પસતાઈઆનો ધંધો ઘણા વરસો સુધી કરતા હતા. મુંબઈના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાની ફાંડની નસેસાલાર ખાંધીયાઓ ઉપર દેખરેખ રાખનારી કમીટીના મરણુમ લાંબા વખતથી એક અધીકારી હતા અને બીજાં જાહેર કામોની પણ કેટલીક આજેવાની કરતા હતા.

શેઠ રશતમ જાંગીરજી બેરામજી મરજખાન રોજ ૭ મો માહા ૮ માને દીને ૨૮ વરસની જવાન વયે મરણ પામયા હતા. મરણુમ છેલ્લો થોડો વખત થયાં અંતરગલની ખીમારી ભોગવતા હોવાથી ડાક્ટર મારીનાની આસપીટાલમાં ઓપરેશન કરવામાં આવ્યું હતું, જે આખરે જીવલેણ નીવડ્યું હતું. મરણુમ શેઠ રશતમ અતરેના જાણીતા શેહેરી અને જામે જમશેદ છાપાખાનાં તથા પત્રના માલેક શેઠ જાંગીરજી બેરામજી મરજખાનના બેટા થતા હતા. મરણુમે નયુ હાઈસ્કુલમાંથી મેટ્રીક થઈને એલફીનસ્ટન કોલેજમાં ઈન્ટરમીડીયેટ સુધીનો અભ્યાસ કરવા પછી ૧૯૦૧ માં પોતીકા બાપીકાં ધંધામાં જોડાઈ તેનો સંઘલો કારોબાર પોતાની જતી અક્કલ, હુશીયારી અને બાહોશીથી ચલાવી ભવીશ્યની ઘણી સારી આશા ખતાવી રહ્યા હતા. એવો જામે જમશેદ સ્ટીમ પ્રીટીંગ વરકસના મેનેજર હોવા ઉપરાંત એક અછા લખનાર હતાં જેની સામેતી એમના અધી પતી પણા હેઠલ નીકળતાં પખવાડીક ચોપાનયા ગપ-સપ પરથી માલમ પડે છે. આ ચોપાનયાં ને મરણુમે ટુંક મુદતમાં ઘણું વધારી સારી પંકતીએ મેલ્યું હતું. મરણુમના પીતા શેઠ જાંગીરજી મરજખાન જે વરસની વાત ઉપર યુરોપની મુશાફરીએ ગયા હતા ત્યારે મરણુમ શેઠ રશતમે પોતાના ભાઈ શેઠ શ્રીરોજની સાથે છાપાખાનાનો તેમજ જામે જમશેદનો સંઘલો કારોબાર ઘણોજ બાહોશીથી ચલાવ્યો હતો. એવણુ ઘણા મળતાવડા અને સાલેસ હોવાસાથ અકકલ હોશીઆરી ધરાવનારા ઘણા અંગળ જવાન હતા અને પોતાના મીલનસાર સ્વભાવથી એક મોટું મીત્ર મંડળ

એવણે પોતાની આસપાસ ભેળું કર્યું હતું. આવા એક સારી આશા આપનારા સપુતના મરણથી શેઠ જંગીર મરજીપાન અને તેમના કુટુંબ ઉપર જે આઘાત આવી પડી હતી તે માટે શરવેની દીલસોજી ખેંચાઈ હતી. મરહુમના મરણની દલગીરી દેખાડનારા જુદે જુદે ઠેકાણેથી ઘણા સંદેશાહો મળ્યા હતા.

અત્રેના જાણીતા અને માનપામેલા શેહેરી શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એડનવાલા ૧૭૪ વરસની ઉંમરે રોજ ૧૧ મે માહા ૮ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ લાનોલી ખાતે હવા ફેરબદલ કરવા ગયા હતા ત્યાં વૃધ વયેને લીધે હૃદયના ધબકારા બંધ પડવાથી મરણ નીપજ્યું હતું. ત્યાંથી એવણના રવાનને મુંબઈ ખાતે લાવી અવલમંજલ પહોંચાડવામાં આવ્યું હતું. જે વેલા એવણને સેવટનું માન આપવાને એક માટી મીજલશ એકડી મળી હતી. ૧૮૩૯ માં એડન અંગ્રેજ સરકારે લીધા પછી થોડા વરસે મરહુમ શેઠ દોરાબજી એડન ખાતે પી. એ. કંપનીના મદદનીશ તરીકે ગયા હતા અને પોતાની જાતી મેહેનત તથા ચંચલાઈથી એ કંપનીનો આગમોટોનો વેહવાર ઘણો વધારી મેલ્યો હતો. એ પછી થોડા વરસ રહીને મરહુમ શેઠે પોતાના પ્રખ્યાત ભાઈ મરહુમ શેઠ કાવસજી દીનશાહ એડન વાલા સી. આઈ. ઈ. સાથે સને ૧૮૫૦ થી એડનમાં વેપાર કરવા માંડ્યો હતો. એવો પોતાની ચાલાકી તથા પરમાણીકપણાથી ઘણા મોટા વીસતારમાં વેપાર કરવા લાગ્યા હતા. અને એવોની પેઢી શેઠ કાવસજી દીનશાહ પેઢીને નામે યુરોપ અને આખા હિન્દમાં પ્રસીદ્ધ છે. પાછળથી એ પેઢીએ સરકારી મોટા કનટરાક્ટો લેવા માડ્યાં હતાં અને મોટી સ્ટીમર કંપનીની એડનમાં એજનસીઓ પણ મેલવી હતી. એ ઉપરાંત સોમાલી લેંડ, જંગમ્બાર, મુંબઈ વગેરે ઠેકાણે મોટા પાયા ઉપર વેપાર ચલાવતા હતા. એડન મધ્યે મરહુમ શેઠ દોરાબજી પણ પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ કાવસજીની માફક લાંબો વખત રહ્યા હતા અને ત્યાં આવતા જતા સરવે જાણુઓ સાથે ઘણીજ મીલનસારીથી વરતતા હતા. કેટલાક વરસ થયા એઓએ પોતાનું આંખોનું તુર ગુમાવ્યું હતું તોપણ હમેશા પોતાની પેઢીપર ફેરો મારી દરેક કામકાજની જાતી તપાસ રાખતા હતા. એજ સ્થિતિમાં એઓ એક વાર પાછા એડન પણ જઈ આવ્યા હતા. ૩૦ વરસ થયા એવણ એડન મધ્યે પોરટુગલ તથા સપેનના કોનસલ તરીકેના ઓધા ઉપર હતા. હાલના શેહેનશાહ એડવરડનો વડો દીકરો શાહજાદો આલબરટ વીક્ટર હીદુસ્તાન ફરવાને આવ્યો, તે તા. ૪ થી નવેમ્બર ૧૮૮૯ ને દીને એડન પહોંચ વહેલો આવી પુગવાથી તેને ત્યાંના વેપારીઓના વડા તરીકે એવણ શેઠે પોતાના ભાઈ શેઠ કાવસજીની ગેરલાજરીમાં ત્યાંની રદયત તરફનું માનપત્ર સ્ટીમરપર જઈ એનાયત કરીયું હતું. પોરટુગલની સરકારે એડન ખાતેનાં પોતાનાં કોનસલ તરીકેની સેવાની પીછાનમાં ૧૮૯૨ ના મે માસમાં એવણને નાઇટ કમાન્ડર ઓફ થી રોયલ મીલીટરી ઓરડર ઓફ અવર લેડી ઓફ કનસેપશન ઓફ વીક્ટ્રી વીક્ટ્રીઓ ખેતાબ તથા તેને લગતો ચાંદ બક્ષ્યો હતા. જંગમ્બાર મધ્યે ૧૮૯૫ માં એઓએ પારસીઓના વપરાસ માટે એક દરેહમેહેર બંધાવી પરચાવી હતી. એ દરેહમેહેર ૧૯૦૫ માં એવણેજ ફરી કુશાદે બંધાવી હતી. પુનાની મરહુમ શેઠ સોરાબજી રતનજી પટેલવાળી દરેહમેહેરમાં એવણે પોતાનાં ઘણીઆણી મરહુમ બાઈ ડોસીઆઈની યાદમાં સને ૧૯૦૨ ના આગસ્ટ માસમાં મુકતાદ વગેરેનાં કારણસર 'ફરવરદેગાન હોત્ર' બંધાવી આપ્યો હતો. ૧૯૦૩ માં લાનોલી મધ્યે અંગ્રુમનના ઉધરાતથી બંધાયલાં દોખમાની સામે એવણે પોતાને ખરચે એક સઘડી બંધાવી પરચાવી હતી. મરહુમે એડન મધ્યે ૫૦ વરસનો વસવાટ પુરો કરવાથી મરહુમ શેઠની જયુખીલી ત્યાં થોડા વરસની વાતપર ઘણી ધામધુમ સહીત પાળવામાં આવી હતી. પોતાના એડન ખાતેનાં લાંબા રહેવાસ દરમિયાન એડનની જરથોસ્તી અંગ્રુમન તથા દેશી કોમના અકાબર તરીકે એમણે કીમતી સેવા બજાવી હતી અને ત્યાંની જરથોસ્તી કોમના લાભ અરથે પોતાથી બનતી દરેક મદદ આપતા રહ્યા હતા. પોતાના મહજબ ઉપર એ શેઠ પોતાના વડા ભાઈની માફક ઘણા ચુસત તથા યકીનદાર હતા.

અમદનગરના જાણીતા રહીશ શેઠ દોરાબજી રશતમજી ભર્યા ૯૧ વરસની વયે રોજ ૨૫ મે માહા ૮ માને દીને અહમદનગર ખાતે મરણ પામ્યા હતા. મરહુમનો જનમખી અહમદનગર ખાતેજ થયો હતો અને લગભગ ૬૩ વરસ થયા મરહુમે ત્યાં વેલાતી દારની દુકાન કાઢી હતી. મરહુમે કેટલોક વખત થયા આંખનું તુર ખોલું હતું અને તે પછી આખો દીવસ તે સાહેબની યાદમાં

જન્મ કરવામાં ગુળરતા હતા. મરહુમ ધણા ધરમ ચુસ્ત હતા. તેમજ મરહુમ ત્યાની પારસી પંચા થતના એક અકાબર હતા.

શેઠ હોરમજી એદલજી દાવર ૭૪ વરસની વયે રોજ ૧૩ મો માહા ૯ માને દીને બેહસતનશીન થયા હતા. મરહુમ આગલા એલશીનસટોનીયનોમાના એક હતા. તા. ૩૧ મી જાનેવારી ૧૮૫૦ નેદીને હીંદુસ્તાનના ગવરનર જનરલ મારકવીસ ઓફ ડેલાઉઝીને પોતાને હાથે એવણુને કલેર સકો લરની પદવી એનાયત કીધી હતી. એ પછી ૧૮૫૧ માં વેસ્ટ સકોલર અને ૧૮૫૩માં નોરમલ સકોલરની ઉંચી પદવી એવણુને મળી હતી. સટુંડંટસ લીટરરી એંડ સાયનટીશીક સોસાયટીના એવણુ આનરરી સેકરેટરી હતા. એ મંડલીના સંબધમાં ઈંગ્રિજી ભાષામાં ૧૮૫૦ માં ટયુટર વંશના રાજઓના વખતમાં ઈંગ્રિજ લોકની હાલત, ૧૮૫૧ માં દરીયાઈ વીમા વીષે અને ૧૮૫૨ માં મુખર્ધના પારસીઓની વરતણુંક વીષે ત્રણ નીબધો વાંચ્યા હતા. ૧૮૫૪ માં એવણુ એલશી નસટન ઈનસટીટયુટના શીક્ષક નેમાયા હતા. થોડા મહીના પછી એવણુ મેશરશ કામાની કંપનીમાં જેડાઈ કલકતે અને તે પછી ચીન ગયા હતા. ૧૮૫૮ માં જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ મંડલી ઉભી થઈતેની બાહાર કોટની સાખાના એવણુ આનરરી ઉપરી હતા. ૧૮૬૭ માં એવણુ પોતાના ભાઈ શેઠ ફરામજી એદલજીની પેહડીમાં જેડાઈ કેટલાક વરસ સુધી સાથે વેપાર ચલાવ્યો હતો. તે પછી છેલા શેઠો તાતાની કંપનીને લગતા દરેક ખાતાંઓના એવણુ ઓડીટર હતા.

શેઠ ડોશાભાઈ નશરવાનજી કાંગા, વકીલ નવસારી ખાતે રોજ ૧૫ મો માહા ૯ માંને દીને બેહસતનશીન થયા હતા. મરહુમે નવસારીની સર કાવસજી જહાંગીર મદરેસામાં કેલવણી લઈ મેકટરીકની પરીક્ષા પસાર કરી વકીલનો અભીયાસ કરવાનો ચાલુ રાખી વડોદરાની વરીસટ કોરટમાં નોકરી મેળવી હતી. મરહુમે ડીસ્ટ્રીકટ પલીડરની પરીક્ષા પસાર કરવા પછી થોડા વરસ રહીને એવણુને નવસારીના પોલીસ પ્રોસીક્યુટર નેમવામાં આવ્યા હતા. મરહુમે પોતાની નોકરી દરમયાન ટુક વખતમાં પોતાની હુશીયારી તેમજ માયાકુલ સ્વભાવથી એવણુ વકીલ તરીકે ઘણી ખાનગી ધરાકી મેલવી હતી. પણ મરહુમને ખહીની ભયંકર ખીમારી લાગુ પડવાથી પોતાનો ધધો છોડી દીધો હતો. એનેજ લીધે ટુક મુદતમાં મરહુમનું મરણ નીપજ્યું હતું.

શેઠ ધનજીભાઈ ખરશેદજી રતનાગર ૭૫ વરસની યુઝરગ વયે રોજ ૨ જો માહા ૧૦ માને દીને બેહસતનશીન થયા હતા. મરહુમ શેઠ આગલા વખતના એક જાણીતા વેપારી હતા અને પહેલા વહેલા કામાવાલાઓની પેહેડી તરફથી ચીન ખાતે વેપારના કામસર ગયા હતા. એ પછી સને ૧૮૬૧ ના મે મહીનામાં લંડન મધેની શેઠો કામાની કંપનીના મેનેજર તરીકે મરહુમને નેમવામાં આવ્યા હતા. એજ વરસમાં લંડનમાં સ્થાપાયલાં જરથોસ્તીઓના ધરમના ફંડની કારોબારી મંડળીના એવણુને એક અધીકારી નેમવામાં આવ્યા હતા. એ ઓધો એવણુ ૧૮૬૪ સુધી ભોગવ્યો હતો. એ પછી એવણુ મુખર્ધ, સીંગાપોર અને પીનાંખમાં જુદી જુદી કંમપનીને નામે પોતાનો જુદો વેપાર ચલાવવા માંડ્યો હતો, જેનો વહીવટ સને ૧૮૮૫ ના દીસેમ્બરથી બંધ કર્યો હતો. મરહુમ શેઠ ધનજીભાઈ વેપારના કામમાં ઘણા કુશળ હોવાથી પોતાની પેઢી બંધ થવા પછીખી એવણુ જુદી જુદી વેપારી પેહેડીઓમાં નોકરી કીધી હતી.

શેઠ દોરાબજી શાપુરજી તારાપોરવાલા રોજ ૨૦ મો માહા ૧૦ માને દીને તારાપોર ખાતે લાંબા વખતની માદગી ભોગવી મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ ધણા એકમારગી ખવાસના અને રાંક હતા. એવણુ પોતાની જીંદગીનો મોટો ભાગ દેહલુ તાલુકાના કાંસા તથા વરોની ગામોમાં ખેતીવાડીના કામમાં ગાળ્યો હતો. એવણુને દેશી વધદનો અતુલવ હોવાથી ગરીબ ગુરખાને પોતાની ગીરોથી મુફત દવા દારૂ આપતા હતા. તારાપોર કસબામાં એવણુનું ખાનદાન જાણીતું હોવાથી એવણુ દોરાબજી શેઠને નામે ઝોળખાતા હતા.

શેઠ પીરોજશાહ કાવસજી પોહોચા ૭૩ વરસની વયે રોજ ૮ મો માહા ૧૧ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. એવણુ ૧૮૫૪ માં અત્રેની એલશીનસતન ઈનસટીટયુટ મધેથી કલેર સકોલરની પદવી મેળવીયા બાદ શેઠો કામાની કંપની તરફથી ઈંગલંડ ગયા હતા. ૧૮૯૮ માં એવણુ યુનીવરસલ કેલક્યુલેટર નામનું ગણતરીઓને લગતું એક પુસ્તક પ્રગટ કરી તે શેઠ દાદાભાઈ નવરોજજીને અરપણુ કીધું હતું, એ પુસ્તક વેપારી મંડળોમાં ઘણું વખણાયું હતું.

શેઠ જમશેદજી રસતમજી ઉમરીગર ભાવનગર ખાતે ફેફસાની બીમારીથી ૨૯ વરસની વયે રોજ ૧૨ મો માહ ૧૧ માને દીને મરણ પામ્યા હતા. મરહુમ ધણી મીલનસાર સવ-ભાવના હતા અને એવણુ ત્યાંના દરબારી ઘાસ ખાતાના ઉપરી હતા. મરહુમે ૧૯૦૪ માં જમશેદ વીલાસવાણી નામની ચોપડી પ્રગટ કીધી હતી. એવણુ ગુજરાતી સાહિત્યના એક ઉમંગી અભિયાસી હતા તેમજ કાવ્ય શક્તી પણ ધરાવતા. મરહુમની તબીબત લય કર જણાવવાથી મુ'અઈથી ડાક્ટર સરવેયરને મોટા ખર્ચે બોલાવવામાં આવ્યા હતા પણ અતે એવણુનું મરણ નીપજ્યું હતું.

શેઠ એદલજી રસતમજી રીપોરટર જેવા એક ધણા જાણીતા અને માણીતા થયલા યુજરોગ ગૃહસ્થનું મરણ લખતાં ખરેખર દલગીરી ઉપજે છે. એવો જાતે ધણું પરમારથી હતા અને રશતે ચાલતાં કોઈનુંખી કામ કરી આપે તેવા પરદુખ ભંજન હતા. એવણુની આખી જીંદગી તહેર કામોમાં આગેવાંની લેવામાંજ ગુજરેલી હોવાથી લોકોમાં જગ જાણીતા અને ભલમણુશાહ ભરેલા થઈ લાગ્યા હતા. એવેનો જનમ તા. ૧૭ મી ડીસેમ્બર ૧૮૨૮ને દીને થયેલો હતો અને મરણ હેદરા બાદ ખાતે તા. ૬ ડી આગસ્ટ ૧૯૦૭ એટલે રોજ ૨૭ મો માહ ૧૧ માને દીને માત્ર બે ચાર દીવશની શેઠજી નબલાઈની બીમારી ભોગવીને ૭૯ વરસની વરૂધ વયે હૃદય અંધ પડવાથી રાતના બીજાંનાં ઉપરજ હક થયા હતા, યાને મરહુમ જેમ ખરા ધમાનદાર શરવેનું એક શરખું ભણું ઇચ્છનારા જાતે ભલા ખવાશના હતા, તેમ તેમનું મરણ પણ ખાલેશ રીતેજ નીપજ્યું હતું. શેઠ એદલજીનો જનમ સુરત જીલ્લાના અમરેલી શહેરમાં થયો હતો, જ્યાંથી મુ'અઈ આવી એલફીનસતન ઇનસ્ટીટ્યુશનમાં કેળવણી લઈ નોરમલ સકોલર તરીકે બહાર પડ્યા હતા. તે વેળાએ કેળવણી ખાતાના પ્રીન્સીપાલના ઓધા ઉપર પ્રખ્યાત ડા. જન હારકનેસ હતા. મરહુમ ૧૮૫૧ માં કેલવણી ખાતાંની મુ'અદેવીની શાખામાં શીક્ષક તરીકે નેમાયા હતા જે પછી તેવણુ માત્ર એકજ વરસમાં બોમ્બે ગેઝેટના સટાફમાં રીપોરટર તરીકે જોડાયા હતા. તે વેળા એ પત્રના માલેક અને અધીપતી મી. જન કોનન, એમ. એ. હતા, જેવણુને મરહુમે રીપોરટર તરીકેની તેમજ બીજી વીશવાસુ ફરજે બજાવવામાં એટલો બધો સતોષ આપ્યો હતો કે તેવણુને એ પારસી રીપોરટર માટે ધણુંજ ઉંચું મત હતું. મી. જન કોનને એ મરહુમ રીપોરટરને આપેલી એક ઉંચી સરટીફી કેટમાં જણાવ્યું હતું કે “એદલજી અસાધારણ સરસ ઇંગ્લેજ લખી શકે છે, બલકે અત્રેના વરત માન પત્રોમાંના ઇંગ્લેજ કરતાં પણ વધારે સારું ઇંગ્લેજ લખી શકે છે,” ૧૮૫૭ માં ગેઝેટ છોડી ગયા હતા જે વેળા કામચલાઉ અધીપતી મી. જન મોસને એવેનો સંબંધ ગેઝેટથી છુટો થવા માટે દલગીરી બતાવી તેવણુની ભવીશ્યની કારકીરદીને ફોતેહ ઇચ્છી હતી. એ પછી એવો સરકારી નોકરીમાં દાખલ થયા હતા. સુરત અને ભરૂચ ખાતે ઇનામી જમીનના સંબંધમાં ખાસ કામ ઉપર નેમાયલા મી. ઇ. ડબલ્યુ. રેવનસકાફતના ખાતામાં મદદનીશના ઓધા ઉપર નેમાયા હતા, જે પછી ૧૮૬૦ માં તેવણુ સુરત શહેરના ઇનકમટેક્સ એસેસર થયા હતા અને તે ફરજાં ધણીજ ઉત્તમ રીતે બજાવી સરકારની સતુતી મેળવી હતી. ૧૮૬૮ માં એવણુ પાછા મુ'અઈ આવ્યા હતા અને મુ'અઈ મયુનીસીપાલીટીમાં વીહીલ ટેક્ષના કલેક્ટરના ઓધા ઉપર નેમાયા હતા. તે વેળા મયુનીસીપલ કમીશનર મી. આરથર કરાફરડ હતા તે વખતે એવોએ ગાડાંવાલાઓની કેટલીક ઠગાઈ પકડી કહાડી હતી. તે પછી ૧૮૮૧ માં એસીસ્ટન્ટ એસેસરના ઓધા ઉપર મોટા દરમાએ નેમાયા હતા. તેવારે એ ઓધાની ફરજે ધણી સતોષકારક રીતે બજાવી હતી અને તેવણુ મયુનીસીપાલીટીને ધણા ઉપયોગી થઈ પડ્યા હતા. કેટલીક મોટી ઠગાઈઓ એવણે પકડી આપી હતી અને તે માટે તેવણુનો તે વેળાના કમીશનરે આભાર માન્યો હતા. મી. આરલસ ઓલીવંતના વખતમાં મરહુમ મયુનીસીપાલ નોકરી માંથી પેન્શન ઉપર રીટાયર થયા હતા. અને ત્યાર પછી મીલોના સુતરના વેપારમાં પડ્યા હતા. મરહુમનું અંગરેજ ભાશાનું જ્ઞાન ધણું શરશ હતું, અને અંગરેજ પત્રોનાં રીપોર્ટ લખવા ઉપ રાંત કોન્ટરીબ્યુટર તરીકેની ધણા અજાં ઇંગરેજ લખાણો કરતા હતા, તેમ કેટલાંક ભાશણો પણ ઉંચી ઇંગરેજમાં કરેલાં હોવાથી ધણાં વખણાયાં હતાં. એવણુ વલી હીમતેખી પુર હતા. જેનાં દાખ લામાં એક વેલા સુરતના એક જડને પારસી જેડા ઉતરાવવા માગ્યા તેમાં એવણુ પોતાના ધરમની રહે ધણાં બલતવારીથી સામે થયા હતા. વલી એવો પોતાની જીવાનીમાં એક વાનલડીયર પણ થયા હતા. મરહુમ એક સુલેહના અમલદારનું અને પારસી મેટરીમોનીયલ કોર્ટનાં ડેલીગેટનું માનપણુ નામદાર શરકારથી મેલવવા પામ્યા હતા. પોતાનાં ઉંઝા અંગરેજ જ્ઞાનની ખરખતથી સરકાર દર

ખારમાં અરજીઓ કરવા પીગરેના પારશીઓને લગતાં બાહેર કામોમાં ધણો અછો ભાગ અબવયો હતો. કેટલીક કંપનીઓના શેકરેટરી પીગરેના કેટલાક ઓધાપર પણ તેમાંથી હતા. જેવા આશરે ૭ વરસ થયાં સીકંદરાબાદ ખાતે પોતાના એક ભલા બેટા લેફ્ટનન્ટ કરનલ માણેકજી એફલજી રીપો રટર જેવણુ રીટાયર થયલા છે તેવણુની સાથ રહેતા હતા, ત્યાંજ મરણુ પામયા હતા.

પુણાનાં બાણીતા ડાકટર જમશેદજી ફરામજી કોલાપુરવાળાના માતાજી બાઈ રત્નબાઈ ૯૦ વરસની ખુઝરગ ઉમરે રોજ ૧૫ મો માહા ૧૨ માને દીને પુણા ખાતે મરણુ પામયાં હતાં. તેવણુની ખાચદસ તની કીયા વખતે મોટી મીંગલસ ભેગી મળી હતી. મરનાર બાઈએ પોતાની જીંદગી દરમયાન ઘણાંક ધરમનાં કામો કરયાં હતાં. તેમાં ૩ ૧૦ હજારની નાદર રકમ મુંબઈવાળી રાહનુમાએ સભાને તેવણુનાં ધણી મરહુમ શેઠ ફરામજીએ એ બાઈની ખાસ ફરમાસથી કરી હતી.

આખણું શેહેરના એક ખુઝરગ બાણીતા વેપારી શેઠ જીજીભાઈ જહાંગીર લામ ૭૩ વરસની વયે રોજ ૨૬ મો માહા ૧૨ માને દીને દેવલાલી ખાતે હક થયા હતા. શરૂઆતથી તેવણુ વેપારમાં પડ્યા હતા. કલકતા ખાતે પણ તેવણુ પોતાની ઓપીસ ઉઘાડી હતી, જે પાછળથી બંધ કરીને તેવણુ મુંબઈમાંજ વેપાર ચલાવતા હતા. આશરે પાંચ વરસની વાતપર તેવણુ શેઠ જાંગીર નામનો પોતાનો એક પુરો બેટો ગુમાવયો હતો કે જે શેઠ જીજીભાઈના જમણા હાથ મીસાલ હતો. એ બેટાનાં મરણુ પછી તેવણુ ધીમે ધીમે પોતાનાં કામકાજમાંથી રીટાયર થવા લાગ્યા હતા. મરનારની તખીયત લયડતી ચાલવાથી તેવણુ દેવલાલી ગયા હતા, જ્યાં તેવણુ હક થયા હતા. તેવણુના રવાનને મુંબઈ લાવી અવલમજલ પહોંચાડવામાં આવ્યું હતું. મરનાર ઘણા મળતાવડા સ્વભાવના હોવાથી તેવણુ પોતાની આસપાસ એક મોટું મીત્ર મંડળ ભેગું કર્યું હતું.

બાહેર ખબરો.

મુંબઈમાં આજકાલ ધણા નવા હાડવૈદ નીકળી આવ્યા છે તેથી સંભાળજો.

૨૭ વરસનો અનુભવ મેલવેલા હાડવૈદ

મરહુમ ભીમજીની છોકરીના છોકરા

મરહુમ અરદેશર પેશતનજીવાળી દુકાન.

હું નીચે સહી કરનાર સરવે ખાશો આમને જણાવવાની રજા લઉં છું કે હમે ખણુ લાંબો અનુભવ મેલવીને આજ લાંબો વખત થયા બાહેર પડેલા છઈએ અને હાથ, પગ અથવા કોઈખી સાંધાના ભાંગેલા-ઉતરેલા અથવા લચકાયલા દરદો ઘણીજ હુશીઆરીથી અને આશાનીથી દુસ્ત કરવામાં આવશે. અમારી પાસે ઘણાજ આબરૂવાલા ગ્રહસ્થાની સરટીફીકેટો છે. બહારગામ જ્યાં બોલાવશે ત્યાં તરત આવશું. ગરીબોની દવા મફત કરવામાં આવશે.

મેલાપ દીવસના અથવા રાતના નીચે લખેલે ઠંકાણું થશે.

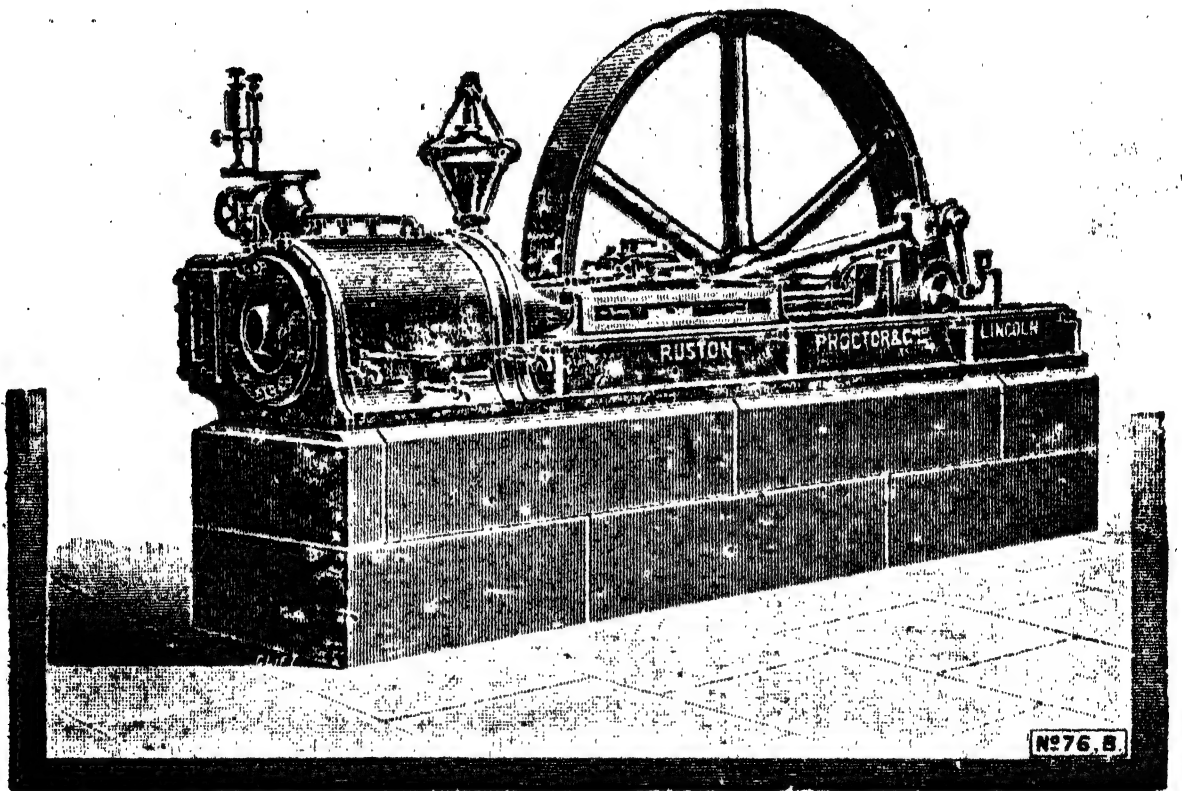
ઠંકાણું—ચરનીવાડી, વાડીઆજીના આતસબેહેરામની સામે, મરહુમ ૩૦ રશતમજી ખોરીની પાસે, નંબર ૧૨૭.

અરદેશર દાદાભાઈ હાડવૈદ.

જાહેર ખબરો.

Greaves, Cotton & CO., ગ્રીવ્સ, કોટનની કંપની,

ધજનેરો અને સાંચાકામ મંગાવનારા,
૧, ફ્રાન્સ સ્ટ્રીટ, કોટ-મુંબઈ.

દરેક જાતનાં સાંચાકામ મંગાવનારા; ખાસ જીનીંગ અને
પ્રેસ ફેક્ટરી તથા સ્પીનીંગ અને વીવીંગ મીલોને લગતા
દરેક સાંચાકામ અને સામાન પુરા પાડનારા અને
ડીઝાઇન કરનારા.

મુંબઈમાં સરવે માલ મોટા જઠામાં રાખવામાં આવે છે.

ગ્રી વ્હસ, કો ટ ન ની કું પ ની,

ની ચલા કા ર ખા ના વા લા ઓ નાં એ ક લા આ ડ ત્યા.

એસરસ હાવડે એન્ડ જુલો લીં ... ૩ કાંતવાનું સાંચાકામ.

” હેનરી લીવઝી લીં ... કાપડ બનાવવાનું સાંચાકામ.

” વીલીયમ રેધમ એન્ડ કુંડાં લીં રતા કચરામાંથી સુતર બનાવવાનું સાંચાકામ.

” મેધર એન્ડ પ્લાર લીં ... રંગવાનું, પ્લેટીંગનું અને શીનીંગનું સાંચાકામ.

” એસ કે સાઇકલ બ્રધર્સ લીં ... કાંડની પ્રીલ્ટ.

” ફોન્સરીલ બ્રધર્સ લીં ... પ્રીલ્ટ ચઢાવવાનું, અને ટેસ્ટીંગનું, સાંચાકામ

એસરસ થેટસ એન્ડ થોમ ... મોટાં મીલ એનજીન, ગ્રીથરીંગ

” રેસ્ટન પ્રોક્ટોર એન્ડ કુંડાં લીં સ્ટીમ અને એક્સિલ એનજીન.

” લીન્ડર સેન્ડન એન્ડ કુંડાં લીં... એક્સિલેટો.

” ફ્રેન્ક પર્ને એન્ડ કુંડાં લીં ... પાણીના અમ્બા.

” પીટસ મોર્ડેશીયર મશીન કુંડાં વર્કશોપના સાંચા તથા એક્સિલેટ.

” ઇ. એર. એન્ડ એફ. ટરનર લીં આટો દળવાનું સાંચાકામ.

” જહોન આરમેસ્ટ્રોન્ગ એન્ડ સન્સ લીં ચાંમડાંના પટા.

” વીલ્યમ કેનીઅન એન્ડ કુંડાં લીં સુતરનાં દોરડાં.

” બેટસ એસએસટોસ કુંડાં લીં ... એસએસટોસનો સામાન.

ઉપર જણાવેલા બણીતા સાંચા બનાવનારાનાં જેવાં સરસ સાંચાકામ બીજાઓને ત્યાંથી તમેને મલશે નહીં, તે વીરો હમારે ત્યાં આવવાથી તમેને દરેક રીતે સંતોષ આપવામાં આવશે.

માહા ૧ લો ફરવરદીન શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેજરદી.

પારશીઓના તીશે રોજ-તેના વાર. નામ સાથે	અંગરેજી તારીખ	હિંદુ તથો.	કદમી જરથોસ્તીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહ ૨ એ અરદીમેહશત કદમી શને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેજરદી. ઈ૦ તા૦ ૧૪ મી સપ્ટેમ્બરથી ૧૩ મી ઓક્ટોબર ૧૯૦૭ સુધી. હિંદુઓના સંવત ૧૯૬૩ના ભાદરવા સુદ ૭ ને વાર શનીથી તે આશો સુદ ૬ ને વાર રવી સુધી.
૧-અહુરમઝદ શની ૧૪			૭ શેહેનશાહી "નોરોજ" (પપેતો.) જરથોસ્તીઓનું યજ્ઞદેજરદી [ગવરી પુનવાનો દીવસ. સને ૧૨૭૭નું નવું વરસ.]
૨-મેહમન... રવી. ૧૫			૮ ગવરી વીસરજન કરવાનો દલાડો.
૩-અરદીમેસ્ત શેમ. ૧૬			૯ હમકારો, શે૦ રપીયવન ઇજવાનો દીવસ-કદમી અરદીમે-
૪-શેહરેવર... બોમ ૧૭ ૧૦			[સત અમસાસપ્રદનું જશન.] [પોરદુગીસોએ રાજા ચાર્લ્સને મું૦ રીતમાં આપ્યું, ૧૬૬૨.]
૫-સપ્દારમદ બુધ. ૧૮ ૧૧			૧૦ શેહ નવરોજી ૫૨૬૦ શી. આઘ. ઇ. ગુજર્યા. ૧૨૫૫
૬-પુરદાદ... ગુર. ૧૯ ૧૨			૧૧ શેનશાહીઓનો ખોરદાદશાલ, (ખાશ લોકોનો નોરોજ,) પેગંબર
૭-અમરદાદ... શુકર ૨૦ ૧૪			૧૨ શે૦ અમરદાદશાલ (વળાવો). [જરથોસ્તનો જન્મ દીવસ.]
૮-દેપાદર... શની ૨૧ ૧૫			
૯-આદર... રવી. ૨૨			૧૩ હમકારો. કાલાખામાં ઝોરસ.
૧૦-આવાં... સોમ ૨૩			૧૪ ઇસ્ટ ઇંડીયા કંપની સ્થાપી, ૧૬૦૦. [મોટી રેલ આવી.]
૧૧-પુરશીદ... બોમ ૨૪			૧૫ કદમીઓનાં "મેદીઓજરેમ" ધર્મખાર. ૧૮૭૫માં અમદાવાદમાં
૧૨-મોહોર... બુધ. ૨૫			૧૬ સંકટઆથ. ૧૮૫૭ માં જનરલ હેવલાકે લખનૌર છોડ્યું. [આરટશ" એકઝીબીશન ઉઘડ્યું. ૧૮૭૨.]
૧૩-તીર... ગુર. ૨૬ ૫			૧૭ નાશ થયો, ૧૮૮૩. શીમલાનું "શાઇન
૧૪-ગોશ... શુકર ૨૭			૧૮ જાવામાં જવાલામુખી પરવત પ્રાટાથી એક લાખ માણસોનો
૧૫-દેપમેહર... શની ૨૮ ૭			૧૯ પત્રોનો પોસ્ટેજ અરધો આનો થયો. ૧૮૭૧.
૧૬-મેહર... રવી. ૨૯ ૮			૨૦ તાર ઉઘડ્યો. હિંદુસ્થાનનાં વર્તમાન અંધ થયો. ૧૮૫૯ માં રાતા સમુદ્રનો
૧૭-સરોસ... સોમ ૩૦			૨૧ હમકારો. ઇસ્વી સને ૧૮૬૫ નો ૨૮ મો કાયદો ૧૮૬૭ માં
૧૮-રશને... બોમ ૧			૨૨ ઓક્ટોબર માસ. લંડનની યુનીવર્સિટી ઉઘડી ૧૮૨૮.
૧૯-ફરવરદીન... બુધ. ૨ ૧૦			૨૩ શેહેનશાહી ફરવરદીઓનું જશન. પુણામાં શેહ હો૦ [શે૦ તાડીવાલાની ધરમશાલાને વરસ ૩૯ મું. મુંબઈમાં મોદી હીરજી વાંછાગાંધીનાં દુખમાં ૨૩૯ મું, માં ન૦ શેહનાવાલાને ૧૫૩ મું, ગદેવીમાં અનજુમનનાં દખમાં ૧૮૪ મું. નવશારીની મલેશ્વરની અનજુમનની દરેમેહરને ૧૧૧ મું ખેડું.]
૨૦-ખેહરાંમ... ગુર. ૩ ૧૧			૨૪ હમકારો. એડનવાલી શેહ કા૦ દી૦ની દરેમેહરને વરસ ૨૫મું. સુ-
૨૧-રાંમ... શુકર ૪ ૧૨			૨૫ રતવાલા ખાનશાહેબ એ૦ પા૦ કોટવાલ ગુજરાત, ૫૦ ૧૨૨૦. ૧૮૬૪ માં કલકત્તામાં મોટું તોપાન થયું. ૧૮૦૫ માં લોરડ [કોરનવેલીસ મરણ પામ્યો.]
૨૨-ગુવાદ... શની ૫ ૧૩			
૨૩-દેપદીન... રવી. ૬ ૧૪			૨૬ સલી-આજુરમાસ, નવું વર્ષ સને ૧૩૧૭મું. [મુંબાસલાઇટ થઇ, [૧૮૬૫માં ગાંધીપર ધરતી કંપથી ૩ લાખ માણસ મુઆ, ૧૭૩૭.]
૨૪-દીન... સોમ ૭ ૩૦			[૧૮૭૪.]
૨૫-અરજેસવંગ બોમ ૮ ૧			૨૭ આસો માસ, ચાંદરાત, નોરતાં ખેડાં, નીઝાંમ રટેટ રેલવે ઉઘડી,
૨૬-આસતાદ... બુધ ૯ ૨			૨૮ રમજન માસ. [સ્થાન આવવા ઇંગ્લેન્ડથી નીકળ્યો, ૧૮૭૫.]
૨૭-આસમાંન... ગુર. ૧૦ ૩			૨૯ ૧૪૯૨ માં કોલમબસે અમેરીકા શોધ્યું. પ્રી૦ આપ વેક્સ હીફ-
૨૮-જમીઆદ... શુકર ૧૧ ૪			૩૦ કાબુલમાં અંગરેજો જાસ્તીથી દાખલ થયા, ૧૮૪૧.
૨૯-મારેસપ્રદ... શની ૧૨ ૫			
૩૦-અનેરાં... રવી. ૧૩ ૬			૩૧ દીલીના શેહેનશાહ ઓકબરનું મરણ, ૧૬૦૫.

માહા ૨ ને અરદીખેહશત શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેજરદી.

પારસીઓના તીથે રોજ-તેના નામ સાથે.	વાર.	પુનર્વસુ તારીખ	હિંદી તથા.	કદમી જરથોશતીઓના રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૩ ને ખુરદાદ શને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેજરદી.
				ધ'૦ તા' ૧૪મી અકટોબરથી તા' ૧૨મી નવેમ્બર ૧૯૦૭ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૬૩ ના આશો સુદ ૮ ને વાર શોમથી તે સંવત ૧૯૬૪ ના કારતક સુદ ૭ ને વાર ભોમ સુધી.
૧-અહુરમજદ	સોમ	૧૪	૮	માહા ૩ ને ખુરદાદ ક. દીલીના પાદશાહ અકબરનો જન્મ, ૧૫૪૨. { પ્રતેજ ઉધડી, ૫૦ ૧૨૫૮. }
૨-ખેહમન...	ભોમ	૧૫	૯	૧૮૩૪માં પારલામેન્ટનું ધર બંધ્યું. { ધી જ'૦ નં પીટીટ આર- { મુખ્યનાં જરથોશતી અંનં આતશબેહરાંમને વરશ ૧૧ મું. { ૧૫મું વરશ ખેહું. હંમકારો-શેહેનશાહી અરદીખેસતનું જશન. }
૩-અરદીખેશત	બુધ.	૧૬	૧૦	દશેરા.-નોરતાં પુરાં થયાં. પુણાની કં શેહેનશાહી દરેમેહરને
૪-શેહરેવર...	ગુર.	૧૭	૧૧	કાપુલના અમીર દોસ્ત મહમદની હાર થઈ ૧૮૪૦. ૧૮૬૫માં {
૫-સપ્રદારમદ	શુકર	૧૮	૧૨	[લાઈ પામરસ્ટનનું મરણ. }
૬-ખુરદાદ....	શની	૧૯	૧૩	કદમી પારસીઓનું ખોરદાદ અમસાસપ્રદનું જશન.
૭-અમરદાદ...	રવી.	૨૦	૧૪	માણિકથારી પુનેમ.
૮-દેપાદર.....	શોમ	૨૧	૧૫	
૯-આદર.....	ભોમ	૨૨	૧૬	હમકારો. ૧૮૬૯ માં અરલ આપ્ ડરબી મરણ પામ્યો.
૧૦-આવાં.....	બુધ.	૨૩	૧૭	૨ પુણેવાલા દસ્તુરજી સાહેબ ખાં ખાં સરદાર નોસરવાંનજી { [જમાસજી ગુજર્યા-યજ્ઞદેજરદી ૧૨૫૪. }
૧૧-ખુરશીદ...	ગુર.	૨૪	૧૮	૩ શેહેનશાહી 'મેદીઓજરેમ' ધખાર. ૫૦નસં પટેલના મજગાંમ- {
૧૨-મેહોર.....	શુકર	૨૫	૧૯	૪ ડાંકેનસં બાહાદુરજીનો જન્મ, ૫૦ ૧૨૩૦. [નાં આદ્રાનને ૬૩. }
૧૩-તીર.....	શની	૨૬	૨૦	
૧૪-ગોસ.....	રવી.	૨૭	૨૧	૬ ઝાંઘાંગીર પાદશાહનું મરણ ૬૦ સં ૧૬૨૭.
૧૫-દેપમેહર...	સોમ	૨૮	૨૨	{ સર જ'૦ જીના શુરતાનાં રશતમપુરાનાં આદરાંનને ૫૪ મું }
૧૬-મેહર.....	ભોમ	૨૯	૨૩	{ આદરાંનને ૮૬મું. શાં શોંકપાવાલાના આદરાંનને ૫૦ મું. ને ૭૮મું. મુંબઈમાંના બાહેરકોટનાં મનચેરજી બમનજી શેકના શુરતાના શેહેનશાહી આંને ૮૫મું. મુંબાં વાડીઆજીના આં રાંનેની સાલગરેહ, તેમાં નવસારીના આતશબેરાંમને ૧૪૩ મું }
૧૭-શરોશ.....	બુધ.	૩૦	૨૪	૯ હમકારો. શે. જરથોશતીઓના ૩ આતશબેહરાંમે તથા આદ- {
૧૮-રશને.....	ગુર.	૩૧	૨૫	૧૦ ઇસ્ટ ઇંડિયા કંપની શોરેથી નામદાર માહારાણીની સરકારે {
૧૯-પરવરદીન..	શુકર	૧	૨૬	૧૧ નવેમ્બર. વેપારીઓને ચોપડા લા { { હીંદુસ્થાન પોતાને સ્વા- [વવાનું મુદુરત. { { ધીન લીધું ૧૮૫૮ માં. }
૨૦-ખેહરાંમ...	શની	૨	૨૭	૧૨ વાધ ખારશ, હોરમસજી બં વાડયાજીના ચરનીવાડીમાંનાં {
૨૧-રાંમ...	રવી	૩	૨૮	{ આદરાંનને ૧૦૩ મું. બાહ હીરાંબાહ નં માં {
૨૨-ગુવાદ.....	શોમ	૪	૨૯	૧૩ ધનતેરશ. { મુલાંવાલી નાગપોરની દરે ૧૩ મું. ૫૦ ખેહું. {
૨૩-દેપદીન....	ભોમ	૫	૩૦	૧૪ કાલીઝોદસ.-દીવાળી. આનરેબલ સર દીનં માણે પીટીટ { [કલકત્તાની કાંઠનશીલનામેખ્ખર નેમાયા, ૧૮૮૮. }
૨૪-દીન.....	બુધ.	૬	૩૧	૧૫ ચોપડા પુજન તથા લક્ષ્મી પુજનનો દીવસ. {
૨૫-અરશેસ્વંગ	ગુર.	૭	૧	૧૬ કારતક માસ. હીંદુ નવું વર્ષ-સંવત ૧૯૬૪. વેલાતમાં પેહેલ- {
૨૬-આસતાદ..	શુકર	૮	૨	{ વેહેલું ન્યુસ લંડન ગેઝેટ નીકલ્યું, ૧૮૬૫. આકોલા મધે {
૨૭-આશમાન..	શની	૯	૩	{ ખા. ખા. દસ્તુરજી નોશરવાનજીની દરેમેહરને ૩૯ મું. {
૨૮-જમીઆદ.	રવી.	૧૦	૪	૨ ચાંદરાત. { આગલ ૧૨૦૦ માણસો સુધાં હુખી ગઈ, ૧૮૮૮. {
૨૯-મારેસપ્રદ..	શોમ	૧૧	૫	{ આયો, ૧૮૭૫. રટીમર વેટરના વેરાવલ કોસટા {
૩૦-અનેરાં.....	ભોમ	૧૨	૬	૩ રમજન ઇદ. પ્રીં આપ્ વે હીંદુસ્થાનની મુસાફરી માટે મુંબઈ { [સરાપના મુંબઈનાં કોટમાંનાં આદ્રાંનને ૯૨. }
				૪ શેનશાહ એડવરડ સાતમાનો જન્મ, ૧૮૪૧. શેઠ ખં માં {
				૫ મરીન લાઇનની શેઠ જ'૦ દાં આમરીયાની દરેમેહરને ૩૪ મું. {
				[વરસ ખેહું. }

માહા ૩ જે ખુરદાદ શેહેનશાહી શેન ૧૨૭૭ યજ્ઞદેજરદી.

પારશીઓના તીથે રોજ-તેના નામ સાથે.	વાર.	ગિરજ તારીખ	હોદ્દની તથા.	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી માહા ૪ થી તેજતર તીર શને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેજરદી. ધંતા ૧૩મી નવેમબરથી તે તા ૧૨મી ડીસેમબર ૧૯૦૭ સુધી. હોદ્દ સંવત ૧૯૬૪ના કારતક સુદ ૮ ને વાર ખુધથી તે માગસર સુદ ૮ ને વાર ગુર સુધી.
૧-અહુરમજદ	ખુધ.	૧૩	૮	માહા ૪ થી કદમી. શુરતના કાંકરાખાડી આગલના દુખમાને
૨-મેહમન....	ગુર.	૧૪	૯	રાસત ગોપ્તાર પત્ર ૧૮૫૧ માં નીકસ્યું. [૧૪૫ મુ.]
૩-અરદીબેરત	શુકર	૧૫	૧૦	હમકારો. શુરતમાંના પેશતનજી કાલાભાઇ વકીલના કદમી આતશબેરાંમને ૮૫ મુ., પુણ્યામાંના સર જમશેદજી જીજીભાઇનાં આદરાંનને ૬૪ મુ.
૪-શેહરેવર...	શની	૧૬	૧૨	દેવદીવાળી.
૫-સપ્તદાર મદ	રવી.	૧૭	૧૩	૧૭૭૨ માં ભર્ય લીધું.
૬-ખુરદાદ...	શેમ	૧૮	૧૪	શે. ખુરદાદ અમશાસપંદનું જશન. શેઠ નશરવાનજી માંલિકજી પીટીટ ગુજરાં ૫૦ ૧૨૬૧. શેઠ બેરામજી ન. સોરવાઇએ નવસારીના આતશબેરાંમમાં ૩૬ શ હમરનું રૂપાનું અપ્રગાન્યું.
૭-અમરદાદ.	ભોમ	૧૯	૧૫	કનકેશ્વર તથા વાલકેશ્વરની જત્રા. [ખેટ આપ્યું ઇ. સ. ૧૮૬૮.]
૮-દેપાદર....	ખુધ.	૨૦	૧	શેઠ ખરશેદજી કાવશજી બનાજી ગુજરાં, ૫૦ સને ૧૨૧૬.
૯-આદર.....	ગુર.	૨૧	૨	હમકારો.
૧૦-આવાં.....	શુકર	૨૨	૨	
૧૧-ખુરશીદ...	શની	૨૩	૩	કદમી તીર મહીનાના 'મેદીઓશહમ' ધંબાર.
૧૨-મોહર.....	રવી.	૨૪	૪	
૧૩-તીર.....	શેમ	૨૫	૫	કદમી તીરીઆંનનું જશન. નાધલે કાલાબેના મેહરવાનબાગને [પાંડે શેનીટેરીયમને) ૪૨ મુ.]
૧૪-ગોશ.....	ભોમ	૨૬	૬	મુંબઇથી વલસાડ શુધી વડોદરા રેલવે આલું થઇ. ૧૮૬૪.
૧૫-દેપમેહર....	ખુધ.	૨૭	૭	
૧૬-મેહેર.....	ગુર.	૨૮	૮	[૬૩ મુ.]
૧૭-સરોશ.....	શુકર	૨૯	૯	હમકારો-કા. બે. બનાજીના મુંબઇમાંનાં કદમી આતશબેરાંમને
૧૮-રશને.....	શની	૩૦	૧૦	[શેનશાહ બાનુ એલેક્ઝન્ડરનો જનમ, ૧૮૪૪
૧૯-પૂરવરદીન..	રવી.	૧	૧૧	ડીશેમ્બર માસ. ભર્યમાંના અંનજીમનનાં દોખમાંને ૭૫ મુ.]
૨૦-મેહરાંમ....	શેમ	૨	૧૨	હમકારો. કલકતાનું ધનટરનેશનલ એકઝીબીશન ઉઘડ્યું ૧૮૮૩.
૨૧-રાંમ.....	ભોમ	૩	૧૩	હોદ્દરથાનમાં સતીની આલ બ્રીટીશોએ નાખુદ કીધી, ૧૮૨૯.
૨૨-ગુવાદ.....	ખુધ.	૪	૧૪	શેઠ પેશતનજી ખરશેદજી
૨૩-દેપદીન....	ગુર.	૫	૧૫	૧૭૯૧ માં માંગલોરની લડાઇ. બાઇસની દરેહમેહરને ૧૬ મુ.]
૨૪-દીન.....	શુકર	૬	૧૬	માગસર માસ-આંદરાત. ૮૨૪માં રંગુનની લડાઇ. બેલગામની
૨૫-અરશેસવંગ	શની	૭	૧૭	૧૮૫૪ માં મુંબઇમાં નાંધલો ધરતીકંપનો આચક્રા થયો. (પેહેલવેહલા (દેશી) શેરીપ્પ થયા ૧૮૫૬.)
૨૬-આશતાદ..	રવી.	૮	૧૮	શેઠ માંલિકજી ખરશેદજી મુંબઇમાં
૨૭-આશમાન..	શેમ	૯	૧૯	૧૮૫૮ માં દીલીના પાદશાહને કુટુંબ શાય રંગુનમાં કેદ કીધો
૨૮-જમીઆદ.	ભોમ	૧૦	૨૦	૧૮૫૬ માં ખુશાએરપર ઘેરો નાંખેઓ. ૧૮૨૫ માં વેપારનો [મોટો ઘભરાત થયો.]
૨૯-મારેશપંદ..	ખુધ.	૧૧	૨૧	નામદાર શેહેનશાહનીએ હીરામાં જહેલો શુનાનો આંદબલયો, ૧૮૪૩.
૩૦-અનેરાં.....	ગુર.	૧૨	૨૨	મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહલા) બેરાંનેટને

માહા ૪ થો તીર શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેજરદી.

પારશીઓના તીથે રોજ-તેના નામ સાથે.	વાર.	તારીખ ગ્રેગરીયન હિંદુ તથી.	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી માહા ૫ મો અમરદાદ સને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેજરદી. ધ.તા. ૧૩ મી ડીસેમ્બર ૧૯૦૭ થી તા. ૧૧ મી જાનેવારી ૧૯૦૮. હિંદુઓનાં સંવત ૧૯૬૪ ના માગસર સુદ ૯ ને વાર શુકરથી તે પોંશ સુદ ૮ ને વાર શની સુધી.
૧-અહુરમજદ	શુકર	૧૩	૯ માહા ૫ મો કદમી. શેનશાહીનાં બરથાર પ્રીન્સ આલખર્દનું } [મરણ ૧૮૬૧.] }
૨-બેહમન...	શની	૧૪	૧૦ યજ્ઞદેજરદીને ૮૫ માં જરથોશતીઓ ધરાંનથી શનજનમાં આવી વરયા.
૩-અરદીબેશત	રવી.	૧૫	૧૧ હમકારો.
૪-શેહરેવર...	સોમ	૧૬	૧૨ { લુધ નેપોલ્યનને શેનશાહ ડીધો. } { ગુજરાતી ૫૦ ૧૨૬૨. ૧૮૪૮ માં }
૫-સપ્તદારમદ	બોમ	૧૭	૧૩ { ૧૮૬૯ માં શુભેઝ } { વાલા શેઠ માં ૩૦ બનાજ }
૬-ખુરદાદ...	બુધ.	૧૮	૧૪ { કેનાલ ઉધડી. } { તરીનાં આદરાંનને ૩૯ મું. કલકત્તા }
૭-અમરદાદ...	ગુર.	૧૯	૧૫ કદમીનું અમરદાદનું જશન. એલાવમાંના જ. બ. મોસ- }
૮-દેપાદર....	શુકર	૨૦	૧૬ ૧૮૧૭ મહાદેવપુરમાં લડાઈ. [૧૮૩૧ માં જમેકામાં બલવો થયો. }
૯-આદર.....	શની	૨૧	૨૭ હમકારો. ૧૭૭૨ માં મરાઠા દીલીમાં દાખલ થયા. }
૧૦-આવાં...	રવી.	૨૨	૨૮
૧૧-ખુરશીદ...	સોમ	૨૩	૨૯ શે. 'મેદીઓશેમ' ધંબાર.
૧૨-મોહર.....	બોમ	૨૪	૩૦ પનવસારીમાં આ. માં. ન. શેઠના દખ્ખમાંને ૧૬૨. [તેહવારો. }
૧૩-તીર....	બુધ.	૨૫	૩૧ શેહેનશાહીઓનું તીરદેજરદીનું જશન. કીસ્તમસ ડે. નાતાલના }
૧૪-ગોસ.....	ગુર.	૨૬	૧ [છાશટી અને વશાર્દ લીધું ૧૭૭૪. }
૧૫-દેપમેહર...	શુકર	૨૭	૨ ઝોરંગાબાદનાં વીકાજ અને પે.મેહરજનાં દુખ. વરસ ૬૬ મું. }
૧૬-મેહર.....	શની	૨૮	૩ [પટમું, સુરત નાનપરાંમાંના ખીશનીના આદ્રાં. ૭૧ મું. }
૧૭-શરોશ...	રવી.	૨૯	૪ હમકારો. મુંબઈ બી.ડી.બજારમાંના મેવાવાલાના આદ્રાં. }
૧૮-રશને.....	સોમ	૩૦	૫ બંગાલ રેલવે અરલ મેઓએ ઉંધાડી, ૧૮૦૭. વશાર્દમાં }
૧૯-પ્રવરદીન.	બોમ	૩૧	૬ [શુલેહના કોલકરાર થયા, શને ૧૮૦૨. }
૨૦-બેહરાંમ...	બુધ.	૧	૭ હમકારો. ધંગરેજ નવું વરસ ૧૯૦૮ નું. જાનેવારી. ૧૮૭૭ માં }
૨૧-રાંમ.....	ગુર.	૨	૮ { નામદાર રાણીનો કેશરેહીદનો ખેતાબ દીલીમાં જાહેર }
૨૨-ગુવાદ.....	શુકર	૩	૯ { થયો. ઇ.સ. ૧૮૮૦ માં મુંબઈની પ્રીન્સીસડાક ઉંધડી. પંજા }
૨૩-દેપદીન...	શની	૪	૧૦ { બને જુદી પ્રેશીડેનશી બનાવી ૧૮૫૯. નવું બોરીબંદર }
૨૪-દીન.....	રવી.	૫	૧૧ { નું ફેશન ચાલુ થયું ૧૮૮૨. ૧૯૦૩ નામદાર શે. એડવ }
૨૫-અરશેસવંગ	સોમ	૬	૧૨ { ઉં. માના રાજભીષેકનાં સંબંધમાં દીલીમાં દરબાર. બે. }
૨૬-આસતાદ...	બોમ	૭	૧૩ { કા. બાટલીવાલાના મુંબઈના માહાલક્ષ્મીના આદરાંનને }
૨૭-આશમાન...	બુધ.	૮	૧૪ { વરસ ૪૪ મું. સર સી. કેમબલે પ્રાકાબાદ લીધું ૧૮૫૮. }
૨૮-જમીઆદ...	ગુર.	૯	૧૫ { શેઠ રશતમજ જમશેદજી જીજીભાઈનો જનમ ૫૦ સને ૧૧૩૯. }
૨૯-મારેસપ્દ...	શુકર	૧૦	૧૬ { પોપ માસ. કલકત્તામાં ત્રાંમવે ચાલું થઈ, ૧૮૮૨. શીવાજીએ }
૩૦-અનેરાં	શની	૧૧	૧૭ { [સુરત લુટ્યુ. ૧૬૬૪ }
			૧૮ { ૨ આંદરાત. ૧૮૪૮ માં હોલકરે અંગરેજ સાથે કોલકરાર કરયા. }
			૧૯ { ૩ અંગરેજ લશ્કરને કાબુલમાંથી પાછું હાલું પડ્યું ૧૮૪૨. }
			૨૦ { ૪ ૧૮૬૪ માં શાહજહાં આલખરટ વીકટર જનમ્યો. }
			૨૧ { ૫ ૧૮૭૩ માં નેપોલીઅન તીજે મરણ પામીઓ. ન. શે. હમ }
			૨૨ { રીગરના કલકત્તાના દખ્ખમાંને ૮૭ મું. કરંજગામની દરેમેહરને }
			૨૩ { ૬૩ મું. સુરતમાં મોટી આગ લાગી ૫૦ ૧૧૯૧. }
			૨૪ { ૬ ૧૮૦૬ માં કેપ આપ ગુડહોપ કબજ કીધું. }
			૨૫ { ૭ }
			૨૬ { ૮ જીજી લડાઈ થઈ ૧૮૭૯. }

માહા ૫ મો અમરદાદ શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેવરદી.

પારસીઓના તાંશે રોજ-તેના નામ સાથે.	વાર.	રોજ	તારીખ	કદમી જરથોસ્તીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૬ ઠા શેહેરેવર સને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેવરદી, ઈં તાં ૧૨ મી જાનેવારીથી તાં ૧૦ મી ફેબ્રુવારી ૧૯૦૮ સુધી હીંદુઓના સંવત ૧૯૬૪ ના પોશ સુદ ૯ ને વાર રવીથી તે માહા સુદ ૯ ને વાર શોમ શુધી.
૧-અહુરમજદ	રવી.	૧૨	૯	માહા ૬ ઠા શેહેરેવર કં-શુરતાનાં ભરઠાણાના દુખમાંને ૧૮૨. } [નવસારીની દેશાધ મનચેરજી ખું નીદરેમેરને ૧૧૪ મું.]
૨-ખેહમન ...	શોમ	૧૩	૧૦	નામદાર શાહજીદો ડયુક આપ્ર કલેરેનસ ૧૮૯૨ માં ગુજરયા.
૩-અરદીખેશત	ભોમ	૧૪	૧૧	મકરસંક્રાંતી. મુંબઈ કોટના ગોદાં મોખેદોનાં આદ્રાંનને ૮૩. } [ભરૂચની હોંમા. દારાખની દરેમેરને ૧૫૯. હમકારો.]
૪-શેહરેવર...	ખુધ.	૧૫	૧૨	અકરીધદ. કં શેહેરેવર અમશાંનું જશન.
૫-સપ્તદારમદ.	ગુર.	૧૬	૧૩	યજ્ઞદેવરદી સને ૧૨૩૯ માં ડાવેજર લેડી આવાંખાઈ ગુજરયાં. }
૬-ખુરદાદ....	શુકર	૧૭	૧૪	{ શુરતાનાં કાંકરાખાડી આગલના ઐં } શેઠવાલાં અંજુમનનાં દોખં ૮૧ મું. }
૭-અમરદાદ..	શની	૧૮	૧૫	શેહેનશાહી અમરદાદ અમશાપંદ જશન, વડોદરાની ઉમરીગરની }
૮-દેપાદર.....	રવી.	૧૯	૧	[દરેમેહેરને ૬૩ મું. એડનલીધું ૧૮૩૯. }
૯-આદર	શોમ	૨૦	૨	હમકારો. શેઠ ખરશેદજી નશરવાનજી કાંમાજી ગુજરયા, ૫૦ ૧૨૫૪.
૧૦-આવાં.....	ભોમ	૨૧	૩	૧૮૭૨ માં ઇંડોર રેલવે ચાલુ થઇ.
૧૧-ખુરશીદ....	ખુધ.	૨૨	૪	ભેશાંનની દાં તથા મં વાડયાની દરેમેહેરને ૬૩ મું. નામદાર }
૧૨-મોહર.....	ગુર.	૨૩	૫	[માહારાણી વિક્ટોરીયા ૮૨ વરશની ઉમરે મરણ પામયા-૧૯૦૧. }
૧૩-તીર.....	શુકર	૨૪	૬	નવસારીના વડા દેશાધ ખં ટેં ૫૦ ૧૧૪૯ માં ગુજરયા. }
૧૪-ગોશ.....	શની	૨૫	૭	[કલકત્તાની યુનીવરસીટી સ્થાપી ૧૮૫૭. }
૧૫-દેપમેહર....	રવી.	૨૬	૮	કાવશજી શોરાં ભેદવારની નવશાં ધરમશરાને ૪૦ મું.
૧૬-મેહેર.....	શોમ	૨૭	૯	મુંબઈની નવી હાઈકોર્ટ વપડાઇ, ૧૮૭૯. શુનધડ વેચારા }
૧૭-સરોશ. ...	ભોમ	૨૮	૧૦	[ગાંમમાના અનજુમનના દખમાંને ૪૬ મું. ઇદખદીર. }
૧૮-રશને.....	ખુધ.	૨૯	૧૧	વેલાતની તારની લાઇન સરકારે લીધી, ૧૮૭૦. કલકત્તા, મદ- }
૧૯-પરવરદીન..	ગુર.	૩૦	૧૨	{ રાસ, અને મુંબઈમાં ટેલીફોન ચાલું થયું ૧૮૮૨. આજરાવ }
૨૦-ખેહરાંમ....	શુકર	૩૧	૧૩	{ પેસવા મરણ પામ્યો, ૧૮૫૧. ઇદઅજર સીલા મુશલમાનાની. }
૨૧-રાંમ.....	શની	૧	૧૪	કલકત્તે ૧ જુનું અં. પત્ર “ હીકીજ કલકત્તા જરનલ ” નીકલ્યું, }
૨૨-ગુવાદ.....	રવી.	૨	૧૫	{ ૧૭૮૦. હમકારો. મુંંના ધનાંપટેલ ડંકનરોડપરના આ- }
૨૩-દેપદીન ...	શોમ	૩	૧૬	{ દ્રાંનને ૭૫ મું. ઓપાટી વાછાગાંધીના કદમી આદરાંનને }
૨૪-દીન... ..	ભોમ	૪	૧૭	{ ૫૧ મું. ઉદવારામાંની રશતમજી જંની ધરમશાલાને ૩૯ મું. }
૨૫-અરશેશવંગ	ખુધ.	૫	૧૮	૫૦ ૧૨૨૦ માં શેઠ ૫૦ કાં બનાજી ગુજરયાં.
૨૬-આશતાદ..	ગુર.	૬	૧૯	હમકારો. શીંધ રેલવે ચાલુ થઇ, ૧૮૫૯.
૨૭-આશમાન..	શુકર	૭	૨૦	ફેબ્રુવારી માસ.
૨૮-જમીઆદ..	શની	૮	૨૧	કલકત્તાની ઈસ્ટ ઈનડીઆ રેલવે ચાલુ થઇ, ૧૮૫૯.
૨૯-મારેસપ્દ..	રવી.	૯	૨૨	માહા માશ, આંદરાત. નાગપોર અંગરેજોએ લીધું ૧૮૫૧.
૩૦-અનેરાં.....	ભોમ	૧૦	૨૩	મોહરમ માશ નવું વરશ સને ૧૩૨૬ હીજરી. યજ્ઞદેવરદી }
				[સને ૧૨૦૮ માં “ અલાહીબાગ ” બંધાઇ. }
				અંગ્રજો પેહેલવેહેલા હીંદુસ્થાનમાં આવ્યા, ૧૬૧૩. [આદ્રાંનને ૭૯.]
				કં શેહેરેવર મહીનાના ધંઆર. દીવ મધેના શેઠ જાંનં વાડયાનાં }
				ગવરનર જનરલ અરલ મેઓને આનડામાંનાં મારી નાંખ્યો, }
				[૧૮૭૨. સર શાહારજંગનું મરણ, ૧૮૮૩. }
				શાનશાહખાનું વીક્ટોરીયા ૧૮૪૦ માં પરણ્યાં.
				૧૮૪૮ માં સતારા લીધું.

માહા ૬ ઠો શેહરેવર શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેજરદી.

પારસીઓના તીથે રોજ-તેના નામ સાથે.	વાર.	ક્રમરેખા તારીખ	હીંદુની તથી.	કદમી જરથોશતીઓના રોજ ૧ થી ૩૦ શુધી, માહા ૭ મો મેહેર શને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેજરદી.
૧-અહુરમજદ	બોમ	૧૧	૧૦	૬૦ તાં ૧૧ મી ફેબ્રુવારીથી તાં ૧૧ મી મારચ ૧૯૦૮ શુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૬૪ ના માહા સુદ ૧૦ ને વાર બોમથી તે પ્રાગણ સુદ ૯ ને વાર ખુધ શુધી.
૨-ખેહમન....	રવી.	૧૨	૧૧	માહા ૭મો કદમી. મુંબઇની વસ્તીની ગણતરી સને ૧૨૭૫ } માં મ્યુનીશીપાલીટીએ કીધી તે કુલેવરણી-૯૭૭૮૨૨ } હુલડ } ની થઇ, તેમાં પારસીઓની વસ્તી ૪૮૮૨૪ ની હતી. } કરયું.
૩-અરદીએશત	ખુધ.	૧૩	૧૨	કતલની રાત. ૧૮૭૪ માં પારસીઓ સાથે મુસલમાનોએ મુંબઇમાં હમકારો. તાબુત ડાકરશે. [માને ૮૫. અમદાવાદ લીધું ૧૭૮૦ } શેઠનું શેહેરેવર અનુજ્ઞાન. નવશારી હોમ મંડેરાંવાલાનાં દખ }
૪-શેહરેવર...	ગુર.	૧૪	૧૨	નાં શેહેનશાહ્યાંનું વીકટોયાની જીખીલી હીંદમાં થઇ. ૧૮૮૭. } શેઠ દીંમ્માં પીટીટને 'સર નાઇટ'નો ખેતાબ મળ્યો ૧૮૮૭. } ૧૮૪૩માં સીંધ લીધું.
૫-સદ્દારમદ	શુકર	૧૫	૧૩	[માંની દરેમેરને ૭૧. } ને ઝારતો ૨૦૮૮૦. } ૪૪૦૯૧ થઇ, જેમાં મરદો ૨૩૧૧૧ } ૬મણની મેરવાંનજી નં } સતી થઈ, તેમાં પારસીઓની વસ્તી }
૬-ખુરદાદ...	શની	૧૬	૧૪	[૧૮૭૨ માં મુંબઇની કુલે વસ્તીની ગણતરી ૬૪૫૫૭૬ માણુ- } વાંદરાની માણિકજી જીજ્ઞાની ધરમશાળા તથા દરેમેહેરને ૬૦ મું }
૭-અમરદાદ...	શોમ	૧૭	૧૫	[માને ૩૫ મું. } અને ૨૨, ૭૫૩ ઝારતો હતી. } ૪૭, ૪૫૮-તેમાં ૨૪, ૭૦૫ મરદો } ૮મણની મેરવાંનજી નં } સોની ગણાઇ, જેમાં પારસી }
૮-દેપાદર.....	બોમ	૧૮	૧૬	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૧૮૪૩માં સીંધ લીધું. }
૯-આદર. ...	ખુધ.	૧૯	૧૭	[૧૮૭૨ માં મુંબઇની કુલે વસ્તીની ગણતરી ૬૪૫૫૭૬ માણુ- } વાંદરાની માણિકજી જીજ્ઞાની ધરમશાળા તથા દરેમેહેરને ૬૦ મું }
૧૦-આવાં....	ગુર.	૨૦	૧૮	[માને ૩૫ મું. } અને ૨૨, ૭૫૩ ઝારતો હતી. } ૪૭, ૪૫૮-તેમાં ૨૪, ૭૦૫ મરદો } ૧૧-ખુરશીદ.... શુકર ૨૧ ૧૮ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૧૨-મોહર....	શની	૨૨	૧૯	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૧૨-મોહર.... શુકર ૨૧ ૧૮ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૧૩-તીર. ...	રવી.	૨૩	૨૦	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૧૩-તીર. ... શની ૨૨ ૧૯ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૧૪-ગોશ. ...	શોમ	૨૪	૨૧	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૧૪-ગોશ. ... શોમ ૨૪ ૨૦ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૧૫-દેપમેહર...	બોમ	૨૫	૨૨	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૧૫-દેપમેહર... શોમ ૨૪ ૨૦ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૧૬-મેહેર. ...	ખુધ.	૨૬	૨૩	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૧૬-મેહેર. ... બોમ ૨૫ ૨૧ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૧૭-શરોશ. ...	ગુર.	૨૭	૨૪	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૧૭-શરોશ. ... શોમ ૨૪ ૨૦ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૧૮-રશને. ...	શુકર	૨૮	૨૫	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૧૮-રશને. ... બોમ ૨૫ ૨૧ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૧૯-પ્રવરદીન.	શની	૨૯	૨૬	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૧૯-પ્રવરદીન. શોમ ૨૪ ૨૦ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૨૦-ખેહરાંમ...	રવી.	૧	૨૭	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૨૦-ખેહરાંમ... શોમ ૨૪ ૨૦ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૨૧-રાંમ.....	શોમ	૨	૨૮	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૨૧-રાંમ..... શોમ ૨૪ ૨૦ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૨૨-ગુવાદ.....	બોમ	૩	૨૯	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૨૨-ગુવાદ..... શોમ ૨૪ ૨૦ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૨૩-દેપદીન.....	ખુધ.	૪	૩૦	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૨૩-દેપદીન..... શોમ ૨૪ ૨૦ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૨૪-દીન.....	ગુર.	૫	૩૧	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૨૪-દીન..... શોમ ૨૪ ૨૦ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૨૫-અરશેસંવગ	શુકર	૬	૧	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૨૫-અરશેસંવગ શોમ ૨૪ ૨૦ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૨૬-આસતાદ..	શની	૭	૨	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૨૬-આસતાદ.. શોમ ૨૪ ૨૦ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૨૭-આસમાંન..	રવી.	૮	૩	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૨૭-આસમાંન.. શોમ ૨૪ ૨૦ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૨૮-જમીઆદ.	શોમ	૯	૪	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૨૮-જમીઆદ. શોમ ૨૪ ૨૦ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૨૯-મારેસપ્રંડ..	બોમ	૧૦	૫	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૨૯-મારેસપ્રંડ.. શોમ ૨૪ ૨૦ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }
૩૦-અનેરાં.....	ખુધ.	૧૧	૬	[મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- } ૩૦-અનેરાં..... શોમ ૨૪ ૨૦ } [મનનાં દુખ- } ૧૮૮૧ માં મુંબઇની કુલે વર- }

માહા ૭ મો મેહર શેહેનશાહી રાને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેવરદી.

પારશીઓના તીથે રોજ-તેના નામ સાથે.	વાર.	હિંદુ તારીખ તથા.	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૮ મો આવાં રાને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેવરદી.
૧-અહુરમઝદ	ગુરુ.	૧૨ ૧૦	૪૦ તા. ૧૨ મી મારચથી તા. ૧૦ મી એપ્રિલ ૧૯૦૮ સુધી. હિંદુઓનાં સંવત ૧૯૬૪ ના પ્રાગણ સુદ ૧૦ ને વાર ગુરુથી ને ચતુર સુદ ૯ ને વાર સુકર સુધી.
૨-એહમન....	શુકર	૧૩ ૧૧	માહા ૮ મો કદમી. નામદાર સાહજનદો પ્રીતશઆપ્તવેલશ ૧૮૭૬ માં મુ'બધથી પોતાને વતન શીધારયો. ૧૮૩૨ માં જામેજ. પેહલે અહવાડયામાં ૧ વાર નીકલ્યું, તેપાછલથી ૧૮૫૩ માં રોજ 'દુ'યધુ' [નવો પુલ ચાલુ થયો-૧૮૮૧ માં.]
૩-અરદીએશત	શની	૧૪ ૧૨	હમકારો. ૧૮૭૯ માં તુલશીનું પાણી મુ'બધમાં આયુ. નર્મદાનો
૪-શેહરેવર....	રવી.	૧૫ ૧૩	બાધ જીવીબાઈ તે શર જ. જ. પેહલા બારોનેટના માતાજી
૫-શપ્તદારમદ	શામ	૧૬ ૧૪	શુરતાનાં હમરાગાંમ આગલનાં અનુમનનાં [ગુજરાતી ૫૦]
૬-ખુરદાદ..	ભોમ	૧૭ ૧૫	હોળી. [(મેહરજ પટેલવાલાં) દુખમાને ૭૭ મુ.] [સને ૧૧૬૮.]
૭-અમરદાદ..	બુધ.	૧૮ ૧૫	ધુળ પડ્યો. સને ૧૮૮૧ માં મુ'બધની કુલે વસતીની ગણતરી
૮-દેપાદર.....	ગુરુ.	૧૯ ૧	[૭૭૩૧૯૬ માં ભુસોની થઈ, તેમાં પારસીઓની સંખ્યા ૪૮૫૯૭ ની જેમાં ૨૫૩૧૫ મદો, ૨૩૨૮૨ ઝોરતો હતી.]
૯-આદર.....	શુકર	૨૦ ૨	હમકારો. ચાંણનાં કા. ૩૦ પટેલના આદરાનને ૧૩૪ મુ.
૧૦-આવાં.	શની	૨૧ ૩	જમશેદી નો રોજ. કદમી આવાં અર્ધશુરનું જશન. આન- [રેખલ શેઠ એ. જ. ડા. ધણીયાંણી માણિકબાઈ ગુજરાતી-]
૧૧-ખુરશીદ....	રવી.	૨૨ ૪	[૫૦ ૧૨૩૮. કલકત્તાની ટાઉનહાલ બંધાઈ ૧૮૧૪.]
૧૨-મોહર. . . .	શામ	૨૩ ૫	૫૦ ૧૧૧૭ માં શેઠ માણિકજી નવરોજી શેઠના ગુજરયા.
૧૩-તીર.	ભોમ	૨૪ ૭	[કલીયાંણીનાં શેઠ નવરોજી બાલાભાઈનાં ૬૦ ૨૨ મુ.]
૧૪-ગોશ. . . .	બુધ.	૨૫ ૮	મુ'બધનાં ગોલવાડમાંનાં ૫૦ ૫૦ લંગડાના આદરાનને ૬૧ મુ.
૧૫-દેપમેહર ...	ગુરુ.	૨૬ ૯	શેહેનશાહી મેહર ઇજદનું જશન. યજ્ઞ ૧૨૪૨ માં
૧૬-મેહર. . . .	શુકર	૨૭ ૧૦	હમકારો. [દુખમા રાએટ કેશ ઉભો થયો.]
૧૭-શરોસ. . . .	શની	૨૮ ૧૧	હમકારો.
૧૮-રશને. . . .	રવી.	૨૯ ૧૨	
૧૯-પરવરદીન.	શામ	૩૦ ૧૩	ચાંણનાં ૩૦ કા. ૩૦ પટેલના દુખમાને ૬૬, દા. ૩૦ [પટેલની સઘડીને ૫૪. વાંદરા મધેનો પુલ સર જ.]
૨૦-ખેહરાંમ....	ભોમ	૩૧ ૧૪	હમકારો. ગદેવના અ. નાં દુખમાને ૪૦ [તલાવ ખુલ્યો ૧૮૮૨.]
૨૧-રાંમ. . . .	બુધ.	૧ ૩૦	એપ્રિલ માસ. પોરટાપાતાની સેવીંગ એંક ઉધડી, ૧૮૮૨. તાનશા [ચેત્રમાસ, સકે ૧૮૩૦ ચાંદરાત.]
૨૨-ગુવાદ.....	ગુરુ.	૨ ૧	૧૨૨૮ ૫૦ માં શર જ. જ. (પેહલા) બારોનેટ હક થયા.
૨૩-દેપદીન. . .	શુકર	૩ ૨	કલકત્તાવાલા શેઠ ૩૦ કા. બનાજી ગુજરાતી, ૧૨૨૧. [લાઇસનસ ટેક્ષને સાર શુરતમાં હુલડ, ૧૮૭૮.]
૨૪-દીન. . . .	શની	૪ ૩	ધોભીતલાવ. અ. ખ. વાડયાની ધણીના આદરાનને ૪૬. [૫૦ ૧૨૪૦ માં શેઠ રશતમજી જ. જ. જીભાઈ ગુજરાતી]
૨૫-અરશેસવંગ	રવી.	૫ ૪	[૧૮૭૬ માં શેઠ એ. જ. ડા. ને સ્ટાર આપ્ત ૪૦ નો ખેતાબ મધ્યો.]
૨૬-આસતાદ..	શામ	૬ ૫	૧૮૭૪ માં મુસલમાનોના હુલડ વીશે ૮૦૦૦ પારસીઓએ
૨૭-આસમાન.	ભોમ	૭ ૬	શલા ભરીને વેલાત અરજી કીધી તેથી મુ'બધ સરકારને
૨૮-જમીઆદ	બુધ.	૮ ૭	હપકો મધ્યો. શે. મેહર મહીનાનાં "ચાથરમ" ધંમબાર.
૨૯-મારેસપ્દ.	ગુરુ.	૯ ૮	બાલાપુરના વીકાજી તથા પેસતનજી મેહરજીનાં દુખમાને [૭૦ મુ. શુરતમાં મોટી આગ લાગી, યજ્ઞદેવરદી ૧૨૦૬.]
૩૦-અનેરાં.....	શુકર	૧૦ ૯	રામનવમી. તવરી ગામમાં અનનુમનના દુખમાને ૪૫ મુ. વરશ. [ખંખાતના પેસતનજી ખં. મોદીનાં દુખમાને ૮૩ મુ. વરશ.]
			પુણામાં અનનુમને બંધાવેલાં દુખમાને ૭૪ મુ. વરશ.

માહા ૮ મો આવાં શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજ્ઞેજ્ઞરદી.

પારશીઓના તીથે રોજ-તેના નામ સાથે.	વાર.	તારીખ	હિંદુ તીથા.	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૮ મો આદર સને ૧૨૭૭ યજ્ઞેજ્ઞરદી.
૧-અહુરમઝદ	શની	૧૧	૧૦	માહા ૮મો ૩૦. શુમારીનાં કુંભાં મુકાદમવાલાં આગલનાં હોં
૨-મેહમન.	રવી.	૧૨	૧૧	૪૦ તાં ૧૧ મી એપરેલથી તાં ૧૦ મી મેએ ૧૯૦૮ સુધી. હોંદુઓનાં સંવત ૧૯૬૪નાં ચઘતર સુદ ૧૦ને વાર શનીથી તે વધશાખ સુદ ૯ ને વાર રવી સુધી.
૩-અરદીએસ્ત	શોમ	૧૩	૧૨	માહા ૮મો ૩૦. શુમારીનાં કુંભાં મુકાદમવાલાં આગલનાં હોં
૪-શેહરેવર.	શોમ	૧૪	૧૩	પાંનાં બાંધેલાં આદ્રાંનને ૨૩૮ મુ. ૧૮૬૮માં એબીશીનીઆ લીધું. દીલીમાં સદરખજરમાં મોટી આગથી ૨૦૦ ઘેરનો નાશ-૧૮૮૩.
૫-સપ્રદારમદ	બુધ.	૧૫	૧૪	હમકારો. મું નાં ઝાંટરોડપરના એં શોં હોં રાનજનાં
૬-ખુરદાદ.	ગુર.	૧૬	૧૫	બલણા મધે અનજુમનનાં દુખમાને ૩૮મુ. [આદ્રાંનને ૪૧મું
૭-અમરદાદ.	શુકર	૧૭	૧૬	મુંબધનાં પ્રામજી કાવશજી બનાજીના દુખમાને ૭૭ મું.
૮-દેપાદર.	શની	૧૮	૧૭	હિનાઇની જાત્રા. મુંબધની જી. આઇ. પી. રેલવે ચાલુ થઇ ૧૮૫૩.
૯-આદર.	રવી.	૧૯	૧૮	ગુદકાર્દદે. { ભાઈ જંબેરાના આંઆદ્રાંનને ૬૦મું. હમકારો. હાસખરના આદરાંનને ૭૭. કરાંચીમાંના હીરજી-તીનના આદ્રાંનને ૬૨મું, મુંબધ, ખેતં કાં માં
૧૦-આવાં.	શોમ	૨૦	૧૯	૩ કં આદર ઇજ્ઞદનું જશન. અમદનગરના જં પેં પલાન-
૧૧-ખુરશીદ.	શોમ	૨૧	૨૦	૪ શેં આવાં અરદુધશુરનું જશન.
૧૨-મેહર.	બુધ.	૨૨	૨૧	૫ ૧૮૭૭ માં રૂશીઆએ તરકી શામે લડાઇનો ઢંઢેરો કાડ્યો. [ગાયકવાડ મલારરાવને પદબ્રજ કીધો, ૧૮૭૫.]
૧૩-તીર.	ગુર.	૨૩	૨૨	૬ મુંબધના કાંએં ખીશનીના દુખમાને ૬૫. શેઠ ખંમાંં સરાફ
૧૪-ગોશ.	શુકર	૨૪	૨૩	૭ શુરતમાં મો. આગ ૧૮૩૭. શેક્ષપીયર જનમ્યો, ૧૫૬૪. { ગુજર્યા, ૧૫૬૪. {
૧૫-દેપમેહર.	શની	૨૫	૨૪	૮ મુંબધ મજગાંમમાના નાં જં શપલાના {
૧૬-મેહર.	રવી.	૨૬	૨૫	૯ [આદરાંનને ૪૨. શેક્ષપીયરનું મરણ ૧૬૧૬. {
૧૭-સરોશ.	શોમ	૨૭	૨૬	૧૧
૧૮-રશને.	શોમ	૨૮	૨૭	૧૨ હમકારો.
૧૯-પ્રવરદીન.	બુધ.	૨૯	૨૮	૧૩ શેનશાહબાનું પુતલું મુંબધમાં ખુલ્લું મેલ્યું, ૧૮૭૨. ૫૦ ૧૨૧૮
૨૦-મેહરાંમ.	ગુર.	૩૦	૨૯	૧૪ કદમી 'અશોપ્રરોહર'નું જશન, દુખમાં નજદીક બંદગીનો દીવસ. { માં શેઠ જીજીલાઇ દાદાલાઇ ગુજરયા. ૫૦ ૧૧૧૪માં, સુર { તનાં કંટલાક પારશીઓએ કદમી તરીકે અખત્યાર કીધો. {
૨૧-રાંમ.	શુકર	૧	૩૦	૧૫ વપડાઇ, ૧૮૪૫. પેરીસ એકઝીબીશન ૧૮૬૭, બીજી { ૧૮૮૮માં, ચીકાગોનું એકઝીબીશન ૧૮૮૩ માં બિઘડ્યું. {
૨૨-ગુવાદ.	શની	૨	૩૧	૧૬ વધશાખ માસ. મે માસ ઇંગ્રેજી. મુંબધની જં જં હાસ્પીટાલ { ૧૮૪૮ ઇં કુંંના લશકરમાં બેદીલી ફેલાયાથી ૧૦૦૦૦ માણ { શેને બરતરફ કીધાં, ૧૮૫૭. વીક્ટોર્યા ને આલબર્ટ મ્યુઝી { યમ મુંબધમાં ઉગડ્યું ૧૮૭૨. આંદરાત. {
૨૩-દેપદીન.	રવી.	૩	૧	૧૭ સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ પેહેલા બેરોનેટ ૭૯ વરશની વયે { ગુજરયા, ૫૦ સને ૧૨૭૦. શીરીંગપતમ { લીધું, દીપુ શુલતાન મારયો ગયો, ૧૭૯૯. {
૨૪-દીન.	શોમ	૪	૨	૧૮ અમદાવાદનાં અજુમનનાં દુખમાને ૬૬ મું.
૨૫-અરશેસ્વંગ.	બુધ.	૫	૩	૧૯ કલકતાવાલા શેઠ હીં માં બનાજી, ગુજર્યા, ૫૦ ૧૨૭૩
૨૬-આસતાદ.	શોમ	૬	૪	૨૦ [અંજુમનના દુખમાને ૧૩૮ મું. {
૨૭-અસમાન.	ગુર.	૭	૫	૨૧ મું ત્રાંમવે ચાલી, ૧૮૭૪. શુરતનાં કાકરાખાડીનાં મં શેઠનાં {
૨૮-જમીઆદ.	શુકર	૮	૬	૨૨ શીરતમાં ઘોડેશયાર રીજમીટે બલવો કીધો, ૧૮૫૭. મુંબધની { હાઇ કોર્ટમાં પેહલવેહલા દેશી જડજ તરીકે { મોં નાનાલાઇ હરીદાશ નેમાયા, ૧૮૮૪. {
૨૯-મારેશપ્રદ.	શની	૯	૭	૨૩
૩૦-અનેરાં.	રવી.	૧૦	૮	૨૪ દીલીમાં બલવાની કતલ ચાલી ૧૮૫૭.

માહા ૯ મો આદર રોહનશાહી શને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેવરદી.

વારશીઆના વીશ રાજ-તેના નામ સાથે.	વાર.	તારીખ મંગરોજી	તારીખ હિંદુની	કદમી જરથોશ્ટીઆનો રાજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૧૦ મો દેએ શને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેવરદી. ધ'એજી તાં ૧૧ મી મેએયી તાં ૯મી જ્યુન ૧૯૦૮ થુધી. હિંદુ સંવત ૧૯૬૪ ના વધશાખ સુદ ૧૦ ને વાર શોમથી તે જેઠ સુદ ૧૦ ને વાર ભોમ મુધી.
૧-અહુરમજદ.	ભોમ.	૧૧	૧૦	માહા ૧૦ મો કં. કં જાં મહીનો-દાદાર અહુરમજદનું ૧ હું જશન
૨-મેહમન....	ભોમ	૧૨	૧૧	વેથુની શેઠ માં ૨૦ પટેલની ૬૦ ૧૯ મું.
૩-અરદીએસ્ત.	બુધ.	૧૩	૧૨	સુરત ધગરેજોને તામે થયું ૧૮૦૦. નં કાં નાલીફરવાલાના
૪-શેહરેવર....	ગુર.	૧૪	૧૩	દાદરપરનાં આદરાંને ૮૭. કોટેકોટની બાઇ વીરા
૫-સપ્તદારમદ.	શુકર	૧૫	૧૪	જાબાઇ તેદાં માં વાહાની વીધવાની દરેમહેરને ૨૮ મું.
૬-પુરદાદ....	શની.	૧૬	૧૫	કલકતા ને મુંબઈ વચે તાર આલુ થયો ૧૮૫૪.
૭-અમરદાદ..	રવી.	૧૭	૧	લોડી રીપને હિન્દી પ્રજાને સ્થાનીક સ્વરાજ્યનો હક આપ્યો ૧૮૮૨.) [વાલકેશવરનાં શા. ખ. કુંડીના આદરાંન ૫૦ મું.]
૮-દેપાદર.....	શોમ	૧૮	૨	૫૦ નું દાદાર અહુરમજદનું ખીજું જશન.
૯-આદર.....	ભોમ	૧૯	૪	શેઠ આદર ધજદનું જશન. ૫૦ ૯૦ માં શંભાણમધે દસ્તુર નેરીઆશંગધવલે તખ્તનશીન કીધેલાં આતશબેરાંમ જે ઉદવા રામાંજે તેને ૧૧૮૭ મું, મુંબઈ બનાજી લીંવાલાં આદરાંને ૨૦૦ મું, કોટમાના માણિકજી શેઠના આદરાંને ૧૭૬ મું. વીકાજીની તારા પોરનીને ૮૯, કરાંચીમાંની શેઠ ડોં મેં વાડીઆની ધઆદગારી માટે બંધાયેલી, અંગ્રજીમનને ખરચે આલતી દરેમરને વરસ ૩૯ મું બેકું. ભરચની બાઇ હીરાંબાઇ તે નં કાં નારીએલવાલાની વીધવાની દરેમરને ૭૮ મું. ૫૦ પેગમખરનો દીશો. ૫૦ સને ૧૨૪૪ માં નવસારીનાં દુખમાંનો [રશતો હોંબંકરડાંને બંધાવ્યો.] શિનશાખાંનુનો જન્મ, ૧૮૧૯.) શાં વાલી અગીઆરો શેઠ મેંકં પાટેનો જન્મ, ૫૦ ૧૧૮૧.) તથા ધરમશહરને ૫૯. કંનું દાદાર અહુરમજદનું ત્રીજું જાં. ગાયકવાડ શીયાજીરાવ ગાદીએ બેઠા, ૧૮૭૫.
૧૦-આવાં. ...	બુધ.	૨૦	૫	કદમી દફ મહીનાના 'મદીયારેમ' ધંખાર. વલશાડની મોટાબાઇ
૧૧-પુરશીદ...	ગુર.	૨૧	૬	ખેતવાડીમાંના શેઠ પાં ખાં કામાના આદરાંને ૪૦ મું.
૧૨-મોહોર. ...	સુકર.	૨૨	૭	કાશમીરમાં મોટા ધરતીકંપ થયો, તેથી ૧૫૦૦ માંજીશાનાં જીવની, ધમારતો તથા જાનવરોની મોટીનુકશાંની થઇ, ૧૮૮૫. શેહનશાહી ફરવરદીયાન જવાનું અશોકરોહરનું જશન. કરાં- ચીની જાં અંગ્રજીમને બાધેલાં દુખમાં તથા શગરીને ૩૪ મું.
૧૩-તીર.....	શની.	૨૩	૮	મુંબઈના કોટમાં બાઇ મોટલાંબાઇ તે જાં ૦ નં વાડયાના આદરાં ને ૪૬ મું. ઉદવાડાના આતશબેરાંમને લગતાં સર દીન શાહજી માં પીટીટ ખેરાનેટખાંધેલાં નવાં મકાંને ૧૮ મું.
૧૪-ગેશ ...	રવી.	૨૪	૯	જેઠ માસ-આદરાંત. લોડી રીપન હિંદુસ્થાનમાં આવ્યા ૧૮૮૦. જ્યુન માસ. સને ૧૮૫૨ માં અખખારે શોદાગર પત્ર નીકલ્યું. ભરચની મરંશેઠ સાંશે. નાળિએરવાલાની દરેમહેરને ૧૩ મું. [કં દાદાર હોરમજદનું ચોથું જશન.]
૧૫-દેપમેહેર ...	શોમ.	૨૫	૧૦	કંનું દાદાર અહુરમજદનું ત્રીજું જાં.
૧૬-મેહેર.....	ભોમ	૨૬	૧૧	કદમી દફ મહીનાના 'મદીયારેમ' ધંખાર. વલશાડની મોટાબાઇ
૧૭-સરોશ.....	બુધ.	૨૭	૧૨	ખેતવાડીમાંના શેઠ પાં ખાં કામાના આદરાંને ૪૦ મું.
૧૮-રસને....	ગુર.	૨૮	૧૩	કાશમીરમાં મોટા ધરતીકંપ થયો, તેથી ૧૫૦૦ માંજીશાનાં જીવની, ધમારતો તથા જાનવરોની મોટીનુકશાંની થઇ, ૧૮૮૫. શેહનશાહી ફરવરદીયાન જવાનું અશોકરોહરનું જશન. કરાં- ચીની જાં અંગ્રજીમને બાધેલાં દુખમાં તથા શગરીને ૩૪ મું.
૧૯-ફરવરદીન...	શુકર	૨૯	૧૪	મુંબઈના કોટમાં બાઇ મોટલાંબાઇ તે જાં ૦ નં વાડયાના આદરાં ને ૪૬ મું. ઉદવાડાના આતશબેરાંમને લગતાં સર દીન શાહજી માં પીટીટ ખેરાનેટખાંધેલાં નવાં મકાંને ૧૮ મું.
૨૦-મેહરાંમ ...	શની	૩૦	૩૦	જેઠ માસ-આદરાંત. લોડી રીપન હિંદુસ્થાનમાં આવ્યા ૧૮૮૦. જ્યુન માસ. સને ૧૮૫૨ માં અખખારે શોદાગર પત્ર નીકલ્યું. ભરચની મરંશેઠ સાંશે. નાળિએરવાલાની દરેમહેરને ૧૩ મું. [કં દાદાર હોરમજદનું ચોથું જશન.]
૨૧-રાંમ	રવી.	૩૧	૧	કંનું દાદાર અહુરમજદનું ત્રીજું જાં.
૨૨-યુવાદ ...	શોમ.	૧	૨	જ્યુન માસ. સને ૧૮૫૨ માં અખખારે શોદાગર પત્ર નીકલ્યું. ભરચની મરંશેઠ સાંશે. નાળિએરવાલાની દરેમહેરને ૧૩ મું. [કં દાદાર હોરમજદનું ચોથું જશન.]
૨૩-દેપદીન ...	ભોમ	૨	૩	કંનું દાદાર અહુરમજદનું ત્રીજું જાં.
૨૪-દીન	બુધ.	૩	૪	કંનું દાદાર અહુરમજદનું ત્રીજું જાં.
૨૫-અરશસ્વંગ	ગુર.	૪	૫	કંનું દાદાર અહુરમજદનું ત્રીજું જાં.
૨૬-આસતાદ...	શુકર	૫	૬	કંનું દાદાર અહુરમજદનું ત્રીજું જાં.
૨૭-આશમાંન..	શની.	૬	૭	કંનું દાદાર અહુરમજદનું ત્રીજું જાં.
૨૮-જમીઆદ..	રવી.	૭	૮	કંનું દાદાર અહુરમજદનું ત્રીજું જાં.
૨૯-મારેસપદ.	ભોમ	૮	૯	કંનું દાદાર અહુરમજદનું ત્રીજું જાં.
૩૦-અનેરાં ...	ભોમ	૯	૧૦	કંનું દાદાર અહુરમજદનું ત્રીજું જાં.

માહા ૧૦ મો દેએ શેહેનશાહી શને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેજરદી.

પારશીઓના તીથે રોજ-તેના નામ સાથે	વાર.	ગ્રેગરિયન તારીખ	હીજરી તારીખ	કદમી જરથોશ્તીઓનો રોજ ૧ થી ૨૦ સુધી, માહા ૧૧ માં મેહમન કદમી શને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેજરદી. ધ'૦ તાં ૧૦ જુનથી તે તાં ૯ મી જુલાઈ ૧૯૦૮ સુધી. હીજરીઓના મંવત ૧૯૬૪ નાં જોક સુદ ૧૧ ને વાર બુધથી તે આપાદ સુદ ૧૦ ને વાર ગુરુ સુધી.
૧-અહુરમજદ.	બુધ.	૧૦	૧૧	માહા ૧૧ માં કદમી. શેહેનશાહી જશનનો મહીનો. એક્કજા- [ડોયાનાં બલવામાં ૧૦૦ યુરોપીયન મારયાગયા, ૧૮૮૨.
૨-મેહમન ...	ગુરુ.	૧૧	૧૨	કમેહમન અમં જશન. શુરતની દાંને પેં વાડયાની દરેં ૬૫૫.
૩-અરદીમેસત	શુકર.	૧૨	૧૩	હમકારો. ૧૮૫૭માં હીંદુસ્થાનમાં આલેલા બલવાનાં હીંગાંમ [મરમરકારે હીંદુમથાનનાં છાપાનાં છુટાપણાંના અ ટકાવનો ધારો કાડયો તે પછવાડેથી બ'ધ પડેઓ.
૪-શેહરેવર...	શની.	૧૩	૧૪	મુખ્યમાં વાવીજોરાનું 'મોટું' તોશન થયું ૧૮૩૭ માં. ૫૦ [૧૧૫૫ માં શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈનો જનમ.
૫-સપ્તદારમદ.	રવી.	૧૪	૧૫	૫૦ ૧૧૫૨ માં શર જમશેદજી જીજીભાઈ (૧લા) બારોનેટ જનમ્ય.
૬-ખુરદાદ....	શામ.	૧૫	૧૬	૨
૭-અમરદાદ....	બામ.	૧૬	૧૭	૩
૮-દેપાદર.....	બુધ.	૧૭	૧૮	૪
૯-આદર.....	ગુરુ.	૧૮	૧૯	૫
૧૦-આવા.....	શુકર.	૧૯	૨૦	૬
૧૧-ખુરશીદ....	શની.	૨૦	૨૧	૭
૧૨-મેહોર.....	રવી.	૨૧	૨૨	૮
૧૩-તીર.....	બામ.	૨૨	૨૩	૯
૧૪-ગોશ.....	બામ.	૨૩	૨૪	૧૦
૧૫-દેપમેહેર...	બુધ.	૨૪	૨૫	૧૧
૧૬-મેહેર.....	ગુરુ.	૨૫	૨૬	૧૨
૧૭-સરોશ.....	શુકર.	૨૬	૨૭	૧૩
૧૮-રશને.....	શની.	૨૭	૨૮	૧૪
૧૯-ફરવરદીન...	રવી.	૨૮	૨૯	૧૫
૨૦-મેહરાંમ ...	શામ.	૨૯	૩૦	૧૬
૨૧-રાંમ.....	બામ.	૩૦	૩૧	૧૭
૨૨-ગુવાદ.....	બુધ.	૧	૨	૧૮
૨૩-દેપદીન.....	ગુરુ.	૨	૩	૧૯
૨૪-દીન.....	શુકર.	૩	૪	૨૦
૨૫-અરસેસવંગ	શની	૪	૫	૨૧
૨૬-આમતાદ...	રવી.	૫	૬	૨૨
૨૭-આસમાંન...	શામ.	૬	૭	૨૩
૨૮-જમીઆદ...	બામ.	૭	૮	૨૪
૨૯-મારેસપ્દ...	બુધ.	૮	૯	૨૫
૩૦-અનેરા.....	ગુરુ.	૯	૧૦	૨૬

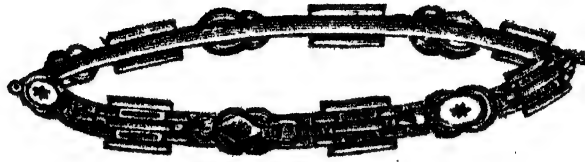
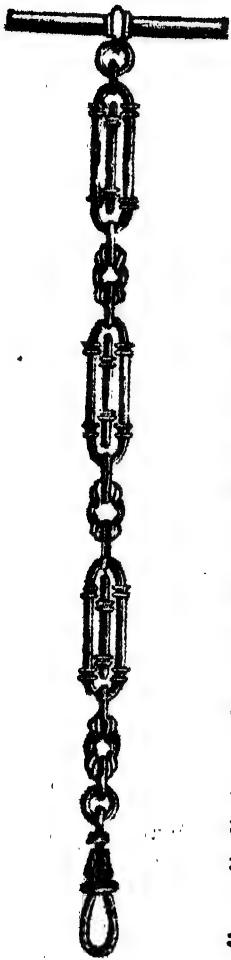
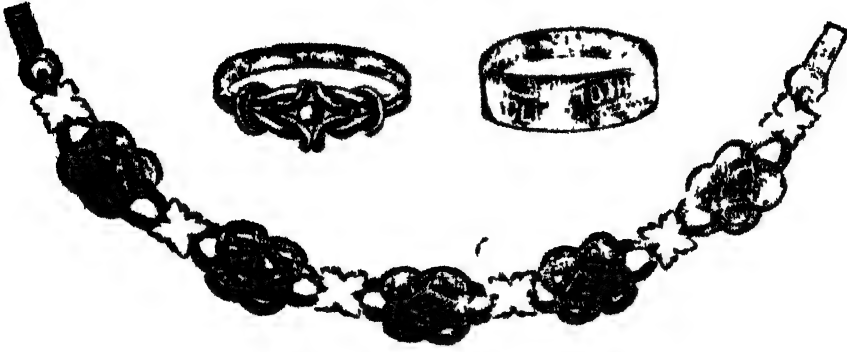
માહા ૧૧ મો બેહમેન રોહેનશાહી રાને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેજરદી.

પારસીઓના વીશે રાજ-તેના નામ શાથે.	વાર.	ધર્મરેજ તારીખ	હિંદુનો તથા.	કદમી જરથોશ્તીઓના રાજ ૧ થી ૩૦ સુધી માહા ૧૨મા. મહંદારમદ રાને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેજરદી. હિંદુ મંવત ૧૯૬૪ ના આપ. ૬ સુદ ૧૧ ને વાર શુકર થી તે શ્રવણ સુદ ૧૧ ને વાર શની સુધી.
૧-અહુરમઝદ	સુકર.	૧૦	૧૧	માહા ૧૨ મા મહંદારમદ. કદમી. બઝમે જશને રૂઝે } યુજરયા અહુરમઝદની મંડલીની સ્થાપના ૧૨૬૭. મુંબ } યજ્ઞ૦ ધર્મ રાને ૧૮૭૨માં પાંચ રૂપિયાની નોટ નીકળી. } ૧૨૪૧.
૨-બેહમેન ...	શની.	૧૧	૧૨	શિં બહમન અમ. જશન. ૬૦ દારાબજ શેરાબજ કુમાના
૩-અરદીપેશત	રવી.	૧૨	૧૩	હમકારો. શર કાન્જાંરેડીમણી નાઇટ શી. મેશ. આઈ યુજરયા,
૪-શેહરેવર...	સોમ.	૧૩	૧૪	કલકતાનાં ધરતીકંપથી ડારજીલિંગ ને શીરાજગંજમાં } યજ્ઞદેજરદી [મોટી ખરાબી, ૧૮૮૫.-ખીજ વાર ૧૮૬૭. } ૧૨૪૭.
૫-મહંદારમદ.	બોમ.	૧૪	૧	નાના સાહેબે કાહાંનપોરમાં ધર્મજી અરત, મરદા, તથા છોકરાંઓ ની કતલ ચલાવી ૧૮૫૭. ૧૮૭૦માં કાન્જાં ને જરમનીની લડાઈ. કદમીઓનું મહંદારમદ અમશામરદનું જશન.
૬-પુરદાદ...	બુધ.	૧૫	૨	સર જમશેદજી જીજીભાઈ ત્રીજા આરોનેટ હક થયા, ૫૦ ૧૨૬૭. ૩૦ કસ્યાણીવાલાની દરે ૧૧ મું. સરદાર આં
૭-અમરદાદ...	ગુરુ.	૧૬	૩	આં પદમજી પેસતનજી યુજરયા-૫૦ ૧૨૬૩.
૮-દેપાદર...	સુકર.	૧૭	૪	પુણાની શાંરે ૦ પટેલવાલી દરે ૦ ૮૫મું. અજમેરની શેઠ નવં
૯-આદર...	શની.	૧૮	૫	હમકારો. ૧૮૬૦માં લાર્ડ એલફીનસ્ટન મરણ પામ્યા.
૧૦-આવાં...	રવી.	૧૯	૬	શાહ આલમનો ઝોરશ-અમદાવાદમાં.
૧૧-ખોરશેદ...	સોમ.	૨૦	૭	[હિંદુસથાનમાં હનકમટેકસ થયો, ૧૮૬૦.]
૧૨-મોહોરા...	બોમ.	૨૧	૮	શેઠ શેરાબજી વાછાગાંધી યજ્ઞદે ૧૨૨૬માં યુજરયા.
૧૩-તીર ...	બુધ.	૨૨	૯	
૧૪-ગોશ...	ગુરુ.	૨૩	૧૦	
૧૫-દેપમેહર...	સુકર.	૨૪	૧૧	હિંદુસથાનના દેશીઓ પહેલા પેટીટ જુરીમાં બેઠા, ૧૮૨૮.
૧૬-મેહર...	શની.	૨૫	૧૨	ખગાલના દખલ બાગપર ધરતીકંપ થયો, ૧૮૫૪. મલારાવ
૧૭-મરેશ...	રવી.	૨૬	૧૩	હમકારો. [મદરાસમાં નજરેદ હોતો તે મરણ પામ્યો, ૧૮૮૨.]
૧૮-રસને...	સોમ.	૨૭	૧૪	દીવાસો.
૧૯-ફરવરદીન.	બોમ.	૨૮	૩૦	૧૮૪૯માં કલકતામાં પેહલ પેહલી દેશી છોકરીની નીશાબ સ્થાપી.
૨૦-મેહોરામ...	બુધ.	૨૯	૧	શ્રાવણ માસ. આંદરાત. હમકારો. પરેલમાના દાં પેં
૨૧-રામ...	ગુરુ.	૩૦	૨	[વાડયાનાં આદરાને ૭૫ મું.]
૨૨-ગુવાદ...	સુકર.	૩૧	૩	
૨૩-દેપદીન...	શની.	૧	૪	આગષ્ટ માસ ખેડો. ૧૮૪૯માં સમાચાર દરપણ નામનું રાજીંદુ યુજરાતી વરતમાન પેહલ પેહલું પ્રગટ થયું હતું તે ૧૮૬૮ માં અખબારે શેદાગર શાય બેઠાયું. ફાતીઆ ઇદ.
૨૪-દીન...	રવી.	૨	૫	પનાંગ પાયમ. શર જો ૭૦ જી નાઈટને "આરોનેટ" નો વંશપર
૨૫-અરશેસવંગ	સોમ.	૩	૬	[પરાનો બેતાબ મલેઓ ૧૮૫૭.
૨૬-આસતાદ..	બોમ.	૪	૭	કદમી મુકતાદ શર થયાં.
૨૭-આસમાન...	બુધ.	૫	૮	મુંબઈમાં પેહલ પેહલી પારસી મેટરીમાનીપલ કોર્ટ બેઠી, ૧૮૬૬ પ્રીં આલબરેટ ૧૮૪૪માં જનમ્યો. માંગલોરમાં મોટી રેલ, ૧૮૭૬. શેઠ કરોમજી દીનશાજી પીટીટ યુજરયા, ૧૨૬૪.
૨૮-જમીઆદ...	ગુરુ.	૬	૯	
૨૯-મારેશદ...	સુકર.	૭	૧૦	મારડ કાનીંગ મરણ પામ્યો, ૧૮૨૭. કદમી મીનો મારેસદનું જશન.
૩૦-અનેરાં...	શની.	૮	૧૧	

માહા ૧૨ મો સફંદારમદ શેહેનશાહી રાને ૧૨૭૭ યજ્ઞદેવરદી.

શ્રે. પારશીઓના તીથે રોજ-તેના નામ સાથે	કદમીઓના રોજ	તાર.	પ્રાચીન તારીખ	હાલના તારીખ	કદમી જરથોશ્ત્રાઓના ગાથા ૧ લો માહા ૧૨ માં અને ૧૨૭૭ થી રોજ ૩૦ માં માહા ૧ લો પ્રવરદીન રાને ૧૨૭૮ યજ્ઞદેવરદી. ઇંગરેજી તા. ૯મી આગસ્ટ થી તા. ૧૨મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૮ હોડુઓનાં મંવત ૧૯૬૪ નાં આવણ સુદ ૧૨ ને વાર રવીથી તે બાદવા વદ ૨ ને વાર રાત્રી સુધી.
૧-અહુરમજદ	ગા.	રવી..	૯	૧૨	ગાથા ૧ લો ૬૦, હમસપયમધેમ ધંખાર ૬૬૦. ઈલાહમાં { નામદાર શેહેનશાહ એદવડ ૧૯૦૨માં રાજ્યભીસેક થયો. }
૨-બહમન ...	ગા.	શામ.	૧૦	૧૩	ગાથા ૨ જો આમગુઆદ કદમી. મુખધમાં મુસં હોડુ વચે મોટું
૩-અરદીમેશત	ગા.	ભોમ.	૧૧	૧૪	ગાથા ૩ જો સપેનતોમદ. નારીયલી પુનેમ. [હુલડ, ૧૮૯૩.]
૪-શેહેરૈવર...	ગા.	બુધ.	૧૨	૧૫	ગાથા ૪ થોવોહુસથર, ૬૦. એનેરદીનું મરણ, ૧૮૭૩.
૫-સફંદારમદ.	ગા.	ગુર.	૧૩	૧૬	૧ ગાથા ૫ માં વધસતોધસત કદમી. શ્રે. સફં. નું જશન. { દરુરજ એ. ૬૦ શનજાણાં યુ. ૫૦, ૧૨૧૬. શ્રે. ૧૦ શ્રે. મુનશી યુ., ૧૨૩૯. ડા. કે. નસ. બાહાદુરજી ગુજરાતી ૫૦ ૧૨૬૭. }
૬-પુરદાદ ...	૧ શુકર.	૧૪	૩	કદમી અને ૧૨૭૮ યજ્ઞદેવરદીનું નવું વરસ. કલકતાની ઇ. ૬૦ { રેલવે આલી, ૧૮૫૪. }	
૭-અમરદાદ...	૨ રાત્રી.	૧૫	૪		
૮-દેપાદર ...	૩ રવી..	૧૬	૫	૬૦ રાત્રીયવન ઇજવાનો દીવસ, તથા ૬૦ અરદીમેસ્ત રોજનો { હમકારો. નોશાડીનાં વડા દશવર મેરજરા } છાં ગુજરાતી, ૫૦ ૯૬૦	
૯-આદર. ...	૪ શામ.	૧૭	૬	શેહે. હમકારો.	
૧૦-આવાં. ...	૫ ભોમ.	૧૮	૭	ગોકલ આદમ.	
૧૧-પુરશીદ...	૬ બુધ.	૧૯	૮	કદમી પુરદાદશાલ.	
૧૨-માહોર ...	૭ ગુર.	૨૦	૯	કદમીઓના અમરદાદશાલ-(વરણા.)	
૧૩-વીર ...	૮ શુકર.	૨૧	૧૦		
૧૪-ગોશ.....	૯ મંગી	૨૨	૧૧	ગોવાલ્યા અગ્યારસ. કદમી આદર રોજનો હમકારો.	
૧૫-દેપમેહર ...	૧૦ રવી..	૨૩	૧૨	ગુલશી તલાવ વેઆર સાથે જોડી નાખ્યો, ૧૮૭૨.	
૧૬-મેહર.....	૧૧ શામ.	૨૪	૧૩	અંગરેજો લખનોરમાં દાખલ થયા, ૧૮૫૭.	
૧૭-સરોશ.....	૧૨ ભોમ	૨૫	૧૪	શેહેનશાહી હમકારો. પ્રીતશ આલખરટ જનમયો ૧૮૧૯.	
૧૮-રથને.....	૧૩ બુધ	૨૬	૧૫	વાલકેશ્વરની મોટી જાત્રા. { મપોરીભાગલ પામળી દરેને ૭૦ તલાવના આદ્રાંને ૯૬. શુરતમેરાં }	
૧૯-પ્રવરદીન..	૧૪ ગુર.	૨૭	૧	ભાદ્રપદ માસ.	
૨૦-મેહરંમ ...	૧૫ શુકર	૨૮	૨	આદ્રાત. શ્રે. હમકારો. શુનાઆધ હીરજી રેડીમણીનાં ગોવાલ્યા	
૨૧-રાંમ.....	૧૬ રાત્રી.	૨૯	૩		
૨૨-યુવાદ.....	૧૭ રવી..	૩૦	૪	ગણેશ ચોથ. કંસરોશ રો. હમકારો. બાહેરકોટ દાદીશેહના આ { તશમે. ૧૨૬ મુ. કોટકોટના કદમી આદરાંને ૧૦૫ મુ. કલકતા માના ૩૦ કા. બનાજીના આદરાંને ૬૯ મુ. ભીડીખજરના મે. માં પોલના આદરાંને ૧૦૧ મુ. ૫૬૦૧૧૫૨માં મુખધમાં કેટલાક પારશીઓએ કદમી તરીકે અપભ્રંશ કર્યો. } યથો ૧૮૬૫. મુખધમાં ટેકનીકલ સ્કુલ નીકલી, ૧૮૮૮. { શેનશાહાંનું રવાનીન થયું. પારશી ધારો પમાર હોડુસ્થાંનનું રાજ ઇસ્ટ ઇન્ડયા કું. શ્રેડેથી } ૫ સપ્ટેમ્બર માસ. કદમી પ્રવરદીઆનનું જશન. ૧૮૫૮ માં { કદમી ખેરાંમ રોજનો હમકારો. } ૭ શેનશાહીઓના સુકતાદ શરૂ થયાં, ગવરી લાવવાનો દીવસ. { ૮ ગવરી પુજવાનો દીવસ. } ૯ ગવરી વીસરજન. { ૧૧ ઇલીઝાબેથ રાણી જ, ૧૫૩૩. } ૧૨ [શ્રે. મીનો મારે. જશન. } ૧૩ શ્રે. ગાથા ધંખાર શરૂ થયા. પોરદુગીઝનો ફેસતો. શ્રે. મે. જી. શ્રી. }	
૨૩-દેપદીન.....	૧૮ સોમ	૩૧	૪		
૨૪-દીન.. ...	૧૯ ભોમ	૧	૫		
૨૫-અરશીસવંગ.	૨૦ બુધ.	૨	૬	કદમી ખેરાંમ રોજનો હમકારો.	
૨૬-આસતાદ...	૨૧ ગુર.	૩	૭	શેનશાહીઓના સુકતાદ શરૂ થયાં, ગવરી લાવવાનો દીવસ.	
૨૭-આસમાંન..	૨૨ શુકર	૪	૮	ગવરી પુજવાનો દીવસ.	
૨૮-જમીઆદ...	૨૩ રાત્રી.	૫	૯	ગવરી વીસરજન.	
૨૯-મારેસફંદ ..	૨૪ રવી..	૬	૧૧	ઇલીઝાબેથ રાણી જ, ૧૫૩૩. }	
૩૦-અનેરાં ...	૨૫ સોમ.	૭	૧૨	[શ્રે. મીનો મારે. જશન. }	
૧-અહુનુઆદ.	૨૬ ભોમ	૮	૧૩	શ્રે. ગાથા ધંખાર શરૂ થયા. પોરદુગીઝનો ફેસતો. શ્રે. મે. જી. શ્રી. }	
૨-ઓશગુઆદ.	૨૭ બુધ.	૯	૧૪	ગાથા ૨ જો.	
૩-સપેનતોમદ.	૨૮ ગુર.	૧૦	૧૫	ગાથા ૩ જો.	
૪-વોહુખથથર.	૨૯ શુકર.	૧૧	૧૬	ગાથા ૪ થો. પ્રે. ચો. પોનડીયેરી લીકું, ૧૭૪૬.	
૫-જીરતોપસ્ત.	૩૦ રાત્રી.	૧૨	૧૭	ગાથા ૫ માં. કામ્બુજની ખીજ બડાઈ, ૧૮૭૯.	

મહેરબાની કરીને આ જાહેર ખબર વાંચશો તો કાંઈક નવું
અને તમારા લાભનું જ જાણશો.

વારી ઘડીએ ન્યુસપેપરોમાં સોનીયોની લુચાઈ અને દગાખાઈની ખબરો આવેછે-તેથી આજ લગભગ વરસ એક થયું અત્રેના તથા આજુ-આજુના વસતા સોખીન રહીશોને માટે એક ખાત્રીદાર પારસી સોનીયે લાંબા અનુભવ અને જાતી દેખરેખ હેઠલ આજના જમાનાને ધરના તરેહાર જાતના મસીન પોલીસના સોનાના તથા ઝવેરાતના ફેસનએબલ દાગીના બનાવવાનું તથા તઢધાર વેચવાનું ખાતું ચાલું કાઢ્યું છે. જે ખાતું થોડીજ વારમાં માદરા જુના તથા નવા મહેરબાન ધરાધોમાં-જાણીતું અને માનીતું થઈ ગયું છે. કારણ કે મધ્યમ દામે ઉત્તમ અને ભરોસાદાર કામ-વાયદાસર કરી આપવામાં આવે છે તેથી મહેરબાન હમદીન ખાનુઓ અને અહર્યોને ખખરમાંજ યા અગાઉ ફક્ત એકજ વખત અત્રે ફેરા મારવાની તરદી લેશો તો પુરતી સખ્યતા સાથે તુરત ધ્યાન આપવામાં આવશે અને નાનાં તથા મોટાં દરેક મહેરબાન ધરાધોને નમૂનાપુર્વક અરજ કરવામાં આવે છે કે જેવો ચાહુ આશરો આપતાં રહ્યા છો તેવા હમેશ આપતાં રહો એવી આશાથી હમેશનો ઉપકારીશું.

છેવટે થોડું લખવે ઘણું સમજી ફક્ત સેકંડે બે ટકાના કમીસનથી ગમે એટલી રકમના ઝવેરાતના દાગીનાઓ ધરવદું રીતે વેચાવવામાં તથા અપાવવામાં આવશે તથા થોડા ધરમાદા ખાતે પૈસાથી દાગીનાઓના આકર્ણી પણ કરવામાં આવશે.

ખહાર જામના ઝોરડર ઉપર પુરતું અને તુરત ધ્યાન આપવામાં આવશે. અને પુર ખાત્રી અને ઝેરડીથી વેદ્યુપેયેબલ પારસલથી મોકલવામાં આવશે.

તા ૧૦ કું અમારા લાગતા વજગતા ધધાદારીયોના ગમે તેવા જુદા પથરા મુકવાથી ખીલકુલ દોરવાનું નહીં.

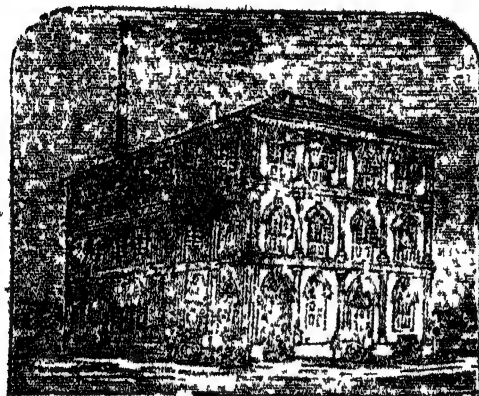
આદરજી ડોસાભાઈ,

ચોકસી તથા ઝવેરી.

૪૦ આંદરેડ મુર બીલડોંગ,

D. Byramjee & Co.,

**BREAD
and
BISCUIT
Manufac-
turers.**

**Confectioners
and
Caterers.**

50, GOA STREET, MODAY BAY.

It is with much pleasure that I give Mr. D. BYRAMJI this certificate as he has fully merited the confidence placed in him.

In December 1894 during the Military and Naval Tournament held in Bombay by General Gatacre, Mr. D. BYRAMJI, Bread Manufacturer and Confectioner, was entrusted with the responsible duty of supplying provisions both food and drink for the Officers' Mess, fourteen Bars and two canteens. He had the entire and absolute management of the whole concern. The indefatigable and energetic manner in which he carried out the work, the thoroughly workmanlike way in which he conducted the whole business, won for him the entire satisfaction of each and every one and proved him to be a caterer of a high order. Should he at any time be again entrusted with such or similar contract I confidently affirm that he will assuredly render the highest satisfaction.

Bombay, 2nd November 1897.

(Sd.) W. F. CAHUSAC, Major.

DEPUTY ASSISTANT ADJUTANT GENERAL, BOMBAY DISTRICT.

I have had dealings on behalf of Government with Mr. D. BYRAMJI for the past two years and have obtained from him all the biscuits required for use on boardship.

His biscuits are sound, well baked, and when placed in tin lined cases will keep for a long period.

No complaints have ever been received during his supplies.

Bombay, 6th February 1902.

(Sd.) H. ANDERSON, Major.

STORE-KEEPER GENERAL, SUPPLY AND TRANSPORT.

H. M. S. "RENOWN"

This is to certify that Mr. D. BYRAMJI during the ship staying at Bombay has served me with good bread and I can strongly recommend him to any other canteen Manager.

Bombay, 10th February 1906.

(Sd.) ANTHONY BORDO, Canteen Manager.

This is to certify that Messrs. BYRAMJI & Co., Bread & Biscuit Manufacturers, supplied His Majesty the Amir of Afghanistan with superfine bread and dinner rolls during his Majesty's stay in Bombay and that the quality of the Bread was excellent. The large orders that were entrusted to them were most promptly and satisfactorily carried out at a short notice.

(Sd.) MAHUMED ABDUL CADIR, Agent, M. E. C.

Bombay, 6th March 1907.

His Majesty Amir.

ESPLANADE HOTEL, MANAGER'S OFFICE.

This is to certify that Messrs. D. BYRAMJI & Co., Bread & Biscuit Manufacturers supplied to this Hotel with superfine bread, Dinner rolls, Brown Bread and French rolls and that the quality of the Bread was excellent. No complaints have ever been received from Hotel residents and Visitors during their supplies. We can strongly recommend them to any other Hotel Keeper.

Bombay, 22nd May 1907.

(Sd.) JMASHEDJI SORABJEE, Manager.

WATSON'S HOTEL.

જાહેર ખબરો.

BY APPOINTMENT TO,

H. E. LORD LAMINGTON

GOVERNOR OF BOMBAY.

BOMBAY FINE ART GALLERY & HIGH CLASS

Picture frame works, ESPLANADE ROAD.

Exhibition of Pictures by Great Masters of the Royal Academy.

Photos enlarged from Carte-de-Visite to life size on canvas in oil by European artists at very Moderate charges.

BOMBAY FINE ART GALLERY.

ESPLANADE ROAD—MEADOW STREET.

D. B. DINSHAW & Co.

મુંબઈના નામદાર ગવર્નર લોર્ડ નોર્થકોટના

ખાશ આશરા હેઠલ.

બોમ્બે ફાઇન આર્ટ ગેલરી એન્ડ હાઇ ક્લાસ

પીકચર ફ્રેમ વર્ક્સ.

એસપ્લેનેડ રોડ.

રોયલ એકેડેમીના મહાન ઉસ્તાદોનાં પીકચરોનું એક્ઝીબીશન.

અંગ્રેજ કારીગરોને હાથે કાર્ટ-ડ-વીઝીટને કેનવાસ ઉપર આર્થલ

પેનટીંગ મોટાં કદમાં ચીતારી આપે છે.

ભાવો ઘણાજ ફીકાયત છે.

બોમ્બે ફાઇન આર્ટ ગેલરી.

એસપ્લેનેડ રોડ—મેડો સ્ટ્રીટ.

દી. બી. દી ન શા હ ની કું પ ની.

નહેર ખખરી,

સૌથી જુની અને જણીતી સખી
પાડવાની મોટી દુકાન.

(સ્થાપી ૧૮૬૮.)

હમારો નવો ખંધાતો શો-રૂમ

૧, લી અકટોખરથી

અસલ જગાપર ખોલવામાં આવશે.

એ સ. હો ર મ સ જ

ફો ટો ગ્રા ફ ર

(જે સાથ હવે જોડાયેલી છે)

ધી બો મ્બે ફો ટો ગ્રા ફી ડ કું

હાર્થીવાલી ખીલડીંગ, કાલખાદેવી રોડ.

કેકાણાં.	કાણે પરડેલાં યાને બંધાવેલાં.	રોજ. માહા. યજ. સને	શે. કે ક.
મુંબઈ મધે.		રોજ. માહા. વરસ.	
૧—કરેલવાડી ...	શેઠ કાવસજી બેરાંમજી બનાજીની નૈયતે	૧૭ ૪ ૧૨૧૫	કદમી.
૨—ચરનીવાડી ...	શેઠ હોરમજી બમનજી વાડીઆજી...	૧૭ ૨ ૧૨૦૦	શેનશાહી.
૩—	જરથોસતી અંજુમને સ્થાપેલાં	૩ ૨ ૧૨૬૭	"
૪—ખાદેર કોટ ...	શેઠ દાદાભાઈ નશરવાંજી દાદી શેઠ...	૧૭ ૧ ૧૧૫૩	કદમી.
દેશાવરોનાં.	અવલ જરથોસતી અનજુમને શંખ {	૮ ૮ ૮૦	શેનશાહી.
૫—ઉદવાડા ...	{ ભુમાં સ્થાપેલાં, ને હાલ ઉદવાડામાં છે. }		
૬—નવસારી ...	શેઠ ખુરશેદજી ટેમુલજી દેશાઈજી. (૧)	૧૭ ૨ ૧૧૩૫	"
૭—સુરત ...	શેઠ દાદાભાઈ નશરવાંજી મોદી...	૧૭ ૨ ૧૧૮૩	"
૮—સુરત ...	શેઠ પેશતનજી કાલાભાઈ વકીલ	૩ ૪ ૧૧૮૩	કદમી.

મુંબઈ મધેની દરેમેહેરો અથવા આતશ આદરંમોની ટીપ.

૧—કરેલવાડી ..	કાવસજી બેરાંમજી બનાજી (આતશબેરામમાં)	૨૦- ૧ ૧૨૧૪	કદમી.
૨—કાંદાવારોમોલો	નશરવાંજી હીરજીભાઈ કરાંની	૨૦- ૬ ૧૨૧૬	શેનશાહી.
૩—કોટમાં....	ખરશેદજી માણિકજી સરાય. (૧)*	૨૬- ૨ ૧૧૮૬	"
૪—કોટમાં....	બનાજી લીમજી. (૨) ...	૮- ૮ ૧૦૭૮	"
૫—કોટમાં....	માણિકજી નવરોજી શેઠનાં. (૩) ...	૮- ૮ ૧૧૦૨	"
૬—કોટમાં....	મોટલાંઆઈ જીહાંગીર નશરવાંજી વાડીયા...	૨૦- ૬ ૧૨૩૨	"
૭—કોટમાં....	ગોદાવરા મોખેદો કાન્તે પંચાયતે બાંધેલું	૩- ૫ ૧૧૮૫	"
૮—કોટમાં....	મનચેરજી ખરશેદજી લંગડાનાં (૪) ...	૧૫- ૭ ૧૨૧૭	"
૯—કોટેકોટ ...	અરદેશર દાદીભાઈ દાદીશેઠ...	૧૭- ૧ ૧૧૭૩	કદમી.
૧૦—કોટેકોટ ...	પીરોજબાઈ તે મરહુમ દાઠ માઠ વાછાની વીઠ	૩- ૮ ૧૨૫૦	શેનશાહી
૧૧—કોલાખે....	જીજીભાઈ દાદાભાઈ ...	૧૭- ૬ ૧૨૦૫	"
૧૨—ખેતવાડી...	કાવસજી માણિકજી હાશબરનર ...	૮- ૮ ૧૨૦૧	કદમી.
૧૩—ખેતવાડી...	પાલજીજી ખરશેદજી કામા... (કામા બાગમાં)	૧૭- ૮ ૧૨૩૮	શેનશાહી.
૧૪—ગરાંટરોડ...	ઐરવદ સોરાબજી હોરમસજી રાંતજી...	૩- ૮ ૧૨૩૭	"
૧૫ગોવાલ્યાતલાવ	આઈ ગુનાઆઈ હીરજી જીવજીજી રેડીમની (૫).	૨૦-૧૨ ૧૨૧૧	"
૧૬—ચરનીવાડી.	હોરમજી બમનજી વાહાડયા (આતશબેરામમાં)	૨૦- ૨ ૧૧૭૫	"
૧૭—ચોપાટી ...	મોદી સોરાબજી વાછાગાંધીના વારેસો...	૧૭- ૬ ૧૨૨૭	કદમી.
૧૮—ડનકનરોડ...	હોરમજી ધનજીભાઈ પટેલ ...	૧૭- ૫ ૧૨૦૩	શેનશાહી.
૧૯—ધોબીતલાવ.	આવાંઆઈ તે અઠ અઠ વાડીઆજીના ધઠ(૬)	૨૪- ૭ ૧૨૩૨	"
૨૦—પરેલ.....	દાદાભાઈ તથા મનચેરજી પેશતનજી વાડીઆ.	૨૦-૧૧ ૧૨૦૩	"
૨૧—પરેલ.....	પોટોટ આરકુનેજમાં બાઈ દીનબાઈ નઠ પોટોટ પરડાવેલી	૩- ૭ ૧૨૬૬	"
૨૨—ખહારકોટ..	મનચેરજી બમનજી શેઠના (૭) ...	૧૭- ૨ ૧૧૬૬	"
૨૩—ખહારકોટ..	શાપુરજી સોરાબજી કપાવાલા ...	૧૭- ૨ ૧૨૨૮	"
૨૪—ભીડીબજર.	મેરવાંજી માણિકજી પટેલ. (૮) ...	૧૭-૧૨ ૧૧૭૭	"
૨૫—ભીડીબજર.	બમનજી મેરવાંજી મેવાવાલા ...	૧૭- ૪ ૧૨૨૦	"
૨૬—મજગાંમ...	પ્રરાંમજી નશરવાંજી પટેલ...	૧૧- ૩ ૧૨૧૫	કદમી.
૨૭—મજગાંમ...	નાનાભાઈ જમશેદજી સપલાની નધઅતે	૧૪- ૮ ૧૨૩૬	શેનશાહી
૨૮—મજગાંમ...	અનજુમનને ખરચે...	૮- ૫ ૧૨૭૬	"
૨૯—મરીનલાઇન	જમશેદજી દાદાભાઈ આમરીઆ...	૨૮- ૨ ૧૨૪૪	"
૩૦—મહાલક્ષ્મી.	બેરાંમજી કાવસજી બાટલીવાલા ...	૨૦- ૪ ૧૨૩૪	"
૩૧—મહાલક્ષ્મી.	હોરમજી દાદાભાઈ શાએર...	૧૭- ૭ ૧૨૧૫	કદમી.
૩૨—વાલકેશ્વર..	શોરાબજી ખરશેદજી થુંઠીનાની નધઅતે	૭- ૮ ૧૨૨૮	"
૩૩—દાદર	નવરોજી કાવસજી નાલીએરવાલા (૯)...	૩-૧૦ ૧૧૮૧	શેનશાહી.
૩૪—વાંદરે.....	નશરવાંજી રતનજી તાતા ...	૨૦- ૬ ૧૨૫૩	"

મુંબઈની ઉપલી ૩૪ બહેર દરેમેહેરો, આતશ આદરંમોની ઉપરાંત બીજી કેટલીક દાદગામ્મોની દરેમેહેરો જેવી કે (૧) ખાહારકોટનો અલાઈબગની, (૨) કોલાખની પાંડે શેનીટીઅમની, (૩) ગીરગાંમનો આલબલેશ બાગમાંની, (૪) ગીરગાંમ બેક રોડપરની અશાલાજીની, (૫) વાલકેશ્વરમાં રેડીમનીની, અને (૬) બેક માહીમમાં છે.

૧ આ મકાન પુરાણ થવાથી દેશાઈ કાવસજી ઐરવજી તે ગાંડલના કારભારીએ ફરીથી રોજ ૧ હો માહા ૧૦ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૦ યજ્ઞદેવરદીને દીને સમરાવી આપ્યું છે.

* આ સંધ્યા નંબરોવાલી દરેમેહેરો લગતી વીમતો દરેમેહેરોના લીસટની રોપડે જણાવેલી છે.

દેશાવરો ખાતેની દરેમેહેરો.

ક્રમાંક.	કાણે બંધાવેલી.	રોજ. માહા. વરસ.	શેન ક્ર. કં.
૧-અંકલેશર...	નરશંગ ધમપાલ-પ્રીતી મેર. હો. પ્રેન્સર ૧૨૧૭ ૮૧૮	શેનશાહી
૨-અંકલેશર...	પ્રમત્ત દીનશાહ પીટીટના પુણ માટે ...	૨૭-૨ ૧૨૬૮	"
૩-અન્નમેર...	નવરોજ રશતમત્ત કલીઆણીવાલાના પુત્ર માટે	૮-૧૧ ૧૨૬૭	"
૪-અમદનગર...	જમશેદત્ત પેશતનત્ત પલાનટી ...	૬-૮ ૧૨૧૬	"
૫-અમદાવાદ...	ખરશેદત્ત બેહરામત્ત નાણાવતી (૧૦) ...	૨૩-૧૦ ૧૨૧૫	"
૬-અમરોલી...	હોરમત્ત બમનત્ત વાહડયા (૧૧) ...	૧૭-૨ ૧૧૭૩	"
૭-અડાગણ...	સર જમશેદત્ત જીજીભાઈ (પેહલા) ખારોનેટ.	૨૦-૮ ૧૧૮૬	"
૮-આલપાઈ...	નવરોજ કાવશત્ત નાલીએરવાલા	"
૯-ધગતપુરા...	અનજીમનને ખરચે ...	૫-૧૦ ૧૨૫૬	"
૧૦-ધછાપેર...	કાવશત્ત ધનજીભાઈ પાડવાલા તથા ભત્રીજા	૫-૮ ૧૨૧૬	"
૧૧-ધનડોર...	હોરમત્ત માણિકત્ત ભમગરા ...	૧૦-૮ ૧૨૪૮	"
૧૨-ઉદવાડા...	સર દીનામંડીખારોનેટ બંધાવતું આતશખેરામને લગતું મકાન	૨૦-૮ ૧૨૬૦	"
૧૩-ઉરન...	કુવરત્ત તથા બેરામત્ત એદલત્ત ઉમરીગર...	૨૩-૨ ૧૨૭૪	"
૧૪-એડન...	કાવશત્ત દીનશાત્ત એડનવાલા ...	૨૦-૧ ૧૨૫૩	"
૧૫-એલાવ...	આં કાકિશ ખરશેદત્ત કામદીન (૧૨) ...	૨૦-૧૨ ૧૦૮૧	"
૧૬-આંકોલા...	દં નશરવાનત્ત જમાસ્પત્ત જમાસ્પઆશા (૧૩)	૨૪-૨ ૧૨૩૯	"
૧૭-કચ્છ-ભુજ...	પેશતનત્ત શેરાબત્ત ભુજવાલા (૧૪) ...	૨૩-૮ ૧૨૭૪	"
૧૮-કરંજ...	પેસ્તાંત્ત, હીરજીભાઈ, પીરોશા હોરમત્ત પસ્તાકયા	૨૭-૪ ૧૨૧૫	"
૧૯-કરાંચી...	કોશાભાઈ મેરવાંત્ત વાહડયા ...	૮-૮ ૧૨૩૯	"
૨૦-કરાંચી...	હીરજીભાઈ જમશેદત્ત બેહરાનાં (૧૫) ...	૮-૮ ૧૨૧૮	"
૨૧-કલકતા...	ધનજીભાઈ બેહરામત્ત મેહતા ...	૮-૮ ૧૨૫૬	"
૨૨-કલકતા...	રશતમત્ત કાવશત્ત બનાત્ત ...	૧૭-૧ ૧૨૦૯	કદમી.
૨૩-કલ્યાણી...	એદલત્ત બેરામત્ત મોદી (૧૬) ...	૧૭-૨ ૧૧૫૮	શેનશાહી
૨૪-કવેતા...	અનજીમનના ઉધરાટથી (૧૭) ...	૧૭-૮ ૧૨૫૨	"
૨૫-કુદીઆના...	મનચેરત્ત કુવરત્ત ભાટેના, હોરમત્ત માણિકત્ત	૭-૭ ૧૨૧૮	"
૨૬-ખજેત...	મેહરામત્ત હીરાત્ત કોહલા. [કુદીઆનાવાલા.	૧૮-૮ ૧૨૧૫	"
૨૭-ખંખાત...	પેસ્તાંત્ત ખરશેદત્ત મોદી, ખંખાતવાલા ...	૧૭-૪ ૧૨૧૩	"
૨૮-ખેરગામ...	માઈ મોતીબાઈ તેઆં બંબં મુલાંની વીધવા	૫-૮ ૧૨૫૧	"
૨૯-ગનદેવી...	હોરમત્ત બીખાત્ત ચીનાઈ, વલસાડવાલા ...	૭-૮ ૧૨૦૩	"
૩૦-ચીકલી...	મુંબઈવાલા શેકો દોરાં તથા પ્રાં હોં ગજદર.	૧૭-૬ ૧૨૪૨	"
૩૧-જામનગર...	ટુમલત્ત માહીઆરત્ત મીરજાં ...	૧-૭ ૧૨૬૪	"
૩૨-જંગબાર...	દોરાબત્ત દીનશાહ એદનવાલા ... (દાદગાં)	૧૩-૮ ૧૨૬૪	"
૩૩-તવરી...	એદલત્ત બાજખોરા (૧૮) ...	૧૪-૬ ૧૨૩૮	"
૩૪-તવરી...	મનજીમન ...	૩-૮ ૧૨૩૮	"
૩૫-તારાપેર...	ચીકાત્ત મેહરજીભાઈ તારાપેરવાલા. (૧૯) ...	૮-૮ ૧૧૮૮	"
૩૬-થાણા...	કાવશત્ત તથા દોરાબત્ત રશતમત્ત પટેલ (૨૦)	૮-૭ ૧૧૫૦	"
૩૭-દં હુદ્રાબાદ...	ચીકાત્ત તથા પેસતનત્ત મેહરત્ત ...	૮-૧૨ ૧૨૦૮	"
૩૮-દ. હે. બાલાપુર...	" " " (૨૧) ...	૨૦-૬ ૧૨૦૮	"
૩૯-દ. હે. ચંદરવાડ...	માણિકબાઈ નશરવાનત્ત ચીનાઈ ...	૩-૨ ૧૨૭૪	"
૪૦-દમણ...	મેરવાંત્ત નવરોજ માણિકત્ત ...	૮-૬ ૧૨૦૭	"
૪૧-દમણ...	રતનબાઈ તે હોરમત્ત મનચેરત્ત કામાની વીં (ક) ૧૨૧૫	"
૪૨-દીવ...	જેહાંગીર નશરવાંત્ત વાડીઆત્ત ...	૨૬-૫ ૧૧૮૮	"

(ક) આ દમણની દરેમેહેરો મકાન ધણું બીસમાર થઈ જવાથી તે દરેમેહેર ચળદેજરદી સને ૧૨૭૬ માં તથાથી કાઠો નાખવામાં આવેલી જણાય છે.

ક્રમાંક.	કોણે બંધાવેલી.	રોજ. માહા. વરસ.	શેનકે. ક.
૪૩-દવીહેર ...	નવાજબાધ તે જાંગીં નવં ધારીઆના ધં	૩- ૯ ૧૨૨૪	શેનશાહી.
૪૪-દુમસ	સુરતની અનજીમને.....	૨૬- ૬ ૧૨૦૭	"
૪૫-નવસારી ...	દેશાધ મનચેરજી ખુરશેદજી...	૧- ૫ ૧૧૬૪	"
૪૬-નવસારી ...	સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહલા) બારોનેટ.	૨૦- ૬ ૧૨૨૨	"
૪૭-નવસારી ...	મલેશરની અંજીમને ...	૧૯- ૧ ૧૧૬૭	"
૪૮-નવસારી ...	મીનોચેર હોરમજીવાલાઓએ બાંધેલી (૨૨) ૧૧૫૮	"
૪૯-નાગપોર ...	હીરાબાધ નશરવાંનજી માણિકજી મુલા ..	૨૦- ૨ ૧૨૬૫	"
૫૦-નારગોલ ...	માણેં રશં નારગોલવાલા તથા ભાઈઓ (૨૩) (અંજી અસલ મકાંન શેઠ દાદા. નશા. મોદીયું બંધાવેલું હતું.)	૧૧- ૧૦ ૧૨૫૧	"
૫૧-નીમચ.....	કાવસજી જીવણજી મેવાવાલાની નધએતે...	૫- ૫ ૧૨૬૭	"
૫૨-પારડી.....	હોરમજી ગાંડાભાઈ... (દાદગાહ)...	૧૭- ૯ ૧૨૫૦	"
૫૩-પુણા-નાંનાપેટ	સોરાબજી રતનજી પટેલ (૨૪) ...	૮- ૧૧ ૧૧૯૩	"
૫૪-પુણા-કાંપ...	સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહલા) બારોનેટ.	૩- ૩ ૧૨૧૪	"
૫૫-પુણા ...	કદમી અને શેહનશાહી અંજીમનને ખરચે...	૩- ૩ ૧૨૬૩	કદમી.
૫૬-બદનેરા ...	અંજીમનને ખરચે ...	૬- ૪ ૧૨૫૮	શેનશાહી.
૫૭-બારડોલી ...	નવસારીવાલા એદલજી નવરોજી મેહેતા ...	૯- ૪ ૧૨૫૫	"
૫૮-બાલાપોર....	વીકાજી તથા પેશતનજી મેરજી ...	૨૦- ૬ ૧૨૦૯	"
૫૯-બીલીમોરા...	દાદાભાઈ ધનજીભાઈ અને શોરાબજી શાપુરજીએ બાંધેલી-અનજીમનને ખરચે ચાલતી. (૨૫)	૯- ૯ ૧૨૬૮	"
૬૦-બેલગામ ...	પેસતનજી ખરશેદજી બાઈસ ...	૨૪- ૩ ૧૨૬૧	"
૬૧-ભગવાગાંમ..	જમશેદજી સોરાબજી ભગવાગર...	૩- ૯ ૧૨૨૮	"
૬૨-ભરૂચ	જીની અગીઆરી	"
૬૩-ભરૂચ	હોરમજી ખેરાંમજી વખારીઆની નધએતે ...	૨૭- ૬ ૧૨૫૨	"
૬૪-ભરૂચ-કોટ ..	હોમાજી દારાબજી (હોમાવરાની દરેમેહેર)(૨૬)	૩- ૫ ૧૧૨૯	"
૬૫-,, ખાસવાર	હીરાંબાધ તે નવં કાં નારયલવાલાનીવીં (૨૭)	૯- ૯ ૧૨૦૦	"
૬૬-,, કોટ...	સોરાબજી ધનજીભાઈ બંખાના...	૨૪- ૧ ૧૨૨૭	"
૬૭-,, બહારકોટ.	દસતુર કાંમદીનજી ફરદુનજી ૧૧૪૭	"
૬૮-,, ,,	રસતમજી માણેં હીરાવરાના, સુરતવાલા (૨૮) ૧૦૯૬	"
૬૯-ભાઈ ગામ..	વીરજીભાઈ બમનજી સુરતવાલા (૨૬) ...	૧૭- ૬ ૧૧૭૩	"
૭૦-ભાવનગર...	દોરાબજી શાપુરજી ઉમરીગરના વારસો ...	૨૮- ૮ ૧૨૬૦	"
૭૧-ભેશાંન	દાદાભાઈ ત્યા મનચેં પેરતનજી વાડીઆ (૩૦)	૧૧- ૫ ૧૨૧૫	"
૭૨-મહિ ...	અંજીમનને ખરચે. (૩૧) ...	૯- ૬ ૧૨૧૫	"
૭૩-મંદરોઇ ...	અંજીમનના ઉધરાટથી-શેઠ માં નં પીટીટે..	૧૨- ૪ ૧૨૨૯	"
૭૪-મહુવા	અંજીમનને ખરચે ...	૯- ૪ ૧૨૨૭	"
૭૫-મેધોરભાત...	(ગંદેવીની પાસે) અંજીમનનાં ખરચે ...	૫- ૪ ૧૨૫૩	"
૭૬-માંડવી.....	અંજીમનને ખરચે ...	૩- ૯ ૧૨૪૩	"
૭૭-રાજકોટ ...	અંજીમનનાં ખરચથી ...	૩- ૯ ૧૨૪૪	"
૭૮-રંગુન...	ખેજનજી કાવશજી બંખાતા (૩૨) ૧૨૩૬	"
૭૯-રોદેર ...	દારાશાહ દોરાબજી રાંદેલીઆ (૩૩) ...	૧૭- ૯ ૧૨૦૩	"
૮૦-લાનોલી ...	કાવશજી દીનશાહ એડનવાલા... ---	૨૨- ૯ ૧૨૬૮	"
૮૧-લાહોર.....	અરદેસર બેહેરામજી લીયુવાલા-કુપર ...	૧૭- ૧૧ ૧૨૬૨	"
૮૨-બ્યારાગામ .	બાઈ દીનબાઈ નસરવાનજી પીટીટ. ...	૬- ૩ ૧૨૬૫	"
૮૩-વરોડરા ...	ધનબાઈ તે દાદાભાઈ ભીમજી ઉમરીઆની ધં	૭- ૫ ૧૨૧૫	"
૮૪-વરોડરા ...	ખેરાંમજી નશરવાનજી શીરવાઈ. (દાદગાં)... ૧૨૩૭	"
૮૫-વલસાડ ...	નવરોજી પેશુતનજી કાપડીઆ (દાદગાં) ...	૨૬- ૪ ૧૨૪૯	"
૮૬-વલસાડ ...	મોટાભાઈ શાપુરજી ...	૧૬- ૯ ૧૨૧૯	"
૮૭-વલસાડ ...	હોરમજી ભીખાજી ચીનાઈ (દાદગાં) ૧૧૮૯	"

ક્રમાંક.	દરેમહેરો કાણે બંધાવેલી.	રોજ. માહા. વરસ.	શેન કે ક.
૮૮-વેશુ	એડનવાલા માણિકજી રતનજી પટેલ ...	૩- ૯ ૧૨૫૮	શેનશાહી.
૮૯-સરોડા.....	ખ.પ. પારખ તથા ત્યાંનાં એક વતની મલીને (૩૪) ૧૨૩૩	"
૯૦-સીમનપોર...	નવરોજી જમશેદજી વાડીઆ (૩૫)	૧૭- ૨ ૧૨૧૯	"
૯૧-સુનગર વ્યારા	અનજીમનને ખરચે ૧૨૩૧	"
૯૨-સુમારી ..	હોમીયાર પાહલાજી (૩૬). ૧૦૪૦	"
૯૩-સુમારી ..	દાદાભાઈ તથા કાવસજી પાલનજી ચંડેના...	૨૭- ૭ ૧૨૫૬	"
૯૪-સુરતકેલાનીવખા	અનજીમનને ખરચે	૩- ૮ ૧૨૦૮	"
૯૫-,, ગોપીપરે	મંગીર નશરવાંનજી વાડીઆ. (દાદગાં)...	૧- ૭ ૧૨૧૦	"
૯૬-,, નાનપરે	એદલજી તથા રતનજી બેરાંમજી બીશની ...	૧૭- ૪ ૧૨૦૭	"
૯૭-,, ,,	આં જમશેદજી માણિકજી ઉનવાલા. (દાદગાં)	૧- ૧૨ ૧૨૩૮	"
૯૮-,, ,,	કાવસજી જમશેદજી માકીદલાલ ...	૧૭- ૯ ૧૨૧૪	કદમી
૯૯-,, ,,	માણિકજી નવરોજી વાડીઆ (૩૭).	૧૫- ૯ ૧૨૦૬	શેનશાહી.
૧૦૦-,, માછલીપીટ	અનજીમનને ખરચે—“બાગે પારશા” ...	૧૭- ૬ ૧૨૬૫	"
૧૦૧-,, રસ્તમપરે	પેશતનજી નસરવાંનજી બાટલીવાલા (૩૮)...	૨૨- ૧૨ ૧૨૧૯	"
૧૦૨-,,	સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહલા)	૧૭- ૨ ૧૨૨૪	"
૧૦૩-,,	દેશાઈ મનચેરજી ખુરશેદજી (૩૯)	૨૦- ૧૨ ૧૧૭૫	"
૧૦૪-,,	રશતમજી અસપંદીઆરજી આરીટનવાલા (૪૦)	૧૭- ૪ ૧૧૯૨	"
૧૦૫-,, લકરકોટ.	ગોટીનાં ખાંનદાનવાલાઓએ બાંધેલું (૪૧)	૧- ૭ ૧૧૬૫	"
૧૦૬-,, શેયદ પુરે	દાદા. અને મનચેરજી પેસ્તનજી વાડીઆ (૪૨)	૨- ૧૦ ૧૨૧૩	"
૧૦૭-સુરત ...	મુંબઈના વાહાડીઆજીવાલાઓએ બાંધેલી(૪૩)	૯- ૪ ૧૨૫૮	"
૧૦૮-,, બીબીનીવાડી	અનજીમનને ખરચે. (૪૪)	"
૧૦૯-સતારા ...	અનજીમનને ખરચે	"
૧૧૦-સોલાપુર...	વીકાજી તથા પેશતનજી મેહરજી (૪૫)	૯- ૫ ૧૨૧૩	"
૧૧૧-હાંસોત ...	બાઈ ભીખાઈજી તે સર દીનસાહ માણિકજી પીટીટ બારોનેટનાં બેટીનાં પુણને માટે	૨૬- ૧૧ ૧૨૬૮	"

(૧) આ દરેમહેર પેહલી યજ્ઞેન્દ્રદી સને ૧૧૬૦ માં શેઠ માણિકજી દોરાબજી સરાફે ચોપાટી મધે પોતાની વાડીમાં બંધાવેલી હતી, તાંહાંથી યજ્ઞેન્દ્રદી સને ૧૧૮૬ માં તેમના બેટાએ કોટમાં લાવી પરહેલી છે. તે મકાનની પુરાણું થવાથી એ દરેમહેરના હાલનાં મુતવલીએ શેઠ સરાફનાં વારેશોએ રોજ ૨૬ મે માહા ૨ ને સને ૧૨૬૪ ને દીને યાને એ દરેમહેર ની ૭૯ માં વરશની શાલગરેદને દીને કરીથી નવેસરથી મકાન બંધાવ્યું છે.

(૨) આ પુરાતમ દરેમહેરજી મકાન જુડું થવાથી શેઠ હોરમજી રતનજી માણિકજી બનાજીની આગેવાની હેઠલ બનાહ કુટુંબના કેટલાક સાહેબોએ પોત પોતામાં ફંડ ઉઠું કરી નવેસરથી બંધાવીને તેમાં રોજ ૨૦ મે માહા ૭ મે શેઠેનશાહી સને ૧૨૧૪ યજ્ઞેન્દ્રદીને દીને જુના આદરાન સાહેબને પાછા તાખતનશીન કીધા હતા.

(૩) આ દરેમહેર પુરાણી થવાંથી મરહુમ શેઠ માણિકજી નવરોજી શેઠનાના મુતવલી શેઠ જલભાઈ અરદેશર શેઠનાએ રૂપીઆ એક લાખ ખરચે ધરાનની અસલી ઠપવર રોજ ૨૦ મે માહા ૨ ને યજ્ઞેન્દ્રદી ૧૨૬૧ ને દીને નવેસરથી બાંધી હતી.

(૪) આ દરેમહેરજી મકાન પુરાણું થવાથી રોજ ૧૦ મે માહા ૮ મે સને ૧૨૬૪ ને દીને શેઠ પેસતનજી મેરવાંનજી ગોદીવાલાએ પોતાની મરહુમ બેટી પારોજબાઈનાં પુણ માટે નવેસરથી બાંધી આપી છે.

(૫) આ દરેમહેર આગળ યજ્ઞેન્દ્રદી સને ૧૧૮૨ માં બેરવદ દોરાબજી હોરમજી રાંનજીએ બંધાવી હતી.

(૬) એ દરેમહેરની પાસે આવેલી મરહુમ શેઠ રશતમજી સોરાબજી ભચ્યા તથા ઈડાવાલાની જુની દરેમહેરજી મકાન તેના વારેશોએ એ વાહાડયાજીવાડી દરેમહેરની સાથે બેડી નાખીને વાપરવા માટે ધરમ ખાતે આપી દીધાથી એ પુરાણું મકાન મરહુમ આનરેબજી શેઠ નવરોજી નશરવાંનજી વાહાડયા સી. આઈ. ઈ. એ નવેસરથી બંધાવીને રોજ ૮ મે માહા ૮ મે શેઠેનશાહી સને ૧૨૬૮ ને દીને બંધાવ્યું હતું.

(૭) એ મકાન એકસો વરસડું પુરાણું થવાથી, યજ્ઞેન્દ્રદી સને ૧૨૬૬ ના રોજ ૧૭ મે માહા ૨ ને શેનશાહી- (જે દીને એ અસલ આદરીયાન પરડીયાને બરોખર ૧૦૧ યુ વરસ ઉગયું હતું તે) ને દીને એ મકાનનાં હાલના વારેશોએ તે કરીથી નવું બંધાવીને તેમાં આતશ આદરીયાન પરડયા હતા. એ મકાન બંધાતાં સુધી તેમના કેબલે શેઠ હોરમજી વાહાડયાજીવાળાં આતશબેહરામમાં એક વરસ વેર લઈ જઈ રાખ્યા હતા.

(૮) આ ભીડીબજાર મધેની મરહુમ શેઠ મેરવાંનજી માણિકજી પટેલની દરેમહેરજી મકાન પુરાણું થઈ જવાથી યજ્ઞેન્દ્રદી સને ૧૨૪૭ માં રોજ ૧૭ મે માહા ૯ મે શેનશાહીને દીને શેઠ નશરવાંનજી માણિકજી પીટીટ પોતાના ધણીઆણી બાઈ દીનબાઈ તે આ દરેમહેરના અસલ બંધવાના મરહુમ શેઠ મેરવાંનજી પટેલના બેટીના બેટીને નામે રૂ ૨૫૦૦૦) ખરચીને નવા પાયાથી વધુ કુશાદે બાંધી આપીયું હતું. અને રૂ ૩૦૦૦) એ મકાનની મરાંમતને સાફ અનામત રાખ્યા છે.

(૯) એ દરેમહેર પેહલી યજ્ઞેન્દ્રદી સને ૧૧૯૧ માં શેઠ આગળ માઈટ રોડ ઉપર બાંધેલી હતી પણ ત્યાંથી અરોડી દાદર ઉપર રોજ ૧૭ મે માહા ૭ મે શેઠેનશાહી સને ૧૨૭૦ ને દીને એના મુતવલીએ કરીથી નવેસરથી મોટો ખરચ કરીને બંધાવી છે.

(૧૦) એ દરેમેહેર સને ૧૨૪૬ થી અમદાવાદની અનજીમનને અસતકથી ચાલતી હતી. પણ તે પુરાણી થઈ ગયાથી અમદાવાદવાળા શેઠો નવરોજ અને જાંગીરજ પેશતનજ વકીલે નવેશરથી રૂ ૨૦૯૭૫) ને ખરચે કુશાદે ખાંધાને રોજ ૨૭ મે માહા ૭ મે શેહનશાહી સને ૧૨૫૩ ને દીને ફરીથી ઇજાવી હતી.

(૧૧) આ દરેમેહેર અસલ શેઠ હોરમજ બમનજ વાહાડીઆજીએ ખાંધેલી હતી તે પુરાણી થવાથી તેમના સાહેબ-જાદાઓએ રોજ ૧ લે માહા ૨ જી સને ૧૨૦૭ ને દીને નવેસરથી ખાંધી હતી. તે પછી પુરાણી થવાથી સને ૧૨૬૩ નાં રોજ ૯ મે માહા ૪ થો શેનશાહીને દીને અમરોલીવાળા શેઠ કાંનજલાઈ દોરાબજ મીઠાઈવાળાએ ફરીથી ખાંધાવી છે.

(૧૨) એ દરેમેહેર પેહલાં સને ૧૦૯૧ માં આંબ કાવશજ ખરશેદજ કામદીન અરણવાળાએ ખાંધેલી હતી તે બીજી વાર સને ૧૨૧૦ માં સુરતવાલા શેઠ મેરવાંનજ હોરમજ ફરેજે ખાંધેલી હતી, તે પછી ત્રીજી વાર મુંબઈવાલા શેઠ જમશેદજ ખરજેરજ મીસતરોએ રોજ ૭ મે માહા ૪ થો શેહનશાહી સને ૧૨૩૯ યજ્ઞેજરદીને દીને ફરીથી કુશાદેથી ખાંધાવી છે.

(૧૩) આ દરેમેહેર પુરાણી થવાથી મરહુમ દસતુરજ નોશરવાંનજ જાંબ જમાસપઆસાનાના મુતવલી દસતુર બેહ-મનજ જમાસપજ જમાસપઆસાનાએ રોજ ૨૪ મે માહા ૨ જી સને ૧૨૬૧ ને દીને નવેસરથી ખાંધી છે.

(૧૪) એ દરેમેહેર ખા. બા. પેસતનજ સોરાબજ જુજવાલાએ પોતાના મરહુમ પીતાજના પુણ માટે લગભગ અગીયાર હજાર રૂપિયા ખરચીને ખાંધાવી આપી હતી. એ દરેમેહેર ઇજાયા આગમચ ત્યાંના માહારાજ રાવ શ્રી ખંગારજ શાવઈ બાહાદુરને દેખાડવામાં આવી હતી. તે પછી પારસી રીત મુજબ ઇજાને પરઠવામાં આવનાર હતી—તેટલાં એ દરેમેહેરના ખાંધાવનાર ખા. બા. પેસતનજ મુજરી જવાથી મરહુમના માસીસાને દીને પહેલાં પરઠવા ધારયું હતું તેથી એ અગીયારીની તખતી ઉપર રોજ ૨૩ મે માહા ૧૦ મે યજ્ઞેજરદી સને ૧૨૭૩ લખેલા છે. પણ કાંઈક ધીલ થવાથી એ દીને દરેમેહેર પરઠવામાં નહીં આવી હતી તે પાછલથી મરહુમની વરસીને દીને યાને રોજ ૨૩ મે માહા ૯ મે સને ૧૨૭૪ ને દીને પરધોને ખુલ્લી મેલવામાં આવી હતી.

(૧૫) આ દરેમેહેર અસલ રોજ ૯ મે માહા ૮ મે શેહનશાહી સને ૧૨૧૮ માં શેઠ હોરજલાઈ જમશેદજ બેહરાનાએ પોતે ખાંધેલી હતી પણ તે બીસમાર હાલતમાં આવેઆથી ચંડ સને ૧૨૪૪ માં તેમનાં વીધવાએ નવેસરથી ખાંધી આપી છે.

(૧૬) કલીયાણી મધે અસલ એક ઘણી પુરાણી દરેમેહેર હતી, પણ તે બીશમાર હાલતમાં આવેઆથી મુંબઈવાલા શેઠ એદલજ બેરાંમજ મોડીએ યજ્ઞેજરદી સને ૧૧૫૮ માં તે ફરીથી ખાંધાવી હતી. તે દરેમેહેરમાં આતશઆદરાન નહીં હોવાથી કલીઆણીવાલા શેઠો બીખાજ જજલાઈ શેઠના, ડોસાલાઈ હોરમજ બીમડીવાલા, ફરફનજ મેરવાંનજ શારફ અને હોરમજ માંજીકજ બીમડીવાલાએ પોતાને ખરચે એ જુની દરેમેહેરમાં ઘટતો ફેરફાર કરી રોજ ૧૭ મે માહા ૨ જી સને ૧૨૫૦ ને દીને આદરીઆન સાહેબ પરઠાવેઆ છે, અને તેના ચાલુ ખરચ સાફ રૂ ૭૦૦૦) હુલાયદા કહાડ્યા છે.

(૧૭) આ કવેતાવાલી પુરાણી અગીઆરીને માટે હેતુ છે કે એ માતર દરેમેહેરનું મકાનજ હતું પણ તે દરેમેહેર જાનવામાં આવેલી નહીં હોવાથી છેક હવડાં યજ્ઞેજરદી સને ૧૨૭૫ માં રોજ ૨૭ મે માહા ૩ જીને દીને કવેતાવાલા જાણીતા શેઠીયા ખાંબ બાંબ બરજેરજ દોરાબજ પટેલ સી. આઈ. ઇ. ને ખરચે ઇજાવીને ખુલ્લી મેલવામાં આવી છે.

(૧૮) એ દરેમેહેરનું અસલ મકાન ઘણા વરસપર કેઈ સખી જરથોશતીએ ખાંધેલું કેહવાય છે તે પછી સને ૧૨૩૮ માં શેઠ એદલજ રતનજ વ્યાજબેરાએ એ મકાન પાછું ખાંધાવી આપ્યું હતું. તે મકાન બીસમાર હાલતમાં આવવાથી જરથો-શતી અનજીમનમાં જાહેર ઉગરાણું કરી આશરે રૂ ૬૦૦૦ માંથી એ મકાન રોજ ૩ જી માહા ૮ મે શેહનશાહી સને ૧૨૬૯ ને દીને આતશ દાદગાહ સ્થાપીને નવેશરથી ખાંધવામાં આવ્યું હતું. પણ પાછલથી આદરીઆન સ્થાપવા માટે શેઠ કુવરજ કાવશજ તવરીઆએ પોતાના મરહુમ પુત્ર ડાકટર હોરમજના પુણ માટે રૂ ૧૦૦૦૦) દશ હજારની રકમ આપીને ફરીથી નવેસરથી એ મકાનમાં આદરીઆન સ્થાપીને રોજ ૯ મે માહા ૧૦ મે ૧૨૭૦ ને દીને ઇજાવીને ખુલ્લું મેલ્યું હતું.

(૧૯) એ મકાન પુરાણું થવાથી મુંબઈવાલા શખીવજીદ બાઈદીનબાઈ નસરવાંનજ પીટીટ પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ જમશેદજ નશરવાંનજ પાટાટનાં પુણને માટે રોજ ૩ જી માહા ૧૦ મે શેહનશાહી ૧૨૬૪ ને દીને ફરીથી ખાંધાવી આપ્યું છે.

(૨૦) આ દરેમેહેર અસલ ચંડ સને ૧૧૫૦ ની આગમચ દાદગાની બનાવેલી હતી. ત્યાં નવેસરથી આતશ આદરાંનો દરેમેહેર શેઠ રશતમજ કાવશજ પટેલ પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ કાવશજ રશતમજ પટેલની નઈએને બનાવીને રોજ ૯ મે માહા ૭ મે શેહનશાહી સને ૧૧૯૮ યજ્ઞેજરદીને દીને પરઠાવી છે.

(૨૧) દખણ હેદરાબાદ તરફ શેઠો વીકાજ તથા પેશતનજ મેહેરજની કેટલીક દરેમેહેરો ખાંધેલી છે. તેમાંની એક આએ બાલાપોરનીબી દરેમેહેર ખાંધાવેલી હતી, પણ હાલ તે મોજુદ નથી એમ કેહવાય છે.

(૨૨) એ દરેમેહેર જે નવસારીના આતશબેહરામની સામે આવેલી છે તેમાં પહેલે આતશ દાદગાં હતા પણ એ પછી રોજ ૨૦ મે માહા ૨ જી શેહનશાહી સને ૧૨૬૮ યજ્ઞેજરદીને દીને જરથોશતી અનજીમનના ઉગરાતથી રૂપા આતશીશ હજારને આશરેનું ફંડ કરીને એ મકાન નવેસરથી ખાંધીને તેમાં આતશ આદરાન તખતનશીન કરવામાં આવ્યા છે.

(૨૩) આ નારગોલની દરેમેહેરનું અસલ મકાન મુંબઈ વાલા શેઠ દાદાલાઈ નશરવાંનજ મોદીનું એકસો વરસ અગાઉ ખાંધેલું હતું, પણ તેનો રોજ માહા શને મજતો નથી. એમાં આતશનો કેબલો નહીં હોતો, પણ અમથાં ધરમનાં મકાનમાં મેખેશો રહીને કીરયા કાંમ કરતા, તેવાનો મુશારો શેઠ દાદાલાઈનાં બેટા બાઈ શુનાબાઈ દાદાલાઈ વાડીઆ આપે છે. તેજ મકાનમાં પાછલથી રોજ ૧૧ મે માહા ૧૦ મે સને ૧૨૫૧ યજ્ઞેજરદીમાં શેઠ માંજીકજ રશતમજ અને ભાઈઆએ પોતાનાં મરહુમ માતાજ માંજીકબાઈનાં પુણને માટે દાદગાં પરઠ્યાં છે. અને તેની બાય દેવાનો, કાઠી તેલ વીગરેનો ખરચ એજ ભાઈઆ ફંડ ઉત્તુ કરીને તેમાંથી પુરો પાડે છે.

(૨૪) આ દરેમેહેરમાં પેહલે આતશદાદગાં હતાં, તે પછી પાછળથી રોજ ૨૦ મે માહા ૯ મે શેહનશાહી શને ૧૨૧૨ ને દીને આતશઆદરાન પરઠેઆ હતા, પણ તે દરેમેહેર બીસમાર હાલતમાં આવવાથી પુણવાલા મરહુમ દશ-તુરજ સાહેબ જમાસપજ એદલજ જમાસપઆસાનાના શાહેબજાદાઓએ રોજ ૨૦ મે માહા ૯ મે શને ૧૨૪૬ ને દીને ફરીથી નવેસરથી ખાંધીને સ્થાપી છે.

(૨૫) બીલીમિરામાં રોજ ૨૦ મે માહા ૧૦ મે યજ્ઞેન્દ્રદી સને ૧૧૯૭ થાને તાં ૧૮ મી જુલાઇ ૧૮૨૮ ને દીને યુ'બઈવાલા શેઠ નવરોજી જમશેદજી વાહાડયાજીએ આતશ દાદગાંની એક દરેમેહર બંધાવેલી છે. પણ બીલીમિરામાં એક આતશ આદરીયાનની જરૂર જણાવવાથી બીલીમિરાવાલા શેઠ દાદાભાઈ ધનજીભાઈ અને સોરાબજી શાપુરજીએ ર. ૧૮૭૯૦નેા ખરચ કરી એ જુની દરેમેહરની પાસે બીજું એક નવું મકાન બંધાવી તેમાં આતશ આદરીયાન રોજ ૬ મે માહા ૯ મે સને ૧૨૬૮ ને દીને પરચ્યાં છે. એનો ચાલુ ખરચ અનન્યમનને અશતકથી થાય છે પણ તેનાં નીલાવ ખરચ સાર ૩૭૦૦૦) મજૂર શેઠ દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા શોરાબજી શાપુરજીએ આપ્યાં છે; તેનાં વેઆજમાંથી આદરીયાંન શાહે બને બાંધે દેવાડું, શુખડ તથા બતી તથા સમારકાંમ તથા સાલગરેહને દીવશે જશન બાજ એવોની તરફથી કરવા જણાવ્યું છે. એ જુબબ મકાન બાંધવાનો, અનામત મેલેલી રકમનો તથા બીજે પરચુટણ ખરચ મલીને એ નવી દરેમેહરપર ર. ૩૦૦૦૦) તીશ હજારનો ખરચ કીધેલો જણાય છે. વળી અશલની પેલી દાદગાંવાલી શેઠ નવરોજી જમશેદજી વાહાડયાજીની દરેમેહરનું મકાનબી પુરાણું થવાથી તે એકવાર આગલ અનન્યમને સમારચું હતું તે પાછું એજ શેઠ દાદાભાઈ ધનજીભાઈ તથા શોરાબજી શાપુરજી ગણાએ કરથી સમારી આપીને રોજ ૨૨ મે માહા ૧૨ મે યજ્ઞેન્દ્રદી સને ૧૨૭૪ ને દીને જશન કરી ખુદલું મેલચું છે.

(૨૬) એ દરેમેહર પુરાણી થવાથી નવેસરથી બંધાવીને એ દરેમેહરના મુતવક્ષીઆ શેઠ દીનશાહ ફરકુનજી અને ભાઈઆએ રોજ ૨૬ મે માહા ૨ જે સને ૧૨૬૭ યજ્ઞેન્દ્રદીને દીને ખુલી મેલી છે.

(૨૭) આ દરેમેહર રોજ ૨૩ મે માહા ૯ મે શહેનશાહી સને ૧૨૬૫ ને દીને ફરીથી એજ શેઠ શાપુરજી સોરાબજી નારીએલવાલાનાં વારશોએ, મોટા ખરચે નવેસરથી બંધાવી છે.

(૨૮) એ દરેમેહરનું મકાન પુરાણું થવાથી ભરચના જાણીતાં ડુંગાળના ખાનદાનવાલાએએ શેઠ પંસતનજી અસલાજી ડુંગાળને નામે રોજ ૧૦ મે માહા ૮ મે સને ૧૨૭૨ ને દીને રૂ. ૧૫૦૦૦) ના ખરચે ફરીથી બંધાવી છે અને તેના નીલાવ ફંડને માટે બીજા રૂ. ૧૫૦૦૦) અલાયદા કાઢી તરશટી નેમેઆ છે. એજ ડુંગાળ ખાનદાનવાલા આ દરેમેહરનો ચાલુ ખરચ ગયા ત્રીસ વરસ થયાં કરતા આવયા છે.

(૨૯) એ દરેમેહર અસલ ૧૧૭૩ નાં રોજ ૧૭ મે માહા ૬ ઠાને દીને શુરતવાલા શેઠ વીરજીભાઈ બમનજીએ બાંધેલી હતી તે પુરાણી થવાથી નવેસરથી ફરીને શેઠ શોરાબજી તથા નવરોજી ફરામજી મીસીએ યં સને ૧૨૩૧ માં બાંધી છે.

(૩૦) આ દરેમેહર યં સને ૧૨૪૬ માં ફરીથી એજ વાડીઆ સાહેબોની આગેવાની સાથે બીજાં લોકોના ઉગરાણાંથી નવેસરથી બંધાઈ છે.

(૩૧) આ દરેમેહર ફરીથી રોજ ૬ મે માહા ૬ ઠા સને ૧૨૨૮ ને દીને અનન્યમનનાં ઉધરાટથી સમારી હતી પણ તે પાછી વળી તરીજવાર સમારીને તેનું જશન રોજ ૧૯ મે માહા ૧૨ મે સને ૧૨૫૨ યજ્ઞેન્દ્રદીને દીને કરવામાં આવ્યું હતું.

(૩૨) રંચુનની અસલ શેઠ બેજનજી કાવશજી બંબાતાની બાંધેલી દરેમેહરનું મકાન પુરાણું થવાથી તથા નાહાડું પડવાથી શેઠ શાપુરજી અને બમનજી કાવશજી કપતાને રૂ. ૩૫૦૦૦) ને ખરચે નવેસરથી બાંધી આપીને રોજ ૧૧ મે માહા ૧૨ મે સને ૧૨૭૩ યજ્ઞેન્દ્રદી એટલે કદીમ રોજ ખોરાદશાલ સને ૧૨૭૪ ને દીને પરચાવે છે.

(૩૩) આ દરેમેહરને ફરીથી રોજ ૨૬ મે માહા ૨ જે શહેનશાહી સને ૧૨૬૫ ને દીને એજ શેઠ દારાશાહના ધણીઆણે બાઈ પીરોજબાઈએ સમારીને ધળવા છે, અને તેના ચાલુ ખરચ માટે પણ ગોઠવણ કરી છે.

(૩૪) સરોડા ગામમાં યજ્ઞેન્દ્રદી સને ૧૨૩૩ ના સાલમાં યુ'બઈવાલા શેઠ ખરશેદજી ફરકુનજી પારબ એક દરેમેહરનું મકાન બંધાવી આપ્યું હતું અને ત્યાં માત્ર ધરમનું કીયા કામ થયું હતું પણ દાદગાં કે આદરીયાન પરચાવેલાં નહીં હતાં, તે પછી એમ બન્યું કે-ઉમરા ગામમાં રોજ ૨૩ મે માહા ૯ મે યજ્ઞેન્દ્રદી સને ૧૧૮૫ માં શેઠ બમનજી શોરાબજી કપાવાલાને નામની અને તેમના બેશી શેઠ ફરામજી નાનાભાઈ ઉમરીગરે મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈનાં ધરમખાતાંનાં તરશટીએને પાછલથી આપેલી એક રકમનાં ઉપજતાં વ્યાજનાં ખરચમાંથી ચાલતી એક આદરીયાનની દરેમેહર હતી. પણ ત્યાં જરથોસ્તી વસ્તી ધટી જવાથી તે ઉચેગમાં આવતી નહીં હતી. તેથી તે આદરીયાન ત્યાંથી ઉઠાવી લઈને સુરતમાં માછલી પીંઠની વાહડયા કુચવાલા અગચારીમાં લાવો રાખવામાં આવ્યા હતાં. જેનો ચાલુ ખરચ ઉપર કહ્યું તેમ મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈના ધરમખાતાંના તરસ્તીઆ તરફથી કરવામાં આવે છે. એ જગોપરબી આદરીયાનની જરૂર નહીં જણાવથી તરસ્તીઆ એ આદરીયાને કાંઈ લાયક જગા ઉપર ગાયવવાની તજવીજમાં હતા. તેવાને ઉપલાં સરોડા ગામવાલાં દરેમેહરની અમમાં મકાનની ખબર પડી કે ત્યાં એક આદરીયાનની જરૂર છે તે ઉપરથી અધોરનાંના ગામે ગામના હુદના હક ઉપરથી ઉડવાડેના અધ્યારની એક બેડ શરોડાની અગીયારીમાં બાલાવીને તેવાની મારફતે રોજ ૪ થો શરેહવર માહા ૧૦ મે હેહુને દીને જશન કર્યું હતું તે પછે રોજ ૩૦ મે માહા ૩ જે સને ૧૨૭૬ યજ્ઞેન્દ્રદીને દીને પેલાં અસલ ઉમરા માંમનાં આદરાંનાં કેબલાને નવેશરથી પરડીને શરોડાની દરેમેહર ખુદી મેલી છે.

(૩૫) અસલ લવજી નશરવાનજી વાહડીઆએ બાંધેલી હતી.

(૩૬) એ દરેમેહર જુની થવાથી કેટલીક સુદતે ફરીથી સુરતવાલા શેઠ જમશેદજી શોરાબજી હેડીવાલાએ બંધાવી હતી તે પછી વળી યુ'બઈવાલા શેઠ કુંવરજી માણિકજી યુકાદમે રોજ ૧ લે માહા ૮ મે રાને ૧૧૯૧ માં આદરાન પરડીને બંધાવી હતી. તે રેતીમાં પુરાઈ જવાથી તેવણના વારેસ શેઠ દશતમજી શાપુરજી યુકાદમે સને ૧૨૩૬ માં પાછી બીજી જગાપર બાંધીને આતસ આદરાન પરચ્યાં છે.

(૩૭) એ દરેમેહર અસલમાં જમશેદજી જર્બઆ નામના એક સુરતના પારસીએ પાસીઆ ફૂલીઆમાં બાંધેલી હતી જેને માટે તેણે પોતાને તાહાં ફરજદ આવે તો તે બાંધવાની માનતા કરેલી હતી તેથી તે બંધાઈ હતી. તે બીશમાર થવાથી યુ'બઈવાલા શેઠ માણિકજી નવરોજી વાડીઆએ તથા ભાઈએ પોતાના બાવાજીના પુણને સાર બાંધી છે.

(૩૮) એ દરેમેહર અસલ પાલનજી હોમાજી શેઠની બાંધેલી હતી તે સુરતની રાને ૧૧૯૧ યજ્ઞેન્દ્રદીની મોટી આમમાં બાંધી જવાથી ઉમરેવાલા શેઠ મેહરજીભાઈ પટેલ તથા રતનજી બીખરાજી સુરતવાલાએ રોજ ૨૨ મે માહા ૧૨ મે રાને ૧૧૯૨ માં બાંધી હતી તેબી પુરાણી થવાથી યુ'બઈવાલા શેઠ પેશતનજી નશરવાનજી બાટલીવાલાએ બંધાવી છે.

(૩૯) નનશારી ખાતે અશલ કોઈ કોઈવાર બહારથી પીડારાખ્યા નીકલી આવી દરોરો પાડતા હતા, ત્યારે તાંહાંની વશતી સુરત તરફ નીકલી જતી હતી-તેવી વખતે જરથોશતી ધરમ કીરીઆ કરવા ખાતર સુરતના રશતમપુરામાં નવ-શારીના મરહુમ દેશાઈ પુરશેદજી ટેમુલજીએ એક જગ્યાએ પહોંલાં તેા અમથા ધરમનાં કામ માટે બે તરણુ હીંધાલા બાંધી લીધા હતા પણ તે પછી એ દેશાઈ પુરશેદજીના બેટા દેશાઈ મનચેરજી પુરશેદજીએ આ દરેમેહર બાંધી હતી. તે પુરાણી થવાથી મુ'બઈવાલા મરહુમ શેઠ એદલજી દાદાભાઈ શુખીઆના છોકરાઓએ રોજ ૭ મો માહા ૨ જે સને ૧૨૩૩ ને દીને નવેશરથી બ'ધાવી હતી. એની સાથે વળી તેઓએ એક ધરમશાલા પણ બાંધી છે. એ મકાનનાં પાછલા ભાગપર એક ઓટલો અને તેની ઉંચી દેવાલ તથાનાં દશતુર દારાબજી ખરશેદજી દારાબજી પાલણુનાએ બાંધીછે.

(૪૦) એ દરેમેહર આગલ શેઠ શાપુરજી બચાભાઈ દોટીવાલાની બાંધેલી હતી પણ તે શને ૧૧૯૧ યજ્ઞેજરદી માં સુરત ખાતે લાગેલી મોટી આગમાં બલી ગયાથી તેમનાં આ બંશીએ પાછી બાંધી છે. આ દરેમેહર પાછી બીસમાર હાલતમાં આવી પડવાથી મુ'બઈવાસી બાઈસાહેબ દીનબાઈ તે મરહુમ શેઠ નશરવાંનજી માણિકજી પીટીટના વીધવાએ પોતાના મરહુમ બેટા શેઠ જમશેદજીના પુણુ માટે તે નવેસરથી બ'ધાવી તેને ઈજવાની કીયા રોજ ૩ જે માહ ૭મો શહેનશાહી સને ૧૨૬૨ ને દીને કરવામાં આવી હતી.

(૪૧) આ આદરીઆન ઘણું પુરાણું છે; તેના અસલ બાંધનારનું નામ જણાવું નથી પણ તે ગોતીના આદરીઆનને નામે ઓળખાય છે. હાલ શુધી તેના મકાનની મરામત જુદા જુદા શખી ગરહશયોએ કેટલીકવાર કીધી છે.

(૪૨) એ દરેમેહરને કુરીથી શેઠ જીવણજી જામાશજી મીશતરી-શુમારીવાલાએ યજ્ઞેજરદી સને ૧૨૬૭ માં રોજ ૯ મો માહા ૯ મો ને દીને ૩૧૫૦૦૦) ખરચીને નવેશરથી બ'ધાવી-વધારી આપે છે.

(૪૩) મુ'બઈનાં શેઠ હોરમજી વાહડીઆજીવાલાં આતશબેહરામનાં મુતવલીઓને નવસારીના ભગર સાથના મોખેદો વચે મીનાકેશો થવાથી વાહડીઆજીવાલાઓએ પોતાને લગતા નવસારીના મોખેદોની સગવડ કાળે એક નવી દરેમેહર નવસારીમાં બાંધી હતી-પણ નવસારીનાં ભગરીઆ મોખેદોએ ગાયકવાડીમાં કુરીઆદ માંડીને તે દરેમેહર તાંહાંથી ઉઠાવી જવાનો હાકમ મેલવવાથી-વાહડીઆજીવાલાઓએ તે દરેમેહરનાં આતશને સુરત ખાતે ખરશતુમવાલા મોખેદો શાયે પવિતરાઈથી લઈ જઈને તાંહાંના શેઠ દાદાભાઈ મોદીવાલાં આતશબેહરામનાં મકાનમાં બાંધેલી એક હલાયદી દરેમેહરના મુ'બજમાં યજ્ઞેજરદી સને ૧૨૬૯ નાં જમશેદી નોરોજને દીને પરડયા છે.

(૪૪) સુરતમાં બીબોની વાડી આગલ એટલે શેનશાહી આતશબેહરામની નજીક શુમારે દોઢસો વરસની પુરાણી દરેમેહર અનજુમનની બાંધેલી છે, તેના એકસ દાહાડો વાર મલતો નથી. એ દરેમેહર અસલ એક મોખેદ પુરશેદ કાવશને અશતેક હોવાથી માત્ર બંશીની અગોઆરી તરીકે ઓળખાતો હતો. વચમાં મુ'બઈનાં કેટલાક પરમારથી જરથોશતીઓની મદદથી એક ફુંડ ઉજી કરી તેમાં રૂ. ૨૨૦૦) ભરાયા છે, તેમાંથી જેમ તેમ એનો વહીવટ હાલમાં મોખેદ દાદાભાઈ રશત-મજી બંશીના બીજા ટરશટીઓની સાથે મલીને ચલાવે છે. હેના ફુંડમાં બીજાં જેઠાં નાણાંની મદદને સાર સખી જર-થોશતીઓને અરજ કરવામાં આવે છે.

(૪૫) આ દરેમેહર અસલમાં યજ્ઞેજરદી શને ૧૨૧૩ નાં રોજ ૯ મો માહા ૫ મો શહેનશાહીને દીને શેઠા વીકાજી તથા પેશતનજી મેહરજી તથા અનજુમન મલીને બ'ધાવેલી હતી તે બીશમાર હાલતમાં આવેઆથી યજ્ઞેજરદી સને ૧૨૪૮ માં રોજ ૯ મો માહા ૧૨ મો શહેનશાહીને દીને અનજુમનને ખરચે નવેસરથી બાંધી છે.

જરથોસ્તીઓનાં જાહેર વપડાસનાં મકનો.

રોજ-માહા-વરસ.

મુ'બઈ-આલબલેશ બાગ-શેઠ એદલજી ફરાંમજી આલબલેશનાં વારેસો...	૨૨- ૧-૧૨૩૮
એલાહી બાગ-સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહેલા બારોનેટ.....	૨૪- ૫-૧૨૦૮
કામા બાગ-શેઠ પાલજીજી ખરશેદજી કામા...	૧૭- ૯-૧૨૩૮
ફૂંડ કાં ઈનશટીટયુટ-શેઠ ફૂંડ કાં ના કેં બેશીં ને મીત્રો મળીને...	૨- ૬-૧૨૩૧
બાલીવાલાની વાડી-ખેતવાડી-શાપુરજી મનચેરજી બાલીવાલા...
માણેકજી શેઠની વાડી-શેઠ માણેકજી નવરોજી શેઠના.....	૧૧૯૧
બાહારકોટનું શેઠ પાલનજી દોરાબજી મેહરજીનું મકાન.....	૧૧-૧૦-૧૨૧૪
મેરવાંન બાગ-(પારસી સેનીટરીઅમાં) શેઠ મેરં ફરામજી પાંડે....	૧૩- ૩-૧૨૩૫
હોરમજી બાગ-ખેતવાડી-શેઠ કાવશજી હોરમજી સરાફ	૨૬-૧૦-૧૨૪૧
શેઠ હોરમજી પેશતનજી બાટલીવાલાની વાડી-ખેતવાડી	૧૯-૧૧-૧૨૩૩
“નસરવાંનજી માણેકજી પીટીટ વીધવા આશરમ”-મોદી ખાના....	૬-૮ -૧૨૬૧
“હમાબાઈ માણેં નશં પીટીટ વીધવા આશરમ”-કરેલવાડી...	૨૭- ૪-૧૨૬૮
(બાઈ દીનબાઈ નશરવાંનજી પીટીટે બાંધેલાં)	
“શેઠ ફરામજી દીનશાહ પીટીટ પારસી સેનેટરીઅમ” મરહુમ	
શેઠ ફરામજી દીં પીટીટની પોતાની પુંજમાંથી	૧૨- ૫-૧૨૭૧
તારદેવ ખાતેના ગરીબ જરથોસ્તીઓના રહેવાના જુદાં જુદાં મકનો....

દેશાવર-અમદાવાદ-સેનેટરીયમ-શેઠ રશતમજી બેહાંગીરજી વકીલે પોતાના પીતા	
ના પુત્ર માટે	૨-૧૨-૧૨૭૫
આંકોલા-કુવર હાલ-શેઠ જમશેદજી પેશતનજી દસ્તુરે પોતાના મરહુમ	
માતાજી બાઈ કુવરબાઈના પુણ્ય માટે	૨૬- ૩-૧૨૬૮
ધનંડોર-કુવર હાલ-શેઠ હોરમજી માણેકજી ભમગરા... ..	૨૭-૧૧-૧૨૫૨
ઉતાકામન્ડ-બનસ શીરોજી હોલ-શેઠ શીરોજી મનચેરજી કલબવાલાએ	
પોતાના દીકરાના પુણ્ય માટે	૧- ૬-૧૨૭૬
ઉરન-સેનેટરીયમ-ખા. ખા. હોરમજી માણેકજી બીવંડીવાલાએ પોતાના	
માતપીતાના પુણ્ય માટે	૫- ૩-૧૨૭૧
કરાંચી-જાંહંગીર બાગ-શેઠ જાંહંગીરજી જમશેદજી રાજકોટવાળાનાં વારસો	૨૬-૧૧-૧૨૫૭
ખંડલે-ગરીબ જરથોસ્તીઓને હવા ખાવા માટેના બંગલા-શેઠ જાંહંગીર	
રશતમજી મોદીએ પોતાનાં માતાજી બાઈ રતનબાઈનાં પુણ્યને માટે	
બંધાવેલા તથા બીજા સખી જરથોસ્તીઓનાં ઉગરાટથી શેઠ જાંહંગીર	
ખેરાંમજી મરજબાંને બાંધેલાં... ..	૧૨૬૫
ખેરાગામ-મોટીબાઈ હોલ-મોટીબાઈ તે મરહુમ શેઠ અમં જમં મુલ્લાના	
વીધવા	૨૦-૧૨-૧૨૬૧
જાહંબોરડી-શેઠ જમશેદજી નશં પીટીટ પારસી સેનેટરીઅમ... ..	૩- ૭-૧૨૬૫
તારાપોર-મરહુમ શેઠ મેરજી કું તારાપોરવાલાની યાદગારી માટે બંધાયલું	
મકાન	૧૯- ૧-૧૨૭૨
દેવલાલી-મરહુમ ડાંકેખશરૂ નશરવાનજી બાહાદુરજીની યાદગારી માટે	
બંધાયલી સેનેટરીઅમ	૫-૧૨-૧૨૭૧
„ શેઠ નશરવાનજી જમશેદજી કુવર કોનવેલેસંટ હોમ-શેઠ રતનજી	
જમશેદજી દુબાશે પોતાના મરહુમ ભાઈ શેઠ નશરવાનજીના પુણ્ય માટે	૧૦- ૯-૧૨૭૩
નવસારી-સોરાબ બાગ-એરવદ કાવસજી સોરાબજી બેદવાર. ...	૧૪- ૫-૧૨૩૮
„ ખરશેદવારી-ખરશેદજી ટેમુલજી દેશાઈ... ..	
„ તેની પાસેની જમનશાળા-સર જં જજં પેહેલા બારોનેટ. ...	૨૦- ૬-૧૨૨૨
„ કાકિસ બાગ-શેઠ કાવસજી માણેકજી તાતાના છોકરાઓ ...	૮- ૬-૧૨૪૬
„ જમશેદબાગ-સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહેલા બેરોનેટ. ...	૨૦- ૬-૧૨૧૯
„ નવાજબાગ-કલકતાવાલા શેઠ મેરવાનજી નાનાભાઈ મેહતાએ	
પોતાના માતપીતાના પુણ્ય માટે	૧૩- ૮-૧૨૬૯
પુણા-નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ હોલ... ..	૬- ૪-૧૨૬૧
„ ફરવરદેગાન હોલ-શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એદનવાલાએ પોતાના	
મરહુમ ધણીયાણી બાઈ ડોશીબાઈના પુણ્ય માટે	૪-૧૨-૧૨૭૧
બદનેરા-શેઠ સોરાબજી નશરવાનજી કામાએ પોતાના ધણીયાણી બાઈ	
ગુલબાઈના પુણ્ય માટે બાંધેલું ધરમનું મકાન.. ...	૧૯-૧૧-૧૨૭૩
બેલગામ-મરહુમ શેઠ રશતમજી દીનશાહજી મુલાશીરોજના પુણ્ય માટે એવ-	
ણના વીધવા બાઈ નવાજબાઈએ બાંધેલું ઉતારાનું ધરમનું મકાન	૧૨૭૨
ભરૂચ-બાઈ રતનબાઈ ધનજીશાહ મેરં ડાકટરનું સેનેટરીઅમ.....	૨૫- ૬-૧૨૬૫
ભીમપોર-શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ સેનેટરીઅમ... ..	૬- ૩-૧૨૬૪
મદરાસ-ફરામજી હાલ-શેઠ અરદેશર ફરાંમજી ભમગરા તથા ભાઈઓએ	
પોતાના પીતાના પુણ્ય માટે	૬-૧૨-૧૨૭૫
„ મદરાસની અનજીમને સર અવસરે વાપરવા સ્થાપેલું મકાન. ...	
મોરા ગામમાં-દાદાભાઈ તથા કાવસજી પાલનજી ચકીનાનું મકાન ...	૧૨૫૬
લેનોલી-શેઠ જાંહંગીર હોરમજી મોદીનું સેનેટરીઅમ	૧૪- ૮-૧૨૬૬
„ ડાઈનીંગ હોલ-શેઠ કાવસજી દીનશાહ એદનવાલાના સાહેબજીદાઓ	૨૨- ૯-૧૨૭૧
લંડનના વોર્કીંગ ખાતે-વાહાડયા મોઝોલીઅમ-ઓ. શેઠ નવરોજી નશ-	
રવાનજી વાહાડયાના વારસો	૧૫-૧૦-૧૨૭૦

જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલાં દુખમાંગોની ટીપ.

૯૩

ક્રમાંક.	કોણે બંધાવેલાં.	રાજ. માહા વરસ. શે. ૦ કે. ૦
૧-મુંબઈનાં...	મોદી હીરજીભાઈ વાછાગાંધી. ...	૧૯ ૧ ૧૦૩૯ શેનશાહી.
૨- " ..	મોલિકજી નવરોજી શેઠના... ..	૧૯ ૧ ૧૧૨૫ "
૩- " ..	મુંબઈની પારસી પંચાયતે બંધાવેલું. ...	૨૬ ૭ ૧૧૪૮ "
૪- " ...	મનચેરજી જીવણજી રેડીમની ...	૩ ૧૨ ૧૧૫૫ "
૫- " ...	(આ દોખરું પોતાનાં જ ઉપાચાર સાર એવાએ બાંધ્યું હતું) દાદાભાઈ નોશિરવાંન... (પોતાની વાડીમાં) આ દોખરું કકત દાદીશેઠનાં કુટુંબીઓને ગાટે છે)	૧૬ ૮ ૧૧૬૯ કદમી.
૬- " ..	રાંમજી કાવશજી બનાજી.	૫ ૯ ૧૨૦૧ "
૭- " ..	કાવશજી એદલજી ખીશની	૧૨ ૮ ૧૨૧૩ શેનશાહી.
દેશાવરોનાં.		
૧-અંકલેશર...	નરસંગ ધનપાલ (હાંસોટવાલા) "
૨-અંકલેશર...	પેશતનજી બમનજી વાડીયા ...	૧૯ ૬ ૧૧૭૯ "
૩-અજમેર ...	અનજીમને બંધાવેલું ...	૨૬ ૬ ૧૨૫૭ "
૪-અખરોડ ...	મોટાભાઈ ભી. ૦ કંઠરાકટર ને અંજીમન મલીને. .	૧ ૭ ૧૨૫૮ "
૫-અમદનગર.	અમદનગરની અનજીમને બંધાવેલું ...	૧૮ ૬ ૧૧૯૬ "
૬-અમદનગર.	જરથોસ્તી અનજીમને બંધાવેલું ...	૧૫ ૪ ૧૨૧૧ "
૭-અમદાવાદ.	અમદાવાદની અનજીમને બંધાવેલું....	૨૫ ૮ ૧૨૧૨ "
૮-અમદાવાદ.	સર જમશેદજી જીજીભાઈ નાઇટ ...	૨૩ ૮ ૧૨૧૯ "
૯-અમદાવાદ.	અનજીમને બાંધેલું. ...	૧૮ ૬ ૧૨૩૫ "
૧૦-અમરોલી ...	અનજીમને બાંધેલું. ...	૩૦ ૬ ૧૨૨૭ "
૧૧-આલપાઠ	નવરોજી કાવશજી નારીએલવાલા "
૧૨-આંકોલા	અનજીમને બાંધેલું. ...	૩ ૬ ૧૨૬૪ "
૧૩-ધગતપુરા...	અનજીમને બાંધેલું. ...	૧૬ ૯ ૧૨૫૪ "
૧૪-ધંદોર	અનજીમને બાંધેલું. ...	૧૫ ૬ ૧૨૬૭ "
૧૫-ઉદવારા ...	ઉદવારાની અનજીમને બંધાવેલું. ...	૨૪ ૭ ૧૦૬૬ "
૧૬-ઉદવારા. ...	પેશતનજી ખરશેદજી મોદી ...	૨૯ ૭ ૧૨૦૦ "
૧૭-ઉરન	જરથોસ્તી અનજીમને બંધાવેલું. ...	૨૩ ૪ ૧૨૭૧ "
૧૮-એડન	અનજીમને બાંધેલું ૧૨૩૫ "
૧૯-એડન	મેરવાંનજી શેરાબજી ખરેખાત ...	૭ ૭ ૧૨૧૬ "
૨૦-એલાવ.....	અનજીમનના હિગરાતથી ...	૨૭ ૭ ૧૨૬૮ "
૨૧-ઝોરંગાબાદ	વીકાજી અને પેશતનજી મેરજીભાઈ ...	૫ ૪ ૧૨૧૨ "
૨૨-કરંજ	હીનબાઈ તે પુંજીઆજી મનાજીની વીધવા	૨૪ ૩ ૧૧૯૮ "
૨૩-કરાંચી.....	હોરમજી દાદાભાઈ ઘડીઆલી ...	૩૦ ૪ ૧૨૧૭ "
૨૪-કરાંચી.....	કરાંચીની અનજીમનને ખરચે ...	૧૯ ૯ ૧૨૪૪ "
૨૫-કલકતા ...	નવરોજીજી શેરાબજી હમરીગર ...	૨૭ ૪ ૧૧૯૧ "
૨૬-કલીઆણી.	નવાજબાઈ તે નશરવાનજી મોદીની વીધવા ૧૧૬૦ "
૨૭-કલીઆણી.	નવરોજી બાલાભાઈ કલીઆણીવાલા...	૧૫ ૭ ૧૨૫૫ "
૨૮-કુડીઆણાં.	અનજીમનને ખરચે ...	૬ ૩ ૧૨૬૫ "
૨૯-ખંખાત ...	હીરજી આસા "
૩૦-ખંખાત ...	પેશતનજી ખરશેદજી મોદી... ..	૨૯ ૭ ૧૧૯૫ "
૩૧-ખેરગામ ...	બાઈ મોતીબાઈ તે આ. બ. જ. મુલાંની વીધવા	૫ ૯ ૧૨૫૧ "
૩૨-ગનદેવી ...	ગંદેવીની અનજીમને બંધાવેલું ...	૧૯ ૧ ૧૦૯૪ "
૩૩-ગનદેવી ...	અનજીમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું ...	૪ ૭ ૧૧૫૯ "
૩૪-ગનદેવી ...	જમશેદજી નાનાભાઈ ગજદર-સપલાના	૧૯ ૭ ૧૧૮૬ "
૩૫-ગનદેવી ...	ગંદેવીની અનજીમને બંધાવેલું ...	૨૦ ૭ ૧૨૩૯ "

ક્રમાંક.	દુખમાં કોણે બંધાવેલાં.	રોજ. માહા. વરસ.	શે. કે. ક.
૩૬-ચીકડી. ...	મનજીમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું ...	૧૩ ૬ ૧૨૪૨	ચેનશાહી.
૩૭-બલના. ..	મનજીમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું ...	૪ ૮ ૧૨૪૦	"
૩૮-તવરી.	મનજીમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું ...	૨૯ ૭ ૧૨૩૩	"
૩૯-તારાપેર ..	સારાબજી ૫૨૬૫૦૦ લશ્કરી..	...	"
૪૦-તારાપેર ..	મા દોખમું કાઠી જવાથી ૫૩૫૩૫૩ છે	...	"
૪૧-થાંણા.	મનજીમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું ...	૨૭ ૬ ૧૨૩૫	"
૪૨-થાંણા.	નવશજી તથા દોરાબજી રશતમજી પટેલ	...	"
૪૩-૬૦ હેઢરાખા.	શતમજી કાવશજી પટેલ ...	૧૯ ૭ ૧૨૧૨	"
૪૪-૬મજી.	લીકાજી તથા પેશતનજી મેરજીભાઈ ...	૨૦ ૧ ૧૨૦૯	"
૪૫-૬વીએર ..	માણિકભાઈ તે જમશેદજી બેરાંમજી લશ્કરીની વી.	૧૩ ૮ ૧૨૦૦	"
૪૬-દીવ ...	મનજીમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું ...	૧૩ ૪ ૧૨૦૮	"
૪૭-દીશા ...	નંદાંગીરજી નશરવાનજી વાડીઆજી...	૧૧ ૬ ૧૨૦૨	"
૪૮-દેવલાલીલ..	મનજીમનનું બાંધેલું	"
૪૯-નવસારી ..	[નાસક] બેરાંમજી નાનાભાઈ મીસતરી	...	"
૫૦-નવસારી ..	માણિક ચાંગા આશા	"
૫૧-નવસારી ..	માણિકજી નવરોજી શેઠના ...	૧૧ ૪ ૧૧૧૬	"
૫૨-નવસારી ..	ફારમજી મનચેરજી કેરાંવાલા (ભાભા)	૪ ૬ ૧૧૯૨	"
૫૩-નારગોળ ...	નશરવાનજી રતનજી તાતા..	૨૦ ૬ ૧૨૪૭	"
૫૪-નારગોળ ...	માણિકજી નવરોજી શેઠના	"
૫૫-નારગોળ ...	મનચેરજી ખુરશેદજી શેઠના..	...	"
૫૬-પુણા.	મનજીમનનાં ઉધરાણાંથી ...	૧૫ ૯ ૧૨૫૭	"
૫૭-પુણા.	સોરાબજી રતનજી પટેલ ...	૨૯ ૭ ૧૧૯૪	"
૫૮-પારડી.....	પુણાની અનજીમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું	૩૦ ૭ ૧૨૦૪	"
૫૯-બદનેરા ...	અનજીમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું ...	૨૦ ૯ ૧૨૫૦	"
૬૦-બાલાપુર ...	અનજીમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું ...	૬ ૭ ૧૨૬૨	"
૬૧-બીલીમોરા..	લીકાજી તથા પેશતનજી મેરજીભાઈ ...	૨૮ ૭ ૧૨૦૮	"
૬૨-બીલીમોરા..	રશતમજી અમનજી બાટલીવાલાનાં ધણીઆંણી...	૬ ૩ ૧૧૭૧	"
૬૩-ભરચ ...	અનજીમને બંધાવેલું ...	૯ ૭ ૧૨૪૯	"
૬૪-ભરચ ...	પેશતનજી ભરચવાલા	"
૬૫-ભરચ ...	અનજીમને બંધાવેલું	"
૬૬-ભરચ ...	અનજીમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું ...	૧૯ ૩ ૧૨૦૩	"
૬૭-ભુસાવલ ...	અનજીમને બંધાવેલું ...	૨૯ ૪ ૧૨૫૮	"
૬૮-મહુવા.	માણિકજી જીજાનાં..	૭ ૮ ૧૨૦૨	"
૬૯-મહુવા.	અનજીમને બંધાવેલું ...	૧૫ ૪ ૧૨૫૯	"
૭૦-મહુવા.	અનજીમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું ...	૨૧ ૮ ૧૨૦૯	"
૭૧-મોડવી.	અનજીમને ખરચે ...	૪ ૪ ૧૧૯૯	"
૭૨-રાજકોટ ...	કાવશજી દીનશાહ એડનવાલા અને અનજીમની	૧૨ ૪ ૧૨૭૦	"
૭૩-રાંદેર.	શા. મં. રેડીમની, હી. રેડી. ૩. નાદ. મલીને	૨૨ ૮ ૧૧૫૬	"
૭૪-રાંદેર.	અનજીમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું ..	૨૯ ૬ ૧૨૨૧	"
૭૫-લાનોલી ...	અનજીમનના ઉધરાણાંથી બાંધેલું ..	૨૦ ૫ ૧૨૭૨	"
૭૬-વરોદરા ...	અનજીમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું ..	૭ ૯ ૧૨૧૧	"
૭૭-વલશાડ ...	વધારવાલાનાં ખાંતદાનીઓએ.	...	"
૭૮-વલશાડ ...	અનજીમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું ..	૧૭ ૪ ૧૧૪૬	"
૭૯-વલશાડ ...	અનજીમનનાં ઉધરાણાંથી બાંધેલું ..	૨૯ ૬ ૧૨૧૬	"
૮૦-સુનધડવારા	અનજીમને બંધાવેલું ..	૧૫ ૫ ૧૨૩૨	"
૮૦-સુમારી ...	રતનજી માણિકજી એડી .	૧૬ ૨ ૧૧૭૩	"

ઠેકાણાં.	દુખમાં કાણે બંધાવેલાં.	રોજ. માહા. વર્ષ.	શેન ક્રે ક્રો
૮૧-સુરત-ઉદના	ભગરીઆ મોખેદોને સાર અનજીમને બાંધેલું	૨૬ ૬ ૧૨૫૩	શેનશાહી.
૮૨-સુરત-ઉમરવાડા	નાનાભાઇ પુંજઆજી ...	૧૦૩૬	"
૮૩-સુરત "	અનજીમનનાં ઉધરાંણાથી બાંધેલું ...	૧૧૦૩	"
૮૪-સુરત "	અનજીમનનાં ઉધરાંણાથી બાંધેલું ...	૨૮ ૮ ૧૫૪૦	"
૮૫-સુરત "	અનજીમનનાં ઉધરાંણાથી બાંધેલું ...	૫ ૫ ૧૧૮૭	"
૮૬-સુરત-ઉમરા..	અનજીમનનાં ઉધરાંણાથી બાંધેલું ...	૫ ૭ ૧૨૦૧	"
૮૭-સુરત-ભરથાણા	અનજીમનનાં ઉધરાંણાથી બાંધેલું ...	૧૦૮૫	"
૮૮-સુરત "	અનજીમનનાં ઉધરાંણાથી બાંધેલું ...	૮ ૩ ૧૧૩૪	"
૮૯-સુરત "	અનજીમનનાં ઉધરાંણાથી બાંધેલું ...	૫ ૫ ૧૧૮૬	"
૯૦-સતારા ...	અનજીમનનાં ઉધરાંણાથી બાંધેલું ...	૨૦ ૭ ૧૨૧૬	"
૯૧-સોલાપુર ...	વીકાજી અને પેશતનજી મેહરજીભાઇ	૭ ૫ ૧૨૧૨	"

નરથોસ્તીઓએ બંધાવેલી ધરમશાળા.

ઠેકાણાં.	કાણે બંધાવેલી	રોજ. માહા. વરશ.
મુંબઇ, કરેલવાડી ...	મેરવાંનજી પ્રાંમજી પાંડે...	૧૬ ૬ ૧૨૩૫
ચોપાટી (ધરાંણીઓ સાર).	ખરશેદજી અરદેશર દાદીશેઠનાં ખેશીઓ ...	૧૨ ૨ ૧૨૨૩
"	સર કાં નહાંગીર નાઇટ સી. એસ. આઇ.	૨૮ ૮ ૧૨૪૧
" આંધલા, હુલા નરથોસ્તી સાર	પ્રદુનજી પ્રાંમજી પારખના સાહેબજીદાઓ.	૧૫ ૭ ૧૨૧૪
મુંબઇ, ચોપાટી ...	ખરશેદજી કાવશજી બનાજી ...	૧૨૦૪
મુંબઇ, ભાયખલા ...	સર જમશેદજી જીજીભાઇ ખારેનેટ	૧૬ ૮ ૧૨૧૬
મુંબઇ, ગરાંટરોડ ...	રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ ...	૧૨૧૮
દેશાવર-અંકલેશર ...	મેરવાંનજી હોરમજી પ્રેજર *	૧૨૧૮
અજમેર ...	મનચેરશાહ નસરવાનજી રૂશતમપ્રાંમના	૧૭ ૪ ૧૨૭૧
અમદનગર ...	ખાન બહાદુર પેશતનજી સોરાબજી...	૧૩ ૪ ૧૨૨૮
અમદાવાદ ...	મનચેરજી સોરાબજી કરંજવાલા ...	૨૩ ૪ ૧૨૧૮
અમદાવાદ ...	શોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઇ ...	૧૩ ૫ ૧૨૩૩
અમદાવાદ ...	ખાન બહાદુર નવરોજી પેશતનજી વકીલ	૮ ૪ ૧૨૬૩
અડાજળ ...	પુણેવાલા પેશતનજી શોરાબજી ...	૨૦ ૮ ૧૨૨૮
અલીબાગ ...	હીરાજી હોરમજી ખારીઆ ...	૨૦ ૧૧ ૧૨૪૨
આંકોલા ...	વીકાજી પેશતનજી મેહરજી †	૧૨૦૮
આમોદ ...	કાવશજી માણિકજી મોદી ...	૧૨૪૧
એડન ...	મેરવાંનજી સોરાબજી ખરેધાટ ...	૭ ૭ ૧૨૧૬
ઇછાપોર ...	પાલજીજી, કાવશજી ધનજીભાઇ પાંડિવાલા	૧૨૧૭
ઇછાપોર ...	પીરોજીભાઇ તે મરહુમ દાં માં વાછાની વીં	૧૨૪૬
હિંદવાડા ...	રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઇ ...	૧૭ ૫ ૧૨૩૮
હિંદવાડા ...	દીનશાહ હોરાબજી મીસતરી ...	૨૭ ૪ ૧૨૭૦
ઉદવાડા-રેશન આગલ ...	જમશેદજી શોરાબજી એંટી ...	૮ ૮ ૧૨૭૦
ઝોરપાડ ...	બાઇ ખરશેદબાઇ તે મરહુમ ઝોરવદ માણિકજી	
	પાલનજી હોમજી કરંજઆનાં વીધવા ...	૨૫ ૧૦ ૧૨૬૪
કચ્છ જુજ ...	ખાં ખાં પેસતનજી શોરાબજીએ પોતાના	
	ખેદેશતનશીન પુત્ર કુવરજીની યાદગારી માટે.	૨૬ ૧ ૧૨૭૩
કલીકટ ...	હોરમજીજી બમનજી વાહડીઆ ...	૧૧૮૩
કુડીઆના ...	સર દીનશાજી માણિકજી પીટીટ ...	૨૭ ૧૧ ૧૨૬૫
ખંડાલા ...	સર જમશેદજી જીજીભાઇ ખારેનેટ	૧૨૦૮
ખેરગાંમ ...	અનજીમનનાં ઉધરાંણાથી...	૧૧ ૨ ૧૨૫૫
ગદેવી ...	નવગોજી જમશેદજી વાહડીઆ ...	૭ ૮ ૧૨૧૮

* એ ધરમશાળા અંકલેશરવાલા શેઠ પેસતનજી નરવાંનજીનાં કંપનીએ સને ૧૨૪૩ માં કરીથી બંધાવી છે.

† આ ધરમશાળા પુરાણી ધવાથી અને વશતીની જગોથી દુર પડવાથી આંકોલાના આસોસંટ કમીરાનર દશગુરુ સાહેબ બમનજી જમારાપજી જમારાપઆશાનાએ આગેવાની કરી લોકોનાં ઉધરાંતથી કુંડ એકકું કરીને જુની ધરમશાળાનો કાત ઉખેડી લાવી વશતીની નજીકની જગોપર રોજ ૨૫ મો માહા ૧ હો સને ૧૨૫૦ જન્મેજીને દીને એ ધરમશાળા નવેશથી બાંધી છે.

ઠેકાણાં.	ધરવશાળા કાણે અંધાવેલી.	રિજ. માહા. વર્ષ.
જાંઘાંબારડી ...	પેશતનજી ખરશેદજી કામા...	૧ ૧૨ ૧૨૦૦
દમણ ...	રતનજી તે હોરમજી મનચેરજી કામાના વીધવા.	૧૨૧૫
દતોરા ...	અરદેશર દાદાભાઈ દાદીશેઠ ...	૧૧૭૪
દેહણ ...	મનચેરજી તથા બમનજી માણિકજી ભંડારા ..	૧૧૯૮
નવસારી-નોસરવાનખાગ...	આં નશરવાંનજી ખરશેદજી કાંગા ...	૧૯ ૮ ૧૨૩૭
નવસારી ...	બાઈ નવાજબાઈ તે કુંવરજી હોં ભાલાની ધણી...	૧ ૯ ૧૨૨૫
નાગપોર ...	ખીલીમોરીયા અધરસા...	૨૫ ૪ ૧૨૭૬
પારડી ...	પેશતનજી બમનજી વાહડીઆજી ...	૧૧૫૮
પારડી ...	હોરમજી ગાંડાભાઈ ...	૧૭ ૯ ૧૨૫૦
પાહારી ...	પ્રાંમજી નશરવાંનજી પટેલ ...	૧૨૧૯
પુણા-ભવાંની પેટ ...	ખાન બહાદુર પેશતનજી શોરાબજી ...	૨૮ ૭ ૧૨૨૭
પુણા-રટેશન આગળ ...	હોરમજી શોરાબજી તાડીવાલા ...	૧૯ ૧ ૧૨૨૯
પુણા-કાંપ ...	મુંબઈવાલા નવં ગીશતા તથા શાપું શુભેદાર ...	૧૧૯૪
ખીલીમોરા ...	રશતમજી મેરવાંનજી ખીલીમોરયા ...	૧૬ ૧૦ ૧૨૧૩
ભાગવા ગાંમ ...	એદલજી પ્રાંમજી આલબલેશનાં શાહેબખદા
ભરચ-જમશેદ બાગ ...	જમશેદજી હોરમજી લાકડાંવાલાના ખેશીઓ ...	૨૭ ૬ ૧૨૫૨
ભરચ-કોટમાં ...	મેરવાંનજી હોરમજી પ્રેજર ...	૧૯ ૧ ૧૨૧૩
ભરચ-કાંઠાપર ...	રશતમજી જમશેદજી જીજીભાઈ ...	૧૨૩૫
ભરચ-બહારકોટ ...	મેરવાંનજી હોરમજી પ્રેજર ...	૧૧૯૨
ભાઈ-ગાંમ ...	માણિકજી દોરાબજી જુચર ...	૧૨૪૯
ભેશાંજી ...	આવાંબાઈ તે કાં બેજં આલબલેશનાં ધં ...	૨૮ ૬ ૧૨૫૩
મઉ ...	ભીખાઈજી નવરોજી જોરીની નંદએતે..	૧૭ ૨ ૧૨૫૮
મહાબલેશ્વર ...	પ્રાંમજી નશરવાંનજી પટેલ ...	૧૨૨૮
મહાબલેશ્વર-મેહુરા ગાંમ ...	પ્રાંમજી નશરવાંનજી પટેલ ...	૧૨૨૮
રાંદેર ...	હોરમજી માણિકજી માંજી ...	૧૨૦૮
વડોદરા કાંપ ...	પ્રાંમજી નશરવાંનજી શીરવંધ તથા ખીજઓ ..	૨૦ ૨ ૧૨૩૭
વલસાડ ...	નવરોજી પેશતનજી કાપડીઆ ...	૨૬ ૪ ૧૨૪૯
વલસાડ ...	મોટાભાઈ શાપુરજી ...	૧૬ ૯ ૧૨૧૯
વસાઈ ...	દાદાભાઈ તથા મનચેરજી પેશતનજી વાહડીઆ ..	૧૨૦૫
વસાઈ ...	લવજી શોરાબજી લાકડાંવાલા ...	૧ ૩ ૧૧૫૮
વસાઈ-દંતોરા ...	અરદેશર દાદીભાઈ ...	૧૧૭૫
વસાઈ-ગોરબંદર ...	નવરોજી જમશેદજી વાહડીઆ ..	૧૧૯૮
વાંદરે ...	માણિકજી જીનાભાઈ ...	૧૦ ૬ ૧૨૧૮
સંજીવ ...	વીકાજી મેહુરજી
શીકંદરાબાદ ...	એદલજી શોરાબજી ચીનાઈ ...	૧૬ ૫ ૧૨૫૮
શીગનપોર ...	માણિકજી રતનજી શીગનપોરીઆ ...	૧ ૧૨ ૧૨૪૧
સુમારી-કરાંરી બંદર ...	પ્રરદુનજી શોરાબજી પારખ ...	૧૨૦૮
સુરત-શાએન ...	ખરશેદજી પ્રરદુનજી પારખ
સુરત-રટેશન આગળ ...	ખરશેદજી પ્રરદુનજી પારખ ...	૧૩ ૩ ૧૨૩૪
સુરત-ગોપીપુરે ...	જાંગીરજી નશરવાંનજી વાહડીઆ ...	૧ ૭ ૧૨૧૦
સુરત-નાનપરે ...	કાવશજી રશતમજી તમનાની નંદએતે ...	૨૫ ૧૦ ૧૧૮૮
સુરત-રસતમપરે ...	એદલજી દાદાભાઈ શુખીઆ [વારેશો પ્રીથી]	૧૨૩૩
સુરત-શયદપરે ...	ભીમજીભાઈ રતનજી એંટીની નંદએતે ...	૧૧૬૮
સુરત-શીંધીવાડ ...	આં મનચેરજી ખુરશેદજી શેઠના ...	૬ ૧ ૧૧૩૧
સુરત-નાનપરે ...	મેરવાંનજી હોરમજી પ્રેજર ...	૨૪ ૧૧ ૧૨૧૪
સુરત-આમોદ ...	કાવશજી માણિકજી મોદી ...	૧૨૪૦
સોલાપુર-કામાહાલ ..	હોરમજી દોરાબજી કામા-અનજીમન મલીને ...	૩૦ ૭ ૧૨૫૮

જરથોસ્તીઓને નામદાર સરકારથી મલેલા ખેતાબ.

સર—નાઇટ; આરોનેટ,—સ્ટાર ઓફ ઇન્ડિઆના કમ્પેનીઅન—શેઠ જમશેદજી જીજીભાઈને તેમની મોટી સખાવતને માટે પેહેલ વેહેલાં ઇ. સ. ૧૮૪૨ માં તા. ૩ જી માર્ચ એટલે પારસીઓનો રોજ ૬ ઠો માહ ૬ ઠો સને ૧૨૧૧ યઝ્દેજ્જરદીને દીને “સર નાઇટ” નો ખેતાબ મલ્યો હતો. એ ખેતાબની પાદશાહી મોહોર સાથની શનદ ઇંગ્લંડથી તે વેળાના મુખ્યમના ગવરનર આનરેબલ જૉર્જ વીલીઅમ એનડરશન ઉપર આવી હતી, તે સર જમશેદજીને આપવા માટે તા. ૨૫ મી મેએ ૧૮૪૨ ને દીને મુખ્યમના પરેલના સરકારી મેહલમાં રાતે એક મેલાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. અંગ્રેજ સરકારથી જેવોને “સર નાઇટ” નો ખેતાબ બક્ષવામાં આવે છે, તે ગ્રહસ્થની હાજ્યાતી સુધીજ હોયછે; પણ તે પછી જનાખેઆલી માહારાણી વીક્ટોરીઆએ સર જમશેદજીની મોટી લખો રૂપીઆની સખાવત વીગેરેની બીજી માહાભારત ખુબીની યાદગારી વંશપરંપરા ચાલુ રાખવાના શુભ હેતુથી તેમને તા. ૨૪ મી મેએ ૧૮૫૭ ની નામદાર માહારાણી વીક્ટોરીઆની સાલગરેહને દીને “આરોનેટ” નો ખેતાબ બખ્શયો હતો, તેની શનદ એજ વરસના રોજ ૧૬ મો માહ ૧૧ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૨૬ યઝ્દેજ્જરદી અથવા તા. ૬ દી આગસ્ટ સને ૧૮૫૭ ને વાર ગરેહને દીને વેલાતની વેસ્ટ મીનીસ્ટરમાંથી બાહાર પડી હતી—તેમાં જણાવ્યું હતું કે એ ખેતાબ વંશપરંપરા ચાલુ રેહશે; એટલે કે દરેક આરોનેટના વડા ખેટાને “સર જમશેદજી જીજીભાઈ આરોનેટ” ના નામથી એ ખેતાબ વાપરવામાં આવશે. એ મુઆરક ખેતાબના મોભાની જાલવણી કીજે મરહુમ સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહેલા) આરોનેટે રૂ. ૨૫,૦૦,૦૦૦) પચીસ લાખ રૂપીઆની સરકારી લોન સરકારમાં અનામત મુકી છે કે જેનું દર સાલનું બ્યાજ સદરહુ ખેતાબ ધરાવનારાને મલે છે. સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહેલા) આરોનેટ જેમનો જન્મ યઝ્દેજ્જરદી સને ૧૧૫૨ માં રોજ ૬ ઠો માહ ૧૦ મો શેહેનશાહીને દીને થયો હતો, તેઓ સાહેબ ૭૬ વરસની ઉમરે, રોજ ૨૨ મો માહ ૭ મો સને ૧૨૨૮ યઝ્દેજ્જરદીને દીને હક થયાથી, એ ખેતાબો તેઓના પેહેલા પુત્ર શેઠ ખરશેદજી જમશેદજીને મલ્યા હતા. જેઓ (બીજા) સર જમશેદજી જીજીભાઈ આરોનેટ નામે ઓલખાતા હતા. વળી એવો સાહેબને સને ૧૨૪૦ યઝ્દેજ્જરદીના સાલમાં “સ્ટાર ઓફ ઇન્ડિઆના કમ્પેનીઅન” નો ખેતાબ નામદાર માહારાણીએ આપ્યો હતો. (બીજા) સર જમશેદજી જીજીભાઈ આરોનેટ સી. એસ. આઇ. નો જન્મ રોજ ૩ જો માહ ૧ લો સને ૧૧૮૧ યઝ્દેજ્જરદીને દીને થયો હતો. તેઓ ૬૬ વરસની ઉમરે રોજ ૨૫ મો માહ ૧૦ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૬ યઝ્દેજ્જરદીને દીને ગુજરયાથી તેઓના વડા પુત્ર શેઠ માલુકજી ખરશેદજી, “સર જમશેદજી જીજીભાઈ (ત્રીજા) આરોનેટ” તરીકે ગણાયા હતા. વળી એવણે નામદાર માહારાણીની સાલગરેહની ખુશાલીમાં, સી. એસ. આઇ. યાને “સ્ટાર ઓફ ઇન્ડિઆના કમ્પેનીઅન” નો ખેતાબ સને ૧૨૫૩ યઝ્દેજ્જરદીનાં સાલમાં તા. ૪ થી મે સને ૧૮૮૪ ને દીને મલ્યો હતો. એવણે જન્મ રોજ ૮ મો માહ ૬ ઠો સને ૧૨૨૦ યઝ્દેજ્જરદીને દીને થયો હતો, તેઓ ૪૭ વરસની ઉમરે રોજ ૬ ઠો માહ ૧૧ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૬૭ યઝ્દેજ્જરદી, તા. ૧૭ મી જુલાઈ સને ૧૮૯૯ ને દીને ગુજરવાથી, અને તેવણના એક પુત્ર ખેટા શેઠ ખરશેદજી ૧૫ વરસની બર જવાન વયે સને ૧૮૯૩ ના જુલાઈ માસની ૨૮ મી તારીખે ગુજરી ગયલા હોવાથી, અને ત્રીજા આરોનેટ સર જમશેદજીને પેટે બીજો કોઈ હાજ્યાત વારસ ન હોવાથી, તેવણના બાઈ શેઠ કાવસજી ખરશેદજી જમશેદજી, જેઓનો જન્મ રોજ ૫ મો માહ ૩ જો શેહેનશાહી સને ૧૨૨૨ યઝ્દેજ્જરદી ને દીને થયો હતો, તેવણ “સર જમશેદજી જીજીભાઈ (ચોથા) આરોનેટ” તરીકે હમણા ગણાય છે.

સર નાઇટ,—બારોનેટ,—શેઠ દીનશાહજી માણેકજી પીટીટને તેમની મોટી લાખો રૂપી-આની સખાવત તથા બીજાં ખુબીવંતાં કામોને લીધે તા. ૧૬ મી ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૮૭ ને દીને “સર નાઇટ” નો નામીયો ખેતાબ આપણી અંગ્રેજ સરકાર તરફથી મળ્યો હતો. નામદાર શેહેનશાહખાનું વીક્ટોરીઆએ ખેતાના તખ્તપર બીરાજવાને પચાસ વરસ પુરાં કીધાં તેની ખુશાલીમાં “જુબીલી” ને નામનો એક તેલવાર આખાં હિંદુસ્થાનમાં ઉપલી તા. ૧૬ મી ફેબ્રુઆરી ૧૮૮૭ ને દીને મોટી ધામધુમથી પાલવામાં આવ્યો હતો. તે દીને નામદાર શેહેનશાહખાનુંએ આપેલા ખેતાબનું લીસ્ટ જે કલકત્તાની વડી સરકારના સરકારી ગેઝેટમાં છાપી પ્રગટ કરવામાં આવ્યું હતું, તેમાં સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટને આ માનવંતો ખેતાબ બક્ષવાનું જાહેરનામું પ્રગટ થયું હતું. આ બનાવથી આખી પારસી કોમમાં અને મુબબની તમામ વસ્તીમાં મોટી ખુશાલી પંથરાઇ હતી, અને એમરથી સર દીનશાહજીને માન-પાન-ખાનાં-પીના અને એડરેસો આપવામાં આવ્યા હતા. એ પછી સને ૧૮૯૦ ના સાલમાં નામદાર કચસરે હિંદની તરફથી એવળુ સાહેબને “બારોનેટ” નો નામીયો ખેતાબ બક્ષવામાં આવ્યો હતો, જેની પેહેલવેહલી ખબર મુબબના નામદાર ગવરનર લારડ રેએ-શાકરબાઇવાલી જનાવરોની હાસપીટલમાં જનવરોનાં વધદાંને લગતી શોધ ખોલ કરવાને માટેની “લેબોરેટરી,” ખુલ્લી મેલતી વેલાએ તા. ૧૮ મી મારચ સને ૧૮૯૦ ને દીને ખેતાનાં લાપાંણુમા જાહેર કરી હતી. તે પછી ઈંગ્લંડથી આવેલાં આ ખેતાબનાં “લેટરસ પેટંટ” મુબબ સરકારના જુડીસીયલ તથા ધારા ખાતાના મદદનીશ સેક્રેટરી મી. મેહેરવાનજી નસરવાનજી વાહડયા તા. ૧૩ મી નવેમ્બર સને ૧૮૯૦ ને દીને સર દીનશાહજીના વાલકેશ્વર ખાતેના પીટીટ હાલમાં જાહેર એવો સાહેબને પોંહચાડી આવ્યા હતા. એ ખેતાબની જાલવણીને માટે એવો સાહેબે બી પચીસ લાખની મોટી રકમ સરકારમાં અનામત મેલી છે કે જેનું વ્યાજ દર “બારોનેટ” વારસને મળ્યું જશે. નામદાર સર દીનશાહજી ૭૭ વરસ ને ૧૧ માસની ઉંમર ભોગ-વીને રોજ ૨૩ મો દેપટીન માહ ૮ મો આવાં સને ૧૨૭૦ ચઢેજરદી, તા. ૫ મી મે ૧૯૦૧ ને રવીવારે ખેહશતનશીન થયા હતા. એવળુની જગોપર એવળુની પાછલ બારોનેટશીટપર આવવાનું એવોનાં માંગવાથી નામદાર સરકારે (એમના પેહલા વડા બેટા શેઠ કાવસજી આગલથી ગુજરી ગયલા હોવાથી) એમના બીજા બેટા શેઠ ફરાંમજી દીનશાહ પીટીટને અને તેમના મરદ વારેશોને માટે કાયદામાં નકી કરી આપ્યું હતું; પણ શેઠ ફરાંમજી નામદાર સર દીનશાહજીની હાયાતીમાં જ ગુજરી જવાથી તેમના એક પુરા બેટા શેઠ જીજીભાઈ ફરાંમજી પીટીટ જેમનો જનમ રોજ ૨૦ મો માહ ૯ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૨ ને દીને થયો હતો તેવો હાલમાં “સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બીજા બારોનેટ” તરીકે ગાદીએ આવ્યા છે.

સર નાઇટ—મુબબના સખાવતી શેઠ કાવસજી જાહાંગીરજી રેડીમની, જેવો રોજ ૩ જો માહ ૧૧ મો શેહેનશાહી સને ૧૨૪૭ ચઢેજરદીને દીને હક થયા હતા; તેવાએ ખેતાનો ધરમી દશત એમર લંબાવી સઘલી કોમમાં વીખીઆતી મેલવી હતી, તેવળુને ઇસવી સને ૧૮૬૯ નાં જુન માસમાં “કમપેનીઅન ઓફ ધી સટાર ઓફ ઇન્ડીઆ” નો ખેતાબ બક્ષવામાં આવ્યો હતો. જે પછી એ શેઠની એવી કોશેશો વધારે જરી રહેવાથી એ શેઠને “સર નાઇટ” નો નામીયો ખેતાબ સને ૧૮૭૨ ના સાલમાં નામદાર સરકાર તરફથી આપવામાં આવ્યો હતો.

સર નાઇટ—શેઠ જાહાંગીર કાવસજી જાહાંગીર રેડીમની તે આપણી ટાપુના એક મોટા મરદુમ સખી શેઠયા સર કાવસજી જાહાંગીરનાં દત પુતરે ઈંગ્લંડમાં ઇમપીરીયલ ઇન્સ્ટીટ્યુટમાં એ લાખ રૂપીઆની મોટી મદદ કરી હતી તથા બીજી કેટલીક સખાવતો કરીછે. એવોને સને ૧૮૯૫ના જુન માસમાં વેલાતની સરકારથી “સર નાઇટ” ના નામીયા ખેતાબની એનાયત થઈ હતી.

સર નાઇટ—શેઠ મનચેરજી મેરવાંનજી ભાવનગરી સી. આઇ. ઇ. ને નામદાર શેહન-શાહખાનુંની ડાયમંદ જુબીલીને ટાંકણે યાને તા. ૨૨ મી જુન ૧૮૯૭ ને દીને “નાઇટ કમ્-નડર ઓફ ધી ઈન્ડીયન એમ્પાયર” નો ખેતાબ બક્ષવામાં આવ્યો હતો.

સર નાઈટ,—ઝોનરેખા શેઠ પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા ખારીસ્ટર સી. આઈ. ઈ.—
જેવો મુંબઈમાં પ્રજાનાં એક અછા આગેવાનનો હરહમેશ ભાગ બળવતા હતા—તેઓને નામદાર
શ્રીદીપ સરકારે તા. ૨૪ મી જુન ૧૯૦૪ ને દીને નામવર શ્રેણેશાહ એડવરડ સાતમાંની શાલ-
ગરેહને દીને અપાયલા ખેતાઓમાં “કે. સી. આઈ. ઈ.” યાને “નાઈટ કબાંનડર ઓફ ધી
ઈડયન એમપાયર” નો માનવતો ખેતાબ બખશયો હતો.

સી. એસ આઈ. યાને સ્ટાર ઓફ ઈંડીયાના કમ્પેનીઅન.

શેઠ ડોશાભાઈ ફરામજી કરાકા—(મરહુમ) ૧૮૭૬.

શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ—(મરહુમ) ૧૮૭૮.

સી. આઈ. ઈ. યાને કમ્પેનીઅન ઓફ ધી ઈંડીયન એમપાયર.

દસ્તુરજી બમનજી જામારૂપજી પુણેવાલા—ખીરારના માજી આ. કમીશનર, ૧૮૭૯.

ઝોનરેખા શેઠ સોરાબજી શાપુરજી બંગાલી—(મરહુમ) ૧૮૮૧.

ખાનખાહાદુર પેસતનજી જાહાંગીર—ગુજરાતના માજી તાલુકદારી સેટલમેંટ કમીશ-

શેઠ નવરોજી ફરહુનજી—(મરહુમ) ૧૮૮૪.

નર, ૧૮૮૩.

સર મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરી—૧૮૮૬.

શેઠ પેશતનજી હોરમજી કામાજી—(મરહુમ) ૧૮૮૭.

શેઠ મેહરજી કુંવરજી તારાપોરવાલા—કોલાપોરના માજી દીવાન (મરહુમ) ૧૮૮૮.

ઝોનરેખા શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહડીયા—(મરહુમ) ૧૮૮૯.

ખાનખાહાદુર શેઠ મનચેરજી કાવસજી મરઝપાન—૧૮૯૧.

શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહડીયા—૧૮૯૩.

ઝોનરેખા સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા—૧૮૯૪.

શેઠ કાવસજી દીનશાહ એડનવાલા—(મરહુમ) ૧૮૯૪.

ખાનખાહાદુર નવરોજી પેસતનજી વકીલ—અમદાવાદવાલા, ૧૮૯૭.

શેઠ રસતમજી ધનજીભાઈ મેહેતા—કલકત્તાવાલા, ૧૮૯૭.

ખાનખાહાદુર મનચેરજી રસતમજી ધોલુ—એડનના માજી રેજીસ્ટ્રાર, ૧૮૯૭.

ખાનખાહાદુર ખરશેદજી રસતમજી થાણેવાલા—રતલામના દીવાન—(મરહુમ) ૧૮૯૯.

ખાનખાહાદુર ધનજીભાઈ ફકીરજી કામાદોર—રાવલપીંડીવાલા, ૧૮૯૯.

શેઠ એદલજી દીનશાહ—કરાંચીવાલા, ૧૮૯૯.

ખા. ખા. ફરહુનજી કુંવરજી તારાપોરવાલા—અમદાવાદના માજી સરકારી એકજી. એન. ૧૯૦૧.

શેઠ હીરજીભાઈ માણેકજી રસતમજી બનાજી—કલકત્તાના માજી શેરીફ—(મરહુમ) ૧૯૦૩.

શેઠ ફરહુનજી જમશેદજી—હેદરાબાદના વડા પ્રધાનના ખાનગી સેક્રેટરી, ૧૯૦૩.

ખાનખાહાદુર ખરજોરજી દોરાબજી પટેલ—કવેતાવાલા, ૧૯૦૪.

[વાલા-૧૯૦૬.]

ખા. ખા. સરદાર સમશુલ-ઓલમાં દસ્તુરજી હોશંગજી જા. જામારૂપઆશાના-પુણા—

સમશુલ ઓલમાઓ.

દસ્તુર પેશોતનજી બેહોરામજી સંજાણા—(મરહુમ) ૧૮૮૯.

દસ્તુર ખાનખાહાદુર હોશંગજી જામારૂપજી જામારૂપઆશા—૧૮૯૦.

એરવદ જીવણજી જમશેદજી મોદી—૧૮૯૩.

દસ્તુર દારાબ પેશોતન સંજાણા—૧૮૯૯.

કચસરે હિન્દનાં ચાંદ.

નામદાર મહારાણી વીક્ટોરીયાની સને ૧૯૦૦ ના વરસની શાલગરેહના દીવસથી એટલે
તા. ૨૪ મી મે થી “કચસરે હિંદ” નામના નવા ખેતાબનાં સોના-રૂપાના ચાંદો આપતા
કીધા છે—તે નીચલા જરથોસ્તીઓને મળ્યા છે:—

સોનાનો ચાંદ મેલવનારાઓ.

શેઠ ખેરામજી મેરવાનજી મલખારી—૧૯૦૦.

ખાનખાહાદુર ધનજીભાઈ ફકીરજી કામાદોર, સી. આઈ. ઇ.—રાવલપીંડીવાલા, ૧૯૦૧.

શેઠ મેરવાનજી કાવસજી કેપટન—રંગુનવાલા—૧૯૦૩.

શેઠ એલજી દોરાબજી તલાતી—અમદાવાદની હાઈ સ્કુલનાં માજી હેડ માસતર—૧૯૦૪.

રૂપાનો ચાંદ મેલવનારાઓ.

લેફ્ટનન્ટ કરનલ કેપ્ટનજી સોરાબજી નરીમાન—સુરતના માજી સીવીલ સરજન, (મ.) ૧૯૦૦.

ડા० ડોશાભાઈ અરદેશર ચોકસી—એંગલોરના મરફી ખાતાના માજી વડા તખ્તીખી અમલદાર.

(મરહુમ) ૧૯૦૦.

[એકઝીક્યુટીવ એનજીનીઅર, ૧૯૦૦.]

ખા० બા० ફરદુનજી કુવરજી તારાપોરવાલા, સી. આઈ. ઇ.—અમદાવાદના માજી સરકારી

શેઠ બમનજી મનચેરજી—ખીલાસપોરના દુકાન નીવારણ અમલદાર—૧૯૦૦.

ખાન બહાદુર બરજેરજી દોનાબજી પટેલ, સી. આઈ. ઇ.—કવેતાવાલા, ૧૯૦૧.

ખાન બહાદુર અરદેશર ડોશાભાઈ મારકર—કવેતાવાલાને દીલ્હી દરબારનો ચાંદ—૧૯૦૨.

શેઠ રશતમજી ફરદુનજી—આંકોલાના ઉપયુટી કમીશનર, ૧૯૦૧.

[૧૯૦૨.]

ખાન બહાદુર માણેકજી ખરશેદજી નરીમાન—મુખ્યની સેક્રેટરીયટના મદદનીસ સેક્રેટરી—

શેઠ નાદીરશાહ નવરોજી ખજુડી—પંજાબની કાંચાવેલીવાલા, ૧૯૦૬.

નાઇટ આફ ધી ઓરડર ઓફ ટારીશ એન્ડ એશપાડા.

(પોરચુગલ સરકાર તરફથી)

શેઠ રસતમજી જમશેદજી જીભાઈ (મરહુમ) ૧૮૬૪.

ધી કમાનડર ઓફ ધી રોયલ મીલીટરી ઓરડર ઓફ આવર લેડી ઓફ કનસેપશન ઓફ વીલા વીકોઝા.

(પોરચુગલ સરકાર તરફથી.)

શેઠ દોરાબજી દીનશાહ એડનવાળા, (મરહુમ) ૧૮૯૨.

શેઠ હોરમજી કાવસજી એડનવાળા, ૧૮૯૨.

ધી નાઇટ ઓફ ધી મીલીટરી ઓરડર ઓફ આવર લેડી ઓફ કનસેપશન ઓફ વીલા વીકોઝા.

(પોરચુગલ સરકાર તરફથી)

શેઠ સોરાબજી માણેકજી દમણવાલા—(મરહુમ) ૧૮૯૮.

શીવેલીઅર ડી આનામ નામનો ફરેચ “નાઇટ” નો ખેતાબ.

(ફરેચ સરકાર તરફથી.)

શેઠ હોરમજી નવરોજી મોદી—ચીનના વેપારી, ૧૮૯૨.

સવાલીએ ડ લોરડ રવાયાલ ડ કામેખાજ નામનો ફરેચ “નાઇટ” નો ખેતાબ.

શેઠ જમશેદજી સોરાબજી શેઠના, ૧૮૯૮.

આફીસર ડી. એકેડમીના ફરેચ સરકારનો ખેતાબ.

સમસુત્ર ઓલમાં એરવદ જવણજી જમશેદજી મોદી. | શેઠ ખરશેદજી માણેકજી શરાફ.

શેઠ મરજમાન મનચેરજી કાવસજી મરજમાન. | શેઠ એન્ડજી રશતમજી શાહીયાર.

શેઠ જમશેદજી સોરાબજી શેઠના. | શેઠ મેરવાનજી રતનશાહ પારખ.

આન્ડર ઓફ ધી ક્રીસ્ટિયન સ્ટાર ઓફ જંબીયાર અથવા હુમોડીઆનો ખેતાબ.

(જંગખારના નામદાર સુબતાન તરફથી.)

ડાક્ટર પેસતનજી બીખાજી નરીમાન—જંગખારના સરકારી તખ્તીખ, ૧૮૯૨.

શેઠ બમનજી માણેકજી દારખાનાવાળા—જંગખારના જહોર બાંધકામ ખાતાના ડીરેક્ટર, ૧૮૮૧.

શેઠ સોરાબજી માણેકજી દારખાનાવાળા—શેનીટરી ખાતાના ઉપરી તથા સુપરીન્ટેન્ડીંગ

શેઠ ખરશેદજી કાવસજી રેજીસ્ટ્રાર, ૧૮૯૧.

[એનજીનીઅર, ૧૮૯૨.

સધવેદીયાનો ખેતાબ—જંગખારના નામદાર સુબતાને આપેલો.

ડા० પેસતનજી બીખાજી નરીમાન—૧૯૦૫.

સેકરેટ્રે જ્વર તથા કીનકેસોના ખેતાબ.—જેપાનની સરકારે આપેલો.

શેક જમશેદજી નશરવાનજી તાતા. (મરહુમ.)

શેક રતનજી દાદાભાઈ તાતા.

કેવેલીયર ઓફ ધી ઓરડર ઓફ ધી કાઉન ઓફ ઇંગ્લેન્ડ

(ઈંગ્લેન્ડની સરકાર તરફથી.)

ખાન બાહાદુર ડાક્ટર નશરવાનજી હોરમસજી ચોકશી.

“શીરો-ખુરશેદ” યાને સીંહ અને ખોરશેદ નામનો ફારશી ખેતાબ.

(ઈરાનના નામદાર શાહ તરફથી.)

સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ, ખારોનેટ—(મરહુમ.)

સર મનચેરજી મેરવાનજી ભાવનગરી—(લનડન), ૧૯૦૦.

નવાબ બહાદુરનો ખેતાબ—નામદાર નીઝામ સરકારે આપેલો.

નવાબ ફરામરઝ જંગ બાહાદુર—રાયપુરના અવલ તાલુકદાર.

વડા વજીરના ખાનગી સેકરેટરી તેમજ પોલીટીકલ સેકરેટરી શેક ફરહુનજી જમશેદજી વાછા, સી. આઈ. ઈ. ને નવાબ ફરહુન જંગ બહાદુર—૧૯૦૬.

ઈનફુર ડીસટ્રીક્ટના અવલ તાલુકદાર શેક બરજોરજી જમશેદજી વાછાને નવાબ બરજોર જંગ બહાદુર—૧૯૦૬.

મેદક ડીસટ્રીક્ટના અવલ તાલુકદાર શેક શોરાબજી જમશેદજી ચીનાંગે નવાબ સોરાબ જંગ બહાદુર—૧૯૦૬.

તાઝીમી સરદારનો ખેતાબ—ખીકાનેરના માહારાજાએ આપેલો.

શેક આર. ડી. કુપર—માહારાજાના પ્રાઇવેટ સેકરેટરી—૧૯૦૬.

“ખાન બાહાદુર” નો ખેતાબ મલેલા જરથોસ્તીઓ.

શેક અરદેશર એદલજી તાતા.

શેક અરદેશર ડોશાભાઈ મારકર-કવેતાના વેપારી અને આં માજીસ્ત્રેટ.

શેક અરદેશર દીનશાહ ચીનાઈ.

શેક અરદેશર દોરાબજી, રજપુતાણાની સુપરી-નટેનડીંગ એનજીનીયરીંગ હાશીસવાલા.

શેક અરદેશર દોરાબજી દવીયરવાલા—(દેહતું-ઉમરગામ.)

શેક આદરજી મનચેરજી દલાલ—(ભરૂચ)

શેક એલજી સોરાબજી ચીનાઈ—(સીકંદ્રાબાદ)

શેક કામજી જમશેદજી લાલકાકા, પોસ્ટ-ખાતાવાલા.

શેક જમશેદજી અરદેશર દલાલ.

શેક જમશેદજી રસતમજી દેશાઈ-કમીશરી એતવાલા—(પુણ.)

શેક ડોશાભાઈ પેસતનજી—(સુરત.)

શેક દાદાભાઈ દીનશાહ—(ખેડ.)

શેક દાદાભાઈ નશરવાનજી નાણાવટી.

શેક દારાશાહ રતનજી ચીચગર.

શેક દીનશાહ ડોશાભાઈ ખંખાતા-મુખઈના કમીશનર જનરલના વડા મદદનીશ.

શેક ધનજીભાઈ ફકીરજી ક.માહોર સી. આઈ. ઈ.—મરી હીલવાલા વેપારી.

શેક ધનજીશાહ એદલજી.

ડાક્ટર નવરોજી કાવશજી ટલીમાણીવાલા.

શેક નવરોજી પેસતનજી વકીલ—(અમદાવાદ.)

શેક નશરવાનજી શેરીઆરજી જીનવાલા—(ભરૂચ.)

ડાક્ટર નશરવાનજી હોરમસજી ચોકશી.

ડાક્ટર પાલનજી હોરમસજી દદાયાનજી.

શેક પાલનજી આદરજી મીસતરી—(કરાંચી)

શેક ફરાંમજી અરદેશર અહમદનગરવાલા.

શેક ફરાંમજી કાવશજી—આખકારી ઈનશપેક્ટર

શેક ફરામરોજ અરદેશર ફરામજી મુસ.

શેઠ દુરામજી નશરવાનજી સંતોક-આયુના વેઠ
 શેઠ બરજેરજી નશરવાનજી વકીલ-(સુરત.)
 શેઠ બરજેરજી દોરાબજી પટેલ સી. આર્થ. ઈ.-
 કવેટાના વેપારી.
 શેઠ બમનજી બેરામજી પટેલ.
 શેઠ બમનજી દોરાબજી પટેલ
 શેઠ બેજનજી દાદાભાઈ-નાગપોરની શેઠ તાતા-
 વાલી એમપરેસ મીલના મેનેજર.
 શેઠ બેરામજી દાદાભાઈ-રીટાયરડ મુખ્યધના
 રેલ્વેસ્થાન.
 શેઠ મનચેરજી કાવશજી મરઝખાન સી. આર્થ.
 ઈ.-માજી મીયુનીસી. ઓફ એકઝીક્યુટીવ
 એનજીનીયર.

શેઠ મનચેરજી રસતમજી ધોલુ સી. આર્થ. ઈ.-
 એડનવાલા.
 શેઠ માણેકજી બરશેદજી નરીમાન-મુખ્યગીની
 સેક્રેટરીયટના મદદનીશ સેક્રેટરી.
 શેઠ મેહર હોસંગ દસ્તુર-(પુણા.)
 શેઠ રતનજી બેજનજી કમીસરીએટવાલા.
 ડા. રતનજી રસતમજી દાદીના
 શેઠ રસતમજી જનગીરજી વકીલ-(અમદાવાદ)
 શેઠ હોરમસજી આદરજી પટેલ.
 શેઠ હોરમજી માણેકજી ભીમરડીવાલા.
 દસ્તુરજી સાહેબ હોસંગજી જી. જી. માસ્પ-
 આશાના, શમશુભ આલમા-પુણેવાલા.

જરથોસ્તી “જસતીસ ઓફ ધી પીસ” યાને શુલેહના અમલદારો.

અરદેશર જમશેદજી ઉમરીગર
 અરદેશર દાદાભાઈ મોદી, ડાક્ટર
 અરદેશર પેસતનજી કામા, ડાક્ટર
 અરદેશર દુરામજી વકીલ
 એદલજી નશરવાનજી ડાક્ટર
 કાવશજી એદલજી દાદાબાજી
 કાવશજી જાંહંગીર રેડીમની
 કાવશજી દાદાભાઈ કુબાસ
 કાવશજી નવરોજી ડાક્ટર
 કાવશજી પેસતનજી ડાક્ટર
 કાવશજી બેજનજી શેઠના
 કાવશજી હોરમજી ડાક્ટર
 રતુર કેમશર જામાસ્પજી મીનિચેરજી
 જામાસ્પ આશાના
 કેમશર ડોશાભાઈ દુરામજી કરાકા
 કેમશર માણેકજી બરજેરજી મીનિચેર-
 બરશેદજી નવરોજી વાહાડયા [હામજી
 બરશેદજી મનચેરજી બનાજી
 બરશેદજી માણેકજી બરશેદજી
 બરશેદજી રસતમજી કામા
 જમશેદજી અરદેશર હો. વાહાડયા
 જમશેદજી બરશેદજી જમશેદજી જી
 સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ
 જમશેદજી માણેકજી દુરામજી પટેલ
 જમશેદજી રસતમજી રેશાઈ
 જમશેદજી જીજીભાઈ મઝદર
 જાલભાઈ અરદેશર શેઠના
 જાંહંગીર એદલજી દાવર
 જાંહંગીર ડોશાભાઈ દુરામજી
 સર જાંહંગીર કાવશજી રેડીમની
 જાંહંગીર બમનજી પીટીટ

જાંહંગીર બેરામજી મરઝખાન [સમી
 જીજીભાઈ જમશેદજી મોદી, શમશુભ એ
 જીજીભાઈ પેસતનજી નીકલસન, ડાક્ટર
 ટેમુલજી ભીખાજી નરીમાન, ડાક્ટર
 ડોશાભાઈ કે. પટેલ, ડાક્ટર
 ડોશાભાઈ નશરવાનજી વાહાડયા
 દાદાભાઈ નશરવાનજી કેરાંવાલા
 દાદાભાઈ મેરવાનજી દલાલ
 દાદી નશરવાનજી દાદી
 દસ્તુર દોરાબ પેશુતનજી સંભાળા, સ.
 દોરાશા દોરાબજી રીપોર્ટર [આ.
 દોરાશા રતનજી ચીજગર
 દીનશાહ એદલજી વાહા
 દીનશાહ બમનજી માસતર, ડાક્ટર
 દીનશાહ મનચેરજી પંથકી
 સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બારોનેટ
 દીનશાહ દોરાબજી મીસ્ટ્રી (બી.બી.)
 દીનશાહ ધનજીભાઈ દાવર
 દોરાબ જમશેદજી તાતા
 ધનજીશાહ એન. પારખ, તબીબી કરનક
 ધનજીભાઈ બમનજી પીટીટ
 નવરોજી જાંહંગીર ગામડયા
 નવરોજી પેશતનજી હોરમજી કામા
 નવરોજી માણેકજી વાડીઆ, સી. આર્થ. ઈ.
 નવરોજી સોરાબજી તલાટી
 નવરોજી સોરાબજી બંગાલી
 નશરવાનજી મેરવાનજી પટેલ
 નશરવાનજી સોરાબજી જમશેદજી જી.
 નશરવાનજી હોરમજી ચોકસી, ડાક્ટર
 નાનાભાઈ અરદેશર દુરામજી મુસ

નાનાભાઈ નવરોજી કામક, ડાક્ટર
 નાનાભાઈ રતનજી ચીજગર
 નાનાભાઈ હોરમજી મુસ
 પીરોજશાહ બમનજી જીજીભાઈ દાદાભાઈ
 સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહતા, સી.
 પેસતનજી કાવશજી સોલીસીટર [આર્થ. ઈ.
 પેશતનજી નશરવાનજી વાહાડયા
 રૂરકુનજી કુવરજી તારાપોરવાલા, સી. આર્થ.
 રૂરકુનજી જમશેદજી પારખ [ઈ.
 રૂરકુનજી નશરવાનજી બીશાની, ડાક્ટર
 રૂરકુનજી દુરામજી કરાકા
 રૂરકુનજી મેરવાનજી બનાજી
 રૂરકુનજી સોરાબજી તાલીયારખાન
 દુરામજી એદલજી દાવર, ડાક્ટર
 દુરામજી દોરાબજી દુરામજી પાંડે
 દુરામજી શાપુરજી, ડાક્ટર
 દુરામજી રસતમજી જોશી
 ફીરોઝ બરશેદજી શેઠના
 મમનજી દીનશાહ પીટીટ
 મમનજી બેરામજી પટેલ
 મરજેરજી સોરાબજી શરાફ, ડાક્ટર
 મેજનજી દાદાભાઈ કાપડયા, ડાક્ટર
 મેરામજી દાદાભાઈ રેલ્વેસ્થાન
 મેરામજી નવરોજી ગામડીયા
 મેરામજી નવરોજી ડાક્ટર
 મેરામજી નશરવાનજી શીરવઈ
 મેરામજી મેરવાનજી મલખાશી
 બીખાજી એદલજી ધાસવાલા, ડાક્ટર
 મનચેરજી કાવશજી મરઝખાન, સી. આર્થ.
 મનચેરજી બેરામજી રેશાઈ, ડાક્ટર [ઈ.

મનચેરજ રશતમજ ઘોલુ, સી. આઈ. ઈ. ઈંડનવાલા.	રશતમજ અરદેશર રપેનસર	સોરાખજ કાવશજ હોરમજ, ડાકટર
માણિકજ ખરશેદજ નરીમાન	રશતમજ ધનજભાઈ શેઠના	સોરાખ ખરશેદજ નરીમાન, ડાકટર
માણિકજ જમશેદજ ગંદેવીઆ	રશતમજ નાનાભાઈ રાણીના, ડાકટર	સોરાખજ દાદાભાઈ કુબાશ
માણિકશાહ ધનજશાહ ડાકટર.	રશતમજ નાં બે. જી. જી. ભાઈ	સોરાખજ ફરામજ બોક્ષીઝારીઆ
મેરજભાઈ રશતમજ શેઠના, ડાકટર	રશતમજ પેશતનજ બહાંગીર	સોરાખજ બમનજ માસ્તર
મેરવાનજ નશરવાનજ વાડીયા	રશતમજ પીં ડીં એનં વાડીયા	હોરમસજ અરદેશર વાહડયા
મેરવાનજ પેશતનજ ખરેગાત	રશતમજ બમનશા વકીલ	હોરમસજ એદલજ આલબલેસ
મેરવાનજ મનચેરજ કામા	રશતમજ મેરવાનજ પટેલ	હોરમસજ દાદાભાઈ વકીલ
રતનશાહ અરચશાહ કોહીઆર	રશતમજ સોરાખજ પાંડિવાળા	હોરમસજ હોરાખજ પદમજ
રતનશાહ ટેમુલજ નરીમાન, ડાકટર	લીમજ નવરોજ બનાજ	હોરમસજ બમનજ જીભાઈ
રતનજ જમશેદજ તાતા	શાપુરજ જીવાજ વાછા	હોરમસજ મનચેરજ કામા
રશતમજ જમશેદજ જીભાઈ	શાપુરજ ખરજેરજ ભરચા	હોરમસજ માણિકજ માસીના, ડાકટર
	શાવકશાહ રતનજ બમનજ કુબાસ	હોરમસજ લીમજભાઈ બાટલીવાલા
	સોરાખજ એદલજ વારડન	હોરમસજ સોરાખજ (કચુના)

* આવી નીશાનીવાલા ગચ વરસે નવાં ઠરેલા સમજવા.

મુબઘની યુનીવરસીટીના જરથોસ્તી “ફેલો”

નામદાર સરકારે સને ૧૯૦૪ ના વરસથી નવા યુનીવરસીટી એક્ટ મુજબ બધી જ્ઞાતાનાં ૮૦) હેંસી ફેલો પોતાની તરફથી નેમેલા, તેમાંનાં પારસી ફેલોનાં નામ:—

કાવશજ જમશેદજ સંભાણા	નશરવાનજ ફકીરજ સરવેયર, ડાકટર	ખાં બાં મનચેરજ કાવશજ મરજખાન,
કાવશજ દાદાભાઈ નાયગામવાલા	નાનાભાઈ અરદેશર મુશ	સી. આઈ. ઈ.
સર જમશેદજ જીભાઈ બેરોનેટ	આં સર પીરોજશાહ મેરવાનજ મેહતા,	રશતમજ ધનજભાઈ શેઠના
જીવણજ જમશેદજ મોદી, સ. આ.	કે. સી. આઈ. ઈ.	રશતમજ મેરવાનજ પટેલ
ટેમુલજ ભીખાજ નરીમાન, ડાકટર	ફરફનજ કુવરજ તારાપોરવાદા	સોરાખ ખરશેદજ નરીમાન, ડાકટર
દીનશાહ ફરફનજ મુલાં	ફરફનજ મનચેરજ દસ્તુર	

ઉપલા શાયનાં બધી જ્ઞાતવાલા ૮૦) ફેલોને તથા ગ્રેન્ટુએટો મલીને યુટી કાટેલા બીબ ૨૦) વીસ ફેલોમાંનાં પારસી ફેલો:—

પરોફેશર આદરજ મેરનોશજ મસાની	ખરશેદજ માણિકજ ખરશેદજ	ભીખાજ એદલજ ઘાસવાલા, ડાકટર
કાવશજ એદલજ દાદાખાનજ	ફરામજ રશતમજ વીકાજ-મેરીટર	પરોફેશર મનચેરજ કાવશજ કામા
		રશતમજ ખં ૩૦ કામાજ

જરથોસ્તી શેરીશ.

શેઠ કાવશજ હોરમજ ડાકટર, ૧૮૯૪	સર દીનશાજ માણિકજ પીટીટ, ૧૮૮૭ (મ.)
શેઠ ખરશેદજ ફરફનજ પારખ, ૧૮૭૭ (મ.)	શેઠ બમનજ હોરમજ વાહડીઆ, ૧૮૫૯ (મ.)
સર જમશેદજ જીં બારોનેટ (ચોડા), ૧૯૦૦	ખા. બા. મનચેરજ કાવશજ મરજખાન-૧૯૦૬.
શેઠ ડોસાભાઈ ફરામજ કરાકા, ૧૮૭૨ (મ.)	શેઠ માણિકજ ખરશેદજ, ૧૮૫૬ તથા ૧૮૬૩ (મ.)
	શેઠ શોરાખજ શાપુરજ બંગાલી, ૧૮૮૧ (મ.)

શેઠ માણિકજ રશતમજ બનાજ—કલકત્તાના શેરીફ—૧૮૭૩ (મ.)

શેઠ રશતમજ ધનજભાઈ મેહતા—કલકત્તાના શેરીફ—૧૮૯૩.

શેઠ હીરજભાઈ માણિકજ રશતમજ બનાજ—કલકત્તાના શેરીફ—૧૯૦૨. (મ.)

શેઠ કાવશજ એદલજ પાંડે—મદરાસના શેરીફ—૧૮૯૪.

જરથોસ્તી કાઉનસીલરો.

યાને નામદાર ગવરનરની મુખ્યધની ધારા બાંધનારી સભાના કાઉનસીલરો.

આનરેબલ સર ફીરોજશાહ મેરવાનજી મહેતા સી. આર્થ. ઇ. (મુખ્યધની મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન તરફના પ્રતિનિધી); ૧૮૮૩ થી-૧૯૦૭ સરકાર નવરોજ પદમજી—૧૯૦૬.

આગલ થઇ ગયલા જરથોસ્તી કાઉનસીલરો.

આનરેબલ સર જમશેદજી જીજીભાઈ (બી.એ.) બેરોન્ટ, સી. એસ. આર્થ. ૧૮૭૦, બીજીવાર ૧૮૭૨. (મ.)
 ,, સર જમશેદજી જીજીભાઈ (તરીબ) બેરોન્ટ, સી. એસ. આર્થ. ૧૮૭૬, બીજીવાર ૧૮૮૧, તરીબ-વાર ૧૮૮૩. (મ.)
 ,, શેઠ દોશાભાઈ કરામજી, સી. એસ. આર્થ. ૧૮૭૦. (મ.)
 ,, શેઠ દાદાભાઈ નવરોજ પરીક્ષેસર, ૧૮૮૫.
 ,, ખાં ખાં દોરાબજી પદમજી પેસતનજી ૧૮૮૩-૮૮. (મ.)
 ,, ખાં ખાં દોરાબજી રતનજી ચીજમર-૧૯૦૪.
 ,, ખાં ખાં દોરાબજી નવરોજ દોરાબજી ખંડલેવાલા-૧૯૦૩ થી ૧૯૦૬.

આનરેબલ શેઠ નવરોજ નશરવાનજી વાહડયા, સી. આર્થ. ઈ. ૧૮૮૩ થી ૧૮૮૬. (મ.)
 ,, ખાંખાહાકર પદમજી પેસતનજી, ૧૮૮૪. (મ.)
 ,, સર ફીરોજશાહ મેરવાનજી મહેતા, સી. આર્થ. ઈ. ૧૮૮૭.
 ,, શેઠ કરામજી નશરવાનજી પટેલ, ૧૮૯૬ (મ.)
 ,, શેઠ ખમનજી દીનશાહ પીટીટ, ૧૯૦૦.
 ,, શેઠ બેરોમજી જીજીભાઈ સી. એસ. આર્થ. પેહલીવાર-૧૮૮૪, બીજીવાર ૧૮૮૬ (મ.)
 ,, શેઠ રશતમજી જમશેદજી જીજીભાઈ, ૧૮૯૨ થી ૧૮૯૬. (મ.)
 ,, શેઠ સોરાબજી શાપુરજી ખંડલે સી. આર્થ. ઈ. ૧૮૭૮. (મ.)

કલકત્તાની નામદાર વાઇસરાયની કાઉનસીલના જરથોસ્તી મેમબરો.

આનરેબલ સર દીનશાહજી માણિકજી પીટીટ બેરોન્ટ-૧૮૮૭ (મ.)

આનરેબલ સર ફીરોજશાહ મેરવાનજી મહેતા સી. આર્થ. ઇ.-૧૮૯૪, બીજીવાર-૧૮૯૮ થી ૧૯૦૦

મુખ્યધની મ્યુનીસિપલ કોર્પોરેશનના જરથોસ્તી મેમબરો.

ડા. કાવશજી એદલજી દાદાજી-ગીરગામ વાડ (કર. ભર.)
 કાવશજી જહાંગીર રેડીમણી-(સુ. અ.)
 જમશેદજી અરદેશર વાહડીયા (સરકાર તરફથી.)
 સર જમશેદજી જીજીભાઈ બેરોન્ટ (સરકાર તરફથી)
 ડા. જહાંગીર જમશેદજી ખ. લીલાંડવાલા-મુલેશ્વર (કર. ભર.)
 જહાંગીર ખમનજી પીટીટ-ગીરગામ (કર. ભર.)
 ખાં ખાં દોરાબજી રતનજી ચીજમર (સરકાર તરફથી)
 દીનશાહ એદલજી વાહડી-કોટ (કર. ભર.)
 સર દીનશાહ માણિકજી પીટીટ બેરોન્ટ (સુ. અ.)

નવરોજ જહાંગીર ગામડીયા-કોટ (કર. ભર.)
 ડાક્ટર નાદરશા હોરમજી સુખીઆ-કોટ (કર. ભર.)
 સર ફીરોજશાહ મેરવાનજી મહેતા (સુ. અ.)
 ફીરોજ ખરશેદજી શેઠના (સુ. અ.)
 રશતમજી જમશેદજી જીજીભાઈ (સુ. અ.)
 ડા. શાવકશા શોરાબજી ખાટલીવાલા-પરેલ (કર. ભર.)
 શાપુરજી સોરાબજી મીસતરી-કોટ (કર. ભર.)
 સોરાબજી ખરશેદજી ઘોડી-ભાયખલા-(કર. ભર.)

(કર. ભર.)=કર ભરનારાઓ તરફથી ચુંટી કાઢાયલા; (સુ. અ.)=સુલેહના અમલદારો તરફથી; (યુનીવર્સિટી)=યુનીવર્સિટી તરફથી; (સરકાર)=નામદાર સરકારે નેમેલા.

સ્ટેનડીંગ કમીટીના જરથોસ્તી મેમબરો.

ડા. કાવશજી એદલજી દાદાજી.

જમશેદજી અરદેશર વાહડીયા.

મ્યુનીસિપાલીટીના સેક્રેટરી-મી. મેરવાનજી નશરવાનજી વાહડીયા.

મુખ્યધની પૉરટ ત્રસ્ટના જરથોસ્તી મેમબરો.

નવરોજ જહાંગીર ગામડીયા (સરકાર તરફથી.)

મુખ્યધની સીટી ઇમ્પ્રુવમેન્ટ ત્રસ્ટ બોર્ડના જરથોસ્તી મેમબરો.

દીનશાહ એદલજી વાહડી.

જહાંગીર દોશાભાઈ કરાડા-સ્પેસીયલ કલેક્ટર.

રશતમજી મેરવાનજી પટેલ-ટ્રીબ્યુનલ આફ અપીલના પ્રમુખ.

હાઈ કોરટના નરથોડતી વકીલો.

અરદેશર બેજનજી, ૧૮૭૩
 અરદેશર ફરામજી બાટલીબોઈ, ૧૮૮૧
 અરદેશર શાવકશાહ દાવર, ૧૮૮૭
 અરદેશર દાદાભાઈ ગાંધી, ૧૮૮૮
 અરદેશર દાદાભાઈ કરાકા, ૧૮૦૩
 આદરજી દીનશાહ મેહતા, ૧૮૮૭
 કાવશાહ ખુરશેદજી સોનાવાલા, ૧૮૮૮
 કાવસજી બેજનજી શેઠના, ૧૮૮૧
 કેરશાસપજી રસતમજી દાદાયાનજી, ૧૮૭૧
 ખરશેદજી કાવસજી સંતોક, ૧૮૮૩
 ખરશેદજી કાવસજી ખરાશ, ૧૮૮૬
 ખરશેદજી જીવણજી મીસતરી, ૧૮૦૦
 ખરશેદજી મનચેરજી મોવડાંવાલા, ૧૮૮૪
 જમશેદજી દોરાબજી ખંડાલેવાલા.
 જમશેદજી બેરામજી કાંગા, ૧૮૮૩
 જમશેદજી ડોસાભાઈ વાહા, ૧૮૮૮
 જીજીભાઈ જાંહંગીર ટ્રેઝરીવાળા, ૧૮૮૮
 જાંહંગીર એદલજી મોદી, ૧૮૭૮
 જાંહંગીરજી દીનશાહ મેહતા, ૧૮૮૭
 ટેહમુરસપ નવરોજી સંજીવણ, ૧૮૮૬
 ડોસાભાઈ ખરશેદજી ગાંધી, ૧૮૮૨
 દીનશાહ બરજોરજી દુઆશ, ૧૮૮૬
 દોરાબજી નવરોજી ખંડાલાવાલા, ૧૮૦૩
 ધનજીશાહ કુંવરજી પટેલ, ૧૮૮૧
 ધનજીભાઈ જાંહંગીરજી સુરતી, ૧૮૮૬
 ધનજીશાહ ડોસાભાઈ કુપર, ૧૮૮૮
 નવરોજી દોરાબજી ખંડાલેવાલા, ૧૮૭૪
 નવરોજી પાલનજી પાવરી, ૧૮૮૩
 નવરોજી બેરામજી કાકા, ૧૮૮૩
 નવરોજી બીખાજી પારડીવાલા, ૧૮૦૦
 નશરવાનજી નવરોજી, ૧૮૬૮
 નાદરશાહ શાપુરજી તારાપોરવાલા, ૧૮૮૮
 પીરોજશાહ નશરવાનજી પ્લીડર, ૧૮૮૭
 પેશતનજી કુવરજી મોતીવાલા, ૧૮૮૮
 પેશતનજી કેકેબાદ ગાંધી, ૧૮૮૭
 ફરામજી અરદેશર રાના, ૧૮૮૫
 ફરામજી કેમશર પાટક, ૧૮૭૪

ફરામરોજ બમનજી લીમકી, ૧૮૮૮
 શીરોજશાહ એદલજી સંજીવણ, ૧૮૮૨
 શીરોજશાહ જાંહંગીરશા તાલેયારખાં, ૧૮૮૩
 બમનજી શીરોજશાહ, ૧૮૭૫
 બમનજી દીનશાહજી મેહતા, ૧૮૮૫
 બમનજી રશતમજી બાઈશિ, ૧૮૮૬
 બરજોરજી ફરામજી દસ્તુર, ૧૮૮૮
 બરજોરજી નશરવાનજી વકીલ, ૧૮૮૩
 બેજનજી માણેકજી જાંબુસરવાલા, ૧૮૮૮
 બેરામજી જમશેદજી કરાઈ, ૧૮૮૮
 બેરામજી હીરજીભાઈ વારડીન, ૧૮૮૮
 બેરામજી રતનજી લેનડીન, ૧૮૮૮
 બીખાજી દાદાભાઈ મુદલાં, ૧૮૮૭
 મનચેરજી ખરશેદજી વેશાવેવાળા, ૧૮૮૭
 મનચેરજી ખરશેદજી વાહડયા, ૧૮૮૮
 માણેકશાહ ધનજીશાહ મુનસફ, ૧૮૮૫
 માણેકજી દોરાબજી કાંગા, ૧૮૮૫
 માણેકજી નશરવાનજી નાણાંવડી, ૧૮૭૧
 મેરબાન ફરેદુન આલમશાહ, ૧૮૮૬
 મેરવાનજી પેસતનજી દારખાનાવાલા, ૧૮૮૭
 મેરવાનજી ફરેદુનજી મુલાં, ૧૮૦૩
 મેરવાનજી માણેકજી કારભારી, ૧૮૦૩
 રતનશાહ એરચશાહ કોહીઆર, ૧૮૭૫
 રતનશાહ કેરશાસપજી દાદાયાનજી, ૧૮૮૩
 રશતમજી કુવરજી નાઝીર, ૧૮૮૮
 રશતમજી ધનજીભાઈ રતનાગર, ૧૮૮૮
 રશતમજી મનચેરજી કામા, ૧૮૮૩
 રશતમજી બમનશાહ, ૧૮૮૩
 રશતમજી મેરવાનજી પટેલ, ૧૮૭૩
 રશતમજી માણેકજી મેહેરવધદ, ૧૮૮૨
 રશતમજી બરજોરજી પેમાસતર, ૧૮૮૪
 શાપુરજી બરજોરજી ડાકટર, ૧૮૮૦
 શાવકશાહ માણેકજી તલાતી, ૧૮૮૮
 શાવકશાહ સોરાબજી પંથકી, ૧૮૮૮
 સોરાબજી ફરામજી બીલીમોરીયા, ૧૮૮૭
 સોરાબજી નશરવાનજી કોયાજી, ૧૮૮૨
 સોરાબજી બમનશાહ કાપડીઆ, ૧૮૮૦

સોરાબજી બેનનજી, ૧૮૭૮

સોરાબજી બરજેરજી દાદીબરજેર, ૧૯૦૧

હીરજીભાઈ કાવશજી દુસાલ, ૧૮૯૧

હોરમજીદીયાર કુંવરજી કાયાજી, ૧૮૯૧

હોરમજી દાદાભાઈ, ૧૮૬૪

હોશંગજી બરજેરજી વાણીયા, ૧૮૮૩

જરથોસ્તી સોલીસીટરો.

અરદેશર ફરામજી, ૧૮૭૪*

અરદેશર ફરામજી ઉનવાલા, ૧૮૮૯

અરદેશર મેરવાનજી માડન, ૧૮૯૯

કાવશજી જમશેદજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૩*

કેપુશરો ફરદુનજી શીરવાઈ, ૧૮૯૬

કેપુશરો બી. મેહતા, ૧૮૯૭*

કેપુશરો હોરમજી વકીલ, ૧૮૯૫

અરશેદજી ધનજીભાઈ શરાફ, ૧૮૯૨*

જમશેદજી કાવસજી પટેલ, ૧૮૮૯*

જામાસ્પ ફીરોઝ હોશંગ દસ્તુર જામાસ્પ

આશાના, ૧૯૦૨

જેહાંગીર ફેરસાસજી રૂં દાદાયાનજી, ૧૯૦૦

જેહાંગીર જમશેદજી વીમાદલાલ, ૧૮૯૮

જેહાંગીર દોરાબજી નીમચવાલા, ૧૮૯૧*

જેહાંગીર પીરોજશાહ મહેતા, ૧૯૦૪

જેહાંગીર બમનજી બહમન-મેહરામ, ૧૮૯૬

જેહાંગીર રસતમજી મેરવાનજી પટેલ, ૧૯૦૦

જેં હોરમસજી, ૧૮૯૯*

જીજીભાઈ ડોશાભાઈ ખંખાતા-૧૯૦૬

જીવાજી દીનશાહજી ગાંધી, ૧૮૮૪

ડોશાભાઈ ફરામજી વાહડીઆ, ૧૮૯૪*

દારાશાહ બેનનજી મેહતા, ૧૮૯૨

દીનશાહ અરશેદજી દાજી, ૧૮૯૮

દીનશાહ જીજીભાઈ ધિરાની, ૧૯૦૬

દીનશાહ જીજીભાઈ ડાકટર, ૧૮૮૬*

દીનશાહ દોરાબજી રોમર, ૧૮૯૯*

દીનશાહ ફરદુનજી મુલ્લાં, ૧૮૯૫

ધનજીશાહ પાલનજી મીસ્ત્રી, ૧૮૯૫*

નશરવાનજી ફીરોજશાહ દુબાશ.

નસરવાનજી મનચેરજી હોરમજી કામા, ૧૮૯૭

નાદરશા બમનજી વકીલ, ૧૯૦૨ (લંડનમાં)

નાનાભાઈ હોરમસજી મુસ, ૧૮૯૧*

પેશતનજી કાવશજી, ૧૮૭૫*

પેશતનજી માણેકજી કાંગા, ૧૮૯૦*

પીરોજશા નશરવાનજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૦

ફરદુનજી ફેરસાસજી દાદાયાનજી, ૧૯૦૫

ફરદુનજી પાલનજી પાવરી, ૧૮૯૨*

ફરદુનજી માણેકજી કાંગા, ૧૮૮૯*

ફરામજી અરદેશર વકીલ, ૧૮૯૬

ફરામજી માણેકજી વાચ્છા, ૧૯૦૩

ફરામજી રસતમજી વાહડીઆ, ૧૮૭૪

ફરામજી શાપુરજી મેહેતા, ૧૯૦૨

ફરામરોજ એદલજી દીનશાહ, ૧૮૯૬

ફરામરોઝ હોરમજી એન. વકીલ, ૧૯૦૬

ફીરોજશાહ નશરવાનજી પ્લીડર, ૧૮૯૧

બરજેરજી ડોશાભાઈ ડાકટર, ૧૯૦૬

મનચેરશાહ બમનજી ચોડ્યા, ૧૯૦૨

મનચેરશાહ રસતમજી વકીલ, ૧૯૦૧

માણેકજી એન. પોંચખાનાવાલા, ૧૮૯૯

માણેકજી રસતમજી બીલીમોરીયા, ૧૯૦૨

માણેકજી સોરાબજી કેપટન, ૧૮૯૬

મીનોચેહર અરદેશર વકીલ, ૧૮૯૭

મેરવાનજી કેપુશરો આલપાઈવાલા, ૧૮૮૯*

રસતમજી અરશેદજી કામાજી, ૧૮૮૪*

રસતમજી નવરોજી મોટાભાઈ.

રસતમજી પીરોજશાહ મેહેતા, ૧૮૯૭

રસતમજી ફરદુનજી મુલ્લાં, ૧૮૯૫

રસ્તીમ ફીરોઝશાહ ભર્યા, ૧૮૯૬*

શાવકશાહ બેરામજી નરીમાન, ૧૯૦૨

સોરાબજી દાદાભાઈ બાસતાવાલા, ૧૮૯૫

સોરાબજી ફરામજી મુલ્લા, ૧૯૦૩

સોરાબજી માણેકજી કાંગા, ૧૮૮૫*

હીરજી કાવશજી કોલાહ, ૧૮૯૧*

હોરમજી નશરવાનજી વકીલ, ૧૮૮૦

*આવી નીશાનીવાલા સોલીસીટરોએ ઉપલી હાઈ કોર્ટના વકીલોની પણ સનદ મેલવેલી છે.

જરથોસ્તી બારીસ્ટરો.

અરદેશર કાવશજી શેઠના, ૧૮૮૫ (અમદાવાદ)
 અરદેશર કેખશર કામા, ૧૮૬૭
 અરદેશર બેરામજી કાપડીઆ, ૧૮૭૨ [પુર
 અરદેશર ધનજીભાઈ કાં પટેલ, ૧૮૯૩ (શીરોજ-
 ઈં ખાન, ૧૯૦૩
 એદલજી જમશેદજી ખેરી, ૧૮૮૩ (શીંગાપોર)
 એં ખાન, ૧૯૦૩
 કાવશજી જમશેદજી પેટીગરા, ૧૯૦૦
 કેકોબાદ લીખાજી દસ્તુર, ૧૯૦૩
 કેખશરો આદરજી ધાસવાલા, ૧૮૯૫
 કેખશર એદલજી ધામત, ૧૮૯૧
 કેખશર અરશેદજી દલાલ, ૧૯૦૫
 કેખશરો સોરાખજી, ૧૮૯૬
 ખરશેદજી માણેકજી ખરશેદજી સરાફ, ૧૮૬૯
 જમશેદજી ખરશેદજી તારાચંદ,
 જમશેદજી જીવનજી ગજદર, ૧૮૭૧ (ભાવનગર)
 જમશેદજી ફરામજી ખનાજી, ૧૯૦૬
 જમશેદજી બેરાંમજી લીખાજી કાંગા, ૧૯૦૪
 જીજીભાઈ એદલજી મોદી, ૧૮૭૫ (મુંબઈની
 સ્માલકાઝ કોરટના જડજી)
 જેહાંગીર કાવશજી ખીલીમોરીયા, ૧૯૦૩
 જેં એચ. વકીલ, ૧૯૦૩
 જેહાંગીરજી ખરશેજી કામા, ૧૮૮૯ (નાગપુર)
 જેહાંગીર ડોસાભાઈ ફરામજી કરાકા.
 જેહાંગીર દીનશાહ દાવર, ૧૯૦૦
 જેહાંગીરજી પીરોજશાહ દુઆશ, ૧૮૯૧
 જેહાંગીર પેસતનજી, ૧૮૯૬
 જેહાંગીર રશતમજી વખારીયા, ૧૮૯૬
 જેહાંગીર હોરમજી જહાંગીર ભાભા.
 જહાંગીર હોરમસજી નશરવાનજી વકીલ, ૧૯૦૫
 ટેમુરસ ડીં જલ, ૧૯૦૪
 ડોસાભાઈ મેરવાનજી કરાકા, ૧૮૮૯ (રાજકોટ)
 દાદાભાઈ મનચેરજી કોહલા, ૧૮૯૨
 દારાશાહ શાપુરજી શેઠના, ૧૯૦૦
 દાદી હોરમજી દાદાભાઈ જડજી, ૧૮૯૩
 દીનશાહ ધનજીભાઈ દાવર, ૧૮૮૦
 દોરાખજી નવરોજી ખંડલેવાલા, ૧૯૦૬
 દોરાખજી નસરવાનજી બાહાદુરજી, ૧૮૯૫

ધનજીશાહ અરદેશર અંકલેશરીઆ, ૧૯૦૬
 ધનજીશાહ દોરાખજી, ૧૮૯૬
 એન. સી. મેહેતા, ૧૯૦૪
 એન. એન. અંકલેશરીઆ, ૧૯૦૬
 નવરોજી દાદાભાઈ આલખ્લેસ, ૧૮૮૮ (યુરોપ)
 નવરોજી પેસતનજી કામા, ૧૮૭૬
 નવરોજી મેરવાનજી તારાચંદ, ૧૯૦૫
 નવરોજી રશતમજી મોટાભાઈ, ૧૮૭૮ (યુરોપ)
 નવરોજી હોરમસજી નવરોજી મોદી, ૧૮૯૯
 નસરવાનજી જમશેદજી દાદી, ૧૮૯૨
 નસરવાનજી બેહેરામજી ગજદર, ૧૯૦૨
 નસરવાનજી રશતમજી ધનજીભાઈ મેહેતા, ૧૯૦૫
 નાનાભાઈ નસરવાનજી સાહેર, ૧૮૯૫
 નાનાભાઈ મેરવાનજી કાવસજી કપતાન, ૧૮૯૪
 ઓનં સર પીરોજશાહ મેરવાનજી મેહેતા, ૧૮૬૮
 પદમ પેસતનજી જીવવાલા, ૧૮૯૯
 પેસતનજી એચં જેં રશતમજી, ૧૮૯૬
 પેસતનજી જનમાસ્પજી પાદશાહ, ૧૮૯૧ (કરાંચી)
 પીં દાદાભાઈ, ૧૯૦૪
 પેસતનજી સોરાખજી કોટવાલ, ૧૮૮૯ (નાગપુર)
 પીરોજશાહ બેરામજી મલખારી, ૧૮૯૯
 ફરદુનજી પેસતનજી જાં તાલેયારખાં, ૧૮૯૪
 ફરદુનજી બરજોરજી મોતીવાલા, ૧૯૦૬
 ફરદુનજી સોરાખજી જાં તાલેયારખાં, ૧૮૯૪
 ફરામજી રશતમજી વીકાજી, ૧૮૭૩
 ફરામજી પેસતનજી ડાકટર, ૧૮૯૧ (અનજીબાર)
 ફરામરોજ મનચેરજી દાદીના, ૧૮૯૪
 ફરામરોજ રતનજી બમનજી, ૧૯૦૩
 ફરામરોજ એમં શેઠના, ૧૮૯૩
 શીરોજ કેરશાસ્પજી રશતમજી, ૧૮૯૫
 શીરોજ કેરશાસ્પ, ૧૯૦૬
 શીરોજશાહ રતનજી મીલુવાલા, ૧૮૯૫
 ખીં ખીં મેહેતા, ૧૯૦૪
 બમનજી કાવશજી કેપટન, ૧૮૯૧
 બમનજી જમશેદજી વાહાડયા, ૧૯૦૬
 બમનજી રતનજી બમનજી દુઆશ, ૧૮૯૪
 બરજોરજી જમશેદજી અરદેશર દલાલ, ૧૮૯૪
 બાપુજી દોરાખજી વાહા, ૧૯૦૫

બેરામજી રસતમજી મેહેતા, ૧૮૯૯
 મનચેરજી દાદાભાઈ દાદીશેઠ, ૧૮૮૩
 મનચેરજી ખરશેદજી લાલકાકા, ૧૮૯૨
 સર મનચેરજી મેં ભાવનગરી, ૧૮૮૫ (યુરોપ)
 મરઝખાન મનચેરજી મરઝખાન, ૧૮૯૪
 માણેકજી મેં દાં રેજીઆર, ૧૮૮૭(નાગપોર)
 માણેકજી પેસતનજી મોદી, ૧૮૯૨ (અમદાવાદ)
 માણેકજી પેસતનજી આશાવધદ, ૧૮૯૫
 માણેકજી રસતમજી મેહેતા, ૧૮૯૫
 મેહેરવાનજી રસતમજી બાઈશ, ૧૮૯૯
 રસતમજી ખરશેદજી તારાચંદ, ૧૯૦૦
 રસતમજી ડોસાભાઈ નં વાહડયા, ૧૮૯૯
 રસતમજી ફરામજી બાહાદુરજી, ૧૮૯૫
 રસતમજી મેં સોનાવાલા, ૧૮૯૦ (પાલનપુર)

રસમજી બેરાંમજી કોલાબેવાલા, ૧૮૮૮
 રસતમજી ધનજીભાઈ શેઠના, ૧૮૮૪
 રસતમજી નવરોજી ખરજેરજી, ૧૮૯૯
 રસતમજી મેરવાનજી પટેલ.
 રસતમજી સોરાબજી દાંતરા, ૧૮૯૬
 લવજી મેરવાનજી વાહડીઆ, ૧૮૮૭(અમદાવાદ)
 લીમજી નવરોજી બનાજી, ૧૮૬૮ (પ્રિયોનોટરી
 હાઈ કોર્ટ, મુંબઈ)
 વીકાજી ફરદુનજી તારાપોરવાલા, ૧૯૦૬
 શીયાવક્ષ રસતમજી માસ્તર, ૧૮૯૧ (હિદ્રાબાદ)
 શીયાવક્ષ સોરાબજી માસ્તર, ૧૮૯૧
 હોરમજી અરદેશર વાહડીઆ, ૧૮૭૦ (રાજકોટ)
 હોરમજી લંશકરી, ૧૮૯૨, (જનજીખાર)
 હીરજીભાઈ હોરમજી હીં વાહડયા, ૧૮૯૯

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં પુસ્તકખાનાં.

મુંબઈ—કોટમાં—સર દીનશાહ પીટીટ મેડીકલ યુનીયન લાઈબ્રેરી-૧૮૮૩.

„ સર દીનશાહ પીટીટ ફરેંચ કલબનું પુસ્તકખાનું-૧૮૮૭.

„ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ (ફારટ રીડીંગ રૂમ એંડ લાઈબ્રેરીવાલુ) ઈનસ્ટીટ્યુટ.

„ માં ખં મેમોરીઅલ લાઈબ્રેરી-એલેક્ઝાંનદ્રા નેટીવ ગરલ્સ ઈંગલીશ ઈનસ્ટીટ્યુશનમાં.

ધોબીતલાવ-મરહુમ મા. લી. હાતરીઆનું પુસ્તકખાનું.

કોલાબા-જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ રીડીંગ રૂમ એંડ લાઈબ્રેરી-૧૮૮૬.

ખેતવાડી-ધનજીભાઈ ફરામજી રીડીંગ રૂમ એંડ લાઈબ્રેરી-૧૮૬૦.

ગીરગામ-જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ લાઈબ્રેરી-૧૮૬૩.

બાહારકોટ-જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ બાહારકોટ ઈમ્પ્રુવમેંટ લાઈબ્રેરી-૧૮૬૯.

„ સર દીનશાહ પીટીટ કાંદાંમોહલા તથા બરચા મોહલા લાઈબ્રેરી-૧૮૭૦.

„ મુલ્લાંશીરોજ કેતાબખાનું-દાદીશેઠના આતસમેહરામમાં-૧૮૫૩.

દેશાવરો—અંકલેશ્વર-જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ અંકલેશ્વર લાઈબ્રેરી-૧૮૮૬.

અમદાવાદ-શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ ગુજરાત કાલેજ લાઈબ્રેરી-૧૮૯૦.

કલકત્તા-ધી ઓનરેબલ સર દીનશાહ માં પીટીટ નાઈટ ઝોરાસ્ટ્રીઅન લાઈબ્રેરી-૧૮૮૯.

કાનાનોર-શેઠ હીરજીભાઈ મનચેરજી માલેગામવાલાને નામનું લાઈબ્રેરીનું મકાન-૧૮૯૫.

નવસારી-પેલલા દસતુર મેહરજીરાણા કેતાબખાનું-૧૮૭૨.

„ એનું મકાન-બાઈ માણેકખાઈ માણેકજી દસતુર બીલડીંગ-૧૯૦૬.

પુણા-કાવસજી દીનશાહ લાઈબ્રેરી-પુણાની ધી ઓલબરત એડવરદ ઈનસ્ટીટ્યુટ સાથ

સને ૧૯૦૧ માં જોડી નાખવામાં આવી છે.

પુણા-ઉપલી લાઈબ્રેરી માટે કાવસજી દીનશાહ હોલ-૧૯૦૬.

બીલીમોરા-શેઠ જહાંગીર બં પીટીટ નેટીવ જનરલ લાઈબ્રેરી-૧૮૮૨.

મહાબલેશ્વર-ઓનરેબલ શેઠ બમનજી પીટીટ નેટીવ જનરલ લાઈબ્રેરી-૧૯૦૨.

વડોદરા-શેઠ નશરવાનજી માં પીટીટ વડોદરા કેંપ રીડીંગ રૂમ એંડ લાઈબ્રેરી-૧૮૯૦.

મુરત-દસતુર ખોરશેદ લાઈબ્રેરી-રસતમપોરા-૧૮૬૮.

„ નાહનપુરા નેટીવ રીડીંગ રૂમ-૧૮૬૮.

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમનાં દવાખાના.

મુ'બઈ—ક્રાટમાં કાવશજી ધં પાંઉવાલાનું—ક્રાટનું ધરમનું લોકાના ઉધરાટનું દવાખાનું.

ક્રાટમાં પારસી સુવાવડખાનું—અંતુમનને ખરચે-૧૮૯૫.

ખેતવાડી—શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનું ધરમનું દવાખાનું-૧૮૬૫.

આંટરોડ-ગરીબ જરથોસ્તીઓનાં રેહેકાણુવાલી જગોપરનું શેઠ ધનજીભાઈ એદલજી આલખલેશને નામનું ધરમનું દવાખાનું-૧૮૯૯.

ઓપાટી—બાઈ જરબાઈ નવરોજી નશરવાનજી વાહડખાનું પ્લેગ ઓસ્પીટાલનું મકાન-૧૯૦૬.

તારદેવ—બાઈ હીરાંબાઈ ખેરામજી જીજીભાઈનું ધરમનું દવાખાનું-૧૮૯૧.

તુરંબ—એદલજી ફરામજી આલખલેશ “લેપરસ હોમ”-રગતપીતની હાસ્પીટાલ.

પરેલ—બાઈ સાકરબાઈ દીનશાજી માણેકજી પીટીટવાલી જનવરોની હાસ્પીટાલ-૧૮૮૪.

પરેલ—સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ પેથોએક્ટ્રીઓલોજીકલ લેબોરેટરી.

પરેલ—લવજી વાહડયા ડીસપેનસરી-૧૮૬૫.

મટુંગા—રગતપીતીઆઓ માટે જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ હોસ્પીટલ વારડ-૧૮૯૪.

માંડવી—સર દીનશાજી તથા શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટવાલું દવાખાનું.

મેદાનમાં—શેઠ પેસતનજી હોં કામાવાલી, ઓરત અને બચાંઓ માટેની “કામા હોસ્પીટાલ”

એજ ટેકાણે—“ધી બમનજી આલખલેશ ઓબસતેત્રીક હોસ્પીટાલ (સુવાવડખાનું.)

મેહેમ—મોટલાંબાઈ જાહાંગીરજી વાહડીયાનું દવાખાનું.

ભાંયખલા—ડાં હોરમજી માણેકજી માસીનાની ખાનગી હોસ્પીટાલ-૧૯૦૨.

ભીંડીબજાર—જમશેદજી જીજીભાઈ હાસપીટાલ સને ૧૮૪૫ માં સ્થાપેલી.

એજ ટેકાણે—સર કાવસજી જાહાંગીરવાલી આંખની હાસપીટાલ.

એજ ટેકાણે—શેઠ રશતમજી જમશેદજી જીજીભાઈવાલી કફેડાં દરદની હાસપીટાલ.

એજ ટેકાણે—સુવાવડની મોટલાંબાઈ હાસપીટાલ.

એજ ટેકાણે—સર દી. મા. પીટીટની બચાંઓ અને ઓરતો માટેની હાસપીટાલ.

એજ ટેકાણે—ફરામજી દીનશાહ પીટીટ લેબોરેટરી.

એજ ટેકાણે—બાઈ આવાંબાઈ ભાવનગરી નરસીસ હોમ.

દેસાવરો—ઉડવાડા-જરથોસ્તીઓના ઉધરાતથી આલતું દવાખાનું.

અમદાવાદ-ખાં ખાં નવરોજી પેસતનજી વકીલવાલી “આંખની હાસપીટાલ”-૧૯૦૧.

ઉમરગામ-નારગોલ-સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટ બેરોનેટનું ધરમનું દવાખાનું.

એડન-શેઠ કાવશજી દીનશાહજીની “બાઈ જરબાઈ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી” ૧૮૯૫.

ઓરાવ-શેઠ અરદેશર હોરમજી વાહડીઆજીનું દવાખાનું.

અંદેરી-મરહુમ શેઠ નશરવાનજી જાહાંગીરજી વાહડયાવાલું ધરમનું દવાખાનું-૧૮૯૯.

કરંજ-બાઈ મોટલાંબાઈ જાહાંગીર વાહડયાવાલું ધરમનું દવાખાનું-૧૯૦૦.

કરાંચી, કેમારી-“બાઈ બચુબાઈ એદલજી દીનશાજી હાસપીટાલ.”

કરાંચી, કાંપ-શેઠ એદલજી દીનશા શરાફવાલી “એદલજી દીનશાહ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી.”

કરાંચી-ડફરીન હાસપીટાલ-શેઠ એદલજી દીનશાહે બંધાવેલી-૧૮૯૮.

કુરલા-શેઠ બમનજી હોરમજી વાહડીઆએ ૫૦ સં ૧૨૨૫ માં સ્થાપેલું દવાખાનું.

કુવેટા-ખાં ખાં બરજોરજી દોરાબજી પટેલની હાસપીટાલ—ઓરતો માટેની-૧૮૮૮.

ખંદાલા-ઓનરેબલ શેઠ નવરોજી નશરવાનજી વાહડીઆ-સી.આઈ.ઈ.નું ધરમનું દવાખાનું—

ખેરગામ-નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું.

[૧૮૯૬.

ગનદેવી-સર કાવશજી જાંહાંગીર નાઈટ, સી. એસ. આઈ. વાલુ દવાખાનું.
 ચીખલી-સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું.
 તારાપોર-સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટની “સાકરબાઈ ડીસપેનસરી.”
 દમણ-મરહુમ શેઠ સોરાબજી માણેકજી દમણવાઝાના કુટુંબે સ્થાપેલું ધરમનું દવાખાનું.
 થાણા જીલ્લાનાં વાડા ગામમાં “ધી જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ ડીસપેનસરી.”
 થાણા મધે-મરહુમ શેઠ ખરશેદજી રશતમજી વાહડયાને નામનું દવાખાનું-૧૮૬૫.
 નવસારી-સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહેલા) બારોનેટની “વીક્ટોરયા ડીસપેનસરી.”
 નવસારી-શેઠો બમનજી અસપંડયારજી દસ્તુરની કુંપનીએ મરહુમ દરદીઓને માટે સ્થા-
 પેલું ધરમનું દવાખાનું-૧૯૦૦.
 નાશક-સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ જનવરોની હાસપીટાલ-૧૮૯૫.
 નીમચ-શેઠ કાવશજી જીવણજી કંટાકટરનું દવાખાનું.
 પુણા-શુકરવાર પેટમાં-ખાન બાહદુર પેસતનજી સોરાબજીનું દવાખાનું.
 પુણા-મરહુમ બાઈ મેહેરબાઈ સોરાબજી પદમજીવાલો પુણાની સાસુન હાસપીટાલમાં સુવા-
 વડનો વારડ-૧૯૦૨.
 પુણા-સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ પુણા કેન્ટોનમેન્ટ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરીનું મકાન-૧૮૯૪
 બદનેરા-શેઠ જાંહાંગીર હોરમજી મોદીનું દવાખાનું-૧૮૯૬.
 ભરૂચ-શેઠ સોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઈવાલી મોટી હાસપીટાલ.-૧૮૭૨.
 ભીમરડી-બાઈ ગુલબાઈ દીનશાજી માણેકજી પીટીટ ડીસપેનસરી.
 માથેરાન-શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ ત્રસ્ટ ફૂડ ખાતેથી બાંધેલું ધરમનું દવાખાનું-૧૯૦૨.
 મુરબાદ-જીલ્લા થાણા-સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બેરોનેટનું ધરમનું દવાખાનું.
 મહિ-શેઠ દોરાબજી પેસતનજી પુણેવાલાનું દવાખાનું.
 મેહમંદાબાદ-શેઠ બેરામજી જીજીભાઈવાલી “માણેકબાઈ ડીસપેનસરી.”
 રતનાગીરી-સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટવાલી રગતપીટની હાસપીટાલ.
 ચડોદરા-ડાકટર રશતમજી નાણાવટી ડીસપેનસરી-૧૮૮૫.
 વલસાડ-સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું.
 વસાઈ-સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું દવાખાનું-૧૮૮૬.
 વાડા-શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટનું વાડા ખાતેનું ધરમનું દવાખાનું.
 વાંદરા-સર કાવશજી જાંહાંગીરજી રેડીમની નાઈટ, સી. એસ. આઈનું દવાખાનું.
 સાદરા-શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટવાલો સાદરા હાસપીટાલનો ઓરતો માટેનો વારડ.
 સાનટા ફ્રેન્ચ-બાઈ આવાંબાઈ નાનાભાઈ જમુજીનું ડીસપેનસરીનું મકાન-૧૯૦૬.
 સીકંદરાબાદ-પીરોજબાઈ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી-૧૮૯૨.
 સીકંદરાબાદ-બાઈ મીડીબાઈ શાપુરજી ચીનાઈ ચેરીટેબલ ડીસપેનસરી.
 સીકંદરાબાદ-દશતુર એદલજી બમનજી ડે૦ કલેક્ટરની યાદગારીમાં શીવીલ હાસપીટાલમાંના
 બે વારડો-૧૯૦૪.
 સુરત-શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પારખની “પારખ ડીસપેનસરી.”-૧૮૬૫.
 સુરત-સર કાવશજી જાંહાંગીર નાઈટ, સી. એસ. આઈ. વાલી મોટી હાસપીટાલ-૧૮૬૪.
 હેદરાબાદ-સર કાવશજી જાંહાંગીર લુનાટીકસ એસાયલમ.

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમનાં કેલવણી ખાતાં.

ધુબઈ-એલેક્ઝાન્દ્રા નેટીવ ગરલસ ઈંગલીશ ઇનસ્ટીટ્યુશન-મેદાન.
 સર કાવશજી જાંહાંગીર એલફીનસ્ટન કોલેજ બીલડીંગ.
 સર કાવશજી જાંહાંગીરની ખેતવાડીની ઊકરીઓની નીશાળ.

સર કાવસજી જાહાંગીર “ખેંખે યુનીવરસીટી હોલ.”

સર જમશેદજી જીજીભાઈ પારસી બેનીવોલન્ટ ઇનસ્ટીટ્યુશન—૧૮૪૯.

સર જમશેદજી જીજીભાઈ પેહેલા આરોનેટની યાદગારીને સારૂ ઉભી થયલી જદ પેહેલવી મદરેસા—ચંદનવાડી વાહડયાજીના આતશબેહેરાંમમાં.

સર જમશેદજી જીજીભાઈ સ્કુલ ઓફ આર્ટસ એન્ડ ઇનડસ્ટ્રી—મેદાન.

શેઠ જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ પારસી આરફનેન્-પરેલ-લાલબાગ-૧૮૮૮.

ધી જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ કસરતશાળા—ખેતવાડી—૧૮૭૪.

જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળા—(બાઈ બીખાઈજી શોરાબજી બંગાલીવાલી બીલડીંગ)

કોટ-એન્ડ મંડલીની ચરનીવાડીની નીશાળા.—૧૮૮૫.

મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈવાલી જદ અવસ્તા મદરેસા—કોટ.

મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈવાલી અંગરેજી તથા ગુજરાતી જદશાળાઓ.

શેઠ દાદી અને ફરામરોજ ગોળવાલા તરફથી બાંધવામાં આવેલું સ્વીર્મીંગ બાથનું મકાન.

સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ જીમનેસટીક ઇનસ્ટીટ્યુશન (કસરતશાળા)—મેદાન ૧૮૯૧.

સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટનું ધાતુ કામને લગતી કેલવણી આપવાનું ખાતું.

શેઠ નશરવાનજી મનચેરજી કામાજીવાલી સ્કુલ—૧૮૫૦.

શેઠ ફરામજી નશરવાનજીવાલી અંગરેજી તથા ગુજરાતી સ્કુલ—ખેતવાડી—૧૮૫૯.

ધી બેરામજી જીજીભાઈ ચેરીટબલ ઇનસ્ટીટ્યુશન—મરીનલાઇન્સના સ્ટેશન સામે.

શેઠ મેરવાનજી માણેકજી શેઠનાની જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળા—કાંદા મોહલો-૧૮૭૧.

મુદલાંશીરોજ મદરેસા—કોટ દાદીશેઠના આતશ આદરાંમમાં.

બાઈ રતનબાઈ ફરામજી પાંડેવાલી—ગરીબ જરથોસ્તીઓના રહેઠાણો તરફની સ્કુલ—ફાકલડ રોડ

દેશાવરો—અદેરીની નીશાળાનું મકાન—શેઠ દોરાબજી હેશંગજી અને તેમના ચીરંજીવી.

અમદાવાદ—પારસી જીમખાનાનું મકાન—૧૯૦૬.

અમદાવાદ—બેરામજી જીજીભાઈ અમદાવાદ મેડીકલ સ્કુલ.

ઈંદોર—જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટ ઓરાસ્ટ્રીયન એલીમેન્ટરી સ્કુલ—૧૮૯૪.

ઉડવાડા—શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈના ધરખાતામાંથી સ્થાપેલી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ—૧૯૦૬.

કચ્છ—ભુજ—ખાં બાં પેશતનજી સોરાબજી ભુજવાલા તરફથી બાંધવામાં આવેલું

કોરોનેશન સ્કુલનું મકાન—૧૯૦૩.

કરાંચી—શેઠ કાવસજી હોરમજી કાતરક સ્વીર્મીંગ બાથ—૧૯૦૫.

કરાંચી—બાઈ વીરબાઈજી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ.

કવેતા—ખાં બાં બરબેરજી દોરાબજી પટેલની શાનડીમેન ગરલસ સ્કુલ.

કવેતા—ખાં સાં અરદેશર હોશાભાઈ મારકર પારસી સ્કુલ—૧૯૦૪.

ગણુદેવી—સર કાવસજી જહાંગીરજી રેડીમની ગણુદેવી હાઈ સ્કુલ—૧૮૬૪.

હં હેદરાબાદ—થીઓસોશીક સોસાયટીનું મકાન—૧૯૦૬.

થાણા—ધી બેરાંમજી જીજીભાઈ થાણા હાઈ સ્કુલ—૧૮૮૦.

નવસારી—સર કાવસજી જહાંગીર નવસારી જરથોસ્તી મદરેસા—૧૮૫૬.

,, એનું મકાન—શેઠ બેરામજી નશરવાનજી શીરવાઈ બીલડીંગ—૧૮૯૭.

નવસારી—ધી દાદાભાઈ કાવસજી તાતા એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ.

નવસારી—દેશાઈ ખરશેદજી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ.

નવસારી—બાઈ નવાજબાઈ તાતાવાલી જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળા.

નવસારી—શેઠ નશરવાનજી રતનજી તાતાની જદ પેહેલવી અને ફારસી મદરેસા.

નારગોલ—સર દીનશાહજી માણેકજી પીટીટની નારગોલની નીશાળા.

પુણા—સર દીનશાહ માણેકજી પીટીટ બેરોનેટનું પારસી જીમખાના.

પુણા—સર કાવસજી જહાંગીરવાલી પુણા સીવીલ એનજીનીઅરીંગ કોલેજ બીલડીંગ.

(જે હવે કોલેજ ઓફ સાયન્સને નામે ઓળખાય છે.)

પુણા—સર જમશેદજી જીજીભાઈ પુણા કામેજી ખીલડીંગ.

પુણા—સરદાર દસતુર ખાં ખાં નોશરવાનની યાદગારીયાલી જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ-૧૮૯૩.

પુણા—ખેરાંમજી જીજીભાઈ મેડીકલ સ્કુલ.

ભરૂચ—જમશેદજી નશરવાનજી પીટીટવાલી જરથોસ્તી છોકરીઓની નીશાળ.

ભરૂચ—ખાં ખાં રસતમજી સોરાબજી દલાલ હાઈ સ્કુલ—૧૮૮૬.

ભીમડી—શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનું ભીમડી સ્કુલનું મકાન.

ભીવંડી—ધી ખેરામજી જીજીભાઈ ભીવંડી સ્કુલ—૧૮૭૮.

મઉ—જરથોસ્તી છોકરીઓનું સ્કુલનું મકાન—ખાં ભીખાઈજી નવરોજી માણેકજી ખોરીના પુણને માટે.

મઉ—ખાં ખાં એદલજી પેસતનજી ઝોરાસ્ત્રીયન હાઇ સ્કુલ—૧૮૬૩.

મઉ—ખાં ખાં એદલજી પેસતનજી એંગલો વરનાકયુલર સ્કુલ.

રશતમ પુરા—પંચમાહાલ જીલ્લા હાલલ તાલુકા—ધી બ્રાઉન વરનેકયુલર સ્કુલ—ખાં સાં બમનજી અરદેશર દલાલે પોતાના માતાજી બાઈ ગુલબાઈના પુણ માટે—૧૯૦૭.

સીકંદ્રાબાદ—ખાઈ મીડીખાઈ શાપુરજી એદલજી ચીનાઇ સ્કુલ—૧૮૯૫.

સુરત—શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પારખવાલી હુન્નરશાલા.

,, શેઠ નવરોજી માણેકજી વાહાડયા સી. આઈ. ઈ.નું ખાઈ મોટલાખાઈ વક શોપનું મકાન—ઉપલી હુન્નરશાલામાં—૧૯૦૧.

જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલાં ધરમનાં ફંડો.

ધરાનના ગરીબ જરથોસ્તીઓની હાલત સુધારનાર ફંડ.

ખેતવાડીના જરથોસ્તીઓનું ફંડ.

જરથોસ્તી ધરમ અને કીરીઆ ઉપર એતેકાદ વધરાવનારી મંડળિનું ફંડ.

નવસારીના મોખેદોનું ગહંબારનું ફંડ.

નવસારીની અંજુમનનું જનરલ ફંડ.

નવસારીની ભગર સાથની અંજુમનનું મુકતાદ બાજ તથા જશનનું ફંડ.

નવસારીનાં મલેસર ફલીઆનાં ખેહદીનોએ સવાબના કામે સાડ ઉભું કીધેલું ફંડ.

નવસારીના જરથોસ્તીઓને મદદ કરવાનું નોશરવાન અદલ ફંડ.

પુણાની જરથોસ્તી અંજુમને જં રવાંનોને અવલમંજલ પોહ્યાડવા માટે સ્થાપેલું ફંડ.

ખાં દીનખાં તે શેઠ નં માં પીટીટનાં ધણી-આણીએ પોતાના મરહુમ ખેટા જમશેદજીનાં પુણને માટે સ્થાપેલું ધંબારનું ફંડ.

ખહારકોટ દરેમેહેરનું બાજ જશનનું ફંડ.

ખહારકોટનું બચાવ ફંડ [ધવાનું ધરમનું ખાતું મરહુમ ખાં મેરખાં તે શેઠ ફં માં કોહલાની વી-

મરહુમ શેઠ ખુરશેદજી નશરવાનજી કામાજીની યાદગારીનું જરથોસ્તી વીદ્યારથીઓને ઉત્તેજન આપવાનું ફંડ.

મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈનું ધરમ ખાતું.

સુબઈમાં નાવારેસ ધરાની જરથોસ્તીઓનું ફંડ.

સુબઈનાં કદમી જરથોસ્તીઓનું ધંબારનું ફંડ.

રાહાનુમાએ માજદીઅશનાન સભાની મારફતે ઉભું થયેલું જં ધરમનો ફેલાવો કરવાનું ફંડ.

રાહાનુમાએ માજદીઅશનાન સભાનું ફંડ.

સર જં જંનું સુરત તથા નવસારીનું ધરમનું ફંડ શ્રી મુબઈના જં રવાંનોના મુકતાદના ફંડ.

શેઠ ખરશેદજી અને મં બં પંથકીએ પોતાના મરહુમ બાવા બં માં પંથકીના પુણને સાડ ગરીબ જરથોસ્તીઓને આશરો આપવા ઉભું કીધેલું ફંડ.

શેઠ જેહાંગીર બં પીટીટ હસતકનું પારસી જનરલ હોસપીટલ ફંડ.

શેઠ નશરવાનજી મં કામાજીનું ધરમ ખાતું. ધી નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ ચેરીટી ફંડ—જેમાં 'નશરવાનજી માણેકજી પીટીટ ગરીબ દીવાના જરથોસ્તીઓને મદદ આપવાનું ફંડ, વગેરે છે.

પારસીઓનું સંકટ નીવારણ ફંડ.

શેઠ પેસતનજી બમનજી વાડીયાજીનું ધરમ ખાતું. શેઠ ખેરાંમજી હોરમજી કામાજીનું ધરમ ખાતું.

શેઠ મેરવાનજી ફં પાંડેનું નબલી હાલતમાં આવેલાં પારસી કુટુંબને આશરો આપવાનું ફંડ.

શેઠ રસતમજી ધનજીશાહ કપટાનનું ધરમ ખાતું. આનરેબલ શેઠ બેં જં એ સ્થાપેલું "તસ્ત"

ગરીબ જરથોસ્તીઓનાં રહેઠાણોનું ફંડ.

ઈંગ્લંડ મધે જરથોસ્તીઓનું ધરમ ફંડ.

પારસી પસતાગીઆ અનંજુમન સંકટ નીવારણ ફંડ.

શ્રી ચીનના જરથોસ્તી અનનુમનનાં ધરમનાં ફરોની વીગત.

ટરસ્તીઓ—શેઠ હોરમજી નવરોજી મોદી, (પ્રમુખ), શેઠ બમનજી લીમજીભાઈ ખાટલીવાલા, શેઠ સોરાબજી ખરશેદજી ખાન, શેઠ નવરોજી ફરસાસ્પજી આઝીઆ તથા શેઠ મેરવાનજી પાલનજી તલાટી.

હાંગકાંગનાં જરથોસ્તી જસદીસ આફ ધી પીસ—શેઠ ફરામજી હોરમજી અરમની અને શેઠ હોરમજી નવરોજી મોદી.

ઉપલા ત્રસદી સાહેબો હસતક સને ૧૯૦૬ ના શાલની શ્રી ચીનની જરથોસ્તી અનનુમનનાં નીચલાં જુદાં જુદાં ધરમખાતાનાં ફરોની કુલે પુજી ગા. ૧૦૦૬૪૪)૫૯ ની છે, તેમાંથી હાંગકાંગ, કનટાન અને વાંમપુત્રી રવાનની જગાનો તેમજ અનનુમનનાં મકાનોનો સરવે ચાલુ ખરચ કરવામાં આવે છે. કોઈ ગરીબ જરથોસ્તી નાચારી હાલતમાં આવ્યો હોય તો તેને આસરો આપવામાં આવે છે. તેમજ કોઈ લાચાર જરથોસ્તીનું મરણ નીપજ્યું હોય તો તેનો સરવે ઘટતો ખરચ કરવામાં આવે છે. લાચાર ચીનાઓને આસરો આપવા માટે ઉભાં કીધેલાં ફરોમાંથી દર સાલ તેવા લાચાર ચીનાઓને મદદ આપવામાં આવે છે, અને ઘહમખારના ફરોમાંથી દર સાલ ઘહમખારનું જશન તથા ખાનું કરવામાં આવે છે.

- ૩૩૭૦૨)૫૪ શ્રી હાંગકાંગ, કનટાન અને મકાનનાં જરથોસ્તીઓનાં ધરમનાં ફરો ખાતે.
- ૧૬૭૧૯)૮૧ શ્રી લાચાર આંધલાં પાંગલાં ચીનાઓને આસરો આપવાનાં ફરો ખાતે.
- ૧૨૧૫૦)૮૧ વીક્ટોરિયા જીબીલી પારસી ચેરીટી ફરો ખાતે.
- ૩૨૧૫)૬૦ હાંગકાંગની જરથોસ્તી અનનુમનનાં ધમખારનાં ફરો ખાતે.
- ૫૦૦) બેહસતનશીન શેઠ રતનજી બેહરામજી ખીસનીનાં પુણે સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહસતનશીન શેઠ નશરવાનજી નાનાભાઈ પટેલનાં પુણે સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહસતનશીન શેઠ એદલજી ફરામજી કરાંણીનાં પુણે સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહસતનશીન શેઠ નશરવાનજી બમનજી મોદીનાં પુણે સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહસતનશીન શેઠ દાદાભાઈ કાવશજી તાતાનાં પુણે સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૧૦૦૦) બેહસતનશીન શેઠ ધનજીભાઈ રતનજી ખીસનીની યાદગારી કાયમ રાખવા સાર હાંગકાંગ, કનટાનનાં જરથોસ્તીઓએ કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહસતનશીન શેઠ ખરશેદજી બમનજી શેઠનાનાં પુણે સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહસતનશીન શેઠ એદલજી નવરોજી મેહતાનાં પુણે સાર ધરમખાતે.
- ૨૨૭૨)૭૩ બેહસતનશીન સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ આરોનેટે પોતાનાં ધણીયાંણી લેડી શાકરખાઈતે બેહસતનશીન શેઠ ફરામજી બીખાજી પાંડેનાં બેટીનાં પુણે સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૯૦૯)૦૯ બેહસતનશીન શેઠ ફરામજી દીનશા પીટીટ શેહેનશાહખાનું વીક્ટોરીયાની જીબીલીનાં ટાંકણાસર યુરોપ, અમેરીકા તથા જાપાનની મુસાફરી કરી હાંગકાંગ સને ૧૮૮૭ ના સાલમાં આવયા હતા તેની યાદગારી રાખવા સાર આપેલી નોટનેખાતે.
- ૧૭૦૦)૬૮ કનટાનના જરથોસ્તીઓના ઘહમખારના ફરો ખાતે.
- ૫૦૦) શેઠ અરદેશર હોરમજી ચીનાઈએ પોતાના મુરખી બાવાજી, માતાજી તથા ભાઈ કાવસજીના પુણે સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૯૦૦)૦૯ મરહુમ શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટનાં પુણે સાર તેવણની પુજીમાંથી એવણના વીધવા બાઈ દીનખાઈતે મરહુમ શેઠ મેહરવાનજી જીજીભાઈ મુગાનાં બેટીએ આપેલા રૂ ૨૦૦૦) નાં બોમબે પોરટ ટરસટ બાંડને ખાતે.
- ૨૬૭૨)૭૩ બેહસતનશીન સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ આરોનેટે પોતાની યાદગારી સાર ફરેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહસતનશીન શેઠ નશરવાનજી દાદાભાઈ ઓલીયાએ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
- ૫૦૦) બેહસતનશીન શેઠ મેહરવાનજી મેહરામજી પાલીસવાલાએ પોતાના મુરખીજી બ.વાજી બેરામજી તથા માતાજી કુંવરખાઈનાં પુણે સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) મરહુમ શેઠ એદલજી માણેકજી કાપડયાએ પોતાના બેહસતનશીન દીકરા અરદેશરજીનાં પુણે સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૧૦૦૦) શેઠ બમનજી પાલનજી કરંજયા જેવણ તા. ૩ જી ડીસેમ્બર સને ૧૮૯૮ ને દીને શ્રી મુબઈ મધે બેહસતનશીન થયા તેવણના પુણે માટે તેવણની પુજીમાંથી તથા તેવણનાં બેશીઓએ ભરેલી રકમને ખાતે.

- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ જમશેદજી જમાસજી ઉનવાલા તે હાંગકાંગના ૩ સુતરના દલાલે પોતાના મુરખી બાવાજી આં જમાસજી રસતમજી ઉનવાલાનાં પુણને સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ જમશેદજી જમાસજી ઉનવાલા તે હાંગકાંગના ૩ સુતરના દલાલે પોતાના મુરખી માતાજી માણેકબાઈ તે આં એદલજી દોરાબજી કોટવાલના બેટીનાં પુણને સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૩૧૬૧)૫૧
૧૦૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ દોરાબજી નવરોજીએ પોતાની યાદગારી સાર કીધેલાં ધરમખાતે શેઠ માણેકજી પેસતનજી તલાટીએ પોતાનાં મરહુમ વાહાંલાં માતાજી બાઈ મોતીબાઈ તથા મરહુમ મુરખી પીતાજી પેસતનજી મેરવાનજી તલાટી તથા કાકાના દીકરા મરહુમ શેઠ સોરાબજી નશરવાનજી તલાટીના પુણને સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) શેઠ બમનજી બેરામજી ધણાપટેલે પોતાની વાહાલી દીકરી બેહેસતન બાઈમાએ તે શેઠ અરદેશર કાવશજી કામાનાં ધણીઆણીનાં પુણને સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૨૫૦૦) શેઠ દોરાબજી નવરોજીએ પોતાના ધણીઆણી બાઈ મોતીબાઈની યાદગારી સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૭૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ બમનજી બેરામજી ધણાપટેલનાં પુણને સાર તેવણના વીધવા બાઈ દીનબાઈએ કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૧૦૦૦) શેઠ પેસતનજી ફરામજી તલાટીએ પોતાના મરહુમ મુરખી બાવાજી ફરામજી મેરવાનજી તલાટી અને બાઈઓ બેજનજી તથા પાલનજી ફરામજી તલાટીના પુણને સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ જમશેદજી જમાસજી ઉનવાલા તે હાંગકાંગના ૩ તથા સુતરના દલાલનાં પુણને સાર તેવણનાં બાણેજ મરહુમ ભાઈ જહાંગીર નવરોજી કાતરકે કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ એદલજી શાપુરજી લાહેરના પુણને સાર તેવણના વીધવા બાઈ શીરીનબાઈએ કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ જહાંગીરજી પેસતનજી ખરાસનાં પુણને સાર તેવણની પુંજમાંથી કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૨૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ બેહરાંમ આદર ધરાંની કનડાહરીએ પોતાનાં તા. ૧ લી જુલાઈ સને ૧૯૦૧ ની તેરીખના વીલમાં ફરમાવયા મુજબ તેવણનાં અને તેવણનાં ખેશીઓનાં પુણને સાર તેવણનાં એકઝીકયુટર શેઠ ફરામજી હોરમજી અરજાનીએ ઉઘાડેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) શેઠ ધનજીભાઈ દોરાબજીએ પોતાના મુરખી બાવાજી દોરાબજી નવરોજીની યાદગારી કાયમ રાખવા સાર કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૧૦૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ દોરાબજી નવરોજીના પુણને સાર તેવણના ખેશીઓએ કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૧૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ દોરાબજી નવરોજીની યાદગારી કાયમ રાખવા સાર હાંગકાંગ, કંટાનનાં જરથોસ્તીઓએ કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ હોરમજી નવરોજી કરંજયાના પુનને સાર તેવણની પુંજમાંથી તથા તેવણના ખેશીઓએ કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ હોરમજી મેરવાનજી મેતાના પુણને સાર તેવણના વીધવા બાઈ કુંવરબાઈએ કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ દોરાબજી નવરોજીની વરસીના ટાંકણા ઉપર એવણની પવિત્ર યાદ કાળે એવણના દીકરા શેઠ ધનજીભાઈ દોરાબજીએ પોતાની અને પોતાના મુરખીજી માતાજી અને ખેશીઓ તરફથી કીધેલાં ધરમખાતે.
- ૫૦૦) બેહેસતનશીન શેઠ નવરોજી પાલનજી કાતરકના પુણ માટે તેવણના દીકરા મરહુમ ભાઈ જહાંગીર નવરોજી કાતરકે કીધેલા ધરમખાતે.

શ્રી કલકતાની જરથોસતી અનન્તુમનનાં ધરમનાં ફંડાની વીગત.

૮૨સદીઓ—શેઠ કાવશજી માણેકજી રશતમજી, શેઠ પેસતનજી એદલજી મજદર અને શેઠ નસરવાનજી ફરામજી મોવડાવાલા—એઓને અસતક નીચલાં ફંડા ચાલે છે, અને તેની બાકી રકમ સને ૧૯૦૬ ના શાલની નીચે મુજબની છે:—

- ૨૦૫૪૬)૧૨)૩ શ્રી કલકતાની જરથોસતી અનન્તુમનના ધરમનું ફંડ.
- ૫૦૦૨) ૭)૫ શ્રી કલકતાના દોખમાની આસપાસની તથા તેની બહારના બગીચાવાળી અનન્તુમનની આખી જગાપર પુરણી તથા મરામત કરવાનું ફંડ.
- ૧૭૩૦૫)૧૪)૯ મરહુમ શેઠ રશતમજી કાવસજી બનાજીના ગહમખારનું ફંડ.
- ૧૪૭૨૮) ૧)૯ બેરામજી જીજીભાઈ શ્રી કલકતાના જરથોસતી રવાનોને અવલમંજલ પહોંચાડવાનું ફંડ.
- ૮૫૦૦) ૦)૦ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટના ધરમ ખાતે.
- ૫૦૦૦) ૦)૦ બેહસતનશીન શેઠ કાવશજી દીનશાજી પીટીટના પુત્રને સારૂ તેવણુના છોકરાઓ શેઠો હોરમજી, ખરસેદજી, અરદેસર તથા સોરાબજીને નામે તેઓના બપાવા સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે આપેલી નોટ.
- ૫૦૦) ૦)૦ બેહસતનશીન શેઠ મેરવાનજી કાવસજી દીનશાજી પીટીટના પુત્રને સારૂ તેવણુના બપાવા સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે આપેલી નોટ.
- ૧૦૦૦) ૦)૦ શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ સી. એસ. આઈ. ના ધરમ ખાતે.
- ૧૦૦૦) ૦)૦ શેઠ ફરામજી મનચેરજી ખુમલાએ પોતાની દીકરી બેહસતનશીન બાઈ ગુલબાનુના પુત્રને સારૂ આપેલી નોટ.
- ૧૦૦૦) ૦)૦ મુબઈવાલા શેઠ કાવસજી બેજનજી કરાણીએ પોતાની દીકરી બેહસતનશીન બાઈ જીવનાઈજી તથા તેણીના દીકરા મરહુમ શેઠ બમનજી અરદેસર મોદીના પુત્રને સારૂ આપેલી નોટ.
- ૧૦૦૦) ૦)૦ બેહસતનશીન શેઠ કાવશજી ધનજીભાઈ પાંડિવાલાના પુત્રને સારૂ તેવણુના દીકરા શેઠ શોરાબજી કાવસજી પાંડિવાલાએ આપેલી નોટ.
- ૧૬૯૪૦)૧૪)૬ શેઠ બેરામજી જીજીભાઈ સી. એસ. આઈ. એ આપેલી નોટ.
- ૧૦૦૦) ૦)૦ શેઠો અરદેશરજી તથા જંગીરજી નસરવાનજી મોદીએ પોતાના બેહસતનશીન મુરખીજી નસરવાનજી બમનજી મોદીના પુત્રને સારૂ આપેલી નોટ,
- ૧૦૦૦) ૦)૦ શેઠ કાવસજી બેજનજી દસતુરે આપેલી નોટ.
- ૧૦૦૦) ૦)૦ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે પોતાના નખીરા બેહસતનશીન શેઠ અરદેસર કાવસજી પીટીટના પુત્રને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
- ૨૫૦૦) ૦)૦ શ્રી હાંગકાંગ કનતાંન તથા મકાઉનાં જરથોસતી અનન્તુમનનાં ધરમ ખાતે.
- ૧૦૦૦) ૦)૦ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે પોતાના ધણીઆણી લેડી સાકરબાઈ તે બેહસતનશીન શેઠ ફરામજી ભીખાજી પાંડેનાં બેટીના પુત્રને સારૂ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
- ૧૫૦૦) ૦)૦ શેઠ ફરામજી મનચેરજી ખુમલાએ પોતાનાં માતાજી બાઈ રતનબાઈ તે મરહુમ શેઠ મનચેરજી ખુમલાખાઉના વીધવાની યાદગારી કાયમ રાખવા સારૂ કીધેલા ધરમ ખાતે.
- ૧૬૧૦) ૧)૧ ધી ઝોનરેબલ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટ ઝોરાસ્ટ્રીયન લાઈબરેરીનું ફંડ.
- ૧૦૧૪૭) ૪)૭ સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે લાઈબરેરીના આશ્રા માટે આપેલી નોટ.
- ૩૫૦૦) ૦)૦ બેહસતનશીન લેડી સાકરબાઈ દીનશાજી પીટીટ તે શેઠ ફરામજી ભીખાજી પાંડેનાં બેટીના પુત્રને સારૂ તેવણુના ધણી સર દીનશાજી માણેકજી પીટીટ બારોનેટે તથા છોકરાઓએ કીધેલાં ધરમ ખાતે.
- ૧૦૦૦) ૦)૦ શ્રી કલકતાની જરથોસતી અનન્તુમન તરફથી લાઈબરેરીનાં ફંડમાં બરાએલાં નાણાં મધેથી લીધેલી નોટ

૫૦૦) ૦)૦ મરહુમ શેઠ નશરવાનજી માણેકજી પીટીટના પુનને સાર તેવણની પુંજીમાંથી એવણના વીધવા બાધ દીનબાધ તે મરહુમ શેઠ મેરવાનજી જીજીભાઈ મુગાનાં બેટીએ આપેલી નોટ.

૧૫૯૨૨)૧૨)૧૧ મરહુમ શેઠ માણેકજી રસતમજી બનાજીની યાદગારીનું ફંડ.

૧૦૨૬) ૦)૦ બેહેસતતનશીન બાઈ નવાજબાઈ તે શેઠ રતનજી પાલનજી મીસતરીનાં બેટીના પુનને સાર કીધેલાં ધરમ ખાતે.

૪૨૭૮)૧૧)૦ શ્રી કલકતાના જરથોસ્તી રવાનોને અવલમજલ પહોંચાડવા વધુ માણસો બોલાવી રાખવાના અતરેની અનજીમને ઉભું કીધેલું ફંડ.

૮૦૦) ૦)૦ મરહુમ શેઠ કેપશર દાદાભાઈ રસતમજી બનાજીનાં પુનને માટે તેવણની પુંજી-માંથી એવણના બાધ ફરાંમજી દાદાભાઈ બનાજી તથા બેહેનો બાઈ શીરીનબાઈ શોરાબજી ફરાંમરોજ શાતીન તથા બાઈ જરબાઈ માનેકજી રસતમજીએ આપેલી નોટ.

[એ અનેબીજાં ફંડોને દર વરસે આ કેલેન્ડરમાં છપાય છે તે મલીને કુલે. રૂ.૧૪૨૭૬૪ થાય છે.]

સંવત ૧૯૨૭ થી તે સંવત ૧૯૬૧ સુધી યાને તા.૦ ૧ લી નવેમ્બર ૧૮૭૦ થી તા.૦ ૩૧ મી ઓક્ટોબર ૧૯૦૫ સુધી વરસ ૩૫) માં મુંબઈ મધે જરથોશતી કામમાં રવાનો થયાં તેની તારીખ:—

(મુંબઈની પારસી પંચાયતના દફતરોમાં રખાતી નોંધ મુજબ.)

સંવત.	રવાન મોહાટાં.			રવાન દાંનડાનાં.			રવાન નાંધણાં.			જુમલે રવાન.		
	મરદ.	ઐરત.	જુમલે.	છાકરા.	છાકરી.	જુમલે.	છાકરા.	છાકરી.	જુમલે.	પુરૂષ.	સી.	જુમલે.
૧૯૨૭	૨૩૦	૧૮૮	૪૧૮	૨૨	૧૬	૩૮	૨૭૬	૨૨૭	૫૦૩	૫૨૮	૪૩૧	૯૫૯
૧૯૨૮	૨૭૭	૨૫૨	૫૨૯	૩૬	૨૪	૬૦	૩૫૧	૩૫૯	૭૧૦	૬૬૪	૬૩૫	૧૨૯૯
૧૯૨૯	૨૧૫	૨૨૨	૪૩૭	૧૨	૧૧	૨૩	૨૮૦	૨૧૩	૪૯૩	૫૦૭	૪૪૬	૯૫૩
૧૯૩૦	૨૨૬	૨૦૨	૪૨૮	૨૦	૧૭	૩૭	૨૭૧	૨૩૩	૫૦૪	૫૧૭	૪૫૨	૯૬૯
૧૯૩૧	૨૬૧	૨૨૫	૪૮૬	૨૦	૩૦	૫૦	૩૪૧	૨૮૮	૬૨૯	૬૨૨	૫૪૩	૧૧૬૫
૧૯૩૨	૨૨૯	૨૪૮	૪૭૭	૨૩	૨૪	૪૭	૩૩૧	૨૯૦	૬૨૧	૫૮૩	૫૬૨	૧૧૪૫
૧૯૩૩	૨૯૨	૨૫૮	૫૫૦	૧૬	૩૦	૪૬	૨૭૮	૨૩૩	૫૧૧	૫૮૬	૫૨૧	૧૧૦૭
૧૯૩૪	૨૬૬	૨૭૧	૫૩૭	૧૭	૨૪	૪૧	૨૭૧	૨૭૧	૫૮૬	૫૮૮	૫૬૬	૧૧૬૪
૧૯૩૫	૨૩૨	૨૧૬	૪૪૮	૧૬	૫	૨૧	૨૬૬	૨૧૫	૪૮૧	૫૧૪	૪૩૬	૯૫૦
૧૯૩૬	૨૦૪	૨૪૨	૪૪૬	૧૪	૯	૨૩	૨૯૯	૨૬૪	૫૬૩	૫૧૭	૫૧૫	૧૦૩૨
૧૯૩૭	૨૪૩	૨૮૪	૫૨૭	૧૧	૧૦	૨૧	૨૫૭	૨૪૦	૪૯૦	૫૧૧	૫૩૪	૧૦૪૫
૧૯૩૮	૨૨૯	૨૩૧	૪૬૦	૧૪	૧૮	૩૨	૨૪૨	૨૫૯	૫૦૧	૪૮૫	૫૦૮	૯૯૩
૧૯૩૯	૨૮૬	૨૭૪	૫૬૦	૧૮	૨૬	૪૪	૩૨૧	૨૮૯	૬૧૯	૬૨૫	૫૮૯	૧૨૧૪
૧૯૪૦	૨૭૩	૨૯૦	૫૬૩	૧૬	૬	૨૨	૩૦૧	૩૧૦	૬૧૧	૫૯૦	૬૦૬	૧૧૯૬
૧૯૪૧	૨૬૩	૨૬૧	૫૨૪	૧૦	૯	૧૯	૨૯૩	૨૬૫	૫૫૮	૫૬૬	૫૩૫	૧૧૦૧
૧૯૪૨	૨૯૫	૨૫૫	૫૫૦	૧૦	૧૪	૨૪	૨૯૫	૨૬૬	૫૯૧	૬૦૦	૫૬૫	૧૧૬૫
૧૯૪૩	૨૭૬	૨૬૦	૫૩૬	૫	૧૧	૧૬	૨૭૭	૨૬૧	૫૩૮	૫૫૮	૫૩૨	૧૦૯૦
૧૯૪૪	૨૯૫	૨૮૦	૫૭૫	૧૨	૧૭	૨૯	૩૧૫	૨૬૨	૫૭૯	૬૨૨	૫૫૯	૧૧૮૧
૧૯૪૫	૨૮૨	૨૯૬	૫૭૮	૧૩	૧૧	૨૪	૩૨૦	૩૨૧	૬૪૬	૬૧૫	૬૨૮	૧૨૪૩
૧૯૪૬	૨૭૯	૨૬૨	૫૪૧	૧૫	૯	૨૪	૨૯૦	૨૬૦	૫૫૦	૫૮૪	૫૩૧	૧૧૧૫
૧૯૪૭	૨૫૬	૨૯૪	૫૫૦	૧૩	૧૬	૨૯	૩૨૭	૨૮૭	૬૧૪	૫૯૬	૫૯૭	૧૧૯૩
૧૯૪૮	૨૮૨	૩૫૦	૬૩૨	૧૦	૧૪	૨૪	૩૦૨	૨૮૭	૫૮૯	૫૯૪	૬૫૧	૧૨૪૫
૧૯૪૯	૩૧૧	૩૦૦	૬૧૧	૮	૧૩	૨૧	૨૯૩	૨૭૩	૫૨૬	૬૧૨	૫૪૬	૧૧૫૮
૧૯૫૦	૨૯૩	૨૬૫	૫૫૮	૪	૧૨	૧૬	૨૨૨	૨૭૬	૫૬૫	૬૧૯	૫૨૦	૧૧૩૯
૧૯૫૧	૨૮૨	૩૩૭	૬૧૯	૧૩	૭	૨૦	૨૭૪	૨૯૦	૫૫૦	૫૬૯	૬૨૦	૧૧૮૯
૧૯૫૨	૩૬૩	૩૩૪	૬૯૭	૧૪	૧૫	૨૯	૩૧૦	૨૫૨	૬૦૦	૬૮૭	૬૩૯	૧૩૨૬
૧૯૫૩	૬૦૪	૫૯૭	૧૨૦૧	૩૭	૩૫	૭૨	૨૫૦	૨૫૮	૫૦૨	૮૯૧	૮૮૪	૧૭૭૫
૧૯૫૪	૬૨૭	૬૩૦	૧૨૫૭	૩૬	૪૮	૮૪	૨૮૨	૨૫૪	૫૪૦	૯૪૫	૯૩૬	૧૮૮૧
૧૯૫૫	૫૫૯	૫૬૬	૧૧૨૫	૨૨	૩૧	૫૩	૩૦૭	૨૫૪	૫૬૧	૮૮૮	૮૫૧	૧૭૩૯
૧૯૫૬	૫૬૮	૬૪૭	૧૨૧૫	૨૮	૩૨	૬૦	૩૪૦	૩૩૬	૬૭૬	૯૩૬	૧૦૧૫	૧૯૫૧
૧૯૫૭	૪૮૫	૬૬૬	૯૬૧	૨૮	૨૪	૫૨	૩૭૩	૨૨૮	૫૦૧	૭૯૬	૭૧૮	૧૫૧૪
૧૯૫૮	૪૫૮	૪૮૦	૯૩૮	૧૮	૩૨	૫૦	૨૮૪	૨૬૫	૫૪૯	૭૬૦	૭૭૭	૧૫૩૭
૧૯૫૯	૪૮૬	૪૪૬	૯૩૨	૨૫	૨૫	૫૦	૨૫૩	૨૬૦	૫૧૩	૭૬૪	૭૩૧	૧૪૯૫
૧૯૬૦	૪૩૪	૪૩૬	૮૭૦	૨૭	૧૮	૪૫	૨૩૬	૨૪૨	૪૭૯	૬૯૭	૬૯૬	૧૩૯૪
૧૯૬૧	૪૪૪	૪૧૭	૮૬૧	૩૦	૨૧	૫૧	૨૬૩	૨૫૨	૫૧૬	૭૩૫	૬૯૦	૧૪૨૮
૧૧૬૧૫	૧૧૫૮૨	૨૩૧૯૭	૬૩૩	૬૬૪	૧૬૯૭	૧૦૨૩૫	૯૩૧૯	૧૬૫૫૬	૨૨૪૮૩	૨૧૫૬૫	૪૪૦૫૦	

* આવી નીશાનીવાળાં નાંધણાં રવાન ૨) જેની બતી ઝુકર થઈ નથી તે રવાન ૨) વધુ ગણવાં.

મુંબઈ શેહેરની વસતીની ગણતરીની જાણવાનોગ વીગતો.

મુંબઈ શેહેરની વસતીની ગણતરી આપના સત્તાવાલાઓને અશતેક દર દસ દસ વરસને આંતરે કરવામાં આવે છે, તે મુજબ છેલ્લી ગણતરી સને ૧૯૦૧ માં કરવામાં આવી હતી, પણ તે પછે પાછાં પાંચજ વરસમાં નવી ગણતરી લેવાની જરૂર જણાયાથી અતરેના મ્યુનીસીપલ ખાતાને અશતેક ગઈ તા. ૯ મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૦૬ ને દીને મુંબઈ શેહેરની ગણતરી લેવામાં આવી હતી—જેની કેટલીક વીગત નીચે મુજબની છે.—

મુંબઈ શેહેરનાં જુદા જુદા લતા.	ધરોની સંખ્યા. ભરાયલાં-ખાલી.	સઘલી ગાતની વસ્તી.
મોઢું કોલાખા	૩૮	૬ ૩૭૭૫
નાનું કોલાખા	૪૩૦	૨૨૦ ૧૫૩૧૦
કોટ (દક્ષીણ)	૨૩૩	૧૦૬ ૩૯૪૪
કોટ (ઉતર)	૧૦૨૦	૨૧૦ ૨૮૭૭૮
મેદાન ...	૫૯૮	૧૩૫ ૧૧૦૧૫
ચકલા ...	૮૧૨	૧૬૫ ૨૯૩૬૨
માંડવી ...	૮૧૦	૩૪૨ ૩૮૨૫૮
ઉમરખાડી...	૧૦૪૧	૧૬૨ ૫૩૬૧૦
ઢોંગરી ...	૫૩૫	૨૭૯ ૩૨૬૬૩
મારકેટ ...	૯૦૨	૧૮૧ ૬૦૩૦૫
ધોલીતગાવ.	૧૧૨૬	૧૮૩ ૩૬૫૯૪
પ્રજુસવાડી...	૮૦૨	૧૩૫ ૨૯૨૪૦
જુલેશ્વર...	૧૧૨૩	૨૦૬ ૩૦૧૨૯
કુંભારવાડા..	૬૪૨	૮૬ ૩૨૭૮૪
ખારાતગાવ.	૫૭૫	૧૦૫ ૨૬૯૩૫
ખેતવાડી...	૧૨૫૫	૩૨૧ ૩૩૦૭૯
ગીરગામ...	૧૦૨૭	૨૦૬ ૨૮૪૪૯
ચોપાટી ...	૭૭૧	૩૦૬ ૧૩૦૩૩
વાલકેશ્વર...	૧૩૫૪	૪૯૫ ૧૨૬૮૫
મહાલક્ષ્મી..	૧૬૮૪	૬૧૮ ૨૩૬૫૦
તારદેવ ...	૫૯૩	૨૭૫ ૨૮૧૯૩
કામાટીપુરા.	૧૦૩૦	૨૩૮ ૩૬૪૮૪
૧ લો નાગપાડા	૬૭	૩૯ ૩૩૩૫
૨ જો ,,	૪૮૬	૫૮ ૨૨૦૧૬
ભાયખલા...	૧૬૨૧	૫૦૧ ૭૬૨૮૦
તારવાડી ...	૧૦૫૭	૫૬૫ ૨૬૨૭૮
મજગામ ...	૧૨૧૬	૪૩૫ ૩૦૮૭૨
પરેલ. ...	૧૧૮૨	૫૫૨ ૪૭૯૬૦

મુંબઈ શેહેરનાં જુદા જુદા લતા.	ધરોની સંખ્યા. ભરાયલાં-ખાલી.	સઘલી ગાતની વસ્તી.
સીવરી ...	૮૭૬	૨૬૧ ૧૫૯૮૫
સાયન ...	૨૪૦૦	૮૬૯ ૩૦૫૧૫
માહીમ ...	૨૬૭૭	૮૪૯ ૩૧૧૭૮
વરલી ...	૩૦૭૫	૧૨૯૪ ૬૯૪૮૮
ખાર, ગોદી		
રેલવે ઘં. ૩૨૨૪૦

૩૧૨૬૭ × ૧૦૫૩૩
કુલે ઘેરો. ૪૩૮૦૦
એકંદર વસતી.....૯૭૭૮૨૨

૧૯૦૧	૧૯૦૬	૧૯૦૧	૧૯૦૬
ધરોની સંખ્યા.	ધરોની સંખ્યા.	ધરોની સંખ્યા.	ધરોની સંખ્યા.
વીલાગ	ભરાયલાં	ખાલી	
એ.	૨૩૮૬	૨૩૧૯	૭૬૭ ૬૭૭
ખી.	૩૬૬૯	૩૩૦૩	૧૦૧૧ ૯૪૮
સી.	૫૪૧૯	૫૧૦૦	૧૩૫૩ ૯૨૬
ડી.	૪૬૯૨	૬૦૯૫	૧૭૭૬ ૧૯૪૬
ઈ.	૫૭૩૩	૬૦૭૦	૧૩૩૭ ૨૧૧૧
એફ.	૩૬૧૪	૪૫૫૮	૧૩૪૫ ૧૭૮૨
જી.	૪૬૧૨	૫૭૫૨	૧૧૨૯ ૨૧૪૩

આગળાં વરસોની વસ્તીનો મુકાબલો.

વરસ.	વસ્તી.	વરસ.	વસ્તી.
૧૬૬૭	૧૦૦૦૦	૧૮૭૨	૬૪૪૪૦૫
૧૭૧૬	૧૬૦૦૦	૧૮૮૧	૭૭૩૧૯૬
૧૮૧૪	૨૨૧૫૫૦	૧૮૯૦	૮૨૧૭૬૪
૧૮૩૩.૪	૨૩૪૦૩૨	૧૯૦૧	૭૭૬૦૦૬
૧૮૬૪	૮૧૬૫૬૨	૧૯૦૬	૯૭૭૮૨૨

મુંબઈ શહેરનો વીસ્તાર.			મુંબઈ શહેરનો વીસ્તાર.		
એકર.			એકર.		
મોહું કોલાબા...	...	૧૪૪) ૯	વાલકેશ્વર	૫૪૫) ૪૩
નાકાતુ કોલાબા.,	...	૨૮૩) ૯૨	મહાલક્ષ્મી	૬૪૨) ૧
કોટ (દક્ષીણ) —	...	૧૩૧) ૭૦	તારદેવ	૨૨૮) ૬૮
કોટ (ઉત્તર)	૧૩૪) ૩૦	કામાટીપુરા	૬૬) ૧૪
મેદાન	૬૬૩) ૭૭	૧ ભો નાગપાડા...	...	૨૯) ૬૦
ચકલા	૫૧) ૫૮	૨ ભો નાગપાડા...	...	૩૪
માંડવી	૧૬૪) ૬૬	ભાઈખલા	૫૧૧) ૫૨
ઉમરખાડી	૧૦૫) ૩૩	તારવાડી	૪૭૯) ૬૮
કુંગરી	૨૮૫) ૭	મજગામ	૬૩૮) ૯
મારકેટ	૮૯) ૧૧	પરેલ	૫૫૨) ૫
ધોભીતળાવ	૯૯) ૬૯	સીવરી	૪૪૫) ૭૩
પ્રજ્ઞસવાડી	૧૨૫) ૨૩	સાયન	૪૨૬) ૧૮
ભુલેશ્વર	૭૫) ૭૯	માહીમ	૧૨૮૧) ૨૩
કુભારવાડા	૪૬) ૬	વરલી	૧૮૧૫) ૬૪
ખારાતળાવ	૪) ૬૪			
જેતવાડી	૧૭૦) ૩૦	કુલે...૧૪૩૮૫) ૯=		
ગીરગામ	૧૨૪) ૬૦	એટલે આખાં મુંબઈનો વીસતાર.		
ચોપાદી	૧૧૧) ૭૭	૨૨) ૪૮ ચોરસ માઇલ.		

પારસી વસતીની થોડીક ઉપયોગી વીગત.

ઉપલી ગણતરીમાં મુંબઈ શહેરની પારસી વસતી કુલે ૪૮૮૨૪ ની તેમાં મરદો ૨૫૪૭૧ અને ઓરતો ૨૩૩૫૩ ની ગણાઈ છે. અને તે મુંબઈનાં ચાત વારડોના જુદા જુદા લતાઓ-માં નીચે મુજબના ભાગોમાં વહેંચાઈને વસેલી છે:-

લતા	મરદો	સ્ત્રીઓ	લતા	મરદો	સ્ત્રીઓ.
(એ. વારડ)			(સી. વારડ)		
અપર કોલાબા	૬૮	૪૨	મારકેટ	૧૦૯૭	૧૦૬૨
ભોવર કોલાબા	૪૮૨	૩૯૨	ધોભી તળાવ.....	૪૪૪૩	૪૧૯૮
કોટ દક્ષીણ	૭૬	૧૧	પ્રજ્ઞસવાડી	૯૯૮	૯૨૨
કોટ ઉત્તર	૫૫૧૪	૫૨૭૬	ભુલેશ્વર	૩૨૫	૩૦૮
મેદાન	૨૬૪	૨૬૫	કુભારવાડા	૨૩૧	૧૭૭
(બી. વારડ)			ખારાતળાવ	૧૫૭	૧૨૩
ચકલા.....	૯૨	૫૩	(ડી. વારડ)		
માંડવી.....	૧૪	૧૦	જેતવાડી	૩૨૮૧	૩૧૨૧
ઉમરખાડી	૪૫	૧૦	ગીરગામ	૨૬૧	૨૮૫
કુંગરી.....	૧૫	...	ચોપાદી	૪૦૯	૩૮૮
			વાલકેશ્વર	૫૩૪	૪૬૮
			મહાલક્ષ્મી	૧૭૦૭	૧૬૧૫

લતો	મરદો	સ્ત્રીઓ	લતો	મરદો	સ્ત્રીઓ
(૬. વરસ)			(એક વારસ)		
તારદેવ.....	૧૩૮૬	૧૪૪૯	પરેલ ..	૮૪૧	૫૧૩
કામાદીપુરા	૧૨૬	૭૦	સીવરી.....	૧૨	૧૮
૧ લો નાગપાડા.....	૪૩	૧૦	સાયન.....	૩૧૬	૨૭૮
૨ જો નાગપાડા.....	૪૭	૩૬	(૭. વારસ)		
ભાઇખલા.....	૨૯૨	૨૩૧	માલીમ	૨૮૮	૨૬૫
દારવાડી	૪૦૦	૩૪૫	વરલી	૭૧૩	૬૧૮
મંજગામ	૭૫૮	૭૨૨	બાર, ડોક, રેલવે; ધરબાર		
			વગરના મળીને	૨૮૬	૭૨
			કુલ.....	૨૫૪૭૧	૨૩૩૫૩

ઉપર દીને ગણતરીની વખતે પાંચ પારસી ધરબાર વગરના રખડતા નોંધાયેલા હતા. પાંચે મરદો હતા, અને સઘળા કોટ વારડમાંથી મળી આવ્યા હતા.

વડોદરા રેલવેના સ્ટાફમાં એ દીને ૫૩ પારસી મરદો તથા ૩૧ પારસી સ્ત્રીઓ નોંધાયેલી જોવામાં આવે છે, એજ કંપનીની ટરેનોમાં એ દીને પારસી ૬૩ મરદો અને ૨૫ પારસી સ્ત્રીઓ મુસાફરી કરતી નોંધાયેલી હતી.

જી. આર્ચ. પી. રેલવેના સ્ટાફમાં ૧૧ પારસી મરદો માલમ પડ્યા હતા, અને ૯૨ પારસી મરદો તથા ૭ પારસી સ્ત્રીઓ ટરેનોમાં મુસાફરી કરતાં જણાયાં હતાં.

બારામાં અને ગોદામાં પારસી વસતી ૨૨ પારસી મરદો તથા ૯ પારસી સ્ત્રીઓ નોંધાયેલી હતી.

સઘલી જ્ઞાતની તથા પારસી વસતીનાં આગલા મુકાબલા.

ગણતરી થવાના દિવસ.	મુંબઈની કુલ વસ્તી.	મુંબઈની પારસી વસ્તી.	મરદો.	સ્ત્રીઓ.	કુલ.
સને ૧૮૬૪ ના વરસમાં	૮૧૬૫૬૨	૨૮૦૯૮	૨૧૧૦૩	૪૯૨૦૧	
તા. ૨૦ મી ફેબ્રુઆરી ૧૮૭૨	૬૪૫૫૭૬	૨૩૧૧૧	૨૦૯૮૦	૪૪૦૯૧	
તા. ૧૮ મી માર્ચ ૧૮૮૧	૭૭૩૧૯૬	૨૫૩૧૫	૨૩૨૮૨	૪૮૫૯૭	
તા. ૨૬ મી ફેબ્રુઆરી ૧૮૯૧	૮૨૧૭૬૪	૨૪૭૦૫	૨૨૭૫૩	૪૭૪૫૮	
તા. ૧ લી માર્ચ ૧૯૦૧	૭૭૦૮૪૩	૨૪૨૭૭	૨૧૮૫૪	૪૬૨૩૧	
તા. ૯ મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૦૬	૯૭૭૮૨૨	૨૫૪૭૧	૨૩૩૫૩	૪૮૮૨૪	

ઉપર કોઠામાં શને ૧૮૬૪ ની પારસી વસતી ૪૯૨૦૧ છે ને શને ૧૮૭૨ ની વસતી ૪૪૦૯૧ ની છે તે આંકડા જોઈને કોઈ સાહેબોએ હેવું શમજવું નહીં કે એ હાથે તો વસતી ઘટતી જાય છે, પણ નહીં; તેમ નથી-જો જોવાને એટલું સારું છે કે એ કોઠામાં શાયે લાગી બધી કોમનીયી વસતી વીસતારેલી છે; તે ઉપરથી માલમ પડશે કે મુંબઈની બધી કોમનીય વસતી જેમ ૧૮૬૪ની ૮૧૬૫૬૨ ઉપરથી ૧૮૭૨ માં ઘટીને ૬૪૫૫૭૬ ની થઈ છે, તે પર-માંજમાં એ બીજા કાયદામાં એકી ગણાયેલી પારસી વસતી કંઈ ખરેખર ઘટી નથી. પણ મુંબઈનાં બોરોમાં શહેરમાં જેમ શેકડો અને હજારો લોકોના આવજાવ હરહમેશ થાતા રહે છે તેમ જો વરસો માં બધી વસ્તીની વસતી વધતી એકી હોય છે તેમ તે વરસની પારસી વસતીથી વધુ ને એકી માલમ પડે છે, અને એક બીજી વાત એ છે કે સને ૧૮૬૪ નું વરસતો પેલું શેર ચલાવું જણીતું છે. કે જે વરસમાં પરદેશની વસ્તી મુંબઈમાં ઉભાઈ ગઈ હતી; તેથી તે વરસમાં જેમ બીજી જ્ઞાતની વસતી મુંબઈમાં વધુ હોય છે તેમ પારસી વસ-

તીખી વધારે ગણાઈ છે, અને તે પછીનાં ખીન્ન વરસમાં વધુ ઓછી થઈ હોય તેખી એજ પ્રમાણથી શમણ લેવું. જેમકે શને ૧૮૭૨ ની વસતી ૪૪૦૯૧ કરતાં પાછી ૧૮૮૨ માં ૪૮૫૯૭ ની થઈને ચાર હજારને આશરે વધી છે, અને તેથી પારસી વસતી ખરેખર વધેલીજ ગણાય છે.

હવે એ આંકડા તો છેલા પચાસ વરસની વસતીની ગણતરીના ચોક્કસ છે, અને તે ઉપરથી જેમ વસતી વધેલી માલમ પડે છે—તેમ એક ખીજી રીતે જોતાં તો છેલાં શો વરસની એક સદીમાં પારસી વસતીમાં અતી ઘણા વધારો થયેલો જણાય છે; તે એમ કે આપણી કોમનાં એક જાણીતા મરહુમ મહરથ અને વારેવાર હેવી વસતીનાં તથા જનમ મરણનાં કોઠાઓની સોધ કરીને જાહેરમાં મેલનાર શેઠ સોરાબજી રશતમજી બનશાહે ખીન્ન આગલાં પચાસ વરસનાં એટલે સને ૧૮૧૧ નાં વરસથી આગ્રુ દશ દશ વરસનાં આંકડા ઉપજાવીને હેવું શાબેત કરી આપ્યું હતું કે પારસી વસતી તો એ એક સદીમાં પાંચ ઘણી વધી છે. જુવો તેવણના ઉપજાવેલા આંકડા—કે જે આંકડાખી આગલી સરકારી વસતીની ગણતરી ઉપરથીજ ઉપજાવેલા હોય હેવું ખાનખાહાદુર બનનજી બેરાંમજી પટેલે પોતાનાં પારસી પ્રકાશમાં જુદાં જુદાં વરસોના હેવાલમાં આપેલી વીગત—તથા તે વીગતો ઉપરથી આપણી પારસી પંચાયતે પોતાના વારસીક પુસ્તકમાં લીધેલી ગણતરી ઉપરથીખી માલમ પડે છે; તે આંકડા આ રહ્યા:—

શને ૧૮૧૧ માં પારસી વસતી-૧૦૦૪૨ | શને ૧૮૨૭ માં પારસી વસતી-૧૦૭૩૮
શને ૧૮૧૬ માં „ -૧૩૧૫૫ | શને ૧૮૪૩ માં „, આસરે-૨૦૦૦૦

સને ૧૮૪૯ માં મુંબઈની પારસી વસતી ૧૧૪૬૯૮ ની ગણાઈ છે, પણ તે પાછલથી સતાવાળાઓએજ ખોટી પાડેલી હોવાથી ને વરસ ગણતરીમાં લીધુંજ નથી.

વસતીનાં ઘટાડા-વધારાનો મુકાબલો જોતાં પહેલા પચાસ વરસનાં આંકડા લેવો તો છેક ૧૮૬૪ નાં શાલથી શને ૧૯૦૬ શુધી જેમ ચાલીશ ને પચાસ હજારની વચેની રાંખ્યા ચાલુ રહી છે; તેમ વલી તેનાં ખીન્ન આગલાં વરસનાં શેઠ બનશાવાલા આંકડા તપાસતાં વસતી ઘણી અથવા એકદમ વધી છે

હવે એતો મુંબઈની વાત થઈ: પણ આગલ જતાં દેશાવરોનો દાખલો લેશું તો તેથી એથીખી વધુ ખુશાલી ભરેલું પરીણામ એ મલે છે કે છેલાં ત્રીશ-ચાલીશ વરસની પારસી વસતી મુંબઈ શહેર સાથે આખા મુંબઈ ઇલાકાની વસતી ઘણી સારાં પ્રમાણમાં વધી છે.—હેમાં ૧૮૬૪ નાં આંકડા ઇલાકાના મતતા નથી પણ ૧૮૭૨ થી જોતાં તે એક સરખી દર ડાયજ વધતી ગઈ છે, તે નીચલા કોઠા ઉપરથી જોવામાં આવશે:—

સને

૧૮૭૨-મુંબઈ શહેર સાથે-આખા ઇલાકાની પારસી વસતી--(વરોડરાની ૭૫૧૧ ની વસતી સાથે ગણેલી-તથા મહીની બેવરી ગણાયલી-૨૮૪)ની બાદ કરતાં	૭૫૪૧૫
૧૮૮૧-વરોડરા વગર આખા મુંબઈ ઇલાકાની	... ૭૪૨૦૯
વરોડરાની વસતી સુમારે ઉમેરવાની	... ૭૭૫૦
	<hr/> ૮૧૯૫૯
૧૮૯૧-આખા મુંબઈ ઇલાકાની	... ૭૬૭૭૪
વરોડરા ઉમેરો-સુમારે	... ૮૦૦૦
	<hr/> ૮૪૭૭૪
૧૯૦૧-મુંબઈ ઇલાકાની	... ૭૮૮૮૦
વરોડરાની જુદી ગણેલી ગણતરી મુજબની ચોક્કસ સંખ્યા.	૮૪૦૯
	<hr/> ૮૭૨૮૯

ઉપલી વીગતે કુલ પારસી વસતીનો વધારો દર કાયદે નીચે મુજબનો થયો છે:—

શને ૧૮૭૨ ની ગણતરી પછી ૧૮૮૧ માં	૬૫૪૪
શને ૧૮૮૧ પછી ૧૮૯૧ માં	૨૮૧૫
શને ૧૮૯૧ થી ૧૯૦૧ માં	૨૫૧૫
શને ૧૯૦૧ થી ૧૯૦૬ માં	૨૫૯૩ (પાંચ વરસમાં)

શને ૧૮૭૨ થી શને ૧૯૦૬ સુધીનાં પાંચીસ વરસમાં

કુલે વધારો— ૧૪૪૬૭

ઉપલા આંકડા મુજબ પાંચીસ વરસમાં નજદીક પંદર હજારનો પારસી વસતીનો વધારો થયો છે. વલી એ આંકડા કેહેવા ચોક્કસ છે, તે આ ઉપરથી જણાશે કે મુંબઈ ઇલાકાનાં વસતીની ગણતરી કરનારા સરકારી અમલદાર મી. આર. ઈ. એનથોવન, આઇ. સી. એસ. સુપરીન્ટેન્ડેન્ટે બધી વરણની વસતી સેંકડે કેટલા ટકા વધી છે, તે એક કોઠામાં કાઢી બતાવ્યા છે; તેમાં તે જણાવે છે કે પારસી વસતીમાં શને ૧૮૮૧ થી ૧૮૯૧ માં સેંકડે ૩) ત્રણ ટકાનો વધારો થયો છે. સને ૧૮૯૧ થી ૧૯૦૧ માં એ ટકાનો વધારો થયો છે; જુલો સેનસસ રીપોર્ટ—ભાગ ૧ લો પાનું ૭૫ મું. એ ટકાને હીસાબે ગણતાં શને ૧૮૭૨ થી ૧૯૦૧ વેરના ત્રીસ વરસમાં ૧૧૮૭૪ નો વધારો તે સેંકડે ૧૫-૭ ટકાની એવરેજ થઈ છે. વળી એજ સંખ્યા મુંબઈની પારસી પંચાયતના સંવત ૧૯૫૭ (તા. ૧ લી નવેમ્બર ૧૯૦૦ થી તા. ૩૧ અક્ટોબર ૧૯૦૧ સુધી) નાં વરશના દફતરમાં પણ ઘણી મેહનતે ઉપલાં સરકારી વસતીનાં દફતરો ઉપરથી ઉપજાવીને વીગતવારે દાખલ કરેલી છે.

મુંબઈ શહેર-મુંબઈ ઇલાકા વીગતેની વસતીનો વીસતાર ઉપર મુજબ ટાંકી બતાવ્યા પછે આખાં હીંદુસ્થાનની પારસી વસતી ૯૪૨૭૮ ની છે, જેમાં યુરોપ, અમેરીકા, અને આફ્રીકાનો મુમારે ૫૦૦ નો વધારો ગણાય છે તે સાથે બેતાં કુલે ૯૪૭૭૮ ની પારસી વસતી આખી દુન્યાની થવા જાય છે. પણ એ મુજબનાં આગલાં વરસોનાં આખાં હીંદુસ્થાનનાં આંકડા ઉપજાવેલા નહીં હોવાથી તેનો મુકાબલો થઈ શકતો નથી; પણ તે મુકાબલો કરવા જતાં ખી અથવા કોઈખી રીતે ગણતારખી પારસી વસતી વધેલીજ જણાય છે.

ઉપલી વીગત ઉપરથી ખીજું એ દીશે છે, કે કેટલાક શાહેબોનો હેવો વીચાર છે કે પારસીઓમાં મરદો કરતાં ઓરતોની વસ્તી બહુ છે; પણ તે વીચારખી ખરો લાગતો નથી, કેમકે મુકાબલામાં ટાંક્યા મુજબતો ૧૮૬૪ માં ૨૮ હજાર મરદો, ત્યારે, ૨૧ હજાર ઓરતો, એટલે—નજદીક સાત હજાર ઓરતો ઓછી, ૧૮૭૨ માં ૨૩ હજાર મરદો ત્યારે ૨૦ હજાર ઓરતો એટલે, ત્રણ હજાર ઓરતો ઓછી. ૧૮૮૧ માં ૨૫ હજાર મરદો ત્યારે ૨૩ હજાર ઓરતો—એટલે બે હજાર ઓછી, ૧૮૯૧ માં, ૧૯૦૧ માં—અને ૧૯૦૬ માં પણ તેટલીજ ઓછી ઓરતોની સંખ્યા જણાય છે.

નામદાર સરકારે કાઢેલા અડસટા પ્રમાણે આખાં હીંદુસ્થાનની સમલી વરણની ૨૯૪૩૬૨૬૭૫ માણસોની વસતી છે. હેમાં ૧૪૯૯૫૩૭૬૫ મરદો અને ૧૪૪૪૦૮૯૧૧ ઓરતો છે. આગલી વસતીના મુકાબલા સાથે સરખાવતાં આ વખતે ૯૫૯૭૫ માણસોનો વધારો જણાય છે.

આખાં હીંદુસ્થાનમાં મરકીથી કેટલી ખરાબી થઈ?—સને ૧૮૯૬ નાં વરસનાં આગસ્ટ માસથી પેહલ વેહલી મુ'બઈમાં મરકીની ખુરી અશર જાણી હતી. ત્યાસથી તે અત્યારવેર એ ખુરા રોગથી આખાં હીંદુસ્થાનમાં કેટલાં માણસોની ખરાબી થઈ, તેનો હીંદી સરકારે અડસટો કાઢેઆ ઉપરથી માલમ પડે છે કે એ દસ બાર વરસની મુદત દરમયાન કુલે ૫૪૦૨૨૪૫ ઇઆને ચોપન લાખ એ હજાર બસો પીશતાલીશ અથવા અરધો કરોડથી ઉપરનાં મહોત આખાં હીંદુસ્થાનમાં નીપજ્યાં છે—જેમાં દર વરસનો અડસતો નીચે મુજબનો છે.—

૧૮૯૬ માં (આગસ્ટથી			૧૯૦૩ માં	૮૫૧૨૬૩
ડીસેમ્બર માસ સુધી) ...	૧૭૦૪		૧૯૦૪ માં	૧૦૨૨૨૯૯
૧૮૯૭ માં...	...	૫૬૦૫૫	૧૯૦૫ માં	૯૫૦૮૬૩
૧૮૯૮ માં	...	૧૧૭૯૫૩	૧૯૦૬ માં	૭૩૨૧૮૧
૧૮૯૯ માં	...	૧૩૪૭૮૮	૧૯૦૭ માં (જાનેવારીથી મે	સુધી) ૯૯૧૦૦૩		
૧૯૦૦ માં	...	૯૩૧૫૦				
૧૯૦૧ માં	...	૨૭૩૫૫૯				
૧૯૦૨ માં	...	૫૭૭૪૨૭				
					જુમલે...	૫૪૦૨૨૪૫

જુમલે... ૫૪૦૨૨૪૫

ઉપજા મરકીના ભયંકર પરીણામને લીધે આપના નામવર શેહનશાહ એડવરડ સાતમાએ હીંદની પ્રજાની કાલજ કરીને એ માટે હીંદના વાઈસરાય જોગ એક દીલશોજ ભર્યો પત્ર બકીંગહામનાં મેહેલમાંથી ગઈ તા. ૧૩ મી આગસ્ટે લખ્યો હતો; તે નોંધકારક બનાવ દાખલ અતરે ઉતારી લખ્યો છે:—

“ મારા વહાલા વાઈસરાય, છેલ્લા અગીયાર વરસ થયા હીંદ મરકીના જે ભયંકર રોગથી આટલું બધું પીડાય છે તે સમયને મેં મોતી કાળજ અને ઈતિજારી સાથ નીહાલીયો છે, મારી હીંદી પ્રજાના ભલા માટે મને મોટી કાળજ છે અને એ ખુરા રોગથી આફતમાં આવી પડેલાઓએ પોતા ઉપરનું દુખ જે ધીરજથી સહન કર્યું છે તેનો વીચાર કરતાં મને ઘણું લાગી આવે છે. તમારી આગલ થઈ ગયલા વાઈસરાયો અને તમોએ એ રોગના કારણો શોધી કાઢ્યાં તેમજ તેની અસરમાં ઘટાડો કરવા જે ખંતીલી કોશેશો કરી છે તેથી હું સારીપેટે માહીતગાર છું. મારી ખરી અંતકરણ પુરવક પ્રાથના અને આશા એ છે કે તમારા બાહોશ અમલદારો સાથે મલીને એ રોગને મારી હલાવવાને તમો જે પગલાં ભરો છો તેમાં તમોને ઈશ્વર ફતેહ બખશે. મારી હીંદી પ્રજા તરફની મારી અંતકરણ પુરવક દીલશોજ જાહેર કરવાને તમને હું એલતેમાસ કરું છું.”

મુ'બઈ શેહરમાં દર વરસ પારસીઓમાં કેટલા જનમ થાય છે તેનો કોઠો.

(મયુનીશીપલ ખાતામાં રખાતી નોંધ ઉપરથી)

વરસ	ઊંકરા.	ઊંકરી	કુલ જનમ.	વરસ.	ઊંકરા	ઊંકરી	કુલ જનમ.	વરસ.	ઊંકરા	ઊંકરી	કુલ જનમ.
૧૮૬૫	૩૪૫	૨૫૨	૫૯૭*	૧૮૭૬	૬૩૬	૫૪૦	૧૧૭૬	૧૮૮૩	૭૨૦	૬૪૯	૧૩૬૯
૧૮૬૬	૨૭૫	૨૩૧	૫૦૬	૧૮૮૦	૭૬૮	૬૪૩	૧૪૧૧	૧૮૮૪	૬૮૯	૬૩૭	૧૩૨૬
૧૮૬૭	૪૩૫	૪૧૪	૮૪૯	૧૮૮૧	૬૫૪	૬૭૧	૧૩૨૫	૧૮૮૫	૭૦૪	૬૬૯	૧૩૭૩
૧૮૬૮	૨૭૧	૨૦૪	૪૭૫	૧૮૮૨	૭૪૫	૭૨૦	૧૪૬૫	૧૮૮૬	૬૩૭	૬૧૯	૧૨૫૬
૧૮૬૯	૧૮૭	૧૬૬	૩૫૬	૧૮૮૩	૭૦૧	૬૭૨	૧૩૭૩	૧૮૮૭	૫૧૫	૪૮૭	૧૦૦૨
૧૮૭૦	૨૦૭	૧૪૭	૩૫૪	૧૮૮૪	૬૪૭	૬૫૦	૧૨૯૭	૧૮૮૮	૫૪૭	૫૩૯	૧૦૮૬
૧૮૭૧	૨૬૨	૨૬૩	૫૨૫	૧૮૮૫	૬૯૯	૬૮૩	૧૩૮૨	૧૮૯૯	૫૦૮	૪૭૦	૯૭૮
૧૮૭૨	૬૫૯	૫૭૫	૧૨૩૪	૧૮૮૬	૭૦૬	૬૧૭	૧૩૨૩	૧૯૦૦	૫૦૯	૫૧૭	૧૦૨૬
૧૮૭૩	૬૪૦	૫૫૩	૧૧૯૩	૧૮૮૭	૬૭૦	૬૪૫	૧૩૧૫	૧૯૦૧	૫૮૨	૫૪૮	૧૧૪૦
૧૮૭૪	૫૬૮	૫૪૯	૧૧૧૭	૧૮૮૮	૭૩૩	૭૬૮	૧૫૦૧	૧૯૦૨	૫૫૬	૫૭૯	૧૧૩૫
૧૮૭૫	૫૯૯	૫૩૩	૧૧૩૨	૧૮૮૯	૬૭૫	૬૦૪	૧૨૭૯	૧૯૦૩	૫૬૬	૬૦૨	૧૧૬૮
૧૮૭૬	૬૧૮	૫૮૦	૧૧૯૮	૧૮૯૦	૭૨૯	૬૭૯	૧૪૦૮	૧૯૦૪	૬૭૪	૬૧૭	૧૨૯૧
૧૮૭૭	૬૩૦	૬૩૫	૧૨૬૫	૧૮૯૧	૬૬૭	૬૭૭	૧૩૪૪	૧૯૦૫	૭૦૫	૬૨૮	૧૩૩૩
૧૮૭૮	૬૦૧	૫૨૮	૧૧૨૯	૧૮૯૨	૬૬૨	૬૧૮	૧૨૮૦	૧૯૦૬	૬૧૮	૬૮૦	૧૨૯૮

* સને ૧૮૬૫ થી તે ૧૮૭૧ સુધીના જનખાતો સંખેઆ ઘણી ઓછી છે, તેડ કારણ કે તે વરસોમાં જનખાતો નોંધ બરાબર ચોક્કસ રીતે નોંધાયેલી લાગતી નથી.

[નવસારીવાલા એરવદ પુરોદ્ધ એરચંદ્ર એ કીર્તી વાચન.]

આતશનો જાહેર કિબ્લો અને તે ઉપરથી મળતી નસીહત.

અવસ્તા—અત તોઈ આતરેમ અહુરા અઓજેંધહવંતેમ અપા ઉસેમહી.

અસિસ્તેમ એમવંતેમ સ્તોષ રપેન્તેમ ચિથ્રા અવંધહેમ.

અત મજદા દધમિધ્યંતે જરતાઈ સ્તાધશ દેરેરતા અએનંધહેમ.

ભાવાર્થ—“ઓ અહુરમજદા! અમે તારા આતશને રાસ્ત રાહે ચાલીએ છીએ, કે જે ધણી જોરાવર, તેજ, સેતાબીવાળો, પેહેલવાન સરીખા દબદબા ભરેલા દેખાવનો અને જે કોઈએક જાણે પ્યાર અને મોહન્યતથી વસ્તું હોય તેમ ઘટતી રીતે કામ લે છે. તેને તે તરેહવાર મદદો અને પ્રાયદાઓ કરે છે. પણ જે કોઈ તેની સાથે તેથી ઉલટી ગોયા એક દુશ્મનને છાજે તેવી અધટીલ ચાલ ચલાવે છે તો જેમ કોઈ હથિઆરોથી ઈજા કરે તેમ તેને ગોયા સજા તરીકે તેની કરણી પ્રમાણે તે ઇજા અને નુકસાનોથી કરે છે.”

ઉપલા અવસ્તા ગાથાના મોતેબર કલામો છે. એમાં જેવું કારણ તેવું પરિણામ, એ કુદ્રતી નિમમ દર્શાવવામાં આવ્યો છે. તેમાં પ્રથમ આતશની શક્તિ ગાવામાં આવી છે, અને ત્યાર પછી સઘળા સવાબકારોને તેઓની નેકીના બદલામાં પ્રાયદા હાંસેલ થતા દર્શાવ્યા છે, તેમજ ગુનાહકારોને તેઓની બદીની સજા હાંસેલ થતી જણાવી છે.

આપણા ધર્મને લગતી સઘળી મોતેબર ક્રિયાઓમાં આતશ ધણી અગત્યનો ભાગ બળવે છે, યોજદાત્રેગર મોખેદાથી દરેમેહેરોમાં થતી પાવ મેહેલને લગતી સૌથી મોતેબર ક્રિયાઓમાં રોશન આતશની હાજરી અવશ્ય જોઈએ છે. અને એજ કારણથી આજની આપણી જશનની મોતેબર ક્રિયામાં રોશન આતશ આપણી સન્મુખ રાખવામાં આવ્યો છે. આતશને સન્મુખ રાખવાના કામને આતશનો કિબ્લો કહે છે. આતશનો કિબ્લો કરવાનું પુરાતન જમાનાથી જણાય છે. આતશનો કિબ્લો જરથોસ્તીઓજ નહીં પણ બીજી પુરાતન પ્રજાઓમાંથી જોવામાં આવે છે. એટલુંજ નહીં પણ ખ્રિસ્ત પેગમબર સાહેબ જરથોસ્તે જ્યારે આતશનો કિબ્લો કરવાની ખુલ્લી શાહદત મળે છે ત્યારે તેમાં ધણું વજુદ સમાયલું હોવું જોઈએ. યજ્ઞનના ૯ મા હામાં જરથોસ્ત સાહેબને આતશનો કિબ્લો કરતા જણાવવામાં આવે છે કે—

“હાવનીમ આ રતુમ આ હઓમો ઉપાધત જરથુસ્ત્રેમ

આતરેમ પૈરિ—યઓજદ્યેંતેમ ગાથાઓસ્ય સ્ત્રાવયંતેમ.

એટલે, હાવન ગૌહમાં, આતશને આસપાસ પવિત્રાઈ આપતા (રોશન કરતા) અને ગાથા ગાતા જરથોસ્ત નજદીક હોમ ગયો. (૫૦ ૧). આ શાહદત આતશના કિબ્લાનું મહત્વ જાહેર કરે છે અને જરથોસ્ત સાહેબને આતશ જેવાં પવિત્ર તત્ત્વ તરફ આટલું મોટું માન ધરાવવા અને તેનો કિબ્લો કરવાનાં કુદ્રતી કારણો આપણે જોઈ શકીશું.

આતશની અપાર શક્તિ.

આતશની ખુબી અપાર છે, તે કુદ્રતની એક અમુલ્ય બક્ષેષ છે. તે આકાશ અને પાતાળમાં ધણી અગત્યનો ભાગ બળવે છે. આતશથીજ જનદારો પોતાની હૈયાતી ટકાવી રાખે છે. આપણા

ભિત્તરમાંથી રોશન આતશની હાજરી છે, જેથી આપણે હીલચાલ કરી શકીએ છીએ, ખાણી પીણી લઈએ છીએ અને ઝોરાક પચાવી શકીએ છીએ. જનદારોનો ભિત્તરનો આતશ (ગરમી) જ્યારે ખુબી જાય છે ત્યારે જીવંતી ખતમ થાય છે.

જગતનો ધણો કારોબાર આતશથી ચાલે છે. આપણી દુનિયા ભારતી આગગાડીઓ, ચીનીઆરા પાડતી આગબોટો, અને ગડબડ ઘોંઘાટ કરતાં કારખાનાંઓ આતશના વરાળ ચંત્રથી ચાલે છે. એ રીતે વેપાર વણજ, હુનર ઉદ્યોગ અને મુસાફરી સેહેલી કરવામાં આતશ ધણો ઉપયોગી છે. આતશથી આપણું દરરોજનું ખાણું પકાવી ખાઈએ છીએ, ઠંડીથી શરિરનું રક્ષણ મેળવીએ છીએ, અને સરદીથી ઉષ્મન થતાં દુઃખ દરદો ઓછાં કરીએ છીએ. જાહેર આતશથીજ જાહેર અગણિત પ્રાયદા આપણે મેળવતા નથી પણ ખાતેનનો આતશ એ કરતાં વધારે મહાભારત કામો બજાવતો જણાયો છે. જનદારોજ નહીં પણ પાણી, ઝાડપાનો વગેરે વસ્તુઓના ઉધરભાવમાં, તેઓને ખિલવવામાં અને તેઓને ગતી આપવામાં આતશનો હિસ્સો છે. તેમજ આકાશ અને પાતાળમાં આતશની હાજરી જોવામાં આવે છે. આકાશમાં થતા વીજળીના ચમકારા, વાદળોની દોડ અને તેની ભારે ગર્જના, પવનનું જોશબંધ ફુંકવું, વરસાદનું ઘોઘબંધ વરસવું વગેરે બનાવો બીજી શિક્તઓ ભેગા આતશને ધણો ભાગે આભારી છે. જમીનનાં ભિતરમાંથી મળી આવતા ખનીજ પદાર્થોને તાવી તેને રૂપ આપવામાં, અને જમીનના પેટામાં વધારે જથ્થામાં અગ્ની ઉષ્મન કરી જવાળામુખી પર્યંતોનું પ્રાપ્તવું અને ધર્તીકંપનું ઉત્પન્ન થવું એ સઘળી આતશનીજ ક્રિયાઓ છે. આપણી પૃથ્વીનું કંઈક પણ નેની ઉપર આપણે વસીએ છીએ તે પોતે બળતણથી બળીને તાલો થયલો એક પોપડો છે એવું વિદ્વાનો સમજાવે છે. ઝાડપાન, જનવર વગેરે જનદારો અને વસ્તુઓમાંથી રસાયણી બળતણ હવાઈ રૂપે ચાલુજ રહે છે, એટલે દુનિયામાં જો જો આકાર પકડે છે અથવા નાશ પામે છે તેથી એજ ક્રિયા મુજબ બળતણની ગરમીથી બળીને ખાક થાય છે અને ખાક થયેલી વસ્તુઓ પોતાના અસલ તત્વોમાં મળી જઈ નવું રૂપ લે છે. એ અને એવાજ બીજા લાખો અને કરોડો બનાવોમાં આતશ પોતાનો થોડો કે ધણો હિસ્સો આપે છે. જેથી આતશ જેવી અપાર ખુબી ધરાવનારી ખુદાઈ બક્ષેપના મહત્વથી વાકેફ થઈ તેનો કિબ્લો કરવાનું જરૂરોક્ત સાહેબે વાજબી જોયું છે.

નુરમંદ આતશ દુનિયાની આખાદી, સુખશાંતિ અને વૃદ્ધિનું ગોચા મુળ છે. આતશ પોતાની ગરમી અને રોશનીના પ્રતાપે જગતને અગણિત પ્રાયદા આપે છે જેથી તે પોતાની ખાસ ખુબીઓને લીધે આપણાં માનને લાયક ઠરે છે. અને તેથીજ ખુદાના અખુટ નુરમાના આ ખુલ્લંદ નુરને નજરે નજર જોઈ તેનો કિબ્લો કરવા અને તેની સેતાયશ કરવામાં આપણે જોટા ગણાવા નહીં જોઈએ. બલકે આતશ તરફથી મળતા અગણિત પ્રાયદાઓને લીધે તેને સન્મુખ રાખી તેની લાયક વખાણુ ગાવામાં ધર્મ પ્રજ્વળીજ નહીં પણ માણસાઈ પ્રજ્વળીખી બંધાયલા છીએ.

નુરાંની કિબ્લાઓ.

આતશ, ખુરશેદ, માહાબખ્તાર, વગેરેનો આપણે કિબ્લો કર્યો છીએ. કારણકે એ વસ્તુઓ ખુદ ખુદાની પેદા કીધેલી છે. તે જગતને સામાન્ય પ્રાયદા આપનારી છે અને એ વસ્તુઓ વગર જગત જીવી શકે નહીં. તે બિહદ પ્રકાશવાલી છે અને તેથી તે અતિ સુંદર દેખાય છે. તેઓની સુંદરતા અને કારીગરીનો પુરેપુરો ખેચાલ આવી શકતો નથી. એ કિબ્લાઓ સન્મુખ હોવાં રહી આપણે જો બંદગી કર્યો છીએ તે પેલી નુરમંદ વસ્તુઓની કરતાં નથી, પણ જોઈ તેઓને એવી ખુબીવાળી બનાવી છે તે એકજ ખુદા અહુરમઝદની કર્યો છીએ. કારણ કે અહુરમઝદ મીનો-આંન મીનો એટલે ગેખીઓમાં ગેખી છે તેથી તે સાહેબની બનાવેલી મોંઢા પમાડનારી વસ્તુઓ ને આપણે મોંઢાં સન્મુખ રાખીએ છીએ. તે નુરાંની વસ્તુઓને બનાવવામાં અહુરમઝદે જો

કારીગરી વાપરી છે, તેને સામે રાખી બંદગી કરવાથી તે સાહેબની કારીગરીનો થોડોખી ખિયાલ આપણા મનમાં આવે છે. આએ ઉંચી કારીગરીના નમુનાઓને રખડ રાખવાથી તેઓ તરફ આપણું ચિત્ત રોકાય છે અને એક ચિત્તે બંદગી થાય છે. આતશ અને બીજા નુરમંદ પ્રેસ્તાઓની સામે ઉભાં રહી આપણે તેઓની આરાધના અને સેતાયશ કર્યે છીએ પણ સેતાયશ તે બંદગી, પરસ્તેશ કે પ્રાર્થના નથી. સેતાયશ અથવા આરાધનાનો અર્થ સ્તુતિ અથવા વખાણ થાય છે, પણ બંદગીનો અર્થ તાબેદારી અથવા સેવા થાય છે. પરસ્તેશનો અર્થ પુજા થાય છે અને પ્રાર્થનાનો અર્થ અરજ ગુજરવાનો અથવા મુરાદો માગવાનો થાય છે. જેમ પ્રેસ્તાઓની સેતાયશ થાય છે તેમજ ખુદાનીથી સેતાયશ થઈ શકે છે પણ પ્રેસ્તાઓની બંદગી થતી નથી. બંદગી કે સેવા, પરસ્તેશ કે પુજા અથવા પ્રાર્થના કે અરજ ગુજરી તો એકલા જમત કર્તા અહુરમઝદની કરવી ઘટે છે. કિબ્લા સન્મુખ ઉભાં રહી નુરમંદ વસ્તુઓને બનાવવામાં અહુરમઝદે જે કારીગરી વાપરી છે તેની સેતાયશ કરવી તેમાં તે વસ્તુઓ સાથે તે સાહેબનીજ સેતાયશ થાય છે. જેમકે કોઈ કારીગરે એક સારી ચીજ બનાવી હોય અને તે વસ્તુઓને જોઈને આપણે તેની કારીગરીની વખાણ કર્યે તો તેમાં પેલી વસ્તુની સાથે સાથે તેના કારીગરનીથી વખાણ થાય છે. એક કારીગરે બનાવેલી વસ્તુની હુનરમંદીની આપણે તારીફ કર્યે તો તે તારીફ જોઈ પેલા કારીગરનીથી તારીફ થાય છે. એજ મુજબ આતશ વગેરે નુરમંદ નમુનાઓ બનાવવામાં ખાદાએ જે કારીગરી વાપરી છે, તે સૌથી ઉત્તમ નમુનાઓ આપણી આંખ આગળ રાખી તેની સેતાયશ કરવામાં પેલા મોટા કારીગર એકલા અહુરમઝદનીજ સેતાયશ અને બંદગી થાય છે. આતશ વગેરે નુરમંદ અને અપાર ખુબી ધરાવનારી વસ્તુઓને સન્મુખ રાખી તેઓની સેતાયશ કરવાથી આપણે આતશ પરસ્ત કે સુર્ય પુજક ઠરતાં નથી, પણ તેઓની સેતાયશ કરવામાં તેઓની શક્તિની આપણે પિછાણ કર્યે છીએ, કે જે પિછાણમાં તેના મહાન કર્તાની પુરતી પિછાણ સમાયલી છે. માણસના હાથનાં બનાવેલાં પુતળાં કે પથ્થરની મુર્તી સામે ઉભાં રહી પરમેશ્વરની પુજા કરવામાં ઉતરતી પંકતીના માણસોનું લક્ષ જ્યારે પરમેશ્વર તરફ ખેંચવાનો સખખ સમજવવામાં આવે છે. ત્યારે આ માણસ જાતથી નહીં બની શકે એવા કુદ્રતના કારીગરીના ઉત્તમ નમુનાઓ સામે ધેખ્યાન ધરી બંદગી કરવાથી કિર્તીના. ઉંચી કરામતનો ખુલંદ ખેખાલ આપણા હૈડામાં સેહેજે ઉતરે છે, અને તેનાં સર્વ શક્તિવાનપણાનો સંપૂર્ણ ખેખાલ મનપર લાવવાને શક્તિવાન થઈએ છીએ. એ રીતે કિબ્લાનો આ જરથોસ્તી તરીકે કુદ્રત ઉપરથી કુદ્રતના મહાન કારીગરની લાયક પિછાણ કરાવે છે.

આપણા આતશ ખેહેરાંઓ અને આતશ આદરાંઓ જાહેર કિબ્લાઓ છે. પારસી હકુમત માં ધર્મ અને રાજ્ય એકેકના જોડામાં ગણાતાં હતાં. એક પારસી પાદશાહ રાજ્યના સાર, બતામરત માટે પોતાને જોડે જવાબદાર સમજતો હતો તેટલીજ ધર્મની જાળવણી કરવા માટે પોતાની જવાબદારીની પાક પ્રજા તે સમજતો હતો. એ વેળા આ કિબ્લાઓને ધર્મ અને રાજ્યની એકચતાની પવિત્ર ઇંધાણી ગણવામાં આવતી હતી. જેનો એક દાખલો તવારીખમાં નોંધાયેલો મળે છે. શ્રીસ દેશના રાજા સીકંદરે હખામની પારસી પાદશાહ છેલ્લા દારાખના હાથમાંથી ઈરાનનું રાજ્ય જીતવાપછી ધણું વર્ષો સુધી એ રાજ્ય જુદા જુદા પ્રાંતો અને પરગણાંઓમાં સ્વતંત્ર મુખાઓના હાથમાં વેહેંચાઈ ગયું હતું. આખરે ઈરાની ખુનીઆદથી ઉતરી આવેલા અર્દશીર ખાખકાંન નામના એક શુરવીર પારસીએ ઇરાનમાં પ્રતી એકવાર પારસી રાજ્યની ધજા ઉડારી. શાહ અર્દશીરે ઠરીઠામ ઘવા પછી રાજ્ય અને ધર્મમાં ધણું મુધાસ કીધા હતા, અને ધર્મની ધણી મોટી સેવા બજાવી હતી. તેણે પોતાની વેહેંચાઈ મચલી ઇરાની સહતનતને એકત્ર કીધી અને નવેસરથી પારસી શહેનશાહત સ્થાપી અને આ એક

સહતનત કરવાના મહાન બનાવની યાદગારીમાં આતશ બેહેરાંમ બરપા કીધા હતા. એવા દશ આતશ બેહેરાંમો અર્દશીરે પોતાની પ્રતેહ અને બીજા બનાવોની ખુશહાલીમાં તખ્તનશીન કીમિયા પેહેલવી પુસ્તકોમાં જણાવવામાં આવ્યા છે.

આતશ ઉપરથી મળતો ધડા.

યજ્ઞસ્ત્ર નામનાં નામીયાં ભણતરમાં આતશ તરફથી મળતાં શિક્ષણ માટે કહે છે કે,—
“વીર્યએધ્યો સસ્તીમ બરધતિ આતશ મન્દ્રાઓ અહુરહે.”

એટલે, અહુરમજ્દનો આતશ સઘળાંઓને માટે શિખામણુ લઈ જાય છે યાને ઉત્તમ નસીહતો દે છે. હવે શું આતશ ખરેખર બોધ દે છે? અગર તે દેતોજ હોય તો તે શાં છે તે આપણે જોવું અને જાણવું અગત્યનું છે. આતશ ઉપરથી તેની સેતાયશ કરનારાંઓએ કેવા કેવા ધડા શિખવાના છે, આતશ અને એવીજ બીજી કુદ્રત ઉપરથી માણસ જાતે શુંશું શિક્ષણ લેવાનું છે તે આપણે જોઈશું.

આતશ કહેહોમાં આપણા ધર્મગુરુઓ આતશ ઉપર જે ખુશબોએદાર બળતણ રાતોદીન જારી રાખે છે તે એવો બોધ દે છે, કે જન્મ એ ચીજે જોકે બળીને ખાક થાય છે તોપણ તેની વાસના તે પાછળ કેટલોક વખત સુધી રહે છે તેમજ આતશ કહેહોમાં સુખડ વગેરેનો પવિત્ર હદીઓ લઈ જનાર એક દીનદાર જરથોસ્તીએ પોતાની હંયાતીમાં નેક કામો કરી આ શાણી દુનિયામાં પોતાની નેકીનો પમરાટ એમરે પાંચરવો કે જ્યેથી તેનાં બલાં કામોની ભલી યાદ તેની પાછળ લાંબો વખત સુધી જળવાઈ રહે છે.

આતશ ઉપર ખુશબોએદાર ચીજે બળવાથી એક હાથપર બ્યારે તે મગજને તાજેગી બક્ષે છે સારે બીજા હાથ ઉપર ખરાબ વસ્તુ બળવાથી મગજને નુકશાંન થાય એવી દુર્ગંધ મળે છે. આ સારી યા નહારી ચીજ બાળનાર યા તો કોઈ શાહ હોય યા પ્રકીર, પણ તેઓ જન્મી ચીજ બાળસે તેવોજ તેનો સોડમ મેળવશે. આતશની આ ખાસીહત ઉત્તમ ધડો શિખવે છે કે આ દુનિયામાં નેકીના કરનાર પેલી જોહાંતમાં સુખી જીંદગી ભોગવશે, પણ બદીમાં ગીરફતાર થયલાં બદબખ્તો દોજખમાં દુઃખી જીંદગી ભોગવતાં થશે. જેવું કારણ તેવુંજ તેનું પરિણામ—એ કુદ્રતી નિયમ મથાળે ટાંકલા ગાયાના કલામોમાં આતશની એક ખાસ ખાસીહત તરીકે આપણે જોઈ છે.

આતશ ઉપર બ્યારે બળતણ મુકવામાં આવે છે સારે તેનો ધુઓ અને સોલો હમેશે ઉપરજ જાય છે, જે એક જરથોસ્તીને, આ દુનિયામાં કીધેલાં કર્તુકોનો હિસાબ મરણ પછી મીનોઈ દુનિયામાં આપવાની યાદ આપે છે. વળી આતશની એ ખાસીયત તેના ભાવીકોની અરજો અને મુરાદો જોયા વસીલા તરીકે તે દાદારની દરગાહમાં પોહોંચાડે છે.

આતશ પોતે નિર્મળ અને ખાલેસ છે અને તેની ઉપર ખરાબ વસ્તુ બાળવી નહીં. અને જે બાળવામાં આવશે તો તેને તે પાછી ફેંકી દે છે અને પોતાની અસલ ખાલેસી જળવી રાખે છે. તેમજ આપણા આત્મા જે અસલ ખાલેસ છે તે ઉપર બદીનો ડાઘ પડવા દેવો નહીં, પણ જે જીલ્લી પડયો હોય તો આપણી કરણીને પાક કરતાં રહી તેને અર્દીબેહેરતનાં રોશન બળતણથી બાળી નાંખવો અને આત્માને સદા પાક રાખવો, જેથી તે પોતાની અસલ ખાલેસ અને ઉંચી હાલતમાં મુકાય છે યાને બેહેસ્નો બેહેરો મેળવવાને લાયક થાય છે.

આતશ કહેહોમાં આપણા ધર્મગુરુઓ આતશના કિબ્લાઓને રાતોદીન બળતણ પુરું પાડી દેને સદા રોશન રાખવાની સઘળી કાળજી ખપાવે છે અને તેઓને જન્મ યુજવા દેતા નથી તેમજ આતશનો કિબ્લો કરનારે બોધ લેવાનો છે કે કવખતે આપણાત કરી પોતાની દેખાણી ખવમ કરી મિતરના આતશને યુજવી નાખવાને તકસીરવાર થવું નહીં. પણ કરાવેલે

વખતે હૈયાતી ખતમ થાય ત્યાં સુધી જીવગીનો આતશ રોશન રાખવો. જેઓ ખુદતાલાના ઠરાવેલા વખત અગાઉ આપઘાત કરી જીવગીની દોરી વચ્ચેથી તોડી નાંખે છે અને તેની જીવતી જાગતી જોતને અધુરે યુગ્મવી દે છે તેઓ ધર્મની રૂએ મોટાં ગુનેહગાર થાય છે. આપઘાત કરનાર કુદ્રતનો કાયદોજ તોડતાં નથી પણ કુદ્રતના સાહેબનો મોટો અનાદર કરે છે. તેઓ જીવની કીમત પિછાણતાં નથી. જીવ જેવી અમુલ્ય ખુદાઈ બક્ષેપનો તેઓને ખરો ખેઆલ હોતો નથી. આજે કુદ્રતની મોટી નવાજેશનો જેઓ ગેરઉપયોગ કરે છે તેઓનો આત્મા પાધરો સ્વર્ગે જતો નથી. મરણ પછી એવાં માણસનાં સ્વાનની હાલત ધણી દયાનનક થઈ પડે છે. હમણા થોડો વખત થયો જરથોસ્તીઓમાં, મુખ્ય કરી જવાન વર્ગમાં આપઘાત નો ગોપા "મંન્યા" લાગો છે. એ કાંઈજ નહીં પણ ઉધરતાં બાળકોને ધર્મનીતિનું જ્ઞાન નહીં આપવાનું, બચગીથી તેઓમાં સહન શક્તિનો સદગુણ નહીં ખિલવવાનું, પ્રજાની મનની નબળાઇનું, મનની નબળાઇને હીચકારાપણથી વશ થવાનું અને તેઓમાં ધર્મનો ધાક નહીં ખેસાડવાનું આ દુઃખદાયક પરિણામ છે.

આતશ જેમ પૃથ્વીમાંથી મળી આવતા સઘળા ખનીજ પદાર્થોને તાવી નાંખી સાફ અને સ્વચ્છ કરે છે અને તેનું અસલ રૂપ જાહેર કરે છે તેમ જરથોસ્તીઓએ, ખાસ કરી આતશની જાળવણી કરનારા અધોરનાન વર્ગે આ આતશની સ્વચ્છતા કરવાની નેક ખાસીહત ધારણ કરવી ઘટે છે અને તે કિર્તારની એબાદતગાહમાં તેનીજ યાદમાં એક સ્વચ્છ આતશી બળતી જોતની મિસાલ ખાલેસુ મને દાખલ થવું ઘટે છે. આપણા દેશમાં બળતો આતશ ને આપણો આત્મા છે તેને રોશન રાખી દીલ અને મનમાંની સઘળા બદી યાને મનવિકારોને હાંકી કાઢવાની ચાલુ કોશેશ કરવી જોઈએ. શરિરના લિત્તરની આતશી ગરમી, અંદરના ગંધીલા પદાર્થોને જેમ હવાઈ રૂપે બાહાર કાઢી આપે છે અને લિત્તરના અવયવોને તાજા અને ખુશહાલ રાખે છે તેમજ એક બંદગીખોર જરથોસ્તીએ મનવિકારોને હાંકી કાઢી સ્વાન અને મન—અંતઃકરણને નિર્મળ રાખવાને કોશેશ કરવી જોઈએ. 'જે હવા આપણે પલેપલ દમમાં લઈએ છીએ જેથી જીવન ક્રિયા ચાલુ રહે છે. અને આ ક્રિયા હરદમ અહુરમઝદે ખુદાનું પાક નામ જખાન ઉપર ધરવાની માણસ માત્રને પોતાની પાક પ્રજા શિખવે છે. વળી એ તેજદાર આતશરૂપી હવા આપણા દમમાં જઈને બળતણ ચાલુ કરે છે જેથી ખોરાક ચરીને કાંજી રૂપે તૈયાર થાય છે અને તેનું લોહી બનાવી આપે છે તથા તે લોહીને તેજદાર કરે છે અને ત્યાં જીવન શક્તિનો સદા બળતો આતશ જરી રાખે છે. આ દમમાં ચાલતો આતશ આપણા શરીરમાં આસપાસની સખ્ત ઠંડી અથવા ગરમ હવા છતાં તે પોતાનું સમતોલપણ જાળવી રાખે છે, જેથી સરદી અને ગરમીની ભારે પીડા આપણે ભોગવી શકતાં નથી. આતશ ઉપર ચોખ્ખી અને સુકી ખુશખોએદાર કાઠીનું બળતણ બાળવાની ધર્મમાં સખ્ત તાકીદ પ્રમાવી છે, કે જે એ બળતણ પોહોંચાડનારા દીનદારોના પોતાનાજ પ્રાયદા માટેની છે. એટલે જેવું બળતણ આતશને મળશે તેવોજ તેનો સોડમ બળતણ પોહોંચાડનારને મળશે. એજ મિસાલ આપણા લિત્તરના ખુલ્લું આતશ ઉપર જ્યાં સુધી ચોખ્ખું સુખડ લોખાન મુકાય છે યાને તાજા અને સાદો સુતરો ખોરાક લેવાય છે ત્યાં સુધી તે માણસનું લોહી સ્વચ્છ રહે છે અને તે પવિત્ર લોહીને લીધેજ તે ધર્મી લલાં કામો કરવાને શક્તિવાન થાય છે. એથી ઉલટું લિત્તરના આતશને ખરાબ બળતણ પુરું પાડવાથી એટલે, ખરાબ ખોરાક લેવાથી જે લોહી બનીને તૈયાર થાય છે તેથી આત્મા ઉપર ખરાબ બળતણનો ગોપા કાળો ધુમાડો ઉડે છે જેથી પેલો આત્મા પોતાનું કાર્ય ખરાબર જાળવી શકતો નથી અને ખુદાઈ રાહ લુલી જાય છે. એ ધુમાડા મારપ્રતે ગોપા તેના આચાર વિચારો કાળા થઈ જાય છે અને તેના શરીરના અવયવો પોતાનું સંખેતાનું કામ કરી શકતા નથી. એટલુંજ નહીં પણ બાજે વખત તેવાં માણસો અહુરમઝદનાં પ્રમાનથી ઉલટાં

કામો કરવાની રાહ ઉપર દોરવધ જાય છે. આપણા અમુક્ય જીવને જે આતશ પવિત્ર અને નિરંતર રાખે છે, જે આપણી જીંદગીનું ગોચર જીવતર છે, જે આપણને હુમત, હુજત અને હવસ્તની નેક રાહ ઉપર ઉતારે છે તે ખુલ્લું આતશની જળવણી કરવાની જેમ આપણી એન પ્રરજ છે તેમજ આપણું તન જે આપણા અમર આત્માનું રેહેઠાંણું છે તેને સ્વચ્છ અને નિરોગી રાખવાની તેટલીજ જરૂર છે. આપણા પવિત્ર આતશી આત્માનો ખોરાક તન, મન અને રવાંનની ખાલેસી છે. નીતિ, નેકી અને દીનદારી તેને ખાલેસી બખ્શનારો ખોરાક છે. સખાવત પરમાર્થ તેને ટકાવે આપનારાં કામો છે. આતશ કદેહમાં ધર્મગુરૂઓથી થતી આતશની જળવણી, સર્વે જનદાર લક્ષી પેદાયશોની જળવણી કરવા, તેઓને તાજી રાખવા, ખિલવવા અને તેઓની ખરવરશી કરવા શિખવે છે. વળી તે ભિત્તરના આતશની ખિલવણી કરતા રહેવાને અને તેને રોશન રાખવાનાં પુન્યવાન કામમાં હરદમ લાગ લેવા અને કોઈખી રસ્તે તે આતશ જાંખો ન પડે તેની સંભાળ લેવા શિખવે છે. આતશને રોશન રાખવાનાં પુન્યવાંન કામો જે એક દીનદારે બજા લાવવાનાં છે તે હમદીનેને બાપીકા મજહબની તાલીમ આપી તેઓને ધર્મી અને નીતિમાન બનાવવાં, જેથી ગુમરાહી અને બદએકીની દુર થઇ તેઓનો આત્મીક આતશ સદા રોશન રહે. દર્દીઓના દર્દ તાળવાના ઉપાયો લેવા કે જેથી તેઓનો ખુઝાતો આતશ તેજ પકડે. આંધળાં પાંગળાં અને ખરાં અશક્તોને સહાય થવું કે જેથી તેઓનો કરમાઈ જતો આતશ જીવંત રહે.”*

પારસીઓ આતશ પરસ્ત નથી.

શું પારસીઓ આતશ પરસ્ત યા ખુરશેદ પરસ્ત છે ? પરકોમના કેટલાક તવારીખ લખનારાઓ પારસીઓને “આતશના પુજરી” તરીકે ઓળખાવી ગયા છે તે શું વાજખી છે ? આપણે તેનો સાફ ઈનકાર કર્યે છીએ. આ લખનારાઓમાંના કેટલાકો જેકે પોતાની બેખબરીથી પણ કેટલાકો દીન દુસ્મનીથી પારસીઓને આતશના પુજરી લખી ગયા છે તેમાં થોડુંખી વજુદ સમાયલું નથી. જે પ્રજાના એક મહાગુરૂએ એકજ ખુદા અહુરમજ્દની ખાલેસ પરસ્તેશ શિખવેલી તે પ્રજાને તત્વના પુજરીઓ તરીકે ઓળખાવવા એ તેના મહાન ગુરૂનાં શિક્ષણ ઉપર મુખ્યન લઈ જવા બરાબર છે. પારસીઓને માથે આ એક કલંક છે જેનું ખંડન કેટલાક વિદ્વાનોએ ઘણી બાહોશીથી કીધું છે. પારસીઓ જે કે આતશ પરસ્ત નથી, પારસી ધર્મ જે કે તત્ત્વ પુજા શિખવતો નથી, તે જે કે જગતકર્તા અહુરમજ્દનીજ પરસ્તેશ કરવા શિખવે છે, તોપણ પારસીઓ આતશને સન્મુખ રાખી તેનો કિર્લો કરે છે તે ઉપરથી પરકોમનાઓ તેઓને આતશના પુજરીની જે ઉપમા આપે છે તેમાં તેઓ ખચીતજ ભુલાવો ખાય છે. આતશનો કિર્લો તે તેની પુજા નથી. આતશ જેવાં નહીં વર્ણવી શકાય એવાં મહાન તત્વનો કિર્લો કરવાનું ધર્મનું પ્રમાન અને તે પ્રમાન મુજબ અમલ કરનારાંઓ માટે કેટલું માન ભરતું છે તેનો થોડોખી ખેઆલ આજની વાચજ ઉપરથી મળી શકે એમ છે. આતશ જેવાં કુદ્રતી તત્વનો કિર્લો કુદ્રતના કારીગરની મહાન શક્તિની કેવી લાયક પિછાણ કરાવે છે અને એ શક્તિનો તે કરનારાંઓનાં અંતઃકરણ ઉપર કેવો ઉંડો અને ધાર્મિક છાપ મારે છે તેના નાકેશ પુરાવા તરીકે, આતશના પુજરી તરીકેનો આજ મુકનારાઓ આગળ આપણે આ વાચજ માનપુર્વક રજુ કરીશું. કુલ દુનિયાના દેખીતા આધાર અને જગતને જીવન શક્તિ પુરી પાડનાર તરીકે આતશ અને સુર્ય જેવી મહાન શક્તિનો કિર્લો તે કરનારાંઓને મગર રહેવાને વાજખી કારણ આપે છે.

* ધર્મ નીતિ બોધ-કર્તા મેં બં. દસતુર. સુધારા તથા વધારા સાથે.

સેવટે, આતશનો કિસ્સો કરતાં તેને માટે સુખડ વગેરેનો પવિત્ર હદીઓ લઈ જનારા દીન-દારોને મળતા આશિષ જે ધર્મમાં આતશના પોતાના બોલોમાં મળે છે તે આશિષ સર્વ બસ્તે કુસ્તીઆં નરથોસ્તીઓને દેઉં છું તે આમીન થાઓ !

ઉપ થ્વા હક્ષોઘત ગેહશ વાંધ્વ ઉપ વીરનાંમ પોહરતાસ

ઉપ થ્વા વરેન્વાત્ય મનો હક્ષોઘત અંધુહ ઉર્વક્ષ અંધુહ.

ગય જીગ્મેશ તાઓ ક્ષપનો યાઓ જવાહિ.

ઈમત આગ્રો આક્રીવનેમ.

યો અદ્વાધ અએસ્મેમ બરધતિ હિકુશ રઓયસ-પછરિસ્તેમ.

અશહે બેરેજ યઓજદાતાંમ.

યાને, જે માણસ અશોધની ખાહેશથી રોશનીમાં તપાસેલી સુખી કાઠી લઈ જાય છે તેને આજે આતશ (આદર યજ્ઞ) આશિષ દે છે કે—

તારે ત્યાં ગાવ ગોસ્પદો (પૈસા ટકા) ની વૃદ્ધિ થજે ! તારે ત્યાં પુરા શુરવીરો પેદા પડજે ! તમે ચાલાક મનના થજે ! તારી જીંદગી ઉપયોગી નિવડજે ! અને સેવટની ઘડી સુધી તમે આનંદી જીંદગી ગુજરજે !

અથ જમ્યાત યથ આક્રીનામી !

આમીન !

[નવસારીવાલા ઐરવદ પુરોહિત ઐરચંદ્રે કીધેલી વાચન.]

ગો મેજ અને તેનો બામદાદે થતો ઉપયોગ.

અવસ્તા—“ગઝોમઝેજેમ અયસોઇશ જરથુસ્ત્ર.”

તરજુમો—અઝે જરથોસ્ત ! તુંને ગોમેજ શોધવો જોઈએ.

ઉપલા કલામ વંદીદાદ નામનાં આપણા પાક ધર્મના ધારા શાસ્ત્રનાં છે. એ કલામમાં પાક ખુદા અશે જરથોસ્તને માણસ જાતને સુખશાંતિ બખશવા ગોમેજ તૈયાર રાખવા તાકીદ કરે છે. વંદીદાદ એક બોહોળું શાસ્ત્ર છે. જેમાં ફ્રેન્જદારી, દીવાની વગેરે કાયદાઓ ઉપરાંત વૈદક વિદ્યાનો મુખ્ય સમાવેશ થયેલો છે. માટે વંદીદાદ સુખશાંતી શિખવનારા શાસ્ત્ર તરીકે વધારે પુરવાર થાય છે. આ શાસ્ત્ર ઉપરથી મુખ્ય કરી આરોગ્ય વિદ્યાને લગતા ઘણા રેવાજો જન્મ લીધેલો જણાય છે. જેમાંનો એક આપણા આજના વિષયવાળો બામદાદે બામગાહથી બીદાર થતાંજ ગોમેજ લેવાનો રેવાજ છે.

બિરાદરો ! પરાદીઆમાં ગોમેજ ચોપડવાની બામદમાં જરથોસ્તી અભ્યાસીઓમાં મતફેર જોવામાં આવે છે. એક બાજુ તરફથી સવારના ગોમેજ ચોપડવાનું ધર્મની રૂઝે જણાવવામાં આવે છે, બલકે તેને માટે ધર્મનું ખાસ પ્રમાણ વટીક જ્યારે ટાંકી દેખાડવામાં આવે છે, ત્યારે બીજી તરફથી સવારના પોહોરમાં ગોમેજ લેવાનું ધર્મનું પ્રમાણ નહીં પણ એક રેવાજ જણાવવામાં આવે છે. અને તે રેવાજ છે, તેથીજ તેને તેઓ રદ કરાવવા બહાર આવે છે. આ ઠેકાણે એક પ્રમાણિક અભ્યાસી બંને બાજુ સલામત જોઈ શકતો નથી. બિહાનેથી બીદાર થતાંજ ગોમેજ ચોપડવાના ટેકામાં જે બાજુથી ધર્મનું પ્રમાણ ટાંકી દેખાડવામાં આવે છે, તે દરોબસ્ત છે, એમ ખાત્રી પુર્વક કહી શકાતું નથી. અવસ્તાના જે વાક્ય ઉપરથી ધર્મનું પ્રમાણ ટાંકી દેખાડવાની કોશેશ કરવામાં આવે છે તે આ પ્રમાણે છે. વીરતારપ નુશકની ચોથી પરગરદના ૩૧ માં પ્રકારમાં એવો એશારો મળે છે કે “આઅત્ અદ્દાઇ હેદધાત્ બવત્ યો હખદ્રે હનધરે અપો નોઈત્ મઝેસ્મન ગેઉશ્ જરત.” યાને, “એ પ્રમાણે તેને બદલો મળશે, અને જે કોઇ પાણીથી અને નહી કે ગાવના ગોમેજથી હાથ પવિત્ર કરશે તે લાયકાત સાથે જોડાશે.” આ વગર સંબંધના વાક્ય ઉપર બાંધેલા મદારમાં કેટલું વજુદ સમાયલું છે તે આપણે તપાસીશું. ગાવના ગોમેજથી હાથ ચોખ્ખા કરવાના છે, એમ આ પ્રકાર ઉપરથી ખેશક જણાય છે. પણ એનો સવારના પોહોરમાંજ ઉઠીને ગોમેજ લેવો એવો ચોખ્ખો ભાવાર્થ મળતો નથી. વળી ગોમેજથી હાથ પાક કરવામાં શરીરના બીજા ખુલ્લા ભાગો મોઢું અને પગ પાક કરવાની મતલબખી નીકળી શકત નથી. માત્ર હાથની મતલબ અગર શરીરના ખુલ્લા ભાગો ધોવાની ઉઠાડીખી શકાય, તોપણ મજકુર વાક્યમાં ગોમેજના સંબંધમાં “સવારના પોહોરમાં” એવો અગત્યનો વખત દર્શાવનારો શબ્દ અવશ્ય દાખલ થવો જોઈતો હતો, અને તેજ શબ્દની ગેરહાજરીમાં સવારમાં ગોમેજ લેવાની આ ફલીલ ટકી શકત નથી.

સવારમાં ગોમેજથી હાથ ધોવાની આડકતરી દલીલ દર્શાવનારો એક વાક્ય વંદીદાદની ૧૮ મી પરગરદમાંથી મળી આવે છે. જ્યાં એક માણસે આમદાદે બિછાને પડી ન રહેતાં તુરત ખાખગાહથી બિદાર થઇ ધરની વ્યવસ્થા કરવા અવ્વલ પ્રજાઆત શું કરવું તે માટે જણાવતાં લખે છે કે, પ્રથમ એક “અધેમ વોહુ” ભણવી, અને હુમત, હુખત, અને હવસ્ત એટલે, નેક મનસ્તી, નેક ગવસ્તી, અને નેક કુનસ્તી અખતાર કરવાની યાદ તાજી કરવી. તેમજ દુસ્મત, દુજુખત અને દુનવસ્તીને તર્ક કરવાનો ઠરાવ કરવો. ત્યાર બાદ શરીર ઉપર ઘટતાં કપડાં પેહેરવાં, અને ધરનો આતશ રોશન કરવા માટે સુકાં લાકડાં તયાર કરવાં. જેમ કરવા માટે ઉપલા વાક્યમાં “ક્રા-જસ્ત સનયધુહ” એટલે, “બન્ને હાથ તું ધો,” એવા મોગમ શબ્દો આવે છે. આ ઉપરથી એટલું તો સ્પષ્ટ જણાય છે કે સવારના પોહોરમાં ઉંઘમાંથી જાગૃત થવા પછી આતશ રોશન કરવા પેહેલાં બન્ને હાથો ધોવાના છે. હવે હાથ સાથી ધોવા ? પાણીથી કે ગોમેજથી, તે છાં ખુલ્લું જણાવેલું નથી. ધોવા માટે આ વાક્યમાં જે શબ્દ આવ્યો છે તે “ક્રસ્તા” છે, અને એ શબ્દ અવસ્તામાં બીજે ફેકાણે કેવે અર્થે વપરાયેલો મળે છે. તે આપણે પ્રથમ તપાસીશું. વંદીદાદની ૯ મી પરગરદમાં એક રીમન માણસને આતશ, પાણી વગેરે પવિત્ર તત્વોથી અલગ રહેવા પ્રમાવે છે. અને તે તત્વોના સંબંધમાં આવવા પેહેલાં ગોમેજ, ખાક, પાણી વગેરે સાધનોથી રીમન માણસનું શરીર ઘણી બારીકાથી ધોવા જણાવે છે. આખું શરીર ધોવા પેહેલાં જે જરૂરની ચોક્કસાઈ રાખવા વંદીદાદે આગ્રહ કીધો છે તે, “જસ્ત હે પઓઘરીમ ક્રસ્તાધયેન” એટલે, પ્રથમ તેના બન્ને હાથો ધોવાવવાનો છે. આ ફેકાણેથી પ્રથમ બન્ને હાથો ધોવાનું જોકે મોગમ જણાવે છે, તોપણ એ વાક્યના આગલા પાછલા સંબંધ ઉપરથી ખુલ્લું જણાય છે કે તે ગોમેજ, ખાક, પાણી વગેરેથી ચોળવા અને ધોવાના છે. પ્રથમ હાથ ધોવાના વાસ્તવિક કારણે દર્શાવતાં કહે છે કે “આઅત યત હે જસ્ત નોહાત ક્રસ્તાત” એટલે, અગર તેના બન્ને હાથો નહીં ધોવાયલા હોય તો, “આઅત વીસ્પાંમ હવાંમ તતુમ અયઓજદાત કેરેનઓઘતી” એટલે, (રીમન નાહાનાર માણસ) પોતાના તમામ તનને અપવિત્ર કરે છે. આ વાક્યો ઉપરથી જણાય છે કે પ્રથમ બન્ને હાથો એવાં સાધનોથી ધોવાનાં છે કે જે રીમની, આલુદગી વગેરે દુર કરવાનો ગુણ ધરાવતાં હોય, અને તે બીજાં કોઈનું નહીં પણ ગોમેજ, ખાક અને પાણી છે. પરગરદ ૯ મી માં મોગમ બન્ને હાથો ધોવાની તાકીદ કરવા પછી શરીરના સઘળા અવયવોને ચોક્કસાઈથી પાણીએ ધોવા જણાવે છે. અને એવીજ એક સરખી તરતીબથી રીમન માણસે ગોમેજ અને ખાક ચોળવી જોઈએ, એમ એક અબ્યાસી સેહેજમાં જોઈ શકે. પાણીથી પ્રથમ હાથ પાક કરવા વગર અગર શરીર પવિત્ર થઇ શકતું ન હોય તો ગોમેજ વગેરેથી પ્રથમ હાથ મસળવા વગર શરીરની આલુદગી તદ્દનજ દુર થઇ શકે નહીં. જે કારણે પ્રથમ પાણીથી બન્ને હાથો ધોવાના છે, તેજ એક સરખાં કારણે ગોમેજ અને ખાકથી પ્રથમ બન્ને હાથો ચોળવા અવશ્યના છે. આતશ, પાણી વગેરે જરથોસ્તી ધર્મે પવિત્ર માનેલી વસ્તુના સંબંધમાં આવવા પેહેલાં એક રીમન માણસે પોતાના હાથો ગોમેજ, ખાક અને પાણીથી “ક્રસ્તા” એટલે, ધોવા અને ચોળવાના છે, એમ ઉપલા વાક્યનો ચોખ્ખો ભાવાર્થ છે. માટે વંદીદાદની ૧૮ મી પરગરદ પ્રમાણે એક જરથોસ્તીએ ઉંઘમાંથી જાગૃત થવા પછી આતશને રોશન કરવાનો છે, અને તે કરવા પેહેલાં તેના બન્ને હાથો “ક્રસ્તા” એટલે, ધોવાના છે. અને તે વંદીદાદની ૯ મી પરગરદના આધારે ગોમેજ અને પાણીથી ધોવામાં આવે તો, તેથી વંદીદાદે શિખવેલો પાકીજગીનોજ કાનુન અમલમાં મુકાય છે. વંદીદાદની ૯ મી પરગરદના શીખવ્યા પ્રમાણે એક રીમન માણસે આતશના સંબંધમાં આવવા પેહેલાં ગોમેજ વગેરેથી પેહેલાં બન્ને હાથો ચોખ્ખા કરવાના છે, અને સવારમાં ઉંઘમાંથી જાગૃત થવા પછી એક જરથોસ્તીએ ફરજિયાત આતશ રોશન કરવાનો છે, જે

કરવા પેહેલાં બન્ને હાથો ધોવા વંદીદાદની ૧૮ મી પરગરદમાં તાકીદ કીધી છે, અને તે ૯ મી પરગરદના આધારે ગોમેજ અને પાણીથી ધોવામાં આવે તો, તેથી આપણે વંદીદાદની અસલ નેમથી વેગળા ગયલા ઠરીશું નહીં. આપણે પ્રમાણીકપણે માન્ય કરીશું કે આખા વંદીદાદમાં રીમનની આલુદગી પોંહોંચેલાં માણસોનેજ ગોમેજનો ઉપયોગ કરવા જોકે પ્રમાણ્યું છે, તોપણ સવારમાં ઉંઘમાંથી જાગૃત થવાની હાલત “વાસીદી” એટલે, નાના પ્રકારની ગેરસપા-ધની હોવાથી, આતશ જેવા એક અતિ પવિત્ર કિબ્લાને વાસીદા હાથનો સ્પર્શ થવા પેહેલાં વંદીદાદની ૯ મી પરગરદના અસલ નીયમને અનુસરી તેને ગોમેજ અને પાણીથી પાક કરવામાં આપણાં બુજેરગોએ ઠરાવેલો સપ્રાઈ અને મુગરાઈ જાળવવાનો આ કાનુન વંદીદાદની તલીએની મકસદજ માત્ર બર લાવે છે.

એજ પ્રમાણે આફ્રીનગાંને રપીયવંન, મેહેર યસ્ત ૫૦ ૯૧ અને વંદીદાદમાં “ફરના-તએખ્ય. જસ્તએખ્ય” એવા શબ્દો આવે છે, જેનો બંને ધોયલા હાથે આરાધું, એવો મોગમ અર્થ થાય છે. એજ શબ્દો સાથે “ફરનાતએખ્ય. હાવનએખ્ય” એવા શબ્દો આવે છે, અને જે બન્ને ધોયલી હાવને આરાધું, એવા મોગમ અર્થોજ વપરાયલા મળે છે. આ એ “હાવન” તે યોજદાઝેગરીના ક્રીયા કામમાં આવતાં ખાંડણી જેવાં એક જોગરનું નામ છે, “અરમન હાવન” એટલે, પત્થરની હાવન, અને ખીજી “અયંધહએન હાવન” એટલે, લોઢાંની હાવન છે. હાલ ક્રીયા કામમાં છેલ્લી ધાતુનીજ હાવન ઉપયોગમાં આવે છે. હવે આ હાથ અને હાવન એ બન્ને સાથે ધોવાં, તે આપણે તપાસીશું. વંદીદાદમાં બાવરચીખાનાંને લગતાં ધાતુ અને પત્થરનાં વાસણો અગર રીમન થયલાં હોય તો તેને પોકલપણાં અને ઘટપણાના પ્રમાણમાં ગોમેજ, પાક, અને પાણીથી “ફરના” એટલે, ધોવા પ્રમાણેલું છે. એમાં લોઢાનાં વાસણને ત્રણવાર અને પત્થરના વાસણને છવાર ધોવા જણાવેલું છે. આ પ્રમાન જો કે રીમન થયલાં અને વળી રાધણશાળાને લગતાં વાસણો માટે આપવામાં આવેલું છે. તોપણ પાવ મેહેલને લગતી ક્રીયા કરતાં એક યોજદાઝેગર ક્રીયાના આલાતો ગોઠવવાના “ખાન” એટલે, પત્થરના બાજટને “ખખનએથ અહુરહે મજદાએ” પઢતાં ત્રણવાર સીધો અને ત્રણવાર આડો મળી છવાર, અને ક્રીયાના ધાતુના આલાતોને ત્રણવાર ગોમેજ અને ખાકથી નહીં, પણ માત્ર પાણીથી “પાવ” કરે છે. પાકીજગીના તરીકાવાલી એક ચઢતી કીસમની ક્રીયા કરતાં, વંદીદાદની મુજ નેમને અનુસરી ક્રીયાના આલાતો ગોઠવવાના “ખાન” ને છ વાર અને ધાતુના આલાતને ત્રણવાર પાણીથી પાવ કરવાનો આપણા દાનેશમંદ બુજેરગોએ ઠરાવેલો કાનુન આલુદગી સંબંધી સેહેજખી શકસુએહ દુર કરવાની અને સર્વથી ચઢતા પ્રકારની પાકીજગી જાળવવાનીજ જણાય છે. પત્થર અથવા ધાતુના રીમન વાસણને વંદીદાદ પ્રમાણે છવાર અને ત્રણવાર ધોવાના છતાં, પવિત્ર ક્રીયા કામમાં વપરાતાં રીમની નહીં પોંહોંચેલાં પત્થર અથવા ધાતુના વાસણને માત્ર પાણીથી અમુક વખત ધોવાનું જેમ આપણા બુજેરગોએ ઠરાવેલું છે, તેમજ વંદીદાદે શિખ્યા પ્રમાણે એક રીમન માણસે આતશના સંબંધમાં આવવા પેહેલાં, જોકે ગોમેજ વગેરેથી પ્રથમ બન્ને હાથો ધોવાના છે, તોપણ રીમની નહીં પોંહોંચેલાં માણસે સવારના ઉંઘમાંથી જાગૃત થવા પછી, આતશના સંબંધમાં આવવા પેહેલાં બન્ને હાથો ગોમેજ અને પાણીથી ધોવા આપણા બુજેરગોએ ઠરાવેલું છે, અને તે નાના પ્રકારની ગેરસપાઈ દુર કરવાનુંજ જણાય છે.

વંદીદાદની ૧૮ મી પરગરદમાં ધરનો આતશ રોશન કરવા માટે પેહેલાં બન્ને હાથો ધોવા, એવો મોગમ અર્થ દર્શાવેલો આપણે જોયો છે, અને તેનો ખુલાસો વંદીદાદની ૯ મી પરગરદના આધારે તે ગોમેજ અને પાણીથી ધોવાનો કીધેલો આપણે જોઈ ગયા છીએ. વંદીદાદમાં ધણે ઠેકાણે “ફરના” શબ્દ મોગમ અર્થે વપરાયો છે. વળી એ શબ્દ કોઈ ઠેકાણે માત્ર ગોમેજથી, તો કોઈ ઠેકાણે માત્ર પાણીથી ધોવા માટેખી વપરાયો છે. તેમજ ૯ મી પરગરદમાં અને

બીજા ટેકાણે ગોમેજ અને પાણી એ બન્ને વસ્તુઓથી બેગુ ધોવા માટેથી “ફસ્ના” શબ્દ મળે છે. આ પ્રમાણે ધર્મમાં ક્યાં ગોમેજથી ધોવું, ક્યાં પાણીથી ધોવું, અને ક્યાં પાણી તથા ગોમેજથી બેગુ ધોવું તે માટે પ્રસંગ પ્રમાણેજ વંદીદાદમાં તેનો ઉપયોગ કીધેલો જોવામાં આવે છે. અને વંદીદાદના આ ધોરણ પ્રમાણે જોતાંબી ૧૮ મી પરગરદમાં સવારના પોહોરમાં બન્ને હાથો ધોવા જણાવેલું છે, અને તે ગોમેજ અને પાણીથી ધોવાનું બુજેરગોએ ઠરાવ્યું હોય તો તેમાં તેઓની નેક નેમ પામીજગી જળવવાનીજ જણાય છે. આતશને અડકવા પેહેલાં માત્ર બન્ને હાથો ધોવાની વંદીદાદની જોડે મુળ નેમ છે, તોપણ હાથ સાથે મોઢું અને પગ ધોવાનું બુજેરગોએ ઠરાવેલું છે. વંદીદાદના “ફસ્ના” એટલે, બન્ને હાથો ધોવા એવા મોખમ શબ્દનો અર્થ કાંઈક કારણ સહીત ગોમેજ અને પાણીથી ધોવાનો બુજેરગોએ ઉઠાડેલો છે, અને તે અર્થને પેશ પાડવા માટે પાછલા જમાનામાં ગોમેજનું એક નામ તેઓએ “દસ્તશુ” એટલે, હાથ ધોવાની ચીજ એવું આપ્યું છે. પાનંદ અને શરસી લાપાનો આજે “દસ્તશુ” શબ્દ અવસ્તા “ફસ્ના જસ્ત” ઉપરથીજ નીકળેલો છે અને તે ગોમેજથી હાથ ધોવાનો અર્થ ધરાવે છે.

૩૬૧ રેવાજે અને તેને માન આપવાની પ્રરજ.

આ ખારીક તપાસ પછી એવાં અનુમાન ઉપર આપણે આવીશું કે ખામદાદે ખાખગાહથી બિદાર થતાંજ ગોમેજ ચોપડવાનું પાઘરું પ્રમાણ અવસ્તાના હાલ બચેલાં આખાં સાહિત્યમાંથી મળી આવતું નથી એમ એક સાચા અભ્યાસીએ ખુશ્લું કેહેવું જોઈએ. સવારમાં ગોમેજ ચોપડવાનું ધર્મનું સીધું પ્રમાણ નથી, પણ એક રેવાજ છે, એવી બીજી બાજુ તરફથી રજુ થતી દલીલમાં જોડે આપણે વજુદ જોઈએ છીએ, તોપણ સવારમાં ગોમેજ ચોપડવાના એક રેવાજને ખાતરજ તેને સદાનો તરક કરવાને જ્યારે તેઓ તરફથી સીશરસો બલકે આગ્રહ કરવામાં આવે છે ત્યારે તેઓની દલીલબી પાયાદાર રહી શકતી નથી. ચાલુ રીવાજની એવી સેકંડો દલીલો રજુ કરી શકાશે, કે જોને માટે ધર્મનું ખાસ પ્રમાણ હોતું નથી, પણ આપણે ભલાં નિયાગાનેની કદીમ રાહોરપેશને માન આપી ચાલીએ છીએ, કોઈ રેવાજને ધર્મનો ટેકો નહોય અને એટલાજ ખાતર એક ગમે એવો રોડો રેવાજ સદાનો તર્ક કરવાને પુરતો ગણાતો હોય તો, એક જરથોસ્તી બાળકની ધર્મમાં દાખલ થવાની પેહેલી પરીક્ષા જ “નવજોત” ને નામે ઓળખાય છે, તે વેળા અમુક રીતે બાળક ઉપર ક્રીયા કરવા, તે માટે ચોક્કસ ભણતર પાઠે કરાવવા, તેને સુદરેહ કુસ્તીનો સરોપાવ આપવા, તેને “ઓસ્તા” કે “એહેદીન” નો એલકાબ આપવા, સુદરેહ સફેદ રૂનો બનાવવા, તે ઉપર કોથલી જેવો આકાર કરવા, મેંઢાના સફેદ બનની, બોતેર તારની, છ લરી અને બે લર સાથની આજની આપણી પોકલ કુસ્તી કાંતવા, વજુવાં અને ઉથ લાવવા તેમજ અમુક વસ્તુનું અને અમુકજ તરતીબથી સુદરેહનું પેહેરણ અને કુસ્તીનો કમરબંધ બનાવવા ધર્મમાંથી પાઘરી દલીલ મળતી નથી. વળી વિદ્યાના ધણાં ઉંચા ધોરણ ઉપર રચાયેલી “પાદી-આબ ક્રીયા,” તેનું ભણતર અને તેની તરતીબ; તેમજ શાદીના પવિત્ર ગાંઠથી બંધાવાના શુભ અવસરની ક્રીયા અને તેનું ભણતર વગેરે દાખલાઓમાં ધર્મનો સીધો ટેકો નથી, પણ આપણું નિયાગાનેથી ચાલતો આવેલો કદીમ રેવાજ છે. માટે સવારમાં ગોમેજ ચોપડવાનો રેવાજ અગર તર્ક થઇ શકતો હોય તો, ધર્મમાં દાખલ થવાની નવજોત ક્રીયા, બંદગીમાં મસ્જુલ થવાની પાદીઆબ ક્રીયા શાદીના ગાંઠથી બંધાવાની લગન ક્રીયા વગેરે વગેરે બધી મોતેબર ક્રીયાઓ તર્ક કરવા કેહેનારાઓથી મળી આવવા જોઈએ ! અને પાદીઆબ, નવજોત કે શાદીની અગત્યની ક્રીયા તર્ક કરવા કેહેવું જોઈએ અક્કલથી દુર છે, તે કરતાં વીનાં કારણે ગોમેજનો ઉપયોગ રદ કરવા કેહેવું થોડું અકકલહીણુ નથી. જંગલી કે શું સુધરેલી સઘળી પ્રજાઓમાં આ અને એવીજ કીસમની ક્રીયાઓ જાણજ છે. ખરું છે કે ધર્મના પ્રમાણ ઉપર રેવાજને સરસાઈ

આપી શકાશે નહીં. એક રેવાજ ઉપર ધર્મ પ્રમાનની સત્તા જોકે સર્વોપરી ગણાય, તોપણ ધણા સારા રેવાજો જે કાંઈ વળુદ ધરાવે છે તેને અગર ધર્મ પ્રમાનની સત્તા જોડી નહીં તોપણ બધાં નિયાગાનોના રૂઠા રેવાજોને ઘટે એટલું માન આપવાની આપણી ઐન પ્રજા છે.

દીનદારો! કોઈખી રૂઠા રેવાજોને પુરતાં માન સહીત સ્વીકાર કરવાની પ્રજાથી ધર્મની રૂઝે જોતાંખી તમે પુરેપુરા બંધાયલા છો. તમારા ધર્મ તરફથી તમેને જુના પણ લાયક રેવાજો પાળવાની મંજુરીઆત મળી છે, એટલુંજ નહીં પણ ધર્મમાં રૂઠા રેવાજોની ધણા માન સાથે યાદ કીધી છે કે, “દરેગામ ઉપયનાંમ યજ્ઞમઘદે” એટલે, લાંબા વખતથી ચાલતા આવેલા રેવાજોની અમે સ્તુતી કરીએ છીએ. પ્રવરદીન યસ્તમાં આગલા મજ્ઞદ્યને માન આપી ગયલા પોરીઆદકેશોનાં પ્રોહરોની યાદ કરવા પછી એજ પોરીઆદકેશોના તરીકા અથવા રેવાજને વખાણવામાં આવ્યા છે કે “પરોઈર્ધન લકએપે યજ્ઞમઘદે ન્માનનાંમ્ય વીસાંમ્ય જંતુનાંમ્ય દખ્યુનાંમ્ય યોઈ હેન્તિ” એટલે, ધરોનાં, મોહોલાઓના, કરબાઓના અને દેશોના આગલા અથવા ઉત્તમ રેવાજો જેઓ હાલ છે, તેઓને અમે વખાણીએ છીએ. અવસ્તામાં મજ્ઞદ્યરની ધર્મ, જરથોસ્તના કાયદા કાનુનો અને ચાલતા આવેલા રેવાજોને ભેગા યાદ કરવામાં આવ્યા છે. કેમકે,

દાતેમ વીદાયુમ યજ્ઞમઘદે.

દાતેમ જરથુસ્ત્રિ યજ્ઞમઘદે.

દરેધાંમ ઉપયનાંમ યજ્ઞમઘદે.

દએનાંમ વંગુહીમ માજ્ઞદ્યસ્તીમ યજ્ઞમઘદે.

એટલે, દેવ (ખરાબ શક્તિઓ) પૂજનો તિરસ્કાર શિખવનાર જરથોસ્તી કાયદાને, પ્રાચિન રેવાજોને અને દીનેએહે માજ્ઞદ્યસ્તીને અમે માન આપીએ છીએ.

આ ઉપરથી એક રૂઠા રેવાજને માન આપી ચાલવામાં આપણે જોરવાજખી કરીશું નહીં, બલકે ખુદ ધર્મના વિચારોને માન આપી ચાલનારા વાજખી રીતે ઠરીશું. અલબત્ત આપણે ખોટા રેવાજોની હીમાયત કરીશું નહીં. ચાલુ રેવાજથી ધર્મના પ્રમાનનું ઉલ્લંઘન થતું હોય, ધર્મને હીણું લાગતું હોય, કામની કીર્તિને કલંગ લાગતો હોય વગેરે કોઈ ગંભીર દાખલામાં અગર સુધારો કરવામાં આવે તો તેમાં આપણે દોષીત ઠરીશું નહીં. બલકે એવા ખારીક મામલા વેળા ધર્મ અને કામની કીર્તિ સેવાજ બજાવીશું.

ખરું છે કે બામદાદે બિહાનેથી બિદાર થતાં કે નહાવા પેહેલાં ગોમેજ ચોપડવાનો ચાલતો આવેલો એક રેવાજ છે, નહીં કે ધર્મ પુસ્તક અવસ્તાનું પાઠરૂં પ્રમાન. અને આ રેવાજ છે તેથીજ તેને વગર વળુદનો ગણવો ઘટતો નથી. એક રેવાજ અગર રૂઠા હોય તો તેને જરથોસ્તી ધર્મનો ટેકો છે. ગોમેજ માત્ર સુગંધી ન હોવાથી તેના તરફ સુગ ધરાવી તેને છોડી દેઈ “કારખોલીક સોપ” અને બીજી સુગંધી વસ્તુનો ઉપયોગ કરવાને કેટલાક કેળવણી પામેલા સુધરેલા વિચારવાળાઓ તરફથી ખરચાણુ લલામણુ કરવામાં આવે છે. આ સુગ કાંઈજ નહીં પણ એ વસ્તુ તરફનો અભાવ અથવા ખોટી છીત છે, જે ખોટે રસ્તે દોરવાયલા ખ્યાલી વિચારોનું પરિણામ છે. ગોમેજ ઉપરોગમાં નહીં લેવાના સંબંધમાં છીતનુંજ કારણુ પુરતું હોય તો મુવેલાં કાલખુદને ‘ખુરશેદ નેજેસ્ત’ એટલે, સુરજદહા કરવા જેવા ધર્મ સંબંધી ધણા મોતેખર દાખલાઓમાં જરથોસ્તીઓનો એક નાનો વર્ગ જે છીત ધરાવે છે તે શું વાજખી ગણુશે? નાના વર્ગનો એક વિચાર તે આખા ટોળાનો હોય નહીં અને તેથીજ તે સત્તાદાર ગણાય નહીં. છીત સીવાય એવું કોઈ વાજખી કારણુ આપણી પાસે નથી કે, જેથી એક રેવાજને ધણુંજ નજેવાં કારણુ છોડી દેઈએ. માત્ર છીત એજ કારણુ એક સારો રેવાજ સદાનો તર્ક

કરવાને પુરતું ગણાય નહી, કબુલ કરીશું કે ગોમેજ સુધંધી વસ્તુ નથી, અને માત્ર એજ એકલાં કારણથી તેને દોષ દેવા નીકળી પડનારા અને તેને રદ બાતેલ કરવા ચાહનારા શૂદ્ધરથોની એક તરફ અને ફેરવાઈ ગયલી મતી તેઓને કેવી આડે રસ્તે દોરવી લઇ જાય છે તેનો મજબુત પુરાવો એ છે કે, ગોમેજ કે જેમાં ચોકસ જાતનો વાસ હોય છે, અને જે તેમાં સમાયલા “કાર-બોલીક એસીડ” ના ગુણને લીધે જોકે અવસ્થનો છે, તોપણ તેને રદ કરી “કારબોલીક સોપ” નો ઉપયોગ કરવા તેઓ જણાવે છે, કે જેમાં ગોમેજ જેવો બલકે તે કરતાં વધારે તીક્ષ્ણ વાસ હોય છે, અને તોપણ તે વાસ એ સુગંધારા લાઇઓ ધણા હોંસ હાથે લેવા તૈયાર થાય છે. ગોમેજમાં જે વાસ હોય છે તે એક લાવીક જરથોસ્તીનું સ્વધર્મ ઉપરનું ઇમાન તપાસવાની એક કસોટી છે એવું કેટલાકેનું કેહેવું છે. આ ઉપરથી જણાશે કે ગોમેજ જેવી એક નિર્દોષ વસ્તુને નાહક વગોવવામાં આવે છે! તપાસવાનું એટલુંજ છે કે એક રેવાજ આપણને કોઇખી રીતે નુક-શાંતકારક છે કે નહીં. એક એક રેવાજ કે ધર્મનું પ્રમાણ જ્યાંસુધી આપણને નુકશાનકારક નથી, ત્યાંસુધી તેને વળગી રહેવામાં જોડું કાંઇ નથી. ચાલુ સમયમાં એવી કોઇ રાહોરવેશના પ્રાયદા દર્શાવવા જેટલી આપણી અક્ષલ પોંહોંચી શક્તિ નહોતી તો તેમાં આપણી સમજ શક્તિનીજ ખામી છે. ધર્મનું પ્રમાણ કે રેવાજના ગુણ દોષ સુધી પોંહોંચી નહીં વળવાની આપણી પોતાની ખામી છતાં ધર્મ કે રેવાજને દોષ દેવા નીકળી પડવું સજ્જવાર નથીજ. પોતાનાજ પગ ઉપર ખડા રહેવાને જ્યાંસુધી આપણે શક્તિવાન નથી ત્યાંસુધી ધર્મ કે રેવાજની કોઇખી બાબદનો ઈન્કાર કરવાના સેવટના અનુમાન ઉપર આવવું જેમ પાયાદાર ઠરે નહીં, તેમજ એવી બાબદોને વેહેમી ગણી હસી કાઢવુંખી ઘટે નહીં. ધર્મ સંબંધી બાબદો ઉપર એતેકાદ સાથે ધીરજ અને ડહાપ-જીથી વિચારો અપાવ્યા વીના તેને એકેદમ હસી કાઢનારાઓએ ધણી વેળા પોતાની ભુલો જોઈ છે. પેહેલી નજરે જે બાબદો તેઓને હસવા સરખી જણાઈ છે, તેજ બાબદોના ઉંડાણમાં ઉતરી યુરોપીયન વિદ્વાનોએ અને જરથોસ્તી અબ્યાસીઓએ મનપતીજ ખુલાસાઓ કરી તેઓની ગુમરાહી દુર કીધી છે. ધર્મનું પ્રમાણ કે ચાલતો આવેલો એક રેવાજ સામાન્ય રીતે નુકશાંતકારક નહોતો તો ખીરાદરો! તમે તેને હાથ ના ધરો, કોઈ ખીજ વખતને માટે રહેવા દો, અને કોઈ સારા હાથમાં જવા દો, ત્યારેજ તેમાં સમાયલા ભેદ ભરમોનો પરદો તમે સેહેજ ખુલ્લો થયેલો જોશો. તમારાજ જમાનામાં કીઆમત થયાની સમજશો નહીં. તમારી પછી ઔલાદ દર ઔલાદ પેદા પડવાની છે, તેમાંથી કોઈ એક સુભાગ્યવંતી માનો સપુત એવો પેદા પડશે કે જે બાબદો માટે હાલે આપણે શકમંદ અને ગુમરાહ હોઇએ તે બાબદોના મઆકુલ ખુલાસાઓ કરી આપણી સઘલી શકમંદી અને ગુમરાહી દુર કરશે. આજ શુમારે એક દાહંકાની મુદત ઉપર એક કેળવાયલાં અને વગવાળાં મંડલ ૩૫૩ એવાજ વિચારો તમારા અદના સેવકે પ્રગટ કીધા હતા, જે આ સંબંધના મારા રેસાલા ખીજમાં છપાયલા મોજુદ છે, અને તેજ વિચારો આજ આ ઠેકાણે પ્રસંગોપાત હોવાથી તમે સાહેબોની સન્મુખ પ્રીપ્રી ધરું છું. “આ જાણુ થોડું અગત્યનું નથી કે નવાં સ્વરૂપની જરૂર નહીં એવી કોઈ ચાલુ વખતને નહી અંધએસ્તી જીતી પણ નુકશાંતકારક બાબદ તર્ક કરવામાં કાંઇખી દોષ નથી. તેજ વેળા આખી ભુલવું ન જોઇએ કે કેટલાક દાખલામાં ધણા ગેરલાભ અટકાવવાને થોડાક ભોગે વધારે પ્રાયદા ભરેલો માર્ગ અખત્યાર કર્યો ધણા સારો છે. તોપણ આ એક ધણું ભુલ ભરેલું પગલું છે, કે એક બાબદ હાલના જમાનાને અનુસરતી હોતી નથી, તો ચાલુ સમયને અનુકુલ આવતાં સાધનોથી તેની પુરણી કરવા વગર છોડી દેવામાં આવે છે. જેથી સેહેજ ખુબીવાલું જીનુંખી જતું રહેલું ધણા દાખલામાં આપણે જોયું છે. સમજીઓ દેશ, કાળ, અને રીતિને નહીં અનુકુલ આવતી

જુની બાબદની જમ્યા જ્યાંસુધી લાલકારક નવીન બાબદથી પુરાતી નથી ત્યાંસુધી તેને અધુરે ન મુકતાં જુનને સોનું કરી વળગી રહે છે. હઠાપણુ ભરેલો માર્ગ એજ છે, અને ધર્મ જેવી અતિ મંભીર બાબદમાં તો એવી હઠાપણુ ભરેલી દુર અદેશીની વિશેષ જરૂર છે.”

બિરાદરો! પરાદીઆમાં ગોમેજ મસલવાનો રેવાજ ગમે એવો રૂઠો અને ગમે એટલો ગુણુગારો છે તોપણુ સાધારણુ નજરે તપાસતાં તેમાં જે કાંઈબી દેખાતી ખાંખી હોય તો તે “કાઝોલીક એસીડ” જેવો વાસ છે. અને એજ એકલાં કારણથી થોડાકે આ વસ્તુને દોષ દઈ તેને નિરપયોગી ઠેરવે છે. પણ આ બાલુવું અગત્યનું છે કે ગોમેજમાં સમાયલી “એસીડ” ના વાસને લીધે તો એ વસ્તુ પોતાના ઉપયોગીપણામાં વધારો દેખાડે છે અને પોતાનું નિર્દોષ-પણું વધારે સારી રીતે સાબેત કરી આપે છે. ગોમેજ કેટલો કીમતી છે તે આ ઉપરથી સેહેજમાં જણાય છે કે તે ખર વખતે અને ગમે એવા સંજોગમાં એક સરખી સેહેલાઈથી મેળવી શકાય છે. ગોમેજ મેળવવાને પૈસાનો ખરચ પડતો નથી કે સખ્ત મેહેનતમાં ઉતરવું પડતું નથી. પણ જેટલી સેહેલાઈથી એક તવંગર માણસ તે મેળવી શકે છે તેટલીજ સેહેલાઈથી એક મીરકીન માણસખી તેનો છુટથી લાભ લઈ શકે છે. અને તેથીબી ગોમેજ આપણી પસંદગીને વધારે યોગ્ય ઠરે છે. તે મેહેરમાં કે જંગલમાં અને વળી ગમે એટલા જગ્યામાં મેળવી શકાય છે. તેમજ ગોમેજ દુખ દર્દ દુર કરવા અને માણસોને માત્ર સુખશાંતિ બક્ષવાના ઉપયોગમાંજ આવવાથી તે પોતાની કીમતમાં બેવડો વધારો દેખાડે છે.

આ રેવાજ ધર્મ પ્રમાનને આડે આવતો નથી કે તેથી કોમની કીતિને જાંખ લાગતી નથી. પણ પાકીજગી જળવવાની આપણા પાક મજદયરની જરથોસ્તી ધર્મની તળીએની મકસદજ ખર લાવે છે. માટે જરથોસ્તી અબ્યાસીઓએ એવા કાંઈબી નિર્દોષ રેવાજોને વિના કારણે વખોડવા સખવાર નથી. આ સધળાં વાસ્તવીક કારણો નિર્મળ મને અને ખાલેસ દિલે તપાસવા પછી આપણે સેવટનાં એવાં અનુમાન ઉપર આવીશું કે બામદાદે ખાબગાહથી બિદાર થતાંજ શરિરનાં ઉધાડા લાગોને ગોમેજ મસલવાનો આ રેવાજ રૂઠો અને ગુણુગારો છે; તે સેહેલો, સસ્તો તથા સુતરો છે અને તે જયજ રહેવામાં અધવડ, હલાકી કે એહેરાંનગતિ પોંહોંચતી નથી.

અથ જમ્યાત યથ આફ્રિનામિ.

આમીન !

[નવસારીવાલા અમરવદ પુરોદ્ધ અમરચંદ્ર કીધેલી વાચન.]

અશોનાં ફરોહરોની આરાધના

અને

ફરજંદ વારેસોની ફરજ.

“અશઓનાંમ૦૦૦ યજ્ઞમધદે” એટલે અશો લોકોનાં ભલાં, કીર્તિવંત અને પાક પ્રોહરોની અમે આરાધના કરીએ છીએ.

દીનદાર બાનુઓ! આ ચાલુ મુબારક સપંદાર મહીનામાં આપણા સહથી મોટા તેહવારના દિવસો છે. જે તેહવારને આપણે નોરોજ, દોસલાં, મુકતાદ એવે જુદે જુદે નામે ઓળખીએ છીએ. એ પવિત્ર દિવસો નોરોજના તરીકે ગણવાનું કારણ, નોરોજના સાધારણ અઢાર દહાડા ગણવામાં આવે છે, તેમાં માત્ર નોરોજ એક ખાસ દિવસ છે, જે પ્રવરદીન મહીનો અને પાક હોરમજ્જ રોજ છે, જે ઉપરથી અઢાર દિવસો નોરોજના દહાડા તરીકે ગણાયા છે. આ દિવસોને દોસલાંના દિવસો કહેવાનો ખુલાસો મળતો નથી. આ પવિત્ર દિવસોને મુકતાદના દહાડાઓ કહેવાનો ખુલાસો એ છે કે, મુકતાદ સંસ્કૃત શબ્દ “મુકતાત્મા” નો દુકો આકાર થયેલો છે. “મુકતાત્મા” નો અર્થ રવાનના છુટકારાના દહાડા થાય છે. જેનો ખુલાસો ધર્મની કેતાઓમાં એવો કરવામાં આવ્યો છે કે, એ પાક દહાડાઓ ઉપર બેહેસ્તી કેશું દોજખી રવાનોનું આ જહાનમાં આવવું થાય છે. અશોનાં પ્રોહરોનું આએ પાક હોંગામ ઉપર આ તરફ આવવું થાય છે, એમ આપણા પાક અવસ્તામાં જણાવેલું છે. કે, “યાઓ વીસાત આવયેઈન્તિ હમસપથમ અઈદમ્ પઈતિ રતૂમ્” એટલે, અશોનાં પ્રોહરો હમસપથમદેમ ગાહ્યારના હોંગામ ઉપર આ તરફ આવે છે. આ પાક દિવસોને ફરવરદીઆંનના દહાડા એવે નામેથી ઓળખવામાં આવે છે. અને એજ નામ ધર્મ પુસ્તકને આધારે આ પાક દિવસો માટે વધારે દરોબરત છે. પ્રવરદીઆંનનો અર્થ આપણાં વહાલાં ગુજરી ગએલાંઓના પાક પ્રોહરોની ક્રીયા કરવાના દહાડા થાય છે. જે મતલબ આ પવિત્ર દિવસો માટે તદ્દન બંધબેસતી છે, માટે તમે દીનદારો હવે થઈ આ પાક દહાડાઓને પ્રવરદીઆંનનાજ દહાડાને નામે ઓળખશો. અને આપણી વાએજમાંથી એ પવિત્ર દિવસોને પ્રવરદીઆંનનેજ નામે ઓળખીશું.

આપણુ જરથોસ્તીઓ સાધારણ રીતે પ્રવરદીઆંનના અઢાર દહાડા ગણીએ છીએ, જે સપંદાર મહીનાના અશીશવંગ રોજથી શરૂ થઈ પ્રવરદીન મહીનાના અમરદાદ રોજ પુરા થાય છે. હમદીન ખીરાદરો! પ્રવરદીઆંનના અઢાર દિવસો ગણવામાં સમજફર થયેલો છે. પ્રવરદીઆંનના ખરા દિવસો દશ છે, જે સપંદાર મહીનાના આશતાદ રોજે શરૂ થાય છે અને પાક હમસપથમદેમ ગાહ્યારને દિવસે આખેર થાય છે. ધર્મમાં જણાવ્યું છે કે, તમારાં ગુજર પામેલાં વહાલાં ખેશાવંદોના પ્રોહરોનું અત્રે પધારવું એજ પાક દશ દિવસ ઉપર થાય છે. “આઅત્ અથ્ર વીચરંત્તી દશ પઈરિ ખપનો” એટલે, આ જહાનમાં દશ દિવસ પ્રોહરો પ્રહર કરે છે. એ પાક દશ દિવસ સિવાયના બાકી આઠ દિવસોમાંના એક પેહેલા અશીશવંગ રોજે આક્રીંગાં બાજની ક્રીયા કરવામાં આવે છે. એ રોજે ક્રીયા કરવામાં ગુનાહ થાય છે એમ હું કહીશ નહીં, પણ મારે એટલુંજ દેખાડવાનું છે કે પ્રવરદેગાંનના ખરા દિવસો દશ છે. બાકી રહેલા સાત દિવસો પ્રવરદીન મહીનાના પાક હોરમજ્જ રોજથી અમરદાદ રોજ સુધીમાં,

આપણા નિયાગાંને નોરોજની ખુશહાલીમાં ગુજરતા હતા, જેની કાંઈક ઝાંખી યાદ તે નેક નિયાગાંને પગલે ચાલી હાલે આપણે તાજી રાખીએ છીએ. પ્રવરદીઆંનના પાક દશ દિવસોમાંના પેહેલા પાંચને પ્રારસી અને પેહેલવી કેતાબોમાં “પંછએ કેહે” એટલે, નાના પાંચ દિવસો અને અહુનુઅદ ગાથાથી વહેશતોએસત ગાથા સુધીના પાંચ દિવસોને “પંછએ મેહ” એટલે, ખુજેર્ગ પાંચ દિવસો કહેલા છે.

આપણા પાક ધર્મમાં પ્રવરદીઆંનના પાક દશ દિવસોને ઘણી ખુજેર્ગી મળેલી છે. જે કામ માટે એ પાક દિવસો મુકરર કીધેલા છે તે કામને વળી ધર્મમાં ઘણી અગત આપેલી છે. અને તમોને રોશન છે કે, આ પાક દહાડાઓ આપણા “નખાનજ દીશતનાંમ. ફ્રવશીનાંમ” એટલે, અતલગનાં અને “પઓઘરિઓ તકએપનાંમ ફ્રવશીનાંમ” એટલે, દુરનાં ગુજર પામેલાં વહાલાં ખેશાવંદોના પ્રોહરોની પવિત્ર યાદ કરવાના દિવસો છે, માટે તે ગમીના દિવસો છે. આ પાક દિવસોને ખુશહાલીના લેખશો નહીં, અને રંગરાગ તથા અમન ચમનમાં ગુજરશો નહીં. એ દિવસો તમારાં વહાલાં ગુજરી ગએલાંઓની યાદમાં અતિઘણી ગંભીરાધથી ગુજરવાનાં છે. એ દિવસોની ગંભીરાઈ ઘણી મોટી છે. ગંભીરાઈ, પાકી અને પરેહંજગારી, એ દિવસો માટે અવશ્યનાં છે. વરસમાં ગણતરીથી યા બીજા કારણથી તમારાં અશોનાં પ્રોહરોની આરાધના કરવામાં કસુર થઈ હોય તો વરસની આખેરીએ તેઓની સામટી આરાધના કરવા માટે સામટા દશ દિવસો ધરમમાં મુકરર કીધેલા છે, અને તેટલા માટે તે ઘણી મોતેજરી ધરાવનારા છે.

આ પાક દિવસો ઉપર જરથોસ્તીઓને વાજેજ છે કે, દુનિયાદારીના કામોથી પ્રારંભ થઈ, બની શકે તો અલગ થઈ, દર બામદાદે તન પાક કરી, મનની પાકી સાથે, દરેમેહેરો કે આતશ-ખાનાંઓના પાક મુકામોમાં જઈ; તેમજ ધરમાં એકાંત એલાહેદી જગ્યામાં, રોશન આતશનો પવિત્ર કેળો સામે રાખી, એક ચીતે ઓદાતાલાની બંદગી અને અશોનાં પ્રોહરોની આરાધના કરવા-કરાવવામાં રોતોદીન મશ્ગુલ રહેવું સજ્જવાર છે.

પ્રવરદીઆંનના પાક દિવસો ઉપર આપણાં વહાલાંઓના અશોનાં પ્રોહરોની નમ્રયતે કરવાની ખાસ આરાધના ફહી છે, તે ઉપર તમો દીનદારોનું હું ખાસ ધ્યાન ખેંચું છું. આફ્રીગાન, સતુમ અને બાજની કીયા શું અદના કે આલા એક સરખી રીતે કરે છે, અને તે વાજબી છે. એ સિવાય આ પાક દિવસો ઉપર તમો દીનદારોને “ફ્રોખશી” ભણવા-ભણાવવાને હું ખાસ ભલામણ કરું છું. કારણકે એ ભણતર આ પવિત્ર દિવસો માટે વધારે બંધમેસતું અને વધારે અસરકારક છે. એકલું એજ ભણતર બીજાંઓ કરતાં અશોના પ્રોહરોની મહાન શક્તિ, તેઓનો ખુલંદ દરજ્જો અને તેઓથી થતા, જીવતાં નેક માણસોને અગણિત લાભો વગેરેનું પુરેપુરું વર્ણન દર્શાવે છે. એ સિવાય શું મરદ કે ઓરત જેઓને બીજાં ભણતર આવડતાં હોય યા નહીં હોય તેઓએ આસતાદ રોજથી અનેરાંત રોજ સુધી “પંછએ કેહે” ના દિવસો ઉપર ૧૨૦૦) “અષેમ વોહુ” અને અહુનુઅદ ગાથાથી વહેશતોએસત ગાથા સુધી “પંછએ મેહે” ના પાંચ દિવસો ઉપર ૧૨૦૦) “યથા અહુ વઘરિયો” ભણવી ધટે છે. એ સિવાય ગુજર પામેલાં વહાલાંઓની યાદ તાજી રાખવાનાં બીજાં સાંધનો ઘણાં છે. જેમકે, પાક અવસ્તાના તરજુ-માઓ વાંચવા અને તેમાંથી મળતા ધર્મ નીતિના ઘડાઓ શિખવા, સમજવા અને તે પ્રમાણે અંમલ કરવો. એવી તરજુમાની ચોપડીઓ ઘણી મળી આવશે. વળી આપણાં નીઆંગાંનેની કીરતીનાં તવારીખનાં પુસ્તકો વાંચવાં. અથવા ઘણાંઓ સાથે ભેગાં થઈ કોઈ પાસે વંચાવવાં. અને આપણા નેક નીઆંગાંનેની કીરતી ગાવા સાથે તેઓનાં કીરતી ભરેલાં કામોની યાદ તાજી કરી તે દિલમાં ઉતારવી. તવારીખનાં પુસ્તકો, શાહનામું, તવારીખે હુખામનીઆંન, તવારીખે શાસાનીઆંન, વગેરે સત્તાદાર પુસ્તકો બીજાં ઘણાં છે. એ પુસ્તકો વાંચવાથી આપણાં ભલાં નીઆંગાંનેની જાહોજલાલી અને કીરતી વીશે આપણે વાકેફ થઈએ છીએ. અને

એ રીતે તેઓની યાદ કરીએ છીએ. ધર્મની ભાષામાં કહું તો તેઓની એક રીતે આરાધનાજ થાય છે. વળી આ પાક દહાડાઓ ઉપર સરવે જરથોસ્તીઓને ઘટે છે કે પોતાની મકદુર મુજબ, નાચાર હમળતીલાંઓ તરફ સખાવતનો ઝરો વેહેતો કરવો. આવી આવી રીતે આ પાક દહાડાઓ ઉપર આપણું અતલગનાં અને દુરનાં ખેશીઓનાં અશોનાં પ્રોહરોની પવિત્ર યાદ અને આરાધના કરવી લાયક છે.

તમારાં ગુજર પામેલાં વહાલાંઓ—પીઆર પીદર એટલે આપ, કે માયાળુ માદર એટલે માએ, તમારી જમણી બાજુ ખીરાદર કે વહાલી બેન, તમારાં યુજ્ઞેર્ગ બપાઇ બપાવા, કે મમાઇ મમાવા, તથા તમારાં અતિ વહાલા આશાવંત ખાવિંદ કે ખેટાઓ, “અવત અવો છસ્ના આહગહેમનાઓ” એટલે, તમારાથી એવી ખાહેશ રાખે છે કે, “કોનો સ્તવાત” કોણ અમારી સેતાએશ કરશે? “કો યન્નઘતિ” કોણ અમારી આરાધના કરશે? “કો ઉપયાત્” કોણ અમેને પોતાના ખેશાવંદ તરીકે લેખશે? “કો ક્રીનાત્” કોણ અમારી તરફ મોહબત ધરાવશે? “કો પઠિતજનાત્ ગએમત જસ્ત વસ્ત્રવત અશનાસ નેનહ હ” અને કોણ હાથે જાતે ગૌદાન અને વસ્ત્રદાન કરી હમોને આદરમાન આપશે?

તમારાં ગુજર પામેલાં વહાલાંઓ તમારા ઉપર કેવી કેવી આશાઓ બાંધે છે? કેવી કેવી ભલી ઇચ્છાઓ તમારી રૂબરૂ રજુ કરે છે. અને કેવી કેવી વાજબી માંગણીઓ તમારી સન્મુખ ધરે છે. તેઓ તમારી પાસે બીજું કંઈજ નહીં પણ, સેતાયશ, આરાધના, ખેશીપણું, રેહેમદીલી અને પોતાનાં છવતાં નીરાધાર ખેશીઓની દાઝ દીલે ધરવાને આરજુ રાખે છે. તમે તમારાં વડીલોનાં પ્રમાન જરદાર પ્રજ્ઞંદ તરીકેની તમારી પવિત્ર પ્રજ્ઞ દાખલ, અથવા વડીલ તરીકે તમારાં વહાલાંઓ તરફના તમારાં અતિ વહાલની પવિત્ર પિછાંત દાખલ તેઓની આશાઓ પ્રગટ્વ કરો! તેઓની ભલી ઇચ્છાઓ તૃપ્ત કરો! તેઓની વાજબી માંગણીઓ બહાલ રાખો! અને તે તમે અમલમાં મુકો. તમારાં ગુજર પામેલાં વહાલાંઓ ઘણી આતુરતાથી રાહ જુવે છે કે, “કહે નો ઇધ નામ આગધરિઆત” ત્યાં અમારાંમાનાં કોણના નામગરણ લેવાશે. “કહે વો ઉર્વ કાયેન્યાત” તમારાંમાનાં કોણનું રવાન ઇગ્નશે? “કહ્માઈ નો તત દશ્મિમ દયાત્ યત્ હં અહ હત ખઈર્ધાન ખરેથેમ્ અન્યમ્નેમ્ યવઝેય યાવએતા તએય” અને કોણ હમોને જીવેદાંત સુધી તાજ ખોરાકનો બદલો આપશે?

તમે તમારાં ગુજર પામેલાં વહાલાંઓની ઉપલી નેક ખાહેશો બોલેબોલ જર લાવો. તમે આફ્રીગાન, બાજ, સતુંમ, પ્રોખશી, વગેરે ક્રિયાઓ, સામે તાજે મેવો અને પકવેલો અનાજ રાખી નામગરણ લેવાડો છો, જ્યોતી તમારાં તે વહાલાંઓ સંતોષી થઇ, “અહ્માઇ આફ્રીનેનતિ” તમેને આશીર્વાદ દે છે કે, “યુયાત્ અહીર્માને ગેહસ્થ વાંથ્વ વીરનાંમ્ય,” તમારાં ઘરોમાં ગાવ ગોસ્પદો અથવા અણુટ ખજાનાની અને બહાદુર પ્રજ્ઞંદની વૃદ્ધિ થાઓ! “યુયાત્ આસુરસ્થ અસ્પો દેરેજરસ્થ વાખ્શો” તમે તેજ ગાડીધોડ પ્રજ્ઞારાં થાઓ! “યુયાત્ ના રતાહીઓ વીઆખ્નો” અને તમારાં ઘરોમાં પ્રખ્યાત પુરુષો પેદા પડો!

તમેને હું આગ્રહ કરું છું કે, અશોનાં પ્રોહરોના આ ભલા આશીર્વાદ મેળવવાને યત્ન કરો. તેઓની નેક દુઆ તમેને પ્રલ્યા ઝિના રેહેનાર નથી. આપણુ સરવે ઈચ્છીશું કે, ગાવ ગોસ્પદોની વૃદ્ધિ થવાના, ગાડીધોડે પ્રજ્ઞ અમનો અમાન ભોગવવાના, માલ ખજાનાનો ભંડાર ભરપુર રહેવાના અને પ્રખ્યાત નર પેદા પડવાના, અશોના પ્રોહરોના આ નેક આશીર્વાદ; સઘલાં જરથોસ્તી ઘરો મેળવવાને લાગ્યશાલી થાય!

તમારા ખ્યાલમાં વડીક ન હશે કે, તમારાં વહાલાંઓના અશોનાં પ્રોહરોનું સઘળા ભલા આશીર્વાદો સાથે તમારાં ઘરોમાં પધારવું થાય, તે માટે તમે ઘણું ચતીરાં પડો છો. તમે

આતુરતાથી બોલોછો કે,—“જમ્યાન્ ઇત્ર અશઓનાંમ વહુ હીશ સુરાઓ રપેન્તાઓ કવશયો અશોઇશ બએપજ હચિમ્નાઓ જેમ કથડહ દાનુ દાન્ડહ બ્હરે બરેન્ડહ.” અએ અશોના પ્રોહરો! સંપૂર્ણ અશોઈના એલાને સાથે લઇને આ ઘરમાં આવો!

“કવશયો ખશનુતાઓ અયન્તુ અહીઅ ન્માને” અએ અશો પ્રોહરો! તમે ખુશી સાથે હમારાં ઘરોમાં રહો! “ખશનુતાઓ વીચરેનતુ અહીઅ ન્માને” ખુશહાલ થઇને હમારા ઘરમાં પ્રોહરો! “ખશનુતાઓ આક્રીનેન્તુ અહીઅ ન્માને વહુહીમ્ અપીમ્ ખાપરાંમ્” ખુશહાલ થઇને આએ ઘરમાં ભલી ભલાઇ અને સુખ સંપત્તિના આશીર્વાદ દો! “ખશનુતાઓ પારયન્તુ હય અહાત્ ન્માનાત્” આએ ઘરમાંથી હસીખુશી સાથે પધારો! “સ્તઓમાંચ રાજરેચ બરેન્તુ દ્યુશો અહુરહે મજદાઓ અમેપનાંમ રપેંતાનાંમ” દાદાર હોરમજ અને અમેશાસ્પંદોની સેતાયશ માટે વસીલા તરીકે રહો! “મા ચીમ જેરેન્નો પારયન્તુ હય અહાત્ ન્માનાત્ અહાકેમચ મજદયસ્તનાંમ” અને કોઇખી અશોનાં પ્રોહરો હમો માજદીઅસ્તાનોના આ ઘરોમાંથી વીલાપ કરતાં મા પધારો!

ઉપર મુજબ તમારાં વહાલાંઓનાં અશોનાં પ્રોહરોને ઇજન કરતાં હો તો તમારી આઇન પ્રજા છે કે, તેઓનું અત્રે પધારવું સફળ થાએ તે માટે પુરતી કાળજી રાખો. તેઓને ઘેર બોલાવી નારાજ કરશો નહીં.

અશોનાં પ્રોહરોનું પધારવું ઇજન કરનારાં સઘલાંઓને ઘેર એક સરખી રીતે થતું નથી. તેઓને પોતાને ઘેર બોલાવનારાંઓ પ્રથમ પરહેજગાર હોવાં જોઇએ. જેમકે “યાઓ અવત્ પર ક્રઓઈરિસીશતાઓ ૦ ૦ ૦ અએસ્તો અપવ” એટલે, જે ઘરમાં પવિત્ર માણસો અશોઇ ઉપર અમલ કરનારાં હોય છે; જે ઘરમાં ઘણું માન આપનારાં, ખુશી કરનારાં, અને આગર નહીં દેનારાં પરહેજગારો હોય છે, ત્યાં અશોનાં પ્રોહરો પેહેલી જોગવાઇએ પધારે છે.

આ ઉપરથી તમારું હું ખાસ ધ્યાન ખેંચું છું કે, તમારાં વહાલાંઓના અશોનાં પ્રોહરોને ઇજન કરવા પેહેલાં તમારે તન અને મનથી પાક રહેવું જોઇએ. તન અને મન પાક રાખવા સાથે અશોનાં પ્રોહરોને થયવું ઇજન અને તેઓનું અત્રે પધારવું બંને આવકારદાયક ગણાએ. અશોનાં પ્રોહરોના અત્રે પધારવામાં જીવતાંઓના અનેક અને ખાસ લાભો સમાયલા છે. અશોનાં પ્રોહરોનું અત્રે પધારવું થાય છે તે “ઇસ્તે વહુ હહહામ્” એટલે, પરહેજગારોની નેક મુરાદો બર લાવવા માટે “પઇતિસ્તાતેએ આતરનાંમ” એટલે, નાપાક માણસોની સામે થવા માટે અને “ફસ વખીઆઇ રયાંમ્ય બરેનહહામચ” એટલે, અશો માણસોના પ્રતાપ અને કીરતીના વધારાને માટે છે. અશોના પ્રોહરોથી તમે મુરાદો બર લાવવા ચાહતાં હોવ તો પરહેજગાર રહો. તમે નેકી અને સચાઇ અખલાર કરો. અને ભલાં કામોમાં ગુતાયલાં રહો. પરહેજગારી સાથે નેક ઝેરાદાથીજ માગેલી મુરાદ બર આવે છે. પેહેલાં કરણી નેક રાખવા પછીજ ચાહેલી ભલી ઇચ્છાઓ સફળ થાય છે. તમે ખાહેશ રાખોછો કે, “ઉજગેઉર્વયત જસ્તે અહાકેમ અવહહે” એટલે, આ અશોનાં પ્રોહરો, હમારી મદદને માટે તમારો દસ્ત લંબાવો. એવી તમારી ઘણીખી ખાહેશો અગર જો તમે બદકાર હશે તો તે રદ જશે.

અશોનાં પ્રોહરોનું અત્રે પધારવું તેની ખુશનુદી કરનારાંઓ માટે જેમ લાભકારક છે તેમજ તેઓના પધારવામાં કુલ ખલકતના પ્રાયદાઓ સમાયલા છે. તેઓની મુખારક પધરામણીથી જેમ આખી જગતને થતા અગણિત લાભો વિશેનું તેમજ કુદ્રતમાં બનતા સંકેતો અને હજારો બનાવોમાં અશોનાં પ્રોહરો જે અગતનો ભાગ બળવે છે તે વિશેનું સુંદર વર્ણન “પ્રોખશી” એટલે, “પ્રવરદિન યસ્ત”માંથી મળે છે.

નેક બાનુઓ ! એક ઘણી અગતની બાબદ ઉપર હું તમારું ધ્યાન ખેંચું છું, જે આશા છે કે, તમે નિર્મળ મનથી સાંભળશો. આપણા ગુજરી ગએલાં વહાલાંઓની યાદમાં થતી લજ્જતર અને ક્રીયાની હું હીમાયત કરીશ. પણ તે લજ્જતરો અને ક્રીયાઓ કેટલાંકોનાં લખલુટ ખરચોથી થતાં અટકી પડ્યાં છે. કોઈ ગરીબ અને મોહતાજમંદ જરથોસ્તી એક તવંગરનું જોઈને તણાય નહીં, અને કરજદાર બને નહીં, તે માટે મારે તમે નેક બાનુઓને જણાવવું જોઈએ કે, તમારો પાક ધર્મ તમેને કરજ કરીને પ્રજ્ઞ અદા કરવા કહેતો નથી.* જેઓ મરણ પાછળ અલગતો ખરચ કરીને કરજદાર થયાં છે, તેઓ વહી ગુનેહગાર થયાં છે. કારણ, ધર્મમાં કરજ કરવાનો મોટો ગુનાહ કહેલો છે. મારી નજર આગળ એક એવો દાખલો છે કે એક ખાંદાની બાઈના, પોતાના ભેટા અને ખાવંદના મરણ પાછળના લખલુટ ખરચથી તેમનું ઘર ખુવાર થઇ ગયું છે. તવંગરોની પ્રજ્ઞ છે કે, પોતે મરણ પાછળ ઘટતો ખરચ કરી પોતાના ગરીબ હમજતી-લાંઓને સારો દાખલો આપે. તવંગરોને ખુદાતાલાએ બખ્શેશ કીધી હોય, તો તેનો ઘટતો ઉપયોગ કરવાના ખીજા રસ્તા ઘણા છે. તવંગરોએ મરણ પાછળ કીધેલા મોટા ખરચોથી તેઓના ગુજર પામેલાં વહાલાંઓ સુખરૂં રહે છે, અને એક ગરીબ જરથોસ્તીએ પોતાની મકદુર મુજબ મરણ પાછળ કીધેલા થોડા ખરચથી તેઓના વહાલાંઓ મુજબ છે એમ કંઈજ નથી. તમારાં મરણ પામેલાં વહાલાંઓ ત્યારેજ મુજબ છે કે, જ્યારે તમે તમારી શક્તિ ઉપરાંત ખરચ કરો છો અને કરજ કરીને દરદ કરો છો. અને ત્યારેજ તેઓ તમારે ધરથી “જેરેજનો પારચન્ટુ” એટલે, વીલાપ કરતાં પાછાં પ્રેરે છે. એક કરોડપતિ કોઈ ધર્મ માટે એક લાખ રૂપિયા ખરચે અને એક ગરીબ તેજ ધર્મ માટે એક રૂપિયા ખરચે તો કીરતારની નજરમાં બંનેનો સવાબ એક સરખોજ છે. આજે આપણુ જરથોસ્તીઓ મરણ પાછળ મીઠાઇ મેવા અને પ્રજ્ઞ પ્રજાદીને ખરચ વધારી દેવાથી, મરણ પાછળ કરવાનાં ઘણાં અગતનાં કામો અને ક્રિયા લજ્જતરો રાહમાલ જાય છે. જ્યારે વધારી દીધેલા મરણ પાછળના ખરચને પુરાં પડી શકાતું નથી, ત્યારે પેલો ધરમ કરવાનું પડતું નાંખવામાં આવે છે, અને કોઇ પોતાના સગાંવહાલાંઓને ઘર પાંચ રૂપિયા મોકલી આપી કાસર પતાવવામાં આવે છે. એ સઘળું તેઓના લખલુટ ખરચનું પરિણામ છે. તેઓનાંજ હીણ લાગ્ય કે, તેઓનીજ ભુલથી, તેઓનાં પોતાનાંજ વહાલાંઓની, પોતાની નજર આગળ પોતાનાં ઘરોમાં યાદ થતી નથી. તેઓને હું આગ્રહ કરી કહું છું કે, અલગતો ખરચ કરી ગુજર પામેલાં વડીલો તરફની વશાદારીમાં અટકાવ ના નાંખો. મારી તમેને લલામણુ છે કે, ઘટતોજ ખરચ કરી તમારાં વહાલાંઓની યાદ ધરેઘર જારી રાખો. તમારા ધર્મમાં જેખી કાંઈ કરવાને તમારા ઉપર પ્રજ્ઞ નાંખેલી છે તે એવી છે કે, એક મુશ્વેસ માણસખી તે પ્રજ્ઞ સોહેલાઇથી અદા કરી શકે. આક્રીગાનમાં એક કેર, ખજુરની એક પેસી, પાણીનું કુપડું, અને દાડમના ઝાડની પાતરીથી આક્રીગાનની ક્રીયા પુરતી રીતે થઇ શકે છે. બાજેમાં મીઠાઇ મેવા બનાવવામાં આવે છે, તે અશોનાં પ્રોહરોની ક્રિયા માટે તદ્દન નકામાં છે, અને તે પાછળ કીધેલો મોટો ખરચ બેજ છે. તમે નેક બાનુઓ તમારા મોખેદ સાહેબોને પુછીને વાકેશ થાઓ કે, તમે બાજ ઇજો, તેમાં કઇ કઇ વસ્તુઓનો ખપ પડે છે. તે સાહેબો કઇ કઇ ચીજે અગતની છે તે તમેને બેશક સમજવશે. (અત્રે ખીરાજલા આ માનવંત શુદરથોને પુછો. ઇજતી બાજ ઉપર નજર પડી હશે, તો એ સાહેબો પણ તમેને વાકેશ કરશે કે,) બાજમાં ચાર કે છ દરન, ખજુરની એક પેસી, ધીઇનો કટરો, સુખડ, લોખાંન અને આતશ એ છજ વસ્તુઓ ઇજવાના કામમાં લેવામાં આવે છે, તે સિવાય મોટો ખરચ કરીને તમેએ કીધેલા મીઠાઇ મેવાના સ્વાદીષ્ટ પકવાનો બાજુએ રાખવામાં આવે છે. બાનુઓ-હું જે તમેને કહું છું તેજ વાજખી છે.

* જુઓ “ગાથા-ગાહામખાર અને “જેવી શક્તી તેવી ભક્તી” એ બાબદ ઉપર થયેલી વાજેજ,

આ નીચલા ઝોલાસાથી હું મારી પોતાની વખાણ કરું છું એમ સમજશો નહીં, પણ તમે બાનુઓને જાતી દાખલો આપવા અંગત ખુલાશો કરવાની પ્રજા પડે છે. કેટલાક ધર્મ સમજાવનારા સાહેબો “મેંતો કેહેનેકા કુચ કરનેકા નહીં.” એ જાણીતી કેહવત મુજબ પોતે સમજાવે છે જુદું અને કરે છે જુદું જ. એ ઘણું દુઃખદાયક છે. તમે નેક બાનુઓને હું ખાતરીથી કહું છું કે, તમેને જે કરવા હું કહું છું તેજ હું કરું છું. આપ્રીમાન—માજ પછવાડે જેટલો ઘટતો ખરચ કરવાને મેં તમે નેક બાનુઓને લલામણુ કીધી છે, તેટલોજ ઘટતો ખરચ દરન બાજ ઉપર હું કરું છું. માટે તમે સઘળી શાંણી અને સમજી બાધઓને હું લલામણુ કરું છું કે મરણ પાછળ ઘટતો ખરચ કરવામાં તમારા નેક ખાવીદાના અને મુરખીઓના હુકમને તાબે થઇ સવાખનો હમખેરો હાંશેલ કરતાં રહેજો.

એહેનો, પાક પ્રવરદીઆનના આ યાદગાર દિવસોની યાદ તમે તાજી રાખજો. જે અશોનાં પ્રોહરો અગણિત પ્રાયદાઓ તમેને પહેંચાડે છે તે માટે તમારાં દીલમાં તેઓની યાદ તાજી અને તાજી રાખજો. તેઓની યાદ કરવામાં તમે બેદરકાર અને બેપરવાહ રહેશો નહીં. તમારાં વહાલાંઓના અશોનાં પ્રોહરોની યાદ કરવામાં જેમ તમે તમારી એક પવિત્ર પ્રજા અદા કરો છો, તેમજ તેઓથી મળતા આશીર્વાદ, અને તેઓથી મળતી મદદ મેળવવાને તમે લાગ્યશાળી થાઓ છો. તેઓ તરફની પ્રજા અદા કરવામાં ગણત કરીને તમે નગુણા અને નાપ્રમાન ઠરશો નહીં. વળી તેઓની નેક દુઆ અને મદદ મેલવવાથી બેનસીબ રહેશો નહીં. પુરતા એતેકાદથી તેઓની યાદ જરી રાખજો અને તે માટે શકમંદ રહેશો નહીં. તેઓની યાદ તાજી રાખવાની પ્રજા લુલી જઈ, તમારાં હૈયાત પ્રજાદ વારેસોને તમારે માટે ખોટો દાખલો આપી તેઓને નાપ્રમાન અને અધર્મી બનાવશો નહીં. તમારાં વહાલાં ગુજરી ગએલાંઓની યાદ તાજી રાખવાને તમારા ઘરમે તમેને તાકીદનું પ્રમાન આપ્યું છે, તે સદા બજા લાવી સંવાખકાર થજો ! ધર્મ પ્રમાનનો અનાદર કરી ગુનેહગાર ઠરશો નહીં. તમારાં પોતાનાં ગુજર પાંમેલાં વહાલાંઓ તરફના તમારા પવિત્ર પ્યાર અને માનને ખાતર તેઓની યાદ દીલોજનથી જાળવજો, અને તે તરફ જાનંદેશાંન રહેજો. !

“અથ જમ્યાત યથ આક્રીનામી.”

આમીન !

દેશાવરો ખાતેની જરથોશતીઓને લગતી જાણવા જોગ વીગતો.

દખણ હેદરાબાદ તથા શીકંદરાબાદ ખાતેની જરથોશતીઓને
લગતી વીગતો :—

આ નામદાર નીજમ સરકારને અશતેકનાં મથકોમાં પારસીઓની સારી વશતી છે, એટલુંજ નહીં પણ ધણુક જરથોશતીઓ મોટા માનવંતા હોધા ભોગવવાને નામીયા અને બાયગશાલી થયા છે. તેમાં હેદરાબાદ, શીકંદરાબાદ, ત્રીમલગીરી, બોલારામ, ચદરઘાત, શર્ધાબાદ, ખરેતાબાદ, બાકારમ, અફઝલગંજ વીગરે વીગરે જુદાં જુદાં મથકોપર પારસીઓ વસે છે. જેમની વસતી ૧૩૦) કુટુંબોની અને મરદ સ્ત્રી તથા બાળકો મલી ૬૨૫) શવા હશે, માણસોની ગણાય છે. એ ઉપરાંત વલી નામદાર નીજમનુ રાજ ધણું બોહલું છે. જેવું કે ઓરંગાબાદ અતરેથી ૩૨૧ માઈલ દુર આવેલું ત્યાં તથા જલના, કાજપેટ, વરંગલ, ગુલ-ખરગા જેવાં બીજાં શહેરોમાં પણ પારસી વસતી બીજી સુમારે ૩૦૦ માણસોની હોવી જોઈએ, હેવું ધારવામાં આવે છે. આ બધી શક્તનતવાલા નામદાર નીજમનાં મુલકનો વીશતાર નેવું હજાર ચોરસ માઈલનો અને તેની તમામ વસતી નજદીક શવા કરોડની અંકાય છે. અતરેની નામદાર નીજમ સરકારની નોકરીમાં પારસીઓ મોટા હોધાઓ અને અમલો જેવાકે પરાધવેટ સેક્રેટરી, જુએદાર, તેહશીલદાર, તાલુકદાર, વીગરેનાં ભોગવે છે અને શેકડોનાં પગાર મેલવે છે, તે વીગતવારે જાણવું હોયતો દર છ માસે નામદાર નીજમ સરકારનું શીનીલ લીશટની મોટી બુક છપાઈને બાહાર પડે છે તે જોવાથી માલમ પડશે. અને નામદાર નીજમ સરકારના હાવા મોટા શટા-ફને કેવા મોટા પગારો મળે છે તે આટલાં ઉપરથીજ જણાશે કે જેમની હકુમતનાં પાંચ પરધાનો-માના એક પેહલા પરધાન માહારાજ સર કીશનપરશાદ બાહાદુરનેજ (૧૦) દશ હજાર રૂપીઆ પરાધમ મીનીશટરનાં અને (૬) છ હજાર પેશકાર તરીકેના મલીને ૧૬૦૦૦) શાલ હજારનો દરમાયો મળે છે. બીજા-ત્રીજા-ચોથા પરધાનોને ૩૨૫૦૦) થી ૪૦૦૦ મળે છે. વલી હેવા પરધાનોને હાવા મોટા પગારો ઉપરાંત લખો રૂપીઆની જગીરો પણ એનાયત થયલી છે તેના કાંઈ નહીતો દર વરશે નવ દશ લાખ એકેક જણને મલતા હશે. આખા મુલકમાં ચાર ઈલાકાના દરેક જુબાને રૂ. ૧૭૦૦) મલે છે. હાલમાંજ હેમાંની બે જુએદારીની ખીદમત નવાબ ખરજેરજંગ (વાછા) અને નવાબ ફરામુજંગ (મુનશી) ને મલી છે. પારસી હોધેદારોમાં શેક ફરદુનજી જમશેદજી વાછા સી. આઈ. ઈ., તે વડા વજીરના પરાધવેટ શેક્રેટરીનો રૂ. ૨૦૦૦) ના મુશારે મોહોટો હોધો ધરાવે છે—તેઓને પોલીટીકલ શેક્રેટરીના મોટા નામીયા હોધેદાર પણ કીધા છે. એ ઉપરાંત પારસી નવાબ ફરામરોજ જંગ, શેક શોરાબજી જમશેદજી ચીનાઈ અને શેકો ખરજેરજી તથા શોરાબજી જમશેદજી વાછા, એવો અવલ તાલુકદારનાં હોધાઓપર રૂ. ૮૦૦) ના પગાર પર હતા—તેમાના શેક વાછાને રૂ. ૧૦૦૦) રે કનજરવેટર ઓફ ફારેસ્ટ કીધા છે. આ જરથોસ્તી ઓધેદારો પર તેમનાં અમલનાં લોકો ઘણાં આતુર રહે છે કે તેમની બદલી નહીં થાય તો સાફ. તેવોજ એક પારસી કીરતીનો બનાવ પણ એ બનયો હતો કે શેક માણેકશાહ રતનજી દશતુર શીકંદરાબાદના ડીસટરીકટ જડજની બદલી આંકોલા ખાતે થતી વખતે પણ લોક એટલું ઉલટમાં આવી ગયું હતું કે તેવજીને રવાનગીતું માન આપવાના મેલાવડમાં હીંદુ મુશલમાન પારસી વીગરે જ્ઞાતનાં લોકોએ તેમની ખુરશી માથે ઉચકીને હાલમાં ફરવયા કીધા હતા અને તેમ ફરવા દેવાની તેવોની ગમે તેટલી નામરજી છતાં ઘણા ફરજ એમજ કીધું હતું.—શેક શોરાબજી પેશતનજી કાંગાને તરાનશલેટર તરીકે

૩૧. ૫૦૦) મળે છે. હેવા ૩૧. ૫૦૦) ના પગાર પર તો બીજા કેટલાક પારશી અમલદારો ટંકશાલમાં, મ્યુનીસીપાલિટીમાં, પોશ્ટખાતામાં, વગેરે છે, જેમની વીગત હેદરાબાદના પારશી લીશટમાંથી શીવશટર મલી આવશે. વળી શેહેરની અદાલત કોર્ટના જડજ તરીકે શેઠ નવરોજી રશતમજી ચીનાઈને ૩૧. ૬૫૦) મલે છે. પાએગા ઇલાકામાં ૩૧. ૮૦૦) ના પગારે શેઠ ગુશતાદજી દારાશા નરીમાંન રેવીનયુ સરવેઅર ખાતામાં છે:—શેઠો શાપુરજી એદલજી ચીનાઈ અને ડોશાભાઈ નશરવાંનજી ચીનાઈ-જમશેદજી એદલજી ચીનાઈ, પીરોજશા નશરવાંનજી ચીનાઈ-એ શરવે શાહેબો મોહટા પગારોપર હતા. પણ એવો સાહેબો હાલમાં પેનશનપર રીટાયર થયા છે. જેમ હેદરાબાદ શનતલતમાં જરથોસ્તી બેહદીનો હાવા વગવશીલાવાલા અને મોટા હોધેદાર છે, તેમ પુણાનાં માંનવંત દશતુરજીનું કુટુંબની નીજમ શનતલતમાં ધણી સારી આબરૂ હોધા ધરાવે છે. જેમાના પુણાના મોટા વડા દસ્તુરજી શાહેબ સરદાર સમસુલ આલમમાં હોશંગજી જામારપજીનું પંઠક અતરે ચાલે છે, અને કોઈ કારણશર તેવો સાહેબ પોતે અતરે આવે છે તો નામદાર સરકાર અને પારશીઓ તરફનું મોટું માન મેલવે છે. જે મુજબ આગલે વરશે એ દસ્તુરજી સાહેબ અતરે પધારેલા ત્યારે આ મોગલાઈ રાજના વડા વજીર નામદાર માહારાજ સર કીસનપરશાદ કે. સી. આઈ. એ ખુદ પોતાની ગાડી મોકલીને પોતાને મકાને દસ્તુરજીને મુલાકાતનું માન આપ્યું હતું.—એ પંઠકને મલતાં હેદરાબાદનાં હાલનાં દસ્તુરજી ખુરશેદજી બેરાંમજીને દસતુર દાખલ નામદાર નીજમ સરકારથી રૂ. ૨૦૦) મનશખ મલે છે, સીકંદરાબાદ કેનટોનમેંટમાં દશતુરજી માણે-કશા રશતમજી સીવીલ જડજ અને દસ્તુર જમશેદજી હોરમજી જાલના તરફ તથા દસ્તુર રશતમજી બેરાંમજી ઉસમાનબાદમાં દુયમ તાલુકદાર છે. મરહુમ દસ્તુરજી રતનજી રેવનીયુ સેક્રેટરી અને એકશટરા કમીશનરના હોધાપર રૂ. ૧૭૦૦ ના પગારે હતા, તેમનાં મરણ પછી તેમનાં કુટુંબને રૂ. ૫૦૦) પેનશન હતુર મલે છે. મરહુમ દસ્તુરજી એદલજી બહમનજી રૂ. ૧૨૦૦ના પગારે ખીરાનાં ડેપ્યુટી કમીશનર હતા તેમને રૂ. ૧૭૦૦ પગારે હેદરાબાદ બોલાવવાના હતા પણ તેટલાંતો તેઓ સાહેબ ગુજરી ગયા હતા. ખુજરોગ દસ્તુરજી બેહમનજી જામસપજી સી. આઈ. ઈ., આંકોલાના ડેપ્યુટી કમીશનર અને શીવીલ જડજ હતા—તેવો હોધાપરથી રીટાયર થતાં બેહદ માંન મલ્યું હતું—અને નામદાર સરકારથી સી. આઈ. ઈ., ના ખેતાબ સાથે ૫૦) પાંડેડનું પેનશન મલ્યું હતું. હાવા મોટા હોધેદારો દશતુર શાહેબો જખર માંનપાંત અને આબરૂ ઇજત ધરાવનાર હતા. હવે આ એક વાત જાણવા જોગ એ છે કે આ જરથોશતી દશતુરો તથા બેહદીનો જે નીજમ સરકારમાં દાખલ થયા પાંખ્યા તેનાં શંધાં રૂડાં વાંના હેદરાબાદમાં અશલ પેહલે પાયે દાખલ થયલા શેઠો વીકાજી મેહરજી તથા પેશતનજી મેહરજી હતા—એવો સાહેબોએ રાજમાં કેવી નામના ને વગવશીલો મેળવેલો તે વાત તો એક કેહતી મીશાલ આજ વેર યાદગાર રહેલી છે—એટલે વેર નામના મેલવેલી કે શેઠ પેશતનજી મેહરજીએ નીજમી રાજનાં બેકરો અને બીજાં કાંમકાંજો કરતાં કરતાં એટલો વધારો કરી મેલ્યો હતો કે એ શેઠને નામના શીકા અંતરેની હદોમાં ચાલુ થયલા જગ મહશુર છે—ને તવારીખમાં નોંધ રહી ગઈ છે કે પારશી છાપના શીકા એકવાર આ રાજમાં ચાલુ હતા. જે કે જમાનાની ગીરદે-શીથી આ કુટુંબની તેવી અશલી જોહોજલાલી આજે રહી નથી; તોખી શાખાશ છે! નીજમી રાજને કે આ કુટુંબીઓનાં વારેશોને હતુરખી કેટલાક માંનવંતા હોધા ઉપરાંત કુટુંબની બાનુઓ અને જવાન્યાઓને દર માસે કેટલીક રકમોની મનશખો મલી જાય છે. સરકારની નોકરીમાં એથીખી વધુ માંનવંત હોધા પારસીઓ ભોગવવાને કેટલા બાયગવંત ગણાય છે તેનો એક બીજો દાખલો એ છે કે અતરેના એક મરહુમ તાલુકદાર શેઠ બેરાંમજી માંણેકજી, જેઓએ નજદીક ૩૪ વરશની લાંખી મુદત વેર ધણી સરસ રીતે નોકરી બજાવેલી તેવજીને વધતાં વધતાં છેક શુખા એટલે રેવીનીઉ કમીશનર જેવા મોટા માનવાલા અને રૂ. ૧૫૦૦ થી રૂ. ૧૮૦૦)

મુધીના મુશારાવાલી જગે આપવાની શનદ નીકલેલી પણ માફાં ભાયગે તેટલામાં તેમનું મરણ નીપજવાથી એ મોટો હોધો ભોગવવાની શરજતમાંથી પારસી કોંમ બકાત રહી ગઈ છે. નીજમ સરકારમાં આ એક ઘણો સરસ રેવાજ છે કે હરેક મરહુમ અમલદારનાં મરણ પછે તેનાં કુટુંબી-ઓને મુશારે આપવામાં આવે છે તથા ઉમરે પુગેલા મરહુમનાં બેટાઓને પાછા નીજમી સરકારની નોકરીમાં ઠેકાણું પાડવામાં આવે છે તે મુજબ મરહુમના એક બેટા મી૦ ખરશેદજીને મેડીકલ ખાતાનાં હોદ્દાપર નેમવા સાથે આગલથી રૂ. ૨૦૦૦) નો તો વજીફા એનાયત કરેલો હતો.

દખણ હેદરાબાદની ઉપલી પારસીઓની વગ વશીલાની અને જાહોજલાલીની આગલી-હાલની વીગત જાણવા પછે અતરેનાં જરથોશતીઓનાં ધરમનાં મકાનો અને ફરો વીગરેની વીગતેબી જાણવા જોગ છે અશલ ધરમનાં મકાનોબી મરહુમ વીકાજી મેહરજીનાં ખાંદાંનથીજ શુર થયલાં છે.—જેમાં એક દરેમેહર દખણ હેદરાબાદમાં મરહુમ શેડો વીકાજી તથા પેશતનજી મેહેરજીએ છેક યજ્ઞેઝરદી સને ૧૨૦૮ માં—રોજ ૯ મો માહા ૧૨ માંને દીને, એટલે લગભગ પોનોશો વરશ થયા બાંધી હતી તથા તેને બીજે વરસે એટલે યજ્ઞેઝરદી સને ૧૨૦૯ માં રોજ ૨૦ મો માહા ૧ લાને દીને હેદરાબાદની એક ઉંચી ટેકડીપર દુખમું બાંધ્યું કે તેવાં મકાનોની જરથો-શતીઓને શગવડ મલે. હેવું હેવું તો આ શેડો અને એમનાં કુટુંબની જાહોજલાલીનાં વખતનું બીજું ઘણુંબી સથાપેલું છે. આ આગલાં મકાનો પછી હવડાંના વખતનાં ધરમનાં નવાં મકાનોમાં શીકંદરાબાદની બાઈ પીરોજબાઈ ચીનાઈની ધરમશાળા હાલ હયાંનાં જરથો-શતીઓને સર અવસરે અને બાહારગાંમનાં આવતા જરથોશતીઓને ઉતારા માટે વાપડવાને ઘણાં ઉપયોગી છે—એજ ચીનાઈ કુટુંબની એક મીદીબાઈ ડીસપેનસરીબી ઘણી ઉપયોગી છે—કે જે સરવે ધરમી મકાનો અતરેનાં શ્રીમંત અને શખી પારસી શેડો ખાનબાહાદુર એદલજી શેરાબજી ચીનાઈ અને શેક શાપુરજી એદલજી ચીનાઈ તરફથી બંધાવેલાં છે, તેની સાથે ચદર-ઘાટની દરેમેહર બાઈ માંજીકબાઈ નશરવાંનજી ચીનાઈની હવડાંજ બંધાઈ છે—જેનો લંબાણુ હેવાલ આએજ ઝોરાશટરીઅન કાલેંડરમાં યજ્ઞેઝરદી સને ૧૨૭૫ નાં વરસનાં અંકમાં છપાયેલો જોવામાં આવશે.

ઝોલપાડની જરથોસ્તીઓની વીગતો.

ઝોલપાડ કસબામાં જરથોસ્તીઓને શાર મુબઈના રહીશ બાઈ સાહેબ ખરશેદબાઈ આદરજી હોમજીના બેટીએ રૂ. ૭૦૦૦) ખરચી ધરમસાલા બંધાવી છે તથા તેમાંજ આતશ રોશન રાખવા સાથે તથા અગીઆરીનું કામ કરવા સાથે એક હીદોલો બાંધી આપ્યો છે. એ ધરમશાલા ય૦ ઝ૦ ૧૨૬૪ ના રોજ ૨૫ મો માહા ૧૦ મો સને ૧૮૯૫ માં ખુલ્લી મુકવામાં આવી છે. એ ધરમશાળા વારવા શાર તેમજ પાણી રાખવા પીવા શાર બંધાવનાર બાઈ તરફથી રોકડા રૂ. ૪૦ તથા કોટડીઓ પાંચ જે ધરમશાળાને લગતીઓ છે, તેનું ભાડું રૂ. ૩૫ મહી એકંદર રૂ. ૭૫ મોએદ જમારાજી જમશેદજીને પગારના મલેછે—વરશ એકના.

ઝોલપાડની એ અગીઆરીમાં આતશ રોશન રાખવામાં આવેલો છે તેની કીયા વીગરેના ખરચને માટે બાઈ જીવનબાઈ બમનજી પાલનજી કરંજીઆની ધણીઆણીએ પોતાના ધણીના પુનને માટે રૂ. ૨૦૦૦) ની રકમ કાઢાડી ઝોલપાડની અગીઆરી ખાતે આતશ રોશનના ખરચ માટે દર મહીને રૂ. ૬૧ બ્યાજના ઝોરપાડના પથંદી જમશેદજી બેરામજી મોએદપર આવતા હતા પણ બાઈ જીવનબાઈ હાલમો વરશ ઉપર થયાં ગુજરી જવાથી તેવણના છોકરા શેક નશરવાંનજી બમ-નજી કરંજીઆ સગીરના તરફથી મરહુમ બાઈના બેહન કુમરબાઈ બમનજી પાલણજી કરંજીઆની છોકરી રૂ. ૮૪ ચોરયાશી દરવરશે મોકલી આપેછે.

ઝોલપાડ કસબામાં સર જમશેદજી જીજીભાઈ ખારોનેટ સાહેબની જરથોસ્તી છોકરાંને માટે મંદ સ્કુલ આજે પાંચ છ વરસ થયા ચાલે છે જેમાં છોકરાંઓની સંખ્યા ૧૮ ની છે ને શીક્ષકનો પગાર દર વરસે સુરતની પારસી પંચાએત ઝોરીશમાંથી રૂ. ૬૦ આવે છે.

બાઈ ડોશીબાઈ તે શેઠ રતનજી નવરોજી પટેલનાં ધણીયાણી રોજ ૧૦ મો માહ ૧૨ મો તા. ૧૯ મી આગસ્ટ સને ૧૯૦૪ ને રોજે ગુજરેલાં—તેવો ધણાં બહાં તથા દયાલુ હતાં જેથી ઝોલપાડ તાલુકામાં દલગીરી ફેલાઈ હતી ને આળુબાળુના આવવા જવાવાલાં ગામોના પારસીઓ વીગેરેને થાણામાં આવવું પડતું હતું ને તેવોને એ મરહુમ બાઈ મહેમાનદારી કરતાં હતાં ને ઈજ્જત આપી આપતા હતાં, તેવોના પુત્રને માટે તેવણના ખેરીઓએ રૂ. ૬૦૦) ભરેલા હતા તે રૂપીઆ બાજે મુકવામાં આવ્યા છે તેના બાજમાંથી મરહુમ બાઈની વરસ દહાડાની બાજ વીગેરે કરંજમાં કરવામાં આવે છે.

ઝોલપાડ કસબામાં અંગરેજ સ્કુલ એએક વરસ થયાં ચાલે છે ને છોકરાંની સંખ્યામાં ૭૫) કરતાં વધારે થયો છે ને સ્કુલને લગતું ઝોરડીંગ ખોલવામાં આવ્યાથી આળુબાળુના ગામોના છોકરાઓ વીગેરે શીક્ષણનો સારો લાભ લેય છે. આહવી રીતની ચતતી જોઈ કવેટાથી ખાન બહાદુર ખરજેરજી દોરાબજી પટેલ સી. આઈ. ઇ., એ રૂ. ૧૦૦) ની સારી રકમ સ્કુલને માટે ઝોલપાડના મામલેદાર સાહેબ મારફતે મોકલી આપી છે. વળી કુડીઆણાના વતની શેઠ મનચેરજી જમશેદજી પટેલ હોંગકોંગના વેપારીએ પોતાના વતનમો કુડીઆણા ગામે આવી પોતાની છોકરી બાઈ આઈમાએની નવજોત તારીખ ૧૯મી અક્ટોબર સને ૧૯૦૬ને દીને કરી તેની ખુશાલીમો પોતાના ગામમો પારસી અનજુમનમા રૂ. ૫૦૦૦) અડે પાંચ હજાર આપ્યા છે. ત્યાં આળુબાળુના પારસી લોકોને ઈજ્જનથી ખોલાવ્યા હતા તથા હીનદુ વીગેરે બધી કામને મોટું ખાણું આપવામાં આવ્યું હતું તથા ગરીબોને કપડાં તથા વાશણો આપવામાં આવ્યાં હતાં તેમજ પોતાના સગાંઓને સારી રકમ આશરે રૂ. ૫૦૦૦ હજાર પેહરાવવામો આવ્યા હતા તેમજ ઝોલપાડ કસબાની અંગરેજ ઈસ્કુલની આબાદી જોઈ ઈસ્કુલનો મકાન બંધાવવાના ફંડમો રૂ. ૩૨૦૧ ઝોલપાડ કસબાના પટેલ રતનજી નવરોજીને રોકડ આપ્યા છે તથા સ્કુલમો મુકવાના ખાંક નંગ ૨) એ રૂ. ૪૫ ની કીંમતના માસ્તર દલપતરામ જગાભાઈ હેડ માસ્તરને સ્કુલમાં મુકવા આપ્યા છે.—ખીચું કરંજના તે હાલ મુંબઈના રહેનાર શેઠ બેરામજી નવરોજી કરંજઆએ તથા એવણના ભાગીઆ શેઠ મેરવાનજી નવરોજી ગોભાઈ એવોએ મલી રૂ. ૫૧) ઝોલપાડની અંગરેજ સ્કુલનું મકાન બંધાવવાનાં ફંડમો ઝોલપાડના શેઠ રતનજી નવરોજી પટેલ ઉપર મોકલ્યા છે.

કરંજના વતની મી. ૦ મચેરજી ભીમજીભાઈ કરંજઆએ અતરેની અંગરેજ સ્કુલના જોઈતાં ફરનીચર માટે રૂ. ૬૦) સ્કુલના માસ્તરને ભેટ આપ્યા છે ને વધુ મદદ આપવા સાર ખુશી બતાવી છે.

ઝોલપાડના વતની મી. ૦ રતનજી નવરોજી પટેલે રૂ. ૩૫) ના પાંચ ખાંકો ઝોરપાડની અંગરેજ સ્કુલમાં મૂક્યાં છે.

સીગણપોરના વતની મી. ૦ હોરમશજી કાવરજી સીગણપોરયાએ ઝોરપાડની અંગરેજ સ્કુલની વીઝીટ લઈ રૂ. ૧૧) ભેટ આપ્યા હતા.

લેશાંણુ ગાંમની જરથોશતીઓને લગતી વીગતો.

આએ ગામમાં પેશુ રતન નામે પહેલ વેહલા એખલા એકજ પારસી રંદેરથી આવી વશેલા આશરે વરસ બશે—પોણી બશેની વાત ઉપર હશે. એ પેશુ રતનને ચાર છોકરા—દાદી પેશુ, મેરજી પેશુ, ભીખા પેશુ, પુજ્યા પેશુ. એ ચારને ત્યાં દાદી પેશુને—કાવશ દાદી, નવા દાદી, બેરાંમ દાદી, આંદ દાદી. ૪) મેરજી પેશુને—દોલી મેરજી, હીરજી મેરજી, રતના મેરજી. ૩) ભીખા પેશુને—માકુ

ભીખા, શોલી ભીખા, મેરજી ભીખા, એદલજી ભીખા. ૪) પુજ્યા પેશુને—ધનકા પુજ્યા, નશરવાન પુજ્યા, દાદી પુજ્યા, નાના પુજ્યા. ૪) એ મુજ્ય પેશુ રતનની વશતી વધીને એક ઘેરપરથી આશરે પચીસ ઘેર થયાં ને હવડાં આશરે તેના ૪૦૦ ચારશો માણસનો આશરો થવા જાએ છે.

દરેમેહેર—શેઠો દાદાભાઈ તથા મનચેરજી પેશતનજી વાહાડીયાની અમલ ૧૧-૫-૧૨૧૫ ૫૦ માં બંધાવેલી તે જીની તથા વસ્તીથી દુરવંદવાલમાં હતી તે ભાંજ નાંખી નવી અગીઆરી પારસીવાડમાં ઇ. ૧૭૭૬ ને ૬ થી જીનને દીવસે બાંધી. એને માટે વાડીયાજીને ત્યાંની ૧૫૦૦) પંદરશોની લોન સાડા ત્રણ ટકાની તેનું વીયાજ આવે છે તેમાં ઉમેરીને મોખેદોને પગાર—કાથી—દીવેલ—માટે રૂ. ૧૨૫) સવાસો આપવા પડે છે. ને ગામના ધહમખારનું તથા અગીઆરીનું ફંડ એવાં બે ખાતાં આશરે રૂ. ૨૫૦૦) પચીશોના શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી ભેશાંનીઆની દુકાનપર પચીશો તથા બીજી ખાતું આશરે રૂ. ૨૫૦૦) પચીશોનું શેઠ બમનજી બેરાંમજી હીરજીભાઈ ભેશાંનીઆની કાપડની દુકાનોમાં છે તેના વીઆજમાંથી પગારમાં ઉમેરે—અગીયારી રીપેર થાય, એક દે મહીનામાં બેરાંમ રોજે અનજી-મનનો ધહમખાર થાય તથા વાશણુ કલાઈ કરવામાં વાપડવામાં આવે છે. એ અગીયારી તથા ધરમશાલામાં તાંબાના વાશણુ ઘટતાં હતાં તેથી હાલ શેઠ મેરવાનજી મનચેરજી મુદવેવાલા ભેશાંની-આએ તાંબાના વાશણુ આશરે રૂ. ૬૦૦) છસો રૂપીઆના અનજીમનના વપરાસ માટે મુક્યાં છે.

પાંચ વખતની બોએનો ધરમ—દહાડો તથા રાત મલી પાંચ જોહમાં બોય દેવા સાડે શેઠ નવરોજજી શોરાબજી કાવારાના કલકતેથી દર વરસે રૂ. ૯૦) નેવું બોયના આપે છે.

ધરમશાળા—બાઈ આવાંબાઈ કાવશજી એદલજી આલખલેશની પાસે બાંધી છે તે દર વરસે માહા ૬ ઠો શેહરેવર મહીનો ને રોજ ૨૮ મો જમીઆદ રોજે બાઈના છોકરી બાઈ જીવનબાઈની બાજ કરી ગામનું જમન એ દીને દર વરસ એઓ તરફથી થાય છે. રીપેરેશન તથા આવનાર સાડાં વાશણુ વીગેરે મુકેલાં છે. એમાં ગહંખાર, લગન, નવજોત, વીગેરે દરેક શુભ કામના જમન થાય છે.

ધહમખાર—આએ ગામમાં ત્રણ ધહમખાર થાય છે. એક અનજીમનના ફંડના વીયાજમાંથી દેએ માસમાં—બીજો ધરમશાલાવાલા બાઈ સાહેબનો શંહરેવર માસમાં ને ત્રીજો દે મહીનો ને શરેશ રોજે મરહુમ ખરજોરજી પેસતનજી ભેશાંનીઆની બાજને દીને તેવણનાં ફંડના વીયાજમાંથી થાય છે.

દખમાં—રાંદેરની તથા ભેશાંણુની સીમમાં બે દખમાં છે ત્યાં સાતગામ, ઝોરપાડ, વરીઆવ, ભાહા, અઝાજણુ, ઇચ્છાપોર, રાંદેર, અને ભેશાંણુના રવાન ચલાવે છે.

પાકી સડક—એ ગામમાં રાંદેરથી ભેસાણુ બે માઇલની પાકી સડક છે. તેમાં રૂ. ૪૦૦૦) રકમિત મદદના, રૂ. ૭૦૦૦) સરકારના મલી અગીઆર હજારની પાકી સડક બનાવેલી છે.

કુવા—એ ગામમાં એક જીનો મીઠા પાણીનો નામીઓ કુવો કાઈ ખતરી હાંદુનો બંધાવેલો છે તેમાં હેવું શરશ પાણી છે કે તેવું નામીયું પાણી આખા સુરત ડીશટરીકટ કે, ઝોરપાડ તાલુકામાં હેવું હજીમત મીઠું પાણી કેડે નથી, એમ બોલાય છે—તેવોજ એક બીજો સરસ કુવો મરહુમ શેઠ કાવશજી દીનશાહજી એડનવાલા સી. આઈ. ઇ., એ ગામની નજદીક બંધાવેલો પણ તેનાં પાણી પાછલથી બગડી ગયાથી તે સુધરાવવાને એ શેઠોના વારશને લખી જણાવયું છે—તેથી સુધારવાનું કામ ચાલે તેમ છે. ત્રીજો કુવો મોરચાં પાણીનો જીનો છે.

અશો ફરોહરનું ફંડ—એ ગામમાં ચાલુ દરાન, બાજ કરવાનું ફંડ શેઠ નશરવાનજી ખરશેદજી ભેશાંનીઆને ત્યાં દુકાનપર ખાતું છે તે પુરતું નથી તેના વ્યાજમાં જે ઘટ પડે છે તે હાલ શેઠ મેરવાનજી મનચેરજી મુદવેવાલા ભેશાંનીઆએ આપવા કહી છે. એનું વરશાન રૂ. ૧૮૦) એકશો એશીનું છે તેમજ શેઠ મેરવાનજી મનચેરજી મુદવેવાલા ભેશાંનીઆએ આશરે રૂ. ૩૦૦) ત્રણશો ખરચી નવા કુવાપર ગરનાલું તથા સડક સીરકારી ગામ સડક સાથે બેડી કુવાપર જવા આશરે

ત્રણશો ખરમેલા છે. આ ફંડમાં આ યઝ્દેજ્દરદી સને ૧૨૭૬નાં ચાલુ શાલમાં રોજ ૧૦મો આવાં માહ ૮મો આવાંને દીને શેઠ ફકીરજી દીનશાજી ભેશાંનીઆ તથા ધડીઆલી ગુજરાયા તેવણુનાં પુણુને માટે ૩. ૫૮) અઠાવન આપયા છે.

જંદ અવરતા માટે ધરમ—જરથોસ્તી છોકરા—છોકરીઓને દર રોજ સાંજના ભણાવાના દર માસે ૩. ૫) પાંચ રૂપીઆ શેઠ નશરવાનજી ખરશેદજી ભેશાંનીઆ આપે છે.

મુકતાદમાં ધરમ—દર વરસ પપેતી ટાંકણે શેઠ ખરશેદજી મનચેરજી ભેશાંનીઆ ૩. ૧૫૦) દોડશો રૂપીઆનો આશરો ગરીબ જરથોસ્તીઓમાં આપવા ઘટે તેને દર વરસ આપે છે.

મોખેદો—એ ગામમાં મોખેદ ત્રણ ભાગયા છે તે ઉપલા દરન, બાજ, બોય, જંદ અવરતા ભણુવાનો તથા દરેમેહેરનો પગાર વેહેચી ગામની થોડી ધણી આવકપર કરકસરી રહે છે તેમાં એક મોખેદનો અરધો ભાગ બીજા બે મોખેદો બેઉ અરધા ભાગમાં ગુજરો કરે છે.

રાંદેર ખાતેની જરથોસ્તીઓની વીગત.

સખાવત-શેઠ નશરવાનજી ખરશેદજી હારવઘડે પોતાનાં બેન કોલીબાઈના પુત્ર શવાબને માટે રાંદેરમાં દે મહીનાના બેસામ રોજે પાંચમાં ધબ્બારનું જમન જમવા શાહ ૩. ૨૦૦૦)ની લોણુ મુંગાઈની પારમી પંચાયતને શોખી છે તથા ૩. ૧૦૦૦) સુરત ખાતે અશો જરથોસ્ત સપેંતમાન સાહેબના દીસાની નીયાતના જમનમાં આપ્યા છે. બીજા ૩. ૧૦૦૦) પારસી પંચાયતને આપ્યા છે કે તેના વ્યાજમાંથી રાંદેરને લગતાં સાત ગામનાં ગોઠાવરાની શગડીમાં તેલ, કાઢી વીગેરેનો ખર્ચ કરવો. એજ ફંડમાં મુંબઈવાલા શેઠ બમનજી એદલજી કાસીનાથે ૩. ૧૨૦૦) ભરયા છે.

ઉપલી આગળની અતરેની સખાવત ઉપરાંત આ ચાલુ યઝ્દેજ્દરદી સને ૧૨૭૬ નાં સાલમાં અતરે રાંદેરમાં થયલી સખાવતની વીગત નીચે મુજબની છે :—

રોજ ૧૧ માહ ૧ શને ૧૨૭૬, તા. ૨૪-૯-૦૬ ને રોજે બાઈરતુબાઈના પુણુ શાહ એવણુના ધણી શેઠ ખરશેદજી કાવસજી પશતાકીયા તથા ખેશીઓએ ૩. ૧૦૦) રાંદેરના અશો ફરોહરના ફંડમાં આફરગાનની કીયામાં નામ દેવાની શરતે આપ્યા છે.

રોજ ૩૦ માહ ૧ શને ૧૨૭૬, તા. ૧૩-૧૦-૦૬ ને રોજે મરહુમ દશતુર હોરમજી નશરવાંનજીના પુણુ શાહ એવણુના છોકરા દશતુર રશતમજીએ સાત ગામના ગોઠાવરાના ખાંધીઆ ફંડમાં ૩. ૨૫) ભરેઆ છે.

રોજ ૪ માહ ૩ શને ૧૨૭૬, તા. ૧૬-૧૧-૦૬ ને રોજે સાત ગામના ગોઠાવરાના દોખમાં આગલ રોવાંનોને ઉતારવા શાહ ચોતરો ૧ ખુલો મુકાએલો તે મરહુમ શેઠ હોરમજી મચેરજી પટેલ ઇછાપોરીઆના પુણુ શાહ સુરતવાલા શેઠ રતનજી નશવાણુજી ગેઆરા આપકારી કંત્રાકટર તરફથી બંધાયલો તે ઉપર ૩. ૨૦૦) સુધીનો ખર્ચ થયો છે.

રોજ ૨૭ માહ ૭ સને ૧૨૭૬, તા. ૮-૪-૦૭ મરહુમ બાઈ ખરશેદબાઈના પુણુને સાહ એવણુના ધણી શેઠ નવરોજી ખરશેદજી રવાલા તથા ખેશીઓએ ૩. ૪૬) રાંદેરના અશો ફરોહરના બાજ આફરગાંનનાં ફંડમાં આપ્યા છે.

ઉપલીજ તારીખે મરહુમ બાઈ આંવાબાઈ તે મરહુમ ખરશેદજી મેરવાંનજી રવાલાની છોકરીના પુણુને સાહ એવણુના છોકરાઓ ભાઈઓ હોરમજી તથા જમશેદજી માંજુકજી ખજુરીનાએ ૩. ૨૫) સાત ગામના ગોઠાવરાના ખાંધીઆ ફંડમાં આપ્યા છે.

રોજ ૧૯ મો માહ ૧૦ મો શને ૧૨૭૬, તા. ૨૯-૬-૦૭ ને રોજે શેઠ નશરવાંનજી ખરશેદજી હાડવઘડે પોતાના ધરના રોવાંનોની કિયા રાંદેરના આદરાંન શાહેબમાં દર મહીનાના ફરવરદેમાંને દીવશે ઇજશને ૧. ફરોખશી ૧. આફરગાંન જેર મોખેદો અને બાજ વીગેરે

કીયાકામ કરાવા સારૂ રૂ. ૧૦૦૦) ની સરકારી જમીનગીરીની લોન ટકા સાડાત્રણની મેહરખાન મુ'બઈની પારસી પંચાએતને સવાધીન આપી છે, નોટ અનામત રાખી વ્યાજ વાપરવાની સરતે.

દરેમેહર—અતરે એક અગીઆરી છે. તેના પાક આતશ આદરાંનની તકતી નીચે મુજબની છે.

“ શ્રી પાક દાદાર હોરમજદની મદદ હોજ્ને—આએ આદરાંનની દરેમેહર મુ'બઈવાલા શેઠ દારાશા દોરાબજી રાંડેલીયાએ પોતાના બાવા મરહુમ શેઠ દોરાબજી બેહરામજી રાંડેલીયાના પુણને માટે બ'ધાવી—રોજ ૧૭ મો શરોશ યઝ્દ માહ ૯ મો આદર શેહેનશાહી સને ૧૨૦૩ યઝ્દેજ્દરીને દીને પરથાવી હતી. ”

તે આદરાંનની નીલકત ખીશમાર હાલતમાં આવી ગયાથી એવણની પુ'જમાંથી એવણના વીધવા ધણીયાણી બાઈ પીરોજબાઈએ પાછી બ'ધાવી રોજ ૨૯મો મીનો મારેસ્પંદ માહ રજ્ને અરદીબેહેસ્ત શેહેનશાહી સને ૧૨૬૫ યઝ્દેજ્દરીને દીને ફરીને ઈજાવી છે. એ પાક આતશ આદરાંન સાહેબના પંથકી એ૦ રશતમજી હોરમજી તે હાલમાં રાંદેરની અન્જુમનનાં નવા દસ્તુર સાહેબ કેહવાય છે.

દમણ ખાતેની જરથોસ્તીઓને લગતી વીગત.

અતરે મોટી દમણની પારસી વસ્તીનું પ્રમાણ તથા ત્યાં તેથી એક આતશકહેલની હાજત અને અગત્ય પીછાણીને મુ'બાઈના પ્રખ્યાત કામા કુટુંબવાળાં જાણીતાં સખીવજુદ બાઈ સાહેબ રતનબાઈ હોરમજી મનચેરજી કામાએ મોટી ઉદરતાથી આતશ દાદગાંની એક દરેમેહેર તથા તેની સાથ પરદેશી પારસી મુસાફરોના ઉતારા માટે એક ધમશાળાનું મકાન યઝ્દેજ્દરી સને ૧૨૧૫ માં બ'ધાવી આપ્યું હતું. એમ કરી ત્યાંનાં ગરીબ હમદીનોની વરસોની હાજત ટાળી સવેળાએ સવાબનો હંમેશા હાંસલ કર્યો હતો. એ દરેમેહેરમાં દમણની જરથોસ્તી અન્જુમન તરફથી રૂ ૩૬ નાં વરસાણે એક મોખેદ રાખવામાં આવતો હતો. પણ પાછળથી પારસી વસ્તીમાં ઘટાડો દર વરસે થતો જવાથી મોખેદની આવકનાં બારણાં પણ બ'ધ થવા માંડ્યાં. છતાં મોખેદીનું કામ મોટા સંતોષ સાથ પંથકી સાહેબ બજાવતા હતા. પણ આજથી ૧૨ વરસની વાતપર નાની દમણનાં દોખમા આગળની સગડીમાં પાસબાનનું કામ કરતા મોખેદે પોતાનું રાજનામું આપેલું હોવાથી તે જગ્યાપર પોતાની બદલી કરવાની માંગણી મોટી દમણના પંથકી મોખેદ નશરવાનજી મનચેરજી ભાધાએ સમસ્ત અન્જુમનને કરી હતી જે બહાલ રહી હતી, તેથી અગ્યારીનાં બારણાં બ'ધ કરી તેને તાણું મારવામાં આવ્યું હતું. અને મરહુમ બાઈ સાહેબ રતનબાઈ તરફથી વપરાસને વાસ્તે મુકવામાં આવેલાં તમામ વાસણો તથા એક આતશનું પાતશ કારોબારીઓને સોંપવામાં આવ્યાં હતાં. જેની કાંઈ કશીએ નોંધ પંચાતના દફતરે નહી હોવાથી એ સધળો સરંજામ ક્યાં પડ્યો છે તે વીષેની ચર્ચા દમણના જરથોસ્તીઓમાં બારે ચાલી રહી છે. એ મકાન નધણિયાની હાલતમાં બ'ધ પડી રહેવાથી ત્યાંનાં બારીબારણાંનાં ચોકકાંની તથા ખીજી તરેહવાર સામગ્રીની ચોરી ચાલુ થવા માંડી એટલુંજ નહિ પણ એ પાક મકાનના કંપાઉડમાં દુરવંદો દાખલ થતાં હોવાથી ધમચુસ્ત જરથોસ્તીઓનાં દિલ કમકમાટ પામ્યાં. અને મકાનનાં ખડિયેરને ઘટતો ખરચ કરી અન્જુમનને કબજે રહે એવી ઈચ્છા સધળેથી દરશાબ્યામાં આવેથી તા. ૧૨ મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૦૧ ને દિને સમસ્ત અન્જુમનની એક સભા મરહુમ શેઠ સોહરાબજી દમણવાળાનાં મકાનપર મળી હતી. જેમાં સરવાનુમતે એવો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હતો કે તે મોટી દમણની દરેમેહેરનાં મકાનની મરામત માટે એક જાહેર ફંડ બેળવું અને તે મહીં દમણના દરેક પારસીએ પોતાની ગજા પ્રમાણે નાણાં બરી દેશાવરના સખીતમેહ બાનુ અને ગૃહસ્થો કનેથી વધુ પૈસાની મદદ માંગવી. એ ઠરાવ પ્રમાણે દમણના પારસીઓએ પોતપોતામાંથી સારી જેવી રકમ એકઠી કરી આપી નાણાનું લિસ્ટ શાવરની સખી આલમ વચ્ચે ફેરવવાને કરતા કરાવતાઓને સ્વાધીન કર્યું હતું. પણ દેશાવરવાળાઓએ

ફેલી મદદ કરી છે તે તથા દમણના પારસીઓ મહીં એકઠાં થયલાં નાણાંની રકમ આજ છ છ વરસ થયાં કોણની પાસે છે તેની ખચર કે ખુલાસો કોઈ આપતું નથી. અનેક સભાઓમાં સમસ્ત અન્ગુમન સમક્ષે તે સંબંધી પુછવામાં આવેલું છતાં કશો ખુલાસો મળતો નથી. તથા અગ્યારીનાં મકાનનો સરસામન દિનપ્રતિદિન ચોરાતો જતો હોવાથી ગઈ તા. ૧૮ મી મેએ મળેલી અન્ગુમનની એક સભામાં એ અગ્યારી વિષે વિચાર ચલાવવાને કારોબારી કમિટીના ચાર મેમબરો ઉપરાંત પ્રેક્ટિસર અરદેશર સોહરાબજી પોસ્ટવાળા, મોમેદ નશરવાનજી મનચેરજી ભાથા તથા મી. દાદાભાઈ ફકીરભાઈની એક કમિટી નેમાઈ હતી. એ કમિટી એકવાર મોટી દમણની દરમેહેરનું મકાન જોવાને જતે ગઈ હતી. એ પછે તે પાક મકાનનો સઘજો સામન તથા કાટ રૂ. ૮૧ ની નજીવી કિંમતે કમેટીના એક મેમબરને વેચી નાખવાથી દમણના પારસી ધણા દક્ષગીર થઈ ગયા છે. વળી એ જમીનદોસ્ત થયલાં પાક મકાનને લગતી જમીન અન્ગુમનને નામે દમણની રેજીસ્ટરી ઓફીસમાં નોંધાયેલી ન હોવાથી તેને માટે પણ ચકચાર ચાલે છે.

એ અગ્યારીનાં મકાનપર નીચે મુજબની તખતી મારવામાં આવેલી હતી:—

“શ્રી પાક યજ્ઞદાનની મદદથી આએ દરમેહેર તથા એને લગતું ધરમશાળાનું મકાન શ્રી મુખધવાસી બાઈ રતનબાઈ તે બેહેસ્તી હોરમસજી મનચેરજી કામાજીનાં ધણીઆણીએ બંધાવીને જરથોસ્તી લોકોને વાપરવા થકી ધરમ ખાંતે આપી છે. સને ૧૨૧૫ યજ્ઞદરદીમ.”

પણ ઉપલી ધરમશહરાવાળાં મકાનનું શું થયું તે કંઈ જણાતું નથી. પણ વપગશ વગર પડી રહેવાથી તેમી વેચી નાંખવામાં આવ્યું હશે, એમ ધારવામાં આવે છે.

મુખધવાળા મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈનાં ધરમ ખાતાંનાં ફંડના માનવંત ત્રસ્ટી સાહેબોની ખાસ ખાહેશથી એ ફંડના ઉમંગી સેક્રેટરી મિ. કેમ્પશર અરદેશર એટી, બી. એ. એ દમણની પારસી અન્ગુમનના પ્રમુખ મી. જલ્લભાઈ દારાબજી ભરડા બી. એ.ને શ્રી દમણનાં જરથોસ્તીઓનાં બાળકોને ખુલ્લું માઝદિયસ્તાન મઝહબના પાક અવસ્તાઈ કલામોનું જરજોયું શીક્ષણ આપનારી એક શાળા સ્થાપી આપવાને ઈચ્છા જણાવી હતી. જેપરથી મિ. ભરડાએ અન્ગુમનની કારોબારી કમિટી આગળ ઉપલી આવકારદાયક માંગણી રજુ કરી તેમની મરજી પુછી હતી. પણ ધરમના પાક કલામોની કેળવણી બાળ વરગને આપવાને બદલે એક અંગ્રેજી ગુજરાતી નિશાળ ઉઘાડી આપવાની ઉપલાં ધરમ ખાતાંને અરજ કરવાનો કમિટીએ અભિપ્રાય આપ્યો હતો. હવે મિ. ભરડાએ સામાન્ય કામની લાગણી જણાવવાને માટે ઉપલી માંગણીથી દમણવાળા જણીતા જરથોસ્તી પ્રેક્ટિસર અરદેશર સોહરાબજી પોસ્ટવાળાને વાકેફ કર્યા, જેઓએ એ સંબંધી ચારવણી કરવાથી એકે અવાજે કંઈ અવસ્તાની શાળા સ્થાપવાની તરફેણમાં સરવેની લાગણી ઉભરી નીકળી હતી. જેથી પ્રો. પોપ્ટવાળાની આગેવાની હેઠળ ઉપલી નિશાળ ઉઘાડી આપવાનો કાગળ સમસ્ત અન્ગુમનની સહી સાથનો સદરહુ ધરમ ખાતાના ત્રસ્ટી સાહેબો ઉપર મોકલવામાં આવ્યો હતો. જેનો થોડા દિવસમાં સંતોષકારક જવાબ મળવે દમણના જરથોસ્તીઓમાં ભારે ખુશાલી પંચરાઈ હતી. બાદ એ શાળા સંબંધીની ઘટતી ગોઠવણ કરવાને ગઈ તા. ૨૮ મી ડિસેમ્બર ૧૯૦૬ ને દિને મિ. એટી દમણ પધાર્યા હતા અને આગમચથી થયેલી ગોઠવણ મુજબ તા. ૧ લી જાનેવારી ૧૯૦૭ થી શાળાની શરૂઆત કરવામાં આવી છે. અવસ્તાઈ શીક્ષણ આપવાનું કામ દમણના લોકપ્રીય પંથકી એરવદ હોરમસજી જમશેદજી ઉનવાળાને રૂ. ૬૦ ના સાહ્યાણાં સાથ સોંપવામાં આવ્યું છે. જેઓ નાની દમણની દરમેહેરના કંપાઉડમાં આવેલી મરહુમ બાઈ સાહેબ રતનબાઈ હોરમસજી મનચેરજી કામાવાળી કુશાદે ધરમશાળાનાં મકાનમાં અવસ્તાઈ જ્ઞાન આપે છે. શાળાની સ્થાપણના પહેલા દિવસેજ ૩૦ બાળકોનાં નામ રજીસ્ટર ખુકમાં નોંધાયાં હતાં. એ નિશાળપર દેખરેખ રાખવાનું કામ મચકુર ધરમ ખાતાં તરફથી અન્ગુમનની કારોબારી કમિટીને તથા દમણના આગેવાન પારસી એજ્યુકેશનીસ્ટ પ્રો. અરદેશર પોપ્ટવાળાને સોંપાયું છે.

કલકતાવાળાં જાણીતાં સખીવન્નુદ ખાઈ સાહેબ જરખાનુ ફરામજી મન્ચેરજીએ ગયા જુલાઈ માસમાં મુઝફરપોર મધ્યે મરણ પામેલાં પોતાનાં વડુ મીસીસ શીરીનખાઈ ઇસ્તમજી ફરામજીની નેક નહતે દમણના નીરાધાર ને નાવારસ ગરીબ જરથોસ્તીઓને મદદ આપવા માટે રૂ ૨૫ ની રકમ પ્રો. અરદેશર સોરાબજી પોષ્ટવાળાપર મોકલાવી આપી હતી. તક મળવે ખાઈ સાહેબ જરખાનુ દમણનાં હાજતમંદ હમદીનોને હંમેશા યાદ કરી સવાળનો હંમેશા હાંસલ કરે છે તે ધ્યાન તારીફ લાયક છે.

સંકટો નાત જાતનો અભાગ્યો અંતર ધરાવતી હાંદુ કોમમાં વરણાંતરના વહેમોલા વીચારેથી હલકામાં હલકી ગણાતી હાંદુ જાતને કેવાં કષ્ટો તથા સંકટો સોસવાં પડે છે તેનો ખરેખરે ખ્યાલ એ અંતરનો અંગત અનુભવ મેળવ્યા વગર આવી શકે એમ નથી. ગુજરાતનાં ગામડાંઓમાં વસ્તી ટેક તથા ભંગી કોમને પોતાના એકાદ એહેલાવદા ખાસ કુવાની ગેરહાજરીમાં પીવાના પાણી જેવી દરરોજના બહોળા વપરાસમાં આવતી તથા જીંદગીને સખળ આધાર આપનારી મુખ્ય ચીજ મેળવવા માટે કેવાં સાંસાં પડે છે તેનો દુખલુ આભાસ એ સંબંધીનું મોં આગળ પડેલું સસ્તું સાધન ધરાવનારને જાંખો વટીક કદીપણ આવવો મહાલજ છે! એવાં ગામડાંઓમાં તો દુખળા નરડા વગેરે જાતની પાણી ભરવા જતી જુવાન અખળાઓનાં દયાળુ દીલની દાઝપરજ તેમનો સધજો આધાર ઝટકી રહે છે અને ખાળે વખતે તો કંઈક એરેહેમ ખાંચડીની ફાંટાખેરી વીચીત્ર વલણની એ બાપડી હીણાતી હલકી કોમને એકદ ટળવલ્યાં તથા હેરાનગતી ભોગવવી પડે છે. એવી હલકાકી અને પરાધીનતામાંથી મોકળા થવા માટે કોઈવાર તેઓ વરસાદ રતુ પીલા બાદ નદી નાળાં આગળ અથવા તો થોડે ખોદવે ધણું પાણી નીકળી આવે એવા સંભવવાળી જગ્યાપર એક સાધારણ ઉંડાઈનો ખોડો ખોદે છે જેને 'વેહેડી' થી ઓળખવામાં આવે છે, તેમાંથી તેઓ પોતાના ઉપયોગને થકી ગદલું ને ગંધાતું પાણી લે છે. પણ તાપ પડતા માંડયાથી એવી વેહેડીઓ જલદીથી સુકાઈ જાય છે અને આગળાં સંકટની શુરઆત પાછી જાગે છે! એવી અણહદ હાડમારી દમણથી ૪ માઇલ દુર આવેલાં વાંકડ ગામના ગરીબ લોકો ભારે વેડતા હોવાની વાત ત્યાંના જાણીતા જરથોસ્તી પ્રોફેસર અરદેશર સોહરાબજી પોષ્ટવાળાના કાનપર પડતાંજ તેઓએ દયા કરીને મદરાસના જાણીતા સાહસીક વેપારી અને સખીવન્નુદ શેહેરી શેઠ શ્રીરાજ મન્ચેરજી કલ્પવાળાને એક કાગળ લખી પોતાના કોમળ વયમાં એહેસ્તનશીન થયેલા વહાલા એટા મી. જનકની અશો યાદમાં એક કુવો બંધાવી અપાવવાની અરજ ગુજરી હતી. જે અરજ એ ભલા ગૃહસ્થે તુરત બહાલ રાખીને ઘટતી નાણાંની રકમ પ્રોફેસર પોષ્ટવાળાપર મોકલી આપી હતી અને તેમની પોતાની જાતી દેખરેખ હેઠળ એ કુવો બંધાવવાની ભલામણ કરી હતી. જેને અનુસરીને પ્રોફેસર પોષ્ટવાળાએ પોતાની તારીફ લાયક દેખરેખ તળે ચોમાસુ ચાલુ થાય તે આગમજ એ કુવાનું તમામ કામ નીરવીધને આટોપી નાંખ્યું હતું. એ ધરમાદા કુવો ખુલ્લો મુકવાની પવિત્ર ક્રિયા ગઈ તા. ૯ મી જુનને રવીવારને રોજ દમણની જરથોસ્તી અનજીમનના પંથકી એરવદ હોરમસજી ઉનવાળાની આગેવાની હેઠળ થઈ હતી. જેમાં પ્રોફેસર પોષ્ટવાળાના તથા એરવદ ઉનવાળાના કુટુંબ પરિવારે તેમજ તેમના દોસ્ત આશનાવોએ હાજરી આપી હતી. અવલ એ કુશાદે કુવાની કેડપુર કીનારીને નિરમળ પાણીથી ઘોઈ નાંખી તેમાં ઝુલ, દુધ તથા નાળીયેરનું પાણી છાંટવામાં આવ્યું હતું અને અવસ્તાઈ બજારના પાક કલામો સહિત યોગ્ય ક્રિયા કરી મરહુમ મી. જનકની નૈયતે સેવટે સધજાંઓએ સાથે પતેત પટ્ટી હતી. ત્યાર પછીથી એક જવાન ટેડ જોડાં કને પાણી કઢાવી આંખાના એક થડમાં નમાવવામાં આવ્યું અને એ કુવો તે કોમના વપરાસ વાસ્તે ખુલ્લો મેલાયલો જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો. એ વેલાએ મી. કલ્પ વાળા તરફથી તે ગામનાં બધાં ગરીબ ટેડ લોકને એક જયાફત અપાઈ હતી. ભોજન પુરૂં થયા પછી તેઓ બધાં ટોળાં રૂપે પ્રોફેસર પોષ્ટવાળા અને પારડીના ઉતારા આગળ આવી પોતાની પાણીને માટે ટળવળતી કોમને એ સુખનું અમુલ્ય

સાધન પુરં પાડનારા મેસરસ કલબવાળા અને પોષ્ટવાળાની પ્રસંગોપાત તારીફ કરનારા તથા બીજા તરફવાર ગંમત ઉપજવનારા ગરબાઓ ગાયા હતા. ગવાઈ રહ્યા બાદ, સખી શેઠ કલબવાળા તરફથી તેમનામાં વચ્ચેનું વહેંચાણ કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં પુરૂષોને પંચીયું, સ્ત્રીઓને ઓઢણું, બાળકોને ઘોતડી અને બાળકીઓને ઓઢણી વગેરે વાંટી અપાયું હતું. વહેંચાણ પુરું થવે પાછાં તેમને તાડીનાં નીરદોષ પીણીંથી તૃપ્ત કરવામાં આવ્યાં હતાં જેથી અત્યંત ખુશખુશાલ થઈ પોતાના ઉપકારની લાગણીનો જાણે ઉમરો બહાર પાડતાં તથા સખી શેઠ શીરોઝની જ્ય પોકારતાં તેઓ સરવ પોતપોતાને ઘેર વીદાય થયાં હતાં. બાદ પ્રેફેસર પોષ્ટવાળા તથા પારટી એક સુદૂર સાથે બીરાજી બાણીને બરાબર ઇનસાફ આપી મોટી રાત્રે દમણ તરફ કુચ કરી ગઈ હતી. એ કુશાદે કુવો જે વાંકડ ગામની ઢેડ વસ્તીની વચ્ચે બાંધવામાં આવ્યો છે તે પર સંમેરમરની એક સુંદર તખ્તી જડી લઈ નીચલો લેખ કાતરવામાં આવ્યો છે:-

“આએ કુવો મીં શીરોઝ મનચેરજી કલબવાળાએ પોતાનો વહાલો બેટો જાલ રોજ મારેસ્પંદ માહ અમરદાદ સને ૧૨૭૫ ચઢદેઝરદી, તાં ૯ મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૦૬ એ મદ્રાસમાં બેહેસ્તનશીન થયો તેનાં પુણ્ય માટે દમણ તાબેનાં વાંકડ ગામમાં ગરીબો માટે ધરમ ખાતે બંધાવી આપ્યો છે. તાં ૯ મી જુન ૧૯૦૭.”

એ કુવો ખુદલો મેલ્યાની તથા ગામમાં ગરીબ ઢેડ લોકોમાં લુગડાં વહેંચ્યાની તથા તેમને ઉબણી આપ્યાની સત્તાવાર જાણ પ્રેફેસર પોષ્ટવાળાએ ગઈ તાં ૨૫ મી જુને એક પત્ર દમણની સ્થાનીક સરકારને કરી હતી. જેપરથી દમણના કામચલાઉ નામદાર ગવરનર કેપ્ટન ફ્રેર દેમીનેએ એ સંબંધીની સત્તાદારી ખબર ગોઆની વડી સરકારને કરતાં પ્રેફેસર પોષ્ટવાળાની લોકોપકારી લાગણીની જાણના પ્રશંસા કરી શેઠ કલબવાળાની કીર્તિવંતી સખાવતની લાયક શબ્દોમાં સ્તુતી કરી હતી અને પોતાની સ્થાનીક સરકાર તરફનો એ સ્તુતીપાત્ર કાર્ય માટે ખાસ ઉપકાર માનનારા સત્તાવાર પાડ-પત્રો ઉપલા બંને સદગૃહસ્થો પર મોકલી આપ્યાં હતાં.

દમણ તાબેનાં દુણેડાં ગામના ગરીબ દેઝઓને ધરમખાતે સને ૧૮૬૪ નાં સાલમાં મરહુમ સખાવતે શાહ શેઠ રસતમજી જમશેદજી જીજીભાઈએ બંધાવી આપેલા કુવાનું પાણી વખતના વહેવા સાથ સુકાઈ ગયલું હોવાથી તે માટે પડતી તંગીની જાણ મરહુમના ભત્રીજા શેઠ જમશેદજી ખરશેદજી જમશેદજીના ધ્યાન પર આવતાં તેને વધુ ઉંડો ખોદાવી પુરતાં પાણીની સગવડ કરાવી આપી તેમનાં આશીર્વા લીધાં હતાં.

ધર્મચુસ્ત જરથોસ્તીઓમાં પવીત્રાઇને માટે મોટી મહત્વતા ધરાવતા દે માસમાં દમણની અનન્યુમન તરફથી ઉધરાટનો એક ગહંબાર આજ દોઢ દાહોકાથી કરવામાં આવે છે. અગાઉ એ ગહંબારની આશની ગામમાં ઘેરેઘેર મોકલાવવાનો રૈયો હતો પણ પાંચેક વરસથી ત્યાંની જરથોસ્તી અનન્યુમનની નામુશી વચ્ચે આશની આપવાની બંધ કરી હતી, જે બંધીનો ભોગ ધણુ કરીને બાપડો ગરીબ વગેરે થઈ પડેલો હોવાથી ઘણાંક દયાળુ દીલો દાઝ્યાં હતાં. વરસ દર વરસ એ ભોણાંની ભાજગડવાળા ગહંબારની ગડબડ ઘણી વધતી જતી હતી એટલુંજ નહિ પણ તે ગહંબાર આખેરસ એક એવા અદ્ધસોસકારક તબક્કાપર આવી પુગ્યો હતો કે જે વખતસર વાજખી ને સાદી સમજ વાપરવામાં આવતે નહિ તો તેને ફરજ્યાત બંધ કરવો પડતે કારણકે નાણાં વસુલ કરવા વાસ્તે માદામોટી મેહેનત કરવી પડતી હતી. તે પછે અનન્યુમનના કારોબારીઓની કારસાજથી તાં ૧૮ મી મેએ મળેલી સમસ્ત અનન્યુમનની સભામાં એ દે માસનો પાંચમો ગહંબાર ઉધરાણાંનાં નાણાં વસુલ કરી ઘટે તો પોતાની ગીરોથી કાંઈ ઉમેરીને ભોણાં સાથ કરવાનું પ્રેફેસર પોષ્ટવાળાએ આ એક વરણવેર માથે લેવાથી દર વરસ વસુલ થતાં નાણાંનાં કરતાં બમણી રકમ જમા થઈ હતી. એ ગહંબારની ન્યાતીનું ખાણું તાં ૩૦ મી જુને કરવામાં આવ્યું હતું જેમાં સરવે જરથોસ્તીઓએ મોટી સખ્યામાં હાજરી આપી હતી. ખાણું ખલાસ થતાં દમણની જરથોસ્તી અનન્યુમનના માનવંત

નાયબે સરશીન તથા સ્વર્ગવાસી શેઠ સોહરાબજી દમણવાળાની મીલકતના મેનેજર મીં માકુજી જમશેદજીએ અનનુમત તરફથી પ્રેક્ટિસર અરદેશરનો ઉપકાર માન્યો હતો. અને તેમની આખાદી અને ઉમરની દરાઝી ઇચ્છી હતી. જે બાદ બીજા બેલનારા સાહેબોએ પોતાનો સતોપ દર્શાવતા પ્રેક્ટિસર પોષ્ટવાળાની કામઢીતકારી કાળજીની સ્તુતી કરી હતી.

નાની દમણની દરેમેહેરના મુળ સ્થાપક મરહુમ શેઠ મેહેરવાનજી નવરોજજી માણેકજી જીએ ફરાન્સીસના નખીરા મીં કાવશજી મનચેરજી શીટીન તથા જીએ ફરાનસીસનાએ પોતાનાં મરહુમ માતાજીનાં પહેલાં વરસની યાદમાં ઉપલી દરેમેહેરમાં સર અવસરે થતાં ક્રીયા કામોમાં વાપરવાને વાસ્તે જરૂર જેગો કેટલોક જરમન સીલ્વરનો સામાન દમણના પંચકી એરવરદ હોરમસજી જમ- શેદજી ઉનવાળાની મારફતે મોકલી આપ્યો હતો. જેને ઘટતી ક્રીયા કરી ઇજી વપરાસમાં લેવાને એક જાહેર જશન ગઈ તાં ૨૮ મી જીને મીં શીટીન તરફથી કરાવવામાં આવ્યું હતું. અને અનનુમત તરફથી મીં શીટીન પર તેમની એ સવેળાની સખાવતને માટે મોટું એહશાન માનનારો એક ઉપકાર-પત્ર રવાના કરવામાં આવ્યો હતો.

પોરટુગીઝ હિંદુસ્થાનની પ્રાથમીક કેળવણીને માટે મુકરર થયલા કાયદા કાનુનને અનુસરી દીવની સરકારી ગુજરાતી નીશાળના હિંદુ શિક્ષકે એક ગુજરાતી વ્યાકરણ રચી તેની સાથે લુમીતીના મુળતત્ત્વો વધારામાં જેડી ગોઆની નામદાર વડી સરકાર પર મોકલાવી આપ્યું હતું અને પોતાનાં નવાં વ્યાકરણને પોરટુગીઝ હિંદની સઘળી ગુજરાતી શાળાઓમાં ફરજિયાત દાખલ કરાવવાની મંજૂરી માંગી હતી. એ અરજ ઉપરથી ગોઆની નામદાર સરકારે તે વ્યાકરણની લાયકાત અને ઉપયોગીપણાં વિષેનું બારીક અવલોકન કરી સત્તાવાર અભિપ્રાય ઉચ્ચારવાને ત્રણ ગુજરાતી ભાષાના પ્રેક્ટિસરોનું એક કમીશન નેમવાની દમણની સ્થાનીક સરકારને ફરમાસ કરી હતી. જે ઉપરથી દમણની નામદાર સરકારે સદરહુ વ્યાકરણની સંપુરણ તપાસ કરી તે શાળોપયોગી છે કે નહીં તેનો અભિપ્રાય આપવાને દીવ ડીસ્ટ્રીક્ટની ગુજરાતી કેળવણીના માજી વડા પ્રેક્ટિસર અરદેશર સોહરા- બજી પોષ્ટવાલાનાં પ્રમુખપણાં હેઠળ એક કમીશન નેમ્યું હતું. જેમાં મોટી દમણની ગુજરાતી શાળાના પ્રીનસીપલ મીં નવરોજ અરદેશર સોહરાબજીને કમીશનના સેક્રેટરી તથા મેમ્બર તરીકેનું કામ કરવાની ફરમાસ થઈ હતી. પોતાના પ્રમુખપદે પુત્ર સેક્રેટરીનું કામ બળવે એ બતાવ કદા- અને આ પહેલ વહેલો છે. એ કમીશને ઉપલાં વ્યાકરણની લખાણ તપાસ લઈ પોતાનો લાંબો રીપોર્ટ તાં ૨૬ મી એપ્રિલે દમણની સ્થાનીક સરકારની મારફતે પોરટુગીઝ હિંદની નામદાર વડી સરકાર પર મોકલાવી આપ્યો હતો. જેમાં એ વ્યાકરણને ફરજિયાત દાખલ નહીં કરાવવાની દાખલા દલીલ સાથ સામેતી આપી તે સ્વીકારવા સંબંધીતો ઠરાવ બહાર નહીં પાડવાની આગ્રહપુરવક ભલા- મણ કરી હતી. આ રીપોર્ટ કે જેમાં ગુજરાતી વ્યાકરણની હસ્તીનો ઝાંખો આભાસ આપતાં તેનો ઇતીહાસ અતી છટાદાર શીરંગી જબાનમાં આપવામાં આવ્યો છે તે જવાન મીં નવરોજ પોષ્ટ- વાળાની કાબેલ કલમનું એક અછું પરીણામ હતું.

દમણની મ્યુનિસીપલ ધારા નવેસરથી ઘડવાને થકા નેમવામાં આવેલાં કમીશનમાં તાં ૯ મી જાનેવારી ૧૯૦૭ ને દીને પ્રેક્ટિસર અરદેશર સોહરાબજી પોષ્ટવાળાને એક પારસી લેખે નેમવામાં આવ્યા હતા.

દમણની જરથોસ્તી અનનુમતની કારોબારી કમીટીના મેમ્બર તરીકેનું મીં નવરોજ પેસેતનજી સરકારીએ દમણની બહાર વસવાટ કરવાના સખબોસર વરસોથી આપેલું રાજનામું છેક તાં ૧૮ મી મેએ મલેલી સમસ્ત અનનુમતની સભામાં સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું. અને તેમની જગ્યા મીં અરદેશર ફરામજી ખખરદારથી તેજ સંમતીથી પુરવામાં આવી હતી.

મદરાસનાં પારશીઓને લગતી વીગત:—

મદરાસની પારસી અનનુમતનું મદરાસમાં રાયપુરમમાં એક હવાવાલી જગ્યા પર બાંધેલું એક ઘેર શરઅવશરે વાપડવાનું છે. એ અનનુમતનો બાગ અસલ આશરે એકશો વરસ પર રખી શેઠો હીરજીભાઈ માણેકજી ખરાશ અને એદલજી ખરશેદજી ખખાતાનો બાંધેલો છે, તેમાં પાછકથી વધારો કરીને તેનો નીભાવ અતરેના જરથોસ્તીઓ પોતપોતામાં દર માસ ઉધરાણું કરી ચલાવે છે. અને

તેમાં પારસી મુશાફરોને ઉતારો આપે છે તેથી વરસો થયાં તેમાં સેકંડો જરથોસ્તી મુસાફરો તેનો લાભ લઈ ગયા છે અને હળુ પણ લેએ છે. હીઆંજ રવાનિને આરામગાહની જગો આવેલી છે.

મદરાસ ખાતે રાયપુરાંમમાં આવેલાં ઉપલાં ધરમનાં મકાનનાં કંપાઉડમાં અતરેના એક વેપારી શેઠ અરદેશર ફરાંમજી ભમગરા અને ભાઈઓએ પોતાનાં મરહુમ પીતા શેઠ ફરાંમજી પેશતનજી ભમગરાની યાદગારીમાં “ ફરાંમજી હોલ ” નામનું એક મકાન રૂપીઆ પાંચ હજારને ખર્ચે બંધાવી યઝ્દેજ્દરદી સને ૧૨૭૬ નાં કદમી નવાં વરસને (તા. ૧૫મી આગસ્ટ સને ૧૯૦૬ ને) દીને ખુલ્લું મેલી અતરેની અનજુમનને ભેટ આપેલું છે—જેમાં જરથોસ્તી કાંમને લગતાં દીનઆઈનનાં કાંમો કરવામાં તથા બાહરનાં ઉતારોએને ઉતારો આપવામાં આવેછે. તે ઉપરાંત શેઠ શીરોજ મનચેરજી કલખવાલા પોતાના મરહુમ બેટા “ જલ ” ની યાદગીરી કાયમ રાખવા માટે એજ અનજુમનના બાગમાં મદરાસની પારસી અનજુમનને પોતાના સરઅવસરે વાપરવા માટે એક કુસદે મકાન બાંધી આપે છે તેનું કામ અરધું ઉપર ચાલ્યું છે અને જલદી પુરું થવાથી અનજુમનને સપુરદ કરવામાં આવશે.

તે ઉપરાંત મદરાસમાં અગીઆરી સ્થાપના માટે ફાંડ શરૂ થઈ ચુકું છે. મદરાસના માનવંત શેઠ શીરોજ મનચેરજી કલખવાલાએ પોતાના મરહુમ બેટા “ જલ ” ની યાદગીરી કાયમ રાખવા માટે ઉપલી સ્થાપવા ધારેલી અગીઆરી માટે પોતાનો એક કુસદે બંગલો અનજુમનને સપુરદ કરવા ચાકસ શરતે કદલ્યું છે અને એ અગીઆરીના નીભાવ માટે ફાંડ ઉઘાડાં છે તેમાં આજ દીન સુધી રૂ. ૫૫૭૨-૮-૦ વસુલ થયા છે.

હાલનાં અતરેનાં અનજુમનનાં પ્રેસીડેન્ટ શેઠ હોરમજી નવરોજી એનજીનીઅર અને સેક્રેટરી શેઠ શોરાબ ડોસાભાઈ ગરાંટ છે, તથા મેનેજીંગ કમીટીનાં સભાસદોમાં :—શેઠ શીરોજ મનચેરજી કલખવાલા, શેઠ મેરગાનજી જમશેદજી અમલસાડવાલા અને શેઠ બેરામજી રતનજી કરાંણી છે.

ઉપલીજ કમીટીને અસતક મદરાસ પારસી અનજુમનનાં ધરમનાં ફાંડનો વહીવટ પણ ચાલે છે. તેમાં “ રવાનને અવલમજલ પોચાડવાનાં તથા દીન આઈનનાં કામો કરવાનાં ફાંડ ” માં ગયા ૧૯૦૬ ના શાલની આખરીએ રૂ. ૧૫૮૨૨)ની પુંજ છે.

ભરચના જરથોસ્તીએને લગતી વીગતો.

ભરચના રહીશ અને ભાવનગરમાં વેપાર ચલાવનાર શેઠ દીનશાજી બમનજી વઢીલે પોતાના બાવાના મરણ વખતે છેક સને ૧૮૯૧-૯૨ માં ભરચમાં યુવાવડ વખતે દાયણ રાખવાનું ફાંડ ઉભું કરી તેમાં આગળ દશ હજાર ભરેલા તે પછી પોતાના ઘરનાં છોકરાંઓની નવજેત વખતે રૂ. ૧૫૦૦) અને તે ઉપરાંત રૂ. ૫૦૦) એમના કાકા શેઠ એદલજી મનચેરજીના ઉડમણામાં કેટલુંક ઉપર ભરેલા તે તથા સરઅવસરે એ દાયણ ફાંડમાં એમના પોતાના તથા કુટુંબીઓ તરફથી ભરાતી બીજી રકમો આજ નજદીક પંદર વરસોથી ચાલુ છે, તેમાંથી દાયણનો ખર્ચ નભાવી શકાય છે.

શેઠ મનચેરજી સોરાબજી વખારીઆ જેવો હાલ વિલાયત છે તેમને હાસ્પીટાલમાં પારસી વોરડ બાંધવા સાડ રૂ. ૨૦૦૦) આપવા કરેલી માંગણી પછીથી રૂ. ૫૦૦) મરામત માટે વધુ આપવા કમુલેલા પણ મુબંધના સરજયન જનરલે એસ્ટીમેન્ટ કરાવતાં પારસી વોરડ બાંધવાનો ખર્ચ રૂ. ૪૦૦૦) અને મરામતના રૂ. ૧૦૦૦) જેઈશે તે વીશે પત્ર વહેવાર ચાલુ છે.

શેઠ રસતમજી હોરમજી વખારીઆએ જમનનું મકાન (મેરવાન બાગ) જે સુરતવાલા મરહુમ શેઠ બરજેરજી મેરવાનજી ફરેજરે સુમારે પચીશ વરસ ઉપર ભરચની પારસી અનજુમનને હશતેક હોરવાડના બંગલા સુધાં ધરમ ખાતે જશન કરાવી સપુરદ કરેલાં છે તે મકાનના દબણાદા દરવાજા સામું પોતાની ખુલ્લી જમીન છે તે અતરેની પારસી પંચાયતને આપી દેવા જણાવ્યું છે.

સુમારે ચાર વરસો ઉપર મરહુમ શેઠ દીનશા ફરદુનજી અને ભાઈઓ, શેઠ રસતમજી હોરમજી વખારીયા, શેઠ જમાશજી હોરમજી જંબુસરવાલા અને છોકરાઓ શેઠ બમનશા જમાશજી, ખા. બા. શેઠ નશરવાનજી સેરીઆદજી, શેઠ પેસતનજી દોરાબજી કામા વગેરેના જનોવાલાઓએ પોત પોતામાં ઉઘરાણું કરી સુમારે પાંચ હજાર જેટલાં નાણાં ભેગાં કરેલાં અને તે નાણાના બાજ-માંથી ગહમખારનું જશન અને જમન કરવું એવો ઠરાવ કરી તે નાણાં શેઠ દીનશાજી ફરદુનજીને ભાઈઓની પેઠીમાં જમાં કરાવેલાં ને પાછળથી તેની લોન ખરીદી તે શેઠ રસતમજી હોરમજી

વહાડીયાને ત્યાં અનામત રખાએલી—જે નાણાં ઉપજના વધારા ને વ્યાજ સાથે નજદીક સાડા છ હજાર ગયા જુલાઈ માસની ૨૯ મી તારીખે જીનોવાલાની મીટીંગ મેળવી કરેલા ઠરાવ મુજબ ભરૂચની પારસી અનજીમનના ટ્રસ્ટીઓના સ્વાધીનમાં અપાયું છે, એવી સરતથી કે વ્યાજની ઉપજમાંથી તુરતવેળા જરથોસ્ત પેગંમબર સાહેબના દીશાને દહાડે બધરાં માતિડાઓનું જશન કરવું. ફંડ વધેથી જમનથી કરવું.

અતરેના જીનોવાલા પારસીઓ જેઓ રૂનો વેપાર કરે છે તેઓને વેપાર અંગે હિંદુ માહાજન-વાલાઓને લાગો આપવો પડે છે તેની વારશીક રકમ નજદીક દશ હજાર રૂપીઆ જેટલી થવા જાય છે. તે નાણાં ભરૂચની પાંજરાપોલ ઉપરાંત હિંદુઓના આચારજી માહા પ્રભુજી અને શ્રીજીના મંદીરો તથા સદાવ્રત-વીગેરેના ધરમાદા કામમાં વપરાય છે. રૂનો લાગો આગલ અંગરેજ પેદીવાલા વેપારીઓ પણ આપતા હતા પણ તે સુમારે પચીસ વરસોથી બંધ થયો છે અને તે બંધ કરનારા વિરૂદ્ધ માહાજન કરેલી ફરિયાદમાં માહાજનીયાઓ હારયાથીજ અંગરેજો લાગો આપતા નથી, તેમ છતાં પણ પારસીઓ આપતા આવે છે. પણ પારસી જીનોવાલાઓએ પોતાનું જુદું ગહમબાર ફંડ સ્થાપ્યું છે તેમાં ફાલો માંગ્યાથી આ વરસથી વારશીક રૂ. ૫૦૦) રૂના લાગામાંથી પારસીઓ કાપી લેઈ ગહમબાર ફંડમાં જમાં કરાવેથી જરથોસ્ત સાહેબના દીશાને દહાડે જશન ઉપરાંત ભવીશમાં બધરાં માતિડાઓનું જમન કરશે.

અંકલેશ્વરના પારસીઓના રવાનોને અવલ મંજલ પુંગાડવાના ફંડના રૂ. ૮૦૦૦) બધેથી રૂ. ૫૦૦૦) ના શેઠો નશરવાનજી હીરજીભાઈની જીનીંગ કંપનીમાં અને રૂ. ૩૦૦૦) શેઠ દીનશાહ પેસતનજી જીનોવાલાની એજંશી તાખેના જીજરાત પ્રેસના શેરોમાં રોકાએલા છે જેટલા ખાતર કે એજંટોની માલિકીના એ કારખાનાઓ પાછલથી જેઈટ સ્ટોક કંપનીમાં ફેરવાઈ ગયાં તે પેહેલાં એ રૂ. તેઓ હસ્તેક વ્યાજે અપાયલાં તે તેઓ આપી શક્યા નહીં ને શેરો એવી સરતે આપેલા કે પાછલથી એજંટો તે ખરીદી લેશે. પણ તેમ બન્યું નથી, દરમ્યાન અંકલેશ્વરના પારસી રવાનોને અવલમંજલ પોંહોંચાડવા સારૂ ભરૂચની પારસી અનજીમન તરફના પગારદાર ખાંધીઆ નશેસાલારોની મદદ અપાતી ચાલુ હતી પણ હાલ ભરૂચમાં પણ માણસોની તંગી છે અને પગાર ખરચવા છતાં નવાં માણસો મલતાં નથી તે કારણે ભરૂચની અનજીમનના ટ્રસ્ટીઓએ અંકલેશ્વરની અનજીમનના આગેવાનોને ખબર આપી હતી કે તમે તમારૂં સુજતું કરો; તે ઉપરથીજ માશીક રૂ. મેળવવાની સરતે અંકલેશ્વરના રવાનોને અવલમંજલ પુંગાડવાનું ફંડ ભેગુ કરવા માંડ્યું છે તેમાં તુરતવેળા માશીક રૂ. ૫૦) જેટલી આવક થઈ છે ને હજુ તેને લગતી કોશીશો ચાલુ છે. એ માશીક ફંડમાંથી અંકલેશ્વર ખાતે નવા બેથી ત્રણ માણસો પગારદાર રાખવાનો પીચાર ચાલે છે.

નામદાર માહારાંણીજીની યાદગારી માટેના ફંડમાંથી ભરૂચ ખાતે ટ્રાટ ઉપર હાસપીટાલની પડોસમાં બંધાએલો કક્કો ટાવર સુમારે ત્રણેક મહીના ઉપર ખુલ્લો મુકાયો છે તેમાં ભરૂચના પારસીઓ હસ્તેકથી નજદીક રૂ. ૧૨૦૦) ની રકમ ભરાઈ હતી.

રાયચંદ દીપચંદ લાઈબરેરીની પડોસમાં પબ્લીક હોલ બંધાએ તો તે માટે રૂ. ૩૦૦૦) ની રકમ મુબંધના એક સખી વજુદ અને જાણીતા શેર દલાલ અસલ વતન ભરૂચના જરથોસ્તી હસ્તેક ભરાઈ છે અને બીજા રૂ. ૮૦૦૦) તેઓએજ એ જગ્યા ઉપર એ મકાન બંધાવાનું નક્કી કરેથી આપવા કબુલ કર્યું છે.

ભરૂચમાં એક સુવાવડખાનું સ્થાપવા માટે ખા.૦ બા.૦ આદરજી મનચેરજી દલાલે આગેવાની લીધી છે. તેઓએ અનજીમન જેગ એક યાત્રી છાપી બાહાર પાડી છે, અને એ વીશના અતરેના જાણીતા ગ્રહસ્થોનાં મત મંગાવ્યા છે—તેમાં તેઓ હેવું જણાવે છે કે:—“ભરૂચમાં એક પારસી સુવાવડખાનાની જરૂર છે એવું મને લાગે છે. સુવાવડખાનું સ્થાપવાથી આપણી ભરૂચની પારસી કામને ખેડદ ફાયદો થશે એમાં તો શક છેજ નહીં પણ હાલનો સમય જેતાં એવું ખાતું સ્થાપાય અને તેનો પુરતો લાભ જે આપણા કોકો નહીં લીએ તો પછી તે ઉપર ખરચેલી મોહટી રકમ કારગત લાગે નહીં માટે માહરો વિચાર સરવે સાહેબોના અભિપ્રાય લઈને પછી સલાહ મળે તો એ કામ કરવાનો છે.” એ પછે સુવાવડખાનાનાં ફાયદા વીગેરે જણાવીને કોકો લાભ લેશે કે નહીં તે પુછાયું છે.

મરહુમ શેઠ નક્શરવાનજી બમનશાહ મેહતાજીની નધિતે થયેલાં ધરમાદામાંથી હાડ વધારીને ફંડ ભરવામાં સ્થાપ્યું છે. અને તેને ન્યાત જાતનો તદ્દાવત રાખ્યા વગર દરેક જણને લાભ મળે એવી ગોઠવણ થઈ છે. [એની વધુ વીમત મરહુમનાં ઉકમણાની વીગતમાંથી જણાશે.]

ગનદેવી ખાતેની જરથોસ્તીઓની વીગત.

ધરમશાલા—અત્રેની મરહુમ શેઠ જમશેદજી નવરોજી વાડીયાવાલી ધરમશાલાનું છાપર ભાગી જવાથી તથા ખીજી કંટલુંક કામ સમારવાનું છે તે માટે કલકતાવાલા શેઠ પેસતનજી એદલજી ગજદરે રૂ ૧૦૦૦ ગણદેવી અનજીમનના ત્રસટી ઉપર મોકલી આપ્યા છે.

દોખમું—અત્રેનું અરધી સદી ઉપર બંધાયેલું શેઠ જમશેદજી નવરોજી ગજદર (સપલા) વાલું દોખમું ચાર બાજુના કુવા આગળથી ફાટી ગયું છે. એ દોખમાની અંદર રવાન મુક્યા પછી બહારની બાજુએ ખુલું દેખાય છે અને તેથી ઘણાકોના જીવ કમકમે છે. એ દોખમું સમારવાને સાર એક વરસ થયું ફંડ ખુલું મુકેલું છે તેમાં આજ સુધીમાં રૂ ૨૦૦૦ ભરાયા છે. હજી રૂ ૩૦૦૦ આશરેની ઘટ છે. રકમ ભરાયેથી સમારકામ થવાનો સંભવ છે. નહીં સમારવામાં આવશે તો થોડા વખતમાં પડી જશે એમ લાગે છે.

મરજી—મુંબઈના મરહુમ શેઠ હોરમજી બમનજી વાડીયાજીના આતશબહેરામના માજી બોયવાલા મોખેદ પાલનજી એદલજી મોખેદજીના રોજ ૧ લો માહા ખારમાને દીને બેહસતનશીન થયા છે. મરહુમ ઘણે સારે ટેકાણે સગાઈ ધરાવતા હતા. મરહુમથી ગામના લોકને ઘણાજ ટેકા હતા. મરનાર જરથોસ્તી ધરમમાં ઘણા હુશીયાર હતા. ધરમના પુસતકોનો અભ્યાસ કરવામાં ઘણા મશગુલ હતા. શરીર લથડી જવાથી અત્રે માસ બે થયા મુકામ કરી રહ્યા હતા. મરનારની ઉંમર વરસ પંચોતેરની છે.

કવેતા ખાતેની પારસીઓની વીગત.

પારસી અગીઆરી જેની સ્થાપના ઈ. સ. ૧૮૮૩ ના જીન મહીનામાં અનજીમન તરફથી થઈ છે.

પારસી સ્કુલ તથા પારસી હોલ—ખાન સાહેબ અરદેશર ડોસાભાઈ મારકરે બંધાવી અનજીમનને ભેટ આપ્યા છે. અક્ટોબર ૧૯૦૪ ઈ.

પારસી રેસલ હાઉસ બંધવા ઉતારાતું મકાન તથા પારસી ખીમારોને હવા ફેરફાર માટે “સેનેટરીયમ”—ખાઈ રતનબાઈ બરજોરજી દોરાબજી પટેલે બંધાવી અનજીમનને ભેટ આપ્યું છે. માર્ચ ૧૯૦૫ ઈ.

અતરે કવેટામાં નીચલા પારસીઓ નીચે મુજબનાં અંગરેજ ખેતાબો ધરાવે છે :—

ખાન બાહાદુર બરજોરજી દોરાબજી પટેલને સી. આઈ. ઇ., નો ખેતાબ મળ્યો છે.

શેઠ અરદેશર ડોસાભાઈ મારકરને ખાન સાહેબનો ખેતાબ મળ્યો છે.

કારપોરલ હોરમજી પે. તલાટી અને લેનસફારપોરલ અરદેશર ડોસાભાઈ મારકરને વોલન-દીઅર લોંગ સર્વીસ મેડલ મળ્યા છે.

અતરે સરઅવસરે પારસીઓ તરફથી મેલાવડા થાય છે, તેવા આ વરસમાં બે ખાનગી મેલાવડા પારસી નવજોતના થયા હતા, ને એક બીજો જાહેર મેલાવડો આપણા નામદાર શેહેનશાહની વરસ-ગાંઠનો અતરેના ખાનબહાદુર બરજોજી દોરાબજી પટેલ, સી. આઈ. ઇ. એ ખેતાબ બાંધવામાં કર્યો હતો તેમાં અતરેના શીવીલ અને મીલીટરી અમલદારો તથા ખાનુઓ મોટા ભાગે હાજર હતાં, અને ઘણી સારી ધામધુમ થઈ હતી.

દેશાવરનાં જરથોસ્તીઓનું લીસ્ટ.

(આગલે વરસે છપાઈ ગયેલાં લીસ્ટો ઉપરાંત પાછલથી આવેલાં.)

તારાપોરના જરથોસ્તીઓના નામ.

અરદેશર જેશંગલ સીલિતરીયા, પેનશનર.
અરદેશર દાદાભાઈ માંચકર, આખકારી ખાતામાં.
અરદેશર દીનશાહ ગોવેકર, નોકરી, મુંબઈ.
અરદેશર હોરાખલ તારાપોરવાળા, તારાપોરની જરથોસ્તી અનન્યુમનનાં એક મસ્દી, મ્યુનીસીપલ કંન્ટ્રાક્ટર, મુંબઈ.
અરદેશર નાદરશાહ બેજનલ તારાપોરવાલા, કલકત્તા.
અરદેશર પાહલણલ તારાપોરવાલા, કસ્ટમ ઘરોમા, નીજા-માખાદ (ઇક્ટર).
અરદેશર બેહરામલ ઇરાની, ખેતી તથા ખામખાની, બાણમંગા.
અરદેશર મેહરજીભાઈ વીકાલ, અંદરઘાટ, હેઠરાખાદ દખણ.
આદરજી ડોશાલ ઉગલવરા, ખેતી.
આદરજી અરદેશર દીનશાહ ગોવેકર, ખેતી.
આદરજી કુરામલ જુતાડીયા.
આદરજી બેજનલ ગોવેકર, ઝાંઇનાં પટેલ.
આદરજી હોરમસજી ગોવેકર, નોકરી, મુંબઈ.
ઉગલજી ડોશાલ ઉગલવરા, ખેતી.
એદલજી ખરોદજી તાડવાળા, મોબેદ, સીકંદરાખાદ.
એદલજી દાદાભાઈ નવસાના.
એદલજી બેહરામજી પેસનનદારનાં, મોબેદ, આખકારી ખાતામાં, વસઈ.
એદલજી હીરજીભાઈ એદલજી તારાપોરવાલા, ચીતાપુર.
એદલજી હોરમસજી એદલજી તારાપોરવાલા, હેઠરાખાદ દખણ.
કાવસશાહ એદલજી તારાપોરવાળા, વકીલ, સીકંદરાખાદ.
કાવસશાહ હોરાખલ સીલિતરીયા, ખેતી.
કુંવરજી ભંડુગીરજી સોહરાખલ સીલિતરીયા.
કુંવરજી બહમનજી, દીમખર મરચંટ, જંગલખાતાનાં સર-કુંવરજી રતનજી વકીલ, ખેતી, ઉહેણું. [કારી કોન્ટ્રાક્ટર
કુંવરજી રતનજી સીલિતરીયા, નાયબ તેહસીલદાર, લાડસાં-મવી, ઈલાકે નવાબ સર આસમાનભલે બહાદુર, ડીસ્ટરી-કુંવરજી સોહરાખલ જુતાડીયા. [કંટ અઉરંગખાદ.
કેકેખાદ અરદેશર હોરાખલ તારાપોરવાળા.
કેખશરો કાવસશાહ એદલજી તારાપોરવાળા, એકાઉન્ટન્ટ, પબ્લીક વરકસ એડીટ પ્રાંચ, સયફાખાદ પેલેસ, હેઠરાખાદ દખણ.
કેરશાપલ શાપુરજી પટેલ, ઉદવાડેવાળા, હરેમેહરનાં મોબેદ ખરોદજી આદરજી ભરડા, મોબેદ, ડીપીડીપર, ફેલવા માહીમ ખરોદજી કાવશલ સીલિતરીયા, ખેતી, કવડાસ.
ખરોદજી કુંવરજી સીલિતરીયા, આખકારી ખાતામાં, ફેકરી, ડીસ્ટરીકટ અન્નમેર.
ખરોદજી હોરમસજી એદલજી તારાપોરવાળા, સીરસ્તેદાર, રાજુરા-માનગઢ (તેલંગાન).
જમરીજી ભંડુગીરજી સીલિતરીયા, ખેતી, ભરાહ (ઉહેણું તાહુકો).
જમરીજી જેશંગલ જુતાડીયા, આખકારી ખાતામાં.
જમરીજી દીનશાહજી, આખકારી કંટ્રાક્ટર, બીલાસપુર.

જમરીજી પેસનનજી તાડવાળા, આખકારી ખાતામાં.
જમરીજી શાપુરજી ફોલીકુકા, આખકારી ખાતામાં, ચીચણ બેલેજર અરદેશર હોરાખલ તારાપોરવાળા.
ભંડુગીરજી દાદાભાઈ તારાપોરવાળા, તારાપોરની જરથોસ્તી અનન્યુમનનાં પ્રમુખ.
ભંડુગીરજી રસ્તમજી ગોવેકર, ખેતી, કરસોહ.
જવનજી કુંવરજી વાડીગર, આખકારી ખાતામાં.
જવનજી ખરોદજી કુંવરજી સીલિતરીયા.
જવનજી દાદાભાઈ સુખસાનાં, ખેતી, ભપોલી (માહીમ તાહુકો).
જવનજી પેસનનજી રતનજી વાડેવાળા, આખકારી ઈન્સપેક્ટર.
જવનજી કુરામજી જુતાડીયા, ખેતી, રાનસેત. (ઉહેણું તાહુકો).
જવનજી માણિકજી જમાદાર, ખેતી, કોઠાણ (માહીમ તાહુકો).
જવનજી રસ્તમજી પંથકી, મોબેદ, પારસી હોટલ કીપર, સીકંદરાખાદ.
જેશંગજી ભીમજીભાઈ જુતાડીયા, આખકારી ખાતામાં.
જેશંગજી રતનજી સીલિતરીયા, પબ્લીક વરકસ ડીપાર્ટ-મેન્ટમાં કંટ્રાક્ટર, વરંગલ ડીસ્ટરીકટ (દખણ).
ડોસાભાઈ આદરજી ઉગલવરા, આખકારી ખાતામાં.
ડોસાભાઈ મેહરજીભાઈ મોરાવાળા, આખકારી ખાતામાં.
દાદાભાઈ ખરોદજી તાડવાળા, મોબેદ, ખેતી.
દાદાભાઈ જવનજી સુખસાનાં, ખેતી.
દાદાભાઈ નાદરશાહ બેજનજી તારાપોરવાળા, કલકત્તા.
દાદાભાઈ બેહરામજી ભંડુગીરજી.
દાદાભાઈ ભીખાજી માણિકજી વાડીગર.
દાદાભાઈ માણિકજી નવસાના, બાઈ સાહેબ આવાંબાઈ કાવસજી પીટીને ત્યાં કારભારી, કુરામજી હોલ, વારકન-રોડ, મહાલક્ષ્મી, મુંબઈ.
દાદાભાઈ હોરમસજી ગોવેકર, દેહીચાક માસ્તર, દાદર (બી. બી. ફેલવે).
દાદી એદલજી તારાપોરવાળા, જરનાલીસ્ત, તારાપોરની જરથોસ્તી અનન્યુમનનાં એક મસ્દી, ખેતી.
દારખજી પેસનનજી વાડેવાળા, ખેતી, કીરાટ (માહીમ તાહુકો).
દારખજી સોરાખજી ભરડા, મોબેદ, ખેતી તથા આખકારી દારખશાહ હોરમસજી નાદરશાહ તારાપોરવાળા. [ખાતામાં
દારખશાહ હોરમસજી પારડીવાળા, વીમા કંપનીનાં એન્જી, દીનશાહ કુંવરજી બહમનજી, ખેતી. [મુંબઈ.
દીનશાહજી કુંવરજી સીલિતરીયા, પેનશનર.
દીનશાહજી જવનજી સુખસાના, ખેતી.
દીનશાહ મેહરજીભાઈ વીકાલ, મીસમાં, ઉમરી (નાહોહ હલ્લો).
દીનશાહ હીરજીભાઈ એદલજી તારાપોરવાળા, ચીતાપુર.
દોરાખજી કુરામજી જુતાડીયા, ખેતી, રાનસેત, (ઉહેણું તાહુકો).
દોરાખજી સોહરાખજી માંચકર, આખકારી ઈન્સપેક્ટર.
દોરાખજી હોરમસજી ભીમજીભાઈ તારાપોરવાળા.
ધનજીશાહ મંચેરજી ભરડા, સ્ટેશન માસ્તર, બોઈસર. (બી. નરીમાન ભંડુગીરજી સોહરાખજી સીલિતરીયા. [બી. ફેલવે)

નવશેજી બાણિકજી જમાદાર, આખકારી ખાતામાં.
 નવશેજી શાપુરજી, મોખેદ, ભરજ.
 નાદરશાહ જીવનજી ગોવેકર, આખકારી ખાતામાં.
 નાદરશાહ રતનજી સીલોતરીયા, ખેતી.
 નાદરશાહ હોરમસજી એલજી, એડન.
 નાનાભાઈ દાદાભાઈ ગંધકર, આખકારી ખાતામાં.
 પાહલજી આદરજી ભરડા, મોખેદ, આખકારી ખાતામાં.
 પાહલજી કુરકુનજી પેસ્તનદારનાં, મોખેદ, આખકારીખાતામાં
 પીરોજશાહ ખરોદજી કાવસજી તારાપોરવાળા, ડાકટર,
 (આઈ. એમ. એસ.)
 પીરોજશાહ જાંઘીરજી તારાપોરવાળા, ખેતી.
 પીરોજશાહ પેસ્તનજી તાડવાળા, મોખેદ, ખેતી.
 પીરોજશાહ ખરજીરજી ભરડા, ધરમપોરવાળા, મોખેદ, ખેતી.
 પીરોજશાહ સોહરાબજી તારાપોરવાળા, નીઝામ સરકારનાં
 પેસ્તનજી ખરોદજી તારાપોરવાળા. [પેનશનર.
 પેસ્તનજી નવશેજી ગોવેકર, ખેતી, ચારોડી. (ઉહેલું તાલુકો)
 પેસ્તનજી નવશેજી ગંધકર, ખેતી.
 પેસ્તનજી રતનજી વાડવાળા, ખેતી, કીરાટ. (માહીમ તાલુકો)
 કુરકુનજી કુંવરજી તારાપોરવાળા, એલ. સી. ઈ., રીટાયરડ
 પેનશનર, અમદાવાદ.
 કુરકુનજી પીરોજશાહ સોહરાબજી તારાપોરવાળા, બી. એ.,
 અલાહાબાદ.
 કુરકુનજી બેહરામજી પેસ્તનદારનાં, મોખેદ, આખકારીખાતામાં
 કુરામજી જાંઘીરજી સોરાબજી સીલોતરીયા, અવલ કાર-
 કુન, કરટમ આફ્રીસ, બલનાં.
 કુરાંમજી જશંગજી જુતાડીયા, આખકારીખાતામાં.
 કુરાંમજી બેહરામજી બેહલીકાકા, મોખેદ, ખેતી.
 કુરાંમજી માણિકજી મેહતા (તાડવાળા), આખકારી કંઠરાકટર,
 કુરાંમજી હીમજીભાઈ ગંધકર, આખકારીખાતામાં. [ઉહેલું.
 કુરામશેજી કુંવરજી બહુમનજી, ખેતી.
 કુરામશેજી દીનશાહ, આખકારી કંઠરાકટર, બીલાસપુર.
 કુરામશેજી બેહરામશાહ તારાપોરવાળા, કંઠરાકટર, બેંગલોર.
 કુરામશેજી હોરમસજી જમશેદજી પંથકી, (ઉદવાડવાળા).
 બમનજી કુંવરજી બમનજી, ખેતી.
 બહુમનજી પેસ્તનજી બેહલીકાકા, મોખેદ, આખકારીખાતામાં.
 બરજીરજી જમશેદજી વીકાજી, હુદરાખાદ (દખણ)
 બરજીરજી દાદાભાઈ નવલાનાં, મુંબઈ.
 બરજીરજી દારબજી પેસ્તનજી વાડવાળા.
 બરજીરજી પેસ્તનજી તાડવાળા, મોખેદ, આખકારીખાતામાં.
 બરજીરજી હોરમસજી દારબજી દેવીચિરવાળા, ખેતી.
 બાપુજી અરદેશર જશંગજી સીલોતરીયા, કેમીસરીચેટખાતાં.
 બેજનજી અરદેશર દોરાબજી તારાપોરવાળા. [માં, નીમચ.
 બેહરામજી આદરજી ભીમજી, ખબનદાર, છંદા નાદેડ.
 બેરાંમજી જાંઘીરજી, ખેતી.
 બેહરામજી પેસ્તનજી બેહલીકાકા, આખકારીખાતામાં.
 બેહરામશાહ અરદેશર, ખેતી.
 બેહરામશાહ રસ્તમજી સીલોતરીયા, આખકારી ઈન્સપેક્ટર,
 ભીખાજી દોરાબજી તારાપોરવાળા, અજમેર. [કિલ્હાપુર.
 ભીખાજી કુરામજી ભરડા, મોખેદ, ખેતી, બોરસતી (માહીમ
 તાલુકો)
 ભીખાજી ભીમજીભાઈ એલજી તારાપોરવાળા, મુંબઈ.
 ભીખાજી ભીમજીભાઈ વીકાજી તારાપોરવાળા.
 ભીખાજી માણિકજી વાડીગર, ખેતી.

ભીમજીભાઈ જશંગજી જુતાડીયા, આખકારીખાતામાં.
 ભીમજીભાઈ મહેરજીભાઈ વાડવાળા, આખકારી ઉપાકીપર,
 ભીમજીભાઈ રસ્તમજી વાડીગર, રાયપુર. [રાઈચાં.
 ભીમજીભાઈ હીરજીભાઈ ગોવેકર, ખેતી તથા આખકારી-
 મંચેરશાહ નાદરશાહ ગોવેકર. [ખાતામાં.
 મંચેરશાહ સોહરાબજી સીલોતરીયા.
 માણિકજી બેહરામજી પેસીકાકા, જનરલ મરચંટ.
 માણિકજી બેહરામજી પેસ્તનદારનાં, મોખેદ, આખકારી-
 માણિકશાહ જાંઘીરજી જુતાડીયા. [ખાતામાં.
 માણિકશાહ ભીખાજી વાડીગર, પોલીસ જમાદાર, કેલવામાહીમ
 માણિકશાહ મંચેરજી તાડવાળા, મોખેદ.
 માણિકશાહ સોરાબજી સીલોતરીયા, ખેતી, વરોતી.
 મેહરજીભાઈ ભીમજીભાઈ વાડવાળા, આખકારી ખાતામાં.
 મેહરવાનજી દાદાભાઈ ગોવેકર, પેનશનર.
 મેહરવાનજી મંચેરજી તાડવાળા, મોખેદ, સીકંદરાખાદ.
 રતનજી જમશેદજી પેસ્તનજી વાડવાળા.
 રતનજી જીવનજી ગોવેકર.
 રતનજી હોરમસજી દારબજી દેવીચિરવાળા.
 રામજીભાઈ પેસ્તનજી ઉગજીવરા, ખેતી, રાવતે (માહીમ તાલુકો)
 રામજીભાઈભીખાજી ગોવેકર, ખેતી, કોણગામ (ઉહેલું તાલુકો)
 રસ્તમજી આદરજી ભીમજી, અમીન કરટમ, રાઈચાર.
 રસ્તમજી જાંઘીરજી ગોવેકર
 રસ્તમજી નસરવાનજી પંથકી, આખકારી ખાતામાં, નવા-
 પોર. (માહીમ તાલુકો)
 રસ્તમજી ભીમજીભાઈ જુતાડીયા, આખકારી ખાતામાં.
 રસ્તમજી ભીખાજી વાડીગર.
 રસ્તમજી માણિકજી જમાદાર, ખેતી.
 રસ્તમજી રતનજી પંથકી, આખકારી ખાતામાં, ઉરજી.
 રસ્તમજી હીમજીભાઈ ગંધકર, આખકારી ઉપાકીપર,
 રસ્તમજી હીરજીભાઈ ગોવેકર. [આકોલા (બીરાર)
 વીકાજી અરદેશર દોરાબજી તારાપોરવાળા, મુંબઈ.
 વીકાજી કુરકુનજી કુંવરજી તારાપોરવાળા, વકીલ, રાજકોટ
 વીકાજી ભીખાજી માણિકજી વાડીગર.
 વીકાજી ભીમજીભાઈ વીકાજી તારાપોરવાળા, આખકારી
 ખાતામાં, વસઈ.
 વીકાજી મેહરજીભાઈ બાપુજી વીકાજી, “પરનાળી” ગામનાં
 ધનામદાર, તારાપોરની જરથોસતી અનજીમનનાં એક
 તરીકે તથા તારાપોર અને તેનો અગ્રાહનાં રૂઢ મા-
 મોનાં આનરરી રૂપશીયલ માલજી.
 વીકાજી મેહરજીભાઈ ઝોરાવાળા, આખકારી ખાતામાં.
 વીકાજી હીરજીભાઈ ગોવેકર, ખેતી.
 શાપુરજી અરદેશર તારાપોરવાળા, મુંબઈ.
 શાપુરજી બેજનજી ગોવેકર, ઉરજી “મામલેદાર” આખકારી
 ઈન્સપેક્ટર, ઉહેલું તાલુકો.
 સોહરાબજી જાંઘીરજી સીલોતરીયા, ઈન્નેર.
 સોહરાબજી પીરોજશાહ સોહરાબજી સીલોતરીયા.
 સોહરાબજી હીમજીભાઈ ગંધકર, આખકારી ખાતામાં,
 સોનમઠ-બ્યારા
 સોહરાબજી શાપુરજી સીલોતરીયા, ખેતી, વરોતી, (ઉહેલું
 તાલુકો.)
 સોહરાબજી હોરમસજી ભીમજીભાઈ તારાપોરવાળા.
 સોહરાબજી હોરમસજી સીધવા, (ઉદવાડવાળા) દરેમેહરનાં
 મોખેદ.

હીરજીભાઈ એદલજી તારાપોરવાળા, તેહેસીલદાર, ચીતાપુર,
હીરજીભાઈ રસનમજી ગોવેકર, ખેતી. (દખણ)
હોરમસજી અરહેશજી જેશંગજી તારાપોરવાળા, બેલગામ.
હોરમસજી જમશેદજી અધ્યાપકજી, તારાપોરનાં પંચકી.
હોરમસજી દાદાભાઈ ગોવેકર, ખેતી.
હોરમસજી દારખજી પેસતનજી વારેવાળા.

હોરમસજી નાદરશાહ બેજનજી તારાપોરવાળા, દારેખા, અરમલા.
હોરમસજી પાહલજીજી વાડેવાલા, મેનેજર, પાંહચા કુંવની,
હોરમસજી ફરામજી ધરમપોરવાળા, ખેતી. [રાયપુર]
હોરમસજી ભીમજીભાઈ વીકાજી તારાપોરવાળા, આખકારી
હોરમસજી ભીમજીભાઈ સરેંડીયા. [ખાતામાં]
હોરમસજી માણિકજી તાડવાળા, આખકારી ઉપાકીપર યાણા.

ખારડોલી તથા તેને લગતાં ગામોના જરથોસ્તીઓના નામ.

એદલજી ધનજીભાઈ આમરીઆ, ખેતી, શુનવાણી.
એદલજી નવરોજી મોતા, ખેતી, ખારડોલી.
એદલજી નાનાભાઈ, કુકાણ, વાંશકુઈ.
એદલજી લીમજીભાઈ વાડીયા, દારૂની કુકાણ, કીકવાડ.
કાવશજી જીવાજી પટેલ, ખેતી, ખારડોલી.
કાવશજી દીનશાજી દસનુરકામદીન, જમીનદાર.
કાવશજી બરજેરજી, ખેતી, સુરાલી.
કાવશજી બેરામજી દોલી, કુકાણ, જુડવારી.
કાવશજી માણિકજી, કુકાણ, વરાડ.
કાવશજી શાપુરજી સીઆદયા, ખેતી, પુણી.
કુંવરજી બેરામજી શુરતી, ખેતી, કરોડ.
કેખશાહ કાવશજી ખાખરી, ખેતી, સરભાણ.
ખરસેદજી પેસતનજી કુમરીયા, કુકાણ વગેરે, વઢવાણીયા.
જમશેદજી દોસાભાઈ નવા, ખેતી, ખારડોલી.
જમશેદજી શાપુરજી શીઆદયા, દારૂની કુકાણ, પુણી.
જાંગીરજી દોરાખજી મોતા, ખેતી, ખારડોલી.
જાંગીરજી ફરામજી ખાખરી, ખેતી, સરભાણ.
દોરાખજી નાનાભાઈ કાસદ, દારૂની કુકાણ, અધુકા.
દોરાખજી કાવશજી મોતા, દારૂની કુકાણ, ખારડોલી.
દોરાખજી રસતમજી કકલીઆ, નોકરી, ખારડોલી.
દોરાખજી શોરાખજી તારાપુરવાળા, દારૂના ડીપોના મેનેજર,
દોરાખજી હીરજીભાઈ, કુકાણ, કરોડ. [ખારડોલી].
ધનજીભાઈ નાનાભાઈ કાસદ, દારૂની કુકાણ, વાંસોડ.
ધનજીભાઈ લીમજીભાઈ, ખેતી, બાલદા.
નવરોજી એદલજી ભાજ, કુકાણ, રાજપારાણી.
નવરોજી કુંવરજી મોટા, ખેતી, ખારડોલી.
નવરોજી શાપુરજી શીઆદયા, દારૂની કુકાણ, પુણી.
નશરવાનજી કાવશજી ખાખરી, ખેતી, સરભાણ.
નસરવાનજી જમશેદજી લંગડા, દારૂની કુકાણ, વાંકાનેર.
નશરવાનજી ભીખાજી મોટા, ખેતી, ખારડોલી.
નશરવાનજી રસતમજી મોતા, દારૂની કુકાણ, શેજવાડ.
નશરવાનજી શોરાખજી માસતર આખકારી ઈનસપેક્ટર-
ખારડોલી.
નાનાભાઈ નશરવાનજી નવા, શેઠ ર. કા. પટેલના કારભારી
નાનાભાઈ પાલનજી શીઆદયા, કુકાણ, ખાજ. [ખારડોલી].
નાનાભાઈ શોરાખજી, ખેતી, શુરાલી.

પાલનજી જમશેદજી, ખેતી, શુરાલી.
પાલનજી દોરાખજી, ખેતી, અખામ.
પેસતનજી કાવશજી, દારૂની કુકાણ, ખારડોલી.
પેસતનજી કુકીરજી મોતા, ખેતી વીગેરે, ખારડોલી.
ફરામજી જીવનજી ચીનાઈ, રેલવે ઈનસપેક્ટર, ખારડોલી.
ફરામજી નાનાભાઈ, ખેતી, વાંસકુઈ.
ફરામજી રસતમજી ખાખરી, દારૂની કુકાણ, સરભાણ.
ફરામજી લીમજીભાઈ, ખેતી, બાલદા.
ફરામજી શોરાખજી, દારૂની કુકાણ, શુરાલી.
બનનજી શાપુરજી, ખેતી, ખારડોલી.
બરજેરજી એદલજી, કુકાણ, બાલદા.
બેજનજી માણિકજી, ખેતી, વરાડ.
બેરામજી નાનાભાઈ સુરતી, ખેતી કરોડ.
ભાખાજી કુંવરજી મોતા, ખેતી વીગેરે, ખારડોલી.
માણિકજી ભીખાજી મોટા, ખેતી, ખારડોલી.
મેરવાનજી લીમજીભાઈ, ખેતી, બાલદા.
રતનજી એદલજી આમરીઆ, ખેતી, શુનવાણી.
રતનશાહ રસતમજી ખાખરી, ખેતી, સરભાણ.
રસતમજી એદલજી આમરીઆ, ખેતી, શુનવાણી.
રસતમજી કુંવરજી કુમરીયા, કુકાણ વગેરે, મોતા.
રસતમજી કુંવરજી, દારૂની કુકાણ, અખામ.
રસતમજી દારખજી કાસદ, કુકાણ વગેરે, બાજપુરા.
રસતમજી દીનશાજી આલીઆ, ખેતી, ખારડોલી.
શાપુરજી નવરોજી, ખેતી, ખારડોલી.
શાપુરજી ફરામજી, દારૂની કુકાણ, વડોલી.
શોરાખજી એદલજી આમરીઆ, કુકાણ, શુનવાણી.
શોરાખજી જમશેદજી, ખેતી, શુરાલી.
શોરાખજી કુકીરજી, કુકાણ, વાંશકુઈ.
શોરાખજી ભીખાજી મોતા, ખેતી, ખારડોલી.
હોરમજી નસરવાનજી બેરામજી દરનુર, મોખદીનો, ખારડોલી.
હોરમજી પેસતનજી કાસદ, દારૂની કુકાણ, માણિકપોર.
હોરમજી પેસતનજી, કુકાણ, કરોડ.
હીરજીભાઈ ફરામજી, ખેતી વડોલી.
હોરમજી બરજેરજી, ખેતી, શુરાલી.
હોરમજી રતનજી માસતર, ખારડોલી.

વલશાડના જરથોસ્તીઓના નામ.

એદલજી દાદાભાઈ, વધરીવાલા, ખેતી.
એદલજી નાનાભાઈ જાણીવાલા.
એદલજી મહેરવાનજી દાખડી, મહુતી છાવણી.
કાવશજી કુંવરજી, કેરેજ એકઝામીનર, મોઆગામ સ્ટેશન.
કુંવરજી નવરોજી દેશાઈ.

ખરસેદજી કીરોઝી દસનુર, મોખદ.
જમશેદજી રતનજી વલકદાર, આખકારી કનકાકટર આહીસ
જીભાઈ કુંવરજી મેધારા, કુકાણદાર, વડકુઈ. [ધરમપોર].
જીભાઈ લીમજીભાઈ ગાટલા, ખેતી.
ડાહ્યાલાઈ કુંવરજી મેધારા, શેઠ મનચેરજી તાતાના દાર-
ભારી બીલીમોર.

હીનશાલ પેસતમલ કડવા.
 દોરાબલ અરબલ, શેઠ દુઆસના મેનજર.
 દોરાબલ હાહ્યાભાઈ, ફીટર, હારડા.
 દોરાબલ નશરવાનલ ઠેઠા, દાર્ની કુકાન, શોનમઠ માહાલ.
 દોરાબલ મેરવાનલ મરોઈવાલા, કનકોકટર.
 ધનલભાઈ પાલનલ વજીરદાર, દાર્ની કુકાન, ખાનદેશ.
 નવરોલ અરશેદલ ધુજરા, મોખેદ.
 નવરોલ પેસતનલ વકીલ, રમેલ કોઝ કોરટ.
 નવરોલ લીમલભાઈ બધનીવાલા, જનરલ એજન્ટ.
 પીરોજશા પેસતનલ ઠેઠા, ખેતી, કેસબ કુવા.
 પીરોજશા મેરાબલ મરકારી, સરકાવાલા.
 પેસતનલ જમશેદલ ધીચાઈવાલા, ખેતી.
 કુરામલ કુંવરલ માંડવેવાલા, ખેતી.

બરજેલ રસતમલ પાસતીઆ, મોખેદી.
 બેજનલ શાપુરલ દેશાઈ, દાર્ની કુકાલ, ખાનદેશ.
 બેજનલ હોરમલ વજીરદાર.
 બેજનલ હોરમલ કનકોકટર.
 બેગમલ ઇલખારલ કનકોકટર.
 બેરામલ ભીખાલ મોખેદી, વસસાડ.
 મેરવાનલ જમશેદલ ગોટલા, કાયર મેન.
 રતનલ લીમલભાઈ ગોટલા, તાડીના ઇબરદાર.
 રસતમલ નવરોલ પાસતીઆ, મોખેદ.
 શાપુરલ જમશેદલ દેશાઈ, ખેતી.
 શાપુરલ નથુભાઈ દગરકુલીઆ, વેપારી.
 હોરમલ કુકીરલ બીલપુડીવાલા, વકીલ, રમેલકોઝ કોરટ.

બીલીમોરાના જરથોસ્તીઓના નામ.

અમરદેશ દોરાબલ પંથકી, મોખેદી, મેધારગામ.
 અમરદેશ નવરોલ ભુરીઆબરજેર.
 અમરદેશ રસતમલ વાહડીયા, વહાણ ખાંધનાર.
 એદલલ અરશેદલ દમનીઆ, લાકુતી ગાડી ફેરવનાર.
 એદલલ માણિકલ ભુરીઆબરજેર, ખેતી.
 એદલલ રસતમલ વાહડીયા, વહાણ ખાંધનાર.
 એદલલ હોરમલ અંબજનવાલા, નોકરી.
 કાવશાલ મંચેરશા વાહડયા, ગ્રીટીસ કસતમ હાકિસમાં [નોકરી.
 કાવશાલ મંચેરલ.
 કાવશાલ હોરમલ વહાડયા, વેપારી તથા વહાણ ખાંધનાર.
 કુંવરલ દાદાભાઈ મલેશરા, ઈંટના વેપારી.
 કુંવરલ દારબલ.
 કુંવરલ શાપુરલ ગખા, ધડીઆળી.
 ફાલાભાઈ શાપુરલ મેધાર.
 અરશેદલ કુરામલ પંથકી, મોખેદી.
 અરશેદલ ભીખાલ ભગત, ગાંધીની કુકાન.
 જમશેદલ છનાભાઈ મેધારા.
 જમશેદલ પેસતનલ બરજેર લીમલવાલા, ખેતી.
 જમશેદલ રતનલ મેધારા, છોગના વેપારી.
 છલભાઈ નશરવાનલ છલકીમવાલા, ખેતી.
 હેશાભાઈ માણિકલ બરજેર, દલાલીનો.
 હેશાભાઈ લીમલભાઈ મેથુસી, ખેતી.
 દાદાભાઈ જમશેદલ મોખેદ, પંથકી.
 દાદાભાઈ ધનલભાઈ ગખા, આખકારી ઇબરદાર.
 દાદાભાઈ માણિકલ ભુરીઆ બરજેર, ખેતી.
 દાદાભાઈ નશરવાનલ વઈઆ, આખકારી ઇબરદારના મેતાલ
 દાદાભાઈ લીમલભાઈ વાહડયા, ધડીયાણી.
 દાદાભાઈ હોરમલ વાશીકુશી, ખેતી તથા તાડીના લેશનદાર.
 દારબલ કુરામલ ટટરીઆ, અનજીમનની ધરમશાળાના
 મેનજર.
 દીનશા બરજેલ ચીમોરા, ખીલાના વેપારી, વહાણની
 દલાલી કરનાર.
 ધનલશા એદલલ બરજેર કુરામવાલા, જરથોસ્તી અનજી-
 ધનલશા કુંવરલ ગખા, ખેતી. [મનના મેતાલ.
 ધનલશા કુંવરલ આંતલીઆ, વેપાર તથા ખેતી.
 ધનલશા રતનલ મેધારા, છોગના વેપારી.
 ધનલભાઈ છનાભાઈ.
 નલભાઈ રસતમલ નથુ લીમલવાલા, ખેતી.

ધનલભાઈ શાપુરલ ટાટા, યુરોપ શોપકીપર, તથા ઈંટના
 નવરોલ એદલલ બરજેર કુરામવાલા, ખાસ્તર. [વેપારી.
 નવરોલ જમશેદલ છલકીમવાલા.
 નવરોલ દાદાભાઈ મલેશરા, લાકુતી ગાડી ફેરવનાર.
 નવરોલ બેરામલ બરજેર કુરામવાલા, દાર્ની કુકાન તથા ખેતી
 નવરોલ પાલનલ પંથકી, ઈંટ તથા બાવલના વેપારી.
 નવરોલ પેસતનલ બરજેર લીમલવાલા.
 નવરોલ હોરમલ નથુ લીમલવાલા, પેનશનર.
 નશરવાનલ પેસનનલ વાશીનીઆ.
 પાલનલ જમશેદલ પંથકી, ઈંટના વેપારી.
 પીરોજશા દોરાબલ વાડીયા, વહાણ ખાંધનાર.
 પીરોજશા બરજેલ બચા, બાવલના વેપારી.
 પેસનનલ કુંવરલ ભુરી, ખીલાના વેપારી.
 પેસતનલ દોરાબલ વાહડયા, વહાણ ખાંધનાર.
 પેસતનલ ધનલભાઈ બરજેર લીમલવાલા.
 પેસતનલ બરજેરલ ડોકટર, ખેતી.
 પેસતનલ બેરામલ ભુરી.
 પેસતનલ મનચેરલ બરજેર કુરામવાલા.
 પેસતનલ લીમલભાઈ ચાવલ, ખેતી.
 કુકીરલ પીરોજશા વાહડયા, નોકરી.
 કુકીરલ હોરમલ વાહડયા, વેપારી તથા વહાણ ખાંધનાર.
 કુરામલ મેતાભાઈ મેધારા, છોગના વેપારી.
 કુરામલ શાપુરલ કુલીઆ, વાહડયા.
 બમનશા હેશાભાઈ બરજેર લીમલવાલા, ખેતી.
 બમનલ ધનલભાઈ બરજેર લીમલવાલા, ખેતી.
 બરજેરલ નશરવાનલ મેથુસી, વેપાર તથા ખેતી.
 બરજેરલ માણિકલ માવલ, નોકરી.
 બરજેરલ પેસતનલ બચા, આખકારી ઇબરદાર.
 બરજેરલ પેસતનલ ડોકટર, ખાનગી દવાખાતું.
 બરજેરલ બમનલ દાલ, નોકીવાલા.
 બરજેરલ લીમલભાઈ મેધારા, ખોલના વેપારી.
 બેજનલ જમશેદલ પંથકી, મોખેદી.
 બેજનલ મંચેરલ પંથકી, મોખેદી.
 બેરામલ કુરામલ બરજેર કુરામવાલા, ખેતી.
 મનચેરશા કુરામલ આંતલીઆ, તાડીની કુકાનના ઝુખાસ્તા.
 મનચેરશા રસતમલ વાહડયા.
 મનચેરલ શાપુરલ ટાટા, નવશારી માંતના આખકારી
 માંતિકલ છવાલ માવલ. [ઇબરદાર.

માનેકજ દોરાબજ મોખેદ, અનબુમનના નોકર.
માણિકજ દોરમજ વાશીકુશી, બજરચી.
મેરવાનજ એદલજ નીલગરીવાલા.
મેરવાનજ એદલજ ખજેતીઆ, સ્ટેશન માસતર.
મેરવાનજ પાલનજ પંચકી, ઈંટ તથા બાવલના વેપારી.
મોટાભાઈ નવરોજ લાલ જીમજીભાઈ મેધારા, ખોલના વેપારી.
મોટાભાઈ લીમજીભાઈ મેધારા, ખોલના વેપારી.
રતનજ દાદાભાઈ મેધારા, છાંમિના વેપારી.
રતનજા લીમજીભાઈ બરજેર લીમજીવાલા, બાવલના વેપારી.
રતનજ શાપુરજ ટાટા, આબકારી ઈન્સપેક્ટર.
રતનજ શોરાબજ ભુરી, દીવેલના વેપારી.
રસતમજ નવરોજ ભુરીઆ બરજેર.
રસતમજ નશરવાનજ વાશીનીઆ.
રસતમજ બરજેરજ ડોકટર, ખાનગી દવાખાતું તથા ખેતી.
રસતમજ બરજેરજ ચીમેરા, ખોલના વેપારી, વહાણની
દલાલી કરનાર.
રસતમજ મોટાભાઈ મેધારા, ખોલના વેપારી.
લીમજીભાઈ કુંવરજ આતલીઆ, ખેતી તથા નોકરી.

લીમજીભાઈ ડોશાભાઈ જીમજીભાઈ, આબકારી ઈન્સપેક્ટરના ડીપા મેનેજર.
લીમજીભાઈ દોરમજ તાતા, સરકાના વેપારી.
શાપુરજ દોરમજ વાહડયા, વહાણ ખાંધનાર.
શોરાબજ જમાજ, વરકીંગ બેકસ્ટ્રી કામકરનાર.
શોરાબજ કોલાભાઈ પંચકી, મોખેદજી કામ કરનાર.
શોરાબજ દોરમજ, પેનશનર.
શોરાબજ દોરાબજ વાહડયા, ભાડુતી માડી ફેરવનાર.
શોરાબજ માણિકજ પંચકી, મોખેદી.
શોરાબજ રસતમજ વાહડયા, નોકરી.
શોરાબજ રસતમજ મેધારા, છાંમિના વેપારી.
શોરાબજ લીમજીભાઈ મેધારા, ખોલના વેપારી.
શોરાબજ શાપુરજ ગબા, આબકારી ઈન્સપેક્ટર.
દોરમજ કુરામજ આંતલીઆ, આબકારી ઈન્સપેક્ટરના યુમા-
દોરમજ બરજેરજ બચા, બાવલના વેપારી. [ખતા.
દોરમજ હોશંગજ બરજેર કુરામવાલા, નોકરી.
દોરમજ કુરામજ બરજેર કુરામવાલા, ઈન્સપેક્ટરના
યુમાસ્તા.
હોશંગજ માનેકજ બરજેર લીમજીવાલા, પચકીદાર.

ભેસાનના જરથોસ્તીઓના નામ.

અસપંદીયાર પેસતનજ, ભેસાણ.
અરચશા પીરોજશાહ ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
અરચશા બેરામજ ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
એદલજ જમશેદજ ભેસાનીઆ, ખાનદેશ.
એદલજ દોરાબજ ભેસાનીઆ, બહારગામ ઈનસપેક્ટર.
કાવશજ રતનજ મોખેદ, મોખેદી, ભેસાણ.
કાવશજ રસતમજ ભેસાનીઆ, કરાચી.
કાવશજ રસતમજ, પંચમહાલ.
કુંવરજ ભીખજ ભેસાનીઆ, દારૂની દુકાન, ખાનદેશ.
કુંવરજ માણિકજ ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
કેખશા પાલનજ ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
કેખશા લીમજીભાઈ ભેસાનીઆ.
બરજેરજ પીરોજશા ભેસાનીઆ,
ગોદરેજ જમશેદજ ભેસાનીઆ.
જમશેદજ આદરજ એદલજ, ભેસાણ.
જમશેદજ ભેગીભાઈ ભેસાનીઆ, ખાનદેશ.
જંગીર પીરોજશાહ, ભેસાણ.
જંગીરજ બેરામજ પટેલ, ભેસાનીઆ, દલાલી તથા એ-
ભલભાઈ પાલનજ ભેસાનીઆ. [જન્ટ, હેંગકેંગ.
જીવણજ રસતમજ ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
ડોશાભાઈ માણિકજ ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
દાદાભાઈ પાલનજ ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
દાદાભાઈ મનચેરજ ભેસાનીઆ.
દીનશાજ નશરવાનજ ભેસાનીઆ.
દીનશાહ કુકીરજ ભેસાનીઆ, લોખંડ કામની દુકાન.
ધનજીશા મનચેરજ ભેસાનીઆ, દુકાન પર, કલકતે.
નરીમાન પેસતનજ, ભેસાણ.
નવરોજ દીનશાહ ભેસાનીઆ ભેસાણ.
નવરોજ બેજનજ ભેસાનીઆ.
નશરવાનજ કાવશજ ભેસાનીઆ.
નશરવાનજ નવરોજ ભેસાનીઆ, ખેડુત જમીનદાર, ભેસાણ.
નશરવાનજ પાલનજ ભેસાનીઆ.

પદમજ કાવશજ મોખેદ, ભેસાણ.
પાલનજ પેસતનજ પટેલ, ખેડુત, જમીનદાર, ભેસાણ.
પાલનજ રસતમજ ભેસાનીઆ, રીમરપર નોકરી.
પીરોજશા આદરજ મોખેદ, મોખેદી, ભેસાણ.
પીરોજશા દીનશાહ ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
પંરોજશા ભીમજીભાઈ ભેસાનીઆ.
પેસતનજ આદરજ મોખેદ, મોખેદી, ભેસાણ.
પેસતનજ નશરવાનજ ભેસાનીઆ, ખેડુત જમીનદાર.
કુકીરજ ભીમજીભાઈ ભેસાનીઆ.
કુરુનજ જમશેદજ ભેસાનીઆ.
કુરામજ કુકીરજ ભેસાનીઆ.
કુરામજ બેરામજ ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
કુરામજ રસતમજ ભેસાનીઆ.
બેમનજ નશરવાનજ ભેસાનીઆ, ખાનદેશ.
બેમનજ બેરામજ ભેસાનીઆ, કરાચી.
બેમનજ રતનજ ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
બેજનજ ધનજીભાઈ ભેસાનીઆ, ખેડુત જમીનદાર, સીગન-
બેરામજ કાવશજ ભેસાનીઆ, કરાચી. [પાર.
બેરામજ રસતમજ, પતીઆલા.
બેરામજ પેસતનજ ભેસાનીઆ, કુખાસના દારૂના કર્મી.
મનચેરજ દોરાબજ ભેસાનીઆ.
મનચેરજ નશરવાનજ ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
મનચેરજ નશરવાનજ ભેસાનીઆ.
મનચેરજ મેરવાનજ ભેસાનીઆ.
મનચેરજ શોરાબજ ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
માણિકજ જીવનજ ભેસાનીઆ, જમીનદાર ખેડુત, ભેસાણ.
માણિકજ દાદાભાઈ ભેસાનીઆ, ખાનદેશ.
મેરવાનજ નશરવાનજ ભેસાનીઆ, ખાનદેશ.
મેરવાનજ મનચેરજ મુડવેવાલા ભેસાનીઆ, મુડવાગામના
રતનજ દાદાભાઈ ભેસાનીઆ, ખાનદેશ. [જમીનદાર.
રતનજ બેરામજ ભેસાનીઆ, ભેસાણ.
રતનજ રસતમજ ભેસાનીઆ નોકરી, બહારગામ.

રતનજી હીરજીભાઈ ભિસાનીઆ, ભિસાણ.
 રસતમજી હીરજીભાઈ ભિસાનીઆ, ભિસાણ.
 રસતમજી પાસનજી ભિસાનીઆ.
 રસતમજી ખેરામજી ભિસાનીઆ, ખાનદેશ.
 રસતમજી ખરજેરજી ભિસાનીઆ, ખાનદેશ.
 રસતમજી માણિકજી ભિસાનીઆ, જમીનદાર, ભિસાણ.
 શાપુરજી શોરાખજી ભિસાનીઆ, દારની કુકાન પતીઆલા.
 શાવકશા ખેરાનજી મુડવેવાલા, મુડવાના જમીનદાર.
 શાવકશા રતનજી ભિસાનીઆ, ભિસાણ.
 શોરાખજી અદલજી મોખેદ, મોખેદી ભિસાણ.

શોરાખજી કાવશજી ભિસાનીઆ, ભિસાણ.
 શોરાખજી શોરાખજી ભિસાનીઆ.
 શોરાખજી પાસનજી ભિસાનીઆ, ખાનદેશ.
 શોરાખજી પેસતનજી ભિસાનીઆ, પટેલ, હાંગકોંગ.
 શોરાખજી ભીમજીભાઈ ભિસાનીઆ.
 શોરાખજી શાપુરજી ભિસાનીઆ, પેપર મીલ, ગોવાલીયર.
 હીરજીભાઈ રસતમજી, પતીઆલા.
 હારમજી નશરવાનજી ભિસાનીઆ, ભિસાણ.
 હારમજી મનચેરજી ભિસાનીઆ, ભિસાણ.
 હારમજી માણિકજી ભિસાનીઆ.
 હારમજી હીરજીભાઈ ભિસાનીઆ, કાઈવર, મોરાદાખાદ.

કાશમીરના જરથોસ્તીઓના નામ.

ખરદેશર ડોસાભાઈ હકીમ, મહારાજ સાહેબના એસીસ-
 ટન્ટ પ્રાઇવેટ સેક્રેટરી.
 એ. એચ. મહેતા, પાલીસ ઇનસપેક્ટર.
 એ. એચ. ખાના, કાચ ખોલડર.
 કેપશર જમશેદજી દોવેયા, એસીસટન્ટ, મેસરસ પેસતનજીની
 યુસતાદજી કાવશજી ખરાસ, તેલીયાક દીપારટમેન્ટ. [કું.
 ટેલુમુરશ ખેરામજી સકલાતવાલા, એકાઉન્ટન્ટ જનરલ
 ઓફીસ. [છની કું.
 ડોસાભાઈ કાવશજી બજના, એસીસટન્ટ, મેસરસ પેસતન-
 દારાખશાહ વાહડીઆ, પેરોફંગર, મીન્સ ઓફ વેલ્સ
 કોલેજ, જમુ.
 દોરાખજી કાવશજી જશાવાલા, મેસરસ પેસતનજીની કો
 વાઈન અને જનરલ મરચાંડસ.
 દોરાખજી ખરજેરજી સયા, એસીસટન્ટ, મેસરસ જી નશર-
 વાનજીની કું

નશરવાનજી અદલજી ગોટલા, એનજીનીઅર ઇન ચારજ,
 મહારાજ સાહેબની સ્ટીમ લાનચ. [કું.
 નવરોજ પેસતનજી ઉનવાલા, મેનેજર, મેસરસ પેસતનજીની
 પેસતનજી શાપુરજી ઉનવાલા, મેસરસ પેસતનજીની કો.
 વાઈન અને જનરલ મરચાંડસ.
 એફ. એમ. દાદીના મીન્સીપાલ, મીન્સ ઓફ વેલ્સ કોલે-
 જ, જમુ.
 ખરજેરજી ખરજમજી માહવા, મહારાજ સાહેબના પ્રાઇવેટ
 સેક્રેટરીના મેનેજર.
 ખરજમજી નવરોજજી ઉનવાલા, વીદ્યારથી.
 ખરજમજી નશરવાનજી સયાવાલા, મેસરસ જી નશરવા-
 નજીની કો, વાઈન અને જનરલ મરચાંડસ.
 ખરજમજી રતનજી સકલાતવાલા, વકીલ, સદર અદાલત.
 માણિકજી નશરવાનજી ગજદર, એનજીનીયર, જલમપાવર
 ઇનસપેક્ટરના, મોહરી.
 ડાક્ટર સોરાખજી પેસતનજી સરાક, હેલ્થ ઓફીસર.

પરચુટણ દેશાવરો.

ચાંદા (સી. પી.)

ખરદેશર હારમજી ગણદેવીઆ, એજન્ટ, પેસતનજી એન્ડ
 સન્સ, ગવનરમેન્ટ મેલ ટાંગા કોન્ટ્રેક્ટર.
 અદલજી કુંવરજી પીઠાવાલા, ગામહી દારની કુકાનદાર.
 જહાંગીર દાદાભાઈ વાહડયા, એજન્ટ, રસતમજી પેસતનજી
 આખકારી કોન્ટ્રેક્ટર.
 જહાંગીર ધનજીભાઈ વલસાડા, ગામહી દારની કુકાનદાર.
 દાદાભાઈ દીનશાહ ઉનવાલા, એસીસટન્ટ જર.

વરેરા (સી. પી.)

પેસતનજી જવાજી માવજી, દારના કુકાનદાર.
 પેસતનજી રસતમજી નેતરવાલા, આખકારી કોન્ટ્રેક્ટર.
 સોરાખજી રસતમજી કોટવાલ, દારના કામપર.

ખંદર આખાશ.

ડોશાખાઈ દોરાખજી સરકારી, એંગલો એલજીરીયન, અને
 બોમ્બે પરશીયન સ્ટીમર કંપનીમાં કલારક.
 શોરાખજી દોરાખજી કરકરીઆ, એંગલો એલજીરીયન અને
 બોમ્બે પરશીયન સ્ટીમર કંપનીમાં એસીસટન્ટ તથા
 વેપારી, અને કમીશન એજન્ટ.

ઝોલા.

આદરજી શોરાખજી ખોદાના, કસતમ સુખીનદેડ.
 દોરાખજી દી. ધ. આગા, હેડ કલારક તથા એકાઉન્ટન્ટ.
 મનચેરજી દાદાભાઈ દેખુ, મેકસકલાઇના એજન્ટ.
 શોરાખજી પેસતનજી સુરતીઆ, કાવશજી દીનશાહ તથા
 ભાઇઆની પહેડીના એજન્ટ.

ખારસી-ટાઉન--ખરદેશર મનચેરજી હસનુર, મીકે-
 નીકલ એનજીન્યર.

એસટરેલીઆ--ડાં નવરોજ ખમનજી ગણદેવીઆ,
 સરે હીલસ, વીક્ટોરીયા.

સુધારો--મચે વરસના કેલેક્ટરમાં--રતનાગીરીની જર.

થોસંતીઆને લગતી વીગતમાં છપાયેલું "રોડ હારમજી
 ખરજેરજી ભીમડીવાલા" ને બદલે ખાંડ ખાંડ હારમજી
 માણિકજી ભીમડીવાલા શમજુ. મરહુમ નશરવાનજી મેર-
 વાંતજી મોધરેલીઆ કુકાનના મેનેજર ને બદલે કુકાનદાર
 ભાણુ. મરહુમની કબર ઉપર ઘટના લિખ પાછલથી કોત-
 રાંચા છે તેના ખરચ આખકારી કંટરાક્ટર ખાંડ ખાંડ
 હારમજી માણિકજી ભીમડીવાલાની કંપનીએ કીધા છે.

મુખ્યધનાં પાછલથી છેલાં મલેલાં નામો.

અદલજી માણિકજી મોદી, ડાક્ટર, ડી. એસ. સી. એલ.
 એલ. ડી. લી. ડી. એફ. સી. એસ. (લંડન, બરલીન,
 વોશીંગટન.) વીગેરે, આરથર રોડ કેમીકલ વરકસના
 માલિક અને ડીરેક્ટર, તથા ઇલેમેન્ટ મોદી કોલ ના
 સ્થાપક અને વડા ભાગીઆ, નં ૪, સેલેટર રોડ,
 યાંટરોડ.

કેપશર ખરજેરજી મોકસી, તારદેવ.

પેસતનજી માણિકજી મોદી, બી. એ., ડાક્ટર. મોદીનાં આ-
 રથર રોડ કેમીકલ વરકસના સુપ્રીનટેન્ડન્ટ, સેલેટર રોડ,
 યાંટરોડ.

શોરાખ શાહીયાર બી. ઇરાણી, માલિક અને અધિપતિ
 ફરદોશ, દંદાસજી ઘેર, જુને મોદીખાને કોટ
 હામી મનચેરજી ભાવનગરી, ડાક્ટર. મોદીનાં આરથરરોડ
 કેમીકલ વરકસના મેનેજર. ૩૪૩. કરોસેલેન, યાંટરોડ.

સુધારો--મચે વરસના મુખ્યધનાં હોરમજી

પેસતનજી દાદી ખરજેર, કલારક ચાહમની કું કોટ છપા-
 યકું છે; તેને બદલે હારમજી પેસતનજી દાદી ખરજેર,
 ડીરેક્ટરકોટ રેલવેસ્ટાર ઓફ ખરખસ એન્ડ ડેપસ બોમ્બે મ્યુ-
 નીસીપાલીટી; હોમજી હોલ, મજમામ વાંચકું.

જાહેર ખબરો.

PALEKAR and COMPANY.

Importers of GARDEN SEEDS, PUMPS, WATERING CANS, LAWN MOWERS, BEST STEEL GARDEN TOOLS &c. &c.

PALEKAR & Co's Establishment is known for OVER THIRTY YEARS to be the best and the most reliable house in India—

FOR SUTTON'S SPECIAL COLLECTIONS in fancy tin boxes—Vegetable @ Rs. 5, Rs. 10/8 and Rs. 22. Flower @ Rs. 5, Rs. 7/8, Rs. 10/8—

FOR Loose Vegetable and Flower Seeds in small Packets and collections—(all seeds tested prior to despatching.)

FOR best steel Garden tools and Garden knives and Scissors LAWN MOWERS & all Garden Sundries.

Price lists free on application.

PALEKAR & CO.

SITARAM BUILDINGS

NEAR CRAWFORD MARKET,

BOMBAY.

☞ When ordering please quote this advertisement.

પા લે કર ની કં પ ની,

ઝાડપાનના ખીયાં અને વાડીને લગતાં બોજારો વિગેરે વેચનારા.

કુપર કુંપની,

રંગ, તેલ, વારનીસ વગેરે આયાત કરી વેચનાર,

૩૩૩, અબદુલ રહેમાન સીટ, મુંબઈ.

આ તો જાણીતી વાત છે કે

રંગ તેલમાં જેટલો દગો થાય છે તેટલો બીજી કોઈ પણ
વસ્તુમાં થતો નહીં હશે.

મુંબઈ શહેરની આ નામોશી છે કે

પુરા પૈસા આપવા છતાં સાચ્યો માલ મળતો નથી.
જેઓને પઈસો વહાલો છે તેઓ પોતાની આખરું નખોદ વળે છે તેની
દરકાર કરતા નથી ને પાપી પેટ માટે હજારો કાવાદાવા કરે છે.

પણ જેઓને પોતાની આખરું ઈજત અને આંટ વહાલી છે
તેઓ તો પેટ પાટા બાંધી પ્રમાણીકપણે પોતાનું
વહાણ હંકારે છે ને ખાતરી રાખે છે કે આખરે

તેઓ ફતેહબંદર પુગશેજ.

અમને તો અમારી આખરું લાખો રૂપ્યા કરતાં વધુ વહાલી છે અને આઠ આઠ
વરસની અમારી જીવતોડ મહેનત પછીજ ધરવાળા તથા કંત્રાક-
ટરોની ખાતરી થઈ છે કે આ પારસીની દુકાને તો જરૂર

વગર બેલનો ને સાચ્યો માલ મળે છે.

કાંઈ નહીં તમે આ સાથે એક વખત કામ પાડી ખાતરી કરતા?

અંતે ધરમો જય.

પ્રેરણાત્મક, આયરલેન્ડ, જર્મની અને અમેરિકાનાં
અનેક મહાન વિકાસ મંડળોમાં અસાધારણ
માન પામેલા જરથોસ્ત્રી ગ્રંથસ્થ

ડૉક્ટર એદલજી માણેકજી મોદી.

ડી.એસ.સી., એલ.એલ.ડી., લીટ.ડી., એફ.સી.એસ. (લંડન, બર્લિન),
વિગેરે, વિગેરે.

ડૉક્ટર એદલજી માણેકજી મોદી,

ડી. એસસી., એલએલ.ડી., લીટ. ડી., એફ. સી., એસ,

(લંડન, બરલીન અને વોર્શિંગટન), વીગરે, વીગરે,

આ અમારાં “ઝોરોસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર” માં જેમ અવારનવાર નામાંકિત પારસી નરો કે જેઓનાં કીર્તિવંત કામોથી પારસી કોમને હુરખ ઉપજે તેવા પુરૂષોની સખીઓ તેમની જીવંતીના હેવાલો સાથે પ્રગટ કરતા આવ્યા છીએ, તેમ આ વર્ષે અમારી પસંદગી એક એવા ઝળકતી કારકીરદીવાળા જરથોસ્તી ઉપર ઉતરી છે કે જેવણે વર્ષોની જેહમત ખેંચી હુન્નર અને કળાના પુનરૂત્થાન તરીકે આગળ પડી કળા કૌશલ્ય અને જીવનજીવન હુન્નર ઉદ્યોગોની દેશમાં ખીલવાણી કરી પોતાને તથા પોતાના દેશને બહુ ફાયદો કરી બહારગામની મોલાવાળી યુનીવર્સીટીઓનાં તથા ઇંગલંડ, સ્કોટલંડ, આયરલંડ, જર્મની અને અમેરિકા જેવા મોટા દેશોના વિખ્યાત અને સંખ્યાબંધ વિદ્વાન મંડળોનાં માન અકરામો મેળવી પોતાની ઉંચી કેળવણીને અને પોતાના દેશને એવીતો શોભા લગાડી છે કે તે જાણી કોઈપણ જરથોસ્તીનું તો શું, પણ ખીજી કોમોના દેશીઓનું પણ, હૈકું હુરખાયા વીના રહે નહીં. એવા આપ બળથી અને જાતી ઉદ્યોગ અને ઉલટથી આગળ વધેલા જરથોસ્તી આપણા શહેરના, મુખ્યત્વે કરી મીલ ઉદ્યોગના સંબંધમાં વર્ષોથી જાણીતા થયેલા, ડૉક્ટર એદલજી માણેકજી મોદી છે, કે જેવણે પોતાની બોહોળી વીદવતાને વહેવારૂ રૂપ આપી વિદ્યા હુન્નરની શોધો અને બનાવટોમાં વાપરી પોતાનું, પોતાના દેશનું, અને દેશબંધુઓનું નસીબ ફેરવવામાં મોટો ભાગ લીધો છે.

ડૉક્ટર એદલજી માણેકજી મોદીએ સુરત શહેરમાં તા. ૧૭ મી જુન ૧૮૬૦ ને દીને, ત્યાંના જુનાં અને જાણીતાં મોદી ખાનદાનમાં મરહુમ શેઠ માણેકજી દાવસજી મોદી અને મરહુમ બાઈ કુંવરબાઈ નસરવાનજી કોયાજીને પેટે જન્મ લીધો હતો. એવણના વડવા ખંભાતની પારસી અનનુમનના વડા હતા, અને તેઓએ ધી ઓનરેબલ ઇસ્ટ ઇન્ડીઆ કંપની અને નામદાર બ્રીટીશ સરકારની ઉમદા સેવા બજવી હતી, અને જગીરમાં આછાદ અને આમોદ ગામો મેળવ્યાં હતાં. ખંખાતમાં મોદી કીલ્લા જેવી કોઠી (કે જે નામદાર બ્રીટીશ સરકાર રેઝીડન્સી તરીકે વાપરતા હતા), સરાહ તથા ખીજી મોટી મીલકતો તેમજ સુરત અને ગુજરાતના જુદા જુદા ભાગોમાં મોટી આમદનીવાળા વજીફા તેઓ ધરાવતા હતા. એવણના વડવાઓમાંના એક નામદાર પેશવાના પ્રધાન હતા, કે જેવણે કરનાટીકના ગવર્નર યાને હાકેમ તરીકે મોટી નામના મેળવી હતી. ડૉક્ટર મોદીએ આવાં જાણીતાં ખાનદાનમાં જન્મી પોતાની કેળવણીની શરૂઆત, મી. આર. ડી. શેઠના (મુખર્મની હાઈકોર્ટના જાણીતા રૈજીસ્ટ્રાર તથા

હાલમાં ઝોરાસ્ટ્રીયન એસાઇની), ખાન બહાદુર જમશેદજી અરદેશર દલાલ (વડોદરાના કેળવણીખાતાના માણ પ્રધાન), મીં દોરાબજી એદલજી ગીમી (પાછલથી કેળવણીખાતાના ગુજરાત વિભાગના ઇન્સ્પેક્ટર), મીં એમ. એન. વાડીયા (હાલના મુંબઈ યુનીવર્સિટીના બાણીતા ઉમંગી સેક્રેટરી), મીં જી. ડબલ્યુ. ફોરેસ્ટ (પાછળથી હિંદુસ્તાનના વડી સરકારના રેકૉર્ડ-કીપર), જેવા બાણીતા વિદ્વાન ઉસ્તાદોની ખાંહેધરી હેઠળ કરી, પોતાની સાલેસ રીતભાત અને જાતી ચંચળાઈથી તેઓ સઘળાનો આહુ જીતી લઈ, સને ૧૮૭૮ માં મેટ્રીક્યુલેશનની પરીક્ષા પસાર કરી. મુંબાઈની એલફિન્સ્ટન અને ગ્રાંટ મેટ્રીકલ કૉલેજમાં ઉંચા પ્રકારની કેળવણી લઈ, જુદાં જુદાં શાસ્ત્રોનો સંગીન અભ્યાસ કરી, પોતાની વિદ્વતાનો પાયો નાંખ્યો હતો. જુદાં જુદાં શાસ્ત્રોમાં યુનીવર્સિટીની પરીક્ષા પસાર કરી તથા ગ્રાંટમેટ્રીકલ કૉલેજમાં વૈદાંનો છેવટ સુધી અભ્યાસ કરવા પછી, શાસ્ત્રોની શોધખોળ પાછળની એવણની જનકેશાનીને લીધે તબીબી ધર્મો પડતો મુકી સાહુસીક રીતે મુંબાઈમાં એઓએ આરથર રોડ કેમીકલ વર્કસ સ્થાપ્યાં, અને ત્યાં અનેક પ્રયોગોમાં લગલગ વીસેક વર્ષો સુધી મચી રહી, પોતાના જ્ઞાનને પુષ્ટ અને પાકટ બનાવ્યું.

રસાયણ શાસ્ત્રના આ બાણીતા પુંજરીએ પોતાના રસાયણી ખાંહેજાં જ્ઞાનથી ખુદ હિંદુસ્તાનમાં કયાં કયાં અને કયા કયા કાચા પદાર્થો અને કાચી ધાતુઓ છે અને તે શાશા ઉપયોગમાં લાવી શકાય એમ છે તે શોધ ખોળથી ઝટ બાણી લઈ તે સઘળું ખુદ પોતાના કેમીકલ વર્કસમાં કાંમે લગાડી, મીલો, રેલવેઓ, સ્ટીમરો, અને બીજાં મોટાં ઉદ્યોગનાં ખાતાંઓને ખરની જરૂરીઆત જોગી ચીજો બનાવવા માંડી, આગળ બહારગામ અને દુર દેશથી જે જે ચીજો આવતી હતી તે કરતાં વધારે સારી ફત્તેહમંદ ચીજો, ખુદ હિંદુસ્તાનની જુદી જુદી પેદાશોમાંથી બનાવી તથા તેવી બનાવટોમાં હિંદુસ્તાનના મજૂર વિગેરે કામદારોને રોજીનું સાધન આપી, પોતે પોતાને ફાયદો કરવા ઉપરાંત, પોતાના દેશની કાંઈ જેવી તેવી સેવા બજાવી નથી. એવણના આરથર રોડ કેમીકલ વર્કસમાં બનતી દરેક ચીજની યાને એઓની પોતાની હુન્નરકળામાં પુર્વિજીતાની જાળજ તારીફ વર્ષોથી જેઓ તેનો ઉપયોગ કરે છે તેઓ તો કરતા આવ્યાજ છે, પણ તેની ખરી કસોટી મુંબાઈમાં તેમજ સુરતમાં છેલ્લાં ભરાયલાં હુન્નર ઉદ્યોગના પ્રદર્શનોમાં થઈ હતી.

જુદાં જુદાં પાણીનું પ્રથમ રસાયણ પ્રથ્થકરણ કરી તે પાણીને એનું સરતાં જુદા જુદા વરાંજ યંત્રો વાપરનારા સાડ પોતાની ખાસ બનાવટના “ક્યકોલ” જેવાં સરસાઈની ટોચે ચહુડી ચુકેલાં બાઈલર કામ્પોઝીશન, “પરફેક્ટમ સીમેન્ટ” જેવાં નાદર નોન-કન્ડક્ટીંગ સીમેન્ટ, “હરકયુલીયન કોમ્પો” જેવાં શ્રેષ્ઠ પેઈન્ટ રીમુવર, કાપડની કાંજીમાં વપરાતી જનાવરોની ચરખીને બદલે ખુદ ચરખી કરતાં વધારે સાડ પુરવાર થયેલું માત્ર ઝાડખાલામાંથી કુદરતી મળતાં સખત ચરખી જેવાં ધીમાંથી બનાવેલું “સીરાવેજીટેલાઇન,” કાપડ વણતી વખત કાંજીને મજબુત ચીટકાવી રાખવા તથા કાંજી ખરી પડતી અદકાવવાડે

એમુલ “જેલંસીઝ સાઈઝ” જેવા સાઈઝીંગ, ડાઈઝ, અને સોફનીંગ ને લગતા પદાર્થો, ડીસઈનફેક્ટન્ટો, નૉન-કનડક્ટીંગ સીમેન્ટો, સાબુઓ, વીગેરે, લગભગ પાંત્રીસથી આળીસ, પોતે કીધેલી શોધોને આધારે બનાવેલા, જુદા જુદા નાદર રસાયણી પદાર્થો, હુંતરના તે મોટા સમુહરૂપી પ્રદરશનોમાં મુકી એ પ્રદરશનોમાં એક આગેવાન ભાગ એઓએ લીધો હતો. તે પદાર્થોની ખાત્રી કરવા શાસ્ત્રો જાણનારા વિદ્વાનોની નેમાયલી કમીટીઓએ ડૉક્ટર મોદીની જુદી જુદી બનાવટોમાંની પ્રત્યેકને સાચી ચક્રવર્તીમાં ચક્રવર્તીમાં સોનાના ચાંદનાં ધનામો આપવાની લલામણ કરી હતી, અને તે પ્રમાણે એઓની બધી ચીજો તપાસવાની મુંબાઈમાં જે જુરીને સત્તા આપવામાં આવી હતી તે મુજબ મુંબાઈમાં જે, અને સુરતના પ્રદરશનમાં ચાર જુરીને એઓની સઘળી બનાવટો તપાસવાનું સોંપવામાં આવેલું હોવાથી ત્યાં ચાર, સોનાના ચાંદ, એવણને એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા. એ ઉપરાંત ડૉક્ટર મોદીનાં ચાલુ ધરાકોની જગરદસ્ત મોટી ટીપ (કે જેમાં નામદાર હિંદી સરકાર, હિંદુસ્તાનની પાદશાહી ગોદીઓ તથા સ્ટીમર કંપનીઓ, ડબ્બેક મોટી રેલવે કંપનીઓ તથા મ્યુનીસીપાલિટીઓ, આસરે સાઠેક મુંબાઈની તેમજ દેશાવરની મીલો અને સંખ્યાબંધ કારખાનાઓ અને જીનીંગ પ્રેસો વીગેરે જેવામાં આવે છે), તથા તે સઘળાંઓ તરફથી મળેલાં સંખ્યાબંધ ખાત્રીપત્રકો ડૉક્ટર મોદીની સર્વે બનાવટની શ્રેષ્ઠતાનો ખાત્રીપુર્વક પુરાવો આપે છે. ડૉક્ટર મોદીની આ સંખ્યાબંધ શોધો કાંઈ દુર્લભ મુદતમાં થઈ નથી, પણ કોલેજોની ઉંચી કેળવણી સંપાદન કીધા પછીના એઓના લગભગ પચ્ચીસ વર્ષના ચાલુ અભ્યાસનું એ સંતોષકારક પરિણામ છે.

ડૉક્ટર મોદીએ પોતાની કારકીરદીથી તથા બાહોશી ભરેલાં કાંમથી બતાવી આપ્યું છે કે હિંદુસ્તાનની કોલેજોમાં શીક્ષણ લીધેલા વીદ્યાર્થીઓથી પોતે સંપાદન કીધેલાં જ્ઞાનને વહેવાર રૂપ આપી શકાતું નથી એમ કહેવામાં આવે છે તેમાં ઝાઝું વજુદ નથી, અને જુદા હિંદુસ્તાનમાં પણ એવા માનાપુત્ર પડેલા છે કે જે મન ઉપર લે તે સંતોષકારક રીતે પાર પાડી શકે. જો ડૉક્ટર મોદીના જેવા ફક્ત થોડાકળી માના પુત્ર નીકળે કે જેઓ હિંદુસ્તાનની જરૂરોનો અભ્યાસ કરી તે જુટ પુરી પાડવા એવણની માફક રામબાણ ચીંતે બહાર પાડે, તથા સંખ્યાબંધ નકામી જતી પેદાષોનો એવણની માફક હુંતર ઉદ્યોગની ખીજવણીમાં ઉપયોગ કરે, અને આપણી જમીનના પેટામાં સમાયેલો ખણીજ પદાર્થ બહાર કહાડે તો હિંદુસ્તાનની જુદી જુદી પેદાષોમાં તથા દોલતમાં ધીમો ધીમો પણ સંગીન સુધારો થયા વિના રહે નહીં.

એકલાં રસાયણ શાસ્ત્રનોજ ગમે તેટલો ઉપો અભ્યાસ થાય તોપણ ફક્ત તેથીજ માણસની સર્વત્ર મનશક્તિની ખીજવણી થાય નહીં અને પુર જ્ઞાની બનાય નહીં એવું સમજી, વનસ્પતી વિદ્યા (બોટની), જનાવર શાસ્ત્ર (ઝૂઓલોજી), જીવવિદ્યા (બાયોલોજી), વાયુશાસ્ત્ર (મીટીઓલોજી), તત્ત્વદુરસ્તી વિદ્યા (ફિઝિક્સ), ખગોળ વિદ્યા (એસ્ટ્રોનોમી), સુક્ષ્મદર્શકયંત્ર વિદ્યા (માઈક્રોસ્કોપી),

ઈનીહાસ શાસ્ત્ર (હીસ્ટરી), ભુગોળ વિદ્યા (જ્યોગ્રાફી), ખાગખાની (હાર્ટી-કલચર), પુરાતમ વિદ્યા (આરકીઓલોજી), વિગેરેનાં પુસ્તકોનો પણ અભ્યાસ સાથે સાથે એઓએ જારીજ રાખ્યો, અને તે સઘળા વિષયોમાં પણ એટલાતો બધા જોગળ વધ્યા કે લંડનની રાયલ ઓટનીક (એફ. આર. બી. એસ.), જુઓલોજીકલ (એફ. એડ. એસ.), એડીનબરોની જ્યોલોજીકલ (એફ. જી. એસ.), લંડનની રાયલ મીટીઓરોલોજીકલ (એફ. આર. મેટ. એસ.), રાયલ ઍસ્ટ્રોનોમીકલ (એફ. આર. એ. એસ.), રાયલ માઈક્રોસ્કોપીકલ (એફ. આર. એમ. એસ.), રાયલ હીસ્ટોરીકલ (એફ. આર. હીસ્ટ. એસ.), સોસાયટીઓએ, તથા લંડનની રાયલ ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઑવ પબ્લીક હેલ્થ (એફ. આર. આઈ. પી. એચ.), સ્કોટલંડની સોસાયટી ઑવ ઍન્ટીકવેરીઝ (એફ. એસ. એ.), આયરલંડની રાયલ સોસાયટી ઑવ ઍન્ટીકવેરીઝ (એફ. આર. એસ. એ.), વિગેરેએ પોતાના ફેલો, તથા લંડનની રાયલ સંન્ટરી ઇન્સ્ટીટ્યુટે પોતાના મેમ્બર (એમ. આર. એસ. આઈ.) તરીકે એવણે ચુંટી કહાડવાનું માન આપવાની તથા ઉપર દરેકની પાસે જણાવ્યા મુજબની પદવી આપવાની જરૂર ભેઈ અથંગ દેશી અભ્યાસની મહાન કદરસનાશી કીધી છે તે બેહદ ખુશીની વાત છે. દુર દેશના આવાં મોટાં મંડળોએ ડૉક્ટર મોદીનાં કામથી પ્રસન્ન થઈ, ન્યાત જાતનો જરાપણ તક્ષવત ગણ્યા વગર, તેજણે પોતાના ફેલો તરીકે ચુંટી કહાડવાનું માન આપ્યું છે તે એમની વિદ્વતા અને શાસ્ત્રો તરફના એવણના ચાહની અચુક ગવાહી આપે છે. એકજ વિષયનો બહુજ સખત અભ્યાસ જથુક જારી રાખવાથી લેજાંપર થતી સખત બોજની અસર, ખીજા જુદી જુદી તરેહના અભ્યાસ વચમાં કરવાથી, ઓછી કરી રાહત મેળવી શકાય છે એવું ખાત્રીથી માની લઈ, ફક્ત જુદાં જુદાં શાસ્ત્રોનાજ ડૉક્ટર મોદી અભ્યાસી થઈને બેસી રહ્યા નથી, પણ જુદાં જુદાં સાહિત્યોના પણ તેવણ અથંગ અભ્યાસ કરવામાં સદા મશગુલ રહ્યા છે.

દુરદેશની મહાન અને મોભાવાળી યુનીવરસીટીઓએ ડૉક્ટર મોદીના અભ્યાસ અને કામોની વાજખી કદરખુજ એઓને ડી. એસસી. (યાને ડૉક્ટર ઑવ સાયન્સ), એલએલ. ડી. (યાને ડૉક્ટર ઑવ લૉઝ), અને લીટ. ડી. (યાને ડૉક્ટર ઑવ લીટરેચર) જેવી અતી હરખાવનારી ડીગ્રીઓ, કે જે મેળવવા માટે હાણીજ ઉંચી લાયકાતની જરૂર છે, તે એનાયત કરી છે, તે ખરેખરી આપણી કોમને મગરૂર થવા જેવી વાત છે; તેમજ લંડન, એડીનબરો, ડબ્લીન, બર્લીન વિગેરેની શાસ્ત્રો અને સાહિત્યોની નામાંકિત મંડળીઓ જેવી કે લંડન, બર્લીન અને વૉશીંગટનની અમેરિકન કેમીકલ સોસાયટીઓએ (એફ. સી. એસ.), લંડનની પ્રીઝીકલ સોસાયટીએ (એફ. પી. એસ.), યુનાઈટેડ એમ્પાયરની રાયલ કોલોનીઅલ ઇન્સ્ટીટ્યુટે (એફ. આર. સી. આઈ.), લંડનની રાયલ સ્ટેટીસ્ટીકલ સોસાયટીએ (એફ. એસ. એસ.), રાયલ હાર્ટીકલચરલ સોસાયટીએ (એફ. આર. એચ. એસ.), રાયલ જ્યોગ્રાફીકલ સોસાયટીએ (એફ. આર. જી. એસ.), પોતાના ફેલો તરીકે નેમી, તથા ગ્રેટબ્રિટનના રાયલ ઇન્સ્ટીટ્યુશને (એમ. આર. આઈ.), અને ગ્રેટબ્રિટન અને આયરલંડની

રાયલ એશીઆટીક સોસાયટીએ (એમ. આર. એ. એસ.), તેમજ લંડનની સોસાયટી ઓવ ઓથર્સ (એમ. એસ. એ.), સેલ્બોર્ન સોસાયટીએ (એમ. એસ. એસ.), સોસાયટી ઓવ કેમીકલ ઇન્ડસ્ટ્રીએ (એમ. એસ. સી. આઇ.), રૉટજન સોસાયટીએ (એમ. આર. એસ.), ઇસ્ટ ઇન્ડીઆ એસોસીએશને (એમ. ઇ. આઇ. એ.), ડેસીમલ એસોસીએશને (એમ. ડી. એ.), સોસાયટી ઓવ આર્ટ્સ, મેન્યુફેક્ચર્સ અને કોમર્સ (એમ. એસ. એ.), સ્કૉટલેન્ડની રાયલ જ્યોગ્રાફીકલ સોસાયટીએ (એમ. આર. એસ. જી. એસ.), અને મીટીઓરોલોજીકલ સોસાયટીએ (એમ. એસ. એમ. એસ.), રાયલ ડબ્લીન સોસાયટીએ (એમ. આર. ડી. એસ.), અને આયરલેન્ડની રાયલ જુઓલોજીકલ સોસાયટીએ (એમ. આર. ઝેડ. એસ.), પોતાના મેમ્બર તરીકે નેમી, એઓને અસાધારણ માન આપી, ઉપર દરેકની પાસે જણાવ્યા મુજબ પદવી આપી છે તે કાંઈ જેવી તેવી હુરખાવનારી વાત નથી. ઉપલાં માન કે જેમાંનું કોઈપણ પ્રત્યેક મેળવવા સાડે કોઈપણ વિદ્વાન મગરૂર થાય તેવાં આટલાં બધાં માનોનો વરસાદ ડૉક્ટર મોદીપર વરસેલો હોવાથી બેશક તેવણને તેમજ આપણી કોમને મગરૂર થવાનું નાનુંસુનું કારણ નથી. અને એ સઘળાંને માટે ડૉક્ટર મોદીને દીલોજનથી મુખારકબાદી આપતાં અમે એવું ઇચ્છીએ છીએ કે શાસ્ત્રો અને સાહિત્યોમાં એઓ એથી પણ વધારે મચેલા રહી પોતાના દેશની સેવા બજાવતા રહે, અને પોતાની નામનામાં વધારો કર્યા બાજ.

સુધરેલા જમાનાની સઘળી મહાન શાસ્ત્રો અને સાહિત્યોની મંડળીના ફેલો તથા મેમ્બર હોવાથી વેલાતના દર ટપાલે તે મંડળીઓ તરફથી બેદલામાં છેલ્લી બબરો અને શોધાના ચોપાન્યાં ડૉક્ટર મોદીને મળે છે, કે જેનો લાલ પોતે લઈ તે સઘળાં ચોપાન્યાં મુખાઈની ટેકનો-કેમીકલ લેબોરેટરીના અધ્યાસીઓના વપરાસ માટે ત્યાં તેવણ લેટ આપે છે, કે જેથી કોઈપણ શાસ્ત્ર તથા સાહિત્યના અધ્યાસીને તેના અધ્યાસમાં સવળતા મળે અને તેથી દેશનું આકેખત લલુંજ થાય.

વળી ઉપલાં સંખ્યાબંધ મંડળોમાં હોવાથી, ડૉક્ટર મોદી શાસ્ત્રો અને સાહિત્યોના પરદેશના મહાન વિદ્વાનોના ઘણા સારા સમાગમમાં આવતા બાજ છે, અને અમારા વાંચનારાઓને જાણીને મોટો હર્ષ થશે કે વેલાતના જાણીતા ડૉક્ટર આર્લ્સ. એફ. ફોર્શો, કે જેવણ શાસ્ત્રોના મોટા વિદ્વાન તરીકે પુરવાર થયેલા છે, અને જેઓએ વીસ પચ્ચીસ અંથો જુદી જુદી બાબતોપર રચ્યા છે, તેઓએ પોતાનું “ડેન્ટલ બૉટીંગ્સ” નામનું પુસ્તક, તથા વેલાતના તેવાંજ એક બીજા જાણીતા સાહિત્યોના વિદ્વાન ડૉક્ટર કલેરન્સ સીંકલેર, કે જેઓ પણ ઘણા અંથના કર્તા છે, તેઓએ પોતાનું “પોએટસ બર્થડે બુક” નામનું પુસ્તક, આ આપણા ડૉક્ટર મોદીને તેવણની વિદ્વતા સાડે ઘણા માન અને વખાણની લાગણીથી અર્પણ કરવામાં પોતે મગરૂરી લીધી છે.

ડૉક્ટર મોદી એ ઉપરાંત સ્કૉટલૅન્ડની સે'ટ એન્ડુઝ એમખુલન્સ એસોસીએશન એન્ડ પ્રીગેડના ઓનરરી પેટરન તથા લાઇફ મેમ્બર હોવાનું, તેમજ મુંબાઇની સેનીટરી એસોસીએશન, ટેક્સટાઇલ અને એનજીનીયરીંગ એસોસીએશન, ઝોરો-સ્ટ્રીઅન એસોસીએશન, તથા જરથોસ્તી ધરમ ફેલાવનારી મંડળીના લાઇફ મેમ્બર હોવાનું માન ધરાવે છે, અને પોતાના દેશના હુંતરકળાની સેવા બજાવવા ઉપરાંત તથા પોતાના ધંધાની રોકાણો છતાં એક દેશ ઉપયોગી અને કામ ઉપયોગી શહેરી તરીકે પણ આગળ પડવાની પોતાની ફરજમાં પણ પાછળ રહ્યા નથી.

ડૉક્ટર મોદીના ધંધાધાપાની કુનેહ કારસાજી વીશે હવે એ બોલ બોલવાનું દુસ્ત વિચારી કહીશું કે એઓની સ્થાપેલી અને એઓને નામથી વર્ષોથી ચાલતી મીશર્સ ઇ. એમ. મોદીની કુ'પનીની વેપારી પેઢી કે જે ઘણી સારી હાલતમાં પહેલેથીજ ધીકે છે તેનું સર્વે માન એવણને એકલાનેજ ઘટે છે. પહેલા નંબરનું પ્રમાણીકપણું, રામબાણુ ઉત્તમ માલ, મધ્યમ દામ, અને સર્વે રીતનાં શ્રેષ્ઠ કામથીજ એ પેઢીનું કામ સદા ચલાવવાનો ડૉક્ટર મોદી પહેલેથીજ ગોયા મક્કમ ઠરાવ કરી બેઠેલા છે; અને એવણને પોતાને કે એવણની પેઢીને ગમે તેવીની નુકસાનીને ભોગે, પેઢીનું નામ એવીતો ઉત્તમ રીતે બળવી રાખ્યું છે કે એ પેઢી સાથે કામ પાડનાર દરેક શખ્શ એઓ સાથે કામ પાડવામાં પોતાની પુર સલામતી સમજે છે. એવણનો અતિ નર્મ અને મળતાવડો સ્વભાવ, સાલેસ તથા ઉમદા ખવાસ, તથા જેઓ સાથે ધંધાના સમાગમમાં એઓ આવે છે તેઓના મન ઉપર ખરી વાત ઠસાવવાની અને તે સઘળાંઓને ખુશી રાખવાની કુનેહ કારસાજીએ એવણની પેઢીને સંગીન અને સધર બનાવવામાં બેશક મોટો ભાગ બજાવ્યો છે. એઓમાં એક કુદરતી ઉત્તમ ગુણ છે તે એ કે દેશીઓ સાથે દેશી થઈને દેશી રીતભાત મુજબ તેઓને ખુશી રાખવાની એઓમાં જેવી કુનેહ છે તેવીજ અંગ્રેજોમાં સર્વે પાંતીમાં તેઓમાંજ પળોટાયલા એક કુળીન અંગ્રેજ હોય તેમ વર્તી, દેશી તેમજ અંગ્રેજોમાં એક સરખી રીતે વહાલા થઈ પડી સંખ્યાબંધ મીત્રો બનાવ્યા છે.

બેશક ડૉક્ટર મોદીની બળકતી કારકીરદી એવણને પોતાને બહુ જેબ આપનારી તેમજ બીજાઓને ફાયદો કરનારી છે, અને લવિખ્યમાં એવણને વધુ ફેલેહ અને માન અકરામ ઈચ્છતાં કહીશું કે આપણા બુવાન્યાઓ પોતાની ઉંચી કેળવણીનો એવણના જેવોજ રૂઠો ઉપયોગ કરે તો જરૂરજ દેશનું ધીમે ધીમે કલ્યાણ થતું જાય, હિંદુસ્તાનને સઘળી હાજતો માટે યુરોપ અને પરદેશ ઉપર આધાર રાખવો પડે નહીં, અને દેશમાં નવા નવા ઉદ્યોગોની સાથે ગરીબોની રોજીનું નવું નવું સાધન ઉભું થાય.

મહેર ખખરો.

બીકશનની રૂ. ૧૦) ની દવા લેનારને સર દી૦ મા૦ પીટીટનું બનાવેલું
વૈદક દુયકાસંબંધ નામનું રૂ. ૩) ની કીમતનું પુસ્તક ભેટ મળશે.

અકસીરપણા માટે

ઉમરાવતીના

રૂપાના ચાંદ

મુંબઈ, સુરત, અને

પ્રદર્શનમાં

મલેલ છે.

મહેરખાન સાહેબો, ફોકટ પૈસા

ન ખરચતા અકસીર ધલાજ અજમાવો, કારણકે લોખા આજે સેંકડે પચોતેર ટકા દરાજ, ખુજલી, કીડ, ખરપસાનાં દરદોથી હેરાનગતી ભોગવેછે. તરેહવાર જાતની દવાઓ ખરીદી નાશીપાસ થાયછે તેને અમે ચેલેજ કરીએ છીએ કે ગમે તેવી કાળી અથવા લાલ દરાજ, ખુજલી, કોતરાની કીડ વગેરે દરદોને બીકસન રીંગવર્મ ઓઇન્ટમેન્ટ અને બીકસન લોશન તરત નાબુદ કરે છે. દરેક શીશીની કીમત ફોકટ રૂ. ૦૧.

તમારાં લલાંને માટે મફત સલાહ આપવાની કે બીકસન રૂમેટીઝમ ખામ રૂ૦ જાતના વાયુ ઉપર અકસીર માલમ પડ્યું છે. સાંધાનો દુખાવો, વાંસાંની ફાટ, છાતીનાં દરદો તથા સ્ત્રીઓને સુવાવડના બચકર રોગોથી શરીરના અવયવનું અકડી જવું કે સુજા આવવું તે ઉપર તથા માથાના દુખાવા, આધાશીશી વગેરે ઉપર રામખાણુ દવા. કી૦ આના દશ અને છ.

વધેક રીતે દેશી વસાણું નાખી પકાવેલું બીકસન સરસ્વતી હેર ઓઇલ એક વખત વાપરી ખાત્રી કરો. જાડા બાલને નરમ રેશમ જેવા સુવાલા ને કાલા કરી વેલાની માફક વધારે છે. જુ લીખ ને ખોડાનો નાશ કરી મજેની ઉધ લાવે છે. કી૦ આના બાર અને છ. બાલ કાઢવાની સર્વથી સરસ ઉતમ દવા, કોઈ પણ જાતની ઈજા વગર ત્રણ મીનીટમાં નકામાં બાલને દુર કરેછે. ચામડી કાલી પડતી નથી. કી૦ આના છ.

બીકસન ટોનીક પીલ્સ-તે ચોખી કરતુરી, કેશર અને દેશી વનસ્પતીની બનાવેલી છે, જેથી તે દરેક રોગ દુર કરી તાકાતને વધારી નિર્બળ માણસને પુષ્ટ બનાવે છે. વિદ્યાર્થીઓની શક્તિને બીલવી પુખ્ત ઉમરનાં પુરૂષો તેમજ નબળા બાંધાની સ્ત્રીઓને આ ગોળીઓ નવી જુવાનીના જેવું લોહી બક્ષી ગુલાબી ચેહેરો બનાવે છે. કી૦ રૂ. ૧.

બીકસન એગ્યુ બીક્ષચર-દરેક જાતના તાપ ઉપર ધણુંજ અકસીર છે. હજારો લોકોને એટલી તાપના પંજમાંથી બચાવ કરી સરદીશીકેટા મેળવી છે. કી૦ રૂ. ૦૧૧

બીકસનની ગરમી માટેની દવા-ગરમીના દરેક દરદો દુર કરી પીશાબમાં થતી અગનને મટાડી, તવાઇ ગયલાં માણસને તનદુરસ્ત કરે છે. કી૦ રૂ. ૧-૪-૦

બીકસન ક્રેમેન્ટ દુધ પાઉડર-હંમેશાં વાપરવાથી દાંતને મજબુત બનાવી હીલવા અટકાવી સફેદ મોતી જેવા કરે છે. કી૦ ૪ આના.

બીકસન કફ પીલ્સ-જીની હકીલી ખાંસી, દમ, હાંફણ ને સળેખમને કાયદો કરી સ્વરને ખુલ્લો કરે છે. કી૦ ૬ આના.

બીકસન પરગેટીવ પીલ્સ-દુખારા વગર પેટ સાફ લાવે છે. કી૦ ૫ આના.

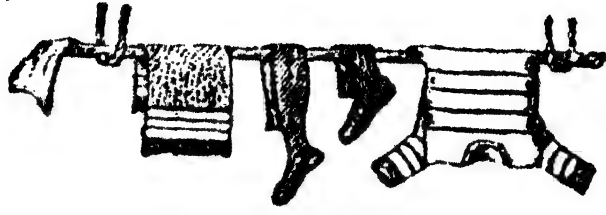
બાલ કાઢવા સાર સર્વથી સરસ દવા. કી૦ ૬ આના.

સોલ એજન્ટ.

શા. હીરાચંદ લીમજ,

ફકન નંબર ૧૦૫ ગવળાવા સીટ કોટ-મુંબઈ.

અને આખરફાર વેપારીઓને ત્યાંથી મળશે.

બોમ્બે હોમીયરી માર્ટ.

ગંજફરાક, મોજા, રૂમાલ, તુવાલ, દીલપુછના,
ચાદર, તેખલકવર, મલમલ, લાંનકલાથ,
લોન, ટાઈ, કાલર વગેરે.

ઠેકાણું:—કાલખાદેવી તથા શાંટરોડ.

હમારી શાંટરોડની દુકાને ઉપર લખેલા માલ ઉપરાંત ગરમ તથા
સુતરાઉ સરવે જાતનું કાપડ તથા રેસમી સારીઓ,
કોરો, ધજરો, ભરેલાં ચીનાઈ જલલાં વગેરે.

ખાનુઓ તથા ગ્રહસ્થોને મોટે સીવવાનું
ખાતું રાખવામાં આવ્યું છે.

બહારગામના ચોરડરો વી. પી. થી મોકલવામાં આવશે.

બરબેરજી બરશેદજીની કુંઠ,

ધાર્મિક અને સખી જરથોસ્તી બાનુઓ અને ગ્રહસ્થોને એક અમરજી.

મુખર્જી શેહેરમાં જીવની સલામતી અને શરીર સુખાકારી જવવાઈ શકાય એવાં સારાં વસ્વાટનાં મકાનોની દીન પર દીન વધતી જતી મોઘવારીથી ગરીબ જરથોસ્તીઓને ઘણી હાડમારી અને હઠાકી પડે છે, તે નાકવા માટે ધી ઝોરાસ્ટ્રીયન બીલડીંગ સોસાયટીએ એક બીલડીંગ ફંડ ઉઘાડ્યું છે કે જે વડે સોસાયટી અસ્તક બંધાતાં મકાનો ગરીબોને સરને ભાટે આપી શકાય. આ ફંડમાં અસાર મુધીમાં આશરે રૂ. ૪૨૦૦૦ ભરાયા છે અને વધુ મદદની ઘણી જરૂર છે. સારાં મકાનની ગેરહાજરીમાં પોશાય એવાં ખરાબ મકાનોમાં રહેતાં માદગીની હઠાકી ઉપરાંત જીવની ખુદારી થાય છે. સારાં મકાનોમાં વસનારાંઓમાં વરસ દહાડે વીસ મરણની રાસ આવે છે સારે ખરાબ મકાનમાં વસનારાંઓમાં ત્રીશની આવે છે. એ રીતે માદગીની હઠાકી ઉપરાંત જીવની મોતી ખુદારી થતી અટકાવવી એ ખરું ધર્મનું કામ છે અને તેમાં કિતમ સખાવત સમાયલી છે. વળી ખરાબ મકાનોમાં રહેતીને જીવલેણ રોગમાં સપડવા પછી તથા આજી માદગીથી નોકરી ધંધાની ધુલધાની થવા પછી અને આજી માદગીની નાતવાનીથી રળી ખાવા માટે અસકત થવા પછી માદગી અને લાચારીનો ઉપાચ કરવા કરતાં માદગી અને લાચારીના વધારાનું કારણ દુર કરીને તેનો અટકાવ કરવામાં વધારે દહાપણ અને દુર અદેશી સમાયલી છે.

ધી ઝોરાસ્ટ્રીયન બીલડીંગ સોસાયટીનાં બીલડીંગ ફંડની ધાર્મિક તેમજ વેહેવાર અગતતા વીશે ઉપચો દુકે ખોલાસો કરીને ધાર્મિક અને સખી જરથોસ્તી બાનુ અને ગ્રહસ્થો મુકતાદને ટાંકણે તથા પતેતીને સુભ દીવસે તેમજ સુભ સર અવસરે જે કંઈ રકમ સખાવતમાં આવે તે આ ફંડમાં અરવાની અરજ કરવામાં આવે છે. નીચકું લીસ્ટ તમારી નેક નજરમાં આવે તેમ બરીને તથા તમારાં કુટુંબ અને મીત્ર મંડળમાં ભરાવીને નીચે સહી કરનાર ઉપર પૈસા સાથે અથવા પૈસા મંગાવી લેવાની નોધ સાથે હાથે હાથ અથવા તપાલ મારફતે મોકલી આપવે ઘટવું કરવામાં આવશે. બીજી કોલમમાં દર્શાવ્યા મુજબની પહેલું સોસાયટીના વાર્સીક રીપોર્ટ સાથે તેમજ પારસી જાપામાં પ્રગટ કરવામાં આવશે.

લા. સેવક,

જહાનગીર ખરશેહજી દાજી,

સેક્રેટરી.

રૂખા.	નાણાં ભરનારનાં નામ અથવા કેવી રીતે સ્વીકારવાં તેની વીગત.	વસુલ કરનારની સહી અથવા કયાંથી મંગાવી લેવાં તેની વીગત.

યઝદેજરદી સને ૧૨૭૬ નાં ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડર ઉપર અપાયલાં વરતમાન પત્રોનાં મત.

The Zoroastrian Calendar—Mr. Munchorjee Hoshungjee Jagosh's annual publication, the Zoroastrian Calendar, makes its appearance regularly about the time of the Parsee New Year's day; but this year's Calendar is nearly double the size of its predecessors, and is replete with useful informations, valuable to merchants and tradesman, and the general public. Its chief merit seems to be that it contains a list of the principal Parsee inhabitants, not only of Bombay, but of all India, with their trades and professions, their residences, etc. Mr. Jagosh's Calendar has been in continued existence for the last thirty-six years, each year growing in its value and importance, especially to the Parsee community, whose patronage it receives as it deserves.

Bombay Gazette—6th October 1906.

Zoroastrian Calendar.—Mr. Muncherji Hoshungji Jagose, the well-known publisher of Guzerati literature of Bombay, has just compiled and published the Zoroastrian Calendar in Guzerati, chiefly for the use of the Parsis. This is printed at the "Vartman Press," in a clear type, and in elegant style. It is a bulky volume, having nearly 250 pages of readable matter, including advertisements.—In addition to the usual both generally to be found in an almanac, there are names of Parsis not only of Bombay, and Western India, but of India, Burmah, China and other places where Parsis reside. The two Parsee, champion winners, Messrs. Dady and Framroz D. Gorwalla, are represented in the book by their photographs, decorated with their numerous medals. The chief feature in the evocue is a complete list of Parsi charities which amount to nearly nineteen lacs of Rupees, the principal donors being the Petits, the wadias, Kamas, the Batlivalas, Readymoneys, Powallas, &c.—Although there is a good deal of readable matter, and the size of the book is larger than usual, the price is only a rupee and eight annas, and every Parsi family ought have a copy in his house for the use of his family.

The Daily Telegraph and Deccan Herald,—6th October 1906.

A COPY of the new issue of the Zoroastrian Calendar for the current Parsi Year has been lying on our table for some weeks past. This is an annual publication in Guzerati and has secured a place in its own line as a directory and a book of reference. A portion of it is, as usual, devoted to a retrospect of the Parsi activity during the last Parsi Year which ended on the 14th of September last. Another portion of it is devoted to a list of Parsi residents in Bombay, which its industrious compiler, Mr. Muncherji H. Jagosh, has taken pains to make as up to date as possible.

The Parsi,—11th November 1906.

THE ZOROASTRIAN CALENDAR.—This is the thirty-sixth volume of this useful publication, brimful of useful information, especially for and regarding the Parsis. Besides a succinct survey of the important events concerning the community during the previous year, the calendar gives an up-to-date list of Parsis engaged in different trades and profession, or holding high and responsible posts, and also of religious, charitable and other institutions in Bombay and the mofussil. At the end of the volume is given a list of the Parsi inhabitants of Bombay and the up-country, and even of those residing outside in such far-off places as Natal, Durban, Mombassa, Johannesburg, &c. The calendar is yearly increasing in bulk, and Mr. Jagosh deserves every encouragement for his continued effort in making his annual more and more interesting and useful.

Men and Women of India,—December 1906.

(ઉપલાંનો ગુજરાતી તરજુમો.)

ધી ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડર—મી. મનચરજી હોશંગજી જાગોશ તરફથી પ્રગટ થતું, પારસીક ઝોરાસ્ત્રીયન કેલેન્ડર સરેરતા પ્રમાણે પારસી નવાં વર્સને દહાડે બહાર પડ્યું છે. આગળાં સાથે સરખાવતાં આ વર્સે તે કદ બેવડું થઈ નીકળ્યું છે; તેમાં વપારીઓ અને ધંધાદારીઓ તેમજ જાહેરને કામતી તથા અગત્યની ધર્મ પડે એવી ઉપચોગી ખબરોથી

ભરપુર છે—તેમાં વળી ખુદ મુ'બઈના નહીં પણ આખા હિંદુસ્તાનમાં વસતા પારસીઓના નામની સંપુરણ ટીપ તેઓના ધંધા અને રોકવાના ઠેકાણા સાથે આપવામાં આવી છે—જે તેની મુખ્ય ખુબી દેખાડે છે, મીંઝ જોગાશીડ' આ કેલેન્ડર છેલ્લાં ૩૬ વરસ થયાં ચાલુ નીકળે છે અને દર વરસે તે મુખ્ય કરીને જરથોસ્તી કોખને વધુ અને વધુ ઉપયોગમાં અને કીમતી થવું જાય છે, જેઓ તરફથી તેને ઘટો બદલો મલતોજ છે.

જામ્બે ગેઝટ, તાં ૬ થી અક્ટોબર ૧૯૦૬.

ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર—મુ'બઈના જાણીતા ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રગટ કરનાર મીંઝ મનચેરજી હોશંગજી જોગાશી મુખ્ય કરીને પારસીઓને ઉપયોગી થઈ પડેલું ગુજરાતી ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર નામનું પંચાંગ બહાર પાડ્યું છે, જે મુ'બઈ વરતમાન પરેસમાં ઘણી સુંદર અને સફાઈદાર રીતે છાપવામાં આવ્યું છે. જાહેર ખબરો તેમજ વાંચવા લાયક બાબતોથી ભરપુર રૂપે પાનાનો આ એક દલદાર પાથો છે. હુમેસ સમાવવામાં આવતી બાબતો ઉપરાંત, તેમાં મુ'બઈ અને પશ્ચીમ હિંદુસ્તાનજ નહીં પણ આખા હિંદુસ્તાન, ભરમા, ચીન અને તેવાં બીજાં શેહરોમાં વસતા જરથોસ્તી-ઓના નામની સંપુરણ ટીપ પણ સમાવવામાં આવેલી છે—આખા હિંદુસ્તાનમાં જાણીતા થયેલા બે જરથોસ્તી તરનારા ઉસ્તાદો મેસરસ દાદી અને ફરામરોઝ સીંઝ ગોલવાલાની સખીઓ તેમને મલેલા ચાંદો સુધા આ કેલેન્ડરમાં આવી છે—મુખ્ય કરી એ વરસ દરમ્યાન પારસી સંભાવત જે લગભગ ૩ ૧૯ લાખની થવા ગઈ છે તેની સંપુરણ ટીપ પણ આપવામાં આવી છે—તેમાં પીટીટ, વહાડયા, કામા, બાટલીવાલા, રેડીમની, અને પાઉવાલા ખાનદાનોની જણાય છે. જો કે એ કેલેન્ડરમાં વાંચવા લાયક ઘણી બાબતો છે અને તેવું કદ હુમેસ કરતાં દબલ થયલું છે છતાં તેની કીમત માત્ર રૂ ૧૧ રાખી છે. દરેક પારસી કુટુંબે પોતાનાં ઘરના ઉપયોગને માટે તેની એકેકી નકલ અવશ્ય રાખવી જોઈએ.

હેલી ટેલીગ્રાફ એન્ડ ડબલ્યુ હેરલ્ડ. તાં ૬ થી અક્ટોબર ૧૯૦૬.

પારસીઓના ચાલુ સાલ માટે ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડરની નવી આવૃત્તી હુમારી ટેબલ ઉપર કેટલાંક અઠવાડયા થયાં આવી ચુકી છે. આ એક વાર્ષિક ગુજરાતી પાથો છે કે જેને ડાયરેક્ટરી રેકૉર્ડસ બુક તરીકે કેટલી હદ સુધી જમા મેલવી છે. તાં ૧૪ મી સપ્ટેમ્બરને દીને આખર થયેલાં પારસી સાલમાં જરથોસ્તીઓને લગતા બનેલા બનાવો વરણ-વવામાં હુમેસ મુજબ એક ભાગ રોક્યા છે અને બીજા ભાગમાં મુ'બઈમાં વસનારા જરથોસ્તીઓના નામોની ટીપ સમાવવામાં આવી છે. અને તે સંપુરણ બનાવવા માટે તેના પ્રગટ કરતા મીંઝ મનચેરજી એચ. જોગાશી અધ્યાય થી પારસી, તાં ૧૧ મી નવેમ્બર ૧૯૦૬.

ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર—આ ઉપયોગી પુસ્તકની છત્રીસમી નકલ મુખ્ય કરી પારસીઓને લગતી ઉપયોગી ખબરોથી ભરપુર બહાર પડી છે. પુરાં થયેલાં વરસમાં પારસીઓને લગતા બનેલા ઉપયોગી બનાવોની ટુંક નોંધ આપવા ઉપરાંત જુદા જુદા પારસી ધંધાદારીઓની તથા મુ'બઈ અને દેશાવર ખાતે મોટા અને જોખમ ભરેલા આધ્યાત્મિક ભાગવતા પારસીઓની ટીપ તેમજ મુ'બઈના અને બહારગામના ધરમખાતાઓની ટીપ સમાવવામાં આવેલી છે. વળી એ પુસ્તકને છેડે મુ'બઈ અને બહારગામ વસતા પારસીઓના નામની ટીપ પણ આપવામાં આવી છે. જેમાં નાટાલ, ડરબન, મોમ-બાસા, જોહનસબરગ જેવાં દુર દેશાવરોમાં વસતા પારસીઓના નામ પણ આવેલાં છે. વરસે વરસ આ કેલેન્ડર કદમાં વધતું જાય છે અને તેને દર વરસે વધુ અને વધુ ઉપયોગી અને મનોરંજક બનાવવામાં મીંઝ જોગાશી જે મેહનત ઉઠાવે છે તે માટે તેમને દરેક ઉત્તેજન ઘટે છે.

મેન એન્ડ વીમેન ઓફ ઈન્ડયા—ડીસેમ્બર ૧૯૦૬.

ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર—“મુ'બઈ વરતમાન પરેસ” ના માલિક મીંઝ મનચેરજી હોશંગજી જોગાશી તરફથી ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર અને પારસી પંચાંગ ચલેન્દરદી ૧૨૭૬ ના વરસનું બહાર પડ્યું છે જેની અમુને પુગાડવામાં આવેલી નકલની પહોંચ માન સહીત સ્વીકાર્યે છીએ. જરથોસ્તીઓમાં બનતા દરેક નાના મોટા બનાવોની ખારીકે ખારીકે વીગતવાર નોંધ, તારીખ માહુના પંચાંગ અને બીજી ઘણીએક ઉપયોગી બાબતોથી ભરપુર બનેલાં આ કેલેન્ડરમાં આ વરસે જે નવા મોટા સુધારો દાખલ કરવામાં આવ્યો છે તેથી બેશક આ પંચાંગની કીમત અને અગત્યમાં મોટો વધારો થયો છે. ગયે સાલ મીંઝ જોગાશી મુ'બઈ શીવાય બીજે ઠેકાણે વસતા પારસીઓના નામની ટીપ તેઓના ધંધા અને ઠેકાણા સાથે પ્રગટ કીધી હતી અને આ સાલ મીંઝ જોગાશી તેવીજ ટીપ મુ'બઈમાં વસતા જરથોસ્તીઓની આપી છે. આ ટીપ બહુ અગત્યની છે. અને તે ઘણી મેહનત અને જાળવણી એકઠી કરવામાં આવી છે. આ દલદાર પંચાંગ તદ્યાર કરવા પાછળ મીંઝ જોગાશીને જે ભારે મેહનત અને ખર્ચ કરવો પડે છે તે જોતાં તેની રૂ. ૧૧ ની કીમત ઘણીજ નજીવી છે, અને અમે દરેક પારસી કુટુંબને એકેકી નકલ ખરીદી મીંઝ જોગાશીના આ કામની સેવાની કદર બુજવાને મજબુત સીકારસ કરશું. મીંઝ જોગાશી આ પંચાંગ પારસી કોખની ચાલુ તવારીખનો ભરસો ચુકવા લાયક ભાગીચો છે.

અખબારે સોદાગર—૨૪ મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૬.

ચલેન્દરદી સને ૧૨૭૬ નાં સાલનું પારસી પંચાંગ અમે ઉપર ઝોકલી આપવામાં આવ્યું છે જેની પહોંચ માન સહીત સ્વીકાર્યે છીએ. ઉપલાં પંચાંગમાં ગુજરતે સાલનો છતેખાબ, જુદાં જુદાં જરથોસ્તી અનુબનનાં ધરમનાં રૂંડોની વીમત, મુ'બઈ ખાતેના જરથોસ્તીઓનાં નામોની ટીપ વગેરે આપવામાં આવ્યાં છે તથા તરવાનાં ધયાન બેચવા જોગ પ્રયોગ કરી બતાવનાર મુ'બઈ ખાતેના વીકટોરીયા સ્વીમીંગ બાથના માલિકે મેસરસ ગોળવાળા અધરસની હાજીઆ આપવામાં આવી છે. પંચાંગનું પુસ્તક રાખેતા મુજબનું સફાઈદાર માલમ પડે છે.

મુ'બઈ સમાચાર,—તાં ૨૬ મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૬.

મીં જોગોશવાળું વારસીક પારસી પંચાંગ—ચંદનવાડી ખાતેનાં પુરાણાં વરતમાન પરેસના માલિક મીં મનચેરણ હોશિયાર જોગોશ દર વરસે પારસી કોમની ઘણી કીમતી સેવા મુજે મોહુડે બજાવ્યા જાય છે. આ તેમની સેવા તેવણ તરફથી દર વરસે જરથોસ્તી નવાં વરસને દીને બહાર પડતું “જોરાસીયન કેલેન્ડર” ચાને “પારસી પંચાંગ” છે. આ પંચાંગનો આ વરસે ૩૭ મો અંક બહાર પડ્યો છે. પારસીઓમાં દર વરસે સંખ્યાવતનાં કયાં કયાં અને કેવાં મકાનનાં તથા કેાણુ તરફથી કામો થાય છે તેનો તદન સતવાર નુસંતાવીલ હેવાલ મીં જોગોશનાં પંચાંગ સીવાય બીજે કોઈ કેાણુથી મળી શકવાનો નથી. ખુદ આ પત્રમાં તેમજ બીજાં કેટલાંક પારસી પત્રોમાં પણ જરથોસ્તી યુજસંતે સાલનો જે હેવાલ મગટ થયો છે તે મીં જોગોશનીજ મેહરબાનીને આભારી છે. મીં જોગોશ બહુ અંકાંત ખવાસના ગ્રહસ્થ હોવાથી બીજાઓની માફક થોડીક ઉપરટપકેની નોંધો લખી અંકસે તેમની તારીખનાં બાકાં ઉપર બાકાં ખુશામદયાં પત્રોમાં કુંકાઈ શકાતાં નથી. મીં જોગોશની અથાગ મહેનતને તોડી પાડવાની કેાઈકેાણુ થયલી કેશીશને લીધેજ ઘણી દલગીરી સાથે અંક નમાના, સાચા, મહેનતુ ગ્રહસ્થને ઈનસાફ આપવાને અમને આમ લખતું પડ્યું છે. યુજસંતે સાલના એક વીશાળ ઈનતેખાબ સાથે બાર માસનું પારસીઓના રોજ, ઈગરેણ તારીખ અને હાંફ તથા સાથનું કેલેન્ડર પણ આપવામાં આવ્યું છે, જે અમુક તારીખોએ કયા કયા અગત્યના બનાવો બનયા હતા તેની જાણવાનું નોંધાથી ભરપૂર જણાય છે. તે પછી મુંબઈ તથા દેશાવશેનાં જરથોસ્તી ધરમનાં મકાનો અથવા જાહેર વપસસ માટેનાં મકાનોની ટીપો તેનાં બંધાવનાર વગેરેનો ચાદી સાથે ધ્યાન ખેંચે છે. એ પછી ખેતાબ મેળવેલા જરથોસ્તીઓ, સુલેહના અમલદારો, આધેદારો, જાહેર અધીકારીઓ, વકીલો વગેરેની એક સંપૂર્ણ ટીપ જરથોસ્તીઓનાં દીલ હરખાવે છે. આ કેલેન્ડરમાં આ વરસે જાણવાનું વીશય તરીકે પેલા અથાંગ પારસી ઉસ્તાદ તરનારાઓ ગોળવાળા બીરાદરોનો કોટો સાથેનો હેવાલ આપવામાં આવ્યો છે. આ કેલેન્ડરનો વધુ અગત્યનો બનાવ તે મધે મુંબઈ ખાતેના જરથોસ્તી રહેવા શીઓની એક લંબાણ ટીપ આપવાને લગતો છે. આવી ટીપ સંપૂર્ણ રજુ કરવી બહુ મુશ્કેલીનું કામ છે અને તે મુશ્કેલી મીં જોગોશ બની શકતી રહેતે પાર ઉતારેલી જોઈને સંતોશ ઉપજે છે. આ ટીપને હજી સંપૂર્ણતાએ પહોંચાડવાનું જરથોસ્તી આલમના હાથમાં છે. તેઓ તરફથી જો ઘટતા વખતમાં મીં જોગોશને તેમનાં નામઠામ તથા ધંધાની ખબર મળતી રહે તો તે તેઓને આ ટીપમાં સામેલ કરવાને ઘણી ઉપચોગી થઈ પડશે. આવું એક ઉપચોગી નોંધાથી ભરપૂર પુસ્તક માત્ર રૂ. ૧૧ ની કીમતમાં ખચીત મુદ્રત લેખી શકાય. દરેક જરથોસ્તી ધરમાં આ પારસી પંચાંગની એક નકલ અવશ્ય હોવી જોઈએ એમ અમે માન્ય છીએ. મીં જોગોશવાળાં પારસી પંચાંગ પારસીઓની તવારોખની અગત્યની નોંધ લેવીપના જમાનાને પુરી પાડનાર એક ઉપચોગી સાધન છે, કે જેને દર વરસે વધુ ખીલવવા માટે અમે મીં જોગોશને ધન્યવાદ આપ્યો છીએ.

સાંજ વરતમાન,—તાં ૨૭ મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૬.

મીં જોગોશ તરફથી ચન્દેજરદી ૧૨૭૬ નાં સાલનું કેલેન્ડર આ શાસન બરવખતે બાહેર પડ્યું છે. તેનું આ વેળાનું કદ આગળાં વરષા કરતાં મોટું જણાયું. આવું કારણ એ કે પેહલા ભાગમાં નજદીક ૧૨૫ સદા યુજસંતેલ સાલના ઈતેખાબને નામે પારસી બનાવોની નોંધ લેવામાં શેકાયો, અને છેલ્લા નજદીક ૧૦૦ સદા મુંબઈ ખાતેના જરથોસ્તીઓનાં નામોની એક મોટી ટીપથી શેકાયો. આવીજ એક ટીપ ગયાં સાલનાં કેલેન્ડરમાં દેસાવરે ખાતેના પારસીઓની આપી છે. આવી સંપૂર્ણ અને ચાક્કસ ટીપ પારસીઓને માટે અગત્યની છે, અને જે મીં જોગોશનાં કેલેન્ડરમાં આપેલી ટીપ તેવીજ હશે તો તે કીમતી થઈ પડશે. ગયાં સાલના ઈતેખાબને ખામખા મોટો દેખાડવાની તજવીજ થયલી હોય એમ અમને લાગે છે. તેમાં ઘણીએક નજીવી ખિનાને પ્રસિદ્ધતા મળી છે. અને કેટલીક અગત્યની બાબતોને ખામખા ઉશડી નાખેલી જણાય છે. દાખલા તરીકે જ્યારે જરથોસ્તી ધરમ ઉપર અપાયલાં કોઈ કોઈ ભાષણોની નોંધ લીધી છે ત્યારે બીજાં ભાષણોના અખાડા કોષા છે. વળી “જરથોસ્તી ફસલી સાલ મંડળ” નામનું એક મંડળ ગયા મારચ માસમાં અતરે ઉત્તું થયું છે, અને જેને તાં ૨૧ મી મારચથી પોતાનાં ફસલી વરષનો પેહલો દહાડો ગણી ને ફસલના ગહમખારો કરવા માંડ્યા છે, અને તેવા ત્રણ ગાહમખારો થઈ ચુક્યા છે, જેમાંનો છેલ્લો ગયેજ પખવાડિયે થયો છે, તે છતાં આ મંડળની હસ્તી બાબે મીં જોગોશનાં નવાં કેલેન્ડરમાં કેવળ અખાડા કરવામાં આવેલા જોઈ દિલગીરી ઉપજે છે. જે પુસ્તક “જરથોસ્તીઓને લગતા જાણવાનું બનાવો” આપવાનો દાવો કરે, અને તે છતાં ટોળામાં થયેલી ઉપલાં જેવાં મંડળની સ્થાપનાની વાત નહિ નોંધે, તેનું કારણ શું?

રાસ્ત ગોષ્ઠતાર,—તાં ૩૦ મી સપ્ટેમ્બર ૧૯૦૬.

ઉપલા રાસતી ભાઈબંધે ઈનતેખાબ વીશે લખતાં અજબ જાતનાં ટીકા કીધા છે. કોઈબી વડીલ ભાઈબંધ વાજબી ટીકા કરે તો કેલેન્ડરના કરતા પેહલા બંધાયેલા પોતાને માને છે કે તે ઉપર તુરત ઘટતું ધ્યાન આપવું; પણ આ તો કંઈ જાણી જોઈને ખરાબ બોલવાનો અજબ સ્વીકાર કરેલો જણાય છે—એવાના કેહવા પ્રમાણે “ખામખા ઈતેખાબ મોટો દેખાડવાની તજવીજ” શું કામ કરવામાં આવે વાર? તે હમો સમજ શકતા નથી. આ કેલેન્ડરનો હેતુ અશકાથી એજ રાખ્યો છે કે પારસીઓને લગતી કંઈબી જાણવાનું હકીકત રહી નહી જાય તથા એક નાહાની રકમનીબી સંખ્યાવતની નોંધ જરૂર લેવીજ જોઈએ; કેમકે એક મોટા શ્રીમંતની મોટી રકમ સાથે સંખ્યાવતનાં એક ગરીબની કે થોડી શકતીવાલા ધણીની નાહાની રકમ તો એક લેખે વધારે ઉપચોગી ગણાવી જોઈએ; અને તે સખબથી ઈનતેખાબ ખુદરતી લંબાણ થતો હોયતો કેલેન્ડરનાં કરતાં શું ટીકા લાયક કામ કીધું તે સમજ શકાતું નથી—તે છતાં આ ભાઈબંધે કેલેન્ડરનાં ઈનતેખાબ વીશે જ્યારે સખુતજ ઉઠાવ્યો છે, ત્યારે તેને કોઈબી જાતનું મચક કે જવાબ આપવાને બદલે આએજ વખતનાં કેલેન્ડર ઉપરનાં બીજા ભાઈબંધોનાં ઈતેખાબ વીશિનાં મતોજ હમો પુરતા જવાબ સમાન સમજાએ છીએ, અને સાંજ વરતમાને તો ઉપલાં પત્રને આપેલો જવાબજ બસ છે. અંકલું કહીને રાસતી ભાઈબંધે બીજા કરેલા ટીકાને

સેજ જવાબ આપવાની જરૂર નેહમિષ્ટ કે ભાશાણીનો તો એક જબરજસ્ત કોઠોજ આમલાં કેલેંડરમાં મગટ થતો હતો, પણ જમાની સંક્રાંત્યને લીધે હવે તેમ નથી બનતું, તો એક કેલેંડરમાં કેટલી બધી બાબતો સામટી સમાઈ જવી નેહમિષ્ટ, તે વીરોક્ષક સહમિષ્ટ પાતપોતાને ગમતી બાબતો લેવાની સુચના કરતી વખતે જરા દુરમ્મદેશી વાપડવી નેહમિષ્ટ. બીજું એ ભાઈબંધની માનીતી ફશલી સાલ મંડલીની નોંધ કેમ નહીં લેવાઈ તે પુછવામાં આવ્યું છે—શાર્દ કથુ! જબરી નોંધ રહી મેઈ!! ફશલી સાલવાલા સાહેબોએ જાણવું તથા સમજવું નેહમિષ્ટ કે જ્યાંવેર એક આખો ટોલો કે શાધલી કોમ એક બાબતમાં એકમત નહીં થઈ હોય ત્યાંવેર ને તેટલામાં તે બનાવની નોંધ કરવી એ સમજુઓને મનસે ઓર ટોલામાં બીગાડા જેવું ને નકામી ટડ વધેલી દેખાડવા જેવું છે—એકવાર એ નવી ગણતરી કરી બતલાવનારા સાહેબો ખરાબી હોય પણ તેઓએ ઉતાવળા પડી એક નવો ટોળો બરપા થયેલો જેવું કરવું સજવાર નથી. હવેાં મુશતકીમ કારણથી ફસલી સાલ વાલાઓની નોંધ કેલેંડરમાં લેવાતી નહીં હોયતો તેની ખડગીમાં કેલેંડરનાં સઘલી જગોમિષ્ટો ને ઓરેથી એકસરખી રીતે જખણતા અને ખરેખર ઘણી મેહનત જેહમતથી લખાતા સુધ ને સુધા ધનતેખાબની વીરધ બોલવામાં ખરી રાસતી માલમ થડતી નથી—પછે તો જેના જેવા વીચાર. ફસલી સાલની કેલેંડરમાં નોંધ નહીં લેવાયાથી આસખાસ રાસતવાલા ભાઈબંધને ટોકા કરવા પડ્યા દેખું; પણ ખુદરત કંઈ ઓર દેખાડે છે—જુવાની તાં ૧૮મી નવેમબર ૧૯૦૬નાં ખુદ રાસતમાં એક ચરચા પત્રની પાંહચમાં થું છપાઈ ગીઉચ તે ઉપર જરા વાંચનારાઓએ ધ્યાન આપવું:—

“કુર દેશનો જરથોસ્તી” —તમે અમારાં દીવાળીનાં પંચાંગમાં તેમજ નવાં ખ્રિસ્તી સાલ ઉપર નીકલતાં પંચાંગમાં ફસલી સાલના રોજ માહની એક કોલમ દાખલ કરવા સુચવેલો. આ બાબત અમારાં ધ્યાનમાં છેજ, પણ જગ સંક્રાંત્યને લીધે તુરત વેળા તેમ બની શકતું નથી.” રાસત ગોષ્ઠીતાર, —તાં ૧૮ મી નવેમબર ૧૯૦૬.

વારે રાસતી અખત્યાર કીધેલા ભાઈબંધ! જ્યારે પોતાને લાગતાં વલગતાં પંચાંગમાં પોતાની માનીતી ફશલીની ફશલ ખમર લેવાતી નથી ત્યારે તેજ કારણસર બીજાઓને વાંક કાઢવો; એબી ખરી રાસતીજ કેહવાતી હશે, અને તેમ છે ત્યારે એનાપર લંબાણ બોલવાની કંઈ અમત છે કે ? કેલેંડરના કરતા.

ઝોરાસીઅન કેલેંડર—વરતમાન પરેસવાલા મીં મનચેરજી હોશંગજી જગોશતું યજ્ઞદેજરદી સને ૧૨૭૬ ના નવાં સાલતું કેલેંડર અથવા પારસી પંચાંગ આ વરશે તો હાથમાં ધરતાં જાણે બે વરસના સામટાં કેલેંડર બાંધયાં હોય એવું ખાણું બેવડું કદ થઈ પડ્યું છે, કારણકે એમાં આખાં મુંબઈ શહેરના પારસી રહેવાસીઓ એમાં ઊમરે પુગેલા ચાકરી ધંધા કરતા હોય તેમના નામ નીશાન, ધંધા ચાકરી, હોધા, ખેતાબ સાથેતું ગંજવર લીસ્ટ સમાવેલું છે, અને તેમાં જુદા જુદા પારસીઓની તહરે કીશમની વીગતો જાણવાને બની આવે છે. લગલગ મોટા કદના એકશો શકા ઝીનામાં ઝીણા ગુજરાતી અક્ષરે ખોચીખોચ એવા ભરાયલા છે કે તે કંપલીટ કરતાં મીં જગોશને પુસકલ મેહનત—વખત અને પઠરાં ખરચવો પડ્યા હશે એમાં કશો શક નથી લાગતો. તેથી અમે આશામંદ છીએ કે જ્યારે આવી અઠાગ મેહનત આ પંચાંગ ઉપર આ વરસે લેવાઈ છે ત્યારે તેનો ખપ સારો થશે અને દરેક જરથોસ્તી આવા ઉપચોગી પોઠાની એકબી નકલ ખરીદવા વીના રહેશે નહીં એમ અમે માનીએ છીએ. આ મોટાં લીસ્ટ ઉપરાંત બીજી બાબતો થોડી ઉપચોગી નથી. આ વરસમાં પારસીઓને લગતા જાણવાજેગ બનાવોતું લંબાણ વરણત એવું સરસ છે કે જાણે બધાં દેશાવરોના જરથોસ્તીઓની બધી તવારીખજ તેમાં સમાઈ ગઈ છે. જુવાની કૂત સખાવતનો બાબજ હાથ ધરતાં દરેક પારસીને ખુશી ઉપજવા વીના રહેનાર નથી કે મુંબઈ અને દેશાવરના પારસીઓની સખાવતનો આકરો ૧૯ ઓગણીશ લાખનો થઈ ગયો છે! ધન છે. પારસીઓના હાતમદીલની છાતીને!! એ વતરોગે વળી મુંબઈના બે પારસી અઠંગ તરનારા ગોલવાલા પ્રધરસોની શબી અને તેમના ઓચંબા ભરેલા પરચોગનો હવાલ સારો તહરેથી સરસ રીતે આ કેલેંડરમાં સમાવ્યાથી આ કેલેંડર ઘણું ઉપચોગી થયું છે, એમા જરાએ શક જેવું નથી. માટે આ ઉપચોગી પોઠાને દરેક કુડુંમે સંગ્રહ રાખવો નેહમિષ્ટ છે.

ભરચ સમાચાર, —તાં ૪ થી અક્ટોબર ૧૯૦૬.

મીં જગોશનાં વારષિક પંચાંગનો પોઠો—વરતમાન પરેસના માલીક મીં મંચેરજી જગોશ જરનાલીસ્ટ ભાઈબંધાં ધીરજવંતા અને સહાસીક જબરા બા! જાણ મરોડદાર ટાઈપમાં હાથ લચકાઈ જાય એટલા વખતનો—કહો કે લગલગ બે રતજનો. એક મોટો રખેતાનો વારષીક પોઠો તેવણું હાલ પરવરતાવ્યો છે અને તેની એક નકલની અમારીપર પણ એનાયત થઈ છે. પોઠો બોલતાં જરથોસ્તી કીશકાની એક સાલની કારકીરદીનો ઠરેખાં હવાલ નજરે પડે છે; જેમાં આખા સાલનાં પારસીઓને લગતા બનેલા બનાવોતું સામટું સરવાળું નોંધાયલું છે, જગ આશકાર જરથોસ્તીઓની હરેક કોસમની સખાવતો, ધરમનાં નવાં બંધાયલાં મકાનો, ખેતાજ, ઓધા, નેમણુંક, કેળવણીમાં પસાર થયેલાંઓની ટીપ ઉપરાંત હીંદના ઉસતાદ પારસી તરનારાઓ મેસરસ દાદી અને ફરામરોજ સી. ગોળવાલાની કુબહુ તસ્વીરો પણ તેમાં છપાઈ છે. વળી સરવધી આજકારદાયક અને ઉપચોગી બાબત તરીકે આખા મુંબઈ શહેરનાં જરથોસ્તીઓના નામતું લંબાણ લીસ્ટ તેમના ઠેકાણાઓ સહીત રજું કર્યું છે, જેમાં સરવે પારસીઓનાં નોકરી, ધંધા, ઓધા, ખેતાબ વગેરેની ઘણી જાણવા જેગ વીગતો સમાવી દીધી છે. ખરેખર પારસીઓની વારષીક તવારીખની યાદનાર ગવાહી આપતો આ પોઠો છે. તે પાછળ લેવાતી મેહનત અને રંજનો ખચાલ કરતાં મીં જગોશની ધીરજ અને ખંત ઉંચે આકર્શન કીધા વીના રહેવાતું નથી. માત્ર ૨ ૧૧ ની કીંમતમાં મલતું આ ઝોરાસીઅન કેલેંડર તેના ઉપચોગીપણા અને તે પાછળની મેહનત તરફ જોતાં ઘણુંજ સસતું છે. મગરરી ઉપજવા જેગ ઝલકતાં પારસી કારકીરદીનો રજોચ લાઘા આપતું આ કેલેંડર દરેક હુમદીને મોટી મોઝ સાથે પોતાના ધરમાં અંધરી રાખવું નેહમિષ્ટ એવી અમારી નોકેશ બોલાવણ છે.

જામે જેહાંતમાં, —તાં ૬ થી અક્ટોબર ૧૯૦૬.

વરતમાન પત્રોનાં મત.

ઝારાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર યાને પારસી પંચાંગ—જરથોસ્તીઆના સને ૧૨૭૬ નાં સાલડું પારસી પંચાંગ તેના પ્રમતા-વનાર મીં મંચરણ હોશંગજી જંગોશ તરફથી વખતસર પ્રગટ થયું છે. અને તેની એક નકલ અતરેવાળા મીં મંચરણ જમશેદજી પાસટવાળા મારફત અમને મળી છે. પારસી કેમને લગતા બનાવોની નોંધડું તાજું પુસ્તક એજ છે કે જે તેના સાહસીક માલેક ૩૦ ૧૧ ની નહાની કીમતે બહાર પાડી લાલ આપે છે. મીં જંગોશને એ સહાસ ૩૬ વરસોના છે; અને એ પંચાંગમાં યુદ્ધતે સાલ આખરે પારસી સંખાવતની નોંધો, ધરમખાતાંઓ, ધરમનાં મકાનો, મેળવેલા ખેતાઓ, મેળવેલા ઝોંધાઓ, કેળવણીનો વધારો, પારસી વકીલો, તબીબો, ધરમ કુંડો વગેરેને લગતી હકીકત શરેસ્તા યુજ્જ્ઞ આપવામાં આવી છે. ગયા સાલના પંચાંગમાં મીં જંગોસે દેશાવરના જરથોસ્તીઆના નામોની ટીપ પારસી પંચાથતના સેક્રેટરીને હસ્તક મંગાવી પ્રગટ કરી હતી. પણ તે ટીપ અપૂરણ હતી. આ વરસે મીં જંગોસે મુંબઈના તમામ લતાઓના પારસીઓનાં નામોની ટીપ આપી છે, જે મેળવતાં પણ મહેનત પડેલી હોવી જોઈએ..... પારસીઓની જાળવી રાખવા જોગ તવારીખડું આ પ્રસિદ્ધ થયું પુસ્તક તેનાં ઉપયોગીપણામાં જે વધારો કરે છે તેને પુરતો આશ્રય પારસી કેમિ આપવાની કેટલી જરૂર હોવી જોઈએ તે વિશે વધુ કહેવાની જરૂર રહેતી નથી.

યુજ્જ્ઞ મિત્ર—તાં ૭ મી અક્ટોબર ૧૮૦૧

ઝારાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર યાને પારસી પંચાંગ—પારસી લાઈઓના યજ્ઞેજરદી સને ૧૨૭૬ ડું પારસી પંચાંગ મુંબઈના જાણીતા વતની મીં મંચરણ હોશંગજી જંગોશ તરફથી રખેતા યુજ્જ્ઞ બહાર પડ્યું છે અને તેની એક નકલ હમો ઉપર મોકલી આપી છે જેની પહેાંચ આભાર સહિત સ્વીકારીએ છીએ, એ પંચાંગ લગલગ ૩૦૦ પાનાડું દળદાર છે અને તેમાં સમાવેલી દરેક બાબતો તરફ નજર કરતાં પારસી લાઈઓને એ પંચાંગ એટલું બધું ઉપયોગી થઈ પડે તેડું છે કે, તેના પ્રમાણ સાથે સરખામણી કરી જોતાં તેની ૩૦ દોઢ જેટલી કીમત તદ્દનજ નજીવી સરખી લેખી શકાય. પંચાંગમાં દર વરસે કાંઈને કાંઈ ચાલુ સુધારો કરવાની મીં જંગોશની ખંત અને કેશીષ બેશક સ્તુતિને પાત્ર છે અને તેની કદર પારસીલાઈઓ સારી રીતે યુજ્જ્ઞા વિના રહેતા નહિજ હોય એવી હમારી ખાત્રી છે. એ પંચાંગમાં આ વરસે નામદાર પ્રીન્સ ઝોફ વેલ્સની હિંદની મુલાકાત પ્રસંગે પારસી બીરાદરો મેસરસ દાદાલાઈ સીં જોળવાળા અને ક્રાશમરોજી સીં જોળવાળાએ પોતાના બાહોશી ભરેલા પ્રયોગો કરી બતાવ્યા હતા તેમના ક્રોડા અને ડુંકે જીવન વૃત્તાંત પણ આપ્યું છે. સામટી રીતે સેતાં મીં જંગોશ એ પંચાંગને માટે લીધેલી જેહેમત પારસી કેમની કદર યુજ્જ્ઞાવવાને લાયકની છે એમ કહેવું કાંઈ ખોટું નથી.

દેશી મિત્ર—તારીખ ૧૧ મી અક્ટોબર ૧૮૦૬

“ઝારાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર—યાને પારસી પંચાંગ નામડું એક દલદાર પુસ્તક વરતમાન પરેસના ઉદયોગી અને સાહસીક માલેક મીં મંચરણ હોશંગજી જંગોશ તરફથી અમને મળ્યું છે. એ પંચાંગ યજ્ઞેજરદી ૧૨૭૬ ના વરષડું છે. હાલનું પંચાંગ ૩૬ માં વરષની આવૃત્તીડું છે. એમાં ગયા વરષમાં પારસીઓએ કરેલી સંખાવત, ધરમખાતાં અને ધરમનાં મકાનોની વીગત છે. તે સીવાય પારસીઓને મલેલા ઝોંધા તથા નિમણુંકો, તેઓમાં થયેલા શરીરક્રીડા, તેમની તરફથી થયેલાં ધાર્મિક સ્થળો, લાઈબ્રેરિયા, ધરમનાં સ્થાપાયલાં કુંડો, મુલેના અમલદારો અને પારસીઓના નામની ટીપ સાથે તારીખ, વાર, તહેવારો વિગેરેનું સમાસ કરવામાં આવ્યા છે. દર વરષે આવી ઉપયોગી બાબતો મેલવીને તેને પંચાંગનાં આકારમાં બહાર પાડવાડું કામ કંઈ સહેલ નથી. આ મહાન કામ પાછળ મિ. જંગોશ દર વરષે ખંત રાખી કારીગ કરયાં જાય છે. એ તેઓની ભાગે ઉલટ અને ઉમદા સહાસને આભારી છે. હિંદ જેવા વિશાળ પ્રદેશમાં પારસીઓ દુરના મુલકમાં જઈ રહે છે, તેઓની ખબર મેલવી, તેમના સંબંધની હકીકત મકટ કરવાને માટે મિ. મંચરણને ધન્ય છે. પારસી પંચાંગ ખરેખર પારસીઓને આરસી સમાન છે, અથવા કહો કે, અંધારામાં રહેલા પારસીઓને અજવાલામાં લાવવાને માટે પારસી પંચાંગ એક દીવા સમાન છે. જો કે, આવા કીમતી કામને માટે પારસીઓ મિં જંગોશના સદાને માટે આભારી હશે છે, તોપણ તેવા એક મહેનડું જરૂરથી કીમતી કદરની કસોટી બતાવવા માટે એક જાહેર મેલાવડો કરી પારસી જરૂરિયાતો તેઓને ધન્યવાદ આપવા ઘટે છે. આ પંચાંગની કીમત રૂ. ૧-૮-૦ છે, તે વિપેશ નથી. પારસી કેમમાં આ પંચાંગનો ઝપાટાખંધ ઉઠાવ થાય એ બનવા યોગ્ય છે.

સત્ય વકતા.—તાં ૧૩ મી અક્ટોબર સને ૧૮૦૬.

ઝારાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર—મુંબઈ વરતમાન પરેસવાળા શેઠ મંચરણ હોશંગજી જંગોશને “પારસી પંચાંગ” નો વારસીક પોઠો હમારી ટેબલ ઉપર આવી પડ્યો છે. આ પોઠો જાણે પારસીઓ વીશે માહીતી શોધવાની એક ડીક્શનરી રૂપ છે. તેમાં ભાત ભાતની હકીકતોનો સમાવેશ થયેલો છે. પારસીઓના ધરમના મકાનો, પારસી નામચીન નરો, પારસી સંખાવત, પારસી મરણો, પારસીઓમાં બનેલા જાણવા જોગ બનાવો, ઈત્યાદિ જે માંગો તે અલાદીનના કાણુસની માફક એ એકજ પોઠામાંથી મળી આવે છે. વળી મુંબઈમાં વસ્તા તમામ પારસી પુરોના નામ ઠામ અને હુદા મુદા કક્કાવારી ગોઠવણથી પાછલા લાગમાં છાપ્યા છે, તેથી આ શાલનાં પોઠાના ઉપયોગીપણામાં ચાલડો વધારો થઈ પડ્યો છે. જેઓ દેશ પરદેશમાં પતરો કાઢનારા હોય, જેઓ ગ્રંથો અપાવા ધારતા હોય, જેઓ કોઈ પણ વેવારમાં મુંબઈનાં પારસી મહાકો શોધવા માંગતા હોય, તેઓએ દોઢ રૂપયાનો આ પોઠો જરૂર ખરીદી રાખવો જોઈએ. ખાસ કરી હિંદુ અને યુસલમાન વેપારીઓ મુંબઈના પારસીઓથી અજાણ હોય તેઓને આ આદર્શ લુભકો માત્ર દોઢ રૂપીયામાં મળી જાય છે. પારસી પંચાંગ સાથે સંબંધ નહીં હોય એવા લોકોને પણ હાણ શાલનો પોઠો ખરીદવામાં ખોટો લાભ સમાયેલો હોય છે. આજુ પંચાંગમાં મહાન પારસી તરનારો મેસરસ દાદી અને રૂ. ૫. જોળવાળાની છબીઓ સાથે તેઓના

તરવાના હુઝરની તવારીખ પણ આપવામાં આવેલી છે. ભારે કંટાળા વચ્ચે આ સંબંધ એક વરસમાં ભેગો થતો હશે, એમ વાંચનારને અણખા વિના રહેતું નથી... એક દરે આવા ઉપયોગી પાઠા ભવિષ્યની પારસી તવારીખો માટે બહુ જ બહુ જરૂરના છે, અને તે ચાલુ રાખવા માટે શેઠ જગોશને પરમેશ્વર જીવતા રાખે એ હુમારી હોવા છે.

નવસારી પરિકા—તાં ૧૪ અક્ટોબર ૧૯૦૬.

ઝોરાસીયન કેલેન્ડર—યજ્ઞદેવરદી શને ૧૨૭૬ ના ચાલુ સાલના મીં મંચરજી હોશંગજી જગોશના પંચાગની પોંહથ સ્વીકારતાં હોમને ખુશો ઉપજે છે. આ પંચાગ શને ૧૨૪૦ ના સાલથી પહેલું કાઢવામાં આવ્યું હતું અને તે વરસથી આજ સુધીમાં એના કરતાંએ તેમાં જે જે સુધારો અને વધારો કીધો છે, તે જરથોસ્તી આલમને ઘણો ઉચાગી થઈ પડેલા જોઈએ. પારસીઓ બીજી કેમના સાથે સરખાવતાં 'ધ'ઉમાં કાંકરા' મીશાલ છે, તોપણ તેઓ સંસારમાં, કેળવણીમાં અને સખાવતમાં કેટલા આગલ વધતા જાય છે. તે આ પંચાગ ઉપરથી આલમ પડે છે. આ પંચાગ જરથોસ્તી કેમને ઉચાગી થઈ પડે એવી સઘલી બાબદોથી ભરપુર બનાવવામાં આવ્યું છે, એટલે તેને માટે કાંઈ નવી સુચના કરવા જેવું હોમે જોતા નથી, પણ એક સુચના કરવાને હોમે વાજબી ધારીએ છીએ કે, કુન્યાની અંદર પારસી વસ્તી કેટલી છે, તે શહેર કે ગાંધવારી, વસતીની છેલ્લી ગણતરીને આધારે દર સાલ એ પંચાગમાં આપવામાં આવે તો તે વાંચનારાઓને થોડી ઉપયોગી થઈ પડશે નહીં.

આ પંચાગ એક દળદાર પાયા સમાન પીચાખીચ ભરેલું છે, તોપણ તેની કીમત રૂ. ૧૧ રાખવામાં આવી છે, તે ઘણી નજીવી છે, અને તે નજીવી રાખવાડું કારણ પારસીઓમાં ધરેધર તેનો ફેલાવો થાય, એજ નેમ રાખેલી હોમે તો માન્યે છીએ. અને તેથી હોમે જરથોસ્તી આલમને આવી નજીવી કીમતે તે ખરીદ કરવાને લલામણુ કર્યે છીએ.

નવસારી પ્રકાશ—૧૪ મી અક્ટોબર ૧૯૦૬.

જરથોસ્તીની ગણતરીની વીગતતો આગલાં કેલેન્ડરોમાં ઘણી શરશ રીતે ઉપજીને આપેલી છે; તે ઉપરાંત માસીક કોઠાઓમાં તે ગણતરી દર વરસ છપાયાખી કરે છે, પણ તે કદાચ આ ભાઈખંધને ખબર નહીં હશે. કેલેન્ડરના કરતા.

ઝોરાસીયન કેલેન્ડર—દર વરસે પારસી નવાં સાલના તેહવાર સાથે મીં મંચરજી જગોશનું આ ઉપયોગી પુસ્તક રખેતાનાં નીચમીતપણે હેખાવેલું જાય છે એ સંતોશની વાત છે. સને ૧૨૭૬ યજ્ઞદેવરદી સાલ માટેનું એવણનું પારસી આલમમાં જાણીતું અને લોકપ્રિય થઈ પડેલું આ વારસીક પુસ્તક પોતાનું ઉચાગી કામ બજાવવાને બાહુર પડી ચુક્યું છે. મીં જગોશ પારસીઓને લગતી તરેહવાર બખરોથી આ કેલેન્ડર હંમેશા માફક ભરપુર બનાવ્યું છે પણ આ સાલ તેનાં ઉચાગીપણાં અને અગત્યતામાં તેણે ઘણું વરસે એક ખાસ વધારો કીધો છે, અને તે મુબઈતયા દેશાવર ખાતેના જરથોસ્તી રહેવાસીઓની ઘણી મેહનતથી ભેગી કીધેલી એક ટીપ છે. જેમ ખુદ પારસીઓને પોતાને તેમજ એ કેમ સાથે ધંધા રોજગાર વિગેરે બાબતો માટે સંબંધ ધરાવનાર બીજી દેશી કેમોને આ ટીપ ખચીતજ ઘણી ઉચાગી નિવડશે તેમાં શક નથી. અમો ઈચ્છીએ છીએ કે આવી ટીપ થોડે થોડે વરસોને આંતરે આપવાને બદલે મીં જગોશ પોતાનાં પંચાગ મધે, જેમ તાઇમ્સ એન્ડ ઈન્ડીયાનાં કેલેન્ડર મધે કરવામાં આવે છે તેમ, તેને બહુકની જગ્યા આપે. ... સામટી રીતે મીં જગોશનું પુસ્તક પારસીઓને લગતી બખરોથી હંમેશા માફક ભરપુર છે, અને દરેક પારસી ઘરમાં તેની જગ્યા ધવાની જરૂર છે.

કચસરે હિન્દ—તાં ૨૧ મી અક્ટોબર ૧૯૦૬.

ઝોરાસીયન કેલેન્ડર યાને પારસી પંચાગ—મુબાઈ વરતમાન પરેસના માલીક મીં મંચરજી હોશંગજી જગોશ તરફથી પારસીઓના નવા વરસને દહાડે બહાર પાડવામાં આવેલું યજ્ઞદેવરદી ૧૨૭૬ ના વરસનું પંચાગ તાં ૧૪-૮-૦૬ થી તાં ૧૩-૮-૦૭ સુધીના છત્રોશમાં વરસની આવૃત્તી ભેટ મળી છે તે ઉપકાર સાથે સ્વીકારીએ છીએ. વરસો વરસ એમાં કેટલોક કીમતી સુધારો કરવામાં આવે છે. આ પંચાગને વધારે ઉપયોગી, માનીતું અને જોઈતી વીગત તર્ધવાર મલી આવે તેવું બનાવવાને માટે મીં જગોશ ભારે સંભાળ અને મહેનત લીધી છે. યુજ્ઞરતે વરસમાં બનેલા નીચેના જાતજાતના બનાવોની વીગતવાર આપેલી તપસીજ નોંધ લેવા લાયક અને જન ઉપયોગી છે. પારસી કેમે કરેલી સખાવતો—ધરખખાતાં—નવાં ધરખનાં બંધાવેલાં મકાનો, જરથોસ્તીઓને મળેલાં નવા ખોતાખો, હોલોઓ, નેમણુકો, જરથોસ્તીઓએ લીધેલી કેળવણી, પરિકા તથા તેમાં મેળવેલાં ઇનામો, સ્કોલરશીપો ઇત્યાદિ, યુજ્ઞરતે વરસમાં ધંધેલાં જાણીતાં જરથોસ્તીઓનાં મરણો, જરથોસ્તીઓનાં બારે માસના કોષા, જરથોસ્તીઓનાં આતશબહેરામ દરેમેહરે અથવા આદરનેહની ટીપ, જરથોસ્તીઓએ બંધાવેલા કુખમાં અને ધરખશાળાઓની ટીપ, જરથોસ્તી જસ્ટીસ એન્ડ ધી પીસ (સુલેહના અમલદારો), મુબાઈ યુનીવર્સીટીના જરથોસ્તી ફેલોઝ, જરથોસ્તી શેરીફો, કાઉન્સીલરો, પ્રેમખરો, સોલીસીટરો, બારી-રટરો અને વકીલો, જરથોસ્તીઓએ સ્થાપેલા પુસ્તકાલયો, ધરખના દવાખાનાઓ, કેળવણી ખાતા, ધરખના કૂંડો વીગેરે અગત્યની બાબતો ઉપરાંત આખા હિન્દુસ્થાનમાં ઉસ્તાદ તરનારાઓ મેસરસ દાદાભાઈ અને દુરામશેજ ખરશદજી ગોળવાળાએ કીધેલા તરવાનો નામીચા પ્રયાગ તેમની સુદર સખીઓ સાથે તેમજ મુબાઈ શહેરનાં તથા ખુદા ખુદા દેશાવરે ખાતેના પારસીઓનાં નામનાં લીસ્ટ તથા ખુદા ખુદા દેશાવરે ખાતેની પારસીઓને લગતી જાણવાજ્ઞેજ વિગતોના સમાવેશ થયેલો છે; તે દર દેશાવરેમાં વસતા જરથોસ્તીઓની માહતી માટે ગળી બજીસો છે. આ કેલેન્ડરની કીમત રૂ. ૧૫ રૂપિયા હોઈ રાખેલી છે તે તેમાંથી મળતી માહતીના મમાણમાં તદ્દન નજીવી હોવાથી દરેક જરથોસ્તી કુટુંબ હોમજાતીની જાણવા લાયક હોઈકેતથી મહેતમાર થવા ચુકશે નહીં એવી આશા રાખીએ છીએ.

કોરોનેશન એડવર્ટાઇઝર,—તાં ૨૫ મી અક્ટોબર ૧૯૦૬.

“ઝોરાસીયન કેલેન્ડર.”—રાખેતા મુજબ આ પંચાંગની એક નકલ અમને મળી છે અને તેની પોહોંચ સ્વિકાર. રતાં જીવ્યાવડું જોઈએ, કે એ પંચાંગના આ નવા સાલના અંકે તેની ઉલ્લાં ઉપ વરસની કીરતિ જળવી રાખી છે—એટલું નહિ પણ તેમાં થોડો વધારો કીધો છે. ય. જ. ૧૨૪૦ થી મીં જગોસ આ કેલેન્ડર કાઢે છે અને તેમાં તેમના પારસી તવારીખના બનાવોની નોંધ લેતા આવ્યા છે. જેઓએ એનાં ૩૬ વાલમ જળવ્યાં હશે, તેમની પાસ પારસી તવારીખનું એક નાનું જેવું પુસ્તકખાતું થયું હશે. ધારા મુજબની સઘળી વિગત આ નવાં કેલેન્ડરમાં આપવામાં આવી છે. ઉપરાંત મુંબઈના પારસીઓનાં નામની જે મોટી ટીપ મીં જગોસે આપી છે, તેની ખાસ નોંધ લેવાની જરૂર છે. આ ટીપ ભેગી કરવા માટે તેમને જેવી તેવી મહેનત કરવી પડી ન હશે, તેમજ અસરવાર નામો ગોઠવવાં એ કામ સેહેલ નથી. કેલેન્ડરનાં ૧૦૦ પાનાં તો માત્ર આ નામોથી ભરાયાં છે અને ઓછામાં ઓછા ૬૦૦૦ પારસી નામો પુરતી વિગત સાથે એ ટીપમાં આપવામાં આવ્યાં છે. વેપારીઓને અને બીજાઓને આ ટીપ ઉપયોગી થઈ પડ્યા વગર રહેશે નહિ, તેમજ દેશાવરના પારસીઓને એ જરૂર સગવડ ભરી થઈ પડશે. મીં જગોસે આ ટીપ બનતી સંપૂર્ણ કરવાની તજવીજ કરેલી લાગે છે અને તે જો થોડી સંપૂર્ણ રહી હોય, તો તે માટે તેઓ નહિ પણ બીજાઓની બેદરકારી જવાબદાર છે. આગળ પણ મીં જગોસે આવી એક ટીપ આપી હતી, જેનાં કરતાં હાલની ટીપ વધુ વિગતવાર અને સંપૂર્ણ થતી લાગે છે. આ ટીપને લીધે પંચાંગના કદમાં જબરો વધારો થયો છે, છતાં મીં જગોસે તેની કીમતમાં યાંત્રો વધારો કીધેલો ન હોવાથી ખરીદી રાખવાનું સરવેને સવલ થઈ પડે એમ છે.

મુજરતે સાલનો જે ઈતેખાબ મીં જગોસ દર સાલ પોતાનાં કેલેન્ડરમાં આપે છે તે હવે લાંબો અને લાંબો થતો જાય છે અને તે “ઈતેખાબ” તરીકે કેમ લેખાય તે સમજ પડતું નથી. મીં બહુમનજી પિટિટની લગભગ રૂ. ૬ લાખની સખાવત આ હવાલમાં નોંધાઈ છે, તેમાં રૂ. ૧૦૧ જેવી નાની રકમની ખાસ નોંધ લેવાની શું જરૂર? એવી સખાવત તો એવા શોધિયા રોજની કરતા હશે! આ તો એક દાખલો છે. એવી બીજી અનેક નાની રકમોની ખાસ નોંધ લેવાની જરૂર નથી. તેથી હવાલ વિનાકારણે લખાય છે અને મીં જગોસની પોતાની મહેનત વધે છે.

આ દલદાર પોથાને પારસીઓ તરફથી આ સાલ ખાસ ઉત્તેજન મળવાની જરૂર છે અને રૂ. ૧૧ માં મીં જગોસ પારસી તવારીખની નોંધવું આ પુસ્તક આપણી આગળ રજૂ કરે છે, તો પુરતા આશ્રા વગર કદાચ તેમને ગાંઠના ગોપીચંદન કરવા પડે એમ લાગે છે. મીં જગોસનાં આ પંચાંગની માળા જેમ લખાતી જાય છે તેમ તેની લાયકાતની કીમત વધતી જાય છે. ખાનખહાદુર બહુમનજી બં પટેલનાં “પારસી પ્રકાશ” પછી મીં જગોસનાં આ પંચાંગ પારસી તવારીખના બીજા સગાવાર ભોમિયા સમાન છે.

જ્ઞાનવરપક,—અક્ટોબર ૧૯૦૬.

“ઝોરાસીયન કેલેન્ડર યાને પારસી પંચાંગ,” યં જં ૬૨૭૬ ના વરસનું. વરતમાન પરેસ, મુંબઈ. ૧૯૦૬.—“જોગોશના કેલેન્ડર” ને નામે ઓળખાતું આ પારસી પંચાંગ રાખેતા મુજબ બર વખતે પ્રસીધ્ધ થયું છે, તેની પોહોંચ માન સાથે સ્વીકારીએ છીએ. આ વરસનો અંક તેના કદમાં વધેલો જોઈ ખુશાલી ઉપજે છે. એમ થવાના બે સબબો દીસે છે. મુંબઈના જરથોસ્તીઓની ટીપ આ અંકમાં ધણે વરસે પાછો દેખાવ દીધો છે; અને મીં મનચેરજી પોતાની તીક્ષણ નજર આગળથી નજીવા બનાવની નોંધ લેવાને પણ ચુકતા નથી. આ વરસે દેશાવરના જરથોસ્તીઓની ટીપ બંધ થઈ છે એ ઠીક થયું નથી. મારાં નાકેશ મત મુજબ સઘલે ઠેકાણેના જરથોસ્તીઓની એકન ટીપતો દર સાલ મગટ થવી જોઈએ. જો આપણા લાયકીવાળા મીત્ર મને દર મુજર કરે તો આપણે નમ્રતાપુવરક એમને લલામણુ કરીશું કે, નોંધની અંદરથી કેટલીક તદ્દન નજીવી બાબતો રદ કરી શકારો, જેથી પછંસા અને મહેનતનો ખચાવ થશે, અને તે વધારે અગત્યની નોંધો અને નામોની ટીપને વધારે ભરોસેદાર બનાવવામાં કામ આવશે.

આટલી નમ્ર સુચના પછી રાખેતાની બાબતો ઉપર આવતાં, પારસી કેમનું જે ખાસ લક્ષણ સખાવત છે, તેણે પોતાનો કાબુ હજી ટોળા ઉપર જળવી રાખ્યો છે, અને ગયે વરસ તેનો સરવાળો ૧૯ લાખનો દેખાડવામાં આવ્યો છે. આ બેરોજમાં પીટીટ ખાનદાને હજી પોતાનો ટેક જળવી રાખ્યો છે. બીજી પણ સખાવતો નોંધાઈ છે. પણ અહીં એક બીજો વિચાર ઉભો થયો છે, તે એ કે, જ્યારે વરતમાન પત્રોમાં બે પાંચ રૂપોઆ આપીને ઠંઢેરો પીટાવનારની સખાવત કેલેન્ડરમાં નોંધાવા પામે છે, ત્યારે પારસી કેમમાં સંકેતો, બલકે જુલતા ન હોઈએ તો હજારો રૂપીયાની સખાવતો એવી થાય છે કે જે માટે કોઈ જાણતું નથી, તે બીના જ્યારે ધ્યાનમાં લઈએ છીએ ત્યારે પારસી સખાવતનો ખરેખરો અહસરો આપણને મળી શકતો નથી. ધરમના મુકામોની સ્થાપના પણ સંતોષકારક છે. રાખેતાની બીજી બાબતોથી કેલેન્ડર ચીકાર ભરેલું છે. આ વેળાના અંકમાં પારસી અયંગ તરનારોઓ ગોળવાળા લાઇઆ દાદાલાઈ ખરશોદજી અને કુરામરોજી ખરશોદજીનાં ચિતરો તથા તરવાના અખાડાનો હવાલ આપવામાં આવ્યો છે. સામટી રીતે લેતાં, આ કેલેન્ડરની અગત્ય જરા પણ ઓછી થતી નથી, અને તે દરેક જરથોસ્તી કુટુંબમાં એક પારસી કેમના બેરોમીટર તરીકે જળવાઈ રહેવું જોઈએ.

ચેરાગ,—અક્ટોબર ૧૯૦૬.

ઝોરાસીયન કેલેન્ડર—મુંબઈના જાણીતા “વરતમાન પરેસ” ના મલિક મીં મનચેરજી હો. જોગોશ તરફથી શહેનશાહી જરથોસ્તીઓનાં નવાં સાલપર હરવરસ નિકલતાં ઉપલાં જાણીતાં પંચાંગનો આ વરસનો અંક અમોપર મોકલવામાં આવ્યો છે, તેની પોહોંચ ઉપકાર સાથે સ્વિકારીએ છીએ. દર વરસે નજીવી કિંમતમાં નિકળતા આ ઉપયોગી પંચાંગ તરફ અમારાં પારસી વાંચકોનું અમો ધ્યાન ખેંચીએ છીએ. રૂં દોઢના નજીવા દામે આવે દલદાર પોથો તેમ સમાવેલી રસીક બાબતો સાથે સસતો છે. શ્રીદોશીના “શાહુનામાં” એ જ્યારે અમાઉની પારસી તવારીખ અમર રાખી છે, લલા મીં પટેલે “પારસી પ્રકાશ” જેવાં સરવોતમ પુસ્તકથી હીંકસ્થાનમાં આવ્યા પછીની પારસી તવારીખને કુનિયા હજી રજી કીધી છે, ત્યારે મીં જગોશ તેઓની મદદમાં પોતાના આ વારસીક પંચાંગથી હાજર થઈ પારસી

કોમની તવારીખને ફેલાવા રૂઢી કૌશલ આજ લાંબા વખત થયા કરે છે. ભવિષ્યની કોઈ કામિલ પારસી તવારીખનવેશને પોતાની કોમની તવારીખ લખતી વેળા આ પુસ્તક અતિ ઉચ્ચાગી થઈ પડશે, તેમાં જરા શક નથી. ગયાં સાલમાં આપણી કોમમાં બનેલાં સરવ ઉચ્ચાગી બનાવોની ટુંકી તવારીખ આ પુસ્તકમાં ખીચાખીચ સમાવવામાં આવી છે. આ ટુંકી ઇતેખાબ જેટલો વાંચવા લાયક છે, તેટલોજ અગત્યનો છે. પારસી કોમની મોઢાટાઈ, તેમજ સખાવતનો એ ટુંક હેવાલ એકેએક જરથોસ્તી મચરરી વિના વાંચી શકશે નહીં. આ વેળા બીજા જે વખાણવા લાયક બીના છે તે યુ'બઈ તેમજ દેશાવરના પારસીઓની એક મન માંનતી ટીપ રજુ કરવામાં આવી છે. અલબત્તાં અતરે કહી કેવું જોઈએ કે આ ટીપ તદનજ સંપૂર્ણ તો નથી, પણ આવતે વરસે તેના મગટ કરનાર એ ટીપ સંપૂર્ણ કરવા કૌશલ કરશે એવી આશા છે. અલબત્તાં આ કામ કેટલી મહેનતવું છે તે તો અતુલવીએજ જાણી શકે. એ ઉપરાંત બીજા ધણીક વાંચવા જોગ બીના અંદર છે. જરથોસ્તીએને હાથે સ્થાપણ થયેલાં ખાતાંઓ, ધરમના મકાનો, વગેરેનું “લીસ્ટ,” પારસી વકીલ, બારીસ્ટર, સોલીસીટર વગેરેનું “લીસ્ટ,” વગેરે બીજા ધણીક વિગતો એમાં મળી આવે છે. અતરે સવાલ કરી શકાય કે યુ'બઈ શહેરના તબીબોનું એક “લીસ્ટ” કાં નહિ આપવામાં આવ્યું? યુ'બઈ શહેરની ચઢતી હાલતમાં પારસી તબીબોની અગત્યનો લાગ લગવે છે, તો તેઓનું બી એક બની શકવું સંપૂર્ણ “લીસ્ટ” આવતા વરસે આપવા અમે મીં જોગશને બલામણુ કરોશું. વળી ગયે વરસે પારસીઓ તરફથી મગટ થયેલી એપડી અને ચોપાન્યાઓની પણ એક સંપૂર્ણ ટીપ તેના બનાવનારના નામો સાથે મગટ થતે તો તેની કેલેન્ડરની એક અગત્યનો બાબદ થઈ પડતે. જે પણ આવતે સાલ ન જુલવાને હમારા તરફની નમ્ર અરજ છે. મીં જોગશની આ શેવાઓની પારસી કેમિ કદર જુલવી જોઈએ અને અમારાં મત જુજબ એકબી સુધરેલું પારસી ઘર આ પુસ્તક વિનાનું હોવું જોઈએ નહીં.

ફીરહોશ,—અક્ટોબર ૧૯૦૬.

ફીરહોશનાં માનવંત ઇરાંની અધીપતીને માલમ થાય જે એવાએ સુચનાં કીધેલાં તબીબોનાં તથા ચોપડીઓનાં લીસ્ટો અવાર નવાર કોઈ કોઈ વરસે આ કેલેન્ડરમાં છપાઈ ગયેલાં છે. હેવાં બધાં સામટાં લીસ્ટો દર વરસે તો આ એક કેલેન્ડરમાં છપાઈ શકેજ નહીં, નહીંતો એવું કદ કેટલું બધી જાય તે ઉપર સમજુઓએ ધ્યાન આપવું સજવાર છે. કેલેન્ડરના કરતા.

“ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર.”—મગટ કરનાર—મીં મંચરજ હોશંગજી જોગશ.—લગભગ આજે ૩૬ વરસથી ઉપલા શરૂરથ તરફથી નિકળતી આ પંચાંગ-પોથી જરથોસ્તી આલમમાં એટલી તો જાણીતી થઈ ચુકી છે કે હવે તેને માટે અને તેની સીકારસમાં અમે હર વરસ લખ્યે તે બી શું? પારસીઓને લગતી ધણી જરેરી નોંધ જાણવી રાખનાર આ પુસ્તક તેના કરતાની અધાગ મહેનતવું એક ધણું આવકારદાયક પરીણામ છે એ વાત કોઈથી ના પાડી શકાવાની નથી, અને તેમ છતાં આ સાલ તેના ઉપચોગીપણામાં જે એક ખાસ ધ્યાન ખેંચનારો શુભારો વધારો અમારી નજરે પડે છે તે તેમાં યુ'બઈ તેમજ દેશાવરના જરથોસ્તીઓનાં જેટલાં બનો શક્યાં તેટલાં નામોની એક ટીપ મગટ કરવામાં આવી છે તે છે. આ ટીપ આ પંચાંગમાં ધણે વરસને અંતરે પાછી આવી છે, અને તે હવે દરસાલ ચાલુ રહે એવું અમારું આહુડું છે. ... પંચાંગમાં સમાવેલી બધી બાબતોમાં યુજરતે સાલનો ઇતેખાબ વાંચનારનું વિશેષ ધ્યાન રોકે છે.

કુરસદ,—અક્ટોબર અને નવેમ્બર ૧૯૦૬.

ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર.—કરતા—મીં મંચરજ હોશંગજી જોગશ.—આ વારસીક ઉચ્ચાગી પંચાંગની એક નકલ તેના કરતા તરફથી અમને ભેટ મળી છે. આ પંચાંગ આજ કાલનું નહીં પણ લગભગ છેલ્લાં ૪૦ વરસ થયાં દર વરસ નીચ-મીતપણે નીકળ્યું જાય છે. તેનું નામ “પંચાંગ” છે, પણ તે છતાં તે કાંઈ તારીખ વારના બાર માસના કોઠાઓનું જ માત્ર એક નાનકડું ચોપાનીયું નહીં પણ તરેહવાર ઉચ્ચાગી બાબતોનો એક નાનો પોથો છે. એ ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડર પારસી કોમ માટે ખાસ વધુ ઉચ્ચાગી છે. સખબ આખી કુનીયાની પારસી કોમમાં બનતા જાણવાજોગ બનાવોની સંપૂર્ણ નોંધ દર વરસ તેમાં આપવામાં આવે છે. તે જોતાં એ પંચાંગ આખી કુનીયાની પારસી કોમની વારસીક તવારીખ જેવું થઈ પડે છે. અમે ધાર્યે છીએ કે પારસી કોમની વારસીક તવારીખનું એ પુસ્તક દરેક પારસી કુટુંબી ઘરમાં રાખવું જોઈએ. ચાલુ સાલના છેલ્લાં ઝોરાસ્ટ્રીયન કેલેન્ડરમાં શરૂઆતમાં ગયાં સાલનો જરથોસ્તી ઇતેખાબ આપ્યો છે. ગયે વરસ જરથોસ્તી કોમમાં થયેલી સખાવત, ધરમનાં નવાં બંધાયેલાં મકાનો, જરથોસ્તીએને મળેલા ખેતાઓ તથા ઓધા, જરથોસ્તીએને મળેલાં ઇનામો, જાણીતા જરથોસ્તીઓનાં મરણો વગેરેનો વાંચવા લાયક હેવાલ આપવા ઉપરાંત આખાં હીંદુસ્તાનનાં આતશબેહરાઓ, આદરાનો, દોખમાઓ, ધરમશાળાઓ તથા જરથોસ્તી કોમના વપરાશ માટેના બીજાં જાહેર મકાનોની ટીપ, મોટા ઓધા, ડીમી તથા ખેતાઓ ધરાવનારા જરથોસ્તીઓનાં નામો અને સેવટે યુ'બઈના જરથોસ્તીઓનાં નામોની ટીપ પણ આપી છે. એ ઉપરાંત યુ'બઈના વીકટોરિયા સ્વીમીંગ બાથના માલિકો મેશરસ દાદી અને કુરામશેજ સી. ગોલવાલાએ ગયે વરસ દશ કલાક ચાલુ પાણીમાં કાંઈ પણ બોરાકપાણી લીધા વગર તરવાનો જે અખતરો કરી બતાવ્યો હતો તેનો હેવાલ બંને બીરાદરોની તસવીરો સહીત આપવામાં આવ્યો છે. મીં જોગસે લખેલા ઇતેખાબ ઉપરથી માલમ પડે છે કે ગયાં ચઢેજરદી સાલમાં પારસી કેમિ ૩૧૯ લાખની બાદશાહી રકમ સખાવતમાં આપી હતી, જેમાં પારસી જનરલ આસ્પીટલ માટે રોક બખનજી દીનશાહ પીટીટ આપેલી ૩ પાં લાખની રકમ યુજ્ય છે. ૩૧૯ લાખનો એ આંકડો દેખાડી આપે છે કે પારસી કોમમાં સખાવતનો ઝંઘો સુકાઈ ન જતાં હજુ વેહતો ચાલુ રહ્યો છે, જે અલબત્તાં ખુશી થવા જોગ બીના છે. આખી પારસી કોમને લગતા દરેક જાણવાજોગ બનાવની નોંધ ભેગી કરતાં મીં મંચરજ જોગશને દર વરસ કેટલી મહેનત પડતી હશે તેનો ખ્યાલ એવું કામ કરનારાઓ સીવાય બીજાઓને સહેલાઈથી આવી શકે એમ નથી. વળી દર વરસ એ કેલેન્ડરમાં કાંઈ ને કાંઈ નવું તત્વ દાખલ કરવાની મીં મંચરજ જોગશ ખાસ સંભાળ લે છે તે ખુશી થવા જોગ છે. દર વરસ એકની એક બાબતો વાંચતી કેટલી ન આવે તે માટે તેણે દર વરસ કાંઈ ને કાંઈ નવું નવું પોતાનાં કેલેન્ડરમાં દાખલ કરતા રહે છે. કુટુંબમાં

દર વરસ આખી પારસી કોમને સખતા ખનાવોની નોંધ ધણી મોટી મહેનતે લેખી કરીને આ “ઝોરાસીયન કેલેન્ડર” બહાર પાડવાનો મીં મંચેરલ જગોશનો સહાય રહ્યો પાત્ર છે. દરેક પારસી કુટુંબે એ કેલેન્ડર દર વરસ ખરીદીને પારસી કોમની એ નાનકડી વારસીક તબારીખ પાતાનાં ઘરમાં જાળવી રાખવા ઉપરાંત મીં મંચેરલ જગોશને તેવજીન એ ધણું મહેનતવાલાં કામમાં આડકત્રી રીતે ઉત્તેજન આપતું જોઈએ.

ગોળવાળાં સ્પોર્ટીંગ મેગેઝીન, —તાં ૨૧ મી નવેમ્બર ૧૯૦૬.

ઝોરાસીયન કેલેન્ડર—યઝદેજ્જરી સને ૧૨૭૬ ના વરસનાં ઝોરાસીયન કેલેન્ડર ચાને પારસી પંચાંગની એક નકલ તેના ખનાવનાર, યુંબઈ વરતમાન પરેસના મલિક મીં મંચેરલ હોશંગલ જગોશ તરફથી મળી છે. આ પારસી કેલેન્ડર પારસી કોમની જે સેવા વરસો વરસ ખબવવી ચાલુ રાખી છે, તેમાં તેના કરતા તરફથી દર વરસે કંઈ ને કંઈ ઉપચોગી વધારો થતો જ રહે છે. આ વરસનાં પંચાંગમાં યુંબઈ ખાતેના પારસીઆતું સંપુરાણ હીસ્ટ આપવામાં આવ્યું છે, તે ઉપરાંત દેશ પરદેશ ખાતે વસ્તા પારસીઆની ટીપને જીલવામાં આવી નથી. મીં જગોશની આ સેવા આખી પારસી કોમની કદરશાની એ ચવાને ચોગ્ય છે.

ગુજરાતી, —૨૩ મી ડીસેમ્બર ૧૯૦૬.

“ઝોરાસીયન કેલેન્ડર ચાને પારસી પંચાંગ યઝદેજ્જરી ૧૨૭૬ નાં વરસનું”—મીં મંચેરલ હોશંગલ જગોશ જેવા કંઈપણ ધોંધાટ વના વરસોથી પાતાની કોમની એક પ્રકારની ઉપચોગી સેવા ખબવનાર, આપણા એકમાત્રી શહેરી તરફથી, આજ સાડાગણ ફાપકા થયા, દર યઝદેજ્જરી નવાં વરસ પ્રસંગે, ચાલુ સુધારા-વધારા સહિત પ્રગટ થતું પારસી પંચાંગ જેમ ‘રેકરન્સ’ ને માટે તેમજ હિંદના જરથોસ્તીઆની એક જાતની વારસીક સંશ્લિષ્ટ ઇતિહાસિક નોંધ તરીકે, દરેક જરથોસ્તી કુટુંબમાં રાખવા લાયક, ઉપચોગી પુસ્તક ગણાય.

યઝદેજ્જરી સને ૧૨૭૬ નાં ચાલુ સાલનું પંચાંગ આગલાં સઘળાં પંચાંગો કરતાં કદમાં તેમજ ઉપચોગીપણામાં અને ખીલ રીતે ધણી વધારો ખતાવે છે. ‘યુજસ્ને પારસી સાલના ઇન્તેખાબ’ થી આ ફળદાર પોધાની શરૂઆત થાય છે કે જે ઇન્તેખાબમાં આઠ-પેલ રોયલ ફ્રાન્સનાં કદના ૧૨૫ થી વધુ સફા રોકાયેલા જણાય છે અને જે, તેમાં સમાયેલા આંકડાઓનો લાગ ખાદ કરતાં, ઉપચોગી ખબરોથી ભરપુર પાંચન પુર-પાડે છે.

યુજસ્ને સાલમાં જરથોસ્તીઆએ કરેલી ધરમખાતાંઓના સંખંધમાં તેમજ ખીલ સખાવતોનો કુલે આંકડો લગભગ ૧૯ લાખ રૂપિયાનો થયેલો આ ઇન્તેખાબ ઉપરથી જણાય છે, જે ખિના દેખાડે છે કે જરથોસ્તીઆનાં જીવરોમાં સખાવતનો ઝરો હજીપણ તેના પુર ખહારમાં અને પુર જોરમાં વહેતો રહ્યો છે. એકજ વરસની પારસી સખાવતના આ મોટા આંકડામાં સખાવત-ખહાર પીટીટ કુટુંબનો ફાળો નજીક સાડા છ લાખનો એટલે કુલે રકમના ત્રીજા ભાગ જેટલો થવા-જાય છે જે એ ખાનદાનને શોભા-સગડનારો ખનાવ લેખાય.

સખાવત ઉપરાંત જે તરેહવાર પરચુટણ ખાખતો આ ઇતેખાબમાં સખાવવામાં આવી છે તેઓમાં ગચ સાલ જરથોસ્તીઆએ ખંધાવેલાં ધરમનાં નવાં મકાનો, જરથોસ્તીઆને મળેલા આધ્યા, તેમની થયેલી તરેહવાર નેમજુકો, કેળવણીની ખાખતના સંખંધમાં તેઓએ મેળવેલાં ઇનામે, ચાંદો, સરટિકીકેટો, સ્કોલરશિપો તથા યુનિવર્સીટીની ‘ડીગ્રી’ આને લગતી વિગતો તેમજ જાણીતાં જરથોસ્તીઆનાં નિપજેલાં મરણોની નોંધ વગેરે આપણું ધ્યાન ખેંચે છે.

ઉપેલા ઇતેખાબ પુરો થયા પછી, ચાલુ યઝદેજ્જરી સાલના ખાર માસના, રોજ માહ-નાં નામ સાથના, તારીખ-વારના કોઠા નજરે પડે છે, જે પછી જરથોસ્તીઆનાં યુંબઈ તેમજ દેશાવરો ખાતેનાં આતશબેહરામાં તથા દરેકબેહરાની ટીપ, તેમની સ્થાપનાનાં યઝદેજ્જરી વરસ તથા રોજ-માહ સહિત અને કેટલાંક ખાતાંના ખાખમાં કુટ-નોટ સાથે, આપવામાં આવી છે, જેમના સંખંધમાં સાથે સાથે તેમની સ્થાપનાનાં ઇગરેજ વરસ, મહિના તથા તારીખો પણ આપવામાં આવી હોતે તો પુસ્તકનાં ઉપચોગીપણાંમાં ખચિત વધારો થતે, જોકે તેમ કરવું લગાર મુશ્કેલ છે તે અમે સમજીએ છીએ. વળી, યુંબઈ તેમજ દેશાવરો ખાતેનાં જરથોસ્તીઆનાં જહરે વપરાસનાં મકાનો અને તેઓએ ખંધાવેલાં દોખમાં તથા ધરમશાળાઓની પણ એવીજ તફસિલ મળે છે.

જરથોસ્તીઆને સરકાર તરફથી મળેલા ખેતાખોનાં મધાળાં હેઠલ મરહુમ નામદાર પહેલા સર જમશેદજી જીજીભાઈને પ્રથમ “સર નાઈટ” નો અને પાછળથી “બેરોનેટ” નો ખેતાખ મળ્યો હોતો ત્યારથી તે ઈં સં ૧૯૦૬ સુધીમાં નામદાર બ્રિટિશ સરકાર તેમજ ખીલ સરકારો તરફથી મળેલા ખેતાખોની વિગત સમાવવામાં આવી છે અને તે પછી જરથોસ્તી સુલેહના અમલદારો, યુનિવર્સીટીના ફેલોઝ, રોરિફો, ધારા-ખાંધનારી સભાના કાઉનસિલરો, હાઈ કોર્ટના વકીલો, સોસિયલિસ્ટો, બેરિસ્ટરો વગેરેની ટીપ જુદાં જુદાં મધાળાં હેઠલ, બારાખડીના અવુકમે, આપવામાં આવી છે. પારસી તખીખો, લેખકો, ચંચકરતાઓ વગેરેની ટીપ પણ સાથે સાથે આ પોધામાંજ સામટી સમાવવામાં આવી હોતે તો આ વારષિક પુસ્તક ‘રેકરન્સ’ માટે વધારે અમત્યતું થઈ પડતે.

ઉપર, જરથોસ્તીઆએ સ્થાપેલા પુસ્તકખાનાં, ધરમનાં દવાખાનાં, ધરમનાં કેળવણીખાતાં, ધરમનાં કુંડો, તથા યુંબઈની પારસી પંચાથતનાં ધરમખાતાંને લગતી જાણવાજ્ઞે વિગતો જણાવી અને પારસી ઉસ્તાદ-તરનારોમાં તરીકે પ્રેસરસ ગોળવાળા પ્રધરસનો, તેમની તસ્વીર સહિત, ફૂક હેવાલ રચુ કરી, મીં જગોશ જે એક નવું તત્વ આ પોધામાં ફાખલ રીધું છે તે યંબઈખાતેનાં જરથોસ્તીઆનાં નામની ટીપ છે કે જે ટીપ ઝીણા ટાઈપમાં લગભગ ૧૦૦ પાનાં ફેકેટિ અને નામ સાથે કામ તેમજ ખની શકયું છે ત્યાં ત્યાં ધંધા-નોકરી પણ જણાવવામાં આવ્યા છે. છતાં, આ ટીપ સંપુરાણ તો મહિન કહેવાય, પણ તેમાં મીં જગોશની કસુર અમે કહીશતા નથી. એ વીમતો મેળવવામાં નહતી મુશ્કેલીઓ ખ્યાનમાં લેતાં, એઓ જેટલું કરી શકયા છે તેટલું ગનીમત છે એમ સમજવું જોઈએ.

મીં જગોશ તરફથી બહાર પડતાં પારસી પંચાંગના વારષિક પોધાઓ માહિલો આ ઉદ્દેશો પોધો છે અને દર વરસે કંઈ-ને-કંઈ નવું તત્વ અમેજ કરી, તેનાં ઉપચોગીપણાં અને અમત્યતામાં ચાલુ વધારો કરવાની એમની ખત, ધીરજ અને કાળજી માટે અમે એમને શાખારી આપીએ છીએ.

પુરેએસમ, —ડીસેમ્બર ૧૯૦૬.

સેહેનશાહી જરથોસ્તીઓને પંદગી કરવાની પાક કેતાબો.

પોરદેહુ અવસતા—આ જાતનાં ઘણા મોટા ખુલા કાલા અક્ષરે અને અશલ ઉચારે છાપેલી બધી નયાયસો, પતેતો, દુવાઓ અને હસ યસતો તેમાં:—હોરમજદ, મોટી હુપતન, અરદીબેહસ્ત, પોરદાહ, આવા, નાધલી સરોસ, રાતની મોટી સરોસ, હોમ, વનંત, અને બેહુરાંમ યસત છે. તે સાથે આ કેતાબ કપડાંમાં બાંધી તે ઉપર અશો જરથોસ્તની સુંદર સખી સુન્નામા એમખોસ કીધી છે—કીંમત રૂ. ૦૧૧,—પોસ્ટેજ દોઢ આનો.

ખોરદેહુ અવસતા—આ જાતનાં નવા મરોડદાર કાલા અક્ષરે અને અશલ ઉચારે છાપેલી બધી નયાસો, પતેતો દુવાઓ અને પાંચ યસતો તેમાં:—હોરમજદ, અરદીબેસ્ત, બેહુરાંમ અને બેહુ સરોસ છે.—પતલાં પુઠાંની કીંમત રૂ. ૦૧, બડાં પુઠાંની રૂ. ૦૧—;—પોસ્ટેજ એક આનો. આ અવસતાની ચોપડી ગજવામાં રહી શકે તેટલી નાધલાં કદની છે.

ખોરદેહુ અવસતા—પઠવાને શવલ પડે તેવી જુદાં જુદાં પદાની જુદી લાઇનો કરીને છાપેલી—એ દફતરો સાથે રૂ. ૧,—પોસ્ટેજ દોઢ આનો.

ચુકતાદનાં દીવશોમાં લખવાનાં ફરામરોદના હુ તથા ગાથાના હુની ચોપડી—કીંમત ત્રણ આના,—પોસ્ટેજ અરધો આનો.

જુદી ફરવરદીન યસત—(ફરોબશી)—કીંમત ત્રણ આણા; પોસ્ટેજ અરધો આનો.

જુદી આવાં યસત—બડાં પુઠાંની કીંમત ત્રણ આના તથા પટલાં પુઠાંની કીંમત બે આના,—પોસ્ટેજ અરધો આનો.

પ્રીનસીપલ ગ્રાથસ ઓફ ઇનડીયન કોટન—એટલે હીંદી રૂના પાકના મુખ્ય મઠકોનો કોઠો દખાડનારી ચોપડી—જેમાં હીંદુસ્તાન તેમજ પરસીયાના દેશોમાં કયા કયા ગામોમાં રૂ પાકેય તે સમ્બલાં ગામોના નામો આલશાબેટીકલ રીતે ગોઠવી તેમના રેલવે સ્ટેશનોના મારકા સહીત આપવામાં આવ્યાં છે; તેમજ વહી રૂ કેવી જાતનો અને તે કયા ગામનો છે તે કેમ પારખવો વગેરેની સમજ લખાનથી આપવામાં આવી છે. એને લગતા કામ કરનારાઓને ઘણી ઉપયોગી થઈ પડે તેવી છે. કીંમત માત્ર રૂ. ૨૫૦ અરધો—પોસ્ટેજ અરધો આણો.

રૂમાં કચરાની ઘટ આવીઆ પછી દર બાંડીનો અને દર રતલનો લાવ નકી કેમ પડે છે, તેના કોઠાની—સ્પીનીંગ વીગેરે રૂઉનાં કારખાનાંઓને ઘણી ઉપયોગી ચોપડી—એમાં દર બાંડીના રૂ. ૧૧૫ થી તે રૂ. ૨૫૨) શુધીના લાવનો રૂ. ૩૬ થી રૂ. ૪૮) ટકા સુધીની ઘટ કેટલી તથા નકી કેમ બાંડી પડે છે તે જોવાનો કોઠો છે.—કીંમત રૂ. ૩૧). પોસ્ટેજ અરધો આનો.

યોગ વીદ્યા અને અસલી ધરાનીઓ—એમાં જોદાતાલા યાને હુકની દર-આહનો મારગ કેમ અખતી આર થાય તે વીશેનું માયાકુલ અને મોતેખર લખાણ છે. કીંમત—રૂ. ૦૧, પોસ્ટેજ અરધો આનો.

નમુમ નાંમુ—કેઆની પાદશાહી શલ જોવાની તાસીર,—ધરાંજુથી અ વેલા એક ધરાં-જીનું બનાવેલું.—કીંમત એક આનો, પોસ્ટેજ અરધો આનો.

ટેકાજુ—૧૪૧ ચરનીવાડી—મુખ્ય વરતમાન છાપાખાનું.

મુંબઈ વરતમાન મેસમાં વેચાતી ચોપડીઓ.

ટેકાણું—નાં ૧૪૧—ચરનીવાડી, મુંબઈ.

હિંદુસ્થાનનાં આતશબેહરાંમે અને યજ્ઞદેવરદી સને ૧૨૬૭ માં મુંબ-
ઈમાં સ્થાપાયલાં નવા આતશબેહરાંમનો હેવાલ.—તથા મરહુમ દસ્તુરજી સાહેબ
ડાક્ટર જમારુપજી મીનોચેરજી જમારુપઆસાના એમ. એ., પી. એચ. ડી.,
ડી. સી. એલ.નું જન્મ ચરિત્ર. સુંદર સખી સાથે—કીંમત રૂા. પોસ્ટેજ ૧ આનો.
શમસુલ ઓલમાં દસ્તુરજી સાહેબ પેશુતનજી બેહરાંમજી શનજી—
એમ. એ., પી. એચ. ડી., નું જન્મ ચરિત્ર. સુંદર સખી સાથે—કીંમત બે આના.
આનરેબલ શેઠ નવરોજજી નશરવાંનજી વાહુડયા, સી. આઈ. ઈ. નું
મરણ—તેમનું જન્મ ચરિત્રની ચોપડી.—કીંમત -૩૦ા, પોસ્ટેજ ૧ આનો.

મહારાણી વીક્ટોરીયાનું જીવન ચરીત્ર—કીંમત બે આના પોસ્ટેજ અરધો આનો
ધર્મ નીતી—ભાગ પેહલો, ત્રીજો—દરેકની કીંમત રૂા-પોસ્ટેજ ૦)ા—એમા.
ધણા સરસ ધર્મ અને નીતીબોધો તથા અવસતા વાણીની રૂડી સમજે, માયાકુલ
ફરમાંનોની મીસાલો, વીગરે આપીને ધરમની મોતેબરી સમજાવી છે, તથા
માનવી જાતે દરેક વાતમાં નીતીમાન કેમ અને કેવી રીતે થવું તેનાં અસરકારક
અને વાંચવા જોગ બોધ સમાવેલા છે.

ઐયાંમે નૌશાલો-હીંગાંમે નૌરોજ—યાને અશલી ઇરાંની જરથોસ્તીઓમાં
અને હાલના હિંદુસ્થાની જરથોસ્તીઓમાં નવાં વરસનો હીંગાંમ કેમ પાલ-
વામાં આવે છે તેનું વૃતાત.—કીંમત ૦)ા—પોસ્ટેજ અરધો આનો.

“દાખમે નોશીરવાન”—અથવા મુશલમાનોનો મશહુર ખાલીફ હાફ્ઝન—અલ
રશીદ શહેનશાહ નોશીરવાંન આદેલનું દાખમું જેવા ગયો તે કીસો, જે
દખાવો, જે બયાંનો અને નવી નવાઇ તથા નશીઅતો છે તે નામીયા ખાલીફને તે
જમાનામાં મલેલી, આબેહુબ છે. ખાલીફ હાફ્ઝન—અલ—રશીદ, શાહનશાહ
આદલ નોશીરવાંન પાછલ લગલગ ૨૦૦, વરસે બગદાદના તખત ઉપર આ-
વીઓ હતા, અને તે મોટા મરતખાવાલા તે જમાનાના ઓલમા મોટા ખેરખાહ
ખલીફે પોતા આગલ ૨૦૦) વરસ થઇ ગયલા શહેનશાહ નોશીરવાંનનું દાખમું
જેયું અને ઇરાંની શહેનશાહતનું નામ જેહાંનમાં પુરેપુરી જાહોજલાલી ને
રોશનાઇથી રોશન કરનારનું અશો રૂવાંન નવા શાહજ પોશાગ સાથ ઘટતી
માવજતે તે મરહુમ શહેનશાહની આગાહી માફક દાખમામાં ટૂંકવયું, એ એક
બેશક બનેલી વાત ને સાચી હકીકત છે.—કીંમત છ આના, પોસ્ટેજ અરધો
આનો.

“પારસીઓ અને હિંદુઓનું મુજ”—યાને, પારસીઓના પુરાતન વડવાઓ
અને હિંદુઓના અસલી પૂર્વજો પુરાતન ઇરાનવેજ (આર્યવૃત)માં જે વેળા સાથે
વસ્તા હતા, તેવો એકજ કોમ તરીકે ગણાતા હતા તે વિષેનો બંને કોમવા-
ળાઓને મારે જાણવાજોગ ટુંક હેવાલ.—કીંમત રૂા, પોસ્ટેજ અરધો આનો.

આતસની ખુબી વીશે મલેલાં જુદાં જુદાં લખાણો—કીંમત બે આના.
પોસ્ટેજ અરધો આનો.

હોરમજદ યસત ઉપરથી હોરમજદની સીફત વીશેની સરેહ—એ, અવસતા
કલામોના ખુદ દાખલાઓ સહીત ઇનામનો રસાલો લખેલો છે. કીંમત બે આના, પોસ્ટેજ
અરધો આનો.

મુંબઈ અને દેશાવરનાં જાણીતા અને જાહેર જરથોશતીઓનાં મરણ
દીવશની નાંધની ચોપડી—પેહલેથી તે યજ્ઞદેવરદી સને ૧૨૬૦ શુધીની, યજ્ઞદેવરદી સને
૧૨૬૧ નાં ઝોરાશટરીઅન કેલેંડર ઉપરથી ઉપજાવેલી.—કીંમત રૂા. પોસ્ટેજ અરધો આનો.

જરથોસ્તીઓમાં જનમ પામેલાં ખાલકોના નામો પસંદ કરીને રાખવા
માટે બનાવેલું લીસ્ટ—કીંમત અરધો આનો, પોસ્ટેજ અરધો આનો.

નવજોત-શેહાદી-વીગરેના શુભ ટાંકણાંનાં નોતરાંનાં કારદો--ચીઠીઓ-વીગરે-- છપાવનારા સાહેબોને સુચના.

ઉપર લખેલાં કાઈબી શુભ ટાંકણેનાં તરેહવાર નકસીનાં જાત જાતનાં સલંગ તથા ઘડી વાલવાનાં તહરે કીશમનાં કારડો રંગ બેરંગી કલરના—અને ચીઠીઓ છાપવાનાં જાડાં પતલાં સફેદ તથા રંગ બેરંગી નકસીનાં નોટ પેપરો—તેવાંજ સુંદર અને મનોરંજક કવરો—પરબીડાં—સાથે મુબબ વરતમાન પ્રેસમાં જથાબંધ મંગાવામાં આવ્યાં છે; જેનાં નમુના તથા ભાવ તાલ ચરનીવાડી પર નંબર ૧૪૧ વાલાં મકાનમાં ઉપલાં પ્રેસમાં પુછપરછ કરવાથી તરત મલામ પડી આવશે.

શંધાના ભાવ સવલ પડતા અને કીશાયતથી રાખવામાં આવ્યા છે, અને તુરતજ તાકીદે જોઈતા વખતમાં છાપી આપવામાં આવે છે.

એ કારડો અને ચીઠીઓ બધી જાતની રંગીન શાહીએ જવીકે શુનેરી, રૂપેરી, લાલ, બલુ—દાદી વીગરેની કાઈબી રંગથી ઘણી સુંદર અને મનપસંદ રીતે ગુજરાતી-અંગ્રેજી-મરાઠી-વીગરેની ભાષામાં છાપી આપવામાં આવે છે.

હેકાંણું—મુબબ વરતમાન છાપાખાનું—ચરનીવાડી.

ઘેર બેઠાં વાંચણ પોહોચાડનાર ખાતુ'.

ફેમીલી સરક્યુલેટીંગ લાઇબ્રેરી.

માપલા બીલડીંગ, બોરા બજાર, કોટ, મુંબઈ.

દેશીઓમાં 'ફેમીલી રીડીંગ' ની ઘણી અગત છે, જે થોડે દરજ્જે ઉપલી લાઇબ્રેરી પ્રતિ પાડે છે.

લાઇબ્રેરીનું માણસ ઘેર બેઠાં ચોપડી-ચોપાન્યા આપી જાય છે, તેમજ લઈ જાય છે.

એકજ મેમબરશી રીમાં આખાં કુટુંબને વાંચવાનું મળે છે.

દાખલ થવાની શી... ... રૂ. ૧ | પેહેલો વર્ગ માસીક શી... રૂ. ૧

પેત્રન વર્ગ માસીક શી ... રૂ. ૨ | બીજો વર્ગ માસીક શી... રૂ. ૦૫

બહારગામ માટે જુદી મદદલનજર મંગાવવી.

દેશાવર ખાતે ઓછામાં ઓછા ૮-૧૦ મેમબર થઈ શકશે, તે તેઓને જોઈતું વાંચણ પોહોચાડી બની શકતી સગવડ કરી આપવામાં આવશે. એ વીશે મેનેજરને લખવાથી વધુ વિગત મળી શકશે.

છપાઈ બહાર પડી છે.

એક અજબ જેવી તદ્દન 'ઓરીજનલ' (અસલ) સંસારી વાર્તા.

'ક્રીસમતનો કેહેર અને ચમત્કારીક ભેદ!'

રચનાર—A. D. K.

રોયલ સાઇકના લગભગ ૩૦૦ પાનાનું સોનેરી નામ અને શોભાઈતી બંધાઈ સાથનું 'મોટું' અને બેહુદ રસકસવાલું દીપાયમાન પુસ્તક.

કીંમત માત્ર રૂ. ૧૫.

અળકતા અને બપકાદાર પોશાક પેહેરનારોના કાવાદાવા, બોલી છોકરીઓને ફસાવવાની તેઓની તરેહવાર અને વીચીત્ર પ્રકારની યુક્તિઓ, પ્યારને માટે થતી જખરી લડત, ક્રીસમતના સપાટામાં સપગઈ જવાના અજબ જવા બનતા સંજોગો, અને આખરે તેમાંથી છુટ્યા બાદ નીપજતાં અજબ જવાં, નહીં ધારેલાં પરીણામ વગેરેનો બહુજ ખેંચાણકારક, હેરત ઉપજાવનારો હેવાલ આ નોવેલમાં ચીતારવામાં આવ્યો છે. જે વાર્તાના શોખીન અને નવી નવી નવાઈઓ જાણવાની ખાહેશ ધરાવનાર એકેએક જણને ખરીદી વાંચી જોવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે.

ચોપડી મલવાનું ઠેકાણું :—

મેહર દાવરની કુંપની,

માપલા બીલડીંગ, બોરા બજાર, કોટ, મુંબઈ.

ખુદાની મુલાકાત

અથવા “ Light on the Path ” નામની
રાજ યોગને લગતી, એક ભરોસાભરેલી ઇંગ્રેજ ચોપડીના,
ખુલાસાવાર તરજુમો.

તરજુમો કરનાર :—રૂસ્તમજી મનચેરજી મોખેદજી,

મેમ્બર, થીયોસોફિકલ સોસાયટી.

માણસનાં હૈયામાં, જીવતાં જીવત ખુદાને જોવાની, તથા તેની સાથે વાતચીત કરવાની રીત. જેહાંનની અંદર, જીવતાં જીવત ખુદાને જોવાની, તથા તેની સાથે વાતચીત કરવાની રીત. અપરમપાર ખાલી જગામાં, જીવતાં જીવત ખુદાને જોવાની રીત. સ્વર્ગની અંદર, જીવતાં જીવત ખુદાને જોવાની રીત. જુદી જુદી દીનવાળાઓ, પોતપોતાની દીનમાં રહીને, એ મુલાકાતો કરી શકે, એવી સામાન્ય રીતો.

એમાં દર પાનાં જરથોસ્તી દીનનાં છે; અને તેની ઉપર, બાકીની ચોપડી શરેહ જેવી થઇ જાય છે.

કોમત રૂ. ૧૫; વૈદ્યુ પેચેબલથી રૂ. ૧૫૦. એક કાર્ડ લખવેથી તુરત ચોપડી મોકલી આપવામાં આવશે.

મળવાનું ઠેકાણું :—રૂ. મ. મોખેદજી,

નાં ૭, વાડયાની ચેહેલી, સીરાજખર, મુંબઈ.

महोदय महोदय.

Advertisement.

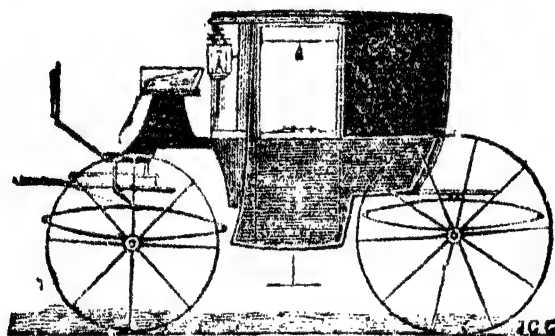
By Appointment to

H. E. THE GOVERNOR OF BOMBAY.

The Fort Coach Factory,

Frere Road, BOMBAY.

MOTOR
BODIES
AND

CARRIAGES
BUILDER.

AWARDED GOLD AND SILVER MEDALS,
FIRST CLASS DIPLOMAS AND CERTIFICATES, &C.,
AT A NUMBER OF
EXHIBITIONS IN INDIA AND PARIS.

The House for Carriages and Motor Car Bodies.

MOTOR BODIES of every description, CANOPIES, AWN-
INGS, HOODS, &c., made to order.

Special attention and care given to this Department.

Accessories and Carriage Fittings and Furniture.

New Carriages—Latest Fashionable Designs carefully and elegantly turned out. All up-to-date improvements adopted and developed.

Repairs.—This branch a speciality. Difficult and complicated repairs undertaken and executed with the aid of machinery with utmost despatch.

PESTONJI B. PRESS,

Proprietor.

જવારા-હરી જેનો અર્થ "ખાખાર કાઠી નાખનાર" એવો છે.

તે દરેક જાતના તાવ ઉપર મુખ્ય કરીને સાદા, અથવા ચાહુ મેલેરીયસ (જંગલની તાવ) ચઢઉતરની અથવા આંતરેની ઉપર રાખવાળું છે. જોકે તે કદવી છે, તોપણ સ્વાદમાં સરસ છે, અને સહેલાઈથી લેવાય છે અને ખીજી બધી જાતની તાવો ઉપર લેવા માટે દરેક જાતના ઉપયોગી ગુણો ધરાવે છે, જ્યારે તાવ હોય છે ત્યારે પણ તે લેવાય છે, અને તે દવાથી બેહોશપણું આવતું નથી અથવા ખીજી કાંઈપણ રીતની નાપસંદ નીશાનીઓ થતી નથી, કે જે વારંવાર ક્વીનાઈનના ઉપયોગ પછી થાય છે.

નાના ડોઝ તરીકે જવારા-હરી એક ઉત્તમ ટોનિક છે, જ્યારે સાધારણ સરદી કાઠી નાખવામાં તે હરીફ વગરની દવા છે. મુંબઈવાલા સોલ્ડીસીટર **મીં શામરાવ પાંડુરંગ** લખે છે કે-છાસતીનાં મારા ગામોમાં મનુરોમાં તાવ ફાટી નીકળ્યાથી મેં જવારા-હરી વાપરતાં ટુંક વખતમાં મનુરો સારાં થયાં હતાં.

કીંમત ૦ા, ૧ા, ૨ાા અને ૧૧.

ઓ મ મ કારપુર.

કોલેરા, મરડો, પેટમાં થતી ચુકો આંકડી, બદહજમયત વગેરેનો રા મ ખા જી ઈલાજ છે.

માસીક માંદગીથી અને સુવાવડમાંથી ઉઠ્યા પછી હેશનગતી ભોગવતી બાનુઓનાં દરદ માટે તે એક ખાસ ઉપાય છે.

કેડેલોરની મચુનીસીપાલ કાઉનસીલના સરનશીન મીં શ્રીનીવાસ જણાવે છે કે-કોલેરા શરૂ થતાંવાર જો ઓમમ-કારપુર લીધું હોય તો તે ઘણુંજ ફાયદો કરે છે.

રેવરંડ ટીં એફો નીકલસન તે વેશટરન મીશનરી સોસાયટીવાળો લખે છે કે-મારા મનારગુડી ગામમાં અને ખીજે આસપાસ કોલેરા ચાલતો હતો તે વેળા એક પોલીસ ઓફીસર અને બે માણસ ગલરાયલાં આવી લાગાં અને કોલેરાની દવા માગી. મેં ઓમમ-કારપુરની એક બાટલી આપી. પંદર દીવસ રહી તેઓએ પાછા ફરી મારો ઉપકાર માની જણાવ્યું કે એ દવાથી સાત બચાં અને ત્રણ ઓરતોનાં જીવ બચ્યાં.

કીંમત ૩. ૦ા, ૧, ૧ા, ૨ાા અને ૧૧.

ઉપલી સરવે દવાઓ દવા વેચનારાઓને ત્યાંથી મળશે.

હેનરીઝ ગ્રેટ ઇન્ડિયન રેમેડીઝ કું,

નં ૨૭, સેકંડ લાઈન બીચ, મદ્રાસ.

Henry's Great Indian Remedies Co.,
No. 27, 2nd Line Beach, MADRAS.

DR. AYER'S SARSAPARILLA

ડાક્ટર આયરનો સારસાપરીલા લોહીમાંથી દરેક અસ્વચ્છતા દુર કરે છે. એથી ભુખ સારી લાગે છે, શરીરના દરેક તંતુ અને અવયવોને તાકાદમાં ઘણાજ વધારો કરે છે. દુનીયાની અંદર કુટુંબોમાં ઉપયોગ માટે લેવાલાયક કોઈપણ દવા માલમ પડી હોય તો તે સાચી સરસ ડાક્ટર આયરનો સારસાપરીલા છે. એ દવા લોહીને સાફ અને લાલ બનાવે છે. શીકા પડેલા હૈંડોને રતાશવાલા બનાવે છે, ગાલો ભરેલા થાય છે અને વળી તંદરોસ્ત તબીબત બને છે.

DR. AYER'S SARSAPARILLA

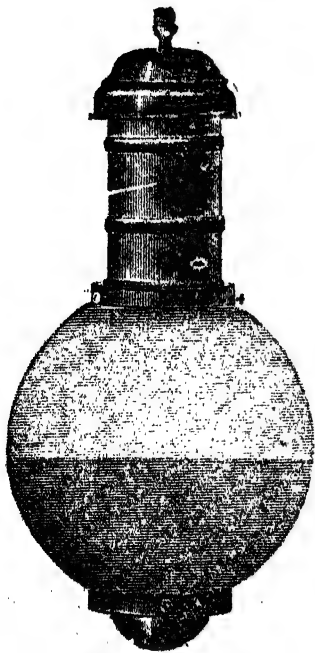
ડા. આયરનો સારસાપરીલા મુખ્યત્વે કરીને ગુરદાના દરદો ઉપર ખુબ અસરકારક રીતે કામ કરે છે, અને તેમજ ખીબ ગુરદાને લગતા દરદો અને આઘટશ દરદોનો જડ મુલ્યથી જખ્ખરો અટકાવ કરે છે. જ્યારેખી ગુરદાને લગતા કોઈપણ દરદો થવાની અસર માલમ પડે કે તરતજ આ ઉમદા ઇલાજનો ઉપયોગ કરવાની અમો ઘણી ભલામણ કરીએ છીએ.

બ ના વ ના ર,

ડા. જી. સી. આયર અને કુંપની,

લોવેલ માસ, ચુનાઇટેડ સ્ટેટસ ઓફ અમેરીકા.

સી. એસ. પોચી એન્ડ સન.

ગેસના ઇલેક્ટ્રીક વીજળીના જેવા ઇનવરટેડ ઉલ્લતા નવાઈ જેવા ગેસ બરનરો ઘણીજ ખુશનુમાં અને ઈડી ૧૦૦ કેનડા પાવરની લાઇટ આપે છે. એ બરનર વાપરવાથી ગેસ ઘણીજ ઓછી ખર્ચે છે ને ગેસના બીલમાં મોટો બચાવ થાય છે. કાંમત કંપની બરનરની રૂ. ૫-૦-૦.

હમારે ત્યાં ગેસનો સરવે પ્રકારનો સામાન ફીસલસ હત ગત્રાસ, બુમરો, લેપો, શીનીંગો હમેશાં મલશે.

એમેલીવીન ગેસ તથા કોરોનેશન પેટરોલ લેપો અને તેઓને લગતા દરેક સામાન હમેશાં રાખ્યે છીએ.

વનદર લેપો વનદર ૨૦૦૦ કેનડા પાવરના સુર્ય જેવી રોશની આપનારાં કોરોસીન તેલથી બલતા લેપ ૪ ગેસનની ટાંકી, હવાનો મોટો પંપ, ૨૦ ફુટ તાર વગેરે કંપલીટ લેપના રૂ. ૫૦-૦-૦.

વોસીંગટન અને ક્રીતસન લાઇટને લગતા દરેક સામાન તથા બીજા તાર વેપરતથા નટ નીપલો નોજલો, ગલોઓ વગેરે મોટા જથ્થામાં સ્ટોકમાં રાખવામાં આવે છે.

મેનટલો ઇનકેનડીસન્ટ ગેસના, સપીરીતના, પેટરોલના, ક્રીટસન તથા વોસીંગટન લાઇટના વગેરે દરેક જાત તથા સાઈજના મલશે.

હીલ મેનટલ ડઝનના રૂ. ૩-૦-૦. ઇનવરટેડ ગેસ મેનટલ ડઝનના રૂ. ૬-૦-૦. કોરોનેશન પેટરોલ મેનટલ ડઝનના રૂ. ૪-૮-૦. સટેલા મેનટલ ડઝનના રૂ. ૬-૦-૦, ટેન મેનટલ ડઝનના રૂ. ૯-૦-૦ બહારગામના ઓરડે ઉપર તાકીદે ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

નાં ૩૬૫ અબદુલ રહેમાન સીટ, તાંબા કાંટા નજદીક, મુંબઈ.

FIRE INSURANCE.

IF YOU WISH TO INSURE YOUR PROPERTIES
AGAINST FIRE PLEASE APPLY
TO

VOLKART BROTHERS

Chief Representatives in Bombay of the following first class
BRITISH, CONTINENTAL & COLONIAL OFFICES

THE NORTHERN ASSURANCE CO.
THE ALLIANCE ASSURANCE CO., LD.
THE ALBION ASSURANCE CO., LD.
THE NORD-DEUTSCHE INSURANCE CO.
THE HAMBURG-BREMEN FIRE INSURANCE CO.
THE FIRE INSURANCE CO. OF 1877.
THE BALOISE FIRE INSURANCE CO.
THE BATAVIA SEA & FIRE INSURANCE CO.

All losses are promptly & liberally settled in Bombay.

આગનો વીમા.

જો તમે તમારી મીલકતનો આગનો વીમા ઉત્તરવવા માંગતા હોવ તો મેહો-
રખાની કરીને નીચે સહી કરનારને લખો,

વોલકાર્ટ બ્રદર્સ,

તે નીચે જણાવેલી પેહેલા નંબરની ગ્રીડીશ, કેન્ટીને'તલ તથા કેલોનીયલ
આફીશીના મુ'બઈના મુખ્ય આડત્યા છે:—

- ધી નોર્થરન એશ્યુરંસ કંપની.
- ધી એલાયન્સ એશ્યુરંસ કંપની લીમીટેડ.
- ધી એલબીનજીઆ એશ્યુરંસ કંપની લીમીટેડ.
- ધી નોર્-ડીઉસ ઇન્સ્યુરંસ કંપની.
- ધી હેમબર્ગ-બ્રેમેન ફાયર ઇન્સ્યુરંસ કંપની.
- ધી ફાયર ઇન્સ્યુરંસ કંપની (૧૮૭૭વાલી)
- ધી બેલોઈસ ફાયર ઇન્સ્યુરંસ કંપની.
- ધી બટેવીઆ સી એન્ડ ફાયર ઇન્સ્યુરંસ કંપની.

મુકશાનીના નાણાં તરતજ વગર વાંધે ખાત્રી ભરેલી રીતે મુ'બઈમાં ચુકવ-
વામાં આવે છે.

પીકચર, પીકચર, પીકચર.

જે તમારા હોલમાં કીમતી ફરનીચર લલેને હોય પણ ત્યાં આરટીસટીક પીકચર જે નહીં હોય તો તે દીવાનખાનાની શોભાને ઘણું દરજે કમતી કરે છે માટે જે તમારા હોલના દીવાનખાનાને શણગારવું હોય તો હમારે ત્યાંથી થોડાં પીકચરો ખરીદો.

ખરા આરટીસટીક પીકચરનો મોટો જથ્થો તૈયાર છે.

(જેવાકે)

રીયલ ઓલીયો

આફ

ફ્રેટો એવર

ઈસ્તીલ એગ્રેવીંગ.

કોરોમો,

તથા

એચીંગ, પેનલ.

(કલર તથા

અનકલર)

નાના તેમજ

મોટા

જેવાકે

ખીચુતી,

એકત્રરેસ, વીચુ-

શીન, શીનરી

તથા બીજા ઉભા

તેમજ આરા.

(P.O.R.T.J.A.)

હમારી દુકાનની એકવાર મુલાકાત લીધાથી ખાતરી થશે કે હમારા ભાવ ગામ કરતાં ઘણા ઓછા છે.

પી ક ચ ર ફ રે મ.

હમારે ત્યાં હોલમાં છલ્લી ઈસ્તાયલની ફરેમનો પણ મોટો જથ્થો રાખેલો છે.

તમારા ફરેક જાતના પીકચરને શુભ થતી બધી જાતની ફરેમ તૈયાર છે.

એકવાર જોવાથી ખાતરી થશે.

એન. બી. મીસ્ત્રી,

કાલબાઈવી રોડ—મુંબઈ.

THE IMPERIAL INSURANCE COMPANY, LIMITED.

UNITED WITH THE

ALLIANCE ASSURANCE COMPANY, LIMITED.

**INVESTED FUNDS EXCEED
SIXTEEN MILLIONS STERLING 16,953,683.**

FIRE DEPARTMENT.

INSURANCES covering nearly all descriptions of property, including Dwellings, Churches, Colleges, Banks, Offices, Public Buildings, Hotels, Warehouses, Shops, Rent, etc., are granted by the Company at rates of premium, and subject to conditions which will be found most favourable to the Insured.

The Directors have also entrusted their Representatives abroad with power of settling claims, so that persons insuring with the Company will experience no delay in attention to and the Settlement of losses.

FINANCIAL STRENGTH OF THE COMPANY.

Authorised Capital £ 5,250,000 | Subscribed Capital £ 5,215,625

FUNDS OF THE COMPANY.

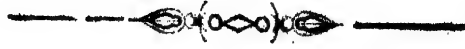
	£.	s.	d.
Paid-up Capital... ..	948,921	0	0
Life Assurance and annuity Funds	11,640,753	2	0
Fire Insurance Fund	2,355,235	11	10
Marine Insurance Fund	416,760	0	0
Accident Insurance Fund	50,000	0	0
Leasehold, investment and General Fund	408,725	5	7
Investment Reserve Fund	114,000	0	0
Profit and Loss Fund	58,879	0	11
	£ 16,515,274	0	4
Reserve for outstanding claims... ..	438,409	13	8
	£ 16,953,683	14	0

The Company's AGENT whose name appears on this Advertisement will be happy to quote Rates and arrange Insurances without trouble to the proposer.

AGENTS:-

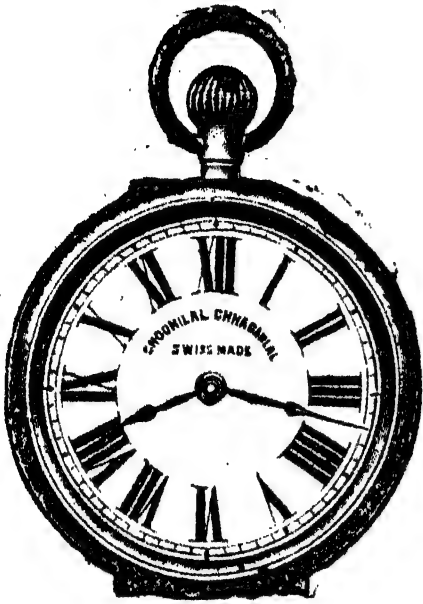
MESSRS THOMAS H. MOORE & Co.,
27, HAMMUM STREET, FORT,
BOMBAY.

જાણીતી અને જુની લોકપ્રીય દુકાન.

ભાવમાં મોટો ઘટાડો કીધો છે.

ચીત્ર સાથનું પ્રાઇસ લીસ્ટ મફત મોકલવામાં આવે છે.

મેટલ ગંગા વોચ રૂ. ૪-૦-૦,

„ સૂરજ કુલજુવેલ ... રૂ. ૬-૦-૦,

„ સી. સી. પી. ગીલ્ટ ... રૂ. ૯-૦-૦,

„ „ „ „ નાની સાઇઝ રૂ. ૧૦-૦-૦,

„ રીઅલ વોચ... ... રૂ. ૫-૦-૦,

„ રાઇવલ „ રૂ. ૬-૦-૦,

એ સિવાય દરેક જાતનાં અમેરીકન, ફ્રેન્ચ, ઇંગલીશ ટાઇમપીસો, કલોકો, રોલ્ડ ગોલ્ડ જુવેલરી, સ્ટાઇલોગ્રાફીક પેનો, તથા સોના, ચાંદી, મેટલનાં વાપરવા લાયક તથા લેટ કરવા લાયક વોચીસો સરવેને સવલ પડતે ભાવે મળશે.

ધી ટવેન્ટીએથ સેનચરી વોચીસ.

છેલ્લામાં છેલ્લા સુધારાવાલાં, દેખાવલાં શોભીતાં, ટકવામાં મજબુત, ટાઇમમાં ખરાબર, લેટ આપવા તથા વાપરવા લાયક સોના, ચાંદી અને મેટલનાં કીફાયત ભાવે મળશે.

એ સીવાય દરેક જાતના પ્રેનોગ્રાફ તથા ગરેશોશિન તથા તેને લગતો સામાન તથા જાણીતા ફ્રેન્ચમેકર કેઝરલનાં તથા સ્વદેશી હારમોનીઅમનો મોટો જથ્થો આવી પુગ્યો છે.

યુનીલાલ છગનલાલ,

૨૮૮, આબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ, મુંબઈ.

ઠક્કર અમૃતલાલ માણેકલાલ--દવાવાલા. સુતાર ચાલ--મારકેટ--મુંબઈ.

 ભરોસાપાત્ર--ઉત્તમ ગુણવાલી--દવાઓ.

ઐડવડ ઇસ્ટનસીરપ-જીર્ણજવર તથા કલતરને મટાડે છે, તથા ખાધું હજમ કરે છે.

ઐડવડ સારસાપરીલા-ગરમીના રોગને નાબુદ કરી લોહીને સુધારે છે.

ઐડવડ ઉમીઆના પીટસ-તાકાત આપે છે, મંદ જઠરાગ્ની પ્રદીપ્ત કરે છે, અને ગયેલી જવાની પાછી ખેંચે છે.

ઐડવડ હર ઐઘલ-આ તેલ સુગંધમાં સરસ છે. માથામાં થંડક આપી ખાલને વધારે છે તથા રેશમ સરખા બનાવે છે.

ઐડવડ હુડ-ઐક કચોર-આ પત્રીઓ માથાના દુખારાપર જાદુઈ અસર કરે છે.

ઠક્કરનો રૂમેટીઝમ ખામ-માથાના દુખારાપર તેમજ સંધીવાપર લગાડવાનો અકસીર મલમ છે.

ઠક્કરનો દરાજનો અકસીર મલમ-ગમે તેવી જુની ગજકરણ, દરાજ કાઠી નાંખવામાં પહેલો દરજ્જો લોગવે છે.

ઠક્કરનો ઉપી લોટરી પાઉડર-નકામા ખાલ ખીન હરકતે કાઠી નાંખવામાં અકસીર છે.

ઠક્કરના સ્વદેસી મેંથોલ-માથાના તમામ દરદને શાંત કરે છે.

સ્ફુષ્ણ ઐગ્યુ સ્પેસીફીક-દરેક જાતના તાવપર અકસીર દવા છે.

ઉપરની દવાઓ વાપરવાની રીત-દરેક દવાની સાથે આપવામાં આવી છે, ફોર્લીંગ ચુકા લીપટસ ઐઘલ, મીલ્ક ઇમિલસન તથા સોલીપટલ સોપ મોટા જથ્થામાં અમારે ત્યાં તૈયાર રહે છે.

નવા વરસની ડાયરી ખુકો અમારે ત્યાં દરેક વરસે સસ્તી વેચાય છે.

તમામ જાતની દવાઓ અને તેને લગતો દરેક જાતનો સામાન જથ્થાબંધ તથા છુટક મેહુક સસ્તો ભાવે અમારે ત્યાંથી મલશે. શાવ મંગાવવાથી ખાત્રી થશે.

MUNCHERSHAH NUSSERWANJEE CHANDABHOY,

M. S. A., F. S. Sc. (LON.)

ARCHITECT, ENGINEER, & SURVEYOR.

Office—Sirdar's Palace, Apollo Street, Fort, BOMBAY.

Residence—Mount Road, Mazagon, BOMBAY.

Services rendered on Moderate terms,

In all branches of Architecture and Civil Engineering viz:—

1. Designing in various styles of Architecture and preparing Drawings, Detail Plans, and Estimates of large Buildings, Dwelling Houses, Bungalows, Mill Buildings, Godowns, Chawls &c. and superintending the erection of the same.
2. Inspecting, Surveying, Levelling and valuing Estates, Buildings, Lands Fields &c. and furnishing Reports and Certificates in all matters of dispute connected there with.
3. Advising on and superintending all works of alterations and improvement (with their plans, estimates &c.) including Drainage works, required under the Municipal Act.
4. Advising and Reporting in all disputed questions regarding light and air.
5. Advising, Surveying and Reporting on matters relating to Fire Insurance, and preparing Fire Insurance Statements.
6. Arbitrating either by Private Reference or by an Order of a Court in matter of Dispute regarding contract of Buildings, Valuations, Boundaries of Lands or Estates &c. &c. &c.
7. Advising and preparing valuation Reports of properties, vacant land &c. coming within the Scheme of City Improvement Trust, and giving Evidence & conducting the cases before the Special Collector.

મ ન ચે ર શા ન સ ર વા ન જ ચાં દા ભા ધ,

એમ. એસ. એ., એફ. એસ-સી. (લંડન)

આર્કીટેક્ટ, ઇન્જીનેર, અને સરવેયર,

આફીસ-શરદારસ પેલેસ, એપોલો સ્ટ્રીટ, ફોર્ટ, મુંબઈ.

રહેવાનું-ઠેકાણું-માઉન્ટ રોડ-મઝગામ, મુંબઈ.

શીલ્પ શાસ્ત્ર તથા બાંધકામને લગતાં નીચે દર્શાવેલાં દરેક કામો કીકાયત ભાવથી કરી આપવામાં આવશે.

૧. શીલ્પ શાસ્ત્રની તરેહવાર ઢપની મોહોટી અથવા નહાની ઇમારતોના દીઝાઈન તથા રહેવાનાં મકાનો, બંગલાઓ, મીલ ઇમારતો, ગોડાઉનો, ચાલીઓ વીગેરેના નકશાઓ તથા તફસીલવાર પલાનો અને તે માટેના અડસટાઓ કરી આપવામાં આવશે અને એવાં સરવ બાંધકામો ઉપર હેમરેખ તથા ઉપરીપણું રાખવામાં આવશે.

૨. રોડો, મકાનો, ખેતરો, જમીનો વીગેરે તપાસી તથા માપીને તેની કીમતના અડસટા કરી આપવામાં આવશે; તથા તેને લગતા કાંઈપણ વાંધા હશે તો તે માટેના રીપોર્ટ કરી આપવામાં આવશે તથા સરતીરીફ્ટ આપવામાં આવશે.

૩. હમણાના ચાલુ મ્યુનીસીપાલ કાયદા પ્રમાણે મકાનોમાં જે ફેરફાર તથા સુધારા બાંધકામ તથા ગટરકામમાં કરવામાં આવે છે તે વીશે સલાહ આપવામાં આવશે તથા તેના પલાનો બનાવી આપી તે કામો ઉપર હેમરેખ રાખવામાં આવશે.

૪. હવા અને ઉત્તરના સધકા તકરારી સલાહો ઉપર સલાહ આપવામાં આવશે.

૫. આગના વીમાને લગતી બાબતો ઉપર સલાહ આપવા તથા સરવાઈ કરી રીપોર્ટ તથા નુકશાનીના રેટમેન્ટ આપવામાં આવશે.

૬. બાંધકામનો કંટસકટના વાંધા, જગાની હલના વાંધા, રોડની કીમતના વાંધા ઇત્યાદી પતાવવાને લગતાં કામો માનગી ફરમાસથી અથવા કોરટના હોકમથી કરી આપવામાં આવશે.

૭. નવા સીટી ઇમ્પ્રુવમેન્ટ ટ્રસ્ટની યોજનાના સબધમાં આવતી દરેક મીલકતો જેવી કે ઇમારતો, ખાલી જગા વીગેરેની બાબતો ઉપર યોગ્ય સલાહ આપીને તે મીલકતોના અડસટા બાંધી રીપોર્ટ કરવામાં આવશે તથા રેસીપ્સલ કલેક્ટરની કોરટમાં પણ તે બાબતોને માટે સાક્ષી આપવામાં તથા કેસ ચલાવવામાં આવશે.

પરશોતમ વીસરામની કું.૦.

નીચે જણાવેલી જણીતી કુંપનીના એકલા આડત્યા.

જેમ્સ વોમ્સલે એન્ડ સનસ,	ચાંમડાના પટ્ટા, રોલર સ્કીન્સ, પીકીંગ એન્ડ વીગેરે બનાવનારા.
કેન સન એન્ડ બ્રીનવુડ,	કારડ કલોર્ધીંગ પ્રિન્ટ બનાવનારા.
એમ. હીટન એન્ડ સનસ,	એમરી પ્રિન્ટસ અને લુમ્સનો સામાન વગેરે બનાવનારા.
એરન એન્ડ હોગાર્થ,	હીલડસ અને રીડસ બનાવનારા.
વીલીયમ ઝાંડન એન્ડ સનસ,	રીંગ સ્પીનડલસ વગેરેના બનાવનારા.
સટફલીશ પેટન્ટ કારડ કેનસ કું.૦,	બફર કારડ કેનસના બનાવનારા.
હારડમેન ઇંગામ એન્ડ ડાસન,	કોટન બેનડીંગ અને રોપ બનાવનારા.

નીચલો માલ હમેસ સ્ટોકમાં રાખવામાં આવે છે:—

થોમસ હારડમેન એન્ડ સનસના રોલર કલોથ, કલીયરર કલોથ અને સાઈઝીંગ ફ્લેનલ.

વીલસન બ્રધરસના બોબીનસ

અને

સાઈઝીંગને લગતો સામાન.

પ્લેટ બ્રધરસના છનને લગતો સામાન, દ્યુબરીકેટીંગ આઇલ અને મીલને લગતા સ્ટોરનો સરવે સામાન.

મીલને લગતો સરવે જાતનો સામાન મોટા જથ્થામાં તૈયાર રાખવામાં આવે છે. ભાવો ઘણા સસતા અને કીફાયત પડતા છે.

પરશોતમ વીસરામની કુંપની,

મરચન્ટસ.

૨, બેલ લેન-૨૩, એસપ્લેનેડ રોડ, કોટ, મુંબઈ.

પ્રજ્ઞ પ્રીય થઈ પડેલી

દરેક જાતના રેસમી

કાપડની

મોટી

હુકાન.

હમારે ત્યાં

છેલામાં છેલી

ફેશનનો રેશમી

માલનો ગંજાવર

જઠો હંમેસા મલશે.

લેસાનીઆ ખીલડીંગ-નંબર ૭૦-૭૨ હોરનબી રોડ-મુંબઈ.

ખાટલીવાળાનું હરતોન, ભુરા તથા સફેદ ખાલ માટે.

ખાલને રંગતું નથી. જાંખ મારી ગયલા, ભુરા તથા સફેદ ખાલને તેનો ખુદરતી રંગ પાછો સંપુરક કરી આપે છે. રંગમાં ફેરફાર આસ્તે આસ્તે થાય છે. ચામડીપર ઝાઘ પાડતું નથી. સરસ અને ભપકાદાર દેખાવ આપે છે. ખાલ ખરતા અટકાવે છે. નાશ પામતા ખાલનો અટકાવ કરે છે. ઘણું ખુશબોદાર છે. હાલની સુધરેલી તોષલેત ટેબલનો જરૂરનો શણગાર છે. સ્વછ, પાણી જેવું અને વપરાસમાં ખુશનુમા છે. પોમીતમ અથવા કોઈપણ જાતનાં તેલની એની સાથે જરૂર નથી.

ડાઠ ખાટલીવાળાનાં એગયુમીક્ષયર વીશે મુંબઈ સમાચારનો અલીપ્રાય.

ખાટલીવાલા એગયુમીક્ષયર જે તાવનો અકસીર ઉપાય છે તેનો ગુણુ મરકીના હીગામે હાલ બાહેર આણ્યો છે. મીલો, કારખાના વીગેરેના કામદારોના માલેકોએ મરકીના હુમલાનાં છેલ્લાં ત્રણ વરસ દરમિયાન જેવું છે કે તેમના જે માણસોએ તાવનાં ચીનહો જણાતાં એ દવા લીધી છે તેઓ મરકીના સપાટામાંથી મોકળા રહ્યા છે. વળી કેટલીક મરકીના નરમ પ્રકારના મામલામાં પણ એ દવા કતેહમંદ ઉતરી છે, વાઈ પ્રાંતના પલ્લેગ મામલતદારને પણ નરમ પ્રકારની મરકીથી સપડાયલા દરદીઓ ઉપર એ દવા અકસીર જણાઈ છે. અમારા, મુંબઈ સમાચારના કામદારો માટે પણ હમે એ દવા લીધો વખત થયો વાપરીએ છીએ અને તાવમાં અકસીર ઉપરાંત ઈન્ફલુએન્સામાં પણ ખુબ અસરકારક છે.

ખાટલીવાળાનો તુથ પાઉડર ગામથી વશાના જેવાં કે માયાદળ તથા વેળાતી વશાનાં જેવાં કે કારખોલીક એશીદ ખી. પી. નો બનેલો છે. કીંમત આના ૪)

ખાટલીવાળાની તાવની ગોળીઓ, તાવની દવા, કોલેરોલ (કોલેરા માટે), હરતોન (ખુશખાલ માટે), અને તુથ પાઉડર દરેક ઠેકાણે વેચાય છે, અને તેના બનાવનાર અકટર હોઠ હીઠ ખાટલીવાળા-વરલી, દાદર-મુંબઈ-પાણેથીખી મળશે.

રેશમી કાપડ ખરીદવાનું ભરસેદાર મથક.

12
H. M. Mehta & Co.

Sole Agents for

THE MILL¹ STORES TRADING COMPANY
OF INDIA LIMITED,
BOMBAY.

The largest House in India for
Engines, Boilers, Lathes, Donkey
Pumps, Platts Gins, & every class
of Engineering & Textile Machinery.

SPECIALITIES
MILL STORES OF
EVERY DESCRIPTION
HESSIAN CLOTH
ENGLISH YARNS
AND
STEEL HOOPS.

Head Office:—Forbes Street,
BOMBAY.

Managing Director—H. M. MEHTA.

સર દીં માં પીટીટ બારોનેટવાલી
તાવ અને શક્તીની ગોળીઓ.

મરહુમ બ્રી. સ. ડાક્ટર ડીમક.
“જ્યાં કુદનાઇન નીશકળ થાય છે
ત્યાં પીટીટ ફીવર પીલ્સ ફાવે છે.”

સેં ગુજરાત ફીવર રીલીફ ફંડ.
“હમારા ડાક્ટરોને તાવવાલાલ-
તામાં ઘણી અશરકારક માલમ
પડી છે.”

કીંમત રૂ ૦૧-૦૧૧-૦૧૧૧

બેરન બ્રધર્સ આઈલેક્ટો.

નબલી આંખને કવત.

કીંમત

રૂ ૦૧

ધી પીટીટ કલોરોડાઇન.

કોલેરાનો ઉત્તમ-ઈલાજ.

બીફ ઓફ જશહન.

“પીટીટ કલોરોડાઇનનાં યોગકં તીપાંથી
યોગકં કલાકમાં માસ નોકરો કોલેરાથી
શાન્ત થયા છે.”

પ્રીંસ શામતશીંગળ પાલીતાના.

“પીટીટ કલોરોડાઇનનાં ફક્ત બે ભાગ
લેતાંજ મારો સખત અતેશાર મટયોછે.”

કીંમત રૂ ૦૮ અને રૂ ૧૧.

ઠેકાણુ—એલજી બ્રધર્સ, સો. પે. ગાંધી, લીખા કલીયાંનજી,

સોલ એજન્ટ ફં. અં. કામા,

હીલરોડ—વાંદરા.

હરસ તથા મસાનો અકસીર ધલાજ.

હરસનો ઠંડો મલમ.

સોજો—અકરસાત અને આગ-અગન નરમ પાડી, લોહી બંધ
કરી, હરસ તથા મસાને ચીમરાવી નાંખે છે અને
તે ભાગનાં આંદાં તેમજ ચીરા
અને દરેક જખમને રજવે છે.

પ્રીંમત:—એક	આઉંસ....	રૂ. ૫).
,,	બે	આઉંસ....	રૂ. ૭).
,,	ચાર	આઉંસ....	રૂ. ૧૦).

ઠેકાણું:—ચોપાટી, નાં ૪૦, વીલસન કોલેજની પછવાડે ડાક્ટર ખરશેદજી નવરોજી
સહીઆર L. M. & S. નું દવાખાનું.

હરસ તથા મસા અંદરના તેમજ બાહરના ફક્ત દવા લગાડીને
અગન વગર ડાક્ટર ખરશેદજી નવરોજી સહીઆર
L. M. & S. દુર કરે છે.

ઠેકાણું:—ચોપાટી, નાં ૪૦, વીલસન કોલેજની પછવાડે—મુંબઈ.

સ્ત્રીઓની ફરીયાદ.

—:—:—

ખાંડ મેડીકલ કોલેજની સુવાવડ ખાતાંની હોસ્પીટલમાં ફરદ કલાસ ડીપલોમાં
મેળવેલી મીડવાઇડ.

કમળાબાઈ ૭૦ એમ. સી. ને તુળશીબાઈ ૭૦ એમ. સી. ખાસ સુવાવડનું કામ કરનાર તથા
સ્ત્રીઓના રોગો મટાડનાર.

કાલબાદેની રોડ, પોસ્ટ ઓશીસની સામે, મુંબઈ.

એઓની બનાવેલી

અબજા સંજીવની ગોળીઓ નંબર ૧.

આ નંબર એકની ગોળીઓ સ્ત્રીઓના ગરભસ્થાનને સુધારે છે, અટકાવ સાફ લાવે છે; પેકુનો
દુખાવો તદ્દન બંધ કરે છે, અટકાવને નીચમીત કરે છે અને ગરભસ્થાન ગરભ ધારણ કરવાને યોગ્ય
કરે છે. ડબ્બી એકની કીમત રૂ. ૧. પોસ્ટેજ ચાર આના વધુ.

અબજા સંજીવની ગોળીઓ નંબર ૨.

(સફેદ ધાતુનું બનું અગર શવેત પ્રદરપર.)

આજના વખતમાં પ્રદર રોગ વીનાની સ્ત્રીઓ જવદસે જન્વામાં આવશે ! અર્થાત આ રોગની
વરધી હાલમાં બહુ જોવામાં આવે છે અને ઘણું કરીને દરેક સ્ત્રીની એને માટે ફર્યાદ થાય છે. ધાત
ધણી જવાથી સ્ત્રી ઘણી નબળી થઈ જાય છે, મન ચીંતાતુર રહે છે, છુદા મંદ થઈ જાય છે, કમર
દુખે છે, ચેહેરા શીકા પડી જાય છે, કાંઠા અનીયમીત રહે છે, ગરભસ્થાનમાં સોજો રહે છે. તે ભાગ
થોડો લાલ સુએલો લાગે છે અને ત્યાંથી ધાત વહે છે તથા મન અને તનથી કાંઈ પણ શ્રમ સહન થઈ
શકતો નથી. ઉપરના દરદ ઉપર અમારી આ ગોળીઓ બહુ ફાયદો કરે છે. માત્ર એકજ ડબ્બીમાં ફાયદો
માલમ પડી આવે છે. ડબ્બી એકની કીમત રૂ. ૧. પોસ્ટેજ ૪ આના જુદું.

અબજા સંજીવની ગોળીઓ નંબર ૩.

(લોહીવા અગર રક્ત પ્રદરપર.)

સ્વાભાવીક જોઈએ તેના કરતાં વધારે રતુ વહે છે અથવા વધારે દીવસ પ્રવાહી જારી રહે છે અથ-
વા થોડા થોડા દીવસને અંતરે અટકાવ દેખાયા કરે છે. તેને લોહીવા અગર રક્ત પ્રદર કહે છે, રક્ત
પ્રદરની અંદર લોહી જરા જરા આવે છે, અગર લોહીનું એકસરખું પુર ચાલે છે અને પાછું બંધ પાણુ
થઈ જાય છે. અગર અટકાવ આવ્યા પછી કેટલાક દીવસો સુધી સ્ત્રી બંધ ન થતાં ચાલુજ રહે છે,
તેથી શરીર ખાલી પડી શીકું થઈ જાય છે, દમ ચડે છે, મન વ્યાકુલ રહે છે. તેના પર અમારી આ
નંબર ૩ વાળી ગોળીઓ એ એક સતોષકારક ઇલાજ છે. ફક્ત એકજ ડબ્બીથી ફાયદો માલમ પડે છે.
ડબ્બીની કીમત રૂ. ૧. પોસ્ટેજ ૪ આના.

અબજા સંજીવની ગોળીઓ નંબર ૪.

(સ્ત્રીઓનાં કેટલાંક ખાસ દરદોપર.)

જે સ્ત્રીના પેટમાં છોડ બંધાઈ ગયો હોય અને તે સંજીવ હોય તેમ છતાં વધતો ન હોય તો આ
ગોળીઓથી વધે છે. કસુવાવડ અગર અધુરે જવાની આદત પડી હોય તેઓએ આધાનના પુરા માસ
સુધી એ ગોળીઓનું સેવન કર્યું હોય તો તેનાથી ગરભનું પોષણ ઉત્તમ પ્રકારે થાય છે, અને પુરે
માસે સ્ત્રી બળે છે. છોકરાં અશક્ત સડી ગયેલાં અથવાં ગરભીથી મુવેલાં જનમતાં હોય અગર જન-
મના પછી ટુંક સુદતમાં મરણ પામતા હોય તો આ ગોળીઓ તેઓએ આધાનમાં હમેશાં લેવાથી
તે છોકરાંઓ સશક્ત, પુષ્ટ, પ્રુપ્તુરત અને જીવતાં જનમે છે, અને લાંબુ આયુષ્ય ભોગવે છે,
તેમજ વાંચીઆપણું મટે છે. કીમત રૂ. ૧. પોસ્ટેજ એકથી ૩ ડબ્બી સુધી ૬ આના.

ESTABLISHED IN 1841.

FRAMJI P. BHUNGARA AND CO.,

5, KALBADEVI ROAD—BOMBAY.

MANUFACTURERS' INDIAN ARTWARE

AND

MANUFACTURING JEWELLER, WATCH MAKER,

OPTICIAN,

TO, H. M. THE LATE QUEEN, EMPRESS OF INDIA,

AND

H. R. H. THE PRINCE OF WALES.

IMPORTERS & EXPORTERS

OF

HIGH CLASS EAST INDIA ARTWARE,

Such as:—India hand printed Draperies, Embroideries, Hand carved furniture and a beautiful assortment of metal-ware from Benares, Moradabad, Cashmere, Madras, Cutch, Burmah etc.

The wholesale house at 135 London Wall, London, England.

The wholesale house at 40 East-21st street, New York in the U. S. America.

The retail houses in India.

5, Mount Road—MADRAS.

DARLA MANSAR—SURAT.

NEW ZEALAND INSURANCE COMPANY.

FIRE AND MARINE.

Unlimited Liability of Shareholders.

Office No. 14, Hummum Street.

CAPITAL	Rs.	22,500,000
CAPITAL PAID UP	Rs.	4,500,000
RESERVE AND REINSURANCE FUNDS	Rs.	4,950,000

ALEXANDER M. TOD,

Manager,

Bombay & Madras Presidences.

—:—:—

ન્યુ ઝીલાંડ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની.

આગ અને દરીઆઈ વીમા.

લાગીદારોને મોટા ફાયદા.

આફ્રીસ નંબર ૧૪, હમમ સ્ટ્રીટ.

થાપણ	રૂપ્યા.	૨,૨૫,૦૦,૦૦૦
પગાર થયેલી થાપણ...	„	૪૫,૦૦,૦૦૦
રીઝર્વ તથા રી-ઇન્સ્યુરન્સ ફંડના	„	૪૯,૫૦,૦૦૦

આગ તથા દરીઆઈ બેખમનો વીમા ચાલુ દરે ઉતારવામાં આવે છે.

એલેક્ઝાન્ડર એમ. ટોડ,

મુખ્ય અને મદરાસ પ્રેસીડેન્સીના

મેનેજર.

ગુણ થવે પદસા લઈ શું.

ગરમીના સરવ રોગો ઉપર વનસપતીની દવા.

ગરમીથી ઉત્પન્ન થયેલાં કોઈપણ અથવા ગમે એવા જીવા અને કાતીલ સરવે રોગપર જેવાં કે—અકડી ગયેલા, દુખતા તંથા સુજી આવેલા સાંધાપર, આઠાં, જખમ અથવા નાસુર અને તેમાંથી જતી રસી વગેરે, શરીરનો કોઈપણ ભાગ સડી અથવા સુન મારી ગયેલો, મોંઢમાં, જીભપર તથા શરીરપર થતા કુલાઓ અથવા આઠાં, નાસુર, ભગદર, વા, લકવો, શરીરની નબળાઈ તથા કાચી રસાયણથી અથવા પારાથી આગપર કુટી નીકળેલું દરદ વગેરે સાત દીવસમાં સાજું કરીશું. રોગવાળા માણસને રહેવાનો તથા ખાવા પીવાનો સારો બંદોબસત કરવામાં આવશે—ખુલાસો અરધા આનાની ટીકીટ ખીડવાથી કરીશું.

લી. હ. રીશબુડ, મે. પ્રેક્ટીશનર,

કેરળ તં.

બાપુ તમે શા માટે નીરાશ થાઓ છો ?

“લપકો નથી,” લોહીનો સુધારો થઈ વધારો થાય છે.

ઉપદેશારી રસાયણ રહીત.

વનૌષધી સાર્સપરીલા. નંબર-૧

શરીરના સુધારા કરવાવાળાં જે જે અતીશય ઉપયોગનાં અઉષધો છે તે સરવે આ સારસાપ રીલામાં લેવાને લીધે તેના અપુરવ ગુણનો અલપ વખતમાં આ દેશના સરવે ભાગોમાં તથા તેની આસપાસના મુલકોમાં અતીશય પસારો થએલ છે. આ અઉષધથી નીચે જણાવેલા વીકારો પુરણુ ખાતરીથી તવરીત દૂર થાય છે. એનો અનુભવ હવે લગભગ બાવીસ વરસ થયાં હજારો દરદીઓને આપી લીધેલ છે. આ અઉષધ લીધાથી ઉપદમજનમ અથવા તે સખધી ગરમીના નવા અથવા જુના શરીરમાં ખેદાઈ ગયલા વીકારો જેવા કે ગરમીનો રોગ, મોહની દુરગંધી, દાતના પારા ડુગી માંસનું સડવું, લોહી તથા પશુત વહેવું, અતીશય એતના થવી, કાચા પારો અથવા કાચાં રસાયણ સેવન ક્રીધાથી થનારા ભયંકર રોગ અથવા લોહી બગડી આખા શરીર ઉપર અથવા હાથ પગો ઉપર પુટેલી ગરમી, લાલ, કાળા, સફેદ અને મંદ મંદ દેખાતા ડાઘો વરણ કંઠમાળા, પીનસ (નાકમાંથી નીકળતું પર), આમડીના રોગો:-આખું શરીર લુખશ પડી ઝીણી ઝીણી ફેડકીઓ થઈ ખજવાલ આવવી, ખસ, ગુમકાં, હાથ પગોની બળત્રા, જળવાત હાડીતાવ, નીંદાવગ, આંખોતુ બળવું, મસતકશુળ (માથુ દુખવું), સંધીવાયુ, અરધાંગવાયુ કુતજતવા (હાથ પગોતું અકડાઈ જવું), પીતવાત, કફ, પીત, રક્તપીત, પેટમાં દુખવું, પાચન શક્તીનું ઓછું થવું, સ્ત્રીઓના સુવાવડના રોગ અને થતી સતતીના અપાયકારક જે ગરબસ્થાનના રોગનું તવરીત નીવારણ થઈ, કાંતી, સમરણશક્તી અને બુધીનો વધારો થાય છે, લોહી ગુપ્ત થઈ વધી પામે છે, અને શરીર પુષ્કત અને નીરોગી બને છે. આ દવાની બાટલી પીધાથી ગુણુ તવરીત આવે છે, ક્રીમત દરેક બાટલીએ રૂ. ૧૧, ૮૦ ખં આના આડ. કિતમ ગુણુ આવવા માટે બે બાટલી લેવી જોઈએ. બાર બાટલી લેનારાઓને રૂ. ૧૨ પ્રમાણે આપવામાં આવશે. મહા પુષ્ટ (ગરમીથી થયેલી રગતપીત) અને સફેદ કોઠ એ ઉપર બે અતી ઉત્તમ ગુણુદાયક અઉષધ ભારત મધુવલી આ પેટમાં પીધાથી અને નાગવલી તેલ, તેલ ઉપર લગાડવાથી ઉપર લખેલા રોગો ખાતરીથી સારા થાય છે. અઉષધની કીંમત રૂ. ૧૧. તેલની કીંમત રૂ. ૨. ટપાલ ખરચ આના નવ. અસંખ્ય દરદીઓ અજમાવી ખાતરી કરેલી શક્તી આપનારી વનસપતીની ગોળીઓ, ત્રણે રૂતુમાં વાપરવા લાયક,

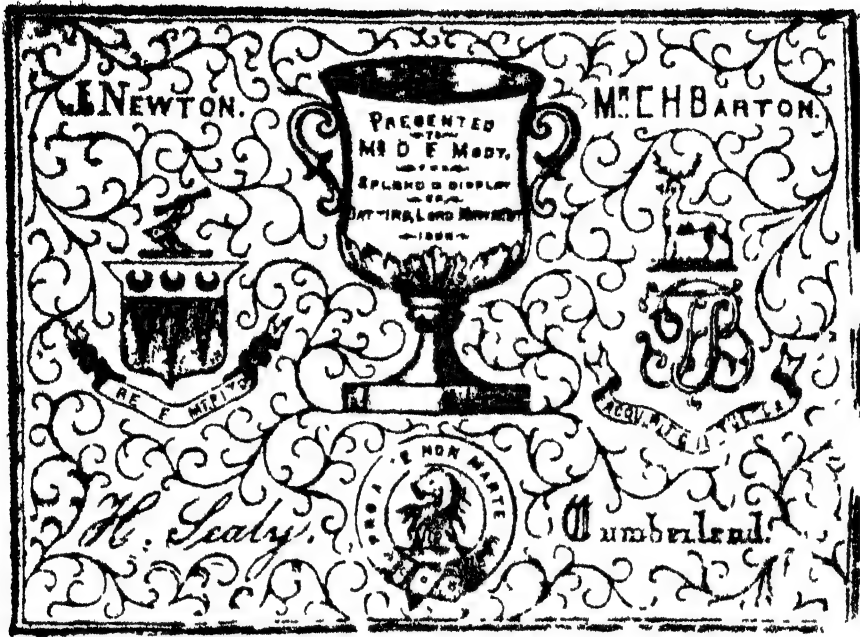
કીંમત ૩૦ ગોળીની ડબી ૧ નો રૂ. ૧.

ડા. ધાકજી ભાણજી સાવંતનું દવાખાનું,

દણસવાડી રોડ, કોળીની ગામ, મુંબઈ.

મસાનીની કું, ૪૩ મેડો સ્ટ્રીટ, કોટ.

કાતરકામ કરનારા તથા છાપનારા.

રબર સ્ટેપ અનાવનારા તથા કાગિ
ઉપર કાતરકામ કરનારા.

હમારે ત્યાં સ્ટીલ ડાઈ ઉપર મોનોગ્રામ, કેસ્ટ, મોડેલ
તેમજ નાંમની કાપરપલેટ કોતરી ઊંચા આઈવરી કાર્ડસ ઉપર છાપી આપવામાં
આવે છે. રબરનાં સીલો સસતાં, તકાઉ અને વાયદાસર
અનાવી આપવામાં આવે છે.
દરેક જાતનું કાતરકામ કરવામાં આવે છે.
ભાવ ધણા કીફાયત રાખ્યો છે.

કા પ ડ અ રી દ વા નું
ભડસેદાર ખાતું.

સુતરાઉ, ગરમ, અને ફેનસી કાપડ, રેલવે રગ્સ, રકોચ મદસ, બરનુસ,
કાઉનારપેન્ટસ તથા મોખા, રૂમાલ, ગાંજીફરાક વીગેરે તદ્દન ખાતરીનો અને
સરસ લેસતથી સીલેક્ટ કીધેલો, માલ હુમેશાં ધણા કીફાયત ભાવે અમારે
ત્યાંથી મળશે.

અમારૂં સીવવાનું ખાતું ધણાં અનુભવી કટરની દેખરેખ હેઠળ ચાલે છે.

દારાશાહ પાલનજી શેઠના,

મેસરસ તલાલી કું ખાસે, ૧૩૮ બનારગેટ સ્ટ્રીટ, કોટ.

ડાક્ટર ફરામજી જવણજી પટેલ,

(એલ. આર. સી. થી. લંડન)

લનડનની નેશનલ ડેન્ટલ આસપીટાલના

દાંતના ડાક્ટર.

દાંતને લગતું સરવે પ્રકારનું કામ ઈંગ્લેન્ડ તથા અમેરીકન રીત પ્રમાણે ખાસ વેસાતથી શીખીને આપ્યા છે. દાંત કોહવાથી થતું દરદ તરતજ મટાડી તેમાં પડેલા ખાડા ખરાં સોનાએ વીજલીથી ચાલતા સાંચાની મદદથી પુરવામાં આવેછે જેથી દાંત ફરીથી દુખતા નથી, અને પુરેલું ફરીથી કદી પણ નીકલી આવતું નથી.

અતીશય સહેલા દાંતને એક નવી દવા લગાડી તથા “લાશીંગ ગેસ” સુધાડી વગર દરદ થવે કાહાડવામાં આવે છે.

નવા દાંત તદનજ નત નતની નવી રીતો પ્રમાણે બનાવવામાં આવે છે, જેથી મોઢામાં કાંઈપણ દુઃખ થતું નથી, સરવે ખોરાક ચાવી શકાય છે, અને બદહજમી થતી મટી જાય છે.

આડા અતારા દાંતને વગર દરદ થવે એક સરખા સીધા કરવામાં આવે છે.

દાંતપર ખાઝતી પથરી કહાડી નાંખી કાંઈપણ ઇજા થયા વગર નવી રીતે સાંચાથી સાફ કરવામાં આવે છે, જેથી મોઢામાંથી નીકલતો વાસ બંધ થાય છે, પારા મજબુત થાય છે, અને દાંત હાલતા અટકેછે.

સરવે કામ વીજલીથી ચાલતા તથા બીજા સાંચાઓની મદદથી કરવામાં આવે છે.

ઠેકાણું-૧૦, ચરમ ગેટ સીટ, (પોંઢાંચાના ઘેરમાં) મુંબઈ.

રેજીસ્ટર નંબર ૧૮૦ વાળી

રોયલ ટોનિક પીલ્સ.

(તાકાત આપનારી વનસ્પતીની ગોળીઓ)

આ ગોળીઓ કેશર-કસ્તુરી-અંબર વિગેરે દેશી ઝાડપાલામાંથી બનાવવામાં આવી છે. લોહી સુધારી પાચન શક્તી વધારી ધાતુને પુષ્ટ કરી તાકાત આપે છે. દરેક પ્રકારની નબળાઈ દૂર કરી પુરુષાતન આપે છે તથા ગયલી મરદાઈ પાછી બક્ષે છે. સ્વપ્નામાં કે પીશાબમાં જતી ધાતુ બંધ કરી વીર્ય વિકારના ગુપ્ત દરદો મટાડે છે. સાંધામાં થતી કળતર, હાથ, પગ તથા કમરનો દુઃખાવો, છાતીમાં થતો દમ વિગેરે દરદોપર જાદુઈ અસર કરે છે.

નબળી પડેલી સ્ત્રીઓનું લોહી સુધારી તંદુરસ્તી આપી ગર્ભ ધારણ થવા યોગ્ય બનાવે છે.
કીંમત ૩૦) ગોળીની ખાટલીનો રૂ. ૧-૪-૦

ઇરેક્ટીવ પરગેટીવ પીલ્સ.

(જીભાખની ગોળીઓ.)

આ ગોળીઓ એટલી તો અસરકારક છે કે પેટમાંનો મેલ મળદારા કઢાડી નાંખી પેટ નિમળ રાખી તંદુરસ્તી બક્ષે છે. તે ઉપરાંત અંજીરણ, પેટનો વાયુ વિગેરે મટાડી, કબજાઆત તોડી, દસ્ત નિયમીત ખુલાસાથી લાવે છે.

કીંમત ખાટલીના રૂ. ૦-૮-૦

“રોયલ ટોનિક” (આંખના દરદો માટે)

આંખનું આવવું અને તેનાથી ઉત્પન્ન થનારા ખીલ, દર વખતે ચીપડા આવવા, પાણીનું ગળવું, આંખ, તરતની બંધાયેલી છરી, ઉબ-ગરો અથવા ગરમીથી આંખનું લાલ થવું વિગેરે આંખના તમામ દરદો મટાડી થંડક આપી આંખને નિરોગી બનાવે છે અને ભવિષ્યમાં થનારાં આંખના દરદોનો અટકાવ કરી આંખ મટાડી, તેજ વધારે છે.

કીંમત ખાટલીનો રૂ. ૧-૦-૦

શ્રેણીયમ હેર ઓઇલ.

આ ખુશબોદાર “શ્રેણીયમ હેર ઓઇલ” ગમે તેવા અચ્છ વાળને નરમ શુભાળા બનાવી ખરી પડતા અટકાવી એકદમ વાળનો વધારો કરે છે. કીંમત ખાટલીનો રૂ. ૧-૦-૦.

ઑરીશ દુધ પાવડર (દાંતનું મંજન)

આ ખુશબોદાર દાંત મંજન દાંતમાંથી નીકળતું લોહી બંધ કરી, દાંતને સડતા અટકાવી, પીડીઆ મજબુત કરે છે અને મોઢામાંથી નીકળતી ખરાબ વાસ દૂર કરી દાંતને હીલતાં અટકાવી સાફ ચકચકાત બનાવે છે.

કીંમત ખાટલીના રૂ. ૦-૮-૦.

યુનીવર્સલ પેનખામ.

ગમે તેટલા ઢાંખા વખતનો સંધીવા અને તેને લગતા બીજા દરદો જેવા કે લકવા, મંજ-તાંતુના દરદો, કમરનું ઝલાઈ જવું, ખરડાનું ફાટફાટ થવું, શરદી તથા પીત્તથી માથાનું દુખવું, શલેખમ, લચક, મોખો, દાંતનો દુઃખાવો, હાથ પગમાં થતી ત્રાડ વિગેરે દરદોપર તરતજ અસર કરે છે એટલુંજ નહીં પણ છાતી તથા પાંસળીના દુઃખાવાપર એનો ઉપયોગ કર્યાથી ખાંસી, હાંફાણુ વિગેરે ટુંક વખતમાં મટાડે છે. કીંમત ખાટલીના રૂ. ૦-૧૨-૦.

ગોવીંદજી હામોદરની કુંઠ.

સીંધાયતી જાંબુનું તથા છુટક દવા વેચનાર, નંબર ૪૭-૫૧, જુની હામાન ગલી—મુંબઈ.

OFFICE TELEPHONE No. 30.

RESIDENCE TELEPHONE No. 3172.

THE LARGEST AND CHEAPEST DEPOT
OF
MILL STORES IN INDIA; ESTABLISHED IN 1874.

A. S. NARIELWALA
(LATE S. S. NARIELWALA)

SOLE PROPRIETOR.

COTTON MILL FURNISHER, GENERAL MERCHANT AND MANUFACTURERS' AGENT.

OFFICE:—5, ELPHINSTONE CIRCLE, BOMBAY.

WARE HOUSES 95—97 SURTI MOHALLA.

SOLE AGENT FOR INDIA
of the Gloy Manufacturing Co.

Sole Proprietor of

THE BEHEROZE COTTON PRESS—BARS!

The following goods for the requirements of Carding, Spinning, Weaving and finishing Departments are always kept in large quantities in hand for immediate delivery viz:—

Best Hardened and tempered steel Reeds of all sizes, best durable Healds of Egyptian yarn varnished four times with best heald varnish; Messrs. Eadie Brothers' Ring Travellers, Pure solid Muriate of zinc, Chloride of Magnesium, sizing Wax, China Clay, French Chalk, Russian Tallow, Epsom & Glauber salts, softening, Glycerine substitute, sulphate of zinc; Roller, Clearer, Washer, Friction & sizing Cloths; Messrs. Wilson Brothers' Bobbins, American & Egyptian Cotton Banding. All kinds of Engine packings, best Oak-tanned leather strapping and Corona Picking bands; yellow straw boards, brown top papers & blue papers, pickers, shuttles, picking sticks; Loom springs & accessories &c. &c. too numerous to mention here.

Up-country orders promptly and carefully executed.
Samples and prices on application.

N. B.—This is the only house where you can buy almost all Mill requisites of Modern make and style on most advantageous terms and without any fear of being deceived as to price and quality of the goods.

New Machinery Parts English made of every Description-ready in Stock.

Yearly contract entered into.

આશીસનો તેલીશન નંબર ૩૦ રહેવાનાં ખંગલાનો તેલીશન નંબર ૩૧૭૨.
હીંદુસ્તાનની અંદર સુતરની મીલોને સ્ટોર પુરો પાડનાર મોટામાં મોટી
ને સરતામાં સરતી દુકાન, જે શને ૧૮૭૪માં સ્થાપવામાં આવી છે.

અરેદેશર શાપુરજી નારીએલવાલા.

(અસલ શાપુરજી સોરાખજી નારીએલવાલા)

એકલા માલેક.

—૦૦૦—

સુતરની મીલોને લગતું સર્વે જાતનું સાંચાકામ પુરું પાડનાર
જનરલ મરચંદ તથા સંખ્યાબંધ કારખાનાવાલાના એજન્ટ.
આશીસનું ઠેકાણું—નાં ૫, એલફ્રીનસ્ટન સરકલ, મુંબઈ.
ગોડાઉનનો નંબર ૯૫—૯૭, સુરતી મોહલો.

લંડનની પ્રખ્યાત ગ્લોય ખનાવનારી કંપનીના

હીંદુસ્તાન ખાતેના એકલા આડતીઆ,

બારસી મધે ફની પાકી ગાંસડી દાખવાના પ્રેસના એકલા માલેક.

હમારી પાસે નીચે લખેલો ઉત્તમ પ્રકારના માલનો મોટો જથ્થો

હમેશા તૈયાર રાખવામાં આવે છે.

જેવી કે સૌથી સરસ કઠણ ને પાળી પાએલી સ્ટીલની રીડર તથા ઇંછપશીયન સુતરની
ચાર વખત વારનીશ લગાડેલી ઘણીજ ટકાઉ તથા સફાઈદાર હીલ્ડસ. મેશરસ વીલસન
અધર્સનાં બોખીનો, મેશરસ ઇડી અધર્સનાં રીંગ વેવલરસ, સોલીડ મ્યુરીએટ ઓફ ઝીંક,
મેગનીશીયમ, ચાચનાં કલે, એપશમ તથા ગલોખર સોલ્ટ, સોફ્ટનીંગ, ગ્લીસરાઇન સબસ્ટીટીયુટ,
સલફેટ ઓફ ઝીંક, રસીયન તેલો, રોલર કલોથ, વોશર કલોથ, ક્રીકશન કલોથ, કલીઅરર કલોથ
ને સાઈકીંગ ફ્લાનેલ; દરેક જાતની ઇંછપશીયન, અમેરીકન સુતરની ટકાઉ બેન્ડીંગ; ઉંચા અને
ટકાઉ ઓફ્ટેન્ડ અને ફોરોના પીકીંગ બેન્ડ તથા પટા, બ્રાઉન ટોપ પેપર, બ્લુ પેપર તથા
ઓબોર્ડ; દરેક જાતની લુમ સ્ટ્રીંગિંગ, તથા લુમને લગતો સામાન, સટલસ, પીકીંગ સ્ટીકસ, તથા
પીકરસ વીજેરે વીજેરે. સંખ્યાબંધ જાતનો માલ છે, જેનું ખ્યાન કરતાં ઘણું લંબાન આપ્યું છે
ખહાર આમના ઓરડસે ઉપર તાબડોળ પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

લખી પુઠાવવાથી નમુનાં તથા લાવ મોકલવામાં આવશે.

નોંધ ૩૦—હીંદુસ્તાનમાં આપે એકજ દુકાન છે કે જ્યાં તમે મીલને લગતો લગભગ
સર્વે સામાન, સાલુ સુધારવાલો તથા હપનો હમેશા ખરીદી શકશો અને ધરાકાને માલની
જાતનાં તથા બાબુનાં કોઈ પણ રીતે ફગાવતી ધારતી રહેતી નથી.

દરેક જાતના મશીનરીનાં છુટાં ભાગો તદ્દનજ નવાં સ્ટોકમાં રહે છે.

વરસ દહીસનું કન્ટેનર યજ્ઞ કરવામાં આવશે.

M. S. KHESWALA,

MILL & GIN STORE SUPPLIER & GENERAL MERCHANT

No. 2-4 Bruce Lane, Fort.

I keep in stock for ready delivery all articles of Mill stores, such as:-Townsend's patent Chl. of Magnesia-Muriate of Zinc, Lion brand China-clay, Farina, French Chalk, Epsom and Glauber Salts, Gloy, Reeds, Hauls & all spare parts for Weaving & spinning departments. Also best kinds of Rubber goods skins-Bandings Beltings-Packings of all kinds-Hair Beltings-Shuttles-Pickers Oils & all articles generally used in spinning & weaving departments.

Trial orders solicited. All goods guaranteed best quality,

એમ. એસ. ખેશવાલા,

સુતરની મીલોને લગતો સરવે જાતનો સામાન પુરો પાડનાર,

જનરલ મરચંટ તથા કમીશન એજન્ટ.

નંબર-૨-૪ બ્રુસ લેન, ફોર્ટ.

અમારે ત્યાં નીચે લખેલી સઘલી ચીજો હુમેશાં તથ્યાર રાખવામાં આવેછે, જેવો કે ટાઉનસેન્ડ પેટન્ટનો સાઘજીંગનો સઘલો સામાન જેવી કે ચામનાકલે-મેગનીશીયા-પ્યુર સોલીડજીંક-સીંહુ છાપની ફરીના-એપસમ તથા ગલોબર સોલ્ટ ગ્લોય-રીડસ-હીલડસ ફરેનચ ચોક તેલ-નરમ ઉંચા કવોલીટીના રબર તથા રબરની પેકીંગ-બોળીનો-રોલર સ્ક્રીન-ફ્રીસીઅન ટ્રેલો-રીંગ-ત્રાવેલરસ હીલ્ડ વારનીશ-અમેરીકન તથા ઇંગ્લેન્ડની અમેરીકન બેન્ડીંગ-રોલર કલીઅરર-તથા વોશરકલોથ-સાઘજીંગ પ્રલાનલ-ફ્રીકશનલેશ પેકીંગ-ઇનવીનસીબલ તથા બ્રાઉન એક્ટેન્ડ પીકીંગ બેન્ડસ-ફોર્ટન તથા હેઅર બેલ્ટીંગ ડબલ તથા સીંગલ પટા-કેસીંગ તથા બહુ પેપર-લુખને લગતી દરેક જાતની સ્પ્રીંગ-શરલ-ગ્રાલીના પેટન્ટ પીકરસ દરેક જાતની પ્રીલેટ, ડુકમાં મીલને લગતો દરેક જાતનો સામાન બહુજાન હીક્રાએત ભાવે મલશે. તેમજ શીલીન્ડર વેલ-સ્પીન્ડલ તેલ-જીન એક્ટલ વગેરે જાતનાં તેલો હુમેશાં તથ્યાર રહે છે.

એક વાર માલ મંગાવી ખાત્રી કરવાની મહેરબાની કરવી. જુદાં સંચાલન હીક્રાએત ભાવે ખરીદી તથા વેચી આપશું. સરવે માલ સઉથી ઉંચાની ખાત્રી આપવામાં આવશે.

અમારે ત્યાં હીલપસંદ ફોનોગ્રાફના
ઉસતાદી તથા નાટકના નાની
મોટી સાર્વજનિક ગાયનો, દરેક
જાતના ફોનોગ્રાફ, ગ્રાફો-
ફોનો તથા તેના હીસક
સાથના ગાયનો, દેશી
તથા ઇંગ્લીશ
હાર્મોનીયમો
નાની મોટી
સામગ્રી,

કોંગ્રેસ એન્ડ
ચેમ્બર ઓફ
કોમર્સ

સીનેમેટોગ્રાફના
મશીનો તથા તેને
લગતો દરેક સામન, ફીલ્મી-
મસો, સીનેમેટોગ્રાફની દરેક
જાતની લાઇટો તથા કેરોસની
જતીઓ તથા તેને લગતો દરેક

સામન

અને વીજ-

લીના ડોલ-

બેલ, તેલીફોન

વીજલીના પંખા

વગેરેનો મોટો સ્ટોક

અમારે ત્યાં રાખવામાં આવે છે અને ભાવ ઘણાં
કીફાયતી છે, માટે જોકે જેના ત્રાયલ લઇ ખાતરી
કરવાની લલામણ કરીએ છે. સીનેમેટોગ્રાફ લગન,
ખાટી વિગેરે માંગણીક પ્રસંગે કીફાયતે ભાડે દેખાડીશું.

માલેક એક્સલ ડાવસલ પલમ્પર,

નાં ૮૮, કલખાદેવી-મુંબઈ.

ગેરેન્ટી સાથે

હાથી છાપનાં ગાડીના ચાકનાં રોર

અને

મોટોર ટાયરો,

બહારના કવરો તેમજ અંદરની ટીયુબો ૨૬ ઇંચથી ૩૮ ઇંચ સુધી હેવી તેમજ લાઇટ,
તથા ટાયરોને લગતો તમામ સામન જેવો કે કુલ, પમ્પ, આઉટ શીટ વીગેરે.

હીંદુસ્તાન ખાતે આવતા માલમાં સહયો સરસ

કાર્પેટ હરીફાઈ ન થઈ શકે એવા ખાસ ઘટાડેલા બાવો.

સર્વે પ્રકારનો વીમા

બોમ્બે શાયર અને મરીન ઇન્સ્યુરન્સ કંપની નામની સ્થાનીક કંપનીમાં
આગનો તથા દરીઆઈ બંને.

વેસ્ટર્ન એન્સ્યુરન્સ કંપની નામની ઇંગ્લીશ કંપનીમાં આગનો.

ઓરીએન્ટલ ગવર્નમેન્ટ સીક્યુરિટી લાઇફ ઇન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડમાં
સ્થાનીક કંપની—જાહેગીનો.

બ્રીટીશ ટુમીનીયન મરીન ઇન્સ્યુરન્સ કંપનીમાં દરીઆઈ વીમા.

કોન્ટીનેન્ટલ મરીન ઇન્સ્યુરન્સ કંપનીમાં દરીઆઈ વીમા.

કોલસાની પ્રસીદ્ધ બતો જેવી કે
હેન્ડરાખાઈ (ડેકન) કંપની લીમીટેડનો સીંગરાની કોલસો.

બરાકકુર કોલ કંપનીના કોલસાની જુદી જુદી બતો જેવી કે
દશરગર એન્થ્રેસાઇટ નેવીગેશન કંપાસ

તથા

બલીઆરી, કુળામા, કુસુન્ડા, જનાગારા,

અને

પારબંદને નામે કોલખાતા કોલસાની બતો.

વધુ વીગત નીચે સહી કરનાર પાસેથી મળશે.

ગોવીંદજી માધવજીની કુળ.

નોંં ૬, હમમ બીડ, રોડ, મુબાઈ.

બી. સાલુનકેની કંપની.

ડીસપેનસીંગ કેમીસ્ટ એન્ડ ડ્રગીસ્ટ.

નં. ૬, ચીરાબજાર.

જત અમો અમારી દવાની દુકાનમાં ગ્રાહકોની ખાસ સગવડ માટે દરેક જાતની ઈંગ્રેજી દવાઓ ઉપરાંત પેટન્ટ મેડીસન, સેન્ટ, સાબુ, લવન્ડર, કોલનવોટર, દરેક જાતની બાંમ, જેલી બીસકીટ, ચાહ, કાફી વગેરે મોટા જથ્થામાં તૈયાર રાખીએ છીએ તેમજ ડાક્ટરોને તથા દરદીઓને ખરનાં હુથીઆરો, ગલાસવેર, જેવાંકે બેડપેન, ફીડીંગકપ, ફીડીંગ બોટલ, મેજરગલાસ, ચીરીંગસ, થર્મોમીટર, આઈસબેગ, હોટ-વોટરબેગ, યુરેનલ વગેરે દરેક ચીજ ખાસ મારકીટ લાવે વેચીએ છીએ. એકવાર હમારી દુકાનેથી માલ મંગાવ્યાથી ક્વોલીટી તેમજ લાવ વીધે તમો સાહેબની ખાતરી થશે.

તા ૦ ૬૦—ખાહારનાં પ્રીસક્રીપથનો ખાસ ડાક્ટરની દેખરેખ હેઠલ સંભાળથી બનાવી આપવામાં આવશે તથા ખહાર ગામનાં ચોરડર ઉપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવશે તથા વી. પી. થી મોકલવામાં આવશે.

એકલા માલેક,

ડાક્ટર બેજનજી નવરોજી ઘોડાદલાલ.

મો હ સ વા દ યું.

દર મેલની તાજી ખોરાકી, સાઉથવેલ તથા કોસની તાજી જામ જેલી ફ્રેશ તથા કાદબરીની ફ્રેશ ચોકલેટો, જેકેબ, હન્ટલી તેમજ કાર કંપનીની ખાદશાહી બીસકેટો, ચા, કોફી તથા ફ્રેશ સર્વીટો જથ્થાબંધ તેમજ છુટક મારકીટ લાવથી પ્રીક્ષણ ખાત્રીપુરવક માલ જાંગડ મળશે જેથી ડગાવાની બીલકુલ ધાસ્તી નથી.

બે હે ક બે હે કા ટ.

પેરીશનાં ખાદશાહી મેકક સીગ્રાડનું વાળું જ વખણાયલું સેન્ટ ફ્રેશ ચોકલેટ લીવસ મેકરના હેકબની શીરી ૧ નો ૩૧૧. પમરાટ આંક લીવસ.

વેનીલ, વાઈટરોઝ, બેસમીન, હેલીથો ગ્રોપ.

મેરવાનજી પી. હકીમજીની કું.

(ખાંડ પટેલની દુકાનના હાલના માલેકો.)

ખબરોદ પ્રીઆળ સામે નવા ધરમાં.

LATHAM ABERCROMBIE & CO.,

3, ELPHINSTONE CIRCLE.

CHIEF AGENTS FOR

THE LION FIRE INSURANCE CO., LD.

"NOW, MERGED IN THE YORKSHIRE INSURANCE CO., 1824."

ધી લાયન ફાયર ઇન્સુરન્સ
કંપની, લીમીટેડ.

થાપણુ.....રૂપીઆ	૬૫૦,૦૦,૦૦૦
રીઝર્વ ફંડ.....રૂપીઆ	૨૨૫,૦૦,૦૦૦
વારસીક આવક.....રૂપીઆ	૬૦,૦૦,૦૦૦

THE STANDARD MARINE INSURANCE CO., LD.
OF LIVERPOOL.

ધી સ્ટાન્ડર્ડ મરીન ઇન્સુરન્સ
કંપની, લીમીટેડ.

વડી આફીસ—લીવરપુલ.

ઉપર જણાવેલી કંપની ચાલુ ભાવે દરીઆના જોખમનો વીમા ઉતારે છે.
વધુ વિગતો માટે હેડલ સહી કરનારાઓને પુછવું.

લેથમ એબરક્રોમ્બીની કં.

એજન્ટ

એલ્ફિન્સ્ટોન સર્કલ

HOMOEOPATHIC POOR DISPENSARY. P. O. Kankunary, Mangalore, S. C.

Mother Tinctures, powders and high dilutions, Schussler's Tissue Remedies, all at 2 As. per dram.

Externals, pills and low dilutions, at 1 1/2 As. per dram.

A box of the 30 principal medicines in 1 dram phials, Rs. 3-4, in 2 dram phials, Rs. 3,

Manual of Homoeopathy, Rs. 3-4 0. Mangalore Indicator, by Dr. W. Schwabe, As. 8.

Homoeopathic Guide, by Dr. H. C. H. As. 8

THE SCHUSSLER'S TISSUE REMEDIES.

Boxes with lock and key containing 1 the 12 tissue remedies may be had in 4 dram phials at Rs. 5, in 1 oz. phials at Rs. 8, in 2 oz. phials at Rs. 11 and 4 oz. phials at Rs. 20.

The Biochemic System of Medicine by J. C. H. M. D. — Rs. 6-8.

Biochemic System by J. B. Chapman, M. D. Rs. 1.

THE SOLER-BELLOTTI SPECIFICS, at 1 As. 4 per tube.

A box of the 32 specific, Rs. 7.

A small trial box of the 16 principal remedies, Rs. 2-3 0 and for the same Rs. 1.

SEND FOR PRICE LIST.

N.B. - The dispensary is open for the Hospital, and the Poor House.

હોમીયોપેથીક પુવર ડીસપેન્સરી, માંગલોર.

મધર ટીંકચરો, પડીકાંઓ, ઉચી પીવાની દવાઓ તથા સકુસલરના તીશયુ ઇલાએ, એ સઘળું દર ડ્રામ દીક ૦) ની કીમતે મળે છે.

આઈર લગાડવાની દવાઓ, ગાળીઓ તથા નરમ પેચક દવાઓ દર ડ્રામ દીક ૦) ની કીમતે મળે છે.

એકેક ડ્રામની ૩૦ જાતની મુખ્ય દવાઓની એક પેટીની કીમત રૂ ૩૧, અને ઉપલામાંની દરેક જાતની એ ડ્રામની પેટીની કીમત રૂ ૫.

મેન્યુઅલ આવ હોમીયોપેથી નામના પુસ્તકની કીમત રૂ ૩૧.

ડક્ટર સકવાળનું હોમેસીક ઇન્ડિકેટર, કીમત રૂ ૦૧.

ડક્ટર ક્યુટાઈઝની હોમીયોપેથીક ગાઈડ, કીમત રૂ ૦૧.

સકુસલરના તીશયુ ઇલાએ.

૪ ડ્રામની ફાયલના ૧૨ તીશયુ ઇલાએની તાલા આવી સાથની પેટીની કીમત રૂ ૫; એકેક આઈસની ફાયલના રૂ ૮; બે આઈસની ફાયલના રૂ ૧૪; અને ચાર આઈસની ફાયલના રૂ ૨૦.

જોરજ ઇન્ડ્યુ. કરી એમ. ડી. ની બાયોકેમીક સીસ્ટમ ઓફ મેડીસીન કીમત રૂ ૬૧.

જોરજ એપેમેન એમ. ડી. ની બાયોકેમીક, કીમત રૂ ૪.

સેલેરી બેલોટ્ટીવાલી રામબાલુ દવાઓની દરેક ટ્યુબની કીમત રૂ ૦૧.

રામબાલુ દવાઓની પેટીની કીમત રૂ ૭.

આઈર લગાડ કરી માટેની ૧૨ મુખ્ય દવાઓની પેટીઓની કીમત રૂ ૨૧.

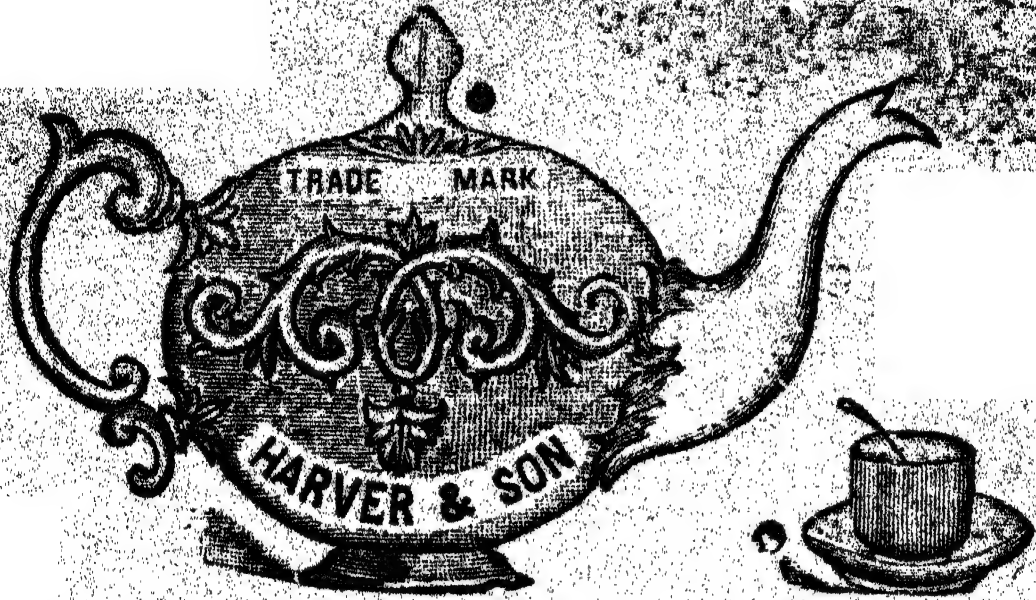
એ પેટીમાંની દવાઓની સમગ્ર આપનારાં પુસ્તકની કીમત રૂ ૧.

આમરી દવાઓના આવવાલના લીસટ મંગાવો.

તા. ૦૬-૦૭-૧૯૦૭ આમરી દવાઓનો સઘળો નફો રગતપીલાઓના આશ્રમમંદર, આસપીટલ તથા અન્ય સંસ્થાઓની નિમાવ પાછલ અરજવામાં આવે છે.

વાંચો, ધીઆનથી વાંચો.

હારવર સન

યાહ! યાહ!! યાહ!!!

ચાહેના વેપારી હારવર સન શું કહેવા માગે છે તે ? તે શું.

તે એ કે આજકાલ લખો આદમીઓ શું અદના કે આલા દરેક જન એક સારું કપ ચાહતું પીવા માંગે છે અને તેની વળી સસતું. તેવા ધણીઓને માટે હારવર સને પોતાના જાતી અને લાંબા અનુભવથી સીધ કરેલું પોતાનું દરેક કુકુઓમા પસંદ પડતું બરોડન મીક્ષચર ચાહેલું મડીકું વાપરવાને જલામણ કરે છે, એથી કાયદો શું થાય છે તે સાંખલો. ખીનાર ધણી આહ આનાની નજીવી કીમત આપી એક રતલ ચાહ મેલવે છે, કે જે ચાહ રંગ અને ખુશખોમાં તમારી ચાહે તેવી મોથી ચાહ કરતાં પીનારને લેહજત આપી તેના ખર્ચેલા પૈસા હલાલ કરે છે, એ ચાહનો દરેક આરક ઉપલા તમુના પ્રમાણે તપાસી લેવો.

શુલાખી પેકટવાલું કીટલી લાખતું બરોડન મીક્ષચર. એ ઉપરાંત તરહેવાર જાતની અને બાવની ચાહ હમારી દરેક સામાઓમાંથી બચાર કરતાં ધણાજ ઓછા જાવે. મનપસંદ માલ મલશે. જેવી કે ઝંઝાવેલી, સીલોલ, હારજીલીંગ, અને મીનાઈ પણ મલશે. જેના નામ ફરીથી મીક્ષચર, ફરેમન્ટ ડ્રોગો, રોયલ મીક્ષચર, રોઝ પીચ, રોઝ ફલ્ટ, ઓરિન્જ ફલ્ટ, પ્યોર સીલોલ ફલ્ટ વગેરે.

એ સીવાય કોરી પ્યોર મીલોનની મળુ મલશે. રતલી, અરના રતલી તથા યા રતલી આસ દીનમાં બાપ ૩, ૬, ૧૦, ૧૫. આએ કોરી ખુદ હમારે હાથે સાંચામાં જુદા જનરન પાવરથી રાખામાં આવે છે. દરેક વેપારીઓને મોટા દીસકાઉન્ટ આપે હમારો દરેક માલ ખુબ પાવરમાં આવશે.

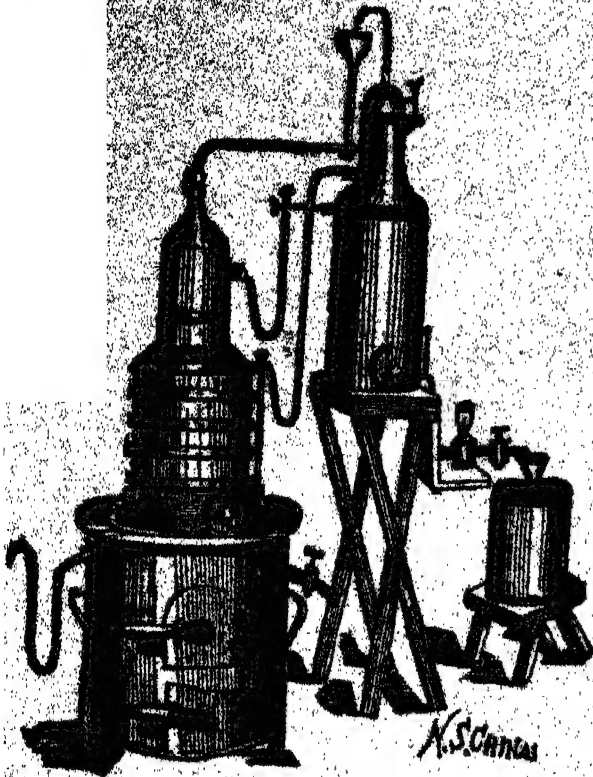
કેકાંકુ—પોલીતલાવ—ખાંચ, કેક પ્રાઇમાંથી બીલડીંગ, બજારનેક તથા કેકની તરકારી બજાર, વધુ માટે ધણીને લખો.

માહત્ત લીરો મફત મોકલવામાં આવશે.

હારવર સન—કારખાનું—પોલીતલાવ.

મુધરેલી રીલે ગારેલો ઉરણનો ઘર.

કરનાર પાણી પર આપેલા હમારો ઘરના દીપો મધિથી કનતરી લીકર લાઇફનશ હોલરોને ઘર—૨મ, મેવડો, સાથે મસાલો, એલ્કો, મોશંબી ગયાલન ૮ ની ઉપર મલશે.

રેકટીફાઇડ સ્પીરીટ આફ વાઇન પુરફ,

૧૬૦) ડીમરીનો ગયાલણુ ૧ ના ૩ ૧૪

ઘર દરાખનો ફકત નરે નરો દરાખનોજ

ગારેલો ગયાલણુ ૧)ના ૩જાા બા. ૧ ના ૩૧૦

ઘર ગારનો ૨મ, ગયાલણુ ૧)ના ૩ ૭)બા. ૧)ના ૩ ૧૧

ઘર અબુરનો ૨મ, ગયાલણુ ૧)ના ૩ ૧) ,, ૧)ના ૩ ૧) =

ઘર ફરમાસુ ગોલાખનો ,, ,, ૩જાા) ,, ૧)ના ૩ ૧૧ =

ઘર અનીનાશનો ,, ,, ૩જાા) ,, ૧)ના ૩ ૧૧ =

ઘર મોસંબીનો, ગયાલણુ ,, ૩ ૫૫ =) ,, ૧)ના ૩ ૧) =

ઘર એલ્કોનો, ,, ,, ૩ ૫૫ =) ,, ૧)ના ૩ ૧) =

ઘર મસાલાનો, ,, ,, ૩ ૫૫ =) ,, ૧)ના ૩ ૧) =

તથા અંગરેજ હોલસેલ મધે ધણીક જાતનો
ખાંનડી, વાઈન, વીશકી, ખીર, પોતર વીગેરે
દીક્ષાએત લાવે મલશે.

ટેકાણુ—બાહરકોટ, સર જમશેદજી જીજીભાઈ આરોનેટના મોહલામાં કુંવરજી તથા
બેરામજી એદલજી ઉમરીગર, ઘેર નંબર ૩૪.

એમપ્રેસ આયર્ન એન્ડ પ્રાસ વર્ક્સ.

૧૯૦૪ નાં મુ'બદલાં હુત્તર ઉદ્યોગ અને ખેતીવાડીને લગતાં પ્રદરશનમાં
મીલ ગીયરીંગ અને ઓટકામ માટે અમોને રૂપાનો આંદ મલ્યો છે.

દરેક મેકરના સ્પીનીંગ અને વીવીંગના સાંચાઓના છુટાલાગો
વીલાયતી કાસ્ટીંગમાંથી બનાવીયે છીયે.

મીલો તથા જીનીંગ અને પ્રેસીંગના કારખાનાં માટે પીતલ અને લોખંડુ
ઓટકામ ટુંક સુકતમાં અને દીક્ષાવતે કરી આપીયે છીયે.

આ ઉપરાંત બીજી નકસીદાર રેલીંગ, સીડીઓ, બ્રેકેટ, તથા મ્યુનીસીપાલીટીને
માટે મેનહોલ મોટા જગ્યામાં તર્ફ્યાર સપ્લીયે છીયે, તેમ આરડર
મુજબ પણ દીક્ષાવતથી બનાવી આપીયું.

વંકુ વીગત માટે નીચલે ટેકાલે લખડું.

અરબેરજી પેસ્તનજી રીપોરટર,
સોર્ગમુક ગારુનની પાસે, શાનરેલ, મુ'બદ.

સાચા લાંબાકાંટા, પાપલુલી.

THE ATANK NIGRAH PILLS.

Are the incarnation of the Goddess of Health, the mistress of tonics, the unerring weapon of the medical profession, the fountain source of vitality, the inexhaustible treasure of strength, the all retaining ocean of memory, the spell of returning youth, and the only boon to the afflicted.

THE ATANK NIGRAH PILLS.

Root out impotency originating in any cause, produce blood, cure gonorrhoea, stop passing of seminal fluids either in urine or in dreams, renovate memory, remove weakness and impart inexhaustible strength to the body.

THE ATANK NIGRAH PILLS.

Restore lost digestive powers, create healthy appetite, remove constipation, make the evacuations full, purify blood, sustain juvenescence and completely reinvigorate vital powers. A unique feature of these pills is that they may be used in all seasons and in all climates without any restriction whatsoever about diet.

One pill with milk after each meal twice a day. If milk is not available or is disliked, water will do as well.

Re. 1 for a tin of 32 pills.

Vaidya Shastri

MANISHANKER GOVINDJI,

Atank Nigrah Pharmacy.

HEAD OFFICE.

Jamnagar—Kathiawar—Established 1881.

BRANCH OFFICES.

Bombay—Kalbadevi Road	Established	1894.
Calcutta—Harrison Road	"	1897.
Poona—Budhwar Peth	"	1900.
Baroda—Rao Pura	"	1902.
Ahmedabad—Richi Road	"	1903.
Madras—Esplanade	"	1907.

ABSOLUTELY FREE.

A guide to Health, Wealth and Prosperity in English P. P. 150. Gratis, Post Free, Apply to:—

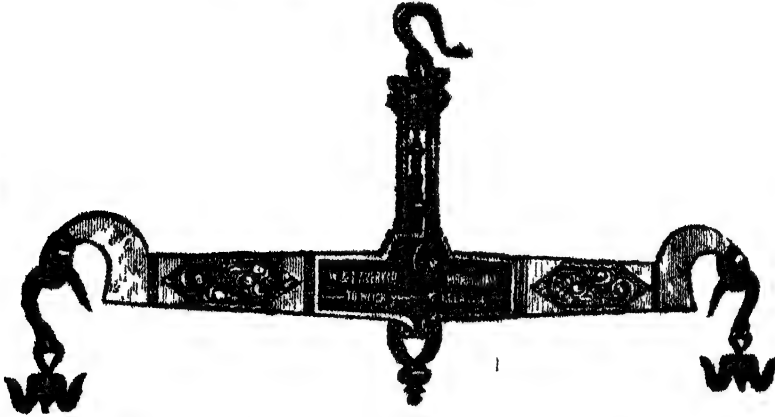
Vaidya Shastri, Jamnagar, Kathiawar.

HASONBHoy SHAIKH AKBARALLY & CO,

W. & T. AVERY

BEAM

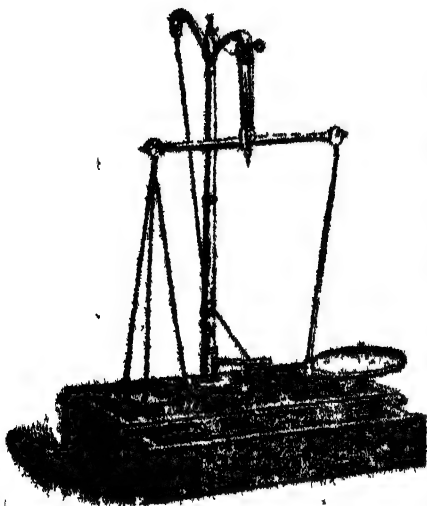
SCALES.

English, Chinese & Country Scales, Spring-Balance
Counter Machine, Family Scale & Apothecaries
Scales, Fine Gold and Silver Scales,
Weights Chain & Pans Merchant.
Matches Bazar, Mandvi Post, BOMBAY.

વેપારીઓને ઉપયોગી ખબર.

તોલવાના કાંટા.

સોનુ તથા ઝવેરાત તોલવાના, ચીનાઈ પેતીના,
કચ્છ ભુજના સ્પ્રીંગના બરફ તોલવાના, ડોકતરી
વગેરે દરેક જાતના તથા વીલાયતી મોટા કાંટા
કુટ ૧૧ થી ૬ સુધી તથા ગામથી સાવર કુદલાના
કાંટા, ફરક પડે નહીં તેવા તેમજ સરવે જાતના નાના
મોટા કાંટા, જોખ, સાંકલ, પહા વગેરે જથ્થાબંધ
તથા છુટક કીફાયત ભાવે મલશે.

એક વખત હમારી દુકાનની મુલાકાત લીધાથી
ખાતરી થશે. બહારવામના આરડરોપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવશે.

હસનભાઈ શેખ અકબરઅલીની કુ.,
નામુદા મોહલલાના નાકા ઉપર, માંડવી પોસ્ટ, માચીસ બજાર—મુંબઈ.

ડી ડની ક્યુર.

પ્રાઈટસ ડીઝીઝનો ચોક્કસ ઉપાય.

—○○○○○○○○—

સાયલાના નામદાર ઠાકોર સાહેબને પ્રાઈટસ ડીઝીઝ થવાથી આખું શરીર સાંજથી ફૂલી ગયું હતું. પીસાળ ઘણાજ થોડા પ્રમાણમાં ઉતરતો હતો. તેમાં ઘણુંજ આલખ્યુમન જતું હતું. પીસાળ ગરમ કરવાથી બધો પીણ જતો હતો. જેને માટે જુનાગઢના ડાક્ટર ત્રિભોવનદાસ, જામનગરના ડાક્ટર નરસીદાસ, અમદાવાદના ડાક્ટર સુલેમાન, મુંબઈવાલા સર ભાલચંદ્ર, તથા બીજા દેશી નામાંકીત હુકીમોએ એક પછી એક દવા ધણીજ કાળજીથી કરેલી પરંતુ આરામ નહીં આવતાં દરદ વધતું ગયું હતું. આખર મુંબઈના યુરોપીયન પ્રખ્યાત ડાક્ટરોની સલાહ લેતાં દરદ મટી ગઈ ત્યું નથી એવા અભીપ્રાય મળતાં અંગ્રેજી તથા દેશી દવા છોડી ફક્ત અમને મળી આવેલી દેશી મુળીયાંની દવા શરૂ કરી, શરૂ કરતાંજ બીજા દીવસથીજ આજ્ઞા કમતી થવા લાગ્યા, પીસાળમાં આલખ્યુમન ઓછું થતું ગયું. પીસાળનો વધારો થતો આવ્યો, અને એક માસની અંદર તમામ રોગ નાબુદ થઈ ગયો.

ત્યાર બાદ એવોજ રોગ લખતરના ઠાકોર સાહેબનાં રાણી સાહેબાને થયો તેમની દવા કરવા મને બોલાવેલા, તેમને પણ સદરહુ દવાથી પંદર દીવસની અંદર રોગ નાબુદ થયો જે ઉપરથી લખતરના ઠાકોર સાહેબે ખુશી થઈ રોકડ રકમ તથા કીમતી પોસાંક આપેલાં, તેની સાથે સરટીફિકેટ આપેલી, તે તથા બીજા મળેલા સરટીફિકેટોમાંનાં થોડાંના જુજ સાર નીચે આપેલા છે, તે વાંચવાથી તેના ચમતકારની વધારે ખાતરી થશે.

સાયલા ઠાકોર સાહેબ લખે છે કે અમને પ્રાઈટસ ડીઝીઝ નામનો બચકર વ્યાધી લાગુ થયેલો જેને માટે સારા અંગ્રેજી ડાક્ટરો તથા દેશી હુકીમોની દવા કરી પણ આરામ નહીં આવેલો પરંતુ ડાક્ટર જીજીભાઈએ આપેલી દેશી મુળીયાંની દવાથી અમને એક માસમાં આરામ થયો હતો જેને માટે આ સ્ટેટ તરફથી તેઓને ઘટનો બહોળા આપવામાં આવે છે.

લખતરના મુખ્ય કારભારી લખે છે કે અમારા નામદાર ઠાકોર સાહેબના રાણી સાહેબને પ્રાઈટસ ડીઝીઝ થયેલું તે ડાક્ટર જીજીભાઈએ કોઈ દેશી મુળીયાંથી પંદર દીવસમાં મટાડી આપેલું છે.

જામનગરના રસ વૈદ મણીશંકર બીઠલાજી લખે છે કે સાયલા ઠાકોર સાહેબને પ્રાઈટસ ડીઝીઝ થયેલું તે માટે પ્રખ્યાત ડાક્ટરો અને હુકીમો તેમ અમે પણ દવા કરેલી પરંતુ આરામ આવેલો નહીં પણ ડાક્ટર જીજીભાઈએ કોઈ દેશી મુળીયાંથી ટુંક વખતમાં તદ્દન આરામ કરી આપેલો. આ દવા સદરહુ દરદને માટે અકસીર છે.

મુંબઈથી સર ભાલચંદ્ર કિશોભાઈએની મતલબે લખે છે કે સાયલા ઠાકોર સાહેબની પ્રાઈટસ ડીઝીઝની સારા વિદ્વાન ડાક્ટરોએ દવા કરી હતી. પણ જે ત્રીટમેન્ટે તેમને ઘણો કાયદો થયો તે ડાક્ટર જીજીભાઈએ આપેલાં દેશી મુળીયાં હતાં.

જુનાગઢના ડાક્ટર ત્રીભોવનદાસ લખે છે કે સાયલા ઠાકોર સાહેબને પ્રાઈટસ ડીઝીઝ થયેલું તેમની મેં દવા કરી હતી પણ કાયદો થયેલો નહીં. અને ડાક્ટર જીજીભાઈએ દેશી મુળીયાંથી ટુંક વખતમાં સદરદુ રોગ નાબુદ કર્યો હતો.

જામનગરના ડાક્ટર ભરસીદાસ લખે છે કે સાયલા ઠાકોર સાહેબને પ્રાઈટસ ડીઝીઝ થયેલું તે વખતે મુંબઈ પ્રેસીડેન્સીના પ્રખ્યાત ડાક્ટરો અને વૈદ્યોએ દવા કરી હતી પરંતુ કાયદો નહીં થયેલો અને ડાક્ટર જીજીભાઈએ કોઈ દેશી મુળીયાંથી દવા કરી થોડા વખતમાં આરામ કરી આપેલો. આ દવા પ્રાઈટસ ડીઝીઝને માટે ચાકસ ઉપાય છે.

મેજકલ મેજક ટાનીક પીલસ.

આ અદ્ભુત અમત્કાર ભરેલી પુરૂષત્વ આપી નવું જોખન આપનારી દવા એક મહાન મહાત્માની પ્રસાદી છે, ગયેલું જોખન પાછું આવવાને દેશી અને અંગ્રેજીમાં ઘણી દવાઓ બહાર પડેલી છે, પરંતુ તત્કાલ અમત્કાર દેખાડે અને લાંબા વખત ટકી રહે તેવી આજ લગીમાં કોઈ પણ દવા બહાર પડેલી નથી. આ દવા વીજળીના વેગની માફક નપુમકપણું દુર કરે છે. એટલુંજ નહીં પરંતુ તેનાથી શરીરમાં અત્યંત શક્તિ આવે છે. લોહી સુધારી તાબુ લોહી બનાવે છે. જ્ઞાન તંત્રની નખખાઈ, મગજની ચક્રી, આંખે અધારાં આવવાં, અજીર્ણ ઉદાસી તથા નાદીમતપણું, જોરાક નહીં પચેવા, બરાબ રવપનાં આવવાં, પીશાબમાં અથવા ઊંઘમાં ધાતુનું જવું, રગાં શકતીનું જોશું થવું, આંખના, તેજનું કમી થવું, ધાતુનું પાતલા પાનું, હાથે પગે ડગતર, છાતીના ધપકારા, સદાનો બંધકોસ, પેટની બાદી, પ્રાણ લાંબા વખતનો પ્રસંગ. એ તમામ ધાતુ બગડવાથી થયેલા રોગને નાબુદ કરે છે, તાબુ લોહી અને નવું વીર્ય બનાવવું એ તેનો ખાસ ગુણ છે, આ મરદાપનું ખરૂં તત્વ ધગવનારી દવા વીર્ય નળીની નાસાને એકદમ મજબુત કરી વીચાળ ભારગના દરેક દરદને ચટાડે છે.

કીંમત ૩૦ ગાળીની ડબી એકના રૂ. ૨.

તાવની જાદુઈ ગોળીઓ.

પીટીટ એન્ડ પીલસ-ટાડેવા, એકાંતરીઓ, તરીઓ, ચાથીઓ, એમાના ગમે તે તાવને ગમે તેટલા વરગાને હાથ તોપણ ફક્ત એકજ દીવરમાં મદતર નાસ કરે છે, તેના જાદુઈ ભરેલા ગુણને લીધે હિંદુસ્તાનના તમામ ભાગમાં તેનો બહોળો ઉપયોગ થઈ પડેલો છે. ફક્ત વનસ્પતીનીજ બનાવવામાં આવે છે, તે નાથી કાયદો નથી થયો એમ લખી મોકલનારને મનીઆવડગથી પેના પાછા મોકલી આપવામાં આવશે ૨૪) ગોળીઓની ડબી ૧ નો રૂ. ૧

વૈદક વિલાસ.

મોહું પુસ્તક-જોગી, જતી, પ્રખ્યાત વૈદ્યો, તથા પહાડી લોકો પાસેથી ખખરો ખરચ કરી મોટી મહેનતે મેળવેલું, જાદુઈની માફક પુસ્તક કાયદો કરે તેવા અમતકારી દેશી ઉપાયો તથા આજ લગીની શોધથી ખરેખર અકર્મીર માલમ પડેલા અંગ્રેજી ઉપાયોથી ભરપુર-કીંમત ટપાલ ખરચ શીખે રૂ. ૫-૦-૦

જે. પી.

શ્રીકે મેડીકલ આફીસર, સાયલા-કાઠીયાવાડ.

Telegraphic Address:—

Telephone No. 398.

"Umrigar, Bombay."

D. R. Umrigar & Co.

No. 3, APOLLO STREET, FORT, BOMBAY.

ESTABLISHED 1885.

Sole Agents in whole of India for the Patent

Corona Carpinches Blue Picking Bands & Double Tanned Belting.

Regtd. Trade Mark "PRAKKE" for D. R. Umrigar & Co.

Also Sole Agents for Naam Venn the world-renowned Manufacturer of Patent Buffalo Pickers, Sole agents to the Woollen cloth Mfg. Ltd. manufacturers of Sizing flannel, Roller & clearer cloths, and many others.

Largest Importers & Contractors of Brown casing & Blue facing Papers & Strawboards, for supply to Bombay & Mofussil Mills.

The Largest and Cheapest Depot of Cotton Mill & Gin Factory Stores. Suppliers of requisites for Ginning Factories & Cotton Mills' Stores of all descriptions, viz; Bobbins, Skewers, Egyptian & American Cotton bandings, such as:— Rim, Scroll, Tubular, Mule spindle &c. also Beltings of best make, Roller skins, Ring travellers by (Eadie-Brothers), China Clay, Farina, French chalk, Chloride of Zinc, Magnesia, Brown Casing Paper, Blue Facing Paper, Straw-Board & Cut Brown Paper &c.

Indents for any of the Mill stores will be forwarded to England for execution on most advantageous terms and at moderate commission. Up-country orders carefully & promptly executed. Samples & Prices on application.

Our Carpinches picking bands are best of their kind in quality and durability & these last double the time than the ordinary oak-tanned bands. A trial order is solicited.

This is the only Firm where you can get cheap & good stores of all kinds for Cotton Mill & Gin Factory.

મેશરસ દી. આર. ઉમરીગરની કું,

નં. ૩, એપોલો સ્ટ્રીટ, ફોર્ટ, મુંબઈ. તૈલીફોન નંબર ૩૯૮.

શુતરની મીસેના, જીનીંગ ફેક્ટરીઓના, પરસેના તથા રેલવેનો સ્ટોર પુરો પાડવાને સક્ષતામાં સક્ષતી હમારી દુકાન છે.

હમારે ત્યાં સધલો માલ ખુદ કારખાનાવાલાઓ તરફથી પરભારો આવવાથી ઘસાકોને ભાવમાં કીધાયત પડવા સાથે સારો માલ મલી શકશે.

બહારગામનાં વેપારીઓના તથા ઘસાકોના કામદારને લગતા ઝોરડરો તરતજ ખબરવામાં આવશે. મીલને લગતો જે સ્ટોરનો ઝોરડર વીલાયતથી મંગાવવાને આપશે તે ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી ઘણા ઝોજા ભાવે તથા કમીશને મંગાવી આપીશું.

હમારે ત્યાં હમેશાં તથ્યાર બધી બતના વીલશન તથા દીકશન બધરસના આખીનરો, ઇન્જીનરીયન અને અમેરીકન બેનડીંગો, ચેલર સ્ટીનો, ઘણાજ ઉચા મેકરના પટાઓ, સાઈકી- અને લગતો માલ જેવો કે ફોસફોરસ એન્ડ મેગનીસીયા, મીયુરેટીક એન્ડ જીંક, ફરીના, બરાઉન ફેસીંગ પેપર, બ્રુ ફેસી પેપર વગેરે હમેશાં તથ્યાર મલે છે.

હમારો પેટન્ટ કારપીનચીસ, મીડીંગ બેનડીંગ મુંબઈની મીસેમાં ઘણાજ વખણાય છે કારણકે તે ઘણાજ ટકાઉ અને મજબુત છે અને વાજવામાં ઘણાજ હલકા છે અને દરેક લેન્થ ઉપર હમારો રેલવેસરસ એન્ડ મારક "પ્રાકે" ફોર દી. આર. ઉમરીગર ડી મારવામાં આવે છે.

જરથોસ્ત સાહેબની સુંદર તસ્વીરોનો

ગંજવર જથ્થો

જેવી કે

ઝાઝલ પેન્ટીંગ, કાચપર ડોટરેલી, એન-

લાર્જ કરેલી, વીગેરે તરેહવાર જાતની આના

છ થી રૂ૨૦૦ સુધીની હમેશા તઈયાર

મલે છે. અમારે ત્યાં ફક્ત એક

વખત ફેરો મારી જશે. તો

ભવીશમાં બીજે ઠેકાણે કદી

જશે નહીં એમ અમે

ખાત્રીથી કહીએ

છીએ.

જુના અને જાણીતા
ફેમ વપાવનાર

સન આર્ટ ફર્નિચર

વડસ

૧૧૦ ટર્ડ-અબદુલ રહેમાન
સીટ, બહારકોટ, મુંબઈ.

તમારું દીવાન-

ખાનું સુંદર ફેરોથી

સણગારવું હોય તો એક

વખત અમારે ત્યાંની હજારો

ફેરોની જાત જોઈ જશે તો બીજે

ઠેકાણે જવાનું જુલો જશે-ને ભાવો-

ગામ કરતાં સસ્તાં-કારણ-અમે ખાસ

વેલાયતથી મંગાવીએ છીએ.

અમારે ત્યાં ધરાકોની હુટાહુટ પડે છે

તેનું કારણ શું? કારણ ખરી રીતે અમે ધરાકોને

સમજ પાડી તેઓની પસંદગી ખેંચે છીએ. એક-

વાર કામ પાડી ખાત્રી કરે.

બહારગામના ઓરડરો ઉપર તુરત

આપવામાં આવે છે.

ଓଂଆଁ ଶ୍ରୀମତୀ ସୀତାବର ତଥା ଓଂଆଁ

વાસણોની ૪૦ વરસની જુની અને જાણીતી દુકાન.

અમારી દુકાને ચઢ ઉતર જાયના ઘટમઘટ વાસણો
કીકાયતે મલે છે, તેમજ વરદી મુજબ બનાવી આપ-
વામાં આવે છે.

જરમન સીલવરમાં ધણી જુદી જુદી જાતો આવેછે, અમારે ત્યાં મધ્યમ દામે તદન અસલ ચાખોજ માલ મલશે. નોકરો તેમજ અન્યા-ઓ પાસે પણ મંગાવવામાં ધારતી નથી.

બજારમાં રાણી છાપના નામ લેઠલ
 વેચાતો માલ પણ અમારે ત્યાં રૂ ૧૥
 થી રતલ મલશે.

એ વતરોએ ઉંચી “ રૂપશી-
અલ ” કુવાલીતીના વાસણો
ફક્ત અમારે ત્યાંજ મલશે,
જે એક વેળા વાપરવાથીજ
ખાતરી થશે.

૨૦૫, બબરજેટ સીટ, કુટ, — મુંબઈ.

હુ મારો માલ કોઇપણ
ફરીયાને અમો વેચવા
આપતા નથી.

પર અમારો “અફરગાંનીઆ”
ના દેડ માર્ક તપાસી લેજો.

કેટલાક વેપારીઓ તેમજ
શ્રીઓ જુના વપડાયલાં વાસણોને
પાછાં નવાં જેવાં કરી વેચે છે, જે ક્રીયા
કામના વપડાસમાં લેવાં ના રવા છે,
તે ઉપર અમારાં પારસી ધરાકોનુ' ખાસ
ધ્યાન ખેંચે છીએ.

અમારો માલ નીચલે ઠેકાણે પણ મલશે:—

મુ'બદ—મેહેરજીભાઈ માણેકજી વણકદાર, બખ્શરગેટ,
અગીઆરીની ખાસે.

દુરામણ પરબોદણ દોરણી, નવા આતશબહરામની સામે, ધોળીતાંગવ

નવસારી—પાલનછ કુશરછ લીંગરીઆ.

મુરત—એણે અસપનદીઆરે, નાનપુરા.

परीक्षक—द्वारा प्रमाणित कीजिए।

RECEIVED ADDRESS Messrs. Egan-Mervan Bang-Mount
Maseon, Bombay.

ਸੇ' ੫:੧ ਸਮਾਪਤ

अनन्तर नौवने

ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਹਾਲਤ-

ਮੀ ਸਾਹਿਬੀ ਬ.

પીરોજશાહ દ્વિનશાહ મુકાદમ,

श्री.प.सी.सी. वेमनार तथा प्रमद हरेनार.

ચર્ચગેટ સીટ, કેટ, મુંબઈ.

॥ गंधर्वा लायक पुस्तके. ॥

ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਤੀ

三、

श्रीनी तंभळ लेख

आमिना कामक मु
आमिना कामक मु

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

પાનાળે ૬૭.

	૩. આ.	૧.		૩. આ.	૧.
મેહેરનિસા	૧	૦	ત્રીમુર્તી	૧	૪
ખોરસોદ	૧	૦	રેડ હાફિસ અથવા સોરાબશાહ	૧	૮
સુલતાના	૨	૦	શેઠના વારસા	૧	૮
મેહબતી ખાજાર	૧	૮	બે પરણેતર પેહેલી ખરી, બીજી	૧	૮
ઉકરજી ઉતાવટ્યા યાને પાનાનો બેડ	૦	૨	ખોટી	૧	૮
માશુકનો ઠશારો	૨	૮	ખારદેવા શેહેરનું ખોતી	૦	૪
નડકામાં એક વાદળી	૨	૮	ખોરતનો સુલામ	૨	૦
ખાનું યાને સજીવન થયલો આશક	૨	૮	આકીક પ્રકાશ	૩	૦
સિપાહ અગ્યાની સળંગની	૧	૮	ભણેલો ભાખો અથવા ચીનાઈ	૧	૩
પેટે બોલુ પંચી. બે ભાગ સાથે.	૧	૦	ચપીન (એક અંકી કારસ)	૩	૦
મહેર સરે	૩	૦	સહનસીલ સુદરી યાને ત્રીયા નેજ	૧	૮
ખાઈનું કોરતીપત જનમચરિત્ર	૨	૮	હીંદી નાહતિસ; ઝમોટાની સુર...	૦	૮
૪૫ બીજો સાથે	૩	૦	મવીત ખ્યાર	૫	૦
વિપારી વનિતા; દમાખોર હોસ્ત	૨	૮	પારસી યોગ અગ્યાસ	૧	૮
જીખોતીપ વિદ્યા; સપ્ટી રચના...	૩	૦	ભાઈ બેહેનની મામાનો ચમત્કાર	૧	૮
સુલામી ખાજાર	૧	૮	લાલ અંને લલમી (વારતા)	૧	૮
તાપી માતાનો કાપ	૧	૦	ખ્યાર અંને પરણેલી છંદમી ...	૧	૮
મરહુમ મીં મનસુખનું જનમચરિત્ર	૨	૦	રૂપીની આગાહી	૧	૮
નવું સુજરાતી સુલેસ્તાન	૧	૪	મનસુખી ગંજનામુ	૧૦	૦
સુલખાનુ; અતિ રસીલી વારતા ...	૦	૧૨	બહારોતની ખુરશેદ	૨	૦
સુમાન્સી હ અથવા સત્યનો જય	૧	૮	રૌનક મહાલ	૨	૦
સાસાની શાહનામુ	૪	૦	હોસન આરા	૧	૮
કાલાં મેઠાં (૪ ભાગમાં)	૨	૮	વર્ધક દુઅકા	૩	૦
બેખનું	૧	૮	શરાહ ખાનુ	૦	૧૨
મદમજ	૧	૮	દીલસોજ કે દીલખર	૧	૮
જેક ઉકરે મરહુમ	૧	૦	જેખાની બાબાનો ચોરખો ...	૧	૦
સોનારમુ	૧	૮	આરેખીયન લેલસ ૨ ભાગમાં...	૬	૦
સુલહરે રમુજ (૬૦૦૨૫૭૭૭૭૭૭૭૭૭૭૭)	૪	૦	ચંચલમજ	૦	૧૨
હસીના	૧	૮			

1. The first part of the document is a list of names and titles, including "The Hon. Mr. Justice" and "The Hon. Mr. Justice".

ਪੀਰਾਂ-ਪਾਛ ਈ-ਪਾਛ ਮੁਖੀਏਮ.

[illegible]

અ થ ં ગ શી કારી !

ગરમીનાં બીકટ દરદોનો જખરો શીકાર કરનાર શીકારી !

શીકારીનો એજમતી ઇલાજ !

તલેસમાતી કયુર ! ચમતકારી ઊપાય !

ગરમીના દરેક પ્રકારનાં બીકટ દરદોનો શીકાર કરવામાં શીકારીનો આ એજમતી ઇલાજ સમજાણુ માલમ પડ્યો છે, અને તેણે એમર પોતાની આબાદ નેમ અને નીશાનબાણની ફતેહનાં નગારાં વગાડી દીધાં છે. કીમત રૂ. ૧ અને રૂ. ૨. સઘળા મલમોનો મલેકામહાજમા !

શી કારી નો

દરાજ, દાધર અથવા ઘોલીની ખુજલીનો શીકાર કરનારો મલમ !

ફક્ત એક કે એવાર લગાડયાથીજ ગમે તેવી હડીલી દરાજ, દાધર કે ખુજલીનો શેકાર થઈ જઈ તેનો નીકાલ આવી જાય છે !

શેકારીના મલમના એક બે ધસનકારા ત્રાપ પડવાથીજ દરાજ, દાધર ને ખુજલીનું સદાકાળ માટે મોહોત આવી જાય છે. અને ફરીથી તે દુઃખ દેવાને ઉભરી નીકળતી નથી. કીમત આના બન્ન.

ખુદાઓએ જીવાન દેખાવવું હોય, જીવાનોએ કવખતનો
ખુદાપો ઢાંકવો હોય, તો શીકારીનો

હર ડાધ

વાપરજો. તે તેમના ખાલ કાળા લમર જેવા, ચળકતા, અને સુશોભીત બનાવશે, અને બાણે કુદરતીજ રંગના દેખાડશે, ફરયાના પાણીમાં નાહયાથી, ગરમ પાણીના બાફથી કે દરદીશ બાધ લીધાથી રંગ સુદલજ જતો રહેશે નહીં. કીમત રૂ. ૧૫.

થોડી મેહેનતે સરસ કામ !

શરીરના કોઈપણ ભાગ ઉપરના નકામા ખાલ કહોડી નાખવામાં સમજાણુ છે અને તેથી મેહેન પણ અગન બળતી નથી કે ચામડી ખરાબ થતી નથી.

માત્ર એકજ વખત વાપરીને ખાતરી કરો.

કીમત—રૂ. ૧ અને ૧૫.

એ દલજ પ્રધરસ,

દવા વેચનારા અને બનાવના

જુમા મસજીદની સામે અને કાર્ડ મારકીટ આગળ સીતાજ

SAPAT CO'S PILLS AND OINTMENT for PILES.

A safe and reliable remedy for cure of simple, painfull and bleeding Piles. It relieves the patient in a short time and increases appetite, pure motion and strength to very great extent. Every one should give this medicine a trial, when others have failed. Price Rs. 1 per 50 pills bottle and ointment Rs. 1-8. Postage & V. P. charges will be extra.

સપટ લોશન.

દર્શન કે દાદર, અરપસુ, સુબળી વગેરે ચામડીના દરેદો મટિ સમજાણુ ખાતરી લાયક કવા છે.

કીમત શીશી એકના ચાર આના.

સપટ કંપની,

કાલ્યાણી ચોક, મુંબઈ.

ALWAYS KEEP TWO STRINGS TO YOUR BOW.

LEARN THE ART OF

LIFE SAVING and DEVELOP YOUR BODY

THROUGH HEALTHY EXERCISE AT

THE VICTORIA SWIMMING BATH.

(KENNEDY SEA FACE, FORT, BOMBAY.)

The only Fresh Sea Water Bath for Natives of India.

Maharajas and Princes, Europeans and Natives, Civil, Military and Naval Officers, Merchants, and Gentlemen of the Medical, Legal and Engineering Professions, have taken advantage of this Bath and have learnt the sublime art of swimming on the latest scientific principles.

Proprietors and Principals

Messrs. DADY & FRAMROZ C. GOLVALA.

હિંદુસ્તાનમાં સર્વેથી ગંજવર અને સગવડવાળો દરીયાનાં ખારાં પાણીનો દરીયા માટે ખાસ—વીધ્યારથીઓ માટે આશીરવાદ સમાન

વિક્ટોરિયા સ્વીમીંગ બાથ.

માલેકો—મેસરસ દાદી અને ફરામરોઝ સી. ગોલવાલા.

(ક્રોનડી સી ફેસ—બેન્ડસ્ટેન્ડ સામે મુખર્ધ.)

ધણાક પ્રકારનાં દરદોનો રાખખાણુ મનગમતા પુતરો મલિગર—

 ખારા પાણીમાં તરવાની કસરત !

તખીબી મત તરવાની કસરતના શાયદા વીશે અલકારીક છે.

નવાં શીખાડઓને બહુજ સંખ્યાથી માલેકોની ખાસ દેખરેખ તમે સાચતરીકે દરીયા ઉપર તાલીમ દેવામાં આવે છે. માલેકોને તદ્દન અગ્રકાં પાણીમાં માલેકો પાને સાથે લીખી છે. તમે અને એવા તખીબી મા સખ્યા હોવો—સાહેબેવા પતળા મા કાંઠા હોવો—અને તેવાની હવસ મા બારી પંજનના હોવો તોય માલેકો તમને ચુનંદા તરનારા બનાવી આપવાનું અર્થે લે છે. આ બાધનો લાભ લઈ ગયલા હજારો બહુ ખાસ પાણીને અને તરવાના પુતરો આવે.

સ્પેશીયલ ક્લાસની સગવડ દરી આપવામાં આવે

 તમામ બંદાબસ્ત માટે માલેકોને લખતું ચ

વાચવા યોગ્ય પુસ્તકો.

મુરસાગરની સુંદરી—મુખ્યોપક નવલકથા; શૃંગાર તથા વીરરસનાં મનોહર સ્વરૂપ તથા તેર સુંદર ચિત્રો સાથે. કર્તા શેઠ પુરશોત્તમ વિશ્રામ માવજી. જી. પી. ૩. ૧૧૧ પોસ્ટેજ ૦)~

પ્રમોદ ભારત, ભાગ ૧ લો—આ પુસ્તક શ્રીમંત ગાયકવાડ મહારાજે ઈતિહાસ લાઘવેરી માટે મંજૂર કર્યું છે; પરમહંસ આનંદગિરી પરિત્યાગ, દેવી દ્રોપદી, મૌનની મહત્તા, જનકવિદેહી, સત્તાત્મ, દેવી ચમત્કાર, દેવપ્રીત્યર્થ દેહાર્પણ, પ્રભુદરશન, વિજયરંગ દાન દેતાં ચિત્રશાંતિ, ઉદ્ધવકનો પુત્રપ્રતિ હપદેશ, યોગી અને બાળક, કિતાનક અને ગુરુદક્ષિણા,—ઈત્યાદિ ધર્મ, અર્થ, કામ તથા મોક્ષ એ ચારે પદ્ધતિઓ આપનારી ૨૪ કથાઓ, પ્રસંગોપાત કવીતાઓ સહિત તૃતીયાર કરી છે. મુલ્ય ૩. ૦૦

રણવીરસિંહ—રાજપ્રપંચ અને પવિત્ર નીતિ-રીતિ સંબંધી આ એક રસિક વારતા છે; જે તેની સરળતા અને મધુરતા માટે અત્યંત લોકપ્રિય થઈ છે. મુલ્ય ૩. ૧

પ્રમોદ ભારત, ભાગ ૨ જો—સુંદર ચિત્રો સાથે વેદાંતનો ઉદ્દેશ, પરમ સુખ, મૈત્રેયી, સર્ગમાંથી નર્ક, નર્ક લોકથી સ્વર્ગપ્રાપ્તિ, બિલ્વમંગલ, ઇશ્વરની આપેલા, ગાર્ગી, તુકારામ અને ખેડુત, તુકારામ અને બે સન્યાસી, ૐ શાન્તિ: શાન્તિ: શાન્તિ:, સ્વાર્થ પરાયણતા એ એક દુઃખનું કારણ છે, બાળ લપસ્ટી, સંસારની માયા, સંસારની માયા-અનુ સંધાન, કાળી, ખરી દુરબ ખરો ધર્મ, ચાર સન્યાસીઓ

પ્રમોદ ભારત ભાગ ૩ જો છપાય છે.

શિવાલનો વાચનખ ૩ ૧ ૦ ૦

ચાર સન્યાસીઓ ૩ ૦ ૧ ૩

પરમાર્થ સાર ૩ ૦ ૪ ૦

કમળા કુમારી તથા સિંહગઢનું યુદ્ધ છપાય છે.

સંધ્યા અથવા મરાઠા રાજ્યનો મુર્યાસ્ત છપાય છે.

મરાઠાઓનું નૌકા બળ અથવા મરાઠાઓના આરમીરનો ઇતિહાસ મોડ વખતનાં મહાર પડશે.

લવનસાહસ્ય—સંસારના મનુષ્યમાંથી પાતાનું આત્મિક જ્ઞાનની કેવી રીતે કૃતમુલ મળે, તે સંબંધી અગ્રેજી (Use of Life) નું સરળ ભાષાંતર. પ્રસંગોપાત સ્લોક, વિવેચન, ઇ. સ. ૩. ૧૧૧ પોસ્ટેજ ૦)~

પુસ્તકો મળવાના ઠેકાણાં:

મ વિશ્વાચ માવજી.

મેકલેન્ડ કોર—મુંબઈ.

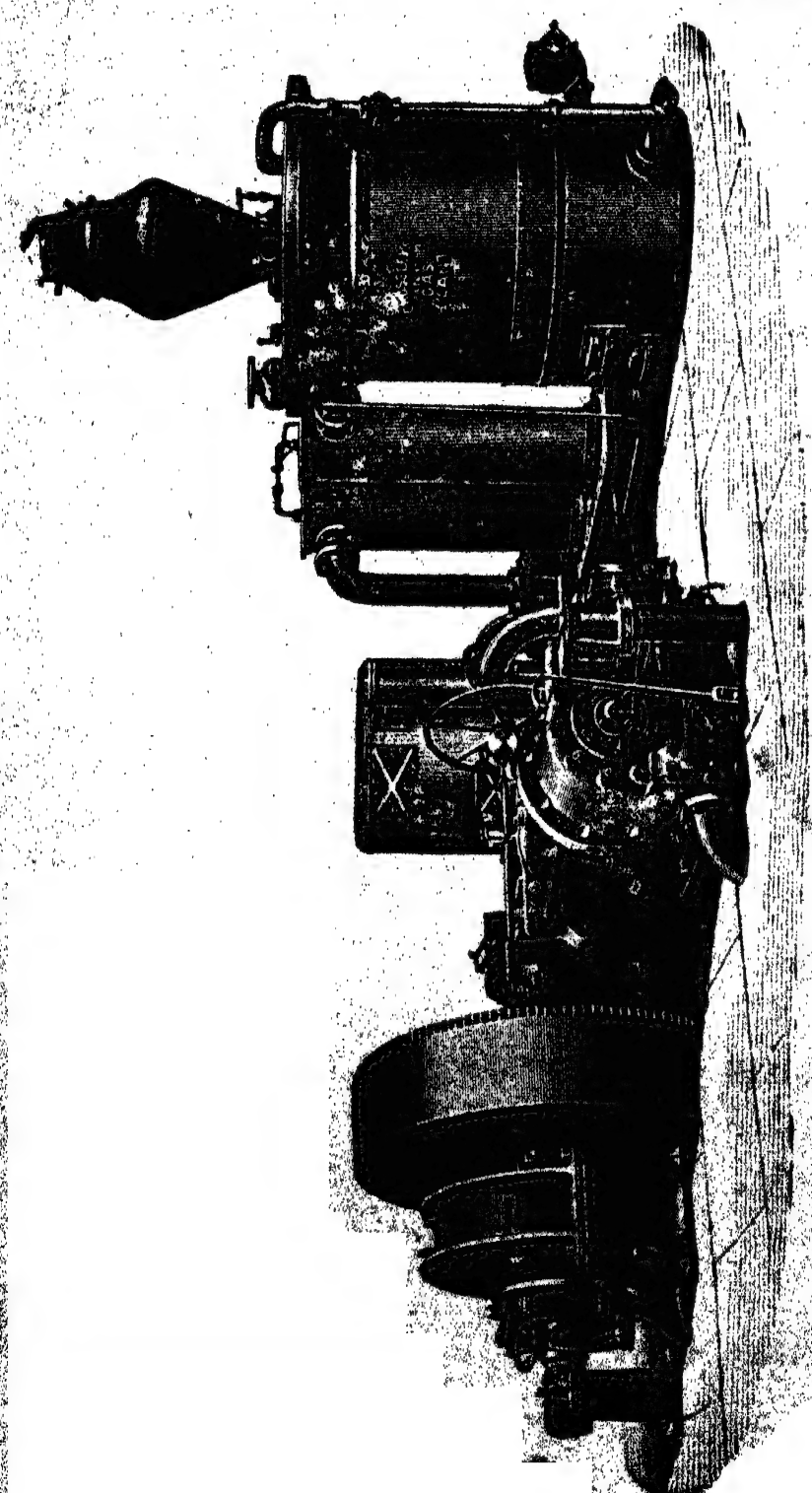
વેસર્સ એન. એમ. વિપાડીની દોનની.

બી. બી. ત્રિવેદી એન્ડ કું

કાળ્યાણેશી રોડ, મુંબઈ.

સ્તીમ એનજીનનો તથા તેલના એનજીનનો મોહરો હરીફ.

જગતપ્રસીદ્ધ મેકરસ મેકીનીશરીઝ લીમીટેડના છેલ્લામાં છેલ્લી શોધના શકુશન તથા પ્રેશર ડ્રાઇવિંગ ગેસ ઓઇલસર પદ્ધતિને બીરુમીનસ કોલ કોમ પદ્ધતિ તથા કોમિંગ ગેસ એનજીનનો ને મધે દર ક્લાકે દર હોરસ પાવરે એક રેતલથી ઓછો કંલેશો બાલી કામ આપે છે, અને સરસમાં મેકરસ સ્ટીમ એનજીનના કરતાં અડધે જગતને કામ આપે છે.

આ મીન ૮૦ હોરસ પાવરના ગેસ એનજીન, હાએનેમો તથા એલ પલાન્ડનું છે જેમાના ત્રણ કલકતા ઇલેક્ટ્રીક કમ્પાઇઝરોએકમને લાવતા સ્ટેશન સાર પુરા પાડ્યા છે.

કેરોસીન તેલથી ચાલતા કેશલી “ઓટો” એનજીનો.

નેપથાતેલ ચાને કુડ એનજીની ચાલતા ‘ઓટો’ એનજીનો એનજીનો ને કેરોસીન કરતા કુ કરતા પણ ઓછે અરવે કામ આપે છે.

ઉપલા સઘના એનજીનો મીલો, વર-કરીઓ, આઈશ તથા સોના મસીનો, ખેતીવાડી તથા બીજા કામે સાર પાળીના યુબાઓ, ધંડીઓ, હનો, ધીમો તથા સરવે જાતના સાંચાકામ ચલાવવાને કામના ધણીજ મજબુત, બીન અનુભવી ચક્ષત્રી શકે તેવા સેહેલાં અને અન્યાર સુધી શોધી કહાડેલા એનજીનો.

ઓછે ભલતરવે કામ આપનારા ધણીજ સેહેલા એનજીનો છે જેને આજલગણુ હિચા ચોંધે મલયા છે અને મલે છે.

એકલા આડપા,

૫ રા મ જી કા વ શ જી,

પદક, તામ તરમીનસ, ફરંગીના દવળ આગળ ગીરચામ, મુંબઈ.

જામાસજ અને માણેકજ

ઈજનેરો, કંત્રાકટરો, સરવે જાતના

સાંચાકામ વેચનાર.

—○○○○○○—

પ્રાસ એન્ડ આયરન ફાઉન્ડરસ.

ગ્રાફીસ અને ફાઉન્ડરી “નેપીયર ફાઉન્ડરી”

૧૫૮, પ્રેસિસ રોડ, લાયબલા.

—○○○○○○—

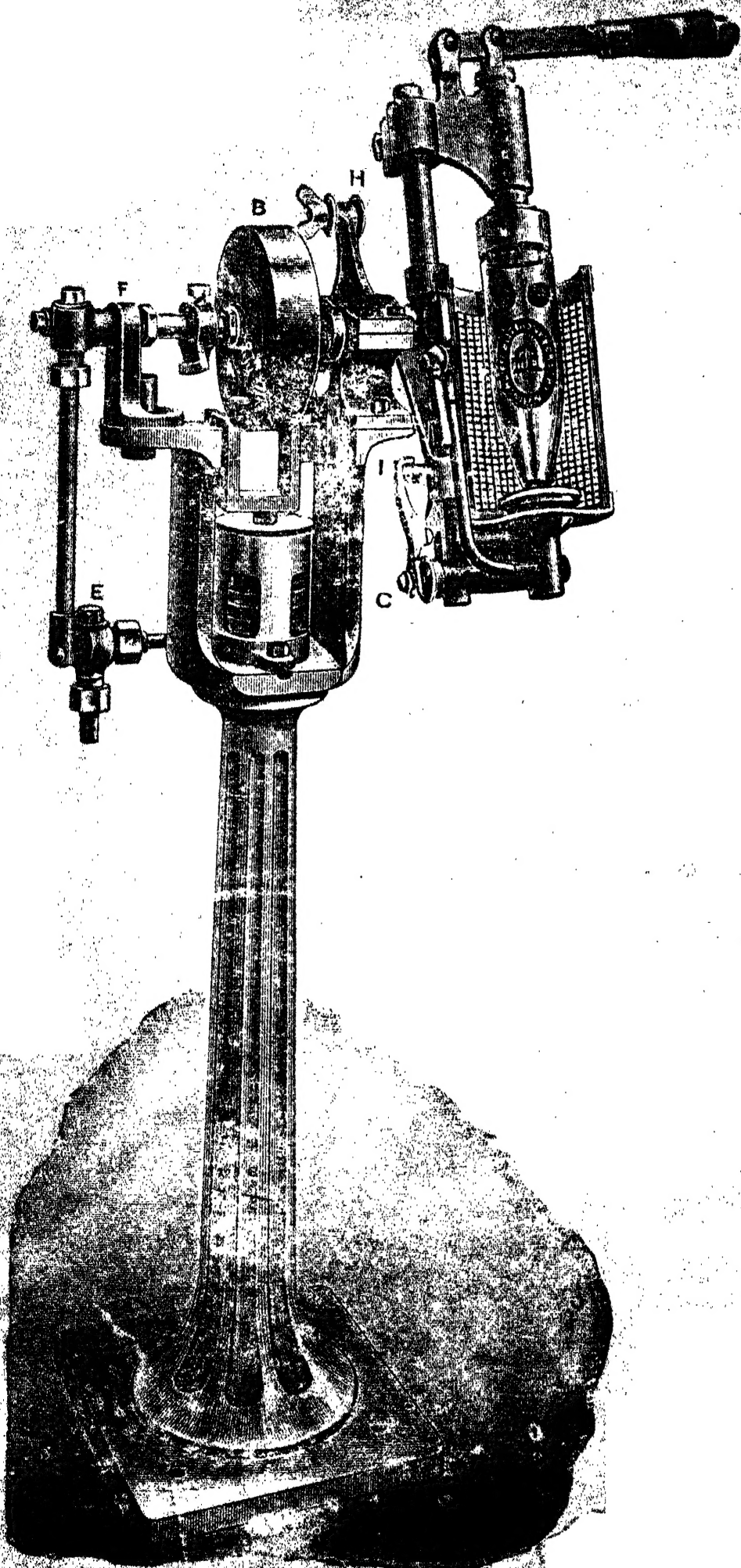
કોટન પ્રેસ મુંબઈમાં બનાવેલા ૪૦૦ અને ૫૦૦ પાંઉડના તથા
૩ની પેટી ૧૮ ફુટ ૬ ઇંચની, ઇનજન બોયલર, હુનો, લેક, ડાકી
પંખપ, સેંતરી ફ્યુગલ પંખપ, ગાડા બેખવાના કાંટા, પલેટફોર્મ
વેઈગ સ્કેલ, આટાની મીલો, ચોખાની મીલો, શેરડી ખીલવાની
ધાંણી, લાકડકામ બનાવવાના ઓબરો વગેરે વગેરે.

૩ દાખવાના પ્રેસ, ઇનજન બોયલર સરવે હમેશા તૈયાર
રહે છે.

વળી હમારી ફાઉન્ડરીમાં બલી, દરવાજા, દાંડર, રીફાઈનિંગ
પ્રેસ, એકેવસ, બાજર, ચાકરીંગ, હુનની ગીયરીંગ પુટી, વગેરે
તૈયાર મળે.

મેસરસ બ્રેડબરી બ્રેડીની કંપની—સાંચાકામના આડલ્સ.

સોડાવોટરના ફરેક સાઇઝના સાંચાકામના બાવો આપવામાં આવશે.

**Oriental Government Security
Life Assurance Company,
LIMITED.**

**THE OLDEST PURELY INDIAN COMPANY.
ESTABLISHED 1874.**

Board of Directors

GORDHANDAS KHATIAI, Esq., *Chairman*.

DR. COMASJI HORMUSJI, G.G.M.C.

SIR JAMSETJI JIJIBHAI, Bart. Hon. MR. ISRAHIM RAHMATOGA,
JAMES MURDOCH, Esq. S. E. WALLEN, Esq. G. I. I.

Funds exceed Rs. 2,90,00,000

Annual Income exceeds 50,00,000

Claims Paid exceed 2,25,00,000

Trust Funds Invested in
GOVERNMENT SECURITIES
and lodged with the
Official Trustee of Bombay.

**Policies at Lowest safe rates
with
Liberal Conditions.**

THE ORIENTAL

**Has all the advantages of a Mutual Office
and the additional Security of a
Limited Company.**

Claims paid immediately on proof of Death and Title.

GENERAL PRINCIPLES OF LIFE ASSURANCE
AND THE ADVANTAGES OF THE ORIENTAL LIFE ASSURANCE COMPANY.

